

འོད་ཀྱི་བད་མོན་མཐའ་དབྱང་
མི་རྒྱུ་དགོངས་བྱུང།

ལྷན་པ་ལྷན་ལྷན་ཞུགས།

Kamtsang Prayers

செவ்வாய்க்கிழமை

五

ཚུམ་པ་པོའི་འདྲ་པར།

ནང་དོན་གནད་བསྟུས།

གངས་འཁོར་པར་རྩ་མ་ཡིས་རྩ་ཞོས་བསྐྱེད། །
 མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་གཞན་གྱི་ཡུལ་རྩ་བཅའ། །
 ཡིག་རྟེན་བསྐྱབས་ཀྱང་ལྟ་བ་གསར་པ་རྟེན། །
 རྒྱལ་ཁབས་འགྲིམས་ཀྱང་རང་གི་སྡེ་ལ་ཞིན། །

སྒྲིབ་རྒྱུ་རིག་གཞུང་རིག་གསར་སྒྲིག་རྩ་སྐྱེད། །
 དེར་རབས་ཤེས་བྱ་རྒྱལ་ཁབས་ཀྱན་ནས་སྤངས། །
 རང་སྡེའི་རིགས་ལ་དགོས་པའི་རིག་གཞུང་འགར། །
 དཔུང་པའི་ནུས་བཤད་སྤྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་གཉིས། །

གནའ་རབས་མཁས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་བསྐྱར་རྩ་བཤ། །
 དེར་རབས་ཚན་རིག་གཞན་གྱིས་བཤད་སྒྲིབ་འཛོལ། །
 ཡིག་རིགས་གང་འདོད་སྒྲིབ་མའི་སྤྱོད་རྩིས་བཀོད། །
 མཁན་སྤྱལ་མཁས་པའི་གསུང་དང་འདི་མི་འདྲ། །

གཞུང་གི་ལས་གཞི་སྒྲིག་གིས་བདག་བཟུང་བྱེད། །
 དཔུང་འབྲས་གང་དགོས་གཞན་གྱི་ལག་ནས་ཉོ། །
 ཞིབ་འཇུག་མེད་ཀྱང་དཔུང་ཚྭ་ཆར་ལྟར་འབབ། །
 སྒྲིབ་གྲུའི་དཔོན་རིགས་ཚྭ་དང་འདི་མི་འདྲ། །

རིག་པའི་གནས་ཀྱན་ཅས་པའི་བཅུད་རྩ་སྤངས། །
 དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་རབ་སྒྲོང་ནས་བཅའ། །
 ཡིག་འབྲུ་རེ་བཞིན་སྤྱད་པའི་ཚ་ལམ་བརྟུན། །
 ཟུངས་ཁག་དོན་མོས་བསྐྱེད་པའི་དཔུང་ཚྭ་ཡིན། །

ཁོ་མོ་གཞོན་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟ་རིག་གནས་གསར་བཟེའི་སྐབས་དང་འཁེལ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་ཀྱི་
 དགོ་ཆུང་ཐང་སྒྲིབ་ཆོ་དབང་དང་། རྒྱལ་ཆེ་པུ་བདེ། ཡོན་ཏན་ལྷན་ཆོགས། ཡོན་ཏན་
 དཔལ་བཟང་། དབུ་མཛེད་བཟོད་པ་སོགས་སྒྲིབ་གཉེས་སྒྲོལ་དཔོན་ལ་བསྟེན་ནས་ལྷན་
 རྒྱལ་དག་གསུམ། རྒྱན་ངག། རྒྱར་ཅིས་དང་འབྱུང་ཅིས། གསོ་བ་རིག་པ་སོགས་ལྷན་མོང་
 རིག་གནས་དང་། གཞུང་བཀའ་ཤོད་ལྟ་དང་། རང་བཟླ་ཆུད་གསུམ། ཆོ་ག་ཆོས་སྦྱོང་
 སོགས་ལའང་བག་ཆགས་ཅམ་འཛིག་པའི་སྒྲོལ་གཉེས་བྱས། བཅོས་བསྐྱར་སྒྲོ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་
 ལྷ་སའི་ཁོན་ཁྲི་ཆེན་པོ་དེ་ཡིག་སྒྲོལ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྒྲོལ་ཆུན་རིག་གནས་ཀྱི་སྒྲོལ་
 ཆོན་རྣམས་ལ་སྒྲོལ་སྦྱོང་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོར་སྒྲོལ་གྱི་ནང་ཆོན་རྣམས་ལྷ་ས་
 ཅིང་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སྒྲོལ་གྱི་ཆོན་མོའི་ནང་དུ་དགོ་ཆུང་གི་ལས་ཀ་ཐོབ། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༦
 ལོར་དེ་བར་ལོ་ལྷར་ཡོ་རོབ་དང་། ལ་རི་སོགས་ལྷན་སྦྱོགས་ཀྱི་སྒྲོལ་གྱི་ཆོན་མོ་ཁག་ལ་པན་
 ཆུན་རིག་གནས་བཟེའེ་ལེན་གྱི་བཟོ་སྒྲིང་དང་ཞིབ་འཇུག་གི་འབྲེལ་བ་ཆུན་མ་ཆད་པ་ཆགས།
 དེར་བཞེན་དེར་རབས་རིག་གནས་ཀྱི་བསམ་སྒྲོ་དང་འཁེལ་སྟོགས་རྣམས་ལ་སྒྲོལ་སྦྱོང་དང་
 ཞིབ་འཇུག་གི་འགྲོ་ལམ་གསར་པ་ཞིག་བཟུང་ནས་ལྷ་ས་མཐུད་དེ་བོད་ཀྱི་སྒྲོལ་ཆུན་རིག་གནས་
 རྣམས་འཛིན་སྒྲིང་སྤྱི་ལོ་རིག་གནས་དང་བསྟེན་ཞིང་རྒྱུ་རབས་དང་མཐུན་པའི་སྟོགས་དོར་
 བཅུད་ལེན་གྱི་ཆུལ་དུ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་བཟོ་སྒྲིང་ལ་སོགས་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་རྣམས་དེར་
 རབས་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་རིག་གཞུང་གི་འགྲེལ་བཤད་གསར་པ་ཞིག་བྱས་ཡོད། །

འདི་ནི་བོད་ཀྱི་སྒྲོལ་ཆུན་རིག་གནས་ནང་དུ་དེར་རབས་ཆོན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ལྷ་བ་
 དང་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་རང་སོར་བཞག་ཅིང་། རྒྱུ་ལྟ་སྒྲིབ་པའི་གནའ་བོའི་འབྲེལ་རྒྱུ་གི་
 འགྲེལ་བཤད་གང་ཡོད་དེར་རབས་ཆོན་རིག་གི་རྣམ་བཤད་ལྷར་ལེགས་བཅོས་བྱས་ཏེ། ལྷང་
 རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཐའ་དབྱུང་བཏང་སྟེ་བྱིས་ཡོད་སྟབས་བསྟན་བཅོས་སོ་སོ་ལ་ཐུན་
 མིན་གྱི་བྱང་ཆོས་ལྟན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། །

༡ ལྷན་རྒྱལ་འགྲེལ་པའི་བྱང་ཆོས། གཙོ་བོ་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆོན་གྱི་དཀའ་གནད་ཀྱི་
 འགྲེལ་བཤད་ཡིན་པ་གཞིར་བཅས། རྒྱལ་ཀྱི་འཇུག་པའི་ལས་ཆོག་སྐབས་ལྷ་སའི་རུའི་འགྲེལ་
 ཆོན་ལས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མིན་ཞེས་པ་དང་། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་མིན་ཞེས་པ་གཉིས་
 དོན་ལ་གཅིག་ཡིན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་དཔེར་བཞིན་ལ་ཞིབ་ཏུ་བརྟགས་ནས་བྱ་བྱེད་ཐ་
 དད་པ་ཞེས་པ་ནི། ལས་ཆོག་རང་གི་ངོས་ནས་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་སྟེ། ལས་ཆོག་
 ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཡིག་གཟུགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའམ་བདག་
 གཞན་ཤེད་མཚུངས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཡིག་གཟུགས་ཐ་དད་མེད་པ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་
 ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་དང་འགྲེལ་བཤད་གསལ་བོར་བྱས་ཡོད། །བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ངོས་

འདྲིན་ཡང་དེར་རྟེན་བརྩམས་པར་སྒྲིག་རིག་པའི་ནང་གི། བྱེད་ཅིས་པ། 主语 ལས་ཞེས་པ། 谓语 བྱ་
ཞེས་པ། 宾语 དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་འགྲེལ་བཤད་གསལ་པོར་བྱས་ཡོད་པ་འདི་ཡིས་རྟགས་
འཇུག་གི་དཀའ་ལྷོག་མཐའ་དག་སེལ་རྒྱས། ལྷག་པར་རྟེན་སྒྲིམ་རྟགས་ཀྱི་བརྒྱུད་བྱ་མཐའ་དག་
དྲི་བ་དྲིས་ལན་གྱི་སྒྲིམ་གསལ་བཤད་དང་། ཆོད་མའི་རིགས་ལམ་གྱི་སྒྲིམ་གསལ་མཐའ་དབྱེད་
བཀོད་ཡོད་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྟེན་བརྩམས་པའི་བརྒྱུད་བྱ་མཐའ་དག་རིགས་ལམ་
གྱི་སྒྲིམ་གསལ་བཤད་བྱས་པ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན། །

༩ ལྷན་རག་འགྲེལ་པའི་ཁྱད་ཆོས། ལྷན་རག་མེ་ལོང་མའི་གཞུང་གི་རྩ་ཆོག་ལ་ཆོག་
འགྲེལ་མདོར་བསྟུན་གོ་སླ་བ་ཞིག་བྱས། ལྷན་རྒྱན་ལ་སོགས་གོ་དཀའ་བའི་རིགས་རྣམས་ལ་
འབྲུག་ཁམས་སྒྲུལ་དང་། འབྲུ་མི་ཕམ་སོགས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཅུང་ཟད་
རྒྱས་འགྲེལ་བྱས་ཤིང་དོན་གསལ་བར་བྱས། ཁྱད་ཆོས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི་བོད་མཁས་པའི་
དཔེར་བརྒྱུད་ཆ་ཆོད་ལ་གོ་དཀའ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོངས་ཡོད་པ་དང་། གཤམ་ཆོག་རྣམས་
ཐང་སྒྲ་ཆོད་བང་མཐུན་ནས་ལྷན་བརྒྱུད་ཀྱི་བྱིད་རྒྱན་རྣམས་སྤྲས་གསར་མེད་པར་ཡི་གེར་
བཀོད་ཡོད། །

༩ ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་མཉམ་ཅིས་པ་འདི་ནི།
དེར་རྟེན་འཇུག་གི་ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་དོན་པ་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞིའི་ནང་རྟེན། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆར་
རྣམས་བཅུག་ཅིང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྟེན་རིམ་མི་འདྲ་བ་དག་ལེའུ་དགུར་བྱེས་ཡོད་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྟེན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་ཆར་གི་རྣམ་པ་གསར་བ་ཞིག་ཡིན། དེའི་འདི་ནི་བན་བོན་
གཉིས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆར་རྒྱུད་པ་དག་དང་། རྒྱུད་ཡིག་ཆར་རྒྱུད་པ། དབྱིན་ཡིག་ཐོག་ཡོད་
པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས། ས་འོག་ནས་ཐོན་པའི་རྒྱ་ཆ་རྒྱུད་པ་བཅས་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་ལ་དགོས་
པའི་མཐུན་ཆེན་རྣམས་མ་ཆོད་པ་མེད་པར་བྱས་ཏེ་ལོ་དོ་སྤྱོད་ཕྱག་རྟགས་ལྷག་གི་བོད་ཀྱི་ཤེས་
རིག་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་བསྒྲིགས་ཡོད། །

༩ ལོ་རྒྱུས་བྱིས་པའི་དཀའ་ལྷོག་གྱི་ཁྱད་ཆོས། པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་མཉམ་ཅིག་གི་ཡན་ལག་རྟེན་གྱི་
པའི་གཙོ་བོ་རིག་གནས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཤིག་ཡིན། འདི་ནི་བོད་ཡིག་སྒྲོབ་མ་ལས་དང་
པོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སླ་བའི་ཆེད་རྟེན་ལོ་རྒྱུས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱི་ལོ་མཉམ་ཅིག་ནང་རྟེན་རིགས་ཀྱིས་
བསྟུངས་ཐོན་པའི་ཞིབ་འཇུག་གི་འབྲས་བུ་རྣམས་སྤྱོད་པ་བསྒྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞི་གོ་བདེ་
པའི་རག་སྒྲིམ་ཐོག་རྟེན་ཡོད། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྤྱི་དོན་མཐུན་པའི་ཆེད་རྟེན་
ཆོགས་བཅད་ཀྱི་སྒྲིམ་གསལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྩ་བ་ཞིག་གསར་བསྟུན་བྱས་ཡོད། །

༩ བྱིས་པའི་དཀའ་ལྷོག་རྒྱ་འབྱར་མ། འདི་ནི་གནའ་བོའི་བསྐལ་པ་ཡ་ཐོག་ནས་ཉེ་རྟེན་
བར་གྱི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བརྒྱུད་རིམ་ལྷན་པ་ཞིག་རྒྱ་ཡིག་རྟེན་བྱེད་པ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན་པ་མ་

ཟད། རྒྱ་ཡིག་ཏུ་བསྐྱར་བའི་གོ་རིམ་ནང་ཏུ་བོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་ནང་ཏུ་མེད་པར་རྒྱ་ཡིག་ནང་ཏུ་གསལ་བའི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་བྱར་མཆན་བཏབ་ཡོད། །

༦ ཁམས་ཀྱི་ས་གནས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ནི། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཁམས་ཞེས་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་ས་ཁོངས་དེ་ཆོད་གཞི་གང་ཡིན་བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དང་རྣམས་སུ་འཁོད་པ་རྣམས་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྟོགས་བསྟེན་གསུང་ཏེ་མིག་སྒར་ཁམས་ཀྱི་རིག་གནས་ས་ཁོངས་གང་ཡིན་ཐེངས་དང་པོར་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་སྡེ་དགའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། མི་ཉག་ཁྲི་ཤིའི་ལོ་རྒྱུས་གཉིས་ནི་རྒྱ་བོད་ཡིག་ཆ་དང་གཉིས་སུ་སྒར་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་གཞིར་བཞག་ །དེའི་ཐོག་ཏུ་ཁམས་སྟོགས་ཀྱི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དག་གིས་ཁ་བསྐྱངས། ཁམས་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱ་བོད་ཤེས་ཡོན་པ་རྣམས་ལ་བཅར་འདྲི་ལུས་ཏེ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་མ་འཁོད་པའི་ཉེ་རབས་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་རྣམས་ཀྱང་ཁ་སྐོར་བྱས་ཡོད། །

༧ གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱད་ཆོས། འདི་ནི་（国家社科基金-重大项目） རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་ཆོགས་ཆོན་རིག་གི་གལ་ཆེན་ལས་གཞི་དང་། ཁམས་པའི་རིག་གནས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ལས་གཞི་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན། གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་འདི་ནི་སྤྱི་ལོ་ཕྱིན་གྱི་ལོ་༡༩༠༠ ལས་མས་ཅམ་ནས་འགོ་བརྩམས་པའི་ཞང་ཞུང་གི་གསོ་རིག་བྱང་ཚུལ་དང་། བྱང་བའི་དུས་རབས་རྣམས་གནའ་བོའི་སྤྱི་རིག་གི་གསོ་རིག་ལོ་རྒྱུས་དང་ཕན་ཚུན་གོ་བསྐྱར་གྱིས་སྐོན་ནས་དབྱེད་པ་བྱས་ཤིང་། དེ་ནས་དུས་རབས་རིམ་བྱང་རྣམས་སུ་ཞང་བོད་གསོ་རིག་དང་། ཞང་ཞུང་བོད་བཅན་པོས་དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་ནས་བོད་ཡུལ་སྤྱོད་སྤྱང་བར་གསུམ་ཏུ་གསོ་བ་རིག་པ་རི་ལྟར་འཕེལ་རྒྱས་བྱང་ཚུལ་དང་། མཁས་དབང་གང་ཞིག་བྱོན་ཚུལ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་དངོས་གཙུག་པའི་ལྟ་བར་གཞི་བཟུང་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་གསོ་རིག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན། ཞིབ་འཇུག་གི་ཐབས་ལམ་གཙུག་པོ། གནའ་བོའི་གསོ་རིག་བྱང་ཚུལ་ལ་མི་རིགས་རིག་པ་དང་། གནའ་རྒྱུས་རྟོག་ཞིབ་རིག་པ། ལོ་རྒྱུས་རིག་པ་བཅས་རིག་ཆོན་ཁག་མང་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྐོན་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

༨ འབྲུང་ཅིས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ནི། འབྲུང་ཅིས་ནི་གཙོ་བོར་གནའ་བོའི་བོད་ཀྱི་དམངས་སྲོལ་རིག་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། དངོས་པོའི་ཁམས་ལ་འབྲུང་བའི་རྒྱལ་རིག་གི་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བསམ་སྒྲོ་ཐོག་མར་རྟེན་པའི་རིག་གནས་རྟེན་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེས་ན་འབྲུང་ཅིས་ཉེར་མཁོ་བྱམ་བཟང་ནང་གི་ཆེད་སྟོན་གྱི་ཐ་སྟོད་རྣམས་ལ་འབྲེལ་བཤད་དང་། གོ་དཀའ་བའི་རིགས་རྣམས་ལ་རེབ་མིག་གིས་འབྲེལ་བཤད་བྱས་ཡོད། དེའི་ཐོག་ཏུ་བག་སྟོན། གཤིན་ལས། ས་དབྱེད་སོགས་དམངས་སྲོལ་གལ་ཆེ་བའི་རིགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་སྟོགས་བསྟེན་གསུང་བྱས་ཡོད། །

༩ སྐར་ཅིས་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ནི། བོད་ཀྱི་སྐར་ཅིས་ནི་གནའ་བོའི་མེས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་བྱུང་

གཞུག་། རྒྱུ་མཐུན་པ་དང་། དེལ་དམར་པ་ཆུང་མ་། རྒྱུ་མཐུན་ཆུང་མ་། རྒྱུ་མཐུན་པ་མ་།

ཆུ་མི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་ཕན་ཚུན་འདུ་འབྲུག་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་རུས་པ་(药效)དང་། ཡོན་ཏན་
 (功能)མི་འདྲ་བར་རྒྱུར་པའི་རེའུ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་དེར་རུས་ཆེད་
 དཀའ། དེས་ནས་ཁོ་བོས་བཤད་རྒྱུ་འགྲེལ་པ་《མིས་པོའི་ཞལ་ལུང་》དང་། བོན་གྱི་གསོ་
 རིག་ཡིག་ཆང་《འབྲུམ་བཞི》 འབྲུག་པ་པད་དཀར་གྱི་བཤད་རྒྱུ་འགྲེལ་པ་《གཞན་ལ་ཕན་
 པའི་གཏེར་》ནམས་ཕན་ཚུན་གོ་བརྒྱུར་བྱས་ཏེ། བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་རྒྱུས་སོ་སོར་
 བཞོན་དེ་འབྲུང་བའི་རུས་པ་རེའུ་མིག་བརྒྱ་དང་ད་བཞི་ཅན་(元素周期表)སོགས་རེའུ་མིག་
 གསར་པ་འགའ་ཞིག་གསར་བཅོ་བྱས་ནས་དཔེ་སྟུན་བྱས་པ་ཡིན། །

༡༡ དབྱིན་ཡིག་དུ་བྱིས་པའི་བོད་སྐད་གྱི་བྱད་ཆོས། འདི་ནི་《བོད་སྐད་འབྲུང་རྒྱུ་ཞིབ་
 འཇུག》(书名——藏医元素研究)། ཅིས་པ་འདི་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་བ་རྒྱམས་ལ་བོད་སྐད་རྒྱ་རྒྱུད་
 བྱེད་བདེ་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱུང་མཁྱིམ་བད་ཀན་གསུམ་པ་དང་། འབྲུང་བཞི་རུས་པ་བརྒྱད་། མེ་
 རྫོད་། ལས་རྒྱུང་དང་། ཡི་རྒྱུང་སོགས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་གྲུབ་ཆའི་འབྲུང་བའི་རྒྱུ་རྒྱུས་ཀྱི་
 རྒྱུ་འབྱུང་དང་། རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་མིང་རྒྱུས་ལེད་སྟུང་ཅིང་། འཆད་བྱིད་བྱས་པའི་བེན་བྱིས་
 རྒྱུས་ལྟན་ཅིག་དུ་བརྒྱུས་པ་ཞིག་ཡིན། །

༡༢ བོད་རིག་པའི་སྤྱི་བཤད་ཀྱི་བྱད་ཆོས། འདི་ནི་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་
 211ལས་གཞི་ཞིག་ཡིན། བརྗོད་དོན་གཙོ་བོར་བོད་ཀྱི་ལུས་ཁམས་དང་། མིའི་འགྲོ་བ། རིག་
 ཀན་ལ། ལུས་སློལ། རི་རྒྱ་སོགས་མདོར་བསྟུས་པའི་སློ་ནས་རྒྱུ་རྒྱུད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ཆེད་མའི་སློར་འདི་ནི་ཀྱང་དབྱང་མི་རིགས་སློབ་གྲྭའི་སློབ་དེབ་ཆེད་དུ་ས་པར་ཆེད་མ་
 རིགས་གཏེར་གྱི་རབ་བྱེད་ཐོག་མ་བཞིའི་འགྲེལ་བཤད་དང་རིགས་ལམ་རྒྱུས་ར་སློར་མཁན་
 པོ་ཐུབ་ལོར་གྱི་མཁུན་ནས་ཐོབ་པའི་ཞལ་གསུང་རྒྱུས་བེན་བྱིས་བཏབ་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་
 རིགས་ལམ་སློར་རྒྱུས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཆུ་བྱག་འགོ་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་ལམ་གྱི་
 ལུགས་ལྟར། བརྗོད་བྱ་ལུས་རྒྱུས་གཉིས་པོ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་བཞོན་ཡོད་པ་འདི་ནི་བསྟུས་རའི་
 རིགས་ལམ་ནང་དུ་སྒར་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་ཞིག་ཡིན། །

༡༣ ཟབ་མོ་ནང་དོན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བྱད་ཆོས། གསར་སྟགས་ནང་གི་རྒྱུས་རིམ་གྱི་
 སྐབས་སུ་ཅ་ཐིག་རྒྱུང་གསུམ་གནད་དུ་བརྒྱན་ཏེ་ལུས་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་ལུས་དངོས་པོའི་གནས་
 ལུགས་ཤེས་དཔོན་པ་ནི་མ་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་ཞིག་རེད། ལུས་སྤྱོད་འདི་ནི་སྤྱར་ལུགས་ལྟར་
 གསར་རྒྱ་མ་བྱས་པར་ཀན་པོ་རྒྱུས་ལ་ལུས་ཁམས་བདེ་ཐང་གི་ཆེད་དུ་ལག་ལེན་གྱི་མཐུན་
 རྒྱུན་བརྒྱན་ན་རིང་འཆོ་ཆོ་ཡི་བཅུད་ལེན་གྱི་ཡན་ལག་ཅིག་རེད། འོན་ཀྱང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལུས་
 དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་ཤེས་མཁན་གྱི་མཁས་པ་རེ་བྱུང་ལས་བྱུང་མི་འདུག །ཀམ་པ་རང་
 བྱུང་དོ་རྗེ་དང་། ལུར་མཁར་པ་སློ་གྲོས་རྒྱལ་པོ་སོགས་སྐད་སྟགས་གཉིས་ཀ་ལ་མཁས་པ་རེ་

འགའ་ཕུང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནི་གསང་སྐྱབས་ཉམས་ལེན་ཅན་གྱི་ནུལ་འཁྱོར་པ་འབྲུལ་མེད་ཡིན་པ་སྒྲིམ་མ་དགོས། འོན་ཀྱང་ཐོད་ཀྱི་བསྐྱེལ་བྲིད་པལ་ཆེར་སྟོང་སྟོམ་ཅམ་ལས། ལུས་ཀྱི་ནང་གི་ཆ་དབུ་རྒྱུ་རྩེ་གསུམ་ཅམ་ཡང་ངོས་འཛིན་ཡང་དག་པར་བྱེད་ཐུབ་མཁན་དགོན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་འགྲེལ་བཤད་འདིའི་ནང་གི་ཆ་དབུ་རྒྱུ་རྩེ་གསུམ་དང་། ཐོད་ཀྱི་གསོ་བ་རིག་པའི་གྲུབ་པ་ལུས་ཀྱི་ལུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་ཀྱི་སྒྲིགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་ལ་གནས་ཤིང་ཡན་ལག་གི་རྒྱུ་ལྟ་བུའི་ལམ་གྱུར་པའི་ཆ་སུམ་བསྐྱོར་མ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཆ་དང་། ཀྱན་འཕྲངས་མ་དང་། དབང་པོའི་ཆ་རྣམས་སོ་སོ་གང་ཡིན་ཅུབ་ལུགས་གསོ་རིག་དང་རྒྱུར་ནས་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། །

༡༥ མཐའ་དབུད་སེང་གའི་ང་རོ་ནི། མི་ལོ་སུམ་ཅུ་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་རང་གི་འོས་འགན་གྱི་སྟོབ་ཚན་ལོ་རྒྱུས་དང་། བར་སྟོན་སྐོར་གསུམ་གྱི་རིག་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་དབུད་སྟོམ་རྣམས་ C རིམ་པའི་རིག་གཞུང་དུས་དེབ་དང་། སྟོག་ཤིང་གི་རིག་གཞུང་དུས་དེབ (C 刊有、核心刊物) རྣམས་སུ་བཀོད་ཅིན་པ་ཁག་གཅིག་སྟོགས་བསུས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་མི་ལོ་བཞི་ཅུ་ལྷག་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་དག་ལས་མིག་སྒར་སྟེ་ཆོགས་སོག་བེད་སྟོན་ཡོད་རིགས་རྣམས་ལོ་སྟོན་པའི་ཆོག་གིས་བཀྲལ་ཡོད་པ་འདི་ཡིས་ཐོད་རིགས་གཞོན་ཅུ་རྣམས་ལ་སྟོ་སྟེད་ཅུང་ཟད་སོབ་པའི་གསོས་སྒྲན་དུ་འགྱུར་བའི་རེ་སྟོན་དང་། ཕྱི་རབས་ཐོད་རིགས་གཞོན་ཅུ་རྣམས་ཀྱིས་དབུད་གཞི་དང་། བསྟོ་སྟེང་གི་གར་སྟེགས་ཤིག་དུ་འགྱུར་བའི་རེ་སྟོན་ཡོད། གཞན་ཡང་གཞོན་ཅུའི་སྐབས་སུ་སྟོབ་སྟོང་བྱས་པའི་ནང་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ཀ་ཐོད་རྣམས་ལས། དབུ་མ་འཇུག་པ་དང་། སྟོང་འཇུག་སྐོར་ལ་ཆོག་འགྲེལ་ཅམ་ཞིག་བྲིས་ན། པལ་ཆེར་དེར་དུས་མཁན་སྟུལ་ལ་སྐོར་གྲགས་ཆེན་འདི་དག་གིས་བྲིས་པའི་གཞུང་འགྲེལ་གྲགས་པ་དེ་དག་ལས་གོ་བདེ་བ་ཞིག་འཁྱི་ཐུབ་ཆོད་འདུག་གྱུར། རང་རྒྱུད་ལ་ཉམས་ལེན་མེད་པའི་ཁ་བཤད་སྟོང་པས་གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་དཀའ་བ་སྟམ་ནས་རེ་ཞིག་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པ་ཡིན། ད་ལན་དཀའ་མཛོས་ཐོད་རིགས་རང་སྟོང་ཁུལ་ཁམས་པའི་རིག་གནས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་དབུ་བྲིད་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཆོགས་འདི་ཉིད་པར་སྒྲན་དང་འགྲེམ་སྟེལ་གནང་རྒྱུ་རྒྱུ་སྟོར་ཐོབ་པ་ལ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་ཐོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཁམས་པ་ཐུབ་བསྟན་ཐུན་ཆོགས་དེས་སྟོན་ཅུབ་མི་རིགས་སྟོབ་གྲ་ཆེན་མོའི་རང་ཤག་དུ་བྲིས་སོ། །

内 容 提 要

非为大师与大官，
云游四海求学问，
一生钻研诸文献，
获得不少新观点。

儿时隐蔽听旧学，
青年云游长见闻，
融合古今探藏学，
汇成文集十四册。

登上宝座说道法，
抄袭古文弄玄妙，
糊涂论说蒙自他，
此说非同他人说。

陋室书籍堆如山，
积累妙语如觅食，
此无过目费解语，
此论非同他人论。

求取知识之精华，
找出智慧之真谛，
字字经过深思书，
故为心血之结晶。

我小时候，遭遇文化大革命运动，学习文化知识必须得隐蔽。我秘密拜唐拉泽旺、夏切彭德、元登彭措、元登巴桑、嘎玛色巴等著名藏族大学者们为师，系统地学了藏文文法、藏文修辞学、藏族历算、藏医藏药等藏学通用学科理论，以及五部大论、内观三续、功课仪轨等

少量的佛教理论。改革开放以后，我到四川省藏文学校，系统地学习了藏族传统文化十明学科的理论知识。公元1986年，我毕业分配到北京中央民族大学任教，成为一名普通的高校教师。公元1994年至今，我有幸赴欧洲、北美等西方众多的大学，陆续开展学术访问、学术交流和学术研究工作，我的学术视野得以拓宽，我的现代文化和学术观念得以成熟，我因此步入了新的学习与研究之路。此后，我能够把藏族传统文化和世界其它文化对比起来研究，能够对藏族传统文化做取其精华和去其糟粕的研究。我先后撰写《藏文文法》等藏学理论著作，尽最大可能地用现代科学理论来诠释藏族传统学科知识，使其跟上现代文明发展的步伐。

今天，我再次仔细修改完善我的所有文章和著作，其中符合现代科学理论的观点和说法没有作变动，因为时代背景原因出现明显违背现代科学理论的错误观点和错误说法，作了修改与完善。我的所有文章和著作，都经过了文献依据与逻辑理论的再三推敲，应该具有非同一般的特色。

1《藏文文法通论》：在继承《司徒文法》当中文法释难理论的基础上，《藏文音势论》当中的及物动词与不及物动词的分别方面，经过仔细研究《司徒文法》当中的相关理论与列子，得出新结论是：动词本身在现在式与未来式当中有变化，则为及物动词；动词本身在现在式与未来式当中没有变化，则为不及物动词。我把藏文文法当中的动作、作者及能所与现代语法当中的主语、谓语及宾语结合起来诠释，很好地排除了其中的疑惑与困难。

2《藏文文论与诗学明鉴》：对《诗学明镜》进行通俗易懂的阐释之余，语音多义的修辞手法等难点，结合珠康楚的《修辞学明镜注释》与居米旁的《修辞学明镜注释》等的观点，作了仔细深入地阐释。在解读博克巴的《修辞学明镜列子诗句》方面，结合作者的时代历史文化背景作了具有充分说服力的还原释读，其中的隐喻诗句，根据恩师唐拉泽旺的讲解，作了正本清源的解读。

3《藏史纲要》：以世界历史为时空背景，把藏族历史纳入现代世界历史的理论框架内，以全篇九章的大信息量创新性地诠释了藏族历史。为了撰写这部新的历史著作，我查阅了藏传佛教本教与班迪（指

非本教的宗派)等各宗各派的大量文献,研究了汉文史籍和英文史书当中与藏族历史有关的文献资料,研究了大量的考古文物,最终形成了这部叙述藏族六千余年文明发展史的历史著作。

4.《藏史简论·少年史纲》:是《藏史纲要》的通俗浓缩版,主要是为了满足藏史初学者们学习藏族历史知识的需求而编写。减掉大量的文献引用、繁复的理论解释和复杂的逻辑论证之后,以少年儿童容易接受的话语,娓娓道来藏族文明发展历史的大致脉络。

5.《藏史简论·少年史纲》:汉文版:这是第一本描绘藏区从原始社会到近现代发展的通俗史学作品。本书对照汉藏文献,在翻译的过程中增补了许多藏文史书并未记载却可见于汉文史书的一些珍贵的历史资料。

6:《康巴地区史》:从藏汉历史文献中寻找康巴的文化区域,叙述康巴地区的人文史。其中德格地方史与木雅西夏史方面,在研究梳理藏汉史书中相关记载的基础上,查阅和研究众多相关人物的传记作了文献依据的补充。除此之外,访问康巴地区名人和学者,对康巴地区的近代史作了补充。

7《藏医药历史》:这部著作是我承担国家社科基金重大项目与康巴文化研究院科研项目的成果之一。藏医药起源于公元前1800年左右的古代象雄地区(今西藏阿里及周边地区),其与古代希腊医药学有不少相似之处,我把这两者联系起来作了对比研究。针对古代象雄邦国并入吐蕃帝国之后,藏医药学怎样传播到藏区各地,期间整个藏区出现了哪些藏医药大师等问题,我严格按照历史唯物主义观点和方法,仔细梳理和研究现存文献资料和文物后,给出了符合科学规律的解答。

8《藏族民族与元素历算教程》:元素算在藏区具有悠久的起源发展历史,是非常重要的藏族民间文化。针对《元素算相关知识宝瓶》当中疑难术语,我作了通俗易懂的解释,并且配有令人耳目一新的表格。除此之外,我还增加了《婚事元素算》、《丧事元素算》、《风水知识》等相关文献诠释。

9《藏族楚派历算通论》:历算是藏族先辈经过长期观察大自然种种现象,不断总结经验后形成的一套科学理论知识。这部著作里,通过正确解读《象雄古历算》当中的观察自然天文历算理论,以及译成

藏文之《时轮金刚历算》当中的行星公转与自转的速度计算法等，结合藏区特有的季节变化与气候规律推出了符合青藏高原地域的历算解说。其中，舍去了晚期从印度和汉地翻译过来的迷信说法，增加了现代科学解释宇宙起源、星球运行、日食月食等的理论知识。

10《藏医药学人体与疾病研究》：一、经过长期研究后，我首次提出了结合古今中外医药学的藏医三因、四大元素诠释论。公元1994年，我到国外传授藏医藏药理论与实践的时候，国内外还没有把三因和四大元素解释清楚，且误认为它是人体的某种能量或功能，不清楚它是人体的物质元素。针对种种疑惑和提问，我向国内外藏医药研究人员，从微量元素论的角度详细解释了藏医三因、四大元素理论。二、以前，藏医的胚胎形成时间论与现代医学胚胎形成时间论有矛盾。我通过一个字的改写纠正，把藏医的胚胎形成时间论与现代医学胚胎形成时间论做到完全一致的解读。三、藏文文献记载，苏喀巴与迪玛巴就藏药的地、水、风、火属性不同，合成药物服用后产生不同的药效与功能的问题，造有一目了然的图表。可是今天的我们找不到这些图表，我根据《藏医释续注疏先辈导言》、《本教四部医经》、珠巴·白玛噶波所著《释续注疏》等文献的比较研究，重新汇编出版了104格的藏医元素周期图表。

11《藏医元素研究》英文版：本书主要是面向国外学者与学生讲解藏医学中人体构造，物质元素论和藏药药材元素成分论等讲稿的汇编。

12《藏学概论》：本书是中央民族大学的211项目，主要探讨了藏区地理、人文、民俗文化、山水文化等。因明学部分是用于中央民族大学教学教材，其中重点阐释了萨迦大学士《理量宝藏论》前四章的要点，逻辑论证源于恩师然果·图诺堪布的讲课笔记，辩证法源于炉霍格西洛桑丹珠的讲课笔记。把藏文文法理论纳入因明逻辑框架里面，是本书的一大特色。

13《人体与心理》：是一种保健医学的辅读物，修炼密宗深密圆满次第时，知晓气、脉、明点所在身体的内外结构、运动规律等极为重要，以前这些都处于保密当中，为了帮助老年朋友通过身心锻炼达到健康的目的，我作了公开的著书解释。过去，真正知晓人的身体结构与活动规律的学者不多，噶玛巴·让炯多吉和苏喀·洛珠加波二者

是其中的佼佼者，他们无疑属于密宗瑜伽行者。藏区的诸多修行开示法，强调观修空性，清楚知晓人体内左、中、右三脉的也不多。我在本书中，结合现代西医理论阐释了人体的左、中、右三脉，藏医的人体结构论，气在人体各个部位运行的通道，神经网络的布局和功能作用等。

14《思辨狮子吼》：本书收录有本人近30年教学科研的成果，主要是藏族历史与藏文文法等的研究论文。系已经发表在各类学术C刊及核心期刊当中的论文。

本人近40年从事藏学与藏族文化研究的成果，为了使藏族青年学子们容易理解，都作了通俗易懂的阐释。希望这部文集能够成为未来藏族青年学子们的重要参考资料，以及经常进行讨论的焦点。本人年轻的时候系统学习过佛教理论著作《入中观论》、《入菩萨行论》等，对这些论著作一个浅显易懂的阐释，可以胜过现在很多的活佛与堪布，但是没有经过亲自修持与具备修炼经验的夸夸其谈，并不能帮助他人，所以没有做徒劳的事情。

我要衷心感谢甘孜州康巴文化研究院，将我毕生从事教育教学与学术研究的成果，集成研究文献出版发行。

土登彭措

书于西南民族大学家中

Abstract

A Tibetan world vagabond who has never obtained
Such status as an enthroned lama or high official,
The core of my life immersed in the swamp of textual archives,
Finding new perspectives from within old texts.

I interpreted and explained Tibetan culture and knowledge
By synthesizing in fourteen distinct volumes
The traditions I learned secretly in my childhood
And the things I saw and heard while traveling the world in my youth.

These books are unlike contemporary scholar productions,
Such as religious preaching with symbolic gestures from high thrones,
Or the copying of ancient scriptures by today's students
Without understanding those difficult points themselves.

They are unlike contemporary scholarly research,
Such as piling up textual archives like mountains in offices,
Compiling diverse papers like various grains,
Which can be viewed with one's eyes, but not seen with the brain

They are instead scholarly works produced with warm blood,
Extracting all the fields of knowledge as its marrow,
Seeking the fundamental reality from the matrix of wisdom,
And each syllable running through brain's neural pathways.

At a young age, I had the opportunity to familiarize with the common fields of Tibetan knowledge such as linguistics, literature, astronomy, and medicine and Buddhist fields of knowledge such as the Five Volumes of Sutra, Tibetan commentaries of Tantra such as the Profound Inner Meaning by the Third Karmapa, as well as ritual practices through studying secretly with my main teacher Thanglha Tsewang, Kyapché Pendé, Yönten Pelzang, the then lead-chanter Zöpa, and so forth during the 1960-70s. During the Reform and Opening era, I have studied Tibetan traditional fields of knowledge systematically at the Sichuan Provincial Tibetan School. In 1986, right after graduation from the school, I was recruited to teach at the Central University for Nationalities (now Minzu Univeristy of China) in Beijing. Since 1994, I have been able to visit many universities in the West, such as Europe and North America, to carry out academic exchanges and research. Therefore, I was able to study and research the ways of modern knowledge systems and their development, through and against which I have compared and analyzed Tibetan knowledge traditions to sustain and improve them. I

thus have attempted to offer new interpretations on Tibetan culture and knowledge according to the contemporary sciences and epistemologies in this collection of writings.

In particular, I have kept the views and interpretations in Tibetan knowledge traditions that are accordant with modern scientific understandings intact while improving the outdated understandings and misconceptions that contradict the scientific views today. The books are further produced with thorough analysis through the means of logics and citations. Each book thus has its own unique characteristics, which I have briefly introduced below:

Book 1, Commentary of Tibetan Grammar

This is mainly a commentary on the difficult points in the Sidu's Grand Commentary of Tibetan Grammar. Particularly, after having carefully analyzed Sidu's point that whether or not "action" (bya) and "agent" (byed) are separable (tha dad pa) is equivalent to whether or not "self" (dbag) and "other" (gzhan) forms of a verb has the same capacity (shed mtshung pa) and the examples he gave in his Grand Commentary, I have concluded and explained clearly that a verb that is "tha dad pa" can be understood as a verb's "self" and "other" forms has the same capacity, that is, if the verb has different present and future forms it is a separable or "tha dad pa" and its "self" and "other" forms have the same capacity. If the verb has the same form of present and future tenses, it is then inseparable or "tha mi dad pa". Additionally, I have identified the categories of bya or action, byed or agent, las or object in Tibetan grammar as verb, subject, and object in modern linguistics respectively, which should have clarified some of confusions and difficulties in Tibetan grammar.

Book 2, Commentary of Mirror of Poetry and Tibetan literature

This book offers a concise and simple interpretation on the root text of Mirror of Poetry or snyan ngag me long ma. Particularly, I use commentaries by Druk Khamtrül and Ju Mipam to elaborate on certain embellishments that are considered more difficult in general. Another unique feature of the book is that it openly documents the historical contexts of all the examples and riddles written by Ju Mipam that I have orally received from my teacher Thanglha Tsewang.

Book 3, The Ruby Lotus Key: A Comprehensive History of Tibet

This book has exemplified a new way of historical writing in the history of Tibet as it presents Tibetan historical texts and narratives in the contemporary frameworks of historiography. It engages a wide range of source materials including Tibetan archives of both Buddhist and Bonpo sources, Chinese archives on Tibet, sources written in English as well as archeological artifacts excavated in Tibet to represent the history of Tibetan civilization spanning 6,000 years.

Book 4, The Celebrations of Children: A History of Tibetan Civilization

As a branch of the History of Tibet, this book is intended for elementary Tibetan students. Therefore, it synthesizes the main arguments from *The Ruby Lotus Key* in simple and colloquial Tibetan. Like other Tibetan literary treatises, the book is also unique in providing root texts written in verse followed by commentaries of the root text in prose.

Book 5, A History of Tibetan Civilization (Chinese Translation)

This book consists of not only the translation of *The Celebrations of Children: History of Tibetan Civilization* but also of interpretations of and annotations on the accounts of Tibetan imperial history that are only available in Chinese language in the *New and Old Books of Tang* and *Zizhi Tongjian* (*Comprehensive Mirror in Aid of Governance*).

Book 6, The Regional History of Kham

This is the first scholarly work that demarcates the cultural region of Kham based on the previous accounts of Kham as a cultural region in Tibetan and Chinese historical sources. In addition to the history of *Degé Kingdom* and *Minyak Tangut Empire* that are available in Tibetan and Chinese accounts, biographies of Tibetan scholars from Kham are used to supplement the writing of this regional history of Kham. Furthermore, I have conducted interviews with elite figures and intellectuals of the region to compose the recent history of Kham.

Book 7, History of Tibetan Medicine

This is a result of a major national project funded by the Chinese National Social Sciences Foundation and collaborated with the Institute of Kham Cultural Studies. I have analyzed the history of Tibetan history that began in approximately the year 1800 BCE in *Zhangzhung Empire* and its development by comparing it with the history of Greek medicine in this book. Using historical materialism approach, I then attempted to present an objective account on the development of Tibetan medicine and the important learned medicinal doctor/scholars lived in *Zhangzhung* and Tibet before and throughout Tibet once *Zhangzhung* was incorporated into Tibet during imperial Tibet.

Book 8, The Nectar Stream: An Exposition of Tibetan Elemental Astrology

Tibetan elemental astrology is a folk culture that has roots in ancient Tibetan society. I have interpreted and explicated the terminologies and difficult tabulates in the *Virtuous Vase of the Necessary Elemental Astrology* (*'byung rtsis nyer mkhor bum bzang*) as well as compiled important aspects of the Tibetan elemental astrology regarding wedding, funeral, and geomancy.

Book 9, The Earthly Radiance: An Exposition of Tibetan Tshur Astronomy

Tibetan astronomy is a science that our ancestors have articulated through long term observations of natural phenomena surrounding them. I have determined the ways to

measure and interpret time and seasons that are unique to the Tibetan plateau based on Tibetan accounts of old astronomies such as the Oral Astronomy of Zhangzhung Elders and the calculations of orbital speeds of stars' rotation in Kalachakra astronomy. Additionally, I have cleared the misconceptions in the later astronomy texts that were translated from India and China and incorporated the contemporary astronomical studies of stars and the universe.

Book 10, The Radiance of Snow Mountains: An Exposition of Tibetan Medicine

There are several special features to this work: First, this is the first book that explains the concepts of three humors (nyes pa gsum) and four elements ('byung ba bzhi) in Tibetan medicine in comparison to chemical elements in the western medicine. Tibetan medicine doctors in and outside of the country had always understood three humors and four elements of Tibetan medicine only as internal abilities of one's body not as chemical elements prior to 1994 when I started to teaching Tibetan medicine in western universities. As a result, foreign researchers of Tibetan medicine have persistently inquired about it. I thus have argued that the three humors and four elements of Tibetan medicine are similar to microelements in the western medicine. Secondly, I have corrected a serious contradiction with regard to the time of embryonic formation in Tibetan medicine and the western medicine by simply changing one syllable in the Tibetan medicine text, namely, changing བར (of མངལ་ཁ་བྱེ་ནས་ཞག་ནི་བརྩ་གཉིས་བར།) into བར། in the Instructional Tantra (bshad rgyud). Thirdly, I have created charts of elemental combinations of medicinal materials and their efficacies. Although Tibetan medicine scholars such as Zurkharpa and Delmarpa have mentioned the existence of charts detailing medicinal abilities and efficacies of different elemental combinations, such charts are hardly available today. I thus have compiled a chart consisting of 154 frames that documents the different views on elemental combinations and their abilities by comparing and contrasting various commentaries of Instructional Tantra such as Oral Instructions of Ancestors (mes po'i zhal lung) and *Drukpa Pékar's Commentary* of Instructional Tantra ('brug pa pad khar gyi bdad rgyud 'grel pa) as well as Bumzhi medical texts of Bon tradition.

Book 11, Elements for the Study of Tibetan Medicine

This is a collection of lectures that I have given to foreign scholars and students on elements of human body and elements of medicinal materials in Tibetan medicine tradition

Book 12, A General Introduction to Tibetan Studies

As a part of "project 211" at the Minzu University of Beijing, this book generally introduces Tibetan geography, the history of human inhabitation in Tibet, Tibetan civilization, customs, and landscape and ecological systems. In particular, the chapter on Tibetan epistemology is based on my own notes on teachings of Sakya Pandita's

Treasury of Epistemology by Khenpo Rakor Thubnor. The path of reasoning in this perspective is alike that of Drango Geshe Lobsang Dondrub. It is also unique in including a complete grammar session in the path of reasoning in the elementary level of Tibetan epistemology.

Book 13, The Illuminating Mirror: On the Relationship Between Body and Mind

In the generation stage of Tantric practice, it is very important to understand the ways of material body when doing bodily practices by pressing key points of channels (rtsa), essence (thigle, and wind (rlung). Unlike previous traditions of restraining the access to these practices, if they are made available to ordinary people, it could benefit their health and quality of life. However, there were only a few scholars who have really mastered the ways of how material body work in Tibetan history. It is undoubtful that masters such as Kamarpa Rangjung Dorjé and Zurkhar Lodrö Gyelpo were truly great masters of medicine and Tantric practices. However, most of the Tibetan meditation teachings are on the nature of emptiness; few can correctly identify the different channels (tsa dbu rkya ro). Therefore, I have explained the three main channels, anatomy of human body in Tibetan medical texts, and various other channels through which five winds travel from four cardinal directions and eight intermediate directions of the body along with modern western medicine.

Book 14, A Lion's Roar: A Collection of Academic Papers and Public Scholarship

This book is a collection of academic papers that are the results of my teaching and researching for over 30 years in the academy. Many of them have been published in key academic journals before.

In conclusion, in these books, I have tried to make the scholarly work of my past 40 some years on Tibetan culture and knowledge systems that are valuable for today's society accessible to the public. It is my hope that they will become a source of courage and enlightening for young Tibetans and that they will serve as a platform for intellectual analysis and discussions for the future generations of Tibetan people. Additionally, I may be able to write a commentary on the Buddhist main teachings such as Introduction to the Middle Way and Ways of Bodhisattva based on my studies in youth that is more accessible than many of the commentaries written by contemporary reincarnated lamas and Khenpos. However, due to my lack of actual practices of these teachings, a commentary from mere intellectual understandings will be unlikely useful, I thus put it aside for now. I

sincerely thank the Sichuan Ganzi Prefecture Khampa Culture Research Institute for publishing and disseminating the fruit of my life's research and education.

Written by Thubten Phuntsok at his home at the Southwest University for Nationalities

དཀར་ཆག

- སློབ་ཚན་དང་པོ། ལུས་ཀྱི་སློབ་ཚན་གྱི་སློབ་འགྲོའི་སློབ། (1)
- ས་བཅད་དང་པོ། ལུ་མི་སམ་སྟོ་འའི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན། (1)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། ལི་རུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་མཛད་རྗེས། (9)
- སློབ་ཚན་གཉིས་པ། ལུས་རུ་པའི་མཛོད་བཞེད་སློབ། (18)
- ས་བཅད་དང་པོ། ལུས་རུ་པའི་གཞུང་གི་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། (18)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། འབྱུང་ཕྱག་གི་སློབ། (20)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། མཛོད་བཞེད་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད། (23)
- གཅིག སྤྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། (23)
- གཉིས། བྱེ་བྱག་རུ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། (29)
- གསུམ། དགོས་པའི་དབང་གིས་རྟག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། (31)
- བཞི། དྲིན་གཙོ་བའི་སྤྱིར་མཁས་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྱག་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ། (34)
- སློབ་ཚན་གསུམ་པ། ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་སྤྱིར་བཤད་པ། (37)
- ས་བཅད་དང་པོ། ཚུམ་པ་དམ་བཅའ་བའི་འགྲེལ་བཤད། (37)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། སྤྱིར་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་ (38)
- སློབ་ཚན་བཞི་པ། སྤྱིར་བསྟུན་པའི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། (50)
- སློབ་ཚན་ལྔ་པ། ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་འཇུག་ཚུལ་དང་དོགས་དཔྱད། (58)
- ས་བཅད་དང་པོ། ཅ་ཆོག་གི་འགྲེལ་བཤད། (58)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་རྣམས་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། (59)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། སྤྱིར་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་བཞེད་པ། (66)
- ས་བཅད་བཞི་པ། སྤྱིར་གྱི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་ལི་རུའི་དགག་པ། (68)
- སློབ་ཚན་དྲུག་པ། ལ་དོན་གྱི་མཛོད་ཉིད་དང་དཔེར་བཞེད་སློབ་བཤད་པ། (76)

ས་བཅད་དང་པོ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་ལ་དོན་གྱི་དཔེར་བཞིན་སྟོར།	(76)
གཅིག ། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བཞིན།	(76)
གཉིས། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་དཔེར་བཞིན།	(76)
གསུམ། རྣམ་དབྱེ་བརྒྱན་པའི་དཔེར་བཞིན།	(77)
བཞི། དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན།	(77)
ལྷ་ཆེ་སྐབས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན།	(78)
ས་བཅད་གཉིས་པ། རང་ལུགས་ཀྱི་ལ་དོན་སྟོར་ལ་འགྲེལ་བཤད།	(81)
སྟོབ་ཆེན་བརྒྱན་པ། ལ་དོན་དཔེར་བཞིན་སྟོར་གྱི་དྲིས་ལན།	(92)
ས་བཅད་དང་པོ། དྲིས་ལན་སྟོར།	(92)
ས་བཅད་གཉིས་པ། སྤང་དང་རྣམ་དབྱེའི་མཐའ་དབྱེད་སྟོར།	(109)
སྟོབ་ཆེན་བརྒྱན་པ། ཞི་ལྟ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ།	(113)
ས་བཅད་དང་པོ། འབྲེལ་སྒྲ་བཤད་པ།	(113)
ས་བཅད་གཉིས་པ། བྱེད་སྒྲ་བཤད་པ།	(115)
སྟོབ་ཆེན་དགུ་པ། རྟེན་འཇུག་ལ་རྟོག་པའི་སྤང་འགའ་ཞིག་བཤད་པ།	(119)
ས་བཅད་དང་པོ། རྒྱན་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།	(119)
ས་བཅད་གཉིས་པ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།	(123)
ས་བཅད་གསུམ་པ། འབྲིད་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།	(127)
ས་བཅད་བཞི་པ། འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།	(129)
གཅིག ། འབྲུང་ཁུངས་དངོས་བཤད་པ།	(129)
གཉིས། ལས་ནས་ཀྱི་སྤང་དགར་རྒྱུད་ལ་འཇུག་པ།	(130)
གསུམ། ཆ་བར་མ་བཟུན་པའི་ལས་ནས་ཀྱི་སྤང་འཇུག་ཚུལ།	(132)
ས་བཅད་ལྷ་པ། འཛོད་སྒྲ་བཤད་པ།	(135)
སྟོབ་ཆེན་བརྒྱན་པ། སྤང་རང་དབང་ཅན་བཤད་པ།	(139)

- ས་བཅད་དང་པོ། ཉི་ཟླ་བཤད་པ། (139)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། དང་ཟླ་བཤད་པ། (141)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། དེ་ཟླ་བཤད་པ། (144)
- ས་བཅད་བཞི་པ། ཀང་ཟླ་བཤད་པ། (156)
- ས་བཅད་ལྔ་པ། བདག་ཟླ་བཤད་པ། (157)
- ས་བཅད་རྒྱུ་པ། དགག་ཟླ་བཤད་པ། (160)
- སློབ་ཚན་བརྩ་གཅིག་པ། བརྩ་སློབ་རིག་པའི་ཆ་བའི་གཞུང་ལུགས་བཤད་པ། (165)
- ས་བཅད་དང་པོ། ཚོག་བཅད་དཔྱོད་ཚུལ་ལ་གདམས་པ། (165)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། མིང་མཐར་སློབ་ཚུལ་བཤད་པ། (167)
- གཅིག་ཁྲིམ་འཇུག་མེད་མི་རུང་རུ་བསྟན་པ། (167)
- གཉིས་ཁྲིམ་འཇུག་མེས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ། (169)
- གསུམ་ཁྲིམ་འཇུག་གིས་དོན་གཏན་ལ་ལབ་ཚུལ། (170)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། བརྩ་སློབ་རིག་པ་བསྐྱབ་པའི་གོ་རིམ་བཤད་པ། (172)
- ས་བཅད་བཞི་པ། གདམས་ངག་བསྟན་པའི་ཡུལ་བཤད་པ། (181)
- སློབ་ཚན་བརྩ་གཉིས་པ། མིང་གཞི་དང་སྟོན་འཇུག་སྟོར་བཤད་པ། (186)
- ས་བཅད་དང་པོ། ཡི་གེ་སྒྲིའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། (186)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ། (191)
- གཅིག་ཁྲིང་གཞི་ལས་སྟོན་ཁྲིམ་དབྱུང་བའི་ཚུལ། (191)
- གཉིས་སྟོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། (191)
- གསུམ་སྟོན་འཇུག་གི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། (192)
- སློབ་ཚན་བརྩ་གསུམ་པ། སྟོན་འཇུག་ནམས་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ། (204)
- ས་བཅད་དང་པོ། སྟོན་འཇུག་ཅིའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན། (204)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། ཐོན་མའི་ཞལ་ལུང་གི་ཞེ་བྱས་སུ་ཅུའི་དྲི་བ། (228)

- སློབ་ཚན་བརྩེ་བཞི་པ། ལས་ཚིག་གི་རིགས་དང་དབྱེ་བ་བཤད་པ།..... (240)
- ས་བཅད་དང་པོ། སྤྱིར་བྱ་བྱེད་དང་བདག་གཞན་གྱི་གོ་དོན་བཤད་པ། (240)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མིན་ཞེས་པའི་གོ་དོན།..... (245)
- གཅིག །རྩལ་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་མཚན་ཉིད། (248)
- གཉིས། རྩལ་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་མཚན་ཉིད། (253)
- གསུམ། རྩལ་གསུམ་སྤོར་བྱ་པའི་མཚན་ཉིད། (266)
- A རྩལ་གསུམ་སྤོར་བྱ་པའི་བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་པ།..... (269)
- B རྩལ་གསུམ་སྤོར་བྱ་པའི་བདག་གཞན་ཤེད་མི་མཚུངས་པ།..... (272)
- ༡ རྩལ་གསུམ་སྤོན་འཇུག་མེད་པའི་ལས་ཚིག་གི་སྟེ།..... (272)
- ༢ རྩལ་གསུམ་སྤོན་འཇུག་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་གི་སྟེ།..... (283)
- ༣ རྩལ་གསུམ་སྤོན་འཇུག་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་གི་སྟེ།..... (294)
- ༤ རྩལ་གསུམ་སྤོན་འཇུག་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་གི་སྟེ།..... (295)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། མཁུན་རབ་འོད་གསལ་གྱི་ལས་ཚིག་དཔྱད་ཡིག། (298)
- ས་བཅད་བཞི་པ། མི་རྩལ་གཞན་ལྷགས་དགག་པ། (305)
- ས་བཅད་ལྔ་པ། རྩལ་གསུམ་ནང་ཚན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ། (311)
- གཅིག །རྩལ་ད་ལྟ་བའི་སྒྲོར་བཤད་པ། (313)
- གཉིས། རྩལ་འདས་པའི་སྒྲོར་བཤད་པ། (316)
- གསུམ། རྩལ་མ་འོངས་པའི་སྒྲོར་བཤད་པ། (320)
- སློབ་ཚན་བཅོ་ལྔ་པ། རྩལ་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ། (323)
- ས་བཅད་དང་པོ། རྩལ་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། (323)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། རྩལ་འཇུག་འཇུག་ཚུལ་སྒྲོར། (330)
- གཅིག །གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ་བཤད་པ། (330)
- གཉིས། རི་ལྟར་འཇུག་ཚུལ་ལས་སྒྲུབ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། (331)

- གསུམ། སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ། (332)
- སྒྲོབ་ཚན་བརྩུག་པ། རྗེས་འཇུག་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ། (343)
- ས་བཅད་དང་པོ། སྒྲིབ་སྟོན་འཇུག་དང་བསྟན་ནས་ལས་བྱེད་ཚུལ། (343)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། བྱེད་བྱ་རྗེས་འཇུག་པོ་མོ་སོགས་ཀྱིས་དོན་སྟོན་ཚུལ། (345)
- གཅིག སྒྲིབ་བྱ་གསུམ་བདག་སོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ། (345)
- གཉིས། མོ་གཉིས་བདག་གཞན་སོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ། (345)
- གསུམ། མ་ནིང་གསུམ་བདག་གཞན་སོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ། (346)
- བཞི། སྟོན་འཇུག་མེད་པའི་པོ་རྟགས་གསུམ། (347)
- ལྔ། སྟོན་འཇུག་མེད་པའི་མོ་རྟགས་གཉིས། (347)
- དྲུག སྟོན་འཇུག་མེད་པའི་མ་ནིང་གསུམ། (348)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། གཞན་གྱིས་ནོར་བ་ལ་སི་རུས་དགག་པ། (350)
- ཅིག ལྷར་མ་སྟོན་འཇུག་ལྔ་བཞིན་སྒྱུར་ཞེས་པའི་དོན་གོ་ནོར་བ། (350)
- གཉིས། མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ། (351)
- གསུམ། དཔེར་བཞིན་བཞོད་པ་ནོར་བ་བསྟན་པ། (352)
- སྒྲོབ་ཚན་བརྩུ་བརྩུན་པ། རྗེས་འཇུག་གིས་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་བཤད་པ། (355)
- ས་བཅད་དང་པོ། མིང་མཐའ་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་ཚུལ། (355)
- ས་བཅད་གཉིས་པ། མིང་མཐའ་ཤད་དང་རྣམ་དབྱེ་འདྲེན་ཚུལ། (361)
- གཅིག མིང་མཐའ་བཞིན་བདེ་འདྲེན་ཚུལ། (361)
- གཉིས། མིང་མཐའི་ཡི་གེ་འགྱུར་ཚུལ། (361)
- གསུམ། ཆོག་འཕྲད་བཞིན་བདེ་འདྲེན་ཚུལ། (362)
- བཞི། རྣམ་དབྱེ་ནང་གསེས་འཇུག་ཚུལ། (365)
- ས་བཅད་གསུམ་པ། འཕྲད་གྱི་ནང་གསེས་གང་ཞིག་འཇུག་པ་བཤད་པ། (370)
- གཅིག ཆོག་དོན་འོག་མ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོག་ཤད་འཇུག་ཚུལ། (370)

གཉིས། སྔ་བོད་རྣམ་དབྱེ་གོ་བསྐྱར་ནས་དབྱད་པ།	(374)
གསུམ། ཆོག་སྤང་རྒྱུ་པ་འཇུག་ཚུལ།	(381)
ས་བཅད་བཞི་པ། སྔ་བོད་ཆོག་སྤང་གོ་བསྐྱར་སྒྲིལ་ནས་དབྱད་པ།	(382)
སྒྲིབ་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པ། རྗེས་འཇུག་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ།	(387)
ས་བཅད་དང་པོ། རྗེས་འཇུག་གི་དགོས་པ་དངོས་བཤད་པ།	(387)
ས་བཅད་གཉིས་པ། ཡི་གེའི་འཇུག་པ་སྒྲིལ་དགོས་པ་བཤད་པ།	(395)
གཅིག །དགོས་པ་ཕྱོགས་སྟོན་ནས་བསྟན་པ།	(395)
གཉིས། ཉིང་དགོས་ཕྱོགས་སྟོན་ནས་བསྟན་པ།	(397)
གསུམ། བར་སྒྲིང་རིག་པའི་གཞུང་བསྟན་པའི་དགོས་པ།	(398)
མཇུག་ཚུལ།	(402)

བར་སྒྲིང་མཐའ་དབྱད་སང་གེའི་ང་རོ།

ས་བཅད་དང་པོ། བར་སྒྲིང་གི་དཔེ་ཆོགས་སྒྲིར།	(404)
གཅིག །སྤུམ་རྟགས་དཔེ་རྒྱུ་ཁག་གཅིག་སྒྲིར།	(406)
གཉིས། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་པར་སྒྲུབ་བྱས་པ།	(417)
གསུམ། གྲུང་གོའི་ནང་དུ་པར་བཅུག་པ།	(425)
ས་བཅད་གཉིས་པ། ཡི་གེ་སྒྲིལ་རྣམ་གཞག་སྒྲིར།	(427)
གཅིག །དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་སྒྲིར།	(427)
གཉིས། བྱུང་མཐའ་སྒྲིར།	(435)
གསུམ། རིགས་ལམ་དང་མཐའ་དབྱད་སྒྲིར།	(437)
བཞི། ཡི་གེའི་སྒྲིབ་གནས་དང་བྱེད་ཚུལ་སྒྲིར།	(439)
ལྔ། ཨ་ཡིག་དབྱེས་ཀྱི་དོགས་དབྱད་སྒྲིར།	(443)
དྲུག །མིང་གཞིའི་དོགས་དབྱད་སྒྲིར།	(445)
ས་བཅད་གསུམ་པ། སྤང་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དབྱེའི་སྒྲིར།	(448)

གཅིག	དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་སྟོར།	(448)
གཉིས།	བྱབ་མཐའི་སྟོར།	(462)
གསུམ།	རིགས་ལམ་དང་མཐའ་དབྱེད་སྟོར།	(466)
ས་བཅད་བཞི་པ།	ཐད་རང་དབང་ཅན་བཤད་པ།	(468)
གཅིག	དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་སྟོར།	(468)
གཉིས།	བྱབ་མཐའི་སྟོར།	(477)
གསུམ།	རིགས་ལམ་དང་མཐའ་དབྱེད་སྟོར།	(481)
ས་བཅད་ལྔ་པ།	རྟགས་འཇུག་གི་ལས་ཚིག་རྣམ་བཞག་སྟོར།	(483)
གཅིག	དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་སྟོར།	(483)
གཉིས།	ལས་ཚིག་གི་བྱབ་མཐའི་སྟོར།	(496)
གསུམ།	ལས་ཚིག་གི་རིགས་ལམ་མཐའ་དབྱེད་སྟོར།	(503)
ས་བཅད་དྲུག་པ།	རྟེན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་འཇུག་སྟོར།	(513)
གཅིག	དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་སྟོར།	(513)
གཉིས།	བྱབ་མཐའི་སྟོར།	(519)
གསུམ།	རིགས་ལམ་དང་མཐའ་དབྱེད་སྟོར།	(522)
མཇུག་ཚུལ།		(524)

མཚན་བརྗོད།

སྐྱོད་དང་སྐྱོད་ནི་ཡ་ཐོག་བོད་མིའི་ཚོར། །
 ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་བོན་གྱི་མཁས་པའི་ཚལ། །
 བརྗོད་གཞུང་ལུགས་ཐུ་མིའི་སྒོ་ཡིས་སྟེལ། །
 བོད་གྱི་མེས་པོའི་མཛད་རྗེས་ཐུག་གི་ཡུལ། །

སྐྱོད་དང་ཡི་གེ་མི་རིགས་རང་གི་སྟོག །
 ཚོན་རིག་སྟོབ་གསོ་དབང་སྐྱོར་སྟོབས་གྱི་གསོས། །
 བརྗོད་གཞུང་ཉམས་མེད་རིག་པའི་འབྲུལ་འཁོར་ཏེ། །
 གངས་སྐྱོངས་འཇུགས་སྐྱོན་དཔལ་དུ་ཐུག་ལེན་མཛོད། །

ཆོག་སྐྱོར་སྐྱོན་ཞིང་བརྗོད་གཞུང་བ་གསལ། །
 ཏུས་གསུམ་ལས་ཆོག་སྐྱབས་ཐོབ་དོན་དང་བསྐྱོན། །
 བདག་གཞན་མ་ཚོར་བརྗོད་གཞུང་ཉར་སྐྱོར། །
 བདེ་བླག་རྟོགས་པ་གནའ་བོའི་མཁས་པའི་གསུང་། །

སྐྱོར་སྐྱོད་དགོས་པའི་རེ་བ་འབྲུག་ཉར་གྲགས། །
 རང་ལུགས་ཡིག་ཚོར་ཆར་གྱི་རྒྱན་ཉར་འབབ། །
 མཁས་པའི་དབྱེད་ཚོམ་ཏུས་གསུམ་རྣམ་བཞག་འཛོལ། །
 བརྗོད་རིག་གཞུང་དེར་གི་ཏུས་འདིར་ཉམས། །

མིང་རྒྱུད་རྣམས་ནི་བོད་ཀྱི་ཐ་སྐད་དངོས། །
 ཚིག་གི་སྒྱི་འགོས་རྒྱ་ཡི་སྐད་དང་བསྟན། །
 རུས་གསུམ་རྣམ་བཞག་བདག་གཞན་གོ་སྒྲིག་ཅན། །
 དེང་རུས་མཁས་པའི་གསུང་ཚཱ་གོ་བ་དགའ། །

བརྩོན་སྒོ་འབྱེད་ཐུ་མི་སམ་སྟོ་ལ། །
 ཉམས་པ་སྐར་གསེ་སི་རུ་ཚཱ་འབྱུང་ཇེ། །
 རུས་གསུམ་གསལ་བྱེད་ཚཱ་གས་ཤུལ་སྒྲ་མ་རྣམས། །
 བཀའ་རྒྱན་བསྐལ་པའི་བར་རུ་བཟིང་ཐབས་དགའ། །

བྱ་ཚིག་དབྱེ་ལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་མཁས། །
 མཐའ་དབྱད་རྣེ་བ་ཆེ་ཏན་ཞབས་རྒྱུང་ཇེ། །
 དགའ་གནད་དགོལ་ལ་མི་ཉག་བྱ་ཕྱག་མཚོག། །
 དེང་རབས་བརྩོན་སྒྲ་བའི་བྱ་མཚོག་ཡིན། །

སྒྲིགས་མའི་རུས་སུ་སྒྲིང་ཇེ་འི་རང་གཟུགས་ཅན། །
 ལུ་བདོའི་རུས་འདིར་ལུ་རིགས་སྒྲེལ་བའི་མགོན། །
 བརྩོན་རྣམ་བཤད་སྟན་ནས་སྟན་བརྒྱུད་པའི། །
 གདམས་ངག་སྒྲེལ་མཛད་བདག་གི་བཤེས་རྣམས་གུས། །

སྒྲིབ་ཚན་དང་པོ།

ལུ་མ་རྟགས་སྒྲིབ་ཚན་གྱི་ཚན་འགྲེལ་སྒྲིབ།

ས་བཅད་དང་པོ། ལུ་མི་སམ་ལྟོ་ཏེ་ལོ་ལྷན་མདོར་བཟུས།

༡ ལུ་མི་ལོ་ལྷན། འདིར་བོད་ཀྱི་ལོ་ལྷན་ཡིག་ཆ་རྒྱུ་པ་ཁག་གི་ནང་དུ་
འཁོད་པའི་ལུ་མི་སམ་ལྟོ་ཏེ། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལོ་ལྷན་ཁག་གི་རྒྱུ་ཏེ་བཟུས་
ནས་བཀོད་པར། བོད་ཀྱི་བཟོ་སྐྲུན་རིག་པའི་གཞུང་ཚོགས་མར་ཚུལ་པ་པོ་ལུ་མི་
སམ་ལྟོ་ཏེ་ནི། ལྷུ་ལོ་༦༡༥པའི་ས་རྟགས་ལོར་བོད་ལུ་མ་གཤམ་པོ་ལུ་མ་དགའི་ནང་
ཚན་གཞུང་གི་གྲོ་ཏེ་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ལུ་མི་ལ་ལུ་མ་སྐྱེས་སྐྱེས་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
སྒྲི་རིག་བཟླ་བས་སྒྲིབ་གཞུང་ལ་མ་ཁས་པར་ཆགས། དགའ་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ལྷུ་ལོ་
༦༣༩ པའི་ལུ་མ་ལོར་ཆོས་ལྷན་སྐྱོང་བཅའ་སྐྱེས་པོས་ལུ་མི་སམ་ལྟོ་ཏེ་གཅིས་
པའི་སྒྲི་རིག་བཟླ་བའི་གཞུང་ལ་བཅུ་དྲུག་ལྷན་ལྷན་སྐྱོང་མངགས། ལ་ལ་
ཞིག་ལས་དུ་དཀའ་ངལ་མ་བཟོད་པར་ཕྱིར་ལོག། འགའ་ཞིག་ལྷན་ལྷན་སྐྱོང་བས་
ཀྱང་ཆོད་པའི་ནད་ཀྱིས་འཁྲི། ལུ་མི་སམ་ལྟོ་ཏེ་ལྷན་ལྷན་སྐྱོང་བཅུ་དྲུག་ལྷན་
ནས་པར་ལྷན་ལྷན་རིག་པའི་ལོ་ལྷན་དང་། ལུ་མ་ལོ་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་ལྷན་
གར་གྱི་སྐད་ཡིག་བསྐྱབས། ལུ་མ་ཆེན་ལྷུ་ལོ་༦༤༠པའི་ལུ་མ་གྱི་ལོ་ལྷན་ན་སྐྱེས་
པའི་ལྷན་དཔེའི་གཞུང་རྒྱུ་ཏེ་དང་། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་མདོ་བཟུ་ཏོག་
བཀོད་པ། ལྷན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་ལྷན་ཏེ་གཅིག་ལོགས་ནང་ཆོས་ཀྱི་ལྷན་
གཞུང་འགའ་ཞིག་ཁྱེར་ནས་ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག། དེའི་ལྷན་ལོར་སྐྱེས་ལུ་མ་ལོར་མ་
དུ་ཞེས་པར། ད་ལྷན་ལུ་མ་ལོར་མ་པོར་ཁ་འདིར་བཞུགས་གནས་བཅས་ཏེ་ལྷན་གཞུང་
རྒྱུ་ཏེ་བོད་ཡིག་དུ་བཟུར་བ་དང་། བོད་ཀྱི་ལྷན་པོ་དང་། ལྷན་ཆེན་པོ་འགའ་
ཞིག་ལ་ལོགས་སྐྱོང་གི་སྐད་ཡིག་སྒྲིབ་བྱིན་གནང་བར་གསལ། དེ་ནས་བཟུང་
བོད་འདིར། ལྷན་པ་སངས་ལྷན་པའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་རྒྱུ་ཏེ་བོད་ལ་དར་
བའི་འགོ་ལྷན་པ་ཞིག་རེད། ལོན་ཀྱང་ཆོས་ལྷན་སྐྱོང་བཅའ་སྐྱེས་པོ་འདས་ཆེས་

གྱི་ཐུ་མི་སམ་སྟོང་པའི་མཛད་རྒྱུ་དང་། བོད་གྱི་རྒྱལ་པོ་མང་སྟོང་མང་བཅའ་གྱི་
 སྐབས་ཀྱི་ཐུ་མིའི་མཛད་སྤྱོད་གང་དང་། རུས་ནམ་ཙམ་ཞིག་ན་སྐྱུ་གཤེགས་པ་
 ཡོགས་གྱི་ཡོ་རྒྱས་ད་བར་མ་ཆེད།

༡ ལུ་མི་སམ་རྩོལ་པའི་ལྷན་མཐའ་དབུད་སྐྱོར་ལ། ཆོ་ཏན་ཞབས་དྲུང་གིས་
 མཛད་པའི་ «ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་» ལས། ཐོན་མིའི་འཁྲུངས་ལུང་དང་ཡབ་དང་།
 མཚན་ལ་མཁས་པའི་བཞེད་པ་མང་ཚུལ། ཐོན་གྱི་མཁས་པས་བརྒྱམས་པའི་
 བརྟན་བཅས་རྣམས་སུ། ཐོན་ལྷན་ར་ཁ་བ་ནས་སློན་པོ་ཐོན་མི་ཨ་ཁུ་ར་ག་ཏའི་
 ལུ་ཐོན་མི་སམ་རྩོལ་པའི་ཞལ་ལུང་དང་། འགའ་ཞིག་གིས་སྟོ་གཏལ་བ་སྤང་
 གས་ཀྱི་ལུ་ཨ་ཁུ་སམ་རྩོལ་པའི་སམ་རྩོལ་པའི་ལྷན་གར་སྐད་ཏུ་འདོད་པ་བྱུང་ཡང་། འདི་
 གཏལ་ན་ཡོད་པའི་ས་འབྱར་པོ་ཞིག་འདུག་པས་ས་འབྱར་ཡིན་པ་འདྲ། གར་ལྟར་
 བོད་སྐད་ཏུ་སྤང་ཞེས་པ་དང་། ཐོན་འགྲོ་པ་ཆ་ཆེན་གྱིས་གཡོར་པོ་ལུང་དགའི་
 བར་ཆོན་ལུ་ཞེས་པའི་རིགས་ལས་འཁྲུངས་པས་ན་ལུ་མི་ཟེར། ཞེས་པ་དང་།
 མཚན་ཡང་སམ་རྩོལ་པའི་སྟོ་ཐོན་དང་། སྤང་ཡང་དག་པ་དང་། སྤང་ལྟ་དམ་
 ས་མཆོད་ལྟ་དུ་སྟོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། སམ་བཟགས་པ་དང་སྟོ་པོད་དེ་བོད་
 བཟགས་པ་ཞེས་པར་འདོད་པ་དང་། ལུ་སྟོན་སྟོགས་གྱིས་ཨ་ཁུ་ཞེས་པ་ཡབ་ཀྱི་
 མཚན་ཏུ་འདོད་པ་དང་། མཁས་པ་ལ་ལས། ལྷན་གར་སྐད་ཀྱི་ཨ་ཁུ་ཞེས་པ་མིའུ་
 ལྷན་གྱི་མིང་ཡིན་པས། ཐོན་མི་ཨ་ཁུ་ནི་ཐོན་མི་མིའུ་ལྷན་ཞེས་པའི་དོན་དང་།
 སམ་རྩོལ་པོ་དང་ཡང་དག་པ་སྟོ་བོད་དངོས་མ་ཞིག་རེད་ཅེས་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་
 རོ། ཞེས་བཞེད་དོ། འགའ་ཞིག་གིས། ལྷན་གར་ན་འགྲེལ་པ་སངས་རྒྱལ་བ་སྤྲུངས་
 དང་། འགྲེལ་པ་ཆོས་མཆོག་ཅེས་མཛད་པ་པོའི་མཚན་བརྟན་བཅས་ལ་འདོགས་
 པའི་སྟོལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཏུ། འདིར་ཡང་། སྤང་དམ་ས་མཆོད་ལྟ་དུ་སྟོ་ཀུན་ཏུ་
 བཟང་པོ་ནི་སྟོ་བ་དཔོན་ལུ་མིའི་མཚན་ཡིན་པ་ལ་ལྷན་ཆོད་ལྟ་ཡོད་དེ། ལུ་མ་
 ལུ་པའི་ཆ་བའི་མཁུག་ཏུ་བྱ་ཀར་ཁའི་ཆ་བ་བརྒྱད་པ་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་བྱ་
 ཀར་ཁ་དང་པོའི་སྐབས་ཏེ་ལུ་པའོ། ཞེས་སྐྱེ་པ་ནས་བཟང་གི་ལུ་མ་ལུ་པའི་འགྲེལ་
 པ་བརྟན་པའི་སྟོན་མིར་བཞོད་པ་ལྟར་ན། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ཞེས་པ་སྟོ་བ་དཔོན་

རང་གི་མཚན་རྟགས་ལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། གང་ལྟར་ཐོན་མི་དང་བྱ་མི་ཞེས་
འབྲི་སློབ་གཉིས་ཀ་མཆིས་ན་འང་དེང་སང་ཐོན་ཞེས་འབྲི་བ་ནི་དར་སོ་ཆེལོ། །

2 ཐོན་མིའི་ཞལ་ལྟངས་ལས། ཐོན་མི་རྒྱ་གར་ནས་སྐྱུངས་པ་མཛད་ཚུལ། དེ་ནས་
ཐོན་མི་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་ཁམས་ཀྱང་རྟུལ་ཁིང་། མཐར་ལྟོ་སྟུགས་ཀྱི་མཁས་པ་
བཅ་ཟེ་ཆེན་པོ། ལི་བྱིན་སློབ་དཔོན་བསྟེན་ནས་ཡིག་རིགས་རྟུ་མ་ལ་མཁས་པར་
སྐྱུངས། པརྟེ་ཏ་ལྟ་རིག་པའི་སང་གི་ཞེས་པ་ལས་སྐྱ་པ་ཁི་པ་དང་། ཀ་ལྟ་པ།
ཚྭ་པ་རྣམས་དང་། རྟགས་སླ་བ་རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས་དང་། རྟགས་
དཀའ་བ་པརྟེ་ཏའི་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅས། དམ་པའི་ཆོས་སྐྱོན་རས་གཟིགས་ཀྱི་
མདོ་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་དང་བཅས་པ་ལ་བསྟན་པས། བོད་མཁས་པའི་དམ་ཆོས་
སྟེགས་བཅ་སྐབ་ཚུལ་ལས། ཐོན་མིའི་རྒྱ་གར་རྟུ་བརྟོལ་བའི་རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
པོས་སྟུགས་ལ་བཏགས་ཏེ། མཁས་པ་ཡ་ཤ་མི་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་སློབ་མ་ལྟ་རིག་པའི་
སང་གི་སློབ་དཔོན་རྟུ་བཀྱར་ནས། ལོ་བརྟན་རྟུ་སྐའི་བསྟན་བཅས་རྣམས་ཆང་
བར་བསྟན་པས། དམ་པའི་ཆོས་དགེ་བ་བརྩའི་མདོ་ཡང་ཉན་ཅིང་བསྟན་པས། ཞེས་
འབྱུང་རོ། །དེ་བ་ཐེར་རྟེན་ལྟ་གཞི་ལྟའི་དཀའ་སྟོན་དང་། གཙོས་གསེར་
ཁྱི་དང་གསེར་རྟག་སུམ་རྒྱལ་འགྲེལ་པ་རྣམས་སུ། ཡིག་རིགས་སུམ་བརྒྱ་རྟག་
རྩ་ཙམ་བཞི་ལ་སྐྱུངས་ཞེས་པ་ནི་ཡི་གེ་ལྟ་བུར་མཛད་ཏེ། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་
ལས་ཀྱང་ཡིག་རིགས་རྟག་རྩ་ཙམ་བཞི་ལས་མི་འབྱུང་བས། ལུས་བརྒྱ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ག་
ལ་ཞེས་གོ་སྟུམ་མོ། །སྐྱུ་གྱའི་སྟོང་སྐྱོན་སྟོན་མི་ཞེས་པའི་དཔེ་རྟེན་པ་ཞེས་ན་
ཐོན་མི་རྒྱ་གར་རྟུ་ཐེབས་རྟུས་ཡིག་རིགས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད་སྐད་རོ། །

3 ཐོན་མིའི་ཞལ་ལྟངས་ལས། ཐོན་མིའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ལ་དབྱུད་པ། ཐོན་
མིའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ལ། ལི་བི་ཀ་ར་། ལི་བྱིན། ལེགས་བྱིན། ལི་བྱིན་ཏ་ར་
ཞེས་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་རྟུ་མ་བྱུང་བ་ལས། ཀམ་སྟོན་ལམ་འོད་ཟེར་གྱི་སུམ་རྒྱལ་
འགྲེལ་པར། ལི་བི་ཀ་ར་ཞེས་པ་ཡིག་མཁན་རྟུ་བསྐྱར་འདུག །དེ་ལྟར་ན་ལི་བི་
ཞེས་པ་ཡིག་གཟུགས་དང་། ཀ་ར་ཞེས་པ་བྱིད་པ་པོའམ་བྱིད་མཁན་གྱི་སྐད་
དོད་ཡིན་ནོ། །རྣམ་སྤྱིང་པས་བོད་སྐད་དང་འདྲ་བར་སློབ་དཔོན་ལེགས་བྱིན་

ཞེས་བྲིས་པ་དང་། གསེར་རྟོག་གིས་ལི་བྱིན་ཏ་ར་ཞེས་བྲིས་པ་གཉིས་ལ་ཁུངས་
 ཚད་ལྷན་ཡོད་མེད་བཅུ་དགོས་སོ། །བྱ་སྟོན་ཚོས་འབྱུང་དང་། དེབ་ཐེར་
 སྟོན་པ། རོར་པ་དགོན་ལྷན་གྱི་ཚོས་འབྱུང་སོགས་སྟ། པར་རྒྱུ་ཏ་ལྷའི་རིག་པ་
 སེང་གེ་གཅིག་ཕྱུ་ལས་མ་བྱུང་བ་ལ་དཔགས་ན། ལི་བི་ཀ་ར་རྟེ་ཡིག་མཁན་ལྷའི་
 རིག་པའི་སེང་གེ་ཞེས། ཐོན་མའི་སྟོབ་དཔོན་གྲགས་ཆེ་བ་འདི་གཅིག་ཕྱུ་ལས་ལི་
 བྱིན་དང་ལྷའི་རིག་པ་སེང་གེ་གཉིས་གང་ཟག་སོ་སོ་བ་མིན་ནམ་སྟུ་སྟེ། ཐོན་མི་
 རང་གི་མགུར་དུ་ཡང་། ཁོང་མཁས་པ་བྲམ་བེ་ལི་བྱིན་ལ། ཞེས་ལི་བྱིན་
 གཅིག་ཕྱུ་ལས་སོགས་སྒྲ་ཅམ་ཡང་མ་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་ལི་བྱིན་
 ཞེས་པ་ལི་བི་ཀ་ར་ཞེས་པའི་ལི་བི་ལ་ཡི་གེ་བརྩན་ནས། ལི་བྱིན་དུ་བརྗོད་པའམ་
 ཟུར་ཆག་པ་གང་རུང་དུ་གོར་མ་ཆག་པས་ལེགས་བྱིན་དང་། ལི་བྱིན་ཏ་ར་ཞེས་
 པ་རང་བཟོ་བྱས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ། །སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་བེ་དཀར་
 གཡའ་སེལ་དུ། ཡིག་མཁན་ལི་བྱིན་ཞེས་བྲིས་པ་ལ་སྒྲོས་སྟོན་ཡོད་མེད་ཀྱང་
 བརྟག་དགོས་ཏེ། ལི་བྱིན་ནི་ཡིག་མཁན་གྱི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

4 ཐོན་མའི་ཞལ་ལུང་ལས། ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་དུས་ནམ་ཐེབས་པ་དང་ལོ་ཅི་
 ཅམ་བཞུགས་པ། སྤྱིར་བོད་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་ནམ་འཁུངས་ཀྱི་ལོ་ལ་
 བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཆེ་ལག་གཉིས་ཡོད་ནའང་། ས་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན།
 བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་པ། ཚལ་པ་ཀུན་དགའ་དོ་རྩེ། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་
 གྲགས་པ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྱིང་བ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞེད་པ།
 ལུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར། རྒྱལ་རབས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། རྒྱ་ནག་གི་ཡིག་
 ཚང་སོགས་ཀྱིས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་ལྷགས་ཀྱི་མེ་མཁའ་རྒྱ་མཚོའི་འདས་ལོ་
 མ་ཚུགས་པའི་སྟོན་གྱི་ལོ་བདུན་པ་མེ་མོ་སྤང་ལ་འཁུངས་པར་བཞེད་པ་གཅིགས་
 པར་འདོད་པ་ལྟར་ན། སྲོང་བཙན་དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་དང་། ཐོན་མི་དགུང་
 ལོ་བཙུ་བཞེས་པའི་ལོ་སྟེ། སྤྱི་ལོ་633ལོར་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་ཆས་པར་བཤད།

① སྤྱི་ལོ་617ལོར།

དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ནག་གི་སྒྲིབ་དཔོན་ཐང་སང་ལྷ་མ་སྤྱི་ལོ་629 ལོར་ཁྲང་ཡན་ནས་ལི་
ཡུལ་བརྒྱད་དེ་རྒྱ་གར་དུ་ཆས་པ་ལས་ལོ་བཞིས་ཕྱིས་པ་ཅམ་མོ། །

5 ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་ལས། ལུ་མིའི་རིགས་བརྒྱད་ཕྱི་མའི་སྐོར། ཐོན་མི་སམ་
སྟོ་འདི་སྤྱུ་མ་རྒྱ་ས་རྒྱ། དེའི་སྤྱུ་ཡེ་ནག། དེའི་སྤྱུ་ཉི་མ་སྟོང་གསལ། དེའི་
སྤྱུ་བེར་ནག་ཅན། དེའི་སྤྱུ་མོན་མོ། དེའི་སྤྱུ་གཙོ་བོ་ལྷ་སྤྱུ་འདི་རྣམས་
དགྲུང་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་རེ་བཞུགས། དེའི་སྤྱུ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་པོ། དེའི་སྤྱུ་
རྒྱལ་པོ་དགལ། དེའི་སྤྱུ་རྟ་མགིན་རྒྱལ་མཚན། དེའི་སྤྱུ་རྩོ་རྩེ་བཀྲ་ཤིས།
འདིས་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱར་ཉི་ཕྱི་ཀུན་དགའ་སྟོ་སྟོས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས། དེས་
ཉོར་རྒྱལ་པོའི་བྱང་དུ་བརྒྱུད་པས་ལས་ཀ་གནང་ཞིང་བྱི་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། དེའི་
སྤྱུ་དཔོན་བཞི་འཛོམས། འདི་གོང་མ་གྲགས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གཞིས་ཀ་གོང་
དཀར་གྱི་རྩོང་དཔོན་དུ་བསྐྱོས། དེའི་སྤྱུ་རྒྱལ་བ་ཤེས་རབ། དེའི་སྤྱུ་དཔོན་
ཆེན་གལ་ལ། འདིའི་སྤྱུ་ཆོ་སྟོད་ལ་གོང་མ་གྲགས་པ་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ཡར་རྒྱབ་
དཔོན་ཆེན་དང་། གོང་དཀར་རྩོང་དཔོན་གྱི་གོ་གནས་བྱང་འབྲེལ་དུ་གནང་།
སྤྱུ་ཆོ་སྟོད་ལ་བྱིས་སྤངས་ནས། རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་གསང་སྟགས་ཆོས་སྟེ་གོང་དཀར་
རྩོ་རྩེ་གདན་གསར་དུ་བཏབ། འདི་ནས་བབྱང་དཔོན་སྤྱུ་རྣམས་ལ་སྟེ་པ་ཡར་
རྒྱལ་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་ཤིང་། རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་དུས་སུ་
ཡར་རྒྱལ་སྟེ་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚེད་ཅེས་གྲགས་པ་ཅན་སྟགས་བྱང་རོ། །ཞེས་
སྟགས་ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

༩ ལུ་མིས་ཡི་གེ་བཟོས་པའི་སྐོར། བྱང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཕྱིས་བྱང་གི་མཁས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་སྟོལ་ལ། རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་པ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཆོས་ལུགས་
བོད་དུ་མ་དར་བའི་རྩོན་གྱི་བོད་ཡུལ་དེ་ནི་ཆོས་དང་། རིག་གནས་གང་ཡང་
མེད་པ་མཐའ་འཁོབ་ལུན་པའི་གྲིང་། གདོང་དམར་ཤ་གཟན་སྤྱིན་བོའི་རིགས་
གནས་པའི་ཡུལ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་བོད་དུ་དར་ནས་བོད་དུ་
ཆོས་དང་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ཉི་འོད་བཞིན་ཁྱབ་ནས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤྱན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་སྤྱུ་པ་དང་། མོ་ཐམས་ཅད་རྩེ་བཅུན་སྟོལ་མའི་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་

བྱང་ཚུལ། ཐུ་མི་སམ་རྩོ་ཏེ་ཡི་གེ་གསར་ཏུ་བཅོས་ནས་བོད་ལ་ཤེས་རིག་གི་
མང་གཞི་བྱང་ཚུལ་སོགས། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་དངོས་དང་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་ཞིག་
བཤད་སྟོལ་བྱང་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་ཏུ་ཐུ་མི་སམ་རྩོ་ཏེ་ཡི་གེ་བཅོས་པའི་
སྐོར་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སྟོད་ཏུ་ཅ་ཆ་ང་གསུམ་དང་། སྤང་ཏུ་ཁ་ཟ་འ་
སོགས་གསར་ཏུ་བསྒྱུར་ཞིང་། ལོག་པའི་ཡི་གེ་དང་། མཐུག་པོའི་ཡི་གེ་ནམས་མར་
འཕྲིས་ནས། བོད་ཡིག་གསར་བཅོ་བྱས་ཚུལ་གྱི་སྒྱུར་གཏམ་ངོ་མཆར་ཅན་མང་པོ་
ཡོད་པ་མཐུན་གསལ་ལྟར་རེད། ཁོ་བོས་གོང་གསལ་གྱི་བོད་ཡིག་བྱང་ཚུལ་སྐོར་
གྱི་བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ནི། བྱིས་པ་དག་འ་བའི་སྒྱུར་གཏམ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་
ཅིང་ཡོད། དོན་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ལུ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་དབུ་ཅན་དང་། མ་
རྩུ་ལ་དཔེར་བྱས་ནས་དབུ་མེད་གསར་བཅོ་བྱས་པ་རེད། ཅེས་པ་འདི་ལྷ་ལྷ་ལོ་
ཆེན་ནས་བཤད་སྟོལ་བྱང་ཡོད་པ་ལས། དེའི་གོང་ལ་བཤད་སྟོལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་
མ་མཐོང་། ཞེས་མཁས་དབང་དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གསུངས་འདུག །ཐུ་
མི་སམ་རྩོ་ཏེ་ཡི་གེ་གསར་བཅོ་བྱས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་《བོད་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྩི་དོན་པར་རྒྱ་གཞི་ལྟུ་མིག་》ཏུ་བཀོད་ཡོད་པ་འདི་ལྟར། “དེ་ནས་
བོད་ཏུ་བྱིར་ལོག་པའི་སྤྱི་རིག་པ་ཁག་གི་རྒྱ་དཔེ་དང་། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་
མདོ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ། སྒྱུན་རས་གཟིགས་གྱི་མདོ་རྒྱད་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག །
དགེ་བ་བརྒྱའི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་དཔེ་ནམས་ཀྱང་། ཆབས་ཅིག་བསྒྲམས་ནས་
ཐེབས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཅན་སྐམ་པོས་ཐུགས་དགུས་ཆོར་ཆེན་པོས་བསུ་
བ་གནང་། ལྷ་སའི་སྤྱི་མཁར་མ་རུ་ཞེས་པ་དེར་སང་པ་བོང་ཁ་བྱ་བའི་ཡུལ་
འདིར་ཐུ་མི་བཞུགས་ནས་བཅས། ཡུལ་དེར་རྒྱལ་པོ་རང་ཉིད་ཐུ་མི་སྟོབ་དཔོན་
ཏུ་བསྟེན་ནས་ལོ་བཞིའི་བར་ཏུ། སྤྱི་མཆོམས་བཅད་ནས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྤྱད་ཡིག་
ལ་བསྐྱབས། སྐབས་དེར་ཐུ་མིས་བོད་ཡིག་གསར་བཅོ་བྱས་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དེ་
ནི་དེར་ཏུས་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྤྲུགས་ཡིག་ཅེས་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ངེས་ཏེ། བྱིར་
འཛིག་ཉིན་འདིར། མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་གི་སྤྱད་དང་རིག་གཞུང་ལ་སྟོབ་སྟོང་
བྱེད་དགོས་ན། མི་རིགས་དེའི་སྤྱད་དང་ཡི་གེ་བརྒྱད་ནས་སྟོབ་སྟོང་བྱེད་དགོས།

ཡིན་ནའང་། བོད་རྒྱུང་པའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲ་རིག་པའི་གཞུང་ཀ་ཙན་དབྱངས་
གསུམ་སོགས་ནི་བོད་སྐད་རྒྱ་བསྒྱུར་ཅིང་། བོད་ཡིག་རྒྱ་ལྟེན་པ་ཤད་ཀྱིས་ཡོད་
པར་མ་ཟད། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་གདངས་རེ་རེ་བཞིན་བོད་ཡིག་གི་སྒྲ་ཚབ་
ཀྱིས་ཏེ། དེ་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་གྱི་འགྲོས་དང་། བྱ་ཚིག་དང་། མིང་ཚིག་སྐད་
དང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་གང་ཡིན་པ། རེ་རེ་བཞིན་ངོ་སྟོན་དང་ལྟེན་པ་ཤད་ཀྱིས་
ཡོད་ལྟ་བུ། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་དང་ཡི་གེ་མ་ཤེས་ཀྱང་། བོད་རང་གི་སྐད་
ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་རིག་གཞུང་སྟོབ་སྟོར་དང་། ཞིབ་འཇུག་བྱེད་
ཚིག་པ་ནི། བོད་རྒྱུང་པའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲ་གཞུང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཁྱད་ཚོས་ཤིག་ཡིན། དེ་ལྟར་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་བོད་ཡིག་གི་སྒྲ་ཚབ་རྒྱ་ཀྱིས་
པའི་བོད་ཡིག་དེ་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་སྒྲགས་ཡིག་ཟེར་ཞིང་། སྒྲགས་ཡིག་འདི་
རྒྱས་ནམ་ཙམ་ཞིག་ན། མི་སུ་འདྲ་ཞིག་གིས་འབྲི་སྟོན་བཏོད་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ད་
ཕན་མ་མཐོང་ཡང་། ཞིབ་མོའི་སྟོ་ཡིས་དབྱད་ན། རྒྱལ་པོ་སྟོང་བཙན་སྐམ་པོས་
ཀྱིད་དཔར་བཟུང་པའི་སྐབས་སུ་ཐུ་མི་སམ་ཚོ་ཏེ་ཏེ་བྱས་ཡོད་པར་ངེས་ཏེ། ཐུ་མི་
རྒྱ་གར་རྒྱ་བོད་ནས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་ཡིག་ལ་སྟོབ་སྟོར་བྱེད་པའི་ཚོ། ལེགས་
སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེ་ལ། བོད་ཡིག་གི་སྒྲ་གདངས་ཀྱིས་སྒྲ་ཚབ་རེ་ཀྱིས་ནས་སྟོབ་སྟོར་བྱས་
པ་ཡིན་ན་ཤེས་སྒྲ་པའི་དཀོས་པ་དང་ལྟན་པའི་སྤྱིར་དང་། དེར་རྒྱས་ཀྱང་མི་
རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་མར་སྟོར་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་གི་སྐད་ཡིག་
གིས་སྒྲ་ཚབ་ཀྱིས་ཏེ་སྟོར་སྟོན་ཡོད་པ་འདི་དག་གིས་ཤེས་ཐུབ། དེས་ན་ཐུ་མི་
རང་གིས་ལེགས་སྒྱུར་ལ་སྟོབ་སྟོར་གནང་བའི་སྐབས་སུ། སྒྲ་ཚབ་ཀྱིས་པ་དེ་དག་
ལ་གཞིར་བཟུང་སྟེ། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དབྱངས་གསལ་ལྟ་བུ་པོ་རེ་རེ་ལ་བོད་ཡིག་
གི་སྒྲ་ཚབ་རེ་རེ་བྱེད་པའི་ཚོ། བོད་ཡིག་རྒྱ་མེད་པའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲ་ཚབ་རྒྱ་
ཞུ་ཞུ་ཞུ་རི་ལི་ལྷི་ཞི་ཞོ་ཞོ་ཞོ་ཞོ་བཙས་དབྱངས་བརྒྱ་གཅིག་དང་། ཟ་ཟ་ཟ་ཟ་ཟ་
ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་ཏ་བཙས་གསལ་བྱེད་བརྒྱ་གཅིག་བརྟོམས་པས་དབྱངས་གསལ་ཉེར་
གཉིས་གསར་རྒྱ་བཟོས། ལེགས་སྒྱུར་ལ་མི་མཁོ་བའི་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ་ཙ་
གི་རྒྱལ་པོ་མར་འཕྲིས། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་བརྟེན་མར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་

དུ་ཐོད་ཡིག་ལ་འང་། བཅེགས་ནས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲ་ཆ་བ་དུ་ཆ་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་
 བསྐྱུག་དུ་བྱང་བའི་སྐབས་ཡིག་འདི་ཉིད། ཐོད་ཡིག་གི་དབྱངས་གསལ་ལ་འབྲི་
 སྟོན་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོན་གསར་དུ་བཅོས་པ་ལ་ཐུ་མིས་གསར་དུ་བཅོས་པའི་ཐོད་
 ཡིག་ཅས་པའི་བཤད་སྟོན་འདི་བྱང་བར་སྒྲུང་། དེ་ལྟར་ཐུ་མི་སུ་ཞིང་ནས་
 སྒྲིགས་གཅིག་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཐོད་འབངས་ཆུ་མས་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་
 སྐད་ཡིག་སྟོབ་བྱིད་མཛད་པ་དང་། སྒྲིགས་གཅིག་ནས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་བད་སྟོད་
 རིག་པའི་གཞུང་ཆུ་མས་གཞིར་བཟུང་ནས། ཐོད་རང་གི་སྐད་ཡིག་གི་བྱང་ཆོས་
 དང་ལྡན་པའི་ཐུ་མ་རྟགས་དག་གསུམ་ལ་སོགས་པ། སྐབས་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་
 ཉིད་ཅན་གྱི་ཐོད་ཀྱི་བད་སྟོད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་བཅུ་མས་གནང་མཛད་
 པ་དང་། ཐོད་ཀྱི་ཡིག་གཞུགས་ལ་འང་གསར་བཅོས་མཛད་དེ་སྐལ་ནག་ན་ལ་
 བཟུང་པ་ལྟ་བུའི་འབྲི་སྟོན་བཏོད། དུས་དེར་རྒྱལ་པོས་ཐུ་མི་ལ་བཀུར་བསྟོད་དང་།
 གཟེངས་བསྟོད་མཛད་ཆེས་དྲགས་པས། སྟོན་པོ་ཁག་གཅིག་གིས་སྟོན་ལ་བ་བྱས་པར་
 རྒྱལ་པོས་འབངས་ལ་འདི་ལྟར་བཀུར་བ་མི་རིགས་ཞེས་སྟོག་ལ་བ་བྱས་པར་
 ཐུ་མིས་གསན་ནས་ཉིན་ཞིག་རྒྱལ་སྟོན་གདན་འདྲེ་མས་པའི་དབུས་སུ་ཐུ་མི་ཡར་
 བཞེངས་ཏེ་རང་གི་ཆེ་བ་བརྗོད་ཅིང་ཐོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་མགུར་
 བཞེངས་པས་ཐུ་མས་ཅད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་རང་ཞི་བྱ་ཤིང་། སྐབས་དེར་བཅོན་པོས་རྒྱ་
 གར་གྱི་མཁས་པ་ཀུ་ས་ར་དང་། བུ་མ་ཟེ་ཤང་ཀ་ར། ཁ་ཆེ་ཏ་ཅུ། བལ་པོ་བྱི་
 ལ་མཆུ། རྒྱ་ནག་གི་ཏ་ཤང་མ་རྒྱ་དེ་བ་ཆུ་མས་གདན་དྲངས་ནས་ཐོད་དུ་བྱོན་པ་
 དང་། ལོ་ལྔ་བ་ཐུ་མི་སུ་ཞིང་དང་། རྩ་མ་གོ་ཁ་དང་། ལྷ་ལུང་རྡོ་རྗེ་
 དཔལ་སོགས་ཀྱིས་བྱས་ཏེ་《དམ་ཆོས་འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏྲིག་གི་གཞུངས་》དང་།
 《རྒྱ་བ་སྟོན་མའི་མདོ་》དང་། 《མདོ་སྟེ་དཀོན་མཆོག་རྒྱུན་》སོགས་ཐོད་སྐད་
 དུ་བསྒྱུར་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དུ་རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་ནག། ཏ་ཟིག། ཁལ་པོ། ལི་
 ཡུལ་སོགས་ནས་བཅོད་དང་། སྟོན་ཅིས་སོགས་རིག་གནས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་བཟང་པོ་
 ཆུ་མས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ཐོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། ཞེས་སོགས་བཀོད་པ་ལྟར་རོ།

ས་བཅད་གཉིས་པ། སི་རུ་ཚྲོ་མ་གྱི་འབྲུང་གནས་གྱི་མཛད་རྒྱུ།

སི་རུ་ཚྲོ་མ་གྱི་འབྲུང་གནས་ནི། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ས་ཡོམ་སྤྱི་ལོ་1699 ལོ་
 གླ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཚེས་བརྒྱ་བརྒྱུ་ཉིད། རྩེ་དགའི་ཨ་ར་རོང་རུ་གྲགས་པ་ཨ་
 ལོ་དེར་རིང་སྐར་རུ་ཡབ་རག་དབང་ཚེ་རིང་དང་། དུམ་ཁ་འབྲུ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་
 ལུ་སྤྱི་འབྲུངས། འོན་ཀྱང་ཀམ་པ་ཡེ་ཤེས་རྩོ་རྩེའི་ལུང་བརྒྱན་རུ་སི་རུ་ལྷགས་
 འབྲུག་ལོ་པ་ཨ་ལོར་འབྲུངས་ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས། རྩེ་སྤྱི་ཡོངས་གྲགས་
 ལུ་དགུང་སྤྱིང་ལྷགས་འབྲུག་ལོ་པ་བཅི་སྟོན་ཆགས་འདུག །སི་རུ་ཚྲོ་མ་གྱི་འབྲུང་
 གནས་ལ། ཡབ་དུམ་ཁ་གཅིག་པའི་སྤྱི་མཆེད་བཞི་འབྲུངས་ཤིང་མཁས་སྤྱབ་གཉིས་
 ལྷན་གྱི་མཆོད་སྟན་རྒྱས་པ་ཤ་སྟག་བྱུང་ཡང་། ཡབ་དུམ་ཁོང་རྩེ་སྤྱི་མ་གཉིས་
 འཛིན་མཁན་མེད་པས་བྱིས་གཉིས་དང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་སྤྱོདས་སྟབས། དེར་
 རུས་ལུལ་དེར། སི་རུ་ཚྲོ་མ་འབྲུང་འབྲུངས་མལ་ཁང་རུལ་ཞིག་གི་རྩེ་སྤྱི་ལོ་ཚམ་
 ལས་སྟག་མེད། །སི་རུ་ཚྲོ་མ་འབྲུང་ལ་སྤྱི་མཆེད་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས། དང་པོ་དཔོན་
 པོ་ཀམ་བསམ་འཕེལ། སི་རུ་ཚྲོ་མ་འབྲུང་གི་གཙུང་པོ་དང་པོ། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་
 ལྷགས་སྤྱི་ལོ་1701ལོར་སི་རུ་ཚྲོ་མ་འབྲུང་གི་སྤྱི་གཙུང་པོར་སྤྱི་འབྲུངས། རབ་བྱུང་
 བར་རིག་འཛིན་སྟོང་གསལ་སྤྱིང་པོའི་སྤྱི་རྩེ་རྩེ་ལོ་འཛིན། སི་རུ་རིན་པོའི་ཆེད་གདན་ས་
 འཛིན་པའི་ལུག་རྟགས་གཙོ་པོར་གནད། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ལྷགས་ལུག་སྤྱི་ལོ་1751
 འཇར་ས་ཐམ་རྒྱལ་པོའི་དབུ་བྱུང་ཕེབས། མེ་སྤྱང་ལོའི་གླ་བ་བརྒྱ་པའི་ཚེས་ཤར་སྤྱི་ལོ་1757
 ལོར་སྤྱི་གཤེགས། །

གཉིས་པ་དཔོན་པོ་ཀམ་ངེས་ལེགས། སི་རུ་ཚྲོ་མ་འབྲུང་གི་གཙུང་གཉིས་པ། དཔོན་པོ་
 ཞེས་པ་སྟན་མཆེད་རྒྱུད་པའི་ཞེ་སའི་ཚིག་ཡིན། འདི་སི་རུ་ཚྲོ་མ་འབྲུང་གི་གཙུང་པོ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་ན་དཔོན་པོ་ཞེས་འཛིན། རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཤིང་བྱ་སྤྱི་ལོ་1705ལོར་ཁམས་རྩེ་
 དགའི་ཨ་ལོ་གོང་རུ་སི་རུ་ཚྲོ་མ་འབྲུང་དང་ཡབ་དུམ་ཁ་གཅིག་པར་འབྲུངས། རབ་བྱུང་བརྒྱ་
 གཉིས་པའི་རྒྱ་བྱི་སྤྱི་ལོ་1732ལོར་ཅིས་གཞུང་ཉེར་མཁོ་བུམ་བཟང་ཞེས་སྐར་ཅིས་དང་། འབྲུང་
 ཅིས་གཉིས་ཀའི་གཞུང་ཆ་ཆང་ཞིག་བཅུས། དེའི་རྩེ་སྤྱི་སྤྱན་བཅུས་ཨོ་མོ་གཉིས་བཅུས།
 མདོ་ལྷགས་རིག་གནས་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་སྤྱན་ཅིས་དང་། སྤྱན་རག་བཅས་ལ་མཁས་པའི་
 གྲགས་པ་ཆེར་རྒྱས། དགུང་ལོ་ད་ལྟ་པ་རབ་བྱུང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་ས་ཡོམ་ལོའི་གླ་བ་བརྒྱུད་པའི་
 ཚེས་བརྒྱ་གཅིག་ཉིད་སྤྱི་ལོ་1759ལོར་སྤྱི་གཤེགས། །

གསུམ་པ་དཔོན་པོ་ཀམ་བསམ་གཏན། སི་རྟ་ཚོས་འབྱུང་གི་སྤྱོད་མཆོད་ཆུང་ཤོས་ཏེ།
རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་སྤྱི་ཟླ་ལོ་1708ལོར་ཟླ་ལོ་མོང་རྟ་སྤྱོད་འབྱུངས། ཆུང་རྟས་
ནས་སི་རྟ་ཚོས་འབྱུང་དང་། འབྲུག་ཁམས་སྤྱལ་བསྟན་འཛིན་ཚོས་ཀྱི་ཉི་མ། འཕེ་ལོ་ཆོ་དབང་
ཀྱན་བྱེ། དེའུ་དམར་བསྟན་འཛིན་སྤྱོད་ཚོགས་སོགས་བསྟན་ནས་མདོ་སྤྱོད་རིག་གནས་
ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་སྦྱངས། བྱང་པར་རྟ་དེའུ་དམར་བསྟན་འཛིན་སྤྱོད་ཚོགས་སྟོ་ཐོག་
ཀྱལ་པོས་ཡུལ་འབྱུང་བཏང་སྐབས། ཁོང་དཔལ་སྦྱངས་དཔོན་རྟ་ཐེབས་ནས་སི་རྟ་ཚོས་འབྱུང་
དང་ཕན་ཚུན་དགོ་ཆན་བསྟན་རིས་གནང་ནས་བཞུགས་སྐབས། དཔོན་བསམ་གཏན་གྱིས་
དེའུ་དམར་བའི་མདུན་ནས། གསོ་རིག་བསྐྱབས་པས་ལག་ལེན་དམར་ཁྱིད་ལ་ཤིན་རྟ་མཁས་
པས་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོའི་སྤྱལ་པ་ཞེས་ཡོངས་སྤྱོད་གསུམ། རྗེ་སི་རྟ་ཚོས་འབྱུང་གི་སྤྱོད་
མཆོད་ཆུང་ཤོས་ཡིན་ཡང་སི་རྟ་ཚོས་འབྱུང་སྤྱོད་གཤེགས་རྗེས་དཔལ་སྦྱངས་དཔོན་གྱི་གདན་ས་
བསྐྱངས་ནས་སྤྱོད་བཞུགས་པ་ཅན་རྟ་བཞུགས་པས་ན། ཡུལ་མི་ལྷན་གྱི་དཔོན་ཆན་རིན་པོ་ཆེ་
ཞེས་འཛིན་སྤྱོད་བྱུང་། དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པར་རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཆུ་ཟླ་གྱི་ལོ་1782
ལོར་སྤྱོད་གཤེགས། ༡ སི་རྟ་ཚོས་འབྱུང་དགུང་ལོ་བདུན་པའི་མེ་བྱི་ཟླ་ལོ་1706ལོར་ལྷ་
དམར་དཔལ་ཆེན་ཚོས་ཀྱི་དོན་གྱུབ་གྱིས་སི་རྟ་ཁོང་མའི་ཡང་སྤྱོད་རྟ་དོས་འཛིན།
ཟླ་དགོ་ཀྱལ་པོས། སི་རྟའི་ཡང་སྤྱོད་ཀམ་དཔོན་པར་མ་གནང་བར་བདག་ཉར་
མཛད། ཨ་ལོ་དཔལ་འབྱུང་དཔོན་རྟ་ཆུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་སོགས་ལེགས་
པར་སྦྱངས། མཁས་པའི་དབང་པོ་དཔལ་གྱུབ་མདུན་སྐར་ཅིས་དང་། སྤྱོད་རིག་པ།
སྤྱོད་རིག་སྤྱོད་དང་། བྱང་པོ་སྤྱོད་མ་གྱུན་མཁྱེན་མདུན་དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་
སོགས་ནང་དོན་རིག་པ་ལེགས་པར་གསན་པས། ཡོན་ཏན་གྱི་གཞི་ལེགས་པར་
བཏིང་། བྱང་པར་དེའུ་དམར་དགོ་བཞེས་ལ་དབྱངས་འཆར་གྱི་རི་མོ་མཐར་
ཐུན་པར་གསན། མཛོན་ཚོགས་ཆུན་ཚུ་འགྲེལ། འདུལ་བ་མདོ་ཆ། འདུལ་ཁྲིག་
ལུང་རིགས་གཏོར་མཛོད། ཆུང་སྤྱོད་མའི་ཚུ་བ་དང་། ཐོག་འགྲེལ་བཅས་སྤྱོད་
འཛིན་གནང་། བཅའ་འབྱུང་བརྟུང་གསུམ། གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ་སོགས་
རིས་མེད་ཀྱི་དམ་པ་རྟ་མའི་ཞབས་པད་ཚུལ་བཞིན་རྟ་བསྟན་ནས། ཁོང་རྟ་ཆུང་
པར་མཛད། སྤྱོད་རིག་གྱུང་ཆུ་བལ་བོད་སོགས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་
གཅིག་རྟ་བསྐྱས་ནས་སྐར་རིས་ལ་བྱང་ཐོན་མཛད། ཡིག་རིགས་སྤྱོད་ཚོགས་དང་།

ཁྱད་པར་སྒྲིབ་དཔོན་སྒྲིག་པའི་རྩི་རྩེ་ལྷན་སྒྲིག་ལྟུང་ལྟུང་མཆོན་བཟོད་དང་། བརྒྱ་
ལེའི་བྱིས་མ་བརྟག་གཉིས་སོགས་ལ་ནན་གྱིས་སྤྱད་སྤྱད། གཏེར་ཆོན་དཔོན་པོ་ཙོ་
ཀུན་ལྟན་གྱུ་མཛུགས། ཟུར་མང་སྟན་ཀླུང་བདེ་མཆོག་ལས་གྱི་གར་སྐྱ་སྐྱམ་བཟུ་
དུག་ཏུ་གསང་གར་དང་བཅས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་སྤྱད་སྤྱད། དགྲུང་གངས་དགྲུ་པར་
བྱིས་མཆོས་གྱི་སྤྱག་དོག་གིས། ཟས་དུག་དྲངས་བར་བཞེས་པས་སྟན་ཆོབ་ཆེ་བར་
བྱུང་། སྟུང་གཞི་བཅས་རིང་དུ་དཔལ་འབྱོར་དགོན་དུ་ཡོད་པའི་སྤྱག་དཔེ་རྣམས་
ལེགས་པར་གཟིགས་པས་གསུང་རབ་སྤྱིའི་གོ་བ་རགས་ཅམ་འབྱུང་སྤྱད། དགྲུང་ལོ་
བཅུ་བཞི་པར་ཆུ་མོ་འབྱུག་ལོ་སྤྱི་ལོ་1712ལོའི་ཟླ་བ་ལྷ་པར་དབུས་སུ་ཐེངས་དང་
པོར་བྱོན། ལོ་དེའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྷར་ལྷ་དམར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་དཔལ་ཆེན་ཆོས་གྱི་དོན་གྱུ་མཛུགས་དུ་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་བཞེས། མཆོན་
ཀམ་བརྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་གཙུག་ལག་ཆོས་གྱི་སྟུང་བ་ཞེས་གསོལ། ལྷ་དམར་གྱི་
ཅོད་པན་བཞེས་ཤིང་ཤིས་བཟོད་གྱི་མེ་དོག་འཕྱོར། གསེར་ཐམ་དང་སྤྱུ་ཆས་
སོགས་ཆེ་འདོན་གྱི་གནང་སྤྱིས་བཀའ་དྲིན་དུ་མ་ཐོབ། རྒྱལ་དབང་ཀམ་པ་བཅུ་
གཉིས་པ་དང་། ལྷ་དམར་བརྟུང་པ་གཙོས་མཁས་གྲུབ་གྱི་སྤྱུ་མ་དུ་མ་ལ་དཔལ་
མཉམ་མེད་རྒྱལ་བ་བཀའ་བརྟུང་པའི། ཟབ་ཆོས་གྱི་རིམ་པ་ཆང་ལ་མ་ཁོར་བའི་
གཞུང་ཅི་རིགས་པ་གསན་བསམ་གནང་། ལྷ་དཀར་རིན་པོ་ཆེའི་མཛུགས་སྐར་
ཅིས་དང་། སྤྱིས་ཆོལ་དྲུང་རམ་བསོད་ནམས་མཛུགས་བསྐྱེས་ཆོན་ལེགས་པར་
སྤྱད་སྤྱད། རྩི་འདིའི་ལྷ་དམར་པོ་བཞེས་དོན་ཡང་རྒྱལ་མཆོག་དགྲུ་པ་དབང་སྤྱག་
རྩི་རྩེས། སི་དུ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་བྱིན་ལས་ཀམ་པའི་
བྱིན་ལས་རབ་འབྱམས་འཛིན་པ་ལ་མངའ་གསོལ་བའི་ཆེད་དུ་གནང་ཞིང་། དེ་
ནས་བཟུང་ལྷ་དམར་པོ་བཞེས་པ་ཡིན། སི་དུ་གོང་མ་རྣམས་ལ་ལྷ་ནག་རིགས་
ལྟུང་དབྱིབས་ཅན་ཡོད། ཉེ་ཉོར་རིན་པོ་ཆེ་རྟོག་ཆོས་ལ་མཁས་སྤྱབས་དེའི་མཛུགས་
ནས་རྟོག་མའི་ཆོས་སྐར་དུ་མ་གསན། ལྷ་ལྟན་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་དགོན་
གནས་དང་ཉིན་གསུམ་མངའ་ཉེ་ལོ་གཉིས་སྤྱག་གི་རྩིས་ལ་སྤྱི་དགོ་དཔལ་འབྱོར་
དགོན་དུ་ཚུར་ཕེབས། དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགྲུ་པའི་དབྱར་ཐོག་དེར་ཆོ་ཆ་སྤྱུ་མས་

ལྷན་པ་ཤད་མི་རྒྱུ་འདོད་སྤྲོད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཀྱི་ལྷན་པ་
 དང་ཟང་ཟིང་གིས་སྒྲིན་པར་མཛད། དགུང་གངས་ཉེར་གསུམ་པ་ལྷན་པ་མཛད་
 གི་ལོ་ལྷན་པ་བྱས་པ། སྤྱི་ལོ་1721ལོར་མ་ཡུམ་བཅས་དབུས་སྤྱི་མཐོངས་གཉིས་པར་
 ཐེབས། དབུས་གཙང་གི་དགོན་གནས་དང་རྒྱལ་དབང་ལྷ་དམར་ནག་ལྷན་རྒྱས་
 གི་ཞབས་པད་མཛད། རྒྱ་པོ་སྤྲུག་གི་ལོ་སྤྱི་ལོ་1722 ལོ་ལྷན་པ་བཅུ་གཅིག་པའི་
 ཆོས་གཉིས་ལ་མཚུར་མདོ་པོ་ལྷང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་རུ་ལྷ་དམར་སྤྱི་མཐོང་བརྒྱད་
 པ་དཔལ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྱུ་གིས་མཁན་སྒྲོབ་སྤྲུགས་མ་དང་། རྗེ་བཙུན་ཉེ་
 ཏོར་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་པ་ཀམ་བསྟན་འཛིན་དར་རྒྱས་གིས་གསང་སྟོན། ལུ་འཕོར་
 དགོས་ལྷན་ཀམ་རྒྱ་མཚོས་རུས་བཤོ་བ། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོས་ལྷན་མཁས་
 ལྷན་པ་ཀམ་ཤེས་རབ་དང་། ཀམ་ཆེ་བཙན་བཅས་ལྷ་ཆོགས་ཀྱི་དབུས་སྤྱི་བསྟོན་
 པར་རྒྱུགས། བསྐྱབ་བྱ་པ་མོ་ཚུན་ལའང་གཅིས་སྤྲུག་གནང་བས་འདུལ་བ་འཛིན་
 པ་ཀུན་གྱི་ཏོག་རྒྱ་ལྷུང་། བཀའ་སྟོན་ང་མོད་པ་རྗེ་རྒྱལ་པོའི་གཟིགས་སྟོང་བརྒྱད་
 རྒྱལ་བ་སྤྱི་མཐོང་བཙུན་པ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་མདུན་ལམ་རིམ་གྱི་བྲིད་སྟགས་
 དགོས་ལྷན་གྱི་ཆོས་སྒྲོར་གསན་པ་དང་གསུང་སྟོང་སྒྲུར་བ་མཛད། ས་སྤྱི་ལོ་ཆོས་
 སྒྲོར་ཡང་མང་དག་གསན། དབུས་སྤྱི་མཐོང་སྤྱི་ལོ་བཙུན་མ་ཟིན་ཅམ་རུ་གནས་
 མཛད་དང་གྲུ་སྒྲོར་གནང་། དེར་ནང་དོན་རིག་པ་སྟགས་རིག་པའི་གནས་བཙུ་
 སྤྲུག་དག་ལ་བཤོ་སྟོང་དང་འཆད་སྟེལ་རྒྱ་ཆེར་གནང་། སྤྱི་ལོ་1723པའི་རྒྱ་ལོས་
 ལོར་ཡབ་སྐུ་ལྷན་རྒྱས་བལ་ཡུལ་རྟེན་མཛད་ཐེངས་དང་པོར་ཐེབས། བལ་པོ་
 ཡམ་བྱ་རྒྱལ་པོས་པོ་བྱང་རུ་གདན་དྲངས། བསྟོན་བཀའ་སྤྱི་མཐོང་པར་མཛད།
 པ་རྒྱུ་ཏ་པ་རྒྱལ་དང་། བུ་བ་ཏི་ཀུ་ལ་རྒྱ་ལ་རྒྱ་ལ་མཛད་སྟགས་དང་སྤྱི་མཐོང་
 བཙུན་པ་སྤྲུག་གི་བཤོ་སྟོང་མཛད། པན་ཚུན་དོགས་གནད་མང་པོ་
 བཤོ་ལ། སྤྱི་ལོ་1724 ལོར་པོད་རུ་མ་འཕྱར་བའི་རྒྱ་གཞུང་འགའ་ཞིག་མཛད། སྤྱི་ལོ་1724
 ལོར་ལ་དུགས་བརྒྱད་ནས་པོད་རུ་ཕྱིར་ཐེབས། རབ་བྱུང་བཙུ་གཉིས་པའི་མེ་ལྷག་
 སྤྱི་ལོ་1727ལོར་པོད་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཙུན་ལ་དཔལ་སྤྲུངས་དགོན་པ་གསར་
 འདེབས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་གི་རྒྱང་བཞིང་། ས་བྱ་ལོ་ལྷན་པ་བཞི་པའི་ཆོས་གསུམ་ཉིན་

ཤིང་ཚེན་གྱི་ཚེན་པར་ནམས་རི་མོ་བྱིས། ཚེས་བདུན་ལ་ལྷེ་བ་བྱིས་གྱི་སྐུ་རིས་
མཛད། ལོ་དེར་སྡེ་དགེ་ཚེས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཆེ་རིང་གིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འཁུར་
ཤིང་སྤར་བཞོ་རྒྱུ་ལྷོ་མ་སྤྱི་དག་བསྐྱེད་པ་དང་ཁྱེད་གནང་། དཔལ་སྤངས་དགོན་
རུ། སྤྱི་མཐུན་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་གི་ཞལ་ཐང་ལུས་རྟགས་ལྟ་བུ་གྱིས་གནང་
པ་སོགས་ཞལ་ཐང་དང་། ལྷེར་བཞོ། བཞོས་སྐུ་སོགས་གྱི་ནང་རྟེན་དང་ལག་
རྒྱལ་མང་རུ་སྤྱི་མཐུན་ལྷོ་མ་འདིར་བཞོ་རིག་གི་བསྟན་པ་སྤྱི་བའི་ཕྱིན་ལས་གྱི་
མཛད་རྒྱུ་དང་ལྷེ་བ་དཔལ་སྤངས་དགོན་རུ་མཛལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་དག་གོ།

དགྲུང་ལོ་ལུས་རྟགས་པའི་ས་བྱ་ལོར་ལུས་རྟགས་འགྲེལ་པ་འདི་ཉིད་འབྲི་རྒྱུ་
འགོ་བཅམས། དགྲུང་ལོ་སོ་རྒྱལ་པ་ཤིང་སོ་རྒྱལ་ལོ་སྤྱི་ལོ་1734 ལོར་དབུས་སུ་
ཐེངས་གསུམ་པར་ཐེབས། རུས་དེར་སྤར་ཡང་བལ་ཡུལ་རུ་ཐེབས་པར་བལ་པོ་
ཡམ་བུ་རྒྱལ་པོས་བཀའ་བཞུགས་ཆོད་མེད་གྱིས་སྤང་ཆེན་རྒྱན་གྱིས་སྤྱི་ཏེ་བསྐྱེད།
སྤྱི་མཐུན་པ་རྒྱུ་ཏེ་དང་། བྱང་པའི་པའ་ཆེན་མང་པོ་ལ་བཞུགས་པའི་སྐོར་
དང་། སྤྱི་དག་མཛོན་བཞུགས། རིག་བྱེད་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་སྤྱི་མཐུན་མོང་གི་
རིག་གནས་དང་། སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་མཐུན་ལ་བཞོ་སྤྱི་མཐུན་མང་རུ་མཛད། ལྷོ་མཐུན་
པ་རྒྱུ་ཏེ་ལོ་ལ་མཛུགས་བྱེད་པོད་ལ་དབུས་སུ་གྱི་ཁྱེད་པར་ལས། མཁས་ཆོངས་གྱི་
ཁྱེད་པར་ཆེར་མེད་པ་ཆོར། འཕགས་ཡུལ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ལ་གདུགས་དཀར་པོ་
བདུན་སྐབ་དགོས་པ་འདུག་སོགས་མགོན་པོ་གང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་བསྟོད་བསྐྱེད་སྤྱི་
ཆོད་མེད་མཛད། དེ་ལྟར་པ་རྒྱུ་ཏེ་ནམས་དང་བཞོ་སྤྱི་མཐུན་རུ་མ་གནང་བས། སྤྱི་
མོང་དང་སྤྱི་མཐུན་སྤྱི་མཐུན་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ། རྒྱལ་དཔྱད་གྱི་རྒྱལ་རྒྱུ་
པས་སྤྱི་བས་པའི་གཏེར་ཆེན་བཞུགས། གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་རིག་གནས་
མཐའ་དག་ལ་རྒྱལ་དཔྱད་སྤྱི་མཐུན་རུ་སྤྱི་མཐུན། སྤྱི་མོང་རུ་ཐེབས་པ་དང་སེར་བྱིས་སྐུ་
ཆོད་རུ་སྤྱི་བ་གཏེར་གནང་ནས་རི་ཞིག་བཞུགས། དགྲུང་ལོ་སོ་བདུན་པའི་མི་
འབྲུག་ སྤྱི་ལོ་1736ལོར་བོད་གཞུང་དཀར་ལྷན་པོ་བྱང་གི་བཀའ་མཁུན་ན་འདོན་
ཆེན་པོ་མདོ་ཁམས་ཞབས་རྒྱུ་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱི་མཐུན་པའི་ཆེན་གྱི་མཁུན་
རུ་ལུས་རྟགས་སོགས་རིག་གནས་འགའ་ཞིག་སྤྱི་བ་གཏེར་གནང་། རྒྱུ་འདི་ཉིད་

གྱི་དགོངས་བཞིན་ནམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེས་པའི་སྐྱམ་རྟགས་གྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ཚེ་མ་
 དགོས་པའི་བཀའ་ལེབས། སྐར་གྱི་སྐྱམ་རྟགས་འགྲེལ་འཕྲོ་རྟེན་པ་ལ་གཞིར་
 བཟུང་། རྒྱ་གར་གྱི་བད་སྒྲོད་རིག་པའི་སྒྲ་གཞུང་ག་ཅན་དབྱངས་གསུམ་ལ་
 གཞུང་ལུགས་གྱི་ཁྱད་སྤྲོད་བཅོལ། བོད་ཡུལ་སྟོད་སྟངས་བར་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐད་ལ་
 ཞིབ་འཇུག་གནང་ཞིང་། བྱད་པར་རུ་ཁོང་གིས་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐོག་མར་གསར་
 གཏོད་གནང་སྐབས་སུ། རྒྱ་མོང་མ་ཡིན་པའི་འཕྲུལ་རྟེན་དབྱངས་གསུམ་དང་།
 མགོ་འདྲགས་བཅེགས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་འདི་དག །རྒྱལ་རོང་གི་ཡུལ་སྐད་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཅོས་ཡོད་པའི་ངེས་ཤེས་རྟེན། དབྱང་ལོ་ཞེ་ལཱ་པའི་ཤིང་གྱི་སྒྲིལ་
 1744ལོར། གཞུང་འགྲེལ་འདི་ཡོངས་སུ་བྱུང་བར་བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་མཁས་པ་
 རྣམས་གྱིས་གཙུག་རྒྱན་ཏུ་བྱུང་། མདོ་ཁམས་ཞབས་རྒྱུ་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་
 བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་གི་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་གཙོས་པའི། སེར་འབྲས་
 དགའ་གསུམ་གྱི་རིག་གནས་སྟོབ་གཉེར་གནང་མཁན་རྣམས་ལ། རྗེ་ཉིད་གྱི་སྐྱམ་
 རྟགས་འགྲེལ་ཆེན་ཐོག་ནས་གསན་བསམ་གནང་རྒྱུ་ལོ་སྐབས་སྟེལ། རྒྱ་གར་གྱི་
 བད་སྒྲོད་རིག་པའི་གཞུང་སྒྲ་ཅན་པའི་འགྲེལ་ཆེན་དང་། བོད་ཀྱི་བད་སྒྲོད་རིག་
 པའི་གཞུང་གི་ཡ་གྲུལ། སྐྱམ་རྟགས་འགྲེལ་ཆེན་གཉིས་ལ་སི་རུའི་བད་སྒྲོད་རིག་
 པའི་འགྲེལ་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཞེས་ཡོངས་སུ་བྲགས། །

མདོར་ན་དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་གྱི་རིས་མེད་མཁས་དབང་བཙུ་སྤྱག་ལཱ་
 ལྷག་ཡོངས་འཛིན་ཏུ་བསྟེན། སྒྲ་ཆོད་བཅོ་གསོ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་རྒྱན་
 མོང་རིག་གནས་དང་། རྒྱ་མིན་ནང་རིག་པའི་སྟོར་དབུ་པར་འདུལ་མཛོད་
 སོགས་མདོ་སྟོགས་དང་བདེ་དབྱེས་གསང་གསུམ་སོགས་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྟེ་ཆེན་པོ་
 བཞི་དང་། བྱད་པར་བཟུང་ལམ་རྒྱ་རོ་ཆོས་རྒྱལ་གི་གདམས་ངག་ལ་སོགས་གསན་
 བསམ་སྟོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟོན་སྟུགས་ཀྱི་དཔལ་བུ་ཡོངས་སུ་གཏམས།
 མཁས་པའི་ཡང་ཅེར་སོན། དབུས་སུ་ཐེངས་ལྔ་དང་། བལ་ཡུལ་རུ་ཐེངས་གཉིས་
 དང་འཇར། རྒྱལ་རོང་གི་རྒྱལ་ཁག་སོགས་མདོ་སྟོད་སྟངས་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་
 བཅགས། རིས་མེད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲུལ་དང་སྟེ་འབངས་ཡོངས་ལ་རི་ལྷོར་འཆམས་པའི་

དབང་ལྷང་མན་ངག་དང་། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྟགས་ཀྱི་བཀའ་
 དྲིན་བསྟུལ། རང་ཉིད་ཀྱིས་ངི་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ལུས་པ། བལ་ཡུལ་དང་
 གངས་ཅན་སྒྲོངས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུ་ཀྱན་ཏུ། འཆད་སྟེལ་གནང་བས་བསྐལ་པའི་མཐར་
 ཡང་མི་རུབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་བཅུགས། དཔལ་སྤངས་སྟགས་འཆད་ཉན་སྟེལ་
 རྒྱལ་གྱི་གནས་གཞི་རུ་མ་གསར་བསྐྱབ་དང་ཉམས་པ་སྤར་གསོ་མཛད། དགེ་ཚུལ་
 སྒྲོང་སྒྲོང་ལུག་ལུ་ཉེ་བར་བསྐྱབས། རྟེན་གཞི་རྒྱལ་པོ་དང་། འཇང་ས་ཐམ་རྒྱལ་
 པོ། བྱི་རྒྱ་རབ་བརྟན་རྒྱལ་པོ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་རྩོད་གི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབུ་བླར་
 ཡུར་ཏེ། དེ་དག་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་གནང་བས་ཡུལ་གྱུ་ཀྱན་ལ་པན་
 བདེའི་གཞི་ཐེངས་པར་མཛད། སྤྱི་ལོ་1771ལོར་རྒྱ་ནག་མན་ཆེད་གི་དམག་
 དང་། རྒྱལ་རྩོད་རྒྱ་ཆེན་རབ་བརྟན་རྒྱལ་པོ་གཙོས་པའི་རྒྱལ་རྩོད་རྒྱལ་ཁག་
 རྣམས་བར་འབྲུགས་ཚེད་ལོ་རྒྱལ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ། རབ་བྱུང་བཅུ་གསུམ་པའི་
 ཤིང་རྩ་ལོའི་སྤྱི་ལོ་1774ལོར་རྒྱ་ནག་གོང་མས་པོ་ཉ་བ་བཏང་སྟེ་སི་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་
 རྒྱ་ནག་དང་། རྒྱལ་རྩོད་བར་འདུན་མ་གནང་མཁན་ཐེངས་དགོས་ཚུལ་དང་།
 ཐེངས་ན་གོང་མའི་དབུ་བླ་ཡིན་ཚུལ་དང་། གལ་ཏེ་མ་ཐེངས་ན་སྟེ་དགེའི་ཡུལ་
 ལའང་དམག་གིས་འཛིགས་པ་ཡོད་ཚུལ་སྟགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འཕྱོར་སྟབས། སྐབས་
 དེར་སི་ཏུ་ཆོས་འབྱུང་སྐུ་ཁམས་མི་བདེ་བའི་སྤྱིང་བབ་ཅུང་ལྡི་བ་ཡོད་ཀྱང་། རྟེན་
 དགེའི་རྒྱལ་ཆུས་ལ་དགོངས་ནས། རྒྱའི་པོ་ཉ་བ་རྣམས་དང་སྐུ་འཁོར་རྟག་བཅུས་
 བཅས་ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་ལུ་ནས་རིམ་པར་དཔལ་སྤངས་ནས་བཏེགས། ལྷ་
 བ་དེའི་ཆོས་བཙོ་བརྒྱད་དཀར་མཛོས་སུ་ཐེངས། ཉོར་ཁ་ས་དགོན་པའི་ཉེ་འགམ་
 ལྷ་གོང་ཐང་རུ་སྟེབས་པ་དང་། ལོའི་དེའི་ལྷ་བ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉེར་བཞི་ཉིན་
 གནས་དེར་སྐུ་གསེགས། །མདོར་ན་སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྤར་མེད་པའི་
 མཛད་རྟེན་གཙོ་བོ་འགའ་ཞིག་ལ། རབ་བྱུང་བཅུ་གཉིས་པའི་མེ་ལུག་སྤྱི་ལོ་1727
 ལོར་ཤར་དཔལ་སྤངས་དགོན་པ་རྟེན་བརྟེན་པ་དང་བཅས་པ་གསར་རུ་བཞེངས་
 པ་མ་ཟད། རིམ་བཞིན་རྒྱལ་བ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་གདན་ས་གོང་འོག་བར་གསུམ་
 ལས་གདན་ས་འོག་མའི་ཐོབ་ཐང་བེན་པ་དང་གཅིག །

བརྒྱུར་སྒྲོང་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ ལྷུ་མི་སམ་སྟོང་ལ་འབྲུངས་རྒྱུ་དང་འབྲུངས་ལྷུ་ལ་གང་ཡིན།
- ༢ ལྷུ་མི་རྒྱ་གར་རྒྱ་རྒྱུ་ནམ་ཞིག་ལ་ཐེབས་པ་དང་། ལྷུ་མི་ཅེ་ཅེས་བཞགས་པ་ཡིན།
- ༣ ལྷུ་མི་པོད་རྒྱ་རྒྱུ་ཐེབས་ཆེས་ལྷུ་ལ་གནང་ནས་བཞགས་ལྷུ་ལ་གང་ཡིན།
- ༤ ལྷུ་མིས་བདེ་སྒྲོང་གཞུང་འདི་མ་བཅུམས་པའི་གོང་རྒྱ་ལྷུ་ལ་བརྒྱུར་གང་ཞིག་བྱས་ཡོད།
- ༥ སྒྲོན་གྱི་བཤད་སྒྲོལ་སྟོང་པ་ན་ལྷུ་མིས་པོད་ལྷུ་ལ་བཅོས་ཚུལ་གྱི་སྒྲོང་རི་ལྷུ་ལ་ཡོད།
- ༦ སྒྲོབ་དེབ་འདིར་བཤད་པའི་ལྷུ་མིས་བཅོས་པའི་ཡི་གེ་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས།
- ༧ སི་རྒྱུ་ཚོས་འབྲུང་འབྲུངས་རྒྱུ་དང་འབྲུངས་ལྷུ་ལ་གང་ཡིན།
- ༨ སི་རྒྱུ་ཚོས་འབྲུང་གི་སྒྲུ་མ་ཆེད་ནམས་གྱི་མཚན་དང་འབྲུངས་རྒྱུ་ནམ་ཡིན་གྱིས།
- ༩ སི་རྒྱུས་ལྷུ་མ་རྟགས་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱུ་ནམ་ཞིག་ནས་འགྲོ་འགོ་བཅུམས་ཡོད།
- ༡༠ སི་རྒྱུའི་འགྲེལ་ཆེན་དེ་པོད་ཁམས་ཡོངས་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
- ༡༡ སྒྲོང་གིས་སི་རྒྱུའི་མཇུག་རྒྱུ་ནམས་ལས་གང་ཞིག་གལ་ཆེ་ཤོས་ངོས་འཛིན།
- ༡༢ སི་རྒྱུའི་བདེ་སྒྲོང་རིག་པའི་འགྲེལ་ཆེན་ནམ་གཉིས་གང་ཡིན།

སྒྲིབ་ཆེན་གཉིས་པ།

སྐུམ་རྩ་པའི་མཆོད་བརྗོད་སྐོར།

ས་བཅད་དང་མོ། སྐུམ་རྩ་པའི་གཞུང་གི་མཆོན་གྱི་འབྲེལ་བཤད།

སྐུམ་རྩ་པའི་གཞུང་དངོས་མ་བཤད་པའི་གོང་དུ་བསྟན་བཅས་གྱི་མཆོན་དང་།
 འཁྱུར་ཕྱག །མཆོད་བརྗོད། རྩོམ་པ་དམ་བཅའ་བ་སོགས་ནི་སྤྲོལ་རྒྱུ་རྙིང་
 པའི་བསྟན་བཅས་རྩོམ་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། སྤྱི་མིའི་སྐུམ་རྩ་པའི་གཞུང་ལ་
 འགྲེལ་བཤད་བྱ་སྐབས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་འགྲེལ་སྤྲོལ་ཡོད་པ་རེད།

བསྟན་བཅས་གྱི་མཆོན་ལ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ལྷ་ཀ་ར་ཏ་ལུ་ལ་ཏྲི་ཤད་རྒྱ་
 མ། བོད་སྐད་དུ། ལྷ་འཕྱོན་པ་ཙ་བ་སྐུམ་རྩ་པ་ཞེས་བྱ་བ། རྒྱ་བོད་སྐད་
 གཉིས་ཤན་སྒྱུར་གྱི་ནང་དོན་ནི། ལྷ་ཀ་ར་ཏ་ཞེས་པ་ལྷ་འཕྱོན་པ། ལྷ་ལ་ཙ་བ།
 ཏྲི་ཤད་སྐུམ་རྩ། རྒྱ་མ་ཞེས་བྱ་བ་བཅས་གྱི་དོན་ཡིན། དེའང་ལྷ་འཕྱོན་པ་
 ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། ལྷ་ལ་ལྷ་འཕྱོན་མི་ལྷ་འཕྱོན་སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དག་
 ལས་སྐུམ་རྩ་པའི་ལྷ་ནི་ལྷ་འཕྱོན་པའི་ལྷ་ཡིན་པས་སོ། །ཙ་བ་ཞེས་པའི་དོན་གང་
 ཞེ་ན། འདྲིར་སྤྱི་མི་སྤྱོད་པས་བད་མོན་གྱི་གཞུང་བཅམས་པ་དག་ལས་འདྲི་ནི་
 གཞུང་གི་མ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཙ་བ་ཡིན་པས་ན་ཙ་བ་ཞེས་བྱེད། སྐུམ་རྩ་པ་ཞེས་
 པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པ་དམ་བཅའ་རྣམས་སྤྱད་འཕྲོས།
 སྐུམ་རྩ་པའི་བརྗོད་དོན་དངོས་། གཞུང་ཆོད་ཤོ་ལོ་ཀ་སྐུམ་རྩ་ཡོད་པས་ན་སྐུམ་རྩ་
 པ་ཞེས་པའི་མིང་འདོགས་པ་ཡིན་ཞེས་སི་རུ་པ་ཏ་ཆེན་གྱིས་འདོད།

མཐའ་དབྱུད་ལ། 《སི་རུ་འགྲེལ་ཆེན་》ལས། “འགྲེལ་ཞིག་གིས་འདྲི་སྐད་དུ།
 འདྲི་ལྟར་ལེགས་པར་སྒྱུར་བའི་བདའི་མིང་བསྟན་པ་ན། རྒྱ་གར་སྐད་དུ་ཞེས་སྒྲིབ་
 རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་
 ལྷལ་འཁོར་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་སུ་འབྲུལ་བས་འདྲི་ལྟའི་སྐད་དུ་རྟོགས་མི་

རྣམ་པའི་སྒྲོན་འཇུག་གོ་ཞིན། ཞིབ་མོར་དབྱེད་པའི་ལྷགས་སུ་དྲོགས་པ་སྒྲིབ་དེན་མོད། འོན་ཀྱང་ལྷགས་པར་སྒྱུར་བ་ཉིད་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རབ་རྒྱ་གསལ་ཞིང་གཞན་དང་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་མིན་པས། སྒྲིབ་པ་ལ་མོ་ཆེའི་དོར་གྲགས་པ་ཅམ་གཙོ་བོར་བྱས་པ་དང་། བྱང་སྒྲིགས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རི་སྒྲིབ་ཅིག་སྤང་བ་པལ་ཆེར་འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་འོངས་པ་ཤས་ཆེ་བས་ཡུལ་ཁུངས་སུ་བྱས་ཏེ། མཁན་པོ་ཉིད་དང་སྒྲིབ་ས་ལོ་སྤྱོད་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བཟློན་པ་ཡིན་ཞིང་། མཁན་པོས་འདིར་ནི་ཡི་གེ་དང་སྒྲིབ་རྒྱ་སྒྱུར་བ་རྣམས་འཕགས་ཡུལ་བ་ལ་དཔེར་མཛད་པ་ཉིད་ཀྱི། ཁུངས་སྒྲོན་པའི་ཆེད་དུ་འང་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཅ་བ་སུམ་ཅུ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། པལ་ཆེར་གྱིས་ཀླ་ལི་སུམ་ཅུ་བཟློན་བྱའི་གཙོ་བོར་སྒྲོན་པའི་དོན་དུ་བཀལ་ཅིང་། འགའ་ཞིག་གིས་ན་ཡམ་དུ་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་ཅུ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོན་དུ་འང་བཀོད་དེ། སྤུ་མ་ལྟར་ན་རྟགས་འཇུག་ལའང་སུམ་ཅུ་པའི་མིང་འཇུག་པར་ཐལ་ཏེ། སུམ་ཅུ་པར་ཀླ་ལི་སུམ་ཅུའི་ཆོག་ཤད་རྣམ་དབྱེ་སྟགས་བསྟན་ལ། རྟགས་འཇུག་དུ་དེའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟགས་བསྟན་པས་གཉིས་ཀར་ཀླ་ལི་སུམ་ཅུའི་བྱ་བ་སྒྲོན་པར་མཉམ་པའི་སྒྱུར། གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་བཟློན་པའི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་ན་ཀླ་ལི་སུམ་ཅུ་བཟློན་བྱའི་གཙོ་བོར་མེད་པ་ནི་ཆེས་མི་རིགས་པས་ཅ་བ་བརྒྱུད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མིང་དེས་ཁྱབ་པར་བཞེད་ན་ནི་འདིར་དམིགས་ཀྱིས་གདགས་པ་དོན་མེད་དོ། །སྤྱི་མས་སྒྲིགས་ཅམ་མདོན་པར་སྤང་ཡང་། འདིར་མཆོད་བཟློན་སྟགས་ཐམས་ཅད་བགངས་པའི་གཞུང་ཆོད་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་ཅུ་སྟགས་འབྱུང་བའི་སུམ་ཅུ་ཁོ་ནར་མ་འགྲིག་སྟེ་སུམ་ཅུ་ཅམ་ཞེས་ལམ་སྟོར་བའི་འགོན་པོ་ལྟར་ཆམ་ཆོམ་བྱེད་དགོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཆོད་བཟློན་དང་རྩོམ་པ་དམ་བཅའ་བ་ནི། སྐབས་དང་པོ་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བཟློན་བྱ། ཆོགས་བཅད་སུམ་ཅུ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པས་གངས་ངེས་པའི་སྒྲོན་ནས་བརྟགས་པའི་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བས་ན་སྒྲོན་ཆད་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་

① བྱ་ཉིད་འདོད་པ།

མཁན་པོ་ཆུ་མས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོས་སུ་མ་ཆུད་པའི་ལེགས་བཤད་གསར་པ་འདི་ལ་དཔྱད་
ལྟ་ཆུ་མས་བག་ཡངས་སུ་ཆེན་པར་མཛོད་ཅིག་ཞེས་གསུངས། །

གོང་དུ་སི་རྒྱ་ཆོས་འབྲུང་གིས་མཛོད་པའི་མཐའ་དབྱེད་འདི་ཉིད་པ་ལ་ཆེར་
ལེགས་བཤད་དུ་སྒྲུབ་། སི་རྒྱའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། “མཁན་པོས་འདིར་ནི་ཡི་གེ་
དང་སྟེབ་དུ་སྒྲུབ་བ་ཆུ་མས། འཕགས་ཡུལ་བ་ལ་དཔེར་མཛོད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཁུངས་
སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འང་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། ” ཞེས་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་བད་སྒྲོན་
རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་བརྩམས་པའི་གཞིར་འཛིན་ས་དང་། ཁུངས་བཅོལ་ས་
ལེགས་སྒྱུར་གྱི། བད་སྒྲོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཆུ་མས་ཡིན་པ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་པར་འབྲེལ་ན་ལེགས་པར་སྒྲུབ་། བོད་ཀྱི་བད་སྒྲོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
ཐོག་མ་ཚུམ་པ་པོ་ཐུ་མི་སམ་སྟོ་ཏ་ཡིན་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་མཆོན་ཀྱི་སྒྲུབ་དུ་
བསྒྱུར་དགོས་པའི་ཀྱུ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། དེ་ནི་དུས་ནམ་ཡིན་ཡང་མཁས་པ་
ཆུ་མས་ཀྱིས་ཡུལ་གཞན་དང་གཞན་གྱི་སྒྲུབ་ཡིག་ཅི་ཅུམ་ཞིག་ཤེས་ན་དེ་ནི་མཛོད་
པའི་ཀྱུ་ཞིག་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྒྲིལ་ཡོད་པ་ལྟར། སྐབས་དེ་ཐུ་མི་སམ་སྟོ་ཏས་
ཀྱང་ཁོང་རང་ཉིད། བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་ལ་མཁས་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་
སྒྲུབ་ཡིག་ལ་འང་མཁས་པ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ཤེས་སྟེ།

འོན་ཀྱང་ཁོང་གིས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་བད་སྒྲོན་པའི་གཞུང་པུ་ཆི་པ་སྐབས་བརྒྱད་
ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཟེར་བ་དེ། བོད་ཡིག་དུ་བསྒྱུར་ནས་དེའི་ཆང་གཞིའི་ཐོག་དུ་
བོད་ཀྱི་བད་སྒྲོན་རིག་པའི་གཞུང་གསར་ཚུམ་གནང་པ་ཡིན་ན། དཔེ་ཆའི་མཆོན་
བྱང་ལ། སྒྲུབ་གཉིས་ཤན་སྒྱུར་ཡོད་པ་ནི་བོད་ཡིག་གི་མཆོན་བྱང་ལེགས་སྒྱུར་ལ་
ཕར་བསྒྱུར་པ་མ་ཡིན་པའི་གནད་དེ་ཤེས་པར་བྱ་འོས། །

ས་བཅད་གཉིས་ལ། འབྲུར་བྱག་གི་སྒྲོར།

ངག་གི་དབང་སྒྱུག་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྒྱུག་འཆལ་ལོ། འདིར་སི་རྒྱའི་
འབྲེལ་ཆེན་དུ། “བསྟན་བཅོས་འདི་དབྱེད་པ་གསུམ་གྱིས་ཆུ་མ་པ་དག་པས་རྗེས་
འབྲུག་ཆུ་མས་ཀྱིས་འཕགས་ཡུལ་ནས་བསྒྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཁྱད་པར་འཕགས་
པ་ཆུ་མས་དང་། མཚུངས་པར་ལྟ་ཞིང་དོན་དུ་གཉེར་རིགས་སོ་ཞེས་འདོམས་པའི་

དོན་དུ། ལུ་མི་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་མདོ་རྒྱད་ཀྱི་འགྲུར་ཕྱག་དང་མཐུན་པར་
 འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ལ་ཕྱག་མཛད་པའོ། ། འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ནི་ཉ་ཅང་ལེགས་
 པར་མཐོང་སྟེ། ལུ་མི་སམ་རྩོལ་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་བོད་དུ་སླེབས་པ་དང་ཐོག་མར་
 རྒྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་ཉིད་གཅིག་སྟོན་སྟེ། བོད་རྒྱུད་དུ་བསྐྱར་བ་དང་།
 དེའི་རྗེས་སུ། རྒྱ་གར་གྱི་བརྗོད་སྟེང་རིག་པའི་གཞུང་ལ་དཔེར་མཛད་ནས་བོད་ཀྱི་
 བརྗོད་སྟེང་རིག་པ་མཛད་ཡོད་པར་བསྟན་པས། དོན་དེས་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་ཐོག་
 མར་ལུ་མི་རང་ཉིད་ཡིན་པར་བསྟན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བརྗོད་སྟེང་གཞུང་འདི་
 ཉིད་མ་བཅུ་མས་པའི་སྟོན་དུ། བོད་ལ་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་བསྐྱར་ཆོག་ཆོག་གི་རྒྱུད་
 དང་ཡི་གེ། བརྗོད་དང་ཐ་སྟད་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པོར་ཡོད་པ་བསྟན་ཡོད། ལྷུར་
 རང་རེ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་འདིར་ལས་དང་བྱ་བ་གང་ཞིག་འགོ་བཅུ་མས་པ་ན། བྱ་བ་
 དེ་ལེགས་ལམ་དུ་འགོ་བ་དང་། གེགས་དང་བར་ཆད་མི་ཡོང་པའི་ཆེད་དུ་ཐོག་
 མར་གསོལ་འདེབས་དང་། ཕྱིན་བཅོལ་བྱ་བའི་ལུགས་འདི་ནི་ད་ལྟའི་བར་རང་རེ་
 བོད་གངས་ཅན་པའི་ལུགས་ལ་གནས་ཡོད་པ་རེད། འདིར་གང་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ཞེ་
 བ། འཇམ་དཔལ་དཔེ་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་
 དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན། ངག་གི་དབང་ཕྱག་ཅེས་པ་ངག་སྒྲིབ་བྱང་
 བར་མཆོན་པར་ཆོངས་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུའི་གསུང་དང་ལྡན་པ། ལྷ་བའི་
 ལས་ལ་དབང་འགྱུར་བའི་ས་བརྒྱ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། དོན་
 དུ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། མཐུན་རབ་གཅིག་དུ་བསྐྱས་པའི་རོ་བོ་མཆོན་བྱེད་
 ཀྱི་ལྷ་ཡིན་པས། དེ་རང་གི་གནས་སྐབས་སྟོ་རིག་བཀྲ་ཤིང་ཤེས་བྱ་གང་ལ་སྟོབ་
 སྟོང་བྱས་པ་དེ་ལྷུར་དུ་ཤེས་སྟབས་པའི་ཆེད་དང་། མཐར་ཐུག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 རོ་བོ་རི་ལྷུར་བ་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་འཆོལ་དགོས་ཞིང་ཡོད་པ་རེད། ལྷུར་
 བྱང་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབྱེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ་ལ་
 འགྲུར་ཕྱག་ཅེས་རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་མཆོན་པའི་ཆེད་
 དུ་སྟོལ་འདི་བྱང་ཡོད་ཅེས་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བཤད་སྟོལ་ཞིག་རེད། དེ་ཡང་རྒྱ་
 གར་ནས་བསྐྱར་བའི་རིག་གཞུང་རྣམས་སྟེ་སྟོན་གསུམ་པོ་གང་གི་ཁོངས་གཏོགས་

ཡིན་པ་དབྱེ་བའི་ཆེད་དུ་འགྱུར་ཕྱག་མི་འདྲ་བ་སྟེ། འདུལ་བ་དང་འདུལ་བའི་
 ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ “ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།” ཅེས་
 དང་། མདོ་སྡེ་དང་མདོ་སྡེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ “སངས་རྒྱས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།” ཞེས་དང་། མདོན་པ་
 དང་མདོན་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་ “འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་
 གཞོན་ཅུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ།” ཞེས་འབྲི་སྟོལ་བྱང་བར་བཤད། །འོ་ན་སུམ་
 ཏགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། སྤྱི་མི་སམ་སྟོང་ས་བཅམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་བན་
 བོན་ཐམས་ཅད་བཞེད་པ་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པས། སུམ་ཏགས་ཀྱི་དབྱེ་ལ་སྡེ་སྟོན་
 རོས་འཛིན་གྱི་འགྱུར་དང་མཚུངས་པ་ཞིག །འཛིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་
 བ། སི་རྒྱུའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་མཐའ་དབྱེད་ལས། “འདིར་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བསྟན་
 བཅོས་བསྟར་བ་སོགས་ལ། བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ལོ་ལྔ་བ་རྣམས་ཀྱིས་
 ཕྱག་མཛད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཞེས་སྟེལ་མོད། སྟོན་ལ་དུ་གནས་ནས་
 སྟེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་བསྟན་བཅོས་འདི་ཚུམ་པ་དེའི་ཆོའམ་དེ་ལས་སྟོན་
 དུ་དཔེར་བྱ་འོས་པའི་ལོ་ལྔ་བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་
 འདོད་ན། བོད་ཡིག་སྟེབ་སྟོར་དང་བཅས་པའང་སྤྱི་མིས་བཅམས་པ་ལས་གཞན་
 དུ་འདོད་པར་ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེད་པར་སོང་བས། བོད་ཀྱི་དེབ་ཐེར་རྙིང་མ་
 རྣམས་དང་། བྱིད་རང་གིས་དྲིན་ཆེན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་མི་དང་། སོགས་དྲངས་
 པའི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་བཤེགས་པར་ཐལ་ལོ། །རྒྱ་མཚན་འདིས། བཅམས་
 རོས་ཐོག་མར་ཡི་གེ་བཅམས་པའི་རྗེས་སུ། བད་མོན་པའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་
 བཅམས་པ་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པ་བསྟར་ཅིང་སྟོབ་མར་བཤད་པས་ལོ་ལྔ་བ་
 རྣམས་བྱང་བའི་གོ་རིམ་འདི་བྱང་པར་གྱིས་ཤིག” ཅེས་གསུངས།

བོད་འདིར་འཕགས་བོད་ཡིག་བསྟར་གྱི་ལོ་ལྔ་བ་ཐོག་མ་དེ་སྤྱི་མི་ཡིན་པ་སྟོས་
 མ་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་ཁོང་གིས་ཐོག་མར་སྟན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱད་
 ཉེར་གཅིག་སོགས་བོད་ཡིག་དུ་བསྟར། དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་གྱི་བད་མོན་རིག་པའི་
 གཞུང་པ་ཁྱི་པ་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ། བོད་ཡིག་བསྟར་པ་ཡིན་ན།

སྒྲིབ་ཅུ་བསྐྱར་པའི་བསྐྱར་བཅས་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་བྱང་ལ། སྐད་གཉིས་ཤན་སྐྱར་
དང་། འགྱུར་ཕྱག་སྐྱེས་ཀྱི་རྣམ་བཤུག་རི་ལྟར་བ་བཞིན་ཅུ་འདི་ལའང་དེ་ལྟར་
བ་ཕྱག་ལེན་གནང་ཡོད་སྲིད་པ་ཞིག་རེད།

ས་བཅད་གསུམ་པ། མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་འབྲེལ་བཤད།

གཅིག །སྒྱིར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།

གང་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའི།

དཀོན་ཅིག་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཡོ།

འདི་གང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ན། དཀོན་ཅིག་དེ་ལ་ཕྱག་ཡོ། དཀོན་ཅིག་ཅེས་གང་
ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ཞེ་ན། དུལ་གང་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་ཆོས་རྣམ་པ་རྒྱལ་གི་སྒྲོ་ནས་མཚུངས་པའི་དུལ་
ཅན་དེ་ནི་དཀོན་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གང་ལ་ཞེས་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་
གནས་གཞི་སྟེ་ཡོན་ཏན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས། གནས་པའི་དུལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་
ཡིན་པའི་སྒྱིར། དཀོན་ཅིག་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཡོ། ཞེས་པའི་ལ་ཡིག་ནི་རྣམ་དབྱེ་
གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བ་སྟེ་ཕྱག་བྱ་བའི་དུལ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པས་སོ། །འོ་ན་
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་ཆོས་རྣམ་པ་རྒྱལ་གང་ཞེ་ན། 《རྒྱད་སྒྲ་མ་》 ལས།

འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར།

མཐུ་ལྷན་ཕྱིར་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི།

རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར།

འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་ཅིག་ཉིད། ། ཅེས་གསུངས་སོ།

དེ་ཡང་དང་པོ། བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་ལ་སྤང་བ་མིན་པས་འབྱུང་བ་
དཀོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཉིས་པ། རང་བཞིན་གྱི་རྣྗོག་པའི་ཆོས་ཅན་མ་
ཡིན་པས་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། གསུམ་པ། རང་གཞན་གྱི་དོན་སྦྱབ་
པའི་མཐུ་དང་ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན། བཞི་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་བསམ་
པ་བཟང་པོ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས། འཛིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ཏུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན།

ལྷ་པ། འཇིག་རྟེན་ན་འདི་ལས་ལྷག་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་མེད་པས་ན་མཆོག་ཏུ་
གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན། རྒྱག་པ། རྒྱས་ནས་ཡང་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་འགྱུར་བ་
མེད་པས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་རྒྱག་པ་དེ་དག་
དང་ལྷན་པ་ལ་དཀོན་ཅིག་ཅེས་ཟེར་ཞིང་ཡོད་པ་རེད། དཀོན་ཅིག་དེ་ལ་ནང་
གསེས་སུ་དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་། དག་འདུན་
དཀོན་མཆོག་སྟེ་དཀོན་མཆོག་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །

> དེ་ལས་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་སྟགས་ཡོན་
ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་
མཆོན་ཉིད། 《རྒྱད་སྒྲ་མ་》 ལས།

འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་གྱིས་གྲུབ། །

གཞན་གྱིས་སྟེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །

མཁྱེན་དང་བཅེ་དང་རྒྱས་པ་ལྷན། །

དོན་གཉིས་ལྷན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅེས་སོ།

སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། (1) འདུས་མ་བྱས་པ་སྟེ་སྟེན་
གང་ཞིག་གིས་མ་བྱས་པ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཡོན་ཏན། (2) ལྷན་གྱིས་གྲུབ་
པ་སྟེ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་སྟོ་བྱར་འབྲལ་དག་གི་ཡོན་ཏན། (3) ཡོན་ཏན་དེ་
གཉིས་ཐ་མལ་པའི་སྟོ་རྟོག་སྟེ་དོན་སྦྱི་དང་། རང་མཆོན་གང་གིས་རྣམ་པས་ཀྱང་
རྟོགས་མི་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན། (4) ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རི་ལྷར་བ་
དང་རྣམ་པ་རི་སྟེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན། (5) ཐུགས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྟེན་
དང་རིས་སུ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བཅེ་བའི་ཡོན་ཏན། (6) གདུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་མཐའ་དག་སེལ་བའི་རྒྱས་པའི་ཡོན་ཏན། (7) རང་དོན་ཏུ་སྦྱིབ་
པ་མཐའ་དག་སྟོང་བ་མཐར་ཐིན་པའི་ཡོན་ཏན། (8) གཞན་དོན་ཏུ་རྟོགས་པ་
མཐར་ཐིན་པའི་ཡོན་ཏན་བཅས་བརྒྱད་དོ། །

> ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། འགོག་ལམ་གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་གི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་བཤེས་པ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མཆོན་

ཉིད། དེ་ཡང་འགོག་བདེན་ཞེས་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་། ལམ་བདེན་ནི་འབྲས་བྱ་དེ་ཉིད་ཐོབ་བྱེད་གི་ཐབས་སམ་གཉེན་པོའི་བདེན་པ་དེ་ལ་ཟེར།
དེའང་《རྒྱད་སྒྲུ་མ་》ལས།

བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །

དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྒྲིགས་ཉིད་གིས། །

གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །

བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། འདི་ཡང་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུ་བྱ་བསྐྱངས་པའི་མཆོན་ཉིད་གི་བྱར་བརྒྱད་ཅེས་ཟེར་སྟེ་ལ་འདུག (1) །དེ་ཡང་བསམ་མེད་ཅེས་པ། རྣམ་རྟོག་གིས་མ་བརྟག་ཅིང་སོ་སྒྲིབ་བརྗོད་ལྷལ་ལས་འདས་པ་འཕགས་པ་ཁོ་ནས་མཐུན་པས་བསམ་བྱ་མེད་པ་དང་། (2) གཉིས་མེད་ཅེས་པ། ཆོས་དེ་རང་བཞིན་གིས་ཞི་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་མེད་པ་དང་།

(3) རྟོག་མེད་ཅེས་པ། གཟུངས་འཛིན་གི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྟར། འཕགས་བཞིའི་སྒྲིགས་རྒྱད་གི་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤངས་བ་གང་ཞིག །ཆགས་པ་བྲལ་བ་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་སོ་རྟོགས་པའི་སྒྲིབས་གིས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་ (4) འགོག་བདེན་ཡིན།

དག་གསལ་གཉེན་པོའི་སྒྲིགས་ཞེས་པ། དཔེ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་རང་བཞིན་གིས་དག་པ་ཡིན་པ་དང་། འོད་གསལ་བ་ཡིན་པ་དང་། ལུན་པའི་གཉེན་པོ་གྱུར་པ་དེ་བཞིན་དུ། དཔེ་ཅན་ཆོས་དེ་ནི། (1) ཉེས་པའི་དྲི་མས་དག་པ་དང་། (2) ཡོན་ཏན་གི་འོད་གསལ་བ། (3) སྒྲིབ་པ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་སྟེ་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྟར། ཟག་མེད་གི་ཡེ་ཤེས་འཁོར་དང་བཅས་པ་གང་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ། ཀུན་རྫོབ་གཉེན་པོའི་རང་བཞིན་ཉིད་ནི་ (4) ལམ་བདེན་ཡིན་ནོ། །

> དག་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི། སྒྲིབ་བྱང་ཟེར་སྟེ་ལྟར་ན། དེག་སྟེ་གང་བྱང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྟན་པའི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་འདུན་དཀོན་

མཆོག་གི་མཆོད་ཀྱིང་། སྤྱི་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན། རིག་
གྲོལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྔ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་
མཆོད་ཀྱིང་། རྒྱུད་སྤྲོད་པ་ལས།

རི་ལྟར་རི་སྤྱོད་ནང་གི་ནི།

ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར།

སྤྱོད་ལྟར་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་པའི་ཆོགས།

སྤྱོད་ལྟར་ཏན་དང་ལྟར་ཀྱིང་། ཁྱེས་གསུངས་སོ།

དེའི་དོན་ནི། སྤྱོད་ལྟར་པའི་རིག་གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ནི། རིག་པའི་ཡོན་
ཏན་གསུམ་ནི། (1) རི་ལྟར་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
རི་ལྟར་བ་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན། (2) རི་སྤྱོད་གཟིགས་པའི་ཡོན་ཏན།
ལས་སྤྱོད་རི་སྤྱོད་པ་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན། (3) ནང་གི་དེ་ཀྱིང་གཟིགས་
པའི་ཡོན་ཏན། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་བདེ་བ་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པོ་ཡོད་
པ་མཛོན་སུམ་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཡོན་ཏན། གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་ནི།

(4) དམན་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། (5) ཆགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་
བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། (6) ཆོགས་པའི་སྤྱོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། དབྱེ་གཞི་
དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་བགྲངས་པས་ (7) རིག་ (8) གྲོལ་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་སོ། །
རྒྱུ་མཐུན་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི། རྒྱུ་མཐུན་པའི་སངས་རྒྱུས་དགོན་མཆོག་
ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྒྱན་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་ཆོས་དགོན་མཆོག་ནི་གསུང་
རབ་ཀྱི་ཡི་གེ་ཕུ་སྟེ་རྣམས་དང་། རྒྱུ་མཐུན་པའི་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ནི་
རང་རེའི་དགོན་སྤེལ་གྱི་བཞུགས་པའི་གྲུ་སེར་མོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་རྟེ། དེ་
དག་ལ་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་དང་བའི་
དད་པ་དང་། མོས་གུས་བསྐྱེད་པའི་རྣམས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་མཐུན་པའི་
དགོན་མཆོག་ཅེས་ཟེར་རོ།

① རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་སོགས་དམན་པའི་སྤྱོད་པ།

འདིར་ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི།
 སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “དེ་ལྟར་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་བསྟོད་
 ཕྱག་མཇུག་པ་འདིས་དེའི་ཆེ་བོད་ཡུལ་རུ་བོན་ལས་གཞན་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་
 སལ་གྱིས་ཡོད་པར་མ་འཆའ་ཅིང་། འཕགས་ཡུལ་རུ་འང་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 པས་རྗེས་འཇུག་གི་རྒྱ་བོ་རྣམས་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྒྲ་དུ། གང་ཞིག་དགོན་ཅོག་
 གསུམ་ལ་འདུད་ཅིང་། རྒྱབས་སུ་འགོ་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དེ་ནི་ལོ་རྒྱུ་བ་མེད་ཅིང་
 ཡང་དག་པའི་ཞེས་འདོམས་པའང་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

སི་རུ་ཆོས་འབྱུང་གིས་དགོངས་བཞེད་ལྟར་ན། འདིར་ཐོག་མར་དགོན་ཅོག་
 གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ་ནི་སྐབས་དེར་བོད་རུ་སྤར་ཡོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་བ་བོན་
 མོ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱི་རོལ་པ་རྣམས་ལས་དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་རྒྱབས་སུ་འགོ་
 བ་ནི་ལམ་ལོ་རྒྱུ་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་འདོམས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར། ཆོག་རྒྱུང་
 འདི་གཉིས་ཀྱི་ལ་དོན་གྱི་མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “ཁ་ཅིག་
 གིས། རྒྱབས་འདིར་གང་ལ་ཞེས་པའི་ལ་ཡིག་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་ངོས་གཟུང་
 བའི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་ཡིག་ཆེད་རུ་བྱ་བའི་དོན་རུ་བཤད་མོད།
 རྒྱ་མ་ནི་ གཞུང་འདིའི་ལ་དོན་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་འདྲ་ལ་འཇུག་པར་མ་
 བཤད་པར་མ་ཟད། དོན་གྱིས་ཀྱང་དེ་འདྲར་འཇུག་མི་སྲིད་པས་མི་འཐད་ཅིང་།
 གང་ཞིག་ལ་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའམ། ལྷན་པ་ཞེས་སྒྲེལ་དགོས་པས་རྣམ་
 དབྱེ་བདུན་པ་གནས་གཞིའི་དོན་ཉིད་དོ། །

ཕྱི་མ་ནི་ལེགས་སྒྱུར་ཤེས་རྒྱུ་ཀྱིས་ལྷ་དཔེ་ལྷམ་ལ་བཀའ་པར་ཟད་དེ། ཅིའི་
 ཕྱིར་ན། ཀ་ལྷ་པར། བ་མས། ལྷ་སྒྱི། ལྷ་སྒྱ། ལྷ་སྒྱ། ལྷ་ལྷ། བ་ཁ་ལ།
 སྒྱུར་བ་ལ་བཞི་པའོ། ཞེས་འབྱུང་བར་ན་མས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་སྒྱིར་བཏང་དོན་འཐོབ་
 ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་པ་འཇུག་ཀྱང་གྲགས་པ་དམིགས་གསལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཞི་པ་སྒྱིར་
 བར་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་མོད་ཀྱི། དེ་འདྲའི་བྱེ་བྲག་མ་བྱེད་པར། བ་

① ལ་ཡིག་ངོས་བཟུང་འདོད་པ་དགག་པ།

② ཕྱག་འཆའ་བ་ལ་བཞི་པ་འདོད་མཁན་དགག་པ།

མཆོད་གིས་ཤིང་ལ་བཞི་པ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱག་འཆོལ་བའི་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆོད་གིས་མཆོད་རྟེན་ལ་བཞི་པ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དེ་ལྟ་ན། ཤན་པས་ཕྱགས་གསོད། ཆོང་པས་ལྗོངས་སྒྱུབ། ཁ་ཟས་ལ་ལོངས་སྒྱུད། ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་འང་རིམ་པར་གསོད་པ་པོ་དང་། སྒྱབ་པ་པོའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས་ཕྱགས་དང་། ལྗོངས་ལ་བཞི་པ་འཇུག་པར་ཐལ་བ་དང་། ལོངས་སྒྱུད་པའི་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པས་ཁ་ཟས་ལ་བཞི་པ་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སོགས་དང་། སྒྲུབ་པོ་ལ་ཟན་སྒྲིན་ལྟ་བུར་སྒྲིན་བྱའམ། སྒྲིན་བྱེད་གི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པས་སྒྲིན་ཡུལ་ལ་བཞི་པ་མི་འཇུག་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲིན་མཐའ་ཡས་ཤིང་། བརྒྱ་སྒྲིན་པའི་བསྐྱར་བཅོས་ཆོད་ལྟ་གང་དུ་འང་དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་མ་མཐོང་བས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལེགས་སྒྱུར་གི་བརྒྱ་སྒྲིན་རིག་པའི་ལུགས་ལྟར་ན་འདིའི་ལ་དོན་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དོན་ཅན་འཇུག་ཆོག་པར་སི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། “ཡང་གང་ལ་དང་། དེ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་དོན་གཉིས་མཐའ་གཅིག་དུ་མི་མཆོངས་པར་འཆད་དགོས་པའང་མིན་ཏེ། ལེགས་སྒྱུར་གི་རྣམ་དབྱེ་སྒྱུར་ཚུལ་དང་བསྐྱར་ན། གང་ཞེས་པ་སྒྲིའི་སྒྲ། དེ་ཞེས་པ་བྱེ་བྲག་ངེས་གཟུང་གི་སྒྲ་ཡིན་པས། སྒྲིའི་བྱ་བ་བྱེ་བྲག་ལ་ངེས་གཟུང་གིས་སྒྱུར་བ་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་གཉིས་ཀར་རྣམ་དབྱེ་མཆོངས་པར་སྒྱུར་བ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་དེ་གཉིས་ཀ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དོན་དུ་བྱ་ནའང་རུང་སྟེ། ཕྱག་འཆོལ་ལོ། གང་ལ་ན་ཡོན་ཏན་མཆོག་མངའ་བའི་དཀོན་ཅོག་དེ་ལའོ། ཞེས་འཆད་པའི་ལུགས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཁོང་དུ་ལ་དོན་གི་སྒྲིབ་ལ་གང་ལ་ཞེས་པའི་ལ་ཡིག་ངོས་འཛིན་གི་དོན་དང་། དེ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་ཡིག་ཕྱག་འཆོལ་བའི་དོན་ལ། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་གི་སྒྲ་ཆོལ་ནི་རྣམ་སྤྱིང་པ་ཆེན་གི་ལུས་རྟགས་འགྲེལ་པ་སོགས་འགྲེལ་བྱེད་སྒྲ་མ་རྣམས་སོ། །

གཉིས། བྱེ་བྲག་དུ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་བ།

གང་གིས་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱན་གསུང་བའི། །

འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །

ཞེས་པའི་དོན། གང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ན། འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན། གསུངས་འཇམ་པོ་དང་།
སྒྲ་བ་འཇམ་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན། དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་
རྒྱལ་ལ་སོགས་ཉེས་པའི་རྒྱལ་རེག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤངས་ཤིང་། ངག་གི་སྤྱི་བ་
པ་དག་པས་ཆངས་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱུ་རུའི་གསུངས་དབྱངས་དང་ལྡན་པ་ལ་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱེད། དེ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་རུ་ཕྱག་འཆའ་ཞེ་ན། སྒྲ་དབྱངས་
བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ནའོ། །འདིའི་དོན་ནི་འཇམ་པའི་དབྱངས་
ནི། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་རབ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱས་པའི་དོ་བོ་མཆོན་བྱེད།
བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་། མི་བད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱར་
རྒྱར་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གསུང་གི་ཕྱིན་ལས་མཆོན་བྱེད། མདོར་
ན། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་གང་བླག་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐོས་ཤིང་དོན་རྟོགས་
པར་འགྱུར་གྲིད་པ་འདིའང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་དང་རྒྱས་མཐུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ན། གང་གིས་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱན་གསུང་པ། ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དེ་ཡིན།
གང་གིས་ཞེས་སྟེ་སྒྲ་བརྗོད་པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱིན་ལས་གང་ལ་
མངའ་བ་དེ་ནི། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཡིན་ཞེས་སྟེ་ལས་བྱེ་བྲག་ངོས་བཟུང་གི་སྒྲ་
ཡིན་ནོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། “སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་སྒྲ་མ་
རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་པ། ལྷ་ལི་བརྒྱ་རྒྱུ་ཁོ་ནར་ངོས་བཟུང་སྟེ་དེ་འཇམ་
དཔལ་གྱིས་གསུངས་སོ་ཞེས་བབ་ཅོལ་རུ་སྒྲ་བར་བྱེད་མོད། དེ་དག་གིས་བརྗོད་
པ་ཅམ་ལ་བསམས་ན་ནི་སྒྲ་པོ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་མ་ངེས་ལ། སྟོན་རུ་ལྷ་ལི་
བརྒྱ་རྒྱུ་ ཁོ་ན་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཏན་ཆོགས་ཡོད་ནའང་བཞོད་རིགས་པ་
ལས་མི་སྤང་ཞིང་། འཇམ་དཔལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལྟ་ཡིན་པས་ལྷ་ལི་ཁོ་ན་གསུངས་
པ་འཐད་དོ་སྟམ་ནའང་རང་བཟོར་རྟོགས་སྒྲ་བར་མ་བཟད། མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཆོ་
རྣམས་ནས། སྒྲ་དབྱངས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཕྱག་ཏུ་གསུངས་པ་དྲང་
འགལ་ལོ།” ཞེས་སོ། །འདིར་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ལྷ་ལི་གསུངས་པར་འདོད་

པའི་སྒྲིབ་ཚེན་ནི་པ་ཉིད་ལུས་འགྲེལ་ཡིན། །

གསུམ། དཔོན་པའི་དབང་གིས་རྟག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་བ།

གང་གིས་མིང་གཞི་སྒྲིབ་གསུངས་པ། །

རྟག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །

མཆོད་བརྗོད་འདི་ནི་དམིགས་གསལ་དུ་དཔོན་པའི་དབང་གིས་ཕྱག་འཆའ་བ་ཞིག་སྟེ། གང་ལ་ཕྱག་འཆའ་ན། རྟག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཅིའི་སྤྱིར་དུ་རྟག་ཞི་བ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ཞིན། ཐུ་མི་སམ་སྟོ་ཤེས་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་སྒྲིབ་སྦྱོར་བྱེད་སྐབས་ཀྱི་དགོས་ཐོབ་པ་རྒྱུ་ཉ་ལྟ་རིག་པའི་སེང་གེ་དང་། བྲམ་བེ་ལི་བི་ཀ་ར་རྣམས་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱལ་པའི་ཐུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་འདིར་མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡི་གེའི་སྦྱོར་བ་འདི་ཉིད་ཐོག་མར་བྱེད་པ་པོ་ནི་རྟག་ཞི་བ་སྟེ་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེད་དུ་ཕྱག་མཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་རྟག་ཞི་བ་དང་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོ་གཉིས་འབྲེལ་བ་གང་ཡོད་ཅིན། རྟག་ཞི་བ་ཞེས་པ་ལྟ་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཅམ་ལས། རོན་དུ་གཅིག་ཡིན་པར་སི་དུ་པར་ཆེན་གྱིས་བཞེད་དེ། འདི་ལ་སི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། “དེའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གསལ་པ་ཅམ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། བརྗོད་པ་དག་པར་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་འདི་དག་འོག་ནས། བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཅིང་། སོགས་འཆད་འགྱུར་ཐུབ་མཐའ་ཞུགས་མ་ཞུགས་སྟེ་ནང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་འཕྲ། སྤྱི་རོལ་པ་རྗེས་སུ་གཟུང་བའི་སྤྱད་དུ། ལྟ་ཆེན་པོ་དབང་ཕྱག་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛོད་པ་ཡིན་ཞིང་། དབང་ཕྱག་གི་མཆོན་དུ་རྟག་ཞི་བ་ཞེས་པ་ནི་སི་དུ་ཤི་བ་སྟེ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱུད་ལྟར་གསལ་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། (1) སི་དུའི་རང་ཞུགས་བསྐྱབ་པར། བཏགས་པ་མཐར་བཟུང་གིས་འདྲི་བ། “དེ་ལྟར་ན་ལྟ་ཆེན་པོས་ཡི་གེ་ཐོག་མར་

བཀོད་པའམ་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་ཏུ་མེད་ཅིང་། སྤྱིར་དགོན་ཅོག་གསུམ་
ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱེད་པའང་མི་འབྲེལ་བས་མི་
འཐད་དོ་ཞེ་ན། ལྷ་ཆེན་པོས་ཡི་གེ་ཐོག་མར་བཀོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དེར་སང་བོད་
ཡུལ་འདྲིར་ཡོངས་གྲགས་སུ་མེད་ཀྱང་སྟོན་ཏུ་མེད་པར་མ་ངེས་ལ། འཕགས་
ཡུལ་རུ་ནི། ཕྱི་རོལ་པ་དག་གིས་དབང་ཕྱག་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོར་ཡང་འདོད་
ཅིང་བྲམ་བེ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་རུ། བྱེད་པོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་བཞི་བཤད་པ་ལས་ཡི་གེའི་བྱེད་
པོ་དབང་ཕྱག་རུ་གསལ་བར་བསྟན་ཡོད་པར་མ་ཟད། མ་མཐོང་སྤྱིར་ན་མེད་པ་
མིན། ཞེས་པ་ལྟར་བྱེད་རང་གིས་མ་མཐོང་པའི་རྟགས་ཀྱིས་མེད་པར་བསྐྱབ་མི་
རུས་པའི་སྤྱིར་དང་། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་
ཕྱག་བྱེད་པ་སྤྱིར་མི་འོས་ཀྱང་། འདི་དགོས་པ་དང་བཅས་ཤིང་ལྷ་ཆེན་པོ་དེ་
འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་གི་རྣམ་རོལ་ཡིན་པར། ཟ་མ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་མདོ་སྟེ་
རྣམས་སུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུར་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་ཕྱག་མཛད་གྱི། འཇིག་
རྟེན་རང་ཆུད་པར་བབུང་པའམ། འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་སོགས་སུ་ཞེན་པས་ཕྱག་
མ་མཛད་པའི་སྤྱིར་སྟོན་མེད་དོ། །དེས་ན་མཁན་པོ་འདིས་ཡི་གེ་དབང་ཕྱག་གིས་
བཀོད་པ་འཕགས་ཡུལ་རུ། བྲམ་བེ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པར་དགོངས་ནས་
མ་བརྟགས་ཉམས་དགའི་ངོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་སྟོ་བསྟན་ཏེ། དགོས་
པའི་དབང་གིས་འདི་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་ནི། ཉེས་པའི་ཆ་སྤྱོད་མོས་ཀྱང་གོས་པ་མ་
ཡིན་ནོ།” ཞེས་སོ། །

(2) གཞན་ལུགས་དགག་པ། “འདྲིར་འབྲེལ་བྱེད་གཞན་དང་གཞན་དག་
གིས་རྟག་ཞི་བ་ཞེས་པ་སངས་རྒྱུས་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་། ཚངས་པ་
དང་། བྱུང་འབྱུག་སོགས་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་རིམ་བཞིན་འཐད་པར་མ་མཐོང་
སྟེ། སངས་རྒྱུས་ནི་དགོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ་ལ་ཐོག་མར་
བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པས། འདྲིར་སྤྱིར་ཡང་བྱུང་པར་རུ་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་པར་
བསྐྱབ་པ་ལ་དགོས་པ་འཐད་ལྟར་སྤྱིར་བྱུང་བའི་སྤྱིར་དང་། རྟག་ཞི་བ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་མཆོན་རུ་གྲགས་ཆུང་བའི་སྤྱིར་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་ལྷ་ཚངས་

པ་དག་གིས་ཀྱང་། ཡི་གེ་ཐོག་མར་བཀོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་འཐད་ལྡན་སྤྱི་ཚུ་མེད་པར་
མ་ཟད། དེ་དག་ལའང་རྟག་ཞི་བའི་མིང་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པའི་ཕྱིར་དང་།
བྱུང་འཕྲུག་གིས་ཡི་གེ་བཀོད་པར་བཤད་པའི་གཞུང་དེའང་མ་གྲགས་ཏེ། མིང་
སྟོང་གིས་བྱུང་འཕྲུག་ལ་བསྟོད་པའི་རྒྱ་དཔེ། ཁོ་མོའི་ལག་ཏུ་སོན་པས་དེའི་ནང་
དུའང་རྟག་ཞི་བ་ཞེས་པ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། སོ་སོར་འབྲང་མའི་སྤྱང་བའི་
སྐབས་སུ། དམངས་རིགས་ཕྱིར་ན་རྟག་ཞི་བ། བྱུང་འཕྲུག་ལེགས་པར་བྲི་བར་བྱ།
ཞེས་འབྱུང་བའང་དེ་གཉིས་གཅིག་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམངས་
རིགས་ཀྱི་དོན་དུ། དབང་ཕྱུག་གམ་བྱུང་འཕྲུག་གང་དུང་བྲི་བའི་དོན་དུ་གསལ་
བའི་ཕྱིར་རོ།^① །ཡང་འགྲེལ་བྱེད་ཕྱི་མ་ཞིག་གིས་རྟག་ཞི་བ་དབང་ཕྱུག་དང་དྲག་
པོ་སོགས་སྐབས་འདིར་མཆོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ལ། དགོས་པ་མ་མཆིས་ཤིང་ཞེས་
སྤྱི་ནས་རང་ལུགས་བཞག་པའི་སྐབས་སུ། གཞན་སྤེའི་དོར་ཆངས་པ་དང་།
བྱུང་འཕྲུག་སོགས་ལ་བསྟོད་ཕྱག་མཛོད་པར་འགྲེལ་རིགས་ཚུལ། ཟ་མ་ཏོག་གི་
ལུང་རྒྱས་པར་དྲངས་ནས་བསྐྱབས་འདུག་སྟེ། དེ་དག་དངོས་འགལ་དུ་འགྱུར་
རམ་མི་འགྱུར། དབང་ཕྱུག་དང་དྲག་པོ་ཞེས་པའང་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་གྱི་
སྤེའི་རོ་མོ་སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པ་ལགས་སོ། །ཡང་འདིར་བསྟན་གྱི་མིང་གཞི་ཞེས་
པའང་ཁ་ཅིག་གིས་གསལ་བྱེད་^② ཁོ་ན་ལ་དོས་བབས་བཞི། དེ་བས་གང་དུ་སྤྱི་
དབྱངས་ཞུ་ལི་ཁོ་ནར་བཤད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། དེ་དང་འགྲེལ་མཚུངས་པའི་སྤྱང་
དུ་དེ་ལྟར་མི་འཆད་ཀ་མེད་བྱུང་བ་ལས་རྒྱ་མཆོན་གཞན་མི་སྤྱང་རོ། །མིང་གཞི་
ཡི་གེ་ཅན་ལ་དོས་འཛིན་པ་ནི་རྒྱ་མཆོན་དང་བཅས་པ་སྟེ། འོག་དུ། མིང་ཆོག་
བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། ཡི་གེའི་ཞེས་དང་། ཡི་གེ་ཞུ་ལི་ཀུ་ལི་གཉིས། ཞེས་བཤད་
པས་མིང་གཞི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། ཡི་གེའང་ཞུ་ལི་ཀུ་ལི་འི་བདག་ཉིད་དུ་
གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

① སོ་སོ་འབྲང་མའི་ལུང་དྲངས་ཚུལ་དགག་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་ཚུ་རྟགས་ཡིན་པར་མཛོན།

② མིང་གཞི་ཞེས་པ་ཀུ་ལི་སུ་མ་རུ་ལ་འདོད་པ་དགག་པའི་ཡུལ་ནི་སྤྱི་ཚུ་རྟགས་སོགས་སྤྱི་འགྲེལ་
ཁག་གཅིག་ཡོད་པར་མཛོན།

སྐད་ཀྱི་ཚིག་གི་སྒྲིབ་སྒྲོར་ལེགས་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས། སྒྱི་ལ་གོ་དགོས་པ་
 ལས་རིག་པའི་གནས་ཚུང་ལཱ་ཡི་ཡ་གུལ་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲོར་ཁོ་ནར་གོ་མི་རུང་བར། སི་
 ཏུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “དེས་ན་སྒྲིབ་སྒྲོར་ཞེས་པ་སྐྱ་སྐད་ཀྱི་འཇུག་པ་བྱིངས་སྟེན་
 ཚམ་འགྱུར་ཚམས། སྒྲིབ་ལེགས་པར་སྒྲོར་བས་ཚིག་དོན་འབྲུལ་པ་མེད་པར་སྟོན་
 པའི་སྒྲིབ་སྐྱ་རིག་པ་དང་། དེ་ཉིད་ཉན་པའི་ན་བ་དང་ཡིད་རུ་འཛེབས་ཤིང་དོ་
 མཚར་བའི་སྒྲུང་རུ། སྒྱི་ཡར་གི་བྱིང་བ་དང་ཚིག་སྒྲོར་ཚུལ་གྱི་ལུས་སྟེན་མང་པོ་
 བསྒྲེབས་ནས་སྒྲོར་བ་སྒྲིབ་སྒྲོར་དང་། སྟན་ངག་སྒྲིབ་པོད་བཅའི་དབང་རུ་མཛོད་
 པ་ཡིན་གྱི་ཚུ་རྣམས་བསྒྲུར་བའི་སྒྲིབ་སྒྲོར་ཏེ། ཚིག་བཅད་ཁོ་ན་ནི་འདིར་བསྟན་བྱ་
 མ་ཡིན་ནོ། ” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བསྐྱར་སྦྱོར་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ ལུམ་རུ་པ་ཞེས་པའི་མིང་གི་གོ་དོན་གང་ཡིན།
- ༢ བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་དབྱ་ལ་འགྱུར་ཐུག་དང་འདྲ་བའི་འཇམ་དབྱངས་ལ་ཐུག་འཚལ་དགོས་དོན་གང་།
- ༣ དཀོན་མཆོག་གི་མཚན་མོས་ཡོན་ཏན་དུག་གང་གང་ཡིན།
- ༤ དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གིས།
- ༥ དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་དང་། རྗེས་མཐུན་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་གཉིས་བྱང་པ་ཅི།
- ༦ འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་པ་དོན་དངོས་གང་ཞིག་ཡིན།
- ༧ གང་གིས་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱན་གསུངས་པ། ཞེས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས།
- ༨ གང་གི་མིང་གཞི་སྟོན་གསུང་པ། ཞེས་པའི་མིང་གཞི་དེ་གང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས།
- ༩ རྒྱག་ཞི་བ་ཞེས་པ་དོན་དུ་རྒྱ་གར་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་གང་ཡིན།
- ༡༠ སྐབས་འདིར་ཐེབ་སྦྱོར་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།

སྒྲོབ་ཆོན་གསུམ་པ། ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་སྒྱུར་བཤད་པ།

ས་བཅད་དང་པོ། ཆོས་པ་དཔ་བཅའ་བའི་འབྲེལ་བཤད།

བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཅིང་། །

རིག་བྱེད་སྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷ། །

མིང་ཆོག་བཟོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞི། །

ཡི་གེའི་སྒྱུར་བ་བཤད་བར་བྱ། །

སུམ་རུ་པའི་གཞུང་འདྲིའི་བཟོད་དོན་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། སྒྱུར་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྒྱུར་ཚུལ་ཆོག་སྤྱད་གྱི་འབྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ། བརྟ་སྟོང་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་བསྟན་པ་དང་གསུམ་མོ། །འདྲིར་བཤད་བྱའི་གནས་ནི་ཡི་གེའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཡི་གེའི་སྒྱུར་བ་ཞེས་པ་དེ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་སྟེ། ལྟན་པའི་རྩ་བའི་ཤེས་རིག་ཐམས་ཅད་མདོར་བསྟུས་ན་བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟེ། ལྟན་པ་ཚུལ་གྲིམས་དང་། སེམས་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོབ་གཉེར་གནང་བའི་གཞི་འཛིན་ས་ཡིན་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ཐམས་ཅད་རིག་བྱེད་ཡན་ལག་བཞིའི་ནང་དུ་འདུས་ཤིང་དེ་དག་ནི། དེས་བཟོད་དང་། མཆོད་སྒྱུན། ལྟན་ཆོག་སྤྱིད་སྒྱུར་རྣམས་དང་། རྟན་མོང་གི་ཤེས་རིག་བཟོ་དང་། གསོ་བ། སྒྲ། ཆོད་མ་རྣམས་ཏེ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་གྱི་གཞུང་ལུགས་མཐའ་དག་དང་། རྟགས་བསྟན་དུ་དེང་དུས་ཆོན་རིག་གི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱ་བ་པའི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ནི་བྱ་དངོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་། ཆོག་དང་། བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་ཆ་ཆང་བ་ལ་རག་ལས་ཤིང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ། ད་ལྟ་བ་སྟེ་དུས་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱུང་དང་། འབྱུང་སྤྱིད་པའི་མིང་ཆོག་བཟོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་ཡི་གེའི་སྒྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། རྒྱུ་བྱ་ཡི་གེ་འཛིན་ཆུ་གཞན།

ཡི་གེ་ལྷ་ཡི་ཀླ་ཡི་གཉིས། །

ལྷ་ཡི་གསལ་བྱེད་ཡི་མོགས་བཞི། །

ཀླ་ཡི་སྐྱམ་ཅུ་བཅུ་པའོ། །

ཡི་གེ་ཞེས་པའི་མཆོན་གཞི་གང་ཞེན། ཡི་གེ་ནི་ལྷ་ཡི་དང་ཀླ་ཡི་གཉིས་སོ། །
 ལྷ་ཡི་ཞེས་པའི་དོན་དང་མཆོན་གཞི་གང་ཞེན། ལྷ་ཡི་ཞེས་པ་ལེགས་རྒྱུར་གྱི་
 སྐད་རྒྱ་དབྱེད་ཡིག་མཆོན་པའི་ཐ་སྐད་དེ། བོད་སྐད་རྒྱ་གི་སྐད་དང་། ཞབས་
 གྲུ། འབྲེང་བྲུ། བ་རོ་བཅས་བཞི་ལ་ཟེར། འོ་ན་འདི་ལེགས་རྒྱུར་གྱི་ཐ་སྐད་
 བོད་སྐད་རྒྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེན། ཐུ་མིས་ལེགས་རྒྱུར་གྱི་བརྟུན་
 རིག་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས། བོད་ཀྱི་བརྟུན་རིག་པའི་གཞུང་མཛད་པ་ཡིན་
 པའི་ཁྱད་སྤྱོད་ལྟོན་པའི་ཆེད་རྒྱ་སྟེ། ཐུ་མིས་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་བརྟུན་རིག་
 པའི་གཞུང་ལ་ཁྱོ་ཁྱོ་བརྟུན་པ། སྐབས་བརྟུན་པ་ཞེས་པ་དེ་བོད་སྐད་རྒྱ་བརྟུན་
 བས་བོད་ཀྱི་བརྟུན་རིག་པའི་གཞུང་བརྟུན་ཅེས་པ་དེ་བྱུང་ཡོད་པར་འདྲ། དེ་
 རྒྱུར་ན་འདིར་ལྷ་ཡི་དང་། ཀླ་ཡི་ཞེས་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྐད་བོད་སྐད་རྒྱས་ཡོད་པ་མ་
 ཟད། འོག་རྒྱ། གང་མིང་མཐར་ན་བརྟུན་པ་གནས། དེ་ལ་གཉིས་པ་ཟུ་ཡང་
 རྒྱུར། ཞེས་དང་། རྟེན་འཇུག་ཡི་གེ་བརྟུན་པ་ལ། ཞི་དང་མཐུན་ལུགས་འདི་
 ཞེས་བྲ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལེགས་རྒྱུར་གྱི་གཞུང་གི་ཐ་སྐད་རྒྱམས་
 བོད་ཡིག་བརྟུན་པའི་རྟེན་ལྷ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་མཆོན་དེས་ན་ཐུ་མིས་བོད་ཀྱི་བརྟུན་
 རིག་པའི་གཞུང་བརྟུན་ཅེས་པ་དེ་ནི། གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་བརྟུན་རིག་
 པའི་གཞུང་བརྟུན་པ་དེ་ཐོག་མར་བོད་སྐད་རྒྱ་བརྟུན་ཞིང་། གཞུང་དེ་ལ་གཞིར་
 བརྟུན་ནས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ནང་གི་སྐད་དང་། རྒྱ་དབྱེ། མིང་དང་། ལས་
 ཆོག་ཡི་གེ་སོ་སོའི་སོ་སོ་མ་ནིང་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་རྒྱམས་ངོས་བརྟུན་ཞིང་། བོད་
 རང་གི་སྐད་གཞིས་དང་མཐུན་པའི། བརྟུན་རིག་པ་ཞེས་གསར་ཚུ་མ་གནང་
 ཡོད་པར་རྒྱུར་བརྟུན་ལེགས་མཐོང་རེད། །

ཀླ་ཡི་ཞེས་པ་ནི། གསལ་བྱེད་སྐྱམ་ཅུ་སྟེ། ཀ་ཁ་ག་ང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཏ་

ཐ་དེ་ན། ས་པ་བ་མ། ཅ་ཚ་ཇ་མ། ཉ་ཟ་འ་ཡ། ར་ལ་ཤ་ས། ཏ་ཨ། བཅས་
སོ། །དེ་ནི་བོད་ཡིག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་ལ། བོད་ཡིག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། མིང་
ཚིག་བཅོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་གི་གདངས་དེ་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད།
ཅེས་སྒྲ་གདངས་ལ་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ངོས་འཛིན་བྱས་འདུག།

མཐའ་དབུད་ལ། སི་རུའི་འགེལ་ཆེན་རུ། “འདི་སྐབས་འགེལ་བྱེད་སྐྱེ་མ་ཁ་
ཅིག་གིས། ཨ་ཡིག་ལྷ་ལིར་བགངས་པའི་ལྷ་ལི་ལྟ་དང་། ཀླ་ལི་ཉེར་དགུར་
འདོད་པ་བྱང་མོད་གི་མཁན་པོའི་དགོངས་པ་མ་རྟོགས་པར་གཟུ་ལུས་བྱས་པར་
སྒྲུང་སྟེ། ཅ་བ་ལས་དངོས་འགལ་དུ་སྒྲས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་བརྟུ་སྐད་པའི་གཙུག་
ལག་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་ཡི་གེ་ཚོགས་པ་མཚུངས་པ་^① སོ་
སོར་བསྐྱ་བར་མཛད་ན། ཨ་ཡིག་སོ་རྣམས་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྐྱལ་བའི་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཅེས་འདྲི་ན། འདི་ལ་སྟོན་ཆད་མཁས་པའི་གོ་སར་བཞུགས་པ་
མང་པོས་རོ་འཛིན་གཡོ་བར་མ་མཛད་ཀྱང་སོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། ལེགས་པར་
སྒྱུར་བའི་སྐད་ལ་གསལ་བྱེད་སྟོག་ཅན་སྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་སྟོག་དེ་ཡིན་
ན་དབྱངས་ཡིན་པས་བྱ་བ་པའི་ཕྱིར་ཀ་ལྟ་བུ་སྟོག་མེད་རྒྱང་པ་བཅོད་མི་བདུབ་པ་
ཡིན་ཞིང་། བོད་རུའང་། ལེགས་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ལྷ་ཡིག་ཨེ་ཞུགས་གི་རྗེས་སུ་ག་
སྟོག་མེད་སྒྱུར་བ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་རིགས་འགེ་རུས་ཀྱང་། མགོ་ཅན།
འཕུལ་ཅན། འདོགས་ཅན་སོགས་གི་རྣམ་གཞག་མཛད་པས་མཐའ་གཅིག་དུ་སྟོག་
ཅན་སྟོག་མེད་གི་དབྱེ་བ་དེ་བདེ་བའང་མ་ཡིན་ཞིང་འདུག་པར་དཀའ་བ་དང་།
དགོས་པ་ལྷག་པོར་མི་ཆེ་བས་དེ་ལྟའི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་དོ། །དེ་བས་ན་བཅོད་
དུ་མེད་པའི་སྟོག་མེད་རྒྱང་པ་འདིར་མི་འདོད་ཅིང་ཨ་ཡིག་དེ་ཀ་ལ་སོགས་པར་
ཞུགས་པའི་ཐ་སྐད་བྱར་མེད་པས་དེས་དེ་དག་ལ་ལྷ་ལིའི་བྱ་བ་གསལ་བར་བྱེད་
མ་རུས་^② པའི་ཕྱིར་ཀླ་ལིའི་སྟེ་ཆོན་དུ་འདྲན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །

འོ་ན་མཁན་པོས་སྟོག་མེད་གི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་ན། འོག་དུ་དེ་ལ་ལྷ་ལི་

① དབྱངས་ཚོགས་པ་མཚུངས་པ་དང་། གསལ་བྱེད་ཚོགས་པ་མཚུངས་པ།

② ཨ་ཡིག་དེ་གསལ་བྱེད་ལ་ཞུགས་པའི་དབྱངས་གི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རུས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་སྐྱོད་། སྐྱོད་མི་ལྟར་འགྲེལ་ཅིན། དེ་ནི་སྐྱོད་མི་དེ་ལ་ལྟར་ལེ་ཞུགས་
 པའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི་ཀླུ་ལི་དེ་དག་ཉིད་ལ་ན་རུ་སྐྱོད་སྐྱོད་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། གི་
 ལྟ། ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱ། རྩ་བའི་ལ་ཨི་ལྟ་ཨི་ཨི་བཞིར་བཀྲགས་པའི་སྐྱོད་
 དང་། དེ་དག་གི་སྐྱོད་གདངས་ཨི་ལྟ་ཨི་ཨི་ལྟ་ཡིན་པའི་སྐྱོད་། དེ་དག་གིས་ཀ་
 ལྟ་བུའི་སྐྱོད་འོ་འོ་དེར་གི་ཀླུ་ཀོ་ཀོ་སྐྱོད་སྐྱོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐྱོད་རྩལ་པས་ལྟ་ལིའི་བྱ་
 བ་གསལ་བར་མཆོད་རྩལ་པ་ཅམ་ལ་དགོངས་ནས། ལྟ་ལིའི་སྐྱོད་ཡང་གསལ་བར་
 པའི་སྐྱོད་རོ། །དེས་ན་ཀླུ་ལི་སྐྱོད་རུ་ཐམ་པ་ལ་ལྟ་ལི་དང་པོ་སྐྱོད་བས་ཨི་ཡིག་རྩ་
 འགྲེལ་པ་སྐྱོད་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་ཨི་ཡིག་ནི་བཟོད་དོན་རྩལ་འགྲེལ་རྩ་བུས་
 པའི་སྐྱོད་དབྱི་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་གི་ཀླུ་ལི་སྐྱོད་པ་ཁོ་ན་འདིར་བསྐྱོད་གྱི་ལྟ་ལི་ཡིན་ན་དེ་དབྱངས་
 ཡིག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། དབྱངས་ནི་ང་རོའི་རྩལ་པ་ཅམ་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ནི་
 གསལ་བྱེད་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར། འདོན་རུ་མེད་པའི་སྐྱོད་ཞེས་དོགས་པ་སྐྱོད་
 སྐྱོད་ཀྱང་སྐྱོད་མེད་དེ། (སྐྱོད་པ་པོའི་མཆོད་། གི་ཀླུ་དང་། ཞབས་ཀྱི་སྐྱོད་ནི་
 གཟུགས་དེའི་མིང་ཅམ་ལས། དེའི་སྐྱོད་གདངས་ནི་ ི [i] ུ [u] ེ [e] ོ [o] རྩལ་གྱི་སྐྱོད་
 རོ།) དེས་སྐྱོད་འདིར་ལྟ་ལི་སྐྱོད་ཞུགས་གྱི་རྩལ་གཞན་མ་མཛད་ཀྱང་མཆོད་བྱེད་
 འདི་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། དབྱངས་ཀྱི་བྱ་བ་གསལ་བར་མཆོད་རྩལ་པ་ལ་དགོངས་
 པའི་སྐྱོད་དང་། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་ལེགས་སྐྱོད་ལྟར་ཨི་ལྟ་ལྟ་པས་ཨི་སྐྱོད་སྐྱོད་
 འགྱུར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོད་ཡང་ཡོད་པའི་སྐྱོད་རོ། །དེ་ལྟར་གཞུང་
 འདིའི་སྐྱོད་སྐྱོད་ལྟ། ཡི་གེ་བསྐྱེད་ཚམ་རུ་མ་ཟད་གསལ་བྱེད་ཅེས་པ་ལའང་མང་
 པོས་འབྲུ་གཞོན་ལོག་པར་བྱས་འདུག་པས། ཁོ་པོས་ལེགས་པར་བཤད་པ་འདི་ནི་
 རྩལ་བྱེད་ཀྱི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ལྟར་བསྐྱོད་པར་འོས་སོ། །ཞེས་གསལ་བར་སོ། །

འདིར་དབྱངས་གསལ་གྱི་རྩལ་གཞན་སྐྱོད་ལ། ལེགས་སྐྱོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་ནང་རྩ་
 ཨི་ཡིག་ནི་དབྱངས་ཡིན་པ་མ་ཟད། དབྱངས་ཡིག་གི་དང་པོ་རུ་འཛིག་ཡོད་པ་
 རེད་ལ། དེར་རྩལ་སྐྱོད་འདིག་རྟེན་འདི་སྐྱོད་སྐྱོད་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་
 ཨི་ཡིག་དབྱངས་ཀྱི་ཁོངས་སྐྱོད་འཛིག་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྩལ་སྐྱོད་སྐྱོད་གདངས་

འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འང་། ཡི་གེ་གི་སྒྲིབ་གདངས་དེ་དབྱངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་དྲངས་
ཡོད་འདུག །དེ་བཞིན་དུ་གསེར་རྟོག་ལ་སོགས་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་
ཀྱང་ཡི་གེ་དབྱངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་དྲངས་ཤིང་དབྱངས་ལྟ་དང་། གསལ་བྱེད་ཉེར་
དགའི་རྣམ་གཞག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་པོད་ཡིག་ལ་ཡི་གེ་དེ་དབྱངས་
ཀྱི་ཁོངས་སུ་བགྱངས་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་རྟེ།

(1) དང་པོ་ལུང་དང་འགལ་བ་ནི། གོང་དུ་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསལ་
བར་ལྟར་དང་། ཚ་བར། ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་གཉིས། ལྷ་ལི་གསལ་བྱེད་ཨི་སོགས་
བཞི། །ཀླ་ལི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའོ། ཞེས་སྤྲི་མིས་དབྱངས་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་
སུམ་ཅུ་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་ཕྱིར་པའི་ཕྱིར། །

རིགས་ལམ་དུ་བཀོད་ན། པོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་དབྱངས་བཞི་
དང་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་གྲངས་ངེས་རྟེ། སྤྲི་མིས་ཚ་བ་ལས་དེ་ལྟའི་གྲངས་
ངེས་གཏན་ལ་ཕབ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། ཚ་བ་ལས། ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་
གཉིས། ལྷ་ལི་གསལ་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི། །ཀླ་ལི་སུམ་ཅུ་ཐམ་པའོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

ཡང་ན། པོད་ཡིག་ལ་དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་རྣམ་གཞག་
དེ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རང་དབྱངས་ལྟ་དང་གསལ་
བྱེད་ཉེར་དགའ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྲི་མིས་མ་རྟོ་འཆོས་ཅན། བར་
སྒྲིབ་རིག་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱངས་གསལ་གྱི་གྲངས་
ངེས་ཅོར་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་བྱོད་རང་སྤྲི་མི་ལས་ལྷག་པའི་བར་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་
དཔོན་དུ་ཁས་སྐྱངས་པས་དོན་དངོས་དང་འགལ། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་བར་ཐལ།
ཅོར་བ་དང་ཡང་དག་གཉིས། གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
དེ་གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

(2) གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་རྟེ། སྒྲིབ་སྒྲིག་ཅན་གྱི་ཡིག་རིགས་
ཞིག་ཡིན་ཕྱིར། དབྱངས་ཡིག་ཡིན་ན་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
ཞུགས་པ་མ་ཟད་སྤྱིང་འོག་རྣམས་སུ་ཡང་དབྱངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་མངོན་པའི་སྒྲིབ་ས་

དོན་སྟོན་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ལྷན་པ་དང་། གསལ་བྱེད་གྱི་
ཡི་གེ་ལྷན་པ་གྱི་སྟོན་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་དང་། དོན་སྟོན་པ་བྱེད་པ་དབྱིན་ཡིག་ལྷན་པ་
དང་། གསལ་བྱེད་ལྷན་པ་གྱི་སྟོན་འོག་ཏུ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་དོན་སྟོན་པ་བོད་ཡིག་སྟོ་
རིགས་འགའ་ཞིག་དེས་པ་ལས། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་གང་ལ་མི་ལྷན་པའི་
དབྱེད་པ་ཡིག་འཛིན་ཉེན་འདྲི་དང་བར་མ་མཐོང་དོ། །དེས་ན་བོད་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་
ནི་གི་གྲུ་ལ་སོགས་དབྱེད་པ་བཞི་དང་། ག་དང་ལ་སོགས་རྒྱུ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་
འཇུག་ལྷན་པ་གྱི་རང་རྒྱུ་ལྷན་པའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་
ཡིན་པ་ལས། ཨ་ཡིག་དེ་ཉིད་དངོས་བརྒྱུད་གང་གིས་ཀྱང་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་
ལྷན་པ་ལ་མི་འཇུག་པ་མཐོན་སྐྱེ་བའི་གྲུ་ལྷན་པའི་ཕྱིར། །

ཨ་ཡིག་ནི་གསལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁོག་ཏུ་ལྷན་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་
གནའ་དེང་གི་བོད་གྱི་མཁས་པ་གང་ཞིག །ལྷན་པ་སྐྱེ་བའི་སྐུ་ལྔ་པ་གྱི་རིག་
གཞུང་ལྷན་པ་ལ་ཞེན་པ་ཆེ་བའི་མི་ལྷན་པ་གྱི་གཏམ་སྟེ། ཁོ་ཆོའི་འདོད་པ་ལྷན་
ན། སྐྱ་གདངས་དྲག་པ་གསལ་བྱེད་པོ་ཡིག་ལྷན་པ་གྱི་ཁོངས་སུ་དབྱེད་པ་ཡིག་ཨ་
ཡོད་པ་དང་། སྐྱ་གདངས་རན་པ་མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ་ལྷན་པ་གྱི་ཁོངས་སུ་དབྱེད་པ་
འ་ཡིག་ཡོད་པ་དང་། སྐྱ་གདངས་ཞན་པ་མོ་ཡིག་ལྷན་པ་གྱི་ཁོངས་སུ་དབྱེད་པ་ཏ་
ཡིག་ཡོད་པ་བཤད་ལ། དེ་ལྷན་པ་བོད་ཡིག་ལ་དབྱེད་པ་བདུན་དང་། གསལ་
བྱེད་ཉེར་བདུན་རྒྱ་མི་བཟངས་པར། དེ་དག་ལས་ཨ་ཡིག་གཅིག་སྐྱེ་བའི་དབྱེད་པ་
གྱི་གྲུ་ལྷན་པ་བཟངས་ཞིང་འདྲ་ཏ་གཉིས་དབྱེད་པ་གྱི་གྲུ་ལྷན་པ་མི་བཟངས་པའི་རྒྱ་
མཆོན་གང་ཡིན། དེ་དག་ཨ་དང་ཏ་གཉིས་རྒྱ་མཆོན་མཐའ་གཅིག་རྒྱ་མཆོངས་
པའི་ཕྱིར། འ་ཡིག་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་དབྱེད་པ་གྱི་གྲུ་ལྷན་པ་བཟངས་རིགས་ཏེ། དེ་
གསལ་བྱེད་ལྷན་པ་གྱི་རྒྱུ་ལྷན་པ་འཇུག་ཅིང་། བད་དང་དོན་སྟོན་པའི་ལས་བྱེད་པའི་
ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་བོད་ཡིག་གི་ཨ་ནི་མི་རིགས་གཞན་གྱི་དབྱེད་པ་ཡི་གེའི་སྐྱ་
གདངས་དང་འདྲ་ལ། འཇུག་རྒྱུ་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་རྒྱ་དེས་པས་དེང་གི་
བད་མོན་སྐྱ་བའི་མཁས་དབང་ལྷན་པ་གྱིས་བཟླ་བའི་དཔྱད་མཐོང་ཅིག །བོད་གྱི་
ཨ་ཡིག་གི་དོན་ལ་དབྱེད་དགོས་པ་གཞན་ཞིག་ཞིག་ནི། ཨ་ཡིག་དེ་མིང་གི་ཐོག་

མ་ལས་མིང་མཐར་འཁུག་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་མཐོང་བས། དེ་ཡང་དབྱངས་ཀྱི་
གས་སུ་བགྱངས་མི་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོ་མིན་དབྱང་འོས། །གོང་དུ་ཡི་གེ་
ཚོགས་པ་རྣམས་མཚུངས་པ་སོ་སོར་བསྟུ་བར་མཛད་ན། ཨ་ཡིག་ཁོ་ན་ཚོགས་པ་
མི་མཚུངས་པར་བསྟུལ་བའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེས་པར། འདིར་སི་རྩའི་འགྲེལ་བཤད་
ཀྱི་སྒྲིང་དོན་དངོས་ནི། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཨ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་གི་ཨ་ཡིག་གཉིས་
སྒྲ་གདངས་འདྲ་ལ། བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བོད་ཡིག་གི་ཨ་ཡིག་
དབྱངས་ཀྱི་གལ་དུ་མ་བཞག་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། བོད་
ཡིག་གི་ཨ་ཡིག་ནི། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་བྱེད་ལས་མཐའ་གཅིག་དུ་
མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་ཡིག་ཨི་ཡུ་ཨེ་ཨོ་ཞེས་པ་འདི་དག་ནི་དབྱངས་ཡིག་
མིན་ཏེ་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ལ་དབྱངས་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཨ་ཡིག་ལ་གི་གྲ་དང་། ཞབས་ཀྱ་སོགས་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཡིག་
གི་དབྱངས་དངོས་ནི། གི་གྲ། ཞབས་ཀྱ། འགྲང་བ། ར་རོ་བཅས་ཀྱི་ཡིག་
གཞུགས་འདི་དག་ཡིན་ལ། འདི་དག་གི་སྒྲ་གདངས་ ི [i] ུ [u] ེ [e] ོ [o]
མཚོན་བྱེད་དུ་ཨི་སོགས་འབྲི་སྒྲུལ་བྱང་འདུག།

དེ་ལས་རྗེས་འཁུག་བཅུ་ཡིན་ཏེ། །

དེ་ལས་ལྷ་ནི་སྒྲ་དེའང་འཁུག།

མི་འཁུག་པ་ནི་ཉི་ཤེས་ཏེ། །

དེ་ལྟར་གསལ་བྱེད་སུམ་རྩའི་ནང་ནས་རྗེས་འཁུག་བཅུ་དང་། དེ་ལས་སྒྲ་
འཁུག་ལ། སྒྲ་རྗེས་གང་དུ་མི་འཁུག་ཅིང་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤེས་
སྒྲ་ཚན་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ། །འོ་ན་སྒྲ་རྗེས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་རྗེས་འཛོན་
བྱ་ཞིན།

ཀླ་ལི་སྒྲིང་དང་བཅུད་ལྡེ་ནི། །

བཞི་བཞི་དག་དུ་སྒྲེ་བ་ལས། །

ཞེས་པ་རྗེས་འཁུག་དང་སྒྲ་འཁུག་གི་ཡི་གེ་དེ་དག་དོས་འཛོན་བྱ་བ་ལ་ཐོག་
མར་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚན་སོ་སོར་དོས་འཛོན་དགོས་པར། ཀླ་ལི་དེ་རྣམས་སྒྲེ་

པ་ཐུང་དང་བརྒྱད་ཏུ་བཤོས་པའི་སྡེ་པ་རེ་རེ་ལ་ཡི་གེ་བཞི་བཞིར་དབྱེ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཀ་ཁ་ག་ང། སྡེ་པ་དང་པོ་དང་། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། སྡེ་པ་གཉིས་པ་སོགས་ནས།
 ཏ་ཨ་གཉིས་ལ་སྡེ་པ་ཐུང་ཀ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱངས་པས། སྡེ་པ་བརྒྱད་པར་བྱས་པའི་
 བར་གྱི་སྡེ་པ་སོ་སོའི་མིང་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ལས་ཞེས་པ་ནི། དབྱེ་བ་
 བྱས་པ་འདི་ལས་འོག་ཏུ་དང་པོ། གསུམ་པ། སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་ཡི་
 གེ་རྣམས་དྲན་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་དོན་ཏེ་འབྱུང་ཁུངས་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་
 གྱི་ལྟའོ། །དེ་ནས་སོག་མར་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ངོས་བཟུང་བར།

དང་ཕྱི་གཞུང་པ་བཞི་པ་ལ།

མཁ་གཉིས་ལྷག་པའི་གཟུམ་པ་དང་། །

བདུན་པ་ལ་ནི་གམ་གཏོགས། །

ཁུ་མ་འབྱུག་མི་གི་བཅུ་ལྔ་འདྲོད། །

མོང་རུ་བཤད་པའི་རྗེས་འཇུག་བརྒྱུ་པོ་གང་ཞིན། རྩེ་པ་དང་པོ་ག་རྩེ་དང་།
གསུམ་པ་ཏེ་རྩེ་དང་། བཞི་པ་པ་རྩེ་ཆམས་ཀྱི་མས་གཉིས་ཏེ་རྗེས་མ་གཉིས་གཉིས་
ཏེ། ག་ང་ད་ན་བ་མ་ཆམས་དང་། རྩེ་པ་རྒྱག་པ་ཞ་རྩེའི་ནང་གི་གསུམ་པ་འ་
དང་། རྩེ་པ་བརྒྱན་པ་ར་རྩེའི་ཤ་མ་གཏོགས་པའི་གཞན་ཡི་གེ་ར་ལ་ས་གསུམ་
བཅས་བཞུམས་པས་ཡི་གེ་བརྒྱུ་པོ་དེ་དག་ནི། གསལ་བྱེད་དབྱངས་ལྡན་དབྱངས་
མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ན་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྒྱ་ཞེས་ཟེར། འ་
ན་རྩོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཆམས་རི་ལྟར་ངོས་བརྒྱད་དགོས་ཞིན།

ཁེ་ས་འབྲུག་མི་གི་བུ་ཉིད་ལས། །

དང་ཕྱི་གཞུང་པ་ལྟ་བུ།

བདུན་པ་རྒྱལ་མ་ཉི་ལྔ་ཏུ་འབ་འབྱུག།

ཅེས་པས་བརྟན་ཏེ། རྩོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ལྟ་ནི། རྩོན་འཇུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་
དག་ལས་དང་པོ་ག །ཤུམ་པ་ད། ལྷ་པ་བ། རྩག་པ་མ། བརྟན་པ་འ་རྣམས་ནི་
ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་རྩོན་ལྟ་འཇུག་པ་མ་ཟད། རྩོན་རྒྱུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་ན་རྩོན་
འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཁོས་ཟེར། འོ་ན་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་གང་ཞིག།

མིང་གཞི་གཉིས་སམ་གསུམ་སྒྲིལ་ལམ། །

དེ་ལ་དབྱངས་ཀྱི་བཞི་ལྟ་ཡང་། །

ཡང་ཏུ་འཇུག་མིན་སྒྱར་བཤད་མིན། །

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། སྒྲིབ་འཇུག་དང་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་བསལ་བའི་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པ། ཀ་ཀྱི་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། ཏེ་ཐ། པ་པ། ཅ་ཆ་ཇ་མ། ཞ་ཅ་ཡ། ཤ། ཏེ་ཨ་བཅས་ཏེ་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཐམས་པ་དེ་དག་ནི་ཆོག་བར་གཅིག་ཏུ་ཡི་གེ་གཉིས་སམ་གསུམ་སྒྲིལ་བཤད། དེ་ལ་དབྱངས་ཨི་སྟགས་གང་ཏུང་རེ་སྒྱར་བས་བཞི་ལྟ་ཏུ་བྱས་པ། ཅཀ། ཆེམཀ། མཐེམ། ལྷ་བུ་གངས་སྒྲོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཐ་སྟངས་གང་ལའང་འཇུག་པ་མིན་པས་འདི་བཞིན་སྒྱར་བར་རིགས་བཤད་མ་ཡིན་ནོ། །

མིང་གཞིའི་ཁྱད་པ་སྒྲིར་གྱི་མཐའ་དབྱད། སི་ཏུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “སྒྱིར་གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ། སྒྲིབ་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱིས་ལྷས་སྒྲེ་བའི་མིང་གཞི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྒྲིབ་རྗེས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་རྣམས། གང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེ་ལྟར་བཏགས་པས། གསལ་བྱེད་སུམ་རུ་ཐམས་ཅད་མིང་གཞིར་འགྱུར་མོད་ཀྱི་འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན། བསྐྱབས། ཟེར་བ་ལྷ་བུའི་ཆེ་བརྟེན་མའི་ས་གར་གསུམ་ནི་སྒྲིབ་འཇུག་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་བ་ས་དག་གི་འཇུག་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྱིར་མིང་གཞིའི་ཐ་སྟངས་ཐོབ་ཅིང་། རབ། ལྷ་བུ་ལ་ར་ཡིག་མིང་གཞི་བ་ཡིག་རྗེས་འཇུག་དང་། བར། ལྷ་བུ་དེ་ལས་བསྒྲིག་པའང་ཡིན་པའི་སྒྱིར་རོ། །

ཡང་། བསྐྱབས་ཟེར་བ་ལྷ་བུའི་ཞུ་ཡིག་སྟགས་ཞུ་ཡི་བཞི་པ་རྣམས་ནི་མིང་གཞིར་འོས་ཀྱང་འདིར་དབྱངས་སྟག་ཞུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མ་མཛད་པའི་སྒྱིར་དེ་འདྲའི་ཐ་སྟངས་བྱར་མེད་པས། ཞུ་ཡིག་སྟགས་ཀྱི་སྐྱས་གསུངས་པའི་ཞབས་ཀྱི་ལ་སྟགས་པ་དེ་རྣམས། འཕུལ་རྟེན་འཇུག་ལུལ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡན་ལག་ལས་དངོས་མིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་གྱི་ཞུ་ཡི་རྒྱང་པ་ཡིན་ན་འཕུལ་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པས་ཁྱབ་པའི་སྒྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཐོན་འཇུག་རྗེས་འཇུག་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་ཐོན་འཇུག་ལྟ། རྗེས་
འཇུག་མིང་གཞི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་འཇུག་བཅུ། མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་
པ་སྟག་མ་མི་འཇུག་པ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཡོད་པ་ལས། བྱེ་བྲག་འདི་
ནི་མི་འཇུག་པ་ཁོ་ན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐམ་འདི་ཉིད་བཟུང་ནས་
བཤད་ཟིན་རྟོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་གོང་དུ། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་མིང་གཞིས་ཁྲབ་པར་བསྟན་པ་
དང་འགལ་བར་དོགས་པ་སྤྱིད་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ། དེ་དག་དུ་ནི་ཕྱིར་ཡི་གེ་ཅམ་
ལ་དགོངས་པས་ཡི་གེ་ཡིན་ན། ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་གཉིས། ཞེས་པའི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། དེ་ལས་འཇིག་རྟེན་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་མཆོད་
བཅོམ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དང་། མིང་གཞི་དེ་ནི་
མིང་ཆོག་གི་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དཔེར་ན། བོད་ཡུལ་དུ་ཡི་གེ་རྣམས་
ལས་འགོང་བུ་ཅམ་མེད་པས་ཀྱང་དེས་བཅོམ་པ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དག་ཉམས་པར་
འགྱུར་བས་དེས་པར་ཡི་གེ་རི་སྟེད་པ་མིང་ཆོག་གི་གཞིར་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལྟར་ཐོན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་འགས་སྟབས་ལེགས་ཀྱིས་སྐབས་འདིའི་མིང་གཞིའི་
ངོས་འཛིན་ཅམ་འགྲིག་ཀྱང་། དབྱིས་ཕྱིན་པའི་ལེགས་བཤད་ནི་རུས་སྤལ་གྱི་སྟེ་
ལ་འགན་ལྟར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྟོ་ལྟན་རྣམས་
དགྱེས་པའི་འཇུག་ཞལ་ངོམས་པར་མཆོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གོང་གསལ་མི་རྒྱ་པཎ་ཆེན་གྱིས་མཐའ་དབུད་ཀྱི་ནང་དོན་མདོར་བསྟུས་ན།
མིང་གཞི་ཡི་གེ་ཞེས་པ་དེ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ།

དང་པོ་ནི། མཆོད་བཅོམ་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཞི་ཞེས་པ་ནི། མིང་
ཆོག་བཅོམ་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་མིང་གཞི་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་
ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་ཆོག་སྟེ། ཡི་གེ་ཡིན་ན་མིང་དང་། ཆོག་དང་། བཅོམ་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། འཕུལ་བརྟེན་དབུངས་གསུམ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་ནི། གསལ་
བྱེད་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཟེར་ཏེ། གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྗེས་འཇུག་

འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་འགའ་ཞིག་ནི་སྔོན་འཇུག་དང་།
འགའ་ཞིག་རྗེས་འཇུག་ཀྱང་རུང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། སྔོན་རྗེས་མིང་གཞི་གསུམ་གྱི་རྒྱས་ཕྱེ་བའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་སྔོན་
རྗེས་གང་རུང་མི་འཇུག་པའི་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་པོ་རྣམས་ཏེ།
དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་མིང་གཞི་ཡིན་ན་འཕུལ་རྟེན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་གསལ་བྱེད་སྒྲུམ་
རུ་པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་ཁྱབ། ཅེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་ཀྱན་གྱི་
གཞིར་གྱུར་པའི་མིང་གཞི་དང་། སྔོན་རྗེས་གང་རུང་མི་འཇུག་པའི་མིང་གཞི་
ཁོ་ན་ཡིན་པའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་པོ་རྣམས་ལའང་། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཞེས་
ཟེར་བའི་ཕྱིར། །

གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་ཁྱབ། ཅེ་ན། མ་ཁྱབ་
སྟེ། དེ་ལས་གང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་བཅས་བརྟུ་པོ་དེ་རྗེས་འཇུག་དང་སྔོན་
འཇུག་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༥ འདིར་ཡི་གེའི་སྒྲིབ་ལ་རིགས་པའི་རོལ་ཅེད་འགའ་ཞིག་བཤོད་པ། སྐབས་
འདིར་བསྟན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྗེས་འཇུག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན།
གི་གྲུ་སོགས་དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། རྗེས་འཇུག་བརྟུ་པོའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་
པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་
ན། དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཡི་གེ་ཡིན་པ་ཐལ། བོད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་
དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་དབྱངས་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཅ་བར་འདྲོད་ན། དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། རྗེས་འཇུག་འཇུག་ཡུལ་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་རྗེས་འཇུག་བརྟུ་པོ་གང་རུང་གི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱོད་རང་རྒྱལ་ཐུབ་པའི་མིང་གཞི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་
སྟེ། ཨི་ཞུ་ཨི་ཨི་རྣམས་ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལ་རྗེས་འཇུག་འཇུག་སྟེ། ཨོང་
རག་དང་། ཨོང་དོ་རྣམས་སྔོན་པའི་མིང་གི་སོག་མར་དེ་ལ་རྗེས་འཇུག་འཇུག་
པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། ཨོང་རག་ལ་སོགས་ཨི་ག་དབྱངས་ལྡན་དེ་དག་ཆོས་ཅན།

ཁྱོད་དབངས་ཡིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་དབངས་གསལ་འདུས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་གསལ་བྱེད་སྐུ་མ་རྩའི་ནང་གསལ་ཨ་ཡིག་ལ་དབངས་གི་གུ་སོགས་ཞུགས་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་རང་རྒྱལ་ཐུབ་པའི་དབངས་ཡིག་རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གི་གུ་དང་། ཞབས་ཀྱི་འགྲུང་བ། ར་རོ་རྒྱལ་ས་རེ་རེ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་གང་ཞིག། མིང་ཚིག་བཟོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་དེ་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་སོ། །

བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐད་གདངས་ཡིན་ན་དབངས་གསལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྐད་གདངས་ཡིན་པས་བྱུང་བེད་ན། བཀ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་པའི་སྐད་གདངས་ཚོས་ཅན། དབངས་གསལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྐད་གདངས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐད་གདངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། བཀ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་པའི་སྐད་གདངས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐད་གདངས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིང་ཚིག་བཟོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

རྩ་བ་འདོད་ན། བཀ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་པའི་སྐད་གདངས་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐད་གདངས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དབངས་བཞི་པོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གསལ་བྱེད་སྐུ་མ་རྩའི་ནང་གི་སྐད་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྗེས་འཇུག་གི་འཇུག་ལྷལ་ཡིན་པས་ཨི་བྱུང་། ཟེར་ན། ལན་དུ། མ་བྱུང་སྟེ། གི་གུ་ལ་སོགས་དབངས་བཞི་པོ་དེ་རྗེས་འཇུག་གི་འཇུག་ལྷལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ཡང་། བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་རོ་བོ་ལ་དབངས་གསལ་གཉིས་སྐད་ཅེས་པས་ཨི་བྱུང་། ཟེར་ན། ལན་དུ། མ་བྱུང་སྟེ། བཀ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་པའི་སྐད་གདངས་དེ་དབངས་བཞི་པོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གསལ་བྱེད་སྐུ་མ་རྩའི་སྐད་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབངས་གསལ་འདུས་པའི་ཡི་གེ་བཀ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཀྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལན་འདེབས་འོས་པར་སེམས། །

བསྐྱར་སྒྱིར་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ བོད་ཡིག་ལ་དབྱངས་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་སྟུང་ཅུར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཤོད།
- ༢ ཨ་ཡིག་དབྱངས་སུ་བགྲངས་ན་ལྷང་རིགས་ཀྱི་སྒྲིན་གང་འབབ།
- ༣ དབྱངས་ཡིག་གི་མཚན་ཉིད་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས།
- ༤ ཡིག་རིགས་གཞན་གྱི་ཨ་ཡིག་དང་། བོད་ཡིག་གི་ཨ་ཡིག་གཉིས་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་ཅི།
- ༥ ཡི་གེ་ཚོགས་པ་མཚུངས་པ་བསྟུ་བ་ཞིས་པའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན།
- ༦ ཨ་ཡིག་གིས་དབྱངས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མི་རྣམས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
- ༧ མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་འཕྲུལ་རྟེན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་གསལ་བྱེད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་བྲལ།
- ༨ གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་བྲལ།
- ༩ རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྩེས་འཇུག་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ཨི་བྲལ།
- ༡༠ ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྩེས་འཇུག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཨི་བྲལ།
- ༡༡ གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྩེས་འཇུག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཨི་བྲལ།
- ༡༢ གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྩེས་འཇུག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་བྲལ།
- ༡༣ བོད་ཡིག་གི་མཚན་ཉིད་ཞོག
- ༡༤ བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་ངོ་བོ་དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་ཨི་བྲལ།
- ༡༥ བོད་ཡིག་གི་དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་བྱེས་པའི་དབྱངས་ཡིག་གི་མཚན་གཞི་གང་ཡིན།

འདས་པ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་དང་། ཤིན་ཏུ། ཀྱན་ཏུ། རབ་ཏུ་ལ་སོགས་པ་བྱ་
བའི་བྱང་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་གི་རྩིས་སུ་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པས། རྩིས་འཇུག་ན་ར་
ལ་གསུམ་ཡིན་ན། དེའི་རྩིས་ལ་ད་དུག་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པས་མ་ཁྱབ་པའི་
གནད་དེ་ཡང་ཤེས་དགོས། །

ཚུང་པ་སྟོང་བ། སི་ཏུ་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། “འོ་ན་འདིར་ཉི་འོ་སྒྲིབ་པ་བསྟན་པ་
ཅིའི་སྤྱི་ལུ་ཁོ་ན། གཞུང་འདི་གའི་གཤམ་ཏུ། རྩིས་འཇུག་བཅུ་ཡི་དོན་ཤེས་ན།
ཞེས་དང་། རྩིས་འཇུག་སྟོང་པ་མཁས་པ་ན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཆད་
པར་འགྱུར་བ་བཞིན་གཞུང་འདིས། གཙོ་བོར་རྩིས་འཇུག་གི་བྱ་བ་འཆད་པ་ཡིན་
པའི་སྤྱིར། མིང་གཞི་རྒྱུད་པའི་སྒྲ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱད་བདག་སྒྲ་ཁོ་ན་ཅམ་
ལས་གཞན་འདིར་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ཆོག་རྒྱུད་འདིའི་འགྲེལ་བཤད།

【མེ་ཉག་སུ་ཕྱག་གིས་བརྟམས་པའི་《སྤྱི་མིའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》ལས།
སྐབས་འདིར་འགྲེལ་ཆེན་ལས། མིང་གཞི་རྒྱུད་པའི་སྒྲ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་སྤྱད་བདག་སྒྲ་ཅམ་
ལས་གཞན་འདིར་མ་གསུངས་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་
པོ་གང་རུང་ལས་ཀྱབ་པའི་སྤྱད་ཡིན་པ། མགོ་འདོགས་མེད་པའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ། སྐབས་དེའི་
སྤྱད་གཙོ་བོ་ཡིན་པ། དངོས་བསྟན་ཏུ་གསུངས་པ་བཅས་བྱང་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པ་ནི་བདག་
སྒྲའི་པ་པོ་ལས་གཞན་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ཡིན། ཞེས་གསུང་།】— བདག་སྒྲའི་པ་པོ་
གཉིས་ལ་དེ་ལྟའི་བྱང་ཆོས་བཞི་ཆང་ཡོད་དེ། (1) བདག་སྒྲའི་སྐབས་ཀྱི་པ་པོ་
དེ་མིང་གཞི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་པོ་ཁོ་ན་ལས་ཀྱབ་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པ། (2) མགོ་འདོགས་
མེད་པའི་རྒྱུད་པ་ཡིན་པ། (3) བདག་སྒྲའི་སྐབས་དེའི་སྤྱད་ཡིན་པ། (4) རྩིས་ཆོག་
ཏུ་དངོས་བསྟན་ཏུ་གསུངས་པའི་སྤྱད་ཡིན་པ་བཅས་སོ། རྒྱ་མཆོན་དེས་སྐབས་
འདིའི་ཉི་འོ་སྒྲིབ་གཅིག་སུར་མ་ཟད། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཉི་དང་། མི་ལྟན་གྱི་ཡི་
ཡིས། རྒྱན་སྤྱད་གྱི་ཡང་། འབྱེད་སྤྱད་གྱི་ཏམ། ལ་དོན་གྱི་ཏུ། ཆུང་པ་ཀྱང་
འདིར་མ་བསྟན་པའི་གནད་ཀ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཆོག་རྒྱུད་འདིའི་འགྲེལ་
བཤད། 【མེ་ཉག་སུ་ཕྱག་གིས་བརྟམས་པའི་《སྤྱི་མིའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》
ལས། སྐར་བཟུང་ཉི་སྒྲ་ཅམ་ཏུ་མ་ཟད། ཉི། ཡི། ཡིས། ཡང་། ཏམ། ཏུ། ཆུང་པ་
ཀྱང་མིང་གཞི་རྒྱུད་པའི་སྤྱད་ཡིན་ཡང་། སྐབས་དེ་ཆུང་པ་ཀྱི་རྩིས་འཇུག་རག་ལས་པའི་སྤྱད་

གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་དངོས་བསྟན་མ་མཛད་པའི་གནད་དེ་ཤེས་དགོས། འོ་ན་བདག་གྲྭ་སྐབས་
 དེའི་སྤང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཟེར་ན། སུ་མི་སྤྱི་ལྷན་བསྟན་བྱ་གཙོ་བོ་པ་པོ་ཡིན་
 པ་ལ་ཐུག་ཡོད།】 — དེའི་དོན་ནི་ཏི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་སྐབས་དེ་དག་ཏུ་བསྟན་
 བྱའི་སྤང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་ལ་རག་ལས་པའི་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ་
 འདི་དག་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། གྲི་གྲིས་
 ཀྱང་སྟེ་རྣམས་ནི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྤྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་
 འདིར་ཡང་གསུངས་པ་ཉིད་དོ། ཆོག་རྒྱུ་འདིའི་འགྲེལ་བཤད། 【མེ་ཉག་སུ་
 ཐུག་གིས་བརྒྱུ་པའི་《སུ་མི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་མོང་》ལས། གྲི་གྲིས། ཀྱང་།
 སྟེ། རྣམས་ནི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་སྤྱ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་
 གསུངས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་ནི། (1) རྗེས་འཇུག་གི་སྤང་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་
 འབྱུང་བ། (2) མིང་གཞི་ལས་གྲུབ་པའི་སྤང་ཡིན་པ། (3) ཀྱང་ཆོས་གཙོ་བོ་མགོ་
 འདོགས་ཅན་ཡིན་པ། (4) རྗེས་འཇུག་གི་བྱ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དངོས་བསྟན་
 ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ་ཀྱང་ཆོས་བཞི་ལྷན་ལ་དགོངས་སོ།】 འདིའི་དོན་ནི་སྤང་འདི་དག་
 ནི། མིང་གཞི་ཁོ་ནའི་ཡི་གེ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ས་དང་། ད་རྣམས་
 དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། གྲི་ལྟ་བུ་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
 མེད་ཀྱང་། ཀྱང་པ་མ་ཡིན་པ་འདོགས་ཅན་ཡིན་པ་དང་སྐབས་འདིར་དམིགས་
 གསལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཏུ་གསུངས་པའོ།

“ དེ་ལྟ་ན་ཁྱེད་རང་གིས་སྤྱར་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་འཕུལ་རྟེན་གྱི་ཡུལ་
 རྒྱུར་ཆེ་མིང་གཞི་ཉིད་ཏུ་ལས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སྤང་འདི་རྣམས་ལ་འང་མཐའ་རྟེན་
 འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། མིང་གཞི་ཉིད་ཏུ་ཐལ་བས་རྗེས་འཇུག་གི་བྱ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། རྗེས་འཇུག་གི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་
 གི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་ལ་བྱ་བ་འབྱུང་བ་ཙམ་གྱི་ཆ་ནས་ཡིན་གྱི། སྤང་སོགས་སུ་གྲུབ་
 ཟིན་ནས་མིང་གཞི་དང་། རྗེས་འཇུག་གང་ཡིན་དཔྱད་པའི་ཆ་ནས་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ད་དུག་ཅན་གྱི་མཐར་ཏྲོ་ལ་སོགས་པ་འཛོལ་པའི་དོན་ནི། རྟགས་
 འཇུག་ཏུ། དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱ་མཐུན་པའི། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་

འགྱུར་བ་བཞིན་སྒྱིར་བཏང་། རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་ནམ་དབྱེ་དང་ཕྱད་ནམས་
ལ། སྒྱིར་ཡུལ་མིང་ཚིག་གི་མཐའ་དེ་དང་སྒྱིར་བས་བཟོད་པ་བདེ་ཞིང་སྒྲ་མཐུན་
པ་ཡོད་ཀྱང་བཟོད་མི་བདེ་ན། བཟོད་བདེ་བ་གང་ཡིན་སྒྱིར་བར་བྱ་བ་ཡིན་པ་
དང་། དེ་དག་གྱང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྱང་དགོས་པས་རྗེས་
འཇུག་གཞན་ནམས་རང་རང་ལ་ན་རུ་སོགས་སྒྱིར་བར་རྟགས་མཚུངས་ཡིན་མིན་
ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་བཟོད་བདེ་བ་དང་གྲགས་ཤིང་བྱུང་པའི་ཕྱིར་འོས་པ་ཡིན་ལ།
ད་དྲག་ཅན། བསྟན་ད། བྱུར་ད། སྒྲ་ལ་ད། ལྟ་བུ་ནམས་ལ་སྒྲོག་དག་པའི་
དབང་གིས། རྗེས་འཇུག་གཉིས་ལས་ན་ར་ལ་ནམས་ཀྱི་སྒྲ་ཤུགས་ཆེ་ཅན་དང་།
དའི་སྒྲ་འབྱུང་བར་ཆ་བ་ཅན་ལས་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། བསྟན་དོ། བྱུར་དོ།
སྒྲ་ལ་དོ། བསྟན་ད་མ། སྒྲ་ལ་ད་མ། བྱུར་ད་མ། ལྟ་བུ་ནི་བཟོད་བདེ་
བའང་མ་ཡིན་ཞིང་ཡོངས་སུ་མ་གྲགས་པས། བཟོད་བདེ་རྟགས་མཚུངས་གཉིས་
ཀའི་སྒྲ་ནས་སྒྲ་མཐུན་པ་ནི་ཏོ་དང་། ཏམ་སོགས་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

གོང་གསལ་ཚུངས་སྤང་གི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་ནམ་པ་གསུམ་ཏེ། གཅིག རྗེས་སུ་
ཚིག་གི་ཕྱད་ཏོ་ཡིག་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། གོང་དུ་《ཐུ་
མིའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མི་ལོང་》 ཏུ་བཀོད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ནམས་
མཚན་བཏབ་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས། འོ་ན་སི་རུ་བྱོད་རང་གིས་གོང་དུ་མིང་གཞི་དང་རྗེས་འཇུག་གཉིས་
པན་ཚུན་འགྱུར་ཚིག་ཅིང་ཡོད་པ་དཔེར་ན། རབ། བར། ལྟ་བུ་གཉིས་ཀ་མིང་
གཞི་བྱེད་ཚིག་པ་བཞིན་དུ། འདིའང་གོ། རོ། རོ། ལ་སོགས་པའི་ཕྱད་བརྒྱ་པོ་
འདི་དག་གྱང་ཕྱད་མ་ཡིན་པ་མིང་གཞིར་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར་ཏེ། གོང་དང་།
དོགས། དོག་སོགས་རྗེས་འཇུག་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
སྒྱིར་འདི་དག་ལ་རྗེས་འཇུག་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་བྱ་རུང་ཡང་། འདིར་སྐབས་
ཐོབ་ཀྱི་བཟོད་བྱ་གོ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱད་བརྒྱ་པོ་འདི་དག རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་
ནམས་ལ་འཇུག་ནས། བྱ་བ་གང་ཞིག་འབྱུང་བ་དབྱེད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ལས།

གཞུང་དུ་མ་གསལ་བ་ནམས་རྗེས་དཔག་གི་སྒྲིབ་ནས་བཟླ་ག་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་
དེར་ལག་ལེན་གནང་ཡོད་པར་མཐོང་ངོ་། །

མཐའ་དབུང་ནི། སེ་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་སྒྲིབ་
མ་ཁ་ཅིག་གིས། དེར་ཕྱིན་རྟོ་ལྷ་བུ་སྐར་བཟུང་དོས་ཡིན་ཞིང་རྫོགས་ཆོག་གུང་
ཡིན་པ་དང་། རྟག་པོ་ལྷ་བུ་སྐར་བཟུང་ཅམ་པོ་བ་དང་། བྱའོ་སྐྱམ་ནས་བྱེད་དོ་
ལྷ་བུ་ཅམ་པོ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཅམ་ལས་དོན་དུ་དེའང་མིན་པར་འདོད་པ་
ཞིག་འདུག་པ། དེ་ལ་འདི་འདྲི་བར་བྱ་སྟེ། བྱའོ་ཞེས་པའི་འོ་སྐྱ་བརྗོད་པའི་ཆོ་
འོ་སྐྱ་དེས་གང་ཞིག་སྐྱད་དགོས་པའི་དོན་དེ་བཟུས་པར་སོང་ངམ་མ་སོང་། སོང་
ན་སྐར་བཟུང་དང་རྫོགས་ཆོག་དོས་མིན་ཞེས་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཞིག །
དེ་ལ་ལྟོས་ཞིང་འབྲེལ་བའི་ཆོག་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་འབྱུང་བས་སོ་ཞེ་ན། འོ་ན་བྱེད་
གིས་སྐར་བཟུང་དོས་ཀྱི་མཆན་གཞི་མཐའ་ཉེན་གྱི་རྫོགས་སོ་ལྷ་བུ་ལས་མང་དུ་མི་
རྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། བྱེད་རང་གིས་རྫོགས་ཆོག་དོས་སུ་ཁས་སྐྱབས་པའི་དེར་
ཕྱིན་རྟོ་ལྷ་བུ་ལའང་། ཕྱིན་ནས་གུང་ལྷ་བུའི་ཆོག་གཞན་སྟེལ་བའི་ཆོ་དེ་དོས་མ་
ཡིན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་གཞུང་འདིར་བསྟན་གྱི་སྐར་བཟུང་སྐྱའི་འཇུག་པ་ཕལ་
མོ་ཆོ་སྐར་བཟུང་དོས་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ངོ་། །ཡང་མ་སོང་བེར་ན་འོ་སྐྱ་
ལ་རུས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་དོ། །སོ་བོ་ནི་གཞུང་འདིར་བསྟན་གྱི་སྐར་
བཟུང་སྐྱ་སྒྲིབ་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་སྟངས། དེར་སང་རྫོགས་ཆོག་རྒྱ་གྲགས་པ་ནམས་
དོན་གཅིག་ཅིང་། བྱའོ་སྐྱམ་ནས་བྱེད་དོ་ལྷ་བུའི་འོ་སྐྱས་གུང་སྐྱམ་རྒྱུའི་དོན་དེ་
བཟུས་ཤིང་རྫོགས་པར་གོ་རུས་པས་སྐར་བཟུང་དོས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་བརྗོད་
པའི་གཞུང་དུ། གངས་ལས་རྫོགས་པ་ལ་ཏ་མ་རུ་དག་པོ། ཞེས་པའི་རྒྱུན་གྱི་
རྗེས་པོར་ཤ་རྟི་མེ་ཞེས་པར། ཆོག་གོགས་ཡི་རྟི་བུ་རྩྱུ་ཞེས་པ་སྐར་བས་རྫོགས་
ཆོག་དོས་མིན་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དང་། “ཀ་རོ་མྱོ་རྟི་ཅི་རྟོ་ན་གྱི་ཡ་རྟེ།
ཞེས་པར་ཡང་བྱ་ཆོག་སྐྱ་ཕྱི་དག་རྟིང་མཐའ་དོས་ཡིན་པར་མཚུངས་པ་ལྷ་བུ།
ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རྗེས་འཇུག་བ་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་པོ་དང་། ད་ས་དག་གི་རྗེས་

སྤྱོད་ཀྱི་ལྷན་པ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས། བ་ཡིག་འདས་ཆོག་དངོས་ཡིན་
པའི་རྗེས་སུ་པོ་སྤྱོད་ལྷན་པ་བཤད་མོད། སྤྱི་མཁའ་ཞེན་དོན་རྟགས་མཚུངས་སྤྱོད་
ལུ་རུ་འདུག་ཀྱང་ཤོད་སྤོས་ལྷན་རྟགས་འདུག་གི་དོན་དབྱིས་སྤྱོད་པར་མ་རྟོགས་
པས་རིགས་འགྲོ་ཐལ་ཆེས་པའི་སྤྱོད་དང་། བྱས་ཏེ་ལྷ་བྱ་ཤིན་རུ་བརྗོད་མི་བདེ་
བ་ཆོགས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་དོན་མེད་ཅིང་གྲགས་པ་ལས་ཏ་ཅང་བཀལ་བའི་སྤྱོད་ཡང་
ཡོད་དོ། །

འདོད་པ་སྤྱི་མ་དེའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བ་ཡིག་གི་མཐའ་འདས་ཆོག་ཡིན་
རུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ཉིད་དང་སྤྱོད་པས། བརྗོད་བདེ་ཞིང་སྤྱི་མ་ཐུན་པ་བ་ཡིག་ཨོ་ལུན་
ཉིད་ཡོད་བཞིན་རུ་གཞན་འཆོལ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལྷན་པ་ཤེས་པའི་ཆེད་རུའོ་སྤྱི་མ་ནའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྷ་ན། རྩོམ་བཅག་གོ་ལྷ་བྱ་
ལའང་། བཅག་གོ། ཞེས་སྤྱོད་དགོས་པས་འགྱུར་བས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

ཡང་འགྲོལ་བྱེད་སྤྱི་མ་ཐལ་གྱིས། སྤྱོད་བསྤྱོད་སྤྱི་མ་འདི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་དོན་
རུ་བཤད་ཀྱང་ཤིན་རུ་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་
གིས་ནི་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཅུ་ལས་གཞན་མི་སྤྱོད་ལ། འདི་ནི་སྤྱོད་པའི་སྤྱི་མ་ཡིན་པའི་
སྤྱོད་དོན་གྱི་ལྷན་པ་སྤྱོད་བྱེད་རུ་འགྱུར་བས་ཀྱང་ཁྱད་པར་ཆེ་ཞིང་། ཁྱོད་ལའོ།
འདི་ཡིས་སོ། སྤྱོད་མོ་བར་རོ། འབྱུང་ཁྱད་པར་ནས་སོ། བདག་གིའོ། ཤིང་ལའོ།
རྟག་རུའོ། ལྷ་བྱ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཐམས་ཅད་གྱི་མཐར་ཡང་
སྤྱོད་བསྤྱོད་སྤྱོད་པ་ཡོད་པས། ཁྱོད་ལྷན་ན་དེ་རྣམས་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་
དོན་ཅན་རུ་འདོད་དགོས་པའི་སྤྱོད་རོ།" ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

བཟུར་སྒྲིབ་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ སྐར་བཟུ་དང་། རྩོགས་ཚོགས། །ཟླ་སྤྱད་ནམས་མི་འདྲ་བའི་བྱང་ཅི་ཡོད།
- ༢ འདིར་རྟོ་སྒྲུ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་།
- ༣ གཞུང་འདིར་བསྟན་པའི་མིང་གཞི་རྒྱུད་པའི་སྒྲ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱད་དེ་གང་ཡིན།
- ༤ འདིར་སྐར་བཟུའི་ཕྱད་གོ་ངོ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་མིང་གཞིར་མི་འབྲུལ་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
- ༥ ད་དུག་ཅན་གྱི་མཐར་རྟོ་ཐོབ་པར་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ཤེས་ཡོད།
- ༦ རྩོམ་འཇུག་བ་ཡིག་རྩོམ་སུ་པོ་སྒྲུ་ཐོབ་པར་འདྲོད་པའི་འབྲུལ་རྟོག་གི་གཞི་གང་ཡིན།
- ༧ གྱི་གྱིས་ཀྱང་སྟེ་བཅས་པའི་ཕྱད་འདི་དག་ཕྱད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱང་ཚོས་བཞི་གང་ཡིན།
- ༨ རྩོགས་མཚུངས་ཆེད་དུ་བ་མཐར་པོ་སྒྱུར་ན་སྒྲིན་གཞན་གྱི་དཔེར་གང་བསྟན་འཇུག།
- ༩ རྩོམ་འཇུག་ན་ར་ལ་གསུམ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་རྩོམ་སུ་ད་དུག་ཐོབ་པས་ཞེ་བྱུང།
- ༡༠ སྐར་བཟུའི་ཕྱད་འདི་ནམ་དབྱེ་དང་པོའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་འདྲོད་པ་ལ་སྒྲིན་གང་ཡོད།

སྒྲིབ་ཆ་ན་ལྟ་བུ།

ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་འཇུག་ཚུ་ལ་དང་དོགས་དཔྱད།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་ལྔ་མས་ལས། །
 གང་མིང་མཐའ་ན་བཅུ་པ་གནས། །
 དེ་ལ་ལྷ་མི་གཉིས་པ་སྟུར། །
 གང་མིང་མཐའ་ན་བཅུ་དྲ་པ་གནས། །
 དེ་ལ་གཉིས་པ་སྟུར་ཡང་སྟུར། །
 གང་མིང་མཐའ་ན་གསུམ་པ་གནས། །
 དེ་ལ་ལྷ་མི་གཉིས་པ་སྟུར། །
 བཞི་པ་དབྱེ་པ་དངོས་ཀྱང་ཞེ། །
 ལས་དང་ཆེད་བྱུང་རྟོག་གནས་དང་། །
 དེ་ཉིད་ཆེ་སྐབས་ལ་སྟུ་ཡིན། །

ས་བཅད་དང་པོ། ཆ་ཆིག་གི་འབྲེལ་བཤད།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེ་ནམས་ལས། གང་ཡང་བྱུང་བའི་མིང་གི་མཐའ་
 ན་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་སྟུར་བའི་ཆེད་རྒྱུ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་པ་ས་ཡིག་ལ། ལྷ་མི་གཉིས་
 པ་སྟུ་ཡིག་སྟེ་ཞབས་ཀྱ་སྟུར་བ་སྟུ་དང་། ཡང་མིང་གང་བྱུང་བ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་
 ཆོག་བར་གཅིག་ཉིད་རྒྱུ་མིང་དེའི་མཐའ་བཅུད་པ་ར་ཡིག་སྟུར་བ་དང་། ར་ཡིག་
 དེ་ལ་ཆོག་བར་བྱེས་ནས་སྟུ་ཡིག་སྟེ་ཞབས་ཀྱ་སྟུར་བས་བྱ་ཞེས་པ་དང་། རྗེས་
 འཇུག་གང་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་གསུམ་པ་ད་ཡིག་ལ་ལྷ་མི་གཉིས་པ་སྟེ་ཞབས་ཀྱ་སྟུར་
 བའི་རྒྱུ་དང་། རྗེས་འཇུག་བཞི་པ་ན་དང་། དྲུ་པ་ལ་གཉིས་ལ་དབྱངས་མ་
 ཞུགས་པ་དེ་གར་རང་རྒྱ་གནས་པའི་ཕྱད་རྒྱུ་པོ་དེ་དང་། འདིར་གོང་རྒྱ་སྟུར་
 བསྟུ་འོས་པས་སྟུ་བཤད་པ་བཞིན་ཕྱགས་ཀྱིས་རྟོགས་དགོས་པའི་རྒྱ་ཡིག་བཅས་ལ་

དོན་གྱི་སྤང་བརྟན་པོ་དེ་དག་གི་འཇུག་ཡུལ་ནི། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་བྱ་བའི་ལས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་བྱ་བའི་དགོས་ཆེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེ་བརྟན་པ་བྱ་བའི་རྟེན་གནས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དང་། བྱ་ལས་རོ་བོ་གཅིག་པར་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་དང་། ཆོ་སྐབས་ཏེ་རུས་སྟོན་པ་བཅས་ལྟ་ལོ། །
སྤང་དེ་དག་གི་སྒྱི་མིང་ལ་ལ་དོན་ཞེས་མིང་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་དབྱེར་སྒྱུར་བ་ན་ལ་སྒྲའི་འཇུག་པ་དང་པལ་ཆེར་མཐུན་པས། ལ་སྒྲ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིར་ཁ་སྐད་རུའང་པལ་ཆེར་ལ་ཡིག་སྒྱུར་ན་བདེ་བར་སྤང་བས་དེས་ན་སྤང་འདི་དག་གང་ཞེས་འཇུག་ཡུལ་ལ། པལ་ཆེར་ལ་ཡིག་འཇུག་ཆོག་པའི་དོན་ཡིན་པར་ངེས་ཏེ། ལ་དོན་གྱི་སྤང་བརྟན་ལས་ལ་ན་གཉིས་ནི་རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་སྤང་ཡིན་པའི་སྒྱུར་རོ། །ཁོང་གསལ་གྱི་དོན་མདོར་བསྟུན་ན། སྒྱུར་རུ་རྟན་ལ་རུ་རྣམས་ནི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་ཡིན་ལ། དེ་དག་འཇུག་ཡུལ་ནི་ལས་དང་། ཆེད་དང་། རྟེན་གནས་དང་། དེ་ཉིད་དང་། ཆོ་སྐབས་བཅས་ལྟ་ཡིན་ནོ། །

ས་བཅད་གཉིས་ལ། ལ་དོན་གྱི་སྤང་རྣམས་འཇུག་རྒྱལ་བཤད་ལ།

ལ་དོན་གྱི་སྤང་ནི་སྤང་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཡང་ཡིན་པ་ཞིག་རེད། སྤང་གྱི་ངེས་ཆོག་ནི། མིང་དོན་པན་ཚུན་སྤང་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཡིན་པས་སྤང་ཅེས་བྱ། སྤང་དང་རྣམ་དབྱེའི་གོ་དོན་ལ། «སྒྲ་མིའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་» ལས། “སྒྱུར་སྤང་ལ་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲ་རུ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤང་ལ་མཚོན་ན། བྱང་ཆོས་བཞི་ལྟར་ཞིག་སྟེ། ① སྐབས་དང་བསྟན་ནས་གསར་རུ་སྒྱུར་བ། ② རང་ངོས་ནས་དོན་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་པ། ③ དོན་སྟོན་པའི་ཐ་སྟོང་དང་སྒྲ་གདངས་མི་འདྲ་བ། ④ སྤང་དེ་སྒྱུར་བས་དོན་གྱི་བྱང་པར་གསར་པ་ཞིག་འདོན་སྤྲོད་པ་སྟེ་བཞིའོ།” །

སྤྱད་ཀྱི་བྱུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བྱུང་ཚུལ་དང་
 བོས་མིང་མཐའ་དང་སྤྱད་མི་འབྲུལ་བའི་དགོས་པ། གཉིས་པས་སྤྱད་དང་ནམ་
 དབྱེ་དང་པོ་མི་འབྲུལ་བའི་དགོས་པ། གསུམ་པས་མིང་དང་སྤྱད་ཀྱི་སྒྲ་གདང་
 ཀྱི་བྱུང་པར་ཤེས་པའི་དགོས་པ། བཞི་པས་སྤྱད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཤེས་པའི་དགོས་པ་
 བཅས་ཡོད། །

དེ་ལས་བྱུང་ཚུལ་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་དགོས་པ་ནི་གོ་སྒྲ། བྱུང་ཚུལ་གསུམ་
 པ་ནི་སྒྲ་ལྟ། ཞེས་པའི་འོ་སྒྲ་ནི་བརྟོན་པའི་སྒྲ་གདངས་ཡང་ཞིང་དམའ་ལ། རྟོན་
 སྒྲ་བསྐྱེད་ཐ་སྐྱད་ཅམ་མཚོན། འོ་མ། ཞེས་པའི་འོ་ནི་སྤྱད་མིན་པས་བརྟོན་པའི་
 སྒྲ་གདངས་ལྷི་ཞིང་མཐོ་ལ། འོ་མའི་མིང་གི་ཐ་སྐྱད་མཚོན་པས་རྟོན་མི་འདྲ།
 དེ་བཞིན་རྩ། ལྟོད་རྩ། སྤྱད་རྩ་ཞེས་པའི་སྤྱད་ཀྱི་རྩ་སྒྲ་ཡང་ཞིང་དམའ་བ་དང་།
 རྩ་བ་ཞེས་པའི་མིང་གི་རྩ་སྒྲ་ལྷི་ཞིང་མཐོ་བ། དེས་མཚོན་སྤྱད་དང་མིང་གཉིས་
 ཀར་སྒྲར་ཚོག་པ་གཞན་ནམས་ཀྱང་རིགས་འགོ་ལོ། །

བྱུང་ཚུལ་བཞི་པ་ནི། མིང་མཐའ་དང་སྤྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་སྟེ། དཔེར་
 བ། བདག་སྤྱད་དང་། དགག་སྤྱད་ལྟ་བུ། ཁང་པ། ཀླང་པ། ལག་པ་དང་། ཆེན་པོ།
 བླ་པོ། དཀར་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ནམས་ནི་དེ་དང་དེ་དག་གི་མིང་ཡིན་པས་
 པ་ཡིག་གིས་རྟོན་གཞན་གང་ཡང་མི་སྟོན། ཏ། ཞེས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་མིང་དང་
 དེ་ལ་པ་ཡིག་གསར་རྩ་སྒྲར་ན་མིང་དེའི་རྟོན་གཞན་རྩ་འཁྱར་ནས་རྟེན་བདག་པོ་
 ལ་གོ་ཞིང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་འགོ་བ་དང་། ལྟོག་པ་སོགས་ལས་ཚོག་
 ཡིན་ཀྱང་དེ་ལ་པོ་ཡིག་སྒྲར་ན་འགོ་བ་པོ་དང་། ལྟོག་པ་པོ་སོགས་བྱེད་པ་པོ་གང་
 ཟག་གི་མིང་ལ་གོ་བ་ལྟ་རེད།

དེ་བཞིན་རྩ་མ་ཆེན། མ་ཅ། མ་དབྱུལ་ལྟ་བུ་ནི་མིང་གྱང་ཡིན་པ་ལས་དགག་
 སྤྱད་མིན། མིང་གི་ཐོག་མ་ལ་སྤྱད་མེད་པའི་མོ་སྒྲ་གསར་རྩ་སྒྲར་ན་དགག་སྤྱད་འཁྱར་
 བ་ནི། མ་ཡིན། མ་རེད། མ་མཐོང་ལྟ་བུ་བརྗོད་རྟོན་གང་དེ་དགག་པའི་རྟོན་
 ཡིན་པ་དང་། རྩི་ལྷན་འོ་སྤྱད་པ་མ་དང་མོ་གཉིས་ཡིན་ཡང་བོད་སྤྱད་ལ་མ་
 དང་མི་གཉིས་ཡིན་ཞེས་སི་རྩུས་གསུངས། དེའི་ཁར་ལ་ཅན་ལྟ་དང་། མེད་

མིན་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ཅུ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བདག་སྤྲོད་དང་། དགག་སྤྲེའི་སྤྲད་དངོས་ཀྱི་སྤྲོ་ཅུ་
མི་འབྲུལ་བའི་དགོས་པ་འདྲ་ཡོད།

དེའང་སྤྲོ་གདངས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅམ་ནི། སྤྲད་མ་ཟད་མིང་གི་ཐོག་
མཐའ་ལའང་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཀ་བ་ཞེས་པའི་ཀ་གདངས་མཐོ་ཞིང་། གདངས་
ཀ་ཞེས་པའི་ཀ་གདངས་དམའ་བ་དང་། བ་མོ་ཞེས་པའི་བ་གདངས་མཐོ་བ་དང་།
བདེ་བ་ཞེས་པའི་བ་གདངས་དམའ་བའི་བྱད་ཡོད་མོད། ཐ་སྤྲད་ལ་ནི་མིང་ཡིན་
པར་མཆུངས་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་ནོ། །

སྤྲད་དེ་ལའང་ནང་གསེས་སྤྲད་ཅམ་དང་། རྣམ་དབྱེའི་སྤྲད་གཉིས། སྤྲད་ཅམ་
གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། སྤྲད་གང་ཞིག །རང་ཉིད་སྤྲོ་ཡུལ་གང་དེའི་མིང་སྤྲོ་
མཆོམས་སྤྲོར་ཞིང་དོན་གསལ་བ་བྱེད་ཅམ་གྱི་རུས་པ་ཅན་ནོ། །ལ་ལས་འདི་ལ་
སྤྲད་རྒྱུ་ཡང་བྱེད།

རྣམ་དབྱེའི་མཆོན་ཉིད་ནི། ཆོས་གང་ཞིག་གི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་འཕེལ་བྱུང་པར་
གཞན་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དོན་ཅན་རྣམས་སྤྲད་དེའོ། །དེའང་དངོས་པོ་གང་
ཞིག་ངོ་བོ་གཞན་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་དོན་ཅན་གྱི་མིང་ནི། རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་
དང་། བྱད་པར་གཞན་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྤྲད་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་
སོགས་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཞན་རྣམས་སོ། །དཔེར་ན། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་ལ་
དོན་ལྟ་བུར་མཆོན་ན། ལ་དོན་གྱི་སྤྲད་སྤྲོ་ཡུལ་ནི་བྱ་བ་བྱེད་ཡུལ་རུ་སོང་བ་
དང་། སྤྲོ་མའི་ལས་ཆོག་ནི་ཡུལ་དེ་ལ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ཅན་
ཡིན། ལ་དོན་འདིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་རྣམ་དབྱེའི་སྤྲད་ཅམ་བརྗོད་པ་བཞིན་
གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞུང་འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་གོ་རིམ་ལྟར་ན། རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་སྤྲད་
གཞན་དབང་ཅན་བརྒྱུད་དང་། ལྟོས་མི་དགོས་པའི་སྤྲད་རང་དབང་ཅན་རྒྱུག་
སྤྲོ་གཉིས་སུ་སྤྲོས་ཡོད་ལ། སྤྲད་གཞན་དབང་ཅན་རུ་བསྐྱངས་པའི་ནང་གསེས་
ཀྱང་། རྣམ་དབྱེའི་སྤྲད་ཡིན་མིན་གཉིས་དང་། རྣམ་དབྱེའི་སྤྲད་གྱི་ནང་གསེས་
ཀྱང་རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་མིན་གཉིས་སྤྲོ། ལ་དོན་གྱི་ན་ལ་དང་། འབྱུང་ཁུངས་

ཀྱི་ནས་ལས་ལྟ་བུ་སྤང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་དབྱེའི་གོ་རིམ་ལྟར་རིགས་
མཐུན་རྣམས་སྤྱོད་ལྟ་བུ་བྱེད་སྤྱོད་དེར་བཟང་པ་ཅི་མོ། །

ཐུང་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐུ་བཞི་སྟེ།

१ སྒང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ་རྣམ་དབྱེ་མིན་པའི་ཟུ། སྒྲར་བསྟུ། ཟུན་
ཟུད། ལྷག་བཅས། འབྱེད་ཟུད་བཞི་དང་། ༡ སྒང་གཞན་དབང་ཅན་མིན་ལ་
རྣམ་དབྱེ་ཡིན་པའི་ཟུ། བ་ལ་དང་། བས་ལས་གཉིས་སོ། ༢ སྒང་གཞན་དབང་
ཅན་དང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཟུ། བ་ལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལ་དོན་
ཀྱི་སྒང་གཞན་རྣམས་དང་། འབྱེལ་སྒྲ་དང་། བྱེད་སྒྲ་གསུམ་དང་། ༤ གཉིས་ཀ་མ་
ཡིན་པའི་ཟུ། སྒང་རང་དབང་ཅན་ཟུག་ལྟ་བུའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འོ་ན་ལ་དོན་གྱི་སྤང་དེ་དག་མིང་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་རི་ལྟར་འབྲུག་ཅེ་ན། ལ་ན་
 གཉིས་ནི་ཤོང་གསལ་འབྲུག་ལུལ་ལྟ་པོ་པལ་ཆེར་ལ། ཅི་བདེར་འབྲུག་ཆོག་སྟབས་
 དམིགས་གསལ་གྱིས་འབྲུག་ཚུལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་མི་དགོས་ཀྱང་། སྤང་གཞན་
 རྣམས་ཀྱི་འབྲུག་ཚུལ་ཤོང་གི་སྟོན་ཆོག་ནང་དུ་མ་གསལ་ཡང་། གྱིས་གྱིས་སུ་
 ཉགས་འགྲེལ་པ་ཚོས་མཁའ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་བཟོས་ཡོད་པ་དཔེར་ན། «སྟོ་
 གསལ་མགུལ་རྒྱན་» ལས། ཆོག་སྤང་སུ་ར་ཅ་དུ་ན་ལ་དུ། སྟོར་ཚུལ་ས་སུ་ག་བ་
 ད་དུག་དུ། འང་ད་ན་མ་ར་ལའི་རྗེས་སུ་དུ། འཇམ་ཐར་ར་ཅ་གང་འོས་ལ་ན་གཉིས།
 ཅི་བདེ་སྟུར་ལ་ལ་དོན་བདུན་ཞེས་ཟེར། ཞེས་གསུངས། འོ་ན་འདིར་སྟུ་མི་སམ་
 རྩོ་པས་ལ་དོན་གྱི་སྤང་མིང་མཐར་སྟོར་ཚུལ་མ་བརྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།
 ཆོང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར། སྟུ་མིས་བརྟ་སྟོང་པའི་གཞུང་བརྟུང་བརྟམས་ཡོད་
 པ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་བརྟ་སྟོང་པའི་གཞུང་ལྷགས་ཆ་ཆོང་ཡོད་པ་སྟོས་མ་དགོས།
 འོན་ཀྱང་ཐོད་སེལ་དུར་འཁོར་བའི་སྟབས་སུ། གཞུང་གཞན་རྣམས་འཁོར་བརྟུག་
 མོང་བ་དང་། བརྟན་པ་སྟེ་དར་གྱི་སྟབས་སུ་ཐོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟུ་མིའི་
 བརྟ་སྟོང་པའི་གཞུང་རྣམས་བརྟུར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་ཐད་ལ་རེ་བ་དང་། འབད་བརྟན་
 ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་ཀྱང་། རྩ་བའི་གཞུང་སུ་ཉགས་གཉིས་ལས་མ་རྟེན་སྟབས།
 དུས་རབས་རིམ་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྤང་དང་རྣམ་དབྱེའི་མིང་མཐར་

འདྲེན་ཚུལ་དང་། དོན་གྱི་དཔེར་བཞིན་འཛིན་ཚུལ། སྒྲོལ་རྩེས་རྣམས་ཀྱི་ཕོ་
མོ་མ་ནིང་སོགས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་ཚུལ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། བདག་
གཞན་རུས་གསུམ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཛིན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་རང་རང་གི་ལྟ་
ཚུལ་དང་། རྩེས་དཔག་གི་སྒྲོ་ནས་འགྲེལ་བཤད་གང་མང་གནང་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཡང་དག་པ་ཞིག་བྱང་ཡོད་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། ཕྱི་རབས་རྣམས་ལ་དབྱེད་གཞི་
དང་། སྒྲོ་སྒྲོ་འབྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་བསྟན་ཡོད་པ་རེད། བོད་འདིར་ཡོངས་
གྲགས་ལ་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་འདི་ཉིད་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་རྩ་བར་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་ཞིག་དང་།
བོད་ཁམས་ཡོངས་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས་ཁས་ལེན་ཆེ་ཤོས་ཞིག་རེད། བྱས་ཅང་ཁོང་
གིས་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འདི་དག་མིང་མཐར་འདྲེན་ཚུལ་སྒྲོར་ལ་སྒྲོགས་གཅིག་ནས།
རྩེས་འཇུག་སྒྲོར་བ་མཁས་པ་ན། ཞེས་པའི་ལྷང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུབ་དངས་
དག་ཞན་དང་། ཁ་སྐད་རུ་བཞིན་བདེ་མིན་སོགས་ལ་བརྟགས་ནས་རྩེས་དཔག་
གི་སྒྲོ་ནས་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཐབས་
གཞན་ཞིག་ནི། ཤོང་རུ་སྒྲར་བསྐྱའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁོང་གིས་སྡེ་དགའི་
སྐར་ཁང་གི་བཀའ་འགྱུར་སྐར་ཤིང་བཞོ་རྒྱའི་གྲབས་སྒྲིག་སྐབས་སུ། ཆོལ་པའི་
བཀའ་འགྱུར་སོགས་བཀའ་འགྱུར་དཔེ་རྟེན་མང་པོ་ལ་བྱུང་ག་གནང་སྐབས་དཔེ་
རྟེན་དེ་དག་གི་ནང་རུ་སྤང་དང་། རྣམ་དབྱེ་རྣམ་མིང་མཐར་འདྲེན་ཚུལ་རི་ལྟར་
བྱས་ཡོད་པར་བརྟགས་ནས་བརྟན་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་གསར་རུ་འགྲེལ་བའི་དབྱེད་གཞི་
གནང་སྐབས། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ་བསྟན་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་སོགས་སྤང་
རྣམས་མིང་མཐར་སྒྲོར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། གནའ་བོའི་དཔེ་རྟེན་ནང་རུ་འབྲི་
ཚུལ་གཅིག་མཐུན་བྱང་བའི་རྒྱ་མཆན་གཙོ་བོར་ཡིན་པར་ངེས། སྒྲིར་བཏང་ཁ་
སྐད་རུ། དེ་ཉིད་སྤང་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་ལུལ་གཞན་བཞི་པོ་ཐམས་
ཅད་ལ་ཕལ་ཆེར་ལ་ཡིག་ཁོ་ན་བཅད་སྒྲིད་བྱེད་ཆོག་པར་སྤང་།

ལོ་ན་འདིར་སུ་ར་རུ་རུ་སོགས་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། བསྟན་བཅོས་རྩམ་
པ་སོགས་ཡིག་སྐད་རུ་འབྲི་སྐབས་ཁ་སྐད་ནང་བཞིན་མིང་དང་། ཆོག་དང་།
སྤང་སོགས་སྒྲོས་པ་མང་ན། ཆོག་སྒྲོར་ལ་མི་མཛོས་ཤིང་མཁས་པའི་རྣམ་དབྱེད་

ཉམས་པའི་རྒྱུ་རྒྱུ་པའི་ཕྱིར་ན། འདིར་བོད་ཡིག་སྒྲིབ་སྐྱོར་མཛེས་པའི་ཆེད་དུ་
 ལེགས་རྒྱུ་གི་སྐད་ལྟར་བྱ་མིས་དེ་ལྟར་ནམ་གཞག་མཛད་པར་ངེས། དེ་ལྟར་
 མིན་པར། རུས་རྒྱུ་ང་ཆོའི་ཁ་སྐད་ནང་དུ་ལ་དོན་གྱི་ཆོག་མཉམ་དེ་དག་ཆང་མ་
 བཤེད་སྒྱུད་བཏང་རྒྱ་དེ་ཏ་ཅང་ཉུང་དུ་རེད། དཔེར་ན། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པར།
 ང་རྒྱ་གར་དུ་གནས་པ་སྐོར་ཕྱིན། རྒྱ་ནག་དུ་ཆོང་འདྲེན་སོང་། ལྷ་ས་རྒྱ་ཆོས་
 མཇལ་འགོ། མིག་གིས་ཤར་སྟོགས་སུ་བརྟ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཁ་སྐད་དུ།
 ང་རྒྱ་གར་ལ་གནས་སྐོར་ཕྱིན། ང་རྒྱ་ནག་ལ་ཆོང་སྐྱེལ་འགོ། ང་ལྷ་ས་ལ་ཆོས་
 མཇལ་སོང་། མིག་གིས་ཤར་སྟོགས་ལ་བརྟ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལ་ཡིག་རྒྱུར་
 བ་ཁ་སྐད་དུ་བརྗོད་བདེ་བར་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤོང་གི་སུ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་
 གཞན་དེ་དག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཁ་སྐད་ནང་དུ་ཡོང་དགའ་པོ་རེད། དེ་བཞིན་
 རྒྱ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། རྟེན་གནས་བཅས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་
 རྣམས་སུ་འབྲི་སྟོལ་དང་། བརྗོད་སྟོལ་གཉིས་ཀ་གཏན་ནས་མེད་པའི་རིགས་ཁག་
 གཅིག་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཏ་ཏ་ཙུ་ཕྱིན། གཡག་དུ་དོ་པོ་བཀལ། གློ་བཟང་དུ་
 སུམ་རྟགས་བཤད། བཀྲ་ཤིས་སུ་འཕྲིན་སྐྱབ་གཏོང་ལྟ་བུ་བརྗོད་སྟོལ་མེད་ལ་
 བརྗོད་དོན་ཡང་བརྟན་མི་རུས། འོན་ཀྱང་བོད་སྐད་མི་ཤེས་པའི་མི་རིགས་
 གཞན་པ་ཞིག་གིས་བོད་ཡིག་སྒྱུར་སྐབས་བརྗོད་པའི་གཞུང་དུ། ལས་དང་ཆེད་
 དང་རྟེན་གནས་དང་། །དེ་ཉིད་ཆོ་སྐབས་ལ་སྒྲ་ཡིན། ཞེས་པ་དེ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱེད་
 ཅིང་འདི་ལྟར་འབྲི་ལ་སུ་ཡིས་འགོངས་། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་དེ་ལྟར་བརྗོད་
 སྟོལ་མེད་པས་བརྗོད་རྟོན་མི་རུས་ཤིང་། ཏ་ལ་ཙུ་ཕྱིན། གཡག་ལ་དོ་པོ་བཀལ།
 གློ་བཟང་ལ་སུམ་རྟགས་བཤད། བཀྲ་ཤིས་ལ་འཕྲིན་སྐྱབ་གཏོང་བེར་ན་བརྗོད་
 བྱའི་དོན་རྟོན་རུས་ཞེས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མེད་དོ། །དེ་
 བཞིན་དུ་རྒྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བོད་སྐད་ནང་དུ་ལ་ཡིག་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་ཡང་
 དག་ཅིག་ད་བར་མ་མཐོང་། །

ལ་དོན་གྱི་སྤང་མིང་མཐར་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་དཔེར། སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས།
 “སྐབས་འདྲིའི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་དུ། རྣམ་དབྱེའི་རྒྱུན་གྱི་རོ་པོ་ཙམ་ལས་དེ་

དག་མིང་མཐའ་རྗེས་འཇུག་དང་སྒྱུར་ཚུལ་མི་གསལ་ཡང་། རྒྱགས་ཀྱིས་རྟོགས་
 རུས་པའི་དབང་རུ་མཛད་པས་རྗེས་འཇུག་ག་བ་གཉིས་དང་། ད་དག་ཅན་གྱི་
 མཐའ་སྒྲར་བསྐྱའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་མ་བསྟན་ཀྱང་དོན་གྱིས་སྟོབ་
 པར་ཏི་ཡིག་ལྷ་ལྟན་སྒྱུར་བ་དང་། ང་ན་མ་ར་ལ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་རུ་དང་།
 ས་མཐའ་སུ་དང་། འ་ཡིག་མཐའ་ར་ཡིག་རྒྱང་པའམ་རུ་སྒྱུར་བར་བྱ་ཞིང་། ལ་
 བ་དག་ནི། སྐབས་དང་བསྟན་ཏེ་རྗེས་འཇུག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཅི་
 རིགས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་རུ་དཔེར་བརྗོད་ན།
 མི་རུ་འདི་དཔེར་བརྗོད་རེའུ་མིག་རུ་བཞོད་པ།

ཕྱད།	རྗེས་འཇུག	ཕྱད་འཇུག་ཚུལ	མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།
ཏུ	+ག	ནག་རུ།	མོ་ཡིག་གིས་མོ་ཡིག་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།
	+བ	རབ་རུ།	མོ་ཡིག་གིས་མོ་ཡིག་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།
	+ནད	ཀྱནད་རུ།	མོ་ཡིག་གིས་མོ་ཡིག་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།
	+རད	མཚརད་རུ།	མོ་ཡིག་གིས་མོ་ཡིག་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།
	+ལད	པ་རོལད་རུ།	མོ་ཡིག་གིས་མོ་ཡིག་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།
ཅུ	+ང	གང་རུ།	མོས་མོ་ཡིག་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།
	+ད	ཐམས་ཅད་རུ།	བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ། མོས་མོ་ཡིག་འདྲེན་པ
	+ན	གཏན་རུ།	བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ། མ་ནིང་གིས་མོ་ཡིག་འདྲེན་པ
	+མ	ནམ་རུ།	མོས་མོ་ཡིག་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།
	+ར	ཤར་རུ།	བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ། མ་ནིང་གིས་མོ་ཡིག་འདྲེན་པ
	+ལ	དཔལ་རུ།	བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ། མ་ནིང་གིས་མོ་ཡིག་འདྲེན་པ
ར/ཅ	+འ/འ	ལྟར། ལྟ་རུ།	མོས་མོ་ཡིག་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ།
སུ	+ས	གཡས་སུ།	བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ། མོས་མོ་ཡིག་འདྲེན་པ

ལ་ན་དག་ནི་སྐབས་དང་བསྟན་ཏེ་རྗེས་འཇུག་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་
 ཅི་རིགས་སུ་སྒྱུར་བའི་དཔེར་བརྗོད། [[ན]] འོག་ན། རྟེན་ན། ཡོད་ན།
 འཛིན་ད་ན། འཛོར་ད་ན། ལྷལ་ད་ན། གྲུབ་ན། བྱིས་ན། མཐའ་ན། ཤར་ན།
 རབ་གསལ་ན། གཡས་ན། [[ལ]] འོག་ལ། རྟེན་ལ། ཡོད་ལ། འཛིན་ད་
 ལ། འཛོར་ད་ལ། ལྷལ་ད་ལ། གྲུབ་ལ། བྱིས་ལ། མཐའ་ལ། ཤར་ལ། རབ་

གསལ་ལ། གཡས་ལ། དེ་ལ་ཏ་ཡིག་ཟུ་ལྷན་སྐྱོར་བ་རྣམས་ནི་མོས་མོའི་མིང་མཐའ་
 འདྲན་པའི་ལུགས་ཏེ་སློག་ཚུལ་བྱར་མི་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་ཅི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་། རྗེས་
 འཇུག་ལུགས་པའི་སློག་ཚུལ་བྱར་ཕྱིན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། དེ་ཉིད་བཟོད་
 བདེ་བའང་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་རུ་ང་མ་འ་རྣམས་ལ་རུ་ཡིག་སྐྱོར་བ་ནི་མོས་མོ་
 ཡིག་འདྲན་པ་དང་། ང་མཐར་རུ་དང་། ས་མཐར་སྐྱོར་བ་ནི་རྟགས་མཚུངས་
 སྐྱོར་ན་བཟོད་པ་མི་བདེ་བས་བཟོད་བདེ་འདྲན་པ་དང་། ལྷག་མ་ན་ར་ལ་
 རྣམས་ལ། རུ་སྐྱོར་བ་ནི་རྟགས་མཚུངས་དང་རུ་མེད་པས་བཟོད་བདེ་འདྲན་པའི་
 ལུགས་སྐྱབས་ཤིང་། གོ་དོན་ཅུང་ཟད་སྐར་བསྐྱའི་སྐབས་སྐྱོས་པ་བཞིན་ཏེ།
 འཆད་འགྱུར་རྣམས་ལ་འང་ཅི་རིགས་སྐྱོར་ཁིང་ཞེས་པར་བྱའོ། ། ཞེས་གསུངས།
 བོད་ཀྱི་ཁ་སྐད་ནང་རུ་ལ་དོན་གྱི་སྤྱད་འདི་དག་འཇུག་ཚུལ་ལ་ཁྱིབ་རུ་བརྟགས་
 བ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཆོག་གྲུབ་འགའ་ཞིག་ལས་ཕལ་ཆེར་ལ་ལ་ཡིག་གཅིག་ཤུར་
 སྐྱར་ཆོག་པ་ལྟར་སྤྱང་། །

ས་བཅད་གསུམ་ལ། སྐར་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་འགའ་ཞིག་གི་འདོད་པ་བཟོད་ལ།

མཐའ་དབྱད་ནི། རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་ནས་ལ་དོན་གྱི་ཆོག་སྤྱད་འཇུག་ཚུལ་
 སྐོར་ལ། སྐར་གྱི་འགྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་གིས་བཞེད་པ་རྣམས་སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་
 རུ་དགག་པར། སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་སྐྱེ་
 རྣམས་ལ་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་འགའ་ཞིག་འདུག་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐའ་དབྱད་
 པས་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལ་འང་ངེས་པ་རྟོག་པའི་རྒྱར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 བཞེད་ཀྱི་སྟོང་པོ་བསྐྱས་ནས་ཅུང་ཟད་དབྱད་ན། (1) གང་མིང་མཐའ་ན་བརྒྱ་
 པ་གནས། མོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མིང་མཐར་གནས་པའི་དོན་འགྲེལ་བྱེད་སྐྱེ་
 མ་ཕལ་ཆེར་གྱིས། རྣམ་དབྱེ་སྐྱོར་ཡུལ་མིང་མཐའི་རྗེས་འཇུག་དེ་ཉིད་རུ་འདོད་
 ཅིང་། རྒྱ་མཚན་དེས། གང་མིང་མཐའ་ན་བརྒྱད་པ་གནས། །དེ་ལ་གཉིས་པ་
 ཟུ་ཡང་སྐྱོར། ཞེས་འབྱུང་བས་ར་མཐར་རུ་འཇུག་པ་མི་འདོད་བཞིན་རུ་ཁས་

ལེན་པ་དང་། 【འགྲེལ་བྱེད་སྐུ་མའི་འདོད་པ་ནི། གང་མིང་མཐའ་ན་བརྟུང་པ་གནས། དེ་
ལ་ལྷ་ལི་གཉིས་པ་སྦྱར། ཞེས་པའི་དོན། རྗེས་འཇུག་བརྟུང་པ་ས་ཡིག་གི་མཐའ་ས་ཡིག་ལ་
ཞབས་ཀྱི་སྦྱར་ནས་འཇུག་པས་ས་མཐའ་སྤྱད་དང་། གང་མིང་མཐའ་ན་བརྟུང་པ་གནས། །
དེ་ལ་གཉིས་པ་ལྷ་ཡང་སྦྱར། ཞེས་པར་རྗེས་འཇུག་བརྟུང་པ་ར་ཡིག་མཐའ་ར་ཡིག་ལ་ཞབས་
ཀྱི་སྦྱར་ནས་འཇུག་པས་ར་མཐའ་རྩ་སྦྱར་བ་དང་། གང་མིང་མཐའ་ན་གསུམ་པ་གནས། །
དེ་ལ་ལྷ་ལི་གཉིས་པ་སྦྱར། ཞེས་པ་རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་ད་ཡིག་གི་མཐའ་ད་ཡིག་ལ་ཞབས་
ཀྱི་སྦྱར་ནས་འཇུག་པས་ད་མཐའ་རྩ་སྦྱར་བར་སྟོན་པའི་དོན་ཡིན་ཞེས་འདོད། མདོར་བསྟུས་
ན། ཆོག་རྒྱུ་འདི་དག་གི་ནང་དོན་ནི། ས་མཐའ་སྤྱད་ ར་མཐའ་རྩ་ ད་མཐའ་རྩ་སྦྱར་
དགོས་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་ཡིན་པར་འདོད།】 (2) འགའ་ཞིག་གིས། མིང་མཐའ་
གནས་པའི་དོན་སྐུ་མ་བཞིན་རྩ་འདོད་ཅིང་། ར་མཐའ་རྩ་འཇུག་པ་མི་འདོད་
པས། དེ་ལ་གཉིས་པར་ལྷ་ཡང་སྦྱར། ཞེས་ར་ཡིག་བསྟན་ནས། གཉིས་ཞེས་
པའང་སྟོན་འཇུག་གཉིས་པ་དོས་བབྱང་སྟེ། ར་མཐའ་སྦྱར་བའི་དོན་རྩ་འཆད་པ་
དང་། 【འདིར་ཁ་ཅིག་གིས། གང་མིང་མཐའ་ན་བརྟུང་པ་གནས། དེ་ལ་གཉིས་པ་ལྷ་
ཡང་སྦྱར། འདི་འགྲེལ་ཚུལ་ལ། རྗེས་འཇུག་བརྟུང་པ་ར་ཡིག་གི་མཐའ་ དེ་ལ་གཉིས་པར་
ལྷ་ཡང་སྦྱར། ཞེས་པའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་པའི་པ་ལ་རྗེས་འཇུག་ར་སྦྱར་བས་ཉིས་པར་ཞེས་པ་
སྟོན་འཇུག་གཉིས་པ་ད་ཡིག་ལ་དབྱངས་ལྷ་སྦྱར་བས་རྩ་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་སྦྱར་དགོས་ཞེས། ར་
མཐའ་སྦྱར་དགོས་པའི་དོན་རྩ་འགྲེལ་ལོ།】 (3) ཁ་ཅིག་གིས་རྟགས་མཚུངས་སྦྱོར་བ་
ལྟོ་ནས་ད་མཐའ་རྩ་འཇུག་པར་འདོད་པ་དང་། (4) པ་ལ་ཆེར་གྱིས་ལ་སྒྲའི་
འཇུག་ལྷ་ལ་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དོས་བབྱང་བ་དང་།

【འགའ་ཞིག་གིས། ལ་དོན་གྱི་མདུན་འཇུག་ལྷ་ལ་བཤད་པའི་སྐབས་སྤྱད། ལས་དང་ཆེད་དང་
རྟེན་གནས་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་སྐབས་ལ་སྒྲ་ཡིན། ཞེས་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དེ་དངོས་པོའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་འདོད། དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་དངོས་པོའི་དོ་བོ་ལ་ཟེར།】

(5) ཁ་ཅིག་གིས། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དོས་བབྱང་གི་དོན་རྩ་འདོད་པ་དང་།

【སྤྱར་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་འགའ་ཞིག་གིས། ཅ་ཆོག་དེ་ཉིད་ཆོས་སྐབས་ལ་སྒྲ་ཡིན། ཞེས་པའི་དེ་
ཉིད་ཅེས་པ་དོས་བབྱང་གི་དོན་རྩ་འཇུག་པར་འདོད།】 (6) ལ་ལས་ལ་སྒྲ་ཟེར་བའི་རྒྱ་
མཆན་གྱིས། ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་སོགས་དོན་ལྷ་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་
པར་འདོད་པ་རྣམས་ཏེ། 【འགའ་ཞིག་གིས། ཅ་བར། དེ་ཉིད་ཆོས་སྐབས་ལ་སྒྲ་ཡིན།

ཞེས་པའི་སྤྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་མིང་ལ་ལ་སྤྱུ་ཟེར་བའི་རྒྱ་མཚན།
 སྤྱུ་སོགས་སྤྲད་ཐམས་ཅད་འཇུག་ཡུལ་ལས་དང་། ཆེད་དང་། ཉེན་གནས་དང་། དེ་ཉིད་
 དང་། ཆོས་ལས་བཅས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པས་ན་ལ་སྤྱུ་ཟེར་ཞེས་འདོད།】
 དེ་དག་འགའ་དང་འགས་རྗེས་སྤྱུ་ཚུལ་དུ་སྤྱུ་བར་བྱེད་ཅིང་། འགའ་དང་
 འགས་ཁྱད་ཆོས་སྤྱུ་ངོམ་པར་བྱེད་དོ། །

ས་བཅད་བཞི་པ། རྒྱུ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ལ་མི་ཏུ་འདྲོངས་པ།

【གོང་གི་རྒྱ་བའི་ཆོག་རྒྱུ་དེ་དག་གི་དངོས་བསྟན་སྤྱུ་དུ་སྤྱུ་གསུམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལ་མི་
 ཏུ་འདྲོངས་པར།】(1) དེ་ལ་འདོད་པ་སྤྱུ་མ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འབྱུལ་ཏེ། དེ་ལྟ་ན་རྗེས་
 འཇུག་ས་ར་ད་གསུམ་གྱི་མཐར། སྤྱུ་དུ་སྤྱུ་རྣམས་འཇུག་ཟེར་བ་ཉི་ཆོ་ཞིག་གཞུང་
 འདིས་བསྟན་པར་སོང་བས། ཏུ་དང་དུ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ད་ཏུང་གཞན་ཡང་
 ཡོད་ན་གཞུང་འདིས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་འཐད་ལྟ་སྤྱུ་དགོས་ཤིང་། རྒྱ་མཚན་
 མེད་ན་ནི་གཞུང་གི་བསྟན་བྱ་མ་ཆང་བའི་སྟོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ར་
 མཐར་ཏུ་འཇུག་པའང་ཤིན་ཏུ་བརྗོད་མི་བདེ་བས། མིང་མཐས་རྣམ་དབྱེ་འདྲེན་
 ཚུལ་གཞུང་འདི་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། མེས་དཔོན་གྱི་བཀའ་གཅིགས་ཞལ་
 བཤུས་དག་པ་རྣམས་དང་། བྱི་ལྷེ་སྤོང་བཅན་དུས་ཀྱི་ཞལ་བྱང་ཅན་བྲག་ལ་
 བརྟོས་པའི་ལྟ་དང་ཡི་གེ་དུ་མ་ཁམས་སྟོགས་སྤྱུ་སྤྱང་བ་རྣམས་དང་། རོ་རིང་གི་
 ཡི་གེ་དང་། གནའ་བོའི་གསུང་རབ་དག་པ་རྣམས་སོགས་གང་དུ་འང་མི་འབྱུང་
 བས་མི་འཐད་པར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་ལ་དོན་འཆད་པའི་གཞུང་འདིས་
 སྤྱུར་བསྟུ་དང་འབྲེལ་སྤྱུ་སོགས་འཆད་པའི་སྐབས་ལྟར་སྤྲད་དང་མིང་མཐའ་སྟོར་
 ཚུལ་ཞིག་སྟོན་རིགས་པ་ལ་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྟོར་ཚུལ་དེ་
 ནི་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་གོང་འོག་གཞན་དང་རྟགས་འཇུག་སོགས་ལས་ཀྱང་རྗེས་སྤྱུ་
 དཔག་ཅུས་པར་དགོངས་ནས་གཞུང་བོར་ཡངས་པའི་ཆེད་དུ་དངོས་སྤྱུ་མ་བསྟན་
 པར་ཟད་པས་སྟོན་དུ་ཅི་ཞིག་འགྱུར། དེ་བས་བྱེད་རང་གིས་གཞུང་འདིས་སྤྲད་
 དང་མིང་སྟོར་ཚུལ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ཉིད་སྟོན་ཆེ་སྟེ། རྗེས་འཇུག་ས་ར་ད་

གསུམ་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་བཤད་གྱི་གཞན་མ་བཤད་པ་དང་། དེ་གསུམ་བཤད་
པས་སྒྱུར་ཚུལ་གཞན་གྱི་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཉན་པ་པོ་ལ་སྒྲུར་ཡང་ཐེ་ཚོམ་
སྐྱེད་པར་མ་ཟད། གོང་དུ་སྒྲིབ་པ་ལྟར་མཁས་པ་ལ་མ་གཤགས་ཤིང་། གཞུང་
དོན་སྒྱུའི་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་དང་། འགལ་བ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་དེའང་ཞེ་
འདོད་འདྲིའི་སྒྲིབ་གྱིས་བསྐྱེད་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མིང་མཐའ་ས་ཡིག་
སོགས་གནས་ཞེས་པ་དེ་མིང་མཐའ་ལ་སྒྲུ་ནས་གནས་པའི་དོན་མིན་གྱི། དཔེར་
ན། གཡས། ལྷ། ཤར་ལྷ་བུའི་མིང་མཐའ་རྣམས་དབྱེད་དོན་དུ་ས་ར་ད་རྣམས་
བཤོད་དེ་གནས་པ་ལྷ་བུ་ལ་ལྷ་ཡིག་སྒྱུར་རྒྱུའི་དོན་ཏེ། ལེགས་སྒྱུར་ལའང་། དེ་
བཞུགས་པར་སི་བྱིན། ཡི་ཕྱིས། དེ་བསྟུ། ཞེས་གནས་པ་ལ་ཟེར་བ་ལྟར་ཤེས་
དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྟན་པས་འདོད་པ་གཉིས་པ་དེའི་ལོག་རྟོག་གི་རྩ་བ་སྒྲུན་
འབྱེན་པར་རུས་མོད། 【གང་མིང་མཐའ་ན་བརྒྱུད་པ་གནས། དེ་ལ་ལྷ་ཡི་གཉིས་པར་
སྒྱུར། ཞེས་པ། པ་ལ་ར་སྒྱུར་ནས་སྟོན་འཇུག་གཉིས་པར་ངོས་འཛིན་ཞིང་ར་མཐའ་དུ་སྒྱུར་
བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་ལ་སི་བུའི་དགག་པ།

(2) འོན་ཀྱང་གཞུང་བཅོས་ནས་དོན་མིན་དུ་བཤད་པ་ལ་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ།
བྱིད་དག་གིས་རྩལ་དུ་བཏོན་པའི་བཤད་པ་དེ་ལ། ༡ གཉིས་པ་ཞེས་པ་སྟོན་
འཇུག་གཉིས་པར་ངོས་འཛིན་པ་སྐབས་དང་མི་འབྲེལ་བ་དང་། ༢ གཉིས་པར་
ཞེས་བཅོས་ནས་ད་ཡིག་ལ་ལྷ་སྒྱུར་བའི་དོན་དུ་འདོད་པ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་།
༣ དེ་ལྟར་འདོད་པས་གཞུང་གི་བསྟན་བྱ་གཞན་རྣམས་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང་།
༤ ཡང་སྒྲུ་བཞེད་པ་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་ཡང་ཡོད་དོ། །

༥ དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་ཚིག་འདི་གས་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་འཇུག་
དང་ལྷ་ཡིའི་གངས་སྟོན་པ་སྒྲུང་བ་ལ། སྒྲུ་བྱའི་འབྲེལ་པ་ཅི་ཡང་མེད་པར་འདྲིར་
སྒྲུ་དོལ་དུ་སྟོན་འཇུག་གི་གངས་སྟོན་པ་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལྷགས་སུ་མི་
རིགས་པའི་ཕྱིར།

༦ གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གང་མིང་མཐའ་ན་གསུམ་པ་གནས། ཞེས་སོགས་
བྱིད་རང་ཡང་དུ་སྒྲུ་འཆད་པའི་གཞུང་དུ་འདོད་པ་གང་ཞིག །དེར་འཆད་པར་

འགྱུར་བས་འདིར་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་ད་མཐར་དུ་
འཇུག་པའི་དོན་དང་། འདིར་ར་མཐར་དུ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ་སོ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་ང་ན་མ་ལ་རྣམས་ཀྱི་
མཐར་ཡང་དུ་སྒྲིབ་འཇུག་པས་དེ་རྣམས་རེ་རེ་ནས་འཆད་པའི་གཞུང་འབྱུང་བར་
རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

༥ གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱིད་འདོད་པ་དེ་ལྟར་ན། ལ་དོན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
ཡ་གྲུལ་ར་དང་། རྒྱུ་དག་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
སྒྲུར་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་རྒྱ་མཚན་སྟོས་པ་བཞིན། ཏ་ཡིག་ཟུ་ལྟ་ལྟ་བུ་འདིར་མ་
བཤད་པ་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་ཡང་། སྐབས་དོན་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་དང་སྒྲུར་བའི་
ལ་དོན་ཆད་ན་ཚུམ་པ་པོ་མཁས་པའི་གསུང་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

༦ བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཡང་ཞེས་པ་ཆོག་ཀྱན་གཉིས་དང་སྟུང་པའི་དོན་དུ་འཇུག་
པ་ལས་ཆོག་ཀྱན་གྱི་དོན་མ་ཡིན་པ་ནི། རྟོགས་པར་སྒྲིབ་སྟུང་པའི་དོན་ལས་
འོས་མེད་ཅིང་། སྟུང་པའི་དོན་ཡང་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་དབྱེ་བ་གཉིས་སམ་མང་
པོ་མཐུན་པར་བསྟུ་བའམ། བྱད་གཞི་གཅིག་ལ་བྱད་ཆོས་གཉིས་སམ་མང་པོ་
ལྟ་བུ་ཅིག་དུ་བརྗོད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་འདོད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། བྱིད་ལྟར་
ན། ཟུ་ཡང་སྒྲུར་ཞེས་པའི་ཡང་སྒྲིབ་དེས། གཞི་གང་ལ་གང་ཞིག་གང་དང་ལྟ་
བུ་ཅིག་དུ་སྟུང་པའི་དོན་ཅིའང་མི་སྟོན་པར་འགྱུར་བས། མཁས་པོས་འདིར་ཡང་སྒྲིབ་
གསུངས་པ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉེས་པ་འདི་ནི་གཞུང་
འདིས་རྒྱ་ཡིག་རྒྱུང་པ་བསྟན་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལའང་འབྱུང་བར་དོགས་སོ། །

【རྗེས་འཇུག་ད་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་སྟུང་དུ་ཡིག་འཇུག་པ་དེ་ཕོ་ཡིས་ཕོ་ཡིག་མིང་མཐའ་འདྲེན་པ་
ཡིན་ཞེས་འགྲེལ་མཁན་རྣམས་ལ་སི་རྒྱུ་དགག་པ།】 (3) འདོད་པ་གསུམ་པ་དེ་ཡང་
འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། ད་ཡིག་རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེས་དུ་
འདྲེན་པ་འཐད་དོ་སྟུམ་པར་འབྱུག་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན། ས་ཡིག་ལའང་མཚུངས་པས།
གཡས་དུ། ལྟ་སྟུང་། ལྟ་བུ་ཤིན་དུ་བརྗོད་མི་བདེ་ཞིང་མ་གྲགས་པ་མང་པོ་ཞིག་
གསར་དུ་སྒྲིབ་དགོས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ས་མཐར་སུ་ཐོབ་པ་གཞུང་འདིས་དངོས་

སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ་སྒྲུལ་པའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན་ད་
མཐར་རུ་ཐོབ་པའང་། གཞུང་འདིས་དངོས་བསྒྲུབ་རུ་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
དེ་གཉིས་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྱིར་ཡང་ལྷགས་དེ་མི་འཐད་པ་
གོང་རུ་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ད་དྲག་གི་མཐར་རུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་སོ་སྒྲུལ་ནའང་མི་འཐད་དེ། སྒྲུར་བསྐྱེད་སྐབས་སྒྲིབ་པའདུག་པ་བཞིན་དེ་ཡིག་
གི་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག་གི་མཐའ་གཉིས། ད་ཡིག་ཡིན་པ་ཙམ་རུ་མཚུངས་གྱུར་
སྒྲིག་ཚུལ་ལ་བྱུང་པར་ཤིན་རུ་ཆེ་བས། ད་དྲག་གི་མཐར་རུ་སྒྲིབ་ཉིད་བཟོད་བདེ་
ཞིང་། གཅིག་ཤོས་དེ་བས་རུ་སྒྲིབ་ཉིད་བཟོད་བདེ་བར་མངོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་ཅིང་།
ཡོངས་སྒྲིག་གསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【གོང་གི་རྩ་བའི་ཆོག་གི་དེ་ཉིད་ཆོས་སྐབས་ལ་སྒྲིབ་ཡིན། ཞེས་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་དངོས་པོའི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འབྲེལ་མཁན་དག་ལ་སི་རུའི་དགག་པ།】 (4) འདོད་པ་བཞི་པ་དེ་ཡང་མི་
འཐད་དེ། སྒྱིར་ནའི་སྤང་འཆད་འཁྱུར་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། བྱུང་
པར་བྱེད་གྱི་ལྷགས་སྒྲིབ། དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དངོས་པོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་འདོད་པར་
འཇུག་པས་དེ་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་པ་མི་སྤྱིད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁོ་ན་ཞེས་པའི་ན་
ཡིག་བྱེད་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ན། ཉིད་ཅེས་པའི་སྒྲིབ་ལ་མ་ལྟོས་པར་
དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་རིགས་པ་ལ། དེའང་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲིབ་
སྒྲིམ་ལས། ཁོ་ནའི་སྒྲིབ་དོན་རྒྱལ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་འཐད་ཅིང་དེ་ནམས་
ཐམས་ཅད་ངེས་གཞུང་གི་དོན་རུ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་སྒྲེལ་
ནས་བཟོད་པའི་སྒྲུབ་པར་། དངོས་པོའི་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་བདེན་མོད་ཀྱི་དེ་ལ་
ངེས་བྱུང་པ་ནི་མ་ཡིན་རྟེ། དཔེར་ན་ལྟ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྱིད་མེད་བྱེད་ཁོ་ན་
ཉིད་མཐུ་ཆེའོ། །ལྟ་བུ་ངེས་གཞུང་ལ་འཇུག་པ་ཤིན་རུ་མང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཞེ་འདོད་
ཀྱི་དཔེར་བཟོད་གཅིག་རྟེན་ཁུལ་དེའང་ཞེ་འདོད་དེར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་ཁོ་ན་ཞེས་པ་ཆོག་སྤང་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཁོ་དང་ན་སོ་སོར་བྲལ་ནས་
འཆད་པར་རྒྱུ་པ་ནི། ལ་དོན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ་ནམ་དུ་
གཉིས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཞིག་དགོས་པར་བཟུང་ནས་དཔེར་བཟོད་བཅའ་གྱུར་

མ་རྟེན་པ་གཏོང་བྱས་ཏེ་ཟེར་རྒྱས་པོངས་པའི་རྟགས་ངོ་མར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

【ཁ་ཅིག་གིས། གཞུང་ཆ་བའི་ཆོག་རྩུ་ལ་དོན་འཇུག་ལྟལ་བཤད་པའི་སྐབས། དེ་ཉིད་ཆོ་སྐབས་ལ་སྒྲ་ཡིན། ཞེས་པའི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་ངོས་གཟུང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་འདོད་པར་སི་རྩེ་དགག་པ། (5) འདོད་པ་ལྷ་པ་དེའང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱིད་ཉིད་གྱིས་བཀོད་པའི་འདི་ཐད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་དུ། རྒྱ་གར་དུ་ཤེས། རྟོན་དུ་རིག །འོག་མིན་དུ་ཤེས། དཔལ་དུ་འདུག །ཅེས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་ལ་སྒྲ་ནི་ལས་དང་བྱ་བ་ངོ་ཐོ་གཅིག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་པས། དེད་འདོད་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་རིགས་ཀྱང་། བྱིད་རང་གི་ཞེན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་དག་ངེས་གཟུང་གི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དང་། ཀྱན་ལ་དགལ། དེ་ཅུ་སྒྲིད། རྒྱབ་དུ་སྒྲོ། ཞེས་འབྱུང་བའི་ལ་སྒྲ་རྣམས་ནི་བྱ་བ་དང་ཐ་དད་པའི་ལས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས། འདིར་བསྟན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དངོས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ངེས་གཟུང་མ་ཡིན་པ་དང་། རྟག་དུ་དགལ། བ་རོལ་དུ་འདུག །ཅེས་འབྱུང་བའི་ལ་དོན་སྒྲ་མ་དུས་བཞིན་པའི་བདུན་པ་ཡིན་པས་འདིར་བསྟན་ཆོ་སྐབས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། སྤྱི་མ་རྟེན་གནས་ཀྱི་བདུན་པ་དངོས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་དེ། དེ་ལ་ངེས་གཟུང་གི་སྒྲའི་དོན་མེད་པས་སོ། །

ཅི་སྟེ་དེ་དག་ནན་གྱིས་ངེས་གཟུང་དུ་འཛིན་ཅིང་ལ་དོན་འཇུག་ལྟལ་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱང་དེ་དག་དུ་འདོད་པ་མི་གཏོང་ན་ནི། མཁན་སོ་ཉིད་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་ཆས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་གཅིག་ལུ་བསྟན་པས་ཆོག་གི་ལས་དང་། ཆོ་སྐབས་དང་། རྟེན་གནས་རྣམས་ལ་འཇུག་ཚུལ་སོ་སོར་འཆད་པ། དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་བའི་སྤྱིར་སོ། །དེས་ན་རྣམ་དབྱེ་འདི་དག་སོ་སོར་འཆད་པར་སྒྲོམ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་མ་བྱིད་པ་དང་། ངེས་གཟུང་གི་སྒྲའང་ལན་དུ་མར་བསྐྱར་ཞིང་འཆད་བཞིན་དུ་དེ་མ་ཡིན་པ་ལ་དེར་འབྲལ་པ་སོགས། སྒོ་གྲོས་ཀྱི་བཞིན་རས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་འགྲེལ་བཤད་སྒྲ་བྱིད་ནོར་བུ་འདི་ནི་ཤིན་དུ་ལ་མཆོན་པའི་གནས་སོ། །【འགའ་ཞིག་གིས། འདིར་ལ་སྒྲ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་ཐམས་ཅད། ལས་དང་ཆེད་དང་རྟེན་གནས་དང་། །དེ་ཉིད་ཆོ་སྐབས་ལྷ་ལ་འཇུག་པ་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པར་འདོད་པར་སི་རྩེ་དགག་པ། (6) འདོད་པ་རྒྱག་པ་དེའང་འཐད་པའི་སྤྱོགས་མ་ཡིན་ཏེ། རྩུ་ལ་

སྒྲིབ་པ་ལྟའམ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ལས་སྒྲིབ་པ་དོན་ལྟ་ལ་ལ་ཡིག་དང་མཚུངས་
 པར་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལ་ན་གཉིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་འབྲུག་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། བྱིད་རང་གིས་ཀྱང་དཔེར་བཅོལ་བཞེད་འགའ་ཞིག་བཀོད་ནས་འདི་རྣམས་པལ་
 ཆེར་ལ་ལ་ཡིག་སྒྱུར་བྱུང་ངོ་། ཞེས་སྒྲིབ་པ་ཅམ་ལས་དངོས་སྒྱུ་ལའི་དཔེར་བཅོལ་
 བཀོད་མ་རུས་པ་དང་། རྣ་ཡིག་འབྲུག་པའི་དཔེར་བཅོལ་ཀྱང་འཐད་ལྡན་འགོད་
 རྒྱུ་མ་རྟེད་འབྲུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། །དེའང་ཞིབ་མོར་བཅོལ་ན། འདུས་བྱས་སྒྱུ་གྲུབ།
 ཆོས་སྒྱུ་གནས། མི་བསྐྱུ་བར་ངེས། ཆོས་ཉིད་དུ་གསལ། དག་བཅོམ་དུ་གྲུབ།
 སྒྲིབ་པ་བཀོད་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བྱང་ཡང་། དེ་དག་ལ་ལ་ཡིག་སྒྱུར་དུ་མི་
 རུང་སྟེ། འདུས་བྱས་ལ་གྲུབ་། ཆོས་ལ་གནས་། མི་བསྐྱུ་བ་ལ་ངེས་། ཆོས་
 ཉིད་ལ་གསལ་། དག་བཅོམ་ལ་གྲུབ་། ཅེས་སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་བས་རྟེན་དང་བརྟེན་
 པའམ། བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། བྱ་བ་ཐ་དད་དུ་གསལ་བའི་ཆོག་དུ་གྲུར་པའི་ཕྱིར་
 འགའ་ཞིག་རྟེན་གནས་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་དང་། འགའ་ཞིག་དགོས་ཆེད་ཀྱི་
 སྒྱུར་ཡང་འབྱུར་ཞིང་། བྱ་ལས་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྱུར་མི་འབྱུར་བའི་
 ཕྱིར་རྟེ། ⑥ དེ་བཞིན་དུ་དེ་རྣམས་ལ་རྣ་ཡིག་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྒྱུར་མི་
 རུང་ཞིང་། དཔེར་བཅོལ་དུ་དེ་རང་ན་འབྲུག་ །ཅེས་པ་ཁོ་ན་བཀོད་ཀྱང་དེ་ནི་
 གནས་གཞིའི་དོན་ཅན་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལྟ་ཅི་སྒྲིབ་ལས་ཀྱི་དོན་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། །འོ་ན་གཞུང་འདིར་ལ་ན་དག་དམིགས་སྒྱུ་མ་ཐུས་པར། ལས་དང་
 ཆེད་དུང་རྟེན་གནས་དང་། དེ་ཉིད་ཆོས་པས་ལ་སྒྲིབ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ཅི་
 ཞེན། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ནི། ལ་སྒྲིབ་རྣམས་ལས་སྒྲིབ་པ་དོན་ལྟ་པོ་པལ་ཆེར་

① བདུན་པ།

② བདུན་པ།

③ གཉིས་པ།

④ བཞི་པ།

⑤ བདུན་པ།

⑥ དཔེར་བཅོལ་འདི་དག་གཞུང་ལྷགས་ལྟར་ན་པལ་ཆེར་གནས་གཞི་དང་། བྱ་ཡུལ། དགོས་ཆེད་
 རྣམས་ལ་གོ་བྱང་ཅམ་ལས་རྒྱུ་གྱི་ཁ་སྐད་དུ་འདི་འདྲའི་ཐེད་སྟོང་སྟོན་པ་མི་འབྲུག་

ལ་མཚུངས་པར་འབྲུག་པ་མང་བའི་དབང་གིས། སྤྱིར་བཏགས་པ་ཡིན་པས་སྟོན་
 མེད་ལ། ལ་སྐྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ལས་སོགས་འབྲུག་དོན་ཐམས་ཅད་ལ་ལ་ཡིག་
 དང་མཚུངས་པར་འབྲུག་པས་མ་ཡིན་ཏེ། ཏུ་ལ་སོགས་པ་བདུན་ནམ་ཏུ་ལ་སོགས་
 པ་དུག་པོ་དེའི་ཐ་མ་ལ་ཡིག་ཡིན་པས། དེ་བཟུང་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ལ་སྐྱ་ཞེས་
 པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འཐད་པའང་ཡིན་དེ་བད་
 སྟོད་པའི་བཏགས་བཅོས་ནམས་ན། བད་ཆད་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཅར། སུ། ལྟ་བུ་
 ཡི་གེ་བཙུས་ནས་མིང་དུ་བྱས་པ་ནམས་ལ་མིང་དེའི་ཁོངས་སུ་མིང་དེ་བྱ་བ་གང་
 གི་ཆེད་དུ་བཏགས་པའི་བྱ་བ་དེ་ལ་མི་མཁོ་བའི་ཡི་གེ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་མོད་
 གྱི་མཁོ་བ་མང་བའི་ཆ་ནས་དེར་བཏགས་པ་མི་འགའ་བ་དང་། དམིགས་བསལ་
 ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཁྱབ་ཀྱང་སྐབས་སུ་བཏགས་པ་སྤྱིར་བཏགས་བཤད་པ་མི་འགའ་བ་ལྟ་བུར་ངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྟོ་ལྟན་ནམས་ཀྱི་སྟོ་གོས་ཀྱི་སྟོ་དབྱེ་བའི་ཕྱིར་མཐའ་དབྱེད་
 རུང་བད་སྟོས་ཀྱི། གཞན་གྱི་ནོར་བ་མཐའ་དག་ནི་དགག་པར་མི་ལང་ངོ། །ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

བསྐྱར་སྦྱོར་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ ལ་དོན་གྱི་སྤང་གང་གང་ཡིན།
- ༢ སྤང་གྱི་བྱང་ཚུལ་བཞི་གང་ཡིན།
- ༣ སྤང་ཅམ་དང་། རྣམ་དབྱེའི་སྤང་གཉིས་ལ་བྱ་བ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པར་གང་འདུག
- ༤ སྤང་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་སྒྲུབ་ཐབས་ལྟར་འཛིན་དགོས།
- ༥ ལ་དོན་འཇུག་ལུ་གང་གང་ཡིན།
- ༦ ལ་དོན་གྱི་སྤང་རྣམས་རྗེས་འདུག་དང་བསྐྱར་ནས་སྦྱོར་ཚུལ་རིམ་ལྔ་ཡིན།
- ༧ སྐབས་འདིར་སི་རུས་བཀག་པའི་སྤང་འགྲེལ་གྱི་བཞེད་དོན་དུག་པོ་གང་གང་ཡིན།
- ༨ འདོད་ཚུལ་དང་པོ་དགག་པའི་དངོས་པོའི་བདེན་དཔང་གཙོ་བོར་གང་དྲངས་འདུག
- ༩ འདོད་ཚུལ་གཉིས་པ་དགག་པའི་གཏན་ཚིགས་བཞི་བསྐྱར་ཡོད་པ་གང་གང་ཡིན།
- ༡༠ འདོད་ཚུལ་གསུམ་པ་དགག་པ་ལ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་བཞེད་འདུག
- ༡༡ འདོད་ཚུལ་བཞི་པས་ངོས་བབྱང་བའི་ན་ཡིག་དེ་ལ་ཚིགས་གྲོགས་གང་ཞིག་དགོས་འདུག
- ༡༢ འདོད་ཚུལ་ལྔ་པའི་དཔེར་བཞིན་ལ་སྦྱོར་གང་འདུག
- ༡༣ འདོད་ཚུལ་དུག་པ་མི་འགྲིག་པའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོར་གང་བསྐྱར་འདུག
- ༡༤ སྒྲུབ་ཐབས་པའི་མིང་བཏགས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཟིན།

སྒྲིབ་ཆེན་བྱས་པ།

ལ་དོན་གྱི་མཆན་ཉིད་དང་དཔེར་བཅོལ་སྒྲིབ་བཤད་པ།

ས་བཅད་དང་མོ། སི་རྟའི་ལ་དོན་གྱི་དཔེར་བཅོལ་སྒྲིབ་པ།

གཅིག །རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བཅོལ།

སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་རྟུ། “གཉིས་པ་ལ་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ཚུལ་ལ། འདིར་བསྟན་བཤད་པ་དང་། མ་བཤད་པ་ཁ་སྒྲོང་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལ་ན་གཉིས་དེ་ཉིད་གྱི་དོན་རྟུ་མི་འཇུག་ཅིང་གཞན་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྤྱི་རྩ་རྟུ་ལྟ་པོ་དེ་རྣམས་ལས་སོགས་དོན་ལྟ་ལ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་རི་ལྟར་སྒྲིབ་ན། བྱེད་པ་པོས་བྱ་བའི་ཡུལ་གང་དེ་ལ། བྱེད་པའི་ལས་གྱི་དོན་རྟུ་འཇུག་བ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནི། (1) ཤར་སྒྲིགས་སྤྱི་འགོ། (2) རྩོམ་གཟུགས་བརྒྱན་བྱེད། (3) མཐའ་རྩ་འགྲོལ། (4) རྒྱ་གར་རྟུ་འགོ། (5) རྒྱབ་རྟུ་སྒྲིགས། (6) ལ་རོལ་ད་རྟུ་ཕྱིན། (7) གཟུགས་ལ་བཟླ། (8) མདུན་ན་རྒྱ། ཞེས་སོགས་མཐའ་ལས་པར་བསྒྲིག་ནས་སྒྲིབ་བར་བྱའོ། ” ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་དཔེར་བཅོལ།

སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་རྟུ་བསྟན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་དཔེར་བཅོལ། “དེ་བཞིན་བྱ་བ་གང་ཞིག་གིས་བྱ་བའི་ཡུལ་དེའམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ལ་ཕན་འདོགས་པར་འཇུག་བའི་དོན་གྱི་ཆེད་རྟུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ནི། (1) ཆོས་སྒྲིགས་སྤྱི་དཀའ་བ་སྒྲུབ་ཅི། (2) དམན་པར་བཅེ། (3) བདུད་ཅི་རྩ་བ་སྒྲུབ། (4) ཤིང་གཅོད་རྟུ་སྟ་རེ་དགོས། (5) རྒྱབ་རྟུ་རེ། (6) ཤར་སྤྱི་བ་ལ་སྒྲིབ་མེ་སོགས། (7) ཤིང་ལ་ཆུ་འདྲེན། (8) ཆོགས་ན་ལོར་འགྱེད། ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྒྲིབ་བར་བྱའོ། ”

① ཆོས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དཀའ་བ་སྒྲུབ་ཅི། ཟེར་འོས།

བྱ་སྒྲི། དེའི་ཆེད་དུ། དེའི་དོན་དུ། དེའི་དོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་དུ་ལྟ་བུ་དགོས་
 ཆེད་གསལ་གྱི་སྒྲི་དང་ལྟན་པ་རྣམས་ནི། ཆེད་གྱི་དོན་ཡིན་པ་སྒྲོས་མ་དགོས་སོ།
 ཞེས་གསུངས་སོ། །འདིའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ཞེས་པ་ཡང་ཕན་གནོད་
 གཉིས་སུ་གྱུར་པའི་ཕན་པའི་དོན་མིན་པ་བྱ་བའི་ལས་གྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་ «སི་
 ཏུའི་འགྲེལ་ཆེན་» ལས། “ཡང་གསོད་པའི་ཕྱིར་དུ་མཚན་བསྟན། ཞེས་པ་ལྟ་
 བུར་མཚན་བསྟན་པས། གསལ་བྱ་ལ་ཕན་གདགས་ཟེར་བའི་དོན་མ་ཡིན་གྱི།
 མཚན་བསྟན་པའི་བྱ་བས་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་གསོད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱ་
 པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རྣམ་དབྱེའི་འཕྲད་རྣམས་སྒྱུར་ཚུལ་ནི་
 མིང་སྒྲ་མའི་མཐའ་ཁོ་ན་ཅུ་མ་ཡིན་པར། ཆོག་འོག་མའི་མིང་དོན་དང་ཡང་
 བསྟན་དགོས་པའི་དོན་དེ་ཤེས་དགོས།

གསུམ། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་བཞིན།

སི་ཏུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བསྟན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་བཞིན་ནི། “རྟེན་
 གནས་ཏེ། གང་ཞིག་གང་ལ་བརྟེན་པའམ་ཡོད་པའི་དོན་ཅན་དུ་འཇུག་པ་རྣམ་
 དབྱེ་བདུན་པ་ནི། (1) ཤར་ཕྱོགས་སུ་འོད་སྣང་། (2) མེར་མེ་ལྟ་གནས། (3)
 རྟེན་བ་དུ་རྒྱུང་བཅས། (4) ལྟ་ཁང་དུ་མཚན་རྟེན་ཡོད། (5) ས་འོག་དུ་སྒྲོབས་
 ལྟན་གནས། (6) གཟུགས་ཁམས་ན་ཆོངས་པ། (7) ལྷགས་ལ་གསེར་འབྱུག་ལྟ་བུ་
 རྟེན་གྱི་སྒྲོལ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

བཞི། དེ་ཉིད་གྱི་དཔེར་བཞིན།

སི་ཏུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བསྟན་པའི་དེ་ཉིད་གྱི་དཔེར་བཞིན། “རྣམ་དབྱེ་གཉིས་
 པའི་ནང་གསེས་བྱེ་བྲག་ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་པའི་ཆོ། ལས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་གྱི་རོ་བོར་གྱུར་པས་ལས་དང་། བྱ་བ་རོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
 ལས་གྱི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། (1) མཚན་གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་ཤེས། (2) ལྟན་གསལ།
 (3) སྒྲ་བར་བྱེད། (4) བརྟན་པར་གྱུར། (5) སྒྲོལ་མ་ཆེ་ཡི་ལྟ་བུ་བསྟན།

(6) འོད་རླུ་འཛོར། (7) གཅིག་རྒྱ་ལྷ་མོ་གསུམ་ལྟེན་པར་བྱ་སྟེ། " ཞེས་གསུངས་པ་དང་། སི་རྒྱུ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ་ལས། " འདི་ཉིད་རྟོགས་དཀའ་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཤེས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། སྦྱར་བཏང་། སྐྱབས་སུ་ཤེས་པ་ནི་བྱ་བ། མཆོག་གསུམ་ནི་བྱ་བ་དེའི་ཡུལ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ལས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་སྦྱར་བ་ཡིན་མོད། བྱེ་བྱག་བྱེ་ན་ལས་དང་བྱ་བ་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་དབང་གིས། ལས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱེ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གཙོ་པོལ་གཉིས་ལས་གཙོ་པོ་ནི་དེ་ཉིད་དང་། བལ་བའམ་འདིར་བསྟན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅན་ནི་བྱ་བ་ཉིད་ལ་ལས་དང་བྱ་བ་གཉིས་སུ་དཔྱེ་བའི། ཤེས་པ་ནི་བྱ་བ། སྐྱབས་ནི་ཤེས་པར་བྱ་བྱུང་ལས་ཡིན་པས། དེར་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་དཔྱེ་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་དེ། སྐྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སྦྱར་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་བྱ་བ་གཅིག་ལ་སྦྱར་བ་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ། ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ནོ་སྟེ་པའི་དོ་བོར་སྦྱས་པ་བཟོད་པ་ཡིན་པས། ཤེས་པ་ཡུལ་ཅན་དང་སྐྱབས་ཡུལ་རྩ་མི་བཟུང་བར། མཆོག་གསུམ་ཡུལ་དང་། སྐྱབས་དང་ཤེས་པ་བསྐྱམས་པའི་ཆོག་རྒྱས་ཡུལ་ཅན་གྱི་དོ་བོ་གཅིག་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱ་བ་ལས་དོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ལ་དོན་འདི་རིགས་ལ་གཞུང་འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་ཅིང་། དོ་བོ་གཅིག་ལ་བྱ་བ་དངོས་མི་འབྱུང་བས་འཕགས་ཡུལ་པའི་བད་མྱོད་པ་དག་གིས་ལས་ཀྱི་དོན་གཙོ་པོ་མ་ཡིན་པའམ་པལ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ལ་ན་དག་ནི་དོན་འདི་འདྲ་བ་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པས། སྦྱ་སྦྱོར་ལ་ན་དག་གི་འཇུག་པ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འདིར་འཇུག་པ་མ་བཤད་པ་དང་། རྩ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་མཐུན། །དེ་ཉིད་དག་ནི་ལྷག་པ་ཡིན། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ལོགས་པར་བཤད་པའོ། " ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལ། ཆོ་སྐབས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད།

སི་རྒྱུ་འགྲེལ་ཆེན་རྩ་བསྟན་པའི་ཆོ་སྐབས་ཀྱི་དཔེར་བཟོད། "ཆོ་སྐབས་ཏི་རྣམ་དཔྱེ་བདུན་པ་ཉིད་རྩམ་བཟོད་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། (1) ཆོས་གཉིས་སུ་ཉི་མ་རྫོག (2) ཉི་མ་མ་ཤར་བར་ལྷང་། (3) འཆར་ཁ་རྩ་རྩམ་གདབ། (4) རྒྱན་རྩ་ཁ་ཏོན་བྱེད། (5) རྟག་རྩ་བདེན་པར་སྒྲ། (6) རྣམ་ལངས་པ་

ན་ཚེས་སྟོན། (7) སྒྲིབ་ལ་བརྟུང་བརྟུལ། སོགས་མང་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །སི་རྟུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ་དགག་སྐྱོད་དང་འགྲེལ་བའི་ལ་དོན་དམིགས་གསལ་རུ་བཤད་པ། “ཡང་སྐབས་འདིར་ལས་ཀྱི་དོན་སོགས་ལ་དགག་སྐྱོད་དང་འགྲེལ་བས་ལས་ལ་སོགས་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ནི། གཞུགས་ལ་མི་ལྟ། སྒྲིབ་བ་པོར་སྒྱུན་པར་མི་བྱ། གཞུགས་ཁམས་ན་ངྲི་རོ་མེད། རྟེན་འཇིག་པར་མི་བྱེད། ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལ་དོན་དེ་དག་ལས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་དབྱེར་འགྱུར་རམ་སྟམ་ན། རིམ་བཞིན། ལས་དང་། ཆེད་རུ་བྱ་བ་དང་། རྟེན་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་གཞན་མིན་པའི་ལས་རྣམས་བཀག་པས། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བཞག་པའི་རྣམ་དབྱེ་དེ་དག་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་ཡང་། དགག་བྱའི་ཆོག་དེ་རྣམས་དང་འགྲེལ་བའི་དབང་ལས་རྣམ་དབྱེ་དེ་རྣམས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ནས་བརྟན་པའི་བར་གྱི་སྤང་རྣམས་འཇུག་ཚུལ་ནི། མིང་སྤང་མའི་རྗེས་འཇུག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། སྤང་མའི་མིང་ཆོག་དའི་མཐར་སྐྱར་རྒྱུའི་མིང་དོན་འོག་མ་དང་བསྟན་ནས། འཕྲད་གང་དགོས་བརྟགས་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཚ་བ་ལས། དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འཇུག་པ། མཐར་སྐྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལ། སྤྱི་འཇུག་ཡོད་དམ་བྱེད་པ་ཡོད། །དེ་བཞིན་ཆེད་བྱེད་རྟེན་བྱེད་དང་། ལས་བྱ་བྲང་བྱ་བ་སྐྱབ་པར་བྱ། །སྟོན་རུ་འོས་པ་གནས་པའམ། ཞེས་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡིན་མིང་སྤང་སྤྱི་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་སྤང་སྐྱར་བས་བརྗོད་པ་དེས། དོན་གང་ཞིག་སྟོན་པའི་བརྗོད་དོན་བྱིལ་པོར་བརྟག་དགོས་པ་ལས། ཆོག་སྤང་རྒྱུ་པ་སྐྱར་བའི་སྐྱོར་སྐྱོར་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་དབྱེ་གང་ཡིན་དོས་འཇིན་མི་རུང་བའི་གནད་དེ་ཤེས་དགོས།

སི་རྟུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ་ལ་ན་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་གཞན་བཤད་པ། “གཉིས་པ་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་། བཤད་མ་ཐག་པའི་ལ་སྐྱོར་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ན་ལ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་དེ།

༡ ན་ཡིག་འཇུག་སྒོ་བརྒྱད་བསྟན་པ། (1) ནའི་སྐྱོད་དམིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་

དོན་རྒྱུ་ལ། མདོར་བསྟན་ན། ཡིན་གྲང་ན། སྐྱེས་དང་། (2) རྒྱ་མཚན་གྱི་
 དོན་རྒྱུ་ལ། འདི་ཡོད་ན་འདི་འབྱུང་། མེ་ཡོད་ན་རྒྱ་བ་འབྱུང་། ལྷ་བྱ་
 དང་། (3) རྒྱ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ། འདིར་གིང་ཡང་
 མེད་ན་གིམ་པ་རི་ལྟར་ཡོད། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་ན་མི་རྟག་པར་རུང་ངམ། ལྷ་
 བྱ་དང་། (4) ལྷ་མ་དེ་ལས་ཆོག་ཕྱི་མ་འགལ་བའམ་མ་ཡིན་པ་སྐྱེས་སྟོན་པའི་
 དོན་རྒྱུ་ལ། འདི་སྟོན་རྒྱ་སྟོན་པ་སྟོན་པ་ཞིག་ན་ད་ནི་དགེ་བ་ལ་ཡོད་འཇུག་
 པར་བྱེད་དོ། འདི་སྟོན་ནོར་གྱིས་དབུལ་བ་ཡིན་ན་ད་ནི་དབུལ་པོ་མ་ཡིན་
 རོ། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། (5) འོས་པར་དཀའ་བ་སྟེ་མི་འོས་པའི་ཆག་གམ་ཆོད་
 འཛིན་པའི་སྟོན་སྟོན་ཆོག་དོན་ཕྱི་མ་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ། ལྷ་ས་
 བཏུད་ན་མིས་ལྷ་ཅི་སྟོན། རབ་བྱུང་རྣམས་བྱིས་ལ་འབྲེན་པར་བྱེད་ན་བྱིས་པ་
 རྣམས་ལྷ་ཅི་སྟོན། ལྷ་བྱ་དང་། (6) འོས་པ་ནན་གྱིས་བཟུང་ནས་ཕྱི་ཆོག་ངེས་པར་
 བྱེད་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ། བྱིས་པ་རྣམས་འདོད་པ་ལ་སྟེད་ན་རབ་བྱུང་རྣམས་
 གྲང་འདོད་པ་ལ་སྟེད་པར་བྱེད་དོ། རྒྱུད་འགྲོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཉིད་ན་མིའང་དེ་
 ལྷ་བྱ་དག་མཐོང་དོ། ལྷ་བྱ་དང་། (7) སྟོན་པའི་དོན་རྒྱུ་ལ། བདག་བྱང་
 རྒྱུ་ཐོབ་ན་ཅི་མ་རུང་། (8) མེ་ཆོམ་གྱི་གཞིའི་དོན་རྒྱུ་ལ། ས་པོ་ན་ནི་
 བཏུབ་ན་འདི་ལས་ལྷ་གྱ་འབྱུང་ངམ་མི་འབྱུང་། ཆོས་ནི་བསྟན་ཟིན་ན་གཞན་
 གྱིས་རྟོགས་སམ་མ་རྟོགས། ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། །

༡ ལ་ཡིག་གི་འཇུག་སྟོན་གཞན་བསྟན་པ། (1) ལ་ཡིག་ཆོག་ལྷག་མ་འཛིན་པའི་
 དོན་རྒྱུ་ལ། མཉམ་པར་བཞག་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སེམས། ལག་པས་བསྟོབ་ལ་
 ཟས་ཟ། ལྷ་བྱ་དང་། (2) ཆོག་སྟེ་མཚམས་སྟེར་བ་ཅམ་གྱི་དོན་རྒྱུ་ལ། བདེ་
 བ་དང་ལྷན་ལ་གནོད་པ་མི་མངའ་བ། གསལ་ཞིང་དྲངས་ལ་དྲི་མ་མེད་པ།
 ཞེས་སྐྱེས་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་བ་རྣམས་སོ། ཞེས་སོ། ཁྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་སྟོན་
 ལུང་དང་དེ་ལ་དབྱེད་པར། “འདིར་སྟོན་སྟོན་ལས།

ན་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན། །
 དམིགས་གྱིས་འབྱེད་དང་རྒྱ་མཚན་དང་། །

རྒྱ་མཚན་དོན་གྱིས་བསྟན་པ་དང་། །
 ལས་དང་ཆེད་དང་རྟེན་གནས་དང་། །
 ཕྱི་ཆོག་དེ་གཞན་སོགས་སྟོན་དང་། །
 འོས་པར་དཀའ་བ་ཆག་འཛིན་ལས། །
 ཕྱི་ཆོག་ངེས་པར་བྱེད་པ་དང་། །
 དེ་ལས་བསྐྱོག་པ་ཉིད་དང་ནི། །
 འགལ་བའང་མི་འགལ་སྟོན་པ་དང་། །
 སྟོན་དང་འདྲི་དང་ཐེ་ཚོམ་གཞི། །
 ཆོ་སྐབས་རྣམས་ལ་འདི་མཐོང་དོ། །

ཞེས་དང་།

ལ་ནི་གཉིས་པ་བཞི་པ་དང་། །
 བརྟན་པ་སྤྱད་དང་སྦྱར་བ་དང་། །
 སྟོན་དང་ཆེད་འཛིན་གཞི་དང་ནི། །
 ཆོ་སྐབས་དག་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན། འགྲེལ་པས་བཀའ་བ་ལས། བ་སྐྱ་འགལ་བའམ་མི་
 འགལ་བར་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཕྱི་ཆོག་དེ་གཞན་སོགས་སྟོན་དང་།
 ཞེས་པའི་བསྟན་བྱ་དང་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་ཞིང་། འདྲི་བའི་གཞིར་འཇུག་པ་ནི།
 དམིགས་གྱིས་འབྱེད་པའམ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གཞི་གང་རུང་ལས་བརྩམས་ཏེ་འདྲི་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་དོན་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེ་བ་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། ལའི་སྐྱ་
 སྤྱད་པ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། སྟོན་པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་ནི་སོ་
 སོའི་དཔེར་བཞིན་ལ་བརྟགས་ན། ལྷག་བཅས་ཉིད་ཏུ་གསལ་བས་སོ་སོར་དབྱེ་བ་
 དགོས་མེད་དང་། ཆེད་འཛིན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དེ་ནི་ཆེད་བཞིན་པའི་
 དོན་ཅན་ཏུ་མི་འཇུག་པས་དེ་རྣམས་ནི་འདིར་མ་སྦྱོས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། རང་ལྷགས་གྱི་ལ་དོན་སྟོར་ལ་འགྲེལ་བཤད་གསར་པ།
 འདིར་ཅ་བར། ལས་དང་ཆེད་རུང་རྟེན་གནས་དང་། །དེ་ཉིད་ཆོ་སྐབས་ལ་

ལྷ་ཡིན། ཞེས་པའི་དོན་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན། འདིར་ལ་དོན་གྱི་སྤང་ཆམས་གྱི་
རྗེས་སུ་བྱ་ཆོག་དང་འབྲེལ་ནས། དོན་སྟོན་ཚུལ་གཙོ་བོར་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་
སྐབས། ཆོག་སྤང་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་རྒྱུད་དང་། ལས་ཆོག་གང་ཡིན་ཡང་རུང་
གཙོ་བོར་ཆོག་སྤང་དེའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་པའི་ལས་ཆོག་དེ་ཉིད། བྱ་བའི་ཡུལ་
གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པར་ལས་ཏེ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་
དང་། བྱ་བའི་དགོས་ཆེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པར་
རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་དང་། བྱ་བའི་རྟེན་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་
དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པར་རྟེན་གཞི་ཏེ་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱུན་པ་དང་། བྱ་ལས་
ངོ་བོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པར་དེ་ཉིད་དང་། བྱ་
བའི་རྒྱུ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ། ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པར་ཆོ་སྐབས་གྱི་
དོན་ཡིན་ནོ། །

འོན་འདིར་སྤྱི་དགོངས་ཆེན་དུ། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དེ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཕན་
ཐོགས་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་ཞིག་དགོས་པ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ལེགས་སྒྱུར་
གྱི་སྒྲ་གཞུང་ཚན་པའི་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་གྱི་ཆོག་དེ་ཐད་ཀར་བསྐྱར་
བའི་རྗེས་ལྷན་དུ་ངེས་སོ། །འདིར་ཕན་འདོགས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཕན་གཞོན་གཉིས་
གྱི་ནང་གི་ཕན་འདོགས་པ་དེ་མིན་པ། བྱ་བའི་ལས་གྱི་ཆེད་དུ་རྒྱས་པ་ཐོན་པའི་
དོན་ཡིན། དཔེར་ན། སྟོན་པ་ནང་དུ་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་
དེ། སྟོན་ཡོན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དུ་གོ་ན་མི་འགྲིགས་ཤིང་། སྐབས་
དེའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པ། དངོས་པོའི་རང་གཤིས་གྱི་རྒྱས་པ་ལ་གོ་དགོས་པ་ལྟར་
ནོ། །སྐབས་འདིར་ནད་དྲག་པའི་ཆེད་དུ་སྟོན་སྒྱུད་དང་། མི་བསང་པའི་ཆེད་དུ་
དྲག་སྒྱུད་ཅེས་པ་གཉིས་ཀ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཡིན་མིན་ལ་བྱུང་མེད་པས། དེས་
ན་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། བྱ་བའི་དགོས་ཆེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
ཆེད་དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད། ཅེས་བརྗོད་པ་ནི་
དོན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན། ཏ་ལ་ཚུ་སྟོན་དང་། ཏ་ལ་དྲག་སྒྱུད་ཏ་བྱ་
ནི། བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་ཡིན་པས་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་། ཏ་

ཚོད་འདུལ་བ་ལ་སྐབ་བཞོན། རྟ་ནད་འགོག་པ་ལ་སྐྱོན་ཁུང་བཅས་ནི་བྱ་བའི་
དགོས་ཆེད་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་ཡིན་པས་བཞི་པ་ཡིན་པ་ཤེས་སྟེ། །

འོ་ན་རྟེན་གནས་ཞེས་པ་ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པར་སྟོན་
པའི་དོན་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེའང་རྣམ་དབྱེ་བརྟན་པའི་དཔེའི་ཁོངས་གཏོགས་
སྤྱ་བགངས་ཚིག་པ་ཅམ་ལས། བརྟན་པ་དངོས་ནི་བྱ་བའི་རྟེན་གནས་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། འདིར་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་ནི་ལས་ཚིག་གང་
དེས་བྱ་བ་གང་ཞིག་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ཚིག་སྤང་གྱི་རྣམ་པ་བཤད་པའི་
སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སྐར་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས། རྣམ་
དབྱེ་བརྟན་པའི་དཔེར་བརྗོད་དུ་ལས་ཚིག་ཡོད་མི་རུང་བར་བཤད་པ་ནི། ཟེར་
རྒྱུའི་ཐོངས་པའི་གཏམ་སྟེ། སྐབས་འདིར་ལས་དང་ཆེད་དང་རྟེན་གནས་དང་།
དེ་ཉིད་ཆོ་སྐབས་ལྟ་ལས། གཞན་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལས་ཚིག་གི་རྣམ་པ་སྟོན་
པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་བཤད་དགོས་ན། རྟེན་གནས་གཅིག་སྤར་ལས་ཚིག་དང་
འགྲེལ་བ་མེད་པ་ཅིའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་ཡུལ་སོ་སོའི་མཚན་
ཉིད་ནི། ལས་སམ་བྱ་ཡུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པ་
རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། བྱ་བའི་དགོས་ཆེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་
དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་མཚན་ཉིད། བྱ་བའི་རྟེན་གནས་
གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པ་རྣམ་དབྱེ་བརྟན་པའི་མཚན་
ཉིད། བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་
གྱི་མཚན་ཉིད་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱ་བའི་རྣམ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ལ་དོན་གྱི་
སྤང་འཇུག་པ་ཆོ་སྐབས་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་རིགས་སོ། །དེ་ལྟར་རྣམ་དབྱེ་
སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གྱི་གོ་དོན་གསལ་པོར་རྟོགས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐབས་འདིར་
ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པའི་དགོས་པ་ནི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་དེའི་རྗེས་ཐོག་དེ་མ་ཐག་
པའི་བྱ་ཚིག་དེའི་དོན་དུ་ཡིན་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ་ད་གཞི་དཔེར་བརྗོད་
འཛིག་ན་འབྲུལ་པ་ཆེར་མི་འབྱུང་བར་སེམས་སོ། །

རང་ལྷན་གྱི་དེ་ཉིད་དང་ཆོ་སྐབས་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རེུ་མིག་

1	1	1	1	1	1
2	2	2	2	2	2
3	3	3	3	3	3
4	4	4	4	4	4
5	5	5	5	5	5
6	6	6	6	6	6
7	7	7	7	7	7
8	8	8	8	8	8
9	9	9	9	9	9
10	10	10	10	10	10
11	11	11	11	11	11
12	12	12	12	12	12
13	13	13	13	13	13
14	14	14	14	14	14
15	15	15	15	15	15
16	16	16	16	16	16
17	17	17	17	17	17
18	18	18	18	18	18
19	19	19	19	19	19
20	20	20	20	20	20
21	21	21	21	21	21
22	22	22	22	22	22
23	23	23	23	23	23
24	24	24	24	24	24
25	25	25	25	25	25
26	26	26	26	26	26
27	27	27	27	27	27
28	28	28	28	28	28
29	29	29	29	29	29
30	30	30	30	30	30
31	31	31	31	31	31
32	32	32	32	32	32
33	33	33	33	33	33
34	34	34	34	34	34
35	35	35	35	35	35
36	36	36	36	36	36
37	37	37	37	37	37
38	38	38	38	38	38
39	39	39	39	39	39
40	40	40	40	40	40
41	41	41	41	41	41
42	42	42	42	42	42
43	43	43	43	43	43
44	44	44	44	44	44
45	45	45	45	45	45
46	46	46	46	46	46
47	47	47	47	47	47
48	48	48	48	48	48
49	49	49	49	49	49
50	50	50	50	50	50
51	51	51	51	51	51
52	52	52	52	52	52
53	53	53	53	53	53
54	54	54	54	54	54
55	55	55	55	55	55
56	56	56	56	56	56
57	57	57	57	57	57
58	58	58	58	58	58
59	59	59	59	59	59
60	60	60	60	60	60
61	61	61	61	61	61
62	62	62	62	62	62
63	63	63	63	63	63
64	64	64	64	64	64
65	65	65	65	65	65
66	66	66	66	66	66
67	67	67	67	67	67
68	68	68	68	68	68
69	69	69	69	69	69
70	70	70	70	70	70
71	71	71	71	71	71
72	72	72	72	72	72
73	73	73	73	73	73
74	74	74	74	74	74
75	75	75	75	75	75
76	76	76	76	76	76
77	77	77	77	77	77
78	78	78	78	78	78
79	79	79	79	79	79
80	80	80	80	80	80
81	81	81	81	81	81
82	82	82	82	82	82
83	83	83	83	83	83
84	84	84	84	84	84
85	85	85	85	85	85
86	86	86	86	86	86
87	87	87	87	87	87
88	88	88	88	88	88
89	89	89	89	89	89
90	90	90	90	90	90
91	91	91	91	91	91
92	92	92	92	92	92
93	93	93	93	93	93
94	94	94	94	94	94
95	95	95	95	95	95
96	96	96	96	96	96
97	97	97	97	97	97
98	98	98	98	98	98
99	99	99	99	99	99
100	100	100	100	100	100

གོང་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་དག་ལས་ཁོ་མོ་འདོད་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཚམ་དབྱེའི་
མོ་དོན་ཉི་གས་རུས་ཏེ། དཔེར་བཞིན་མོ་སྤྲ་ཞིག་བཀོད་ན། དཔེར་བཞིན་དང་པོ་
ཚམ་དབྱེ་གཉིས་པར། བྱ་བ་གང་བྱ་ཞེས་དྲིས་ཆོ། སློབ་ཁང་ལ་གཙང་སྤྱོད་།
ཅེས་ལན་བཏབ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཐང་ཀ་མོ་བྱབ། ཚམ་དབྱེ་བཞི་པར། བྱ་བ་
གང་ཞེ་ན། དས་སློག་སྤར་ཞིང་ཡོད། ཅིའི་སྤྱིར་དུ་སྤར་ཞེ་ན། སློབ་ཁང་གསལ་
བའི་ཆེད་དུ་སྤར། ཞེས་རྒྱ་མཚན་བསྟན་དགོས་ཤིང་ཡོད་པ་རེད། ཚམ་དབྱེ་
བརྒྱན་པར། བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། དས་སྤམ་ཉི་གས་སྤྱོད་ཞིང་ཡོད། གང་ལ་སྤྱོད་
ཞིང་ཡོད་ཅེ་ན། སློབ་ཁང་དུ་སྤྱོད་ཞིང་ཡོད། ལྟ་བུའི་བྱ་བའི་གནས་ཡུལ་ཉོན་
ཞིང་ཡོད་པ་རེད། །ཡང་དཔེར་བཞིན་གཉིས་པའི་དོན། ཚམ་དབྱེ་གཉིས་པར།
གང་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། ཤིང་ལ་སྟ་རེ་རྒྱུབ་བཞིན་ཡོད། ཅེས་བྱ་ཡུལ་ཐང་ཀར་ཉོན་
རུས། ཚམ་དབྱེ་བཞི་པར། གང་ཞིག་བྱ་ཞེ་ན། རྒྱ་འདྲེན་ཞིང་ཡོད། གང་གི་

ཆེད་དུ་འདྲེན་ཞིན། ཤིང་སྒྲིབ་གི་ཆེད་དུ་འདྲེན་དགོས། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་ཆུ་
 འདྲེན་པའི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་དགོས་ཅིང་ཡོད་པ་རེད། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པར། བྱ་
 བ་གང་འབྱུང་ཞིན། ལུ་བྱག་གྲགས་བཞིན་འདུག །གང་དུ་གྲགས་ཞིན། ཤིང་
 སྒྲིབ་གི་སྒྲིབ་དུ་གྲགས་བཞིན་འདུག །ཅེས་བྱ་བའི་རྟེན་གཞི་སྟོན་ཅིང་ཡོད་པ་
 རེད། དེ་ལྟར་རིགས་འགྲེན་ས་བོད་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་ཐམས་ཅད་
 ལ་དབྱེད་ནས་རྣམ་དབྱེ་གང་གི་ཁོངས་སུ་བསྟུ་དགོས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །
 འདིར་གཞུང་ལམ་ལས་སར་བཟོ་བ་བཏང་། ཞེས་པར་ལས་སར་བྱ་ཡུལ་ཡིན་
 པ་ལས་བྱ་བའི་དགོས་ཆེད་མིན་སྟམ་སྲིད་ཀྱང་སྟོན་མེད་དེ། སྦྱིར་ལ་དོན་གྱི་
 སྤང་ཐེད་པའི་ལས་ས་ཞེས་པ་རྒྱང་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཡུལ་ལ་འཇུག་སྲིད་ཀྱང་། ལས་
 སར་ཞེས་ལ་དོན་གྱི་སྤང་དང་འབྲེལ་བ་ནི་ཡིག་སྐད་དང་། ཁ་སྐད་གཉིས་ཀར་
 དགོས་ཆེད་སྟོན་པའི་རུས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཆུ་ལེན་སར་འགོ། ཟླ་
 འཕྲོ་སར་མངགས། རྩ་རྒྱུག་སར་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ལས་ཆོག་གཉིས་
 ལུན་ཡིན་པ་སྟོས་མ་དགོས་སོ། །

འོ་ན་རྟེན་གནས་ཞེས་པ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་གི་གནས་ཡུལ་གཙོ་བོ་བསྟན་
 དགོས་པ་ཞིག་མིན་ནམ་ཞེ་ན། སྟོན་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་གནས་ཞེས་
 པའི་སྒྲ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་དེས་ཡུལ་གང་
 ཞིག་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་སྟོན་དགོས་པར་སེམས་པ་ནི། རྟོག་འབྲུལ་ཡིན་
 ཏེ། སྐབས་འདིར། ལས་དང་ཆེད་དུ་རྟེན་གནས་དང་། །དེ་ཉིད་ཆོ་སྐབས་
 ལ་སྒྲ་ཡིན། ཞེས་པའི་ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྤང་
 སྦྱིར་བ་དང་། སྤང་གྱི་རྗེས་སུ་ལས་ཆོག་སྦྱིར་དགོས་པ་ཡིན་ན། རྣམ་དབྱེ་བདུན་
 པ་ཁོ་ནར་ལས་ཆོག་མི་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་རྟེན་
 གནས་ཞེས་པ་དེ་སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། འདིར་ལས་ཆོག་
 དང་ཆོག་སྤང་ནི་རྟོག་སྦྱིར་རྒྱུ་ལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
 གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། ཡུལ་གང་ཞིག་ལ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཅམ་
 བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་དེ། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་ཁོངས་

གཏོགས་ཅིང་ཡིན་པ་ལ་འགལ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །

ཡང་འདིར་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་སྐབས་སུ། ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་བར་ལ་ལ་
 དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ། ལས་ཚིག་གི་མ་དེ་ལས་ཚིག་སྤྲོ་
 མའི་བྱ་བ་དེ་ཉིད་འབྱུང་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྲོ་མོ་ལ་ཟུང་
 གྱིན། ཞེས་པ་སྤྲོ་མོ་དང་གྱིན་གཉིས་ཀ་ལས་ཚིག་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་
 ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་སྟེ། སི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་རྟགས་འཇུག་
 གི་མཐར་མིང་མཐར་སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ་འདྲེན་ཚུལ་གསལ་བཤད་ཀྱི་སྐབས་སུ།
 “རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལོ་རྟག་ལ་ཚུ་འདྲེན།
 རྟོར་འཚོང་དུ་འགྲོ། སྤྲོ་མོ་ལ་ཟུང་གྱིན། ལྟ་བུ། ཚུ་འདྲེན་པ་དང་། འགྲོ་བ་
 དང་། ཟུང་གྱིན་པ་རྣམས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གང་གི་དོན་རྣམ་ཆེད་དུ་བྱ་
 བའི་ཡུལ་ལོ་རྟག་ རྟོར་འཚོང་། སྤྲོ་མོ་རྣམས་ཡིན་ལ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་
 སྤྲོ་བསྐྱེད་ནས་བསྟན་པ་ཤེས་སྟེ། །

དེས་ན་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་དུ་
 འཇུག་པའི་ལ་དོན་རྣམས་ནི་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན།
 ཤེའི་ཆེད་དུ་སྐྱུགས་གསོད་པར་བྱེད། ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ན། གསོད་པ་བྱ་བ།
 སྐྱུགས་ནི་ལས། ཤ་ནི་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་གསོད་པའི་བྱ་བས་ཤ་ཐོབ་
 པ་ལ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྤྲོ་མོ་པར་ཟུང་གྱིན་ཟེར་བ་ལ། གྱིན་
 པ་ནི་བྱ་བ། ཟུང་ནི་ལས། སྤྲོ་མོ་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གྱིན་
 པས་སྤྲོ་མོ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་གོ་དགོས་ཤིང་། བར་དུ་ལས་ཀྱི་ཚིག་
 མེད་ཀྱང་ཤེའི་ཆེད་དུ་གསོད། སྤྲོ་མོ་ལ་གྱིན། སོགས་ཀྱང་བཞི་པའི་དོན་དེ་
 ཉིད་ལས་མི་འདའོ། ” ཞེས་གསུངས་པར། འདིའི་དཔེར་བཞིན་དུ་སྤྲོ་མོ་པར་
 ཟུང་གྱིན་ཟེར་ཡང་། འགྲེལ་བཤད་དུ་སྤྲོ་མོ་ཞེས་བྱ་ཚིག་དུ་འགྲེལ་བཤད་
 གནང་འཇུག །དེས་ན་སྤྲོ་མོ་པ་ཞེས་ཡིག་མཁན་གྱིས་བཅས་ལོར་ཡིན་པར་
 དེས། དོན་གྱི་དགོངས་པ་ནི་སྤྲོ་མོ་ཞེས་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་འགྲེལ་བཤད་དུ་
 གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

གནང་ན་དཔེར་བཞིན་རྣམས་དབྱེ་འབྱེད་བདེ་བའི་དགོས་པར་སྒྲུབ་། །

རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་ན། འོ་ན་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་འི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་མ་ཁྱབ་པའི་སྒྲིན་མེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་སྒྲིན་མེད་དེ་འདིར་བྱ་བའི་རྟེན་གཞི་གཙོ་བོར་སྒྲིན་པ་ཞེས་པར། གཙོ་བོ་ཞེས་པའི་ཆོག་སྒྲིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེས་བྱ་ཆོག་མེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་མེད་པ་གཙོ་བོར་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་བཞིན་ཡིན་ན་བྱ་ཆོག་ཅན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་སྒྲིན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཉིད་སྒྲིབ་ལ། 《བོད་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲིབ་རྒྱུ་གསལ་འཕུག་དོགས་》 ཀྱི་ནང་དུ་ལ་ན་གཉིས་དེ་ཉིད་ལ་འཕུག་པའི་དཔེར་མང་པོ་ཞིང་བཀོད་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་ལ་ཞིབ་དུ་དཔྱད་ན་མང་ཆེ་བ་ནི་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་བཞིན་མ་ཅོར་བའོ་ནམ་འདུག །འགའ་ཞིག་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་དུ་གོ་ཞིང་ཡོད་པར་འདྲ་བ་ལས། ཁོ་བོས་རི་ལྟར་དཔྱད་ཀྱང་བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པ་གཏན་ནས་རྟོག་ཅིང་མི་འདུག །འདིར་དཔེར་མཚན་ཅམ་འགའ་ཞིག་བཤད་ན། བ་ལང་ལ་དཀར་ཟལ་ཡོད། ཤིང་ལ་ཅན་དན་ཡོད། བོད་མི་ལ་མཁས་པ་ཡོད། འབྲུ་ལ་གྲོ་ཡོད་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་ཡིན་ཚུལ་སྒྲིབ་མང་པོ་ཞིག་གསལ་བཤད་གནང་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་འགྲེལ་བཤད་རི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་བོ་ནམ་སྒྲུབ་། སྒྲིབ་བཏང་ལ་དོན་གྱི་སྤང་དེ་བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་འཕུག་པའི་དཔེར་བཞིན་ཅིག་དགོས་ཤིང་། དཔེར་བཞིན་འདི་དག་གི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་གི་རྟེན་སྒྲིབ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག །དེས་ན་ལ་དོན་གྱི་སྤང་བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་འཕུག་པའི་མཚན་ཉིད་ཚང་ཡོད་པ་མ་རེད། །

ན་ཡིག་དེ་ཉིད་ལ་འཕུག་པའི་དཔེར་ལའང་མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་ཆ་ཆོག །
བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། །མི་སྒྲོགས་མེད་ན་དགའ་མ་གཏོགས།
ཞེས་པ་དེ་བཀོད་འདུག་ཀྱང་། འདིའི་ནང་གི་ན་ཡིག་ནི་མཁས་སྒྲིན་སྒྲིབ་བལྟས་
ཀྱང་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ཡིན་པ་ཚུད་མེད་ཅིག་རེད། ནད་པ་ཁ་མལ་ན་ཡོད།

ཞེས་པ་འདི་འང་ནད་པ་དེའི་ན་ཚ་སྣ་མ་ནང་བཞིན་བཟང་དུ་མ་སོང་ལ། རན་
རུ་ཡང་མ་སོང་བའི་དོན་ཡིན་པར་འདྲ། དེ་ལྟར་ན་འདིར་རང་སོར་ན་གནས།
ཟེར་བའི་ན་ཡིག་དེ་ཡིན་པས་དེ་ནི་བདུན་པ་གནས་གཞི་དངོས་ཡིན་པ་ཐེ་ཚོམ་
མེད་པ་ཞིག་སྟེ། འདི་ལ་བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་བྱ་ཚོག་མེད་པའི་ཕྱིར་
དང་། དེ་ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

《ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་》ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་དུ། “འོན་ཀྱང་ཁ་
སྐད་དང་ཡིག་སྐད་གང་ཡིན་ཡང་། སོ་ན་གནས། བདེ་ཐོག་ན་ཡོད། བཞག་ས་
ན་ཡོད། རི་རྒྱག་ལ་སོང་། ལུ་བྱག་ཁྲ་ལ་ལོག །ལྷགས་གསེར་ལ་བསྐྱར། ཞེས་པ་
ནམས་ནི་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མི་སེམས་སོ།”ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སོ་ན་གནས་
དང་། བདེ་ཐོག་ན་ཡོད། བཞག་ས་ན་ཡོད་ཅེས་པའི་དཔེར་བཞིན་དེ་དག་ནི་
ནམ་དཔྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་བཞིན་བསྟོན་མེད་ཡིན་པ། མཁས་སློན་སྤྱི་ལྟར་
རྟོགས་སྟེ། རི་རྒྱག་ལ་སོང་། ལུ་བྱག་ཁྲ་ལ་ལོག །ལྷགས་གསེར་ལ་བསྐྱར། ཞེས་
པ་འདི་དག་ལས་རི་རྒྱག་ལ་སོང་དང་། ལུ་བྱག་ཁྲ་ལ་ལོག་ཅེས་པ་འདི་གཉིས་
ཡུལ་སྐད་ཉི་ཚེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བྱང་བ་ཙམ་སེམས་ཀྱང་།
བོད་སྐད་ཡང་དག་ལ་རི་རྒྱག་དུ་སོང་། ལུ་བྱག་ཁྲ་རུ་གྱུར་ཞེས་པ་ཁ་སྐད་དང་
ཡིག་སྐད་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་ཆེ། ལྷགས་གསེར་ལ་བསྐྱར། ཞེས་པ་ནི་ནམ་ཡང་
དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་མི་འོས་ཏེ། བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་
ཚོག་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱར་ཞེས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚོག་ཡིན་
སྟབས་བསྐྱར་བྱ་ལྷགས་ཀྱི་དངོས་པོའི་སྐབས་སུ་གསེར་མིན་ལ། བསྐྱར་ཟེན་པའི་
གནས་སྐབས་ན་གསེར་ཡིན་པ་ལས་ལྷགས་མིན། དེས་ན་དེ་གཉིས་ནམ་ཡང་བྱ་
ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོང་མི་སྲིད། དཔེར་བཞིན་འདི་རིགས་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
འཚོ་བའི་ནང་དུ། ནམ་ཡང་མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་རི་བོང་གི་རྩ་ལ་ཅེ་མོ་ནོ་རྩལ་གྱི་
ཚད་བཤད་པ་བཞིན་ནོ། །

བསྐྱར་སྒྲིབ་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ སི་རྒྱའི་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས། བཞི། བདུན་པ་རྣམས་ལས་ཁྱོད་མི་འདོད་པ་གང་གང་།
- ༢ སི་རྒྱའི་ན་ཡིག་འཇུག་སྒྲིབ་གཞན་བརྒྱད་བསྟན་པ་དེ་དག་གི་དཔེར་བཞིན་གསར་པ་རེ་གིས།
- ༣ སི་རྒྱའི་ལ་ཡིག་འཇུག་སྒྲིབ་གཞན་གཉིས་གང་དང་། དེ་དག་གི་དཔེར་བཞིན་གསར་པ་རེ་གིས།
- ༤ སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་སྒྲིབ་ལྷང་ལ་དབྱང་འབྲས་གཙོ་བོར་གང་བསྟན་འདུག
- ༥ ཁོ་བོའི་ལ་དོན་གསར་འགྲེལ་ལྷགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་གིས།
- ༦ ཁོ་བོའི་ལ་དོན་གསར་འགྲེལ་ལྷགས་ལ་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་བྱང་ཚས་གཙོ་བོ་གང་ཡིན།
- ༧ རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་ཡོད་པ་གང་གང་ཡིན།
- ༨ ཤིང་ལ་སྟ་རེ་བསྟན་དང་། ཤིང་གཙོད་པ་ལ་སྟ་ཏེ་བསྟན་གཉིས་ལ་བྱང་པ་ཅི་ཡོད།
- ༩ སྒྲིང་མོ་ལ་ཟས་སྒྲིན་དང་། སྒྲིང་མོ་པ་ལ་ཟས་སྒྲིན་གཉིས་ལ་བྱང་པ་ཅི་ཡོད།
- ༡༠ སྒྲིང་པོ་ལ་ཟས་སྒྲིན་དང་། སྒྲིང་པོའི་ཆེད་རྒྱ་ཟས་སྒྲིན་གཉིས་ལ་བྱང་པ་ཅི་ཡོད།
- ༡༡ གཞུང་ལམ་རྒྱ་རྒྱངས་འཁོར་རྒྱལ་དང་། གཞུང་ལམ་རྒྱ་རྒྱངས་འཁོར་བཙོས་གཉིས་ལ་བྱང་པ་ཅི།
- ༡༢ འབྲུ་རིགས་ལ་གྲོ་ཡོད་སྟགས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་འདི་དག་དེ་ཉིད་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་།
- ༡༣ བསམ་གཏན་དང་པོ་ན་ཐམས་ཅད། སྟགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་།

སྟོབ་ཆན་བདུན་པ།

ལ་དོན་དཔེར་བརྗོད་སྟོར་གྱི་དྲིས་ལན་དང་མཐའ་དབྱད།

ས་བཅད་དང་ཕྱོད་ དྲིས་ལན་སྟོར།

སྟོབ་ཆན་འདིའི་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་ནི། 《ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་》 ཏུ་བསྟན་
 པའི་སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་ནང་གི་ཆུ་མ་དབྱེ་གཉིས་བཞི་བདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོར་ལ་
 དྲི་བ་འགའ་ཞིག་བཀོད་ཡོད་པ་དེའི་དྲིས་ལན་གྱི་ཚུལ་ཏུ་སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་ནང་
 གི་སྟེ་རྟེན་སྟེ་བཀོད་པའི་ལ་དོན་གྱི་དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ལ་འགྲེལ་བཤད་མདོར་
 བསྟུས་ཞིག་ཁྱུ་ཡིན། སྟོར་སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་འདི་ཉིད་བོད་གངས་ཅན་སྟོངས་
 སྟེ་ཡོངས་གྲགས་ཚོད་མེད་གྱི་སྟེ་རྟེན་ཆུ་མ་འགྲེལ་པ་ཞིག་དང་། ལེགས་སྟུར་གྱི་
 སྟེ་གཞུང་དང་། མདོ་དབྱུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐད་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་ནས་
 སྟེ་གྱི་འགྲེལ་བྱེད་སྟེ་གྱུང་མ་རྟོགས་པའི་གནད་འགག་མང་པོ་ཞིག་ལ་གསལ་
 བཤད་དང་ཞིབ་འགྲེལ་གནང་ཡོད་པ་འདིས་དེང་རབས་བད་སྟོན་རིག་པར་ཞིབ་
 འཇུག་བྱ་རྒྱུའི་མང་གཞི་ལེགས་པོ་ཞིག་གྱུང་གཏིང་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཏུས་
 རབས་དང་བསྟན་པའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ། སྟེ་གྱི་གཞུང་
 རྟོན་པའི་དགོངས་དོན་སོ་སོ་རྒྱ་ལྟོངས་བྱེད་ཅིང་བསྟན་པས་མི་འཇུག་ཤིང་།
 གཞུང་རྟོན་སོ་སོའི་དགོངས་དོན་འབྲུལ་མེད་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱས་ཤིང་དེའི་ཐོག་ཏུ་
 དེང་རབས་ཀྱི་བད་སྟོན་རིག་པའི་སྟེ་འགྲོས་དང་བསྟན་ཞིང་། ཞིབ་འཇུག་དང་།
 གསར་སྟོན་བྱ་རྒྱེ། བོད་ཀྱི་བད་སྟོན་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་འདི་ཉིད་ཆ་ཆར་བ་
 དང་། ཆེན་རིག་དང་མཐུན་པའི་བད་སྟོན་རིག་པ་ཞིག་གསར་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་
 དེང་རབས་གཞོན་ནུ་ཚོའི་འོས་འགན་ཞིག་རེད། འདིར་སི་རྟའི་ལ་དོན་དཔེར་
 བརྗོད་ཀྱི་དོགས་གཙོད་སྟོར་ལ། 《ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་》 ཏུ། “ལ་དོན་གྱི་དཔེར་
 བརྗོད་སྟེ་བས་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་མི་འདྲ་བ་མང་ཏུ་མཆིས་པ་རྣམས་རང་
 རང་གི་གཞུང་ལ་བསྟུས་ནས་ངེས་པར་བྱ་བ་ལས་མཐའ་དག་པ་འདིར་བརྗོད་ཏུ་

མི་ལང་ལ། སི་རྒྱལ་བཀོད་པའི་དཔེར་བཞིན་ནམས་སྤྱོད་གས་པ་འགའ་མཆིས་
པ་འདི་ལྟར། ལྷ་ཏིག་ཐེང་མཛེས་སྤྱོད་ལྷ་ཕྱི་རང་གིས་བཀོད་པ་དང་གཞན་གྱིས་
བཀོད་པ་འཐད་པའི་དཔེར་བཞིན་ལ། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བཞིན་བཙུ་
བརྟན། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་དཔེར་བཞིན་བརྟན་བརྟན། རྣམ་དབྱེ་བརྟན་པའི་
དཔེར་བཞིན་ཉིད་རྟག། །དེ་ཉིད་གྱི་དཔེར་བཞིན་བརྟན་དགུ་བཀོད་པ་ལས།
ཀུན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། བརྟན་ཅི་ལ་མོས་བཞི་པར་བཞག་འདུག་སྟེ་དེ་
གཉིས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅི། བརྟན་ཅིའི་དོན་རྟེན་མོས་ཞེས་བཙན་སྒྲུབ་རི་ལྟར་
བྱས་ཀྱང་སྤྱི་འཐེན་ནས་ཁ་ནང་རྟེན་སྒྲིབ་དཀའ་འོ།” ཞེས་གསུངས་པའི་ལན་རྟེན།

འདིར་ལ་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ལ་སི་རྒྱལ་རང་གི་ལྷ་བ་མཚོན་པའི་དཔེར་བཞིན་དངོས་
ལ། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བཞིན་བརྟན་དང་། བཞི་པའི་དཔེར་བཞིན་
བརྟན། བརྟན་པའི་དཔེར་བཞིན་བརྟན། དེ་ཉིད་གྱི་དཔེར་བཞིན་བརྟན། ཆེ་
སྐབས་གྱི་དཔེར་བཞིན་བརྟན་བཙན་བཀོད་འདུག། །གཞན་ཡང་སྒྲིབ་རྒྱུ་སྤྱོད་
གཞན་གྱིས་བཀོད་པའི་དཔེར་བཞིན་འགའ་ཞིག་དོས་འཛིན་ནོར་བར་སེམས་པ་
ནམས་རྩེ་ཉིད་གྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ན་རྣམ་དབྱེ་གང་ཞིག་གི་དཔེར་བཞིན་འོས་ཚུལ་
བསྟན་པ་དང་། རྟགས་འཇུག་གི་སྐབས་སྤྱོད་མིང་མཐར་སྤྱད་དང་རྣམ་དབྱེ་
འདྲེན་ཚུལ་བརྟག་པའི་སྐབས་སྤྱོད་བོད་སྐད་དང་ལེགས་སྒྲུབ་པན་ཚུན་བསྟན་ནས་
རྣམ་དབྱེ་འཇུག་ཚུལ་ལ། དཔྱད་པའི་དཔེར་བཞིན་བཀོད་པ་ཁག་གཅིག་བཙན་
ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་འདིར་སི་རྒྱལ་རང་ལུགས་གྱི་དཔེར་བཞིན་དང་། གཞན་
གྱི་དཔེར་བཞིན་ནོར་བར་བཙན་པ་དང་། གཞན་དོར་སྒྲུབ་རིག་པའི་ལུགས་དང་
བསྟན་ནས་བཀོད་པའི་དཔེར་བཞིན་རིགས་གསུམ་ལ་བྱད་པར་གང་འཆམས་རེ་
ཡོད་དེས་སོ། །

དེང་རབས་བརྟན་སྒྲིབ་རིག་པའི་སྤྱི་འགོས་ལྟར་རྟེན་སྒྲིབ་ཀྱི་བོད་སྐད་དང་
བསྟན་ན། སི་རྒྱལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་བཞི་བརྟན་པའི་དཔེར་བཞིན་ནམས་ལའང་
མི་འགྲིགས་པའི་སྤྱི་འཐེན་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། རྟན་ལྟར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
རེད། དཔེར་ན། ཁོ་བོའི་སྤྱི་འཐེན་དོར་སི་རྒྱལ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་དཔེར་བཞིན་

ནམས་སྤྱད་མན་པར་བཅེ་དང་། ཤིང་ལ་ཚུ་འདྲེན་ལྟ་བུ་ནམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་།
 ཚོགས་ན་ནོར་འབྱེད་བརྟན་པར་འོས་པ་མཐོང་། ཞིབ་རྟུ་དབྱེད་ན་ལ་ན་གཉིས་
 གྲང་འཇུག་ལྷལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ན་ཡིག་བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པ་ཤས་ཆེ་བས་དེས་
 ན་ཚོགས་ན་ནོར་འབྱེད་ཅེས་བརྟན་པ་དང་། ཚོགས་ལ་ནོར་འབྱེད་ཟེར་ན་གཉིས་
 པར་གྱུར་པ་ནི་བོད་སྐད་ཀྱི་རང་གཤིས་ཡིན། འོན་ཀྱང་སི་རྟའ་མ་བརྟག་མ་
 དབྱེད་པའི་སྒྲིབ་ནས་དཔེར་བཞིན་ནམས་བཀོད་པ་ཞིག་མིན་ཞིང་། དེ་དག་ལེགས་
 སྦྱར་དང་བསྟུན་ནས། བོད་སྐད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་བཀོད་པའི་སྒྲིབ་མདོར་བསྟུས་
 ཞིག་ལྟ་བུར།

༡ ལན་དང་པོར། ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། བརྟན་ཅི་ལ་མོས་བཞི་པར་
 བཞག་འཇུག་སྟེ་དེ་གཉིས་མི་འདྲ་བའི་བྱེད་པར་ཅི། བརྟན་ཅིའི་དོན་རྟུ་མོས་ཞེས་
 བཅོན་སྒྲུར་ངི་ལྟར་བྱས་ཀྱང་སྤྱི་འཐེན་ནས་ཁ་ནང་རྟུ་སྟེབ་དཀའོ། ཞེས་པའི་
 ལན་རྟུ། ཐོག་མར་དཔེར་བཞིན་འདི་གཉིས་ཀ་སི་རྟའི་འདོད་པའི་ལ་དོན་གྱི་
 དཔེར་བཞིན་དངོས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས། ཀྱན་ལ་དགའ་ནི་གཞན་
 ལུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཅེས་པ་དོས་བབྱང་བའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཞིང་། དེའི་དཔེར་བཞིན་
 རྟུ་འཛོག་པ་དེར། སི་རྟའ་དབྱེད་པར་དེ་དོས་བབྱང་མ་ཡིན་པ་ནམ་དབྱེ་གཉིས་
 པའི་དཔེར་བཞིན་རྟུ་འོས་ཆེ་བ་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན། བརྟན་ཅི་ལ་མོས་ཞེས་
 པ་ནི། སྐབས་སྤྱད་བབ་པའི་བཞིན་བྱ་སྤྱོད་གཞུང་གི་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་བཤད་
 པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། [[དེ་བཞིན་རྟུ་སྦྱར་ཏེ་མིང་དེའི་མཐའ་
 ཆེད་རྟུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད། མོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་ན་ནམ་དབྱེ་བཞི་པ་འཇུག་པས་བརྟན་ཅི་ལ་མོས་པ་
 ཞེས་སྤྱད་འཇུག་བ་དང་།]] ཞེས་མོས་པ་དེ་ཆེད་རྟུ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པར་གསུངས་པ་
 ནི། སྤྱོད་གཞུང་ཅན་པའི་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་དཔེར་བཞིན་ཐད་བསྟུར་བྱས་པ་
 རྟེན་ལྷལ་མིན་ནམ་སྟམ་པས་དབྱེད།

༢ ལན་གཉིས་པར། བརྟན་ཅིར་བསྟུར་གཉིས་པ་དང་། བརྟན་ཅི་ཅ་བསྟུབ་
 བཞི་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་རྟུ། འདིར་ནམ་དབྱེ་བཞི་པའི་དཔེར་བཞིན་དེ།
 བརྟན་ཅི་ཅ་བསྟུབ་ཅེས་སི་རྟའི་བཞི་པའི་དཔེར་བཞིན་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་།

པོ་ནི། དཔེར་བཞིན་འདི་དག་དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲུབ་སྒྲུས་ནས་བཞིན་
 པའི་ངག་སྒྱུར་ཡིན་པར་བཞིན་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། [[ཆོས་སྒྲིགས་སུ་དགའ་བ་སྤྱད།
 དམན་པར་བཅེ། བདུད་ཅིར་བསྐྱབ། ཤིང་གཙང་རུ་སྒྲུ་རེ་དགོས། གྲུབ་ཏུ་རེ། གར་ལྟ་བ་
 ལ་སྒྲོན་མེ་ཐོགས། ཤིང་ལ་ཆུ་འདྲེན། ཆོགས་ན་ནོར་འབྱེད། ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་སྒྱུར་བར་
 བྱ་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ། དེའི་ཆེད་ལ། དེའི་དོན་དུ། དེའི་དོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་རུ་ལྟ་བུ་དགོས་
 ཆེད་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲུ་དང་ལུན་པ་རྣམས་ནི་ཆེད་གྱི་དོན་ཡིན་པ་སྒྲིས་མ་དགོས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ནི་དོགས་པའི་གནས་སུ་སྤང་།] ཞེས་གོང་གསལ་དཔེར་
 བཞིན་འདི་དག་ལ་དེའི་དོན་དུ། དེའི་ཆེད་དུ་རྣམས་བསྐྱས་པ་ཅམ་ལས་དོན་
 གྱིས་ཐོབ་པ་བསྐྱན་པས་དེའི་ཕྱིར་ན་བཞི་པའི་དཔེར་འཛིག་པར་ངེས། །

རྒྱ་མཚན་གཉིས་པ། འོག་དུ། ཆ་བ་ལས། “དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འདུག་
 པ། །མཐར་སྒྱུར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལས། །སྤྱི་འདུག་ཡོད་དམ་བྱེད་པ་ཡོད།”
 ཅས་པའི་དོན་སྤྱི་བདེ་གི་འཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེའི་འཕྲད་གཉིས་སྒྱུར་ཚུལ་མི་འདྲ་
 བ་ནི། རྣམ་དབྱེའི་འཕྲད་རྣམས་ནི་མིང་སྤྱི་མའི་རྒྱུ་ཁོ་ལ་བརྟེན་ནས་
 འདུག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། སྤྱི་མའི་མིང་ཆོག་དེའི་མཐར་སྒྱུར་རྒྱུའི་མིང་དོན་
 འོག་མ་དང་བསྐྱན་ནས་འཕྲད་གང་དགོས་བརྟགས་ནས་སྒྱུར་དགོས་པ་ཞིག་རེད།
 དེས་ན་ཆོག་སྒྱུར་ཁོ་ན་ལ་ལྟོས་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་པ་ཆ་ཆང་དེའི་དོན་ལ་
 བརྟག་ནས་རྣམ་དབྱེའི་འཕྲད་གང་དགོས་སྐབས་དང་བསྐྱན་ནས་སྒྱུར་དགོས་པ་
 ཞིག་རེད། དེས་ན་གོང་གསལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་རྣམས་དགོས་ཆེད་གྱི་དཔེར་འོས་
 པར་དོན་ལ་གནས་པ་ཞིག་རེད།

བདུད་ཅིར་བསྐྱར་གོང་ཞུས་ལྟར་མིང་མཐར་འདྲེན་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་སུ།
 [[བསྐྱར་རྟ་བུ་ལས་སུ་བྱ་བའི་སྒྲུ་ཡོད་ན་གཉིས་པ་ཐོབ་པས་བདུད་ཅིར་བསྐྱར་ཅས་དང་།]]
 དོན་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་གཙུག་པོར་སྒྲོན་པའི་ཆེད་དུ་འདུག་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་ཡིན་
 པས་སྒྲུ་སྒྱུར་དང་དོན་སྒྱུར་གང་གི་ཆ་ནས་བརྟག་ན་བྱ་བུལ་གཙུག་པོར་བསྐྱན་པ་
 ཞིག་ཡིན་པར་གསལ། །

༡ ལན་གསུམ་པར། ཀུན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། རྟིག་པ་ལ་འཛིགས་

བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། དཔེར་བཞིན་འདི་གཉིས་ཀ་མི་རྒྱུ་
 རང་ལུགས་དངོས་མིན། ཁོང་གི་དཔེར་བཞིན་འདི་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོར་ལ་འགྲེལ་
 བཤད་གནང་བའི་སྐབས་སུ། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་ཀྱིས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་
 འགྲེལ་བཤད་མི་འདྲ་བ་གནང་བ་ལས་མཐའ་གཅིག་དུ་དཔེར་བཞིན་འདི་གཉིས་
 སོ་སོ་ཐ་དད་པའི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་། བདུན་པ་ཡིན་པའི་ཁ་ཚཱ་བཅད་
 རས་གསུངས་མེད་པ་དེ་ཐུགས་ལ་འཛིན་དགོས། དང་པོ་ནི། ཀྱན་ལ་དགའ་
 ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་གོང་དུ་ལན་དང་པོའི་ནང་གཟིགས། སྤྱི་པ་ལ་འཛིན་སྟེ།
 སྤྱི་པ་ལ་སྤྱི་པ། ཅིས་པའི་དཔེར་བཞིན་དེ་ལེགས་སྒྱུར་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་པོད་སྐད་
 ཏུ་བསྒྱུར་སྐབས། ལེགས་སྒྱུར་ཀྱི་ཚིག་ཐུབ་ནང་གི་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་པའི་ཐད་དེ་པོད་
 སྐད་ཏུ་ཐད་ཀར་བསྒྱུར་ན་མི་འགྲིགས་སྐབས། དེ་ལ་དོན་ཏུ་བསྒྱུར་ཞིང་ལེགས་
 སྒྱུར་ཏུ་འཛིན་སྟེ་པ་དང་། སྤྱི་པ་པའི་ཁྱུངས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་པ་
 སྒྲོར་བ་ཞེས་འགྲེལ་བ་ལྟར། པོད་སྐད་ཏུ་འཛིན་སྟེ་པའི་གནས་སྟོན་པའི་ལ་དོན་
 ཞེས་ལེགས་སྒྱུར་དང་དོན་མཐུན་པ་འགྲེལ་ཚིག་ཅིས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཅུམ་ལས་
 མཐའ་གཅིག་དུ། ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་འདོད་པའི་བདུན་པ་མཚན་ཉིད་པ་བཤད་
 པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།

༤ དྲིས་ལན་བཞི་པར། ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། སེང་གེ་ལ་སྤྱི་པ་བདུན་
 པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་ནི་གོང་གི་དྲིས་ལན་དང་པོ་དང་། གསུམ་པའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་པས་དེར་གཟིགས།

༥ དྲིས་ལན་ལྔ་པར། ཀྱན་ལ་དགའ་གཉིས་པ་དང་། དམན་པར་བཅེ་བཞི་པ་
 ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། འདིའི་གོང་དུ་ལན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པའི་
 སྐབས་སུ་བཤད་ཅིན་པས་དེར་གཟིགས།

༦ དྲིས་ལན་དྲུག་པར། དེ་ཏུ་སྦྱིད་གཉིས་པ་བཞག་པ་འཐད་པ་དང་། ས་
 ལ་ཉལ་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། འདི་ཡང་དཔེར་བཞིན་འདི་
 གཉིས་ཀ་མི་རྒྱུ་རང་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་མིན་ལ། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་བཞིན་པའི་
 ཏུས་ཡང་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། དེ་

ཅུ་རྒྱུད་གཉིས་པར་འཐད་གསུངས་པ་ནི། གཞན་ལུགས་ངོས་བབྱང་གི་དཔེར་
 དགག་པའི་སྐབས་སུ། ལ་དོན་ངོས་བབྱང་གི་དོན་ལ་འཇུག་པ་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་
 ན་འདི་ལྟ་བུའི་དཔེར་བཞིན་ནི། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པའི་གཏལ་ཅུ་འཛོག་ན་འཐད་པ་
 ཅམ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། ས་ལ་ཉལ་ནི། བོད་སྐད་ལའང་
 ལེགས་སྒྱུར་དང་བསྟན་ནས། རྣམ་དབྱེ་སྔ་སྔའི་འཇུག་པ་གསལ་བཤད་བྱེད་པའི་
 སྐབས་ཀྱི་ལེགས་སྒྱུར་དང་མཐུན་པའི། དཔེར་བཞིན་བསྟན་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་
 ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས། དེས་ན་དཔེར་བཞིན་འདི་གཉིས་སི་ཏུ་རང་ལུགས་ཀྱི་
 དཔེར་བཞིན་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

དོན་ལ་དཔེར་བཞིན་འདི་གཉིས་ཁྱད་པ་ཆེ་སྟེ། དེ་ཅུ་རྒྱུད་ཅེས་ཡང་བསྒྱུར་
 དཔེར་བཞིན་གོ་བདེ་བ་ཞིག་བཀོད་ནས་འགྲེལ་ན། ལྟ་ས་ཅུ་རྒྱུད། ཅེས་པ་ལྟ་
 ས་ནི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུད་ནི་སེམས་ཀྱི་བྱ་བ་
 ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིབ་ཡི་ཆོས་ཡིན་སྟབས། ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་དོན་ཏུ་མི་
 འཇུག །དེས་ན་ཆོག་སྒྱུར་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་འོས་མེད་དོ།
 ས་ལ་ཉལ་དང་། གདན་ལ་འཇུག་ཆུ་ལ་ཁྱུགས། ཁྱད་ཏུ་འཇུག། ཅེས་པའི་
 དཔེར་བཞིན་འདི་དག་ནི། སི་ཏུའི་ལེགས་སྒྱུར་དང་བོད་སྐད་གོ་བསྟར་སྐབས་
 ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བརྟན་པའི་དཔེར་བཞིན་རིགས་གཅིག་ཡིན་ལ། འདི་རིགས་ནི་སྒྲིབ་
 སྒྱུར་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་གཉིས་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་ཆེ་ལ། དོན་སྒྱུར་ཏུ་
 གནས་གཞི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་ཤིང་ཆེ་བ་མ་ཟད། ཉལ། འཇུག །ཁྱུགས།
 འཇུག། ཞེས་པའི་བྱ་ཆོག་འདི་དག་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡུལ་གང་ཏུ་གནས་
 པ་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་རུས་པ་དང་ལྟན་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ན། དཔེར་བཞིན་འདི་
 དག་བརྟན་པ་གཙོ་བོར་གོ་དགོས་པར་བཞིན་འཇུག །འདི་དག་ནི་སི་ཏུའི་སྒྲིབ་
 གཞུང་གི་དཔེར་ལྟར། ཆོག་སྒྱུར་དབང་ཏུ་གཉིས་པ་དང་། དོན་སྒྱུར་དབང་ཏུ་
 བརྟན་པ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་པ་འདི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་བོད་སྐད་ལ་མེད་པ་མང་དོ།
 ཞེས་གསུངས་པ་དེའི་རིགས་ཡིན།

ལྟ་ དྲིས་ལན་བརྟན་པར། རྟོག་པར་གཞུགས་བརྟན་བྱེད་གཉིས་པ་དང་།

བུམ་པར་ཚུ་སྒྲུགས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། འདིར་རྫོང་བར་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་ཅེས་པ་ནི། སི་རྟའི་འདོད་པའི་ཆུ་མ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་བཅོམ་ཡིན། རྫོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་བསྐྱོར་བའི་དོན་ཡིན། དེས་ན་རྫོང་བྱ་བའི་ཡུལ། རྗེས་འཇུག་ར་ཡིག་ལ་དོན། གཟུགས་བརྟན་བྱེད་བྱ་ཆོག །དཔེར་བཅོམ་འདི་བྱ་བའི་ཡུལ་གཙུག་པོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ། ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་ཡོད་པས་ན་གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན། བུམ་པར་ཚུ་སྒྲུགས་ཞེས་པ་ནི། སི་རྟའི་མ་བརྟན་མ་དབྱེད་པར་ཆུ་མ་དབྱེད་བདུན་པ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ཞིག་མིན་ཏེ། སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟེན་བཞིན་དུ་བུམ་པར་ཚུ་སྒྲུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བུམ་པ་ལ་བྱ་བ་སྒྲུགས་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས། གཉིས་པའམ་ཚུ་བརྟན་པའི་ཆ་ནས་གནས་གཞི་སྟེ་ཆུ་མ་དབྱེད་བདུན་པ་གང་རུང་འཇུག་ཅིང་། ཕྱི་མ་འདི་རིགས་ཀྱི་ཆུ་མ་དབྱེད་བྱེད་སྤང་ལ་མེད་པ་མང་ངོ་། ཞེས་གསལ་བཤད་གནང་འདུག །

༡ དྲིས་ལན་བརྒྱུད་པར། རྒྱལ་རྒྱུ་སྒྲུགས་གཉིས་པ་དང་། རྒྱལ་རྒྱུ་འཇུག་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། རྒྱལ་རྒྱུ་སྒྲུགས། ཞེས་པ་སི་རྟའི་གཉིས་པའི་དཔེར་བཅོམ་འཇུག་མེད་ཡིན་ལ། འདི་ཆུ་མ་དབྱེད་གཉིས་པ་ཡིན་མིན་ཐད་དོགས་པ་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད། རྒྱལ་རྒྱུ་འཇུག་བདུན་པ་ཡིན་དོན་གོང་དུ་དྲིས་ལན་དུག་པའི་སྐབས་སུ་བརྟན་ཟིན་ཏོ། །

༢ དྲིས་ལན་དབྱེད་པར། རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་ཞུགས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། འདི་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་འགྲོ་ནི་སི་རྟའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མ་དབྱེད་གཉིས་པའི་དཔེར་བཅོམ་ཡིན་ཞིང་། འདི་གཉིས་པ་ཡིན་མིན་ལ་མཁས་སྒྲུན་སྤྱད་ཀྱང་ཚད་མི་སྲིད། རྒྱ་ལ་ཞུགས། ཞེས་པའི་དཔེར་བཅོམ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་གོང་དུ་དྲིས་ལན་དུག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

༣ དྲིས་ལན་བརྒྱུད་པར། རྫོང་བར་གཟུགས་བརྟན་བྱེད་གཉིས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱགས་ལ་གསེར་འཇུག་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། འདི་གཉིས་ཀྱི་སི་རྟའི་རང་ལུགས་ཀྱི་ཆུ་མ་དབྱེད་གཉིས་པ་དང་། བདུན་པའི་དཔེར་བཅོམ་ཡིན་ལ། རྫོང་བར་གཟུགས་བརྟན་བྱེད། ཅེས་པའི་འགྲེལ་བཤད་དྲིས་ལན་བདུན་

པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། ལྷགས་ལ་གསེར་འབྲུག་ཅིས་པ། ལྷགས་དང་གསེར་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། ཚོག་སྒྲིབ་འདིའི་ནང་དུ་གསེར་གྱི་རྟེན་གཞི་གཙོ་བོ་ལྷགས་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས། བརྒྱུན་པ་འཛིག་ཡོད་པ་རེད། ཅིས་འགྲེལ་སྒྲིབ་འདུག།

༡༡ དྲིས་ལན་བརྒྱུད་གཅིག་པར། ཞིང་ལ་ཆུ་འདྲེན་གཉིས་པ་དང་། གཡུལ་དུ་གོ་བོས་བརྒྱུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། སི་རུའི་དཔེར་བཞིན་དུ་ཞིང་ལ་ཆུ་འདྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན་ཅིག་གཏན་ནས་མ་རྟོག་པར། སྤང་ལ་ཆུ་འདྲེན་དང་། ལོ་རྟོག་ལ་ཆུ་འདྲེན། ཞེས་པ་སྟོན་རྗེས་གྱི་དཔེར་བཞིན་ནམས་སུ་འདུག་ཀྱང་། དེ་དག་ནི་ནམ་དཔྱེ་བཞི་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ་འཛིག་འདུག་པ་ལས་གཉིས་པའི་དཔེར་བཞིན་འཛིག་པར་མ་མཐོང་། གཡུལ་དུ་གོ་བོས། ཅིས་པར་ལེགས་སྒྲུབ་གྱི། ནམ་དཔྱེ་བརྒྱུན་པའི་དཔེར་བཞིན་ལ་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་འདི་ནི་བྱ་བའི་བརྟེན་གནས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འདུག་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། བོད་སྐད་དུ་ནམ་དཔྱེ་བརྒྱུན་པ་རང་མཚན་པ་ཞིག་རེད། གོ་བོ་བ་ནི་གོ་ཆ་ལུས་ལ་བོས་དགོས་པ་ལས་གཡུལ་ལ་གོ་ཆ་བོས་མི་དགོས་པ་ནི་སྐབས་ཀྱང་ཤེས་སྟེ། དེས་ན་དཔེར་བཞིན་འདིར་ལ་དོན་གྱི་སྤང་དེས་གོ་བོས་སའི་བྱ་བའི་རྟེན་གནས་གཙོ་བོར་སྟོན་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། །

༡༢ དྲིས་ལན་བརྒྱུད་གཉིས་པར། མཐའ་དུ་འཁྱོལ་གཉིས་པ་དང་། མཚོན་ཁར་བསད་བརྒྱུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་དུ། མཐའ་དུ་འཁྱོལ། ཞེས་པ་ནི་བྱ་ལུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ། ལ་དོན་གྱི་སྤང་འདུག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ནམ་དཔྱེ་གཉིས་པ་ཚོད་མེད་ཅིག་རེད། མཚོན་ཁར་བསད། ཅིས་པར་ལེགས་སྒྲུབ་དང་བསྟན་ནས་དཔྱད་པའི་སྐབས་སུ་འཛིག་པའི། ནམ་དཔྱེ་བརྒྱུན་པའི་དཔེར་བཞིན་ཡིན་ཀྱང་། བོད་སྐད་དུ་འང་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ནམ་དཔྱེ་བརྒྱུན་པའི་དཔེར་བཞིན་ཅིག་དུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་བྱ་བའི་བརྟེན་གནས་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ། ལ་དོན་གྱི་སྤང་འདུག་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ནམ་དཔྱེ་བརྒྱུན་པ་མཚན་

ཉིད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་རེད། མཚོན་ཁར་ནི་བསད་པའི་བྱ་བ་དེའི་གནས་གཞི་
ཡིན་པ་ལས། བསད་པའི་བྱ་བ་དེ་མཚོན་ཁར་ཐོག་རུ་མེད་པ་ནི་སྲས་ཀྱང་ཤེས་སྒྲ།
འདིར་མཚོན་ཁ་ཞེས་པ་དོན་རུ་གཡུལ་ངོ་། འཐབ་ར་ཞེས་པ་རྒྱུ་མཆོད་དང་དོན་
གཅིག་དང་། རྒྱ་སྐད་རུ་ 战场 ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། བོད་སྐད་ཡང་དག་ཤེས་
མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། གྲི་ཁར་ཤི། མཚོན་ཁར་ཤི། གཡུལ་ངོར་ཤི། གཡུལ་ཁར་ཤི་
ཞེས་པ་རྒྱུ་མཆོད་དོན་གཅིག་ལས་གཉིས་མེད་པ་གོ་སྒྲ།

༡༩ དྲིས་ལན་བརྒྱ་གསུམ་པར། མདུན་ན་རྒྱ་གཉིས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་ཞུགས་
བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་རུ། མདུན་ན་རྒྱ་སི་རུའི་རང་ལྷགས་ཀྱི་
རྒྱུ་དབྱེ་གཉིས་པའི་དཔེར་ཡིན་ལ། འདི་ཉིད་རྒྱུ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཡིན་མིན་སྒྲོར་
ལ་སྒྲིབ་མཁན་ཡོད་མི་སྤྲོད་སྒྲ། རྒྱ་ལ་ཞུགས། ཞེས་པའི་དཔེར་བཞིན་ཀྱི་
འགྲེལ་བཤད་གོང་རུ་དྲིས་ལན་རྒྱ་ག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་བྱིན་པ་ལྟར་རོ། །

༢༠ དྲིས་ལན་བརྒྱ་བཞི་པར། ཚོགས་ན་མོར་འབྱེད་བཞི་པ་དང་། གཡུལ་རུ་
གོ་བོས་བདུན་པ་ཡིན་དོན་ཅི། ཞེས་པའི་ལན་རུ། ཚོགས་པའི་ཆེད་རུ་མོར་
འབྱེད་ཅིས་དགོས་ཆེད་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་བསྐྱུས་པ་ལ་དགོངས་ཡོད་ཀྱང་། དོན་
རུ་རྒྱུ་དབྱེ་བདུན་པ་ཡིན་པ་ཁོ་ལོ་ཡང་འདོད་དོ། །གཡུལ་རུ་གོ་བོས་ཅིས་
པའི་འགྲེལ་བཤད་གོང་རུ་དྲིས་ལན་བརྒྱ་གཅིག་པར་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

གོང་གསལ་སི་རུའི་ལེགས་སྒྲུར་ཀྱི་སྐད་དང་བསྐྱུན་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་
རྒྱུ་དབྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་བཞིན་ཁག་གཅིག་བཀོད་པ་དེ་དག་ནི་ལེགས་པར་
བརྒྱགས་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་ཞིག་སྟེ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “དེ་
བཞིན་རུ་རྒྱ་ལ་ཞུགས། ཁུང་རུ་འཇུག། གཡུལ་རུ་གོ་བོས། གཡུལ་རུ་
བསད། ལྷ་བྱ་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱང་ཞུགས་པ་དང་། འཇུག་པ་དང་། གོ་བོས་པ་དང་།
བསད་པ་རྒྱུ་མཆོད་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་དག་གི་རྟེན། རིམ་བཞིན་རུ་རྒྱ་ལ་སྐྱོད་པ་དེ་དག་
ཡིན་པས་ལ་དོན་ཀྱི་རྒྱུ་དབྱེ་དེ་རྒྱུ་དབྱེ་བདུན་པའི་དོན་རུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱི་རྒྱུ་
དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དོན་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །

གཞན་ཡང་《ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་》ལས། “ཡང་སི་རུའི་དེ་ཉིད་གྱི་དཔེར་བཞིན་ལ། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཤེས། ཞེས་པ་འདི་བཀོད་ནས་འགྲེལ་བཤད་སྐབས་སུ་མཆོག་གསུམ་ལས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་ཡུལ་གཙོ་བོ་དང་། སྐྱབས་ནི་ལས་གྱི་རྣམ་དབྱེ་འཇུག་ཡུལ་ཕལ་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནས་ལ་སྐྱ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དངོས་དང་། སྐྱ་སྐྱ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞེས་བཅན་སྦྱར་ཅི་ཅམ་བྱས་ན་ཡང་། མཐར་གཏུགས་ན། དཔེར་བཞིན་དེའི་ལ་དང་སྐྱ་གཉིས་ཀ་དེ་ཉིད་གྱི་དཔེར་བཞིན་རུ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སོང་བ་ལ་བསྟོན་རུ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན། འོག་དེ་མ་ཐག་ལ་དང་ན་གཉིས་དེ་ཉིད་ལ་རྣམ་ཡང་མི་འཇུག་ཅེས་པའི་དམ་བཅའ་དོ་རྗེའི་བྲག་རི་དེ་ཡང་རང་ཞིག་རུ་སོང་འདུག་གོ།” ཞེས་གསུངས་པའི་ལན་རུ། མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་ཤན་མ་ཞུགས་པའི་བོད་སྐད་ཡང་དག་སྟེ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཟེན། མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེས་པའི་ལ་ཡིག་དེར། དེ་ཉིད་གྱི་ཕྱད་རུ་འབྲུལ་པ་ནི་ཉ་ཅང་ཉམས་མཆོར་བ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། སོར་སྐྱའི་ངོར་སངས་རྒྱས་ཤུག་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་ཡུལ་རང་མཆོན་པ་དེ་ཤེས་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་རུ་འགྱུར་མི་སྲིད་པ་ནི་སློབ་གྲུའི་གད་བདར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་སྟེ། དེས་ན་གད་ཤེས་ཞེ་ན། སྐྱབས་སུ་ཤེས། གད་ལ་སྐྱབས་སུ་ཤེས་ན། དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་སུ་ཤེས། ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལས་སྐྱ་བྱ་བའི་དཔེར་འབྲུལ་མེད་ཡིན་དེ། ལ་དོན་འཇུག་ཡུལ་དེ་ཡུལ་རང་མཆོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་དོན་གི་ཕྱད་གཉིས་པ་སྐྱབས་སུ་ཤེས། ཞེས་པའི་སྐྱ་སྐྱ་དེ་བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་ཡིན་ཏེ། སྐྱབས་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆོ་སློ་ངོར་འཆར་བའི་སྐྱབས་ཡུལ་དེ་ནི་དོན་སྦྱི་ཡིན་པ་གང་ཞིག ། དེ་སློ་ངོར་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་། 《ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་》ལས། “སི་རུའི་ལ་དོན་གྱི་ཐད་རུ། སྐྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་སྦྱར་ཐ་དད་ཡིན་ཡང་། ཞེས་དང་། ཤེས་པ་ཉིད་སྐྱབས་ཡིན་ནོ་སྟམ་པའི་ངོ་བོར་སྐྱེས། ཞེས་དང་། སྐྱབས་དང་ཤེས་པ་བསྐྱམས་པའི་ཆོག་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་གཅིག་རུ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པའི་ལུང་ཚན་གསུམ་གྱི་ངོ་གདོང་ལ་དཔག་ན། ① སྐྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་རུ་འགྱུར་བའི་སྐྱབས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་། ② ཤེས་པ་དང་སྐྱབས་གཉིས་ངོ་

མོ་ཐ་མི་དད་ཏུ་བསྐྱེམ་དགོས་པ་དང་། ③ རྒྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་
རུ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཤད་པ་འདི་དག་གཞན་པར་ཟད། བསྐྱེམ་ཆུང་ལ་
བསྐྱབས་པ་དག་གི་ཡང་ན་བར་ཅུང་ཟད་གཟན་ནོ། ཞེས་པའི་ལན་དུ།

དང་པོ། འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན། རྒྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་རུ་
འགྱུར་བའི་རུས་སྐབས་ཤིག་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་འཐད་དེ། དག་པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་ཆོས་
སྒྲུ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཆོས་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གཉིས་པ། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན། རྒྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་མི་
དད་ཏུ་བསྐྱེམ་དགོས་པ་ཡང་བདེན་སྟེ། རྒྱབས་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ནི་རང་རིག་
གི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེམ་པ་ཡང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་ཏུ་
བསྐྱེམ་དགོས་པ་ལས། ཤེས་པ་ལས་ཐ་དད་པའི་རང་མཆན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་
རྟོག་པའི་སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

གསུམ་པ། གཞིའི་གནས་སྐབས་ན། རྒྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་
རུ་ཁས་ལེན་པར་བཤད་པ་ཡང་བདེན་རྟེ། རྒྱབས་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཤེས་པའི་སྒྲོ་དེ་གཞན་
སེལ་གྱི་སྒྲོ་ཡིན་ལ། གཞན་སེལ་ནི་སྒྲོའི་ཆོས་ཡིན་པ་ལས། དོན་ལ་གཞན་སེལ་
མེད་པ་རིགས་གཏེར་རུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདི་བསྐྱེམ་ཆུང་ལ་བསྐྱབ་
པ་རྣམས་ཀྱི་ན་བར་གཟན་སྟིང་ཀྱང་། རྒྱད་དང་རྒྱ་གཞུང་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་
པའི་གང་ཟག་གི་སྒྲོ་ངོར་བདེ་འཕོལ་ལེར་ཡོད་པ་གདོན་མི་ཟ།

ཡང་འདི་ལ་གསལ་བཤད་ཅུང་ཟད་ཞུས་ན། འདིར་གཞིའི་གནས་སྐབས་ན་
རྒྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་རྟེ། གང་ཞིག་རྒྱབས་ཡིན་
པར་འཇོན་པའི་རྟོག་ངོའི་ཆོས་དེ་ཉིད་ལས་སྒྲུ་རོལ་རུ་རྒྱབས་གནས་ཞིག་མེད་པ་
ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ཡིན་རྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་
ཉིད། །འོན་ཀྱང་སྒྲོ་བུའི་དྲི་མས་སྒྲིབ། །དྲི་མ་དེ་བསལ་སངས་རྒྱས་ཉིད། ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། «ཤེས་བྱ་ཀུན་ཁྱབ་»ལས། གཞི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དངོས་
པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་ནི། གཞི་དངོས་པོ་གཤིས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་འཁོར་འདས་
གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་མ་གྱུབ་ཅིང་གང་གི་འང་སྒྲིགས་རིས་སུ་མ་ཆད་ཅིང་ཡོད་མེད་

རྟག་ཆད་སོགས་སྒྲིས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་སྒྲི་བསམ་བཞིན་པའི་
 ཡུལ་ལས་འདས་པ། གདོད་ནས་འབྲུལ་བས་བཅིངས་མ་ཚུངས་ལ། རྟགས་པས་
 གོལ་མ་ཚུངས་པ། རང་མཚན་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པའི་གནད་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལྟ་
 བུར་འཁོར་འདས་གྱི་ཆོས་ཀྱན་ལ་བྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཤེས་
 རབ་པར་ཕྱིན། བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ། དང་པོའི་སངས་རྒྱུས། རྒྱུད་རྒྱུད་སོགས་
 མདོ་རྒྱུད་ནམས་སུ་མཚན་གྱི་ནམ་གངས་དུ་མས་བསྟན་པ། ཟབ་གསལ་གཉིས་
 མེད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་རྒྱུད་གཞི་ནམ་དག་སེམས་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་བཤད་ཟིན་
 དང་འཆད་འགྱུར་ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དོ། །ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་རོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་
 བསྐྱོམ་དགོས་ཏེ། 《ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྲུབ་》ལས། ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་ཞི་
 ལྷག་གིས་ས་ལམ་བཤོད་ཚུལ་ནི། ལམ་དུས་སེམས་ཉིད་ལྟན་སྟེས་ཆོས་གྱི་སྒྲུ། །
 རྣང་བ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་སྒྱུའི་འོད། །མ་ཡངས་མི་སྐྱོམ་བཟོ་མེད་གཏུག་མའི་
 ངང་། ཞེས་དང་། ཡང་། 《ལྟན་སྟེས་བསམ་གྱི་མི་བྲུབ་པའི་རྒྱུད་》ལས། སེམས་
 ཉིད་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་གྱི་སྒྲུ། རྣང་བ་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པ་ཆོས་སྒྱུའི་འོད། རྣང་
 སེམས་དབྱེར་མེད་ལྟན་ཅིག་སྟེས་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །

འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱབས་དང་ཤེས་པ་གཉིས་གཅིག་དུ་འགྱུར་ཏེ།
 ལམ་བརྒྱུད་རྟགས་གྱི་རིམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ལྟའི་ཤེས་པ་འདིའི་ངོར་སྒོ་བུར་
 འབྲུལ་གྱིས་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་འདི་དག་དག་ནས། རང་བཞིན་ནམ་དག་གི་རོ་བོ་
 མདོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ད་ལྟའི་ཤེས་པ་འདི་ཉིད་གནས་འགྱུར་དེ་དག་པ་གཉིས་ལྟན་
 གྱི་ཆོས་སྒྲུ་ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར། 《ཤེས་བྱ་ཀྱན་བྲུབ་》ལས། འབྲས་བུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་
 དྲི་བལ་དོན་གྱི་སངས་རྒྱུས་མདོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། གཞི་གནས་ལུགས་རྣང་
 སེམས་གཉིས་ཀ་སྒྲུ་གསུམ་རང་ཆས་སུ་གནས་པའི་ལྟ་བའི་དོན་ལ། སྒོ་འདྲིགས་
 བཅད་ཅིང་རོ་སྒྲུད་པས་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་གོ། སེམས་མ་བཅོས་པ་གནས་
 ལུགས་གྱི་སྟིང་རང་བབ་དུ་འཛོག་སྟེ། སྐྱོམ་པས་དོན་དེ་ཉིད་ཉམས་སུ་ཚུངས་།
 སྟིང་ཉིད་སྟིང་རྗེ་བྱང་འཇུག་འགག་མེད་ཤུགས་འབྱུང་གི་སྒྱུད་པས་བོགས་བཏོན་

ཏེ་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན། མདོན་དུ་ཡུར་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཐིམ་པ་ནི་
 འབྲས་བུ་སྟེ། སངས་རྒྱུ་སེམས་ལས་རྟེན། སྐྱེ་གསུམ་རང་ཞལ་མཇལ་བས་ཐིམ་
 ཏུས་ཀྱི་ཡིད་སྒྲོན་མ་ཡིན་པར་ཆོས་སྐྱེ་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་འཐོབ་པའོ། །
 ཞེས་སྟགས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཞན་ཡང་《རྟོག་མཁྱིལ་ནས་པོའི་ལས་བྱུང་》
 ལས། སེམས་ཉིད་སྐྱེ་མེད་སྟོང་གསལ་འདི། ཡི་ནས་རང་བཞིན་ལྟ་ཡི་སྐྱེ། །དམ་
 ཆོག་ཡི་ཤེས་གཉིས་མེད་ལ། བསྐྱེད་རིམ་རྒྱུ་གདབ་མི་འཆོལ་ཏེ། །དུན་པ་ཅམ་
 གྱི་རྟོགས་པ་ཉིད། །ལྟ་བ་ཡུང་གི་ལྟ་ཞེས་བྱ། །དོ་རྟེན་ལྟའི་ཏིང་འཛིན་འདི། །སྤང་
 བ་རྒྱུས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིར་དོན་དུ་སྐྱབས་གནས་མཐར་
 ཐུག་པ་དག་པ་གཉིས་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱུ་དེ་གཞི་ལས་འབྲས་གསུམ་གྱི་གནས་
 སྐྱབས་ཐམས་ཅད་ན། རང་གི་སེམས་དང་དོ་བོ་དབྱེར་མེད་དུ་གནས་ཡོད་པར་
 བཟུང་ཏོ། །ཡང་། 《ཐོན་མའི་ཞལ་ལུང་》ལས། “སྤྱིར་མཆོག་གསུམ་སྐྱབས་སུ་ཤེས་
 ཟེར་ན་མ་གཏོགས། མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེས་ལ་སྐྱེ་སྐྱུར་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་མ་
 ཟད་བརྟུན་པ་ཡང་མི་བདེ་སྟེ། དཔེར་ན། དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་པ་རུ་ཤེས། ཡིད་
 བཞིན་མཆོ་རྒྱལ་པ་རུ་ཤེས། ཞེས་སྐྱུར་ན་བརྟུན་བདེ་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གྲུབ་
 དབང་རྒྱལ་ལ་པ་རུ་ཤེས། ཡིད་བཞིན་མཆོ་རྒྱལ་ལ་པ་རུ་ཤེས། ཞེས་སྐྱུར་ན་
 བརྟུན་མི་བདེ་བ་བཞིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ཟེར་རྒྱུའི་ཕོངས་པའི་གཏམ་དུ་
 ཟད་དེ། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་ཤེས། ཞེས་པ་ནི་ཆོས་སྐྱེད་ཡིན་སྐྱབས་
 ཡོངས་གསལ་གྱི་འབྲི་སྟོན་དང་། འདོན་སྟོན་གཉིས་ཀ་ཆགས་ཟིན་པ་ཞིག་རེད།
 དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་པ་རུ་ཤེས། ཡིད་བཞིན་མཆོ་རྒྱལ་པ་རུ་ཤེས། ཞེས་པ་
 འདི་འདྲ་བ་ནི་མི་རིགས་གཞན་པ་ཞིག་གིས་བོད་སྐད་ཐོག་མར་སྤྱིང་སྐྱབས་བྱིས་
 ན་མ་གཏོགས། བོད་པ་རྒྱལ་མ་ཞིག་གིས་འདི་འདྲ་བ་འབྲི་སྟོན་དང་འདོན་སྟོན་
 གཉིས་ཀ་ཡོང་མི་སྟེ། བྱིས་པས་རིམ་བཞིན་པ་མ་དོ་ཤེས་པ་ལ་བསམ་ནས་
 སྐྱེས་ན། དོན་གྲུབ་དབང་རྒྱལ་པ་ཡིན་པར་ཤེས། ཡིད་བཞིན་མཆོ་རྒྱལ་པ་ཡིན་
 པར་ཤེས་ཟེར་དགོས།

ཡང་། 《ཐོན་མའི་ཞལ་ལུང་》ལས། “སི་རུས། འཕགས་ལུལ་པའི་བར་སྒྲིབ་

པ་དག་གིས་ལས་གྱི་དོན་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའམ་ཕལ་པ་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་དེ་
 ཉིད་ནི་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ཕལ་བར་བཤད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་
 པའི་ཁོངས་གཏོགས་དང་། ཆོ་སྐབས་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱུན་པའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་
 ཞེས་བཤད་པ་རྣམས་ལ་ཡང་དབྱེད་པར་བྱ་བ་འདི་ཡོད་དེ། ཚ་བར་ལ་དོན་གྱི་
 འཇུག་ལྷལ་ལྷ་ཡོད་པ་གསུངས་པ་ལས།

གཅིག་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་བསྟར་
 དང་། ལེགས་སྒྱུར་དང་འདྲ་བར་གཙོ་བོ་དང་ཕལ་བ་ཡིན་པར་དངོས་ཤུགས་
 གང་ཏུ་ཡང་མ་གསུངས་པས་དོན་རྗེ་དཀའ་ཏུ་བཏང་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །

ཁྱད་པར་ཏུ་ཆོ་སྐབས་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱུན་པའི་ཁོངས་སུ་བསྟར་ཞེས་པ་ནི་བཞད་
 བགད་གྱི་གནས་ཏེ། ཁོངས་སུ་བསྟར་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ནི་ཁོངས་སུ་བསྟར་
 གང་བསྟར་སའི་ཁོངས་གཉིས། གང་ས་གང་གི་སྒྲོ་ནས་ཏེ་ལམ་སྟོགས་འདྲ་བ་ཞིག་
 ཡིན་ན་ཐ་སྟོད་དེ་སྒྱུར་རིགས་གྱི། གནས་གཞི་དང་ཆོ་སྐབས་གཉིས་ཁོངས་གཅིག་
 ཏུ་བསྟར་ཞེན་ནི། གཟུགས་གྱི་ཁོངས་སུ་ལྷན་མིན་འདྲ་བྱེད་བསྟར་ཞེས་པར་འགྱུར་
 བའི་སྒྱུར་རོ། །ད་ཏུང་ལྷ་ཚུགས་མི་གཏོང་ན། གཟུགས་དང་ལྷན་མིན་འདྲ་བྱེད་
 གཉིས་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ།” ཞེས་པའི་ལན་ཏུ། བོད་གྱི་བར་སྟོད་
 རིག་པའི་གཞུང་ནི།

ལེགས་སྒྱུར་གྱི་གཞུང་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྒྱུ་མིས་ཚྭ་
 བསྒྲིགས་བྱས་པ་ཡིན་པའི་སྒྱུར་ན་འདིར་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་གཞུང་ཏུ་བསྟར་བ་ལྟར།
 དེ་ཉིད་གཉིས་པའི་ཁོངས་གཏོགས་དང་། ཆོ་སྐབས་བརྒྱུན་པའི་ཁོངས་གཏོགས་
 བྱས་པ་མི་འགལ་ཏེ། ཚུ་འགོ་གངས་ལ་ཐུག་པ་ལྟར་འདིའི་བྱང་ཁྱད་ལེགས་
 སྒྱུར་ལ་ཐུག་ཡོད་པའི་སྒྱུར་དང་། ཚ་བ་ལས། འཇུག་ལྷལ་ལྷ་པོ་ཡོད་པ་གསུངས་
 པ་ལས། གཅིག་ཁོངས་གཅིག་བསྟར་ཆོག་པ་མ་བསྟར་བའང་མ་གྲུབ་ཏེ། འདི་ཚ་
 བ་ཡིན་པའི་སྒྱུར། ཚ་ཆོག་ཏུ་སྒྱིད་དང་བྱེ་བྲག་གི་དགོངས་དོན་ཐམས་ཅད་བསྟར་
 ཟིན་ན། བོད་གྱི་མཁས་པ་རྣམས་གྱིས་འགྲེལ་བ་བཙུགས་པའི་ངལ་བས་ཅི་བྱ་སྟེ།
 ཚ་ཆོག་ཏུ་སྒྱིད་འདི་དགོངས་དོན་ཆ་ཆོད་བསྟར་ཟིན་པའི་སྒྱུར། །

བོད་སྐད་རང་གི་ལུགས་ལྟར་ནའང་འདི་གཉིས་རྣམ་དབྱེའི་ཁོངས་གཏོགས་
 སམ་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟར་བ་མི་རིགས་པ་མིན་ཏེ། ལ་དོན་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི་

སྤྱིའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་མཚུངས་ཀྱང་བྱ་ལས་ངོ་པོ་གཅིག་པར་
 གྱུར་པའི་ཆ་ནས་བྱེ་བྲག་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་དང་ཅུང་ཟད་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་
 ན་དེའི་ཡན་ལག་དང་། བརྟན་པ་དང་ཆོ་སྐབས་གཉིས་སྤྱི་བྱ་བ་དེ་འབྱུང་བའི་
 གཞི་ཅམ་སྟོན་པ་མཚུངས་ཀྱང་། བརྟན་པ་བྱ་བའི་རྟེན་གཞི་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་
 དང་། ཆོ་སྐབས་བྱ་བའི་རྟེན་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་ཆ་ནས་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བའི་
 བྱང་པར་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ཡིན་པའང་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག །

ཆོ་སྐབས་ནི་རྟེན་སྟོན་པའི་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་ཡིན་སྟབས་སྤྱིར་བཏང་སྟོན་གྱི་མཁས་
 པ་རྣམས། ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཚད་རྟོག་མི་འདུག 《ཐོན་མིའི་ཞལ་ལུང་》 ཅུ།
 “ཡང་སི་རུས་ཆོ་སྐབས་ཀྱི་དབེར་བརྗོད་བཞོད་པའི་ནང་ཅུ། ཆོས་གཉིས་སྤྱི་
 མ་རྒྱུག །འཆར་ཁ་རུ་རུས་གདབ། ཅེས་པ་གཉིས་ལ་དབྱུང་པར་བྱ་བ་འདི་
 ཡོད་དེ། དབྱུར་དབྱུན་གྱི་ཉི་ཤོག་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་ཉོར་ཟླ་ལྷ་པ་དང་བརྟེ་
 གཅིག་པའི་སྒྲུང་ཡིན་ལ། སྒྲུང་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཟླ་བ་དེའི་མར་ངོ་ལ་འཆར་བ་
 རྒྱགས་ཆེ་བས་ཆོས་གཉིས་ལ་ཉི་མ་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་སྒྲུང་ཅེས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་
 རོར་བདེ་འབོལ་ལེ་བ་ཞིག་རུ་མི་སྒྲུང་ཞིང་། ཤོག་ལ་ཟ་ཤོག་བྱས་པ་ནི་རྟུང་ཡིག་
 པའི་སྟོན་རུ་མངོན། ཇལ་ཤས། ཆོས་གསུམ་རུ་ཉི་མ་ཤོག །ཅེས་བྲིས་པ་ཡང་དེ་
 དང་འདྲ་ལོ། །འཆར་ཁ་རུ་རུས་གདབ་ཅེས་པ། སྟན་ངག་མེ་ལོང་གི་འགྲེལ་པ་
 རྣམས་སྤྱི་རུས་བཏང་བ་སྟེ། མ་ཆོགས་པ་ཞེས་པའི་ལད་མོ་མཛད་པ་གཞིར་བྱས་ལ།
 འདོད་པའི་རུས་གདབ་ཀྱི་རུས་ཆོད་ཉི་མ་འཆར་ཁའི་རུས་སྤྱི་མི་འཆམ་པ་ནི་སྟོན་
 བོ་གནག་རྩིས་ཀྱང་ཤེས་པས། འདི་དག་ནི་པརྟེ་རུས་རྒྱགས་མཉམ་མ་བཞག་པའི་
 སྟོན་རུ་ཤོར་བ་གོར་མ་ཆག་” ཅེས་གསུངས་པར། །

དེའི་ལན་ཅུ། དང་པོ་ཆོས་གཉིས་སྤྱི་མ་ཤོག །ཅེས་པ་ནི་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་
 འཇུག་ཚུལ་ལས་རུས་སྟོན་པའི་དབེར་བརྗོད་ཡིན་སྟབས། ཆོ་སྐབས་ཀྱི་དབེར་
 བརྗོད་ལ་རུས་སྟོན་པའི་རུས་པ་ཡོད་ཅམ་གྱིས་འགྲིགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འོན་
 ཀྱང་ཉི་མ་ཤོག་པའི་རུས་ནི་ཉོར་ཟླ་ལྷ་པ་དང་། བརྟེ་གཅིག་པ་གཉིས་ཀྱི་མར་ངོ་
 ལ་སྤྱི་བཏང་འཆར་ཞེས་གསུངས་པར། སྤྱིར་བཏང་ཞེས་པའི་སྒྲུས་སྐབས་འགར་

ཡར་ངོ་ལ་འཆར་བ་ཤུགས་ཀྱིས་ཁས་སྤངས་འདུག་པས། དེས་ན་ཆོས་གཉིས་སུ་
 ཉི་མ་མི་ལྟོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི། དེ་བས་ཉི་ལྟོག་གི་ཟླ་བ་བོད་ཟླ་ལྟ་པ་དང་། བརྒྱ་
 གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཆོག་ཐག་བཅད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན། ཉི་རུས་སྟེ་
 ལོ་2000 -2010ལོའི་བར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་གཅིག་རིང་གི་དབྱར་དགུན་ཉི་ལྟོག་གི་རུས་
 ཚོད་ལ་བརྟགས་ན། བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་རུ་དབྱར་ཉི་ལྟོག་པ་ཐེངས་དྲུག་དང་།
 བོད་ཟླ་བརྒྱ་པའི་ནང་རུ་དགུན་ཉི་ལྟོག་པ་ཐེངས་ལྔ་བྱུང་འདུག། དེས་ན་འདིར་
 དབྱར་དགུན་ཉི་ལྟོག་གི་རུས་ནི་བོད་ཟླ་ལྟ་པ་དང་། བརྒྱ་གཅིག་པ་གཉིས་ཡིན་
 ཞེས་ཁ་ཆོན་གཙང་པའི་གཞི་འཛིན་ས་གང་ཡིན་མ་དེས།

སྟེར་བཏང་ཟླ་བ་དེའི་མར་ངོ་ལ་འཆར་བ་ཤུགས་ཆེ་གསུང་པ་ཡང་མི་འཐད་
 དེ། སྐར་ཅིས་གྱི་གཞུང་ནམས་སུ་ལོ་ལྟའི་ཉི་རགས་དང་། ཉི་ལྟོག་གི་རུས་ནི།
 ལྟ་རགས་རྟེན་ཆེ་དྲག་པོས་(11)བརྒྱན། །མཁའ་མེས་(30) རྒྱུ་བར་སྟེ་ལོ་ཟིན།
 ཞེས་པ་ནི་ཉི་ལྟོག་གི་རུས་རགས་པ་ཅམ་ཡིན་ཡང་། ཞིབ་པར་ཡང་ཉིན་དེའི་
 ལྟ་སྟེ་ཉིན་ཅམ་ལས་ཁྱད་པར་ཆེར་མ་མཐོང་། དཔེར་ན། ད་ལོའི་བོད་ཟླ་བཞི་
 པའི་ཆོས་21ཉིན་དབྱར་ཉི་ལྟོག་ཡིན་ན། ལོ་རྗེས་མའི་ཉི་མ་ལྟོག་རུས་ནི། བོད་ལྟ་
 པའི་ཆོས་2ཡིན་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འཆར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་ལོ་
 གཉིས་སམ་གསུམ་རེའི་མཚམས་ན་ཟླ་བ་ཡར་ངོ་ལ་ཉི་མ་ལྟོག་གི་ཡོད་པ་ནི་སྐར་
 ཅིས་རགས་པ་ཅམ་ཤེས་པས་རྟོགས་སྟེ། དོན་དངོས་ལའང་ཉི་རུས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་
 གཅིག་གི་རིང་གི་དབྱར་དགུན་ཉི་ལྟོག་ལ་བརྟགས་པས། ཟླ་བ་ཡར་ངོ་ལ་དབྱར་
 ཉི་ལྟོག་པ་ཐེངས་བཞི་དང་། དགུན་ཉི་ལྟོག་པ་ཐེངས་ལྔ། དེ་ལས་ཆོས་གཉིས་
 སུ་ཉི་མ་ལྟོག་པ་ཐེངས་གཅིག་བྱུང་འདུག་པས། བོད་ཟླའི་ཡར་ངོ་ལ་ནི་ཉི་མ་
 ལྟོག་པ་རྒྱན་ལྟ་ཡིན་པ་སྐར་ཅིས་པ་ནམས་གྱི་སྟོ་རྒྱུ་ལེར་གསལ་ཡོད། ཞིབ་
 པའི་གསལ་བཤད་འོག་གི་རེབ་མིག་ལས་གསལ་བར་ལྟར་རོ།

ལྷགས་འབྲུག་ནས་ལྷགས་སྤྱད་པར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་རེའུ་མིག་

དབྱར་ཉི་ཤེས་གི་ལྷ་ཆོས།						དུས་ཉི་ཤེས་གི་ལྷ་ཆོས།					
པོད་ལོ	ལྷ	ཆོས	ལྷ་ལོ	ལྷ	ཆོས	པོད་ལོ	ལྷ	ཆོས	ལྷ་ལོ	ལྷ	ཆོས
ལྷ་འབྲུག	4	19	2000	6	21	ལྷ་འབྲུག	10	26	2000	12	21
ལྷགས་ལྷ་ལོ	4	30	2001	6	21	ལྷགས་ལྷ་ལོ	11	7	2001	12	22
ཆུ་ན	5	11	2002	6	21	ཆུ་ན	10	18	2002	12	22
ཆུ་ལྷག	4	23	2003	6	22	ཆུ་ལྷག	10	29	2003	12	22
ཤིང་ལྷ་ལོ	5	4	2004	6	21	ཤིང་ལྷ་ལོ	11	10	2004	12	21
ཤིང་བྱ	5	14	2005	6	21	ཤིང་བྱ	10	22	2005	12	22
མེ་བྱི	4	26	2006	6	21	མེ་བྱི	11	2	2006	12	22
མེ་ལག	5	7	2007	6	22	མེ་ལག	11	13	2007	12	22
ས་བྱི	4	18	2008	6	21	ས་བྱི	10	25	2008	12	21
ས་སྤང	4	28	2009	6	21	ས་སྤང	11	6	2009	12	22
ལྷགས་སྤྱད	5	16	2010	6	22	ལྷགས་སྤྱད	11	16	2010	12	22

འཆར་ཁ་རུ་རུས་གདབ། ཅེས་པར། “འདྲོད་པའི་རུས་གདབ་ཀྱི་རུས་ཆོད་
 ཉི་མ་འཆར་ཁའི་རུས་སུ་མི་འཆོམ་” ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་མ་དེས་ཏེ། འཆར་ཁ་
 ཡིན་ན་ཉི་མ་འཆར་ཁ་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། སྤྱིར་འཆར་ཁ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་
 ཡོངས་གྲགས་ལ་སྐྱེ་རེངས་འཆར་ཁ་དང་། ཉི་མ་འཆར་ཁ་གཉིས་ལ་སྐྱར་སྟོལ་
 ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་སྐྱེ་རེངས་འཆར་ཁ་ཡིན་ཀྱང་འདྲ། ཉི་མ་འཆར་ཁ་ཡིན་
 བཤུངས་འདྲ། གཞོན་རུ་སོ་སོ་ནམས་འདྲོད་པའི་རུས་གདབ་པའི་རུས་ཆོད་ལ་
 གནང་བཀག་བྱས་པའི་རུས་ཆོད་ཅིག་རྒྱལ་བྱིས་དང་། ཆོས་བྱིས་གང་ལའང་
 གཏན་འཁེབས་བྱས་པ་ཞིག་མེད་པ་ཆང་མས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་རེད། འདྲིར་
 བྱིས་མཁྱེན་སྟོལ་མཁྱེན་གྱི། གཞོན་རུ་སོ་སོ་གཉིས་ནི་རུས་གདབ་པའི་རུས་ཆོད་
 ལ་རང་དབང་ཡིན་པ་སྟོས་མ་དགོས་ལ། བྱིས་མཁྱེན་སྟོལ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པའི་
 རྟོག་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན། རྩ་ཆོད་ཉེར་བཞིའི་ནང་རུ་གོ་སྐབས་ནམ་བུར་
 བཅོལ་དགོས་པ་ལས་དམིགས་གསལ་གཏན་འཁེབས་བྱས་པའི་རུས་གདབ་པའི་

དུས་ཚོད་ཅིག་མེད་པ་ནི། ལྷན་པོ་གནག་ཇིས་ཀྱང་ཤེས་པས་འདིའི་གནད་ཀ་མ་
ཤེས་པ་ནི་དགོ་སློང་སློམ་ལྷན་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་ངོ་། །

ལ་བཅད་གཉིས་པ། སྤང་དང་རྣམ་དབྱེའི་བྱེད་མཐའ་སྟོར།

འགའ་ཞིག་ལོག་ལམ་ཞེན་པའི་འོ་དོད་དང་། །

ལ་ལས་དཔེ་དོན་མི་རྟོགས་འབྱུང་ཚུད་སོགས། །

དགག་བརྒྱབ་རིག་པའི་འབྱུང་འཁོར་གང་ཡོད་པ། །

སྤྱི་བའི་ལྷགས་འདབ་ཡངས་པོར་ད་སྟེད་ཅིག །

ཐུ་མིའི་ལྷགས་འདབ་ཆུ་འཛིན་འབྲིག་པའི་སྟོང་། །

རྣམ་དག་སི་དུའི་དགོངས་པའི་ཆར་གྱི་རྒྱུ། །

སློབ་རའི་སྟེད་མོས་ཆལ་དུ་འབབ་པ་ན། །

རིག་པའི་རྒྱ་སྒྲིམ་བཞད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན། །

【༡】 སྤང་ཡིན་ན་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱེད་ཅེ་ན། མ་བྱེད་སྟེ། སྤང་རང་
དབང་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྟེར།

【༢】 རྣམ་དབྱེ་ཡིན་ན་སྤང་ཡིན་པས་ཞེ་བྱེད་ཅེ་ན། དེའང་མ་བྱེད་སྟེ། རྣམ་
དབྱེ་དང་པོ་མིང་རྒྱང་ལས་སྤང་མ་ཡིན་པའི་སྟེར།

【༣】 རྣམ་དབྱེའི་སྤང་ཡིན་སྤང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱེད་ཅེ་ན། མ་
བྱེད་སྟེ། སྤང་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐུ་བཞི་
ཡོད་པའི་སྟེར། ཐུ་བཞི་ཡོད་དེ། ① སྤང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ་རྣམ་
དབྱེ་མིན་པའི་ཐུ། སྤང་བཟུ། རྒྱན་སྤྱད། ལྷག་བཅས། འབྱེད་སྤྱད་བཞི་དང་།
② སྤང་གཞན་དབང་ཅན་མིན་ལ་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་པའི་ཐུ། ར་ལ་དང་། རས་ལས།
འཁོད་སྒྲ་ཉྟ་བུ། ③ སྤང་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཐུ།
ན་ལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་གཞན་རྣམས་དང་། འབྲེལ་སྒྲ་
དང་། བྱེད་སྒྲ་གསུམ་དང་། ④ གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཐུ། སྤང་རང་

དབང་ཅན་རྒྱལ་ལྷ་བུ་ལོ།

【८】 ཚེག་སྤང་ཡིན་ན་ཚེག་བར་གཅིག་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་བྱལ་ཅེ་ན། མ་
བྱལ་ཏེ། གང་དག་དེ་དག་གང་རྣམས། དེ་རྣམས། རི་མྱིད། དེ་མྱིད།
ལ་མོགས་ཚེག་བར་གཉིས་དང་གསུམ་ཅན་གྱི་སྤང་རྒྱ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

【५】 སྤང་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཏུ་བསྟན་པའི་སྤང་ཡིན་ན་ཚིག་སྤང་རྒྱང་
པ་ཡིན་པས་ཨི་བྱང་ཅེ་ན། མ་བྱང་སྟེ། དེ་ལས་ལ་དོན་དང་། ཨི་ལྟན་འབྱུང་
ཁྱུངས་རྣམས་རྣམ་དབྱེ་ཡང་ཡིན་པའི་བྱིར།

【७】 རྣམ་དབྱེད་མྱེད་ཡིན་ན་རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་ནས་སྦྱར་དགོས་པས་ཨི་བྲལ་
ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། ལ་དོན་སྐབས་ཀྱི་ལ་ན་གཉིས་དང་། འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ལས་
ནས་གཉིས་བཅས་རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་མྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྟེང་།

【7】 བྱ་བའི་ཡུལ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་ཡིན་ན་ནམ་དཔེ་གཉིས་པ་ཡིན་པས་ཨི་བྱལ་ཅེ་ན། བྱལ་སྟེ། དེ་ནམ་དཔེ་གཉིས་པ་ལས་སུ་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་སྤྱིར།

【५】 རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཡིན་ན་ཀྱང་བའི་ཡུལ་ལ་མན་ཐོག་ས་དགོས་པ་ས་ཞི་བྱལ་ཅི་
ན། མ་བྱལ་སྟེ། ཀྱང་བའི་དགོས་ཆེད་གཙོ་པོར་སྟོན་པ་འི་ཆེད་རྒྱ་ལ་དོན་གྱི་ཕྱད་
འབྱུག་པ་རྣམ་དབྱེ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་འི་སྟེན།

【ノ】 𑖀𑖦𑖪𑖫𑖬𑖭𑖮𑖯𑖰𑖱𑖲𑖳𑖴𑖵𑖶𑖷𑖸𑖹𑖺𑖻𑖼𑖽𑖾𑗀𑖿𑗁𑗂𑗃𑗄𑗅𑗆𑗇𑗈𑗉𑗊𑗋𑗌𑗍𑗎𑗏𑗐𑗑𑗒𑗓𑗔𑗕𑗖𑗗𑗘𑗙𑗚𑗛𑗜𑗝𑗞𑗟𑗠𑗡𑗢𑗣𑗤𑗥𑗦𑗧𑗨𑗩𑗪𑗫𑗬𑗭𑗮𑗯𑗰𑗱𑗲𑗳𑗴𑗵𑗶𑗷𑗸𑗹𑗺𑗻𑗼𑗽𑗾𑗿𑘀𑘁𑘂𑘃𑘄𑘅𑘆𑘇𑘈𑘉𑘊𑘋𑘌𑘍𑘎𑘏𑘐𑘑𑘒𑘓𑘔𑘕𑘖𑘗𑘘𑘙𑘚𑘛𑘜𑘝𑘞𑘟𑘠𑘡𑘢𑘣𑘤𑘥𑘦𑘧𑘨𑘩𑘪𑘫𑘬𑘭𑘮𑘯𑘰𑘱𑘲𑘳𑘴𑘵𑘶𑘷𑘸𑘹𑘺𑘻𑘼𑘽𑘾𑘿𑙀𑙁𑙂𑙃𑙄𑙅𑙆𑙇𑙈𑙉𑙊𑙋𑙌𑙍𑙎𑙏𑙐𑙑𑙒𑙓𑙔𑙕𑙖𑙗𑙘𑙙𑙚𑙛𑙜𑙝𑙞𑙟𑙠𑙡𑙢𑙣𑙤𑙥𑙦𑙧𑙨𑙩𑙪𑙫𑙬𑙭𑙮𑙯𑙰𑙱𑙲𑙳𑙴𑙵𑙶𑙷𑙸𑙹𑙺𑙻𑙼𑙽𑙾𑙿𑚀𑚁𑚂𑚃𑚄𑚅𑚆𑚇𑚈𑚉𑚊𑚋𑚌𑚍𑚎𑚏𑚐𑚑𑚒𑚓𑚔𑚕𑚖𑚗𑚘𑚙𑚚𑚛𑚜𑚝𑚞𑚟𑚠𑚡𑚢𑚣𑚤𑚥𑚦𑚧𑚨𑚩𑚪𑚫𑚬𑚭𑚮𑚯𑚰𑚱𑚲𑚳𑚴𑚵𑚷𑚶𑚸𑚹𑚺𑚻𑚼𑚽𑚾𑚿𑛀𑛁𑛂𑛃𑛄𑛅𑛆𑛇𑛈𑛉𑛊𑛋𑛌𑛍𑛎𑛏𑛐𑛑𑛒𑛓𑛔𑛕𑛖𑛗𑛘𑛙𑛚𑛛𑛜𑛝𑛞𑛟𑛠𑛡𑛢𑛣𑛤𑛥𑛦𑛧𑛨𑛩𑛪𑛫𑛬𑛭𑛮𑛯𑛰𑛱𑛲𑛳𑛴𑛵𑛶𑛷𑛸𑛹𑛺𑛻𑛼𑛽𑛾𑛿𑜀𑜁𑜂𑜃𑜄𑜅𑜆𑜇𑜈𑜉𑜊𑜋𑜌𑜍𑜎𑜏𑜐𑜑𑜒𑜓𑜔𑜕𑜖𑜗𑜘𑜙𑜚𑜛𑜜𑜝𑜞𑜟𑜠𑜡𑜢𑜣𑜤𑜥𑜦𑜧𑜨𑜩𑜪𑜫𑜬𑜭𑜮𑜯𑜰𑜱𑜲𑜳𑜴𑜵𑜶𑜷𑜸𑜹𑜺𑜻𑜼𑜽𑜾𑜿𑝀𑝁𑝂𑝃𑝄𑝅𑝆𑝇𑝈𑝉𑝊𑝋𑝌𑝍𑝎𑝏𑝐𑝑𑝒𑝓𑝔𑝕𑝖𑝗𑝘𑝙𑝚𑝛𑝜𑝝𑝞𑝟𑝠𑝡𑝢𑝣𑝤𑝥𑝦𑝧𑝨𑝩𑝪𑝫𑝬𑝭𑝮𑝯𑝰𑝱𑝲𑝳𑝴𑝵𑝶𑝷𑝸𑝹𑝺𑝻𑝼𑝽𑝾𑝿𑞀𑞁𑞂𑞃𑞄𑞅𑞆𑞇𑞈𑞉𑞊𑞋𑞌𑞍𑞎𑞏𑞐𑞑𑞒𑞓𑞔𑞕𑞖𑞗𑞘𑞙𑞚𑞛𑞜𑞝𑞞𑞟𑞠𑞡𑞢𑞣𑞤𑞥𑞦𑞧𑞨𑞩𑞪𑞫𑞬𑞭𑞮𑞯𑞰𑞱𑞲𑞳𑞴𑞵𑞶𑞷𑞸𑞹𑞺𑞻𑞼𑞽𑞾𑞿𑟀𑟁𑟂𑟃𑟄𑟅𑟆𑟇𑟈𑟉𑟊𑟋𑟌𑟍𑟎𑟏𑟐𑟑𑟒𑟓𑟔𑟕𑟖𑟗𑟘𑟙𑟚𑟛𑟜𑟝𑟞𑟟𑟠𑟡𑟢𑟣𑟤𑟥𑟦𑟧𑟨𑟩𑟪𑟫𑟬𑟭𑟮𑟯𑟰𑟱𑟲𑟳𑟴𑟵𑟶𑟷𑟸𑟹𑟺𑟻𑟼𑟽𑟾𑟿𑠀𑠁𑠂𑠃𑠄𑠅𑠆𑠇𑠈𑠉𑠊𑠋𑠌𑠍𑠎𑠏𑠐𑠑𑠒𑠓𑠔𑠕𑠖𑠗𑠘𑠙𑠚𑠛𑠜𑠝𑠞𑠟𑠠𑠡𑠢𑠣𑠤𑠥𑠦𑠧𑠨𑠩𑠪𑠫𑠬𑠭𑠮𑠯𑠰𑠱𑠲𑠳𑠴𑠵𑠶𑠷𑠸𑠺𑠹𑠻𑠼𑠽𑠾𑠿𑡀𑡁𑡂𑡃𑡄𑡅𑡆𑡇𑡈𑡉𑡊𑡋𑡌𑡍𑡎𑡏𑡐𑡑𑡒𑡓𑡔𑡕𑡖𑡗𑡘𑡙𑡚𑡛𑡜𑡝𑡞𑡟𑡠𑡡𑡢𑡣𑡤𑡥𑡦𑡧𑡨𑡩𑡪𑡫𑡬𑡭𑡮𑡯𑡰𑡱𑡲𑡳𑡴𑡵𑡶𑡷𑡸𑡹𑡺𑡻𑡼𑡽𑡾𑡿𑢀𑢁𑢂𑢃𑢄𑢅𑢆𑢇𑢈𑢉𑢊𑢋𑢌𑢍𑢎𑢏𑢐𑢑𑢒𑢓𑢔𑢕𑢖𑢗𑢘𑢙𑢚𑢛𑢜𑢝𑢞𑢟𑢠𑢡𑢢𑢣𑢤𑢥𑢦𑢧𑢨𑢩𑢪𑢫𑢬𑢭𑢮𑢯𑢰𑢱𑢲𑢳𑢴𑢵𑢶𑢷𑢸𑢹𑢺𑢻𑢼𑢽𑢾𑢿𑣀𑣁𑣂𑣃𑣄𑣅𑣆𑣇𑣈𑣉𑣊𑣋𑣌𑣍𑣎𑣏𑣐𑣑𑣒𑣓𑣔𑣕𑣖𑣗𑣘𑣙𑣚𑣛𑣜𑣝𑣞𑣟𑣠𑣡𑣢𑣣𑣤𑣥𑣦𑣧𑣨𑣩𑣪𑣫𑣬𑣭𑣮𑣯𑣰𑣱𑣲𑣳𑣴𑣵𑣶𑣷𑣸𑣹𑣺𑣻𑣼𑣽𑣾𑣿𑤀𑤁𑤂𑤃𑤄𑤅𑤆𑤇𑤈𑤉𑤊𑤋𑤌𑤍𑤎𑤏𑤐𑤑𑤒𑤓𑤔𑤕𑤖𑤗𑤘𑤙𑤚𑤛𑤜𑤝𑤞𑤟𑤠𑤡𑤢𑤣𑤤𑤥𑤦𑤧𑤨𑤩𑤪𑤫𑤬𑤭𑤮𑤯𑤰𑤱𑤲𑤳𑤴𑤵𑤶𑤷𑤸𑤹𑤺𑤻𑤼𑤽𑤾𑤿𑥀𑥁𑥂𑥃𑥄𑥅𑥆𑥇𑥈𑥉𑥊𑥋𑥌𑥍𑥎𑥏𑥐𑥑𑥒𑥓𑥔𑥕𑥖𑥗𑥘𑥙𑥚𑥛𑥜𑥝𑥞𑥟𑥠𑥡𑥢𑥣𑥤𑥥𑥦𑥧𑥨𑥩𑥪𑥫𑥬𑥭𑥮𑥯𑥰𑥱𑥲𑥳𑥴𑥵𑥶𑥷𑥸𑥹𑥺𑥻𑥼𑥽𑥾𑥿𑦀𑦁𑦂𑦃𑦄𑦅𑦆𑦇𑦈𑦉𑦊𑦋𑦌𑦍𑦎𑦏𑦐𑦑𑦒𑦓𑦔𑦕𑦖𑦗𑦘𑦙𑦚𑦛𑦜𑦝𑦞𑦟𑦠𑦡𑦢𑦣𑦤𑦥

【༡༠】 བྱ་ལས་རྩོམ་གཅིག་པར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྤང་ཡིན་ན་ལ་ན་གཤིས་ཀྱི་སྤང་མི་
འཇུག་པས་ཞེ་བྱུང་ཅེ་ན། བྱུང་སྟེ། ལ་ན་གཤིས་ཀྱི་སྤང་འཇུག་པའི་ཆོག་སྒྲུབ་
ཡིན་ན་བྱ་ལས་རྩོམ་གཅིག་པའི་དོན་ཡོང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར།

【११】 ལ་དོན་གྱི་སྒྲུང་ཡིན་ན་ལ་དོན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འབྲུག་པས་

ཞི་བྱའ་ཅེ་ན། མ་བྱའ་ཉི། ལ་ཡིག་ལྷག་མ་འདྲིན་པ་དང་། མཚམས་སྦྱར་གཉིས་
ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག ན་ཡིག་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་སྟོ་
བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

【༡༢】 ལ་དོན་གྱི་སྤང་ཡིན་ན་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་ན་མས་ལ་འཇུག་པས་བཞིན་
དོན་གང་དེའི་དོན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པས་ཞི་བྱའ་ཅེ་ན། མ་བྱའ་ཉི། རྗེས་
འཇུག་ལ་ལྷོས་ཏེ་སྦྱར་བའི་སྤང་འགའ་ཞིག་པོད་སྐད་ཏུ་བཞིན་སྟོལ་མེད་པས་
བཞིན་དོན་གང་ཡིན་མི་གསལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཏྲ་ཏྲ་ཚུ་སྦྱིན། གཡག་ཏུ་
དོ་པོ་བཀལ། སློ་བཟང་ཏུ་སྦྱུང་ཏུ་གསལ་བཤད། བཀྲ་ཤིས་སུ་འཕྲིན་སྦྱར་གཏོང་
ཞིས་པ་ན་མས་པོད་སྐད་ཏུ་ཟེར་སྟོལ་མེད་སྟབས་བཞིན་དོན་གང་ཡིན་མི་གསལ་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏྲ་ལ་ཚུ་སྦྱིན། གཡག་ལ་དོ་པོ་བཀལ་ལ་སོགས་པར་ལ་ཡིག་དང་
སྦྱར་ན་བཞིན་དོན་གསལ་པོར་སྟོན་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱུར་པའི་ཁ་ལྷན་པ་།

- [illegible]

སྒོ་བ་ཚན་བརྒྱད་པ། ཡི་ལྷན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བཤད་པ།

ས་བཅད་དང་པོ། འབྲེལ་སྒྲ་བཤད་པ།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ལ། །
ཡི་དང་མཐུན་ལྷགས་འདི་ཞེས་བྲ། །
དང་པོ་གཉིས་ལ་དང་པོ་མཐུན། །
གཞུག་ལ་བཅུ་ལ་བྲ་དང་སྒྱུར། །
བརྒྱན་པ་ཉིད་ལ་བརྒྱན་པ་ཉི། །
ལྷག་མ་རྣམས་ལ་བྲ་སྒྱུར་བ། །
དེ་དག་ཡི་སྒྱུར་འབྲེལ་པའི་ས། །

ཞེས་པ་ཉི། འདིར་སི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆེན་ལྟར་བཤོད་པར། རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་
བཅུ་པོ་དེ་དག་གང་རུང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པའི་མིང་རྣམས་ལ། ཡི་ཡིག་སྟེ་གི་གྲ་
དང་སྒྱུར་བའི་རྣམ་དབྱེའི་སྤྱད་རྣམས་རི་ལྟར་མཐུན་པར་སྒྱུར་བའི་ལྷགས་ནི་འདི་
ལྟར་ཉི། རྗེས་འཇུག་བཅུ་ཉི་དང་པོ་ག་དང་ང་གཉིས་གང་རུང་རྗེས་སུ་ཞུགས་
པའི་མིང་རྣམས་ལ་ནི། རྗེས་འཇུག་དང་པོ་ག་ཉིད་མཐུན་ཞིང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་
རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་ད། ལ་པ་བ། བརྒྱན་པ་ས་རྣམས་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ལ་བྲ་
དང་སྒྱུར་བ་དང་། བརྒྱན་པ་འ་ཡིག་གི་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་འ་ཡིག་
ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་བརྒྱན་པ་འ་ཉིད་སྒྱུར་བ་དང་། འདིར་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་
གའི་བྲ་བ་གཙོ་བོར་བལྟན་པས་དངོས་སུ་མི་འབྱུང་ཡང་འ་ཡིག་གི་མཐའ་རྒྱུ་པ་
ཁ་སྐོང་དགོས་པའི་ཆོ་ཡ་ཡིག་སྒྱུར་བ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་ལྷག་མ་ན་མ་
ར་ལ་བཞི་པོའི་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་གྲ་ཉིད་དང་སྒྱུར་བ་མཐུན་པ་བཅས། དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་པ་བཞིན་ཡི་ཡིག་སྟེ་གི་གྲ་སྒྱུར་བས། གི། གྱི། ལི།

ཡི། གྱི་རྣམས་སུ་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་གང་ཞིག་གང་དང་སྒྲུ་མཐུན་པའི་མིང་མཐའ་
 སོ་སོ་དང་སྒྱུར་བས། བདག་གི། གང་གི། ཐམས་ཅད་ཀྱི། རབ་ཀྱི། སྒྲིགས་ཀྱི།
 དེའི། དེ་ཡི། གཏན་ཀྱི། ལམ་ཀྱི། གསེར་ཀྱི། དཔལ་ཀྱི་སོགས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེ་
 དག་ནི་གཞུང་གཞན་དུ། རྣམ་དབྱེ་དུག་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའམ་
 ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་སོགས། མིང་དོན་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བརྗོད་པའི་
 དོན་ཅན་གྱི་སྒྲུ་ཡིན་པས་འབྲེལ་པའི་ས་ཞེས་བྱའོ། །ཐུར་གྱི་ཡིག་རྟིང་དག་ལ་སི་
 རུའི་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་དོན་འབྲས། འབྲེལ་ཆེན་ལས། “འདིར་ཡིག་རྟིང་དག་
 པ་རྣམས་སུ་ད་དུག་ཅན་གྱིས། གྱི་ཉིད་དྲངས་པ་མཐོང་མོད་གྱི་དེང་སང་ད་དུག་
 མི་མཛད་པས་པལ་ཆེར། གྱི་ཉིད་སྒྱུར་བར་སྒྲུང་ཡང་ཤད་གཞན་དང་བསྐྱུན་ན་
 གྱི་རང་འདྲེན་པ་བརྗོད་བདེ་ཞིང་ལེགས་པར་སེམས་པས། ཀུན་དང་གྱི། རབ་
 འབྱོར་དང་གྱི། བཀའ་སྒྲུལ་དང་གྱི། སོགས་སུ་སྒྱུར་བར་བྱའོ། །འབྲེལ་སྒྲུ་དེ་དག་ཆོག་
 སྒྲིགས་དང་ཇི་ཉུང་སྒྱུར་བའང་། བདག་གི་མོར། གང་གི་དྲིན། ཐམས་ཅད་གྱི་
 དོན། རབ་གྱི་ཕུལ། སྒྲིགས་གྱི་སྤང་པ། དེའི་ཚུལ། དེའི་སྒྲིགས་སུ་ཅི་ཞིག་སྤང་།
 གཏན་གྱི་དོན། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན། གསེར་གྱི་རྒྱན། དཔལ་གྱི་བེལ། ཀུན་དང་
 གྱི་མཆོག་ །རབ་འབྱོར་དང་གྱི་ཚུལ། བཀའ་སྒྲུལ་དང་གྱི་སྒྲིང་པོ་སོགས་ཏེ་རྟོགས་པར་
 སྒྲུའོ། །གི་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་རྣམ་དབྱེའི་དོན་མ་ཡིན་པ་གཞན་ལའང་འཇུག་
 པ་ཡོད་དེ། འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་མུག་གོ། བདག་ཅག་གི་སྒྱུབས་ནི་
 སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་གྱི་དུག་པོ་སོགས་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཉུང་འཐད་མོད་གྱི་
 འོན་ཀྱང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྤྱི་ཆོག་འགལ་བའམ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གི་
 རྒྱན་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་གསལ་བའོ། །དེས་ན་འབྲེལ་སྒྲུའི་ཤད་ཡིན་
 ན་འབྲེལ་སྒྲུ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་གནད་དེ་ཤེས་དགོས། །

འབྲེལ་སྒྲུའི་གསལ་བཤད་སྒྲོར་ལ། 《ཐུ་མིའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་
 ལོང་》ལས། “ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་གོ་དོན་དཔེར་བརྗོད་བཅས་འགོད་ན། དེའང་
 འགའ་ཞིག་གིས་འབྲེལ་སྒྲུའི་གངས་ཏ་ལམ་ངེས་པའི་ཚུལ་དུ་དགོངས་མཁན་ཡོད་
 ཆོད་འཇུག་སྟེ། འབྲེལ་སྒྲུའི་ཤད་གྱི་གངས་ལྟར་ངེས་ཀྱང་ཡུལ་དུས་དང་སྒྱུར་ན་

ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ལས་མ་འདས་པས་གངས་ཀྱིས་མི་ཆོད། འབྲེལ་སྒྲུ་
རང་གི་ངོ་བོ་ནི་འབྲེལ་གཞི་འབྲེལ་ཆོས་བར་གྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པར་བྱང་
མེད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གངས་སུ་བཅད་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན་པའི་ཚུལ་དེ་
ངེས་དགོས་པའི་གནད་ཀ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་མཆོན་བྱེད་ཅམ་ཏུ་དཔེར་བརྗོད་
ན། གཙུག་གི་ནོར་བུ། རྟེན་གི་ལྷ། ས་སྟོན་གྱི་མི་ལྷ་བུ། རྟེན་བརྟེན་པའི་
འབྲེལ་སྒྲུ་དང་། རྟེན་གི་མགོ། ཤིང་གི་ཡལ་ག་ འབྲེལ་གྱི་རྒྱང་པ་ལྷ་བུ་ཡན་ལག་
དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་སྒྲུ། ཁབ་གྱི་ཆེ་མོ། རྒྱབ་གྱི་ངོས། ཁང་པའི་ཤར་
ལྷ་བུ་ཆ་ཤས་དང་ཆ་ཤས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་སྒྲུ། དའི་དཔེ་ཆ། ཁོ་ཡི་ལྷགས་སྒྲུག།
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱིམ་ལྷ་བུ་བདག་པོ་དང་ཡལ་གྱི་འབྲེལ་སྒྲུ། གསེར་གྱི་བུམ་པ། ལྷགས་
གྱི་སྒྲུ་བུ། དཔུལ་གྱི་ཉིང་པོར་ལྷ་བུ་གཞི་མཐུན་གྱི་འབྲེལ་སྒྲུ། གཙོད་བྱེད་གྱི་ལྷ་
རེ། ཏུབ་བྱེད་གྱི་ཁབ། ལྷ་བྱེད་གྱི་མིག་ལྷ་བུ། ངོ་བོ་བདག་གཅིག་པའི་འབྲེལ་སྒྲུ་
ཞེས་བྱ་སྟེ། ལྷ་རེ་ཡིན་ན་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ལྷ་བུ་ཡིན། འགའ་ཞིག་
གི་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྷ་བུ་ངོ་བོ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་སྒྲུར་བཞག་པ་ཡོད་མོད་
གྱི་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྷ་བུ་དེ་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་ཡིན་མི་དགོས་པས་གཞི་མཐུན་
གྱི་འབྲེལ་སྒྲུ་ལོ། ཀུན་གསུམ་གྱི་ཤེས་པ། སྒྲུའི་ཤེས་པ། ཤེས་བྱའི་ཆོས་ལྷ་བུ་ཡལ་
དང་ཡལ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་སྒྲུ། བཞིན་གྱི་མ་ཉོག་ མིག་གི་ཤུལ་ལ། ལག་པའི་འཁྲི་
ཤིང་། ལྷ་བུ་དཔེ་དཔེ་ཅན་གྱི་འབྲེལ་སྒྲུ། པའི་བུ། རྒྱ་མཆོའི་ནོར་བུ། པའི་འོ་
མ་ལྷ་བུ་དེ་ལས་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་སྒྲུ་སོགས་མཐའ་ཡས་སོ། ཞེས་སོ། །

ས་བཅད་གཞིས་པ། བྱེད་སྒྲུ་བཤད་པ།

དེ་ཉིད་ལ་ནི་བརྩེ་པ་སྒྱུར། །

བྱེད་པ་པོ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་པར། སི་ཏུ་འབྲེལ་ཆེན་ཏུ། “སྒྲུར་བཤད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཏུག་པའི་སྒྲུ་
གི་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་རྗེས་འཇུག་བརྩེ་པ་ས་ཡིག་སྒྱུར་བས། གིས། གིས།

འིས། ཡིས། གྱིས་རྒྱལ་སྤྱུ་གྲུབ་པ་ནི་བྱེད་པ་པོས་བྱ་ལ་སྦྱར་བ་ལྟོན་པས་ན་
གཞུང་གཞན་རུ། རྒྱལ་དབྱེ་གསུམ་པ་ཞེས་འབྱུང་བ་བྱེད་པ་པོའི་ས་རུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། ཞེས་སོ། །དེ་རྒྱལ་ས་མིང་མཐར་རི་ལྟར་སྦྱར་ཚུལ་ནི་འབྲེལ་སྒྲིའི་སྐབས་
དང་མཚུངས་པས། བདག་གིས། གང་གིས། ཐམས་ཅད་གྱིས། རབ་གྱིས།
དེའིས། དེ་ཡིས། གཞན་གྱིས། ལམ་གྱིས། གསེར་གྱིས། དཔལ་གྱིས།
ཀུན་དུ་གྱིས། རབ་འབྱོར་དུ་གྱིས། ཟིལ་དུ་གྱིས། ལ་སོགས་པར་འབྱུར་ཏེ་
རྟོགས་པར་སྒྲ་མོད། འོན་ཀྱང་འ་མཐར་འིས་ཞེས་པ་སྐད་གསར་བཅད་གྱི་
ལུགས་ལ་མི་འབྱུང་བ་ནི། ཡི་གེ་བོར་ཡང་པའི་ཆེད་རུ་འ་མཐར་པལ་ཆེར་བསྟུས་
པ་བཞིན་འིས་ཞེས་པའི་འི་ཡིག་ཕྱིས་ནས་བསྟུས་པར་བཟད་གྱི་ཐོབ་ཐང་མེད་པས་
ནི་མ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་དེ། གཞུང་འདིར་བསྟན་པར་མ་བཟད་ཆོས་རྒྱལ་མེས་
དཔོན་རུས་གྱི་རྩོམ་གྱི་ཡི་གེ་སོགས་ལའང་དེ་ལྟར་སྦྱང་བ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱེད་པ་པོའི་སྒྲ་དེ་རྒྱལ་ས་ཆོག་གོགས་དང་རི་ལྟར་སྦྱར་བའང་།
བདག་གིས་བསྟན། གང་གིས་བསྟུབས། ཐམས་ཅད་གྱིས་འདུད། རབ་གྱིས་
བཀྱར། ཕྱོགས་གྱིས་དབྱེ། དེའིས་མཚོན། ཞེས་སམ། སྐད་གསར་བཅད་
ལྟར་ན། དེས་མཚོན། དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་དབང་རུ་བྱེད། གཞན་གྱིས་གསོས།
ལམ་གྱིས་འཕྲོ། གསེར་གྱིས་བྱུག །དཔལ་གྱིས་བརྒྱན། ཀུན་དུ་གྱིས་སྦྱོང་། རབ་
འབྱོར་དུ་གྱིས་གསོལ། ཟིལ་དུ་གྱིས་མནན། ཞེས་སོགས་རྒྱ་ཆེར་སྦྱར་ནས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །སྒྲ་སྒྲོ་ལས། གིས་ལ་སོགས་པ་འདི་རྒྱལ་ས་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་ལ་
འཇུག་པར་བཤད་ཀྱང་འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེའི་དཔེར་བཞིན་རུ། དེ་ལྟ་
ཡིན་མོད་གྱིས་ཞེས་དང་། འོན་གྱིས་ཀྱང་། ཞེས་བཀོད་པའི་སྒྲ་མའི་ཞེན་དོན་
ལ་བརྟགས་ན། རྟག་པར་ཡོད་གྱིས། མི་རྟག་པར་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
ལ་བསམས་པར་སྦྱང་ཡང་། དེ་འདྲའི་གྱིས་སོགས་གྱི་སྒྲ་དེ་རྒྱ་མཚོན་གྱི་དོན་གྱི་
བྱེད་པ་པོའི་རྒྱལ་དབྱེ་ཡིན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་
དེའི་ཞེན་དོན་ལ་བརྟགས་ན་བསྟུབ་རུ་བྱང་གིས་ཀྱང་མི་བསྟུབ་པོ། །ལྟ་བུ་ལ་
བསམས་པར་སྦྱང་ཡང་། དེ་འདྲའི་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་རུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ནི་ཀྱང་ཞེས་

པ་ཡིན་གྱི་གིས་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་ན་འདི་འདྲའི་རིགས་རྣམས་དང་། བྱེད་རུ་བྱེད་གིས་གྱིས་ཤིག །ལྟ་
བུའི་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲིབ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་རུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་
འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས། བྱེད་གྱིས་ལྟ་བུའང་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲིབ་རུ་འབྲུལ་བ་མཐོང་
མོད་གྱི་སྒྲིབ་པོའི་ཉམས་སྒྲུ་རྟོགས་པར་སྒྲིབ་བ་ཉིད་དོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

བྱེད་སྒྲིབ་གསལ་བཤད་སྒྲོར་ལ། 《ཐུ་མིའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་
ལོང་》ལས། “འདིར་ཡང་། ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་རུ་གསལ་བཤད་ཅུང་ཟད་འགོད་
ན། སྒྱིར་བྱེད་སྒྲིབ་ལ། བཟླ་ཤིས་གྱིས་ཡི་གེ་འབྲི་ལྟ་བུ། བྱེད་པ་པོ་སྒྲོན་པའི་བྱེད་
སྒྲིབ་དང་། ལྷགས་སྒྲིབ་གིས་ཡི་གེ་འབྲི་ལྟ་བུ། བྱེད་པ་སྒྲོན་བྱེད་གྱི་བྱེད་སྒྲིབ་དང་།
འབྲུལ་འཁོར་རུ་ཡི་གེ་དཔར་བས་སྒྱུར་ལྟ་བུ། རྒྱ་མཚན་སྒྲོན་པའི་བྱེད་སྒྲིབ་སྒྲེ་
རིགས་གསུམ་གྱིས་བཤུས། དེའང་བྱེད་པ་དང་རྒྱ་མཚན་སྒྲོན་པའི་བྱེད་སྒྲིབ་
གཉིས་བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་མིན་ཀྱང་། ཅ་ཆོག་ལས། བྱེད་པ་པོ་རུ་ཤེས་པར་
བྱ། ཞེས་འབྱུང་བར་བརྟེན་ནས་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་པོར་རུ་དབྱེ་བའང་གནས་
འདིར་དགོངས་པའོ།” ཞེས་དང་། འདིར་བྱེད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡིན་ན་བྱེད་སྒྲིབ་ཡིན་
པས་ཨེ་བྱེད་ཅེ་ན། མ་བྱེད་སྒྲེ། གདོང་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ། མཐོ་གང་
གིས་རིང་། བྱངས་གསུམ་གྱིས་མང་ལྟ་བུར། དཀར་། རིང་། མང་། ཞེས་པ་
རྣམས་ནི་བྱེད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་ཡིན་གྱི། བྱ་ཆོག་མིན་པའི་ཕྱིར། །བྱ་ཆོག་
ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་སྒྲོན་རུ་བྱེད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཐོབ་པས་ཨེ་བྱེད་ཅེ་ན། མ་བྱེད་སྒྲེ། འཁོར་
འགོ། འབྲུར་ལྟ་བུ་བྱ་ཆོག་ཡིན་ཀྱང་དེའི་སྒྲོན་རུ་བྱེད་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
དེས་ན་བྱེད་སྒྲིབ་དང་བྱ་ཆོག་གཉིས་ལ་ལྟ་བཞི་སྒྲེ། (1) བྱེད་སྒྲིབ་ཡོད་ལ་བྱ་ཆོག་
མེད་པ། བཞིན་རང་བཞིན་གྱིས་མཐོངས། བྱ་གང་གིས་མཐོང་ལྟ་བུ་དང་། (2) བྱ་
ཆོག་ཡོད་ལ་བྱེད་སྒྲིབ་མེད་པ། ཉ་རྒྱལ་ །བྱ་འབྲུར་ལྟ་བུ་དང་། (3) བྱེད་སྒྲིབ་དང་
བྱ་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ། བཟླ་ཤིས་གྱིས་བཤད། སྒྲོ་བཟང་གིས་ཉན་ལྟ་བུ་
དང་། (4) བྱེད་སྒྲིབ་དང་བྱ་ཆོག་གཉིས་ཀ་མེད་པ། བཟླ་ཤིས་ཉན་པོ། སྒྲིབ་
པ་དཀར་པོ། རྩ་རི་མཐོན་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

བསྐྱར་སྒྲིབ་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ གི་སྐྱེས་སྤང་ལྟ་ལ་འབྲེལ་སྒྲིབ་བའི་དོན་ཅི་ཡིན་ནམ།
- ༢ འདིར་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག་ནམ་པ་རི་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་སྤང་ཏུ་ཞུགས་འདུག
- ༣ འབྲེལ་སྒྲིབ་སྤང་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་པ་གངས་རི་ཅམ་ཏུ་རེས།
- ༤ འབྲེལ་སྒྲིབ་སྤང་ཡིན་ན་འབྲེལ་བའི་དོན་ཁོ་ནར་སྒྲིབ་པས་ཞེ་བྱལ།
- ༥ མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་དེ་བྱེད་སྒྲིབ་སྐབས་སུ་ནམ་པ་རི་ལྟར་གྱིས་སྤང་བྱུར་ཡོད།
- ༦ གསེར་གྱི་བུམ་པ་ཞེས་པ་རོ་བོ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་མིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
- ༧ བྱེད་སྒྲིབ་ལ་རིགས་གསུམ་ཏུ་རེས་ཞེས་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་གྱིས།
- ༨ བྱེད་སྒྲིབ་དང་བྱ་ཆོག་གཉིས་ལ་སན་ཚུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་མུ་བཞི་རི་ལྟ་འཛོག་དགོས།
- ༩ བྱེད་སྒྲིབ་སྤང་ཡོད་ན་དེའི་རིས་སུ་བྱ་ཆོག་ཡོད་དགོས་པས་ཞེ་བྱལ།
- ༡༠ བྱ་ཆོག་ཡོད་ན་དེའི་སྒྲིབ་ལ་བྱེད་སྒྲིབ་སྤང་ཡོད་དགོས་པས་ཞེ་བྱལ།

སྒྲིབ་ཆེན་དགུ་པ།

རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོན་པའི་བྲད་འགའ་ཞིག་བཤད་པ།

ས་བཅད་དང་མོ། རྒྱན་ཆུང་ཁྱི་སྐྱ་བཤད་པ།

ཡུ་མི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་ཆུང་། །

ཆོག་རྒྱན་གཉིས་དང་ཆུང་པར་འཁྱུང་། །

ཞེས་པར། སི་རུའི་འབྲེལ་ཆེན་རུ། “གོང་རུ་བཤད་པའི་འབྲེལ་སྐྱ་དེ་དག་ལས། གྱི། འི། གཉིས་གྱི་ཡུ་མི་སྟེ་གི་བྱ་ཕྱིས་ནས་སོ་སོར་རྗེས་འཇུག་གཉིས་པ་ར་ཡིག་སྐྱར་བས། བྱང་། འང་། ཞེས་པར་བྱས་པ་དང་། འདིར་མ་བསྟན་བྱང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ཡང་གི་སྐྱ་དང་བཅས་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་ནི། ཆོག་ཕྱི་མ་མཐུན་པའམ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་རྒྱན་གཉིས་དང་། གཞིའམ་དོན་གཞན་ཞིག་ལ་ཆུང་ཅིང་སྐྱར་བའི་སྐྱར་འབྱུར་རོ་ཞེས་སོ། །དེ་རྣམས་མིང་མཐར་རི་ལྟར་སྐྱར་བའི་ཚུལ་ནི། རྗེས་འཇུག་གི་སོ་ཡིག་ག་ད་བ་ས་རྣམས་དང་། ད་དུག་གི་མཐར་རྟགས་མཚུངས་བཟོད་བདེ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་ས། སྐྱ་མཐུན་པ་བྱང་ཉིད་སྐྱར་ཞིང་། དེ་བཞིན་རུ་དངོས་སུ་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་རུང་འ་མཐའ་ཅན་རྣམས་ལ། འང་དང་། ར་མ་དག་གི་མཐར་ཡང་གི་སྐྱ་འཇུག་པ་དང་། བ་ར་ལ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་བཟོད་བདེ་ཁོ་ནའི་དབང་གིས་ཡང་ཉིད་འཇུག་གོ། ཆོག་བཅད་གྱི་རྒྱང་པ་ཁ་སྟོང་དགོས་པའི་ཆོ་ནི་འ་མཐར་ཡང་། ཡང་གི་སྐྱ་སྐྱར་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན། རྟག་བྱང་། བཅད་བྱང་། བཀའ་བྱང་། བྱས་བྱང་། བསྟན་བྱང་། འཁྱོར་ད་བྱང་། སྐྱ་ལད་བྱང་། ལྟ་འང་། ལྟ་ཡང་རུས་སུ་ཆར་འབབས་ཤིང་། ཀང་ཡང་། ལམ་ཡང་། ཡིན་ཡང་། ཆར་ཡང་། ཀས་ལ་ཡང་། ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འོ་ན། བ་ར་ལ་གསུམ་གྱི་རྗེས་ལ་ད་དུག་ཐོབ་ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེ་ན། ༡ བྱ་ཆོག་རུས་

འདས་པ། past verb 过去动词。 ཟུར། ཟིན། ལྷལ། ༡ བྱ་བའི་ཁྱད་ཆས། 副词
adverb ཤིན། ཀྱན། རྩལ། ཡིན། མིན། ༡ མིང་གི་ཁྱད་ཆས། adjective 形容
词 རྩོན། ཡོན་ཏན། བན་ཡོན། འོད་གསལ། རབ་འབྱོར། གཏམ་པར་འཛིན་ཆུང་གི་
རྩོན་གར་ལས། འབྱོར་ཀྱང་མི་རྟག་སྐྱུ་མའི་ལོངས་སྤྱོད། ལྟ་བུ་རྩམས་སོ། །

གོང་གསལ་འདི་དག་ལས་དུས་རྒྱུན་སྤྱོད་སྒོ་མང་ཤོས་དེ་ཡིན་མིན་གཉིས་རེད།
དེ་ལ་ཁོ་བོས་མ་དཔེ་བྱངས་དག་ཤོས་བཞི་ལ་ཕན་ཚུན་གྱི་བསྐྱར་བྱས་པའི་དབྱང་
འབྲས་རེའུ་མིག་།

ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་རྩིས་སུ་ཀྱང་སྒྲིབ་འཇུག་ཚུལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཤོ་བསྐྱར་རེའུ་མིག་

ཚད་མ་རིག་གཞུང་གྱི་མཆོ། གཞན་དོན་རྩིས་དཔག་100% ཀྱང་	
ཡིན་ཀྱང་རྩོངས་མེད་ཕྱིར་མཆོན་ཏིད།	མིན་ཀྱང་བསྟན་བཅས་དོན་སྤྱད་ཕྱིར།
འཇང་བཀའ་འགྱུར། འདུལ་བ། ཐོད་ཀ་པ། 70% ཀྱང་	
ཉི་མའི་བཞིན་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་།	ལྟ་རྩམས་དང་ནི་ལྟ་མིན་ཀྱང་།
གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་།	ཁྱེད་དམ་འོན་ཏེ་མིན་ཡང་ཅུང་།
ཤིས་བྱ་ཀྱན་ཁུབ། 85% ཀྱང་	
འབྲས་བྱ་ལ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ཀྱང་།	གཞུགས་ཅན་མིན་ཀྱང་ཡིད་གཞུགས་ལ།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཡང་།	འཕགས་པ་མིན་ཡང་ཕ་མ་དང་།
ས་པར་ལེགས་བཤད། 50% ཀྱང་	
ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་བག་ཤེབས་ན།	མཇེའ་བཤེས་ཡིན་ཡང་ཡིད་མི་བརྟན།

རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་སྤང་མིང་མཐར་སྤྱོད་ཚུལ་ནི། 《ལྟ་བུ་བསམ་སུམ་རྟགས་》 ལས།
ག་ད་བ་ས་ད་དྲག་མཐའ་ལ་ཀྱང་། །འ་མཐར་འང་ཡང་ང་མ་ན་ར་ལའི། །རྩིས་སུ་
ཡང་སྤྱོད་འདི་ནི་རྒྱུན་གཉིས་དང་། །གཞན་ལ་སྤྱོད་ཁིང་སྤྱད་པའི་དོན་དུ་བཤད།
ཅེས་གསུངས་སོ། །

༥ སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སྤོན་འཇུག་ཡོད་པའི་ད་དྲག་ཅན།
དེང་དུས་ཐོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆོས། །ད་དྲག་འཇུག་ཚུལ་གནད་མ་ཤེས། །སྤོན་ཁྱོན་
མཁས་པའི་བསྟན་བཅས་རྩམས། །རིམ་བཞིན་མ་དག་བསྐྱར་ལ་ལྟོས། །རྩོགས་ཆོག་

ཏྲ་དང་ལ་དོན་ཏུ། །རྒྱན་སྤྱད་ཀྱང་དང་འབྱེད་སྤྱད་ཏུ། །ཡང་དག་སྒྱུར་ཚུལ་
 རྟོགས་འདོད་ན། །སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་གཞུང་རྩ་གཟིགས། །དངོས་བསྟན་ད་དྲག་
 ཐོབ་པའི་ཡུལ། །ལས་ཆོག་འབྲེལ་ཅན་ང་གསུམ་དང་། །ཤིན་དང་ཀྱན་སོགས་
 འགའ་ཞིག་ཅུ། །ཞུ་ཆེན་པ་དང་དགེ་ཆུན་དང་། །ཚུམ་པ་པོ་དང་མཁན་ཆེན་
 སོགས། །བོད་ཡིག་ཐུག་ལས་གནང་མཁན་ཆོས། །རྗེས་འཇུག་སྒྱུར་ཚུལ་ལེགས་
 སྒྲིབས་དང་། །འཕྱད་སྒྱུར་ནོར་བའི་སྒྲིན་ཀྱན་སེལ། །ཞེས་སོ། །

༡ མ་ནིང་གསུམ་རྩས་འདས་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ།

[[འགྱུར་བ་མ་ནིང་།]] བསྟན་ད། བཀའ་ད། བཀའ་ད། བསྟན་ད། བཅལ་ད།

[[མཚན་གཉིས་མ་ནིང་།]] མནན་ད། བག་ད། བསལ་ད།

[[མཚན་མེད་མ་ནིང་།]] མཁྱེན་ད། མཚར་ད། འབྲུལ་ད།

༢ བདག་ལ་འཇུག་ཚུལ།

[[འགྱུར་བ་མ་ནིང་།]] བསྟན་ད་བྱེད། བཀོལ་ད་བྱེད།

[[མཚན་གཉིས་མ་ནིང་།]] འདུན་ད་བྱེད། འཛེར་ད་བྱེད། གསོལ་ད་བྱེད། [[མཚན་

མེད་མ་ནིང་།]] མཐར་ད་བྱེད། འཕེན་ད་བྱེད།

༣ གཞན་ལ་འཇུག་ཚུལ།

[[འགྱུར་བ་མ་ནིང་།]] བསྟན་ད་བྱ།

[[མཚན་གཉིས་མ་ནིང་།]] འོན་ད། མིན་ད། ཡིན་ད། ཁྱུར་ད། ཡུལ་ད།

[[མཚན་མེད་མ་ནིང་།]] མཁྱེན་བྱ།

༤ རྩས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པར།

[[རྩས་ད་ལྟ་བ།]] བསྟན་ད་བཞིན་པ། འཛིན་ད་བཞིན་པ། གསོལ་ད་བཞིན་པ།

འགྲེལ་ད་བཞིན་པ། འཛོར་ད་བཞིན་པ། མཁྱེན་ད་བཞིན་པ།

[[རྩས་མ་འོངས་པ།]] རང་བཞིན་གྱིས་དཀོན་ད་པར་འགྱུར། འདུན་ད་པར་འགྱུར།

༥ རྗེས་འཇུག་མེད་པའི་ད་དྲག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ།

༡ མ་ནིང་གསུམ་འདས་པར་འཇུག་པ།

[[འགྱུར་བ་མ་ནིང་།]] སྒྲུལ་ད།

[[མཚན་གཉིས་མ་ནིང་།]] རེལ་ད། སྤྱད་ད། སྤྱད་ད། སྤྱད་ད། སྤྱད་ད།

[[མཚན་མེད་མ་ནིང་།]] སྤྱད་ད། སྤྱད་ད། མེད་ད།

༢ མ་ནིང་གསུམ་བདག་ལ་འཇུག་པ།

[[འཇུག་བ་མ་ནིང་།]] སྤྱད་ད། སྤྱད་ད། སྤྱད་ད། སྤྱད་ད། སྤྱད་ད།

[[མཚན་གཉིས་མ་ནིང་།]] ལེན་ད། སྤྱད་ད། སེལ་ད། ཉན་ད།

༣ མ་ནིང་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པ།

[[རྟེན་ད་ལྟ་བ།]] སྤྱད་ད་བཞིན་པ། སྤྱད་ད་བཞིན་པ།

[[རྟེན་མ་འོངས་པ།]] སྤྱད་ད་པར་འགྱུར།

ཀྱན་སྤྱད་སྤྱོད་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་དག་དོན་ལ་
རི་ལྟར་སྤྱོད་བའི་ཚུལ་ཡང་མཐུན་པའི་ཆོག་ཀྱན་རུ་སྤྱོད་ན། གསལ་ཡང་གསལ།
མཛེས་ཀྱང་མཛེས། ལྟ་བུ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཆོག་ཀྱན་རུ་སྤྱོད་ན། བུད་
ཀྱང་ཁྱོ་མཛེས་བསྟུ། ལྟ་བུ་དང་། སྤྱད་པའི་དོན་རུ་སྤྱོད་ན། གཟུགས་འདི་ནི་
མཛེས་ཤིང་འོད་ཀྱང་འཕྲོ། མིར་མ་ཟད་ལྟས་ཀྱང་བུད། འདི་ནི་ཡུལ་ལ་འང་
ཡིན་ལ་སྤོན་པོ་འང་ཡིན་ནོ། །གང་ཡང་སྟོགས་བརྩའི་བདེ་གསེགས་ཐམས་ཅད་
ལ། ཞེས་སོགས་མང་རུ་བསྟེན་ནས་རྟོགས་པ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་རུ། སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “འདིར་འགའ་ཞིག་གིས། མཐུན་
པའི་ཀྱན་གྱི་དཔེར། ཡུལ་ལ་འང་ཡིན་ལ་སྤོན་པོ་འང་ཡིན་ཞེས་དང་། གཅིག་
ཤོས་གྱི་དཔེར། རི་ལྟར་བསྟུ་ནང་རུ། སྟེན་ཀྱང་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད། །དེ་
བཞིན་འདི་ནི་འདིག་རྟེན་རུ། སྟེན་ཀྱང་འདིག་རྟེན་གྱིས་མ་གོས། ཞེས་སོགས་
བཀོད་མོད། འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། སྤྱ་མ་ནི། གཞི་གཅིག་ལ་མཐུན་པའི་
ཆོས་ཡུལ་དང་སྤོན་པོ་གཉིས་སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྤྱ་མ་ནི། གཞི་གཅིག་ལ་
མི་མཐུན་པའི་ཆོས། ཆུ་ནང་རུ་སྟེན་པ་དང་ཆུས་མ་གོས་པ་གཉིས་སྤྱད་པ་སོགས་
གྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་སྤྱད་པའི་དཔེར་འོས་གྱི། ཆོག་ཀྱན་གྱི་དཔེར་མི་
འོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེས་མེད་གྱི་དཔེ་དང་། སྤྱད་པའི་དཔེ་སོགས་སྤྱད་
དག་གི་ཀྱན་འགའ་ཞིག་ཆོག་ཀྱན་གཉིས་གྱི་དཔེར་སྟོན་པའང་དེ་དང་འདྲའོ། །

ཡང་སྒྲིལ་ལས། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་འདྲ་ཡིན། ཞེས་འབྲུང་བར་སྟེན་
བཅས་ནས་བཟན་པ་ཞེས་བཏོན་ཏེ་ཁྱད་སྟངས་སྟུང་སྟངས་ནས། ཡང་དང་ཡང་རྩ་
གསུང་པ་གང་། ཞེས་སོགས་བསྐྱར་བའམ་བཟན་པའི་དོན་རྩ་བཤད་མོད།
བཟན་པ་ནི་དམིགས་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པས་བསྐྱར་བ་དང་གཅིག་པའི་སྐབས་
མེད་ཅིང་། སྒྲིལ་ཏེ་ཆོག་སྟེན་མ་བཅས་པ་དེ་ཉིད་དོན་ལ་གནས་པར། ཡང་
ཡང་། སྒྲར་ཡང་། དེ་ནས་ཡང་། ཡང་གསུངས་པ། ལྟ་བུ་ནམས་བསྐྱར་བའམ་
བསྟན་པའི་སྒྲར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་ཡང་གི་སྒྲ་དེ་འདྲ་དེ། སྐབས་འདིའི་
ཀྱང་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་དང་མཚུངས་པ་ནི་མི་སྟོན་དོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། ལྷ་ལི་ཕྱིས་ནས་གཉིས་པ་སྒྱུར། །ཆོག་རྒྱན་གཉིས་དང་
རྒྱད་པར་འགྱུར། ཞེས་པར། དེར་རྩས་འགའ་ཞིག་གིས་རྩ་ཆོག་འདི་ལ་ཞིབ་ཆ་
མ་ཐོན་པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། འདིར་ཕྱད་གང་གི་ལྷ་ལི་ཕྱི་ནས་དེ་ལ་གཉིས་པ་སྒྱུར་
དགོས་ཞིབ་རྩ་མ་བཤད་པས། གང་གྱང་གཉིས་རྒྱན་རྒྱད་ཀྱི་ཕྱད་རྩ་འབྲུལ་པའི་
སྒྲིན་ཡོད་པ་བཤད་མཐའ་བྱུང་གྱང་། སྒྲིན་མེད་དེ། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་
ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་འབྲུལ་གཉིས་སྟུང་བྱེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡིན་ན་རིགས་མཐུན་བསྟུས་
ནས་བཟོད་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་བཤད་བྱེད་སྟོལ་མེད་པའི་གནད་ཀ་དེ་ཤེས་པར་བྱ་
དགོས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྟེན་པ་ཡོད་དོ་ཅག་དང་། མདོ་དབྱུས་
ཁམས་གསུམ་གྱི་ཡུལ་སྐད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་། རྩ་དེ་ལྟར་གང་གྱང་གཉིས་རྒྱན་
རྒྱད་ཀྱི་ཕྱད་རྩ་སྒྱུར་བའི་སྟོལ་ཡོད་པ་མ་མཐོང་པས་འབྲུལ་པའི་གཞི་མེད་པ་ལ་
འབྲུལ་དོགས་ཀྱི་གསལ་བཤད་ནི་ངལ་བའི་རྒྱ་ཉིད་དོ། །

ས་བ་ཅད་གཉིས་པ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

ལ་དོན་སྟུལ་ལྟ་བུས་ནས། །
དེ་ལ་གསུམ་པའི་དང་མོ་སྒྱུར། །
དེ་ལ་ལྷ་ལི་གསུམ་པ་སྒྱུར། །
དེ་ནི་ལྷག་དང་བཅས་པའོ། །

ཞེས་པའི་འགྲེལ་བཤད། མི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “སྐར་བཤད་པའི་ལ་དོན་
 གྱི་ནང་ཚན་སྐྱེས་པ་དེའི་ཡུལ་གྱི་ཞེ་ཞེས་ཀྱི་ཕྱིས་ནས་ས་ཞེས་གནས་པ་དེ་ལ་
 གྲུ་ལེའི་སྒྲེ་པ་གསུམ་པའི་དང་པོ་ཏུ་ཡིག་སྐྱར་ཞིང་། དེ་ལ་སྐར་ཡང་སྤྱིང་རུ་སྐྱ་
 ལི་གསུམ་པ་སྤྱི་འགྲོང་བུ་སྐྱར་བས། སྤྱི། ཞེས་བྲུབ་པ་ནི་མིང་ཆོག་གང་གི་མཐར་
 སྐྱར་ཡང་བསྟན་བྱའི་ལྷག་མར་འདྲན་པའི་དོན་རུ་འགྱུར་བས་ལྷག་མ་དང་བཅས་
 པའི་སྐྱ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། དེ་ལྟར་གཞུང་འདྲིའི་དགོངས་བསྟན་ལ་སྤྱི་སྐྱ་གཅིག་
 ལུ་ལས་མི་འབྱུང་ཡང་། མིང་མཐའ་སོ་སོ་དང་སྐྱར་བའི་ཆོ་གོང་རུ་སྐྱོས་པ་
 ཆུམས་ཀྱི་རིགས་པས་བརྗོད་བདེ་བ་ཁོ་ན་སྐྱོར་གྱི་ཉགས་མཚུངས་ཀྱང་བརྗོད་མི་
 བདེ་བ་སྐྱོར་བ་མིན་པས། ཡི་གེ་ཆུམས་ཀྱི་བྱར་བྱིན་པར་སྟོག་པའི་དབང་རུ་བྱས་
 ཏེ། གང་བ་མ་འ་ཆུམས་ཀྱི་མཐར་སྤྱི་ཡིག་ས་སྐྱ་དང་ལྷན་པ་དེ་བརྗོད་བདེ་བས་
 འཇུག་ཀྱང་། བ་ར་ལ་གསུམ་དང་། ད་དྲག་གི་མཐར་ནི་དེ་མིན་རུ་བརྗོད་མི་
 བདེ་བའི་བྱིར་དང་། ས་ཡིག་གི་མཐར་ནི་ས་སྐྱ་སྐྱ་མ་དེ་ཉིད་དང་སྤྱི་ཡིག་གི་ས་
 སྐྱ་གཅིག་རུ་འདྲེས་པས་སོ་སོར་མི་མངོན་པའི་བྱིར་དགོས་པ་མེད་པས། དེ་ཆུམས་
 ཀྱི་མཐར་ས་ཡིག་བྱིས་ནས་ཏེ་རྒྱང་ཉིད་སྐྱར་བ་གཞུང་འདྲིའི་དགོངས་པར་དོན་
 སྟོག་རུ་གནས་ཤིང་། དེ་བཞིན་རུ་ད་མཐར་ཡང་ས་སྐྱ་ཅན་སྟོག་མི་བདེ་བ་མ་
 ཟད། དེ་སྐྱ་འཇུག་ལུ་ལ་གཞུང་འདྲིའི་དགོངས་པ་དང་། སྐྱ་སྐྱ་ཅ་འགྲེལ་མཐུན་
 པར་སྐྱང་བས། དེར་དེ་སྐྱ་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ། ལ་དོན་གྱི་
 སྐབས་སུ་ད་མཐར་རུ་སྐྱོར་བ་ལྟར་ད་ཡིག་གི་མཐར་དེ་སྐྱར་བར་རིགས་པའི་བྱིར་
 བ་རྗེས་འཇུག་གི་བྱང་པར་ལ་སྟོས་པའི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྐྱ། སྤྱི། ཏེ། དེ། གསུམ་རུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཏེ་དེ་གསུམ་གང་རྒྱང་ཡིན་ན་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དོན་ཁོ་ན་
 སྟོན་པའི་སྤྱད་ཡིན་པས་ཨེ་བྲལ། ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྤྱི། དེ་སྐྱ་དེ་ཆུམ་གངས་གཞན་
 སྐྱོར་སྟོགས་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལྷག་བཅས་སྟོན་པའི་སྤྱད་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྗེས་
 འཇུག་དང་བསྟན་ནས་སྐྱར་བའི་སྤྱི་ཏེ་དེ་གསུམ་གང་རྒྱང་ཡིན་ན། ལྷག་བཅས་
 སྟོན་པའི་སྤྱད་ཡིན་པས་ཨེ་བྲལ། ཅེ་ན། བྲལ་སྤྱི། དེ་དག་ལྷག་བཅས་སྟོན་
 པའི་སྤྱད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷག་བཅས་ཀྱིས་སྤྱད་ཡིན་ན་སྤྱི་ཏེ་དེ་གསུམ་ཁོ་ན་

ཡིན་པས་ཞེ་བྲལ། ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། ལ་ཡིག་ལྟག་བཅས་དང་། རས་ཡིག་ལྟག་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤང་དེ་དག་མིང་མཐར་སྒྱུར་ཚུལ་ནི།

《ལྟག་བསམ་སྐྱམ་རྟགས་》ལས། “ག་ང་བ་མ་འ་སྟེ་ཉིད་དེ། ཁ་ར་ལ་ས་ད་དྲག་མཐར་ཉི་རྒྱུད་། འད་མཐར་དེ་སྒྱུར་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི། ལྟག་མ་འདྲེན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པར་བྱ།” ཞེས་གསུངས་སོ། ཤོང་རུ་སྟོན་པའི་ལ་དང་འཆད་འགྱུར་གྱི་ནས་དག་ལྟག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་གི་བྱད་པར་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་སྤང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་ [ལ་ནས་གཉིས་ནི་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་འདིར་མ་བརྟན་པ་ཡིན་གྱི། ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་ཡིན་ན་སྟེ་ཉི་དེ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྲལ་ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། ལ་ནས་གཉིས་ཀྱིས་ལྟག་བཅས་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྟེ་ཉི་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྲལ་ཅེ་ན། དེའང་མ་བྲལ་སྟེ། དེ་སྐྱོད་དེ་དངོས་པོའི་དོན་སྟོན་པ་ལ་འང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོན་པའི་སྤང་སྟེ་ཉི་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན། སྤང་འཇུག་ལྟལ་མཚམས་སྒྱུར་ལྟག་བཅས་སོགས་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར།] ཤེས་པར་བྱའོ། དེས་ན་སྟེ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་མིང་ཚིག་ཅི་རིགས་པའི་མཐར། ཇི་ལྟར་སྒྱུར་བའི་དཔེར་བཞིན་པའང་། བཞག་སྟེ། བྱུང་སྟེ། བཀའ་སྟེ། ལམ་སྟེ། བྱ་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་སྟེ། མཐུན་རུ་སྟེ། ཡིན་ཏེ། འགྱུར་ཏེ། གསལ་ཏེ། བུམ་པར་ཏེ། བརྟན་དང་ཏེ། བསལ་དང་ཏེ། བྲས་ཏེ། བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ཡིས་ཏེ། ཡོད་དེ། བཤད་དེ། ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཉི་ཉོགས་སྐྱབས་པར་བྱད་དོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། ལེ་རུའི་སྐར་གྱི་དཔེ་ཆ་རྒྱུང་པ་རྣམས་ལ་དབྱེད་ནས་སྟེ་སྐྱོད་འཇུག་སྒྱུངས་ལ་དབྱེད་པར། ལེ་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “སྐྱོ་སྐྱོ་ལས། སྟེ་ནི་ལྟག་མ་ཡོད་པ་སྟེ། མཚམས་སྒྱུར་བ་དང་དམ་བཅའ་དང་། གཞན་འདྲེན་པ་དང་གསུམ་རུ་འདོད། བྱེད་དང་བྱའམ་ཡང་ན་ནི། བྱ་བ་ཉིད་རུ་སྒྱུར་བ་གང་། ཚིག་གཉིས་རིམ་མས་རུས་གཅིག་རུ། སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་མཚམས་སྒྱུར་ཡིན། གང་ཞིག་གིས་ནི་སྐྱེ་མ་ལ། གསལ་བར་བྱེད་པ་དམ་བཅའ་བ། ལྟག་མ་ཡོད་ཅམ་སྟོན་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་གྱུར་གཞན་འདྲེན་པའོ། ཞེས་འབྱུང་བ་ནི་ཚིག་དོན་ལྟག་མ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་

བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། སལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རུ་འང་འདུག་པས་འདིར་སྟོས་ན།
སྟེ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས། ལྷག་མ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྟོན་སྟེ་ན་གསུམ་རུ་འགྱུར་
ཏེ། མཆོམས་སྟུར་དང་། དམ་བཅའ་དང་། གཞན་འདྲེན་ནོ། །

དང་པོ། 《མཆོམས་སྟུར་ལྷག་བཅས་ལ་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ།》 ཆོག་སྟེ་མ་
བྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་བྱ་བར་སྟུར་བས་འདྲེན་བྱེད་དང་འདྲེན་བྱ་རུས་རིམ་པར་
འཇུག་པ་ཞིག་དང་། སྟེ་གཉིས་ཀ་བྱ་བར་སྟུར་ཞིང་རུས་རིམ་གྱིས་འཇུག་པ་
ཞིག་དང་། དེ་ཉིད་ལ་རུས་སྟེ་མེད་པ་ཞིག་སྟེ་གསུམ་འབྱུང་བའི།

(1) སྟེ་མ་ནི། 《འདྲེན་བྱེད་དང་འདྲེན་བྱ་རུས་རིམ་པར་འཇུག་པའི་དཔེར། འདིར་
བྱ་ཆོག་སྟེ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བའི་ལ་ཅན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་མི་དད་པ་གཉིས་སོ།》
མདའ་འཕངས་ཏེ་སོག་ །ལྷ་བསྐྱབས་ཏེ་བྱུང་། །ལྷ་བྱ།

(2) གཉིས་པ་ནི། 《བྱ་བ་གཉིས་རུས་རིམ་པར་འཇུག་པའི་དཔེར། འདི་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་
དད་མི་དད་གང་གི་བྱ་བ་གཉིས་རུས་རིམ་པར་འཇུག་པ་ཞིག་ཡིན།》 །ལྷ་མཆོད་དེ་ལས་བྱ།
ལྷག་འཆོལ་ཏེ་བཤད། །ལྷ་བྱ་དང་། གཞན་ཡང་། སྟོབ་སྟོབ་ཏེ་བྱིས་རུ་
འགྲོ། ས་ཚོས་ཏེ་ཤིང་བཅད། འབྲུ་བཅོང་སྟེ་མོ་མོ་སྟེ། གཤོག་པ་བརྒྱུངས་ཏེ་
འཕུར། །ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། (3) བྱི་མ་ནི། 《བྱ་ཆོག་གཉིས་རུས་སྟེ་མེད་པའི་དཔེར།
འདིར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་གཉིས་རུས་གཅིག་ཅར་རུ་འཇུག་པ།》 འཇུམ་དམུལ་ཏེ་
མདངས་སྟུང་། འཕར་ཏེ་འགྲོ། ཆོག་སྟེ་དང་བཅས་ཏེ་འབར། །ལྷ་བྱ་སྟེ་དེ་
རྣམས་ནི་ནས་དང་ཅིང་སོགས་ཀྱི་སྟེ་དང་ཡང་འཇུག་པ་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ། 《དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་ལ་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་བ་བཞི་ཡོད།》 དམ་
བཅའ་ཞེས་པ་ནི་ཆོག་སྟེ་མ་དམ་བཅས་པ་དེའི་གསལ་བྱེད་དམ་སྟེ་བྱེད་རུ་ཆོག་
བྱི་མ་འདྲེན་པ་སྟེ། དེའང་དབྱེ་བ་འདྲེན་པ་དང་། གཏན་ཆོགས་འདྲེན་པ་
དང་། དེས་ཆོག་འདྲེན་པ་དང་། རྒྱས་བཤད་འདྲེན་པ་སོགས་ནང་གསེས་
མང་པོ་ཡོད། དཔེར་ན། (1) 《དབྱེ་བ་འདྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན།》 དངོས་པོ་གསུམ་
སྟེ། བེམ་པོ་དང་། ཤེས་པ་དང་། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དོ། (2) 《གཏན་ཆོགས་འདྲེན་
པའི་དཔེར་བཞིན།》 རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོད་པ་གང་ཞིག་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། (3) རྗེས་ཆོག་འདྲན་པའི་དཔེར་བཞིན། སངས་རྒྱལ་ཏེ། མ་རིག་པའི་གཉིད་
ལས་སངས་པ་དང་ཤེས་བྱ་ལ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱལ་པའོ། (4) རྒྱལ་བཤད་འདྲན་པའི་དཔེར་
བཞིན། བསྐྱབ་པ་ཀུན་གྱི་གཞི་འཛིན་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ནི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ཞེས་སོགས་ནང་
པ་ལ་གྲགས་པ་རྣམས་དང་ཞེས་འགྲེལ་འདུག ། རྒྱལ་བཤད་འདྲན་པ་འདི་ལ་འགྲེལ་
གཞི་འདོད་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཞིག་འཛིན་ན་རྒྱལ་འགྲེལ་མང་པོ་མི་དགོས་པའི་གནད་དུ་མཐོང་སྟེ།
དཔེར་ན། གཡག་སྟེ་མདོ་དབུས་མཐོ་སྒང་གི་ཡུལ་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་གཟུགས་སྟོབས་ཆེ་ལ་
སྤྱ་སྒྲ་རིང་པའི་འོ་འཕྱང་སྟོག་ཆགས་ཀྱི་རིགས་ཤིག་ཡིན། ལྷ་བྱ་འགྲེལ་བཤད་སྟབས་བདེ་
བར་སྟངས་།]

གསུམ་པ། རྒྱལ་བཤད་འདྲན་སྟབས་དཔེར་བཞིན། རྒྱལ་བཤད་འདྲན་ནི་མཆོམས་
སྒྲིབ་དང་དམ་བཅའ་གཉིས་སུ་མི་གཏོགས་པའི་ལྷག་མ་ཡོད་པ་ཅུ་མ་སྟོན་པའི་སྒྲ་
གཞན་རྣམས་ཏེ། ཤར་གྱི་སྟོགས་ན་དབང་པོ་སྟེ། ལྷ་ཡི་སྟོགས་ནི་འཆི་བདག་
གོ། ཁྱོད་ནི་དཔལ་ཏེ་ཁྱོད་ནི་མགོན། ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་དབྱུང་། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། “སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་སྒྲ་མ་ཁ་
ཅིག་གིས། ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཤོང་སྟོན་
ལྷར་རྗེས་འཇུག་འགྲུབ་ཞིག་ལ་སྟེ་སྒྲིབ་བ་སྟོག་དཀའ་བའི་སྒྲིབ་དང་། དེ་ཡིག་
ལྷག་བཅས་ཀྱི་དོན་ཅན་འཇུག་པའི་སྐབས་མི་འཕྱང་བའི་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་ཀྱི་
སྟོགས་བཅ་དག་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིབ་ཡང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ། འབྲེད་ལྷུང་གྱི་སྒྲ་བཤད་པ།

རྗེས་འཇུག་གི་གཞི་བཅུ་པོ་ལ།

རྒྱལ་བ་སྒྲིབ་ན་འབྲེད་ལྷུང་ཡིན། །

ཞེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། “རྗེས་འཇུག་གི་གཞི་བཅུ་པོ་དེ་རྣམས་
ལ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་བ་མ་ཡིག་སྒྲིབ་བས། གམ། དམ། དམ། བམ། བམ། བམ།

འམ། རམ། ལམ། སམ། རྣམས་སྤྱུ་བྱུ་བ་པ་དེ་དག་དང་། ལྷ་མ་རྣམས་
 གྱི་རིགས་པས་དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི། ཏམ། བཅས་བརྒྱ་གཅིག་པོ་རྣམས་ནི། ཆོག་
 དོན་སོ་སོར་འབྱེད་པའམ་སྤྱོད་གཅིག་ཏུ་སྦྱད་པའི་སྒྲར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
 རྣམས་མིང་ཆོག་གང་གི་མཐར་ཡང་རུང་། སྒྲར་བསྐྱེད་སྐབས་དང་མཚུངས་པར་
 སྒྱིར་བཏང་རྗེས་འཇུག་སོ་སོར་རང་རང་ལ་མ་ཡིག་སྒྱར་བ་ཉིད་འཇུག་པ་མཐུན་
 པ་ཡིན་ཡང་། དམིགས་བསལ་ད་དྲག་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཏམ་ཡིག་སྒྱིར་ཏེ།
 དེ་དག་རིམ་པས་དཔེར་བཞིན་ན། ཏག་གམ། མཐོང་ངམ། ཡོད་དམ། ཡིན་
 བམ། སྒྱབ་བམ། སྒོམ་མམ། རིགས་ཀྱི་བྱའམ། འདི་ཉིད་བྱའམ། གསེར་
 རམ། མཚལ་ལམ། བྱས་སམ། བྱོད་གྱིས་སམ། འཛིན་ད་ཏམ། བྱུར་ད་ཏམ།
 འཚལ་ད་ཏམ། སོགས་སོ། །དེ་དག་དོན་ལ་རི་ལྟར་སྒྱིར་བའི་ཚུལ་ཡང་། དབྱེ་
 གཞི་གཅིག་ལས་བྱེ་བྲག་གཉིས་སམ་མང་པོར་འབྱེད་པ། ཆོས་ནི་གཉིས་ཏེ། འདུས་
 བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་སོ། །ཕུང་པོ་ནི་ལྷ་སྟེ། གཟུགས་སམ། ཆོར་བའམ།
 འདུ་ཤེས་སམ། འདུ་བྱེད་དམ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོའོ། །ལྷ་བྱ་དང་།
 ཆོག་དོན་གཉིས་སམ་མང་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་སྦྱད་པ། འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་
 བྱས་ནི་ཆོས་སོ། །གཟུགས་སམ་ཆོར་བའམ་འདུ་ཤེས་སམ་འདུ་བྱེད་དམ་རྣམ་
 པར་ཤེས་པ་ནི་ཕུང་པོའོ། །ལྷ་བྱ་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་
 ལྷན་ནམ་མི་ལྷན། ཏག་གམ་མི་ཏག། ལྷ་བྱ་དྲི་བ་དང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ཆོག་ཅན་རྣམས་
 ཀྱང་དོན་གྱི་བྱད་པར་བརྟག་ཅིང་འབྱེད་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་པས། དེ་འདྲའི་འམ་
 ལ་སོགས་པའི་སྒྲའང་འབྱེད་པའི་སྒྲ་ཉིད་རུ་ངེས་སོ། ། ཞེས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རུ་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་ཡང་། རྗེས་
 འཇུག་ད་བ་ས་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སྤྱ། ཏམ་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱང་ཏགས་མཚུངས་
 འདྲན་པའི་རིགས་འགྲོ་ཐལ་ཆེས་པར་བྟད་དོ།” ཞེས་སོ། །

ས་བཅད་བཞི་པ། འབྲུང་ཁྱུངས་ཀྱི་རྒྱ་བཤད་པ།

འབྲུང་ཁྱུངས་ལ་དངོས་དང་། དེ་དགར་སྤྱད་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ། མ་བཤད་
པ་ཁ་སྐོང་ཞིང་འདོད་པ་གཞན་ལ་རུང་ཟད་དཔྱད་པ་སྟེ་གསུམ།

གཅིག ། འབྲུང་ཁྱུངས་དངོས་བཤད་པ།

རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་ཡི།

བཞི་པ་དགུ་པ་ལ་བཅུ་པ།

རྒྱུ་བ་འབྲུང་ཁྱུངས་ས་ཡིན་ཏེ།

ཞེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན། “རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བཅུ་པོ་དེའི་བཞི་པ་ན་
དང་། དགུ་པ་ལ་གཉིས་ལ་སོ་སོར་བཅུ་པ་ས་ཡིག་རྒྱུ་བ་ས། ན་ས། ལ་ས། ཞེས་
ཀྱུ་བ་པ་ནི་ཆོས་གང་ལས་གང་ཞིག་བྱལ་བའམ་བྱུང་བ་སྟོན་པའི་དོན་དུ་མཚུངས་
པར་འཇུག་པས་གཞུང་གཞན་དུ། རྣམ་དབྱེ་ལྟ་བུ་ཞེས་བཤད་པ་འབྲུང་ཁྱུངས་ཀྱི་
ས་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། ། ཏེ་ཞེས་པ་ཆོག་ལྷག་མ་འདྲན་པའི་དོན་ཏེ། ། དེ་དག་ཕྱད་
རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་སྟོར་ཚུལ་རྗེས་འཇུག་གི་བྱུང་པར་ལ་མི་སྟོན་པར་མིང་
མཐའི་རྗེས་འཇུག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐའ་ཅི་རིགས་པར་རྒྱུ་བར་བྱའོ། ། འབྲུང་
ཁྱུངས་ཀྱི་དོན་ལ་རི་ལྟར་འཇུག་པ་ན་དཔེར་ན། སངས་རྒྱུ་ལས་ཆོས་ཆོས་ལས་
འཕགས་པའི་ཆོག་ས། ཆོག་ས་ལས་སྟིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐའ། ཞེས་དང་།
གསེར་ཁ་ནས་གསེར། རྒྱ་མཚོ་ནས་ནོར་བུ། བ་ལས་འོ་མ། མཁས་པ་ལས་རིག་
པ། ① ལྟ་བུ་དང་། འབྲུང་ཁྱུངས་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་སྐབས་དེར་དེ་ལས་བྱུང་
བས་འབྲུང་ཁྱུངས་དང་འདྲ་བ། རྟ་ལས་ལྷུང་། རི་ལས་ལྷུང་། རྣས་ནས་
བབས། ཤར་སྟོགས་ནས་འོད་སྤང་། ② ལྟ་བུ་རྣམ་སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

① འབྲུང་ཁྱུངས་དངོས་ནི། འབྲུང་ཁྱུངས་དང་བྱུང་ཆོས་གཉིས་སོ་སོར་དམིགས་སྟེ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས།

② འདི་དག་དེ་ལས་ལྷུང་བ་དང་། དེ་ལས་ལྷུང་བ་སོགས་བྱུང་ཁྱུངས་དང་བྱུང་ཆོས་སོ་སོར་དམིགས་སྟེ་
ཡོད་པས་འབྲུང་ཁྱུངས་བཞག་ཀྱང་། དོན་དངོས་སྟེ་མིའི་འབྲུང་ཁྱུངས་རྟ་མ་ཡིན་པ་དང་། འོད་ཀྱི་འབྲུང་

ཡང་། རུ་བ་ལས་མེར་ཤེས། རྩ་སྐྱར་ལས་རྩར་ཤེས། སྒྲེ་ཁིང་འཛིག་པ་
ལས་དངོས་པོར་རྟོགས། ལྷ་བུ་ལས་ཀྱི་སྒྲེ་ཁོན་རྩ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་།
མེར་ཤེས་པ་སོགས་རྩ་མཚན་ཅན་དེ་རུ་བ་མཐོང་བ་སོགས་ཀྱི་རྩ་མཚན་ལས་བྱུང་
བའི་ཕྱིར་འབྱུང་ཁུངས་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་པ་ཉིད་དོ།” ཞེས་སོ། །

གཉིས། ལས་ནས་ཀྱི་སྒྲེ་དགར་སྐྱད་ལ་འཇུག་པ།

དགར་དང་སྐྱད་པའང་དེ་བཞིན་ཡིན། ཞེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ།
“བཤད་མ་ཐག་པའི་ལས་ནས་ཀྱི་སྒྲེ་དེ་དག་འབྱུང་ཁུངས་ཁོན་མ་ཟད། རྣམ་
དབྱེ་སྐྱར་གཞི་དེ་ལས་རིགས་དང་། བྱ་བ། ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་པར་གང་
ཡང་རུང་བ་ལོགས་སུ་དགར་བའི་དོན་ལའང་འཇུག་ཅིང་། དེ་ལས་ནས་ཀྱི་སྒྲེ་
གཅིག་ཤུ་ནི་ཡུལ་དང་། རུས་དང་། དངོས་པོ་ལ་སོགས་པ་མཚན་འཛིན་ཅིང་
སྐྱད་པའི་དོན་རུའང་དེ་བཞིན་རུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པའོ། །དེ་དག་དབྱེ་
བ་དང་བཅས་ཏེ་དཔེར་བཞིན་ན། རིགས་དང་། བྱ་བ། ཡོན་ཏན་རྣམས་
ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་གཞི་གཅིག་ལས་དགར་བ་ནི། 《རིགས་མི་མཐུན་དགར་བ་ལ་ལས་སྒྲེ་
འཇུག་པའི་དཔེར།》 (1) རིགས་དགར་བའི་དཔེར། མིའམ་ཅི་ལས་དྲི་ཟ་ཐ་དད།
(2) བྱ་བ་དགར་བའི་དཔེར། བཤེས་གཉེན་ངན་པ་ལ་བཀྱར་སྟེ་བྱེད་པ་ལས་
ལྷ་མཚན་པ་ཉིད་ལེགས། (3) ཡོན་ཏན་དགར་བའི་དཔེར། ཡང་སོས་ལས་
ཐིག་ནག་པ་སྐྱག་བསྐྱེལ་ཆེ། ལྷ་ཆེན་པོ་ལས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་རུ་
མས་འཕགས་སོ། ཞེས་པ་ལྷ་བུ་སྟེ་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་ལས་ཀྱི་སྒྲེ་ཉིད་འཇུག་གོ།
དེ་བཞིན་གཞི་གཉིས་སམ་མང་པོ་ལས་ཀྱང་རུང་། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བྱུང་བ་
ལྷ་བུ་མ་ཡིན་པར་ལོགས་སུ་དགར་བ་ཅན་ཀྱི་དོན་ལའང་། ལས་ཀྱི་སྒྲེ་ཉིད་འཇུག་
སྟེ། (1) རིགས་དགར་བའི་དཔེར། རྟག་པ་དང་དངོས་པོའི་ཆོས་ལས་དེ་
བཞིན་ཉིད་གཞན་ནོ། (2) བྱ་བ་དགར་བའི་དཔེར། ཟ་བ་དང་དགོད་པ་དང་

ཁུངས་ཤར་སྒྱུགས་མིན་པའི་སྐབས་ཀྱིས་འབྱུང་ཁུངས་ཆ་འདྲ་བ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །

སྒྲིབ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་སྟགས་པ་སྒྲིབ་ལམ་པལ་པ་རྣམས་ལས་མཆོད་རྟེན་ལ་སྤྱག་
དང་སྒྲིབ་བ་བྱེད་པ་ལེགས་སོ། (3) ཡོན་ཏན་དགར་བའི་དཔེར། ཁ་དྲོག་
རྣམས་ལས་དགར་པོ་ཉིད་མཛེས། ལྟ་བུའོ། །

[[རིགས་མཐུན་དགར་ལ་ནས་སྒྲིབ་ལྟུག་པའི་དཔེར།]] རིགས་སྟགས་ཀྱི་བྱུང་པར་
ཀྱིས་ཚྲགས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྱེན་པ་ལྟ་བུར་དགར་བ་ནི། མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
རྒྱལ་རིགས་དཔལ། གསེར་དབྱལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསེར་གོང་ཆེ། རིགས་
བཞིའི་ནང་ནས་དམངས་རིགས་དམན། བ་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་ནས་ནག་མོ་འོ་མ་
མང་། བྱ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྟན་འདས་ལ་མཆོད་པ་ནི་
ལུལ་བྱ་བྱུང་བའོ། །ལྟ་བུ་སྤྱི་འདི་འདྲ་ལ་ནས་ཉིད་ལྟུག་གོ།

ནས་ཀྱི་སྒྲིབ་སྤྱད་པ་ལ་ལྟུག་པ་ནི། (1) རྣམས་སྒྲིབ་ལུལ་སྤྱད་པ་ལ་ལྟུག་པ།
ལྟ་ས་ནས་གཞིས་ཀ་ཅེའི་བར། མནར་མེད་ནས་སྤྱིད་ཅེའི་བར། (2) ལུས་སྤྱད་
པ་ལ་ལྟུག་པ། དེང་ནས་སང་ཉི་མ་མ་ཤར་གྱི་བར། (3) རྣམས་སྤྱད་དོས་པོ་
སྤྱད་པ་ལ་ལྟུག་པ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར། སྒྲིབ་མོ་ནས་རྒྱན་གོས་
ཀྱི་བར་ལུས་ལ་གང་ཡོད་རྣམས། (4) རྣམས་སྤྱད་གངས་སྤྱད་པ་ལ་ལྟུག་པ། གཅིག་
ནས་བརྒྱུའི་བར། ལྟ་བུའོ། །

དེ་ལྟར་དགར་སྤྱད་ལ་ལྟུག་པའི་སྒྲིབ་འདི་རྣམས་ཀྱང་འཕྲད་གཞན་མ་ཡིན་
པར་རྣམ་དབྱེ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཉིད་བྱེས་དགོས་ཏེ། དགར་བ་ནི་གང་ལས་
དགར་བའི་གཞི་དེ་ལས་བྱུང་པར་བྱ་བྱུང་བ་ལྟར་སྤྱད་བ་དང་། སྤྱད་པ་ནི་ཐོག་
མ་གང་ནས་བརྒྱུམས་པ་དེ་ལས་བརྒྱ་རྒྱུའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་བྱུང་བ་དང་
འདྲ་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བྱུངས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་སྤྱད་བར་སྤྱད་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་འབྱུང་
བྱུངས་ཉིད་སྒྲིབ་པས་ཚྲག་གོ་སྒྲིབ་ན། འབྱུང་བྱུངས་ལ་ལྟུག་པར་བརྟན་པ་ནི་
འབྱུང་བྱུངས་དོས་དང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་གཙོ་བོ་རྣམས་སྤྱད་པའི་དོན་དང་།
དགར་སྤྱད་གསུངས་པ་ནི། འབྱུང་བྱུངས་དོས་དང་ཆ་མཐུན་པ་གཉིས་ཀ་ཡང་
ཚྲག་སྒྲིབ་ཅེས་ཀྱིས། ཆ་མཐུན་དང་འདྲ་བུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་
པལ་པར་གྱུར་པ་རྣམས་སྤྱད་པའི་དོན་ཡིན་པས་སྒྲིབ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། །

གསུམ། ཅུ་བར་མ་བརྟན་པའི་ལས་ནས་ཀྱི་མུང་འཕྲུལ་ལྷན་པུ་

སེ་རྩའི་འབྲེལ་ཆེན་རྩ། “གཞུང་འདིར་མ་བརྟན་ཀྱང་ནས་ཀྱི་སྒྲ་ནི་མཆོམས་སྒྲིབ་པའི་ལྷན་བཅས་ལའང་འཕྲུལ་པ། ཕྱག་འཆོལ་ནས་བཤད། ལྷ་མཆོད་ནས་ལས་བྱ། ལག་པ་བརྒྱུད་ནས་བཟུང་། མིག་སྤྱོད་ནས་བརྟམ། ལྷ་སྤྱོད་ལྷན་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲ་ཕྱགས་ཅམ་སྒྲིབ་པ་བཞིན་ནོ། །

སྒྲ་སྒྲིབ་ལས། ལས་ནི་རྒྱ་དང་འབྲུང་ཁུངས་དང་། །དགར་བ་ཡིན་ཏེ་ནས་དེ་བཞིན། ཞེས་ལས་ནས་ཀྱི་སྒྲ་དག་རྒྱ་ལ་འཕྲུལ་པར་བཤད་ཅིང་། འབྲེལ་བར། རྒྱའི་དོན་ནི་ས་བོན་ལས་སྤྱ་བྱ་ཞེས་པ་ལྷ་སྤྱོད། ཞེས་འབྲུང་བ། ཁ་ཅིག་གིས་དེ་འདྲ་དེ་འབྲུང་ཁུངས་དངོས་ཡིན་པར་བྱས་ནས། འབྲུང་ཁུངས་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་དཔེ་བ་མི་འཐད་ཅེས་སྒྲས་ཀྱང་། དེ་འབྲུང་ཁུངས་དངོས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་དོན་གོང་སྒྲིབ་ལྷན། རྒྱ་མཆོད་ནས་ནོར་སྤྱ་སྤྱོད་སྤྱོད་འབྲུང་ཁུངས་རྒྱ་མཆོད་ཡིན་ཞིང་ནོར་སྤྱ་མིའི་ལག་རྩ་བུར་བའི་ཆེ་རྒྱ་མཆོད་ལས་བྱེད་གོས་པ་དང་། དངོས་སུ་འབྲེལ་བ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་། རིག་པའི་འབྲུང་ཁུངས་མཁས་པ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལས་སྒྲིབ་མས་རིག་པ་ལོབ་པ་ན། རྒྱ་མ་དང་རྩ་བུར་པས་བྱེད་བར་སྤྱང་བ་ལྷ་སྤྱོད་ཞེས་ཞེ། བརྩོན་པའི་གཞུང་ཀློང་གི་སྤྱོད་འཆོད་པ་ན། གང་ལས་འབྲེལ་བའམ། ལེན་པའམ། ཞེས་དང་། བྱེད་ཞིང་ལྷན་པུ་ ཞེས་དང་། ལྷ་སྤྱོད་ན་དེས་པར་སྤྱོད་པ་ཞེས་བརྒྱུད་ཀྱང་ལྷ་པ་འབྲེལ་བ་ལྷ་དུ་ན་ཚུར་ལེན་པ་ཡིན་པས་འབྲེལ་བར་ལེན་པ་ཞེས་སྤྱོད་རྒྱས་པར་འབྲུང་བ། ལྷ་སྤྱོད་ན་ས་བོན་དང་མེད་ན་མི་འབྲུང་གི་འབྲེལ་བར་བྱུང་ཀྱང་། ས་བོན་ཉིད་སྤྱ་བྱར་འབྲུར་བས་ན་ས་བོན་གྱི་སྐབས་ན་སྤྱ་བྱ་མེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྱོད་གནས་སྐབས་ན་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་གཏོང་བའི་ཕྱིར་དེ་འདྲའི་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་དོན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་འདྲ་དེ་འབྲུང་ཁུངས་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་དེ་ལས་དེ་སྤྱོད་བའམ་འབྲུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲུང་ཁུངས་དང་འདྲ་བར་རིགས་པས། གོང་སྒྲིབ་ཤར་ཕྱགས་ནས་འདྲ་སྤྱང་སྤྱོད་དང་ཕྱགས་མཆོད་པར་ཤེས་པར་བྱོ། །

སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་པལ་ཆེར་གྱིས་དགར་སྐྱད་ལ་འཇུག་པའི་ལས་ནས་ཀྱི་
སྐྱོད་ག་ནམ་དབྱེ་ལ་པར་མི་འདོད་པར་སྤང་ཡང་མི་འཐད་དེ། རྒྱ་མཆོན་གོང་
ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར་འཐད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། ལེགས་སྐྱར་ལའང་ཆོགས་ཀྱི་ནང་ཏུ་དགར་
བ་ལ། གཤམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་སྤྱོད། ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་ཏུ་དྲུག་པ་འཇུག་ཀྱང་། སྐྱིར་
བཏང་དགར་བ་ཅམ་ལམ། ཏམ་ཏམ་ལམ་མེད། ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་
འཇུག་པ་དང་། མཆོམས་བཟུང་ནས་སྐྱད་པ་ལའང་། ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ཏེ་བཅུ་
ལྟ་བུ་ནམས་དབྱེ་སྒྲིབ་ལམ་སྒྲིབ་ཏུ་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བ་ལས། རྒྱ་མཆོན་མཆོངས་
པར་ལྟ་བུ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་དང་།

ལེགས་སྐྱར་སྐྱད་ལས་བསྐྱར་བའི་དཔེར་བཞིན་རེུ་མིག་ཏུ་བཞོད་པ།

ལེགས་སྐྱར་སྐྱད།	ཐོད་སྐྱད།
གཤམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྒྱ་སྤྱོད།	བ་ནམས་ལས་ནག་མོ་འོ་མ་ལུན་སྐྱམ་ཆོགས།
ཏམ་ཏམ་ལམ་མེད།	དེ་ལས་གཞན་ཏུ།
ཡོད་ཀྱི་སྒྲིབ་པར་ལྟ་བུ་	ཁང་པ་ལས་གཞན་ཏུ་གཞན་ལག་ཁང་།
ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་ཏེ་བཅུ་	འདི་ནས་སྐྱར་ནང་བའི་ཕྱལ་གྱི་བར་ཏུ་སྐྱམ་ཆར་འཐེབས་སོ།

གནས་བཟུང་འགྲེལ་པར་ཡང་ལྟ་བུ་པའི་རྒྱ་མཆོན་གོང་ཞིག་ལ་གང་གིས་ཡོད་པ་ལས་
དེ་གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བ་དང་བྱལ་བ་དང་དགར་བ་དང་བྱུང་པར་ཏུ་བྱེད་ན་གང་
ལས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲིབ་ཡོད་དེ། ཞེས་འབྱུང་བ་ལེགས་བཤད་ཏུ་སྤང་བའི་སྒྲིབ་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལས་སྐྱོད་སྐྱད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་ཅིང་།
དཔེར་བཞིན་ཏུ་ལས་སྐྱོད་པ་ཞེས་འགོད་པ་དང་། ལ་སྐྱོད་པ་ཞེས་སྐྱོག་པ་
རྒྱ་མཆོན་ཏུ་མས་འགོག་པར་བྱེད་མོད། ལེགས་བཤད་ཏུ་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟ་
ན་གཞུགས་ལས་སྐྱོད་པ་ལྟ་བུར། སྐྱོད་ཀྱི་སྐྱོད་དེ་དེས་པར་ལས་སྐྱོད་ལ་སྟོན་པ་
ཞིག་འདོད་དགོས་པར་འགྱུར་ན། དེའང་མི་སྟོན་ཏེ་གཞུགས་སྐྱོད་ཤེས་ལས་^①

① ས་མཐར་ཕྱད་ཤེས་སྐྱར་བའི་ལུགས། ཞེས་དང་གཅིག་ཡིན།

སྒྲིབ་མེད་པས་ཀྱང་དོན་དེ་སྟོན་པར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལ་སོགས་ཞེས་འདོན་པ་
མི་འཐད་པའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཏུ་ལ་སྒྲིབ་དེ་ལ། གཞུང་འདི་དང་སྒྲིབ་སོགས་ནས་བཤད་
པའི་ལ་སྒྲིབ་འཇུག་དོན་གྱི། མཚན་ཉིད་ཅིའང་མེད་པའི་སྒྲིབ་མཚན་བཀོད་མོད།
དེ་ལྟར། ལ་ལ་དག་ཅེས་འདོན་པའང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལ་སྒྲིབ་
གཞུང་འདི་དང་གཞན་ནས་བཤད་པའི་ལ་སྒྲིབ་འཇུག་དོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅིའང་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུང་འདིར། དགར་དང་སྒྲིབ་པའང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་ཀྱང་
དགར་སྒྲིབ་གཉིས་ལ། ལས་ནས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཁྱབ་མཉམ་ཏུ་བསྒྲུབ་མི་ལུས་ཏེ།
དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་མཚུངས་པར་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པ་གོང་ཏུ་སྟོན་པ་ལྟར་
གྱི་ཕྱིར་དང་། ལས་ནས་གཉིས་དགར་སྒྲིབ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་དོ་ཞེས་གསུངས་
པས་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ནས་དོན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་པས་ཆོག་གི་
ཁྱབ་མཉམ་ཏུ་སྟོན་ག་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་གསུང་རབ་རྟེན་པ་
ལ། ལ་སྟོགས། ཞེས་བར་ཆོག་མེད་པ་ཡོད་པས་ཀྱང་ལ་སོགས་ཞེས་སྟོག་པ་
མི་འཐད་པར་བསྒྲུབ་མི་ལུས་ཏེ། གསུང་རབ་རྟེན་པ་རྣམས་སྟུ། རལ་གྱི་
སོགས་དང་། ཟྱེད་དང་ཟྱེ་སོགས་དང་། སྟོགས་སོགས་ཡོད་པས་རལ་གྱི་དང་།
མེ་དང་། མི་དང་། སོགས། ལ་སོགས་པ་རྣམས་མ་དག་པར་བསྒྲུབ་མི་ལུས་
པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། དགར་སྒྲིབ་སྐབས་སུ་རྣམས་དགར་བའི་དཔེར་བཞིན་ཏུ།
བུམ་པ་ལས་གསེར་བུམ། ཞེས་དང་། ལ་ལས། ལྷ་ཡི་ནང་ནས་རྩོ་རྩེ་བཟུ་
འཛིན་པ་ནི་བཟུ་བྱིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་མོད། མིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་
ཀ་རིགས་སམ་དངོས་པོ་བཀར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་མ་ནི་དགར་གཞི་
དང་དགར་བྱ་གཉིས་ཀ་བུམ་པ། དགར་བྱེད་དམ་ཁྱད་པར་འབྱེད་བྱེད་ནི་གསེར་
ཡིན་པ་དང་། ཟྱེ་མ་ནི་དགར་གཞི་ལྷ་རྣམས་དགར་བྱ་བཟུ་བྱིན། ཁྱད་པར་
འབྱེད་བྱེད་རྩོ་རྩེ་སོགས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དགར་བྱ་རིགས་ཅམ་ཏུ་ངེས་པའི་
ཕྱིར། སྒྲིབ་ཡང་དགར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིགས་དང་བྱ་བ་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་

ཁུང་བ་དགར་བ་ཡིན་གྱི་རྗེས་སྐྱུང་པ་དགར་བ་མི་སྤྲིད་དེ། རྗེས་ནི་རྗེས་གཞན་ལྟ་བུ་བརྗོད་པ་ཡིན་པས། དབྱུག་གྱུ་ཅན་ལས་སྤྲོང་བ་ཅན་མངོས་ལྟ་བུ་ནི་སྤྲོང་བའི་རྗེས་དང་ལྟ་བུ་པའི་གང་ཟག་ལྟ་བུ་རིགས་དགར་བར་སོང་། དབྱུག་གྱུ་ཐོགས་པ་ལས་སྤྲོང་བ་ཐོགས་པ་ལེགས། ལྟ་བུ་ནི་སྤྲོང་བ་ཐོགས་པའི་བྱ་བ་དགར་བར་སོང་། དེས་ན་དེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་ལེགས་པར་བསམས་པས་རྗེས་སྐྱུང་པ་དགར་བ་མི་རྟོད་པའི་སྤྲིང་དང་། བརྗོད་པའི་བསྟན་བཅས་ཆེན་པོ་རྣམས་སྤྲུང་འཕགས་ལྷལ་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས་རྗེས་དགར་བ་མ་བཤད་པའི་སྤྲིང་རོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་དཔེར་བརྗོད་ཚུལ་བཞིན་འགོད་པར་འདོད་ན། ཐོག་མར་རིགས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཅི་ལ་ཟེར་མཁོ་བསམ་ཞིབ་མོར་བཏང་ན་མངོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཞར་བྱུང་ཆོག་སྤང་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

རྗེས་འཇུག	ག	ང	ད	ན	བ	མ
ཆོག་སྤང་།	ཅིང	ཞིང	ཅིང	ཞིང	ཅིང	ཞིང
	ཅེས	ཞེས	ཅེས	ཞེས	ཅེས	ཞེས
	ཅེའོ	ཞེའོ	ཅེའོ	ཞེའོ	ཅེའོ	ཞེའོ
	ཅེ་ན	ཞེ་ན	ཅེ་ན	ཞེ་ན	ཅེ་ན	ཞེ་ན
	ཅིག	ཞིག	ཅིག	ཞིག	ཅིག	ཞིག

ཞར་བྱུང་ཆོག་སྤང་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

རྗེས་འཇུག	འ	ར	ལ	ས	0	ད་དྲག
ཆོག་སྤང་།	ཞིང	ཞིང	ཞིང	ཞིང	ཞིང	ཅིང
	ཞེས	ཞེས	ཞེས	ཞེས	ཞེས	ཅེས
	ཞེའོ	ཞེའོ	ཞེའོ	ཞེའོ	ཞེའོ	ཅེའོ
	ཞེ་ན	ཞེ་ན	ཞེ་ན	ཞེ་ན	ཞེ་ན	ཅེ་ན
	ཞིག	ཞིག	ཞིག	ཞིག	ཞིག	ཅིག

ས་བཅད་ལ། འཛོད་སྒྲོ་བཤད་ལ།

གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་ཡོད། །

ཀྱི་སྒྲུབ་བ་ནི་བོད་ལ་ཡིན། །

ཞེས་པར། སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “གང་ཡང་རྒྱང་པའི་མིང་བརྗོད་པའི་
ཐོག་མར་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་བ་ནི། བོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེའང་རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐའ་ཅན་ལ་ནི་མི་
འཇུག་ཅིང་བོད་སྐད་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དང་། མིང་ཅན་ལ་བྱད་པར་མེད་
པས་དེའི་སྒྲ་རྒྱ་སྒྲུབ་ལ། ཀྱི་ལྟའི་ལྟ། ཀྱི་ཁ་ལོ་སྒྲུབ་ལ། ཀྱི་ལྟ། ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཆེན་པོ། ལྟ་བུ་ལྟེ་འདིའང་ཐོག་མར་སྒྲུབ་བ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་གིས་གསུངས་
པ་ལས། ཆོགས་བཅད་སོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་ཆོ། བདག་ལ་དགོངས་ཤིག་མགོན་
པོ་ཀྱི། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མཐར་སྒྲུབ་བའང་ཡོད་དོ། །འདི་ནས་མ་བཟུན་པ། ཀ་
ཡེ་དང་། ཀྱའི་སྒྲ་དག་གྱང་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཟུར་གྱིས་སྒྲོན་
པ་དང་། སྒྲལ་བ་དང་། སྒྲ་ལེན་པ་དང་། འཕྱ་བ་ལྟ་བུ་སྒྲིག་ཆོས་དང་། དྲག་
ཤུལ་ལ་སོགས་པར་འབྲེལ་བ་ལས་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་བརྗོད་པ་ནི་ཅུང་ཞིག་
མི་མཐོངས་པར་མངོན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་དབྱད་ལ། སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་པལ་
ཆེར་གྱིས། ཀྱི། ཞེས་པ་བོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་འདོད་གྱང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་དབྱེ་
མིང་གི་ཐོག་མར་སྒྲུབ་བ་མེད་པ་དང་། བོད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ལགས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཅིག་
ཆོག་ལ་བྱད་པར་ཡོད་པ་ཅན་མ་གཏོགས་ངོ་བོ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ལས་ལོགས་སུ་
དབྱེ་མེད་ཅིང་བོད་སྐད་ལ་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་གི་རྗེས་མི་གསལ་ཡང་། གཉིས་
ཆོག་དང་མང་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་ཆ་མཐུན་ཡོད་པ་མ་ཟད་རྣམ་དབྱེ་ཞིག་ངེས་པར་
འཇུག་དགོས་ཤིང་། གཉིས་པ་སོགས་གཞན་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ལས་དོན་
ཐོབ་གྱིས་དེ་དང་མཚུངས་པར་མིང་མཐའ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ཉིད་རྒྱ་ངེས་པ་ལ་
སྒྲུབ་རྣམ་དབྱེ་སྒྲིན་མི་དགོས་པའི་སྒྲིར་རོ། །དེས་ན་ཀྱི་ཞེས་པ་རྣམ་དབྱེ་མ་ཡིན་
ཞིང་བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཏེ། ལགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཉི་ཉོ་ཉོས་སོགས་དང་

མཚུངས་པར་ཤེས་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

འཕྲོད་སྐྱའི་ཕྱད་ལ་དཔྱད་པ་འགའ་ཞིག 《སྐྱ་མིའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》ལས། “འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཁ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་བཤད་ན། སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་པལ་ཆེར་གྱིས། གྱི་ཞེས་པ་བོད་པའི་རྣམ་དབྱེར་འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། རྣམ་དབྱེ་མིང་གི་སྟོན་མར་སྐྱར་བ་མེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ། སྟོན་མིའི་ཞལ་ལྟངས་ལས་འཐད་སྟོགས་སུ་བཞིན། དེས་ན་གྱི་ཞེས་པ་ལེགས་སྐྱར་གྱི་ཉི་མོ་སྟོན་སྟགས་དང་མཚུངས་པ། བོད་པ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྐྱ་ཅམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་པ་མིན། །

འོན་རྣམ་དབྱེ་བརྒྱད་པ་བོད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོན་ཅི་ཞེ་ན། བོད་སྐྱ་འདི་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཅམ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ན། རྣམ་དབྱེ་དང་པོར་འགྱུར་བས་བརྒྱད་པར་མི་འཐད། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་ན་གཉིས་པ་ནས་བརྟན་པའི་བར་དགོས་ཀྱང་དེའང་མིན། དེས་ན་རང་ཉིད་སྐྱ་གཞན་ལས་རྣམ་པར་དབྱེ་རྣམ་ཅམ་གྱི་ཐད་ནས་རྣམ་དབྱེ་ཟེར་ཞིང་། རྣམ་དབྱེ་སྐྱ་མ་བརྟན་གང་ཡང་མིན་པས་བརྒྱད་པ་ཞེས་བཏགས་པ་ཅམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དོན་དངོས་བོད་སྐད་དང་མཐུན་པའི་བོད་སྐྱ་ནི། ཀ་ཡེ། ཀའི། ཀྱི་ཉི་ཉི། སྐ་ཡེ་རྣམས་ཡིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཡང་བརྗོད་སྟེ་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་བཤད་མ་བྱས་པ་ནི། བོད་ཀྱི་བརྗོད་སྟེ་རིག་པའི་གཞུང་རྣམས་ནི་ལེགས་སྐྱར་གྱི་གཞུང་དང་བསྟན་ཆེས་དྲགས་པའི་སྟོན་དུ་ཟད་དོ། །

བསྐྱར་སྟོང་གི་ཁ་བྱང་།

༡ རྒྱན་སྐད་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།

༢ མཐུན་པའི་ཆོག་རྒྱན་ལ་ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་མཐུན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།

༣ རྒྱན་གཉིས་ལའང་སྐད་པའི་ཤན་ཡོད་ཀྱང་སྐད་པའི་མིང་མི་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།

༤ གང་གྱང་རྒྱན་སྐད་དུ་མི་གོ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།

༥ ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ཉི་དེ་གཉིས་ཤུགས་བསྟན་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།

- ༤ ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ཡིན་ན་སྟེ་ཉེ་དེ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་བྲལ།
- ༥ སྟེ་ཉེ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་བྲལ།
- ༦ རྩེས་འཇུག་ལ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་དེ་གསུམ་ཡིན་ན་ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ཡིན་པས་ཨི་བྲལ།
- ༧ ཙ་བའི་ལྷག་བཅས་རིགས་གསུམ་ཀྱི་གོ་དོན་རེ་བྱིས།
- ༨ འབྱེད་སྟེ་ཕྱད་ཀྱི་ཕྱད་ལྷག་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་རེ་བྱིས།
- ༩ འབྱེད་ཁྱད་ས་དང་། འབྱེད་ཁྱད་ས་ཆ་འདྲ་བ་གཉིས་ལ་ཙ་བའི་བྱད་པར་ཅི།
- ༡༠ ས་པོན་ལས་སྟུ་གུ་ཞེས་པ་འབྱེད་ཁྱད་ས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།
- ༡༡ ལས་ནས་གཉིས་དགར་བ་ལ་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཅི།
- ༡༢ ལས་ནས་གཉིས་སྟེ་ཕ་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་སམ་ཞེ་ན།
- ༡༣ ལྷ་པའི་ཡན་ལག་ལལ་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།
- ༡༤ ལས་སྟུ་སྟེ་ཕ་ལ་འཇུག་ལྷག་མི་འདྲ་བ་ཇི་ཅམ་ཡོད།
- ༡༥ ལས་སྟུ་སྟེ་ཕའི་དོན་ལ་མི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་བསྟན་འདུག
- ༡༦ ལས་སྟུ་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་འགའ་ཞིག་བྱིས།
- ༡༧ དགར་སྟེ་རྒྱལ་དབྱེ་ལྷ་པའི་ཁོངས་གཏོགས་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་བསྟན་འདུག
- ༡༨ ལས་ནས་གཉིས་དགར་སྟེ་ཕ་ལ་འཇུག་པ་བྲལ་མཉམ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
- ༡༩ རྩེས་དགར་བ་མི་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།

སྒྲོབ་ཚན་བརྒྱུ་པ།

བླ་རང་དབང་ཅན་བཤད་པ།

མ་བཅད་དང་མོ། ཞི་རྒྱ་བཤད་པ།

གང་མིང་མཐའ་དང་མཐུན་པ་ཡི། །

བཞི་པ་ལ་ནི་ཡི་རྒྱུར་བ། །

དགར་དང་བརྒྱན་པའི་ཆེག་ཏུ་འབྱུང་། །

ཞེས་པར། སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “གང་ཡང་རྒྱང་བའི་མིང་གི་མཐའ་
དང་མཐུན་པར་རྒྱུར་རྒྱང་བའི་སྤྲ། རྒྱུར་འཇུག་བཞི་པ་ན་ཡིག་ལ་དབྱངས་ཞི་
རྒྱུར་བས་ནི་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི་གཞི་གཅིག་ལས་མཆོག་ཏུ་འཇུག། དམན་པར་རམ།
ཐ་དད་ཅམ་རྒྱ་དམིགས་སུ་བབྱང་ནས་དགར་བའི་དོན་དང་། དོན་གང་ཡིན་
པ་དེ་ཉིད་ལ་ནན་ཏན་རྒྱ་བརྒྱན་པའི་དོན་ལའང་འཇུག་པའི་ཆེག་ཏུ་འབྱུར་རོ། །
དེ་ལ་མཆོག་དགར་བ་ནི། བྱུང་འཇུག་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བརྒྱལ་པོད་པའོ། །
དམན་པར་དགར་བ་ནི། རིགས་རྣམས་ལས་ནི་གདོལ་པའི་རིགས་ཐ་ཆད། ཐ་
དད་པ་ཅམ་རྒྱ་དགར་བ་ནི། མཐའ་ཀ་ནི་སྒྲོ་སངས་ལས་གཞན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
རྣམས་སོ། །སྒྲོ་སྒྲོ་ལས་དགར་གཞི་དངོས་སུ་སྒྲོས་མ་སྒྲོས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གཉིས་སུ་
བཤད་དེ། ལྷ་རྣམས་ལས་གདོང་བཞི་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆངས་པའོ། །མཆོད་སྦྱིན་
བརྒྱའི་བདག་ཉིད་ནི་བརྒྱ་བྱིན་རོ། །

བརྒྱན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། བྱོད་ནི་གཉེན་དང་བྱོད་ནི་བཤེས། སྤང་བར་བྱ་
བ་ནི་སྤངས། རྒྱུ་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ། ལྷ་བྱ་སྤྱེ། སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་ལྷན་པར་
ནི། ལྷ་བྱ་ཆེག་གི་ཁ་སྒྲོང་རྒྱ་འཇུག་པའང་ཡོད་མོད་ཀྱི་དོན་ནི་དོས་བབྱང་གིས་
བརྒྱན་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཡིན་རོ། །དེས་ན་ནི་སྒྲ་འདི་ལེགས་རྒྱུར་གྱི་རྒྱ་དང་། ཉི་བརྒྱུར་
བ་ཡིན་པར་བཤད་པའང་སྒྲིགས་འགའ་ཞིག་ནས་ཡིན་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་

ནི་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

སི་རུའི་ནི་སྐྱོད་དགར་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱི་སྐྱབས་སུ་མཆོག་དགར་བ་དང་། དམན་པ་དགར་བ། ཐ་དད་པ་ཅམ་རུ་དགར་བ་ཞེས་ནི་སྐྱོད་དགར་བ་འཇུག་པའི་རིགས་གསུམ་རུ་དབྱེ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་དགར་གཞི་ལས་དགར་ཆོས་དམིགས་གསལ་རུ་སྟོན་པ་ཞིག་དང་། དགར་གཞི་ལས་དགར་ཆོས་ཐ་དད་པ་ཅམ་རུ་བསྟན་པ་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་དགར་ཆོས་དམིགས་གསལ་རུ་བསྟན་པ་ལའང་དངོས་པོའི་དགར་ཆོས་དེའི་རིགས་དང་། གངས་དང་། གཏོས་དང་། རིན་ཐང་བཅས་ཀྱི་བྱུང་པ་བསྟན་པ་ལ་མཆོག་དམན་གྱི་ཐ་སྐྱོད་སྐྱོད་ནས་དབྱེ་བ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་གི་བྱུང་པ་མེད་པར་དགར་གཞི་ལས་དགར་ཆོས་ཐ་དད་ཅམ་བསྟན་པ་ལ་ཐ་དད་དགར་བ་ཞེས་པའི་མིང་བཏགས་འདུག །གོང་གསལ་གྱི་ནི་སྐྱོད་དགར་བ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་དག་ལས། བས་ལས་གྱི་སྐྱོད་མེད་པ་ནི་སྐྱོད་རྒྱུ་པས་དགར་བའི་དཔེར་བཞིན་ནི། 《དབྱེད་ལན་》 ཅུ། “སི་རུ་ནི་འགྲེལ་མཛད་མཆོག་ །སུམ་རྟགས་ནི་བར་སྐྱོད་མཆོག་ །ནི་སྐྱོད་ནི་དགར་བཟན་མཆོག་ །ལྟ་བུ་མཆོག་དགར་དང་། །མདོ་མེད་ནི་མི་ཡི་ཐ། སྐྱོད་སྐྱུར་ནི་ཚོམ་གྱི་ཐ། རང་སྐྱོད་ནི་ལས་གྱི་ཐ། རང་འདོད་ནི་གཏམ་གྱི་ཐ། ལྟ་བུ་དམན་དགར་དང་། །རྟོག་བཟོ་ནི་ཆོན་རིག་མིན། རང་སྐྱོད་ནི་ལ་རྒྱ་མིན། ར་རྒྱལ་ནི་གཟུར་གནས་མིན། རང་ཚུགས་ནི་སྐྱོན་ཆ་མིན། ལྟ་བུ་ཐ་དད་རུ་དགར་བ་རྣམས་སོ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཟན་པའི་དཔེར་བཞིན་གོ་བདེ་བ་འགའ་ཞིག་བཞོད་ན། རྒྱིག་ལམ་ནི་རྒྱུང་ཁིང་འདུག །སྐྱོབ་སྐྱོང་ནི་བྱེད་ཅིང་འདུག །དེས་ན་སྐྱོབ་མ་ཡག་པོ་ཞིག་རེད་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་། སྐྱོབ་མ་འདིའི་ས་ཡུལ་ནི་དབུས་གཙང་རེད། ཆེད་རུང་ནི་སྐྱོག་ལྷན་རེད། སྐྱོང་འབྲས་ནི་ཤིན་རུ་ལེགས་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

ས་འཛད་གཉིས་པ། དང་སྒྲིབ་ཤད་པ།

མིང་གང་རྒྱུད་པའི་བར་མཆམས་སྟ། །

གསུམ་པ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྒྱུར། །

དེ་ནི་སྒྱུད་དང་འབྲེད་པ་དང་། །

རྒྱ་མཆན་ཆེ་སྐབས་གདམས་ངག་ལྟོ། །

ཞེས་པར། སི་རྒྱུད་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “མིང་ཆོག་གང་ཡང་རྒྱུད་པའི་བར་
མཆམས་ནམས་སྟ་རྒྱེས་འབྲུག་གསུམ་པ་ད་ཡིག་ལ། གཉིས་པ་ད་ཡིག་སྒྱུར་བས།
དང་ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་ནི། ཆོག་སྟ་མི་ཕྱོགས་གཅིག་རྒྱ་སྒྱུད་པ་དང་། སོ་སོར་འབྲེད་
པ་དང་། རྒྱ་མཆན་གྱི་དོན་དང་། རྒྱས་བརྒྱུད་པའི་ཆེ་སྐབས་གྱི་དོན་དང་།
གཞན་ལ་གདམས་ངག་བརྒྱུད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་ལྡེ་ལ་འབྲུག་གོ་ཞེས་སོ། (1)
དེའང་སྒྱུད་པའི་དོན་རྒྱ་སྒྱུར་བ། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ནི་ཆོས་སོ། མིག་
དང་། རྩ་བ་དང་། རྩ་དང་། རྩེ་དང་། ལྷས་ནམས་ནི་དབང་པོ་ལོ། གང་དང་
མཆུངས་པ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས། །དགའ་དང་བདེ་དང་མཐུན་པ་འཕྲོ་
པར་འགྱུར། །ལྷ་བྱ་ཆོག་དོན་གཉིས་སམ་མང་པོ་དོན་གཞན་ཞིག་ལ་སྒྱུར་ཞིང་
བཟུ་རྒྱ་ཡོད་པ་ནམས་དང་། (2) འབྲེད་པ་ལ་སྒྱུར་བ། ཆོས་ནི་འདུས་བྱས་
དང་འདུས་མ་བྱས་པ་ལོ། །དབང་པོ་ནམས་ནི་མིག་དང་། རྩ་བ་དང་། རྩ་
དང་། རྩེ་དང་། ལྷས་སོ། །ལྷ་བྱ་དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལས་གཉིས་སམ་རྒྱ་མར་
འབྲེད་པའི་དོན་སྒྱུར་བ་ནམས་དང་། (3) རྒྱ་མཆན་ལ་སྒྱུར་བ། སྒྲན་ཐོས་པ་
དང་ནད་སོས་སོ། །ཆོས་མང་རྒྱ་ཐོས་པ་དང་ལྷག་མཐོང་འཕེལ་སོ། །དུ་བ་མཐོང་
བ་དང་མེར་ཤེས་སོ། །ལྷ་བྱ་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་དང་ལྷ་བ་རྒྱ་མཆན་ལ་འབྲུག་པ་
བཞིན་རྒྱ་དང་སྒྲ་དེ་ཉིད་རྒྱ་མཆན་སྟོན་བྱེད་རྒྱ་འགྱུར་བ་ནམས་དང་། (4) ཆེ་
སྐབས་ལ་སྒྱུར་བ། རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་འཆར་བ་དང་ཡུལ་རྒྱ་ཆོས་སོ། །ཉི་མ་ཤར་བ་
དང་ཆོས་སྟོན། །ལྷ་བྱ་རྒྱས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་དང་འབྲུག་པ་གཅིག་པ་ནམས་དང་།
(5) གདམས་ངག་ལ་སྒྱུར་བ། ལེགས་པར་སྒྲོབ་དང་། ལ་ཉོན་གྱིས་དང་།

ཡིད་ལ་བྱུངས་དང་། ལྟ་བུ་གཞན་ལ་གདམས་པའམ་སྒྲུལ་བའི་ཚིག་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་སོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

དང་སྒྲིབ་དཔེར་བཞིན་གསར་པ་ཞིག་བཀོད་ན། རུད་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་བ། མ་པམ་གཡུ་མཚོ་དང་། སུ་མ་གཡུ་མཚོ་དང་། ཡར་འཕྲོག་གཡུ་མཚོ་དང་། བྱང་གི་གནམ་མཚོ་རྣམས་ནི་གྲགས་པའི་མཚོ་ཆེན་བཞི་ཡིན།

འབྲེད་པ་ལ་སྒྱུར་བ། ཁ་འབབ་ཀྱི་ཆུ་པོ་བཞི་ནི། སྒྲང་ཆེན་ཁ་འབབ་དང་། མེ་བྱ་ཁ་འབབ་དང་། བེ་ཚོ་ཁ་འབབ་དང་། སེང་གེ་ཁ་འབབ་བཅས་སོ། །

རྒྱ་མཚན་ལ་སྒྱུར་བ། རིམས་ནད་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་ཤི་བ་དང་སྤྲུགས་ཀྱིས་རིམས་ནད་འགོག་མི་བྱུང་བར་ཤེས་བྱུང་། འཇམ་སྒྲིང་གིས་རྟོག་རིམས་འགོག་སྒྲན་མ་བཟོ་མ་བྱུང་བ་དང་པོད་སྒྲན་གྱིས་རྟོག་རིམས་འགོག་མི་བྱུང་བར་ཤེས།

ཆོ་སྐབས་ལ་སྒྱུར་བ། སྐ་སྐས་སྐེབས་པ་དང་ཁྲིམ་ལ་འགོ། ལྷོན་ཀ་ཤར་དང་འབྲས་དུག་སྒྲིན། ཟླ་བ་ཤར་བ་དང་མལ་དུ་ཉལ།

གདམས་ངག་ལ་སྒྱུར་བ། རྒྱུངས་དད་མ་བྱེད་དང་རྒྱམ་པས་མགོ་གཡོག་མི་བྱུང་། རང་ལ་མཐོང་ཆུང་མ་བྱེད་དང་གཞན་གྱི་བྱན་གཡོག་བྱེད་མི་བྱུང་ལྟ་བུ།

མཐའ་དབུང་ལ། སི་རུའི་འབྲེལ་ཆེན་དུ། “འདི་སྐབས་འབྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་རྒྱ་མཚན་ལ་འབྲུག་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ་སྒྲ་ཚོས་ཅན། མི་རྟག་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱེ་ལྷན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཀོད་མོད་ཀྱི་དེ་འདྲའི་དང་སྒྲ་དེ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་གྱི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་རྟེ། དེ་དག་ལ་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཅིའང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱིར་གྱི་སྒྲས་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དང་གི་སྒྲས་ཀྱང་དེ་སྟོན་རྟོ། །སྒྲམ་ན། ཆོར་བ་པོ་དང་། མཐོང་བ་པོ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་དང་གི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བདག་པོའི་དོན་སྟོན་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཏུ་ཅང་ཐལ་ལོ། །

འོན་གྱིས་དང་། ལྟ་བུ་གྱིས་ཀྱི་སྒྲས་སྒྲུལ་བ་སྟོན་ལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དང་གིས་ཀྱང་དེ་སྟོན་པར་འདོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དང་འདི་མི་མཆུངས་རྟེ།

གྲིས་དང་ཉ་ལྟ་བུའི་གྲིས་ཀྱི་སྒྲ་དེ་སྒྲུལ་ཚིག་དངོས་དང་། དང་སྒྲ་དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་
འབྱུར་བར་དངོས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། དེ་འབྱུར་དང་སྒྲ་དེས་སྒྲུལ་ཚིག་ལས་གཞན་
པའི་དོན་ཅིའང་མི་སྟོན་པ་དང་། བྱིད་འདོད་པའི་དང་སྒྲ་དེ་ནམས་གྲིས་རྒྱ་
མཚན་མི་སྟོན་ཅིང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་གཏན་ཚིགས་ཀྱི་གངས་གཞན་
དང་གཞན་སྟེགས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ཁིང་ཕྱད་པ་སྟོན་པར་སྤང་བའི་བྱིར་རོ། །འགའ་
ཞིག་གིས། དང་སྒྲ་རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་རྟུལ་བཞེད་པའི་ཆེའི་
སྒྲའང་རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པར་བཤད་མོད། འཐད་པར་མ་མཐོང་ཡང་དོ་གལ་མི་
ཆེ་བས་དགག་པའི་སྒྲོས་པ་མི་བྱེད་དོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

《ཐུ་མིའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》ལས། “ཆེ་སྐབས་ལ་འཇུག་
པ་ནི། དང་སྒྲ་སྒྱུར་ཡུལ་གྱི་རྟུལ་དེའི་ཆེའམ་སྐབས་བེར་བའི་དོན་ཡིན་པས་ཆེ་
སྐབས་ཏེ་དཔེར་ན། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་ཆོས་སྟོན། རྒྱ་ཆོད་བརྒྱུ་པར་བེན་པ་
དང་འགོ་ཉ་ལྟ་སྟེ། ཉི་མ་ཤར་བའི་ཆེའམ་སྐབས། རྒྱ་ཆོད་བརྒྱུ་པར་བེན་པའི་
ཆེའམ་སྐབས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་ཉི་མ་ཤར་བའི་རྒྱ་མཚན་
གྲིས་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་ཆོད་བརྒྱུ་པར་བེན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་འགོ་དགོས་
པས་མ་ཁྲབ་པའི་བྱིར་རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་མིན་པའང་ཤེས་དགོས་པའོ། །

ཡང་རྒྱ་མཚན་དང་ཆེ་སྐབས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན།
དབྱར་ཤར་བ་དང་ཁྲ་བྱུག་གྲག །དགུན་ཤར་བ་དང་ཁ་བ་འབབ། ཉི་མ་ཤར་
བ་དང་པར་བཞུག་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནམས་ནི་རྟུལ་དེ་དང་དེའི་ཆེའམ་སྐབས་ཡིན་
པས་ཆེ་སྐབས་དང་། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་གྲིས་ཁྲ་བྱུག་གྲག་པ་སོགས་འབྱུང་བས་རྒྱ་
མཚན་ཡང་ཡིན་པའོ། །དེས་ན་དང་སྒྲ་རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་དང་ཆེ་སྐབས་ལ་
འཇུག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་སྟེ། (1) རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ་ཆེ་སྐབས་མིན་པ། སྒྲན་
ཟོས་པ་དང་ནད་དྲགས་ལྟ་བུ་དང་། (2) ཆེ་སྐབས་ཡིན་ལ་རྒྱ་མཚན་མིན་པ།
རྒྱ་ཆོད་གསུམ་པར་བེན་པ་དང་ཡུལ་རྟུ་ཆས་ལྟ་བུ་དང་། (3) གཉིས་ཀ་ཡིན་པ།
དབྱར་ཤར་བ་དང་ཁྲ་བྱུག་གྲག །ཉི་མ་ཤར་བ་དང་པར་བཞུག་ལྟ་བུ་དང་། (4)
གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ། དང་སྒྲ་ཕྱད་འབྱེད་ལ་འཇུག་པ་ནམས་སོ། ། ཞེས་སོ། །

མ་བཅད་གསུམ་ལ། དེ་སྐྱོ་བཤད་ལ།

གང་མིང་གི་ཉི་ལ་མཐའ་རྒྱ།

གསུམ་ལ་ལ་ཉི་ལ་སྐྱར་བ། །

མ་སྐྱད་དབང་རྒྱ་གསུམ་ཡིན་ཏེ།

དངོས་པོའི་དབང་རྒྱ་བཞི་རྒྱ་འགྱུར། །

རྒྱས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པར། སྤྱི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “གང་ཡང་རྒྱ་བའི་མིང་གི་ལ་མཐའ་
སྤྱི་ཐོག་མར་རྗེས་འཇུག་གསུམ་པ་དུ་ཡིག་ལ། དབྱངས་ཨེ་སྤྱི་འགྲེལ་བྱ་སྐྱར་བས།
དེ། ཞེས་གྲུབ་པ་ནི་མ་སྐྱད་ཅམ་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ན། རྣམ་གངས་གཞན་ཞེས་
ལ་སྐྱར་རྒྱ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་དང་། ལྷག་མ་དང་བཅས་པ་དང་།
རྒྱས་གསུམ་ལས་འདས་པ་སྤྱི་གསུམ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོའི་དབང་རྒྱ་
བྱས་ན། བདེན་པ་དང་། གསང་བ་དང་། བདག་གི་བ་དང་། ས་རོལ་པོའི་
དངོས་པོ་སྤྱི་བཞི་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱས་ཉིད་གྱི་དབང་རྒྱ་བྱས་ན།
འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིར་དེ་སྐྱོ་མིང་གི་ཐོག་མར་འཇུག་གསུངས་ཀྱང་དེར་རྒྱས་པོད་སྐད་ནང་རྒྱ་
མིང་གི་ཐོག་མར་འཇུག་པ་ཡིན་རྒྱ་དཀོན། ཤར་རྒྱལ་མོ་རྩང་གི་ཡུལ་སྐད་རྒྱ་དེ་སྐྱོ་
མིང་གི་ལ་མཐའ་སྐྱར་བ་ནི་དེར་རྒྱས་ཀྱང་སྤྱོད་བཞིན་པ་དཔེར་ན། དེ་མགོ། དེ་
སྐྱ། དེ་དེ་ཁ། དེ་ན། དེ་ཐྱིག། དེ་ཡག། ཟེར་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་བརྟག་ན་སྐྱ་མིས་
བད་མོན་གྱི་གཞུང་ཚོམ་པའི་སྐབས་དེར། རྒྱལ་རྩང་པའི་ཡུལ་སྐད་འདི་ཉིད་པོད་
ཡོངས་ཀྱི་སྐྱ་སྐད་ལྟ་བུ་ཆགས་ཡོད་པར་སེམས། །

འདིར་དེ་སྐྱོ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་མ་སྐྱད་དབང་རྒྱ་གསུམ། དངོས་པོའི་
དབང་རྒྱ་བཞི། རྒྱས་ཀྱི་དབང་རྒྱ་གཉིས། ཞེས་པ་ནི་དབྱེ་བ་མཆན་ཉིད་པ་
དགྲུ་ཡོད་ཅས་པའི་དོན་མིན་པ་ཤེས་དགོས། འདིར་པོད་སྐད་རྒྱ་དབང་རྒྱ་དང་།

① ཡག་ཟེར་ན་ནི། ལག་པའི་དོན། སལ་ཆེར་ཐུག་གི་སྐྱ་འགྱུར་བར་སེམས།

སྒྲིབ་ཀྱི་ཞེས་པ་ལ་དམིགས་གསལ་གྱི་གོ་བ་ཡོད་དེ། དབྱེ་གཞི་གཅིག་ལ་སྐབས་
 ཐོབ་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཏགས་པ་བ་འགའ་ཞིག་དབྱེ་ཚྭ་ཅེས་པའི་དོན་ཏེ། དཔེར་ན།
 དབྱེ་གཞི་བཟླ་ཤིས་ཞེས་པའི་མི་གཅིག་གི་ཐོག་ལ། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དབྱེ་བར་མང་
 པོ་ཞིག་དབྱེ་ཚྭ་པ་སྟེ། སོ་མོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དབང་རྩ་བྱས་ན་སོ་ཡིན་པ་
 དང་། ལས་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན་དགེ་རྒྱུ་ཡིན་པ། མི་རིགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་
 དབྱེ་ན་པོད་རིགས་ཡིན་པ། མདོ་དབྱུང་ཁམས་ཀྱི་དབང་རྩ་བྱས་ན་ཁམས་པ་
 ཡིན་པ། བ་ཚོད་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས་དབྱེ་ན་གཞོན་རྩ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་མང་རྩ་
 བྱེ་ཚྭ་པ་ལྟར། འདི་ཡང་ཐ་སྟོན་དབང་རྩ་གསུམ། དངོས་པོའི་དབང་རྩ་བཞི་
 སོགས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་དོན་རྩ་དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་མིན་སྟབས། འདིར་ལྟག་
 བཅས་ཀྱི་དེ་སྒྲིབ་མ་གཏོགས་པའི་དེ་སྒྲིབ་གཞན་ཐམས་ཅད་དོན་རྩ་རྣམས་གངས་སམ་
 མིང་ཚིག་གཞན་ཞིག་མཚན་བྱེད་ཀྱི་དེ་སྒྲིབ་ཁོ་ན་ཡིན།

《སི་རྩ་སྒྲིབ་ཏུགས་》ལས། རྣམ་གྲངས་ཞེས་པ་རྣམ་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པ་
 ལས། གྲངས་མང་པོ་ལ་གོ་བ་མི་འགྲིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པར། འགའ་ཞིག་
 གིས་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྒྲིབ་ཞེས་པ་དེ་གྲངས་མང་པོ་ཟེར་བའི་དོན་རྩ་འབྲུལ་ཏེ་
 མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་བསམས་ནས། དེ་འདྲ་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་གྲངས་
 ཀྱི་སྒྲིབ་དོན་ལ་འབྲུལ་པ་དང་། རྒྱ་དེས་སྐབས་དོན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་དེ་
 གྲངས་མང་པོར་འབྲུག་པར་དོན་གྱིས་ཞེན་པས་མི་འཐད་དེ། སྐབས་འདིའི་
 རྣམ་གྲངས་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་གྲངས་ཞེས་པ་ལེགས་སྒྲིབ་ཀྱི་སྐད་རྩ་པར་ཡུ་ཡ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་
 གནས་སྐབས་དང་། རིམ་པ་དང་། སྒྲུལ་པ་དང་། རྣམ་པ་རྣམས་ལ་འབྲུག་
 པར་མདོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅས་རྣམས་སུ་བཤད་ལ། དེ་རྣམ་གྲངས་སུ་བསྒྱུར་
 བ་ནི་རྣམ་པ་ལ་འབྲུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས། རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་པ་
 དོན་གཅིག་རྩ་བུ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ནི་གཞན་མེད་དོ། །
 བ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའོ། །དོན་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་གོ། འདི་ནི་རྣམ་གྲངས་
 ཅུམ་མོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་གྲངས་

མང་ཉུང་གི་བྱང་པར་མེད་པར། མིང་གི་ཚུལ་པ་གཞན་མེད་དོ། །དོན་གྱི་ཚུལ་པ་མང་པོ་ལོ། །དོན་གྱི་ཚུལ་པ་གཅིག་གོ་འདི་ནི་ཚུལ་པ་ཅུ་མོ། །ཚུལ་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ལོ། །ཞེས་ཐམས་ཅད་རྩ་ཚུལ་པའི་སྒྲ་དང་འཇུག་པ་གཅིག་པར་སྒྲ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་གཞུང་ནས་མིང་གི་ཡ་མཐར་གསུངས་པ་ནི་གཙ་ཆེ་བའི་དོན་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་རྩ་ཅིས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་སོ་སོའི་དོན་ཡང་འོལ་ཆོད་ཅུ་ལས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་ནི། སྔོན་ཆད་སྤྱི་ཁྱབ་པ་ལྟོགས་པར་སྒྲ་བས་ཞིབ་པར་བཤད་ན། ཐ་སྙད་དབང་རྩ་གསུམ་ནི། འདི་སྐབས་དབྱེ་ཚུལ་གསུམ་ལས་སྤྱི་མ་ཐ་སྙད་ཀྱི་དབྱེ་བས་དེ་སྒྲའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱལ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། དེ་སྒྲ་དེའི་ཤུལ་རྩ་ཆོག་ཟིན་ལ། དངོས་སུ་གསལ་མི་གསལ་ངེ་ལྟར་ཡང་དོན་གྱི་ཚུལ་གྲངས་གཞན་ཞིག་སྤྱི་ཞིང་དྲུང་རྩ་ཡོད་པའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆོ། (1) དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། དེ་བཞིན་ནོ། (2) གང་ཡིན་པ་དེ། (3) དེ་ལས་ཀྱང་གཞན། (4) ལེགས་བཤད་དེས་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་འགྱུར། (5) དེ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཉིད། ཅིས་པ་ལྟ་བུའི་དེ་སྒྲ་ཚུལ་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་རྩ་གང་ལ་དཔེར་བུ་བའི་ཤུལ་དེ་དང་། སྤྱི་ལས་དམིགས་སུ་གཟུང་བའི་དེ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲས་གང་ལས་དགར་བའི་གཞི་དེ་དང་། འབྲས་བུ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་དང་། འབྱུང་གནས་སུ་ངོས་གཟུང་བུ་དེ་བཅས་ལ་གོ་ཞིང་མཆོན་ཅུས་པ་ལྟར་ལྟག་བཅས་ཁོ་ན་མ་གཏོགས། དེ་སྒྲའི་འཇུག་པ་ལྟག་མ་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གྲངས་གཞན་ཡོད་པར་སྒྱུར་བའི་དོན་ཅན་རྩ་འདུས་སོ། །

སྤྱི་དགོངས་ཆེན་ནང་གི་དེ་སྒྲ་ཚུལ་གྲངས་གཞན་སྒྱུར་གྱི་དཔེར་བཞོན་རེའུ་མིག་རྩ་བཤོད་པ།

དེ་སྒྲའི་འཇུག་ཤུལ་ཤུལ་གྱི་མིང་།	དཔེར་བཞོན།
གང་ལ་དཔེར་བུ་བའི་ཤུལ་སྔོན་པའི་དེ་སྒྲ།	དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། དེ་བཞིན་ནོ།
སྤྱི་ལས་དམིགས་སུ་གཟུང་བུ་སྔོན་པའི་དེ་སྒྲ།	གང་ཡིན་པ་དེ།
གང་ལས་དགར་བའི་གཞི་སྔོན་པའི་དེ་སྒྲ།	དེ་ལས་ཀྱང་གཞན།
འབྲས་བུ་འབྱེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་པའི་དེ་སྒྲ།	ལེགས་བཤད་དེས་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་གྱུར།
འབྱུང་གནས་ངོས་གཟུང་བའི་དེ་སྒྲ།	དེ་ནི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྱུང་གནས་ཉིད།

མོང་གི་དཔེར་བཞིན་དང་མཐུན་པའི་དེ་སྒྲིབ་ཀྱི་གངས་གཞན་སྒྲིབ་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་གསུང་པ།

དེ་སྒྲིབ་འཇུག་ལྟལ་ལྟལ་གྱི་མིང་།	དཔེར་བཞིན།
གང་ལ་དཔེར་བྱ་བའི་ལྟལ་སྒྲིབ་པའི་དེ་སྒྲིབ།	ཁྱོད་གྱིས་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་ངས་བཤད་པ་ཡིན།
སྒྲིབ་ལས་དམིགས་སུ་བརྒྱུད་བྱ་སྒྲིབ་པའི་དེ་སྒྲིབ།	སྒྲིབ་མ་མིག་ཤེལ་མོན་མཁན་དེ་བཟུ་ཤིས་རེད།
གང་ལས་དགའ་བའི་གཞི་སྒྲིབ་པའི་དེ་སྒྲིབ།	སྒྲིབ་རྒྱུད་དམར་པོ་སྒྲིབ་མཁན་དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་བཟུ་ཤིས་རེད།
འབྲས་སུ་འབྱེན་བྱེད་གྱི་སྒྲིབ་མཚན་པའི་དེ་སྒྲིབ།	སྒྲིབ་དེ་མོས་པས་ངའི་ནད་རྒྱལ་མོང་།
འབྲུང་གནས་རོས་བརྒྱུད་པའི་དེ་སྒྲིབ།	སྒྲིབ་ལྟ་དེ་ནི་ཚན་རིག་སྒྲིབ་ས་ཡིན།

ལྷག་བཅས་གྱི་དེ་སྒྲིབ་ནི་རང་ཉིད་གྱི་ལྟལ་རྒྱ་དོན་གཞན་མི་མཚན་པས། དཔེར་ན།
 མིང་བཅད་དེ་ཅི་ཞིག་བྱེད། བདེན་བྱལ་རྒྱ་ཡོད་དེ་ཉག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བྱ་བཞིན་
 བྱ་ལྷག་མ་འདྲེན་པ་ཅམ་རྒྱ་ཟད་པའི་ཕྱིར་དབྱེ་བ་བྱུར་རྒྱ་མཛད་པ་དང་། འཇུག་
 པ་དེ་གཉིས་ཀའང་བཞིན་བྱ་སྒྲིབ་དོན་ལ་མ་དབྱེད་པར། བཞིན་ཚུལ་དེ་ཉིད་ལ་
 མད་ཀར་བཟགས་པའི་རྒྱས་གྱི་ཐ་སྙད་གྱི་དབང་རྒྱལ། ལ་ལར་ཚིག་དོན་
 གཉིས་ཀའི་དབང་རྒྱ་བྱས་ནའང་འདས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་རྒྱལ་གངས་
 གཞན་སྒྲིབ་ལ། དེ་སྒྲིབ་དང་སྒྲིབ་རྒྱའི་དོན་དེ་དངོས་སུ་ཚིག་ཟིན་རྒྱ་ཡོད་ན་དེ་
 སྒྲིབ་རྒྱ་བཞིན་ཟིན་པ་མཚན་པར་བྱེད་པའི་འབྲུད་ཡིན་པས་འདས་པར་འབྱུར་བ།
 མ་འོངས་པ་ན་འཁོར་ལོས་སྒྲིབ་པའི་རྒྱལ་པོ་སྒྲིབ་ཞེས་བྱ་བ་འབྲུང་བར་འབྱུར་བ་
 དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་བཟང་གི་སངས་རྒྱས་རྒྱལ་པ་སང་གའི་སྒྲིབ་འབྱུར་རོ། །སང་གི་ཁ་
 ཟས་དེ་དེ་རིང་སྒྲིབ་མོན་གྱིས་ཤིག །ཅེས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། ཚིག་ཟིན་རྒྱ་མཛད་ཀྱང་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་བྱའི། དེ་སྒྲིབ་བརྒྱས་པའི་དོན་དེ་སྒྲིབ་རྒྱ་སོང་བའམ།
 བཞིན་ཟིན་པ་ཞིག་ལ་མི་བསམ་པ་མི་སྲིད་པས་འདས་པར་འབྱུར་ཞིང་། ལྷག་
 བཅས་ནི་ཚིག་ཅམ་བཞིན་ཟིན་གྱི་འདས་པ། རི་མོར་བྱེད་དེ་བཟུར་སྒྲིབ་ཡང་
 བྱེད་དོ། །ལྷ་བྱ་དང་། ཚིག་དོན་གཉིས་ཀའདས་མ་ཐག་པ་ཕྱིར་བསྐྱེད་དེ་
 འཕྲོ། མིང་བཅད་དེ་འབྱུད། ལྷ་བྱ་འདས་པ་ཉིད་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ དེས་ན་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བ་^①མཆོན་ཉིད་པ་གཉིས། དབྱེ་གཞི་སྤྱི་
 བྱེ་བྱེ་རུས་ད་ལྟ་དང་། མ་འོངས་པ་བསལ་བའི་འཇུག་ཚུལ་གཅིག་བཅས་
 གསུམ་རུ་གྲངས་ངེས་ཤིང་། དབྱེ་བ་འདི་ཐ་སྐྱད་གྱི་དབང་གིས་བཞག་པའི་རྒྱ་
 མཆོན་ཡང་། ཆམ་གྲངས་གཞན་སྒྲིབ་གྱི་དེ་ནི་དོན་གཞན་ལ་དེ་ཞེས་ནན་གྱིས་
 བཏགས་པ་ཅམ་དང་། 【ཆམ་གྲངས་གཞན་སྒྲིབ་ཞེས་པ་ནི། དེ་སྤྱི་དེས་དངོས་པོ་གཞན་
 ཞིག་མཆོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ཟེར་རྟེ། དེ་ནི་དེང་རབས་བད་སྒྲིབ་ནང་རྒྱ་མཆོན་ཅེས་པ་དེ་
 དང་དོན་གཅིག་ཡིན། དེས་ན་དོན་ལ་ལྷག་བཅས་ཐུང་པའི་དེ་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ཆམ་གྲངས་
 གཞན་སྒྲིབ་ཡིན་པས་བྱེད་ཅིང་ཡོད་པ་རེད།】 ལྷག་བཅས་གྱི་དེ་ནི་ལྷག་མ་འདྲེན་པར་
 ཐ་སྐྱད་བྱས་པ་ཅམ་དང་། རུས་འདས་པའི་དེའང་དོན་ལ་རི་ལྟར་ཡང་བཟོད་
 པ་ཅམ་གྱི་དབང་རུ་བྱས་པའི་སྤྱིར་རྟེ་ཐ་སྐྱད་ཅེས་པའི་གོ་བའང་། 【ཐ་སྐྱད་འདས་
 མ་ཐག་པ་ནི་ཆམ་གྲངས་གཞན་སྒྲིབ་གྱི་ནང་རྒྱ་འདུས་ཀྱང་། དཔེར་བཟོད་ཟུར་པ་ཞིག་བཟོད་
 བ། སྤྱིད་པོ་ཟེར་ན་པོད་ལུལ་རེད། དེ་ལ་མཁའ་དབྱུགས་གཅོང་མ་ཡོད། དེ་ཡི་རྒྱ་ནི་དག་
 ཅིང་གཅོང་།】 གནས་ཀྱང་ཙ་བར། ཐ་སྐྱད་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དངོས་པོར་
 བཏགས་པ་སྟེ། དེའང་བཏགས་པ་དང་འཇུག་པ་དང་བཟོད་པར་བཅས་པ་
 ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་བད་ནི་གོ་བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ལ། ཐ་
 སྐྱད་ནི་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར།
 ཐ་སྐྱད་ནི་དངོས་པོ་ཞིག་ལ་ཐ་སྐྱད་མེད་པ་ལ་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་སྟེ། དེའང་
 བཏགས་པའི་ཤེས་པ་ནི་འདི་ཀ་བ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ཐ་སྐྱད་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །བཟོད་པ་ནི་འདི་
 ཀ་བའོ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱོད། །འཇུག་པ་ནི་ཀ་བ་ཡིན་པས་ཁང་བྱིས་བྱེད་པར་ཙ་
 བ་ལ་སོགས་པ་ལོ། །ཐ་སྐྱད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 ལྷག་པར་བཀྲལ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

༥ དངོས་པོའི་དབང་རུ་བཞི་ནི། དབྱེ་ཚུལ་གཉིས་པ་དེས་ནི། ལྷག་བཅས་ཁོ་ན་
 དངོས་པོར་མི་འཇུག་པས་བསལ་བ་མ་གཏོགས་དེ་སྤྱིའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
 བྱེད་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པའི་དངོས་

① ཐ་སྐྱད་ཆམ་གྲངས་གཞན་སྒྲིབ། ཐ་སྐྱད་འདས་མ་ཐག་པ། ཐ་སྐྱད་ལྷག་བཅས་གསུམ་མོ།

པོ་སྟོན་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཤེས་གྱིས་དོགས་ནས་དོན་དངོས་སུ་མི་སྒྲིབ་བར་བྱུང་གིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལེགས་པར་གྲུབ་བཅ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གསང་བའི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། བདག་གི་ལྟ་དེ། ཁོ་སྤོང་ལོ་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་དང་། དེ་ནི་ཡོད་དོ། དེ་ནི་མེད་དོ། ཀ་བ་དེ་ལྟ་བུ། ཁྱོད་གྱི་དེ། དེས་བསྟན་པ་དེ་ནི། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་པ་རོལ་པོ་འཕམ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞི་གང་རུང་རུ་མ་འདུས་པའི་འཕྲད་འདིས་དངོས་པོ་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་དངོས་པོ་མི་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་ལྷག་བཅས་ཅན་རུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་དབྱེ་བ་འདི་སྒྱུའི་དངོས་པོའི་དོན་གཙོ་བའི་སྟོན་ནས་སྒྱུས་པས་རྒྱས་གསུམ་ག་ལ་ཡོད་དེ། འདས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བརྗོད་པ། སྟོན་གྱི་ཆོ་འཕགས་པའི་ཡུལ་དེ་ན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟར་ལ། རྩོམ་པ་དེ་ཁྱོད་གྱིས་འདེགས་ཀྱས་སམ། ལྟ་བུ་དང་། འབྱུང་འབྱུར་ལ། འཆང་རྒྱ་བར་འབྱུར་བ་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་གོགས་གྱི་དོན་ལས་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། མི་འཇུག་པ་ནི། རང་གིས་རང་ལ་དེ་ཞེས་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ།

【དངོས་པོའི་དབང་རུ་བཞིའི་དཔེར་འདི་དཔེར་བརྗོད་གསར་ཆིང་བསྐྱར་ནས་འགྲེལ་ན། དབྱེ་ཚུལ་གཉིས་པ་དེས་ནི། ལྷག་བཅས་ཁོ་ན་དངོས་པོར་མི་འཇུག་པས་བསལ་བ་མ་གཏོགས་དེ་སྒྱུའི་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་སྟེ། ༡ བདེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། དཔེར་བརྗོད་གསར་པར། དེ་གར་རང་རེད། དེ་ཏག་ཏག་རེད་ལྟ་བུ། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་དང་། ༢ གསང་བའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ། གཞན་གྱིས་ཤེས་གྱིས་དོགས་ནས་དོན་དངོས་སུ་མི་སྒྲིབ་བར་བྱུང་གིས་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག ། ཁྱོད་གྱིས་དེ་ལེགས་པར་གྲུབ་བཅ། དེ་སྒྱུ་གཅིག་ལ་མ་བེར་ཨ། རེད་གཉིས་བེར་ལས་དེ་གང་འདྲ་བྱུང་སོང་ལྟ་བུ་གསང་བའི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ༣ བདག་གིར་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ། བདག་གི་ལྟ་དེ། ཁོ་སྤོང་ལོ་དེ། རའི་དཔེ་ཆ་དེ། རའི་སྟོན་ཐུང་དེ་ལྟ་བུ་བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་སྟོན་པ་དང་། ༤ བ་རོལ་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པ། ཀ་བ་དེ། སྒྲུག་གྱུ་དེ། ཁྱོད་གྱི་ཁ་པར་དེ། ཁོའི་རྒྱ་ཆོད་དེ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་པ་རོལ་པོ་འཕམ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་སྟོན་པར་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཞི་གང་རུང་རུ་མ་འདུས་པའི་འཕྲད་

འདིས་དངོས་པོ་བསྟན་པ་མེད་ཅིང་། དངོས་པོ་མི་སྟོན་པའི་དེ་སྐབས་ལྟག་བཅས་ཙམ་རུ་བྱད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དབྱེ་བ་འདི་སྤྱིའི་དངོས་པོའི་དོན་གཙོ་བའི་སྟོན་མཁུས་པས་རུས་གསུམ་
 ག་ལ་ཡོད་དེ། འདས་པ་ལ་དམིགས་ནས་བརྗོད་པ། སྟོན་གྱི་ཆེ་ལྟ་སའི་ཡུལ་དེ་མཆོ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་རེད། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ད་ལྟར་ལ། ར་དེ་འབྱུང་དང་། ཆམ་པ་དེ་ཆོག་ས་རེད་
 དམ། ལྟ་བུ་དང་། འབྱུང་འབྱུར་ལ། འཆང་བྱ་བར་འབྱུར་བ་དེ། སྟོབ་གྲུ་ནས་ཐོན་ཆུའི་སྟོབ་
 མ་དེ། སང་ཉིན་འགྲོ་སའི་ཆོང་ཁང་དེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་གྲགས་ཀྱི་དོན་ལས་རིག་པར་བྱ་
 ཞིང་། མི་འབྲུག་པ་ནི། རང་གིས་རང་ལ་དེ་ཞེས་མི་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བདག་ཉིད་ཀྱི་དངོས་
 པོ་ལའང་དེ་སྐྱེ་འབྲུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། ༥

༥ རུས་ཀྱི་དབང་རུ་གཉིས་ནི། དབྱེ་ཚུལ་གསུམ་པ་དེ་ནི། དེ་སྐྱེ་སྤྱིའི་དབང་རུ་
 མ་བྱས་པར་རུས་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་སྐྱེ་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་པར་བྱད་
 དེ། འདས་པའི་རུས་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་བ། སྟོན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་
 བ་འཇིག་རྟེན་རུ་བྱོན་པ་དེའི་ཆོ། བ་ནིང་གི་ལོ་དེ་ལ། ཁ་སང་གི་ཉི་མ་ཤར་
 བ་དེའི་ཆོ། སྐད་ཅིག་མ་སྐྱ་མ་དེར་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མ་འོངས་པའི་རུས་
 བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་བ། དེའི་རུས་ན་འཁོར་ལོས་སྐར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྤྱོད་ཞེས་བྱ་
 བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། །སང་ཉི་མ་ཤར་བའི་རུས་དེར་འགྲོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
 འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་འབྲུག་པ་ཉིད་དོ། །ད་ལྟར་བའི་རུས་ལ་ནི་
 བམ་ཡང་མི་འབྲུག་ཏེ། ད་ལྟའི་བསྐྱལ་པ་འདི། ད་ལྟའི་ལོ་འདི། དེ་རིང་གི་རུས་
 འདི་ཞེས་སོགས་སྤྱོད་བ་ལས། ད་ལྟའི་བསྐྱལ་པ་དེ་སོགས་མི་སྤྱོད་བ་མངོན་སུམ་
 གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྐྱོ་ལས། དེ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གི་དོན། ཁ་སྐད་དངོས་དང་རུས་
 འབྲུག་གསུམ། འདས་དང་ཆམ་གྲངས་གཞན་ཅན་དང་། ལྟག་མ་དག་དང་
 བཅས་པའོ། །བདེན་པ་དག་དང་གསང་བ་དང་། བདག་གི་བ་དང་ཕ་རོལ་པོ། །
 དངོས་པོ་དག་ལ་འབྲུག་པ་བཞི། འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པའི། རུས་གཉིས་
 ལ་ནི་འབྲུག་པ་ཡིན། བདག་ཉིད་ད་ལྟར་ཉིད་ལ་སྤང་། །དངོས་པོའི་རུས་ནི་མི་
 འདོར་ཏེ། ཀྱུན་ལ་རབ་རུ་སྐྱར་བར་བྱ། ཞེས་འབྱུང་བའི་དོན་རང་འབྲེལ་ལས་
 ཀྱང་ཤིན་རུ་གསལ་བ་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་དང་ཡང་ལེགས་པར་འབྱོར་བར་

སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་ན། རྣམ་པར་སྤྲོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་ཀྱི་དོགས་པ་
སོགས་མི་བདེ་བ་མང་པོས་མ་བཅིངས་པའི་གྲུ་ཡངས་སུ་སྒྲོ་ལྟར་རྣམས་ཅེན་པར་
མཛོད་ཅིག” ཞེས་སོ། །

སི་རྒྱའི་དགོངས་དོན་མདོར་བསྟུས་ནས་བཤད་ན། དེ་སྐྱེ་འབྱུག་ཚུལ་ལ་ནང་
གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགྲུ་ཡོད་པ་དེ་དག་བསྟུས་ན་རིགས་གཉིས་སུ་འདུས་ཏེ། ལྷག་
བཅས་མ་ཡིན་པའི་དེ་སྐྱེ་ཐམས་ཅད། རྣམ་གྲངས་གཞན་བཛོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་
འདུས་པ་དང་། ཆོག་ལྷག་མ་ཅམ་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱེ་ལྷག་བཅས་ལ་འབྱུག་པ་གཉིས་
སོ། །དེ་སྐྱེའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་སྐོར་ «ཐུ་མའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་»
ལས། “སྒྱིར་དེ་སྐྱེ་ལ་ཅ་ཆོག་ལྟར་དབྱེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཐད་ནས་དབྱེ་ན། བང་
གསེས་དགྲུ་རྩ་འགྲུར་ཡང་། བསྟུས་ན། རྣམ་གྲངས་གཞན་བཛོད་དང་ལྷག་
བཅས་ཀྱི་དེ་སྐྱེ་གཉིས་སུ་འདུས་པས། གོང་དུ་དབྱེ་བ་མཚན་ཉིད་པ་གཉིས་ཞེས་
གསུང་དོན་ཡང་དེ་ཡིན། །

ཡང་འགའ་ཞིག་ལས། ཐ་སྙད་འདས་མ་ཐག་པ་དང་རྣམ་གྲངས་གཞན་
ཅན་གྱི་དེ་སྐྱེ་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པའང་སྒྱིར་འགྲིགས་མོད། འོན་ཀྱང་ཐ་སྙད་
འདས་མ་ཐག་པའི་དེ་སྐྱེ་ལ། [ལྷག་བཅས་ཀྱི་འདས་མ་ཐག་པ།] ཤིང་བཅད་དེ་མེ་
འབུད། མེ་འབུད་དེ་ར་སྟོལ་ལྟ་བུ་ལྷག་བཅས་དང་། [རྣམ་གྲངས་གཞན་བཛོད་ཀྱི་
འདས་མ་ཐག་པ།] ཐུག་གི་གངས་རི་དེ། མདའ་ཡི་མཚོ་མོ་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་
གཞན་བཛོད་ཀྱི་དེ་སྐྱེ་དང་རིགས་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་དགོངས་
ཏེ་ཐ་སྙད་འདས་མ་ཐག་པའམ། འདས་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་དེ་སྐྱེ་ལ་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་
བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་བསྐྱང་བའི་དེ་སྐྱེ་ཞེས་གསུངས་པའོ། །རྩུ་མཚན་དེས་ན།

༡ ཐ་སྙད་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེ་སྐྱེས་དེ་སྐྱེའི་འབྱུག་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་སྟེ།
ཐ་སྙད་རྣམ་གྲངས་གཞན་བཛོད་དང་། ཐ་སྙད་ལྷག་བཅས་གཉིས་སུ་མ་འདུས་
པའི་དེ་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

༢ རྣམ་གྲངས་གཞན་བཛོད་ཀྱི་དེ་སྐྱེས། ལྷག་བཅས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་སྐྱེའི་
འབྱུག་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་སྟེ། ལྷག་བཅས་མིན་པའི་དེ་སྐྱེ་ཡིན་ན་རྣམ་གྲངས་

གཞན་བརྩོན་གྱི་དེ་སྒྲིབ་ཡིན་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། །

༡ དངོས་པོ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲིབ་ཡིན་ན་ལྷག་བཅས་མིན་པས་བྱུང་སྟེ། ལྷག་བཅས་
གྱིས་བདེན་སྟགས་གྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། །

༢ ལྷག་བཅས་གྱི་དེ་སྒྲིབ་ཡིན་ན་དངོས་པོའི་དོན་མི་སྟོན་པས་བྱུང་སྟེ། དེ་སྒྲིབ་དེས་
དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་མཆོད་པའི་ཕྱིར། །

༣ བརྩོན་བྱའི་དོན་སྟོན་བྱེད་གྱི་དེ་སྒྲིབ་ཡིན་ན། དངོས་པོ་ཞིག་གི་ཆབ་ཆོག་ཡིན་
པས་མ་བྱུང་པ་དང་། ལྷག་བཅས་གྱི་དེ་སྒྲིབ་དེས་བྱི་ཆོག་གི་ལྷག་མ་ཙམ་འབྱེད་
པ་ལས་དངོས་པོའི་ཆབ་ཆོག་གི་དོན་སྟོན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། །

༤ དངོས་པོ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲིབ་ཡིན་ན་དེས་བཟུང་གི་དེ་སྒྲིབ་ཡིན་པས་བྱུང་སྟེ། དེས་
བཟུང་གི་དེ་སྒྲིབ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་དེས་བཟུང་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །

༥ བ་རྩལ་པོའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དེ་སྒྲིབ་ཡིན་ན། ཁྱོད་ཅེས་པའི་སྒྲིབ་དང་
འབྲེལ་དགོས་པས་མ་བྱུང་སྟེ། རང་གི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་
པོ་ཡོད་ཆད་པ་རྩལ་པོའི་དངོས་པོར་འཇོག་རིགས་པ་གང་ཞིག །དེ་ལ་ཁྱོད་ཅེས་
པའི་སྒྲིབ་སྒྱུར་མི་དགོས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དེ་གངས་རི་རེད། དེ་
ལྷ་ཁང་རེད། དེ་རྒྱལ་མཁར་རེད་ལྟ་བུའོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། “འགྲེལ་བྱེད་སྒྲིབ་མ་འགའ་ཞིག་
གིས། བ་སྟོན་གྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པའི་གསུམ་ལ་ཀུན་བརྟགས། གཞན་དབང་།
ཡོངས་བྱུང་གསུམ་དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ། ལྷན་ངག་ཡིད་གསུམ་སྟགས་
སྒྱ་འདྲིང་པ་དང་། དངོས་པོའི་དབང་གིས་རིགས་དང་། བྱ་བ། ཡོན་ཏན།
རྩིས་བཞིར་འདྲིང་པ་སྟགས་སྒྲིབ་ཡང་། བ་སྟོན་ལ་མི་མཁས་པའི་མཆོད་མ་
གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ། སྲིད་གསུམ། འཇིག་རྟེན་
གསུམ། མཆོད་མཆོད་གཞི་གསུམ་སྟགས་དང་། བྱུག་རྒྱ་བཞི། རྩིས་བཞི་སྟགས་
གསུམ་སྟེ་དང་། བཞི་སྟེ་ཡོད་དགུ་ཙམ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྱུར་རིགས་པ་ལ་དེ་དག་ཁོ་
ན་དེས་པར་བཟུང་བ་ཅི་ཞིག །དེ་དག་བ་སྟོན་བརྟགས་པ་ཙམ་དང་། དངོས་པོ་
ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། གཞན་ལའང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མཆོངས། དེ་བས་ན་

འདི་སྐབས་སྟུ། གལ་ཆེ་བའི་འཕྲད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་འཆད་ཏུ་མེད་པར་དབུ་ཕར་
སོགས་ཀྱི་བཤད་ཡམ་རྒྱས་པས་ནི་གང་ཏུ་འང་མི་འགྱུར་རོ། །

ཡང་པལ་མོ་ཆེས་སྒྲ་སྒྲིའི་ལུགས་སུ་བྱས་ཀྱང་། གཞུང་འགྲེལ་གྱི་དོན་ལེགས་
པར་མ་ཁྲོལ་བས་ནོངས་པ་མཐོང་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས། 《འདོད་པ་དང་པོ། རྣམ་
གྲངས་གཞན་སྒྱུར་གྱི་དེ་སྒྲ་དེ་ངོས་བཟུང་ལས་གཞན་པ་ཞིག་འདོད་པ། 》 ཟ་སྟངས་ཀྱི་འཇུག་
ཚུལ་ལ། དབྱེ་གཞི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ཏུ་བགྲངས་པ་མ་ཤེས་པས་ངེས་གཟུང་གི་དེ་
སྒྲ་འདས་པར་ཁས་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྒྱུར་གྱི་དེ་སྒྲ་ངེས་གཟུང་དང་།
ལྷག་བཅས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་འདོད་ཀྱང་མ་རྟེན་པས། ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་མཉམ་འདོད་
པ། །དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། སོགས་བཀོད་པ་དང་། 《འདོད་པ་གཉིས་པ།
གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དེ་སྒྲ་དེ་ཁྱོད་སྒྲ་དང་ལྷན་ཏུ་སྒྱུར་དགོས་པར་འདོད་པ། 》
དངོས་པོའི་སྐབས་སྟུ། བདག་གི་བ་དང་། གསང་བ་དང་། བདེན་པའི་དངོས་
པོ་བརྗོད་པ་ལས་གཞན་པའི་དངོས་པོ་ལ་སྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲ་ཐམས་ཅད་པ་རྣམས་པོའི་
དངོས་པོ་སྟོན་པར་འཇུག་པ་མ་གོ་བས། དེའི་དཔེར་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་ཁོ་ན་སྒྱུར་ནས་
བཀོད་པ་སོགས་དང་། 《འདོད་པ་གསུམ་པ། རྣམ་གྲངས་གཞན་སྒྱུར་ཞེས་པ་རྣམ་
གྲངས་མང་པོ་ལ་གོ་དགོས་པར་འདོད་པ། 》 འགའ་ཞིག་གིས་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྒྱུར་
ཞེས་པའི་རྣམ་གྲངས་དེ། དོན་རྣམ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མང་པོར་བསམས་ནས།
དེ་འདྲ་གོ་བར་བྱེད་པའམ་དངོས་སུ་བརྗོད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་སྒྲ་རྣམས་རྣམ་
གྲངས་གཞན་སྒྱུར་གྱི་དོན་ཏུ་འདོད་པ་སོགས་སོ། །

འོ་ན་དེ་ལྟར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་སྒྱུར་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། 《ཁོ་རང་གིས་
འདོད་པའི་རྣམ་གྲངས་གཞན་སྒྱུར་དཔེ་བརྗོད་དང་། ངེས་གཟུང་གི་དཔེར་བརྗོད་གཉིས་
གཅིག་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ། 》 འདོད་པ་དང་པོ་དེའི་སྟོན་ནི་རྣམ་གསལ་གྱི་དཔེར་
བརྗོད་འཐད་ལྷན་མ་རྟེན་པ་དེར་ཟད་དེ། དཔེར་བརྗོད་དེ་རྣམས་བྱེད་རང་གི་
ཞེན་དོན་ཏུ་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དེ་སྒྲ་དེ་ངེས་གཟུང་ཁོ་ནར་སྤང་
བའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཁྱོད་རང་གིས་ངེས་གཟུང་གི་དཔེར་བཀོད་པའི་སྒྲིམ་བུ་དེ་
ཞེས་པ་དང་། དཔེར་བརྗོད་སྒྲིམ་པའི་ཇི་ལྟར་མཉམ་འདོད་པ་དེ། ཞེའམ། དོན་

དེ། ཞེའམ། སངས་རྒྱལ་གྲང་དེ། ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་འཇུག་པ་མཐུན་
པའི་སྒྲིབ་ཏེ། སྒྲིབ་འཇུག་དེ་རྣམས་ཀྱང་རི་སྒྲུབ་མཐུན་པ་དང་དོན་དང་སངས་རྒྱལ་
རྣམས་འཇུག་པར་གཞུང་པའི་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་པ་རོ། །

ཁྱོད་སྐྱུ་མ་ཟིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་བདག་བདག་གཞན་གང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་མ་
 བརྟན་པའི་རྒྱུ་ཡིད་པ། ོ འདོད་པ་གཉིས་པ་དེ་ལའང་ལེགས་པར་མ་བཤད་པ་
 དང་། བརྟན་བྱ་མ་ཆང་པའི་རྒྱུ་ཡིད་དེ། བདག་གི་བ་མ་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ས་རོལ་སྤོལ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཞེས་བརྗོད་པར་རིགས་
 བཞིན་རུ་ཁྱོད་ཅེས་པའི་སྐྱ་ཉི་ཆོ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ས་རོལ་སྤོལ་དོན་རུ་ཞེན་པར་
 རྒྱང་བའི་མྱོང་། །

[illegible]

(2) སྐབས་འདིའི་རྣམ་གྲངས་ཞེས་པའི་དོན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པའི་བྱུང་རྒྱུ་།

८८-པོ་གྲུབ་སྟེ། (1) རྣམ་གྲངས་ཁེས་པ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་ཏུ་པར་ལུ་ཡ་
 ཁེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གནས་སྐབས་དང་། རིམ་པ་དང་། སྒྲུལ་དང་། རྣམ་
 པ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་མངོན་བརྗོད་གྱི་བསྟན་བཅས་རྣམས་སུ་བཤད་ལ། དེ་
 རྣམ་གྲངས་སུ་བསྒྱུར་བ་ནི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པས། རྣམ་
 གྲངས་དང་རྣམ་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
 ནི་གཞན་མེད་དོ། །དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོའོ། །དོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་
 ལོ། །འདི་ནི་རྣམ་གྲངས་ཅན་ལོ། །རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཁེས་
 པ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་གྲངས་མང་ཉུང་གི་བྱད་པར་མེད་པར། མིང་གི་རྣམ་པ་
 གཞན་མེད་དོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་མང་པོའོ། །དོན་གྱི་རྣམ་པ་གཅིག་ལོ། །འདི་ནི་
 རྣམ་པ་ཅན་ལོ། །རྣམ་པའི་དོན་དམ་བདེན་པའོ། །ཁེས་ཐམས་ཅད་ཏུ་རྣམ་
 པའི་སྒྲུ་དང་འཇུག་པ་གཅིག་པར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར་དོ། །

དེས་ན་སྒྲིབ་མཁའ་གྲུབ་ཏུ། (2) སྐབས་འདིར་སྒྲིབ་སྒྲིབ་གཞུང་ཏུ་ནམ་གངས་གཞན་ཅན་ཞེས་དང་། འགྲེལ་པར་ནམ་གངས་གཞན་ཡོད་པར་སྒྲིབ་བ་ཞེས་འབྱུང་བར་ནམ་གངས་ཀྱི་སྐྱེས་ནི་ནམ་པ་ཅམ་ལས་གཞན་མ་བསྟན། དེ་ལས་གཞན་ཏུ་གངས་མང་པོ་དགོས་པ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་མ་བྱུང་ཞིང་རྒྱ་མཚན་གཞན་ཡང་མེད་པས། དེ་སྒྲིབ་དེའི་ཤུལ་ཏུ་དོན་གྱི་ནམ་པ་གཞན་སྒྲིབ་རྒྱ་ཡོད་པས་ཚིག་པ་ལ། དགོས་མེད་ཀྱི་འབྲུ་དོན་ལྟག་པར་གཉེར་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་འགྲེལ་བྱེད་སྒྲིབ་ཞིག་གིས། (1) བ་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ་དང་། མིང་ཚིག་གི་བ་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་ཤིང་འདིར་བསྟན་ཀྱི་བ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མར་འདོད་པ་དང་། (2) དངོས་པོ་ཞེས་པ་སྐབས་འདིར་བརྗོད་བྱའི་དོན་ཅམ་ལ་ངོས་བཟུང་མོད། སྐུ་མ་མི་འཐད་དེ། [བ་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་བ་སྒྲིབ་དང་མིང་གི་བ་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་མི་འཐད།] མིང་ཚིག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སྒྲིབ་ཁོ་ནས་བ་སྒྲིབ་བྱར་མི་རུང་ཞིང་། སྒྲིབ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་མིང་ཚིག་ཁོ་ནས། བ་སྒྲིབ་གདགས་སུ་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྲུལ་པའི་ཕྱིར་རེ། བ་སྒྲིབ་ལ་ཤེས་བརྗོད་འཇུག་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཞེས་མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་རྒྱུང་ལྟར་གྲགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྒྲིབ་མཁའ་མི་འཐད་དེ། [དངོས་པོ་ཞེས་པ་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་ངོས་བཟུང་བ་མི་འཐད་པ།] དེ་ལྟ་ན། ལྟག་བཅས་ཀྱི་དེ་སྒྲིབ་དེ་ཚོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོན་བྱེད་ཏུ་ཐལ། བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་དེ་འབྲུ་དེས་བདེན་པ་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་བཞི་ལས་གང་ཞིག་སྟོན་པ་བཤད་དགོས་ཤིང་། མ་གྲུབ་ན། ལྟག་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཚམས་སྒྲིབ་སོགས་དོན་མང་པོ་ལ་འཇུག་པར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་དངོས་པོ་དང་དོན་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་ལྟག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་དེས་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྟོན་ཀྱང་དངོས་པོ་མི་སྟོན་ཏེ། བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་དང་། བ་རོལ་པའི་དངོས་པོ། བདེན་པའི་དངོས་པོ། གསང་བའི་དངོས་པོ་བཅས་གང་ཡང་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ས་བཅད་བཞི་ལ། གང་སྐྱབས་གད་ལ།

གང་མིང་བརྗོད་པའི་དང་པོ་རྩ། །

དང་པོ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྟུང་། །

སྤྱི་ལ་བྱལ་པ་ཉིད་ཀྱང་འཇུག་། །

ཞེས་པར། སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་རྩ། “གང་ཡང་རྩང་བའི་མིང་བརྗོད་པའི་
 དང་པོར་རྗེས་འཇུག་དང་པོ་ག་ལ་གཉིས་པ་ར་སྟུང་བས། གང་། ཞེས་གྲུབ་པ་དེ་
 བློ། གཙོ་བོར་དོན་གྱི་བྱེ་བྲག་དམིགས་སུ་མི་འཛིན་པར་སྤྱི་ལ་བྱལ་པའི་དོན་ཅན་
 གྱི་སྐྱ་ཉིད་རྩ་འཇུག་རོ། ཞེས་སོ། །དེའང་དཔེར་ན། གང་ཞིག་རྟག་རྩ་སྤྱིང་པའི་
 དོན་བསམས་པས། གང་ཡང་དམན་པར་འཇུག་བའི་གནས་དེ་ཅི། ཞེས་པ་ལྟ་
 བའི་སྤྱི་སྐྱ་དངོས་དང་། གང་ཞིག་བསྐྱེན་ན་ཡོན་ཏན་ཀྱན། །འདོད་དཀའ་སྤྱིན་
 པ་སོ་བའི་རྗེ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱིའི་སྐྱ་དང་། འདྲིའི་གཏན་
 ཆོགས་གང་། ཁྱོད་གྱི་ལྟ་གང་ཡིན། གང་བྱེད། ལྟ་བུ་སྤྱི་སྐྱ་འདྲི་བའི་དོན་ལ་
 སྟུང་བ་སོགས་སྐབས་ཐོབ་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདྲིར་མིང་གི་སྒོ་ག་རྩ་
 སྟུང་བ་གསུངས་པའང་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་ལ་དགོངས་གྱི་མིང་མཐར་མི་འཇུག་པ་
 བློ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟུང་རྩ་དྲི་བའི་དཔེར་བརྗོད་ལ་སོང་བ་ལྟར་དང་དེ་འདྲར་མ་
 ཟད། དེ་སྒོ་བ་བྱ་སྤྱིར་གང་དང་བསྟན་བཅོས་གང་། ཞེས་སོགས་མང་རྩ་
 འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །

འདྲི་ནས་མ་བསྟན་ཀྱང་ཅི་དང་། ཇི་དང་། ལུའི་སྐྱ་རྣམས་གང་དང་སྐབས་
 སལ་ཆེར་ལ་འཇུག་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་གང་ཅིའང་རྩང་།
 ཇི་ལྟར་སུ་དག་འགོ་བ་རྣམས། ལྟ་བུའི་ཅི་སོགས་སྤྱི་སྐྱ་ལ་འཇུག་པ་དངོས་དང་།
 ཅི་ཞིག་བསམས་པ་དེ་གྲུབ་ནས། །ཇི་ལྟར་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བར། སྐལ་བཟང་སུ་
 ཡིན་དེ་འགོ་འཇུག། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་སྤྱི་སྐྱ་དང་། དངོས་པོ་
 དེ་ཅི་ཇི་ཅེས་ཞིག །བདག་པོ་ཁྱོད་སུ་ལགས་པར་སྟོས། ལྟ་བུ་དྲི་བ་ལ་འཇུག་པ་
 རྣམས་སོ། ཅི་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གང་དང་འཇུག་པ་

མཚུངས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་སྒྲ་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་སྒྱུར་གྱི་ལེན་པོ་སོགས་
དངོས་པོ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཇི་སྟེད་དང་། ཇི་སྟོན་ལྟ་བུ་ལ་གང་སྒྲ་
མི་འཇུག་པ་དང་། ཅིས་ཀྱང་སྒྲ་བུ་ལའང་གང་དང་ཇི་ལྷའི་སྒྲ་མི་འཇུག་པ་སོགས་
འདི་ག་ཉེན་པའི་ཉེར་སྟོན་དང་བསྟན་ནས་སྐབས་ཐོབ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཞེས་
གསུངས་སོ། །

༡ གང་སྒྲ་ཡིན་ན་སྒྱི་སྒྲའི་འཕྲད་ཡིན་པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། མཐོ་གང་
གིས་མཐོ་བ། བྱ་གང་གིས་རིང་བ་ལྟ་བུ་སྒྱི་སྒྲའི་སྲད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༢ སྒྱི་སྒྲའི་སྲད་ཡིན་ན་གང་སྒྲ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ཅི་
ཇི། ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སྒྱི་ལ་འཇུག་པའི་སྲད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༣ སྒྱི་སྒྲའི་སྲད་ཡིན་ན་ལྷ་མ་ཅུ་པའི་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྲད་ཡིན་པས་ཞེ་
བྱུང་། ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ཅི་ཇི་ལྷ་རྣམས་གཞུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །

༤ གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྱི་སྒྲའི་སྲད་ཡིན་ན་གང་སྒྲ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན།
བྱུང་སྟེ། དང་པོ་ལ་ནི་གཉིས་པ་སྒྱུར། ཞེས་པ་གང་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

མ་བཅད་སྒྲ་པ། བདག་སྒྲ་བཤད་པ།

གང་མིང་གི་ནི་མ་མཐའ་ན། །

ཕུ་ཡི་ཕུ་ཡི་སྒྲ་མེད་པ། །

དེ་ལ་ཕུ་ཡི་ཕུ་སྒྲ་ན། །

བདག་པོའི་གནས་སྒྲ་ཤེས་པར་བྱ།

ཞེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། “གང་ཡང་རུང་བའི་མིང་གི་མ་མཐའ་
རྣམས་ལྷ་ཕུ་ཡི་ཕུ་སྟེ། སྒྲེས་བྱའི་རྟགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་སྒྲ་སྒྲར་མེད་པ་ཞིག་
ཡིན་ན། དེ་ལ་ཕུ་ཡི་ཕུའི་སྒྲ་སྒྲར་བ་བྱས་པས་དེའི་བདག་པོའི་དོན་གསལ་བར་
རྟེན་པའི་ཕྱིར་བདག་པོའི་སར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕུ་ཡི་ཕུའི་སྒྲ་ནི་བདག་པོའི་
དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་པ་དང་པོའི་སྒྲ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་སྒྲར་མེད་པ་ལ་

གསར་སྐྱར་བས། ཉ་པ། གསེར་པ། ཁ་ལོ་པ། སྤོན་ལས་པ། བྱེད་པོ། ལེན་
པོ། གཏོང་བ་པོ་སོགས་སོ་སོའི་བདག་པོ་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ།
ཡོད་པ་པ། མེད་པ་པ། བྱེད་པ་པོ། ཤེས་པ་པོ། ལྷ་བྱ་རྣམས་ཀྱང་སྤོན་
ནས་ཡོད་པའི་པ་སྐྱ་རྣམས། བདག་པོའི་དོན་མི་སྤོན་པའི་ཕྱིར་སྤུ་ལྷོད་འི་སྐྱ་མིན་
པས་སྐྱར་སྤུ་ལྷོད་འི་སྐྱ་སྐྱར་ཏེ་བདག་པོའི་དོན་ཅན་རུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །བདག་པོ་
ཞེས་པ་འདྲ་། ཉ་དང་གསེར་སོགས་དང་བྱེད་པ་དང་ཤེས་པ་སོགས་གང་ལ་
ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེར་ཤེས་དགོས་ཏེ། བཅ་པོ་སོགས་ལ་བདག་པོའི་ཐ་སྐྱད་
མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲིར་སྤུ་ལྷོད་དང་། སྐྱ་ལྷོད་ཞེས་པའི་དོན་ཀྱང་བོད་
ཡུལ་རུ་གྲགས་པའི་ཐ་སྐྱད་ལ་བྱེད་པ་པོ། འབྲིན་པ་པོ། ཞི་བ་པ། ལྷ་པ། ཆོས་
པ། ལྷ་བྱའི་པ་དང་པོའི་སྐྱས་སྐྱེས་པར་མཆོན་ཞིང་དེ་ལས་སྤྲོག་སྟེ། བྱེད་པ་
མོ། འབྲིན་པ་མོ། ཞི་བ་མ། ལྷ་མ། ཆོས་མ་ལྷ་བྱའི་མ་དང་མོའི་སྐྱས་བྱད་མེད་རུ་
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སྐྱ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་སྐྱེས་པའི་རྟགས་དང་།
བྱད་མེད་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་མིང་གིས་བཞུན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། མི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “སྐབས་འདྲིར་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་
གིས། བ། ཅན། ལུན་རྣམས་ཀྱང་སྤུ་ལྷོད་འི་སྐྱར་འདོད་པར་སྤྱང་བ་འཐད་པར་
མ་མཐོང་སྟེ། དེ་དག་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་གྱི་སྤུ་ལྷོད་འི་སྐྱ་འཇུག་པའི་རྒྱ་
མཆོན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅན་དང་ལུན་གྱི་སྐྱ་གཉིས་གང་ཞིག་གང་ལ་ཡོད་
པ་སྤོན་པའི་ཆ་ནས། བདག་སྐྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་བཅ་པོ་ལ་འདྲ་
འཇུག་པས་བདག་སྐྱར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་ཡིག་ནི་སྤུ་ལྷོད་འི་སྐྱ་དངོས་སུ་
འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། སྐྱིར་བདག་པོ་སྤོན་བྱེད་ཅན་རུ་འདྲ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟགས་སྤྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བ་ཡིག་བདག་སྐྱར་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་རུ།
འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ། ལྷ་ས་བ། སེར་བ། ལྷ་བྱ་རུ་མ་བཞོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མི་
འཐད་ཅིང་། འཐད་ལུན་གྱི་དཔེར་བཞིན་གཞན་ཡང་དགོད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ། ལྷ་བྱའི་བ་ཡིག་གིས་བདག་པོ་མཆོན་པ་ལྟར་སྤྱང་ཡང་དེ་
འདྲ་ནི་འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་པོ་ཞེས་པའི་པོ་བཟུས་པའི་རྗེས་ཅན་ཡིན་པས་པོ་ཡིག་

དངོས་སུ་མེད་ཀྱང་མིང་སྤྱིའི་ཁོག་ནས་བདག་པོའི་དོན་གསལ་བ་ཡིན་གྱི་བ་ཡིག་
 ཁོ་ནའི་རྒྱས་པས་མ་ཡིན་པ། བ་ཡིག་མེད་པའི་འཁོར་སྐྱར། ལྷ་བྱས་ཀྱང་བདག་
 པོ་གོ་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་ལ། ལྷ་ས་བ། སེ་ར་བ། ལྷ་བྱ་རྣམས་ནི་གྲོང་
 པའི་སྐད་པལ་པ་ཅམ་རུ་ཟད་པས་དཔེར་མི་འོས་ཏེ། དེ་འདྲ་ལ་ཡིད་བརྟན་
 འཆའ་ན་ནོར་བ་མང་པོ་འང་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་ཁིང་། དེ་དག་དག་
 པར་འདོན་ན། ལྷ་ས་པ། སེ་ར་པ། ལྷ་བྱར་བརྗོད་རིགས་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་རྗེས་འཇུག་འ་ཡིག་མོར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་འདྲ་དེ་རྟགས་མཚུངས་
 འདྲེན་ཚུལ་རུ་བསམས་པ་ཡོད་སྤྱིད་ཀྱང་། བདག་སྐྱེ་འདི་རྗེས་འཇུག་གི་བྱུང་
 པར་ལ་མི་ལྟོས་པའི། སྤང་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པས་དེ་འདྲར་མི་འགྱུར་བར་མ་
 ཟད། རྟ་པ། བྱ་པ། ཡོད་པ་པ། ཞི་བ་པ། ལ་སོགས་པ་སྤྱིར་ཚུལ་མ་སོག་པའི་
 དཔེར་བརྗོད་རྣམས་ལ་བརྟགས་པས་ཀྱང་འབྲུལ་པ་སེལ་བར་འགྱུར་རོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། པ་བ་ཅན་རྣམས་འཇུག་པ་མཚུངས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་རུ།
 པ་བ་ཅན་ནི་བདག་པོ་འཇུག་ལྟར་པའི་དོན་སྐྱར་བར་བྱ། ཞེས་སྐྱོའི་ལུང་འདྲེན་
 ཡོད་མོད། དེའི་དཔེར་དག་པ་རྣམས་སུ། པའམ་ཅན་ནི་བདག་པོ་འཇུག་ ཞེས་
 འབྱུང་ཁིང་འགྲེལ་པར་ཡང་གསེར་པ་དང་། གསེར་ཅན་ཞེས་དཔེར་བརྗོད་པ་
 ལས་བ་ཡིག་གི་དཔེར་བརྗོད་མ་བྱུང་བར་མ་ཟད་གཞུང་གི་དེ་མ་ཐག་རུ། པ་ནི་
 སྤྱི་རུ་བཞག་པ་སྟེ། དུལ་རུས་ངེས་པར་མ་བཟུང་པའོ། །ཟ་བ་བཟུང་དང་ཟ་པོ་
 བཞིན། མ་ནིང་དག་རུ་གཞག་པར་བྱ། ཞེས་ཟ་བ་ལྷ་བྱའི་བ་ཡིག་དེ་བྱ་བྱེད་
 བདག་གཞན་རུས་གསུམ་གང་ལའང་བྱེ་བྲག་རུ་མི་འཇུག་པར་བཤད་པས། བྱིང་
 རང་གིས་དཔེར་མ་དག་པ་ཞིག་མཐོང་པའམ། བཏུགས་ཉེས་པའམ་རང་འདོད་
 ཀྱིས་བཅོས་པར་བྱས་ཀྱི། ལུང་དེ་ནི་བྱིང་གི་འདོད་པ་དེའི་གནོད་བྱེད་ཡང་དག་
 རུ་ཡོད་དོ། །

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། ར་མ། ཆང་མ་སོགས་མ་ཡིག་སྤྱི་ལྟར་འགྱུར་བ་
 ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་ཐོས་ཀྱང་། གཞུང་དོན་ལ་རུང་ཟད་ཀྱང་མ་དཔྱད་པའི་རྟགས་
 སུ་ཟད་དེ། དེ་འདྲ་དེས་བདག་པོའི་དོན་བསྟན་རུ་ཆུག་ཀྱང་སྤྱི་ལྟར་འགྱུར་བ་

ཞར་གྱིས་ཐོབ་པས་དེ་དག་དགག་སྒྲར་སྒྲོར་ཆོད་དགག་བྱའི་མིང་ཐོག་མར་ཁོ་ནར་
 དེས་པ། དཔེར་ན། མ་ཡིན། མ་ལུས། མ་ཤེས། མ་མཐོང་། མ་ངལ། མ་བྱེད། མ་
 ལྟོན། མི་རིགས། མི་འབྱུར། མི་རྟག། མི་འགལ། མི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 བུའོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་པལ་ཆེར་
 གྱིས་འདིར་བསྟན་མོ་རྟགས་ཀྱི་དགག་སྒྲ་དེ་མིང་མཐར་ཡང་འཇུག་པ་ཡོད་པར་
 འདོད་ཅིང་། དེའི་དཔེར་བཞིན་རྒྱ། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། ཡོད་མིན།
 མེད་མིན། སྒྲ་མ་ཡིན་སོགས་བཀོད་པ་དང་། ལ་ལས། བུམ་པས་སྟོང་པ། བུམ་
 པས་དག་པ། ལྟ་བུའང་འདིའི་དཔེར་བཞིན་རྒྱ་བྱས་སྤང་བ་སྒོ་གྲོས་ཅིང་པོར་
 བྱུར་པའི་སྒྲོན་རྒྱ་དེས་ཏེ། མེད་དང་མིན་དག་ནི་མ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བའི་
 དགག་སྒྲར་བྱུར་པ་དང་། འོན་དང་ལྟན་པའི་སྤང་བྱུང་ཡིན་པས་རྟགས་འཇུག་
 གི་སྐབས་སུ་འཆད་འབྱུར་ལྟར། སྒྲི་ལྷན་འི་སྒྲའི་ཆ་ཤས་སུ་གཏོགས་མོད་ཀྱི་འདི་
 དག་མིང་གི་ཐོག་མར་མི་འཇུག་པས་སྐབས་འདིའི་བསྟན་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་། མ་
 ཡིན་ཞེས་པ་ནི་དགག་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའི་མིང་དེའི་སྟོན་རྒྱ། འགོག་བྱེད་མོ་རྟགས་
 སྒྲར་བ་ཡིན་པས་ཁོ་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་དཔེར་མི་རུང་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་
 དག་པ་སོགས་ཀྱང་སྤང་མོ་རྟགས་གཉིས་ཀ་མིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དགག་པའི་དོན་
 ཅན་གྱི་སྒྲ་ཡོད་ཆོད། གཏི་བྱས་རིགས་འགྲེལ་གྱིས་འདིར་བསྟུ་བར་རྫོམ་པ་གཞུང་
 དོན་ལ་ཤིན་རྒྱུ་མ་ཞུགས་པར་འདུག་པའི་སྤྱིར་རོ། །འདི་སྐབས་སྤང་ཁོ་ན་མ་ཡིན་
 པར་མིང་གི་འཇུག་པ་གཞན་བསྟན་པས་ཅི་ཞིག་ཉེས་ཤེ་ན། སྤྱིར་མིང་གི་འཇུག་
 པ་སྟོན་པ་ནི་མངོན་བཞིན་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་སུ་གཙོ་བོར་ཡིན་ཞིང་། བར་
 དག་གི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་ནི། མིང་ཆོག་དེ་དག་གི་ཡི་གེའི་སྒྲར་ཚུལ་སྤང་
 དང་རྣམ་དབྱེ་ལ་སོགས་པ་གཙོ་བོར་འབྱུང་བ་ཤེས་དགོས་ལ། བྱང་པར་གཞུང་
 འདིར་ནི། སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ་ཁོ་ན་བསྟན་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཀྱབ་པ་བཞིན་རྒྱ་
 དེའི་སྐབས་དོན་དང་མི་མཐུན་པའི་མིང་དོན། ལྟག་པོ་ཁ་ཤས་བསྟན་ནས་དགོས་
 མེད་གྱི་བཤད་ཡམ་བྱེད་པ་ནི། རིགས་པ་སྤྱི་བའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་སར་

མཛེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲ་སྒྲོ་ཅ་འགྲེལ་རུ། འདིར་མ་བསྟན་པའི་སྤང་སོགས་མང་རུ་
བཤད་ཅིང་པལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རུའང་ཡོད་ལ། སྒྲོན་རུ་མངོན་པའང་རུ་མ་
མཐོང་མོད། འདིར་ནི་ཡི་གེ་མང་བའི་འཇུག་པས་སྒྲོ་བར་མི་བྱ་ཞིང་སྒྲོ་ལྟ་
ཆུང་སྒྲིས་ཤེས་པར་འདོད་ན་དེ་ཉིད་རུ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག” ཞེས་གསུངས་
སོ། ། 《ཐུ་མའི་དགོངས་གནད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་》 ལས། “ད་རུང་མེད་མིན་
དག་ཀྱང་དགག་སྒྲ་ཡིན་མོད། མིང་གི་ཐོག་མར་མི་འཇུག་པ་སོགས་སྐབས་
འདིའི་སྤང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཇི་བཞིན་མི་ལྟ་པས་རྟགས་འཇུག་གི་མིང་མཐའ་དྲངས་
ཚུལ་སྐབས་གྱི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས་པ་དང་། དཔེན། རྟོང་། དག་
སོགས་ནི་མིང་ཡིན་གྱི་སྤང་མིན་པས་དགག་སྒྲར་མི་བཞིན་པ་དང་། བདག་སྒྲ་ལ་
སྤང་རུ་སྒྱུར་རྗེས་ཀྱང་སྒྲིས་པའི་རྟགས་མཆོན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཡོད་ཀྱང་། དགག་
སྒྲ་སྤང་རུ་སྒྱུར་རྗེས་བྱད་མེད་མཆོན་མི་དགོས་པའི་གནད་ཀའང་ཤེས་དགོས་པ་
འདི་གལ་ཆེན་ལོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཞིབ་རུ་དཔྱད་ན། དགག་སྒྲ་མིང་གི་ཐོག་མར་འཇུག་ཅེས་པར་བྱ་བ་དགག་པ་
ལས་ཆོག་གི་ཐོག་མར་འཇུག་པ་དང་། དངོས་པོ་དགག་པ་ལ་མིང་གི་མཐར་
དགག་སྒྲ་སྒྱུར་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན། མ་རིག །མ་སོང་། མ་འགྲོ། མ་ཟ་ལྟ་
བྱ་བའི་ལས་འགོག་པ་ལ་བྱ་ཆོག་གི་སྒྲོན་རུ་དགག་སྒྲ་ཡོད་པ་དང་། ལྟ་མ་
རེད། མི་མ་རེད། སྒྲན་མ་རེད་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡིན་པ་འགོག་པ་ལ་
མིང་དེའི་རྗེས་སུ་སྒྱུར་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག །མི་མིན་མེད་གསུམ་པོ་སྐབས་
འདི་བསྟན་གྱི་དགག་སྒྲའི་སྤང་མ་ཡིན་སྟེ། སྒྲི་ལྷན་འི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱུར། །
༡ སྒྱུར་སྒྲི་ལྷན་འི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ན། དགག་སྒྲ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པ།
བདག་སྒྲར་འཇུག་པའི་མ་མོ་དང་། མིང་མཐའི་ཨ་མ། རྩང་མ། སྤང་མ་ལྟ་བུལ། །
༢ དགག་སྒྲའི་སྤང་ཡིན་ན་སྒྲི་ལྷན་འི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཡི་གེ་དང་། དེ་ལས་ཁྱབ་
པའི་སྤང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ། མ་མི་མིན་མེད་བཞི་ལས་གཞན་པའི་དགག་སྒྲའི་
སྤང་མེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་སོ། །

༡ མི་མེད་མིན་གསུམ་སྐབས་འདིའི་དགག་སྒྲུབ་སྤང་གི་བྱུང་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མི་
ལྟོན་པས་འདྲིར་བསྟན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་མ་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་
གལ་ཆེན་པོ། །

དགག་སྒྲུབ་དང་དགག་སྒྲུབ་སྤང་གཉིས་ལ་ལྟ་བཞི་དབྱེ་ཚོགས་སྟེ། (1) དགག་སྒྲུབ་
ཡིན་ལ་དགག་སྒྲུབ་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ། དཔེར། རྟོང་། དག་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ།
(2) དགག་སྒྲུབ་མིན་ལ་དགག་སྒྲུབ་སྤང་ཡིན་པའི་ལྟ། མིང་རྒྱུད་སྐབས་ཀྱི་མ་
དང་། མི་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། (3) དགག་སྒྲུབ་དང་དགག་སྒྲུབ་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་
པའི་ལྟ། མ་མི་མིན་མེད་བཞི་ལྟ་བུ། (4) གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བདག་སྒྲུབ་དང་།
ནི་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་རྣམས་སོ། དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་སྤང་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུབ་ཡིན་
པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། མིང་རྒྱུད་གི་མ་དང་། མི་རྣམས་དགག་སྒྲུབ་སྤང་དང་
གཟུགས་གཅིག་ཡིན་ཡང་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། མ་ནི་ཨ་མ་དང་། མ་ཅ་སོགས་དང་།
མི་ནི་གང་ཟག་མཚོན་པའི་མིང་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། དེའང་རྒྱུད་ཟད་དབྱུང་ན།
མ་ཡིག་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུབ་སྤང་ཡིན་པས་ཨོ་བྲལ། ཅེ་ན། བྱུང་སྟེ། དེ་སྒྲིབ་
ཡིན་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། སྒྲིབ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུབ་སྤང་ཡིན་པས་བྱུང་
སྟེ། དེ་ཅ་བར་དངོས་བསྟན་གྱི་དགག་སྒྲུབ་སྤང་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། འོ་ན་དགག་
སྒྲུབ་སྤང་དང་གཟུགས་གཅིག་ཡིན་ན་དགག་པའི་དོན་སྟོན་པས་ཨོ་བྲལ། ཅེ་ན།
མ་བྱུང་སྟེ། མ་ཡིག་དེ་མིང་རྒྱུད་དང་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། མིང་རྒྱུད་
སྐབས་སུ་དགག་པའི་དོན་མི་སྟོན་པའི་སྒྲིབ་རོ། དེས་ན་དགག་པའི་དོན་མ་སྟོན་ན་
དགག་སྒྲུབ་མིན་པས་བྱུང་། དགག་སྒྲུབ་སྤང་མིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། མ་ཡིག་
མིང་རྒྱུད་གི་སྐབས་སུ་དགག་པའི་དོན་མི་སྟོན་བྱུང་། དེ་དགག་སྒྲུབ་སྤང་ཡིན་
དགོས་ཏེ་མ་ཡིག་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ། །

སྒྲོབ་ཆེན་བཅུ་གཅིག་པ།
བད་ཚྱུད་མིག་པའི་དགོས་པ་ལྷན་བཤད་པ།

ཨ་བཅད་དང་མོ། ཆོག་བཅད་དཀྱོལ་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ།

ཆོག་ལ་ལྷ་བཅད་པའི་མཆམས་སྒྱུར་ལྟམས། །

རྒྱལ་ཟད་བལྟས་པ་ཡོད་ན་ཡང་། །

དེ་ནི་དེ་བཞིན་སྒྱུར་བར་བྱ། །

ཞེས་པར། སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “དེའང་བདེ་བར་གསེགས་པའི་བཀའ་
དང་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་དེ་དག་དང་། རྗེས་སུ་འགྲེལ་བའི་
རིག་གནས་ཐུན་མོང་བའི་བསྟན་བཅོས་ལྟམས་ལ། ཆོག་ལ་ལྷ་བཅད་པ་ཡང་དག་
པར་སྒྱུར་བས། ལྟམ་དབྱེ་དང་ཆོག་ལ་སྤྲད་ལ་སོགས་པའི་མཆམས་སྒྱུར་མང་རྒྱ་
བལྟས་པ་ཡོད་པ་ན་ལྷ་ཅི་སྟོན། རྒྱལ་ཟད་བལྟས་པར་གྱུར་པ་ཡོད་ན་ཡང་།
དེ་ནི་འདིར་སྟོན་རྒྱ་བསྟན་པའི་སྒྱུར་བལྟས་ལ་སོགས་པ་རི་སྒྲིབ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་
རྒྱ་བསྟན་ཅིང་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པས་དོན་མོང་རྒྱ་རྒྱུད་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན། ཟག་
བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་ལྟམས། ཞེས་པ་ལྷ་རྒྱུར། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་
ཆོས་ལྟམས་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ལྟམས་ཞེས། རྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་དང་། འགྲེལ་
བའི་སྒྲིབ་སོགས་བསྟན་ནས། དོན་རང་གིས་བསམ་པ་དང་གཞན་ལ་འཆད་དགོས་
པ་བཞིན་ནོ། །དེའང་ཆོག་ལ་བཅད་ལ་ཆོག་རྒྱུད་མང་པའི་རྒྱ་མཆམ་གྱིས་གཙོ་
བོར་གསུངས་པ་ལས། ཆོག་ལ་ལྷ་ག་པར་ཡང་སྤྲད་སོགས་མཆམས་སྒྱུར་བལྟས་པ་
ལྟམས་ལ་འདི་ལྟར་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འདིའི་དོན་མདོར་བལྟས་ཏེ་བཤད་ན། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ལ་ཙ་འགྲེལ་
གཉིས་སུ་སྒྲེས་ཡོད་ཅིང་། ཙ་བ་ལྟམས་ནི་ཆོག་ལ་བཅད་ཡིན་ཞིང་། ཆོག་ལ་
བཅད་ལྟམས་ནི་ཡི་གེ་ཟོར་ཡང་པའི་ཆེད་རྒྱ་སྤང་དང་། ལྟམ་དབྱེ། ལྷའི་ནང་

དུ་བྱེ་བྲག་བསྐྱུས་པ་དང་། རྩེ་ཚུན་གཅིག་པ་བསྐྱུས་པ་སོགས་ནང་དོན་མང་
པོ་བསྐྱུས་ནས་བྲིས་ཡོད་པས་ཚུང་བདེ་གོ་དཀའ་བ་ཡོད་པ་རེད། དེས་ན་ཆ་བ་
དེ་གོ་བར་བྱེད་པ་ལ་དགེ་ཆུན་གྱིས་བྲིས་རྒྱན་དང་། ཡང་ན་འགྲེལ་པ་ཁ་གསལ་
ཞིག་མེད་ན་དོན་རིམ་བཞིན་གོ་ཐུབ་དཀའ་བ་ཞིག་རེད། ཆ་བ་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱ་
སྐབས་ཚིག་རྒྱུ་དེའི་ནང་དུ་སྤང་དང་རྒྱུ་དེའི་གང་ཞིག་བསྐྱུས་ཡོད་པ་ཞིབ་དུ་
དཔྱད་ནས་གང་བསྐྱུས་པ་དེ་ཉིད། རང་སོར་འཛོག་ན་གོ་བདེ་བར་ཡོང་གི་ཡོད་
པ་སྟེ། དཔེར་ན། ལྷ་མ་རྟགས་ཀྱི་ཆ་བར། ཡི་གེ་ལྷ་མི་ལྷ་མི་གཉིས། ལྷ་མི་
གསལ་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི། ལྷ་མི་ལྷ་མ་རྟགས་ཀྱི་ཐུགས་པོ། ཞེས་པ་བྲིས་རྒྱན་དང་འགྲེལ་
བཤད་གཉིས་ཀ་མཐོང་མ་ཚོར་པའི་མི་ཞིག་གིས་བསྐྱུས་ན། ཏ་ཅང་གོ་དཀའ་པོ་
ཡོད་ངེས། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ལྷ་མི་དང་ལྷ་མི་སྟེ་རིགས་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ།
ལྷ་མི་ཞེས་པ་ནི་ཨི་དང་སོགས་ཁོངས་ནས་ལྷ་མི་ཨི་བཅས་བཞི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་
རྩེ་ཚུན་གཅིག་པའི་རིགས་མཐུན་བསྐྱུས་པ་རྒྱུ་ལ་དགོས་པ་དང་། ཡང་།
ཆ་བར། ལྷ་མི་བྲིས་ནས་གཉིས་པ་སྟུར། ཚིག་རྒྱན་གཉིས་དང་སྟུང་པར་འཁྱུར།
ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། བཤད་མ་ཐག་པའི་ཨི་ལྷ་མི་ཀྱི་རྒྱུ་དེའི་སྤང་གི་ཀྱི་ཀྱི་འི་ཡི་
རྒྱུ་ལ་ཀྱི་ནང་ནས། མིང་མཐར་སོ་སོའི་སྟེ་གདངས་དང་མཐུན་པའི་ཀྱི་དང་།
འི་དང་། ཡི་གསུམ་ཀྱི་དབྱངས་ཨི་ཡིག་བྲིས་ཞིང་། དེ་དག་ལ་རྩིས་འཇུག་གཉིས་
པ་ང་ཡིག་སྟུར་ན་ཀྱང་། འང་། ཡང་ཞེས་བྱ་བ་པའི་སྤང་དེ་རྒྱུ་ལ་མཐུན་པའི་
རྒྱན་དང་། མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་གཉིས། མིང་དོན་གང་ཞིག་གཞི་གཅིག་དུ་
སྟུང་པའི་དོན་བསྟན་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པའི་སྤང་ཡིན། ཞེས་སྟེ་དོན་ཀྱི་ཁོངས་
སུ་བྱེ་བྲག་བསྐྱུས་པ་རྒྱུ་ལ་ནས་བསྐྱུས་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། སྤང་དང་
རྒྱུ་དེའི་བསྐྱུས་པའི་དཔེར་རྒྱུ་ལ་མི་གོ་སྟེ་བས་འདྲིར་མ་བཞོད། །

མ་བཅད་གཉིས་པ། མིང་མཐར་སྒྱུར་སྒྱུ་ལ་དགོས་པ་བཤད་པ།

གཅིག ། རྗེས་འཇུག་མེད་མི་རུང་རུ་བཞུན་པ།

རྗེན་འཇུག་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་། །

མིང་གཞི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་ལ། །

གཉིས་འབྲེལ་ཡོད་དམ་གསུམ་འབྲེལ་ཡོད། །

ཡུ་ལི་བཞི་ལས་གང་ལྟན་ཡང་། །

རྗེས་འཇུག་བརྒྱ་པོ་མ་ཞུགས་ན། །

མིང་གཞན་སྒྱུར་བ་ཡོད་མི་སྟེ། །

ཅེས་པར། སི་རུའི་འབྲེལ་ཆེན་རུ། “མིང་ཆོག་གི་སྒྱུར་བ་ནམས་ལ་གོང་རུ་
བཤད་པའི་རྗེན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ནམས་རྗེན་རུ་ཞུགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རུང་
སྟེ། བཞུབས། སྒྱུ་བ། ལྟ་བུ་ཅི་རིགས་པར་སྒྲུང་ཞིང་འཕུལ་རྟེན་གྱི་འཇུག་ལུལ་
མིང་གཞི་ཡི་གེ་ནམས་ནི། ལ། ལྟ། ལྟ་བུ་གཉིས་འབྲེལ་ཡོད་དམ། སྒྱ། སྒྱ།
ལྟ་བུ་གསུམ་འབྲེལ་ཡོད་དམ། དེ་དག་ལ་ཡུ་ལི་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ལྟན་
པ། ལྟ། སྒྱ། ལྟ་བུ་ནམས་ལའང་རྗེས་འཇུག་བརྒྱ་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
མ་ཞུགས་ན་ཡི་གེའི་གཞུགས་དེ་ཉིད་ལས་མིང་དོན་གཞན་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒྱུར་བ་
ནི་ཆུ་ལ་འདི་ལ་ནམ་ཡང་སྟིད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་དཔེར་སྟོས་པ་
དེ་དག་ལ་རིམ་པ་བཞིན་རྗེས་འཇུག་སྒྱུར་བས། ལྟ། ལྟ་ལ། སྒྱ། ལྟ།
ལྟ། ལྟ། ལྟ་བུ་སོ་སོར་དོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སྒྱ་སྒྱུར་སྟེ་མ་ནམས་
ཀྱིས་སྒྲིབ་གསར་བཅད་གྱི་ཆོ། དཔལ། འདལ། དགལ། སོགས་དགོས་དབང་གིས་
དམིགས་གསལ་ཁ་ཤས་མ་གཏོགས། འ་མཐའ་ཕལ་ཆེར་ཟོར་ཡང་པའི་ཆེད་རུ་
བཟུ་བར་མཛད་པས། དེང་སང་དངོས་སུ་མེད་ནའང་ནམ་དུ་བྱེད་དང་ཕྱད་གྱི་
སྐབས་སུ་དོན་གྱིས་ཐོབ་པ་དེ་གསལ་བར་མཆོན་པ་གོང་བཤད་ལྟར་རོ། །

འདི་སྐབས་འབྲེལ་བྱེད་སྟེ་མ་འགའ་ཞིག་གིས། རྗེས་འཇུག་གང་རུང་མ་
ཞུགས་པའི་མིང་གི་སྒྱུར་བ་ཡོད་པར་འདོད་པ་སོགས། འཁྱོག་བཤད་མང་རུ་བྱས་

པ་མཐོང་མོད་ཀྱི་སྐད་ནས་དཔྱད་ལྡན་ཁ་ཅིག་གིས་སུན་འབྱིན་པར་མཛད་འདུག་
པས་དགག་པ་མ་སྒྲིམ་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མདོར་བསྟུས་ན། བོད་སྐད་ཏུ་མྱད་དང་ཆམ་དབྱེ། མིང་མཐའ་དང་མིང་
ཆོག་གི་གྲུབ་ཚུལ་ཐམས་ཅད། སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་ལ་རག་ལས་ཡོད་
པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན་མིང་རྒྱང་ལའང་དཔའ་བོ་དང་། དཔའ་མོ། ཨ་ཁུ་དང་ཨ་
ནེ་ཆམས་ཀྱི་མིང་ལ་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་བོ་དཔའ་དང་། མོ་དཔའ། ཁུ་ཨ་དང་ནེ་ཨ་
སོགས་ཟེར་ན་རང་བཞིན་གྱིས་བརྗོད་མི་བདེ་བ་ནི་ཡིག་སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་གདངས་
ལ་རགས་ལས་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་མཐའ་གཅིག་ལ་སྔོན་འཇུག་ག་ཡོད་པ་
དང་། སྐད་ཅིག་དང་། ལྡན་ཅིག་སོགས་ལ་སྔོན་འཇུག་མེད་པ། སྐད་ཀོར་དང་།
པད་ཀོར་སོགས་ཀྱང་སྒྲིབ་བའི་དོན་ལ། སྔ་མའི་རྗེས་འཇུག་གི་དབང་ལས་ས་
མགོ་མོ་ཡིག་ཡིན་པས་བྱིས་པ་སྟེ། སྒྲིབ་བའི་སྐད་དོད་ཡོད་མེད་ཅད་གཙོད་མི་
དགོས་ཤིང་། མོ་སྒྲིབ། ཉེ་སྒྲིབ་སོགས་ལ་ས་མགོ་ངེས་པར་སྒྱུར་དགོས་པ། དེ་
བཞིན་ཏུ་པགས་པ་ཞེས་པར་ལ་མགོ་མེད་པ་དང་། ལྷག་ལྷགས་དང་། གཟིག་
ལྷགས་ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། ལ་མགོ་དགོས་པ་སོགས་རྗེས་འཇུག་དབང་གིས་མིང་
གཞི་ལ་འགྱུར་བ་ཡོད་པ་དང་། མིང་ཆོག་གྲུབ་སྐྱངས་ལའང་ཁྱད་གཞི་བརྗོད་
པའི་མིང་སྔོན་དང་། ཁྱད་ཆོས་བརྗོད་པའི་མིང་རྗེས་སུ་ཡོད་དགོས་པ་དཔེར་ན།
ནམ་མཁའ་སྔོན་པོ། སྒྲིན་དཀར་པོ། མར་དཀར། ར་དྲངས། ཤ་འཁེངས་སོགས་
བརྗོད་དགོས་པའང་། བོད་སྐད་ཀྱི་རང་གཤིས་ཡིན་སྟབས་འགའ་ཞིག་ནི་བརྗོད་
བདེ་འདྲིན་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་རྟགས་མཚུངས་འདྲིན་པ་ཡིན་པས་འདི་དག་
རྗེས་འཇུག་སྒྲིབ་བ་ལ་རག་ལས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། རྒྱ་སྐད་ལ་མཚོན་
ན་དེ་ལས་ལྡོག་པ། 蓝天、白云、新鲜酥油、冻肉。སོགས་ནི་རྟག་རྟག་བོད་
སྐད་ལས་གོ་ལྡོག་ནས་བརྗོད་སྟོབ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་གསལ་གྱི་གནས་ཚུལ་འདི་
དག་ནི་གནའ་བོའི་ཡིག་སྟོག་དག་པ་ཆམས་ལ་བྱུང་བ་ལས། ཡུལ་སྐད་ཉི་ཆེ་བ་
ཆམས་ལ་ཇི་བཞིན་ཡོད་དཀའ། །

གཉིས། རྗེས་འཇུག་ཤེས་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ།

རྗེས་འཇུག་བཅུ་ཡི་དོན་ཤེས་ན། །

འབྲི་དང་སྒྲིག་དང་བཤད་ཀླམས་ཀྱི། །

མཆམས་སྒྱུར་ལ་སྒྲིགས་མེད་ཅིང་། །

འབྲིལ་པ་སྒྲུབ་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །

གཞན་ཡང་རྗེས་འཇུག་ཤེས་པ་ཡིས། །

དོན་གྱི་སྒྱུར་བ་མ་མཐོང་ཡང་། །

དོན་དང་མཐུན་པའི་སྒྱུར་བ་ཤེས། །

ཞེས་པར། སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་ཏུ། “དེ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བཅུ་འེ་བུ་བ་དང་གཙོ་བོར་འབྲེལ་པའི་སྒྲུབ་དང་ཀླམ་དབྱེ་ལ་སྒྲིགས་པའི་སྒྲུབ་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་ན། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཀླམས་ཡི་གེར་འབྲི་བ་དང་། ཡི་གེ་བྲིས་བྲིན་པ་ཀླམས་བརྗོད་པ་དག་པར་སྒྲིག་པ་དང་། ཆོག་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱེད་ནས་བཤད་པ་བྱེད་པ་དང་། དེར་མ་བཟད། བསྟན་བཅོས་སྒྲིགས་ཚུལ་པ་དང་། གཞན་གྱི་ཆོལ་བ་ཆར་གཙོ་བོར་ཕྱིར་ཚོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིགས་པའི་ཆོ་ཆོག་དོན་སྒྲིམ་མཆམས་སྒྱུར་པའི་སྒྲུབ་དོན་ཀླམས་ལ་སྒྲིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བ་འཇུག་པར་སྒྲིགས་པ་མེད་ཅིང་ཆོག་དང་དོན་སྒྲིམ་གོ་ལོག་པ་དང་། མི་འབྲེལ་བ་དང་། འགལ་བ་ལ་སྒྲིགས་པའི་སྒྱུར་མེད་པར། འཐད་པ་དང་ལྷན་ཁིང་འབྲེལ་ཆགས་པ་སོན་སྒྲུབ་པའི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྗེས་འཇུག་གི་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཤེས་པ་དེས། ཡི་གེར་བྲིས་པ་མཐོང་བའམ་གཞན་གྱིས་ལེགས་པར་སྒྲིགས་པ་སྒྲིག་ཀྱང་ཏུང་། རང་ཉིད་གྱིས་དེའི་དོན་གྱི་སྒྱུར་བ་སྒྲུབ་མ་མཐོང་བ་སྒྲིམ་པ་ལྟུང་ལྟུང་མ་ལྟར་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། བརྗོད་པ་དེའི་སྒྲུབ་སྒྲིགས་ཀྱི་རུས་པས་དོན་དང་མཐུན་པའི་སྒྱུར་བ་གང་ཡང་རྗེས་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ཤེས་པར་རུས་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡང་ན་ཆོག་རྒྱུ་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱི་དོན། བསྟན་བཅོས་ལ་སྒྲིགས་པའི་དོན་ཀླམ་པར་འབྱེད་པའི་སྒྱུར་བ་སྒྲིམ་དེའི་འགྲེལ་བཤད་སྒྲིགས་སྒྲུབ་ཆད་མ་མཐོང་ཡང་།

འགྲེལ་བཤད་སོགས་ཀྱི་དོན་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་གི་སྒྱུར་བ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །
ཞེས་པའོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

གོང་གི་ཆ་ཆོག་འདི་དག་མདོར་བསྟུན་ནས་འགྲེལ་པར། སྐབས་འདིར།
རྗེས་འཇུག་བརྩམ་ཡི་དོན་ཞེས་པ་བར་སྐྱོད་རིག་པའི་གཞུང་ལ་གོ་དགོས། དེས་
ན། རྗེས་འཇུག་བརྩམ་ཡི་དོན་ཤེས་ན། ཞེས་པའི་དོན་ནི་རྗེས་འཇུག་དང་འབྲེལ་
བའི་སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སོགས་བར་སྐྱོད་རིག་པའི་གཞུང་
གི་རྣམ་གཞག་རྣམས་དོན་གྱི་སྒྱུར་ཚུལ་ལགས་པར་ཤེས་ན། འབྲི་སྟོག་བཤད་
གསུམ་ལ་ཐོག་པ་མེད་པའི་རྣམ་དབྱེད་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པར་འགྱུར་རོ། །
གཞན་ཡང་བར་སྐྱོད་རིག་པའི་གཞུང་ལགས་པར་ཤེས་ན། སྤར་མཐོང་མ་ཐོང་
བ་དང་། བསྐྱབ་སྒྱུར་མ་ཐོང་པའི་ཤེས་རིག་གི་གཞུང་དག་ལ་བལྟ་སྟོག་བྱས་ཆོ་
སྤང་དང་། རྣམ་དབྱེ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་དོན་ལ་རྗེས་སྤྲད་པའི་གནས་གཞུང་གང་
དེའི་དོན་པལ་ཆེར་གོ་བྱབ་པར་ཡོང་ངོ་། ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། །

གསུམ། བར་སྐྱོད་མཁས་པས་གཞུང་དོན་གཏན་ལ་ཐབ་ཚུལ།

རྗེས་འཇུག་སྒྱུར་བ་མཁས་པ་ན། །

ཡུང་གི་དོན་དང་སྒྱུར་བ་དང་། །

བྱ་མའི་མན་ངག་གསུམ་སྒྱུར་ནས། །

དོན་གྱི་ཐོག་རྩ་དབབ་པར་བྱ། །

ཞེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “རྗེས་འཇུག་གི་སྒྱུར་བ་རྣམས་ལ་མཁས་
པར་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གིས། རང་ཉིད་སྟན་མོང་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་
བྱ་རིག་པའི་གནས་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་ཅིང་། ཤེས་པར་འདོད་པ་ན་དེ་དང་
དེའི་རང་རང་གི་ཁུངས་སྤྱི་ཆེ་བའི། ཡུང་སྟན་མོང་བར་དྲུང་སྒྱུར་དང་པར་སྤྱི་
བྱས་པའི་བསྟན་བཅོས་དང་། སྟན་མོང་མིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་
རབ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་ཆོད་ལྡན་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་དག་གི་དོན་
དང་སྐབས་སྤྱི་རྒྱ་ལ་འཆོམ་པར་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ལ་མཁས་ཤིང་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཏུ་འདོམས་པའི་སླ་མའི་མན་ངག་དག་
 གྲང་མཉན་ནས་རྗེས་འཇུག་གི་སྒྱུར་བ། ལུང་དོན། སླ་མའི་མན་ངག་གསུམ་
 རྒྱུགས་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་ཏེ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །དེའང་
 རྒྱུགས་པར་དཀའ་ཞིང་། འབྲུལ་གཞི་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་ལུང་
 དོན་གྲང་སྒྱུར་དགོས་པ་དང་། ལུང་གི་དོན་གྲང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་དག་འབྲུལ་
 མེད་ཏུ་ཤེས་པ་སླ་མའམ་སློབ་དཔོན་ལ་རགས་པའི་སྒྲིབ་དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱི། ཆོག་
 སྒྱུར་སླ་མོ་རེའི་དོན་ལའང་། དེ་གསུམ་ག་ངེས་པར་ཆོགས་དགོས་པའི་དོན་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །འདི་སྐབས་ཁ་ཅིག་གིས། དོན་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཞེས་པའི་དོན་དེ་སྒྲིབ་པའི་
 དོན་ཉམས་ལེན་ཁོ་ནར་བཤད་པ་ནི་བྱབ་རྒྱུ་དོ།” ཞེས་གསུངས། །

གོང་གི་རྩ་ཆོག་དེ་དག་གི་དོན་གཙུག་པོ་ནི་རྗེས་འཇུག་སྒྱུར་བ་དང་། ལུང་གི་
 དོན། སླ་མའི་མན་ངག་གསུམ་ཡིན་ཞིང་དེ་ལ་གོ་སླ་བ་ཞིག་གིས་བཤད་ན།

(1) རྗེས་འཇུག་སྒྱུར་བ་མཁས་པ་ན། ཞེས་པར་སྐབས་འདིར་རྗེས་འཇུག་སྒྱུར་
 བ་མཁས་པ་ཞེས་པ་བརྒྱ་ཐོད་རིག་པ་ལ་མཁས་པ་ཞེས་གོ་དགོས། དེས་ན་བོད་
 གྱི་བརྒྱ་ཐོད་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་མཁས་པར་གྱུར་ན། བསྐྱབ་བྱའི་གནས་གང་
 ཡིན་པ་ཕལ་ཆའི་དོན་རྣམས་རང་སྒྱུར་གི་སྒྲོ་ནས་གོ་བ་ལེན་ཐུབ་ཅིས་པ་དང་།

(2) ལུང་གི་དོན་དང་སྒྱུར་བ་དང་། ཞེས་པའི་ལུང་གི་དོན་ནི། ལྟར་གྱི་མཁས་
 པས་བཅུམས་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་གཞུང་དང་། ཆོག་མཛོད་སོགས་ལ་གོ་དགོས་
 པ་དང་། རང་སྒྱུར་གི་གོ་བ་ལེན་མི་ཐུབ་པའི། དཀའ་གནད་ཀྱི་རིགས་འགའ་ཞིག་
 འགྲེལ་བཤད་དང་། ཆོག་མཛོད་སོགས་ལ་བལྟས་པས་གོ་ཐུབ་ཅིས་དང་། (3)

སླ་མའི་མན་ངག་ཅིས་པ་སྐབས་འདིར་སློབ་དཔོན་དང་། དག་ཆུན་གྱི་ཞལ་རྒྱན་
 ལ་གོ་དགོས། དེས་ན་རིག་གཞུང་གང་ཞིག་གི་ནང་ཏུ་དཀའ་གནད་ཀྱང་ཤས་
 ཤིག་ནི་དག་ཆུན་གྱི་གདམས་ངག་སྟེ། མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ལག་ལེན་དམར་བྱིད་
 གྱི་སྒྲོ་ནས་འགྲེལ་བཤད་མ་བྱས་པར། རང་སྒྱུར་གིས་ཤེས་མི་རུས་པའི་རིགས་
 རྣམས་དག་ཆུན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། །

ས་བཅད་གཤམ་པ། བར་སྐྱོད་རིག་པ་བསྐྱབ་པའི་གོ་རིམ་བཤད་པ།

བསྐྱབ་པ་བཙུག་པའི་གང་ཟག་གིས། །

དང་པོར་ང་རྩ་ནམས་ལ་སྒྱུར། །

སྒྱུར་འཇུག་མིང་གཞི་རྒྱུ་འཇུག་གཤམ། །

སྐྱོག་གི་ཆེད་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཡིན། །

རྒྱུ་འཇུག་པའི་ཡི་ཚུར་པ་ནི། །

མཉམ་བཅས་བཅུན་པའི་དོན་ཏུ་སྒྱུར། །

ཡན་ལག་དེ་དག་མཐུ་ཡིས་ནི། །

འབྲས་བུའི་ཆེད་ཏུ་དོན་ལ་དབབ། །

ཞེས་པར། སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “རིག་པའི་ཚུལ་གང་ཞིག་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་
ལ་བཙུག་པས་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་ལས་དང་པོ་པ་ནམས་ཀྱིས་ནི་ཐོག་
མར་ཉིད་རྒྱ་ང་རྩ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡི་གེ་རྒྱུར་པ་ནམས། རང་རང་གི་སྐྱེ་གནས་དང་
མཐུན་པ་དང་། དབྱངས་ལྡན་ནམས་ཀྱང་སོ་སོའི་ང་རྩ་དབྱང་ཚུལ་བཅས་ཡི་གེ་
རེ་རེ་ནས་སྐྱོག་པའི་སྒྲ་གདངས་ལ་སྒྱུར་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་ནས་སྒྱུར་འཇུག་ལྟ་དང་
འཕུལ་ཉེན་གྱི་འཇུག་ལུལ་མིང་གཞི་སྐམ་ཏུ་དང་རྒྱུ་འཇུག་བཅུ་ཉི། དེ་གསུམ་
ཅི་རིགས་པ། ཆོག་བར་གཅིག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ཡང་སྐྱོག་ལེགས་པར་ཤེས་པའི་
ཆེད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་དང་། སྐྱོག་ལ་བྱང་ནས་རྒྱུ་འཇུག་སྐྱེ་དེར་སྒྱུར་
འཇུག་ཀྱང་འདུས་པས། དེ་དག་ཉགས་འཇུག་ནས་བཤད་པ་ལྟར་སྒྲ་དོན་གང་ལ་
འཇུག་པ། ཡི་གེ་གང་གིས་འཇུག་པ། ཚུལ་རི་ལྟར་འཇུག་པ། དགོས་པ་ཅིའི་བྱིར་
འཇུག་པ་སྐྱེ་ནམ་པ་བཞིའི་སྒྱུར་བ་ནམས་ནི། རང་ལ་སྒྲ་བ་ཅིང་འདོམས་པར་
བྱེད་པ་པོ་སྒྲ་མ་སོགས་ལས་ལེགས་པར་བཤད་པ་མཉམ་པ་དང་། ཉན་པ་དེའི་
དོན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་བསམ་པ་དང་། དོན་དེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁོང་རྒྱ་
རྒྱུད་ནས་གཞན་ལ་བཅུན་པ་ནམས་ཀྱི་དོན་སྒྱུར་ཉེ་མཁས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །
སྐྱོག་པ་དང་། བར་དག་གིས་ཡན་ལག་དེ་གཞིས་ཀྱིས་ནི་གང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་

ཤེས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་སྒྲོན་ཏུ་དོན་ལ་དབབ་ནས་ཉམས་སུ་བསྟར་བར་བྱའོ། །

༥ དེས་ན་འདིར་ཐོག་མར་ཡི་གེའི་ང་རོ་དང་སྒྲིན་ས་སྒྲོར་སྒྲོག་ལ་སྒྲོང་དགོས་པར་གསུངས་པ་དེའི་ཚུལ་བོད་ཡུལ་དུ་རྒྱང་ལྷར་གྲགས་པ་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་དེ་དག་དག་པར་འདོན་པ་ནི་ཆེས་དཀོན་པར་སྤང་བས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། ཅན་པའི་ཡི་གེའི་མདོར། གནས་དང་། བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་བ་ཞེས་གསུམ་དུ་བཤད་པ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་སྒྲོར་བའི་ཚོ། སོ་སོའི་གནས་ནི། ཀ་ཁ་ག་ང་འ་ད་ཨ། རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་གནས་མགིན་པ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ལ་ཤ་ཨི་ཨེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་གནས་རྒྱ། ཏ་ཐ་ད་ན་ཟ་ལ་ས་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་གནས་སོ། པ་ཕ་བ་མ་ཕ་ཕ་ཨུ་ཨེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་གནས་མཆུ། ར་ཡིག་གི་སྒྲེ་གནས་ལྷེ་ཅེ་དང་ཉེ་བའི་སྒྲིབ་སྒྲེ་ལྷེའི་སྒྲེ་དང་སྒྲོགས། ང་ཉ་ན་མ་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་སུ་མ་ཟད་སྒྲིབ་དང་བཅས་པའོ། བྱེད་པ་ནི། མགིན་པ་དང་མཆུ་ལས་སྒྲེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅན་དང་། རྒྱ་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ལྷེའི་དབུས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཅན་དང་། སོ་ལས་བྱང་བ་རྣམས་ལྷེ་ཅེའི་བྱེད་པ་ཅན་དང་། ར་ཡིག་ནི་ལྷེ་ཅེ་དང་ཉེ་བའི་བྱེད་པ་ཅན་ནོ། །

ཞེས་པ་དེང་རབས་བརྒྱུད་རིག་པའི་ཚ་བའི་ཤེས་བྱ་ལྟ་བུའི་རྣམ་བཤད་འདི་དག་ནི་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་གནའ་བོའི་དུས་ནས་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་ཡིན་འདུག །འུ་མིའི་སྐབས་སུ་འདི་དག་བོད་ཡིག་ལ་བསྒྱུར་ཡོད་མེད་མ་ཤེས་ཀྱང་། སྒྲིལ་འི་དུས་རབས་བརྒྱུད་ཀྱི་ཐུག་ཅིག་པའི་ནང་དུ། ས་སྒྲུབ་སོད་ནམས་ཅེ་མོའི་སྐབས་ཅམ་ན་འདིའི་སྒྲོར་བོད་སྒྲོན་དུ་བསྒྱུར་ཡོད་པ་དང་། སི་དུ་པཌ་ཆེན་གྱིས་སུམ་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་མེད་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་འདི་དག་ལ་ཞིབ་འཇུག་དང་རྒྱས་བཤད་གང་ཐུབ་གནང་འདུག །

ཚྭ་བ་ལ་སྒྲིབ་དང་གཉིས་ལས་སྒྲིབ་ཚྭ་བ་ནི། སྒྲིབ་ལ་རྩ་སྒྲ་འཛན་པ་ལྟ་བུའི་
བྱེད་ཚྭ་དང་ལྟན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་ལའང་འཛན་ཆེ་ཆུང་གི་དབྱེ་བས། ག་ང་
ར་ཉ་ད་ན་བ་མ་ཇ་མ་འ་ཡ་ར་ལ་ད་ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་ཀླམས་སྒྲ་ལྟན་དང་། ཀ་ཁ་
ཅ་ཆ་ད་ཐ་པ་ཕ་ཚ་ཆ་ཞ་ཟ་ཤ་ས་ཀླམས་སྒྲ་མེད་དང་། སྒྲ་སྒྲིབ་དབྱུང་པའི་ཆེ་
དབྱུགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་གྱིས། ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ཆ་ཟ་ཤ་ས་ད་ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་
ཀླམས་སྒྲིག་ཆེན་དང་། ཡི་གེ་ལྟག་མ་ཀླམས་སྒྲིག་ཆུང་དང་། དེ་དག་ལས་ཞ་
ཟ་ཤ་ས་ད་ཀླམས་བརྒྱུད་པའི་ཆེ་དབྱུགས་རྩྱ་བར་འབྲིན་པས་རྩྱ་བའང་ཡིན་ནོ། །
ནང་གི་ཚྭ་བ་ནི། མགིན་པ་གདངས་ནས་བརྒྱུད་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ཨ་ཡིག་མ་
གཏོགས་པའི་སྒྲིག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་ཀླམས་སྒྲིབ་པའི་ཚྭ་བ་ཅན་དང་། ཨ་ཡིག་མགིན་
པ་མ་སྒྲིབ་བར་བརྒྱུད་པའི་བཅུ་མ་པའི་ཚྭ་བ་ཅན་དང་། ཡི་གེའི་གནས་ཀླམས་
ཕན་ཚུན་འདྲ་འཕྲོད་ཀྱི་ཚྭ་བ་ཆེ་བའི་སྒྲིབ། སྒྲ་མ་གཏོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལྟའི་ཡི་གེ་
ཀླམས་སྒྲིབ་པའི་ཚྭ་བ་ཅན་དང་། འདྲ་འཕྲོད་ཀྱི་ཚྭ་བ་དེ་དག་ལས་ལྟོད་པའི་
སྒྲིབ་ཡ་ར་ལ་སྒྲ་ཀླམས་ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་པའི་ཚྭ་བ་ཅན་ནོ། །

གོང་གསལ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་འདི་དག་ནི་དེང་རབས་བརྒྱ་སྟོང་རིག་པའི་ཀླམ་
བཤད་རྒྱལ་སྒྲིབ་སྒྲ་གདངས་ཀྱི། སྒྲ་འབྲིན་ཚྭ་བཤད་པའི་མིང་ཚིག་ཀླམས་དང་
གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་སྒྲིབ་ནང་རྩ་དབྲིན་སྒྲིབ་ནས་གསར་འགྱུར་བྱས་པའི་
ཐ་སྒྲིབ་འདི་དག་བོད་སྒྲིབ་ནང་ལ་གནའ་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་འདུག།

ཡི་གེའི་སྒྲ་འབྲིན་ཚྭ་བཤད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱི་ཚྭ་བའི་རེའུ་མིག་

སྒྲིབ་ཚྭ་ བ།	སྒྲ་ལྟན།	ག་ང་ར་ཉ་ད་ན་བ་མ་ཇ་མ་འ་ཡ་ར་ལ་ད་ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ།
	སྒྲ་མེད།	ཀ་ཁ་ཅ་ཆ་ད་ཐ་པ་ཕ་ཚ་ཆ་ཞ་ཟ་ཤ་ས།
	སྒྲིག་ཆེན།	ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ཆ་ཟ་ཤ་ས་ད་ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ།
	སྒྲིག་ཆུང་།	ཀ་ག་ང་ཅ་ཆ་ཉ་ད་ན་བ་མ་ཇ་མ་འ་ཡ་ར་ལ།
ནང་གི་ ཚྭ་བ།	སྒྲིབ།	ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཚ་ཆ་ཟ་ཤ་ས་ད་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ།
	བཅུ་མ་བ།	ཨ།
	སྒྲིབ་པ།	ཀ་ཁ་ག་ང་ཅ་ཆ་ར་ཉ་ད་ན་བ་མ་ཇ་མ་འ་ཡ་ར་ལ།
	ཅུང་ཟད་སྒྲིབ་པ།	མ་འ་ཡ་ར་ལ་ད་ཨ།

གནའ་དེང་བརྒྱུད་རིག་པའི་ཐ་སྐད་གཅིག་མཚུངས་སྐོར་གྱི་རེའུ་མིག་

དབྱིན་སྐད་མིང་།	བྱུང་སྐད་མིང་།	ཁྲོད་སྐད་མིང་།
Voiced sound	浊音	ལྷ་ལྷ།
Voiceless consonant	清音	ལྷ་མེད།
Aspiration	送气	ལྷ་གཟེན།
Unaspiraton	不送气	ལྷ་གཟེན།

དེས་ན་ཡི་གེ་དེ་རྒྱལ་ས་སོ་སོར་སློག་པའི་ཆོས་སོའི་གནས་དང་། བྱེད་པ་
དང་། ཚུལ་བ་རྒྱལ་ས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་ཞིང་གསལ་བྱེད་ལ་དབྱངས་
ཡིག་སློར་བའི་ཆོའང་། ཀ་ལྟ་བུ་མགིན་པའི་སྐྱེ་གནས་ཅན་ལ་ཨི་ཨེ་མཚོན་བྱེད་
གི་གུ་དང་། འགེང་བུ་སྐྱར་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་སློག་ཚུལ་ཐོན་པ་དགོས་སོ། །
བྱེད་པར་དབྱངས་སྐྱར་བའི་སློག་ཚུལ་ནི་དག་པར་ཤིན་ཏུ་གཅིས་པར་མཐོང་སྟེ།
ཁམས་སློགས་གྱི་ཡུལ་གྱི་འགའ་རེ་ན་ན་རོ་དང་། འགེང་བུ་ཡོད་མེད་གྱི་སློག་ཚུལ་
ཐ་དད་རུ་མི་འབྱུང་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ན་ཞབས་གུ་དང་། བ་རོ་སློག་ཚུལ་
གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་གྱིས་མཚོན་མ་དག་པར་འདོན་པ་མང་ཞིང་། དེས་ཡི་
གེ་འབྲི་བ་ནའང་མ་དག་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སློར་སློག་གི་སྐབས་
སུའང་འཕུལ་རྟེན་དང་། མགོ་འདོགས་གྱི་ཡི་གེ་རྒྱལ་ས་སོ་སོའི་སྐྱ་ཐོན་དགོས་པ་
ནི། རྩི་བཅུན་བསོད་ནམས་ཆེ་མོས།

གང་དང་གང་ལ་གང་བཏགས་པས། །
གོ་རིམ་བཞིན་རུ་གནས་ནས་དབྱང་། །
དེ་ལ་ར་མགོ་ལྷེ་ཆེ་འདར། །
ལ་མགོ་ལྷེ་སློང་རྒྱ་ཡང་བསྐྱེད། །
ས་མགོ་སོ་ཡི་བར་ནས་དབྱང་། །
ལྷག་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཤེས། །
གལ་ཏེ་མ་ཕྱིན་གྱུར་པ་ན། །

ཡི་གེ་ཡུལ་ཁིང་བརྗོད་པར་བྱ། །
 དཔེར་ན་གྲ་ལ་ག་ར་ལམ། །
 སྒྲ་ལ་སྒྲ་ར་རི་བཞིན་རུ། །
 དེ་ནས་འཕུལ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །
 གས་འཕུལ་ཐོག་མར་རྒྱ་ནས་དབྱང་། །
 དས་འཕུལ་ཁྱེ་ཆེ་སྒྲོད་པ་ལས། །
 བ་མས་འཕུལ་བ་ཐོག་མར་ནི། །
 མཚུ་བཅུ་མ་པ་ལས་བྱང་པར་སྒྲ། །
 འས་འཕུལ་གྱི་བའི་ཕྱགས་ནས་དབྱང་། །
 འཕུལ་ཁིང་བཅུགས་པའི་ཡི་གེ་ཡང་། །
 གོ་རིམ་བཞིན་རུ་བྱང་མ་ཕྱིན་ན། །
 འདི་ཡང་སྒྲ་ཁིང་བསྐྱགས་པ་སྒྲེ། །
 མཁུ་ལ་མཁུའ་ར་རི་བཞིན་ནོ། །

ཁེས་སོགས་གསུངས་པས་ཀྱང་གྲུབ་མོད། རྩོན་འབྲི་བྱང་རུ་སྒྲོབ་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་བཞུགས་པའི་ཆོ། གནའ་བོའི་རུས་བཞིན་རུ་ཡིག་སྒྲིག་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བཅུགས་
 འཕུལ་སོགས་ཀྱི། སྒྲ་བྱར་ཕྱིན་པར་འདོན་པའི་སྒྲིལ་བཟང་པོ་བྱང་བར་གྲགས་པ་
 དང་། ཁམས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐའ་ཨ་མདོ་དང་། རྒྱལ་མོ་རོང་སོགས་བྱང་ཤར་གྱི་
 ས་ཆ་ནམས་སུ་འཁོད་པའི་སྒྲེ་བོ་དག་ལའང་གནའ་བོའི་རུས་སུ་བོད་ཡུལ་དབུས་
 རྒྱུང་བའི་སྒྲིག་ཚུལ་མ་ཉམས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་སྒྲིག་ཚུལ་དང་།
 དེ་དག་གི་ཡུལ་སྐད་བཅས་ལའང་གྲོང་ཉམས་ཆེ་ཅམ་ལས་འཕུལ་རྟེན་སོགས་ཀྱི་
 བྱར་དག་པར་འདོན་པ་འབྱུང་བར། མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་
 མཚོན་ཅུས་སོ། །

གནའ་ཡང་བོད་ཡིག་གི་སྒྲིབ་རི་ལྟར་སྒྲིབ་བའི་ཚུལ་ནི་རྩོན་གྱི་བོད་སྐད་དག་
 པ་ཉིད་ལ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ། དེ་ལྟར་མཁན་པོ་འདིས་སྒྲིབ་བ་ཡིན་
 པས། །[བོད་ཡིག་ལ་མགོ་ཅན་དང་། འདོགས་ཅན། རྩོན་འབྲུག་རྒྱུ་འབྲུག་ནམས་ཡོད་

དཔྱད་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོད་ནི། སྤྱོད་ཀྱི་ཐོད་སྐད་དག་པའི་སྤྱོད་ཀྱི་དངུངས་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་ཡི་གེ་
ཐེབས་སྤྱོད་བྱ་ཚུལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྤྱོད་ལ་འཕུལ་རྟེན་
སོགས་ཀྱི་བྱུང་གསལ་བ་མེད་ན་ཡི་གེ་ལ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་རྒྱ་མཆོད་གང་ཞིག་གིས་
རྟོགས་པར་བྱས། དེས་ན་གནད་པོའི་དུས་སྤྱོད་ཡིག་སྟོན་ཙམ་དུ་མ་བཟུང་བོད་སྤྱོད་
ལའང་སྤྱོད་བྱུང་ཐམས་ཅད་མ་ཉམས་པར་འདོན་པ་ཞིག་ཡོད་པར་ངེས་ཀྱང་། དེར་
སང་བོད་ལུལ་དབུས་དང་། མཐའ་འཁོབ་པལ་ཆེར་ལ་རང་སྤྱོད་དང་ཡིག་སྟོན་
གཉིས་ཀར་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོད་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཁས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོད་ནའང་
ཡིག་གཟུགས་ཀྱི་ཐེབས་དག་ཕྱིན། སྟོན་ཚུལ་དེ་དང་ངེས་པར་བསྟན་མི་དཔོན་
བསམས་པའམ། ཐེབས་སྤྱོད་ནི་ཡི་གེ་འབྲི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི་བརྟེན་པའི་དབང་
དུ་མ་བསྟན་པའམ། སྟོན་ཚུལ་ཡིག་ཐེབས་དང་བསྟན་དཔོན་གྱི་སྟོན་ཙམ་ལས་
ཡིག་ཐེབས་རི་ལྟར་བར་སྤྱོད་ཐོན་པ་ནི་སྤྱོད་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། ད་ལྟའང་འདོན་
པར་མི་བྱས་སོ་སྟམ་པ་མང་དུ་ཡོད་པར་དོགས་པ་དང་། ཡིག་སྟོན་ཀྱི་སྤྱོད་
ལའང་། གངས་ཅན་གྱི་བརྩོན་ཤེས་པར་སྟོན་པ་ཕྱིས་བྱང་ཆམས་ཀྱིས་སྟགས་
སྟོན་ཚུལ་ཞེས་བརྩོན་ཀྱི་གཞུང་དང་གཏན་འགལ་བ་རེ་ལ་ཡིད་བརྟན་འཆང་
ཞིང་། དབུངས་གསལ་གྱི་མཆོད་སྤྱོད་ལས་བྱང་བའི་རྣམ་འབྱུང་དེ་རྣམས་ཡིག་
གཟུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་གཏོགས། བརྟེན་པ་ལ་རི་ལྟ་བུར་སྤྱོད་མི་བྱས་སྟམ་པར་
འདུག་པ་ནི་ཡ་ཆའོ། །དེ་བས་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོད་པར་བསྟགས་མ་ཤེས་པའམ་
མ་བྱས་ནའང་། སྟོན་ཚུལ་དག་པ་མེད་དོ་ཞེས་བརྟེན་པར་མི་བྱའོ། །སྤྱོད་སྟོན་
དངོས་རི་ལྟར་བྱ་བའང་། འཕུལ་ཅན་རྣམས་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་འཕུལ་བྱེད་
ཀྱི་ཡི་གེ་རང་རང་གི་སྟེ་གནས་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཐོན་མར་འབྱུང་དཔོན་ཤིང་།
མགོ་ཅན་དང་། འདོགས་ཅན་རྣམས་ལའང་མགོ་དང་། འདོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་སོ་སོའི་
གནས་དང་མཐུན་པའི་བརྟེན་པ་སོ་སོར་འབྱུང་དཔོན་པ་དཔེར་ན། སྤྱོད་ཀྱི་ལ་
ས་ག་ར་རྣམས་རིམ་པར་རང་སྤྱོད་ཐོན་ཙམ་དུ་སྤྱོད་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་དང་། འ་
མཐའ་ཅན་པལ་ཆེར་ཞིག་གི་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱོད་མི་གསལ་བས། དེ་དག་མ་གཏོགས།
གསལ་བར་སྤྱོད་པའི་མཐའ་རྟེན་ཅན། ཡང་འཇུག་མེད་པ་རྣམས་ནི་རྟེན་ཡིག་སོ་

སྒྲིབ་གནས་དང་མཐུན་པའི་སྒྲིལ་སྒྲིལ་ལྟར་བ་དང་། ཡང་འཇུག་ཅན་ལ་ས་
 ཡིག་གི་ཡང་འཇུག་ཅན་ནི། བ་རྩལ་དུ་ཆོག་གོགས་གཞན་མེད་ན་ས་སྒྲིལ་དངོས་སུ་
 མི་གསལ་ཡང་། སྒྲིལ་དེ་འབྱུང་བར་ཉེ་བ་ལྟར་བསྟུག་ཅིང་། ཆོག་གོགས་ཡོད་ན་
 རྒྱུ་འཇུག་སྒྲིལ་དེའི་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱུ་འཇུག་སྒྲིལ་ལྟར་ཐོན་པར་འབྱུང་དགོས་པ་དང་།
 ད་ཡིག་གི་ཡང་འཇུག་ཅན་ནི། ཆོག་གོགས་ལ་སྒྲིལ་མི་དགོས་པར་རྒྱུ་འཇུག་སྒྲིལ་
 མའི་སྒྲིལ་མཐར་དེའི་སྒྲིལ་འབྱུང་ལ་ཁད་ཅིང་། སྒྲིལ་མཐར་བ་ལྟ་བུར་བསྟུག་པ་ཡིན་
 བོ། །དེས་ན་སྒྲིལ་གསར་བཅད་ཀྱི་རྒྱུ་འཇུག་སྒྲིལ་མཐུང་པལ་ཆེར་དང་། ད་དུག་མ་
 གིས་པའང་དེ་དག་གི་སྒྲིལ་བཟོད་པ་ལ་ཉ་ཅང་མ་གསལ་བས་ཡིན་པར་སྒྲིལ་དོ། །
 དེ་ལྟར་ཡི་གེ་སྒྲིག་ཚུལ་དག་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིགས་ཅིང་སྒྲིལ་པར་བཟད་
 གི་རྒྱུས་པར་སྒྲིལ་སྒྲིལ་མ་ལངས་ཤིང་འདི་ཅིང་གིས་ཀྱང་། གྲུ་བྱ་བྱ་རྣམས་དང་།
 སྒྲིལ་བྱ་བྱ་དང་། ཅ་ཆ་ར་རྣམས་སྒྲིགས་མཚུངས་པར་སྒྲིག་པ་དང་། བསྒྲུ་བསྒྲུ་བྱ་
 སྒྲིལ་དུ་སྒྲིལ་རྒྱ་རྣམས་མཚུངས་པར་སྒྲིག་པ་དང་། ར་སྒྲིལ་དང་འམང་འམང་རྣམས་
 མཚུངས་པར་སྒྲིག་པ་སོགས་འབྲུལ་པ་འབྲུལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་པ་རྣམས་ཀྱི་མཚང་རིག་
 པར་བྱས་སོ། །

གསལ་གྱི་སྒྲིལ་ཚུལ་ནང་དུ་རང་གི་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་ཡི་གེ་སོ་སོའི་གདངས་རྒྱལ་སྒྲིལ་གདངས་སུ་གྲིས།

འོད་ཡིག་སྒྲིལ་གདངས།	འ	ཅ	ཡ				
རྒྱལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གདངས།							
འོད་ཡིག་སྒྲིལ་གདངས།	འ	ཆ	ཡ				
རྒྱལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གདངས།							
འོད་ཡིག་སྒྲིལ་གདངས།	འ	ར	འ				
རྒྱལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གདངས།							
འོད་ཡིག་སྒྲིལ་གདངས།	ར	ལ	དང་འ	མང་འ			
རྒྱལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གདངས།							
འོད་ཡིག་སྒྲིལ་གདངས།	བསྒྲུ	བསྒྲུ	བྱ	བྱ	དབྱ	བྱ	ར
རྒྱལ་སྒྲིལ་སྒྲིལ་གདངས།							

སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་སྐྱེ་མ་འགའ་ཞིག་གིས། རྗེས་འཇུག་བཞི་ཡི་སྒྱུར་བ་
 བོ། ཞེས་དང་། གཞན་ལའང་ཤྱོག་བཤད་བྱས་པ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་།
 འགྲེལ་པ་གཞན་དུ་ལེགས་པར་བཀག་པའང་། མཐོང་བས་འདིར་དགག་པའི་སྒྲིམ་
 པ་མ་བྱས་སོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱབ་ལ་འདི་ལྟར་ལྟོ་ལོ། །

གང་ཞིག་འབད་པ་རྒྱུ་དུས་ཀྱང་། །

ཕྱི་རབས་སྐྱུ་དུ་ཤྱོལ་བར་འགྱུར། །

དེ་ལྟར་དང་མཐོང་འདི་ཉིད་བསྐྱབ། །

དེ་ནས་རྒྱུ་ལའང་མཉན་བྱས་ཏེ། །

བསྐྱབ་ལ་གང་ལ་དད་ལ་ཡི། །

གཞུང་ཉིད་ལྷ་མ་དག་ལས་མཉན། །

དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་རིམ་པ་འདིས་ནི་སྐྱེས་དུ་གང་ཞིག་ཐོས་བསམ་ལ་བཙོན་
 འགྲུས་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པ་རྣམས་སྒྲིམ་ཅི་དགོས་ཏེ། འབད་པ་རྒྱུ་དུ་ཅམ་བྱས་
 པས་ཀྱང་ཆོག་དོན་ལ་མོངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལྟར་དུ་ཤྱོལ་བར་འགྱུར་རོ། །
 ལྷ་མཆོན་དེའི་སྤྱིར་མཁས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་སྐྱེས་ཅུ་པའི་གཞུང་
 འདི་ཉིད་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་ཤེས་ནས་རྟགས་འཇུག་ལ་སོགས་པ་འདིའི་
 སྐབས་སྤྱི་མ་རྣམས་དང་། དེ་ནས་བར་སྐྱོད་པའི་གཞུང་རྒྱུ་པ་གཞན་དང་གཞན་
 རྣམས་ཀྱང་མཉན་པར་བྱས་ནས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གཞིར་
 ལྟར་པའི་བསྐྱབ་པ་གང་ལ་དད་ཅིང་། སྒྲིབ་པར་འདོད་པ་དེའི་གཞུང་ལྟགས་ཡན་
 ལག་དང་བཅས་པ་ཉིད་ལྷ་མ་རྣམས་ལས་མཉན་པར་བྱའོ། །

འདིའི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ན། བར་སྐྱོད་རིག་པ་འདི་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་ཕོ་རིམ་
 ལྟར་སྒྲིབ་གཉེར་བྱས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཞིང་། བར་སྐྱོད་གཞུང་ལྟགས་ལེགས་པར་ཤེས་
 བ་རང་ཉིད་གང་ལ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པའི་ རིག་གཞུང་གསར་རྟོག་གང་ལ་སྒྲིབ་
 གཉེར་བྱས་ན་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་པར་ཤེས་སྒྲིབ་ འདིར་ལྷ་མ་ཞེས་པ་
 སྒྲིབ་སྒྲིན་གྱི་དགོ་ཆེན་ལ་ཟེར། །

ཨ་བཅད་བཞི་པ། གདམས་ངག་བསྟན་པའི་ལྷན་བཤད་པ།

སྒྲོབ་དཔྱད་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་ཅིང་། །

ལེ་ལོ་གཡེང་བ་རྣམས་པར་ཐུང་ལ། །

སྒྲོབ་ཐུང་དད་པ་ལ་བརྟེན་པ། །

སྒྲོབ་ཀྱི་དཔྱད་ཀྱི་སྒྲོབ་རྟོགས་ཀྱི། །

དེ་ལ་ཀྱང་སྒྲོབ་འདོམས་པར་བྱ། །

གཅིག་ཤོས་དེ་ལས་སྒྲོབ་པའོ། །

ཞེས་པར། སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “བད་སྒྲོབ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པའི་
བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་བསྟན་རྒྱ་རྒྱུང་བའི་སྒྲོན་ནི་གདམས་ངག་
སྒྲོན་མཁན་གྱི་སྒྲོབ་དཔྱད་དེ་ལ་སྒྲོབ་དཔྱད་རྒྱ་འཛིན་ཅིང་ཞེས་དང་བཅས་པས་
དྲིན་རྒྱ་གཞི་བ་དང་། རིག་པ་སྒྲོབ་པའི་མི་མཐུན་སྒྲོགས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་
སྒྲོབ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ་དང་། རྒྱ་བ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་གཡེང་བ་གཉིས་སྐྱངས་
པ་སྟེ་སྒྲོན་དེ་དག་གིས་སྒྲོགས་མི་རྟེན་པའི་རྟག་སྒྲོབ་གྱི་བཅོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་
དང་། རིག་པ་སྒྲོབ་པའི་མཐུན་སྒྲོན་ཟླ་ཟླ་རང་བཞིན་ནམ་ངང་ཚུལ་བཟང་ཞིང་
བསྐྱབ་པ་བྱ་བའི་གནས་ལ། མཆོག་རྒྱ་དད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་གུས་སྒྲོབ་གྱི་བཅོན་
འགྲུས་དང་ལྡན་པ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲོབ་ཀྱི་དཔྱད་ནི་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་དེ་སྒྲོབ་རྒྱ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བས་དེ་ལ་རྒྱས་ཤེས་པར་
བྱས་ནས་རྒྱས་སུ་འདོམས་པར་བྱ་ཞིང་། གཅིག་ཤོས་གཞན་ནི་དེ་ལས་སྒྲོག་པ་སྟེ།
སྒྲོབ་དཔྱད་ལ་མི་གུས་པ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། གཡེང་བ་ཅན་དང་། རང་བཞིན་
ངན་ཞིང་དད་པ་མེད་པ་རྣམས་ལ་ནི། སྒྲོན་དང་མི་ལྡན་པས་རེ་ཞིག་འདོམས་
པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོན་སྒྲོན་དོན་རྒྱ་གཉེར་ཅིང་འདོན་པར་གྱུར་ན་
ལེགས་པར་རྟེན་སུ་བསྟན་པར་ཡང་བྱའོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

[illegible][illegible]

བསྐྱར་སློབ་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ རྣམ་དབྱེ་དང་། ཚིག་སྤྱད་གང་ཐོབ་པ་རྣམས་བསྐྱར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
- ༢ རྩིས་འབྲུག་བརྩ་པོ་མ་ཞུགས་ན་ཞེས་དང་། རྩིས་འབྲུག་བརྩ་ཡི་དོན་ཤེས་ན།
ཞེས་པ་གཉིས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་གོ་བ་མི་འདྲ་བའི་བྱང་པ་ཅི་ཡོད།
- ༣ གཞུང་ལུགས་མཐར་ཕྱིན་པར་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པའི་སློབ་སློབ་གི་ཅ་བའི་ཆ་རྒྱུན་གསུམ་གང་ཡིན།
- ༤ བོད་ཡིག་བསྐྱབ་ཚུལ་གྱི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟར་ཡིན།
- ༥ དབྱངས་གསལ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་གནས་དང་། རྒྱུན་གྱི་བྱེད་ཚུལ་རྣམས་ངག་ཐོག་ནས་ཤོད།
- ༦ བོད་ཡིག་ལ་འཕུལ་རྟེན་མགོ་འདོགས་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།
- ༧ ཡི་གེ་ཐོག་མར་བཅོ་སྐབས་ཀྱི་བོད་སྐད་དང་ད་ལྟའི་སྐད་བར་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར་བྱུང་འདུག
- ༨ དབྱངས་གསལ་རྣམས་རང་རང་གི་སྒྲིབ་གནས་དང་བྱེད་ཚུལ་ལ་དབྱུང་པའི་དགོས་པ་གང་།
- ༩ ལུལ་སྐད་སོ་སོའི་སྒྲིབ་འདོན་སྤངས་ཀྱི་རྒྱུན་ཆ་རྣམས་འཆོལ་ཤིག
- ༡༠ བྱིས་པ་བདེ་འབྲུག་གི་ལུགས་ལྟར་ཡི་གེ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་གདངས་བྱང་པ་རྣམས་སློགས་ཤིག
- ༡༡ ཁྱོད་རང་གིས་དབྱངས་གསལ་སོ་བཞིའི་སྒྲིབ་གདངས་འདོན་སྤངས་ལ་དབྱུང་དགོས།

སྒྲིབ་ཆུང་བཅུ་གཉིས་ལ།

མིང་གཞི་དང་སྒྲིབ་འབྲུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ལ།

ས་བཅད་དང་མོ་ཡི་གེ་ཐུག་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་ལ།

རྟགས་ཀྱི་འབྲུག་པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་དོན་གཙོ་པོ་གསུམ་སྟེ། མིང་གཞིའི་ཡི་གེའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་། སྒྲིབ་འབྲུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བྱེད་ལས་བཤད་པ། རྟེན་འབྲུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བྱེད་བཤད་པ་བཅས་སོ། །

ཕ་ཡི་ཡི་གེ་འབའ་ཞིག་ལ།

སྒྲིབ་འབྲུག་དང་བཅུད་གནས་པའང་། །

སྒྲིབ་ཆུང་ལྟ་བུ་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་།

ཕ་དང་མ་ཞིང་མོ་དང་ནི།

ཁིན་ཏུ་མ་དང་བཞི་བཞི་ཏུ།

སྒྲིབ་བཞི་བ་ཡན་ཆད་དབྱེ།

རྟགས་མ་བཅུ་བཞི་གནས་པ་ལ།

ཅ་མོགས་གསུམ་ནི་ཅ་མོགས་ལྷུང་།

མ་ནི་བ་དང་ལྷུང་བར་བྱ།

རྟགས་མ་བྱུག་ནི་མོ་ཏུ་ལྷུང་།

ར་ལ་ཏུ་ནི་མོ་གཤམ་སྟེ།

ཡ་ནི་མཆན་མེད་ཅེས་བྱང་བྱ།

ཞེས་པར། སྒྱིར་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ཉེ་བར་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་རྟགས་ལ་ཕོ་ཕོ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། དབྱངས་ཡིག་མཆོད་བྱེད་ཨི་ཡུ་ཨི་ཨོ་བཞི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་མོ་དང་། ཀ་ནས་ཨའི་མཐར་ཐུག་པ་གསལ་བྱེད་སུམ་ཏུ་ཕོ་རྟགས་ནི་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕོར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་ཕོའི་ཡི་གེ་འབའ་

ཞིག་སྟེ་གསལ་བྱེད་སྒྲུལ་རུ་པོ་ཁོ་ན་ལ་སྟེ་པ་སྟེད་དང་བརྒྱད་དུ་གནས་ཏེ། རྟེ་པ་
དང་པོ། ཀ་ཁ་ག་ང་། གཉིས་པ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། གསུམ་པ། ཏ་ཐ་ད་ན། བཞི་པ།
པ་ཕ་བ་མ། ལྷ་པ། ཅ་ཆ་ཇ་ཉ། རྟུག་པ། ཞ་ཟ་འ་ཡ། བརྟན་པ། ར་ལ་
ཤ་ས། སྟེད་པ། ཏ་ཨ། རྣམས་སོ། །

དེ་རྣམས་སྟེ་ཚན་ལྷ་རུ་དྲིལ་བ་ནི་སོ་དང་། མ་ནིང་དང་། མོ་དང་། ཤིན་རུ་
མོ་དང་མོ་གཤམ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྟོ། །དེའང་སྟེ་ཚན་སོ་སོའི་དང་པོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་
རྣམས་སོ་དང་། གཉིས་པ་ཁ་ཆ་ཐ་པ་རྣམས་མ་ནིང་དང་། གསུམ་པ་ག་ཇ་
ད་བ་རྣམས་མོ་དང་། བཞི་པ་ད་ཉ་ན་མ་རྣམས་ཤིན་རུ་མོར་དབྱེ་བར་བྱོ། །
དེར་མ་སྟེས་པའི་ལྷག་མ་ཅ་སྟེ་ནས་སྟེས་ན་ཡི་གེ་བརྒྱ་བཞིར་གནས་པ་ལ། ཅ་ལ་
སོགས་པ་སྟེ། ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་སྟེར་བསྟན་པའི་ཅ་ལ་སོགས་པ་
གསུམ་དང་སྟུར་བར་བྱ་སྟེ། ཅ་པོ། ཆ་མ་ནིང་། ཇ་མོར་ཤེས་པར་བྱོ། །
དེ་བཞིན་རུ་མ་ནི་བ་དང་སྟུར་བས་མོ་དང་། ལྷག་མ་ཞ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྟུག་ཀྱང་
མོའི་ཡི་གེར་སྟུར་བར་བྱོ། །ར་ལ་ཏ་གསུམ་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་བྱ་ཞིང་།
ཨ་ཡིག་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་མ་ཟད་མཚན་མེད་གྱི་ཡི་གེ་ཀྱང་ཡིན། །
དེ་ནི་ཨ་ཡིག་ནི་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་ལས་ཀྱང་སྒྲ་གདངས་ཞན་པའི་
སྟེར་ན་དམན་པ་ལ་དགག་སྒྲ་སྟུར་བའི་འཕོད་སྟོལ་རུ། མཚན་མེད་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་
ཀྱང་ཟེར་རོ། །ཨ་ཡིག་མཚན་མེད་རུ་འདོད་པར་སྒྲིབ་མང་རུ་འབབ་ཚུལ་འོག་
རུ་མཐའ་དབྱེད་ལས་གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ་མོ་སོགས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན།
སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “འདིར་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་སོ་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་
མཚན་གང་གི་སྟོན་ནས་བཞག་པའང་འདི་ལྟར་ཤེས་དགོས་ཏེ། ཡི་གེ་རྣམས་སོ་སོར་
དག་ནས་བརྗོད་པའི་ཆོ་སོ་སོའི་སྒྲེ་གནས་མགིན་པ། སོ། མཚུ། ཀན་སོགས་ལ་
བྱེད་ཚོལ་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུ་དམ་གྱི་མས་སྟོད་གྱི་དབང་གིས་ཤུགས་ཆེ་བ་སྟེ་གི་མས་པ་
རྣམས་སོ་ཡིག་དང་། རན་པ་རྣམས་མ་ནིང་དང་། རུང་ཟད་རྒྱུད་བའམ་ལྟོད་
པ་རྣམས་མོ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་བའམ་ལྟོད་པ་རྣམས་ཤིན་རུ་མོ་དང་།

ཚོལ་བ་ཤིན་རུ་ལྟོད་ཅིང་ཞན་པ་རྣམས་མོ་གཤམ་རུ་བཞག་པའོ། །དེས་ན་ཨ་
ཡིག་ཚོལ་བ་ཤིན་རུ་ལྟོད་པའི་སྒོ་ནས། མོ་གཤམ་རུ་བཞག་མོད་གྱི་ར་ལ་ཏ་གསུམ་
ལ་སྟོས་པའི་དེ་ལས་ཀྱང་ཚོལ་བ་ཞན་པའི་སྒྱིར། མཆོན་མེད་རུ་འང་བཞག་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡིན་པ་ཅིས་ཤེས་ཤེ་ན། འདི་ཉིད་རུ། སོ་ནེ་དྲག་པའི་ཚུལ་གྱིས་འབྱུག་ཅིས་
སོགས་གྱི་ཤུགས་ལས་ཀྱང་རྟོགས་ཤིང་། ཡི་གེ་རྣམས་གྱི་སྟོག་ཚུལ་རང་གིས་ཀྱང་
བདེ་ལྷག་རུ་གོ་བར་རུས་ཏེ། ཀ་ལྷེ་སོགས་བཞེ་པོའི་ལྷེ་པ་སོ་སོའི་དང་པོ་ལས་
གཉིས་པ་སོགས་རིམ་པར་ཚོལ་བ་ལྟོད་པ་དང་། ཅ་ཆ་ཇ་གསུམ་ཡང་དེ་དག་གི་
རིམ་པ་དང་མཚུངས་ཤིང་། ས་ཞ་བ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྣམས་ག་སོགས་དང་འདྲ་བ་
དང་། ར་ལ་ཏ་ཨ་རྣམས་དེ་ལས་ཀྱང་ཅུང་ཟད་ཚོལ་བ་ལྟོད་པར་མངོན་སུམ་
གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒྱིར་དང་། ཨ་ཡིག་ནི་སྟོག་ཚུལ་གྱིས་མོ་གཤམ་གཞན་ལས་ལྟོད་
པར་གྲུབ་ཅིང་། དེར་མ་ཟད་ཡི་གེའི་མདོར་སྟོག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་གཞན་རྣམས་སྟེ་
བའི་ཚོལ་བ་ཅན་རུ་བྱས་ཤིང་། ཨ་ཁོ་ན་མགིན་པ་བཅུམ་པའི་ཚོལ་བ་ཅན་རུ་
བཞག་པས་ཀྱང་གྲུབ་པའི་སྒྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ལྷེ་ཆོན་ལྷའི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱི་རེའུ་མིག་

ཡི་གེའི་རྟགས།	སྟོ་འབྲིན་ཚུལ།	གསལ་བྱེད་ཡི་གེ།
མོ།	གྲིམས་པ།	ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཙ།
མ་ནིང་།	རན་པ།	ཁ་ཆ་ཐ་མ་ཆ།
མོ།	ཅུང་ཟད་ལྟོད་པ།	ག་ཇ་ད་བ་ཇ་ས་ཞ་བ་འ་ཡ་ཤ་ས།
ཤིན་རུ་མོ།	ལྟོད་པ།	ང་ཉ་ན་མ།
མོ་གཤམ།	ཤིན་རུ་ལྟོད་པ།	ར་ལ་ཏ་ཨ།

མཐའ་དབྱང་ལ། སི་རུ་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་སྐ་མ་ཁ་
ཅིག་ཨ་ཡིག་རྟགས་མེད་རུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མོ་གཤམ་མམ་མ་ནིང་
མཆོན་མེད་རུ་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག་མོ་རྟགས་སུ་འདོད་པ་རྣམས་བྱང་ཡང་།
[ཨ་ཡིག་རྟགས་མེད་རུ་འདོད་པའི་ལུགས།] ལུགས་དང་པོ་ལྟར་ན་ཐུ་མི་ཉིད་གྱིས་སྟེ་
པ་བྱེད་དང་བརྒྱད་པོ་སྟེ་ཆོན་ལྷའི་ཡི་གེ་བར་བསྟན་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཏེ་སྟེ་

ཚན་ལྟར་མི་གཏོགས་པའི་རྟགས་མེད་ཀྱི་ཨ་ཡིག་ཁས་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

[[ཨ་ཡིག་མོ་གཤམ་མམ་མ་ནིང་མཚན་མེད་རྩ་འདྲི་པའི་ལུགས།]] འདྲི་དང་པ་གཉིས་པ་
ལྟར་ཡང་མི་ལེགས་ཏེ། འཆད་འགྱུར་ལྟར་གཞུང་གི་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཉིད་ཚད་
མར་བཟུང་ནས། ཨ་ཡིག་ལ་འོ་ལ་ཚོད་ཀྱིས་རིགས་འགྲེ་སྤྱོད་བ་ཅམ་རྩ་རྟུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །[[ཨ་ཡིག་མོ་རྟགས་སུ་འདྲི་པའི་ལུགས།]] ལུགས་གསུམ་པ་ལའང་སྒྲིབ་ཡོད་
དེ། གཞུང་ཉིད་རྩ་དམིགས་བསལ་གྱིས་མོ་ཡིག་རྟམས་གསལ་བར་བྱས་པ་ལ་དབྱེ་
བ་མཚན་ཉིད་པར། མ་སོང་པའི་སྒྲིབ་གདགས་པར་འདྲི་པས་སམ་སྤྱོད་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སྤྱོད་བཏང་། ཀླ་ལི་སྤྱོད་ཅུ་མོ་ཡིག་རྩ་བཤད་པའི་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱིས་དམིགས་
གསལ་སྤྱོད་སུ་ཨ་ཡིག་མོར་བསྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སྤྱོད་པས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་པལ་ཆེར་མགོན་གཅིག་རྩ་ར་ལ་ཏ་རྟམས་མོ་
གཤམ་ཡིན་པར་མ་ཟད་མ་ནིང་མཚན་མེད་ཀྱང་ཡིན་པར་སྤྱོད་བའང་འཐད་པར་
མ་གོ་སྟེ། དེ་དག་གིས། ར་ལ་ཏ་ནི་མོ་གཤམ་སྟེ། མ་ནིང་མཚན་མེད་ཅེས་
ཀྱང་བྱ། ཞེས་གཞུང་གི་ཡི་གེ་ཉམས་པ་ཉིད་སྤྱོད་བཤད་རྩ་བཟུང་བས་ནོངས་
པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུང་དེ་ལྟར་བསྐྱུགས་པས་སྒྲིབ་རྩ་འགྱུར་བའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མོ་གཤམ་
དང་མ་ནིང་གི་གཞི་མཐུན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྲིབ་དེ་ཉིད་དང་། སྤྱོད་པ་བྱེད་
དང་བཟུང་པོ། སྤྱོད་ཚན་ལྟ་བུ་དེའི་དགོས་པ་ལ་འདྲིལ་མི་བྱུང་པའི་སྒྲིབ་རྩ་འང་
འགྱུར་རོ། །

དེ་ལ་མོ་གཤམ་དང་མ་ནིང་གི་གཞི་མཐུན་ཁས་སྤངས་པས་ཅི་འགྱུར་ཞེ་ན་
བཤད་པར་བྱ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཡིག་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བཏང་གསལ་བྱེད་རྟམས་མོ་ཡིག་རྩ་
བྱས་པའི་མོ་ཡིན་པ་དང་། རྟུང་གསེས་སྤྱོད་ཚན་ལྟར་དབྱེ་བའི་མོ་ཡིག་ཡིན་པ་ལྟ་
བུ་མི་འགལ་ཡང་དབྱེ་སྒྲིབ་གཅིག་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་ནི་ཡི་གེའི་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་ཚུལ་བ་ཆེ་ཆུང་
ངམ་སྤྱོད་གིམས་སྤྱོད་སོགས། འབྱེད་ཆོས་ཐ་དད་པས་རྟམ་པར་བཞག་པའི་དབྱེ་བ་
ཐ་དད་པ་རྟམས་ཆོས་ཅན་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་སྤྱོད་རྩ་འཇུག་བར་རྩ་བ་མ་ཡིན་
ཏེ། དཔེར་ན་ཚུལ་བ་ཆེ་བའམ་སྤྱོད་གིམས་པའི་སྤྱོད་ནས་བཞག་པའི་མོ་ཡིག་ཀ་ལྟ་བུ་

ལ། སྐབས་དེའི་མ་ཞིང་དང་། མོ་སོགས་ཀྱི་འབྲེད་ཚས་བྱེད་པ་དང་ཚྱལ་བ་
 མཉམ་པ་དང་། ལྟོད་པ་སོགས་ལྟན་ཅིག་རུ་འགལ་བ་འདུ་བའི་སྐབས་མེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེས་ན་མ་ཞིང་བྱེད་ཚྱལ་མཉམ་པའི་སྐྱོན་སྐྱེ་བཞག་པ་དང་། མོ་
 གཤམ་བྱེད་ཚྱལ་ཤིན་རུ་ལྟོད་ཅིང་། ཞན་པའི་སྐྱོན་སྐྱེ་བཞག་པ་གཉིས་དབྱེ་སྐྱོ་
 གཅིག་གི་ཆོ་ནམ་ཡང་མི་འགྲིག་སྟེ། དཔེར་བྱས་པའི་མོ་གཤམ་དང་། མ་ཞིང་
 སོགས་ཀྱང་གཞི་གཅིག་ལ་གཉིས་ཀ་དང་། གསུམ་ག་སོགས་ཡིན་པ་མི་སྲིད་
 ཅིང་། དེ་ལྟར་སྲིད་དོ་ཞེས་སྒྲུ་ནའང་འཇིག་རྟེན་གྱི་གཤམ་པ་དང་འགལ་བ་
 བཞིན་རུ་དཔེ་ཅན་ལའང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཨ་ཡིག་སྡེ་ཆེན་ལྟར་འདྲིལ་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། ར་ལ་ཏ་གསུམ་
 མོ་གཤམ་རུ་བཤད་པས་ཨ་ཡིག་མོ་གཤམ་རུ་བྱགས་ཀྱིས་གོ་རུས་པའི་ཕྱིར། ལྷམ་
 ནའང་མི་འཐད་དེ། ཡི་གེ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཞིབ་མོར་སྟེ་ནས་བཤད་ཅིང་ཨ་
 ཡིག་གཅིག་སྟེ། བྱགས་བསྟན་རུ་བཞག་པ་ལ་ཉན་པ་པོར་ཐེ་ཆོམ་སྐྱེད་པ་སོགས་
 ཀྱིས་སྐྱོན་ལས་དགོས་པ་གཞན་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་གོང་རུ་བཤོད་
 པ་བཞིན། ཨ་ནི་མཆན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་སྟོག་པ་ཉིད་དོན་དང་འབྱོར་ཏེ།
 ཀྱང་སྒྲའི་རུས་པས་ཨ་ཡིག་ར་ལ་ཏ་བཞིན་མོ་གཤམ་ཡིན་པར་གྲུབ་ཅིང་། མཆན་
 མེད་ཅེས་པས་དེ་ཉིད་མོ་གཤམ་ཡིན་ཡང་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་གཞན་གྱི་བྱེད་ཚྱལ་
 གྱི་མཆན་ཉིད་ཏ་ཅང་གསལ་བར་མཆོན་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་མཆན་མེད་
 ཅེས་ཀྱང་མིང་རུ་གདགས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་པོ། །

དེ་ལྟ་ནའང་མཆན་མེད་ཅེས་པས་མ་ཞིང་མཆན་མེད་ཉིད་བསྟན་པར་སོང་
 བས་སྐར་སྟོས་པའི་སྐྱོན་ [སྐར་སྟོས་པའི་སྐྱོན་ཞེས་པ་སྡེ་པ་བྱེད་དང་བརྒྱད་པོ་སྡེ་ཆེན་ལྟ་
 ར་དྲིལ་དགོས་པ་ལ་འདྲིལ་མི་ཐུབ་པའི་སྐྱོན་ལ་ཟེར། དེས་ན་ཨ་ནི་མཆན་མེད་ཞེས་འདོད་ན།
 མཆན་མེད་ཅེས་པས། མཆན་མེད་མ་ཞིང་རུ་བསྟན་པས་དེའང་སྡེ་ཆེན་ལྟ་ར་དྲིལ་མི་ཐུབ་པར་
 ཐལ་ཏེ། མཆན་མེད་མ་ཞིང་གི་སྡེ་ཆེན་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།] མི་ཁྲིགས་སོ་སྟུམ་ན་
 དོགས་པ་སྐྱེ་མི་དགོས་ཏེ། མ་ཞིང་ལ་འགྱུར་བ་དང་། མཆན་གཉིས་དང་། མཆན་
 མེད་གསུམ་རུ་དབྱེ་བ། ཇེས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་ཡིན་གྱི་འདིར་མི་འགྲིག་བཞིན་རུ་

དེ་ལྟར་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོར་བ་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་འདིར་ཡི་གེ་ཉམས་
པའི་ཚུལ་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་སྒྲོན་ས་ཤེས་པར་མ་བཟད། ཡིག་གཟུགས་
ལས་ཀྱང་མ་ནིང་དང་ཨ་ནི་ཞེས་པ་ལ་འབྲུལ་གཞི་འབྱུང་རིགས་པར་རྟོགས་སྒྲོ་བ་
ཡིན་གྱི། འགའ་ཞིག་རྒྱ། ར་ལ་རྩ་ཨ་མོ་གཤམ་སྟེ། ཞེས་དག་པར་འདོན་པའི་
ཁུལ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་མ་བརྟགས་པ་ཉིད་དོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། སྒྲོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་བཤད་པ།

གཅིག་མིང་གཞི་ལས་སྒྲོན་རྗེས་དབྱུང་བའི་ཚུལ།

མ་ཡི་ཡི་གེའི་ནང་ནས་ནི། །

འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་དབྱུང་བ། །

འཇུག་པ་བཅུ་ཡི་ནང་ནས་ནི། །

སྒྲོན་འཇུག་ཡི་གེ་ལྔ་དབྱུང་བ། །

ཞེས་པར། མོ་ཡི་ཡི་གེ་ལ་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་མོ་ཅམ་དང་། ཤིན་རྩ་མོ་
དང་། མོ་གཤམ་དང་གསུམ་རྩ་གནས་པ་སོ་སོར་མ་བྱེ་པའི་ནང་ནས་སྒྲོར་སུམ་
རྩ་པར་བཤད་པ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ། ག་ང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་སྟེ་བརྒྱ་
པོ་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱ་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྒྲོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ག་ད་བ་
མ་འ་ལྔ་པོ་རྣམས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །

གཉིས། སྒྲོན་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

སྒྲོན་འཇུག་ཡི་གེ་ལྔ་པོ་ལ། །

ཕྱ་དང་མ་ནིང་མོ་དང་ནི། །

ཤིན་རྩ་མོ་དང་བཞི་རྩ་དབྱེ། །

ཞེས་པར། སྒྲོན་འཇུག་ཡི་གེ་ལྔ་པོ་དེ་ལ། ཕྱ་བ་ཡིག་དང་། མ་ནིང་ག་ད་
གཉིས། མོ་འ་ཡིག་ཤིན་རྩ་མོ་མ་ཡིག་བཅས་བཞིར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ། “འདི་སྐབས་དབྱེ་ཚུལ་ལ་འབྲུལ་གཞི་མེད་པས་འགྲེལ་བྱེད་ནམས་ཀྱང་ངག་མཐུན་པར་སྤང་། ཉགས་དེ་ལྟར་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི། མིང་གཞི་ལྟར་སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རང་རང་སྟོག་པའི་སྐྱ་གྲིམས་ལྟོད་སོགས་ལས་ནི། མ་ཡིན་ཏེ་འཆད་འཁྱུར་ལྟར་དེ་དག་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དང་སྐྱར་ནས་སྟོག་པའི་ཆོ་སྐྱ་གདངས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་རྒྱ་འཁྱུར་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ། སྟོན་འཇུག་གི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་དག་རེ་རེའང་བཞི་བྱེད་དེ། །

གང་ལ་འཇུག་བྱེད་གང་གིས་བྱེད། །

ཇི་ལྟར་འཇུག་བྱེད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད། །

ཅེས་པར། སྟོན་འཇུག་དེ་དག་གི་སྔ་དང་། མ་ནིང་དང་། མོ་དང་། བེན་རྒྱ་མོ་ནམས་རེ་རེའི་འཇུག་ཚུལ་ལའང་ནམ་པ་བཞི་རེ་ཡོད་དེ། དེ་དག་བྱེད་པ་བཞི་བཞིའི་སྟོན་མེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེའང་འཇུག་ཡུལ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། འཇུག་པ་སྔ་སྟོན་འཇུག་གང་གིས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐྱའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུས་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ནམས་བཤད་ཡོད་པ་རེད། །

【1】 གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ་བཞུན་པ།

གང་ལ་འཇུག་པ་བྱེད་ཅི་ན། །

མ་ནི་མ་དང་མ་ལ་འཇུག།

མ་ནི་མ་དང་མ་ནིང་ལ། །

མ་ནིང་ཡང་ནི་མ་མ་ལོ། །

མིན་རྒྱ་མོ་ནི་མ་ནིང་དང་། །

མ་དང་མིན་རྒྱ་མོ་ཉིད་ལོ། །

ཞེས་པར། སྒྲིབ་མར་སྒྲིབ་འཇུག་ལྟ་པོ་དེ་འཇུག་ལྟ་པ་གང་ལ་འཇུག་ཅི་ན།
 སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “དེ་ལ་གང་གིས་འཇུག་པ་བྱེད་པ་པོ་སྒྲིབ་འཇུག་གི་པོ་
 ཡིག་བ་ནི། རང་གི་སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པའི་མིང་གཞིའི་པོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་རྣམས་
 དང་། མོ་ཡིག་གང་ཇ་ཉ་ད་ན་ཇ་ཁ་བ་ར་ཤ་ས་རྣམས་ལ་འཇུག་གོ། དེའང་།
 ཀ་ག་གཉིས་ལ་བརྟེན་འདོགས་རྒྱུ་གསུམ་གར་དང་། ཏ་ཅ་ད་གསུམ་ལ་
 རྒྱུ་བརྟེན་གཉིས་ཀར་དང་། ང་ཇ་ཉ་ན་ཇ་རྣམས་ལ་བརྟེན་མ་ཁོ་ནར་
 དང་། ཅ་ཁ་ཤ་གསུམ་ལ་རྒྱུ་པ་ཁོ་ནར་དང་། ཟ་ས་གཉིས་རྒྱུ་འདོགས་
 གཉིས་དང་། ར་འདོགས་ཅན་ཁོ་ན་སྒྲིབ་དེ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་
 གསུངས་སོ། །

མོ་ནི་པོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་པའི་རེའུ་མིག

རྣམས་	སྒྲིབ་ འཇུག	འཇུག་ཚུལ།	མིང་གཞི་པོ།	མིང་གཞི་མོ།
པོ་	བ་	རྒྱུ་འཇུག་ལ།	བཀལ། བཅས། བཏགས། བཅགས།	བཞོས། བདག་བཞིད། བཟང་། བཤད། བསམ།
		ཆེགས་ འཇུག་ལ།	བཞོ། བཞོན། བརྟས། བལྟལ། བཞོད། བཆེགས	བཞུལ། བཞོ། བཟ། བཞུགས། བཞོད། བརྟས། བཞོན། བཟ། བལྟལ། བཞོག་བཞོག་བཞོན། བཟང
		འདོགས་ འཇུག་ལ།	བཀྲ། བརྒྱུད། བཞེད། བཀྲག་བཞུན། བཞུགས།	བརྒྱུད། བཞེདས། བཀྲད། བཞུགས། བཀྲང་། བཞུས། བཞུབས། བཞུངས།

མོ་ནི་མོ་དང་མ་ནིང་ལ་འཇུག་པའི་རེའུ་མིག

རྣམས་	སྒྲིབ་ འཇུག	འཇུག་ཚུལ།	མིང་གཞི་མོ།	མིང་གཞི་མ་ནིང་།
མོ་	འ་	རྒྱུ་འཇུག་ལ།	འཞོད། འཇམ། འདམ། འཁོལ། འཇོམ།	འཞོར། འཆལ། འཐད། འཐགས། འཆོལ།
		འདོགས་ འཇུག་ལ།	འཁྱེད། འཁྱེད། འཁྱེལ། འཁྱེལ།	འཁྱར། འཁྱེན། འཐད།

ཆོག་འགོད་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་ཀྱི་འདོད་པར། སྔ་ནི་སྔ་དང་མོ་ལ་འཇུག །ཅེས་པའི་མོ་ཡིག་ག་ཇ་ད་བ་སྟགས་མོ་ཡིག་བརྒྱུ་གཉིས་སྔ་ཁོ་ནར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཤིང་། ཤིན་ཏུ་སྔ་དང་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ནྟགས་མོ་ཡིག་གི་གས་སུ་བགངས་མེད་པ་དང་། སྔ་མ་ཆོག་བཅམས་པ་དེའི་ནང་ཏུ། མོ་ཡིག་གི་གས་ཏུ་ན་ར་གཉིས་བགངས་ཡོད་པ་ནང་འགལ་གྱུར་ཡོད། ༥ དེ་དག་ལས་ན་ར་གཉིས་ལ་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་། ཅི་ཕྱིར་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་དེ་ནྟགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབེར་བཞུགས་ཀྱིས་པར་འགོད་པའི་འགལ་བའི་ཕྱང་པོ་ཆོན་སྔོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ། སྱིར་རྒྱས་བཤད་དང་དེའི་ངག་དོན་བསྟུས་པའི་སྔ་མ་ཆོག་མཐུན་དགོས་ཤིང་དེ་དག་དང་། དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་ནྟགས་གས་ལ་གྱི་དབེར་བཞུགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་མཚན་དེས་མོ་ལ་ཞེས་པའི་མོ་ཡིག་དེ་མོ་ཡིག་སྱི་ལ་མི་འདོད་པར་ག་ཇ་བ་ད་ །ག་ཇ་ད་བ་ཇ་མ་ཞ་བ་ལ་ཡ་ཤ་ས། ༥ སྟགས་མོ་ཡིག་བརྒྱུ་གཉིས་སྔ་ཁོ་ནར་བསམ་ནའང་། བྱིད་རང་སྔ་མ་ཆོག་ཏུ་ན་ར་གཉིས་བྱང་བ་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། གཤམ་གྱི་དབེར་བཞུགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་ནི་སྔ་དང་མོ་ལ་འཇུག (1) ཅེས་པས་སྔ་མ་ཆོག་འཇུག་གི་སྔའི་འཇུག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ནས་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་པ་གང་ཞིག (2) དེའི་འཇུག་ཡུལ་འགལ་ཞིག་མ་ཆང་བར་བཤད་པས་གཞུང་དོན་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། །གཞུང་འདིར། སྔ་མ་ཆོག་སྔའི་འཇུག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བསྟུས་ནས་བསྟན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ། ༥ (1) གཞུང་འདིར་སྔ་མ་ཆོག་འཇུག་གི་སྔ་དང་མ་ནིང་སྟགས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་བྱིད་རང་ཡང་འདོད་ཅིང་། །སྔ་མ་ཆོག་འཇུག་ལ་ཆ་བའི་གཞུང་ཏུ་སྔ་མ་ཆོག་འཇུག་ཚུལ་མ་ཆང་བར་བཤད་པ་ནི་ཆ་གཞུང་དང་འགལ་ཏེ། ༥ (2) དེ་ལས་སྔ་མ་ཆོག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཆང་བར་མ་བསྟན་པར་འདོད་པ་ལ་དགོས་པ་སོ་སོར་ཅིའང་བཤད་ཏུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ འདིར་སྔ་མ་ཆོག་ཀྱི་འདོད་པར། མོ་ཡིག་ཅེས་པ་ག་ཇ་སྟགས་བརྒྱུ་གཉིས་སྔ་ཁོ་ནར་ངོས་བབྱང་བ་དང་། འཕུལ་ཡིག་ཅེས་པ་རྒྱང་འཕུལ་སྔ་ཁོ་ནར་ངོས་བབྱང་ཡོད་པར་འདྲ། ༥ །ཁ་ཅིག་འདིར་བསྟན་རྒྱང་འཕུལ་སྔ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཞུང་གི་བསྟན་བྱ་ཚོགས་

པར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཁྱབ་ཆུང་བ་ཉིད་ཏུ་ཟད་ཅིང་། དེ་ལྟར་འདོད་པ་འང་
 མོ་ལ་ཞེས་པ་མོ་ཡིག་སྤྱི་ཅམ་ལ་མ་བསམས་པའི་སྒྲིན་ཉིད་ཏུ་གསལ་མོད། འོན་
 ཀྱང་དེ་དག་གིས་མ་ཞིང་གི་འཇུག་པ་འཆད་པའི་ཆོ་ནི་མོ་ལ་ཞེས་པ་མོ་ཡིག་སྤྱིར་
 མི་འདོད་ཀ་མེད་བྱུང་སྤང་ངོ་། །ཡང་ཕྱི་རྒྱུས་གངས་ཅན་ཏུ་བརྒྱུད་དག་གི་སྒྲོལ་
 ཆེར་བཏོད་པ་པོ་རྣམས། མགིན་གཅིག་ཏུ་ཡ་ར་ལ་གསུམ་གྱི་འདོགས་དང་འབྲེལ་
 བའི་ཀ་ལ་སོགས་པ། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཉིས་འབྲེལ་ཅན་རྣམས་འཕུལ་བྱེད་གང་
 གིས་ཕུལ་གྱང་རྒྱང་འཕུལ་ཏུ་བཞིན་སྤང་ཡང་། ཞིབ་མོར་དབྱུད་ན་དེ་ལྟར་འཐད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐབས་འདིར་རྒྱང་པའི་གོ་དོན་སྒྲིན་འཇུག་ཡིན་ན་རྒྱང་པ་དང་།
 གཉིས་གསུམ་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན། བཅེགས་མའི་ཐ་སྟངས་འཇུག་ཅིང་འདོགས་ཅན་
 ཞེས་ཐ་སྟངས་བྱུང་ཏུ་བྱེད་པ་འང་བཅེགས་མའི་བྱེ་བྲག་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེ།
 བསྐྱུ། བཟླས། བརྒྱན་སོགས་མིང་གཞི་གཉིས་འབྲེལ་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱང་པའི་
 སྐས་བཅོད་ཆོ་ཐ་སྟངས་ལ་མོངས་པའི་དག་ཏུ་འགྱུར་ཞིང་། ཡ་ར་ལ་གསུམ་གྱ་
 ཡིའི་ཡ་གྲུལ་ཏུ་བསྟན་བཞིན་ཏུ་འདིར་ལྷ་ལི་མཆོན་བྱེད་གྱི་གི་གྲུ་དང་། ཞབས་
 གྱ་སོགས་དང་། མཚུངས་པར་ཡི་གེའི་ཡན་ལག་ཅམ་ལས་ཡི་གེ་དངོས་མིན་པར་
 བྱས་ནས་དེ་རྣམས་ལྟན་པའི་ཡི་གེ་ལ་རྒྱང་པར་བཅེས་པས་དོན་ལ་འང་འཕུལ་པ་
 དང་། དེ་ལྟ་ན་བཅེགས་འཕུལ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་། [ཡ་བཏགས་དང་། ར་
 བཏགས། ལ་བཏགས་རྣམས་གྱ་ལའི་ཡ་གྲུལ་ཡིན་བཞིན་ཏུ་དེར་མ་བཅེས་པར་དབྱུངས་ཡིག་
 ལྟར་ཡི་གེའི་ཡན་ལག་ཅམ་ཏུ་འདོད་ན། འོ་ན་ར་མགོ། ལ་མགོ། ས་མགོ་ཅན་རྣམས།] རྒྱ་
 མཆོན་མཚུངས་པས། བྱེ་བྲག་མེད་པར་རྒྱང་འཕུལ་ཏུ་བཅོད་དགོས་པར་ཡང་
 འགྱུར་རོ། །

ཡང་སྐབས་འདིར་བཅེགས་མ་དང་། འདོགས་ཅན་རྣམས་ལ་འཕུལ་ཡིག་
 འཇུག་པའི་ཆོ་མགོ་འདོགས་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འཕུལ་ཡིག་གི་ཡུལ་ཡིན་མིན་ལ་སྒྲིན་
 ཆད་སུས་གྱང་དངོས་སུ་དབྱུད་པ་མ་མཐོང་མོད། ཞེན་དོན་ལ་བཏགས་ན་མགོ་
 ཅན་དང་། འདོགས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་ལས་གཞན་རྣམས་འཕུལ་
 འཇུག་གི་ཡུལ་ཏུ་མི་འདོད་པར་སྤང་བ། གཙོ་ཆེ་རྒྱང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་ན་ནི་དེ་

བཞིན་འཐད་པའང་ཡིན་ཏེ། བ་ཡིག་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་རྗེས་འཇུག་མི་བཅི་བའི་
 མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཉིས་གསུམ་འབྲེལ་བ། བཞེ། བརྒྱལ། བསྐྱེད། ལྷ་བྱུ་ལ་རིམ་
 པར་ཀ་ཡ་དང་། ར་ག་དང་། ས་ཀ་ཡ་རྣམས་སོ་སོར་ཀླ་ལིའི་ཡི་གེ་རང་རྒྱ་
 ཐུབ་པ་རེ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་བརྗོད་པའི་ཆོ་དེ་དག་ལས། རང་སྤེའི་ཀ་
 དང་། ག་དང་། ཀ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་གཅི་པོར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་གཞུང་འདིར་ཡང་
 དེའི་དབང་རུ་མཛད་ནས། སྒྲིབ་འཇུག་རྣམས་ཡི་གེ་གང་ལ་འཇུག་ཚུལ་གསུངས་
 པར་སྤང་བ། རང་གི་སྤེ་དང་འཐད་པ་ན། སྔ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར།
 ཞེས་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞན་རུ། འགྱེད། ཅེས་པ་ལྷ་བྱུ་
 འ་ཡིག་རང་སྤེའི་ཡ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ། [འ་ཡིག་རང་སྤེའི་ཡ་ལ་
 འཇུག་པའི་སྒྲིབ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འ་ཡིག་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་ལ་ག་སྐྱ་ལས་ཡ་སྐྱ་
 མེད་པའི་ཕྱིར་རོ།] སྤྱིར་ནི་དེ་འདྲའི་མགོ་འདོགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་འཕུལ་ཡིག་གི་
 འཇུག་ཡུལ་ཅམ་ཡིན་པར་འདོད་པ། འགལ་བ་མེད་པར་མ་ཟད་དེས་པར་ཁས་
 ལེན་དགོས་ཏེ། བསྐྱེད། ཅེས་པ་ལྷ་བྱུའི་བ་ཡིག་སྒྲིབ་འཇུག་དང་། ད་ཡིག་རྗེས་
 འཇུག་དང་། ས་ཀ་ཡ་གསུམ་མིང་གཞིར་འགྱུར་ཞིང་། མིང་གཞི་དེ་གསུམ་ག་
 སྒྲིབ་རྗེས་དེ་དག་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་ཅམ་རུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་གཞིའི་
 ཡི་གེ་ཡིན་ན་སྒྲིབ་རྗེས་གཉིས་ཀའམ་གང་རུང་གི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཐུབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། [དེས་ན། སྔ་ནི་སྔ་དང་མོ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། བསྐྱེད། ལྷ་བྱུར་སྒྲིབ་
 འཇུག་སྔ་བ་ཡིག་དེ། རུས་གཅིག་རུ་མིང་གཞི་སྔ་ཀ་ཡིག་དང་། མོ་སྔ་དང་ཡ་རྣམས་ལ་
 ལྷན་རུ་འཇུག་ཀྱང་གཅི་ཆེ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གིས། འཇུག་ཡུལ་གཅི་པོ་ཀ་ཡིག་ལ་དོས་པར་
 ལེམས།]དེ་ལྷ་བྱུའི་ས་ཡ་གཉིས་པོ་དེ་རྗེས་འཇུག་གི་ཡུལ་རུ་རུང་གི་སྒྲིབ་འཇུག་གི་
 ཡུལ་རུ་མི་རུང་རོ། ཞེན་འང་གོང་སྒྲིབ་ལྷན་འདིར་བསྟན་གཅི་ཆེ་ཆུང་གི་འཇུག་
 ཚུལ་གྱི་དབང་རུ་བྱས་ན་བདེན་མོད། སྤྱིར་བཏང་ཅམ་ལ་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅིའང་བཤད་རུ་མེད་དོ།" ཞེས་གསུངས་སོ། །

【2】 མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

སྔ་ནི་མ་ནིང་ལ་མི་འཇུག།

མ་ནི་མོ་ལ་འཇུག་པ་མིན། །

མ་ནིང་རང་ལ་རང་མི་འཇུག།

རང་གི་ཕྱི་དང་འབྲུང་པ་ན། །

མོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འཇུག།

མ་ནིང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །

ཞེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “སྟོན་འཇུག་གི་མོ་བ་ཡིག་ནི་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ས་ཆ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། སྟོན་འཇུག་གི་མོ་ལ་ཡིག་དང་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས། ཤིན་རུ་མོ་མ་ཡིག་དག་ནི་མིང་གཞིའི་མོ་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། སྟོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་ཁ་ཆ་ཐ་ས་ཆ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་གོ། ཡང་སྟུང་། མོ་ནི་མོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་ཅེས་སོགས། བཤད་པའི་དམིགས་བསལ་སྟོན་འཇུག་རྣམས་རང་རང་གནས་པའི་སྟེ་པ་སྟེ་བཞི་ཆེན་སོ་སོའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་འབྲུང་པའི་ཆོ་སྟོན་འཇུག་གི་མོ་བ་ཡིག་ནི་མིང་གཞིའི་མོ་བ་མ་དག་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། ཡང་སྟུང་། མོ་ཡིག་པ་ལ་འང་མི་འཇུག་པར་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་སྟོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ཀྱང་རང་སྟེའི་མོ་མོ་དག་ལ་མི་འཇུག་པས་ག་ཡིག་མིང་གཞིའི་ཀ་ག་ད་རྣམས་དང་། ད་ཡིག་ཏ་ད་ན་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་། སྟོན་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་ལ་ནི་རང་སྟེའི་མིང་གཞིའི་མོ་ཞ་བ་ལ་ལ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། ཡང་སྟུང་། ཤུགས་ཀྱིས། སྟོན་འཇུག་གི་ཤིན་རུ་མོ་མ་ཡིག་ནི་རང་སྟེའི་མིང་གཞིའི་མོ་བ་མ་རྣམས་དང་། མ་ནིང་པ་བཅས་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷ་བས་འདིར་གང་གིས་འཇུག་བྱེད་འཆད་པའི་གཞུང་ཆད་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་གོང་སྟོས་བཞིན་འདིར་འཇུག་བྱེད་དང་འཇུག་ལུལ་ལྟན་ཅིག་རུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་མཐོང་བཞིན་དེ་ལས་སྟོན་སྟེ་སྟེ་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་པས་མ་དགོས་ཤིང་། ས་བཅད་བྱུར་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་སོ་སྟུང་ནའང་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་དོན་གསལ་བར་མཆོན་པའི་ངག་བཀོད་བྱིན་ནས། སྟུང་ཡང་དེ་ཉིད་བསྐྱར་བ་ནི་སྟོས་པའི་

སྒྲིབ་ཏུ་འགྱུར་རོ།" ཞེས་གསུངས་སོ། །སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་འཇུག་ཚུལ་སྒྲོར་གྱི་མཐའ་
དབྱེད་བཀོད་པར།

༡ སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་པོ་ཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་པོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པས་
ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་གི་སྒྲིབ་དང་ལྷན་པ་ན། པོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་
འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སྒྲིབ་པོ་པོ་ཡིག་དང་། མོ་ཡིག་བ་མ་
སོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༢ སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་པོ་ཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་པོ་དང་མ་ནིང་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་
པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་སྒྲིབ་ཞེ་མཚུངས་དང་། ཤ་ས་
བཅས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༣ སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་ན་མིང་གཞི་པོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པས་
ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ཡིག་རང་སྒྲིབ་པོ་ཀ་དང་
མོ་ཡིག་ག་དང་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ད་ཡིག་རང་སྒྲིབ་ཏུ་ད་ན་སོགས་ལ་
མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༤ སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་མ་ཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་མ་ནིང་དང་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་བཅས་
ལ་འཇུག་པ་ཉིད་ཏུ་ངེས་པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་སྒྲིབ་པོ་དང་
བ་མ་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༥ སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་རྒྱུད་འདོགས་བརྟེན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་
ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ག་ཡིག་རྒྱུད་འཕུལ་ཁོ་ན་ལས་མི་འཇུག་པ་དང་།
འ་ད་མ་རྣམས་རྒྱུད་འདོགས་ལས་བརྟེན་མ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༦ མིང་གཞི་རྒྱུད་འདོགས་བརྟེན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་མེད་
པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་གི་པོ་པོ་ཡིག་དེ་རྒྱུད་འདོགས་
བརྟེན་གསུམ་ཀ་ལ་ཅི་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༧ བརྟེན་གསུམ་འཕུལ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་ཡིན་ན་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་པོ་ཡིག་ཡིན་པས་ཞེ་
བྱུང་། ཅེ་ན། ཁྲབ་སྟེ། སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་ལྷ་ལས་མགོ་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་
ཀྱི་འཇུག་པོ་ཡིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར།

༩ རྩོམ་འཇུག་ལྷ་པོ་གང་རུང་གིས་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་མིང་གཞི་པོ་དང་། མོ་
དང་། མ་ནིང་དང་། ཤིན་རུ་མོ་ཉིད་རུ་ངེས་པས་ཞེ་བྲལ། ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ།
བས་འཕུལ་ར་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

༡༠ རྩོམ་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་རིགས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་པས་ཞེ་བྲལ།
ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། མ་ནིང་རང་ལ་རང་མི་འཇུག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོམ་
འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་མིང་གཞི་ཁ་ཆ་ཐ་མ་ཆ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་
ཕྱིར།

༡༠ རྩོམ་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་རིགས་ལ་མི་འཇུག་པས་ཞེ་བྲལ། ཅེ་ན། དེའང་
མ་བྲལ་སྟེ། པོ་ནི་པོ་དང་མོ་ལ་འཇུག །ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩོམ་འཇུག་པོ་
དང་། མོ་དང་། ཤིན་རུ་མོ་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༡༡ རྩོམ་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གིས་རང་ལ་མི་འཇུག་པས་ཞེ་བྲལ། ཅེ་ན། བྲལ་
སྟེ། ག་ད་བ་མ་འ་རྣམས་རང་རང་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༡༢ རྩོམ་འཇུག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་པས་ཞེ་བྲལ།
ཅེ་ན། བྲལ་སྟེ། པོ་དང་། མོ་དང་། མ་ནིང་དང་། མོ་དང་། ཤིན་རུ་མོ་
བཅས་ལྷ་པོ་མིང་གཞི་མོ་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩོམ་འཇུག་གི་
རིགས་གང་ཞིག །མིང་གཞི་མོ་ཡིག་ལ་མི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།

༡༣ རྩོམ་འཇུག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་
པས་ཞེ་བྲལ། ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། རྩོམ་འཇུག་གི་བྱེ་བྲག་ག་ཡིག་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་
ན་མིང་གཞི་མོ་མོ་ཡིག་གི་བྱེ་བྲག་ཇ་དང་། བ་དང་། མ་ལ་སོགས་པའི་མོ་ཡིག་
ཁག་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཕ་སོགས་མོ་ཡིག་ཁག་གཅིག་ལ་
རྩོམ་འཇུག་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༡༤ མིང་གཞི་ཡིན་ན་རྩོམ་འཇུག་ལྷ་པོ་གང་རུང་གིས་འཕུལ་བྱ་ཡིན་པས་ཞེ་བྲལ།
ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། བ་འ་ར་ལ་བཞི་ལ་འཕུལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༡༥ མིང་གཞི་ཤིན་རུ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་མ་ཡིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྲལ།

ཅེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དཔལ་དུ་ཉ་ན་གསུམ་དང་། གས་ཉ་ན་གཉིས་དང་། དཔལ་དུ་སྟགས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

༡༥ མིང་གཞི་ཤིན་ཏུ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་ཡིན་ན་མ་ཡིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱལ། ཅེ་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། སྒྲིབ་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་པོ་ཡང་མིང་གཞི་ཤིན་ཏུ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ག་ཡིག་མིང་གཞི་ཤིན་ཏུ་མོ་ཉ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །ད་ཡིག་ཡང་མིང་གཞི་དང་དང་མ་ཡིག་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

【3】 ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་བཤད་པ།

ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་བྱེད་ཅེ་ན། །

མ་ནིང་དྲག་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེ། །

མ་ནིང་རན་པར་འཇུག་པ་ཡིན། །

མ་ནིང་ཞན་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟེ། །

ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་པས་སོ། །

ཞེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “སྒྲིབ་འཇུག་གི་པོ་བ་ཡིག་ནི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ། སྒྲིབ་དང་བྱེད་ཚུལ་དྲག་པའི་སྒྲིབ་སྟེ་འཇུག་པ་དང་། མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་རན་པས་འཇུག་པ་དང་། མོ་ཡིག་འ་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཞན་པས་འཇུག་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ནི་སྒྲིབ་ཚུལ་མཉམ་པ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་སྟོང་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱེད་དོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “གཞན་དག་འདིར་མཉམ་པ་ཞེས་པ་དྲག་ཞན་མཉམ་པར་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་ནིང་གི་འཇུག་ཚུལ་དང་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། སྒྲིབ་གོང་རུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་མོ་ཞེས་པ་མོ་ཡིག་རུ་འདོད་དགོས་པས། སྒྲིབ་ཚུལ་ཞན་པས་འཇུག་པ་ལས་འོས་མེད་ཅིང་ལྟག་པར་ཤིན་ཏུའི་སྒྲིབ། སྒྲིབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་ཞན་པས་འཇུག་པ་ཉིད་དེ་མཉམ་པ་ཞེས་པ་ཉམ་ཚུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཅིང་། ད་ལྟ་ཡུལ་འགའི་སྒྲིབ་པོ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བརྟ་ཆགས་པའང་མཐོང་དོ། །

འགྲེལ་བྱེད་པལ་མོ་ཆེས་སྐབས་འདིའི་འཇུག་ཚུལ་དྲག་ཞན་སྟགས་སྒྲིབ་གདངས་

ཁོ་ནི་སློ་ནས་བཞག་པར་འདྲ་གྱང་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སོ་དང་། མ་ནིང་གི་འཇུག་ཚུལ་ལ་སློ་དྲག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཆེར་མེད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་བྱེད་ཚུལ་ཆེ་ཆུང་གི་སློ་ནས་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། གཞན་རྣམས་ལ་འང་སློ་གདངས་དྲག་ཞན་རུ་མ་ཟད། བྱེད་ཚུལ་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་རེའང་ཞིབ་མོའི་སློས་དབྱེད་ན་མཛོན་སྲུང་གིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

གོང་གསལ་ལོ་རྒྱུས་“མཉམ་ཆུང་ཞེས་པ་ཉམ་ཆུང་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཅིང་ད་ལྟ་ཡུལ་འགའི་སྐྱེ་བོ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བརྩ་ཆགས་པའང་མཐོང་ངོ་།” ཞེས་པ་ནི་སྤེ་དགའི་ཡུལ་སྐད་ཡིན་ཞིང་སྐབས་དེ་རྒྱས་ཅམ་རུ་མ་ཟད། ད་ལྟའི་རྒྱས་སྐབས་སྤེ་དགའི་ཡུལ་སྐད་རུ། མི་མཉམ་ཆུང་ཞེས་པ་ལས་མི་ཉམ་ཆུང་བེར་མཁན་ཏ་ལམ་ཡོད་བམ་རེད། །

བསྐྱར་སྟོང་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ རྟེ་ཚན་ལྷ་གང་ཡིན་གྱིས།
- ༢ མིང་གཞི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཕོ་དང་། མོ་སྟགས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
- ༣ ལ་ནི་མཚན་མེད་ཅེས་ཀྱང་བྱ། ཞེས་པའི་དོན་དངོས་གང་ཡིན་གྱིས།
- ༤ ལ་ཡིག་མཚན་མེད་དུ་འདོད་པ་སྟོན་ཅི་ཡོད།
- ༥ ལ་ཡིག་མ་ནིང་མཚན་མེད་ཅེས་པ་མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
- ༦ རྒྱང་འདོགས་བརྟེན་གས་གསུམ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན།
- ༧ རྒྱང་འདོགས་གཉིས་གཅིག་དུ་བགྱང་ནའང་ཚོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི།
- ༨ བསྐྱེད། ཅེས་པའི་བ་ཡིག་འཇུག་ལྷུ་ལྷུ་གི་མིང་གཞི་གཙོ་བོ་གང་ཡིན།
- ༩ འབྱེད། ཅེས་པའི་འ་ཡིག་དེར་རང་སྟེའི་ཡ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་འཇུག་མ་ཡིན་ནམ།
- ༡༠ སྟོན་འཇུག་ཕོ་ཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་ཕོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༡༡ སྟོན་འཇུག་འ་ཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་ཕོ་དང་མོ་ནིང་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༡༢ སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་ན་མིང་གཞི་ཕོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༡༣ སྟོན་འཇུག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་རྒྱང་འདོགས་བརྟེན་གས་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༡༤ མིང་གཞི་རྒྱང་འདོགས་བརྟེན་གས་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་འཇུག་མེད་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༡༥ བརྟེན་གས་འཕུལ་ཅན་གྱི་སྟོན་འཇུག་ཡིན་ན་སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༡༦ སྟོན་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་རིགས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༡༧ སྟོན་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་རིགས་ལ་མི་འཇུག་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༡༨ སྟོན་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གིས་རང་ལ་མི་འཇུག་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༡༩ མིང་གཞི་ཡིན་ན་སྟོན་འཇུག་ལྷ་ཕོ་གང་རུང་གིས་འཕུལ་བྱ་ཡིན་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༢༠ མིང་གཞི་ཤིན་དུ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་མ་ཡིག་ཡིན་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༢༡ མིང་གཞི་ཤིན་དུ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོན་འཇུག་ཡིན་ན་མ་ཡིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་འབྲུབ།
- ༢༢ རྒྱ་མཚན་གང་གི་སྟོན་སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདྲིམ་དགོས།
- ༢༣ ཤིན་དུ་མོ་ནི་མཉམ་སྦྱར་རོ། ཞེས་པའི་མཉམ་ཡིག་གི་དོན་གང་ཡིན།

སྒྲོན་ཆེན་བཅུ་གསུམ་པ།

སྒྲོན་འཇུག་རྣམས་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ།

ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅེ་ན། །
 མ་ཞིང་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །
 མ་ཞིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད། །
 མ་ཞིང་འདག་དམ་འོངས་ཕྱིར། །
 བྱིན་རུ་མ་ཞིང་མ་ཉམ་ཕྱིར་རོ། །

ས་བཅད་དང་པོ། སྒྲོན་འཇུག་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད།

ཞེས་པར། སྒྲོན་འཇུག་དེ་དག་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་དགོས་པ་ཅིའི་
 ཕྱིར་རུ་འཇུག་པ་བྱེད་ཅེ་ན། སྒྲོན་འཇུག་སྔ་བ་ཡིག་གི་དགོས་པ་ནི་རུས་གསུམ་
 ལས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཆོག་གང་ཞིག །བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་འདས་པ་བསྐྱབ་
 པའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་སྔ་བ་དག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་ཏེ་བྱེད་ཆོག་གི་ཁ་
 གཏད་རུ་ཡོད་པའི་བྱ་ལུ་ལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་ལ་འཇུག་པ་ཡིན། སྒྲོན་འཇུག་
 མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས་ནི་དངོས་སྔ་བ་དག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རུས་
 གསུམ་ལས་ད་ལྟ་བ་སྒྲོན་པའི་ཆེད་འཇུག་པ་དང་། སྒྲོན་འཇུག་གི་མ་འ་ཡིག་ནི་
 དངོས་སྔ་བ་དག་དང་། རུས་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་སྒྲོན་པའི་ཆེད་རུ་
 འཇུག་པ། སྒྲོན་འཇུག་གི་བྱིན་རུ་མ་མ་ཡིག་ནི་སྤར་བཤད་པའི་བདག་གཞན་
 དང་། རུས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྱག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཉམ་པ་སྟེ་མཚུངས་པ་
 ཉིད་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཇུག་གོ་ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་འགའ་ཞིག་རུ། མ་ཞིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟའི་ཆེད། ཅེས་པར་མ་ཞིང་
 ག་ད་གཉིས་ལ་དངོས་བཟུང་ནས། མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ་གཉིས་རུས་ད་ལྟ་བ་སྒྲོན་པའི་
 ཆེད་རུ་འཇུག་པར་འབྲེལ་ཡང་ལེགས་པར་མ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་མ་ཞིང་གི་ཡི་

གེ་གཉིས་རུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཁོ་ནར་འཇུག་པ་ལས། དངོས་
པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ། འཇུག་ཚུལ་མ་སྟོན་པའི་སྟོན་ཡོད་
དོ། ། དེས་ན་མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ཞེས་པ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པར་འགྲེལ་
དགོས་ཤིང་། འོན་ལའང་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་བ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ག་ད་གཉིས་དངོས་
པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་དྭ་ཅང་མང་བ་འདིའོ། །

དེ་ལྟར་ཅ་ཆོག་གི་གཞུང་དོན་ལྟར་སི་དུ་པཎ་ཆེན་གྱིས་བདག་གཞན་རུས་གསུམ་
དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྟོན་པའི་དཔེར་བཞིན་བོད་སྐད་དུ་ཡོད་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་
འདིར་བཀོད་གནང་མཛད་པ་ནི་སྟོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐུས་ཀྱང་མ་གྲུབ་པ་དང་།
ཕྱིར་བས་གྱི་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ལ་བོད་སྐད་གྱི་ལས་ཆོག་དང་། ལས་ཆོག་གི་བྱེད་
ལས་ཐམས་ཅད། བདེ་སྤྱོད་དུ་རྟོགས་པའི་བཀའ་དྲིན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
པར་མཐོང་། དེས་ན་གཤམ་དུ་སི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ་བཀོད་པའི་སྟོན་འཇུག་ལྟ་
པོ་རང་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རྣམས་ལ་འཇུག་ཅིང་བདག་གཞན་རུས་གསུམ་དང་།
བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྟོན་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཞིན་རྣམས་བཀོད་པར།

* མ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་གིས་རུས་
འདས་པ་དང་། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་དང་། བྱ་ལས་དང་
བྱེད་ལས་གཉིས་གྱི་བྱ་ཆོག་སྟེ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་
འཇུག་གོ།

【༡ བ་ཡིག་རུས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ།】

དང་པོ་ཀ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【ཀ།】

རྒྱས་བཀའ་། གོས་བཀའ་། རྟོགས་སུ་བཀའ་། ལམ་བཀའ་། ལམ་པ་བཀའ་།
ཁལ་བཀའ་། ཤིང་བཀའ་། སྤང་བུ་བཀའ་། ཁལ་བཀའ་། གཞུ་བཀའ་།
གོང་དུ་བཀའ་རྟོ། ཤིང་བཀའ་སྒྲུབ་བཀའ་། རྟོག་བཀའ་མས། སྤང་བུ་བཀོང་། ཅ་བ་
བཀོག་ལྟས་བཀོང་། ཟུར་དུ་བཀོལ་རྟོ། གཡོག་དུ་བཀོལ་རྟོ། ཐུག་པས་བཀྲིགས།
སྤུལ་བ་བཀྲིས། རྒྱ་བཀྲིད། མེ་རྟོག་བཀྲམ། དགོངས་པ་བཀྲལ། ཁལ་བཀྲལ།
རྒྱལ་པོས་བཀྲལས། ཐར་པར་བཀྲིས། དྲི་མ་བཀྲས། དག་བཅོམ་བཀོངས།

[illegible]

གཉིས་པ་ག་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【ག】

གད་མོ་བགད། ལམ་བགགས། མེད་བགམ། གཡང་ལ་བགེལ། མོ་བགོས།
 མོས་བགོས། མོམ་པ་བགོམས། རྒྱལ་བ་བགོས། ལམ་རུ་བགོར་རྟོ། རུས་བགྱངས།
 ལས་བགྱིས། མིག་བགྱད། སྤང་བ་བགྱངས། སྤངས་བགྱངས། རྩ་བགྱངས།
 འབྲས་བགྱས། བཀའ་བགྱོས། ལམ་བགྱོད། རྩ་བཀལ། རྩན་གྱིས་བཀྱན་རྟོ།
 རྩན་མེད་བཀྱལ་རྟོ། ལམ་མེན་བཀྱལ། རོ་བཀྱལ་རྟོ། རོར་གྱིས་བཀྱགས། མོ་བ་
 བཀྱངས། རྩད་མར་བཀྱད། སྤང་བ་བཀྱས། བང་བཀྱགས། རྩར་མ་བཀྱར།
 མནའ་བཀྱགས། རོར་གྱིས་བཀྱབ། ལམ་རུ་བཀྱལས། ལག་པས་བཀྱལ་རྟོ།
 རྩས་བཀྱོས། བསམ་གཏན་བཀྱོམས། ཟན་བཀྱོངས། བཀའ་བཀྱོས། རྩམ་པར་
 བཀྱིངས། ལེགས་པར་བཀྱར་རྟོ། རྩིར་བཀྱེལ་རྟོ། རོས་བཀྱལས། རྩ་བཀྱལ་
 རྟོ། རྩན་བཀྱངས། སྤལ་བཀྱིགས། རྩོ་བཀྱིམས། རྩད་པ་བཀྱིམས། རྩོན་
 བཀྱིབས། མི་ལུ་བཀྱིལ་རྟོ། རྩེ་ལིས་བཀྱིན་རྟོ། རྩོན་བཀྱལས། རྩོ་བཀྱལས།
 རྩལ་བཀྱིས། རྩན་རུ་བཀྱིངས། རྩད་མེད་བཀྱོད། །

གསུམ་པ་ར་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ང]]

མོང་གིས་བརྒྱན་ནི། བཅས་མ་བརྒྱན། ཏུ་བ་བརྒྱབས། རི་རྒྱས་བརྒྱན་ནི།
བྱད་མེད་བརྒྱན། ཡོན་ཏན་བརྒྱབས། དཔེ་བ་བརྒྱན། མཚན་བརྒྱབས། །

བཞི་པ་ཅ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཅ]]

ལོགས་སུ་བཅར་རྟོ། རྒྱག་བཅབས། འབས་ཀྱིས་བཅགས། ཤིང་བཅག་རུམ་
བུར་བཅད། མིག་བཅར། འབྲུལ་འཁོར་བཅས། དམ་བཅས། སྒྲོས་བཅལ།
ཁོར་བཅལ། ལག་རྩ་བཅངས། ཕྱིར་བཅིལ། འགས་པས་བཅིངས། ཆིབས་
བཅིབས། སྒྲོད་རྩ་བཅུག་ཚུ་བཅུས། སྲང་རྩ་བཅུར་རྟོ། ཤིང་བཅེར་རྟོ། ཁོར་
བཅོལ། དག་བཅོམ། ཡུར་བ་བཅོས། ལས་བཅོལ། །

ལྷ་པ་ཇ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཇ]]

ཕན་ཚུན་བརྩེས། མཚོད་ཅིང་བརྩེད་དོ། བདག་གིས་བརྩོད་ཟིན།

རྩག་པ་ཉ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཉ]]

གོས་བརྟན་རྟོ། རྩིས་སུ་བརྟགས། ལག་པས་བརྟམས། འབྲིང་ལ་བརྟལ་རྟོ། །
ཆང་བརྟལ་རྟོ། ཁོད་བརྟམས། གཞན་ལ་བརྟད། ཕྱིར་བརྟེལ་རྟོ། མར་སྲུ་
བརྟགས། ཡོ་བྱད་བརྟངས། བད་ཀྱིས་བརྟམ་རྟོ། ཉེ་བར་བརྟེན་རྟོ། ཆོངས་
བར་བརྟེམས། གནས་སུ་བརྟེངས། ཚུ་བརྟོགས། གཞན་ལ་བརྟོན་རྟོ། །

བརྟན་པ་ཏ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཏ]]

རྟུན་བརྟགས། ཁ་བརྟགས། ཁོར་བརྟང་། རྟུས་བརྟབ། འལ་རྩ་བརྟབ། མིགས་
པ་བརྟིག་གདན་བརྟིང་། མེ་རྟོག་བརྟས། རྟུགས་བརྟས། ཆང་བརྟངས། རྩི་
བོས་བརྟད། བྱེས་སུ་བརྟིག་བརྟད་བརྟལ། རྩར་མས་བརྟར། བྱེན་རྩ་བརྟིག་ །
སྲང་ལ་བརྟིག་བཅོན་ལས་བརྟོན། མགོ་བརྟོན། སྲུ་བརྟོགས། སྒྲོལ་བརྟོད། ལྷས་
བརྟགས། རྩིག་པ་ལ་བརྟབས། བྱ་བ་བརྟལ། དེར་བརྟེན་རྟོ། ཐག་པས་བརྟོད།
གནས་སུ་བརྟོལ། རྟག་བརྟོལ་རྟོ། སྲུ་བརྟམས། བརྟད་ཀྱིས་བརྟམས། མིག་
གིས་བརྟས། གོས་བརྟབས། ས་གཞི་བརྟར། ཆོས་བརྟན་རྟོ། འགྲོ་ཆས་བརྟད།
ཁ་ཟས་བརྟབས། ལྷ་བརྟེམས། ཆོག་གིས་བརྟེངས། ཐག་བརྟུངས། སྒྲོས་
བརྟུན། བཤེས་གཉེན་བརྟེན་རྟོ། མངོན་པར་བརྟོད། །

བརྟད་པ་ད་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ད]]

མརྟན་རྩ་བདར་རྟོ། རྩིས་སུ་བདས། རྒྱག་བདར་རྟོ། བྱེ་མར་བདར་རྟོ། །

ཁོར་བདེལ། བརྟག་པས་བརྟགས། གཞུ་བརྟངས། ཐང་མར་བདེལ་རྟོ། མཚོན་
 བདར་རྟོ། ལག་པ་བདེབས། ར་བརྟངས། སྟོ་བརྟངས། རུལ་མོ་བརྟལ་རྟོ། ཡང་
 ཡང་བལྟལས། སྒྱུ་མ་བལྟགས། ཁ་ཟས་བལྟད། སར་བལྟད། ཉེས་པ་བལྟམས།
 ཐག་པས་བལྟམས། འཇིགས་ཚུལ་གྱིས་བལྟིགས། དབང་རུ་བལྟས། བན་ཚུན་
 བལྟར་རྟོ། འགས་པ་བལྟམས། བན་ཚུན་བལྟེབས། ལྷ་ཐག་བལྟིགས། ལྷ་
 སོན་བལྟིགས། སྟོགས་དང་བལྟོངས། སྟོགས་གཅིག་བལྟོམས། སྟོག་དང་
 བལྟོས། དག་ལ་བལྟོས། །

དགུ་པ་ན་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ན]]

ནན་གྱིས་བནན་རྟོ། ཡིད་ལ་བནགས། ཟས་གྱིས་བནངས། ཁོར་བནོག་རྩས་
 ལ་བནབས། རྟེང་རུ་བནྟན་རྟོ། མཇུག་བནྟར་རྟོ། སྟག་རུ་བནྟམས། གནད་
 རུ་བནྟན་རྟོ། ཁྲི་བ་བནྟམས། རུས་ཚོད་བནྟར་རྟོ། ལྷག་ཆ་བནྟར་རྟོ། སྟོལ་
 བནྟབས། བེམ་པར་བནྟམས། སོང་འག་བནྟོར་རྟོ། བན་ཚུན་བནྟོལ་རྟོ། ཟན་
 བནྟོས། །

བརྟ་པ་ཅ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཅ]]

བྟ་བཅས། ཁོར་བཅལ་རྟོ། ཚགས་གྱིས་བཅགས། རུས་པ་བཅབས། གསེབ་རུ་
 བཅངས། གཅེས་པར་བཅས། ཐོ་བཅམས། དམ་པོར་བཅོར་རྟོ། ཤིང་བརྟགས།
 རྟོད་རུ་བརྟད། མིག་བརྟམས། ལྷ་བ་བཅོམས། གནོད་པས་བཅོས། ཚོས་གྱིས་
 བཅོས། ཁོར་བཅོངས། རྟོས་བཅོགས། བནྟན་བཅོས་བཅུམས། རྟིས་ཤིང་བཅུད།
 འགོ་བཅུམས། ཅིག་པ་བཅིགས། གྲངས་བཅིས། རྟེང་རུ་བཅིགས། ཅིང་མོ་
 བཅིས། །

བརྟ་གཅིག་པ་ཇ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཇ]]

གཞན་རུ་བཇངས། རྟོད་རུ་བཇངས། ཀང་བས་བཇིས། ཟན་བཇིས། སྟོ་བོར་
 བརྟས། རལ་བ་བཇིས། །

བརྟ་གཉིས་པ་ཞ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཞ]]

དལ་བྱས་བཞབས། གནས་སུ་བཞག་སྐྱ་བཞར་རྟོ། སྟུ་བ་བཞིབས། ལམ་རུ་

བཞུད། གདན་ལ་བཞུགས། མར་ཁུ་བཞུར་རྟོ། །ལྷག་གིས་བཞུས། ལྷན་ལས་
བཞེངས། བཟའ་བ་བཞེས། ཤིང་བཞོགས། བཞོན་མ་བཞོས། །

བརྒྱ་གསུམ་པ་བཟ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[བ]]

བས་བཟས། ཞབས་ཐོག་བཟབས། སྤག་པར་བཟར། སྤགས་བཟླས། ལ་བཟླས།
ལག་པས་བཟུང་། འཕྲང་ལས་བཟུར། རྩ་བར་བཟླགས། ཆོགས་བཟླམས།
གཅིག་ཏུ་བཟླམས། རྩོད་བཟེད། ཤིང་བཟོས། གཡལ་བཟློག།

བརྒྱ་བཞི་པ་ར་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ར]]

ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས། ལྷས་བརྒྱན་རྟོ། །འབྲུང་པོས་བརྒྱམས། དག་བརྒྱག།

བཙོ་ལྷ་པ་ཤ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཤ]]

སྤྱབས་བཤའས། ལྷས་བཤལ། སྤེས་བཤར། འཕྲང་ལ་བཤར། ལྷག་བཤས། སྤྱིག་
པ་བཤགས། ཡེགས་པར་བཤད། བཞོད་པ་བཤམས། ཤིང་བཤགས། མཉམ་
པོར་བཤེབས། མཁར་བཤེག་པགས་པ་བཤུས། མེས་བཤུར་རྟོ། །སྒྲོ་བས་བཤུམས།
ཁོར་བཤུགས། དཔེ་བཤུས། སན་ཚུན་བཤུད། གཏམ་བཤེར་རྟོ། །ཕྱིར་བཤོས།
རི་དྲགས་བཤོར་རྟོ། །འགྲོས་བཤོལ་རྟོ། །

བརྒྱ་དྲུག་པ་ས་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ས]]

ཆོགས་བསགས། དྲི་མ་བསངས། རྩོན་བསལ་རྟོ། །དོན་བསམས། དྲིན་ལན་
བསབས། རྩོག་ཆགས་བསད། ཡོ་བྱད་བསར་རྟོ། །ལག་གིས་བསིགས། མདེུ་
བསིར། དུམ་བུར་བསིལ་རྟོ། །རྗེས་བསུབས། ཁ་བསུམ། མདུན་བསུས། ཞིབ་མོར་
བསེད། ཁོར་བསོགས། ངལ་བསོས། རྒྱིབ་པ་བསྐབས། ཡོ་བ་བསྐངས། གཞུང་
བསྐངས། སེམས་གྱིས་བསྐན་རྟོ། །ཡི་གེ་བསྐངས། ཆོ་བསྐངས། ཁོར་བསྐས།
ཞོ་བསྐབས། བསྐང་བྱ་བསྐངས། ལུང་མ་བསྐལ་རྟོ། །སན་ཚུན་བསྐས། མེས་
བསྐགས། མེར་བསྐོས། རིག་པ་བསྐབས། ཁོར་བསྐངས། གཞན་གྱིས་བསྐད།
རྩོགས་སུ་བསྐན་རྟོ། །ཁྱེན་ཏུ་བསྐངས། བསྐྱ་བྱ་བསྐས། ཕྱིར་བསྐོག་ཅིས་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལ་སྐར་བསྐའི་སྐྱ་སྐར་བ་རྣམས་ད་ཡིག་གི་ཡང་འཇུག་ཡོད་པར་
ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱང་དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྷས་བཀའ་ལྟ་བུ་རྩོན་འཇུག་ཁོ་

ནའི་བྱེད་པས་འདས་ཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་ས་དམ་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་འཇུག་
ཕོ་ཡིག་དང་འབྲེལ་བ་ཅམ་ལས་གཙོ་བོར་རྒྱུ་འཇུག་གི་བྱེད་པས་འདས་ཆོག་ཏུ་
གྲུབ་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་བྱེས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

【༡ བ་ཡིག་དངོས་པོ་གཞན་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་ཏུ་འཇུག་པ】²³

དང་ཕོ་ཀ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【༡】

བཀའ་བྱེད་ལག་པ། བཀྱིག་བྱེད་དག། བཀོལ་བྱེད་དོན། བཀྱོན་བྱེད་འབངས།
བཀྱུ་བྱེད་འབངས། བཀྱུ་བྱེད་རས། བསྐྱུག་བྱེད་ཡི་གེ། བསྐྱེམ་བྱེད་དངོས་པོ།
བསྐྱུ་བྱེད་ཀོར། བསྐྱོ་བྱེད་ས། བསྐྱེད་བྱེད་ལག་པ། བསྐྱེད་བྱེད་དམ་ཆོག་བསྐྱུ་བྱེད་
རྒྱུ། བསྐྱུལ་བྱེད་ལས། བསྐྱོར་བྱེད་འཁོར་ལོ། བསྐྱོན་བྱེད་ལྷ། བསྐྱུམ་བྱེད་སྒྲིབ།
བསྐྱུ་བྱེད་ཀོར། བསྐྱུར་བྱེད་ཆོག། བསྐྱི་བྱེད་དངོས་པོ། བསྐྱིལ་བྱེད་རྒྱུ། བསྐྱུར་
བྱེད་ཉེས་པ། བསྐྱེད་བྱེད་འདྲེ། བསྐྱུན་བྱེད་བསོད་ནམས།

གཉིས་པ་ག་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【༢】

བགམ་བྱེད་ཆོད། བགད་བྱེད་གད་མོ། བགོ་བྱེད་གོས། བགྱི་བྱེད་ལས། བགྱང་བྱེད་
གྲངས། བགྱང་བྱེད་འདོམས། བགྱུ་བྱེད་འབྲས། བགོ་བྱེད་གོས། བགོད་བྱེད་ལམ།
བཀལ་བྱེད་ལ། བཀུན་བྱེད་གཟུགས། བཀུལ་བར་བྱ་བའི་དག། བཀུང་བྱེད་ཐག་
པ། བཀུག་བྱེད་ན། བཀུད་བྱེད་འཕྲེང་བ། བསྐྱུག་བྱེད་བྱ་ག་བསྐྱུ་བྱེད་དོ་བ།
བསྐྱོ་བྱེད་ངག་བསྐྱེད་བྱེད་ཟན། བསྐྱུར་བྱེད་མགོན། བསྐྱུལ་བྱེད་དོ་བ། བསྐྱོ་བྱེད་
ངག་བསྐྱེད་བྱེད་ཟན། བསྐྱུར་བྱ། བསྐྱིལ་བྱ། བསྐྱུག་བྱེད་ཆོས། བསྐྱིམ་བྱེད་སྒྲོ།
བསྐྱིབ་བྱེད་སྒྲིབ། བསྐྱིག་བྱེད་གྲལ། བསྐྱིལ་བྱེད་ཐི་གྲ། བསྐྱུབ་བྱེད་དོན། བསྐྱུན་
བྱེད་དཔེ། བསྐྱུག་བྱེད་དོ། བསྐྱི་བྱེད་ཆོས་མཚུངས། བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱལ་མཚན།
བསྐྱོད་བྱེད་བྱེད་མེད། །

གསུམ་པ་ང་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【༣】

བརྟན་བྱེད་གྲོགས། བརྟའ་བྱེད་ལོ་རྟོག་བརྟུབ་བྱེད་སྒྲིབ། བརྟེད་བྱེད་ནས། བརྟུག་

23 འདི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་དབྱེ་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་དཔེར་བརྟེན་ཡིན།

བྱེ་ཡོན་ཏན། བསྟོ་བྱེ་དགེ་བ། བརྟོག་བྱེ་མཚང་། །

བཞི་པ་ཅ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཅ]]

བཅར་བྱེ་མིག། །བཅང་བྱེ་སྒྲན། བཅག་བྱེ་ས། བཅའ་བྱེ་འབྲུལ་འཁོར།
བཅའ་བྱེ་ལྷུང་བ། བཅིང་བྱེ་རྒྱན་པོ། བཅིབ་བྱེ་རྟ། བརྒྱར་བྱེ་འཕྲང་། བརྒྱ་
བྱེ་ཆུ། བཙལ་བྱེ་ཁོར། བཙོ་བྱེ་གཏོར་མ། །

ལ་པ་ཇ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཇ]]

བཇེ་བྱེ་དངོས་པོ། བཇེད་བྱེ་དམ་པ། བཇོད་བྱེ་གཏམ། །

ཉུག་པ་ཉ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཉ]]

བཉན་བྱེ་གོས། བསྟག་བྱེ་བྱ་ལོན། བསྟབ་བྱེ་དངོས་པོ། བསྟལ་བྱེ་ཤིང་།
བསྟམ་བྱེ་རིང་བྱང་། བསྟད་བྱེ་གཏམ། བསྟེལ་བྱེ་བྲག། བསྟག་བྱེ་མར་ཁ།
བསྟང་བྱེ་ཡོད་བྱད། བསྟན་བྱེ་ལུས། བསྟན་བྱེ་ལྷ་བསྟམ་བྱེ་ཡོན་ཏན།
བསྟོག་བྱེ་ཆུ། །

བདུན་པ་ཏ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཏ]]

བཏིག་བྱེ་ཐིགས་པ། བདུ་བྱེ་ཐྲགས། བདུང་བྱེ་ཆང་། བཏག་བྱེ་ལྟས།
བཏའ་བྱེ་ལུས། བཏེན་བྱེ་ཡུལ། བཏོད་བྱེ་རྟ། བཏོལ་བྱེ་རྟག། བལྟ་བྱེ་
གཟུགས། བལྟམ་བྱེ་གནས། བལྟབ་བྱེ་གོས། བལྟན་བྱེ་ཆོས། བལྟད་བྱེ་
ཕྱོགས། བལྟད་བྱེ་སྒྲ། བལྟམ་བྱེ་ལྷ། བལྟང་བྱེ་ཐག བལྟན་བྱེ་བཤེས་གཉེན།
བལྟོད་བྱེ་ཡོན་ཏན། །

བརྒྱད་པ་ད་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ད]]

མདུན་དུ་བདར་བྱེ་རྩས། བདའ་བྱེ་ཕྱགས། བདར་བྱེ་ཅན་ན། བདམ་བྱེ་
ཁོར། བདུག་བྱེ་སྟོས། བདུང་བྱེ་གཞུ། བདལ་བྱེ་ཕྱེ་མ། བདར་བྱེ་མཚོན།
བདབ་བྱེ་ཐལ་མོ། བདུང་བྱེ་ར། བལྟབ་བྱེ་ཆོག། །བལྟག་བྱེ་སྟོ་མ། བལྟད་
བྱེ་ཟས། བལྟམ་བྱེ་ཉེས་པའམ་ངག། བལྟིག་བྱེ་སྟེ་བོ། བལྟ་བྱེ་འཁོར། བལྟམ་
བྱེ་མཁོན། བལྟར་བྱེ་དངོས་པོ། བལྟེབ་བྱེ་གྲོགས། བལྟོག་བྱེ་ཐག་པ།
བལྟོག་བྱེ་ཆས་གོས། བལྟོང་བྱེ་གྲོགས། བལྟམ་བྱེ་གངས། བལྟོ་བྱེ་དག། །

དགུ་པ་ན་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ན]]

བནན་བྱའི་དོན། བནག་བྱའི་དོན། བསྐན་བྱའི་དོན། བསྐམ་བྱའི་དྲིའམ་ཕྱག་
མཚན། བསྐར་བྱའི་མཇུག། བསྐན་བྱའི་མཚོན་ནམ་རུ་མ། བསྐབ་བྱའི་སྒྲིལ་ངན།
བསྐར་བྱའི་རུས། བསྐར་བྱའི་གོ་རིམ། བསྐལ་བྱའི་གོ། བསྐྱ་བྱའི་ཟན། །

བརྩ་པ་ཅ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཅ]]

བཅའ་བྱའི་བྱ། བཅལ་བྱའི་དོན། བཅག་བྱའི་ཆུ། བཅའ་བྱའི་སྒྲིང་ཕྱག། བཅུམ་
བྱའི་ལ། བཅར་བྱའི་གཡོག། བཅམ་བྱའི་གོས། བཅོ་བྱའི་གསེར། བཅོང་བྱའི་བོང་།
བཅོག་བྱའི་མཆིག། བཅམ་བྱའི་བྱ་བ། བཅད་བྱའི་ཞལ་ཁྲེ། བཅིག་བྱའི་དོ། བཅི་
བྱའི་གངས། བཅེ་བྱའི་གོགས། །

བརྩ་གཅིག་པ་ཇ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཇ]]

བཇང་བྱའི་ཕོ་ཉ། སྒྲོང་རུ་བཇང་བྱའི་དོན། བཇི་བྱའི་གདན་ནམ་ཟན། བཇུ་
བྱའི་ཁོ་བོ། བཇེ་བྱའི་སྒྲ།

བརྩ་གཉིས་པ་ཞ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཞ]]

བཞར་བྱའི་སྒྲ། བཞབ་བྱའི་དོན། བཞུ་བྱའི་མར། བཞུར་བྱའི་ཤིང་། བཞོག་བྱའི་
ཤིང་། བཞོ་བྱའི་འོ་མ། །

བརྩ་གསུམ་པ་ཟ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཟ]]

བཟའ་བྱའི་ཟས། བཟབ་བྱའི་མགོན། བཟླ་བྱའི་ཕྱགས། བཟླག་བྱའི་གཏམ། བཟེད་
བྱའི་ཟས། བཟློག་བྱའི་བྱད། བཟློ་བྱའི་གཏམ། བཟོ་བྱའི་ཤིང་། །

བརྩ་བཞི་པ་ར་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ར]]

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བྱ། བརྒྱག་བྱའི་དགུ། བརྒམ་བྱའི་ཁོག་པ། བརྒན་བྱའི་རྒྱས།
བརྒྲིང་བྱའི་མང་། །

བཅོ་ལྔ་པ་ཤ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཤ]]

བཤའ་བྱའི་ལྷག། བཤད་བྱའི་ཚོས། བཤལ་བྱའི་སྒྲོང་། བཤར་བྱའི་ནས། བཤང་བྱའི་
སྐབས། བཤག་བྱའི་སྒྲིག་བཤམ་བྱའི་སྒྲོན་མོ། བཤིག་བྱའི་རྫོང་། བཤུ་བྱའི་པགས་
པ། མེར་བཤུར་བྱའི་རྒྱས། བཤུམ་བྱའི་ཕྱག་བསྐལ། བཤུད་བྱའི་མཁུར་ཚོས།

བཤུག་བྱའི་ནོར། བཤེར་བྱའི་ཚིག་བཤོལ་བྱའི་འགྲུལ་། བཤོར་བྱའི་རི་དྲགས། །

བརྒྱ་དྲུག་པ་ས་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ས]]

བསང་བྱའི་རྩི་མ། བསམ་བྱའི་དོན། བསག་བྱའི་ཚིགས། བསལ་བྱའི་སྒྲིན། བསར་བྱའི་ཆས། བསབ་བྱའི་རྩན། བསིག་བྱའི་རལ་བ། བསིར་བྱའི་མདེའུ། བསུབ་བྱའི་རྩེས། བསུམ་བྱའི་ཁ། བསུ་བྱའི་མགོན། བསེད་བྱའི་བལ། བསོག་བྱའི་ནོར། བསྐང་བྱའི་མདའ། བསྐབ་བྱའི་བག་ཆགས། བསྐན་བྱའི་ཁྱེན། བསྐང་བྱའི་འཕྲིན། བསྐང་བྱའི་ཚོ། བསྐེ་བྱའི་ཟས། བསྐབ་བྱའི་ཞོ། བསྐང་བྱའི་མི། བསྐལ་བྱའི་ཆུང་མ། བསྐེ་བྱའི་རྩེས། བསྐེག་བྱའི་བུད་ཤིང་། བསྐོ་བྱའི་ཚོད་མ། བསྐབ་བྱའི་རིག་པ། བསྐད་བྱའི་ཟས། བསྐང་བྱའི་བསོད་སྟོམས། བསྐན་བྱའི་ཕྱོགས། བྱེན་དུ་བསྐང་བྱའི་ཤིང་། བསྐུ་བྱའི་སྒྲིག་ཕྱིར་བསྐོག་བྱ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

> དེ་ལྟར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་འདི་རྣམས་ལ། ཚིག་གོགས་དང་སྒྲུར་ནས་དཔེར་བཅོལ་པ་ནི་གོ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ་གཞན་དུ། བཀན་བྱ། བཀོལ་བྱ། བགམ་བྱ། བགད་བྱ། བཅར་བྱ། བཅང་བྱ། ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་པ་རྟོགས་པར་རུས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དཔེར་བཅོལ་དངོས་ནི་དེ་རྣམས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཆད་འགྱུར་གྱི་འཇུག་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འདྲེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་སྐབས་འདི་དག་དུ་བྱ་ཚིག་གིས་གསལ་མི་དགོས་པར་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་མཚོན་རུས་པ། གོས་སོགས་ལ་བགོ་བ་དང་། ཉ་ལ་བཅིབ་པ། ཆང་སོགས་ལ་བདུང་བ། སྒྲིམ་ལ་བརྒྱག་པ། བྱ་བ་ལ་བརྩམ་པ། ཟས་ལ་བཟའ་བ། བསྐབ་བྱ་ལ་བསྐབ་པ་སོགས་དང་། འཆད་འགྱུར་མ་ནིང་གི་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ། གདམ་བྱ་ལ་གདམ་པ། ལྷ་ལ་གཟན་པ། ཡུལ་ལ་གཟུང་བ་སོགས་དང་། མོ་དང་། ཤིན་དུ་མོའི་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་འདྲེས་པར་དེ་འདྲ་མང་དུ་འབྱུང་བ་གོ་དགོས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་སི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། བ་ཡིག་དངོས་པོ་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་ནི། བཀལ་བར་བྱ། བཀལ་ལོ། བཀྱིག་པར་བྱ། བཀྱིག་གོ་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། བཀལ་ལོ། བཀོལ་ལོ། བཀན་ནོ་ལ་སོགས་

པ་རྣམས་ནི། རོན་རྒྱ་བྱ་ཚིག་རྒྱུ་པ་ཡིན་ཀྱང་གོང་གི་རེའུ་མིག་ནང་རྒྱ་བྱ་ཚིག་
རྒྱུ་པ་ལས་འདི་རིགས་བཀོད་མེད། རོན་ཀྱང་བྱ་ཚིག་ལ་དཔེར་ན། བཀྲིག་།
བཀྲིག་པར་བྱ། བཀྲིག་གོ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱ་ཚིག་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་
སྟེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

> འདི་སྐབས། བརྒྱན། བསྐྱར། བཀལ། ལྟ་བུ་ན་ར་ལའི་མཐའ་ཅན་རྣམས་
ནི་འདས་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ད་དྲག་མི་འཐོབ་པས། བརྒྱན་ནོ། བསྐྱར་རོ།
བསྐྱལ་ལོ། ཞེས་བཙུང་པར་བྱ་ལ། བརྒྱན་ཏོ་ཞེས་སོགས་སྟེ་མི་འགྱུར་བར་ཤེས་
པར་བྱའོ། རྟེན་བཞིན་རྒྱ་མ་ཅིང་གི་འཇུག་པའི་སྐབས་སོགས་འཆད་འགྱུར་གྱི་བྱེད་
པ་དང་། བྱ་ཚིག་རྣམས་ཀྱི་སྒྲར་བསྐྱེད་སྒྲ་ལའང་དེ་དག་གི་ན་ར་ལའི་མཐའ་ཅིན་
གྱི་རྒྱུས་སྟེ་འཛིན་ཏོ། ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་ལས་པལ་ཆེར་ལ་ད་དྲག་
མི་འཐོབ་པར་ངེས་པས་ཏོ་ཡིག་གི་སྒྲ་བཙུང་པ་མེད་པ་ཉིད་རྟེན་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
འདི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེད་དང་། སྤང་གཞན་རྣམས་སྒྲོར་བའི་ཆོའང་འདིས་མཚོན་
ནས་རྒྱུ་དཔག་པར་བྱའོ། །

【ཉ་བ་ཡིག་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལས་ཚིག་གི་ཆེད་རྒྱ་འཇུག་པ།】²⁴

མིང་གཞི་ཀ་ཡིག་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་ཚིག་གི་དཔེར། 【ཀ།】

བཀལ་བར་བྱའོ། བཀལ་ལོ། བཀོལ་བར་བྱ། བཀོལ་ལོ། བཀལ་པར་བྱ། བཀལ་
ནོ། བཀྲིག་པར་བྱ། བཀྲིག་གོ། བཀྲོན་པར་བྱ། བཀྲོན་ནོ། བཀྲལ་བར་བྱ། བཀྲལ་
ལོ། བཀྲུ་བར་བྱ། བཀྲུའོ། བཀྲལ་པར་བྱ། བཀྲལ་གོ། བསྐྱལ་བར་བྱ། བསྐྱལ་
ལོ། བསྐྱར་བར་བྱ། བསྐྱར་ལོ། བསྐྱོར་བར་བྱ། བསྐྱོར་ལོ། བསྐྱུང་བར་བྱ། བསྐྱུང་
ལོ། བསྐྱར་བར་བྱ། བསྐྱར་ལོ། བསྐྱེད་པར་བྱ། བསྐྱེད་ནོ། བསྐྱལ་བར་བྱ། བསྐྱལ་
ལོ། བསྐྱུར་བར་བྱ། བསྐྱུར་ལོ། བསྐྱུར་བར་བྱ། བསྐྱུར་ལོ། བསྐྱི་བར་བྱ། བསྐྱིའོ། །
བསྐྱིལ་བར་བྱ། བསྐྱིལ་ལོ། བསྐྱུར་བར་བྱ། བསྐྱུར་ལོ། བསྐྱུང་བར་བྱ། བསྐྱུང་

24 བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཚིག་བྱ་ཚིག་རྒྱུ་པ་ཡིན།

དོ། །བསྐྱེད་པར་བྱ། བསྐྱེད་ནོ། །

མིང་གཞི་ག་ཡིག་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་ཚིག་གི་དཔེར། [[ག]]

དེ་བཞིན་དུ། བགམ་བྱ། བགད་བྱ་སོགས་སྤར་སྒྲིམ་པ་རྣམས་དང་གཞན་ལའང་
སྤར་ནས། བགམ་པར་བྱ། བགམ་མོ། །བགད་པར་བྱ། བགད་དོ། །སོགས་ཀླས་
པར་དཔེར་བཅོལ་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་སྐབས། བརྒྱན། བསྐྱར། བརྒྱལ། ལྷ་བྱ་ན་
ར་ལའི་མཐའ་ཅན་རྣམས་ནི་འདས་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ད་དུག་མི་འཐོབ་པས།
བརྒྱན་ནོ། །བསྐྱར་རོ། །བསྐྱལ་ལོ། །ཞེས་བཅོལ་པར་བྱའི། བརྒྱན་རྟོ་ཞེས་སོགས་
སྤྱི་མི་འཇུག་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་མ་ནིང་གི་འཇུག་པའི་སྐབས་སོགས་
འཆད་འཇུག་གི་བྱེད་པ་དང་བྱ་བའི་ཚིག་རྣམས་གི་སྤར་བསྐྱེད་སྒྲིམ་ལའང་དེ་དག་
གི་ན་ར་ལའི་མཐའ་ཅན་གི་རྩིས་སྤྱི་འཛིན་རྟོ། །ལྷ་བྱ་དམིགས་བསལ་འགའ་ཞིག་
ལས་པལ་ཆེར་ལ་ད་དུག་མི་འཐོབ་པར་ངེས་པས་རྟོ་ཡིག་གི་སྤྱི་བཅོལ་པ་མེད་པ་
ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། འདི་རིགས་གི་རྣམ་དབྱེད་དང་སྤང་གཞན་རྣམས་སྤྱིར་
བའི་ཆོའང་འདིས་མཚོན་ནས་རྩིས་སྤྱི་དཔག་པར་བྱའོ། །

༥ མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད། རྩོམ་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ནི་དངོས་པོ་
བདག་དང་གཞན་གཉི་ག་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེར་མ་གཏོགས་པའི་དུས་གསུམ་
ལས་ད་ལྷ་བ་སྤྱིན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་གོ།

【༡ ག་ཡིག་དངོས་པོ་བདག་བྱེད་པོ་ལ་འཇུག་པ】²⁵

དང་པོ་མིང་གཞི་ཅ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཅ]]

སོགས་སྤྱི་གཅིར་བ་པོ། གཅིར་བྱེད། གཅིན་གཅི་བ་པོ། གཅི་བྱེད། བར་དུ་གཅིར་
བ་པོ། གཅིར་བྱེད། སྤང་དུ་གཅུར་བ་པོ། གཅུར་བྱེད། ལག་པ་གཅུ་བ་པོ། གཅུ་
བྱེད། གཅོད་པ་པོ། གཅོད་བྱེད། རྩོ་བ་གཅོག་པ་པོ། གཅོག་བྱེད། །

གཉིས་པ་མིང་གཞི་ཉ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཉ]]

བཟང་ངན་གཉུལ་བ་པོ། གཉུལ་བྱེད། དོན་གཉེར་བ་པོ། གཉེར་བྱེད།

25 འདི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་བདག་སྤྱིན་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན།

བཟང་ཕྱིར་གཉོག་པ་པོ། གཉོག་བྱེད། །

གསུམ་པ་མིང་གཞི་ཏ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ད]]

ཁྱག་གཏར་བ་པོ། གཏར་བྱེད། རྟོར་གཏམ་པ་པོ། གཏམ་བྱེད། རྩ་གཏིག་པ་པོ། གཏིག་བྱེད། མགོ་གཏུམ་པ་པོ། གཏུམ་བྱེད། ཤིང་གཏུབ་པ་པོ། གཏུབ་བྱེད། མགོ་གཏུམ་པ་པོ། གཏུམ་བྱེད། ཤིང་གཏུབ་པ་པོ། གཏུབ་བྱེད། འབས་ལ་གཏུག་པ་པོ། གཏུག་བྱེད། སེ་མོལ་གཏོག་པ་པོ། གཏོག་བྱེད། གཞན་ལ་གཏོད་པ་པོ། གཏོད་བྱེད། རྟོར་གཏོང་བ་པོ། གཏོང་བྱེད། དམིགས་པ་གཏོད་པ་པོ། གཏོད་བྱེད། །

བཞི་པ་མིང་གཞི་ད་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ད]]

ཁ་གདང་བ་པོ། གདང་བྱེད། གདུང་བ་པོ། གདུང་བྱེད། ཐུག་པ་གདུ་བ་པོ། གདུ་བྱེད། མཚོན་གདེང་བ་པོ། གདེང་བྱེད། །

ལྷ་པ་མིང་གཞི་ན་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ན]]

འོག་ཏུ་གཞོན་པ་པོ། གཞོན་བྱེད།

དུག་པ་མིང་གཞི་ཅ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཅ]]

གཙག་བྱས་གཙག་པ་པོ། གཙག་བྱེད། ཤིང་གཙུབ་བྱེད། གཙུབ་པ་པོ། གཞོད་པས་གཙེར་བྱེད། གཙེར་བ་པོ། །

བདུན་པ་མིང་གཞི་ཞ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཞ]]

སྒྲོས་གཞིག་པ་པོ། གཞིག་བྱེད། ལམ་དུ་གཞུག་པ་པོ། གཞུག་བྱེད། ཤ་གཞུར་བ་པོ། གཞུར་བྱེད། ལྷག་གིས་གཞུ་བ་པོ། གཞུ་བྱེད། །

བརྒྱད་པ་མིང་གཞི་ཟ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཟ]]

ཕྱག་ལ་གཟར་བ་པོ། གཟར་བྱེད། གཟིར་བ་པོ། གཟིར་བྱེད། ལམ་དུ་གཟུར་བ་པོ། གཟུར་བྱེད།

དགུ་པ་མིང་གཞི་ཡ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཡ]]

གཡང་བ་པོ། གཡང་བྱེད། གཡབ་གཡུག་གཡོབ་པ་པོ། གཡོབ་བྱེད། ཟས་གཡོ་བ་པོ། གཡོ་བྱེད། གོས་གཡོག་པ་པོ། གཡོག་བྱེད། མིག་གཡོར་བ་པོ།

གཡོར་བྱེད། །

བརྩུ་པ་མིང་གཞི་ཤ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【ཤ】

གཡལ་གཤེབས་པ་པོ། གཤེབས་བྱེད། རྩུ་གཤོ་བ་པོ། གཤོ་བྱེད། ཤིང་གཤོག་པ་པོ། གཤོག་བྱེད། གཤེས་གཤོར་བ་པོ། གཤོར་བྱེད། མཚོད་པ་གཤོམ་པ་པོ། གཤོམ་བྱེད། །

བརྩུ་གཅིག་པ་མིང་གཞི་ས་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【ས】

དྲིལ་བྱ་གསེལ་བ་པོ། གསེལ་བྱེད། ལྷས་གསེག་པ་པོ། གསེག་བྱེད། གསུང་བ་པོ། གསུང་བྱེད། ཤིང་གསེ་བ་པོ། གསེ་བྱེད། རྩོར་གསོག་པ་པོ། གསོག་བྱེད། གསོད་པ་པོ། གསོད་བྱེད། མཐུང་གསོར་བ་པོ། གསོར་བྱེད། གསང་གཏམ་གསོང་བ་པོ། གསོང་བྱེད། རྩུང་གསོན་པ་པོ། གསོན་བྱེད། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

【༢ ག་ཡིག་བྱེད་ལས་ལ་འཇུག་པ】²⁶

མིང་གཞི་ཅ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【ཅ】

གཅར་བར་བྱེད། གཅར་རོ། གཅི་བར་བྱེད། གཅིལ། གཅིར་བར་བྱེད། གཅིལ། གཅུར་བར་བྱེད། གཅུར་རོ། གཅུ་བར་བྱེད། གཅུལ། གཅོད་པར་བྱེད། གཅོད་རོ། གཅོག་པར་བྱེད། གཅོག་གོ།

མིང་གཞི་ཉ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【ཉ】

གཉུལ་བར་བྱེད། གཉུལ་ལོ། གཉེར་བར་བྱེད། གཉེར་རོ། ཞེས་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་རྩུར་ཉི་དཔེར་བཞོད་པར་བྱལ། །

【༣ ག་ཡིག་དངོས་པོ་གཞན་བྱ་ཡུལ་སྟོན་པའི་ཆེད་རྩུ་འཇུག་པ།】

དང་པོ་ཅ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【ཅ】

གཅད་བྱའི་ཤིང་། གཅི་བྱའི་རྩུ། གཅིར་བྱའི་རྩུ། གཅོག་བྱའི་རོ། །

གཉིས་པ་ཉ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། 【ཉ】

26 འདི་ལ་བྱེད་ཆོག་ཟེར། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན།

གཉེན་བྱེ་ཟུག་། གཉེན་བྱེ་སྒྲོན་། གཉེན་བྱེ་དོན་། །
གསུམ་པ་ཏ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ྱ]]

གཏད་བྱེ་རྩལ་། གཏང་བྱེ་ཞོན་། གཏམས་བྱེ་སྒྲོན་། གཏིགས་བྱེ་ཆུ།
གཏིབ་བྱེ་སྒྲིན་། གཏུབ་བྱེ་ཤིང་། གཏུམ་བྱེ་མགོ། གཏུར་བྱེ་རྩལ་།
གཏུག་བྱེ་ཞབས། གཏོར་བྱེ་མེ་ཏོག།

བཞི་པ་ཏ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ད]]

གསོལ་བ་གདབ་བྱེ་ཡུལ། རྒྱས་གདབ་བྱེ་དངོས་པོ། གདགས་བྱེ་མིང་།
གདབ་བྱེ་ས་བོན། གདམས་བྱེ་གྲོས། གདམ་བྱེ་ཞོན་། གདིང་བྱེ་སྒྲན།
གདུལ་བྱེ་སེམས་ཅན། གདུ་བྱེ་ཐུག་པ། མེས་གདུང་བྱ། སྤང་ལ་གདེག་
བྱ། ངན་སོང་ལས་གདོན་བྱེ་སེམས་ཅན། གདོན་བྱེ་འདོན་པ། །

ལྷ་པ་ཙ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཅ]]

གཙག་བྱེ་ཤ། གཙུབ་བྱེ་མེ། གཙོར་བྱེ་དགའ། །

རྩལ་པ་ཞ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཞ]]

གཞལ་བྱེ་ཚད། གཞག་བྱེ་དངོས་པོ། གཞིག་བྱེ་དོན། གཞིབ་བྱེ་ཁུ་བ།
གཞིལ་བྱེ་ནད། གཞིབས་བྱེ་གལ། བྱང་རུ་བཞུག་བྱེ་མི། གཞུར་བྱེ་
དངོས་པོ། བྱེད་རུ་གཞུག་བྱེ་ལས། ལྷག་གིས་གཞུ་བྱ། གཞོམ་བྱེ་དགའ།
གཞོག་བྱེ་ཤིང་། གཞོལ་བྱེ་ལས། །

བདུན་པ་ཟ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཟ]]

གཟར་བྱེ་གོས། གཟབ་བྱེ་ལས། གཟན་བྱེ་གཟན་པ། གཟད་བྱེ་གོས།
གཟགས་བྱེ་བཅུད། གཟིར་བྱེ་བཞེགས། གཟུགས་བྱེ་གཟེར་བྱ། གཟུང་
བྱེ་ཡུལ། ཆོས་ལ་གཟུད་བྱེ་སྒྲེ་བོ། ལམ་གཟུར་བྱ། གཟེད་བྱེ་གཟན། །

བརྒྱད་པ་ཡ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཡ]]

གཡབ་བྱེ་གཡབ་མོ། གཡང་བྱེ་ཡིད། གཡོ་བྱེ་ཟུག་། གཡོག་བྱེ་གོས།
གཡོགས་ཞེས་པ་འདས་ཆོག་གོ།

དགུ་པ་ཤ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[ཤ]]

གཤག་བྱའི་ཤིང་། གཤེབས་བྱའི་གཡ།

བརྒྱ་པ་ས་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [ས]

གསང་བྱའི་བགེགས། གསང་བྱའི་ལྷགས། གསེལ་བྱའི་རྩེལ་བ། རུམ་བྱར་
གསེལ་བ། གསོ་བྱའི་བ། ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ།

【༤ ག་ཡིག་གཞན་བྱ་ཡུལ་གྱི་ལས་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ】²⁷

མིང་གཞི་ཅ་ཡིག་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་ཆོག་གི་དཔེར། [ཅ]

གཅད་པར་བྱ། གཅད་དོ། གཅི་བར་བྱ། གཅིའོ། གཅིར་བར་བྱ། གཅིར་རོ། །
གཅོག་པར་བྱ། གཅོག་གོ།

མིང་གཞི་ཉ་ཡིག་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་ཆོག་གི་དཔེར། [ཉ]

གཉག་པར་བྱ། གཉག་གོ། གཉུལ་བར་བྱ། གཉུལ་ལོ། གཉེར་བར་བྱ། གཉེར་རོ། །

མིང་གཞི་ཉ་ཡིག་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་ཆོག་གི་དཔེར། [ཉ]

གཏད་པར་བྱ། གཏད་དོ། གཏང་བར་བྱ། གཏང་རོ། ། སོགས་རིམ་བཞིན་
སྒྱར་ནས་དཔེར་བཅོལ་པར་བྱའོ།

【༧ ད་ཡིག་བདག་བྱེད་པ་པོ་ལ་འཇུག་པ།】

དང་པོ་ག་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [ག]

སྒྲུལ་མས་དགྱི་བ་པོ། དགྱི་བྱེད། ཉ་ཁ་དགྱ་བ་པོ། དགྱ་བྱེད། །

གཉིས་པ་ག་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [ག]

གཞན་དུ་དགར་བ་པོ། དགར་བྱེད། གད་མོ་དགོད་པ་པོ། དགོད་བྱེད། །

གསུམ་པ་པ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [པ]

དར་དཔྱང་བ་པོ། དཔྱང་བྱེད། མཚན་མར་དཔྱད་པ་པོ། དཔྱད་བྱེད། གཏིང་
དཔོག་པ་པོ། དཔོག་བྱེད།

བཞི་པ་བ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [བ]

དབྱིག་གིས་དབྱར་བ་པོ། དབྱར་བྱེད། རལ་གྱི་དབྱག་པ་པོ། དབྱག་བྱེད།

27 བྱ་ཆོག་སྟེ། བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཆོག་སྟོན་བྱེད་ཡིན།

པགས་པ་དགྲོལ་བ་པོ། དགྲོལ་བྱེད། །

ལྷ་པ་མ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ། [[མ]]

སྒྲིང་ནས་དམོད་པ་པོ། དམོད་བྱེད་ལ་སོགས་པའོ། །

【༡ ད་ཡིག་བྱེད་ཆོག་ལ་འཇུག་པ】

དགྲི་བར་བྱེད། དགྲིའོ། ། དགར་བར་བྱེད། དགར་རོ། དུ་བར་བྱེད། དུའོ།
སོགས་སྒྲ་མ་བཞིན་རྒྱ་སྒྲར་རོ། །

【༡ ད་ཡིག་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ】 28

[[ཀ]] དགྲི་བྱེད་མདོས་རིས། དུ་བྱེད་རྟ། [[ག]] དགར་བྱེད་གནས། དགག་
བྱེད་སྒྲོན། དགས་བྱེད་ཤིང་། དགལ་བྱེད་ཁལ་མ། དགབ་བྱེད་སྒྲོད། དགམ་བྱེད་
ཚོང་། དགང་བྱེད་བུམ་པ། དགུག་བྱེད་མགོན། དགོད་བྱེད་ཡི་གེ། དགོལ་བྱེད་
མདུད་པ། [[པ]] དཔག་བྱེད་སྒྲོག་གྱུར། དཔོག་བྱེད་ལུང་། དབྱང་བྱེད་དར།
དབྱད་བྱེད་ཡུལ། དབྱའ་བྱེད་སྒྲོན། [[བ]] དབལ་བྱེད་པགས་པ། དབབ་བྱེད་
ཆར། དབྱི་བྱེད་གངས། དབྱི་བྱེད་རི་མོ། དབྱང་བྱེད་ཆོར་མ། དབུག་བྱེད་ཤིང་།
དབུལ་བྱེད་རྩལ། དབུབ་བྱེད་བྱིམ། དབུབ་བྱེད་གདུགས། དབུག་བྱེད་རལ་གྱི།
དབུར་བྱེད་རས། དབྱེ་བྱེད་ཁ། དཔོ་བྱེད་ཆུ། དཔོག་བྱེད་ནོར། [[མ]] དམད་
བྱེད་ཉམ། ལ་སོགས་པ་རྒྱུས་སོ། །

【༡ ད་ཡིག་གཞན་བྱ་བ་ཅམ་ལ་འཇུག་པ】 29

[[ཀ]] དགྲི་བར་བྱ། དགྲིའོ། དུ་བར་བྱ། དུའོ། [[ག]] དགར་བར་བྱ།
དགར་རོ། དགག་པར་བྱ། དགག་གོ། དགལ་བར་བྱ། དགལ་འོ། དགོལ་བར་བྱ།
དགོལ་འོ། སོགས་སྒྲ་མ་བཞིན་རྒྱ་སྒྲར་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

༥ མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་རུས་ད་ལྷ་བ་སྒྲོན་པའི་ཆེད་རྒྱུ་འཇུག་པའི་དཔེར་མཆོན།

མ་ནིང་གི་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་པོ་དེ་བཤད་མ་ཐག་པའི་བདག་གཞན་གཉིས་པོ་
དེར་མི་གཏོགས་པའི་རུས་ད་ལྷ་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། བྱེད་པ་པོ་བདག་དང་

28 དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གཞན་བྱ་ཡུལ་སྒྲོན་པའི་དཔེར་བཞིན།

29 འདི་བྱ་ཆོག་སྟེ། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལས་སྒྲོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན།

འབྲེལ་བའི་བྱེད་པའི་ཚིག་གི་དཔེར་བཞིན་པ། དེ་ནམས་ཉིད་ཚིག་གྲོགས་གྱིས་
བསྐྱར་བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའང་དཔེར་ན། གཙར་བར་བྱེད། གཙར་
རོ། །དགྱི་བར་བྱེད། དགྱི་ལོ། །ཉལ་བྱ་ད་ཉལ་བའི་སྒྲ་ཡིན་མོད་གྱི། གཟུང་བར་བྱ།
གཟུང་རོ། །དགང་བར་བྱ། དགང་རོ། །ཉལ་བྱ་གཞན་གྱི་སྒྲ་ལའང་དེ་དང་ཤེད་
མཚུངས་ཡོད་པས་སྒྲར་སྒྲོབས་མཚུངས་གྱིས་བདག་གཞན་རུ་ཟླས་ཐེ་བའི་བདག་
སྒྲའི་ཁོངས་སུ་བཅུས་ནས་བཞིན་བྱེད་པས། འདིར་ནི་དོན་གྱིས་བདག་བྱེད་པའི་
ཚིག་ཡིན་ཡང་། གཞན་གྱི་སྒྲ་ལ་དེ་དང་ཤེད་མཚུངས་སྐྱར་རྒྱ་མེད་པས་གོང་སྒྲོས་
བདག་སྒྲའི་ཁོངས་སུ་སྐྱད་པར་མི་འོས་པའི། གཙར་གྱིན་སྒྲར་རོ། །གཙར་བཞིན་
པའོ། །དགྱི་ཡིན་འདུག་གོ། དགྱི་བཞིན་པའོ། །ཉལ་བྱ་སྒྲར་སྒྲོས་པའི་བདག་སྒྲའི་
བྱེད་ཚིག་དེ་ནམས་ཉིད། བཞིན་ཚུལ་ཚིག་གྲོགས་གྱི་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པས་
དཔེར་བཞིན་པར་བྱའོ། །

* མ་ནི་བདག་ད་མ་འོངས་ཕྱིར། ཞེས་པ་སྒྲོན་འཇུག་གི་མོ་ཡིག་འ་ནི། དངོས་པོ་
བདག་དང་། རུས་ད་ཉལ་བ་དང་མ་འོངས་པ་དག་སྒྲོན་པའི་ཕྱིར་འཇུག་གོ།

【༡ འ་ཡིག་དངོས་པོ་བདག་སྒྲོན་པའི་ཆེད་རུ་འཇུག་པ།】

【ཁ】 སྐད་པ་འཁལ་བ་པོ། འཁལ་བྱེད། ཁུར་འཁུར་བ་པོ། འཁུར་བྱེད། ལུས་
ལ་འཁྱུད་པ་པོ། འཁྱུད་བྱེད། ཐག་པས་འཁྲིག་པ་པོ། འཁྲིག་བྱེད། གཞན་
རུ་འཁྱེར་བ་པོ། འཁྱེར་བྱེད། གནས་སུ་འཁྲུ་བ་པོ། འཁྲུ་བྱེད། རྩོ་འཁྲུབ་བ་པོ།
འཁྲུབ་བྱེད། ལམ་རུ་འཁྲིད་པ་པོ། འཁྲིད་བྱེད། ཤིང་ལ་འཁྲིལ་བ་པོ། འཁྲིལ་
བྱེད། ཆགས་པས་འཁྲིག་པ་པོ། འཁྲིག་བྱེད། རི་མ་འཁྲུད་པ་པོ། འཁྲུད་བྱེད།
ཁྲིམ་ལ་འཁྲེན་པ་པོ། འཁྲེན་བྱེད།

【ག】 ཐེ་འགམ་བྱེད། འགམ་པ་པོ། འགྲགས་པ་པོ། འགྲགས་བྱེད། རྫོད་འགོངས་
པ་པོ། འགོངས་བྱེད། མགོ་འགོམས་པ་པོ། འགོམས་བྱེད། འགོག་པ་པོ། འགོག་
བྱེད། འགོད་པ་པོ། འགོད་བྱེད། འོད་འགྲེད་པ་པོ། འགྲེད་བྱེད། གཡུལ་འགྲེད་
པ་པོ། འགྲེད་བྱེད། བྱེན་རུ་འགྲོག་པ་པོ། འགྲོག་བྱེད། རྒྱ་འགྲེམ་པ་པོ། འགྲེམ་
བྱེད། མདུད་པ་འགྲོལ་པ་པོ། འགྲོལ་བྱེད།

【ཆ】 ཚཱ་འཆད་བྱེད། འཆད་པ་པོ། ཉེས་པ་འཆབ་པ་པོ། འཆབ་བྱེད། གནས་འཆའ་བ་པོ། འཆའ་བྱེད། འཆང་བ་པོ། འཆང་བྱེད། བྱིས་འཆའ་བ་པོ། འཆའ་བྱེད། ཞགས་པས་འཆིང་བ་པོ། འཆིང་བྱེད། དལ་གྱིས་འཆུ་བ་པོ། འཆུ་བྱེད། ཁས་འཆེ་བྱེད། འཆེ་བ་པོ། ལས་འཆོལ་བ་པོ། འཆོལ་བྱེད། ཟུང་འཆོས་བྱེད། འཆོས་པ་པོ།

【ཇ】 གློའམ་ཚད་གྱིས་འཇལ་བ་པོ། འཇལ་བྱེད། ལུ་བ་འཇིབ་པ་པོ། འཇིབ་བྱེད། མཚོད་ཉེན་འཇིག་པ་པོ། འཇིག་བྱེད། གོས་ལ་འཇུ་བ་པོ། འཇུ་བྱེད། ཉང་དུའམ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་པོ། འཇུག་བྱེད། ཐབས་གྱིས་འཇུན་པ་པོ། འཇུན་བྱེད། གནས་སུ་འཇོག་པ་པོ། འཇོག་བྱེད། ཤིང་འཇོག་པ་པོ། འཇོག་བྱེད། དག་འཇོམས་པ་པོ། འཇོམས་བྱེད།

【ཉ】 དག་ལ་འཐབ་པ་པོ། འཐབ་བྱེད། རྩེ་མར་འཐག་པ་པོ། འཐག་བྱེད། ཟས་ལ་འཐུ་བ་པོ། འཐུ་བྱེད། དུམ་བུར་འཐུབ་པ་པོ། འཐུབ་བྱེད། རྩ་འཐུང་བ་པོ། འཐུང་བྱེད། ཐུན་བུ་འཐུ་བ་པོ། འཐུ་བྱེད། ཐག་པས་འཐེན་པ་པོ། འཐེན་བྱེད། ཤ་འཐོག་པ་པོ། འཐོག་བྱེད། རྩ་འཐོར་བ་པོ། འཐོར་བྱེད།

【ད】 རྒྱུ་མ་འདག་པ་པོ། འདག་བྱེད། རྣམ་འདམ་བྱེད། འདམ་པ་པོ། འདུན་བྱེད། འདུན་པ་པོ། འདུད་བྱེད། འདུད་པ་པོ། འདུལ་བྱེད། འདུལ་བ་པོ། འདུ་བྱེད། འདུ་བ་པོ། འདེགས་བྱེད། འདེགས་པ་པོ། རྩེས་སུ་འདེད་པ་པོ། འདེད་བྱེད། འདེབས་བྱེད། འདེབས་པ་པོ། སྒྲ་བུ་འདོགས་བྱེད། འདོགས་པ་པོ། རྩེ་འདོན་པ་པོ། འདོན་བྱེད། གདམས་ངག་འདོམས་པ་པོ། འདོམས་བྱེད། གོམས་པའམ་རྩི་མ་འདོར་བྱེད། འདོར་བ་པོ། དྲ་བ་འདུལ་བྱེད། འདུལ་བ་པོ། ཁ་སྐད་འདྲི་བ་པོ། འདྲི་བྱེད། རྣམ་གྱིས་འདྲིད་པ་པོ། འདྲིད་བྱེད། ཤིང་འདུད་བྱེད། འདུད་པ་པོ། ལུང་འདུ་བ་པོ། འདུ་བྱེད། རྩ་འདྲིག་པ་པོ། འདྲིག་བྱེད། གནས་ནས་འདྲེན་པ་པོ། འདྲེན་བྱེད།

【པ】 རྩེ་འཕུལ་བ་པོ། འཕུལ་བྱེད། མདའ་འཕེན་པ་པོ། འཕེན་བྱེད། དར་འཕུར་བ་པོ། འཕུར་བྱེད། གཞན་ལ་འཕུ་བ་པོ། འཕུ་བྱེད། ཐལ་བ་འཕུག་པ་པོ།

པོ། འབྲུག་བྱེད། རྩོམ་འཇུག་པ་པོ། འཇུག་བྱེད།

[[བ]] ལས་ལ་འབད་པ་པོ། འབད་བྱེད། སྒྲ་འབལ་བ་པོ། འབལ་བྱེད། ཤིང་འབིགས་པ་པོ། འབིགས་བྱེད། རྩོམ་འབྲུལ་བ་པོ། འབྲུལ་བྱེད། བྱིས་འབྲུབས་པ་པོ། འབྲུབས་བྱེད། རྩུང་ངམ་རྩུང་འབྲུད་པ་པོ། འབྲུད་བྱེད། ཆར་འབེབས་པ་པོ། འབེབས་བྱེད། གདམས་ངག་འབོགས་བྱེད། འབོགས་པ་པོ། བྱིང་ནས་འབོད་པ་པོ། འབོད་བྱེད། ཕྱིར་འབོར་བ་པོ། འབོར་བྱེད། རི་མོ་འབྱིད་པ་པོ། འབྱིད་བྱེད། གནས་ནས་འབྱིན་པ་པོ། འབྱིན་བྱེད། རྩོམ་འབྲུག་པ་པོ། འབྲུག་བྱེད། སྒྲ་འབྱིད་པ་པོ། འབྱིད་བྱེད། འབྱེ་བ་པོ། འབྱེ་བྱེད། བྱེས་འབྱོག་པ་པོ། འབྱོག་བྱེད། རྩུ་འབྱོ་བ་པོ། འབྱོ་བྱེད། ས་ལ་འབྲད་པ་པོ། འབྲད་བྱེད། རྩུ་འབྱོ་བ་པོ། འབྱོ་བྱེད། ས་ལ་འབྲད་པ་པོ། འབྲད་བྱེད། གྲངས་འབྲིད་པ་པོ། འབྲིད་བྱེད། ཡི་གེ་འབྲི་བ་པོ། འབྲི་བྱེད། འཛང་འབྲུ་བ་པོ། འབྲུ་བྱེད། ལྷང་བྱ་འབྲུད་པ་པོ། འབྲུད་བྱེད། རྩེས་སྒྲ་འབྲེང་བ་པོ། འབྲེང་བྱེད།

[[ཆ]] ཕྱག་འཆལ་བ་པོ། འཆལ་བྱེད། སྒྲིན་པ་འཆབ་པ་པོ། འཆབ་བྱེད། རྩུ་འཆག་པ་པོ། འཆག་བྱེད། ཏིལ་འཆོར་བ་པོ། འཆོར་བྱེད། ཟས་འཆོད་པ་པོ། འཆོད་བྱེད། གཞན་ལ་འཆོ་བ་པོ། འཆོ་བྱེད། རྩོམ་འཆོལ་བ་པོ། འཆོལ་བྱེད། རྩོང་འཆོང་བ་པོ། འཆོང་བྱེད། ཕྱགས་འཆོ་བ་པོ། འཆོ་བྱེད། རྩོ་བས་འཆོག་པ་པོ། འཆོག་བྱེད། ལྷས་འཆོ་བ་པོ། འཆོ་བྱེད།

[[ཇ]] དངོས་པོ་འཛིན་པ་པོ། འཛིན་བྱེད། རྩོད་རུ་འཇུད་པ་པོ། འཇུད་བྱེད། རྩོ་བ་འཇུགས་པ་པོ། འཇུགས་བྱེད། ལྷང་རུ་འཇུལ་བ་པོ། འཇུལ་བྱེད། རྩོད་འཛིད་པ་པོ། འཛིད་བྱེད། བྱེན་རུ་འཛིག་པ་པོ། འཛིག་བྱེད། ལ་སོགས་པ་རྩུ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བཀོད་པ་ནས་མཁོ་གོང་སྒྲིས་ལྟར་གང་ཞིག་ལས་སམ་བྱ་བ་དེ་ལས་ངེས་པར་ཐ་དད་པར་གྱུར་པའི་བདག་བྱེད་པ་པོའི་ཆོག་ལྟེ། འདིར་བསྟན་གྱི་དཔེར་བཞེད་དངོས་ཡིན་ནོ། །

【༡ འ་ཡིག་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱེད་ལས་སྒྲིན་པའི་ཆེད་རུ་འཇུག་པ།】

ཞར་ལས་གང་ཞིག་ལས་སམ་བྱ་རྩུ་དེ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ལྟར་སྒྲིང་བའི་བྱེད་པ་

པོའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་པལ་ཆེར་འས་འཕུལ་ཅན་རྒྱ་ཤེས་དགོས་ཏེ།

[[ཁ]] དཔེར་ན། རྟེན་ལ་འཁར་བ་པོ། འཁར་བྱེད། རག་འཁུན་པ་པོ། འཁུན་བྱེད། གདན་ལ་འཁོད་པ་པོ། འཁོད་བྱེད། འཁོར་བར་འཁོར་བ་པོ། འཁོར་བྱེད། ལུས་འཁྱར་བ་པོ། འཁྱར་བྱེད། ལུལ་རྒྱ་འཁྱམས་པ་པོ། འཁྱམས་བྱེད། གཡས་སུ་འབྱིལ་བ་པོ། འབྱིལ་བྱེད། ལྷུར་བར་འཁྱུག་པ་པོ། འཁྱུག་བྱེད།

[[ག]] འགྱིང་བ་པོ། འགྱིང་བྱེད། རྟོག་པ་འགྱུ་བ་པོ། འགྱུ་བྱེད། གནས་འགྱུར་བ་པོ། འགྱུར་བྱེད། བྱིམ་རྒྱ་འགྲིམ་པ་པོ། འགྲིམ་བྱེད། ལམ་རྒྱ་འགོ་བ་པོ། འགོ་བྱེད།

[[ཆ]] འཆག་སར་འཆག་པ་པོ། འཆག་བྱེད། ཤར་ནས་འཆར་བ་པོ། འཆར་བྱེད། འཆི་བ་པོ། འཆི་བྱེད།

[[ཇ]] འཇུག་པ་པོ། འཇུག་བྱེད། [[མ]] ཕྱིར་འཛོན་པ་པོ། འཛོན་བྱེད།

[[ད]] ལྷ་ངན་འདལ་བ་པོ། འདལ་བྱེད། ཚྲིགས་སུ་འདུ་བ་པོ། འདུ་བྱེད། ལྷན་ལ་འདུག་པ་པོ། འདུག་བྱེད། ལྷོངས་སུ་འདེང་བ་པོ། འདེང་བྱེད། ལྷོ་འདྲོག་པ་པོ། འདྲོག་བྱེད།

[[པ]] གནས་ལས་འཕག་པ་པོ། འཕག་བྱེད། འཕར་བ་པོ། འཕར་བྱེད། གནམ་རྒྱ་འཕུར་བ་པོ། འཕུར་བྱེད། གོང་རྒྱ་འཕོ་བ་པོ། འཕོ་བྱེད། ལྷོངས་སུ་འཕུན་པ་པོ། འཕུན་བྱེད། རྒྱང་མེད་འཕྲེ་བ་པོ། འཕྲེ་བྱེད། རྣམ་མཁར་འཕྱོ་བ་པོ། འཕྱོ་བྱེད།

[[བ]] སར་འབབ་པ་པོ། འབབ་བྱེད། རང་ཉིད་འབར་བ་པོ། འབར་བྱེད། འབྱུང་བ་པོ། འབྱུང་བྱེད། འབྱོན་པ་པོ། འབྱོན་བྱེད། གཞན་རྒྱ་འབྱོལ་བ་པོ། འབྱོལ་བྱེད། རྩིས་སུ་འབྲང་བ་པོ།

འབྲང་བྱེད། འབྲོས་བྱེད། འབྲོས་པ་པོ། [[ཐ]] འཇུལ་བ་པོ། འཇུལ་བྱེད། བཞིན་འཇུམ་པ་པོ། འཇུམ་བྱེད། ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའང་དཔེར་ན་འཁོར་བར་འཁོར་རྒྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ཞིང་།

འཁོར་བ་པོ་འམ་འཁོར་བྱེད་ཀྱང་འཁོར་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་དེར། སེམས་ཅན་ཉིད་ལས་གཞན་རྒྱ་མི་དམིགས་པས་བྱེད་པོ་དང་།

བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ཆ་ནས་འཁོར་བ་པོ་འམ་འཁོར་བྱེད་ཅེས་འཕུལ་ཅན་རྒྱ་སྒྲིག་པ་ཡིན་གྱི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ནི་དེ་ལྟར་

སྒྲིག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྩ་མཁན་གྱིས་འཁོར་ལོ་སྐྱོར་བའི་ཆེ་སྤྱི་ལྟོག་
ནས་འཁོར་བ་བྱེད་པ་པོ་ལ་ལྟོས་ཀྱང་དེ་མི་བཞེད་པར་འཁོར་བཞིན་པའི་གནས་
སྐབས་ཙམ་བཞེད་པའི་ཆེ་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཐ་མི་དད་པའི་དབང་གིས་
རྩ་མཁན་གྱི་འཁོར་ལོ་འཁོར་བ་ཞེས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་མཚོན་ནས་བཞེད་
བྱའི་གནས་སྐབས་དང་བསྐྱེད་ཏེ་ཚེད་བྱེད་གྱི་ཆོག་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་རྣམས་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

【 ༡ འ་ཡིག་བྱེད་ཆོག་གི་ཆེད་དུ་འབྲུག་པ། 】

རྩོམ་འབྲུག་མོ་ཡིག་བདག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་འབྲུག་པ་ནི།
[[ཁ]] སྤྱད་པ་འཁལ་བར་བྱེད། འཁལ་ལོ། འཁུར་བར་བྱེད། འཁུར་རོ། འཁུད་
པར་བྱེད། འཁུད་དོ། འཁྲིག་པར་བྱེད། འཁྲིག་སོ། འཁྲེར་བར་བྱེད། འཁྲེར་རོ། །
འཁྲབ་པར་བྱེད། འཁྲབ་སོ། འཁྲིད་པར་བྱེད། འཁྲིད་དོ། འཁྲིལ་བར་བྱེད། འཁྲིལ་
ལོ། འཁྲིག་པར་བྱེད། འཁྲིག་སོ། འཁུད་པར་བྱེད། འཁུད་དོ། འཁྲེན་པར་བྱེད།
འཁྲེན་ནོ། [[ག]] འགམ་པར་བྱེད། འགམ་སོ། འགྲགས་པར་བྱེད། འགྲགས་སོ།
ཞེས་སོགས་སྡེ་མ་བཞིན་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་བར་བྱའོ། །

【 ༢ འ་ཡིག་དུས་ད་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འབྲུག་པ། 】

རྩོམ་འབྲུག་གི་མོ་ཡིག་སྤྱད་བཤད་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་མ་བསྐྱས་པའི་
དུས་ད་ལྟ་བར་འབྲུག་པ་ནི། མ་ནིང་གི་འབྲུག་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་སྟོས་
མ་ཐག་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་གཉི་གའི་བྱེད་ཆོག་རྣམས་ལ་
ཆོག་སྟོགས་གྱིས་བསྦྱར་བ།

[[ཁ]] འཁལ་བཞིན་པ། འཁལ་གྱིན་སྤྱང་། འཁུར་བཞིན་པ། འཁུར་གྱིན་སྤྱང་།
འཁུད་བཞིན་པ། འཁུད་གྱིན་འདུག་སོགས་དང་། འཁར་བཞིན་པ། འཁར་གྱིན་
འདུག་འཁུན་བཞིན་པ། འཁུན་གྱིན་འདུག་འཁོད་བཞིན་པ། འཁོད་གྱིན་སྤྱང་།
སོགས་སྡེ་མ་བཞིན་རྒྱས་པར་སྦྱར་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

【 ༣ འ་ཡིག་དུས་མ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འབྲུག་པ། 】

རྩོམ་འབྲུག་གི་མོ་ཡིག་སྤྱད་བཤད་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་མ་བསྐྱས་པའི་དུས་

མ་འོངས་པའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་བྱེད་པོ་
 གཞན་མེད་པ་དང་། རགས་པར་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་རྒྱ་མི་སྤང་བའི་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་
 ཆོག་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན། [[ཁ]] བྱིས་ལ་འཁར་བར་འབྱུར། གཞན་རྒྱ་འབྱུར་
 བར་འབྱུར། ཡུལ་རྒྱ་འབྱུར་མས་པར་འབྱུར། འོད་འབྱིམས་པར་འབྱུར། རྩ་
 འབྱིལ་བར་འབྱུར། གོས་ལ་འབྱི་བར་འབྱུར། གཡོག་རྒྱ་འབྱུལ་བར་འབྱུར།
 རང་བཞིན་འབྱུན་པར་འབྱུར། བག་འབྱུམས་པར་འབྱུར། གལ་གྱིས་འབྱུ་བར་
 འབྱུར། སྒོག་འབྱུག་པར་འབྱུར། སྤི་མ་འབྱུ་བར་འབྱུར། སྦྱ་འབྱུང་བར་འབྱུར།
 ལུས་ལ་འབྱེམ་པར་འབྱུར། འཁོར་བར་འཁོར་བར་འབྱུར། གདན་ལ་འཁོད་པར་
 འབྱུར། སྒན་རྒྱ་འཁོལ་བར་འབྱུར། ཤིང་འཁྱོག་པར་འབྱུར། ལུས་འཁྱོར་བར་
 འབྱུར། རྩ་མཆོ་འཁྱོམ་པར་འབྱུར། གནས་སུ་འཁྱོལ་བར་འབྱུར། རོལ་མོ་འཁྱོལ་
 བར་འབྱུར། སོགས་དང་། [[ག]] དེ་བཞིན་རྒྱ། འགག་འགས། འགྱིམ། འགྱིབ།
 འགྱིལ། འགྱུལ། འགྱུམ། འགྱུ། འགྱུར། འགྱུབ། འགྱེས། འགྱེལ། འགྱོ། འགྱོ། འགྱོ།
 [[མ]] འཆར། འཆད། འཆག་འཆབ། འཆོ། འཆུས། [[ཅ]] འཇིགས། འཇིག
 འཇུ། འཇུག་འཇོ། [[ཉ]] འཛོན། འཛོབ། འཛད་ལ། འཛག་འཛུ། འཛུག་འཛོང་།
 [[པ]] འཕར། འཕག་འཕུན། འཕུང་། འཕུད། འཕྱ། འཕུག་འཕྱ། འཕྱ། འཕྱ།
 [[བ]] འབབ། འབུམ། འབུར། འབུང་། འབུལ། འབུང་། འབྱིང་། འབྱ། འབྱ།
 འབྱིམ། འབྱུང་། འབྱེད། འབྱེར། འབྱོངས། འབྱོར། འབྱོས། [[ཆ]] འཆོལ། འཆོ།
 འཆོབ། [[ཇ]] འཇོག་འཇོར། འཇོམ། ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
 དེ་དག་ལ་འང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཆོག་གོགས་སམ་བྱ་ཆོག་གིས་གསལ་མི་དགོས་པར་
 སྐབས་འདིའི་དཔེར་བཞིན་རྒྱ་རུང་བ་དཔེར་ན། འགག་ །འབྱུར། འབྱུབ། འབྱུ་ལྟ་
 བྱ་སྟེ། དེ་དག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྱེལ་བ་ཡིན་ན། དགག་ །བསྐྱུར།
 བསྐྱུབ། བསྐྱུ་ལྟ་བུ་ཐེབ་སྒྲོར་གཞན་འཛོལ་ཅིང་། བྱེད་པ་ད་ལྟ་བ་བཞིན་ན། འགོག་
 པར་བྱེད། འབྱུར་བར་བྱེད། འབྱུབ་པར་བྱེད་སོགས་ཐོབ་པས་འབྱུལ་གཞི་མེད་པ་
 དང་། འགའ་ཞིག་ནི་ཆོག་གོགས་སམ་བྱ་ཆོག་དང་བཅས་པས་འདི་སྐབས་ཀྱི་
 དཔེར་རུང་བ། དཔེར་རྒྱ། འབྱུན། འཆག་འཛག་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རང་

བཞིན་གྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར། རང་ཉིད་འཆག་པར་འགྱུར། རང་འདག་པར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་སྒྱུར་ན། བྱེད་པོ་གཞན་མི་མངོན་པ་སོགས་གསལ་བའི་བདག་ཏུ་འགྱུར་བས། སྐབས་འདིའི་དཔེར་བུར་ཞིང་གཞན་ཏུ་དེ་རྒྱུ་མས་ཆོག་གོགས་མེད་པ་ཉིད་བྱ་ཆོག་སྱི་ཙམ་ཏུ་གྱུར་པས་དཔེར་མི་བུར་བ་དང་། བདག་གིས་འཇུག་པར་བྱེད། རྒྱུ་བས་འཆག་པར་བྱེད། འདག་ཆལ་གྱིས་འདག་པར་བྱེད། སོགས་སྒྱུར་ན་འང་མི་བུར་བ་ལྟ་བུ་ཞིབ་མོར་བྱེ་བྲག་སྒྲིབ་ནས་རྟོགས་དགོས་ཤིང་འདིར་སོ་སོའི་དཔེར་བཅོལ་བྱས་པར་འགོད་པ་ཡི་གས་འཇིགས་པས་སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་ངོ་། །

༥ བེན་ཏུ་མོ་ནི་མཉམ་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྒྲིབ་འཇུག་གི་བེན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ནི་སྒྲུར་བཤད་པའི་བདག་གཞན་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་སྒྲིབ་མཚུངས་པ་ཉིད་བསྒྱུབ་པའི་ཕྱིར་འཇུག་གོ།

དེས་ན་དཔེར་བཅོལ་གྱང་བདག་གཞན་དང་ཏུས་གསུམ་ལ་སོ་སོར་མི་དགོས་པས་ཅི་རིགས་པར་སྒྲིབ་གཅིག་ཏུ་འགོད་ན། [[ཁ]] མཁས་པར་བྱས། མཁས་པ། མཁས་པར་བྱེད། མཁས་བྱ། མཁས་པར་བྱ། མཁས་པར་གྱུར། མཁས་བཞིན་པ། མཁས་པར་འགྱུར། ལྟ་བུ་ཀུན་ལ་སྒྱུར་ཏེ། མཁང་། མཁང་། མཁེན། མཁེགས། མཁོ། [[ག]] མགར། མག། མགྲོགས། ༥ མངལ། མངག་མངགས། མངོན། [[ཆ]] མཆི། མཆིས། མཆེད། མཆོད། [[ཇ]] མཇལ། [[ཉ]] མཉན། མཉམ། མཉེས། མཉེན། མཉེ། [[ཐ]] མཐུན། མཐུད། མཐོ། མཐོལ། མཐོང་། [[ད]] མདུད། [[མ]] མཚན། མཚར། མཚུངས། མཚོན། [[ང]] མཇོང། མཇོལ། མཇོངས། མཇོས། ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་མས་སོ། །དེར་ཡང་མངགས་དང་མཆིས་སོགས། འདས་ཆོག་ལ་བྱེད་པར་ཡོད་པ་རྒྱུ་མས་ནི་རྟོགས་འཇུག་གི་བྱེད་པ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་འཇུག་མ་ཡིག་གི་འཇུག་པ་མི་མཉམ་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིབ་མེད་ངོ་། །

ཤིན་རྒྱུ་མོ་མ་ཡིག་མ་ཉམ་པ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་རེའུ་མིག

ཐ་དད་ འདས་པ	མིང་རྒྱུང་ བདག	བྱེད་ཆོག	དངོས་ པོ་གཞན	བྱ་ཆོག	ཐ་མི་དད་ པའི་འདས་པ	ད་ལྟ་བ	མ་འོངས་ པ
མ་ཁས་ པར་བྱས	མ་ཁས་ པ།	མ་ཁས་ པར་བྱེད	མ་ཁས་ བྱ།	མ་ཁས་ པ་བྱ།	མ་ཁར་པར་ གྱུར།	མ་ཁས་ བཞིན་པ	མ་ཁས་ པར་འགྱུར

དེ་ལྟར་སྲིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་རྒྱ་པོད་སྐད་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱ་ཆོག་གི་རིགས་རྣམས་ཇི་
ལྟར་བརྟགས་པའི་ཐབས་ལམ་རྒྱུང་ཟུང་རྒྱས་པར་བཀོད་ནས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་།
པོད་སྐད་གྱི་བྱ་ཆོག་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་གྱི་བྱ་ཆོག་ནང་རྒྱ་འདུས་པས་མ་ཁས་
སྟེ། འདི་ནི་པོད་སྐད་རྒྱ་བྱ་ཆོག་གི་རིགས་རྣམས་ཇི་ལྟར་དབྱེ་བ་དང་། སྟོན་
འཇུག་གི་སྟོན་པ་བྱ་ཆོག་རྣམས་རྒྱས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཇི་ལྟར་གནས་ཚུལ་བསྟན་
པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་པ། རིགས་ལམ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་ཆོག་ལ་དངོས་
ལས་རྒྱས་གསུམ་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་དང་། རྒྱས་གསུམ་ཁོ་ནར་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་གི་
དབྱེ་ཚུལ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་མི་དད་པའི་དབྱེ་བ། བྱ་ཆོག་ལ་རྒྱས་
གསུམ་སྦྱར་དང་། བྱ་བྱེད་ཐོར་བྱ་བཅས་གྱི་དབྱེ་བ། བྱ་ཆོག་དབྱེ་བ་དབྱུ་ལྟ་
དང་། བདུན་ལྟ། ལྟ་ལྟ། ལྟ་ལྟ་བཅས་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྒྱས་གསུམ་
གཟུགས་འགྱུར་དང་། གཟུགས་མི་འགྱུར་སྟོན་གྱི་དབྱེ་ཚུལ་བཅས་པ་རྣམས་གྱི་
དོན་མདོར་བསྟུན་ནས། བྱ་ཆོག་དེ་དག་རྒྱས་གསུམ་ཆོག་སྟོན་གྱི་དབང་གིས་
ནང་གསེས་གྱི་འདས་པའི་འདས་པ་དང་། འདས་པའི་ད་ལྟ་བ། འདས་པའི་མ་
འོངས་པ་སྟོན་དབྱེན་སྐད་རྒྱ་དབྱེ་བ་ཇི་ཡོད་དེ་དག །པོད་སྐད་ལ་ཡང་ཡོད་
པར་མཐོང་པས་ཞིབ་རྒྱ་དབྱེ་འོས་སོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། རྟོན་མིའི་ཞལ་ཁྱུང་གི་ཨེ་བྱུང་བྱུང་རྒྱུ་བྱེད་པ།

> འདིར་སྐུ་ཞབས་ཆོ་རྟན་ཞབས་རྒྱུང་གིས་སྲིད་ཀྱི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་བྱ་ཆོག་གི་
རྣམ་གཞག་རྣམས་ལ་ཞིབ་རྒྱ་དབྱེད་ནས། བྱ་བྱེད་གྱི་ལས་ཆོག་སྟོན་ལ་ཨེ་བྱུང་
བྱུང་རྒྱུ་རིགས་ལམ་གྱི་དྲི་བ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ལ་ཨ་མདོ་འཇམ་དབྱངས་

གྲགས་པས་དྲིས་ལན་བཏབ་པ་དེ་སྒྲོ་གསར་ལས་དང་པོ་པ་ན་མས་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྲོ་འབྱེད་པ་ལ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་ནས་འདིར་བཀོད་པར།

【༧】 སྒྲོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་རྩས་འདས་པ་ཁོ་ན་སྒྲོན་པས་ཞེ་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ། བསྐྱར་བར་བྱ་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རྩས་འདས་པ་སྒྲོན་པའི་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་རྩས་མ་འོངས་པ་སྒྲོན་པའི་ལས་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༨】 སྒྲོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཐོབ་པའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་གང་རུང་ཡིན་ན་བྱ་ཚིག་ཁོ་ནས་ཞེ་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། བཙོན། བསྐྱགས། བསྐྱོད་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བྱེད་ཚིག་ལའང་འཇུག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྩས་གསུམ་རྩ་གཞུགས་མི་འགྱུར་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༩】 སྒྲོན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་ཐོབ་པའི་ལས་ཚིག་གི་རྩས་སྒྲོན་བྱེད་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ནས་ཞེ་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ཞོ་སྟགས་དགྲགས། རུམ་བར་གཏུབས་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༡༠】 སྒྲོན་འཇུག་འ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་གཞན་ལ་སྦྱར་བའི་བྱ་ཚིག་ལ་མི་འཇུག་པས་ཞེ་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། འཆའ་བྱ། འཆའ་བྱེད་ལྟ་བུའི་འཆའ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་བདག་གཞན་གཉིས་ཀར་བྱེད་མེད་རྩ་འཇུག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། རྩས་གསུམ་རེའུ་མིག་འགར། བཅའ་བྱ། འཆའ་བྱེད་ཅེས་བྲིས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གིས་མཛོད་པའི་ཐོན་མའི་དགོངས་རྒྱུ་ཀྱི་རྩས་གསུམ་རེའུ་མིག་ལས། རུས་པའམ་བཅའ་བའི་རིགས། འཆའ་བྱ། འཆའ་བྱེད། འཆོས་བྲིན། འཆོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན།

【༡༡】 སྒྲོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཐོབ་པའི་རྩས་གསུམ་སྒྲོན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་ཁོ་ནས་ཞེ་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། མདའ་འཕངས། གཞན་རྩ་འཕོས་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་མ་འོངས་པ་སྒྲོན་པའི་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁྱོད་འདས་པ་སྒྲོན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། 【མ་བྱལ་སྟེ། མ་

ནི་བདག་ད་མ་འོངས་ཕྱིར། ཞེས་ཚུན་འཇུག་མོ་ཡིག་དུས་ད་ལྟ་བུ་ལ་འཇུག་པ་ཅ་བའི་དངོས་
བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།]

【ཆ】 མགོ་ཅན་གྱི་འདས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ཚུན་འཇུག་ངེས་ཅན་དུ་ཡོད་པས་
ཨེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དྲི་བས་སྤྲུགས། རུལ་སྤྲུགས་སྤྲུགས་ལྟ་བུ་དེ་དེ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་ཚུན་འཇུག་ངེས་ཅན་དུ་ཡོད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཚུན་འཇུག་གཏན་ནས་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【ཇ】 ཚུན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཐོབ་རུང་བའི་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་ཚུན་བྱེད་ཡིན་ན་
ཁྱོད་གྱི་ཚུན་འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ལམ་སྟོལ་
སྤྲུགས་ལ་གདོད་བྱ་དང་བཏོད་བྱ་གཉིས། མང་པོའི་ནང་ནས་གདམ་བྱ་དང་
བདམ་བྱ་གཉིས་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གདམ་ང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་གསད་བྱའི་དགྲ་དང་། གཅད་བྱའི་ཤིང་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག།
འདི་གཉིས་ལ་ཚུན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཐོབ་རུང་བ་འདྲ་ཡང་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །
དེ་ཡང་གསལ་པོར་བཤད་ན། ཚུན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཐོབ་རུང་བ་ཞེས་པ་ནི་རྟགས་
འཇུག་གི་ཅ་ཚིག་དུ། མོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཚིག་
ཟིན་ལྟར་ན། བསད་བྱའི་དགྲ། བཅད་བྱའི་ཤིང་ཞེས་ཚུན་འཇུག་མོ་ཡིག་སྟེ། བ་
ཡིག་ཐོབ་པ་འདྲ་ཡང་། དེ་ལྟར་མི་འཐོབ་པར་གསད་བྱའི་དགྲ། གཅད་བྱའི་
ཤིང་ཞེས་ཚུན་འཇུག་མ་ནིང་ག་ཡིག་ཐོབ་དགོས་པ་ནི་ཁོང་གི་བཞེད་པ་མཐར་
ཐུག་ཡིན། [འདིར་ཅི་བདེར་འཇུག་ཚིག་པ་ལས་བ་ཡིག་མི་ཐོབ་པ་མིན་ཏེ། ལྷག་བསད་
དང་། ཤིང་བཅད་ལྟ་བུ་མིང་ཚིག་སྐབས་ཚུན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།]

【ཉ】 ཚུན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་གང་རུང་གི་ལས་ཚིག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་
འདས་ཚིག་གི་ཚུན་འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། རྟོག་
རྟེན་སུ་དཔགས། བད་གྱིས་གསྐྱབས་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་
འདས་ཚིག་ལ་བ་ཡིག་མི་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【ཏ】 མགོ་འདོགས་མེད་པའི་མིང་གཞིའི་འདས་ཚིག་ག་ང་བ་མ་གང་རུང་གི་
རྟེན་འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་སའི་ཡང་འཇུག་ཐོབ་པས་ཨེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་

བྱལ་སྟེ། བཀའ་པལ། ས་ཐོན་བཏབ་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་སའི་
ཡང་འཇུག་མི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【ཐ】 རྩ་ར་ལའི་རྗེས་འཇུག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ད་དྲག་ཐོབ་པས་ཞི་
བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། སྒྲན། གཞལ། དགར་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག།
ཁྱོད་ལ་ད་དྲག་མི་འཛོལ་པའི་ཕྱིར་རོ།

【ད】 ད་དྲག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་འདས་ཚིག་དང་སྐལ་ཚིག་གང་རུང་
ཡིན་པས་ཞི་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ཤིན་ད་རྟ་དང་། ཀུན་ད་རྟ་ལྟ་བུའི་མི་
ཟད་པའི་ཚིག་རྒྱན་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་འདས་ཚིག་དང་སྐལ་ཚིག་
གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ་འདས་ཚིག་དང་སྐལ་ཚིག་གང་རུང་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལས་ཚིག་
ཡིན་པས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【ན】 ལས་ཚིག་སྟོན་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཡི་གེ་རང་ཡིག་ལས་གཞན་
རྟ་མི་འགྱུར་བས་ཞི་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། གཞུག་དང་། འཇུག་དང་།
བརྒྱུག་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་ཡི་གེ་རང་ཡིག་ལས་གཞན་རྟ་འགྱུར་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【པ】 གཞུགས་མི་འགྱུར་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཁ་གཏད་གཞུགས་འགྱུར་
གྱི་ལས་ཚིག་ཡོད་པས་ཞི་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། འབྲུལ་དང་། བྱལ་ལྟ་བུ་དེ་
དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་ཁ་གཏད་གྱི་གཞུགས་འགྱུར་ལས་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁ་གཏད་མེད་ཅེས་པ་ནི། དཔེར་ན། འགྱུར་དང་བསྐྱར་གཉིས། འགྲུབ་དང་
བསྐྱབ་གཉིས། སྒྲོངས་དང་བཀྲོངས་ནམས་ཁ་གཏད་ཡིན་པས་མཚོན་ནོ། །

【མ】 ཞ་སྟེའི་གཞུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་རུས་གསུམ་གའི་མིང་
གཞི་མི་འགྱུར་པས་ཞི་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། གཞོམ་བྱ། འཛོམས་བྱེད།
བཅོམ་བྱེད་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་རུས་གསུམ་གའི་མིང་གཞི་མི་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མིང་གཞི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

【བ】 སའི་ཡང་འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་ད་ལྟ་བ་དང་འདས་ཚིག་དང་སྐལ་ཚིག་

གསུམ་གང་རུང་སྟོན་པས་ཞི་བཤུག་ ཅེ་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། གངས་དང་། རྒྱལ་སྟེ། ལྷ་ལྷ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་རུས་གསུམ་གང་རུང་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མིང་རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【མ】 ལས་ཆོག་སྟོན་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལས་ ལྷག་མི་འགྱུར་བས་ཞི་བཤུག་ ཅེ་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། དག་སོགས་གཞོན་བྱ། འཛོམས་ བྱེད། བཅོམ་བྱེད། ཆོམས་ཤིག་ལྷ་ལྷ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་མིང་ གཞིའི་ཡི་གེ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡི་གེ་མི་ འདྲ་བ་རུ་མར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

【ཙ】 མགོ་འདོགས་མེད་པའི་མིང་གཞིའི་འདས་ཆོག་གང་བ་མ་གང་རུང་གི་ རྒྱུ་འབྱུང་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་སའི་ཡང་འབྱུང་མི་འཛོམ་པས་ཞི་བཤུག་ ཅེ་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། ཆར་བབས་དང་། འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་ལྷ་ལྷ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ ཞིག །ཁྱོད་ལ་སའི་ཡང་འབྱུང་མོལ་པའི་ཕྱིར་རོ། །【མགོ་འདོགས་མེད་པའི་ཡང་ འབྱུང་ཅན་ཀྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་པལ་ཆེར་རུས་འདས་པ་ལ་འབྱུང་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདྲི་གཞི་ ཉིད་ལ་དགོས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པར་འོས་སྟུང་།】

【ཛ】 སྟོན་འབྱུང་མ་ནིང་གཉིས་གང་རུང་གི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་འདས་ ཆོག་གི་སྟོན་འབྱུང་བ་ཡིག་མ་ཡིན་པས་ཞི་བཤུག་ ཅེ་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། གངས་ བྱའི་རྟ་སོགས་བཏགས་དང་། དགོལ་བྱའི་མདུད་པ་སོགས་བཀོལ་ལྷ་ལྷ་དེ་དེ་ ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་འདས་ཆོག་གི་སྟོན་འབྱུང་བ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།

【གྲུ་ཆོག་མ་ནིང་བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ། པ་སྟེ་ལས་གཞན་འདས་ཆོག་མོ་ཡིས་འཕུལ། ཅས་ སྟོན་འབྱུང་མ་ནིང་གཉིས་གང་རུང་གི་ལས་ཆོག་ད་ལྟ་བུའི་འདས་ཆོག་ཡིན་ན་སྟོན་འབྱུང་བ་ ཡིག་ཡིན་དགོས་པ་ནི་རུས་གསུམ་སྟེར་བཏང་བའི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས། དེས་ན་འདྲི་བ་འདི་ ཉིད་ལ་དགོས་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་དགོས།】

【ང】 ལས་ཆོག་སྟོན་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་འདྲ་བ་བཞི་མི་ འཛོམ་པས་ཞི་བཤུག་ ཅེ་ན། མ་ཁུབ་སྟེ། དག་སོགས་གཞོན་བྱ། འཛོམས་བྱེད། བཅོམ་བྱེད། ཆོམས་ཤིག་ལྷ་ལྷ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་མི་འདྲ་

བ་བཞི་མི་འཐོབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲ་ཐོབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་
ཕྱིར་རོ། །

【མ】 གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཁ་གཏད་གཟུགས་འགྱུར་
གྱི་ལས་ཚིག་མེད་པས་ཨི་བྲལ། ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། བྱང་དང་ཉུང་ལྟ་བུ་དེ་དེ་
ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་གཏད་དུ་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་མེད་པ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། བྱང་གི་ཁ་གཏད་ལ་བསྐྱང་དང་། ཉུང་གི་ཁ་གཏད་དུ་བསྐྱང་
ཞེས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【ཁ】 སྒྲོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཐོབ་རུང་བའི་བྱ་ཚིག་མ་འོངས་པ་སྒྲོན་བྱེད་ཡིན་ན་
ཁྱོད་གྱི་སྒྲོན་འཇུག་བ་ཡིག་མ་ཡིན་པས་ཨི་བྲལ། ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། རྒྱ་བརྒྱ་
གྲངས་བཟང་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་གྱི་སྒྲོན་འཇུག་བ་ཡིག་མ་ཡིན་
པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །[སྒྲོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཐོབ་རུང་
བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་སྒྲོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་བྲལ་པའི་ཕྱིར་ན། འདྲི་བ་འདི་དོན་
ལ་དགོས་མིན་དབྱུང་འོས།]

【ཟ】 དུས་གསུམ་སྒྲོན་པའི་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་
མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་འགྱུར་བས་ཨི་བྲལ། ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། མདའ་རྡོ་སོགས་འཕང་
བྱ། འཕེན་བྱེད། འཕངས་ཟེན། མོངས་ཤིག་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག།
ཁྱོད་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

【འ】 མིང་རྒྱུད་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ལས་ཚིག་གི་ཤན་མི་འཇུག་པས་ཨི་བྲལ།
ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། བཟའ་བ་དང་། བརྟུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་
ལ་ལས་ཚིག་གི་ཤན་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལས་ཚིག་གི་ཤན་ཞུགས་
པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ཡང་གསལ་པོར་བཤད་ན། ཟས་རིགས་སྣ་ཚོགས་ལ་བཟའ་བ་དང་། ར་
ཆང་སོགས་ལ་བརྟུང་བ་ཞེས་མིང་འདོགས་པས་དེ་གཉིས་མིང་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་
སུམ་པ་དང་ཀ་བ་ལྟ་བུའི་མིང་དང་མི་འདྲ་བར་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་
སྐབས་སུ་བཟའ་བྱ་དང་བཟའ་བ་གཉིས་དོན་འདྲ། བརྟུང་བྱ་དང་བརྟུང་བ་

གཉིས་དོན་འདྲ་བས་དེ་གཉིས་ལ་ལས་ཆོག་གི་ཤན་ཞུགས་པར་འདོད་པ་ནི་ཁོང་གི་བཞེད་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། །
 [ལས་ཆོག་གི་ཤན་ཞུགས་པའི་མིང་ཆོག་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ནི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ་མང་པོ་བསྟན་ཡོད་པ་མ་ཟད། དམིགས་གསལ་རུ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཏེ། “ཡང་སྐབས་འདི་དག་རུ་བྱ་བྱ་ཆོག་གིས་གསལ་མི་དགོས་པར་ཡུལ་གྱི་སྐྱམ་མཆོན་རྒྱས་པ། གོས་སོགས་ལ་བགོ་བ་དང་། རྟ་ལ་བཅིབ་པ། ཆང་སོགས་ལ་བརྟུང་བ། སྔོས་ལ་བརྟུག་པ། བྱ་བ་ལ་བརྩམ་པ། ཟས་ལ་བཟའ་བ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་སོགས་དང་། འཆད་འཁྱར་མ་ནིང་གི་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ། གདམ་བྱ་ལ་གདམ་པ། རྩ་ལ་གཟན་པ། ཡུལ་ལ་གཟུང་བ་སོགས་དང་། མོ་དང་། ཤིན་རུ་མོའི་འཇུག་པའི་སྐབས་སུ་འདྲ་བའི་འདྲ་མང་རུ་འབྱུང་བ་གོ་དགོས་སོ། ”]

【ཡ】 མིང་རྒྱུང་ཡི་གེ་ལས་ཆོག་གི་ཤན་ཞུགས་པ་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་བྱེད་ཆོག་གི་མིང་མི་འདོགས་པས་ཨེ་བྲལ། ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། འཆད་པ། ཆོད་པ་ལྟ་བུ་དེ་རང་རང་གི་མིང་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་བྱེད་ཆོག་གི་མིང་འདོགས་པ་རྒྱས་གསུམ་རེའུ་མིག་རྒྱལ་ས་སུ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

【ར】 ལས་ཆོག་གི་ཤན་ཞུགས་པའི་མིང་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་འདས་ཆོག་མི་སྦྱར་པས་ཨེ་བྲལ། ཅེ་ན། མ་བྲལ་སྟེ། འདྲ་བསྐྱབས་དང་། ལྟ་བསྐྱབས་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ལ་འདས་ཆོག་མི་སྦྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདས་ཆོག་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་གསལ་པོར་བཤད་ན། མི་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གི་མིང་ལ་འདྲ་བསྐྱབས་དང་། གཅིག་གི་མིང་ལ་ལྟ་བསྐྱབས་ཟེར་བའི་དབང་རུ་བཏང་ན་དེ་གཉིས་མིང་ཡིན་པར་ཤེས་སྟེ། བསྐྱབས་དང་བསྐྱབས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་ཆོག་གི་ཤན་ཞུགས་པར་མ་ཟད་སྔོན་འཇུག་བ་དང་། ཡང་འཇུག་ས་ཡོད་པས་འདས་ཆོག་ཀྱང་ཡིན་ཡིན། འདྲ་གྱིས་བསྐྱབས་པ་དང་། ལྟ་ཡིས་བསྐྱབས་པས་འདྲ་བསྐྱབས་དང་ལྟ་བསྐྱབས་ཟེར་བ་ཡིན། ལག་རྒྱན་རུ་འདྲ་བསྐྱབས་དང་། ལྟ་བསྐྱབས་ཞེས་འབྲི་བ་ལས་རྒྱལ་དབྱེ་གསུམ་པའི་བྱེད་སྒྲ་དང་། སྔོན་འཇུག་བ་ཡིག་མི་འབྲི་བ་ནི་ཆོག་སྟེད་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ཞེས་རྟན་དབང་གང་གིས་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །[འདིའི་དཔེར་བཞིན་རུ། རྒྱལ་བསྐྱབས་པ། བསྐྱབས་གཏམ། བཅིངས་འགྲོལ། བཅིངས་འགྲོལ་དམག་ལྟ་བུ་འདོག་ན་ཡོངས་སུ་གྲགས་ཤིང་གོ་བདེ་བར་

མེས་ཀྱི།

【ལ】 རྩལ་གསུམ་སྒོ་བ་པའི་གཞུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་
མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་མི་འགྱུར་བས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། ཞབས་ཀྱིས་
བཅག་བྱ། འཆག་བྱེད། བཅགས་ཟིན། ཚིགས་ཤིག་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག།
ཁྱོད་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྱུར་བ་མངོན་སུམ་
རྩ་སྣང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

【ཤ】 མགོ་ཅན་རྩ་གྱུར་པའི་འདས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་འཕུལ་ཡིག་བ་ཡིག་ཡིན་
པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། ཁྲུབ་སྟེ། མགོ་ཅན་གྱི་འདས་ཚིག་སྒོ་བ་འཇུག་ཅན་ཡིན་
ལ། ཁྱོད་གྱི་སྒོ་བ་འཇུག་བ་ཡིག་མ་ཡིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་སྒོ་བ་
འཇུག་ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་སྒོ་བ་འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【ས】 མིང་གཞི་བཅེགས་མའི་འདས་ཚིག་ག་ང་བ་མ་གང་རུང་གི་རྗེས་འཇུག་
ཅན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་སའི་ཡང་འཇུག་ཐོབ་པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། ཁྲུབ་སྟེ། སྒོ་བ་
ཁྱོད་དུན་དབང་པལ་མོ་ཆེ་ཡིས་འདི་ལ་སའི་ཡང་འཇུག་ཐོབ་པས་ཁྲུབ་པ་གཏན་
འཁེལ་མཛད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། འོ་ན། ཐོན་མིའི་དགོངས་ཀྱི་རྩལ་གསུམ་
རེའུ་མིག་ལས། ཡིག་ཆེན་ཏེ་རང་ལུགས་སུ་བརྒྱབ་དང་། ཡིག་ཆུང་སྟེ་གཞན་
ལུགས་སུ་བརྒྱབས་བྲིས་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སྒྲ་ཚོ་མ་ཕྱི་ཚོ་མ་གྱི་དབང་གིས་དགོངས་
པ་བརྗེ་དགོས་གསུངས་སོ། །

【ཏ】 བ་ར་ལའི་རྗེས་འཇུག་ཅན་གྱི་འདས་ཚིག་དང་སྐུལ་ཚིག་གང་རུང་ཡིན་ན་
ཁྱོད་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། ཁྲུབ་སྟེ། བཀལ་ད་ཟིན། ཁོལ་ད་
ཅིག་མཉན་ད་ཟིན། ཉན་ད་ཅིག་བཀར་ད་ཟིན། ཁོར་ད་ཅིག་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་
གང་ཞིག། ཁྱོད་ཡིན་ལ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་ཞིག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【ཨ】 ཞ་སྒྲའི་གཞུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་རྩལ་གསུམ་གའི་མིང་
གཞི་འགྱུར་བས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། བཞོན། ཞོན། བཞོན་ད། ཞོན་ད།
བཞུར། གཞུར། བཞུར་ད། གཞུར་ད་ལྟ་བུ་དེ་དེ་ཡིན་པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་གྱི་
རྩལ་གསུམ་གའི་མིང་གཞི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མཁས་དབང་ཆོ་རྒན་ཞབས་རྒྱུ་གིས་བཀོད་གནང་མཛད་པའི་སྔོན་རྗེས་གྱི་ཡི་གེ་དང་། སྡེ་པ་སོ་སོའི་ཡི་གེ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཆོག་གི་རིགས་རྣམས་ལ་ཟུ་བཞི་བསྐྱར་བའི་རིགས་ལམ་ལ། ཨ་མདོ་འཇམ་གྲགས་པས་དྲིས་ལན་ཞུས་པར།

【༡】སྔོན་འཇུག་ལྷ་པོ་གང་རུང་དང་ཡང་འཇུག་གཉིས་པོ་གང་རུང་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། (1) སྔོན་འཇུག་ཡིན་ལ་ཡང་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། ག་ལྟ་བུ། (2) ཡང་འཇུག་ཡིན་ལ་སྔོན་འཇུག་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། ས་ལྟ་བུ། (3) སྔོན་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། ད་ལྟ་བུ། (4) སྔོན་འཇུག་དང་ཡང་འཇུག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། ལ་ལྟ་བུའོ།

【༢】ཀ་སྡེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་དང་གཟུགས་འཁྱར་གྱི་ལས་ཆོག་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་འདོད་དེ། (1) ཀ་སྡེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་ལ་གཟུགས་འཁྱར་གྱི་ལས་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། ལྷག་སྒྲོབ་ལྟ་བུ། (2) ཀ་སྡེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་མ་ཡིན་ལ་གཟུགས་འཁྱར་གྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། མིག་བཅུ་མས་ལྟ་བུ། (3) དེ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། སྒྲག་རི་ཉིལ་བ་དང་། སྒྲགས་མཉེས་པ་ལྟ་བུ། (4) གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། བསྐྱེད་ལྟ་བུའོ།

【༣】ཅ་སྡེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། (1) ཅ་སྡེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། ས་ཞིང་བསྐྱམས་ལྟ་བུ། (2) ཅ་སྡེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་མ་ཡིན་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། གཞན་རུ་འཕྱུག་པ་ལྟ་བུ། (3) གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། སྒྲོ་ཡིས་ལྷོགས་ལྟ་བུའོ། (4) གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཟུ་ནི། ཡིད་ལ་བརྒྱགས་ལྟ་བུ།

【༤】 པ་སྡེའི་འདོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་དང་རུས་གསུམ་གར་འཇུག་པའི་ལས་ཆོག་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། (1) པ་སྡེའི་འདོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་ལ་རུས་གསུམ་གར་ལ་འཇུག་པའི་ལས་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱ་ནི། སྤྱང་³⁰ལྟ་བུ། (2) བ་སྒྲེའི་འདོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཚོག་མ་ཡིན་ལ་དུས་གསུམ་གར་འབྲུག་པའི་ལས་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཀུན་ལ་ཁྱབ་ལྟ་བུ། (3) གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། བ་རྒྱབས་འཕྱར་ལྟ་བུ། (4) གཉིས་ཀ་མིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཟས་གྱི་གྲོ་བ་བརྒྱབས་ལྟ་བུའོ། །

【༥】 མ་ཡིག་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་ལས་ཚོག་དང་འདས་ཚོག་ལ་འབྲུག་པའི་ལས་ཚོག་གཉིས་ལ་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། (1) མ་ཡིག་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་ལས་ཚོག་ཡིན་ལ་འདས་ཚོག་ལ་འབྲུག་པའི་ལས་ཚོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཇི་མ་འདག་པར་བྱེད་ལྟ་བུ། (2) མ་ཡིག་འཕྲུལ་ཅན་གྱི་ལས་ཚོག་མ་ཡིན་ལ་འདས་ཚོག་ལ་འབྲུག་པའི་ལས་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། བཀའ་སྟོན་ལྟ་བུ། (3) གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། བརྒྱལ་བའི་འཇུགས་ལྟ་བུ། (4) གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། བསྐྱེག་བྱའི་ར་རོ་ལྟ་བུ།

【༦】 ག་ཡིག་མཐའ་རྟེན་ཅན་དང་དུས་གསུམ་གར་འབྲུག་པའི་ལས་ཚོག་གཉིས་ལ་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། (1) ག་ཡིག་མཐའ་རྟེན་ཅན་ཡིན་ལ་དུས་གསུམ་གར་འབྲུག་པའི་ལས་ཚོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། དག་དང་། སྐག་ལྟ་བུ། [དག་དང་སྐག་ནི་མིང་རྒྱང་ཡིན་སྟབས། དུས་གསུམ་གར་འབྲུག་པའི་ལས་ཚོག་མིན་ནོ།] (2) ག་ཡིག་མཐའ་རྟེན་མ་ཡིན་ལ་དུས་གསུམ་གར་འབྲུག་པའི་ལས་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ལོ་འདབ་རྩུས་ལྟ་བུ། (3) གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། རྩུག་བསྐྱེལ་ལ་སྐྱུག་ལྟ་བུ། (4) གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ལག་པས་བསྐྱབས་ལྟ་བུའོ། །

【༧】 ཞ་སྒྲེའི་མིང་གཞིར་གྱུར་པའི་ལས་ཚོག་དང་ཞ་སྒྲེར་རག་ལས་པའི་འདོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཚོག་གཉིས་ལ་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དམ། ཞེ་ན། དེ་ནི་ཡོད་དེ། (1) ཞ་སྒྲེའི་མིང་གཞིར་གྱུར་པའི་ལས་ཚོག་ཡིན་ལ་ཞ་སྒྲེར་རག་ལས་པའི་འདོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཚོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། དག་སོགས་གཞོན་ལྟ་བུ། (2) ཞ་སྒྲེའི་མིང་

གཞིར་གྱུར་པའི་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་ལ་ཞ་སྒྲེར་རག་ལས་པའི་འདོགས་ཅན་གྱི་ལས་
 ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ལས་ཀ་སོགས་བཞི་ལྟ་བུ། (3) གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི།
 བཟླའ་དང་། ཟློའོ་གཉིས་ཁོ་ན་འཛིག་དགོས། དེ་འདྲ་འཛིག་དགོས་པ་ཅི་ཞེ་
 བ། དེ་འདྲའི་ཕྱ་ཚོས་ཅན། ཞ་སྒྲེར་རག་ལས་པའི་འདོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་
 ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཞ་སྒྲེ་ལ་རག་ལས་པའང་ཡིན། འདོགས་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་
 གྲང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིར། སྒྲི་མ་སྒྲི། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་
 རྒྲིས་འཇུག་གི་འ་ཡིག་དངོས་སུ་ཡོད་ཀྱང་རུང་། མེད་ཀྱང་རུང་། ཐོབ་དགོས་པ་
 བོ་རྩ་བའི་བྱ་བ་པ་གང་ཞིག །འ་ཡིག་དེ་ཞ་སྒྲེ་ལ་རག་ལས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་བྱུང་བ་ཡིན་པའི་སྒྲིར། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་རག་ལས་པའི་གོ་དོན་ལ་
 འདོགས་སུ་བཏགས་པ་དང་། རྒྲིས་སུ་ཞུགས་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞེས་ཞལ་
 བྱས་དངོས་སུ་གསུངས། (4) གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། མེ་ཏོག་འབྲམ་ལྟ་
 བུའོ། །[ཕྱ་གསུམ་པའི་འགྲེལ་བཤད་དུ། རྒྲིས་འཇུག་འ་སྒྱུར་ནས་དེ་ལ་འདོགས་ཅན་ཞེས་
 འགྲེལ་ན་རྟོག་དུ་ཆེ་བའོ་ཡས་ལས་རྒྱ་མཚན་ཆེར་མི་འདུག་སྟུམ། དེ་ལས་ཟླ་ཁོ་ན་ལ་ཞ་
 སྒྲེ་ལ་རག་ལས་པའི་འདོགས་ཅན་ཞེས་ངོས་འཛིན་ན་མི་འགྲིགས་པ་མེད་དེ། འདིར་ལ་འདོགས་
 ཞ་སྒྲེ་མིན་ཀྱང་ཟ་ཡིག་ཞ་སྒྲེ་ཡིན་པའི་སྒྲིར་ན་འདི་གཉིས་སྒྱུར་བ་ལ་དམིགས་གསལ་དུ་ཞ་སྒྲེ་
 ལ་རག་ལས་པའི་འདོགས་ཅན་ཞེས་འཁོད་ན་ལེགས་པར་སེམས། །]

༥ གསལ་བཤད། མོང་གསལ་ཨེ་བྱ་བ་སྒྲིམ་རུ་དང་། ཕྱ་བཞིའི་དྲི་བ་དང་དྲིས་
 ལན་འདི་རྣམས་སྒྲི་ཞབས་ཆེ་ཏན་ཞབས་རུང་དགོས་པ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་
 བཞེད་ལྟར་མ་ཡིག་སོར་བཞག་བྱས་པ་ལས། ཁོ་བོའི་ལྟ་བ་དང་མཐུན་དགོས་
 པའི་ངེས་པ་མེད།

བསྐྱར་སྒྱུར་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ སྒོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་རྩས་འདས་པ་ཁོ་ན་སྒོན་པས་ཞེ་བྱུང་།
- ༢ སྒོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱུང་།
- ༣ སྒོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་གཞན་ཁོ་ན་སྒོན་བྱེད་ཡིན་པས་ཞེ་བྱུང་།
- ༤ སྒོན་འཇུག་མ་ནིང་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་རྩས་ད་ལྟ་བུ་ཁོ་ན་སྒོན་པས་ཞེ་བྱུང་།
- ༥ སྒོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་དངོས་པོ་གཞན་ལ་མི་འཇུག་པས་ཞེ་བྱུང་།
- ༦ སྒོན་འཇུག་འ་ཡིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་རྩས་འདས་པ་ལ་མི་འཇུག་པས་ཞེ་བྱུང་།
- ༧ སྒོན་འཇུག་མ་ཡིག་བདག་གཞན་རྩས་གསུམ་ལ་བྱུང་མཉམ་རྩ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་བྱིས།
- ༨ རྩས་གསུམ་གང་རྩང་སྒོན་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ངེས་པར་རྩ་སྒོན་འཇུག་ཡོད་དགོས་པས་ཞེ་བྱུང་།
- ༩ ཀ་སྟེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་དང་གཟུགས་འགྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་བཞི་བྱིས།
- ༡༠ ཅ་སྟེའི་མགོ་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་དང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་བཞི་བྱིས།
- ༡༡ པ་སྟེའི་འདྲེགས་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་དང་རྩས་གསུམ་གར་འཇུག་པའི་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་བཞི་བྱིས།
- ༡༢ ར་སྟེའི་མིང་གཞིར་གྱུར་པའི་ལས་ཚིག་དང་ལ་སྟེའི་རག་ལས་པའི་འདྲེགས་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་ཕྱ་བཞི་བྱིས།

སྐྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཆུ་བཞི་ལ།

ལས་ཆེན་གྱི་རིགས་དང་དབྱེ་བ་བཤད་ལ།

སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་རྟུ། “གཞུང་དོན་བདེ་སྐྱབས་ཀྱི་རྒྱ་ཆོག་ལས་པའི་ཕྱིར་འདིར་
བསྟན་གྱི་བདག་གཞན་རྣམས་གསུམ་སྒྲིར་བཤད་པ་དང་། གཞུང་དོན་གྱི་ལན་
དངོས་བཤད་པ་སྟེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དངོས་དང་མཐའ་དབྱེད་གཉིས།
དང་པོ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བ། །

ས་བཅད་དང་པོ། སྒྲིར་བྱ་བྱེད་དང་བདག་གཞན་གྱི་གོ་དོན་བཤད་ལ།

པོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབས་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གོ་དོན་དབྱིས་ཕྱིན་པར་
བྱེད་པ་ལ། ཐོག་མར་འདི་ཤེས་དགོས་ཏེ། ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་
དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་དབང་རྩ་བྱས་ནས། བྱེད་པ་པོའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་དང་
དེའི་བྱེད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་བདག་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་
ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་བྱ་བ་དང་བཅས་པ་ལ་ནི་གཞན་ཞེས་བྱའོ། །【འདིར་དངོས་པོ་བདག་
གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཞེས་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དང་པོ་གང་ཞིག་ །བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་རྣམས་པ་གཙོ་བོར་བསྟོན་པའི་
བྱ་ཆོག་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་ཟེར། བྱེད་པ་པོའི་ལས་ཀྱི་རྣམས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བྱེད་ཆོག་ལ་
དངོས་པོ་བདག་ཅེས་ཟེར། མདོར་བསྟན་ན་རྣམས་ད་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་བྱེད་ཆོག་དེ་དངོས་པོ་བདག་མཆོན་
བྱེད་དང་། རྣམས་མ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་དེ་དངོས་པོ་གཞན་མཆོན་བྱེད་ཆགས་ཡོད་པ་སྟེ།
དཔེར་ན། དབྱིན་ཡིག་ནང་རྟུ། Ruling Class ཞེས་ད་ལྟ་བའི་ལས་ཆོག་དེ་དབང་བསྐྱར་བྱེད་པོ་སྟེ་
དངོས་པོ་བདག་མཆོན་པ་དང་། Ruled Class ཞེས་རྣམས་འདས་པའི་ལས་ཆོག་དེ་དབང་བསྐྱར་བྱ་
ཡུལ་དེ་དངོས་པོ་གཞན་མཆོན་བྱེད་རྩ་བུར་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་པོ་ད་སྐད་ཀྱི་ལས་ཆོག་དེ་ལ་ནང་
གསལ་གྱི་དབྱེ་སྟོན་ལ། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་སྟངས་ལྡོད་པའི་བྱ་ཆོག་དང་། བྱེད་པ་པོའི་དོས་ན་ཡོད་
པའི་བྱེད་ཆོག་སྟེ་རིགས་གཉིས་སྟངས་། དེས་ན་བྱ་ཆོག་རིགས་གཉིས་པོ་དེའི་སྒྲི་མིང་ལ་སི་རྟའི་འགྲེལ་
ཆེན་རྟུ་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཅེས་མིང་འདོགས་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། དཔེ་ཆ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་
མཆོན་ན། དཔེ་ཆ་བསྐྱུག་ །ཅེས་པའི་བྱ་ཆོག་དེ་ཡུལ་དཔེ་ཆའི་དོས་སུ་བསྐྱུག་རུང་གི་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཆ་
ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དང་། དེ་ཡུལ་གྱི་སྟངས་ལྡོད་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོ་གཞན་དང་།
བསྐྱུག་རུང་བ་ཡོད་པ་ཅུ་ལས་ད་ལྟ་སྟོན་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམས་མ་འོངས་པ་སྟོན་ཅིང་ཡོད་པ་
རེད། དཔེ་ཆ་སྟོན་ །ཅེས་པའི་བྱ་ཆོག་དེ་བྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག་གིས་སྟོན་ཅིང་ཡོད་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་
བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་དང་། དེ་བྱེད་པ་པོའི་ཚུལ་བ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དངོས་པོ་བདག་དང་།

དེའང་བྱ་ཡུལ་དཔེ་ཆ་དང་བྱེད་པོ་གང་ཟག་གཉིས་འབྲེལ་ནས་ད་ལྟ་སྒྲིག་བཞིན་པའི་དོན་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་ན་རྒྱས་ད་ལྟ་བ་བཅས་མཚོན་ཞིང་ཡོད་པ་རེད།】

བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་རྣམས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་འབྲུག་པ།

དངོས་པོ་བདག་སྟོན།	དངོས་པོ་གཞན་སྟོན།	ལས་ཚིག་གི་རྣམ་པ།
སྒྲིག	བསྐྲུག	བྱ་བྱེད་ཐ་དད། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
སྒྲིག་བྱེད།	བསྐྲུག་བྱ།	བྱ་བྱེད་ཐ་དད། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
སྒྲིག་པ་པོ།	བསྐྲུག་བྱའི་ཡི་གེ།	བྱ་བྱེད་ཐ་དད། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
གཙོད།	གཙད།	བྱ་བྱེད་ཐ་དད། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
གཙོད་བྱེད།	གཙད་བྱ།	བྱ་བྱེད་ཐ་དད། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
གཙོད་པ་པོ།	གཙད་བྱའི་ཤིང་།	བྱ་བྱེད་ཐ་དད། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།

དབྱིན་ཇིའི་སྐད་དུ། ལས་ཚིག་གིས་བྱེད་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་སྟོན་པའི་དཔེར།

དངོས་པོ་བདག	Active verb	དངོས་པོ་གཞན།	Passive verb
དབང་དུ་སྐྱུར།	Ruling	དབང་དུ་བསྐྱུར།	Ruled
གསོད།	Killing	གསད།	Killed
འགོག	Controlling	དགག།	Controlled

དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་བྱ་
བ་བྱས་ཟིན་པ་ནི་རྒྱས་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་རྒྱས་མ་
འོངས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་རྒྱས་ལྟ་ད་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དུ་བྱེད་
པའི་ལས། དཔེར་ན། སྒྲིག་དང་། བྱ་བའི་ལས། དཔེར་ན། བསྐྲུག་ཞེས་པ་ལྟ་
བྱ་ལས་གྱི་ཚིག་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའང་དབྱེ་བ་དེ་དག་དུ་འདུས་ཏེ། རྒྱས་གསུམ་
གྱི་དབང་གིས་བྱེད་པའི་ལས་ནི་རྒྱས་ད་ལྟ་བ་དང་། བྱ་བའི་ལས་ནི་རྒྱས་མ་
འོངས་པར་འདུ་ཞིང་། བདག་གཞན་གྱིས་དབང་གིས་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་
དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱེད་པ་བདག་དང་། བྱ་བ་གཞན་ཡིན་པ་བཤད་མ་ཐག་
པ་ལྟར་རོ། །རྒྱ་མཚན་འདིས་རྒྱས་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བས་ནི་བྱེད་ལས་དང་འབྲེལ་
བའི་ངག་གི་སྒྲིབ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའོ། ། བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་ནི་དེ་
ཙམ་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཡང་། གཞུང་འདིར་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་

ལྟ་བུ་དང་། དེའི་བྱ་བའི་ཚོག་^①། བསྐྱབ་པར་བྱ། བསྐྱན་པར་བྱ། གཅད་པར་བྱ། དབྱུང་བར་བྱ། བསྐྱབ་པོ། བསྐྱན་ནོ། གཅད་དོ། དབྱུང་དོ། ལྟ་བུ་དང་། །དབྱེ་བ་དེ་གཉིས་སུ་མ་འདུས་པའི་རྒྱས་གསུམ་ལས་བྱས་ཟིན་འདས་པའི་སྒྲི་ནི་^② བསྐྱབས། བསྐྱན་ད། བཅད། བྱང་། བྱལ། ཆད། བྱང་། ལྟ་བུ་དང་། །[བྱེད་བཞིན་ད་ལྟ་བའི་སྒྲི་ནི།] ད་ལྟ་སྐྱབ་བཞིན་པ། ལྟ་བཞིན་པ། གཅད་བཞིན་པ། འབྱེན་བཞིན་པ། འབྱུབ་པར་བྱེད། འཆད་པར་བྱེད། འབྱུང་བར་བྱེད། འབྱུབ་བཞིན་པ། འཆད་བཞིན་པ། འབྱུང་བཞིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། །[བྱ་འབྱུར་མ་འོངས་པའི་སྒྲི་ནི།] འབྱུབ་པར་འབྱུར། འཆད་པར་འབྱུར། འབྱུང་བར་འབྱུར། འབྱུབ་པོ། འཆད་དོ། འབྱུང་དོ། འབྱུབ་པར་བྱ། འབྱུང་བར་བྱ་ལྟ་བུ་སྟེ། འདི་དག་གིས་མཚན་ནས་ཀུན་ལ་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །

འདིར་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་ཞེས་སྒྲིས་པ་ནི། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ། ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་དངོས་སུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷགས་གསེར་རུ་བསྐྱར་ད་ཟིན། བསྐྱར་བར་བྱ། སྐྱར་བར་བྱེད། ཤིང་བཅད་ཟིན། གཅད་པར་བྱ། གཅད་པར་བྱེད། འབྱུང་ཁུངས་ནས་སྐྱང་ཟིན། དབྱུང་བར་བྱ། འབྱེན་པར་བྱེད་ལྟ་བུ་རྒྱས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལས་གང་ཞིག་བྱེད་པོ་གཞན་དངོས་སུ་མེད་པར་རང་གི་རང་གིས་འབྱུབ་པར་སྐྱང་བ་འདི་ནི། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷགས་གསེར་རུ་སྐྱར་ད་ཟིན། འབྱུར་བཞིན་པ། འབྱུར་བར་འབྱུར་རོ། ཤིང་ཆད་ཟིན། འཆད་བཞིན་པ། འཆད་པར་འབྱུར་རོ། ཀནས་ནས་བྱང་ཟིན། འབྱུང་བཞིན་པ། འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱེས་ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་སྤྲ་མའི་དོན་ནི་རྟོགས་སྤྲ་ལ་ཕྱི་མ་ནི་དཔེར་ན་སྐྱེ་བུ་ཞིག་གི་མཐུན་རུ་ལྷགས་ཤོང་རང་བཞིན་གྱིས་གསེར་རུ་སྐྱར་པའི་ཚོ། ལྷགས་རང་ཉིད་

① བྱ་ལས་བསྐྱན་པའི་ལས་ཚོག་

② རྒྱས་གསུམ་ཁོ་ནའི་དབང་རུ་བྱས་པའི་དཔེར་བརྗོད།

ལ་ཡོད་པའི་འབྲུང་བ་ནམས་ཀྱིས་བྱེད་པས་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མ་
ཡིན་ལ། སྒྲིབ་བྱ་དེ་ཡི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་དུ་གྱུར་པས་བསོད་ནམས་
ཉིད་བྱེད་པ་པོ་གཞན་ཡིན་མོད་ཀྱི་དེ་ནི་དངོས་སུ་མི་སྤང་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིབ་
བྱ་གང་ཞིག་གནས་ནས་འབྱེད་པ་པོ་མེད་པར། རང་ཉིད་གནས་ནས་འབྲུང་བའི་
ཆོ་རང་ཉིད་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བྱེད་པ་པོ་གཞན་མེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་
ནས་ཞིབ་མཐོང་སྒྲིབ་དེས་པར་བྱའོ། །

དངོས་ལས་དུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་གི་རེའུ་མིག

བྱེད་ཆོག་གཞུགས་ གཅིག་གིས་དོན་ གསུམ་སྟོན་པ།	བྱ་ཆོག	ལ་དོན་གསུམ་སྟོན་པའི་ཆུ	ནམ་པ།
	སྒྲིབ།	དངོས་པོ་བདག་བྱེད་པོ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག	དངོས་པོ་བདག
		བྱེད་ལས་པའི་ལས་ཆོག	བྱེད་ཆོག
		དུས་ད་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག	ད་ལྟ་བ།
བྱ་ཆོག་གཞུགས་ གཅིག་གིས་དོན་ གསུམ་སྟོན་པ།	བསྒྲིབ།	གཞན་བྱ་ལུ་ལ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག	དངོས་པོ་གཞན།
		བྱ་ལས་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག	བྱ་ཆོག
		དུས་མ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག	མ་འོངས་པ།

དུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་གི་རེའུ་མིག

ཐ་མི་དད་ པའི་བྱ་ཆོག	ཆོག་གྲགས་གསར་པ།		ཉིང་པ།	དཔེར་བརྗོད།
ཆད།	འདས	ཟིན།	གྱུར།	ཤིང་ཆད་ཟིན། ཤིང་ཆད་པར་གྱུར་ཏོ།
	ད་ལྟ་	བཞིན།	བཞིན།	ཤིང་ཆད་བཞིན་འདུག ཤིང་ཆད་བཞིན་པའོ།
	མ་འོངས	ཡོང་གི	འགྱུར།	ཆད་ཡོང་གི་རེད། ཤིང་ཆད་པར་འགྱུར་རོ།
འཁོར།	འདས	ཆར་ཟིན།	གྱུར།	འཁོར་ཆར་ཟིན། འཁོར་པར་གྱུར་ཏོ།
	ད་ལྟ་	བཞིན།	བཞིན།	འཁོར་བཞིན་འདུག འཁོར་བཞིན་པའོ།
	མ་འོངས	ཡོང་གི	འགྱུར།	འཁོར་ཡོང་གི་རེད། འཁོར་པར་འགྱུར་རོ།

བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་དབྱེ་བ་འདི་ནི་རྟགས་འཇུག་གི་སྟེང་པོ་
བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཆོས་ཀྱི་
ཆད་གཞི་ཉག་ཅིག་ཡིན། དེས་ན་སི་དུས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པའི་

ལས་ཚིག་གཉིས་སུ་སྒྲིབ་ནས་ལས་ཚིག་དང་། ལས་ཚིག་གིས་གྲུབ་པའི་མིང་
 རྒྱུ་མོགས་དཔེར་བཞིན་རྒྱས་པར་བཀོད་པའི་རྗེས་སུ། བོད་དུ་སྒྲུལ་ཏུགས་ཀྱི་
 གཞུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་དང་། བསམ་གཞིགས་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་
 བྱུང་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཆེ་ཤོས་དང་། གསར་གཏོད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡོད་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་འབྱེད་སྤངས་ནི། ཚིགས་ཤུལ་ནོར་བུ་བསྟན་འཛིན་
 གྱིས་མཛད་པའི་ལས་ཚིག་ལ་དུས་གསུམ་སྒྱིར་བཏང་བ་དང་། དུས་གསུམ་བྱེ་
 བྱག་པ། དུས་གསུམ་ཐོར་བུ་པ་གསུམ་དུ་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་
 དང་། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དབྱེ་བ་ལ་ཚངས་པའི་ཐིག་ཤིང་ལྟ་བུ་ཞིག་གྱུར་ཡོད།
 ལ་བཅད་གཉིས་པ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མིན་ཞེས་བཞི་གོ་དོན།

བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་དོན་ནི། བྱེད་པ་པོ་གང་ཞིག་
 དངོས་པོ་གཞན་དང་འབྲེལ་མིན་གྱི་དོན་མིན་པ། ལས་ཚིག་རང་གི་དངོས་ནས་
 བྱ་ཚིག་དང་། བྱེད་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་མེད་ལ་རགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། སི་
 ཏུའི་འབྲེལ་ཆེན་ཆེན་ལས། སྟོན་འཇུག་པོ་བ་ཡིག་དུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་
 དཔེར་བཞིན་དུ། བང་བརྒྱགས་དང་། དངོས་པོ་གཞན་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་
 བཞིན། བརྒྱག་བྱའི་རྟ། ཞེས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ་བཞག་ཡོད་
 པ་དང་། འགྲོ་བ་པོ། འགྲོ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ་བཞག་
 ཡོད་པ་འདི་ཡིས་ཤེས་སོ། །དེས་ན་སི་ཏུའི་དགོངས་དོན་དངོས་ནི་བདག་གཞན་
 ཤེད་མཚུངས་དང་། ཤེད་མི་མཚུངས་ཞེས་པའི་ལས་ཚིག་གི་དབྱེ་བ་དེ་དང་།
 བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པ་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པར་
 བཞེད་འདུག་ཀྱང་དུས་སྒྲིབ་བོད་ཀྱི་བརྗོད་སྟེན་བ་དག་གིས་འདིའི་དོན་ལ་མགོ་
 བོ་རྩལ་ཟད་རེ་འཁོར་ནས་དུས་འདའ་ཡོད་པར་སྤང་། དོན་དངོས་ལ་འགྲོ་ཞེས་
 པ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་དང་། རྒྱག་དང་བརྒྱག་ཅེས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པར་
 བཞེད་པ་དང་། བཞགས་ཞེས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་དང་། བསྟན་དང་སྟོན་ལྟ་
 བུ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་གྲུལ་དུ་འཛིག་ཡོད་པ་འདི་ཡིས་སི་ཏུའི་དགོངས་པར་བྱ་
 བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་ཐ་མི་དད་ཅེས་པ་དེ། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་དང་མི་

བྱ་འཕྱར་ལྟ་བུ་ལ་འགྲོ་དང་མི་འགྲོ། འཕྱར་དང་མི་འཕྱར་རང་ལ་དབང་ཡོད་པ་
 དང་། སེམས་ཀྱིས་རྟོགས། མིག་གིས་མཐོང་། རྣ་བས་ཐོས་ལྟ་བུ་བྱེད་སྐྱོབ་
 པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་དེ་རིགས་ལ་རང་དབང་མེད་དེ། རྟོགས་
 དང་མི་རྟོགས། མཐོང་དང་མི་མཐོང་། ཐོས་དང་མི་ཐོས་རང་ངོས་ནས་ཆོད་
 འཛིན་ཐུབ་པའི་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་།
 བདག་གཞན་རྣམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ནི་རྟོགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་བརྗོད་དོན་
 གྱི་སྒྲིབ་པོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། འདིར་དམིགས་བསལ་རྒྱ་སྤྱོད་ཡང་གསལ་
 བཤད་ཅུང་ཟད་སྒྲིམ་ན། དང་པོར། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པ་གང་ལ་ཟེར་ཞེ་
 བ། ལས་ཚིག་དང་འབྲེལ་བའི་བརྗོད་པ་གང་ཞིག །བྱེད་པ་པོ་འཕམ་བྱེད་པ་གཙོ་
 པོ་མཚོན་བྱེད་དེ་ལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་། བྱ་ལྟལ་མཚོན་བྱེད་དེ་ལ་བྱ་
 ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་། ལས་ཚིག་དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་མིན་གང་གི་ལས་ཚིག་ཡིན་
 ཡང་དེ་ལ་ལས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱ་སྤྱོད་དང་
 དབྱིན་སྤྱོད་ལ་བྱེད་པོ་དང་། བྱ་ལྟལ། ལས་ཞེས་བྱ་ལྟལ་དང་ལས་ཚིག་གཉིས་
 གྱི་གོ་རིམ་བོད་སྤྱོད་དང་མི་འདྲ་བ་རྒྱ་སྤྱོད་རྒྱ། 主语， 谓语， 宾语 དབྱིན་
 རིའི་སྤྱོད་རྒྱ། Subject, object, predicate,

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་རེའུ་མིག་

བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ།	བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་	ཤིང་	གཙོད། གཙད། བཙད།
བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ།	ཆོང་དཔོན་གྱིས་	ཆོར་མོ་	བརྒྱབས། རྒྱབ། བརྒྱབ།
བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ།	བཀྲ་ཤིས་	རྒྱ་གར་ལ་	འགྲོ།
བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ།	ཨ་མས་	ང་ལ་སྤྱང་	བཤད།
བོད་སྤྱོད།	བྱེད་པོ།	བྱ་ལྟལ།	ལས་ཚིག་
རྒྱ་སྤྱོད།	主语	宾语	谓语
དབྱིན་སྤྱོད།	Subject	object	predicate

གཅིག ། རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་མཚན་ཉིད།

བྱ་ཆོག་མ་ནིང་བྱེད་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ། །

པ་སྤེལ་ས་གཞན་འདས་ཆོག་མོ་ཡིས་འཕུལ། །

སྤྱི་གདངས་ཐ་དད་མགོ་ཅན་མེད་ངེས་ལ། །

བརྗོད་བདེ་བྱེད་ཆོག་མ་ནིང་འགྱུར་ཡང་སྤྱིད། །

འདི་དག་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ལ། བདག་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་པན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པ་འདྲ་ཡིན།

༡ རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གི་སྒྲོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ། ཅེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། བརྗོད་བདེ་བྱེད་ཆོག་མ་ནིང་འབྱུང་ཡང་སྤྱིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཅད། གཅད། གཙེད་ལྟ་བུ་བྱེད་ཆོག་གི་སྒྲོན་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༢ རུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་མེད་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། བྱབ་སྟེ། སྤྱི་གདངས་ཐ་དད་མགོ་ཅན་མེད་ངེས་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༣ རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རུས་གསུམ་ཀའི་སྤྱི་གདངས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ། ཅེ་ན། བྱབ་སྟེ། རུས་གསུམ་ཀའི་སྒྲོན་འཇུག་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །སྐབས་འགར་མིང་གཞི་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༤ རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་འདས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོན་འཇུག་པ་ཡིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། པ་སྤེལ་ས་གཞན་འདས་ཆོག་མོ་ཡིས་འཕུལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། པ་སྤེལ་མིང་གཞི་ཅན་གྱི་རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་འདས་ཆོག་ལ་པ་ཡིག་སྒྲོན་འཇུག་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། །

༥ རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། བྱབ་སྟེ། རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་

ན་ལས་དེ་བྱེད་ལས་དང་། བྱ་ལས་གཉིས་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་གི་གཟུགས་སོ་
སོར་ཐ་དད་རུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༤ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་རུས་གསུམ་སྟེ་བཏང་བ་ཡིན་པས་
ཞེ་ཁྱབ་ཅེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། རུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་རྣམས་དང་།
ཐོར་བྱ་པ་ལའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ་
ཡི་གེ་བྱི་དང་། འབྲི། ཅ་ལགས་དྲང་དང་། འབྲེན་ལྟ་བུ་རྣམས་རུས་གསུམ་ཐོར་
བྱའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། དེ་བྱ་ཚིག་དང་བྱེད་ཚིག་གཉིས་སྟེ་གཟུགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༥ རུས་གསུམ་སྟེ་བཏང་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བདག་གཞན་དང་འབྲེལ་
བའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཕན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་ཞེ་ཁྱབ་ཅེ་ན། ཁྱབ་
སྟེ། རུས་གསུམ་སྟེར་བཏང་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལས་ཚིག་དང་།
བྱེད་པ་པོའི་ལས་ཚིག་གཉིས་སྟེ་གཟུགས་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་བདག་
གཞན་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༦ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་འདས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་བྱ་ཚིག་དེ་བྱ་
བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་ཁྱབ་ཅེ་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། བསད་ནས་ཤི།
བཅད་ནས་ཆད། བསྐྱར་ནས་འཁོར། བསྐྱབས་ནས་གུབ་ལྟ་བུ་རུས་འདས་པའི་བྱ་
ཚིག་གི་ཁ་གཏད་རུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཀྱང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

༧ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་རུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་
ལས་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་ཁྱབ་ཅེ་ན། ཁྱབ་སྟེ། ཁྱོད་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་
གཉིས་སྟེ་གཟུགས་ཐ་དད་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

༨ དངོས་ལས་རུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བདག་གཞན་ཤེད་
མཚུངས་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེ་ཁྱབ་ཅེ་ན། ཁྱབ་སྟེ། དངོས་ལས་རུས་གསུམ་
སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་ལས་ཚིག་གཟུགས་གཅིག་གིས་དོན་གསུམ་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། སྟོག །ལྟ་བུ་བྱེད་ཚིག་གཟུགས་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་བདག་

དང་། བྱེད་ལས། རུས་ད་ལྟ་བ་སྟོན་པ་གང་ཞིག །དེའི་བྱ་ཆོག་བསྐྱུག་གིས་
དངོས་པོ་གཞན་དང་། བྱ་ལས། རུས་མ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་བདག་
གཞན་ཤེད་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༡ དངོས་ལས་རུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་
ལས་ཆོག་དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། བྱབ་སྟེ། ལས་ཆོག་གཟུགས་
གཅིག་གིས་དངོས་ལས་རུས་གསུམ་སྟོན་རུས་པ་དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༡༢ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་པ་ལྟོན་ཤེད་མཚུངས་
པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ། ཅེ་ན། བྱབ་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་ཞེས་པ་ནི། བྱ་ཆོག་གང་དེའི་ཁ་
གཏད་རྟེན་དེ་དང་སྒྲ་གཟུགས་ཐ་དད་པའི་བྱེད་ཆོག་ཤེད་མཚུངས་ཡོད་པའི་དོན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

1 ཏུས་གསུམ་གྱི་བཏང་བའི་ལས་ཚིག་རིུ་མིག

ཚིག་དོན།	འདས།	མ་འདས།	ད་ཟླ།	སྤྱུལ།
ལམ་བཀག	བཀག	དགག	འཁོག	ཁོགས
རྒྱས་བཀང་། གཞུ་བཀང་།	བཀང་།	དགང་།	འགིང་།	ཁོངས།
གོས་བཀབ	བཀབ།	དགབ།	འགེབས།	ཁོབས།
ཁྲལ་དྲོ་པོ་བཀལ།	བཀལ།	དགལ།	འགེལ།	ཁོལ།
གཞན་སེམས་བཀྱག	བཀྱག	དགྱག	འགྱགས།	ཁྱག
སྒྲིག་བཀྱམས།	བཀྱམས།	དགྱམ།	འགྱམས།	ཁྱམས།
ཡི་གེར་བཀོད།	བཀོད།	དགོད།	འཁོད།	ཁོད།
མེ་ཏོག་བཀྲམ།	བཀྲམ།	དགྲམ།	འགྲམས།	ཁོྲམས།
དགོངས་པ་བཀྲལ།	བཀྲལ།	དགྲོལ།	འགྲོལ།	འགྲོལ།
མཐུད་པ་བཀྲོལ།	བཀྲོལ།	དགྲོལ།	འགྲོལ།	འགྲོལ།
ཞབས་ཀྱིས་བཅགས།	བཅགས།	གཅག	འཆག	ཆོགས
ཏུམ་བུར་བཅད།	བཅད།	གཅད།	གཅོད།	ཆོད།
སྒོས་ཞོར་བཅལ།	བཅལ།	གཞལ།	འཇལ།	འཇོལ།
སྒྱིར་བཅིལ།	བཅིལ།	གཞིལ།	འཇིལ།	ཆིལ།
སྒོད་ཏུ་བརྒྱག	བརྒྱག	གཞྒྱག	འརྒྱག	རྒྱགས།
དགྲ་པོ་བཅོམ།	བཅོམ།	གཞོམ།	འཇོམས།	ཆོམས།
རྒྱན་ན། མིང་། བཏགས།	བཏགས།	གདགས།	འདོགས།	ཁོགས།
སྒྱིན་པ་བཏང་།	བཏང་།	གཏང་།	གཏོང་།	ཁོངས།
དམ་རྒྱ། ལོ་ཏོག་བཏབ།	བཏབ།	གདབ།	འདེབས།	ཁོབ།
གདན་བཏིང་།	བཏིང་།	གདིང་།	འདིང་།	མིངས།
བཏུད་བཏུལ།	བཏུལ།	གཏུལ།	འཏུལ།	ཐུལ།
ཤིང་གཏུབས།	བཏུབ།	གཏུབས།	གཏུབ།	ཐུབས།
ཐུན་སྤང་ལ་བཏེག	བཏེག	གཏེག	འདེགས།	ཐེག
བཅོན་ལས་བཏོན།	བཏོན།	གཏོན།	འདོན།	ཐོན།
ཡི་གེ་བཏོན། ཏུས་བཏོན།	བཏོན།	གཏོན།	འདོན།	ཐོན།

2 རྒྱུ་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་རིུ་མིག

བཟང་ངན་བདམས།	བདམས།	གདམ།	འདེམས།	བདམས།
གཏན་ལ། འོག་རྒྱ་པ།	པ།	དཔ།	འཕེབས།	ཕོབས།
ཁྱད་ཕྱག	ཕྱག	དཀྱག	འཕྱགས།	ཕྱག
གྱར་ཕྱབ།	ཕྱབ།	དཀྱབ།	འཕྱབས།	ཕྱབ།
མཚོན་པ་ཕྱལ།	ཕྱལ།	དཀྱལ།	འཕྱལ།	ཕྱལ།
ཆུ་ཕོས།	ཕོས།	དཔོ།	འཔོ།	ཕོས།
མི་ཕོ་ཕྱིས།	ཕྱིས།	དཔྱི།	འཔྱི།	ཕྱིས།
ཆོར་མ་ཕྱུང་།	ཕྱུང་།	དཀྱུང་།	འཕྱིན།	ཕྱུང་།
ཕོ་ཕྱེས།	ཕྱེས།	དཔྱེ།	འཕྱེད།	ཕྱེས།
གངས་ག་ཕྱིས།	ཕྱིས།	དཔྱི།	འཕྱི།	ཕྱིས།
གཞན་ཕོར་ཕྱོགས།	ཕྱོགས།	དཔྱོག	འཕྱོག	ཕྱོགས།
ཕྱོད་ཀྱི་གཡའ་ཁྱད།	ཁྱད།	དཔྱད།	འཁྱད།	ཁྱད།
མིང་བཅུགས།	བཅུགས།	གཟུགས།	འཕྱྱགས།	ཆེགས།
ཕྱོད་རྒྱ་བཅུད།	བཅུད།	གཟུད།	འཕྱྱད།	ཆེད།
གཞོད་པས་བཅོས།	བཅོས།	གཅོར།	འཆོར།	བཅོས།
གནས་སུ་བཞག	བཞག	གཞག	འཆོག	ཞོག
ཁྱ་བ་བཞིབས།	བཞིབས།	གཞིབ།	འཆིབ།	འཆིབས།
འཕྱོ་འཕྱག་བཟབས།	བཟབས།	གཟབ།	གཞོབ།	གཞོབས།
ལག་པས་བཟུང་།	བཟུང་།	གཟུང་།	འཆིན།	ཟུངས།
མིང་བཤགས།	བཤགས།	གཤག	གཤགས།	གཤོགས།
གལ་བཤིབས།	བཤིབས།	གཤིབས།	གཤིབས།	བཤིབས།
སྤྱོག་ཆགས་བསད།	བསད།	གསད།	གསོད།	སྤྱོད།

གཉིས། ཏུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་མཚན་ཉིད།

བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ། །
 བྱེད་ཚིག་པལ་ཆེར་འཕུལ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །
 སྐབས་འགར་འདས་དང་སྐུལ་ཚིག་གཉིས་པོ་ནི། །
 རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་རྒྱང་པས་སྟོན་པ་དང་། །
 འདི་ནི་མགོ་ཅན་མང་བའི་སྡེ་ཚན་ནོ། །

ཏུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད། བདག་གཞན་
 དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་པན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པའང་ཡིན། །

༡ ཏུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཚིག་ལ་སྟོན་འཇུག་མི་
 ཐོབ་པས་ཞེ་བྲབ། ཅེ་ན། མ་བྲབ་སྟེ། བྱེད་ཚིག་པལ་ཆེར་འཕུལ་བྱེད་མེད་པ་
 དང་། ཞེས་པལ་ཆེར་ལ་མེད་པ་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་འོ་མ་【བཞོས། བཞོ། འཛོ། འཛོས་】 ལྟ་བུ་བྱེད་ཚིག་ལའང་སྟོན་འཇུག་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

༢ ཏུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་མགོ་ཅན་ཁོ་ནར་ཉིད་ཏུ་
 དེས་པས་ཞེ་བྲབ། ཅེ་ན། མ་བྲབ་སྟེ། འདི་ནི་མགོ་ཅན་མང་བའི་སྡེ་ཚན་ནོ། །
 ཞེས་མང་ཆེ་བ་མགོ་ཅན་ཡིན་པ་ལས་མགོ་ཅན་གཏན་ནས་མེད་པར་མ་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོ་མ་【བཞོས། བཞོ། འཛོ། འཛོས་】 ལྟ་བུ་མགོ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། །

༣ ཏུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཏུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་
 བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྲབ་ཅེ་ན། བྲབ་སྟེ། དེར་བྱེད་ཚིག་པལ་ཆེར་ལ་
 འཕུལ་བྱེད་མེད་པ་གང་ཞིག་ །ཡོད་ཀྱང་བྱ་ཚིག་དང་འཕུལ་བྱེད་གཅིག་པ་མི་
 སྟིད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། 【བཞོས། བཞོ། འཛོ། འཛོས་】 ལྟ་བུ་ནམས་སོ། །

༤ ཏུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བདག་གཞན་པན་ཚུན་ཤེད་
 མཚུངས་ཀྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྲབ་ཅེ་ན། བྲབ་སྟེ། དེ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ལས་

ཆོག་གཟུགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ རྣམ་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱ་བྱེད་ཅེ་ན། བྱ་བྱེད་དེ་འདྲི་བྱ་བྱེད་དང་། བྱེད་ཆོག་གཉིས་སྒྲིབ་གཟུགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་གང་ཞིག་དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༦ བྱེད་ལས་ངོ་མོ་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱ་བྱེད་ཅེ་ན། མ་བྱ་བྱེད་དེ། གང་མོ་བགད། བགད། དགོད་དང་། བང་བརྒྱགས། བརྒྱག་རྒྱག་ལག་པ་བརྒྱངས། བརྒྱང་། རྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཆོག་ལག་གཅིག་བྱེད་ལས་ངོ་མོ་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལས་ཆོག་དེ་དག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བྱ་བྱེད་དང་། བྱེད་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཟུགས་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་གོ་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༧ བདག་གཞན་ཕན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱ་བྱེད་ཅེ་ན། བདག་གཞན་ཕན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །

༨ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་ཨེ་བྱ་བྱེད་ཅེ་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཞེས་པ་ལས་ཆོག་རང་གི་དངོས་ནས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བྱ་བྱེད་དང་བྱེད་ཆོག་གཉིས་སྒྲིབ་གཟུགས་ཐ་དད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

1 ཏུག་གཞུག་གྱེ་བྱུག་པའི་ལས་ཚོག་རེ་ཏུ་མིག

ཚོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
ཐད་ཏུ་བཀལ།	བཀལ།	བཀལ།	འབལ།	འཁལ།
བདེ་ལ་བཞོད།	བཞོད།	བཞོད།	འཞོད།	ཁོད།
འོག་ས་ལྟ་བུར།	བཀར།	བཀར།	དཀར།	བཤོལ།
ཁོར་བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	སྐྱལ།	སྐྱལ།
མ་དོར་བསྐོས།	བསྐོས།	བསྐོས།	སྐོས།	སྐོས།
ཐུགས་དམ། འ་བསྐྱརས།	བསྐྱརས།	བསྐྱར།	སྐྱར།	སྐྱརས།
མོས་བསྐོན།	བསྐོན།	བསྐོན།	སྐོན།	ཁོན།
ཆུ་བསྐྱལས།	བསྐྱལས།	བསྐྱལ།	སྐྱལ།	སྐྱལས།
ཁོར་བསྐྱརས།	བསྐྱརས།	བསྐྱར།	སྐྱར།	སྐྱརས།
ལག་པ་བསྐྱལས།	བསྐྱལས།	བསྐྱལ།	སྐྱལ།	སྐྱལས།
དབང་། ཅ་ལག་བསྐྱར།	བསྐྱར།	བསྐྱར།	སྐྱར།	སྐྱར།
ཆོས་ལ་བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	སྐྱལ།	སྐྱལ།
སྐྱལ་བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	སྐྱལ།	སྐྱལ།
ཆུ་བསྐོལ།	བསྐོལ།	བསྐོལ།	སྐོལ།	ཁོལ།
འཁོར་སྐྱལ་བསྐོར།	བསྐོར།	བསྐོར།	སྐོར།	སྐོར།
རྒྱལ་མར་བསྐོས།	བསྐོས།	བསྐོས།	སྐོས།	སྐོས།
གནས་ཏུ་བསྐྱལས།	བསྐྱལས།	བསྐྱལ།	འཁྱལས།	ཁྱལས།
ཐག་པས་བསྐྱལས།	བསྐྱལས།	བསྐྱལ།	འཁྱལ།	ཁྱལས།
རྒྱལ་པ་བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	འཁྱལ།	འཁྱལ།
ལམ་ལ་བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	ཁྱལ།	ཁྱལ།
དྲི་ས་བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	བསྐྱལ།	འཁྱལ།	ཁྱལ།
རྩ་བསྐོས།	བསྐོས།	བསྐོས།	དྲོས།	ཁོས།
དག་བཅོས་བསྐོརས།	བསྐོརས།	བསྐོར།	དྲོར།	དྲོརས།
མི་གེ་བསྐྱལས།	བསྐྱལས།	བསྐྱལ།	འོས།	འོས།
ལག་པ་བསྐྱརས།	བསྐྱརས།	བསྐྱར།	སྐྱར།	སྐྱརས།

2 རྒྱལ་གསུམ་བྱེ་བྲན་པའི་ལས་ཆོད་རེད་ཅིག

[illegible]

3 ཏུས་གཞུག་གྱི་ཁྱག་པའི་ལས་ཚོག་རིུ་མིག

ཚོག་དོན།	འདས།	མ་འདས།	ད་ཟླ།	ཟླ་ལ།
གོ་མ་པས་བཞོམས།	བཞོམས།	བཞོམ།	འཞོམ།	བཞོམས
ཕྱོ་བཞུལ།	བཞུལ།	བཞུལ།	ཕྱུལ།	ཕྱོལ།
ཕྱོ་ཕྱོག་བཞུངས།	བཞུངས།	བཞུང་།	དུངས།	བཞུངས།
མནལ་མེ་བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུག	མུག	མུགས།
མྱོར་གྱིས་བཞུལ། (འཁེབས)	བཞུལ།	བཞུལ།	མུལ།	མུལ།
ཏུ་རམ་བཞུར།	བཞུར།	བཞུར།	མུར།	མུར།
ལམ་ཏུ་བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུག	ཞུག	ཞུགས།
ལག་པས་བཞུལ།	བཞུལ།	བཞུལ།	ཞུལ།	ཞུལ།
མཁོ་པོ་བཞུར།	བཞུར།	བཞུར།	ཞུར།	ཞུར།
ཟན་བཞོངས།	བཞོངས།	བཞོང་།	མོངས།	མོངས།
བསམ་གཏན་བཞོམས།	བཞོམས།	བཞོམ།	མོམ།	མོམས།
དྲི་མ། བཀའ་བཞོམ།	བཞོམ།	བཞོམ།	མོམ།	མོམ།
མྱོར་གྱིས་བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུག	ཞུགས།	
མོ་བ་བཞུངས།	བཞུངས།	བཞུང་།	ཞུངས།	ཞུངས།
མཚོན་བཞུལ།	བཞུལ།	བཞུལ།	ཞུལ།	ཞུལ།
ཕུན་གྱིས་བཞུན།	བཞུན།	བཞུན།	ཞུན།	ཞུན།
དུན་མེད་བཞུལ།	བཞུལ།	བཞུལ།	འུལ།	
བང་བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུག	ཞུག	ཞུགས།
ཁྱོད་བ་བཞུན།	བཞུན།	བཞུ།	ཞུད།	ཞུན།
ལེགས་པར་བཞུར།	བཞུར།	བཞུར།	ཞུར།	ཞུར།
ལྷིང་བཞུལ། 70	བཞུལ།	བཞུལ།	ཞུལ།	ཞུལ།
མོས་བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུག	མུགས།	མུགས།
མངན་བཞུངས།	བཞུངས།	བཞུང་།	མུངས།	མུངས།
ཕྱོ་བཞུལ།	བཞུལ།	བཞུལ།	མུལ།	མུལ།
གལ་བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུག	མུག	མུགས།

5 ཏུས་གཞུག་གྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚོག་རེ་ལྟ་མིག

ཚོག་དོན།	འདས།	མ་འདས།	ད་ལྟ།	སྤྱལ།
གྲིམས་གྲིས་བཅུན།	བཅུན།	བཅུན།	གཅུན།	བཅུན།
ཤང་ཏུ་བཅུར།	བཅུར།	བཅུར།	གཅུར།	ཅུར།
ཚུ་བཅུས།	བཅུས།	བཅུས།	འཚུ།	བཅུས།
ལས། རྩོམ་བཅོལ།	བཅོལ།	བཅོལ།	འཚོལ།	བཅོལ།
ཏུར་ས་བཅོས།	བཅོས།	བཅོས།	འཚོས།	བཅོས།
དོན་གང་བརྗོད།	བརྗོད།	བརྗོད།	རྗོད།	
གཏམ་བརྗོད།	བརྗོད།	བརྗོད།	རྗོད།	རྗོད།
སྒོ་བ་བརྟུངས།	བརྟུངས།	བརྟུང་།	ཞྟུང་།	ཞྟུངས།
མོས་བརྟན། (གཡམ)	བརྟན།	བརྟན།	ཞྟན།	ཞྟན།
བྱ་ལོན་བརྟགས།	བརྟགས།	བརྟག	ཞྟག	ཞྟགས།
གཞན་ལ་བརྟད།	བརྟད།	བརྟད།	ཞྟད།	ཞྟད།
ལག་པས་བརྟུབས།	བརྟུབས།	བརྟུབ།	ཞྟུབ།	ཞྟུབས།
ཁོད་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	ཞྟམ།	ཞྟམས།
ཆང་། འཕྲིད་ལ་བརྟལ།	བརྟལ།	བརྟལ།	ཞྟལ།	ཞྟལ།
ལྷགས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྟེལ།	བརྟེལ།	བརྟེལ།	ཞྟེལ།	ཞྟེལ།
མར་ཁུ་བརྟལས། (འབྲུག)	བརྟལས།	བརྟལ	ཞྟལ	ཞྟལས།
པོ་བྱད་བརྟུངས།	བརྟུངས།	བརྟུང་།	ཞྟུང་།	ཞྟུངས།
ནད་གྲིས་བརྟུན།	བརྟུན།	བརྟུན།	ཞྟུན།	
གཞན་རྗེས་བརྟེགས།	བརྟེགས།	བརྟེག	ཞྟེག	ཞྟེགས།
གནས་ཁུ་བརྟེངས (བརྟུངས)	བརྟེངས།	བརྟེང་།	ཞྟེང་།	ཞྟེངས།
ཉེ་བར་བརྟེན། ལྷགས་བརྟེན།	བརྟེན།	བརྟེན།	ཞྟེན།	ཞྟེན།
ང་ཀྱལ་གྲིས་བརྟེམས།	བརྟེམས།	བརྟེམ།	ཞྟེམ།	ཞྟེམས།
ཚུ་བརྟོགས།	བརྟོགས།	བརྟོག	ཞྟོག	ཞྟོགས།
གཞན་ལ་བརྟོན།	བརྟོན།	བརྟོན།	ཞྟོན།	ཞྟོན།
ཚམ་པ། ལྷག་བྱ་བྲགས།	བྲགས།	བྲག	འབྲག	འབྲགས།

6 རྒྱལ་གསུམ་གྱི་བྲག་པའི་ལས་ཆོག་རེུ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འདས།	ད་ལྟ།	སྤྱུ།
ཐིགས་པ་བཞིགས།	བཞིགས།	བཞིག	གཞིག	
ཆང་བརྟུངས།	བརྟུངས།	བརྟུང་།	འབྱང་།	འབྱངས།
སྤྱི་པོས་བརྟུང།	བརྟུང།	བརྟུང།	འབྱང།	ཐྱང།
དཔེ་ཆ་བརྟུམས།	བརྟུམས།	བརྟུམ།	འབྱམ།	ཐུམས།
མ་ཉོག་བརྟུས།	བརྟུས།	བརྟུ།	འབྱ།	ཐུས།
བྱིས་སྤྱ་བཞིག	བཞིག	བཞིག	ཐིགས།	ཐིགས།
སྤྱ་བཞིགས།	བཞིགས།	བཞིག	འཛོག	འཛོགས།
ལྟལ་བཞོད།	བཞོད།	བཞོད།	གཞོད།	ཐོད།
རྣམ་བརྟགས།	བརྟགས།	བརྟག	རྟག	རྟགས།
ཐིག་པ་ལ་བརྟབས། (སྤྱུག)	བརྟབས།	བརྟབ།	རྟབ།	རྟབས།
ཆོང་སྒྲོང་བརྟུལ།	བརྟུལ།	བརྟུལ།	རྟུལ།	རྟུལ།
དེར་བརྟེན།	བརྟེན།	བརྟེན།	རྟེན།	རྟེན།
ཐག་པས་བརྟོད།	བརྟོད།	བརྟོད།	རྟོད།	རྟོད།
རྟག་བརྟོལ།	བརྟོལ།	བརྟོལ།	རྟོལ།	རྟོལ།
པོས་བརྟུབས།	བརྟུབས།	བརྟུབ།	རྟུབ།	རྟུབས།
བརྟུང་བྱིས་བརྟུམས།	བརྟུམས།	བརྟུམ།	རྟུམ།	རྟུམས།
མིག་གིས་བརྟུས།	བརྟུས།	བརྟུ།	རྟུ།	རྟུས།
རྟ་ལ་སྤྱ་བརྟུང།	བརྟུང།	བརྟུང།	རྟང།	ཐོང།
ཆོས་དང་ལྷ་མོ་བརྟུན།	བརྟུན།	བརྟུན།	རྟོན།	རྟོན།
ཁ་བཟ་བརྟུབས།	བརྟུབས།	བརྟུབ།	རྟོབ།	རྟོབས།
ལག་ལེན་བརྟུར།	བརྟུར།	བརྟུར།	རྟུར།	རྟུར།
ཆོག་གིས་བརྟིངས། (བྱར་བ)	བརྟིངས།	བརྟིང།	རྟིང།	རྟིངས།
རྟ་བརྟིམས།	བརྟིམས།	བརྟིམ།	རྟིམ།	རྟིམས།
ཐག་བརྟུངས།	བརྟུངས།	བརྟུང།	རྟིང།	རྟིངས།
པོས་བརྟུན།	བརྟུན།	བརྟུན།	རྟིན།	རྟིན།

7 ཏུས་གཞུམ་གྱི་བྲག་པའི་ལས་ཆོག་རིུ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འདས།	ད་ལྟ།	སྤྱལ།
བཤེས་གཉེན་བཞེན།	བཞེན།	བཞེན།	ཞེན།	ཞེན།
རྗེས་སྤྱོད་བདས།	བདས།	བདེ།	འདྲེད།	དྲེད།
ལག་པ་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
མཆོན་བརྟམ།	བརྟམ།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམ།
ཐང་མར་བརྟམ། (འགྲེམས)	བརྟམ།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམ།
ར་བརྟམས། རྩ་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
དལ་མོ་བརྟམ། (གཞུག)	བརྟམ།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམ།
དབྱུག་པ་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
རྩ་མ་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
ཁ་ཟས་བརྟམ།	བརྟམ།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམ།
ཡང་ཡང་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
མར་བརྟམ།	བརྟམ།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམ།
ཞེས་རྩྭ། ཐག་པས་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
དག་ལ་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
དག་ལ་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
འགས་པ་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
དབར་རྩ་བརྟམ།	བརྟམ།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམ།
ཕན་ཚུན་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
ལྷ་ཐག་བརྟམས། ལྷ་ཕོ།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
ཕོ་ཐག་དང་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
ཐང་མ་ག་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམས།
དག་ལ་བརྟམས། (ཆོལ)	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམ།
ཡིད་ལ་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམས།	རྟམས།
ཟས་ཀྱིས་བརྟམས།	བརྟམས།	བརྟམ།	རྟམ།	
ནམ་ཀྱིས་བརྟམ།	བརྟམ།	བརྟམ།	རྟམ།	རྟམ།

8 ཏུས་གཞུང་གི་བླ་མ་པའི་ལས་ཆོག་རེད་ཅིག

[illegible]

9 ཏུས་གསུམ་གྱི་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་རིུ་མིག

ཚིག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
རྒྱས་བཅོགས། (བརྒྱད)	བཅོགས	བཅོག	རྒྱག	བཅོགས
མྱར་བཅོངས།	བཅོངས	བཅོང་།	འཚོང་།	ཚོངས།
ག་བཅོས།	བཅོས།	བཅོ།	འཚོད།	ཚོས།
རྒྱས་ཤིང་བཅད།	བཅད།	བཅད།	ཅད།	ཅད།
བསྐྱེན་བཅོས་བཅམས།	བཅམས	བཅམ།	ཚོམ།	ཚོམ།
འགོ་བཅམས།	བཅམས	བཅམ།	འཁྱྱགས	ཚྱགས།
ཚིག་པ་བཅིགས།	བཅིགས	བཅིག	ཚིག	ཚིགས།
ཤངས་བཅིས།	བཅིས།	བཅི།	ཚི།	ཚིས།
ཚིང་རྒྱ་བཅིགས།	བཅིགས	བཅིག	ཚིག	ཚིགས།
ཚོད་རྒྱ། གཞན་རྒྱ་བཟངས།	བཟངས།	བཟང་།	རྒྱངས།	རྒྱངས།
ཚོན་གྱིས་བཟད། 5	བཟད།	བཟད།	རྒྱད།	རྒྱད།
ཟན་བཟིས། ཟང་པས་བཟིས།	བཟིས།	བཟི།	ཟི།	ཟིས།
ཁོ་བོར་བཟུས།	བཟུས།	བཟུ།	ལྷ།	ལྷས།
རལ་པ་བཟུས།	བཟུས།	བཟུ།	ལྷ།	ལྷས།
དལ་བྱས་བཞབས། (སྐྱུ)	བཞབས།	བཞབ།	འཁྱྱབས།	འཁྱྱབས།
སྐྱ་བཞར།	བཞར།	བཞར།	གཞར།	བཞོར།
ཚུག་གིས་བཞུས།	བཞུས།	བཞུར།	གཞུར།	བཞུས།
ཤིང་བཞོགས།	བཞོགས།	བཞོག	གཞོག	བཞོགས།
བཞོན་མ་བཞོས།	བཞོས།	བཞོ།	འཁྱྱ།	བཞོས།
ཤག་པར་བཟར།	བཟར།	བཟར།	གཟར།	གཟོར།
ཟ་མ་བཟས།	བཟས།	བཟའ།	ཟ།	ཟོ།
ལམ་བཟུར།	བཟུར།	བཟུར།	གཟུར།	གཟུར།
ཚོད་བཟེད།	བཟེད།	བཟེད།	ཟེད།	ཟེད།
སྐགས། གངས། བཟླས། (འདོན)	བཟླས།	བཟླ།	ཟླ།	ཟླས།
ན་བར་བཟླགས། 20	བཟླགས།	བཟླག	ཟླག	ཟླགས།

གསུམ། རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་མཚན་ཉིད།

གང་ཞིག་རུས་གསུམ་ཚིག་ལ་འཕྲུལ་མེད་དང་། །

ཡོད་ཀྱང་འཕྲུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འཁྱར་མེད་དང་། །

འཁྱར་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་ལ། །

མི་མཐུན་པ་ནི་ཐོར་བྱ་པ་ཞེས་བཞིན། །

འདི་རིགས་ནི་ཕལ་ཆར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་རྣམས་ཡིན་ལ་རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་བྱ་བྱེད་པན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པའི་ལས་ཚིག་གི། དབྱེ་བ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དོ། །བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་རྣམས་ལའང་བྱེད་ལས་ངོ་པོ་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་དང་། བྱེད་ལས་ངོ་པོ་ཐ་དད་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་སྟེ་རིགས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །

༡ རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྲག་ ཅེ་ན། མ་བྲག་སྟེ། 【གཞིབས། གཞིབ། འཛིབ།】དང་། 【སྦྲང་། སྦྲང་། སྦྲངས། སྦྲངས།】 ལྟ་བུ་རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་བ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༢ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྲག་ ཅེ་ན། བྲག་སྟེ། རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བ་དང་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གྱི་ལས་ཚིག་རྣམས་བདག་གཞན་པན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པའི་ལས་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༣ རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་རུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འཁྱར་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྲག་ ཅེ་ན། མ་བྲག་སྟེ། འཁྱར་ཡང་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་ལ། མི་མཐུན་པ་ནི་ཐོར་བྱ་པ་ཞེས་བཞིན། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།

【གཞིབས། གཞིབ། འཇིབ།】 དང་། 【བྱིས། བྱ། འབྱ།】 ལ་སྟགས་པ་དུས་གསུམ་
མོར་བྱ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ཀྱང་དུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། །

༤ དུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་
དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། བྱལ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་པོ་བདག་
གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་བྱིར།

༥ དུས་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་
ཉིད་དུ་ངེས་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། བྱལ་སྟེ། དུས་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་
ཡིན་ན་ཁྱོད་ལས་ཚིག་རང་ངོས་ནས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་
ཁུས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། །

༦ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ཁ་གཏད་དུ་བྱ་བྱེད་ཐ་
དད་པའི་འདས་ཚིག་ཡོད་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ང་འགྲོ། བྱ་འཕྱུར།
རི་ཉིལ། རྒྱ་འབྱམས། ལྟ་བུ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཡང་དེའི་ཁ་གཏད་
དུ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་འདས་ཚིག་མེད་པའི་བྱིར། དེ་དག་བྱེད་ལས་ངོ་
བོ་གཅིག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་བྱིར། །

༧ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་བྱེད་སྒྲུ་མི་ཐོབ་པས་ཨེ་
བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། དུག་གིས་ཤི། མེས་ཚིགས། སེམས་ཀྱིས་རྟོགས།
མིག་གིས་མཐོང་། རྒྱ་བས་ཐོས་ལ་སྟགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་
རྒྱམས་ཀྱི་སྟོན་ན་བྱེད་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་བྱིར། །

༨ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱེད་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་
ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། དུག་གིས་ཤི། མེས་
ཚིགས། མིག་གིས་མཐོང་། རྒྱ་བས་ཐོས་ལ་སྟགས་པའི་ལས་ཚིག་དེ་དག་བྱེད་
ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་བྱིར། །

༩ བྱེད་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་
ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། བརྒྱུག་དང་རྒྱུག །བསྐྱད་དང་
སྐྱོད་ལྟ་བུ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ཏེ། བྱ་ལས་དང་བྱེད་ལས་ཡིག་

གཟུགས་ཐ་དད་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

༡༠ བྱེད་སྒྲིབ་སྤང་ཡོད་ན་དེའི་འོག་དུ་ལས་ཆོག་ཡོད་དགོས་པས་ཞེ་བྱེད། ཅེ་ན། མ་བྱེད་སྒྲིབ། བྱེད་གང་གིས་མཐོ་བ། མཐོ་གང་གིས་ཆེ་བ་སོགས་ནི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་པའི་སྤང་ཡིན་པ་ལས་བྱེད་སྤང་ཐ་དད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

༡༡ བྱེད་སྒྲིབ་སྤང་ཡིན་ན་བྱེད་སྤང་ཡིན་པས་ཞེ་བྱེད། ཅེ་ན། མ་བྱེད་སྒྲིབ། གདོང་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ། མཐོ་གང་གིས་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲིབ་སྤང་དེ་བྱེད་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་འཇུག་ཐོག་དུ་བྱེད་སྤང་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར་། །

༡༢ དུས་གསུམ་ཐོར་བྱེད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་བྱེད་དུས་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱེད་ཅེ་ན། མ་བྱེད་སྒྲིབ། སྤང་དང་སྤྱོད་། སྤང་དང་ལེན། སྤང་དང་སྤྱོད་ལ་སོགས་པའི་དུས་གསུམ་ཐོར་བྱེད་པའི་ལས་ཆོག་དེ་དག་དངོས་ལས་དུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ཆོག་དེ་དག་རེ་རེས་དོན་གསུམ་རེ་སྟོན་པའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

༡༣ བྱེད་སྤང་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་ཡིག་གཟུགས་མི་འགྱུར་བས་ཞེ་བྱེད་ཅེ་ན། མ་བྱེད་སྒྲིབ། མེ་ཏོག་སྒྲིབ། གཏམ་སྒྲིབ། བན་ཚུན་བརྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་བྱེད་སྤང་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཁག་གཅིག་གི་དུས་འདས་པ་ལ་རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་འཇུག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

A རྒྱ་གསུམ་ཐོར་བྱ་བ་བདག་གཞན་གྱི་དམུངས་པའི་རྒྱུ་

[[བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ]]

རྒྱ་གསུམ་ཐོར་བྱ་བའི་ལས་ཚིག་ལ་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ།

རྒྱ་གསུམ་ཐོར་བྱ་བའི་ལས་ཚིག་ནི་ཕལ་ཆེར་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཉི། བདག་གཞན་ཤེད་མི་མཚུངས་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན། དེ་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན། མིག་སྒར་ཁོ་པོས་རྟོན་པ་རྣམས་བསྐྱེམས་ཅིས་བྱས་པ་ལྟར་ན་རྒྱ་གསུམ་ཐོར་བྱ་བའི་ལས་ཚིག་ 628 ཅམ་ཞིག་རྟོན་པ་ལས་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ལས་ཚིག་ 37x2+25-99 ལ་སྒྲིག་བྱུགས་ཐ་དད་པ་མོ་དག་སྤང་། བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་529 ཡོད། བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཞེས་པ་ནི་བྱ་ལུལ་དང་བྱེད་པོ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཚིག་གི་ཡི་གེ་ལ་སྒྲིག་བྱུགས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་ཟེར། དེའང་གསལ་པོར་བཤད་ན། ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བུ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ལ་བྱ་ཚིག་དང་། བྱེད་ཚིག་གི་གྲུགས་ཐ་དད་ཡོད་པ་དེ་ལ་བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་པའི་ལས་ཚིག་ཟེར། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཀྱང་དེ་ཡིན།

གང་ཞིག་རྒྱ་གསུམ་ཚིག་འཕུལ་མེད་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། སྔོན་འཇུག་མེད་པའི་ལས་ཚིག་གི་རིགས་རྣམས་ལ་ཟེར། དེ་ནི་ལས་ཚིག་གང་དེ་ལ་སྒྲིག་བྱུགས་གཅིག་ལས་མེད་སྟབས། སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དང་བསྐྱར་ནས་རྒྱ་གང་གི་དོན་བསྐྱར་ཡོད་པ་ཚིག་གྲགས་ཀྱིས་དབྱེ་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལ་བསྐྱེམས་པས་257ཅམ་ཡོད། ཡོད་ཀྱང་འཕུལ་ཡིག་གཅིག་ལས་འགྱུར་མེད་དང་། ཞེས་པའི་དོན་ནི། ལས་ཚིག་ལ་སྔོན་འཇུག་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གསུམ་ཀའི་སྔོན་འཇུག་ཡི་གེ་གཅིག་ལས་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡིག་གྲུགས་གཅིག་ཡིན་པའི་སྒྲིར་ན་དེའང་རྒྱ་གསུམ་གང་ཞིག་བསྐྱར་པ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་ཚིག་གྲགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས། དེ་ལ་ནང་གསལ་སྔོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ 60 དང་། སྔོན་འཇུག་ག་ཡིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ 51དང་། སྔོན་འཇུག་ད་ཡིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ 12 དང་། སྔོན་འཇུག་འ་ཡིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ 101 དང་། སྔོན་འཇུག་མ་ཡིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་20 དང་། སྔོན་འཇུག་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ལས་ཚིག་ 14x2-28 ལ་སྒྲིག་བྱུགས་ཉེར་བརྒྱད་བཅས་བསྐྱེམས་པས་529 ཡོད།

འགྱུར་ཡང་སྒྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ལ། ཁི་མཐུན་པ་ནི་ཐོར་བྱ་བ་ཞེས་བརྗོད། ཅས་པའི་དོན་ནི། ལས་ཚིག་གང་ཞིག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྔོན་འཇུག་ལ་འགྱུར་བ་འགའ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་རྒྱ་གསུམ་གྱི་བརྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་མཚན་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་མིན་ཅི་རིགས་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གསུམ་ཐོར་བྱ་བའི་གྲུལ་ཏུ་འཛིག་པ་ལས་འོས་མེད། །

རྒྱལ་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་རེའུ་མིག

། རྒྱལ་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཆོག་བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་པའི་རེའུ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
ལས་བགྱིས།	བགྱིས།	བགྱི།	བགྱིད།	བྱིས།
ན་བས་ཉན།	ཉན།	མཉན།	ཉོན།	ཉོན།
ཟས་གཉགས།	གཉགས།	གཉག།	གཉོག།	གཉོགས།
དགོངས་པ་གཏད།	གཏད།	གཏད།	གཏོད།	གཏོད།
ཟས་ཁོས་འདད།	འདད།	འདད།	འདོངས།	
མོར་གྱིས་རྒྱིད།	རྒྱིད།	རྒྱིད།	འརྒྱིད།	རྒྱིད།
སྐད་ཆ་རྒྱིས།	རྒྱིས།	རྒྱི།	འརྒྱི།	རྒྱིས།
ཤིང་རྒྱད།	རྒྱད།	རྒྱད།	འརྒྱད།	རྒྱད།
ས་དོར་རྒྱ།	རྒྱས།	རྒྱ།	འརྒྱ།	རྒྱས།
ཅ་ལག་རྒྱངས།	རྒྱངས།	རྒྱང།	འརྒྱན།	རྒྱངས།
བསྐྱབ་བྱ་གདམས།	གདམས།	གདམས།	འདོམས།	འདོམས།
འོག་རྒྱ་མནན།	མནན།	མནན།	གཞོན།	གཞོན།
གདམས་རག་མཞོས།	མཞོས།	མཞོ།	ཞོད།	ཞོས།
ཆང་རག་སྤངས།	སྤངས།	སྤང།	སྤོད།	སྤོངས།
གནས་ཁང་སྤོས། རྒྱ་བ།	སྤོས།	སྤས།	སྤོར།	སྤོས།
ལོངས་སྤྱུ་རྒྱད།	རྒྱད།	རྒྱད།	སྤྱོད།	སྤྱོད།
ཅ་ལག་སྤྱད། ར་སྤྱད།	སྤྱད།	སྤྱད།	སྤྱོད།	སྤྱོད།
རྒྱུ་སྤྱད་དཔགས།	དཔགས།	དཔག།	དཔོག།	དཔོགས།
དར་རྒྱན་དཔྱངས།	དཔྱངས།	དཔྱང།	དཔྱོར།	དཔྱོརས།
བདེན་རྒྱན་དཔྱད།	དཔྱད།	དཔྱད།	དཔྱོད།	དཔྱོད།
མདའ་འཕངས།	འཕངས།	འཕང།	འཕོན།	འཕོངས།
མོ་བ་རྒྱ་ལ་སྤྱངས།	སྤྱངས།	སྤྱང།	སྤོང།	སྤོངས།
མོར་འབྱུང་སྤྱས།	སྤྱས།	སྤ།	སྤོད།	སྤོད།
ལས་ཀ་བྱས།	བྱས།	བྱ།	བྱོད།	བྱོས།
ལྷགས་ལ་གཤེར་བྱུགས།	བྱུགས།	བྱུག།	འབྱུག།	བྱུགས།

B རྒྱལ་གསུམ་སྒྲོལ་བྱ་བ་བདག་གཞན་མེད་མི་མཚན་པ་འདི་སྒྲོལ།

[[བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ]]

༡ རྒྱལ་གསུམ་སྒྲོལ་འདྲུག་མེད་པའི་ལམ་ཆོག་གི་སྒྲེ་ཆོན།

། རྒྱལ་གསུམ་སྒྲོལ་འདྲུག་མེད་པའི་རེ་འཁྱུ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྒྲུལ།
མར་ཁུ་གཤ།	གཤ།	གཤ།	གཤ།	
སྒྲུ་པ་ལྟམས།	ལྟམས།	ལྟམས།	ལྟམས།	
ཁ་སྒྲུམ།	སྒྲུམ།	སྒྲུམ།	སྒྲུམ།	
མེམས་སྒྲོང།	སྒྲོང།	སྒྲོང།	སྒྲོང།	
མ་རྟོག་སྒྲོ་སྒྲུ་སྒྲོ།	སྒྲོ་སྒྲུ་སྒྲོ།	སྒྲོ་སྒྲུ་སྒྲོ།	སྒྲོ་སྒྲུ་སྒྲོ།	
རྟོ་མོ་སྒྲོ་སྒྲུ་སྒྲོ།	སྒྲོ་སྒྲུ་སྒྲོ།	སྒྲོ་སྒྲུ་སྒྲོ།	སྒྲོ་སྒྲུ་སྒྲོ།	
མེམས་སྒྲོ།	སྒྲོ།	སྒྲོ།	སྒྲོ།	
འདྲེ་ལ་སྒྲུག།	སྒྲུག།	སྒྲུག།	སྒྲུག།	
མདུ་པ་སྒྲུང།	སྒྲུང།	སྒྲུང།	སྒྲུང།	
རྟོག་གིས་ཁྱུག།	ཁྱུག།	ཁྱུག།	ཁྱུག།	
ལས་ཀ་འཁོ་སྒྲུམ།	སྒྲུམ།	སྒྲུམ།	སྒྲུམ།	
ཆུ་སྒྲུལ།	སྒྲུལ།	སྒྲུལ།	སྒྲུལ།	
སྒྲོག་གཤགས་ཀྱིས་ཁྱུག།	ཁྱུག།	ཁྱུག།	ཁྱུག།	
སྒྲོང་སྒྲུགས་ཁ་ལེབ་ཁྱུར།	ཁྱུར།	ཁྱུར།	ཁྱུར།	ཁྱུར།
ཁེ་ཁྱེལ།	ཁྱེལ།	ཁྱེལ།	ཁྱེལ།	
ཁྱུགས་ཁྱོ།	ཁྱོ།	ཁྱོ།	ཁྱོ།	
སྒྲོང་རང་བཞིན་གྱིས་གང།	གང།	གང།	གང།	
མག་རྒྱ་གཤ།	གཤ།	གཤ།	གཤ།	
དགའ་ཡོལ་གས།	གས།	གས།	གས།	
མིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཁྱུག།	ཁྱུག།	ཁྱུག།	ཁྱུག།	
ཁྱུང་རྟ་ཁྱུང།	ཁྱུང།	ཁྱུང།	ཁྱུང།	
ཁ་མ་ལ་ཁྱུས།	ཁྱུས།	ཁྱུས།	ཁྱུས།	
གསར་འཁྱུར་མོ།	མོ།	མོ།	མོ།	
ཁྱུང་རམ་མོག།	མོག།	མོག།	མོག།	
མོར་ཁྱུགས་མོང།	མོང།	མོང།	མོང།	

2 ཏུས་གསུམ་སྟོན་འཇུག་མེད་པའི་རེའུ་མིག

3

ཚིག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
སྒྲིབ་བཟང་གོམས།	གོམས།	གོམས།	གོམས།	
ལམ་གོལ།	གོལ།	གོལ།	གོལ།	
ལུས་ཀྱངས་རྒྱད།	རྒྱད།	རྒྱད།	རྒྱད།	
ནད་པ་གྲུམ།	གྲུམ།	གྲུམ།	གྲུམ།	གྲུམས།
ཡུལ་གཞན་ཏུ་གྱུར།	གྱུར།	གྱུར།	གྱུར།	
དབྱེདས་གྱིར།	གྱིར།	གྱིར།	གྱིར།	
གོས་ཕྱོན།	ཕྱོན།	ཕྱོན།	ཕྱོན།	
ཟེར་གྲག།	གྲག།	གྲག།	གྲག།	
མོངས་སུ་གྲགས།	གྲགས།	གྲགས།	གྲགས།	
རྒྱུད་གིས་གྲང་།	གྲང་།	གྲང་།	གྲང་།	
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུམ།	གྲུམ།	གྲུམ།	གྲུམ།	
མ་རྒྱ།	མ།	མ།	མ།	
མལ་བར་བྱེད།	མལ།	མལ།	མལ།	
སྒྲིབ་ཚ་མེད།	མེད།	མེད།	མེད།	མེདས།
བཙོན་ནས་མྱོད།	མྱོད།	མྱོད།	མྱོད།	མྱོད།
འཚང་རྒྱ།	རྒྱ།	རྒྱ།	རྒྱ།	
དག་ལས་རྒྱལ།	རྒྱལ།	རྒྱལ།	རྒྱལ།	
མི་འདབ་རྒྱས།	རྒྱས།	རྒྱས།	རྒྱས།	
མུན་ན་རྒྱ།	རྒྱ།	རྒྱ།	རྒྱ།	
བྱད་མེད་རྒྱ།	རྒྱ།	རྒྱ།	རྒྱ།	རྒྱ།
སྒྲིབ་ལ་མྱོད།	མྱོད།	མྱོད།	མྱོད།	མ་མྱོད།
ཁྱར་གྱིས་རལ།	རལ།	རལ།	རལ།	
སྒྲིབ་ཏུ།	ཏུ།	ཏུ།	ཏུ།	ཏུས།
མཁོ་ཏུར།	ཏུར།	ཏུར།	ཏུར།	
མེམས་ལ་རིས།	རིས།	རིས།	རིས།	རིས།

3 རྒྱལ་གསུམ་སྒྲིབ་འཇུག་མེད་པའི་རེབ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
གཞན་ལ་དོམ།	དོམ།	དོམ།	དོམ།	དོམ།
ཡིད་སེམས་དོམས།	དོམས།	དོམས།	དོམས།	
གཡང་ལ་ཕྱེ།	ཕྱེ།	ཕྱེ།	ཕྱེ།	
རྒྱལ་པས་ཕྱོགས།	ཕྱོགས།	ཕྱོགས།	ཕྱོགས།	
དགར་ཡོལ་ཆག།	ཆག།	ཆག།	ཆག།	
འཛིག་རྟེན་ཆགས།	ཆགས།	ཆགས།	ཆགས།	
ཐག་པ་ཆད།	ཆད།	ཆད།	ཆད།	
ལམ་རྒྱ་ཆས།	ཆས།	ཆས།	ཆས།	
ནད་རྒྱ་རྒྱད།	རྒྱད།	རྒྱད།	རྒྱད།	
དོན་ཁོང་རྒྱ་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
ཡིད་ཆེས།	ཆེས།	ཆེས།	ཆེས།	
བྱ་བ་བྱེད་ཆོག།	ཆོག།	ཆོག།	ཆོག།	
ཐག་ཆོད།	ཆོད།	ཆོད།	ཆོད།	
དག་པོ་ཆོམ།	ཆོམ།	ཆོམ།	ཆོམ།	
བཅིལ་ནས་རིལ།	རིལ།	རིལ།	རིལ།	
ག་མེད་རྒྱད། (ཉམས)	རྒྱད།	རྒྱད།	རྒྱད།	
ཁ་རྒྱ་ཉད།	ཉད།	ཉད།	ཉད།	
རྒྱལ་པ་ཉམས།	ཉམས།	ཉམས།	ཉམས།	
མལ་རྒྱ་ཉལ།	ཉལ།	ཉལ།	ཉལ།	
ཁོར་རྩས་ཉར།	ཉར།	ཉར།	ཉར།	
རི་པོ་ཉིལ།	ཉིལ།	ཉིལ།	ཉིལ།	
ས་མཆོམས་ཉལ།	ཉལ།	ཉལ།	ཉལ།	
བྱ་བ་ཉེས།	ཉེས།	ཉེས།	ཉེས།	
ཅ་ལག་ཉོས།	ཉོས།	ཉོ།	ཉོ།	
ལུས་ཁམས་ཉོབ།	ཉོབ།	ཉོབ།	ཉོབ།	

4 ཏུས་གཏུམ་སྒྲིབ་འཇུག་མེད་པའི་རིུ་མིག

ཚིག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
ལུས་ལ་ཤིག་ཞྱོབས།	ཞྱོབས།	ཞྱོབས།	ཞྱོབས།	
མེ་ཏོག་ཞྱིད།	ཞྱིད།	ཞྱིད།	ཞྱིད།	
ཅ་ལག་ཞྱིད།	ཞྱིད།	ཞྱིད།	ཞྱིད།	
ཆུ་ཞྱོག	ཞྱོག	ཞྱོག	ཞྱོག	ཞྱོགས།
ཡིད་ལ་ཞྱུ་མ།	ཞྱུ་མ།	ཞྱུ་མ།	ཞྱུ་མ།	
སྒྲིབ་ཏུ་གས།	ཏུ་གས།	ཏུ་གས།	ཏུ་གས།	
གཞན་ལ་ཞྱིར།	ཞྱིར།	ཞྱིར།	ཞྱིར།	
འཁོར་བ་ཞྱིར།	ཞྱིར་མ།	ཞྱིར།	ཞྱིར།	
དུལ་ཁྱུག་ཞྱིར། ལམ་ཞྱིར།	ཞྱིར།	ཞྱིར།	ཞྱིར།	
བཅོན་ལས་ཁར།	ཁར།	ཁར།	ཁར།	
ཚོད་མིག	མིག	མིག	མིག	
ལག་ཏུ་ཁྱིར།	ཁྱིར།	ཁྱིར།	ཁྱིར།	
མར་ཁྱི་ཁྱི།	ཁྱི་མ།	ཁྱི་མ།	ཁྱི་མ།	
ལག་པས་ཁྱུག	ཁྱུག	ཁྱུག	ཁྱུག	
ཏུས་ལྷན་ཁྱུར།	ཁྱུར།	ཁྱུར།	ཁྱུར།	
ལས་ཀ་ཁྱུབ།	ཁྱུབ།	ཁྱུབ།	ཁྱུབ།	
དག་པོ་ཁྱུལ།	ཁྱུལ།	ཁྱུལ།	ཁྱུལ།	
ཁྱར་པོ་ཁྱེག	ཁྱེག	ཁྱེག	ཁྱེག	
ནད་ལྱིས་ཁྱེབ།	ཁྱེབ།	ཁྱེབ།	ཁྱེབ།	
ལག་ཏུ་ཁྱོགས།	ཁྱོགས།	ཁྱོགས།	ཁྱོགས།	
ཁྱོས་ཁྱོར།	ཁྱོར།	ཁྱོར།	ཁྱོར།	
རྒྱལ་ཁ་ཁྱོབ།	ཁྱོབ།	ཁྱོབ།	ཁྱོབ།	
ཆ་བས་ཁྱོས།	ཁྱོས།	ཁྱོས།	ཁྱོས།	
ཞྱ་ལ་དད།	དད།	དད།	དད།	
སྒྲིབ་བཟང་དར།	དར།	དར།	དར།	

4 རྒྱུ་གསུམ་སྒྲིལ་འབྱུག་མེད་པའི་རེའུ་མིག་

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
མེ་རང་ཕྱགས་ཀྱིས་དི།	དི།	དི།	དི།	
འབྲས་ཕྱ་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
ལྷུ་རལ་བས་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
སེམས་རྒྱུ་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
འགྲན་པས་དོ།	དོ།	དོ།	དོ།	
བདེན་རྒྱུ་དོགས།	དོགས།	དོགས།	དོགས།	
རི་མོ་དོ།	དོ།	དོ།	དོ།	
ཁང་པ་དོ།	དོ།	དོ།	དོ།	
ཐབས་ཀྱིས་རྒྱུས།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	
རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
སྒྲིལ་པ་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུས།
གསལ་པ་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
འབྲས་རྒྱུ་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
མོད་རྒྱུ་རྒྱུ།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	
ཁྱེད་པོ་ལ་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
ཁྱི་མ་རྒྱུ། རང་ལྷུ་རྒྱུ།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	
མིག་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
པ་མ་ལ་རྒྱུ་ལན་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
དག་ལ་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
སེམས་རྒྱུ།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	
ནད་རྒྱུ།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	
སེམས་ཀྱིས་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
མོས་རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	
ཁོངས་པས་རྒྱུས།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	
ཆོ་བས་རྒྱུ།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	རྒྱུས།	

7 རྒྱལ་གསུམ་སྒྲིང་འབྲུག་མེད་པའི་རེབ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐྱུལ།
དར་ཆ་ཐུར།	ཐུར།	ཐུར།	ཐུར།	ཐུར།
ཤར་ལྷག་གིས་ལྷིང།	ལྷིང།	ལྷིང།	ལྷིང།	
ལྷ་ལྷ་ལྷིས།	ལྷིས།	ལྷིས།	ལྷིས།	
མོར་ལྷིས་ལྷག།	ལྷག།	ལྷག།	ལྷག།	
ཁ་ལྷིས་སྐྱུགས།	སྐྱུགས།	སྐྱུགས།	སྐྱུགས།	སྐྱུགས།
མ་ཐུར།	ཐུར།	ཐུར།	ཐུར།	ཐུར།
ལྷོད་ཁ་ཐུབས།	ཐུབས།	ཐུབས།	ཐུབས།	ཐུབས།
ལྷོ་པ་ལྷོས།	ལྷོས།	ལྷོས།	ལྷོས།	
ཀྱི་མ་ལྷམས།	ལྷམས།	ལྷམས།	ལྷམས།	
ཀྱི་མ་ལྷམས།	ལྷམས།	ལྷམས།	ལྷམས།	
ལྷ་ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	
ཆེ་ལ་ལྷིང།	ལྷིང།	ལྷིང།	ལྷིང།	
ལྷ་ལ་རམ་ལྷིས་ལྷིས།	ལྷིས།	ལྷིས།	ལྷིས།	ལྷིས།
ལྷག་ལྷ།	ལྷ།	ལྷ།	ལྷ།	ལྷ།
མ་ཆོད་པ་ལ་ཆུ་ལྷ།	ལྷ།	ལྷ།	ལྷ།	ལྷ།
ཁོ་ལྷོད་རྒྱ་ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	
ཆོད་ཆོག་ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	
དུས་ཆུ་ལྷག།	ལྷག།	ལྷག།	ལྷག།	
ལྷག་མ་རམ་ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།
འདྲེ་ལ་ལྷིང།	ལྷིང།	ལྷིང།	ལྷིང།	
ལས་ལ་ལྷེ།	ལྷེ།	ལྷེ།	ལྷེ།	
ལྷ་ལྷ་ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།
ལྷོད་ནང་རྒྱ་ལ་ལྷགས།	ལྷགས།	ལྷགས།	ལྷགས།	ལྷགས།
ལྷོད་པོར་ལས་ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།	ལྷི།
མ་ལྷག་རྒྱ་ལྷགས།	ལྷགས།	ལྷགས།	ལྷགས།	ལྷགས།

8 ཏུས་གཏུམ་ཚོན་འཇུག་མེད་པའི་རེའུ་མིག

ཚོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
ར་མདའ་ཚོན།	ཚོན།	ཚོན།	ཚོན།	ཚོན།
རྒྱ་ལམ་ཚོན།	ཚོན།	ཚོན།	ཚོན།	
ཚམ་བཅོ་ཚོ། 【ཚོ】	ཚོ།	ཚོ།	ཚོ།	ཚོ།
ལག་པ་ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལ།
མ་མ་མེད།	མེད།	མེད།	མེད།	མེད།
འཇུག་རྒྱུ་མུར།	མུར།	མུར།	མུར།	མུར།
མདུ་ཆ་མོལ།	མོལ།	མོལ།	མོལ།	མོལ།
ལྷོ་པ་ཚོ་མོས།	མོས།	མོས།	མོས།	
མཚོན་གྱིས་མུས།	མུས།	མུས།	མུས།	
མོ་ལམ་མོས།	མོས།	མོས།	མོས།	
གྱིས་སྐྱུག	སྐྱུག	སྐྱུག	སྐྱུག	
གྱི་ཤིས་སྐྱར།	སྐྱར།	སྐྱར།	སྐྱར།	
དགའ་ངལ་གྱིས་སྐྱུས།	སྐྱུས།	སྐྱུས།	སྐྱུས།	
སྐྱད་པ་མེད།	མེད།	མེད།	མེད།	མེད།
ཞིང་མོ།	མོ།	མོ།	མོ།	མོས།
མཁོ་མོངས།	མོངས།	མོངས།	མོངས།	
འབས་པ་མེན།	མེན།	མེན།	མེན།	
བདེ་བར་མེན།	མེན།	མེན།	མེན།	
རང་གི་མིང་མེས།	མེས།	མེས།	མེས།	མེས།
གཡོ་འགལ་མུར།	མུར།	མུར།	མུར།	
ཚོགས་མཚམས་སུ་སྐྱུལ།	སྐྱུལ།	སྐྱུལ།	སྐྱུལ།	སྐྱུལ།
ཆང་གིས་ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལ།	
ཏ་ཡང་ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལས།
གདོན་གྱིས་ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལ།	ཚོལ།	
གང་མ་ཚོ།	ཚོ།	ཚོ།	ཚོ།	ཚོས།

9 ཏུས་གསུམ་སྒྲིབ་འཇུག་མེད་པའི་རེབ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
ཅིད་མ་ཅིས།	ཅིས།	ཅི།	ཅི།	ཅིས།
བདེན་ཕྱིན་ཅིད།	ཅིད།	ཅིད།	ཅིད།	ཅིད།
མིང་ཐུང་ཅིད།	ཅིད།	ཅིད།	ཅིད།	
ལས་ཀ་ཅིར།	ཅིར།	ཅིར།	ཅིར།	
ཤོ་ཡིད་ཅིས།	ཅིས།	ཅིས།	ཅིས།	
ཟླ་བ་ཅིས།	ཅིས།	ཅིས།	ཅིས།	
མྱོད་ཏུ་ཅི་ཅིག	ཅིག	ཅིག	ཅིག	
བདེ་ཏུག་ཅིར།	ཅིར།	ཅིར།	ཅིར།	
ཤོག་རྒྱས་རྒྱགས།	རྒྱགས།	རྒྱགས།	རྒྱགས།	
རྒྱུ་པ་ཞ།	ཞ།	ཞ།	ཞ།	
ཁོང་ཁོ་ཞི།	ཞི།	ཞི།	ཞི།	
ཁོང་མིམ་ལ་ཞུ། གངས་ཞུ།	ཞུས།	ཞུ།	ཞུ།	ཞུས།
དཔའ་ཞུམ།	ཞུམ།	ཞུམ།	ཞུམ།	
འདྲི་ལ་ཞིད།	ཞིད།	ཞིད།	ཞིད།	
གཉེན་ལ་ཞེན།	ཞེན།	ཞེན།	ཞེན།	
ཕྱི་མིགས་ཟག	ཟག	ཟག	ཟག	
ཆོར་མ་བྱག	བྱག	བྱག	བྱག	
མེ་ཉོག་ཁ་བྱམ།	བྱམ།	བྱམ།	བྱམ།	
འགའ་ཞིག་གིས་ཟེར།	ཟེར།	ཟེར།	ཟེར།	
ལམ་དུ་ཕྱིར་འོང།	འོང།	འོང།	འོང།	
རྒྱ་བ་འོན།	འོན།	འོན།	འོན།	
འཇའ་ཆོན་ཡལ།	ཡལ།	ཡལ།	ཡལ།	
ཕག་དུ་ཡིབ།	ཡིབས།	ཡིབ།	ཡིབ།	ཡིབས།
སྐྱད་པ་ཡོག	ཡོག།	ཡོག	ཡོག	ཡོགས།
ཆུར་ཡོང།	ཡོང།	ཡོང།	ཡོང།	

10 ཏུས་གསུམ་སྔོན་འབྱུག་མེད་པའི་རེའུ་མིག་

ཚིག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
ཏུས་ཚིག་ཡོལ།	ཡོལ།	ཡོལ།	ཡོལ།	
མིག་གིས་རིག།	རིག།	རིག།	རིག།	
ཐུར་ཏུ་རིངས།	རིངས།	རིངས།	རིངས།	
མ་ཉམ་ཏུ་རུབ།	རུབ།	རུབ།	རུབ།	རུབས།
ག་རུལ།	རུལ།	རུལ།	རུལ།	
གཞན་ལ་རེ།	རེ།	རེ།	རེ།	རེས།
ལག་པས་རེག།	རེག།	རེག།	རེག།	རེག།
ལས་ལ་རེམ།	རེམ།	རེམ།	རེམ།	རེམས།
ཟས་ལ་རོལ།	རོལ།	རོལ།	རོལ།	རོལ།
ཕྱིན་ཏུ་ལང་།	ལངས།	ལང་།	ལང་།	ལོངས།
སྒྲིབ་ཆ་ལབ།	ལབ།	ལབ།	ལབ།	ལོབས།
ལས་ཀ་ལས།	ལས།	ལས།	ལས།	ལོས།
ལྟད་པ་ལྟ།	ལྟ།	ལྟ།	ལྟ།	
ལྟས་ཏུ་ལྟས།	ལྟས།	ལྟས།	ལྟས།	
མོག་པ་མོག།	མོག།	མོག།	མོག།	
མིག་མོང་།	མོང་།	མོང་།	མོང་།	
ལག་ཏུ་མོན།	མོན།	མོན།	མོན།	
སྒྲིབ་ཤད།	ཤད།	ཤད།	ཤད།	ཤོད།
ཉི་མ་ཤར།	ཤར།	ཤར།	ཤར།	
དགྲ་པོ་ཤི།	ཤི།	ཤི།	ཤི།	ཤི།
གཏུ་ཤེན། རྫོ་ལུག་ཤེན།	ཤེན།	ཤེན།	ཤེན།	ཤེན།
གནས་ཚུལ་ཤེས།	ཤེས།	ཤེས།	ཤེས།	
ཐུར་ཏུ་ཐུད།	ཐུད།	ཐུད།	ཐུད།	ཐུད།
སྒྲིབ་ཏུ་ཐོང་།	ཐོང་།	ཐོང་།	ཐོང་།	
ལག་ནས་ཐོར།	ཐོར།	ཐོར།	ཐོར།	མ་ཐོར།

༡ རུས་གསུམ་སྒྲིན་འབྲུག་བ་ཡིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚོག་གི་སྡེ་ཚན།

༡ རུས་གསུམ་སྒྲིན་འབྲུག་བ་ཡིག་ཅན་གྱི་རེ་ལྟ་མིག

ཚོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
ལག་པ་བཀམ།	བཀམ།	བཀམ།	བཀམ།	ཟེད།
ཤིང་བཀམ།	བཀམ།	བཀམ།	བཀམ།	ཚོས།
ཤོང་རུ་བཀྱར།	བཀྱར།	བཀྱར།	བཀྱར།	
ཚ་བ་བཀོག།	བཀོག།	བཀོག།	བཀོག།	ཚོག།
སྤ་བཀོང་།	བཀོང་།	བཀོང་།	བཀོང་།	
ཟུར་དང་། གཡོག་བཀོལ།	བཀོལ།	བཀོལ།	བཀོལ།	ཚོས།
འདོད་ལ་བཟམ།	བཟམ།	བཟམ།	བཟམ།	
འབངས་ལ་བཞུན།	བཞུན།	བཞུན།	བཞུན།	བཞུན།
ཟུ་བཞེད། (བཞེད)	བཞེད།	བཞེད།	བཞེད།	
དངོས་པོ་བཀྱབས།	བཀྱབས།	བཀྱབ།	བཀྱབ།	ཁོབ།
བསྐྱབ་བྱ་བཞོས། (འདོམས)	བཞོས།	བཞོས།	བཞོས།	
སྤ་བགག།	བགག།	བགག།	བགག།	བཞོགས།
ཚོད་བགམ།	བགམ།	བགམ།	བགམ།	བཞོམ།
ལམ་རུ་བཞོར།	བཞོར།	བཞོར།	བཞོར།	
རུས་བཟངས།	བཟངས།	བཟངས།	བཟངས།	བཟངས།
ཤིང་བ། བྱངས་བཟངས།	བཟངས།	བཟང་།	བཟང་།	བཞོངས།
མིག་བཟད།	བཟད།	བཟད།	བཟད།	བཞོད།
འབས་སྤྱུགས་བཟུས།	བཟུས།	བཟུ།	བཟུ།	བཟུས།
ལམ་བཞོད།	བཞོད།	བཞོད།	བཞོད།	
བཀའ་བཞོས།	བཞོས།	བཞོ།	བཞོ།	བཞོས།
རིམ་པར་བརྒྱད།	བརྒྱད།	བརྒྱད།	བརྒྱད།	བརྒྱད།
རྣམ་པ་བརྒྱུདས།	བརྒྱུདས།	བརྒྱུདས།	བརྒྱུདས།	
བཅས་མ་བཅས།	བཅས།	བཅ།	བཅ།	བཅོས།
ཡོན་ཏན་བསྐྱུགས།	བསྐྱུགས།	བསྐྱུགས།	བསྐྱུགས།	
དགེ་བ་བསྐྱོས།	བསྐྱོས།	བསྐྱོ།	བསྐྱོ།	བསྐྱོས།

2 ཏུས་གསུམ་སྒྲིབ་འཇུག་གི་ཡིག་ཅན་གྱི་རིུ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
ཤིང་བཅག	བཅག	བཅག	བཅག	གཙོག
སྐྱེལ་གྲང་བཅའ།	བཅའ།	བཅའ།	བཅའ།	འཛོལ།
ཤིང་བཅར། སྐྱེལ་པའི་དོན།	བཅར།	བཅར།	བཅར།	
མན་ཚུན་བརྩེ།	བརྩེས།	བརྩེ།	བརྩེ།	བརྩེས།
མར་མེ་བཉིལ།	བཉིས།	བཉིལ།	བཉིལ།	བཉིས།
སྐྱ་བལྟམས། མར་མེ་བལྟམས།	བལྟམས།	བལྟམས།	བལྟམས།	
མདོན་པར་བསྟོད།	བསྟོད།	བསྟོད།	བསྟོད།	བསྟོད།
1 མདུན་དུ། 2 ཐུག་ 3 རྩེ་མ། བདར།	བདར།	བདར།	བདར།	
མོར་བདལ། (སྐྱེལ་འདྲེན་	བདལ།	བདལ།	བདལ།	
བདུག་པས་བདུགས།	བདུགས།	བདུག	བདུག	བདུགས
གཞུ་བདུངས། (འཛེན་	བདུངས།	བདུང་།	བདུང་།	བདུངས།
ཏུ་བཅས།	བཅས།	བཅའ།	བཅའ།	
ཐང་མ་སྐྱེལ་བརྩུན།	བརྩུན།	བརྩུན།	བརྩུན།	བརྩུན།
མར་ཁུ་བཞུས།	བཞུས།	བཞུ།	བཞུར།	བཞུས།
གདན་ལ་བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།
ལམ་ཏུ་བཞུད།	བཞུད།	བཞུད།	བཞུད།	བཞུད།
སྐྱ་ལས་བཞེངས། སྐྱ་བཞེངས།	བཞེངས།	བཞེངས།	བཞེངས།	བཞེངས།
འབུལ་བ་བཞེས།	བཞེས།	བཞེས།	བཞེས།	བཞེས།
ཤིང་སྐྱམ་བཞོ།	བཞོས།	བཞོ།	བཞོ།	བཞོས།
ལེགས་པར་བཤད།	བཤད།	བཤད།	བཤད།	ཤོད།
སྐྱོག་བཤར་བྱེད།	བཤར།	བཤར།	བཤར།	བཤོར།
ཀུས་བཤལ།	བཤལ།	བཤལ།	བཤལ།	བཤོལ།
མཁར་བཤེགས།	བཤེགས།	བཤེག	བཤེག	ཤེགས།
མོར་རྩས་བཤུགས།	བཤུགས།	བཤུགས།	བཤུགས།	ཤུགས།
1 མོས་བཤུད། 2 མན་ཚུན་བཤུད།	བཤུད།	བཤུད།	བཤུད།	ཤུད།

དུས་གསུམ་སྔོན་འདུག་ག་ཡིག་ཅན་གྱི་ལམ་ཆོག་གི་སྒྲིའོ།

༡ དུས་གསུམ་སྔོན་འདུག་ག་ཡིག་ཅན་གྱི་རེའུ་མིག་

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ཉ།	སྐུལ།
གོས་ཀྱི་ཆུ་གཙུ།	གཙུས།	གཙུ།	གཙུ།	གཙུས།
སྔོན་ཆ་གཙུལ།	གཙུལ།	གཙུལ།	གཙུལ།	གཙུལ།
དོན་དུ་གཉེས།	གཉེས།	གཉེས།	གཉེས།	གཉེས།
རྒྱན་མ་གཉོག།	གཉོག།	གཉོག།	གཉོག།	གཉོགས།
དུལ་གདམ། འདུན་མ་གདམ།	གདམ།	གདམ།	གདམ།	ཆོམས།
འདུ་ཡིས་གདམས།	གདམས།	གདམས།	གདམས།	གདོམས།
ལུག་གདར།	གདར།	གདར།	གདར།	གདོར།
སྒྲིན་གདིབ།	གདིབས།	གདིབ།	གདིབ།	
ཞབས་ལ་གདུགས།	གདུགས།	གདུག	གདུག	གདུགས།
སྒྲན་གདུམ།	གདུམ།	གདུམ།	གདུམ།	ཐུམས།
མེ་མོ་གདོག།	གདོག།	གདོག།	གདོག།	གདོགས།
ཁོངས་སུ་གདོགས།	གདོགས།	གདོགས།	གདོགས།	
མེ་དོག་གདོར།	གདོར།	གདོར།	གདོར།	འཛོར།
ཁ་གདང་།	གདང་།	གདང་།	གདང་།	གདོངས།
ཐང་མ་གདལ།	གདལ།	གདལ།	གདལ།	གདལ།
ཐུང་ན་གྱིས་གདུང་།	གདུངས།	གདུང་།	གདུང་།	
སྒྲན་ཁང་གདུ།	གདུས།	གདུ།	གདུ།	གདུས།
མཆོན་ཆ་གདེང་།	གདེངས།	གདེང་།	གདེང་།	གདེངས།
ཆུ་པག་གདེས།	གདེས།	གདེས།	གདེས།	
ཆོག་མཆན་གནང་།	གནང་།	གནང་།	གནང་།	
ག་གཅོག།	གཅོག།	གཅོག།	གཅོག།	གཅོགས།
མཆེ་བ་གཅིགས།	གཅིགས།	གཅིགས།	གཅིགས།	ཆོགས།
ཤིང་གཅུབ།	གཅུབས།	གཅུབ།	གཅུབ།	གཅུབས།
སྒོ་ཡིས་གཞིག།	གཞིག།	གཞིག།	གཞིག།	གཞིགས།
ག་གཞུར།	གཞུར།	གཞུར།	གཞུར།	

2 ཏུས་གསུམ་སྒྲིན་འཇུག་ག་ཡིག་ཅན་གྱི་རེའུ་མིག

ཚིག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ཉ།	སྐུལ།
འཚོ་ཞིང་གཞིས།	གཞིས།	གཞིས།	གཞིས།	གཞིས།
སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་གཞིལ།	གཞིལ།	གཞིལ།	གཞིལ།	གཞིལ།
འོ་མ་གཟབས། (གཡུག)	གཟབས།	གཟབས།	གཟབས།	གཟོབས།
ཁོས་གཟད།	གཟད།	གཟད།	གཟད།	གཟད།
ན་ལ་གཟན་པ་གཟན།	གཟན།	གཟན།	གཟན།	
སྒྱུན་གྱིས་གཟིགས།	གཟིགས།	གཟིགས།	གཟིགས།	གཟིགས།
མ་ལ་རུ་གཟིམས།	གཟིམས།	གཟིམ།	གཟིམ།	གཟིམས།
བཞིགས་གཟིར།	གཟིར།	གཟིར།	གཟིར།	གཟིར།
གཟན་པ་གཟེད།	གཟེད།	གཟེད།	གཟེད།	གཟེད།
ལག་པ་གཡབ།	གཡབས།	གཡབ།	གཡོབ།	གཡོབས།
འདག་བག་གཡམ།	གཡམས།	གཡམ།	གཡམ།	གཡམས།
མཐོ་ལོ་གཡུག	གཡུག	གཡུག	གཡུག	ཆུག
ཡུལ་ལ་གཡིང་།	གཡིང་།	གཡིང་།	གཡིང་།	
ནང་རུ་གཡིད།	གཡིད།	གཡིད།	གཡིད།	གཡིད།
ཟས་གཡོ།	གཡོས།	གཡོ།	གཡོ།	གཡོས།
ཁོས་གཡོག	གཡོགས།	གཡོག	གཡོག	གཡོགས།
གཞན་ལ་གཡོད།	གཡོད།	གཡོད།	གཡོད།	
ལྷགས་ཚན་གཤར། རྒྱར་མ་གཤར།	གཤར།	གཤར།	གཤར།	གཤོར།
གཏམ་གསང་།	གསང་།	གསང་།	གསང་།	གསང་།
སྒྲི་ནོར་རྒྱད་གསན།	གསན།	གསན།	གསན།	
མ་འདང་པ་ཁ་གསབ།	གསབ།	གསབ།	གསབ།	སོབས།
ཚོས་གསྐྱང་།	གསྐྱངས།	གསྐྱང་།	གསྐྱང་།	གསྐྱངས།
གཟན་པ་གསེད།	གསེད།	གསེད།	གསེད།	སེད།
མིང་གསེས།	གསེས།	གསེ།	གསེ།	གསེས།
ཡུང་ཚིགས་གསོལ།	གསོལ།	གསོལ།	གསོལ།	གསོལ།
ཡུ་ཡུ་གསོ།	གསོས།	གསོ།	གསོ།	གསོས།

དུས་གསུམ་སྔོན་འདུག་འཕྱིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚོག་གི་སྒྲིབ་ཚན།

1 དུས་གསུམ་སྔོན་འདུག་འཕྱིག་ཅན་གྱི་རེའུ་མིག

ཚོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
ཁྱོར་ལ་འཁང་།	འཁང་།	འཁང་།	འཁང་།	འཁངས།
འོ་མ་ཐངས་ལ་འཁར།	འཁར།	འཁར།	འཁར།	
ངག་འཁུན།	འཁུན།	འཁུན།	འཁུན།	འཁུན།
ཁུར་ཅ་འཁུར།	འཁུར།	འཁུར།	འཁུར།	ཁུར།
ལྷག་པས་འཁེང་།	འཁེང་།	འཁེང་།	འཁེང་།	
གདན་ལ་འཁོད།	འཁོད།	འཁོད།	འཁོད།	
ཞེ་འཁོན།	འཁོན།	འཁོན།	འཁོན།	
འཁོར་ལོ་འཁོར།	འཁོར།	འཁོར།	འཁོར།	
གང་བས་འབྱགས།	འབྱགས།	འབྱགས།	འབྱགས།	
ཡུལ་དུ་འབྱམས།	འབྱམས།	འབྱམས།	འབྱམས།	འབྱམས།
ལུས་པོ་འབྱར།	འབྱར།	འབྱར།	འབྱར།	
གོ་མ་པ་འབྱལ།	འབྱལ།	འབྱལ།	འབྱལ།	
ཆུ་འབྲིལ།	འབྲིལ།	འབྲིལ།	འབྲིལ།	
སྒྲིག་འབྲུག	འབྲུགས།	འབྲུག	འབྲུག	
གཞན་གྱི་ལུས་ལ་འབྱུང།	འབྱུང།	འབྱུང།	འབྱུང།	འབྱུང།
གནས་སུ་འབྲི།	འབྲི།	འབྲི།	འབྲི།	
ཞབས་མོ་འབྲུབ།	འབྲུབས།	འབྲུབ།	འབྲུབ།	འབྲོབས།
ཆགས་པས་འབྲིག	འབྲིག	འབྲིག	འབྲིག	འབྲིག
སྒྲིན་འབྲིགས།	འབྲིགས།	འབྲིགས།	འབྲིགས།	
ཤིང་སྔོང་ལ་འབྲིལ།	འབྲིལ།	འབྲིལ།	འབྲིལ།	འབྲིལ།
བྱིས་ལ་སེམས་འབྲེན།	འབྲེན།	འབྲེན།	འབྲེན།	
སྐད་འགགས།	འགགས།	འགགས།	འགགས།	
འབར་རྩས་འགད།	འགད།	འགད།	འགད།	
ཆུ་པ་འགམ།	འགམས།	འགམ།	འགམ།	འགོམས།
ལྷང་རིགས་དང་འགལ།	འགལ།	འགལ།	འགལ།	

2 ཏུས་གསུམ་སྒྲིང་འབྲུག་འཁྱུག་ཅན་གྱི་འཕྲུ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
མགོ་བོ་འགས།	འགས།	འགས།	འགས།	
མགོ་འགེམས།	འགེམས།	འགེམས།	འགེམས།	
ཡུན་རིང་འགོར།	འགོར།	འགོར།	འགོར།	
ཏུས་ཆོད་མིར་འགྱངས།	འགྱངས།	འགྱང་།	འགྱང་།	
ཁྱི་སྒྲིང་ན་འགྱིང་།	འགྱིང་།	འགྱིང་།	འགྱིང་།	འགྱིངས།
རྒྱག་འགྱིངས།	འགྱིངས།	འགྱིངས།	འགྱིངས།	
རྒྱལ་རྒྱུ་འགྱུ།	འགྱུ།	འགྱུ།	འགྱུ།	
མེ་མདའ་འགྲགས།	འགྲགས།	འགྲགས།	འགྲགས།	
ལ་ལུང་འགྲིམ།	འགྲིམ།	འགྲིམ།	འགྲིམ།	འགྲིམས།
རིག་འགྲེ།	འགྲེ།	འགྲེ།	འགྲེ།	འགྲེས།
ལམ་རྩ་འགྲོ།	འགྲོ།	འགྲོ།	འགྲོ།	འགྲོ།
ཆོས་འཆད།	འཆད།	འཆད།	འཆད།	
ཉི་མ་འཆར།	འཆར།	འཆར།	འཆར།	
དག་པོ་འཆི།	འཆི།	འཆི།	འཆི།	
མ་ཁས་པ་ཁས་འཆི།	འཆིས།	འཆི།	འཆི།	འཆིས།
ཡིད་སྒྲིང་མི་འཆོར།	འཆོར།	འཆོར།	འཆོར།	
བྱ་ལོན་འཇལ།	འཇལ།	འཇལ།	འཇལ།	འཇོལ།
སའི་ཁོ་ལ་འཇིག	འཇིག	འཇིག	འཇིག	
སྒྲིག་པ་ལ་འཇིགས།	འཇིགས།	འཇིགས།	འཇིགས།	
ལག་པ་ལ་འརྱ།	འརྱས།	འརྱ།	འརྱ།	འརྱས།
དག་ལ་འཐབ།	འཐབ།	འཐབ།	འཐབ།	འཐོབས།
ཕན་ཚུན་འཐམ།	འཐམ།	འཐམ།	འཐམ།	འཐོམས།
རྒྱང་པ་འཐིང་།	འཐིང་།	འཐིང་།	འཐིང་།	འཐོངས།
ཐག་པ་འཐིན།	འཐིན།	འཐིན།	འཐིན།	
མགོ་བོ་ཁྱད་རྩ་འཐོགས།	འཐོགས།	འཐོགས།	འཐོགས།	

3 ཏུས་གསུམ་སྒྲིན་འཇུག་འཁྱེད་ཀྱི་རེ་བྱ་མིག

ཚིག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
མྱེང་བ་འཛོར།	འཛོར།	འཛོར།	འཛོར།	གཏོར།
མཚམས་ལས་འདལ།	འདས།	འདལ།	འདལ།	
གོས་ཀྱི་ཕུ་བྱང་འབྱང་།	འབྱང་།	འབྱང་།	འབྱང་།	འབྱངས།
ཡིད་ལ་འདུན།	འདུན།	འདུན།	འདུན།	འདུན།
མི་མང་འདུ།	འདུས།	འདུ།	འདུ།	འདུས།
གདན་ལ་འདུག	འདུག	འདུག	འདུག	འདུག
དཔོན་གྱིས་འདུར།	འདུར།	འདུར།	འདུར།	འདུར།
སྒྲིངས་སུ་འདྲེང་།	འདྲེང་།	འདྲེང་།	འདྲེང་།	
གོམས་པ་འདྲོར།	འདྲོར།	འདྲོར།	འདྲོར།	འདྲོར།
ཡོལ་བ་འདུལ།	འདུལ།	འདུལ།	འདུལ།	རྫོལ།
མ་ཁ་འདུབ།	འདུབ།	འདུབ།	འདུབ།	
ན་འདྲོགས།	འདྲོགས།	འདྲོག	འདྲོག	
གནས་ཏུ་འཕག	འཕག	འཕག	འཕག	འཕོགས།
ཁྱད་པར་འཕགས།	འཕགས།	འཕགས།	འཕགས།	
གོ་གནས་འཕར།	འཕར།	འཕར།	འཕར།	
གནས་ཏུ་འཕུར།	འཕུར།	འཕུར།	འཕུར།	
མདུན་ནས་འཕུལ།	འཕུལ།	འཕུལ།	འཕུལ།	འཕུལ།
ཁོར་འཕེལ།	འཕེལ།	འཕེལ།	འཕེལ།	
ཡུལ་གཞན་ཏུ་འཕོ།	འཕོས།	འཕོ།	འཕོ།	འཕོས།
གཞན་ལ་འཕྱ།	འཕྱས།	འཕྱ།	འཕྱ།	འཕྱོས།
ཐལ་བ་འཕྱག	ཕྱགས།	འཕྱག	འཕྱག	འཕྱོགས།
ཡུལ་གཞན་ཏུ་འཕྱན།	འཕྱན།	འཕྱན།	འཕྱན།	འཕྱོན།
མཚོན་ཆ་འཕུར།	འཕུར།	འཕུར།	འཕུར།	ཕྱོར།
རྒྱང་པ་མེད་པས་འཕྱེ།	འཕྱེས།	འཕྱེ།	འཕྱེ།	
གནས་ཏུ་འཕྱོ།	འཕྱོས།	འཕྱོ།	འཕྱོ།	

4 ཏུ་ས་གསུམ་སྒྲིབ་འཇུག་འཕྲིལ་ཅན་གྱི་རེ་བྱ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐྱུལ།
སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལ་འབད།	འབད།	འབད།	འབད།	འབོད།
ས་ལ་འབབ།	འབབ།	འབབ།	འབབ།	འོབས།
མེ་འབར།	འབར།	འབར།	འབར།	
བྱ་སྐྱ་འབལ།	འབལ།	འབལ།	འབལ།	འབོལ།
མེ་འབྱད།	འབྱས།	འབྱད།	འབྱད།	བྱས།
བརྒྱལ་ནས་འཕོག	འཕོག	འཕོག	འཕོག	
ཆུ་འཕོགས།	འཕོགས།	འཕོགས།	འཕོགས།	འཕོགས།
མིང་ནས་འབོད།	འབོད།	འབོད།	འབོད།	བོས།
གདོར་འབོར།	འབོར།	འབོར།	འབོར།	འབོར།
ཆུ་འབྱམས།	འབྱམས།	འབྱམས།	འབྱམས།	
ཕན་ཆུན་འབྱར།	འབྱར།	འབྱར།	འབྱར།	
སྐྱ་འབྲིག	འབྲིག	འབྲིག	འབྲིག	འབྲིགས།
སྒྲིབ་པ་འཆབ།	འཆབས།	འཆབ།	འཆབ།	འཆོབས།
བྱག་འཆལ།	འཆལ།	འཆལ།	འཆལ།	འཆོལ།
ག་འཆོད།	འཆོད།	འཆོད།	འཆོད།	
གཞན་ལ་འཆོ།	འཆོ།	འཆོ།	འཆོ།	
འོད་འཆོར། ཏུ་འཆོར།	འཆོར།	འཆོར།	འཆོར།	
སྐྱག་འཆོ། སྐྱག་འཆོ།	འཆོས།	འཆོ།	འཆོ།	འཆོས།
བྱད་མེད་འཇོགས།	འཇོགས།	འཇོགས།	འཇོགས།	འཇོགས།
ཅ་ལག་འཇིམ།	འཇིམ།	འཇིམ།	འཇིམ།	འཇིམས།
རྩ་གདོང་འཇུམ།	འཇུམས།	འཇུམ།	འཇུམ།	འཇུམས།
ཁྱད་ཏུ་འཇུལ།	འཇུལ།	འཇུལ།	འཇུལ།	འཇུལ།
རྩ་འཇོར་འཇོག	འཇོག	འཇོག	འཇོག	འཇོགས།
རྩ་ཆ་འཇོམ།	འཇོམས།	འཇོམ།	འཇོམ།	འཇོམས།
མཁྱེད་གིས་འཇོར།	འཇོར།	འཇོར།	འཇོར།	འཇོས།
བདེ་སྒྲིབ་འཇོམ།	འཇོམ།	འཇོམ།	འཇོམ།	འཇོམས།

དུས་གསུམ་སྔོན་འདུག་མ་ཡིག་ཅན་གྱི་ལས་ཚོག་གི་རྩེ་ཚན།

I དུས་གསུམ་སྔོན་འདུག་མ་ཡིག་ཅན་གྱི་རེའུ་མིག་

ཚོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།
དངོས་རྒྱུ་མཁོ།	མཁོ།	མཁོ།	མཁོ།	
ཐུགས་གིས་མཁྱེན།	མཁྱེན།	མཁྱེན།	མཁྱེན།	
གི་མཐུང་མགར།	མགར།	མགར།	མགར།	
ཟས་གིས་མགུ།	མགུ།	མགུ།	མགུ།	
བང་མི་མངགས།	མངགས།	མངགས།	མངགས།	མཛོགས།
སྒྱིར་མཛོན།	མཛོན།	མཛོན།	མཛོན།	
མོ་སྐབས་མཆིས།	མཆིས།	མཆིས།	མཆིས།	
སྐབས་སུ་མཆི།	མཆི།	མཆི།	མཆི།	
བཀའ་མོལ་མཆིད།	མཆིད།	མཆིད།	མཆིད།	
ནགས་ལ་མེ་མཆིད།	མཆིད།	མཆིད།	མཆིད།	
གཡང་དུ་མཆོང་།	མཆོང་།	མཆོང་།	མཆོང་།	མཆོངས།
ལྟ་ལ་མཆོད།	མཆོད།	མཆོད།	མཆོད།	
སྒྲ་མ་མཇལ།	མཇལ།	མཇལ།	མཇལ།	
མོ་བ་མཉེ།	མཉེ།	མཉེ།	མཉེ།	
ཐུགས་མཉེས།	མཉེས།	མཉེས།	མཉེས།	
ཆད་པ་མཐུད།	མཐུད།	མཐུད།	མཐུད།	
མིག་གིས་མཐོང་།	མཐོང་།	མཐོང་།	མཐོང་།	
མཐུད་པ་མཐུད།	མཐུད།	མཐུད།	མཐུད།	
བརྗོད་དོན་མཚོན།	མཚོན།	མཚོན།	མཚོན།	
ཆོས་བཞིན་མཛད།	མཛད།	མཛད།	མཛད།	མཛོད།

༡ དུས་གསུམ་སྒྲིབ་འཇུག་འབྱུར་བ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་གི་སྒྲིབ་ཆོན།

1 དུས་གསུམ་སྒྲིབ་འཇུག་འབྱུར་བ་ཅན་གྱི་རེའུ་མིག

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འདས།	ད་ཉ།	སྒྲུལ།
ལུ་གུ་རྒྱག་གིས་འཁྱེར།	ཁྱེར།	འཁྱེར།	འཁྱེར།	ཁྱེར།
ལས་སྒྲིབ་ཁྱེར།	ཁྱེར།	འཁྱེར།	འཁྱེར།	ཁྱེར།
སྒྲུག་སྐར་འབྱུར།	འབྱུར།	འབྱུར།	འབྱུར།	
གདུག་དོན་བདུར།	བདུར།	གདུར།	གདུར།	ཐུར།
སྒྲིབ་འཁོན།	ཁོན།	འཁོན།	འཁོན།	ཁོན།
དྲི་ནག་འདག	དག	འདག	འདག	
སྒྲིགས་མ་འདོར།	དོར།	འདོར།	འདོར།	དོར།
གད་སྒྲིགས་སྒྲུགས།	སྒྲུགས།	འསྒྲུག	འསྒྲུག	སྒྲུགས།
མ་སྒྲུན་ཁྱེན་འབྱུང་།	འབྱུང་།	འབྱུང་།	འབྱུང་།	
མེ་དོག་ཁ་འབྱེ། བཟའ་བྱེ།	བྱེ།	འབྱེ།	འབྱེ།	
སངས་རྒྱས་འཕྱོན།	ཕྱོན།	འཕྱོན།	འཕྱོན།	
གནས་གཞན་དུ་འཕྱོལ།	ཕྱོལ།	འཕྱོལ།	འཕྱོལ།	
སྒྲུག་སྒྲིབ་སྒྲོས།	སྒྲོས།	འསྒྲོས།	འསྒྲོས།	སྒྲོས།
བྱེས་སྒྲུ་མོང་།	མོང་།	འམོ།	འམོ།	མོང་།

༡ རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་བའི་ལས་ཆོག་པན་ཚུན་བསྐྱར་པའི་རེའུ་མིག

༡					
འདས་པའི་ བྱ་ཆོག	བྱ་བའི་ འབྲས་བྱ།	འདས་པའི་ བྱ་ཆོག	བྱ་བའི་ འབྲས་བྱ།	འདས་པའི་བྱ་ཆོག	བྱ་བའི་ འབྲས་བྱ།
ལས་བཀག	མེག	ལོས་བཀག	མེགས།	ཡོ་ཁྱོད་བསྐྱུལ།	འབྲུམས།
ཚུག་བཀྱང་།	མེད་།	ལོས་ཚུག་བཀྱུག	ལུག	ཡི་མེར་བསྐྱོད།	འཁོད།
མེ་དྲོག་བསྐྱུལ།	གུམ།	ར་སྐྱུལ་བསྐྱུལ།	ལུག	དུག་བསྐྱོད་ལ།	ཁོ་དས།
དཔོན་པོ་བ་བསྐྱུལ།	ལུལ།	མུདྲ་བ་བསྐྱོལ།	ཁོ་ལ།	ཐུགས་དམ་བསྐྱར་ས།	གར་།
ཁ་བསྐྱར་ས།	གར་།	ཚུན་བསྐྱོལ།	ཁོ་ལ།	རྒྱལ་མར་བསྐྱོལ།	འཁོད།
ལྷུ་མ་བསྐྱུལ།	བསྐྱུལ།	འཁོར་མོ་བསྐྱོར།	འཁོར།	ཐུག་པས་བསྐྱེགས།	ཁྱིག
མེ་མོག་བསྐྱུལ།	མེ་ཁེད	ཡི་ར་བསྐྱུག	འབྲུགས།	ཡི་ར་བསྐྱུལ།	གས།
རྒྱ་བསྐྱུལ།	འཁོར་མོ	ཡི་ལ་བསྐྱོད།	འཁོད།	ཚུན་བསྐྱུལ།	འཁོར།
ཆ་བ་བསྐྱོག	ཁོག				
༢					
མེ་བསྐྱུལ་ས།	འབྲུག	ར་བསྐྱོལ་ས།	ཁོ་མས།	དུག་མེད་བསྐྱུལ།	འབྲེལ།
ལག་པ་མ་བསྐྱུལ།	འབྲུལ།	ཆ་བསྐྱར་ས།	ལྱངས།	མེགས་པར་བསྐྱོར།	ལྷུས།
ལས་བཀགས།	འབྲུག	དུག་བསྐྱར་ས།	འབྲེངས།	དུག་མེད་བསྐྱུལ།	འབྲེལ།
ལུག་བསྐྱུལ་བསྐྱུལ།	ཁོ་ལ།	མུདྲ་བ་བསྐྱོལ་ས།	ཁོ་མས།	ལག་པ་མ་ལྟོད།	ཁོད།
ལུལ་བསྐྱེགས།	འབྲེལ་ས།	དུག་བསྐྱུལ་ས།	འབྲུལ།		
༣					
ཁྱད་པ་མ་བཅུགས།	འབྲུགས།	ལག་པ་མ་བཅིངས།	ཆིངས།	ཡི་ར་བཅུག	ཆག
དུག་ལྷུར་བཅུད།	ཆད།	ལྷུར་བཅིལ།	ཁོ་ལ།	མུདྲ་རྒྱ་བཅུག	ཆད།
དུག་མོ་བཅོམ།	འཁོར་ས།	པར་རྒྱ་བཅོར།	ཀླུ་མ་	ཞབས་པ་མ་བཅིངས།	ཆིངས།
དུར་མ་བཅོམ།	ཆོས།				
༤					
འབྲེད་ལ་བསྐྱུལ།	ལུལ།	ལྷགས་རི་བསྐྱེལ།	ལྷེལ།	ཆུ་བསྐྱོགས།	ལྷོག
ཚུན་ཆ་གཞུལ།	ཆེད།				
༥					
མར་མེ་བཅིགས།	དྲི།	གཞུན་རྫོང་བཅུར	ལུལ།	ལྷན་ལ་བཅིག	ལེག
འབྲུམ་བྱ་བཅུམས།	ཐུམས།	བཅུད་བཅུལ།	ལུལ།	ལྷོ་བ་གཅོར།	འཁོར།
ཡོ་ཁྱོད་བཅོད།	དྲོད།	མིག་མེས་བསྐྱུལ།	མཁོད།	ཐུག་བསྐྱར་ས།	ལུང་།
བཅོན་ལས་བཅོན།	དྲོན།	ཆ་བསྐྱེལ་ས།	ཁོ་མ།	ཡོ་ཁྱོད་བསྐྱུལ།	མུཐུན།
ལུག་གཏར།	མེགས།	ཞབས་ལ་	ལུག	མེ་དྲོག་གཅོར།	འཁོར།

༡ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་འདས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་མ་འོངས་པའི་ལས་ཚིག་
ཀྱང་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། བཀའ་དང་།
བཀའ་། བཀའ་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཚིག་ཁག་གཅིག་གི་ཁ་གཏད་ཏུ་བྱ་བའི་འབྲས་
བུ་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་ ཁྲིག་ ཁེང་། ལྷག་ལྟ་བུ་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཀྱང་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

༢ ལས་ཚིག་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་རྣམས་གསུམ་དང་། དངོས་པོ་བདག་གཞན་
གྱི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། བཅད་ནས་ཆད། བསད་
ནས་ཤི། བསྐྱར་ནས་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཚིག་ཁག་གཅིག་ལྟ་བུ་འབྲས་གྱི་
འབྲེལ་བ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར།

༣ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་འདས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་མ་འོངས་པའི་ལས་ཚིག་དེ་
ཁྱོད་གྱི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། བཅད་
དང་གཅད། བསད་དང་གསད། བསྐྱར་དང་བསྐྱར་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་ལྟ་བུ་འབྲས་
འབྲེལ་བ་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་གཉིས་རྣམས་གྱི་འབྲེལ་བ་
སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༤ བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམས་འདས་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་
ཁྱོད་གྱི་ཁ་གཏད་ཏུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་
ཡོད་པས་ཨེ་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། གཡག་ལ་དོ་པོ་བཀའ། ཅུམ་པ་
བཏགས། གནས་སུ་བཞག་ཁོར་བརྒྱས། སྤྲ་བཞར་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་བྱེད་
པ་པོ་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་རྣམས་འདས་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ཡང་དེ་དག་གི་ཁ་
གཏད་ཏུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར།

༥ བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་
ན་ཁྱོད་གྱི་ཁ་གཏད་ཏུ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་འདས་ཚིག་ཡོད་པས་ཨེ་བྱལ། ཅེ་ན།
མ་བྱལ་སྟེ། ང་འགྲོ། བྱ་འཇུག། རི་ཉིལ། ལྟ་འབྱམས། ལྟ་བུ་བྱ་བྱེད་ཐ་
མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཡང་དེའི་ཁ་གཏད་ཏུ་རྣམས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་
མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་བྱེད་ལས་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

ས་བཅད་གསུམ་པ། མཁུན་རབ་འོད་གསལ་གྱི་ལས་ཆིག་དབྱེད་གཏམ།

གཞན་ཡང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། བདག་གཞན་རྒྱས་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་ལ་
ཉན་ཤུལ་མཁུན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་མི་དད་པ་གཉིས་ལ་
ནང་གསེས་སྐྱ་བྱ་ཆིག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྟན་དང་། བརྟན་ལྟན། ལྷ་ལྟན། སུམ་ལྟན་
བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱས་ནས་བསྟན་པར། 《རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་དཀར་འགྲེལ་
གནད་ཀྱི་སྒྲིན་མེ》 ལས། “འདིར་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱ་བའི་ཆིག་གི་ཆོགས་ཡིན་
པས་བྱ་བྱེད་ལའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་གཉིས་ཡོད་
པ་ཞིབ་རྒྱ་རྟོགས་དགོས་པ་ནི་གནད་ཀྱི་དམ་པ་ལོ། །

དེ་ལས་དང་པོ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ནི། བྱ་བ་གང་བྱེད་ཀྱང་བྱེད་པ་པོ་དང་།
ལས་གཉིས་ཐ་དད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། (1) དབྱེ་བ་དགུ་ལྟན་གྱི་ལས་
ཆིག་ནི། འདི་ལ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་བྱེད་པ་པོ་ལ་
དངོས་པོ་བདག་དང་། ལས་ལ་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན།
གོང་གི་བཟོ་པས་ལྷགས་ལ་ཆི་བཏང་། ལྷ་བྱར་ཆ་མཆོན་ནས་བཤད་ན། བཟོ་
པ་ནི་བྱེད་པ་པོའམ་དངོས་པོ་བདག་ཡིན་ཞིང་། ཆི་ནི་དངོས་པོ་གཞན་ནམ་ལས་
ཉིད་ཡིན། དེས་ན་བཟོ་པ་དང་ཆི་གཉིས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་དབང་གིས་ཐ་དད་
པ་ཞེས་བརྗོད། ཡང་དཔེར་ན་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རི་མོ་འབྲི་ཞེས་པ་ལྷ་བྱར་མཆོན་
ན། བཀྲ་ཤིས་བྱེད་པ་པོའམ་དངོས་པོ་བདག་རི་མོ་ལས་སམ་དངོས་པོ་གཞན།
འབྲི་བར་བྱེད་ཅེས་པ་ནི་བྱེད་པའི་ལས། སྤྱི་བར་བྱ་བེས་པ་ནི་བྱ་བའི་ལས།
འབྲི་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། འབྲི་བཞིན་པ་ཞེས་པ་ནི་ད་ལྟ་
བ། སྤྱིས་ཟིན་པ་ནི་རྒྱས་འདས་པ། སྤྱིས་ཤིག་ཅེས་པ་ནི་སྤྱུལ་ཆིག་མ་འབྲི་ཞེས་
པ་ནི་དགག་སྒྲུབ་སྤྱུལ་ཆིག་སྟེ། དབྱེ་བ་དགུ་ཡོད་པས་འདི་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་དགུ་
ལྟན་གྱི་ལས་ཆིག་ཅེས་བརྗོད། དཔེར་བརྗོད་འདི་རིགས་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་
ཡིན་པར་མ་ཟད། བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྟན་ཡིན་པ་དང་། དེའང་སྤྱུ་ཤིས་དོན་གོ་
བའི་བྱེད་པོ་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་དོན་སྟོམ་ཆིག་རྒྱ་བྱས་ན་འདི་ལྟར།

བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱེད་ལས་བྱ་བའི་ལས། བྱེད་ལས་མ་འོངས་བྱེད་བཞིན་རྒྱ་ལྟ་

བ། །འདས་དང་སྒྲུལ་ཚིག་དགག་སྒྲིབ་སྒྲུལ་ཚིག་ལ། །དབྱེ་བ་དགུ་ལྟ་ལས་ཚིག་
ཅེས་བརྗོད་དོ། །

(2) དབྱེ་བ་བདུན་ལྟ་གྱི་ལས་ཚིག་ནི། ཡང་དཔེར་ན། ལྷག་གིས་རྩ་བཟས
(ཟོས་)ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། ལྷག་བྱེད་པ་པོ་འཇ་དངོས་པོ་བདག་རྩ་ལས་སུ་
དངོས་པོ་གཞན། ཟ་བར་བྱེད་བྱེད་པའི་ལས། བཟའ་བར་བྱ་བྱ་བའི་ལས། ཟ་
བར་འགྱུར་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། ཟ་བཞིན་དུ་ལྟ་བ། བཟས་ཟིན་འདས་པ་
བཅས་ལས། ཟོ་ཞིག་དང་། མ་ཟ་ཞེས་བཤད་སྒྲོལ་མེད་པ་ཡིན་པས་འདི་རིགས་
ལ་དབྱེ་བ་བདུན་ལྟ་གྱི་ལས་ཚིག་ཅེས་བརྗོད། དཔེ་བརྗོད་འདི་རིགས་ཀྱང་བྱ་
བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་མ་ཟད། བྱེད་པ་པོ་སེམས་ལྟ་ཡིན་ཡང་། སྒྲ་ཤེས་
དོན་གོ་བའི་བྱེད་པོ་ཟིན་པས་དབྱེ་བ་བདུན་ལྟ་ལས་མེད་པ་ཡིན། དེ་དོན་
སྒྲུལ་ཚིག་དུ་བྱས་ན་འདི་ལྟར། བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱེད་ལས་བྱ་བའི་ལས། །བྱེད་
ལས་མ་འོངས་བྱེད་བཞིན་དུ་ལྟ་བ། །འདས་པ་བཅས་ལ་དབྱེ་བ་བདུན་ལྟ་གྱི།
ལས་ཚིག་ཅེས་པའི་ཐ་སྐད་འཇུག་པ་ཡིན། །

ཡང་དཔེར་ན། སེར་བས་ལོ་རྟོག་བཅོམ་ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། སེར་
བ་བྱེད་པ། ལོ་རྟོག་ལས། འཛོམས་པར་བྱེད་བྱེད་པའི་ལས། གཞོམ་པར་བྱ་བྱ་
བའི་ལས། འཛོམས་པར་འགྱུར་བྱེད་ལས་མ་འོངས་པ། འཛོམས་བཞིན་པ་ད་ལྟ་
བ། བཅོམ་ཟིན་འདས་པ་བཅས་ལས། ཚོམ་ཤིག་དང་། མ་འཛོམས་ཞེས་པའི་
བཤད་སྒྲོལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་མེད་པ་ཡིན། འདི་འང་དབྱེ་བ་བདུན་ལྟ་གྱི་ལས་
ཚིག་ཡིན་ཅུང་། གོང་གི་ལྷག་གིས་རྩ་བཟས་ཞེས་པ་དང་མི་འདྲ་ས་ནི་རྩ་བ་
པོ་ལྷག་སེམས་ལྟ་ཡིན་པ་དང་། ལོ་རྟོག་འཛོམས་བྱེད་སེར་བ་ནི་སེམས་མེད་
ཡིན་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བཀྲ་ཤེས་ཀྱིས་རི་མོ་འབྲི་ཞེས་པ་དང་།
ལྷག་གིས་རྩ་བཟས་ཞེས་པ། སེར་བས་ལོ་རྟོག་བཅོམ་ཞེས་པའི་དཔེ་བརྗོད་
གསུམ་ག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཡང་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་དགུ་ལྟ་དང་། དབྱེ་བ་
བདུན་ལྟ་གྱི་བྱེད་པར་ཡོད་པ་ཡིན། ཁ་ཅིག་གིས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཕྱིན་
སྒྲུལ་ཚིག་དང་། དགག་སྒྲིབ་སྒྲུལ་ཚིག་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱང་དེ་ནི་མ་ངེས་ཏེ།

གོང་གི་ལྷན་དང་། སེར་བ་གཉིས་ལས་ལྷན་ལ་སྐུལ་ཆོག་འདུག་པའི་བཤད་
 སྒྲིབ་མེད་པ་དང་། སེར་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྐུལ་ཆོག་འདུག་པའི་བཤད་སྒྲིབ་
 མེད་པ་ཡིན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་ཅེས་པ་འདི་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་གཉིས་ཐ་
 དད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རི་མོ་འབྲི་ལྟ་བུ་དང་། བྱེད་པ་དང་
 ལས་གཉིས་ཐ་དད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ། སེར་བས་ལོ་རྟག་བཅོམ་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་འདྲིས་པར་སོ་སོར་རྟོགས་དགོས། གཞུང་གཞན་དུ་བྱེད་
 པ་པོ་ཕལ་པ་ཞེས་བརྗོད་འདུག་ཀྱང་འདིར་སོ་བོས་ནི། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་པ་
 གཉིས་ཐ་དད་དུ་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སེར་བ་ནི་ལོ་རྟག་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་པ་
 ལས་ལོ་རྟག་འཛོམས་པ་པོ་མིན་པ་དང་། བཀྲ་ཤིས་ནི་རི་མོ་འབྲི་བ་པོ་ཡིན་པ་
 ལས། འབྲི་བྱེད་མིན་པ་ལྟ་བུས་མཆོག་གཞན་པ་ཀུན་ལ་དེའི་རིགས་བསྟེ་བར་བྱ་
 དགོས། ཡང་དཔེར་ན། སྐུ་གྲུས་རི་མོ་འབྲི་ལྟ་བུ་ནི་བྱེད་པ་དངོས་བསྟན་དང་
 བྱེད་པོ་ཤུགས་བསྟན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་རི་མོ་འབྲི་ལྟ་བུ་ནི་བྱེད་པོ་དངོས་བསྟན་
 དང་བྱེད་པ་ཤུགས་བསྟན། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་སྐུ་གྲུས་རི་མོ་འབྲི་ལྟ་བུ་ནི་བྱེད་པོ་དང་
 བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་དངོས་བསྟན་ཡིན། ཡང་སེར་བས་ལོ་རྟག་བཅོམ་ཞེས་པ་ལྟ་
 བུའི་སེར་བ་ནི་བྱེད་པ་རང་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ལས། ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ནི་གང་
 ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཅམ་གྱིས་བྱེད་པོ་ཡོད་པས་མ་ཁྲལ་ཀྱང་།
 བྱེད་པོ་ཡོད་ན་བྱེད་པ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། དེས་ན་
 བྱེད་པོ་དང་བྱེད་པའི་འཆད་ཚུལ་ཐད་ལ་དཀར་ལེབ་རྒྱང་ཡིག་ཟེར་བ་དེས་ཀྱང་
 རུང་ཟད། གཏིང་ཟབ་པའི་གོ་བ་ཞིག་ལོན་འདུག་སྟམ་པས་བརྟག་པར་འཆོལ།
 འདི་ཡན་གྱིས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པར་དབྱེ་བ་དགུ་ལྟ་བུ་དང་། བདུན་ལྟ་བུ་གཉིས་
 ཡོད་པ་དཔེར་བརྗོད་དང་བཅས་ཏེ་བསྟན་ཟེན།

གཉིས་པ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་འདི་ལ་ཞིབ་དུ་བརྟགས་ན་བྱ་བ་དེ་
 འཁྲལ་པའི་རྒྱ་ཞིག་མེད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། བྱ་བ་དེ་འཁྲལ་བཞིན་པའི་སྐབས་
 བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་མི་སྤང་བའམ། ཡང་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་ཀ་ཐ་
 དད་དུ་མི་སྤང་བས་མིང་དེ་ལྟར་བརྟགས་པ་ཡིན། རྒྱ་མཆོག་དེའི་དབང་གིས་

བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་འདི་རིགས་ལ། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཏུ་
མེད་པ་ཡིན། ཏུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བས་ནི་ཐ་དད་མི་དད་ཀྱི་བྱ་ཚོག་ཡོད་དོ་ཅིག་
ལ་བྱབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་དགོས། །

(3) དབྱེ་བ་ལྟ་ལྟན་གྱི་ལས་ཚོག་ནི། དཔེར་ན་བཟླ་ཤིས་གདན་ལ་བཞུགས་ཞེས་
པ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བཞུགས་པ་པོ་འཇམ་སྐབས་དེའི་བྱེད་པ་པོ་བཟླ་ཤིས་ཡིན་པ་
དང་། གང་བཞུགས་པར་བྱ་རྒྱུའི་ལས་སམ་དངོས་པོ་གཞན་ཡང་བཟླ་ཤིས་ལས་
གཞན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པས་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་བརྗོད། གང་གི་ཐ་དད་
པའི་དབྱེ་བ་དག་ལྟན་གྱི་དཔེ་བརྗོད་འགོད་སྐབས་སུའང་། བཟླ་ཤིས་ཀྱིས་རི་མོ་
འབྲི་ཞེས་བཀོད་པ་དང་། འདིར་ཐ་མི་དད་པའི་དཔེ་བརྗོད་ལའང་། བཟླ་ཤིས་
གདན་ལ་བཞུགས་ཞེས། གཞི་བཟླ་ཤིས་གཅིག་གི་སྟེང་ནས་དཔེ་བརྗོད་བཀོད་པ་
ནི་དབྱེ་བ་འབྱེད་བདེ་བའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན། དཔེ་བརྗོད་དེ་གཉིས་གང་ཐ་དད་པ་
ཡིན་པ་དང་། གང་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་སྐབས་ཐོག་མར་
འབྲི་དང་བཞུགས་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་བྱ་ཚོག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་ངོས་ཟིན་པ་བྱས་
ཏེ། ད་གཞོད་འབྲི་ཞེས་པ་ཐ་དད་པ་སྟེ། བྱི་བྱའི་ཡི་གེ་དང་། འབྲི་བ་པོ་བཟླ་
ཤིས་གཉིས་དངོས་པོ་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པ་དང་། བཞུགས་ཞེས་པ་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་
བཞུགས་བྱ་དང་བཞུགས་པ་པོ་གཉིས་ཀ་བཟླ་ཤིས་ཉིད་ལས་གཞན་ཏུ་མེད་པ་ལྟ་
བུས་མཚོན་བྱ་བའི་ཚོག་ཀྱང་ལ། འདིའི་རིགས་བསྟེན་གོས་པ་ལས་དཔེ་བརྗོད་
མཐའ་དག་ནི་འབྲིར་མི་ལངས་སོ། དཔེ་བརྗོད་འདི་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་གཏིང་ཟབ་
ཅིག་ལེན་ཐུབ་ན། དང་པོའི་བཟླ་ཤིས་བྱེད་སྟེ་ཐོབ་པ་དང་། གཉིས་པའི་བཟླ་
ཤིས་ལ་བྱེད་སྟེ་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་གཞི་ནས་རྟོགས་ཐུབ། བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། ལས་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་པ་ལ་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་སྟེ་
འབྲི་བའི་སྟོན་འདུག་པ། དེ་ནི་གཙོ་བོ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མ་རྟོགས་
པས་བྱས་པ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡང་མེད་སྟུམ། དེ་ལྟར་བཟླ་ཤིས་
གདན་ལ་བཞུགས་ལྟ་བུར་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། བཞུགས་
རྒྱ། བཞུགས་བཞིན་པ། བཞུགས་ཟིན་པ་སྟེ་ཏུས་གསུམ་དང་། བཞུགས་ཤིག་སྐུལ་

ཆོག་དང་། མ་བཞུགས་ཞེས་དགག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོག་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་
འདི་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ལས་ཆོག་ཅེས་བཅོལ་བ་ཡིན། དེ་དོན་སྒྲུབ་
ཆོག་ཏུ་བྱས་ན་འདི་ལྟར།

འདས་པ་དང་ནི་མ་འོངས་པ། །ད་ལྟ་བ་དང་སྒྲུབ་ཆོག་དང་། །དགག་སྒྲུབ་
སྒྲུབ་ཆོག་དང་བཅས་ལ། །དབྱེ་བ་ལྟ་ལྟ་ལས་ཆོག་བཅོལ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཕྱིན་སྒྲུབ་ཆོག་དང་དགག་སྒྲུབ་
སྒྲུབ་ཆོག་མི་འཇུག་པར་འདོད་ཀྱང་དེའང་མ་ངེས་ཏེ། བོང་གསལ་ལྟར་བཞུགས་
ཤིག་དང་མ་བཞུགས་ཞེས་འཇུག་ཏུ་རུང་བས་སོ། དཔེ་བཅོལ་འདི་རིགས་ནི་བྱ་
བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཡིན་ཡང་། བྱེད་པོ་སེམས་ལྟན་ཡིན་པ་མ་ཟད་སྒྲུབ་ཤིང་དོན་གོ་
བའི་བྱེད་པོ་ཞིག་ཡིན་དགོས།

(4) དབྱེ་བ་གསུམ་ལྟན་གྱི་ལས་ཆོག་ནི། ཡང་དཔེར་ན། འཕྱི་བ་ཁུང་རུ་
འཇུག་ལ། ཞེས་པ་ལྟ་བུར་མཆོག་ན། འཇུག་རྒྱ་དང་། འཇུག་བཞིན་པ། འཇུག་
ཟིན་པ་སྟེ་རུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་སྒྲུབ་ཆོག་དང་དགག་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཆོག་གཉིས་
ཀྱི་བཤད་སྟོལ་མེད་པ་ཡིན་པས། འདི་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་གསུམ་ལྟན་གྱི་ལས་ཆོག་
ཅེས་བཅོལ། འགའ་ཞིག་གིས་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། རུང་འགྲོ་ལའང་སྐབས་
འགར་སྒྲུབ་ཆོག་འཇུག་རུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཀྱ་དོག་གི་དོགས་པ་བྱེད་མི་
དགོས་ཏེ། བོང་རུ་ཁོ་བོས་སྒྲུབ་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུབ་ཤད་སྟོལ་མེད་པ་ཞེས་འཇུག་
པ་བྱས་ཐུང་བའི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བཤད་དོ། །

ཡང་དཔེར་ན། རུག་གིས་ཤི། སེམས་ཀྱིས་རྟོགས། མིག་གིས་མཐོང་།
མེས་ཆོགས། བྱད་ཀྱིས་ན་སོགས་ཀྱི། རུག་སེམས། མིག་མེ། བྱད་སོགས་
རིམ་བཞིན་འཆི་བྱེད་དང་། རྟོགས་བྱེད། མཐོང་བྱེད། འཆོག་བྱེད། བྱ་བྱེད་
ཡིན་པ་ལས། འཆི་བ་པོ་དང་། རྟོགས་པ་པོ། མཐོང་བ་པོ། འཆོག་པ་པོ།
ན་བ་པོ་མིན་པས་འདི་རིགས་ལ་བྱེད་པ་དང་། གང་འཆི་རྒྱུའི་སེམས་ཅན་དང་།
རྟོགས་བྱེད་དོན། མཐོང་བྱེད་གཟུགས། འཆོག་བྱེད་གོས། བྱ་བྱེད་ལུས་སོགས་ནི་
ལས་ཉིད་ཡིན་པ་ལས་དངོས་པོ་གཞན་ཞེས་བཅོལ་མི་རིགས། དེས་ན་བྱེད་པ་

དང་། ལས། འཆི་རྒྱ། འཆི་བཞིན་པ། ཤི་བ་བཅས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལྟ་ཡོད་པས་
 འདི་རིགས་ལ་དབྱེ་བ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ལས་ཚིག་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། ཡང་བྱེད་པ་དང་
 ལས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་^①། དཔེར་ན། དཀར་ཡོལ་ཆག ཉི་མ་ཤར། འཁོར་
 ལོ་འཁོར། མེ་ཏོག་སྐྱེས། ཆར་བ་བབ་སྟགས་ཀྱི། ཆག ཤར། འཁོར། སྐྱེས།
 བབ་སྟགས་ཀྱང་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཅུང་དེ་དག་ལ། དཀར་ཡོལ་གྱིས་
 ཆག ཉི་མས་ཤར། འཁོར་ལོས་འཁོར། མེ་ཏོག་གྱིས་སྐྱེས། ཆར་བས་བབ་
 སྟགས་བྱེད་སྒྲ་གཏན་ནས་འབྱུག་མི་སྲིད། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། བྱེད་པ་དང་ལས་
 གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་བྱ་པ་རེད། ཞོང་དུ་བྱུར་ཅམ་སྒྲིས་པ་ལྟར། བྱེད་
 པ་དང་ལས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པ། བཀྲ་ཤིས་གདན་ལ་བཞུགས་ལྟ་བུར་བྱེད་སྒྲ་
 འབྲི་སྒྲ་ལྟ་ཡོད་པར་འདོད་མཁན་དག་གི་ལྷགས་ལྟར་ན། དཀར་ཡོལ་གྱིས་ཆག ཉི་
 མས་ཤར་སྟགས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་ཏེ། ང་ཁྱོད་ལ་འགྲོ་ཆོག་ལྟ་
 བུར། ངས་ཁྱོད་ལ་འགྲོ་ཆོག་ཅེས་བྱེད་པོ་དང་ལས་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་བྱེད་
 སྒྲ་འཐོབ་པར་འདོད་པས་སོ། ཡང་མཐོན་པོ་དང་། དམའ་པོ། ཆེན་པོ། དཀར་
 པོ། མང་པོ་སྟགས་ཀྱི་མིང་མཐར་པོ་སྒྲ་སྒྱུར་ན་ཆོས་བརྗོད་པའམ་བྱང་ཆོས་བརྗོད་
 པའི་མིང་རྒྱང་ཡིན་ཡང་། མིང་དེ་དག་གི་མཐར་པོ་དང་བལྟ་སྒྱུར་ཆེ་བྱ་ཚིག་
 ཅམ་དུ་འགྲོ་བའང་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བྱུག་དང་གིས་མཐོ་བ། སོར་གང་གིས་
 དམའ་བ། ཞིང་ག་མཐོ་གང་གིས་ཆེ་བ། གདོང་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ།
 གངས་ཀ་གསུམ་གྱིས་མང་བ་སྟགས་ལྟ་བུ་ཡིན། བྱ་ཚིག་འདི་རིགས་ལ་བདག་
 གཞན་དང་། རུས་གསུམ་སྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འཛོག་དུ་མེད་པས་བྱ་ཚིག་དུ་འཛོག་
 མི་རིགས་སྟམ་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། འདི་རིགས་ལ་གོང་དུ་ཁོ་བོས་བྱ་ཚིག་ཅམ་ཞེས་
 བརྗོད་དོན་ཡང་བྱ་ཚིག་གཞན་དང་མི་འདྲ་བས་ཡིན་ཡང་། བྱ་ཚིག་གཏན་ནས་
 མིན་པར་འདོད་ན། འོ་ན་དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་གསུམ་པའི་ཁྱེན་རྣམས་ལ་རུས་པ་
 མེད་པར་ཐལ་བའི་སྒྲིན་བརྒྱུག་མེད་དུ་འབབ་བོ་སྟམ་པས་དཔྱེད་ལྟ་དག་གིས་

① འདི་ལ་བྱ་བའི་ལས་དང་ཡུལ་གཉིས་ངོ་བོ་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་པའམ། བྱེད་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་
 ཡུལ་ལ་སྐྱིན་པའི་ལས་ཡིན།

བརྟག་པར་རིགས་སོ། །འོན་ཀྱང་མཐོན་པོ་དང་། ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་འཇུག་
ན་ཡིག་སྒྱུར་ཆེ་པོ་འབྲི་དགོས་པ་དང་། མཐོན་དང་། ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ལ་རྗེས་འཇུག་
དངོས་སུ་མ་སྒྱུར་ཆེ་བ་ཡིག་སྒྱུར་དགོས་པའི་བྱུང་པར་ཡོད་པའང་ཞིབ་རྒྱུ་རྟོགས་
དགོས། །

འདི་ཡན་གྱིས་བྱ་ཆོག་ཅེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པ་དང་། བྱ་ཆོག་
ལའང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་ཐ་དད་པ་
ལའང་ནང་གསེས་སུ་ལས་ཆོག་དབྱེ་བ་དགུ་ལྟ་དང་། བརྟན་ལྟ། དེ་བཞིན་
བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ལའང་ལས་ཆོག་དབྱེ་བ་ལྟ་ལྟ་དང་། དབྱེ་བ་གསུམ་ལྟ།
ཡང་ལས་ཆོག་དབྱེ་བ་ལྟ་ལྟ་བཅས་ཡོད་པས་སོ་སོར་དཔེ་བཟོད་དང་། དགོས་
ངེས་རིགས་ལ་སྒྲུལ་ཆོག་དང་བཅས་བསྟན་བྱིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི་རྣམ་གསུམ་དབྱེ་
བ་དགུ་ལྟ་དང་། བརྟན་ལྟ། ལྟ་ལྟ། སུམ་ལྟ་བཅས་གྱིས་དབྱེ་བ་མཛད་པ་
འདི་ནི་བྱ་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད། ཁོང་རྒྱ་རྒྱུད་སྤྱི་བའི་ཐབས་ཤེས་སྤྱོད་
མེད་པ་ཞིག་རྒྱ་མཐོང་། འོན་ཀྱང་མཐོན་པོ་དང་། ཆེན་པོ་དཀར་བ་སོགས་ནི་བྱ་
ཆོག་གི་ཁོངས་སུ་འཛོག་པ་ནི་འཐད་པ་མ་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་བྱུང་ཆོས་བཟོད་
པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྒྲུབ་ཤིང་ཡོད་ན་དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་ཆོག་ཡོད་
དགོས་པས་ཀྱང་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་རྒྱ་མཚན་རྟོན་པའི་དོན་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། མི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆེན་ལས། “བྱེད་པ་པོ་དང་མཚུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
གསུམ་པ་འཇུག་པ། བཟོད་པས་ཉི་མ་དང་མཚུངས། རྒྱ་བའི་རྟགས་གྱིས་མེ་ཡོད་
པར་གྲུབ། ལྟ་བུ་དང་། ” ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བྱེད་སྒྲུབ་ཤིང་
ཡིན་ན་བྱེད་སྒྲུབ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། གདོང་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ། མཐོན་
གང་གིས་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་ཤིང་དེ་དག་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ།
དེའི་མཇུག་ཐོག་རྒྱ་བྱ་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་གི་འདས་པའི་ཁ་གཏད་རྒྱ་བྱ་བའི་
འབྲས་བུ་བསྟན་པའི་མ་འོངས་པར་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་འཇུག་པའི་

རིགས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པ་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་པ་དེ་དག་ལ་ཚོག་གཞན་ཞིག་གིས་
བཤད་ན། བྱ་བའི་རྒྱུ་བསྟན་པའི་བྱ་ཚོག་དང་། བྱ་བའི་འབྲས་སུ་བསྟན་པའི་
བྱ་ཚོག་ཀྱང་ཟེར་འོས་ཏེ། དཔེར་ན། བཅད་ནས་ཆད། ལྷ་སྤར། བཅད། ཅིས་པ་
བྱེད་པ་པོ་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚོག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་བྱ་བའི་རྒྱུ་བསྟན་
པའི་བྱ་ཚོག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། བྱ་བ་འདས་པ་བསྟན་པའི་བྱ་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཆད། ཅིས་པ་སྐབས་དེར་བྱེད་
པ་པོ་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་ཚོག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་བྱ་བའི་འབྲས་སུ་
སྟོན་པའི་བྱ་ཚོག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅད་པའི་བྱ་བ་དེའི་རྗེས་སྐྱོད་དེ་མ་ཐག་དུ་
བྱང་བའི་བྱ་བའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ནས་གྲུབ།
བསྟན་ནས་མཐོང་། བཅགས་ཏེ་ཆག་བསད་དེ་གི། བསྐྱར་ནས་གྲུབ། བསྐྱར་ནས་
འཁོར་ལ་སོགས་ལྷ་སྤར། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚོག་རེའི་ཁ་གཏད་དུ་བྱ་བ་དེའི་
འབྲས་སུ་བསྟན་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚོག་རེ་ཡོད་པ་རེད། །

ས་བཅད་བཞི་པ། སི་རྒྱལ་གཞན་ཕྱགས་དགག་པ།

མཐའ་དབྱད་ལ། སི་རྒྱའི་འབྲེལ་ཆེན་དུ། “སྐབས་འདིར་འབྲེལ་བྱེད་སྒྲིབ་
མ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ངེས་པར་སྟེར་བའི་ཞིབ་བཤད་མ་མཛད་ལ། རུང་ཟད་བཤད་
པ་ནམས་ཀྱང་དོན་དང་མི་འགྱུར་བ་མང་ཞིང་། བཤད་པ་འགྲིག་དུ་རུང་བ་
ནམས་ཀྱང་སྟོ་ཅེ་གཏད་མཚམས་གྱི་དཔེར་བཞིན་ལོག་པར་བཞོད་པ་མང་བས།
དེ་དག་སོ་སོ་ནས་ཞིབ་མོར་བཤད་ན་ཡི་གེ་མང་བས་འཛིགས་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་
ཕྱགས་མཐོང་བའི་སྤང་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་རུང་ཟད་བཞིན་ན།

འགའ་ཞིག་གིས། (1) འདིར་བསྟན་བདག་གཞན་གྱི་ཁྱེས་སྤྱེ་བའི་གཞན་
དང་བྱ་བའི་སྒྲིབ་གཉིས། དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་བར་འདོད་ཅིང་གཞན་གྱི་ངོས་
འཛིན་གསལ་པོར་མ་བྱས་པ་དང་། (2) འགའ་ཞིག་གིས་བདག་བྱེད་པ་དང་
གཞན་བྱ་བ་གཉིས་ཉིད་དུ་ཁ་ཚོན་བཅད་པ་དང་། (3) འགའ་ཞིག་གིས་

མིང་ཀྱང་ནམས་ཀྱང་འདི་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཁོངས་སུ་
 སྤྱད་པ་ནམས་མཐོང་བ་ལས། འདྲི་བ་དང་པོ་དེ་མི་འཐད་དེ། བྱ་བའི་སྒྲིལ་
 བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མི་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྒྲིལ་ལ་དངོས་
 པོ་གཞན་གྱི་མཚན་གཞི་མི་བྱེད་ན་^② དེ་ལས་གཞན་དུ་མཚན་གཞི་འཐད་ལྟན་
 རྟེན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཞན་དང་བྱ་བའི་སྒྲིལ་གཉིས་ཤེས་སོ་
 སོར་ཆེ་ཐང་དུ་^③ དབྱེ་བ་བྱེད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ན་བྱེད་པོ་གཞན་
 དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བའི་སྒྲིལ་གཞན་^④ དང་གཅིག་ཤོས་^⑤ ལ་བྱ་བ་ཉིད་
 དུ་ཐ་སྟད་འདོགས་ན་ནི་སྒྲིལ་མ་སྒྲིལ་གཅིག་ནས་འགྲིག་ཀྱང་། ཕྱི་མ་^⑥ གཞུང་
 འདིའི་དངོས་བསྟན་དང་། དོན་འཐོབ་གཉིས་ཀར་པོ་ཡིག་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་མ་
 བྱང་ཞིང་འབྱུང་བའང་མི་སྲིད་པས་འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དངོས་
 བསྟན་པོ་ཡིག་གི་དོན་གྱི་འཇུག་ཡུལ་གཞན་^⑦ གྱི་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་ཆུ་
 མེད་བཞིན་དུ། མ་བསྟན་པའི་བྱ་བའི་དབྱེ་བ་གསར་དུ་བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་
 ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར། འདྲི་བ་གཉིས་པ་^⑧ དེའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་བྱེ་
 བྱག་ཕྱིས་ནས་མ་བཤད་པར་བྱེད་པའི་སྒྲིལ་ཡིན་ཆོད་བདག་དང་། བྱ་བའི་སྒྲིལ་
 ཆོད་གཞན་དུ་ཁས་སྤངས་པར་སོང་བས། འདིར་བསྟན་དུས་གསུམ་གྱི་ད་ལྟ་བ་
 དང་། མ་འོངས་པའི་སྒྲིལ་འཆད་པའི་ཆོ་སྒྲིལ་པའི་སྒྲིལ་དུ་འགྱུར་བར་མ་ཟད་དབྱེ་
 སྒྲིལ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་འཛིངས་པས་དབྱེ་བ་དགོས་མེད་དུ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
 [བྱ་ཆོག་ཡིན་ན་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་ངེས་པས་བྱུང་ན། དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བཤད་

① གཞན་དང་བྱ་བ་གཉིས་བྱ་ཆོག་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་མ་དབྱེ་བར་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་རེ་རེ་འདྲི་བ་པར།

② བྱ་ཆོག་མ་འོངས་པ་དེ་དངོས་པོ་གཞན་གྱི་མཚན་གཞིའང་དེ་ཡིན།

③ དངོས་པོ་གཞན་དང་བྱ་ཆོག་མ་འོངས་པ་སྟོན་བྱེད་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་དུ་འདྲི་བ་ནོར་བ་ཡིན།

④ བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཆོག་གམ་མ་འོངས་པ།

⑤ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ།

⑥ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཆོག

⑦ པོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདས་པ་དང་། གཞན་གཉིས་གྱི་དཔེར་སོ་སོ་དགོས།

⑧ བདག་བྱེད་པ་དང་གཞན་བྱ་བ་གཉིས་ཁོ་ནར་འདྲི་བ་པར།

པའི་སྐབས་བྱེད་ཚིག་ནམས་ད་ལྟའི་བ་དང་། བྱ་ཚིག་ནམས་མ་འོངས་པའི་གས་སུ་འཛོག་
 དགོས་པས་རྒྱུན་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་རོ། ། རྒྱ་མཚན་དེས་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དང་
 གས་ན་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱ་བའི་
 ཡུལ་གཉིས་ཆད་པའི་རྒྱུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འདོད་ཚུལ་གསུམ་པོ་དེའང་མི་
 འཐད་དེ། སྐབས་འདིའི་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་བྱེད་ལས་སམ་བྱ་ཚིག་གི་སྒོ་
 བས་འབྱེད་དགོས་ཤིང་། མིང་རྒྱུད་ལ་བྱ་བྱེད་གྱི་ཐ་སྟངས་མི་འཇུག་པས་བྱ་བྱེད་
 མེད་པ་བྱ་བྱེད་ཅན་དུ་སྟུང་པ་ལས་མཚང་ཆེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། བྱུང་པར་མིང་
 རྒྱུད་ནམས་བདག་གཞན་གྱིས་ལྷན་ཕྱེ་བའི་བདག་ཡིན་པར་བསམས་ནས་མ་ནིང་
 དང་མའི་སྒོན་འཇུག་གི་འཇུག་པ་འཆད་པའི་ཚོ། ག་དེའི་འཕུལ་ཅན་གྱི་མིང་
 རྒྱུད་ནམས་བདག་གི་དཔེར་བཞིན་དུ། བཀོད་འཇུག་པ་དེ་ལྟ་ན་པོ་ཡིག་བས་
 འཕུལ་ཅན་གྱི་མིང་རྒྱུད་ཡང་། མང་པོ་ཡོད་ན་སྒྲིབ་དཔོན་གྱི་མིས་པོ་ཡིག་བདག་
 སྐབས་ལ་འཇུག་པར་མ་གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡོད། སེམས་ནལ་དུ་པབ་ནས་
 རེགས་པར་བསམ་དགོས་སོ། ། དེས་ན་མཁས་པ་གཞན་གྱིས་མིང་རྒྱུད་ལ་བདག་
 དང་དུས་གསུམ་ལ་གཞན་གྱི་ཐ་སྟངས་བྱས་པ་དང་། མིང་རྒྱུད་ཉིད་དུས་གསུམ་
 ལས་ད་ལྟ་བར་འདོད་པ་སོགས་ཡོད་པ་ནི། གཞུང་གཞན་དང་གཞན་གྱི་འཆད་
 ཚུལ་ཡིན་གྱི་སྐབས་འདི་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་མེད་ལ། མི་འབྲེལ་བཞིན་དུ་བསྐྱིག་
 པར་རྒྱུན་པ་ནི་གཡག་གི་རྩ་རྟའི་མགོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་མཚུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་བདག་བྱེད་པ་པོ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་དང་། ལ་
 ལས་བྱེད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་པ་མཐོང་བས། དེ་དག་ལ་ནི་གང་བཤད་པ་དབྱིས་མ་
 ཕྱིན་པ་དང་གཞུང་གི་བརྟན་བྱ་མ་རྒྱུགས་པའི་རྒྱུན་ཡང་འཇུག་གོ།

ཡང་འགའ་ཞིག་གིས། བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་
 དང་། ། [ང་འགྲོ། བྱ་འཕུར་ལྟ་བུ་བྱེད་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཡིན་ཀྱང་བདག་གཞན་གྱི་
 དབྱེར་བ་མེད་པ་ལྟ་བུ།] བྱ་བ་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་དུ་ངོས་

① མིང་རྒྱུད་ནམས་དུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་ཁོངས་སུ་འདོད་པར།

བཟུང་ཞིང་། བྱི་མ་ལ་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པར་འདུག་མོད། །《རྒྱལ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་ཆོག་ཁོ་ནར་བྱེད་པ། ། ལས་དེ་དག་ཀྱང་ངོས་མ་བློན་པས། དཔེར་བཞིན་རྒྱ་མིང་རྒྱུ་ལ་ཕྱི་དང་པ་རྒྱལ་ལ་ཁྱི་དཔྱད་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། འཕེན་བཅན་རིན་ཆེན་ལ་བལྟ་ཡི། ། འགལ་རྒྱུ་ལ་ཁྱི་སྤྱི་ཞིག་དཔྱད། ཅེས་པ་ལྟར་བསལ་པའི་ཕྱིར་རོ། ། འོན་ཀྱང་སྒྲིབ་གྱི་ཕྱོགས་མཆོན་པ་ཅམ་ཞིག་འོག་རྒྱ་འཆད་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་རྒྱ་ན། བདག་གཞན་གྱི་འཆད་ཚུལ་དེའང་ཞིགས་པར་བསམས་པའི་ངག་མ་ཡིན་ཏེ། ལས་དེ་དག་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིར་བསྟན་བདག་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་འཇུག་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །《དཔེར་ན། ང་འགོ། བྱ་འཕུར་ལྷ་བྱ་བྱེད་པ་པོའི་བྱ་བ་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ། སྐབས་འདྲིའི་བདག་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་དངོས་སྤྱི་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་ངེས་པར་ཐ་དད་པ་ཞིག་གི་སྒྲིབ་ཀྱི་གཞན་དགོས་པ། བཤད་བྱིན་དང་འཆད་འཇུར་ལྟར་ངེས་པའི་ཕྱིར། དངོས་སྤྱི་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་གྱི་ཆོག་རྒྱལ་ལ་ཁྱི་ལས་དེ་དག་གང་རུང་། །《བྱ་ལས་ངོ་མོ་གཅིག་པ་སྤྱི་ལ་ཕྱི་སྐབས་གྱི་དེ་ཉིད་དང་། བྱེད་ལས་ངོ་མོ་གཅིག་པ་སྐབས་འདྲིར་བསྟན་གྱི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་གང་རུང་། ། སྒྲིབ་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་ངོ་མོ་གཅིག་པ་ལ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མི་རུང་བས་འདྲིར་བསྟན་བདག་གཞན་གྱི་སྒྲིབ་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱེད་རང་གིས་གཞན་རྒྱ་ངོས་འཛིན་རྒྱུའི་བྱ་བ་གཞིའི་ལས་ལ་ རྒྱལ་གསུམ་རྒྱ་དབྱེ་བའང་ཆེས་མི་འཐད་དེ། །《བྱ་ཆོག་ཁོ་ནའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་བྱེད་པ་དཔེར་ན། བསྟན་ལྷ་བྱ་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་གསུམ་དབྱེ་བ། ། དེ་ལྟར་ན། ཐོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་འཆད་པའི་ཆོ་སྒྲིབ་རྒྱུ་ཐོ་ཡིག་བྱེད་ལས་གྱིས་དབྱེ་བའི་རྒྱལ་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པ་ཞིག་ཁས་མི་ལེན་ཀ་མེད་རྒྱ་སོང་བས། འདས་དང་ཞེས་ཡིགས་སྤྱི་བཀར་ནས་གསུངས་པ་དགོས་མེད་རྒྱ་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་ཤུགས་གྱིས་མ་ཞིང་ག་ད་གཉིས་ཀྱང་རྒྱལ་གསུམ་ག་ལ་འཇུག་པར་འདོད་དགོས་པ་སོགས་གྱིས། དབྱེ་བ་པལ་ཆེར་བྱེད་བྱ་མེད་པར་

① བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས།

འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། ། སྒྱིར་ཡང་བྱ་བ་གཞི་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ལ་རྒྱས་གསུམ་རྩ་
དབྱེར་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་གཅད་པར་བྱ། གཙོད་པར་བྱེད། བཅད་བྱིན།
ལྟ་བུར་མཚོན་ན་གཅད་བྱ་མ་འོངས་པ་དང་བཅད་བྱིན་འདས་པ་གཉིས་བྱ་བའི་
གཞི་དང་། འབྲེལ་མོད་ཀྱི་གཙོད་བྱེད་ད་ལྟ་བ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་བྱ་
བའི་གཞིར་འབྲེལ་བའི་སྐབས་མེད་དོ། །

【སྒྱར་འབྲེལ་ནང་གི་དཔེར་བཞིན་ནོར་བའི་རིགས་ལ་དགག་པ།】 འདིར་བྱ་གཞིའི་
ལས་ད་ལྟ་བའི་དཔེར་བཞིན་རྩ། རྩ་དགག་། ལུས་པ་དགང་། བཅིངས་པ་
འགྲོལ། གདུགས་དབུབ། གྱེན་རྩ་གདེག་། བསྟོད་པ་གདོན། གསལ་གདབ་
སོགས་བཀོད་པ་མཐོང་བ་ནི་བྱ་གཞིའི་ལས་ཀྱི་ཚིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་རུང་མ་འོངས་
པ་ཡིན་ཀྱི་ད་ལྟ་བར་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་རྒྱས་གསུམ་རྩ་དབྱེ་
བའི་ཚོ། བཀག་། འགེགས། འདགག་། བཀང་། འགེངས། དགང་། བཀྲོལ།
འགྲོལ། དགྲོལ། སུབ། འབུབས། དབུབ། བཏེག་། འདེགས། གདེག་། བཏོན།
འདོན། གདོན། བཏབ། འདེབས། གདབ་སོགས་རིམ་པ་བཞིན་འདས་ད་ལྟ་
མ་འོངས་གསུམ་གྱི་དཔེར་བཞིན་རྩ། མཁས་པ་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་
ཕྱིར་རོ། །

ཡང་འབྲེལ་བྱེད་སྒྲ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདི་སྐབས་ལས་ཀྱི་ཚིག་ལ་བྱེད་པ་པོ་
གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ། མ་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་མ་མཛད་པ་ནི་ཤིན་རྩ་མི་
ལེགས་ཏེ། 【ལས་ཚིག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པ་སྟེ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་
མ་ཤེས་པར།】 དེ་མ་ཤེས་ན་བྱེད་པོ་དང་བྱ་བ་ཐ་དད་པ་དང་། ཐ་མི་དད་པའི་
ལས་ཀྱི་ཚིག་སོ་སོར་ངོས་མི་བྱིན་ཅིང་། དེ་མ་བྱིན་པས་འདིར་བསྟན་བདག་
གཞན་གྱི་ཐ་སྟངས་གང་ལ་འཇུག་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཉགས་པར་ལོང་བའི་ལམར་བ་
བཞིན་གར་འཇུགས་མེད་པའི་ཅལ་ཅོལ་མང་པོ་བྱུང་བར་སྒྲུང་དོ། ། དེས་ན་
གནད་འདི་རྟོགས་པ་ལ་གཞུང་དོན་རི་བཞིན་མ་འདྲིངས་པར་འཆད་བདེ་བར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་གལ་ཤིན་རྩ་ཆེ་ཞིང་། 【བཏགས་པ་མཐའ་བཟུང་གི་དཔེར།】 འགའ་
ཞིག་གིས། བྱེད་པོ་དང་བྱ་ཡུལ་དོ་པོ་གཅིག་པའི་ལས་ཀྱི་ཚིག་ཀྱང་འཐད་དམ་

སྒྲམ་པ་སྤྱི་ན་དེ་འདྲ་མང་དུ་འབྱུང་སྟེ། གོང་དུ་སྒྲམ་ཅུ་པར་ལ་དོན་དེ་ཉིད་
ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲམ་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་ཅམ་སྒྲོས་པ་ལྟར། དཔེར་ན། བདག་
འགོའོ། ཞེས་པའི་འགོ་བའི་སྒྲུབ་དེ་བྱ་བའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་པོ་དང་
བྱ་བའི་གཞི་ཐ་དད་དུ་མེད་དེ་འགོ་བར་བྱེད་པ་པོའང་བདག་ཡིན་ཞིང་འགོ་བར་
བྱ་བའང་བདག་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ལྷགས་རང་བཞིན་གྱིས་གསེར་དུ་འགྱུར་།
ཞེས་པར་འགྱུར་བྱེད་དང་། འགྱུར་བྱ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཉིད་ལས་བྱེད་པོ་གཞན་དུ་
མི་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་རྒྱ་ཆེར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཤིན་དུ་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པའི་ཆོ་
དངོས་པོ་རྒྱམས་ཀྱི་རང་མཆོན་སོ་སོ་ནས། རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འགལ་ཡང་སྒྱི་
ལྟོག་ ༡ རགས་པ་ནས་ཐ་སྒྲུབ་ཅམ་ལ་འདིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་པ་དང་མཐུན་པར་
རང་གིས་རང་ལ་བྱ་བ་འབྱུང་བའང་གོ་དགོས་སོ། །དེ་དག་དུ་དཔེར་བཞིན་ལོག་
པ་ནི་ཤིན་དུ་མང་བས་སྒྲོས་ཀྱིས་མི་ལང་མོད། འོན་ཀྱང་སྒྲོན་དུ་འགའ་ཞིག་གི་
མཆོང་བརྟོལ་ཟིན་ཅིང་འདིར་ཡང་སྒྲུགས་ཅམ་སྒྲོས་ན། །སྒྲུབ་འབྲེལ་ནང་གི་
དཔེར་བཞིན་ནོར་བའི་རིགས། ༥ སྒྲོན་འཇུག་གི་སོ་ཡིག་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་
དཔེར་བཞིན་ལ། སྤྱ་བཀོང་། མགོ་བཀའ། སོགས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་
བའི་བྱ་ཆོག་དང་། སྒྲོན་བཀའ། ཤིང་བཀའ། རྒྱ་བཀའ་སོགས་འདས་ཆོག་
དང་། རྒྱམ་པར་བཀྱ། སྒྲན་བཀྱ། སོགས་མིང་རྒྱུ་རྒྱམས་བཀོད་པ་ལས།
བྱ་བའི་ཡུལ་ཉིད་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་སྤྱ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་དང་། མ་ནིང་ག་ཡིག་
བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་དུ། རང་ཉིད་
གཅིག་ལ། གཙུང་ལ་བོར་བ། ཡིད་གཙུགས་པ། འཕངས་པའི་གཅིས་སོགས་
ལས་ཀྱི་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་མིང་རྒྱུ་སོ་ན་བཀོད་པ་དང་། ག་ཡིག་བྱ་བ་གཞི་ལ་
ཡོད་པའི་ལས་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་ཡང་། གཙན་གཟན། ལ་གཙན་པ། སྤྱ་
གཙན། རུས་ཀྱི་གཉིས། རུད་འགོ་གཉན་སོགས་ཕལ་ཆེར་མིང་རྒྱུ་སོ་ན་

① བྱེད་ལས་ངོ་མོ་གཅིག་པ།

② བྱ་ལས་ངོ་མོ་གཅིག་པ།

③ འདིར་སྒྱི་ལྟོག་ཅེས་པ་སྒྱིར་བཀྱང་གི་དོན་ཡིན།

བཀོད་པ་ལྟ་བུས་མཆོན། མ་བརྟགས་པའི་བབ་ཅལ་མང་དུ་སློབ་པའི་སློབ་ཚན་ས་
སློབ་ཀྱི་པད་མ་རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རུང་བད་དཔྱད་པས་འཛིག་པར་འགྱུར་བ་
ཉིད་ན་ངེ་སྟེད་པ་འདིར་ཡི་གེར་སྟེལ་བའི་དཀའ་ཚོགས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། ” ཞེས་
གསུངས་སོ། །

ས་བཅད་ལྡེ་པ། རྒྱས་གསུམ་ནང་ཆོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ།

དེར་རྒྱས་བོད་ཀྱི་དགོན་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་ཡིག་ནོར་རྩེ་མང་
དང་། འཕྲད་དང་རྣམ་དབྱེ་འདུག་ཚུལ། རྒྱས་གསུམ་གྱི་ལས་ཚོག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་
ཚུལ་ལ་ནོར་འཛེལ་རྩེ་མང་དུ་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་འདུག །དེ་ནི་བོད་
ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཉམ་གུད་འགྲོ་བའི་རྟགས་མཆོན་གཙོ་བོ་ཞིག་རེད། རྒྱས་རྟགས་
དག་གསུམ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་དང་། སྤྱང་སློབ་བྱ་བའི་ཆ་བའི་མང་
གཞི་ཡིན་པ་མ་ཟད། གནའ་བོའི་སློབ་རྒྱན་རིག་གནས་དང་། དེར་རབས་ཆོན་
རིག་གི་རིག་གཞུང་གང་ལའང་། སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་སྟེན་ཐོག་མར་
རྒྱས་རྟགས་དག་གསུམ་བྱང་ཆུབ་པར་ཞིག་མ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཤེས་
ན་གང་བསྐྱབ་པར་བྱའི་རིག་གཞུང་དེ་བདེ་སྤྱོད་དུ་ཤེས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། འོན་
ཀྱང་དེར་རྒྱས་སློབ་གྲྭ་ཆེན་མོའི་དགེ་ཆུན་ནང་དུ་རྒྱས་རྟགས་དག་གསུམ་རང་གི་
མི་ཤེས་པ་རྒྱ་མཆོན་དུ་བབྱང་ནས་རྒྱས་རྟགས་དག་གསུམ་སློབ་གྲྭ་ཆུང་འབྲིང་ཁོ་
ནའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པར་བརྟེན་མཁན་ཡོད་པ། འདི་ནི་དོན་དངོས་བོད་ཀྱི་སྐད་
ཡིག་གཏོར་བརྒྱག་གཏོར་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཆོབ་ཆེན་ཞིག་རེད།

འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱི་སོ་སོའི་སློབ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་རྣམས་སུ་རང་རང་གི་བརྟེན་
རིག་པ་ལ་སློབ་གཉེར་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་མ་རབ་འབྱམས་པ་དང་། འབྲུམ་རམས་
པ་འདི་དག་ནི་རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱང་སློབ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་གཏོར་
མཁན་གྱི་སློབ་ཤིང་ཡིན་པ་མ་ཟད། མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྐད་ཡིག་སྤྱང་སློབ་བྱ་
བའི་ལག་རོགས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། དེས་ན་རྒྱས་རྟགས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་རིན་ཐང་
མི་ཤེས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་སློབ་ཡུལ་དུ་རྒྱས་རྟགས་དག་གསུམ་ནི་སློབ་གྲྭ་ཆུང་འབྲིང་
གི་བསྐྱབ་བྱ་ཁོ་ན་ཡིན་པར་བསམ་ཀྱང་། དོན་དངོས་རྒྱས་རྟགས་དག་གསུམ་གྱི་

གནས་ལུགས་དང་ཚོས་ཉིད་ནི་མཁས་པ་རབ་འབྱམས་པ་དང་། འབྲུམ་རམས་པ་
རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྒྲོ་འདོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གཙོད་མི་རུས་པ་ད་ལྟ་ཞིབ་
འཇུག་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་རེད། ལྷག་པར་རུ་བོད་ཀྱི་བར་སྒྲོན་རིག་པའི་གཞུང་
གི་སྐུམ་རྟགས་དག་གསུམ་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། གཏིང་
ཟབ་པ་ཞིག་ལྷག་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། བདག་
གཞན་རུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས་སོགས་དེར་གི་བར་རུ་ངོས་ཟིན་
གསལ་པོར་མ་བྱུང་པ་དབྱེད་དང་དཔྱེད་བཞིན་པ་འདི་དག་རེད། དེས་ནས་
དབྱེན་ཡིག་ལ་སོགས་བར་སྒྲོན་ཞིབ་ཆ་དབྱེད་ཟིན་པ་རྣམས་ལ་དཔེར་བཟུང་
ནས་ང་ཚོ་བོད་ཀྱི་བར་སྒྲོན་རིག་པ་འདིའང་དབྱེན་ཡིག་རི་བཞིན་ཁ་གསལ་ཞིབ་
ཕྲ་བྱ་དགོས་པ་ནི་ང་ཚོའི་འོས་འགན་ཞིག་རེད། །

སྐད་རིགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཡང་བརྗོད་དོན་གསལ་པོར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རུས་པ་
གཙོ་བོ་རུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཆོག་རྣམས་ཡིན་ཞིང་། བརྗོད་དོན་གང་
ཞིག་ཡིན་ཡང་རུས་གསུམ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དོན་རྒྱུན་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་
དོན་དེ་རུས་གང་ཞིག་གི་དོན་རྒྱུན་ཡིན་པ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་
བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། འདས་པའི་རུས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་གང་ཞིག་
བརྗོད་པའི་ཆེ་ལས་དེ་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་འདས་རུས་ཀྱི་
ད་ལྟ་བའི་སྐབས་དང་། འདས་པའི་རུས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་གྲིང་བའི་སྐབས་སུ་རུས་
དེར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་བརྗོད་པ་འདས་རུས་ཀྱི་མ་འོངས་པ་ལ་སོགས་
པའི་ནང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་ཡོད་པ་དེ་དག་གནའ་བོའི་བར་སྒྲོན་གཞུང་རུ་སྤྲོ་ཞིབ་ཀྱི་
རྣམ་པའདད་བྱུང་མེད་ཀྱང་། སྐད་ཡིག་རང་གཤིས་ལ་གནས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་དེ་
བཀའ་བསྟན་ལ་སོགས་དཔེ་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་རུ་རུས་གསུམ་གྱི་ལས་ཆོག་
རྣམས་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དང་འབྲེལ་ནས་ལས་ཆོག་སྒྱུར་ཡོད་སྟབས་བོད་
རང་གི་སྐད་གཤིས་དང་མཐུན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཤ་སྟག་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་
དེར་རུས་བོད་ཀྱི་སྐུམ་རྟགས་དག་གསུམ་ལ། སྒྲོང་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་མ་བྱས་
པའི་རྒྱུན་གྱིས། འདས་རུས་ཀྱི་རྣམ་པ་རྗོད་ཆེ་འདས་པའི་ལས་ཆོག་ཁོ་ན་དང་།

མ་འོངས་པའི་དོན་རྒྱན་བཟོད་ཆོ། མ་འོངས་པའི་ལས་ཚིག་ཁོ་ན་བཅན་སྐྱར་བྱེད་
པ་སོགས་བོད་སྐད་དང་། མི་མཐུན་པའི་ལས་ཚིག་རྒྱས་གསུམ་ཁོ་ན་དང་བསྐྱར་
ནས་སྐྱར་སྒྲིབ་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ། འདི་ཡིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གི་སྒོ་བ་
བརྒྱུ་ཉེ་བཟོད་ཁ་མི་གསལ་བའི་བོད་ཡིག་ཞིག་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་ལ་བོད་
རིགས་གཞོན་ཅུ་ཤེས་ཡོན་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དོ་སྣང་བྱ་འོས་པ་ཞིག་རེད། །

གཅིག །རྒྱས་ད་ལྟ་བའི་སྒྲིབ་བཤད་པ།

【༡】 སྒྱིར་བཏང་ད་ལྟ་བ། Present simple (I do) is are

རྒྱན་ལྟ་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་ཡོད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་བྱེད་ནི། ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་
ཁོ་ན་དང་། ཡང་ན་ཅིང་ཞིང་ཤིང་གིན་གིན་གིན་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་གྲགས་དང་
སྐྱར་ནས་སྒྱུར་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན།

- 1 ཁོས་སྐྱ་པ་སྐྱ་སྐྱས་གཏོང་ཞིང་ཡོད་རེད།
- 2 ང་རྒྱས་རྒྱན་ཞོགས་པ་རྒྱ་ཆོད་བརྒྱད་པའི་ཐོག་ལང་ཞིང་ཡོད།
- 3 ངས་སྒྱིར་བཏང་ཞོགས་པ་ལུས་པོ་འབྲུ་ཞིང་ཡོད།
- 4 བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་ཆོང་རྒྱུ་ཅིང་ཡོད་རེད།
- 5 རྒྱ་གར་མི་དམངས་ཀྱིས་སྒྱིར་སྐད་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་རྒྱུ་ཅིང་ཡོད་རེད།
- 6 བོད་རིགས་ཚོས་རྒྱས་རྒྱན་ཅམ་པ་བྲ་ཞིང་ཡོད་རེད།

【དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཚུལ་རྒྱ་བཤད་ན།】

- 1 དྲི་བ། ཁྱོས་རྒྱས་རྒྱན་ལས་རར་ནམ་འགོ་ཞིང་ཡོད།
ལན། ང་སྒྱིར་བཏང་སྐྱ་མོ་རྒྱ་ཆོད་བརྒྱད་པའི་ཐོག་འགོ་ཞིང་ཡོད།
- 2 དྲི་བ། ཁྱོས་རྒྱས་རྒྱན་ཞོགས་ཇ་ནམ་འབྲུང་ཞིང་ཡོད།
ལན། ངས་རྒྱ་ཆོད་བརྒྱད་པ་ཅམ་ལ་འབྲུང་སིས་ཡོད།

【༢】 བྱེད་བཞིན་པའི་ད་ལྟ་བ། Present continuous (am doing)

ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཚིགས་གྲགས། “བཞིན” “སིས”
རྣམས་སྐྱར་དགོས། དཔེར་ན།

- 1 སྐད་ཆ་མ་བཤད་ཨ། ངས་མོ་ཏ་གཏོང་བཞིན་ཡོད། (གཏོང་སིས་ཡོད།)

- 2 ལུ་སྒྲ་མ་སྒྱུ་ལ། ངས་ལས་བྱ་འབྲི་བཞིན་ཡོད།
 - 3 ལྷ་མོས་ཆོང་ཁང་ནང་ཅ་ལག་ཉ་བཞིན་འདུག
 - 4 བརྟན་ཕྱག་འདིའི་ནང་ཆོ་རིང་སློབ་གྲུང་འགྲོ་བཞིན་འདུག
 - 5 ཉན་དང་། མི་འདི་ཆོས་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་སྒྱུ་བཞིན་འདུག
- [[དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན]]

- 1 དྲི་བ། བསྐྱས་ཅི་ལས་བཞིན་འདུག
དྲིས་ལན། མོས་ལུས་པོ་འབྲུ་བཞིན་འདུག (བཟུ་སིས་འགི)

[[༣]] འདས་མ་ཐག་པའི་ད་ལྟ་བ། Present perfect (I have done)
have done, have been, have finished, have lost

སྐད་ཆ་བཤད་པའི་རུས་དེར་ལས་གང་དེ་ཚྱགས་མ་ཐག་པའི་དོན་སྟོན་པ་ལ།
འདས་པའི་ལས་ཆོག་དང་འབྲེལ་ནས་ད་ལྟའི་རུས་བཟོད་པ། བཟོད་ཚུལ་འདི་ན་
འདི་ལ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ། དཔེར་ན།

【༣】 འདས་པའི་ལས་ཆོག་དང་། རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་གྲོགས་སྦྱར་བ།
འདིར་རུས་འདས་པའི་ལས་ཆོག་ལ་རྒྱུན་གྱི་ཆོགས་གྲོགས་“ཆར་” དང་། “ཆར་སི”
ཡང་ན་ལས་ཆོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་“མ་ཐག་ཡིན” “མ་ཐག་རེད” སྐགས་སྦྱར་
ནས་རུས་འདས་མ་ཐག་པའི་དོན་སྟོན་པ་དཔེར་ན།

- 1 ངའི་ལྗེ་ཕུ་མིག་བསྐྱགས་ཆར་སི། ད་ལྟ་དག་འདིར་ཡོད།
- 2 ང་ད་ལྟ་ཡར་ལངས་ཆར་ཆད་ཡིན། ཡང་ན། ད་ལྟར་ལངས་མ་ཐག་ཡིན།
- 3 ཀོ་བ་དེ་བརྒྱུངས་ཆར་ཆད་ཡིན། ཡང་ན། བརྒྱུངས་མ་ཐག་ཡིན།
- 4 ཤིང་སྟོང་དེ་བཅད་ཆར་ཆད་ཡིན། ཡང་ན། བཅད་མ་ཐག་ཡིན།

[[དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན]]

- 1 དྲི་བ། བཟུ་ཤིས་གྲོང་ནང་ག་རུས་ཕྱིན་སོང་།
དྲིས་ལན། ད་ལྟར་འགྲོ་ཆར་ཆད་རེད། ཡང་ན། ད་ལྟར་ཕྱིན་སོང་།
- 2 དྲི་བ། བྱོང་འདིར་ནམ་སླེབས་པ་ཡིན།
དྲིས་ལན། ད་ལྟར་སླེབས་ཆར་ཆད་ཡིན། ད་ལྟ་སླེབས་མ་ཐག་ཡིན།

【ཁ】 ད་ལྟ་བའི་ལས་ཚིག་དང་འདས་པའི་ཚིག་གྲགས་སྒྱུར་བ།
འདི་ནི་དོན་རྒྱུ་གང་དེའི་གནས་ཚུལ་བཟོད་པའི་རུས་སྐབས་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་
བྱུང་བ་བཟོད་པའི་ནམ་པ་ཞིག་ཡིན། ད་ལྟ་བའི་ལས་ཚིག་དང་། “ཕྱིང་” “ཆར་
ཆད་” སྐགས་རྒྱུ་ཀྱི་ཚིག་གྲགས་དང་སྒྱུར་ནས་སྒྱུད་དགོས་པ་རེད། སྒྱིར་བཏང་
དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན་སྐབས་སུ་སྒྱུད་པ་མང་།

[[དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན]]

- 1 དྲི་བ། བྱིད་པེ་ཅིང་ལ་འགྲོ་ཞེ་ཕྱིང་།
དྲིས་ལན། ང་ཐེངས་མ་གཉིས་འགྲོ་ཕྱིང་།
- 2 དྲི་བ། བྱིས་དམག་འབྲུག་གི་སྒྲིག་བརྒྱན་ལྟ་ཞེ་ཕྱིང་།
དྲིས་ལན། མང་པོ་ལྟ་ཕྱིང་།
- 3 དྲི་བ། ལས་བྱ་འབྲི་ཞེ་ཆར།
དྲིས་ལན། འབྲི་ཆར་ཆད་ཡིན།
- 4 དྲི་བ། པགས་རྫོག་རྒྱུ་ཞེ་ཕྱིང་།
དྲིས་ལན། ཐེངས་ཁ་ཤས་རྒྱུ་ཕྱིང་།
- 5 དྲི་བ། འབྲོང་གཡག་རིག་ཞེ་ཕྱིང་།
དྲིས་ལན། ཐེངས་གཅིག་རིག་ཕྱིང་།

【ག】 ལས་ཚིག་ད་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་ཀྱི་ཚིག་གྲགས་ “ལེ” དང་སྒྱུར་བ།
འདི་ལ་ལས་ཚིག་དང་། རྒྱུ་ཀྱི་ཚིག་གྲགས་ “ལེ” ཡིག་དང་ལྟན་ཏུ་སྒྱུར་དགོས།
འབྲི་སྐབས་འདི་ཁམས་སྐད་དང་། གེ་སར་སྒྱུར་ཡིག་ནང་རུ་བྲིས་པ་མང་།

[[དྲི་བ་དང་དྲིས་ལན]]

- 1 དྲི་བ། བྱིས་མོ་ཏ་བཏང་ཞེ་ཕྱིང་།
དྲིས་ལན། མ་ཕྱིང་། དེ་རིང་ཐེངས་དང་པོ་གཏོང་ལེ་ཡིན།
- 2 དྲི་བ། བྱིས་རི་དྲགས་བསད་ཞེ་ཕྱིང་།
དྲིས་ལན། མ་ཕྱིང་། ད་ལོ་ཐེངས་དང་པོ་གསད་ལེ་ཡིན།
- 3 དྲི་བ། བྱིད་ལྟ་སར་འགྲོ་ཞེ་ཕྱིང་།

དྲིས་ལན། མ་སྒྲིབ་། ད་རེས་ཐེངས་དང་པོ་འགྲོ་ལེ་ཡིན།

[༤] འདས་བཞིན་པའི་ད་ལྟ་བ། Present perfect continuous

(have been doing) have been shopping, have been watching,
have been raining, have been working.

དོན་ཚུན་གང་ཞིག་འདས་མ་ཐག་པ་ཡིན་ཡང་དེའི་རྗེས་ཤུལ་ད་དུང་རྒྱུགས་
མེད་པའི་ཆུང་མ་པ་ཅན་ལ་ཟེར། འདས་མ་ཐག་པའི་ད་ལྟ་བ་དང་། འདས་བཞིན་
པའི་ད་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་བྱད་གང་ཞིན། འདས་མ་ཐག་པའི་ད་ལྟ་བ་ཞེས་པ་ནི་
འབྲུ་དོན་ལྟར་དོན་ཚུན་གང་དེ་འདས་མ་ཐག་པའི་རྗེས་སྐོག་དེ་མ་ཐག་པའི་དུས་
སྟུང་བའི་གཏམ་དང་། འདས་བཞིན་པའི་ད་ལྟ་བ་ནི། འདས་མ་ཐག་པའི་རྗེས་
སྐོག་དེར་ལས་གང་དེའི་རྗེས་ཤུལ་ཅམ་ལུས་ཡོད་པར་བརྗོད་པའི་ཆུང་མ་པ་ཅན་
ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་དུས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་དང་། “ཟིན” “སི” བཅས་
ཚུན་གྱི་ཆོག་གོགས་དང་སྒྱུར་ནས་རྗོད་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

- 1 ཆར་པ་བབས་བཤད་སི། ས་རྒྱུན་པ་རེད་འདུག
- 2 ཁོ་ཆོས་ཅ་ལག་ཉོས་ཟིན་རེད། (ཉོས་པ་རེད།)
- 3 དེ་རིང་ཉིན་གང་སྟོག་བརྟན་བལྟས་ཟིན་ཡིན། (བལྟས་པ་ཡིན།)
- 4 ང་བརྟགས་འོང་ཟིན་ཡིན། (འོང་པ་ཡིན།)
- 5 སིང་པོང་བརྟབས་ཟིན་ཡིན། (བརྟབས་པ་ཡིན།)
- 6 ཉི་མ་འདས་ཟིན་ཡིན། (འདས་པ་ཡིན།)
- 7 ང་ཆོས་འདིར་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་ཉག་ཉག་བསྒྱགས་ཟིན་ཡིན།
- 8 ངའི་ལག་པར་བཅོག་པ་འགོས་འདུག ཁོ་ཁྱ་བཟོ་བཅོས་བརྟབ་པ་ཡིན།

གཉིས། དུས་འདས་པའི་སྟོན་བཤད་པ།

[༥] སྒྱུར་བཏང་འདས་པའི་ལས་ཆོག Past simple (I did were was)

དུས་གསུམ་སྒྱུར་བཏང་པ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོའི་སྐབས་ཀྱི་དུས་འདས་པ་
སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་དང་། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ཆོག་གོགས་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒྱུར་འདས་དུས་ཀྱི་དོན་ཚུན་བརྗོད་པའི་ངག་སྒྱུར་ལ་ཟེར། དཔེར་ན།

བསྐྱོར་ནས་འཁོར། བཅད་ནས་ཆད། བསྐྱབས་ནས་འགྲུབ། བསད་ནས་ཤི་ལྟ་བུ་
བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་། དེའི་ཁ་གཏད་དུ་ཡོད་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་
ཚིག་གི་རིགས་རྣམས་ཡིན། །

- 1 ལྟ་མོ་དུས་རྒྱུན་རྒྱ་ཚོད་བདུན་པའི་ཐོག་ལངས་ལེ་ཡིན་ཟེར།
- 2 སློག་བརྟན་དེ་ངས་བལྟས་པ་ཡིན། ཡིན་ནའང་ཡག་པོ་མི་འདུག
- 3 མདངས་སང་དགོང་འཚོགས་གྲོལ་དུས་ང་བྱིམ་ནང་ཕར་སོང་བྱིན་ཡིན།
- 4 བ་ཉིན་ལྟ་མོ་ན་དུས་ཉིན་རྟག་པར་སློག་བརྟན་བལྟས་ནས་བསྐྱད་སོང་།
- 5 མདངས་དགོང་སྐལ་བཟང་སླེབས་དུས་ང་ཚོས་དགོང་ཟས་ཟས་པ་ཡིན།
- 6 ངས་ཤིང་སྤོང་ཁ་ཤས་བཅད་པས་ནགས་རི་ཚང་གིས་ཆད་པ་བཅད་བྱུང་།
- 7 སློབ་མ་ཚོ་སློབ་ཚན་འོང་བྱི་དུས། ང་སློ་ལངས་ཞིང་ཡོད།
- 8 ང་རྒྱུད་དུས་སློབ་གྲུར་སོང་བྱིན་ཡིན། དེ་ནས་ཚོང་བརྒྱབ་བྱིན།

【༢】 འདས་དུས་ཀྱི་བྱེད་བཞིན་པ། Past continuous (I was doing)

འདི་ནི་འདས་པའི་དུས་རྒྱུད་པའི་སྐབས་སུ་ད་ལྟ་བའི་ལས་ཚིག་སློབ་
དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

- 1 བ་ཉིན་ང་ཚོ་དང་ལྟ་ས་ལ་སྤྱོད་ཡོད།
- 2 ང་མདངས་སང་བྱིམ་ནང་ཕར་འགོ་བཞིན་ཡོད་དུས་བཀྲ་ཤིས་ཐུག་བྱུང་།
- 3 ཁ་སང་ལྟ་མོས་སློག་བརྟན་ལྟ་བཞིན་ཡོད་དུས། ཁ་ཕར་ཁ་གྲགས་བྱུང་།
- 4 སྐལ་བཟང་སླེབས་ཡོད་དུས། ང་ཚོས་དགོང་ཟས་ཟ་བཞིན་ཡོད།
- 5 བ་ཉིན་ངས་ཤིང་སྤོང་གཅིག་གཅོད་བཞིན་ཡོད་དུས་ནགས་རི་རྒྱུད་སློབ་
བྱེད་མཁན་སླེབས་བྱུང་།
- 6 ཁ་སང་ང་སློ་ལངས་ནས་བསྐྱད་ཡོད་དུས་སློབ་མ་གཅིག་གིས་སློབ་ཁང་
སློ་རུང་བྱུང་།

【༣】 འདས་དུས་ཀྱི་འདས་མ་ཐག་པ། Past perfect (I had done)

འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་དོན་རྒྱུན་གང་ཞིག །བྱང་མ་ཐག་པའི་སྐབས་
དེའི་རྗེས་སུ་ཀྱི་སྤང་རྒྱུ་བཞིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཏེ། ད་ལྟ་བའི་ལས་ཚིག་

དང་འདས་དུས་སྟོན་པའི་ཆེན་གྱི་ཆོག་གོགས་སྐྱར་ནས་བཞེད་དགོས་པ་ཞིག་རྟེ།
 ཁམས་སྐྱད་ལྟར་ན། “ཡོད་དར” “ཟེར་དར” “རུང་དར” “ཆེབ་དར” “དགའ་
 དར” ལྟག་དར་ལྟ་བུ་ལས་ཆོག་དང་ཆེན་གྱི་ཆོག་གོགས་དར་དང་། དུས་འདས་
 པའི་ལས་ཆོག་དང་ཆེན་གྱི་ཆོག་གོགས་སི་དང་། ཟེན་ཆུམས་སྐྱར་ནས་དོན་
 སྟོན་པ་ཞིག་རྟེ། “བྱས་སི” “སོང་སི” “བསྐྱད་སི” “བྱས་ཟིན་རེད” “བསྐྱབས་
 ཟིན་ཡིན” སོགས་དང་སྐྱར་ནས་གོ་དོན་སྟོན་པ། དཔེར་ན།

- 1 གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོའི་སྟོན་ཁར་ང་ལྟ་སར་དང་པོ་སླེབས་དུས་བར་སྐྱོར་
 ལམ་ནང་གད་སྟེགས་མང་པོ་ཡོད་དར། སལ་ཆེར་བདུན་ཕྲག་གཅིག་
 ཅམ་གཅང་སྐྱ་མ་བྱས་སི།
- 2 ཡང་ན། གྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ང་ལྟ་སར་ཐོག་མར་སླེབས་སྐབས་བར་སྐྱོར་
 ལམ་ནང་གད་སྟེགས་མང་པོ་འདུག །སལ་ཆེར་བདུན་ཕྲག་གཅིག་ཅམ་
 གཅང་སྐྱ་བྱས་མེད་པ་འདྲ།
- 3 ངས་མོ་ཏ་དང་པོ་རིག་དུས་མཆར་སྒྲུང་ཤར་བྱང་། ཅི་ཡིན་མ་ཤེས།
 ང་སློབ་གླེའི་ནང་དང་པོ་སླེབས་དུས་སྟོན་ཡོད་མི་དར། ཟ་མ་ཟས་ལེ་
 སོང་ཟིན་ཡིན།
- 4 རི་འགོག་དམག་འབྲུགས་སྐབས་མི་མང་པོ་བསང་བཞག་འགི །
 ངས་སུ་རེད་མ་བལྟས།
- 5 མཆོད་ཁང་ནང་ལ་བྱ་རམ་མང་པོ་མཆོད་པ་བཤམས་ཡོད་དར།
 ངས་གཅིག་བརྒྱས་ལེ་ཟས་ཟིན་ཡིན། (གཅིག་བརྒྱས་ནས་ཟས་པ་ཡིན།)

[[༤]] འདས་དུས་ཀྱི་འདས་བཞིན་པ། Past perfect continuous

(I had been doing)

འདས་པའི་དུས་སུ་བྱུང་བའི་དོན་ཆེན་གང་ཞིག །བྱ་བ་དེའི་མཚུགས་ལྗོངས་
 བཞིན་པ་བཞེད་པའི་ཆུམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན། དེའང་འདས་པའི་བྱ་བ་གཅིག་
 རྗེས་གཅིག་མཐུད་ནས་བཞེད་དགོས་ཤིང་། འདས་པའི་ལས་ཆོག་གཉིས་ཀྱིས་
 དོན་དེ་སྟོན་པ་ཞིག་རྟེ། དཔེར་ན།

- 1 བོགས་པར་ལངས་ནས་སྒྲིབ་ཁུང་ནས་སྒྲིབ་པ་བཟུང་པས།
ཆར་པ་དྲངས་ཆར་འདུག།
 - 2 ཁ་སང་ངས་སྐར་མ་ཉི་ཤུ་བསྐྱགས་ཆར་དུས། མོ་ཅ་སྒྲིབས་བྱང་།
 - 3 བདུན་པུག་སྒྲོན་མ་ང་ཚོ་སྒྲིབ་ལོག་འགོ་དུས་ཉི་མ་ཤར་འདུག།
ཡིན་ནའང་ཆར་པ་བབས་བསྐྱད་སྟེ།
 - 4 ཁ་སང་ཉིན་གྲང་ང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ནང་ལ་འགོ་དུས་ཁོ་གཉིད་
སད་མ་ཐག་རེད་འདུག་སྐྱེ་ཐམས་ཅད་བྱིང་བྱིང་ཆགས་འདུག།
- 【༥】 སྒྲོན་མའི་དུས་ཀྱི་བྱ་བ་བརྒྱུ་པ། Used to (do)

【༦】 དུས་མ་ངེས་པའི་འདས་པ།

འདས་དུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཞིག །དམིགས་བསལ་གྱི་དུས་ངེས་གཏན་
མེད་པ་སྒྲོན་ཆད་དང་། གནའ་སྐྱ་མོ། རྒྱུ་དུས། དུལ་གང་ཞིག་ལ་བསྐྱད་
དུས་སོགས་ཀྱི་ཚིག་གོགས་དང་འདས་པའི་ལས་ཚིག་སྐྱར་ནས་བརྒྱུ་དགོས་པ་
ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

- 1 ཁོས་སྒྲོན་མ་ཉིན་རེ་དུ་བ་སྐྱམ་རེ་འཐེན་ལེ་རེད།
- 2 ངས་སྒྲོན་མར་རི་དྲགས་བསད་ལེ་ཡིན།
- 3 ང་སྒྲོན་མ་དབྱེན་ཇིའི་ལ་བསྐྱད་ཡོད།
- 4 ང་རྒྱུང་དུས་སྒྲོབ་སྒྲོང་ལ་དགའ་པོ་ཡོད།
- 5 གནའ་སྐྱ་མོ་ཉིན་གཅིག་རེད་ཆང་གི་བྱིམ་འཚོས་རུ་བ་སྒྲོས་སོང་།
- 6 བཀྲ་ཤིས་རེད་གཉིས་རྒྱུང་དུས་སྒྲོབ་གྲར་མཉམ་པོར་བྱིན་པ་ཡིན།

【༧】 འདས་དུས་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་བྱ་བ་བརྒྱུ་པ།

འདས་པའི་དུས་སུ་མ་འོངས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བསྐྱབས་
པའི་ནུས་པ་བརྒྱུ་པའི་ངག་སྒྲུར་ཞིག་སྟེ། འདས་པའི་དུས་དང་མ་འོངས་པའི་
ལས་ཚིག་གཉིས་སྐྱར་ནས་བརྒྱུ་དགོས་པ། དཔེར་ན།

- 1 ང་རྒྱུང་དུས་དགེ་ཚུལ་བསྐྱབས་སར་འགོ་དུས་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་ཡིན།
- 2 ང་སྒྲོབ་འབྲིང་ཡོད་དུས་སུམ་རྟགས་ཡག་པོ་སྐྱུང་བསམ་བྱང་།

- 3 ཅ་ལོར་བཀྲ་ཤིས་སྟག་གསད་སར་འགོ་དུས་གཟིག་གཅིག་མཐོང་འདུག
གསུམ། དུས་མ་འོངས་པའི་སྒྲིབ་བཤད་པ།

[[7]] སྒྱིར་བཏང་མ་འོངས་པ། Will / shall

- 1 སང་ཉིན་ངས་ལས་བྱ་བྱི་དགོས།
- 2 ཁྱིའི་དཔེ་ཆ་དེ་ངས་གཟུང་ཉི་མ་ལ་ཕར་སྤྱད་འོང་།
- 3 ངས་གཟུང་སྟོན་པ་ལ་གོས་བཀྲ་དགོས།
- 4 གཟུང་སྟོན་བར་ང་ཉེང་ཉེང་ལ་འགོ་ལེ་ཡིན།
- 5 སང་ཉིན་ངས་ཅུམ་པ་འཐག་དགོས།

[[2]] མ་འོངས་པའི་ད་ལྟ་བ། Present tenses (I am doing / I do)

【གཟུང་འཁོར་རྩིས་མའི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་འཆར་གཞི】

- 1 གཟུང་སྟོན་བའི་ཕྱི་དྲོད། བཀྲ་ཤིས་ཀྱིས་པག་རྒྱུ་སྤྱད་དགོས།
- 2 གཟུང་མིག་དམར་གྱི་ཞོགས་པར། ཅུམ་ཡིག་འབྲི་དགོས།
- 3 གཟུང་ལྟག་པའི་དགོང་མོར། སྟོག་བརྟན་ལྟ་དགོས།

【ལོ་རྩིས་མའི་འཆར་གཞི】

- 1 ལོ་སར་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་དཔལ་སྤྱད་སར་ཆོས་འཆོག་དགོས།
- 2 སང་ལོའི་སྒྱི་སྒྱུ་ལྟ་པའི་ནང་དབྱར་རྩ་དགུན་འབྱུང་བཞོན་དགོས།

[[3]] བྱེད་བཞིན་པའི་མ་འོངས་པ། Future continues (Will be doing)

མ་འོངས་པའི་དུས་བཅོམ་པ་དང་ལྟན་དུ་བྱེད་བཞིན་པའི་ད་ལྟ་བའི་
ལས་ཆོག་སྤྱོད་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

- 1 དྲི་བ། ང་སང་ཉིན་རྒྱ་ཆོད་བཅུ་པར་ཁྱོད་སར་འོང་ན་ཞེ་ཆོག
དྲིས་ལན། མི་ཆོག་དེ་དུས་ངས་རྒྱ་ཆོད་པག་རྒྱུ་ལྟ་བཞིན་ཡོད་ལེ་རེད།
- 2 སང་ནངས་ད་ཆོད་ང་སྟོབ་ལྟར་འགོ་བཞིན་ཡོད་ལེ་རེད།
- 3 སང་ཉིན་ད་ཆོད་ང་ཆོས་སྟོན་བཅོ་བཞིན་ཡོད་ལེ་རེད།
- 4 སང་ཉིན་རྒྱ་ཆོད་བཅུ་པར་ངས་སྤྱད་ཆ་བཤད་ཀྱིན་ཡོད།

[[4]] འདས་མ་ཐག་པའི་མ་འོངས་པ། Future perfect (Will have done)

མ་འོངས་པའི་རྒྱས་སྤྱོད་བྱ་གང་ཞིག་བྱས་ཟིན་པའི་ནམ་པ་བརྗོད་པ་ཞིག །
མ་འོངས་པའི་ལས་ཚོག་དང་རྒྱས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཁྱེན་གྱི་ཚོག་གོགས་ལྟན་རྒྱ་
སྤྱོད་ནས་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་སྟེ། དཔེར་ན།

- 1 སང་ཉིན་ཕྱི་རྒྱུ་ཁོང་བྱིས་རྒྱ་སྤྱོད་ཚར་ལེ་རེད།
- 2 སང་ནངས་ཁྱེན་བ་བཞི་པའི་ནང་ངས་ཨ་རག་གཅད་ཚར་ལེ་རེད།
- 3 དྲི་བ། སང་ཉིན་ཆུ་ཚོད་བརྒྱ་གཅིག་པར་བྱོད་སར་འོང་ན་ཨི་ཚོག་
དྲིས་ལན། ཚོག་། དེ་རྒྱས་ངས་རྒྱུ་ཆེད་པགས་སྟོན་བལྟ་ཚར་ལེ་རེད།
- 4 དྲི་བ། སང་ནངས་ལོ་སར་སྐབས་བྱོད་ལྟ་སར་ཨི་ཡོད།
དྲིས་ལན། མེད། དེ་རྒྱས་ང་སྟེ་དགོ་ལ་འགོ་ཚར་ལེ་རེད།

བསྐྱར་སྒྲིབ་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ དངོས་པོ་བདག་གཞན་ཞེས་པ་གང་ཡིན་འབྲེལ་བཤད་ཅིག་གིས།
- ༢ མི་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆེན་རྒྱ་ལས་ཆོག་ཅེས་པ་དེའི་དོན་གང་ཡིན།
- ༣ བྱ་ཆོག་དང་བྱེད་ཆོག་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡོད།
- ༤ ལས་ཆོག་ཡིན་ན་རྒྱས་གསུམ་གང་རུང་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༥ བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་རྒྱས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༦ བདག་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་པན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པ་ཞེས་དོན་གང་ཡིན།
- ༧ བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་པན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པའི་དཔེར་བརྗོད་འགའ་ཞིག་གིས།
- ༨ བྱ་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༩ དངོས་ལས་རྒྱས་གསུམ་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།
- ༡༠ རྒྱས་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དང་པ་ཉིད་རྒྱ་རེས་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༡༡ དངོས་པོ་གཞན་གྱི་མཆན་གཞི་ཡིན་ན་བྱ་ཆོག་དང་འབྲེལ་དགོས་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༡༢ བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དང་པའི་བྱ་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་མེད་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༡༣ བྱ་ཆོག་ཡིན་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༡༤ རྒྱས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་མིང་རྒྱང་མེད་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༡༥ བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་དང་། བྱེད་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པ་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད།
- ༡༦ བྱ་བ་གཞིའི་ལས་ལ་རྒྱས་གསུམ་རྒྱ་དབྱེ་བ་མི་རུང་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན།
- ༡༧ རྒྱས་གསུམ་གྱི་བཏང་བའི་བྱ་ཆོག་གི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡིན།
- ༡༨ རྒྱས་གསུམ་གྱི་བཏང་བའི་བྱ་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་མེད་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༡༩ རྒྱས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་བྱ་ཆོག་གི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡིན།
- ༢༠ རྒྱས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་བྱ་ཆོག་ཡིན་ན་མགོ་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༢༡ རྒྱས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་བྱ་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་ལ་སྟོན་འཇུག་མི་མོབ་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༢༢ རྒྱས་གསུམ་ཐོར་བྱེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་གང་ཡིན།
- ༢༣ རྒྱས་གསུམ་ཐོར་བྱེད་བྱེད་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དང་པའི་བྱ་ཆོག་ཡིན་པས་ཞེ་ཁྱབ།

སྒྲོབ་ཚན་བཙུ་ལ།

རྒྱུ་འབྱུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱུག་སྐོར་བཤད་པ།

ལ་བཅད་དང་མོ། རྒྱུ་འབྱུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ།

རྒྱུ་འབྱུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་ལ།

ཕ་མ་མ་ཉིད་གསུམ་ཏུ་སྒྲུ།

ཞེས་པར། རྒྱུ་འབྱུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་རྣམས་ལ་འང་ཕོ་མོ་མ་ཉིད་གསུམ་
ཏུ་དབྱེ་དགོས། རི་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན། ག་ད་བ་ས་བཞི་ནི་ཕོ། ང་མ་འ་གསུམ་
མོ། བ་ར་ལ་གསུམ་ནི་མ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ཅི་ལྟར་ཤེས་ཤེ་ན།
སི་ཏུ་འི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “རྒྱུ་འབྱུག་ལ་ཕོ་མོ་མ་ཉིད་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱུ་
འབྱུག་དེ་ཉིད་མིང་གཞི་འི་ཡི་གེ་གང་ལ་ཞུགས་པ་ལས། བརྒྱད་པ་འི་སྐྱ་གདངས་
དྲག་ཞན་བར་མར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་གཞག་དགོས་ཏེ། ཕོ་གསུམ་མོ་གཉིས་མ་
ཉིད་གསུམ། དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་ཏུ་འབྱུག་ཅིས་གཞུང་འདིར་དངོས་སུ་
བསྟན་པ་འི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་བཞག་པ་འི་ཆ་མིང་གཞི་གང་གི་མཐར་
ཡང་རུང་ག་ད་བ་ས་རྣམས་ཞུགས་པ་སྐྱ་དྲག་པ་དང་། ང་མ་འ་རྣམས་ཞུགས་པ་
སྐྱ་ཞན་པ་དང་། བ་ར་ལ་རྣམས་ཞུགས་པ་སྐྱ་བར་མར་འགྱུར་བ་ཞིབ་མོའི་གྲོས་
བརྟགས་ན་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་། དེ་འང་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ལྟེན་པར་བསྐྱགས་
པ་ལས་སོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་གིས་ཕོ་གསུམ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གི་སྒྲུ་
འབྱུག་པ་ཙམ་བསྟན་གྱི། རྟགས་གསུམ་ཏུ་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་གཙུག་པོར་མིང་
མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་སོགས་ལས་ངེས་དགོས་སོ་སྐྱམ་པ་སྤྱིད་ཀྱང་། གཞུང་ངེས་སྐྱ་
འབྱུག་བསྟན་པ་ཉིད་གྱིས་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་པ་འི་རྒྱ་མཚན་བསྟན་པར་གྲུབ་
ཏི། རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྒྲུ་འབྱུག་པ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་སྐྱ་འབྱུག་ཙམ་རྟགས་ལ་ལྟོས་པ་

མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་
རྟུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ནམས་རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ལ་སྟོས་པ་ཡོད་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་
དེ་ནམས་ལ་མི་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

མོ་ལ་སྐྱེས་བྱ་རབ་འབྱིང་གསུམ། །

མོ་ལ་མོ་དང་ཤིན་རྟུ་མོ། །

མ་ནིང་འགྱུར་དང་མཆན་གཉིས་དང་། །

མཆན་མེད་དག་དང་གསུམ་བྱ་འདྲོད། །

ཞེས་པར། སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་རྟུ། “དེ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་ལ་རྟགས་གསུམ་
རྟུ་ཕྱིས་པ་དེ་ལ་སྐྱར་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་སྟོན་སྐད་ནམ་པ་བརྒྱད་རྟུ་དབྱེ་སྟེ། མོ་
ལ་སྐྱེས་བྱ་རབ་འབྱིང་གསུམ་དང་། མོ་ལ་མོ་ཅམ་དང་ཤིན་རྟུ་མོ་གཉིས་དང་།
མ་ནིང་ལ་འགྱུར་བ་མ་ནིང་དང་། མཆན་གཉིས་མ་ནིང་། མཆན་མེད་མ་ནིང་
གསུམ་རྟུ་དབྱེ་བར་འདྲོད་དོ། །

དེའང་རྗེས་འཇུག་གི་སོ་ག་ཡིག་ལ་ཡང་འཇུག་ས་ཡིག་ཞུགས་པ་ནི་རྗེས་འཇུག་
ནང་ཐད་ཀྱི་སྟོན་པས་སྐྱ་དྲག་པའི་དྲག་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བྱ་རབ་ཡིན་ནོ། །
དེ་བཞིན་རྟུ་རྗེས་འཇུག་བ་ལ་ཡང་འཇུག་ས་ཡིག་ཞུགས་པ་ནི་སྐྱ་དྲག་པའི་འབྱིང་
རྟུ་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བྱ་འབྱིང་སོ། །ག་བ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་འཇུག་མ་ཞུགས་པ་
དང་། ས་དའི་མཐའ་ནམས་ནི་སྐྱ་དྲག་པའི་ཞན་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེས་བྱ་ཐ་མའོ། །
མོ་ཡིག་ང་མ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་ཞུགས་པ་ནི་སྐྱ་ཞན་པའི་དྲག་པར་འགྱུར་བས་
མོ་ཅམ་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་མ་ཞུགས་པ་དང་། འ་ཡིག་གི་མཐའ་
ནམས་ནི་སྐྱ་ཤིན་རྟུ་ཞན་པར་འགྱུར་བས་ཤིན་རྟུ་མའོ། །མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ན་ར་ལ་
གསུམ་ནི་མིང་གཞི་སོ་ཡིག་གི་མཐའ་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་སྐྱ་དྲག་
པ་དང་། མོ་ཡིག་གི་རྗེས་སུ་ཡང་འཇུག་མེད་པར་ཞུགས་པའི་ཆོ་སྐྱ་ཞན་པར་
འགྱུར་བས་དེ་གཉིས་ལ་འགྱུར་བ་མ་ནིང་དང་། མིང་གཞི་སོ་ཡིག་གི་མཐའ་ཡང་
འཇུག་དང་བཅས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་སྐྱ་བར་མ་ལས་དྲག་ཞན་གཉི་གའི་ཆ་དང་
ལྟན་པར་འགྱུར་བས་མཆན་གཉིས་མ་ནིང་དང་། མིང་གཞི་མ་ནིང་གི་མཐའ་

ཞུགས་པའི་ཚེ། ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་རི་ལྟར་རུང་སྒྲུབ་ར་མ་ཙམ་ལས་དྲག་ཞན་གང་རུའང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མཚན་མེད་མ་ནིང་ངོ་། །དེ་ལྟར་སྒྲོན་ཆད་འགྲེལ་བྱེད་སྒྲུབ་ཀྱང་མ་བཟུན་པའི་སྒྱི་རྟོལ་འདི་ནི་འཕྱོན་མའི་བྱ་བ་ཞིན་དུ་སྒྲུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར་སྟམ་ན། སྒྲུར་སྒྱིར་བཏང་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་སྒྲོས་པ་བཞིན་དུ་གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། དྲག་པ་གསུམ་ནི་ནང་འཕྲད་དམ། ཞེས་སོགས་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདིའི་རྒྱ་མཚན་གསལ་པོར་གསུངས་པ་ཉིད་ཁྱངས་སྒྲུབས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པས་ཡིད་རྟོན་དུ་ངེས་པར་རུང་བ་ཡིན་གྱི། སྒྲུ་འགྲེལ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་གི་དངོས་བཟུན་གསལ་བ་རྣམས། རང་རང་གི་ཀྲོག་བཤད་ཀྱིས་བསྐྱིབས་ནས་། གར་འགོ་གཏོལ་མེད་ཀྱི་ཐུན་པར་ཞུགས་ཏེ་སྒྲེ་སྒྲགས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་ར་ཐོན་ལྷག་ཐོན་དུ་སྒྲོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་ལ་དེ་བས་ཀྱང་སྒྲུ་ཞིག་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར། ལེགས་པར་བསམ་དགོས་སོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་དབུད་ལ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། “གཞན་གྱི་ནོར་བ་འཕྱོག་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པའི་སྐབས་སྒྲུ་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གི་ཕྱིང་བ་ཕལ་ཆེར་མི་འཐད་པའི་སྒྲོགས་ཤས་ཆེ་བར་མཐོང་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་རྣམས་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་ཅིང་སུན་འབྲིན་པ་ནི་ཡི་གེའི་ལས་སྒྲུ་ཆེ་ཞིང་དགོས་པའང་ཆེར་མེད་པས་བཞག་ལ། སྒྲོ་གསལ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་སྒྲུ་མི་རུང་བའི་མཚང་འགའ་ཞིག་འཆད་འགྱུར་རྣམས་ལས་ཀྱང་གསལ་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱི། འདིར་ཡང་སྒྲོགས་ཙམ་མཚན་པའི་ཕྱིར་རུང་བྱད་དབུད་ན། སྒྱིར་གོང་སྒྲོས་ལྟར་སྐབས་འདིའི་སྒྱི་བྱེ་བྲག་གི་རྟགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་སྒྲུའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་ནུས་པ་ལ་དེའི་གོ་བ་ངེས་ཅན་མ་ལོན་པར། རྟགས་འགའ་ཞིག་མིང་མཐའ་དང་རྣམ་དབྱེ་སོགས་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། འགའ་ཞིག་སྒྲོན་འཇུག་བཞིན་དུ་འདས་དང་གཞན་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དང་། འགའ་ཞིག་སྒྲུ་འཇུག་དྲག་ཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཀྱང་འབྱེད་པར་སྒྲོམ་ཤིང་དེར་ཡང་འབྱེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་མང་དུ་བྱུང་ངོ་། །

༡ ། [རྟགས་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ལུགས།] དེ་ལ་

དུག་པ་ལ་མི་འགྲིག་པ་དང་། ག་ང་ན་མ་ར་མ་ནིང་ཏུ་འདོད་པ་ནི་རྣམ་དབྱེ་
 ཐམས་ཅད་ལ་མི་འགྲིག་པ་སོགས་སྒྲིབ་མི་ལང་ཞིང་། འཕྲད་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་
 འབྱེད་པའི་ཆོའང་། ཅིང་ཅེས་ཞིང་ཞེས་སོགས་ག་ད་བ་པོར་འདོད་པ་དང་།
 ང་ན་མ་འ་ར་ལ་མོར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིགས་ལ་འགྲིག་ཀྱང་། ས་པོ་དང་།
 ང་ན་མ་འ་ར་ལ་མ་ནིང་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མི་འགྲིག་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 རྒྱན་སྤྱད་། སྒྲར་བསྐྱུ་ལྟག་བཅས་སོགས་དང་སྒྲིབ་བའི་ཆོའང་འགྲིག་མི་འགྲིག་
 ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ་ཞིབ་མོར་དབྱད་ནས་ཤེས་པར་བྱ། ཅི་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ནས་
 མ་འགྲིགས་ཀྱང་གང་འགྲིག་འགྲིག་གི་ཐད་ནས་རྟགས་ངོས་བཟུང་བས་ཅི་སྒྲིབ་
 བ་། བྱིད་ཅག་གི་དགོངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་དེད་གྱིས་ཀྱང་འབྱམས་མོད་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་སྐྱབ་བྱེད་ངེས་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་རིགས་པ་མཁུན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
 བཞིན་དུ་མཁན་པོའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བཀུར་སྟེ་བར་འདོད་པ་ལས། སྐྱབ་བྱེད་
 མ་ངེས་པས་བསྐྱབ་བྱ་འདྲ་མིན་མང་པོ་སྟེ། མཁས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆུད་
 གསན་པར་མི་བྱེད་དོ། སྒྲིབ་ཡང་རྣམ་དབྱེ་དང་འཕྲད་རྣམས་རྟགས་མཚུངས་ཁོ་
 བས་འདྲེན་པར་འདོད་པ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མི་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་སྒྲར་སྐྱམ་
 རུ་པ་ཡང་བཤད་པར་གཤམ་དུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

༡ [[སྒྲིབ་འཇུག་བཞིན་དུ་དུས་འདས་མ་འོངས་དང་དངོས་པོ་བདག་གཞན་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་
 བས་རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདོད་ཚུལ།]] གཉིས་པ་སྒྲིབ་འཇུག་བཞིན་དུ་དོན་
 ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས་འབྱེད་པ་དེའང་མི་ལེགས་ཏེ། ཚུལ་དེས་རྟགས་འབྱེད་པར་མི་
 རུས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་འཇུག་གི་དོན་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་སྒྲིགས་གཅིག་ལ། སྒྲ་མ་
 སྒྲིབ་འཇུག་ལྟ་བཞིན་སྒྱུར། ཞེས་གསུངས་པའང་རྗེས་འཇུག་རྣམས་སྒྲིབ་འཇུག་
 ལྟར་གཙོ་བོར་རང་དབང་གིས་འདས་དང་། གཞན་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་དོན་སྒྲིབ་བྱེད་
 སོར་སོར་ངེས་པར་ཅན་དུ། འཇུག་པར་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པ་གཤམ་དུ་
 བརྗོད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་ཡིན་པས། རྗེས་འཇུག་གིས་བདག་གཞན་དང་དུས་

① སྐྱུ་མཚན་ལྟ་གྱིས་བཞེད་པར།

གསུམ་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་མེད་ཅིང་། རིགས་པས་
 ཀྱང་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། འདས་པ་དང་གཞན་སྐྱབ་ལ་འཇུག་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཕོ་ཡིག་དུ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱིས་ད་བ་ས་གསུམ་ཕོ་ཡིག་དུ་
 རོས་འཛིན་པ་ན། །། རྗེས་འཇུག་ད་བ་ས་གསུམ་གྱིས་ཅུས་འདས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕོ་
 ཡིག་ཡིན་པར་འདོད་པ། ། ས་ད་གཉིས་གྱིས་འདས་པ་རང་དབང་དུ་སྐྱབ་པ་མང་དུ་
 ཡོད་ཀྱང་བ་ཡིག་གིས་འདས་པ་སྐྱབ་པ་མེད་ཅིང་། དེ་གསུམ་གས་བྱ་བ་གཞན་
 སྐྱབ་པའང་མེད་པས་བབ་ཙམ་དུ་སྐྱས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་བ་ཡིག་
 འདས་ཆོག་གི་མཐར་འབྱུང་བ་བཀའ། བཏུབ། ལྟ་བུ་དང་། བ་ས་ད་གསུམ་ག་
 གཞན་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་གཟབ་བྱ། གཙུབ་བྱ། གདགས་བྱ། འདམས་བྱ། གཅད་
 བྱ། གསད་བྱ། སོགས་འབྱུང་བས་སྟོན་མེད་སྟུམ་ནའང་མི་འཐད་དེ། དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་སྟོན་འཇུག་གི་ཅུས་པས་འདས་པ་དང་། དཀོན་པོ་གཞན་སྐྱབ་ལ་
 འཇུག་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་འཇུག་གི་ཅུས་པས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྗེས་འཇུག་གི་
 ཅུས་པས་དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་འདས་ཆོག་དང་། གཞན་སྐྱབ་ལ་དེ་
 དག་བྱུང་བ་ཉིད་གྱིས་དོན་འགྲུབ་པོ་སྟུམ་ནའང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན།
 འདོགས། གཙུབ་འཛིན། ལྟ་བུ་བྱེད་པ་བདག་གི་ཆོག་ཅན་གྱི་ད་བ་སའི་མཐའ་
 དུ་མ་འབྱུང་བ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རྗེས་འཇུག་དེ་རྣམས་བདག་སྐྱབ་ལ་
 འཇུག་པར་རང་དབང་དུ་སྐྱས་ཀྱང་སྟོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བདག་གཞན་གཉི་ཀ་དང་། ད་ལྟ་བ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་
 རྒྱས་གྱིས་མ་ཞིང་དང་། བདག་དང་། མ་འོངས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་
 རྒྱས་གྱིས་མོར་སྐྱབ་པ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། འ་ཡིག་བདག་དང་མ་འོངས་
 པའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་མཐོང་གི་གཞན་དེ་དག་དེ་དང་དེའི་སྐྱབ་བྱེད་དུ་
 རེས་པར་འཇུག་པ་མ་མཐོང་ཞིང་དོན་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་ཆོག་གི་མཐར་རྗེས་
 འཇུག་དེ་དག་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཞེན་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟ་ན།
 བཀའ་། གང་། བདར། བསྟར། ཤར། བཙལ། ཉལ། བཀའ་སོགས་མོའམ་

མ་ནིང་རུ་འདོད་པའི་ཡི་གེའི་མཐའ་ཅན་གྱི་འདས་ཚིག་མང་རུ་འབྱུང་བས་ཡི་གེ་
དེ་རྣམས། འདས་པ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པའང་མི་འདོད་བཞིན་རུ་ཁས་ལེན་
དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་རུ་ཁ་ཅིག་ནང་གསེས་ཀྱི་རྟགས་ངོས་འཛིན་པར་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་
གྱི་སྒྲིབ་ནས་རྒྱས་བཤད་བྱེད་པ་དག་སྤང་ཡང་། རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་བདག་གཞན་
དང་རུས་གསུམ་གྱི་དོན་རྣམས་རྟགས་ཉིད་རུ་འབྱུལ་ནས། 《རྟགས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་
བདག་གཞན་དང་། ཞེས་པ་ནི་ཕོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། ། མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟའི་
ཆེད། ཅེས་སོགས་པའི་དོན་ནི་སྟོན་འཇུག་ཕོ་མོའི་རྟགས་ཀྱིས་དངོས་པོ་བདག་གཞན་དང་།
རུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་གཏན་འབེབས་བྱ་དགོས། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། དེ་ནི་སྟོན་
འཇུག་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་ལས་རྗེས་འཇུག་བཤད་པའི་སྐབས་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་
མེད་དོ། །ལྷགས་འདིར་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྐྱབ་བྱེད་གོ་ལོག་ནས་རུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་
རྗེས་འཇུག་ཕོ་དང་། རུས་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་མ་ནིང་ཡིན་པ་སོགས་འདོད་དོ། །
ཕོས་ཕོའི་རྟགས་སྟོན་པ་ཞེས་སོགས་རང་བཟོའི་གཞུ་ལུས་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ལ་
དབང་བྱ་བར་བྱེད་དེ། བཤད་པ་དེ་ལ་ལེགས་པར་བརྟག་པའི་ཆེ་འཐད་པའི་
ཚྭ་སྒྲིབ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་སྤང་རོ། །འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་དབྱུང་པ་ཡི་གེའི་ལས་སུ་
ཆེ་བས་ཚྭ་སྒྲིབ་ཅུང་མཚོན་ན། ཚྭ་སྒྲིབ་སྤྲེལ་དེས་མིང་ལས་གཞན་པ་བྱ་བྱེད་ལས་
གསུམ་མི་སྟོན་པ་ལ། ཕོ་ཕོ་གཉིས་ཀའི་རྟགས་མེད་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་མ་ནིང་རུ་ཁས་སྤངས་པའི་རྗེས་འཇུག་རྣམས། མིང་རྒྱུད་གི་མཐའ་བུང་བ་
མཚན་མེད་མ་ནིང་རུ་བསྐྱབས་མོད། དེ་ལྟར་ན་མིང་རྒྱུད་གི་འ་མཐའ་རྣམས་
ཤིན་རུ་མོར་འདོད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། 《ལྷགས་འདིར་མིང་རྒྱུད་རྣམས་ལ་བྱ་བྱེད་
ལས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མེད་པས་སྤྲེལ་གདངས་དྲག་ཞན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་སྐབས་མཚན་མེད་མ་
ནིང་གི་ཁོངས་སུ་འཛོག་ཡོད། དེ་ལྟར་ན་ཁོ་རང་གིས་རྗེས་འཇུག་ཕོ་ཡིག་རུ་འདོད་པའི་ད་
དང་སའི་རྗེས་འཇུག་ཅན་གྱི་མིང་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྐབས་ད་དང་ས་ཡང་
མཚན་མེད་མ་ནིང་རུ་འདོད་དགོས་པའི་སྟོན་འབབས་སོ། ཞེས་པའི་དོན་ཡིན། ། ས་དའི་
མཐའ་ཅན་གྱི་མིང་རྒྱུད་ཡང་ཡོད་པས་དེ་འདྲའི་ས་དང་། ད་རྣམས་མ་ནིང་
མཚན་མེད་རུ་ཐལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དེས་མིང་རྒྱུད་གི་མཐའི་ས་དང་ད་ལ་

ཞེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་
འཇུག་ཡུལ་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་ཅེན། མིང་གཞི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱེ་བྲག་མེད་པར་འཇུག་གོ། །དཔེར་ན། བཀའ་བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་།
བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་། བཀའ་།
ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ལ་བསྐྱེ་བར་བྱའོ། །སྐབས་འདིར་རྗེས་འཇུག་གི་
འཇུག་ཡུལ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན། འདིར་བསྟན་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་བྱབ་བམ་
ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ས་ཡིག་རྗེས་འཇུག་གང་བ་མ་རྒྱམས་ཀྱི་མཐར་ཡང་འཇུག་
ཅིང་། ད་ཡིག་ན་ར་ལ་རྒྱམས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། མིང་
གཞིའི་ཡི་གེ་དེ་དག་གི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་པོའི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལྷན་བཤད་པའི་
རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “འདིར་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་གིས་
གཞན་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་པར་རྗེས་འཇུག་ཉིད་ཁོ་ནས་རུས་གསུམ་དང་བྲང་དོར་གྱི་
གནད་ཐམས་ཅད་སྟོན་བྱེད་རུ་འཇུག་གོ། ཞེས་ཟེར་ཡང་བབ་ཅུལ་རུ་སྒྲིབ་པར་
བྱེད་དེ། སྟོན་འཇུག་སོགས་གཞན་གང་ལ་འང་མ་སྟོས་པར་རྗེས་འཇུག་ཁོ་ནས་
རང་དབང་གིས་བྱེད་འདོད་པའི་རྗེས་འཇུག་རང་རང་གི་བསྟན་བྱ་ཐམས་ཅད་
སྟོན་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་པ་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། སོང་རུ་སྟོས་པ་བཞིན་སྟོན་འཇུག་ལ་
མ་སྟོས་པར་ས་ད་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་པས་འདས་པ་དང་སྐུལ་ཆོག་སྟོན་པ་དང་། འ་
ཡིག་གིས་མ་འོངས་པའི་བྱེད་པར་འགའ་ཞིག་སྟོན་པ་ཅམ་མཐོང་ཡང་། དེ་དག་
མིང་གཞི་ལ་མི་སྟོས་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་རང་སྟོབས་དང་གཞན་དབང་གཉིས་ཀས་
ཡིན་ལ་དེ་རྒྱམས་ཀྱིས་དེ་དག་ལས་གཞན་པ་མི་སྟོན་ཅིང་རྗེས་འཇུག་ལྟག་མ་
རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་རང་སྟོབས་གཙོ་བོར་གྱུར་པས་གང་ཡང་བསྟན་པ་མ་མཐོང་བའི་
སྒྲིབ་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས། རི་ལྷན་འཇུག་རྩལ་ལས་སྒྲིབ་འཇུག་རྩལ་བཤད་པ།

རི་ལྷན་རྒྱལ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །

སྒྲིབ་འཇུག་རྩལ་དོན་གྱི་རྩལ། །

བ་དེ་རྣམས་རིམ་བཞིན་རྩ་ཕོ་གསུམ་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གང་ལ་ཞུགས་ཀྱང་བརྗོད་
 པའི་སྒྲིབ་གདངས་དྲག་པར་འཁྱར་བས་དྲག་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྩ་ཕོ་
 གཉིས་ཞན་པར་འཇུག་པ་དང་། མ་ནིང་གསུམ་བར་མ་སྟེ་རན་པར་འཇུག་པ་
 ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དྲག་ཞན་བར་མ་གསུམ་རྩ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས། སྒྱིར་
 བཏང་རྗེས་འཇུག་ལ་ཕོ་ཕོ་མ་ནིང་གསུམ་རྩ་རྣམ་པར་བཞག་པའང་ཡིན་ནོ་ཞེས་
 ཞར་ལས་བསྟན་པར་གྲུབ་པོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རྗེས་འཇུག་གི་ཕོ་ཕོ་མ་
 ནིང་གསུམ་པོ་དེ་དག་ནང་གསལ་གྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་རིམ་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན།

དྲག་ལ་གསུམ་ཉིད་ནང་ཡུད་དམ། །

གལ་ཉེ་ཞན་ལ་ནང་ཡུད་ན། །

དེ་ཡང་ནང་གི་ཆ་བསྟན་གྱིས། །

དེ་ཡང་དྲག་ཞན་གཉིས་ལྟ་དཀྱི། །

མ་ནིང་གསུམ་རྩ་གང་གཉོགས་པ། །

དྲག་དང་ཡུད་ན་དྲག་པར་འཁྱར། །

ཞན་དང་ཡུད་ན་ཞན་པར་འཁྱར། །

གཉིས་ཀ་དག་དང་ཡུད་ཁྱུར་ན། །

དེ་ནི་གཉིས་ཀ་ཅན་རྩ་འཁྱར། །

གཉིས་ཀ་དག་དང་མ་འཁྱར་ན། །

གང་རྩ་ཡང་ནི་མི་འཁྱར་རོ། །

དེས་ན་འཁྱར་དང་མཚན་གཉིས་དང་། །

མཚན་མེད་དག་དང་གསུམ་རྩ་འདྲི། །

དེ་ནི་སྒྲིབ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་ལོ། །

ཞེས་པར། དང་པོ་རྩ་མོག་གི་འབྲེལ་པར། སི་རྩའི་འབྲེལ་ཆེན་རྩ། “རྟགས་
 རོས་འཛིན་གོང་རྩ་སོང་བ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་ལ་ནང་གསལ་གྱིས་རྟགས་བརྒྱད་རྩ་
 དབྱེ་བ་ནི་སྒྲིབ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་འཇུག་ཚུལ་
 བ་དང་པ་བརྒྱད་རྩ་རིམ་ལྟར་དབྱེ་ཞེ་ན། དྲག་པ་གསུམ་སྟེ་ཕོ་ཡིག་སྒྲིབ་ལྟར་བ་

འབྲིང་ཐ་གསུམ་ནི། རྗེས་འཇུག་ཉིད་ནང་འཕྲད་དུ་གྱུར་པ་ལ་ལྟོས་ནས་དབྱེ་སྟེ།
 མིང་གཞི་གང་གི་མཐར་ཡང་རུང་། རྗེས་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་རྣམས་ཡང་འཇུག་དང་
 བཅས་ཞུགས་པས་སྒྲ་དྲག་པ་གཞིར་བཞག་པའི་ནང་གསེས་དྲག་འབྲིང་གང་རུང་
 ཏུ་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས་སྒྲིམ་བུ་རབ་འབྲིང་གཉིས་སུ་འབྱེད་ཅིང་། ཡང་འཇུག་མེད་
 པ་ཞུགས་པས་སྒྲ་དྲག་པའི་ཞན་པར་འགྱུར་བའི་ཆ་ནས། སྒྲིམ་བུ་ཐ་མར་འབྱེད་
 པའི་ཕྱིར། འདིར་དམ་ཞེས་པ་ཕྱད་པའི་ཆོག་འཕྲད་དེ་གཤམ་དུ་དབྱེ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་སྒྲེལ་བའི་སྒྲ་དྲུའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་ཞན་པ་སྟེ་ཕོ་ཡིག་
 རྣམས་རྗེས་འཇུག་ནང་འཕྲད་གིས་མིང་གཞིར་ཞུགས་པ་ཡོད་ན་དེར་ལྟོས་པས།
 དེ་དག་ལ་ནང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱི་སྒྲ་འཇུག་དྲག་ཞན་གྱི་དབང་གིས། སྒྱིར་ཞན་པ་དེ་
 ལ་འང་ནང་གསེས་དྲག་ཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། ཡང་འཇུག་དང་བཅས་པའི་ཕོ་
 ཡིག་ཞུགས་པ་མོ་ཅམ་དང་། ཡང་འཇུག་མེད་ན་ཤིན་དུ་མོར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་བ་སོགས་མ་ནིང་གསུམ་དུ། གང་ཞིག་གཏོགས་པར་གྱུར་པའི་
 རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ནི་མིང་གཞིར་འཇུག་ཚུལ་དང་། རྗེས་འཇུག་ནང་
 འཕྲད་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་ནས་དབྱེ་སྟེ། ① དེ་རྣམས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དྲག་པ་ཕོ་
 དང་འཕྲད་ན་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་རིམ་ཉུང་སྒྲ་དྲག་པར་འགྱུར་བ་དང་།
 མིང་གཞི་ཞན་པ་ཕོ་ཡིག་དང་འཕྲད་ན་ཡང་འཇུག་མེད་པའི་ཆེ་ཞན་པར་འགྱུར་
 བས་འདི་གཉིས་ལ་འགྱུར་བ་མ་ནིང་ཟེར། ② མིང་གཞི་ཕོ་ཡིག་སྒྲ་ཞན་ཅིང་ཡང་
 འཇུག་དྲག་པའི་བར་དུ་ཆུད་པས་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་འཕྲད་པར་གྱུར་ན། མ་
 ནིང་དེ་རྣམས་སྒྲ་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་ཅན་དུ་འགྱུར་བས། མཆན་གཉིས་མ་ནིང་།
 ③ མིང་གཞི་དྲག་ཞན་གཉིས་ཀ་དང་མ་ཕྲད་པ་སྟེ་བར་མ་ (འབྲིང་མའི་དོན) མ་ནིང་
 གི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཞུགས་པའི་ཆེ། ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་རིམ་ཉུང་སྒྲ་དྲག་ཞན་
 གང་དུ་འང་མི་འགྱུར་བར་བར་མ་ཉིད་དུ་གནས་པ་མཆན་མེད་མ་ནིང་སྟེ། དེ་
 ལྟར་གསུམ་དུ་འགྱུར་བའི་སྐུ་མཆན་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ། འགྱུར་བ་མ་ནིང་།
 མཆན་གཉིས་མ་ནིང་། མཆན་མེད་མ་ནིང་གསུམ་དུ་འབྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཡོ་རྒྱུས་ཐོག་ཏུ་བྱ་མའི་དགོངས་བཞེད་བརྒྱུད་གསལ་ཆེད་ཏུ་ཡི་གེའི་སྒྲིབ་སྟོན་གི་
སྒྲ་གདངས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གི་བྱ་བ་འབྲས་སྒྲིབ།

སྒྲིབ་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་རེའུ་མིག་

སྒྲིབ་སྟོན་མཁས་པ།		བཞེད་སྒྲིབ་མི་འདྲ་བ།		
		མོ།	མོ།	མ་ནིང་།
ཡོ་རྒྱུས་རྣམས་མཁས་པ་བཟང་པོ།		ག་ད་བ་མ	ང་ན་མ་ར་ལ	འ
རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ཆེན་པོ།		ག་ད་བ་མ	ང་ན་མ་ར་ལ	འ
སྒྲིབ་ལྟར་པ་སྟོ་སྟོས་མཆོག་གི།		ག་ད་བ་མ	ང་ར་ལ	ན་མ་འ
ཆོག་མཁན་གསལ་སྟོ་བཟང་ཆོས་གྲགས།		ག་ད་བ་མ	འ་ལ	ང་ན་མ་ར
ཁྱམས་པ་ཡི་ཤེས་དཔལ་འབྱོར།		ག་ད་བ་མ	ང་ན་མ་ར་ལ	འ
དབྱུག་པ་སྟོ་གསལ།		ད་བ་མ	འ་ར	ག་ང་ན་མ་ལ
ལྷ་སྟོ་མཆོག་ལྟན།		ད་བ་མ	འ་ལ	ག་ང་ན་མ་ར
མཁས་པ་འི་ ཡིད་འཕྲོག	ར་པོའི་སྒྲིབ་ནས	ད་མ	འ	ག་ང་ན་མ་ལ་ར་ལ
	སྒྲིབ་ནས་ཀྱི་སྒྲིབ་ནས	ད་བ་མ	འ	ག་ང་ན་མ་ར་ལ
ལྷ་སྟོ་ར་ལ་པའི་རྟོ་རྟོ།		ད་བ་མ	འ་ར	ག་ང་ན་མ་ལ
ལྷ་སྟོ་མཁས་པ་སྟོ་སྟོས་རྒྱལ་པོ།		ད་བ་མ	ག་ང་མ	ན་འ་ར་ལ
ཞ་ལུ་ལོ་རྟོ་བ།		ད་བ་མ	འ་ར	ག་ང་ན་མ་ལ
དཔལ་པོ་གཙུག་ལག་ལྷེད་པ།		ད་བ་མ	འ་ར	ག་ང་ན་མ་ལ
ལ་ཏི་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ།		ད་བ་མ	ག་ང་ན་མ་ར་ལ	འ

པོད་ཁམས་སིལ་བྱར་འཁོར་བའི་རྗེས་སུ་བྱ་མི་ཉིད་ནས་བརྒྱུད་པའི་ཁྱམས་རྟགས་གཉིས་ཀྱི་བྲིད་
རྒྱུན་ཆད་ཉལས། བྱ་མིས་བཞེད་པའི་ལེགས་སྒྱུར་ཀྱི་ཡི་གེ་སྟོན་སྒྲིབ་ལ་གཞི་འཛིན། པོད་རང་
གི་ཡི་གེའི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་བརྒྱན་ནས་ཡི་གེ་སྟོན་སྒྲིབ་ཀྱི་རྣམས་བཞག་གི་བྲིད་
རྒྱུན་ཆད་ཉལས། བརྒྱན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་སྒྲིབ་སྟོན་རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་རྣམས་པོ་མོ་མ་ནིང་གི་དབྱེ་
ཚུལ་གྱི་རྣམས་བཞག་མཁས་པ་སོ་སོས་རང་གི་ཁ་ཕྱེ་བརྒྱུད་ནས་སྒྲར་ཡང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པའི་
བྱ་བ་འབྲས་མི་འདྲ་བ་ཁག་གཅིག་བྱུང་བ་དེ་དག་གསལ་ཏོག་སྒྲིབ་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིར་
དབྱེད་གཞིའི་ཆེད་ཏུ་བཀོད་ཡོད།

འདིར་དངོས་བསྟན་དྲག་ཞན་གཉིས་ཅམ་ལས་མ་བསྟན་ན། སྟོན་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱི་སྒྲ་
 འཇུག་སྒྲིར་སྐབས་འདིར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། བྱིད་དག་གི་འགྲེལ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་
 བྱས་ནས་གཞུང་དོན་ལ་བརྟགས་པའི་ཆོ། དྲག་པ་གསུམ་དང་ཞན་པ་གསུམ་ནང་
 སྤང་པ་གཞིར་བཞག་ནས་ ཁོ་ཆོའི་འདོད་པར། དྲག་པ་གསུམ་ཞེས་པ་སྟོན་འཇུག་པོ་
 དང་། མིང་གཞི་མོ། རྗེས་འཇུག་པོ་གསུམ་འཕྲད་པའི་དོན་དང་། ཞན་པ་གསུམ་ཞེས་པ་
 སྟོན་འཇུག་པོ་དང་། མིང་གཞི་མོ། རྗེས་འཇུག་པོ་གསུམ་འཕྲད་པར་ཡིན་པར་འདོད་ལ། གྲེ་
 དེ་དག་ལ་ནང་གསེས་དྲག་ཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཅམ་ཞིག་ལས་མ་བསྟན་པས།
 དངོས་བསྟན་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་ན་ནི་སྟོན་རྗེས་མིང་གསུམ་འདུས་པའི་སྒྲ་འཇུག་
 སྒྲིར་བསྟན་པའང་སྐབས་འདིར་དགོས་པ་མེད་ན། གྲེ་དེ་དག་ལས་པོ་ཡིག་གསུམ་
 འདུས་པའི་དྲག་པ་དང་། མོ་ཡིག་གསུམ་འདུས་པའི་ཞན་པ་གཉིས་ཅམ་ལས་གཞན་སྟོན་
 འཇུག་དང་། མིང་གཞི་མོ། རྗེས་འཇུག་ནམས་པོ་དང་མ་ནིང་། མོ་དང་མ་ནིང་མོགས་པན་
 ཚུན་སྤང་པའི་དབྱེ་བ་ཞིབ་མོར་ནམས་ཤུགས་བསྟན་ལས། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
 པའི་དགོས་པ་མེད་ན། ཉི་ཆོ་བ་དེ་དག་བསྟན་པ་ལྷག་པར་ཡང་དགོས་མེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་སྒྲིར་དང་། གྲེ་བྱག་དབྱེ་བ་ཆ་མ་ཆང་བའི་ཉི་ཆོ་བ་པོ་གསུམ་འཕྲད་པ་དང་།
 མོ་གསུམ་འཕྲད་པའི་དབྱེ་བ་ཅམ་འདིར་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལས་དགོས་པ་མེད་དོ། སྟོན་རྗེས་
 མིང་གསུམ་དྲག་ཞན་པར་མ་སྟོན་ཆོགས་འཕྲད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། དྲག་པའི་
 དྲག་ཞན་འབྲིང་གསུམ་སོགས། དབྱེ་བ་མང་པོ་བྱེད་པ་ནི་རང་བཟོ་ཉིད་དུ་ཟད་
 པས་རང་འདོད་ཀྱི་གཞུང་དོན་འགྲེལ་ཚུལ་དང་ཡང་འགལ་བའི་སྒྲིར་ཏེ་དྲག་ཞན་
 བར་མ་སྟོན་ཆོགས་འདུས་པ་དབྱེ་གཞིར་བཟུང་བས། ནང་སྤང་ཅེས་པའི་ཆོག་གི་
 རྒྱས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། འདིར་རྗེས་འཇུག་པོ་མོ་མ་ནིང་མོགས་སྒྲ་གདངས་མི་འདྲ་བ་
 དེ་དག་ནམས། མིང་གཞི་དང་། རྗེས་འཇུག་པོ་མོ་མ་ནིང་མོགས་པན་ཚུན་འཕྲད་སྤངས་མི་
 འདྲ་བ་ལ་བསྟེན་ནས་དབྱེ་བ་མང་པོར་བཤད་པར་འདོད་ན། ཆ་ཆོག་དུ་ནང་སྤང་ཅེས་པའི་
 ཆོག་གི་རྒྱས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ནང་སྤང་ཅེས་པ་ནི་རིགས་གཅིག་པ་ནང་འཕྲད་དགོས་
 པའི་དོན་ཡིན་ལ། སྟོན་རྗེས་མིང་གསུམ་ནི་རིགས་གཅིག་པ་མིན་པ་སུས་ཀྱང་ཤེས་སྟེ། རྗེས་
 པ་མང་པོར་བྱས་པས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་སྒྲིར་རོ། གྲེ་དྲག་པའི་
 དྲག་ཞན་འབྲིང་སོགས་དབྱེ་བ་མང་པོར་དབྱེ་དགོས་ན། ཆ་བར། དེ་ཡང་དྲག་ཞན་གཉིས་སུ་

དབྱེ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ།]

སྒྱུ་མེད་དེ་སྐྱ་མ་ཤྱགས་བསྟན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཤིང་། [1. འདྲོད་པ་དང་པོ།
སྒྱུ་འཇུག་མིང་གཞི། རྗེས་འཇུག་གསུམ་འཕྲད་ཚུལ་དེ་རིགས་མི་མཐུན་འཕྲད་པ་ཡིན་ཚུལ་
ཤྱགས་བསྟན་ཡིན་ཞེ་ན།] བྱི་མ་སྒྱུ་རྗེས་དྲག་ལ་མིང་གཞི་ཞན་པ་སྟགས་མང་པོར་
སྤྱེ་ནའང་། དྲག་ཞན་སོ་སོར་དྲག་ཞན་གཉིས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བས་བསྟུས་པའི་སྤྱིར་།

[2. འདྲོད་པ་གཉིས་པ། ཅ་བར། དེ་ཡང་དྲག་ཞན་གཉིས་སུ་སྤྱེ། ཞེས་པ་སྤྱིའི་དབྱེ་བ་
རྣམས་མདོར་བསྟུས་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ཞེ་ན།] སྐྱ་མ་ནའང་རིམ་པ་བཞིན་མི་འཕྲད་དེ།

【 1. ལན་དང་པོར། 】 གཞུང་དུ་ནང་འཕྲད་ཅེས་ངེས་བཟུང་མཛད་པ་ལ་ནང་
མི་མཐུན་ [ནང་མི་མཐུན་ཞེས་པ་སྒྱུ་འཇུག་མིང་གཞི། རྗེས་འཇུག་གསུམ་ལ་ནང་མི་
མཐུན་ཞེས་པར།] ཤྱགས་བསྟན་དུ་འབྱུང་བ་འགལ་བའི་སྤྱིར་དང་།

【 2. ལན་གཉིས་པར། 】 སྒྱུ་རྗེས་མིང་གསུམ་སོ་སོར་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་
གསུམ་དུ་རྩ་མཚན་དང་བཅས་ནས་གསུངས་པ་ལས། བརྒྱལ་ནས་དེ་དག་གི་ཕོ་
དང་། མ་ནིང་དག་སྒྱ་ཞན་པ་སྟགས་གཅིག་དུ་བསྟུས་ནས་དྲག་ཞན་གཉིས་གཉིས་
སུ་དབྱེ་བ་དེ་སྐབས་འདིར། མ་འགྲིག་པས་རང་བཟོ་མི་བྱེད་ཀ་མེད་དུ་བྱུར་པ་
ལས་རྩ་མཚན་གཞན་གང་ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། [ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ནི་
སྒྱ་གདངས་དྲག་ཞན་གསུམ་གྱི་སྒྱ་ནས་དབྱེ་དགོས་ལ། སྐབས་འདིར་དྲག་པ་ཕོ་དང་། ཞན་
པ་ཕོ་དང་། མ་ནིང་གཉིས་སྟགས་གཅིག་དུ་བསྟུས་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱས་པ་ནི་རང་བཟོ་མི་
བྱེད་ཀ་མེད་བྱུང་བའི་དོན་ནོ།]

༡ སྒྱུ་གསུམ་པའང་ཡོད་དེ། [སྐབས་དོན་ཆད་པའི་སྒྱུ་། སྐབས་འདིའི་འཆད་
བྱ་ཕོ་ཕོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་དགོས་པ་ལ་དེ་ཆད་པའི་སྒྱུ་ཡོད།] གཞུང་
འདིའི་ཁོང་དུ་རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་གསུམ་སྤྱིར་དབྱེ་བའི་སྒྱ་འཇུག་བཤད་ཅིང་།
མཇུག་དུ་ནང་གསེས་མ་ནིང་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་སྒྱ་འཇུག་གསུངས་པའི་བར་
དུ། ཕོ་ཕོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསེས་ཀྱི་སྒྱ་འཇུག་ངེས་པར་སྒྱ་རིགས་པ་ལ་དེ་མ་
བཤད་པའི་སྤྱིར་རོ།]

སྒྱུ་མེད་དེ་ཕོ་གསུམ་ཕོ་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་རྣམས་ཉིད་སྒྱུ་འཇུག་དང་མིང་

གཞི་ལ་སྒྱུར་བས་སྒྲ་གདངས་འབྱུང་ཚུལ་ཉིད་འཆད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐྱམ་ན་འང་
མི་འཐད་དེ། །[རྗེས་འཇུག་མོ་མོའི་ནང་གསེས་འཇུག་ཚུལ་སྟོན་རིགས་པ་ལ་མ་སྟོན་པའི་
སྟོན་མེད་དེ། རྗེས་འཇུག་གི་ནང་གསེས་མོ་གསུམ་དང་། མོ་གཉིས་ཀྱི་ཡི་གེ་དེ་དག་སྟོན་
འཇུག་དང་མིང་གཞི་ལ་སྒྱུར་བའི་སྒྲ་གདངས་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་པ་ཡིན་པས་ན། དེས་རྗེས་
འཇུག་མོ་མོའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་དོན་མཚུངས་སོ། །སྐྱམ་ན།] (1) གཉིས་སུ་དབྱེ་
ཞེས་ངེས་གཟུང་མཛད་པ་ལས་བཟུལ་བའི་སྟོན་དང་། [དེ་ལྟར་རྗེས་འཇུག་རྣམས་
སྟོན་འཇུག་དང་མིང་གཞི་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། ཅ་བས། དེ་ཡང་དྲག་
ཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཞེས་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གཉིས་སུ་ངོས་གཟུང་པའི་དོན་ལས་བཟུལ་སྟོན་
ཡོད་དེ་མོ་གསུམ་མོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གསེས་བཤད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་།] (2) ཐུན་
མོང་གི་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་སྟོན་གཉིས་སེལ་བར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ།” [དེ་ལྟར་
ན། རིགས་མི་མཐུན་པའི་མོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པའི་སྟོན་ཡང་ཡོད་
དོ།] ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་རང་ལུགས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དུ། “རྟགས་
གསུམ་གྱིར་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་ཞར་ལ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
འདྲིར་ནང་གསེས་བཟུང་གི་འཇུག་ཚུལ་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་སྟོགས་ཅམ་འགོད་པ་ལ།
“ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཤམ་དུ་རྗེས་འཇུག་གནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས། མོ་
གསུམ་དང་། མོ་ལ་གཉིས། མ་ཞིང་གསུམ་གྱི་དཔེར་བཞིན་བཀོད་པར།

【རྗེས་འཇུག་མོ་】

རྗེས་འཇུག་ག་ལ་ཡང་འཇུག་ས་ཁུགས་པ་སྒྲིམ་སུ་རབ་ཀྱི་དཔེར་བཞིན། སྟོགས།
འངགས། འདྲེགས། སྐྱགས། བཞུགས། དཀྱིགས། འཛིགས། གདགས། ཐུགས།
གཟུགས། དགྲོགས། གཉྱགས། རྟགས། དམིགས། གཟིགས། དགྲུགས། སྟོགས།
བཙོགས། དུཐུགས། གཟུགས། བསྐྱགས། བསྒྲིགས། པགས། ཐུགས། བཞུགས།
བཀྱིགས། སྟོགས། ཐུགས། གཙོགས། གཡོགས། འབྲུགས། རྟགས། ཐུགས།
བཙུགས། གཡིགས། འབྲུགས། རྟོགས། ཐུགས། བཙོགས། རིགས། ཐུགས།
བཙུགས། ཐུགས། བཙོགས། ཐུགས། ཐོགས། གཏོགས། འབྲུགས། བཙོགས།

【རྟེན་འབྲས་མ་ཞིང་།】

(1) འགྱུར་བ་མ་ནིང་། དེ་རྣམས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དྲག་པ་མོ་ཡིག་རྣམས་
དང་འབྲུད་ན་ཡང་འབྲུག་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་རུང་སྐྱད་དྲག་པར་འགྱུར་ནིང་། ཞན་
པ་མོ་ཡིག་རྣམས་དང་འབྲུད་ན་ཡང་འབྲུག་མེད་པའི་ཆོ་ཞན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་
འགྱུར་བ་མ་ནིང་ཟེར། དཔེར་ན། རྒྱུ། བསྐྱོར་ད། བསྐྱུར་ད། བསྐྱར། སྐྱུལ་ད།
བཅོལ། འབྲུག། འགོར། འགྱུལ། རྣམས་སོ། །

(2) མཚན་གཉིས་མ་ནིང་། མིང་གཞི་ཞན་པ་མོ་ཡིག་རྣམས་ལ་ཡང་འཇུག་
 ད་དུག་དང་བཅས་པར་འཇུག་པ་མིང་གཞིའི་དབང་གིས་སྐྱ་ཞན་པ་དང་། ཡང་
 འཇུག་ད་དུག་གིས་སྐྱ་དུག་པ་སྟེ་སྐྱ་དུག་ཞན་གཉིས་ཆ་དང་ལྡན་པས་མཚན་
 གཉིས་མ་ནིང་ཟེར། དཔེར་ན། འཛིན་ད། བརྟན་ད། རྩུང་ད། འཕྱོར་ད། རོལ་ད།
 བསལ་ད། རྣམས་སོ། །

(3) མཚན་མེད་མ་ཞིང་། མིང་གཞི་མ་ཞིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་ཡང་འབྲུག་
ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་རུང་སྐད་ཀྱི་ཞན་གང་རུའང་མི་འབྲུག་པར་བར་མ་གྱིད་དུ་
གནས་པས་མཚན་མེད་མ་ཞིང་ཟེར། དཔེར་ན། འབྲུག་ བྱིས་དང་། འཆས་
ཆེན་དང་། བྱིས་དང་། བྱི་ ཟུང་དང་། འཛོར་དང་། འཚལ་དང་། ཚར་ རྣམས་སོ། །

བསྐྱེད་པའི་མི་ཁ་བྱུང་།

- १ རྒྱུར་རྒྱལ་འཇུག་ཡིག་བཅུ་པོ་སྔ་མོ་སྔ་མོ་མ་ནིང་གི་དབྱེ་བ་དོན་འཛིན་གྱིས།
 २ རྒྱལ་འཇུག་སྔ་ཡིག་གི་སྒྲིལ་བུ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གང་ཡིན་གྱིས།
 ३ རྒྱལ་འཇུག་སྔ་ཡིག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གྱིས།
 ४ རྒྱལ་འཇུག་གི་མ་ནིང་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་རེ་རེ་བཞིན་གྱིས།
 ५ རྒྱལ་འཇུག་གི་འཇུག་ལྷལ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་བཟུན་གྱི་མིང་གཞི་ཡིན་པས་ཨེ་བྲལ།
 ६ མིང་མཐར་འདྲན་ཚུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་སྒྲུབ་དེ་
 མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་།
 ७ དུས་གསུམ་དང་བདག་གཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་སྒྲུབ་དེ་
 མི་འཐད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་།
 ८ རྒྱ་འཇུག་དག་ཞན་གྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱལ་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་སྒྲུབ་དེ་ནོར་སྔ་གང་ལ་བྱུང་འདུག
 ༩ གང་ལ་འཇུག་པ་དང་གང་གིས་འཇུག་པ་ཅེས་པའི་ལན་རི་ལྟར་འདེབས་དགོས།
 ༡༠ རི་ལྟར་འཇུག་པ་ལ་ནམ་པ་གཉིས་ཞེས་པ་གང་གང་ཡིན།
 ༡༡ ལྷའི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།
 ༡༢ དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པ་བཞི་དབྱེ་དོན་ལ་ཟེར་རམ།
 ༡༣ རྒྱལ་འཇུག་གི་སྔ་མོ་མ་ནིང་རྣམས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།
 ༡༤ དུག་པ་གསུམ་ཉིད་ནང་འཐད་ཅེས་པ་སྔོན་རྒྱལ་མིང་གསུམ་ལ་འགྲེལ་ན་སྔོན་རི་ལྟར་འབྱུང་།
 ༡༥ འདིར་ལ་ནང་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།
 ༡༦ རྒྱ་ཚོལ་གྱི་འདོད་པར་དེ་འཆད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན།

སྒྲིབ་ཆེན་བཅུ་དྲུག་པ། རྗེས་འཇུག་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བསྟན་པ།

ས་བཅད་དང་མོ། ཕྱིར་སྟོན་འཇུག་དང་བསྟན་ནས་ལས་བྱེད་ཚུལ་བཤད་པ།

དོན་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །

སྒྲིབ་གང་ལྟར་སྐྱར་པ་དང་། །

སྐྱིམ་གང་ལྟར་འཁྱར་བའོ། །

ཞེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “རྗེས་འཇུག་རྣམས་དོན་གང་དང་གང་
ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་རྗེས་འཇུག་གི་དང་
གང་ལ་ཞུགས་ཤིང་གནས་པའི་མིང་དེའི་དོན། གང་ལྟར་ཏེ་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་རུ་གྱུར་
ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྗེས་འཇུག་གས་མིང་མཐའ་དེས་མིང་མཐའ་ལ་སོགས་པ་
འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་དོན་གང་ལྟར་འགྱུར་བའོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲིབ་སྟོན་འཇུག་སྒྲིབ་ཞེས་སྟེ།

ཞེས་པར། སི་རུའི་དགོངས་བཞེད་ལྟར་འགྲེལ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་འདོད་
པ་ནོར་བར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “རྗེས་འཇུག་
རྣམས་གང་ལ་ཞུགས་པའི་མིང་དེ་ཉིད། མིང་མཐའ་སོགས་ལ་སྟོས་ནས་སྒྲིབ་མར་
གྱུར་པས་དེས་བདག་གཞན་སོགས་དོན་ཅི་ཞིག་སྟོན་པ་ནི། མིང་དེའི་སྟོན་རུ་
གནས་པ་སྟོན་འཇུག་ལྟ་ལས་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་དོན་དང་རི་ལྟ་བུ་བཞེད་སྐྱར་
ནས་རྟོགས་པར་བྱའོ། ” ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཙོ་བོར་སྟོན་འཇུག་རྣམས་པ་དང་སྐྱར་
ནས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཅི་རིགས་པར་བདག་གཞན་དང་། རུས་གསུམ་
གྱི་དོན་རྣམས་དེ་དང་མཚུངས་པར་སྟོན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། སྐབས་འགའ་
ཞིག་རུ་མ་གཏོགས་པར་རྗེས་འཇུག་གི་རྣམས་པ་གཙོ་ཆེ་བས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པ་ནི་འདིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་གནད་དམ་པའོ། །འདིར་ཁ་ཅིག་སྟོན་འཇུག་ལ་མི་

ལྷོས་པར། བྱས། བོས། གྲགས། ཆོད། རྒྱུ་ལ། རྒྱ་བུ་མོ་ཡིག་གིས་
 རྒྱལ་ཆོག་ལྷོན་པ་དང་། ལྷོན་འཇུག་ལ་ལྷོས་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་གི་རུས་པ་གཙོ་བོ།
 བསྐྱངས། བསྐྱབས། བསམས། བསགས། བསད། བཅད། བསྟནད། བསྐྱརད།
 བསལད། ལྷ་བུ་མོ་ཡིག་གིས་འདས་པ་རྒྱབ་པ་སྟགས་མང་དུ་ཡོད་པས་འདིར་
 རྗེས་འཇུག་གི་རུས་པ་གཙོ་བོར་མི་འཆད་པ་མི་ལེགས་སོ། ལྷམ་པ་དག་ཡོད་པར་
 མདོན་ཡང་། དོགས་པ་མི་དགོས་ཏེ། རྒྱལ་ཆོག་གི་འཇུག་ཚུལ་ནི་གཞུང་ལ་མ་
 ལྷོས་པར་རྗེས་འཇུག་ནམས་ཉིད་བདག་གཞན་དང་། རུས་གསུམ་སྟགས་བྱ་
 བྱེད་དང་འབྲེལ་བའི་མིང་ཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་ཡོད་ཀྱང་ལྷོན་འཇུག་ཅན་
 ལ་ལྷོས་ན་ཤས་ཆུང་བས་ཞར་ལ་གོ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ཅིང་། ལྷོན་འཇུག་ལས་
 རྗེས་འཇུག་གི་རུས་པ་གཙོ་བོ། འདས་པ་རྒྱབ་པའི་ས་ཡིག་གི་འཇུག་ཡང་འཇུག་
 གཉིས་ཀ་དང་། ད་ཡིག་གི་ཡང་འཇུག་ཁོ་ན་ཅམ་ལ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་ནམས་ལྷོན་
 འཇུག་གི་རུས་པ་གཙོ་བོ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོན་འཇུག་གི་འཇུག་པས་བདག་
 གཞན་སྟགས་ལྷོན་པ་བྱབ་ཆེ་བས་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ལ། དགོངས་ནས་འདིར་ལྷོན་
 འཇུག་ལྷ་བཞིན་སྐྱར་ཞེས། དེས་གཟུང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་
 བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ལྷོན་འཇུག་མེད་པར་རྗེས་འཇུག་གི་དོན་བསྟན་པ་
 ཆེས་མང་སྟེ་མིང་རྒྱང་པལ་ཆེར་དེ་འདྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལྷམ་ན། དེ་འདྲའི་མིང་
 རྒྱང་ནམས་རྗེས་འཇུག་གིས་མིང་དུ་གྱུབ་པ་ཡིན་ཀྱང་། དེས་བདག་གཞན་དང་
 རུས་གསུམ་སྟགས་བསྟན་པ་མེད་པས། སྤྱིར་རྟགས་འཇུག་གི་གཞུང་འདིའི་བསྟན་
 བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ལ། རྒྱང་པར་ལྷོན་འཇུག་ལྷ་བཞིན་སྐྱར། ཞེས་པའི་སྐྱར་
 བྱ་མ་ཡིན་པར་དེས་པས་ལྷོན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། དེས་ན་སྐབས་འདིའི་དངོས་བསྟན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དཔེར་བཞིན་ནི། ལྷོན་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་བསྟན་
 པ་ཉིད་ལས་ལོགས་སུ་མི་དགོས་ནའང་། ལྷོགས་ཅམ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་འཇུག་
 གི་རྟགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་ཅུང་ཟད་བཀོད་པས་གོ་བའི་བ་ལ་བསམས་
 བས་དཔེར་བཞིན་ན།

ལ་བཅད་གཉིས་པ། བྱི་བྱག་རྗེས་འཇུག་ནམས་ཏུས་གསུམ་དང་བདག་གཞན་
མྱོན་པའི་ཆིག་མྱོགས་ལ་འཇུག་ཚུལ།

གཅིག རྗེས་འཇུག་གི་སྐྱེས་བུ་གསུམ་པོ་བདག་གཞན་
ཏུས་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུལ།

༡ ཏུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ། [[སྐྱེས་བུ་རབ།]] བརྟགས། བཏགས། བཅགས།
བསགས། [[སྐྱེས་བུ་འཕྱིང་།]] བསྐྱབས། བསྐྱབས། བསྐྱབས། [[སྐྱེས་བུ་ཐ།]] བཀག།
བཏྱས། བཟུབ། བཅད། ལྷ་བུའོ།

༢ དངོས་པོ་བདག་ལ་འཇུག་ཚུལ། [[སྐྱེས་བུ་རབ།]] འདྲགས་བྱེད། འདྲགས་
བྱེད། འཇུགས་བྱེད། འགྲགས་བྱེད། [[སྐྱེས་བུ་འཕྱིང་།]] གཞིབས་བྱེད། གཞིབས་
བྱེད། གཞུབས་བྱེད། [[སྐྱེས་བུ་ཐ།]] འཛྲག་བྱེད། འགས་བྱེད། འགྲུབ་བྱེད།
གཙོད་བྱེད། ལྷ་བུ།

༣ དངོས་པོ་གཞན་ལ་འཇུག་ཚུལ། [[སྐྱེས་བུ་རབ།]] གདགས་བྱ། བཞིགས་བྱ།
བཞིགས་བྱ། [[སྐྱེས་བུ་འཕྱིང་།]] གདུབས་བྱ། [[སྐྱེས་བུ་ཐ།]] དགག་བྱ།
བརྟས་བྱ། གཟུབ་བྱ། བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱབ་བྱ། ལྷ་བུ།

༤ བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བས་མ་བསྐྱས་པའི་ད་ལྷ་དང་མ་འོངས་པར་འཇུག་ཚུལ།
[[ཏུས་ད་ལྷ་བ།]] འདྲགས་བཞིན་པ། འདྲགས་བཞིན་པ། གདུབས་བཞིན་པ།
འཁོག་བཞིན་པ། གཙོད་བཞིན་པ། [[ཏུས་མ་འོངས་པ།]] རང་བཞིན་གྱིས་
གཞེགས་པར་འགྱུར། རང་བཞིན་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར། འཆད་པར་འགྱུར།
འཐས་པར་འགྱུར། ལྷ་བུ་ནམས་སོ།

གཉིས། རྗེས་འཇུག་གི་མོ་རྟགས་གཉིས་བདག་གཞན་
ཏུས་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུལ།

༡ མོ་རྟགས་གཉིས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ། [[མོ།]] བསྐྱངས། བཟུངས། བསྐྱམས།
[[མིན་རུ་མོ།]] བཀང་། བཀྲམ། ལྷ་བུ།

༡ དངོས་པོ་བདག་ལ་འཇུག་པ། [[མ།] འདོམས་བྱེད། འགོངས་བྱེད། མཚོངས་བྱེད། [[ཤིན་རུ་མ།] འདོང་བྱེད། འཕྱོམ་བྱེད། གསོའ་བྱེད། ལྷ་བྱ།
 ༢ གཞན་ལ་འཇུག་པ། [[མ།] གཏམས་བྱ། གདམས་བྱ། འབུམས་བྱ། [[ཤིན་རུ་མ།] བསྐྱང་བྱ། དགང་བྱ། བཟའ་བྱ། ལྷ་བྱ།
 ༣ ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པར་འཇུག་པ། [[དུས་ད་ལྟ་བ།] འདོམས་བཞིན་པ། འགོངས་བཞིན་པ། འདོང་བཞིན་པ། གསོའ་བཞིན་པ། [[དུས་མ་འོངས་པ།] རང་བཞིན་གྱིས་འདོམས་པར་འགྱུར། འགྲོ་བར་འགྱུར། འགོང་པར་འགྱུར། འདམ་པར་འགྱུར། ལྷ་བྱའོ།

གསུམ། རྗེས་འཇུག་གི་མ་ཞིང་གསུམ་པོ་བདག་གཞན་

དུས་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུལ།

༡ མ་ཞིང་གསུམ་དུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་ཚུལ། [[འགྱུར་བ་མ་ཞིང་།] བསྐྱབ་ད། བཀའ་ད། བཀར་ད། བསྐྱར་ད། བཅལ་ད། [[མཚན་གཉིས་མ་ཞིང་།] བཅན་ད། བགར་ད། བསལ་ད། [[མཚན་མེད་མ་ཞིང་།] བཟུན་ད། བཅར་ད། འབྲལ་ད། ལྷ་བྱ།
 ༢ བདག་ལ་འཇུག་ཚུལ། [[འགྱུར་བ་མ་ཞིང་།] བསྐྱབ་བྱེད། བཅོན་བྱེད། གཞོན་བྱེད། གཏོང་བྱེད། གསོར་བྱེད། བཀོལ་བྱེད། འགྲོལ་བྱེད། [[མཚན་གཉིས་མ་ཞིང་།] འདུན་བྱེད། འཛིན་བྱེད། གསོལ་བྱེད། [[མཚན་མེད་མ་ཞིང་།] བཟུན་བྱེད། འཁོར་བྱེད། འཁྱུལ་བྱེད།
 ༣ གཞན་ལ་འཇུག་ཚུལ། [[འགྱུར་བ་མ་ཞིང་།] བསྐྱེན་བྱ། བསྐྱར་བྱ། བསྐྱོལ་བྱ། བསྐྱལ་བྱ། དགར་བྱ། [[མཚན་གཉིས་མ་ཞིང་།] འོན་ད། བིན་ད། ཡིན་ད། གྱུར་ད། རྒྱལ་ད། [[མཚན་མེད་མ་ཞིང་།] བཟུན་བྱ། འཚོར་བྱ། འཁོལ་བྱ། ལྷ་བྱ།
 ༤ དུས་ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པར། [[དུས་ད་ལྟ་བ།] བསྐྱབ་བཞིན་པ། གཞོན་བཞིན་པ། གཏོར་བཞིན་པ། འཛིན་བཞིན་པ། གསོལ་བཞིན་པ། འགྲོལ་བཞིན་པ། འཛིན་བཞིན་པ། བཟུན་བཞིན་པ། [[དུས་མ་འོངས་པ།] རང་བཞིན་

གཞན་ཡང་གཞུང་འདིར་དམིགས་གསལ་དུ་མ་བསྟན་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་
གི་འཇུག་ཡང་འཇུག་གཉི་ག་དང་། ད་ཡིག་གི་ཡང་འཇུག་གིས་དུས་འདས་པ་
ལྟོན་པ་ཤིན་དུ་མང་ཞིང་། འ་ཡིག་འདས་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་བྱད་པར་ཅམ་ནི་
བསལ་བར་མཐོང་བ་ལྟོན་རྗེས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་བཀོད་པ་རྣམས་སུ་གསལ་ཞིང་།
གྲགས་ཆེ་བ་དེར་བྱད། རྗེས་འཇུག་རྣམས་སྐུལ་ཆོག་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི།
གཞུང་འདིའི་དངོས་ཤུགས་གཉི་གར། མ་བསྟན་པས་བཤད་བྱར་མི་ཁྱུར་མོད།
འོན་ཀྱང་དེའི་རྣམ་བཞག་ཞར་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔེར་བཞིན་ན། ས་
ད་གཉིས་དང་བྱད་པར་ས་ཡིག་སྐུལ་ཆོག་ལ་འཇུག་པ་མང་བར་མཐོང་སྟེ།

ਸ੍ਰੀ. ਯੁ. ਕੰ. ਮੇ. ਭੀ. ਯ

[illegible]

མོང་གསལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་མཆོག་ནས་སྐྱེས་ཤིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེས་ན་སྐུལ་
ཆོག་སལ་ཆེར་ལ། རྩོན་འཇུག་མེད་ཀྱང་རྩོན་འཇུག་རྩོར་དགོས་པའང་དེ་འགའ་

ཡོད་དེ། བཀྲོས་ཤིག །བསྟོད་ཅིག །བཙུག་ཞིག །བསྟོས་ཤིག །གཏོར་ད་ཅིག །
 སྤངས་ཤིག །གསོངས་ཤིག །དགྲགས་ཤིག །དགོངས་ཤིག །དཔྱོད་ཅིག །མཆོད་
 ཅིག །མཆོང་ཞིག །མཛོད་ཅིག །འགོམས་ཤིག །མ་འགོའ་ཞིག །མ་འཆོའ་ཞིག །
 ཅིས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

ས་བཅད་གསུམ་ལ། གཞན་གྱིས་ནོར་བ་མི་རུས་དགག་ལ།

མཐའ་དབྱེད་ལ། མི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ། “གཉིས་པ་གཞན་གྱི་འདོད་པ་ནོར་
 བར་བསྟན་པ་ནི། སྐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་སྒྲ་མ་པལ་ཆེར་གྱིས། སྒྲ་མ་སྟོན་
 འཇུག་ལྟ་བཞིན་སྤྱད། ཞེས་པའི་དོན་སྟོན་འཇུག་ལྟར་རྗེས་འཇུག་གི་ཕོ་ཡིག་
 རྣམས་འདས་པ་དང་། གཞན་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་སོགས་རྟགས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་
 འཇུག་ཡུལ་སོ་སོར་སྦྱར་རྒྱར་འདོད་མོད། དེ་ལྟར་སྦྱར་བ་སྐབས་རེ་གཉིས་ལ་
 འགྲིག་པ་ལྟར་སྤང་ཡང་པལ་མ་ཆེར་ངེས་པ་མེད་པའི་སྦྱར་ཚུལ་རུ་འགྱུར་བས་མི་
 འཐད་པའི་ཚུལ་གོང་རུ་རྟགས་ངོས་འཛིན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ཅིང་། གཞན་
 ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་པ་ལ་སྟོན་མང་རུ་ཡོད་དེ། (1) གཞུང་གི་སྤྱིའི་ས་བཅད་དང་
 མི་འགྲིག་པ་དང་། (2) བྱེ་བྲག་མདོར་བསྟན་དང་འགལ་བ་དང་། (3) ཞེན་དོན་
 གྱི་དཔེར་བཞིན་མི་འཐད་པའི་སྟོན་རྣམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

གཅིག །སྒྲ་མ་སྟོན་འཇུག་ལྟ་བཞིན་སྤྱད་ཞེས་པའི་དོན་གོ་ནོར་བ།

༡ དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་མ་སྟོན་འཇུག་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི། [སྒྲ་མ་སྟོན་འཇུག་ལྟ་
 བཞིན་སྤྱད། ཞེས་པ་རྗེས་འཇུག་ཡང་། ཕོ་ཡིག་འདས་དང་གཞན་བསྐབས་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ཡིན་
 ཞེས་འགྲེལ་ན། སྟོན་འཇུག་སྐབས་ཕོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐབས་ཕྱིར། ཞེས་པ་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པར་
 འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་འཇུག་གི་སྐབས་འདིར་རྗེ་ལྟར་འཇུག་པ་འཆད་དང་། དེ་
 ལས་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱི་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས། གཞུང་སྤྱིའི་ས་བཅད་ཀྱི་གོ་
 རིམ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། སྟོན་འཇུག་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་དང་རྗེས་འཇུག་རྗེ་ལྟར་འཇུག་པ་གཉིས་ས་
 བཅད་ཀྱི་གོ་རིམ་མི་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་སོ། །སྤྱིའི་ས་བཅད་རྗེ་ལྟར་འཇུག་བྱེད་འཆད་པའི་
 སྐབས་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་དོན་གྱི་རྗེ་ལྟར་འཇུག་བྱེད་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་
 པ་ལ། དེ་དང་མི་འགྲིག་པའི་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་བྱེད་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་

འཇུག་ནམས་སྟོན་འཇུག་གི་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ་ལྟར། རྟགས་གྱི་བྱང་
 པར་གྱིས་བདག་གཞན་དང་རྒྱས་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ངེས་པར་སྟོན་པའི་སྤང་རྒྱ་
 འཇུག་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། [སྤང་སྟོན་གྱི་བསམ་ཚུལ།] སྤང་མ་མ་གྲུབ་སྟེ། [འདིར་སྤང་
 མ་ཞེས་པ་འདོད་ཚུལ་སྤང་མ་སྟེ། སྟོན་འཇུག་གི་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ་དང་། འདིར་རྗེས་འཇུག་གི་
 རྟགས་འཇུག་པ་གཉིས་ས་བཅད་བསྟེན་ས་འཆད་མི་རིགས་པའང་མ་གྲུབ། ཅེས་པའི་དོན།] རྟགས་
 འཇུག་པ་དང་། ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་གཉིས་ཀ་དང་མཐུན་པར་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྟམ་ནའང་མ་ཡིན་ཏེ། ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་ནི་དོན་དེ་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་ངེས་
 པར་འཇུག་པར་བྱེད་དགོས་ལ། རྟགས་འཇུག་པ་ནི། སྤང་དོན་དེ་དང་དེར་
 འཇུག་པ་ཅམ་རྒྱུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྟགས་འཇུག་དང་ཅི་ཕྱིར་གྱི་འཇུག་པ་
 གཉིས་སྐབས་དེར་མཐུན་པར་བཤད་ན། གཤམ་རྒྱུ་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་གསུངས་པ་
 རྟོགས་པའམ་དབྱེ་བ་འབྲུགས་པའི་སྟོན་རྒྱུ་འགྱུར་ཞིང་། གལ་ཏེ། སོ་ནམ་འདས་
 དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། སོགས་སྟོན་འཇུག་གི་སྐབས་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་འཆད་
 བྱེད་ཡིན་ཡང་འདིར་མིན་ནོ་ཟེར་ནའང་། ས་བཅད་མ་འགྲིག་པས་ཅི་བྱ་གཏོལ་
 མེད་ཀྱིས་བྱང་རྒྱལ་རྒྱས་པར་ཟད་དེ། རྒྱ་མཚན་མེད་པ་མ་ཟད་དོན་ཅིའི་
 ཕྱིར་འཇུག་པ་འཆད་བཞིན་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས། མདོར་བསྟན་གྱི་དོན་དང་འགལ་བ་བསྟན་པ།

༡ གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱེ་བྲག་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་སྤང་མ་
 གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞེས་མདོར་བསྟན་པ་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པ་གང་ཞིག །
 [མདོར་བསྟན་རྒྱུ་སྤང་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞེས། རྗེས་འཇུག་འཇུག་ལྟལ་དང་བསྟན་ནས་དོན་
 བསྟན་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། འདིར་ཁྱོད་རང་གིས་འདོད་པ་ལྟར་ན། སྤང་མ་སྟོན་འཇུག་ལ་
 བཞིན་སྤྱར་ཞེས་པ། རྗེས་འཇུག་ནམས་རང་རྒྱལ་གྱི་སྟོན་དོན་བསྟན་པར་འདོད་པར་མདོར་བསྟན་
 གྱི་ནང་དོན་དང་འགལ་བར་སོང་ངོ་།] དེ་ལ་བྱིད་ཀྱིས་རྗེས་འཇུག་ནམས་རང་དབང་
 གིས་དོན་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་འཇུག་པར་བཤད་པ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྱུར་བ་ཞེས་
 པའི་དོན་རྗེས་འཇུག་ནམས་རང་དབང་མི་བཅོན་པར་སྟོན་འཇུག་ལ་སོགས་པའི་
 དོན་བཞིན་རྒྱུ་འགྱུར་འགོ་བ་ལ་འཆད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་གྲུབ་སྟམ་ན། དེ་

ལྟར་འཆད་རིགས་ཏེ། ལྷ་མ་རྗེས་འཇུག་གི་དོན་གཙོ་བོར་སྟོན་འཇུག་གི་རྗེས་སུ་
འགོ་ཞིང་ཕྱི་མ་མིང་མཐའ་དང་། རྣམ་དབྱེ་སྟགས་ཀྱི་དོན་རྗེས་འཇུག་དང་ཆོག་
ཕྱི་མ་དག་གི་རྗེས་སུ་འགོ་བ་གཞུང་དུ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་མཚུངས་
པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བཤད་པས་སྒྲུབ་སྟོས་པའི་སྟོན་དེ་རྣམས་
ཀྱང་སྒྲིབ་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ། དེར་བཀོད་པའི་དཔེར་བཞིན་མོར་བ་བསྟན་པ།

༡ གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱིད་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་ད་བ་ས་གསུམ་གྱི་འདས་
པ་སྟོན་པའི་དཔེར་བཀོད་པ། བཅད། བཀའ། བཀའ་སྒྲིབ་ཞེས་པ་རྣམས་ལས་ཕྱི་
མ་ས་ཡིག་གིས་འདས་པ་བསྟན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ལྷ་མ་གཉིས་འདས་ཆོག་དུ་གྲུབ་
པ་རྗེས་འཇུག་གི་རུས་པས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས། བཅད། བཀོད།
དག་བ། འགོ་བ། ཞེས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ལ་སྒྱུར་བའི་ཆོ་ཀའང་རྗེས་འཇུག་དེ་ཁོ་ན་
ལས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་འཇུག་གི་རུས་པ་ཁོ་ནས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་
ཆོག་དུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དཔེར་བཞིན་དེ་ཅུམ་ལའང་ཡིད་བརྟན་པེར་
བ་མ་བྱུང་ན། རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་མཐུན་པའི་དཔེར་བཞིན་གཞན་
རྣམས་འགོད་པར་ལྟ་གཤམ་རུས་པས་འགོད་མ་རུས་པ་དེར་ཟད་དོ། །

གཞན་ཡང་། ལུགས་དེ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིས་བྱུང་ཞིག་གིས་སྐབས་འདིར་
དཔེར་བཞིན་ཅུང་ཟད་མང་བར་འགོད་པའི་ཁུལ་དུ་བྱས་ཏེ། བྱ་བ་བྱས། ཆར་
པ་པོ་བ། མེ་ཏོག་པོ་ག །ན་ཆ་ཆད། ཅེས་སྟགས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་།
སྒྲུབ་པོ། སྒྲུབ། སྒྲིག་ །སྲིད་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་གཞན་དང་། གདམས་པར་བྱ།
བསྐྱབ་པར་བྱ། བསྐྱུག་པར་བྱ། བཞིན་པར་བྱ་ལྟ་བུ་བྱ་བྱེད་ཆོག་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་
བ་དང་། རུས་པར་བྱས། ས་བོན་བཏབ། ལམ་འགོག་ །སྒྲིབ་འཛིན། ལྟ་
བུ་དངོས་སུ་མ་འབྲེལ་ཡང་བྱ་བ་བསྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་མཁའ་ལྟ་བུ་
གཞན་དང་། ཡིད་པའི་གདའ་སྟགས་ད་ལྟ་བ་སྟོན་པ་དང་། འགྱུར། འཇུག།
འབྱུང་། འབྲེན། འགྲུལ། སྒྲོ་གསར། རྒྱ་སྒྲོལ། བཤང་བྲིང་། མདུན། མཚལ་
སྟགས་བདག་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་བྲིས་པོ་དང་། དེ་རྣམས་

ཟེར་རྒྱས་མོངས་པ་ལས་སྒོ་རྒྱལ་དུ་མི་གནས་པའི་སྒྲོན་ཉིད་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་དུ་སྒྲུས་
 པ་སྟེ། འདས་པའི་དཔེར་སྤྱལ་ཚིག་གིས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དཔེར་མིང་རྒྱང་
 དང་། འདས་ཚིག་དང་། བྱེད་ཚིག་བཀོད་པ་དང་། བདག་དང་། མ་འོངས་
 པའི་དཔེར་མིང་རྒྱང་བཀོད་པ་སོགས་ལལ་ཆེར་འགལ་བ་ཁོ་ནར་སྤྲང་བའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཁྱད་པར་མིང་རྒྱང་རྣམས་འདིའི་དཔེར་བཟོད་དུ་བཀོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་
 མཚང་ཆེ་སྟེ། མིང་རྒྱང་ཅམ་དེ་འདིར་བསྟན་གྱི་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་
 གྱིས་མ་བསྐྱས་པ་སྟོན་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་དང་། མིང་
 རྒྱང་རྣམས་ལ། རྗེས་འཇུག་ཐམས་ཅད་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པས་
 ཉགས་གྱི་འཇུག་དོན་གྱི་དབང་གིས། ཐ་དད་དུ་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའང་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །སྟེས་དབང་གིས་དཔེར་བཟོད་འགྲིག་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་གོང་སྟོས་
 བཞིན་རང་གི་ཞེན་དོན་གྱི་རྒྱབ་བྱེད་དུ་མི་འགོ་སྟེ། འ་ཡིག་འདས་པ་ལ་མི་འཇུག་
 པ་དང་། ད་ས་གཉིས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པ་མང་བ་ཅམ་ལས་གཞན་བྱེ་བྲག་ཆེར་
 མེད་པར་རྗེས་འཇུག་རྣམས་བདག་གཞན་དང་། དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱར་སྒྲོན་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ རྗེས་འཇུག་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་རྣམ་པ་གཉིས་གང་ཡིན།
- ༢ རྩ་མ་སྒྲོན་འཇུག་ལ་བཞིན་སྐྱར་ཞེས་པའི་དོན་དངོས་གང་ཡིན་འགྲེལ་བཤད་གིས།
- ༣ རྗེས་འཇུག་གིས་བདག་གཞན་རྒྱལ་གསུམ་སྒྲོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ངེས་པར་རྒྱ་སྒྲོན་འཇུག་དང་མཉམ་རྒྱ་སྐྱར་དགོས་པས་ཨི་བྱེ།
- ༤ འདས་ཆོག་དང་སྐལ་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་སྒྲོན་འཇུག་མེད་པས་ཨི་བྱེ།
- ༥ རྗེས་འཇུག་སྐྱེས་པུ་གསུམ་པོས་བདག་གཞན་རྒྱལ་གསུམ་སྒྲོན་པའི་དཔེར་བཞིན་གིས།
- ༦ རྗེས་འཇུག་མོ་ཡིག་གཉིས་གིས་བདག་གཞན་རྒྱལ་གསུམ་སྒྲོན་པའི་དཔེ་བཞིན་གིས།
- ༧ རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་གསུམ་གིས་བདག་གཞན་རྒྱལ་གསུམ་སྒྲོན་པའི་དཔེ་བཞིན་གིས།
- ༨ སྒྲོན་འཇུག་མེད་པའི་རྗེས་འཇུག་གིས་བདག་གཞན་དང་རྒྱལ་གསུམ་སྒྲོན་པའི་དཔེ་བཞིན་གིས།
- ༩ རྩ་ཁྲོལ་གྱི་འདོད་པ་དེ་གཞུང་གི་སྤྱིའི་ས་བཅད་དང་མི་འགྲིག་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཆན་གང་།
- ༡༠ རྩ་ཁྲོལ་གྱི་འདོད་པ་དེ་བྱེ་བྲག་མདོར་བསྟན་དང་འགལ་བའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན།
- ༡༡ རྩ་ཁྲོལ་གྱི་འདོད་པ་དེ་ཞེན་དོན་གྱི་དཔེར་བཞིན་མི་འཐད་པ་གང་དང་གང་འཇུག་གིས།

སྒྲིབ་ཚན་བཅུ་བདུན་པ།

རྗེས་འཇུག་གིས་མིང་མཐའ་འདྲིན་ཚུལ་བཤད་པ།

ས་བཅད་དང་པོ། མིང་མཐའ་རྟགས་མཚུངས་འདྲིན་ཚུལ།

ཕྱི་མ་དག་གི་འདྲིན་ཚུལ་ནི།

ཕ་ཡིས་ཕ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་།

མ་ཡིས་མ་ཡི་མིང་མཐའ་དྲང་།

མ་ནིང་གིས་ནི་མ་ནིང་འོ།

ཞེས་པར། ཕྱི་མ་མིང་མཐའ་དང་ནམ་དབྱེ་སྟགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གི་དོན་རི་ལྟར་
འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་སྤྲ་མའི་རྗེས་འཇུག་དང་། ཕྱི་མའི་བརྗོད་བྱ་དག་
ལ་ཅི་རིགས་པར་སྟོས་པའི་སྟོན་སྟེན་འདྲིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚུལ་སྟོས་པ་ནི། མིང་སྤྲ་
མའི་མཐའི་རྗེས་འཇུག་པོ་ཡིག་གིས། དེ་ཉིད་ཀྱི་མིང་མཐའ་གཞན་གྱི་མིང་མཐའ་
པོ་ཡིག་དྲང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་མོ་ཡིག་གིས་མོའི་མིང་མཐའ་དྲང་བ་
དང་། མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་གི་མིང་མཐའ་དྲང་བར་བྱའོ། །འདི་ནི་མིང་སྤྲ་མའི་
མཐའི་རྗེས་འཇུག་ནམས། མིང་མཐའ་ཡིན་མོད་ཀྱི་འདིར་བསྟན་གྱི་མིང་མཐའ་
ཞེས་པ་ནི། རྗེས་འཇུག་གིས་མིང་དུ་གྱུབ་པའི་མིང་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆ་ཤས་མིང་
དེའི་མཐའ་སྟུར་རྒྱ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་སོ།

སི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་ནང་གི་མོས་མོའི་མིང་མཐའ་དྲངས་པའི་དཔེར་བརྗོད་རེུ་མིག་

གང་པ།	བྱང་པ།	མཐོང་པ།	གསུང་པ།	འབྱང་པ།	འདྲོང་པ།	གདོང་པ།
བསྐྱང་པ།	དགང་པ།	བཟང་པ།	སྒྱིང་ག།	མཐོང་ག།	མཐིང་ག།	ལྗང་ག།
སྤང་མ།	དང་མ།	གདུང་མ།	གསིང་མ།	འདུང་མ།	འདེམ་ག།	གསུམ་ག།
ཐམ་ག།	ཟླ་པ།	འདྲ་པ།	དཔལ་པ།	སྤ་པ།	དགའ་པ།	ཉི་མ།
དགའ་མ།	གཏའ་མ།	འདའ་ག།	ཡ་ག།	ཉ་ག།	འདི་ག།	སྟོ་ག།
ཁྱི་ག།	ཕྱ་ག།					

མི་རྒྱུ་འགྲེལ་ཆེན་ནང་གི་མ་ཙིང་གི་མ་ཙིང་མིང་མཐའ་དྲངས་པའི་དཔེར་བཞིན་རེུ་མིག་

དབྱིང་ཀ	ཉྱོན་ཀ	ཐད་ཀ	ཉྱོན་འོར	ཐད་འོར	ཤེར་ཀ	བཞུད་པ།
མཐུན་པ།	བཅད་པ།	ཐན་པ།	ཉྱོན་པ།	ཉྱོན་པ།	ཞྱོད་པ།	ཚྱོད་པ།
མྱོད་པ།	ཞྱོད་པ།	ཐུབ་པ།	ཐུབ་པ།	ཐུབ་པ།	ཐུབ་པ།	ཐུབ་པ།
གདབ་པ།	ཐོབ་པ།	འབྱུང་པ།	ཐུབ་པ།	ཐོས་ཀ	གཉིས་ཀ	བྱས་པ།
བསྐྱབས་པ།	བརྟགས་པ།	དཔོངས་པ།	གདམས་པ།	དཔོངས་པ།	དཔོངས་པ།	ཐོམས་པ།
བསྐྱས་པ།	དཔོངས་པ།	དཔོངས་པ།	ཆགས་པ།	མཐིས་པ།	མཐིས་པ།	མཐིས་པ།
པགས་པ།	ཐུས་པ།	ཀྱས་པ།	འཕྱས་པ།	ཐུས་པ།	ཐུས་པ།	ཐུས་པ།
དག་པ།	རྟེན་པ།	ལག་པ།	ལག་པ།	ལག་པ།	ལག་པ།	གདུག་པ།
བདུག་པ།	གཅིག་པ།	ཅིག་པ།	བདག་པ།			

མི་རྒྱུ་འགྲེལ་ཆེན་ནང་གི་མ་ཙིང་གི་མ་ཙིང་མིང་མཐའ་དྲངས་པའི་དཔེར་བཞིན་རེུ་མིག་

ཉྱོན་ཁ།	དགུན་ཁ།	ཐོན་ཁ།	དབྱར་ཁ།	ཤེར་ཁ།	གདར་ཁ།	ཤར་ཁ།
ཐུར་ཁ།	རལ་ཁ།	ཐལ་ཁ།	མཚལ་ཁ།	ཐུལ་ཁ།	གསལ་ཁ།	དཔལ་ཁ།

དེ་ལྟར་མིང་མཐའ་རྟགས་མཚུངས་ཁོ་ན་འདྲེན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི་ཕོ་མོའི་རྟགས་པལ་ཆེར་གྱིས་དེ་ལྟར་འདྲེན་པས་གཙོ་ཆེ་བ་ཅུམ་ལ་དཔོངས་པ་སྟེ་འཆད་འབྱུར་ལྟར། དེ་ཉིད་རང་གི་སྐྱེ་མཐུན་པའི། ཞེས་གསུངས་པ་དང་སྐྱུར་ན་འདྲེན་ཚུལ་གཞན་ཡང་ཡོད་པར་གྲུབ་ཅིང་། མདོན་སྐྱེ་གྱིས་ཀྱང་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་རོ།

མི་རྒྱུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “ དེས་ན་མ་ཙིང་གི་རྟགས་རྣམས་གྱིས་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་པ་དཔེར་བཞིན་བཞོད་པ་འདི་འདྲ་ཐོར་བྱ་ལས། པལ་ཆེར་བཞིན་བདེ་བས་སྐྱེ་མཐུན་པ་ཕོ་མོའི་རྟགས་ཉིད་དྲངས་པ་མཐོང་སྟེ། མདོན་པ། མཐུན་པ། བསྐྱར་པ། ཤར་པ། དར་པ། འབྱུལ་པ། གསལ་པ། ཐུལ་པ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། མོ་རྟགས་མ་ཡིག་གིས་ཀྱང་བཞིན་བདེ་རང་སྟེའི་སྐྱེས་པའི་རྟགས་དྲངས་པ། དམ་པ། བསམ་པ། རམ་པ། སྐམ་པ། རམ་པ། རིམ་པ། ལུམ་པ། རྣམ་པ། རུམ་པ། ལྟ་བུ་མང་རུ་སྒྲིབ་བས་བྱེ་བྱག་སོ་སོར་མ་འཛིངས་པར་རྟགས་པར་བྱའོ། གཞན་རུ་རྒྱང་པ། ཁང་པ། ཉྱོང་པ། སོགས་ང་ཡིག་གིས་སྟེ་དྲངས་པ་འགའ་ཞིག་སྒྲིབ་པ། ཁ་ཅིག་གིས། བདག་པའི་སྐྱེ་ཡིན་པར་

འདོད་ཀྱང་མི་འཐད་པ་རྟོགས་སྤྲོ་བས་དེ་དག་དང་། གཞན་ཡང་། ལྷས་མ།
བཅས་མ། ལྷ་དུ་མོ། ལྷག་མ། སོགས་ཕྱི་མོ་དྲངས་པ་ལྟར་དམིགས་བསལ་དེ་
འདྲ་ཐར་ཐོར་ལ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཀ་ལྷ་པར། ལྷག་མ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉེར་སྤྱོད་
ལས་འཇིག་པ་གྲུབ་པོ། ཁྱིམ་གསུངས་པ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་པའི་གྲགས་པ་དང་
བསྟན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

འདིར་ཁ་ཅིག་བྱོད་ཀྱིས་རྟགས་མཚུངས་འདྲིན་པའི་དཔེར་བཞོན་པ་འདི་རྣམས་
ལ་བྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྤྲངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡོད་དེ། སྤར་ཡང་འཇུག་དང་
བཅས་པའི་ན་ར་ལ་རྣམས་མ་ཁིང་དང་། ང་མ་ཡང་འཇུག་ཅན་རྣམས་མོ་རྟགས་
སྤྲོ་བས་སྤྲངས་པ་གང་ཞིག འདིར་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཕོ་ཡིག་དྲངས་པ། ཕྱི་ཕོ་འི་
མིང་མཐའ་དྲངས་པའི་དཔེར་བཞོན་ཏུ་བཞོན་པའི་ཕྱིར། སྤུམ་ན་སྤྱོད་མེད་དེ།
སྤར་སྤྲོ་གདངས་དྲག་ཞན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་བཤད་ཅིང་། འདིར་ཡང་
འཇུག་མེད་ན། མིང་མཐའ་རྟེན་འཇུག་དེ་ཉིད་དང་ཡོད་ན་ཡང་འཇུག་ཉིད་གྱི་
རྟགས་གང་ཡིན་པ་དང་། སྤུར་ནས་མིང་མཐའ་ཕྱི་མ་འདྲིན་ཚུལ་ཅམ་འཆད་པ་
ཡིན་གྱི། སྤར་མ་ལྟར་འཇུག་ཡང་འཇུག་གཉི་ག་བསྐྱེདས་པའི་སྤྲོ་གདངས་དེའི་
རྒྱས་པ་འཆད་པའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འཐབས་འདིར་འགྲེལ་བྱེད་སྤར་མ་
རྣམས་ཀྱིས་མིང་གཞི་ཕྱི་མས་མིང་མཐའ་སྤར་མ་འདྲིན་པར་འདོད་ཀྱང་། ཤིན་ཏུ་
མི་འཐད་དེ། འཐབས་འདིའི་འདྲིན་ཚུལ་ནི་ངག་གི་བཞོན་པ་དང་སྤུར་ནས་རྟོགས་
དགོས་པའི་ཕྱིར་འདྲིན་བྱེད་སྤོན་ཏུ་མ་བཞོན་པར། དེ་ལ་ལྟོས་པའི་འདྲིན་བྱའི་
བཞོན་པ་འབྱུང་བ་མི་སྤྱོད་དེ། དཔེར་ན། ‘རྟག་ ལྷ་བྱའི་ངག་སྤོན་ཏུ་ཡོད་ན་
དེའི་མིང་མཐའ་ག་ལ་ལྟོས་པའི་མིང་མཐའ་ཕྱི་མ་པ་ཡིག་འདྲིན་པར་འགྱུར་བ་ལྷ་
བྱའོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱོད་རྣམས་ལྷར་ན་ལྟོས་ས་མ་བྱུང་བའི་སྤོན་ཏུ་ལྟོས་
ཆོས་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། འདྲིན་བྱེད་མ་བྱུང་བའི་སྤོན་ཏུ་དེར་ལྟོས་པའི་འདྲིན་བྱ་
གྲུབ་ཟིན་པ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མང་པོ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
འདྲིན་བྱེད་རྣམ་དབྱེ་དང་། ཆོག་ཤད་སོགས་སྤྱོད་ཤིང་། འདྲིན་བྱ་མིང་སྤར་
མའི་མཐའ་འདོད་པ་དེ་ལས། མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། སོགས་

གཞུང་འཆད་པའི་ཆོ་དངོས་འགལ་དུ་འང་སྒྲིབ་དགོས་པར་བྱུང་སྒྲིབ་བའི་ཕྱིར་རོ། །
སྒྱིར་ཡང་མིང་མཐའ་སྒྲིབ་མས་ཕྱི་མ་འདྲེན། མིང་མཐའ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིས་གས་ཀྱི་མ་
དབྱེ་སོགས་འདྲེན་པ་འདིའི་རྒྱ་མཚན་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་པས། འདྲེན་བྱའི་མིང་
མཐའ་ངོས་མ་བྱེན་པ་དང་། འདྲེན་ཚུལ་གོ་སྒྲིག་དང་ཀྱལ་མ་གཉིས་སོན་པ་འདི་
ལགས་སོ། །

གཞན་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་སྒྲིབ་བ་འགལ་ཞིག་གིས། དགོན་དང་ཅོག་རིན་དང་ཅིན།
ཐབས་ཅིག་ལྟན་དང་ཅིག་ལྟངས་ཀར་ལ་སོགས་པ་ཀྱེས་དེ་དག་གི་སྒྲིབ་དོན་
དུ། ལེགས་སྒྱུར་ལ་དགོན་པའི་མཚན་དང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་དང་གངས་ཀྱི་གཅིག་
དང་ཁ་དོག་དགར་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་མེད་པས་དེ་དང་དེའི་དོན་དུ་མི་འབྲུལ་བའི་
ཕྱིར། ཐོས་ཐོའི་མིང་མཐའ་དངས་པར་བཞེད་པ་མཁས་པའི་གསུང་ཡིན་ཡང་
ཞིབ་མོར་དཔྱད་ན་གོ་བ་མི་བཟང་སྟེ། སྒྱིར་སྒྲིབ་པོད་དུ་མ་གཤགས་པའི་བརྟུ་གང་
གི་གསུང་རབ་བསྐྱར་བ་ན་དགོས་པར་བྱུང་ནས་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྒྲིབ་དང་སྒྱུར་ཏེ་
མིང་གསར་དུ་བཏགས་པ་ཀྱེས་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་བྱིངས་སོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་
དཔྱད་པས་སྒྲིབ་ལ་མ་ངེས་པའི་དོགས་པ་སེལ་ཅུས་ཞིང་བརྗོད་དོན་རི་བཞེན་དུ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་ངེས་མ་ཁུབ་སྟེ། སྒྲིབ་དོན་
དང་སྒྱུར་ནས་བཏགས་པ་མ་ཡིན་པར་མཚོན་དོན་གྱི་སྒྲིབ་ནས་མིང་གསར་དུ་སྒྱུར་
བ་དག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་དེ་འདྲ་ལ་སྒྲིབ་དོན་ཡོད་མེད་དང་། ཁམས་དང་རྟེན་གྱི་
ཅུས་པས་འབྲུབ་མི་འབྲུབ་དཔྱད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུ་རི་གྲུ། ཞེས་པ་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པར་བསྐྱར་ན་དེར་ཆོག་དང་ལེའུ་གཉི་གའི་སྒྲིབ་དོན་མེད་པ་དང་།
པ་རྒྱེ་གྲུ། དཀའ་འགེལ་དུ་བསྐྱར་ན་དེར་དཀའ་བ་དང་འགེལ་པ་གཉི་གའི་སྒྲིབ་
དོན་མེད་པ་སོགས་ཤིན་དུ་མང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞན་དུ་ཐོད་ཉིད་ལ་སྒྲིབ་ནས་གཤགས་པའི་བརྟུ་འདོད་རྒྱལ་དང་། རྟེན་གྱི་བ་
གང་ཡིན་ཡང་རུང་། དེ་འདྲའི་སྒྲིབ་སྒྱུར་ལ་ལེགས་སྒྱུར་གྱིས་ཞུས་དག་བཞིན་
མི་གཏུབ་སྟེ། དེ་འདྲ་དེ་ལེགས་སྒྱུར་ནས་བསྐྱར་བ་ཡིན་ཡང་སྒྲིབ་གཉིས་པོའི་
འཇུག་ཡུལ་མཚུངས་ཕྱིན། སྒྲིབ་དོན་གྱི་རྒྱུར་ཡན་ཆད་གཅིག་ཤོས་ལ་གང་ཡོད་

གཅིག་ཤོས་ལ་ཡོད་པའི་བར་བཀའ་ཅིང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན།
 ‘རྒྱ་ཁེས་པ་དགོན་མཆོག་ཏུ་བསྐྱར་བ་ནི། བོད་ཏུ་དམ་ཆོས་མ་དར་གོང་ཏུ་
 དགོན་མཆོག་གི་བཅུ་མེད་པ་ལ། ལོ་རྒྱུ་བས་རིན་ཆེན་ཏུ་བསྐྱར་ན་དབྱིག་གི་
 མཆོག་དང་མིང་ཐུན་མོང་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དོན་མཆོན་པར་
 འདོད་ནས་ལུང་དང་སྐྱར་ཏེ། དགོན་པ་དང་སྐྱོད་དང་སྐྱར་ནས་མཆོག་ཅེས་
 བསྐྱེད་ནས་མིང་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དགོན་ཅོག་ཅེས་མིང་
 གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོ་མཆོག་གི་སྐྱ་མིང་མཐའ་འགྱུར་བས། ཐོས་པོའི་མིང་མཐའ་
 ཏུང་བའི་ཕྱིར་སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཕྱིས་ནས་མིང་གཞིའི་མ་ནིང་རང་སྟེའི་ཕོ་ཡིག་
 ཏུ་བསྐྱར་བར་བཅད་ཀྱི་དོན་བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷགས་སྐྱར་ལ་ཏི་ཏི་སྟེ་
 ཏུ་བསྐྱར་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་དགོན་པ་དང་། མཆོག་གི་སྐྱ་དོན་ལུང་ལ་བརྟེན་
 ནས་བཤད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དགོན་མཆོག་ཅེས་འདོན་པ་འཐད་ཀྱི་དགོན་ཅོག་
 ཅེས་མི་ཏུང་ངོ་ཟེར་བའང་གནད་འདི་མ་རྟོགས་པའི་ཅལ་ཅལ་ཅམ་མོ།

‘རྒྱའི་སྐྱ་མཆོག་ལ་མི་འཇུག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རང་རིགས་ཀྱི་མཆོག་ལ་
 འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ‘རྒྱ་རང་རིགས་གཙོ་བོ་ལ། ཁེས་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།
 ‘རྒྱ་སྐྱ་ལ་མཆོག་གི་སྐྱ་དོད་དངོས་སུ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཅན་པའི་ལྷ་ཁ་
 སྟགས་སུ་‘རྒྱ་ནི་གང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེའོ། ཁེས་འབྱུང་བ་ལུང་འདྲིན་པའང་
 འགལ་བ་ཡིན་ཏེ། ‘རྒྱའི་སྐྱ་མཆོག་གི་སྐྱ་དོད་དངོས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་དེ་
 ཉིད་ཀྱིས་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར། དགོན་ཅོག་ཅེས་པ་བོད་ཀྱི་འདོད་རྒྱལ་ཡིན་ཟེར་བའང་
 མི་འཐད་དེ། དེ་བོད་ཏུ་སྟགས་མ་ནས་མ་གྲགས་ཤིང་མཁས་པ་དག་གིས་དོན་
 དང་བསྟན་ནས་རྒྱ་མཆོན་དང་བཅས་པར་གསར་ཏུ་བཏགས་པའི་མིང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་བསྐྱེད་པས་རིན་ཅེན་ཁེས་པ་ནི་བོད་བཅ་
 རྟིང་པ་ཡིན་ཞིང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དོན་ཡང་ཡིན་མོད། དེའི་སྐྱ་དོད་ཀྱང་
 ‘རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་ལ། རིན་ཆེ་བའི་སྐྱ་བཤད་བྱེད་ཏུ་མེད་ཀྱང་དེ་དག་གི་འཇུག་
 ལུལ་རང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་མཚུངས་པས། རིན་ཆེན་ཏུ་བསྐྱར་བ་མི་
 འགལ་ཞིང་། རིན་ཐང་ཆེ་བའི་དོན་ཉིད་མི་གཏོང་བར་ཐོས་པོའི་མིང་མཐའ་

དུང་བའི་དགོས་པས་རིན་ཅེན་རྒྱ་བ་པའང་ཡིན་ནོ། །པོད་སྐྱད་རིན་ཐང་ཆེ་
བ་ཅམ་རང་རིགས་ཀྱི་མཆོག་ལ་མི་འཇུག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། རྒྱུས་བྱ་
འགང་ཆེན། རུད་མེད་འགང་ཆེན། རྟོར་འགང་ཆེན་ཞེས་གྲོང་པ་ལ་གྲགས་
པའང་རིན་ཐང་ཆེ་བའི་ཆོག་ཅམ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཐབས་ཅིག་གམ། ལྷན་
ཅིག་གི་སྤྱའང་། དེའི་སྐྱད་དོད་ལ་གྲངས་གཅིག་གི་དོན་མེད་རུང་། པོད་བར་
རྒྱེད་པ་སྤྱུགས་གཅིག་གམ། ཆབས་གཅིག་གམ། ཆོམ་གཅིག་གི་དོན་ཅན་ཡིན་
པས་གྲངས་ཀྱི་སྤྱ་ངེས་པ་དང་། ཡུངས་ཀར་ཞེས་པའང་ཡུང་དཀར་ནག་གི་ལྷས་
སྤྱེ་བའི་ཡུངས་ཞི་དཀར་པོ་ཡིན་པས། དཀར་ཞེས་པ་ཁ་དོག་ཉིད་རྒྱ་གོར་མ་ཆག་
པས་དེ་དག་གི་གཅིག་དང་། དཀར་ལ་འབྲུལ་བྱེད་དོར་བའང་མིང་མཐའ་འདྲེན་
ཚུལ་ཉིད་དོ། །རྒྱ་མཆོན་འདིས། སྐྱད་དོད་དང་པོད་སྐྱད་གཉིས་ཀ་མཐུན་པའི་
སྐོ་ནས་གྲངས་སྤྱ་ངེས་པ་ལན་ཅིག་ལྷ་བྱ་ལའང་ག་འབྲུལ་མི་འབྱུང་བའི་གནད་ཀ་
དང་། སྐྱད་ཅིག་གི་ད་ཡིག་འབྱེད་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ།
གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ཞེས་པ་རྒྱ་ལས་ལོགས་སུ་གར་བའི་དོན་ཡིན་ཞེས་འཆད་ཅིང་།
རྒྱ་དཀར་པོའི་དོན་རྒྱ་འདོད་པ་རྣམས་ལ། གཏི་ཐུག་ལུང་མེད་རྒྱ་ཅི་བར་མཛད་
ཀྱང་། ལོགས་པར་བརྟགས་ན་ཅིར་འགྱུར་མི་ཤེས་ཏེ། རྒྱ་ནག་པོ་ཞེས་པ་ཡུལ་
དེའི་མི་རྣམས་ལྷ་གོས་སོགས་ནག་པོ་ཤས་ཆེ་བ་ལས་གྲགས་ཤིང་། གཅིག་ཤོས་
དེ་ལས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནག་གི་ལྷས་དྲངས་པའི་རྒྱ་དཀར་པོ་ཞེས་པོད་རྒྱ་
གྲགས་པར་བཟད་མོད། འོན་ཀྱང་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་སྐོ་ན་འཇུག་མ་ནིང་
ད་ཡིག་ཕྱིས། མིང་གཞིའི་རང་སྤེའི་མོ་ཡིག་རྒྱ་བརྒྱུར་བས་རྒྱ་གར་ཞེས་གྲུབ་པར་
འབྲུམས་པས་སོ། །དེ་བཞིན་རྒྱ་སྐད་གོར་དང་། རྒྱེད་གོར་དང་། པད་གོར་
སོགས་ཀྱང་སྐོར་བའི་དོན་ལ། རྒྱ་མའི་རྒྱེས་འཇུག་གི་དབང་ལས་ས་མགོ་མོ་
ཡིག་ཡིན་པས་ཕྱིས་པ་སྤྱེ། སྐོར་བའི་སྐྱད་དོད་ཡོད་མེད་ཅད་གཅོད་མི་དགོས་
ཤིང་། ཐོ་སྐོར། ཉེ་སྐོར་སོགས་ལ་ས་མགོ་ངེས་པར་སྤྱུར་དགོས་པ་ལྷ་བྱའང་གོ་
བར་བྱའོ། །

དེས་ན་འདི་འདྲའི་རིགས་མིང་མཐའ་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་ཚུལ་སྐོ་ན་གྱི་བར་

རྟིང་ལ་གིན་ཏུ་མང་བ་ཞིག་ཡོད་པ་འདྲའང་སྐད་གསར་བཅད་གི་ཁྱུས་དག་མང་
 པས་ད་ལྟ་ཕལ་ཆེར་རྒྱབ་པར་གདོན་མི་བྱ་བས། དཔེར་བཞིན་གྱང་ཆེར་མི་སྤང་
 ལ། འདིས་ཐམས་ཅད་ལ་རིགས་འགྲེ་སྒྱུར་ཆོག་པའང་མིན་པར་མདོན་ཏེ། འདི་
 རིགས་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་ལ། རྟགས་མཚུངས་བཞིན་བདེ་མི་བདེ་སོགས་དང་
 བསྟན་པའི་ཆོག་སྤྱད་ལས་བྱུང་བའི། དམིགས་བསལ་གི་ཡི་གེའི་རྣམ་འགྱུར་ཞིག་
 ཏུ་མདོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན། བད་ཅེས་པའི་ད་ཡིག་སོ་ཡིན་པས་ས་མགོ་མི་
 འཕྲོ་བ་ཅེ་ནའང་མི་འཐད་དེ། སྒྲུབ་སྒྲོར་དང་། བཤད་སྒྲུབ་དང་། མཛད་སྒྲོད་
 སོགས་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་ས་མགོ་མི་ཕྱོད་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་རོ།” །ཞེས་
 ཟེར་བའང་རྟིང་པོས་དཔེན་པར་རྟོགས་སོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། མིང་མཐའ་ཡུད་དང་རྣམ་དབྱེ་འདྲེན་ཚུལ།

གཅིག །མིང་མཐའ་ཛུང་བདེ་འདྲེན་ཚུལ།

མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །

དེ་ཉིད་རང་གི་སྒྲུ་མཐུན་པའི། །

༥ མ་ནིང་གིས་སོ་རྟགས་ཉིད་དྲངས་པ། མདོན་པ། མཐུན་པ། འབྲེལ་པ། འཕྱོར་
 པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

༥ མ་ནིང་གིས་སོ་རྟགས་དྲངས་པ། བསྟར་པ། ཤར་པ། དར་པ། འཐུལ་པ།
 གསལ་པ། རྒྱལ་པ། ལྟ་བུ།

༥ མོ་རྟགས་མ་ཡིག་གིས་སོ་དྲངས་པ། དམ་པ། བསམ་པ། རྒྱལ་པ། དེམ་པ།
 བུམ་པ། །ད་ཡིག་གིས་སོ་དྲངས་པ། ཀང་པ། ཁང་པ། རྟོང་པ། ལྟ་བུ།

༥ སོས་མོ་ཡིག་དྲངས་པ། ལྷས་མ། བཅས་མ། ལྷད་མོ། ལྷག་མ་ལ་སོགས་སོ། །

གཉིས། མིང་མཐའི་ཡི་གེ་འགྱུར་ཚུལ།

༥ ཐབས་ཅིག་གམ། ལྟན་ཅིག་གི་སྒྲུའང་། དེའི་སྐད་དོད་ལ་གྱངས་གཅིག་གི་
 དོན་མེད་དུང་། བོད་བརྟན་རྟིང་པ་སྒྲུགས་གཅིག་གམ། ཆབས་གཅིག་གམ།

ཆོམ་གཅིག་གི་དོན་ཅན་ཡིན་པས་གུངས་ཀྱི་སྒྲ་ངེས་པ་དང་། ཡུངས་ཀར་ཞེས་
པའང་། ཡུང་དཀར་ནག་གི་ལྷས་སྤེལ་པའི་ཡུངས་ཞི་དཀར་པོ་ཡིན་པས་དཀར་ཞེས་
པ་ཁ་དོག་ཉིད་རུ་གོར་མ་ཆག་པས་དེ་དག་གི་གཅིག་དང་དཀར་ལ་འཕུལ་བྱེད་
དོར་བའང་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་ཉིད་དོ། །

༥ རྒྱ་དཀར་པོ་ཞེས་པར། མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་སྔོན་འཇུག་མ་ནིང་ད་ཡིག་
ཕྱིས། མིང་གཞིའི་རང་སྤེལ་མོ་ཡིག་རུ་བསྐྱར་བས་རྒྱ་དཀར་ཞེས་གྲུབ་པར་འཕུལས་
པས་སོ། །དེ་བཞིན་རུ་མྱད་གོར་དང་། སྔོན་གོར་དང་། བད་གོར་སོགས་ཀྱང་
སྔོར་བའི་དོན་ལ། རྒྱ་མའི་རྗེས་འཇུག་གི་དབང་ལས་ས་མགོ་མོ་ཡིག་ཡིན་པས་
ཕྱིས་པ་སྟེ། སྔོར་བའི་སྒྲ་དོད་ཡོད་མེད་ཅད་གཅོད་མི་དགོས་ཤིང་། མོ་སྔོར།
ཉེ་སྔོར་སོགས་ལ་ས་མགོ་ངེས་པར་སྐྱར་དགོས་པ་ལྟ་བུའང་གོ་བར་བྱའོ། །

གསུམ། ཆོག་འཕྲད་བཟོད་བདེ་འདྲེན་ཚུལ།

ཆོས་དངོས་ལས་དང་བྱེད་པ་དང་། །

ཞིན་དང་འབྱུང་ཁུངས་འབྲེལ་པ་དང་། །

གནས་དང་ཐོད་པའི་སྒྲ་ཡང་དྲང་། །

མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་རང་གི་རྟགས་མཚུངས་པའམ། བཟོད་པ་བདེ་བས་
སྒྲ་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་དབྱེད་དང་པོ་ནས། བརྟན་པའི་བར་དྲང་ཡོད་ཅིང་།
རྣམ་དབྱེད་དང་། འཕྲད་སོགས་རྟགས་མཚུངས་ཁོ་ནས་འདྲེན་པར་མ་ངེས་ཤིང་
གཙོ་བོར་བཟོད་བདེ་བའི་སྒྲ་མཐུན་འདྲེན་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྤང་བ་དང་། སུམ་ཅུ་
པར། དང་པོ་གཉིས་ལ་དང་པོ་མཐུན། །གསུམ་ལ་བརྟན་ལ་ཀྱང་དང་སྐྱར། །བརྟན་པ་
ཉིད་ལ་བརྟན་པ་སྟེ། །ལྟག་མ་རྣམས་ལ་ཀྱང་སྐྱར་བ། །དེ་དག་ཨི་སྐྱར་འབྲེལ་པའི་
ས། ཞེས་སྒྲ་མཐུན་སྔོར་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའང་། ད་བ་ས་ང་རྣམས་ཀྱི་
མཐར་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་པ་འགྲིག་ཀྱང་གཞན་རྣམས་བཟོད་བདེ་བ་ཅམ་ལ་
དགོངས་པས་སྤྲད་རྣམས་སྐྱར་ཡོད་པར་སྤང་དོ། །

① ད་བ་ས།-ཀྱི་ཕོ་ང་།-གི་ཕོ་འདྲེན་པ།

ཨི་ལྷན་གྱི་ཚིག་ཤད་རེའུ་མིག་

རྩིས་འཇུག	འཕྲད།	རྩིས་འཇུག	འཕྲད།	རྩིས་འཇུག	འཕྲད།	རྩིས་འཇུག	འཕྲད།
ག ང	གི	ད བ ས	ཀྱི	འ	འི	ན མ ར ལ	ཀྱི
བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པ།		རྟགས་མཚུངས།		རྟགས་མཚུངས།		བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པ།	

དེ་ལྷན་ནམ་དཔྱེ་དུག་པའི་འཕྲད་ནམས་བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་
 ཏུ། ལ་དོན་གྱི་འཕྲད་ནམས་ཀྱང་ག་བ་ད་དུག་ཅན་མཐར་ཏུ་སྒྱུར་བ་རྟགས་
 མཚུངས་འགྲིག་ཀྱང་། གཞན་ནམས་རྟགས་མཚུངས་འགྲིགས་ཐབས་མེད་པས་
 དེའང་བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པའི་ལུགས་སུ་རེས། ལས་ནས་གཉིས་ནི་རྩིས་འཇུག་ལ་
 ལྟོས་མི་དགོས་པའི་འཕྲད་རང་དབང་ཅན་ཡིན། དེས་ན་ནམ་དཔྱེ་དང་འབྲོད་
 གྱུ་འི་འཕྲད་ནམས་ནི་བརྗོད་བདེ་འདྲིན་པའི་ལུགས་ཁོ་ནར་སྒྲུང་ངོ་། །

ལ་དོན་གྱི་ཚིག་ཤད་རེའུ་མིག་

རྩིས་འཇུག	འཕྲད།	རྩིས་འཇུག	འཕྲད།	རྩིས་འཇུག	འཕྲད།	རྩིས་འཇུག	འཕྲད།
ག བ ད་དུག	ཏུ	ང ད ན མ ར ལ	ཏུ	འ	ཅུ	ས	ཏུ
རྟགས་མཚུངས།		བརྗོད་བདེ།		རྟགས་མཚུངས།		བརྗོད་བདེ།	

གཞན་ཡང་སྒྲུང་བཞུ་སྟག་བཅས་དང་། །

འབྱེད་སྒྲུང་བསྟན་དང་བདག་ཁོ་དང་། །

དགག་སྒྲུབ་རྒྱན་དང་ཏུས་ལའང་འཇུག །

དེ་དག་ལྷ་ལུགས་འདྲིན་པས་འབྲུང་། །

ཞེས་པའི་དོན་ནི་སྒྲར་བསྟུ་ཆོག་ཀྱིན། འབྲེད་ཟུད། ལྷག་བཅས་ནི་རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་པའི། འཕྲད་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ཀྱང་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་རྒྱ་མེད་པས་མིང་མཐའི་ཤུགས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་སྟེ། བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་ཡིན་པའི་ལ། བསྐྱེད་པ་ནི་སྒྲ་དང་། བདག་སྒྲ། དགག་སྒྲ། སྒྱབ་པ་སྟེ་དགར་སྒྱབ་འབྱུང་ཁུངས། རྒྱས་ཏེ་དང་སྒྲ་ཆུམས་ནི། རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་མི་དགོས་པའི་འཕྲད་རང་དབང་ཅན་ཡིན་སྟབས་བརྗོད་བདེ་འདྲེན་པ་ཡིན་ནོ། །

འདིའི་དོན་མི་རྒྱུ་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་མཐའ་སྟེ་སྟེ་དག་ཉིད་ཀྱིས། མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་རང་གི་རྟགས་མཚུངས་པའམ། བརྗོད་པ་བདེ་བས་སྒྲ་མཐུན་པར་ལྟར་པའི་ཆུ་དབྱེ་དང་པོ་ཆོས་དངོས་ཏེ་དོ་པོ་ཅམ་བརྗོད་པ་དང་། གཉིས་པ་ལས་སྟབས་བདེ་དང་། གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོའམ་བྱེད་པ་ཅམ་དང་། བཞི་པ་སྒྱུན་པའི་ཡུལ་གྱིས་མཚོན་ནས་ཆེད་རྒྱ་བདེ་དང་། ལྷ་པ་འབྱུང་ཁུངས་དང་། རྒྱག་པ་འབྲེལ་པ་དང་། བརྒྱན་པ་གནས་གཞི་དང་། བརྒྱད་པ་བོད་པའི་སྒྲ་ཆུམས་ཀྱང་དྲང་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གཞན་ཡང་ཆུ་དབྱེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྟར་པའམ་མ་ལྟར་པའི་ཆོག་སྟེ། སྒྲར་བསྟུ་དང་། ལྷག་བཅས་དང་། འབྲེད་ཟུད་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། བདག་པོ་དང་། དགག་པ་དང་། སྒྱབ་པ་དང་། ཆོག་ཀྱིན་དང་། རྒྱས་ཏེ་ཆོ་སྐབས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ་སོགས་པ་དེ་དག་ཆུམས་ཀྱང་སྟེ་མ་མིང་མཐའི་ཤུགས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པ་ན་སྒྲར་ཆུ་ལ་ལགས་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོ། །དེ་ཆུམས་ཀྱི་དཔེར་བརྗོད་པ་ནི་སྟུམ་རྩ་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱས་པར་སྟོས་ཟིན་པ་དང་། གཤམ་རྒྱུང་སྟོགས་ཅམ་འཆད་པར་འགྱུར་བས་འདིར་མི་སྟོ་ཞིང་། སྐབས་འདིར་སྒྲ་མཐུན་ཞེས་པའི་དོན་རྟགས་མཚུངས་ཁོ་ན་ལ་ཕལ་ཆེར་གྱིས་བཞིད་ཀྱང་ཆུ་དབྱེ་དང་། སྟེ་སོགས་རྟགས་མཚུངས་ཁོ་ནས་འདྲེན་པར་མ་དེས་ཤིང་གཙོ་བོར་བརྗོད་བདེ་བའི་སྒྲ་མཐུན་འདྲེན་པ་ཤས་ཆེ་བར་སྟངས་བདེ་དང་། སྟུམ་རྩ་པར། དང་པོ་གཉིས་ལ་དང་པོ་མཐུན། གསུམ་ལྷ་བརྒྱལ་ཀྱང་དང་སྒྲར། བརྒྱན་པ་ཉིད་ལ་བརྒྱན་པ་སྟེ། ལྷག་མ་ཆུམས་ལ་ཀྱང་སྒྲར་བ། དེ་དག་ཡི་སྒྲར་འབྲེལ་པའི་ས། ཞེས་སྒྲ་མཐུན་

ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་པའང་། ད་བ་ས་ང་ནམས་ཀྱི་མཐར་ཉགས་མཚུངས་
འདྲིན་པ་འགྲིག་ཀྱང་གཞན་ནམས་བརྗོད་བདེ་བ་ཅམ་ལ་དགོངས་པར་སྤང་བས།
རྒྱ་མཚན་འདི་ནམས་དང་སྤྱར་ན་ཁོ་པོའི་འགྲེལ་ཚུལ་འདི་ཉིད་ལེགས་བཤད་ཏུ་
རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སི་ཏུ་པཌ་ཆེན་གྱིས་གསུངས་སོ། །

བཞི། རྣམ་དབྱེ་ནང་གསེས་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ།

དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འབྱུག་པ། །

མཐར་སྤྱར་ལོག་མའི་མིང་དོན་ལས། །

སྤྱི་འབྱུག་ཡོད་དམ་བྱེད་པ་ཡོད། །

དེ་བཞིན་ཆེད་བྱེད་རྟོན་བྱེད་དང་། །

ལས་བྱ་ཐྱང་བྱ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །

སྟན་ཏུ་ལོས་པ་གནས་པའམ། །

ཅ་ཆོག་ལྟར་སི་ཏུའི་དཔེར་བརྗོད།

རྣམ་དབྱེའི་མིང་།	དཔེར་བརྗོད་	
སྤྱི་འབྱུག	ལྟ་གང་།	རྟག་པ་གང་།
བྱེད་པ།	ལྟས་སྤྱང་།	དགོན་མཆོག་གིས་སྤྱོད།
ཆེད་བྱེད།	འཆོལ་ཏུ་འགྲོ།	སྤྱོད་པ་ལ་སྤྱིན།
རྟོན་བྱེད།	ཤིང་ལ་གནས།	བརྟན་པ་ལ་གནས།
ལས་བྱ།	རྒྱར་འཁྱ།	གསལ་བར་བྱེད།
ཐྱང་བྱ།	ལས་ལས་འབྲས་བྱ་འབྱང་།	བདེ་བ་ལས་དགའ་བ་སྤྱི།
བསྐྱབ་བྱ།	གསེར་གྱི་བུམ་པ།	རྟག་པའི་ལོ་འཕང་།

རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་བར་གྱི་སྤྱད་རྣམས་འཇུག་ཚུལ་དེའང་། མིང་
སྤྱ་མའི་རྒྱུས་འཇུག་ཁོ་ན་ལ་བརྟན་ནས་འཇུག་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། སྤྱ་མའི་མིང་
ཆོག་དེའི་མཐར་སྤྱར་རྒྱུའི་མིང་དོན་ལོག་མ་དང་། བསྐྱབ་ནས་འབྲང་གང་དགོས་
བརྟགས་ནས་སྤྱར་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ཡོད་ན་གཉིས་པ་སྒྲིབ་པས་ ‘བརྟུང་ཅིར་བསྐྱར་ཅེས་དང་། སྒྲང་བར་བྱ་ལྟ་བུ་
 སྒྲང་བྱའི་སྐྱ་ཡོད་ན། སྐྱ་པ་འཇུག་པས་ ‘བརྟུང་ཅི་ལས་སྒྲང་བར་བྱ་ཞེས་དང་།
 བསྐྱབ་བྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་སྐྱ་ཡོད་ན་དུག་པ་འཇུག་པས་ ‘བརྟུང་ཅིར་མཚོ་ཞེས་
 དང་། རྩོན་རྒྱ་འཕོད་པར་འོས་པའི་མིང་ ‘བརྟུང་ཅི་མ་ཡོད་པ་དེ་ལའང་ལས་
 བཅོལ་རྒྱ་ལྟ་བུ་བོད་པར་འོས་པའི་དོན་ཡོད་ན་འང་རྣམ་དཔྱེད་དང་པོ་འཇུག་ཅིང་
 བོད་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུའང་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ། ‘བརྟུང་ཅི་མ་གྱི་བདག་ལ་འཆི་
 མེད་སྟེལ། ཞེས་པར་འཇུར་བ་སྟགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འཕ་ཞེས་པ་
 བློ་མ་དང་སྒྲིལ་བའི་བྱིར་སྐྱད་པའི་ཆོག་སྤང་དོ། །

མི་རྒྱུ་ཤིང་ཤིང་བརྒྱུད་རྒྱུ་མིག་རྒྱ་བཞོན་པ།

མིང་སྐྱ་མ	འཕྲད	མིང་དོན་འོག་མ	འཕྲད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
བརྟུང་ཅི་		གང་ཞིག	དོན་གྱི་རོ་བོ་ཙམ་སྟོན་པ།
བརྟུང་ཅི་	རྩ་	བསྐྱར།	བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པ།
བརྟུང་ཅི་	ས་	འཆི་བར་བྱེད་	བྱེད་པའི་བྱ་བ་སྟོན་པ།
བརྟུང་ཅི་	རྩ་	བསྐྱབ་པར་བྱེད།	བྱ་བའི་དགོས་ཆེད་སྟོན་པ།
བརྟུང་ཅི་	ལས་	སྒྲང་བར་བྱ།	གང་ཞིག་གང་ལས་བྱུང་བ་སྟོན་པ།
བརྟུང་ཅི་	གྱི་	རྒྱ་མཚོ།	དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་སྟོན་པ།
བརྟུང་ཅི་	རྩ་	བརྟེན།	བྱ་བའི་རྟེན་གནས་སྟོན།

སྐབས་འདིར་མིང་མཐའ་རྣམ་དཔྱེད་འབྲེན་ཚུལ་ནི། སྐྱ་མའི་མིང་མཐའ་
 ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས། འཕྲད་སྐྱར་དགོས་པ་ཆོག་སྤང་རྒྱུ་པའི་འཇུག་ཚུལ་སྐབས་
 དང་མི་འདྲ་བ། ཚ་བ་ལས། “མཐའ་སྐྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལས། བྱི་འཇུག་
 ཡོད་དམ་བྱེད་པ་ཡོད།” ཅེས་པའི་དོན་དང་བསྟན་ནས་རྣམ་དཔྱེད་འཕྲད་རྣམས་
 སྐྱར་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་ལ་དོན་གྱི་འཕྲད་དེས་དོན་གང་ཞིག་སྟོན་པ་ནི་
 འཕྲད་དེའི་མཐའ་སྐྱར་རྒྱུའི། མིང་དོན་འོག་མ་དང་བསྟན་ནས་བརྒྱུད་དོན་གྱི་ལ་
 པོའི་ཆོག་སྐྱར་དེའི་པོ་དོན་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གསུངས་སྐབས། ལོ་རྟོག་ལ་རྒྱ་

འདྲིན། རྣམ་འཛོམས་རྩ་འགྲོ། སྒྲོང་མོ་ལ་ཟས་སྒྲིབ། ཤིང་ལ་ཆུ་འདྲིན། བརྟུང་
ཆི་ཏུ་བསྐྱབ། ཅེས་པའི་དཔེར་བཞོན་དེ་དག་ནམས་ཀྱི་བཞོན་དོན་བྱ་བའི་དགོས་
ཆེད་ཡིན་པའི་ཁྱད་ས་ཁྱད་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ། །འདིར་བརྟུང་ཆི་ལ་མོས་ཞེས་པ་ནི་
ལེགས་སྒྱུར་གྱི་དཔེར་བཞོན་དེ། བོད་སྐད་ཏུ་ཐད་བསྐྱར་བྱས་པའི་རྗེས་ཤུལ་མིན་
ནམ་སྒྲུལ་པས་རེའུ་མིག་ཏུ། རྣམ་དབྱེ་བཞི་པའི་དཔེར་བཞོན་བརྟུང་ཆི་ཏུ་བསྐྱབ་
ཅེས་བརྗེས་ཡོད།

སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “དེ་དག་ལ་དཔེར་བརྗོད་གཞན་ཡང་། མིང་མཐའ་
 ཅམ་གྱིས་རྣམ་དབྱེ་དངས་པ་དང་། མིང་མཐས་མིང་མཐའ་གཞན་དངས་པ།
 དེས་རྣམ་དབྱེ་དངས་པའི་དབྱེ་བས་སོ་སོར་གཉིས་གཉིས་ཏེ། ལྷ་གང་། རྟག་པ་
 གང་། ལྷས་སྤྱང་། དཀོན་ཅིག་གིས་སྤྱོད། འཆོལ་དུ་འགྲོ། སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱིན། སྤང་
 ལ་གནས། བརྟན་པ་ལ་གནས། རྩུང་འཆུ། གསལ་བར་བྱེད། ལས་ལས་འབྲས་
 བྱེད་འབྱེད་། བདེ་བ་ལས་དགའ་བ་སྤྱི། གསེར་གྱི་བུམ་པ། རྟག་པའི་སོ་འཕང་།
 ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆེར་སྤྱར་བར་བྱའོ། །

དེ་ལྟར་འདིར་གཉིས་པ། བཞི་པ། རྩལ་པ། བརྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོན་
 མ་གཏོགས་པའི་སྤྱི་འཇུག་དང་། བྱེད་པ་སོགས་གསུངས་པ་ནི་རྣམ་དབྱེད་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་འཇུག་དོན་སྤྱོད་པ་འདི་ཆ་ནས། དཔེར་བཞིན་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་
 ཡིན་གྱི་མཐའ་དག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དུ་མི་གཏོགས་པའི་འཇུག་དོན་
 གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དཔེར་ན། བརྒྱད་ཚེ་ཞེས་པའི་མིང་མཐར་ངེས་
 གཞུང་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡོད་ནའང་། སྒྲ་མར་དང་པོ་འཇུག་པས་མིང་གྲུང་ཉིད་དུ་
 གནས་པ། བརྒྱད་ཚེ་དེ། བརྒྱད་ཚེ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། མིང་སྒྲ་མ་དེས་
 བརྒྱབ་པར་བྱ་བའི་མིང་དོན་འོག་དུ་གནས་པ་ལ་སྒྲ་མར་བྱེད་པ་པོ་དང་མཆོངས་
 པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས་གསུམ་པ་འཇུག་པ། བཞིན་པས་ཉི་མ་དང་མཆོངས། དུ་
 བའི་རྟགས་གྱིས་མེ་ཡོད་པར་གྱུ་བ། ལྟ་བུ་དང་། མིང་མཐར་དེ་ལས་བྱུང་བའི་
 སྒྲ་འཕ། དགར་བའི་སྒྲ་འཕ། བརྒྱབ་བའི་སྒྲ་ཡོད་ན་འབྱུང་བྱངས་སོགས་ཀྱི་ལྟ་པ་
 འཇུག་པ། ས་གཞི་ལས་སྒྲ་བྱ་འབྱུངས། རྒྱ་མཆོན་ནས་རིན་པོ་ཆེ་འབྱུང་།

ཚངས་པ་ལས་སངས་རྒྱལ་བྱུང་པར་འཕགས། ཉག་པ་ལས་སྲིད་རྒྱལ་འཕོང་
སྲིད། མི་རྒྱལ་པ་ལས་དངོས་པོར་གྱུབ། ལྟ་བུ་དང་། མིང་མཐའ་རྟེན་བྱེད་
ཀྱི་སྒྲིབ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་། རྟེན་བྱེད་ལྟ་སྒྲིབ་བའི་བྱ་བའི་ཚིག་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
པ་འགའ་ཞིག་ལའང་བརྒྱན་པ་འཇུག་པ། མཚུབ་ཅེར་སྤང་ཆེན་མཐོང་། མཚོན་
ཁར་བསང་། ལྟ་བུ་སྟེ་འདིས་མཚོན་ནས་འཇུག་དོན་དང་སྒྲིབ་ཚུལ་གཞན་ལ་
ཡང་རྒྱལ་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །

སྒྲིབ་ས་འདིར་ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། སྒྱི་འཇུག་གང་ལྟ་བུར་དོས་བཟུང་ནས་དེས་
རྣམ་དབྱེ་འདྲིན་པ་དང་། རྒྱལ་པ་མ་གཏོགས་པའི་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་རྣམ་
དབྱེ་དོས་བཟུང་ནས། དེས་སྒྱི་ཚིག་འདྲིན་པར་འདོད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་རིགས་ཏེ།
གཞུང་དོན་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཐའ་སྒྱུར་རྒྱུ་འོག་མའི་མིང་
དོན་སྒྱི་འཇུག་ནས། བསྐྱབ་བྱའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་ཡིན་པར་དེ་ལས་མིང་སྒྲིབ་
མའི་མཐའ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་ནས། རྒྱལ་པའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་འཇུག་པར་
དགྲུས་གཅིག་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ལས་སྒྱིན་ཅི་ལྟག་ཏུ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། །

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་འདོད་ན། དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འཇུག་པ། ཞེས་པ་
དང་འགལ་ཏེ། སྒྱི་འཇུག་གིས་རྣམ་དབྱེ་འདྲིན་བེར་བ་ཅམ་དང་། བྱེད་པ་
སོགས་རྣམ་དབྱེ་རང་རང་དང་འབྲེལ་བའི། སྒྱི་ཚིག་འདྲིན་བེར་བ་ཅམ་ལས།
རྣམ་དབྱེའི་ནང་གསེས་གང་འཇུག་སྒྲིགས་ཅམ་ཡང་མ་བསྟན་པར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །སྒྲིབ་འགྲེལ་འགའ་ཞིག་གིས་འདོད་པར། གང་གི་རྒྱུ་སྒྲིབ་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོའི་ཕྱད་འཇུག་
ཚུལ་དང་། རྣམ་དབྱེ་རྒྱལ་པ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོར་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱད་དེ་དག་གིས་
སྒྱི་ཚིག་འདྲིན་ཚུལ་ཞེས་འགྲེལ་པ་མི་འཐད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན། ། ཞན་ཡང་བྱིད་ལྟར་ན།
གཞུང་འདིར་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་བསྟན་པའི་བྱེད་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ཆེད་རུ་
བྱེད་པའི་ལས་དེ་ཆེད་རུ་སྒྱུར་བ་དང་། རྟེན་པར་བྱེད་པ་དེ་བརྟེན་བྱ་དང་།
ལས་ཀྱི་བྱ་བ་དེ་ལས་བྱ་རྒྱ་དང་། སྤང་བྱ་དེ་གང་ལས་སྤང་བའི་གནས་སུ་ཁས་
སྤངས་པར་སོང་བས། །སྒྲིབ་འཇུག་ཡོད་དམ་བྱེད་པ་ཡོད། ཅེས་པ་རྣམ་དབྱེ་གསལ་པ་
སོགས་རྣམ་དབྱེ་སོ་སོ་ལ་མི་གོ་བར། བྱེད་པ་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་གོ་བ་ལེན་དགོས་པ་ནི་ནོར་

བ་ཡིན། ། གཞུང་འདི་དང་འགལ་བ་ལྟ་བུ་ཅི་སྒྲིལ། བ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཙུག་ལག་སྒྲིགས་
 ཅམ་ཡང་མ་རྟོགས་པའི་ཚོབ་ཐམས་ཅད་བསྟན་པར་བད་དོ། ། གཞན་ཡང་སྒྲིབ་
 ཏུ་བོད་པ་གནས་པའམ། ཞེས་པར། བོད་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིགས་སྒྲིབ་ཏུ་གནས་པས་
 འཁོད་པའི་མིང་འདྲེན་པར་འབྱུག་ཉེར་བའང་མི་འཐད་དེ། སྒྱིར་སུམ་ཅུ་པར་
 འཁོད་པའི་སྒྲིབ་མིང་གི་སྒྲིབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དམིགས་
 བསལ་ཏུ་མིང་གི་མཐར་སྒྱུར་ཚུལ་གསུངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་སྟེ། འདིར་
 མིང་མཐའི་རྩེས་འཇུག་གིས། རྣམ་དབྱེ་བཀུད་ཀ་འདྲེན་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག ། སྒྲིབ་ཏུ་འོས་པ་ཞེས་པའང་གང་ལ་འཁོད་པར་འོས་པའི་མིང་
 སྒྲིབ་ཏུ་གནས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་དབྱེ་གཞན་
 རྣམས་མཐར་སྒྱུར་རྒྱུ་མིང་དོན་ལ་སྒྲིབ་དགོས་ཀྱང་བོད་པའི་སྒྲིབ་དེ་རྣམས་དང་
 མི་མཚུངས་པའི་དམིགས་བསལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གསུངས་པར་ངེས་པའི་
 ཕྱིར་དོ།” ཞེས་གསུངས་སོ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ། འབྲད་ཀྱི་ནང་གསེས་གང་ཞིག་འཇུག་པ་བཤད་པ།

གཅིག་ཆོག་དོན་འོག་མ་ལ་བཏེན་ནས་ཆོག་སྒྲིབ་འཇུག་ཚུལ།

གཞན་ཡང་ཆོག་དོན་འོག་མ་ལ།

བསྐྱུ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད་པ་དང་།

གོང་མ་ལས་ཀྱང་དེ་བཞིན་རྟེ།

རྣམ་གྲངས་དག་གྱང་བཞོད་པ་ལས།

བསྐྱུར་བ་ཡོད་དམ་མེད་པ་དང་།

གཞན་ཡང་མིང་མཐས་ཆོག་སྒྲིབ་ཀྱི་ཕྱི་བྱུག་གང་ཞིག་འདྲེན་པར་འགྱུར་བ་ནི་
 སལ་ཆེར། མིང་དེའི་མཐར་སྒྱུར་རྒྱུ་ཆོག་དོན་འོག་མ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་།
 * ཆོག་དོན་འོག་མར་བསྐྱུ་རྒྱུ་ཡོད་པ། དཔེར་ན། མིང་སྒྲིབ་རྣམས་ལ་སྐྱུད་
 པའི་ཆོག་སྒྲིབ་སྒྱུར་བ་ལྟག་དང་། གཟིག་དང་། དོམ་དང་། དྲིད་མོང་བཅས་ནི་

གཅན་གཟན་གྱི་རིགས་སོ་ལྟ་བུ།

༥ ཚིག་དོན་སྤྲོ་མ་དང་མཚུངས་པ་ཕྱི་མ་བསྟུ་རྒྱུ་ཡོད་པ། ལྷན་ཁྱུང་བརྒྱུད་ན་
མིས་ལྟ་ཅི་སྟོན།

༥ ལྷན་ཁྱུངས་བརྟེན་པ། ① ཚིག་ལ་བསྟུར་བ་མེད་པ། མཚན་མོའི་མགོན་
པོའམ། བསེལ་བེར་ཅན་ནམ། བརྒྱུད་ཅིའི་འོད་དམ། རྒྱ་སྐར་བདག་པོ་ནི་ཟླ་བའོ།

② ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྟུར་བ་ཅན། སྐར་ཞིང་སྐར་ཞིང་སྐར་ཡང་དེ་ཅུ་འབབ།
མ་སྟུང་དང་ནི་མ་སྟུང་ག།

མིང་གི་མཐའ་ན་ཡོད་མེད་དང་། །

རྒྱན་ཏུ་སྟུར་བ་རྣམས་ལ་ཡང་། །

དོན་ལ་བསྟེན་པ་ཡོད་མེད་དང་། །

བསྟན་བྱ་ལྟག་མ་ཡོད་མེད་དང་། །

ཚིག་དོན་རྒྱགས་དང་མ་རྒྱགས་ཀྱིས། །

དེ་དག་ནང་གཤེས་རྣམ་པར་དབྱེ། །

༥ མོ་སྟུང་དགོས་མིན་དབྱུང་པ། མིང་གི་མཐའ་པོ་སྟུང་ཉི་ཤུ་ཡི་རྒྱུ་གསར་ཏུ་སྟུར་
བ་ཡོད་ན། མིང་མཐའ་དེ་ཉིད་བདག་པོའི་སྟུར་འགྱུར་བ། ཏྲ་པ། གསེར་པ།

ཏྲ་ག་པ་པ་ལྟ་བུ། གསར་ཏུ་སྟུར་བ་མ་ཡིན་པའི་མིང་མཐའ་ཁང་པ། ཀླང་པ་ལྟ་བུ།

༥ མོ་སྟུང་དགོས་མིན་དབྱུང་པ། མིང་གི་མཐའ་དགག་པའི་དོན་ཏུ་སྟུར་བའི་མོ་སྟུང་
ཉི་ཤུ་ཡི་རྒྱུ་གསར་གཏོགས་པ་ཡོད་ན་ངོ་པོའམ་བྱ་བ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དགག་པའི་
སྟུར་འགྱུར་བ། འཛིགས་མེད། འཆི་མེད། གཟུགས་མེད། ཟླ་མེད་ལྟ་བུ།

༥ རྒྱན་ཚིག་དགོས་མིན་དབྱུང་པ། དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ན་མི་སྟུར་ཏུ་མི་
ཅུང་། ཚིག་མཛེས་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་ཏུ་ཡིན་ན་མ་སྟུར་ནའང་ཅུང་པའི་ཕྱད།

① མཐུན་པའི་རྒྱན། འོད་ཁྱུང་འཆོར། ② མི་མཐུན་པའི་རྒྱན། ཁྱོ་བ་སྤངས་ཁྱུང་
དག་འཛོམས་པ། ལྟ་བུ།

༥ བསྟན་དོན་ལྟག་མ་ཡོད་མེད། ① ལྟག་མ་ཡོད་ན། འབྲུམ་རམས་པ་ཡིན་ཏེ།
ཡོན་ཆོད་མཐོ་ཤོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ལྟག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་སྟུར་དགོས། ② ལྟག་

མ་མེད་པའི་ཚིག་དོན་རྟོགས་པ། སྒྲིབ་གྲུའི་ཡོན་ཆོད་མཐོ་ཤོས་ཐོབ་ཡོད་པས་ན་
འབྲུམ་རམས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོགས་ཚིག་སྒྱུར་དགོས། །

མི་རྒྱུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “གཞན་ཡང་མིང་མཐས་ཚིག་སྤྲད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གང་
ཞིག་འདྲེན་པར་འགྱུར་བ་ནི། སལ་ཆེར་མིང་དེའི་མཐར་སྒྱུར་རྒྱུའི་ཚིག་དོན་འོག་
མ་ལས་ཤེས་དགོས་ཤིང་། བྱི་ཚིག་ལ་ལྟོས་མ་དགོས་པར་བརྗོད་འདོད་ཅམ་
གྱིས་འགྲུབ་པའང་ཡོད་པ། དཔེར་ན། ཚིག་དོན་འོག་མ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དང་
མཚུངས་པ་ལས་སྤྲ་མ་བསྐྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། མིང་སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་མཐར་སྤྲ་མ་
སྤྲད་པའི་ཚིག་སྤྲད་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དང་དྲི་བ་བཅས་
པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་སྟེ། ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ཚིག་དོན་སྤྲ་མ་དེ་ཉིད་
དང་མཚུངས་པ་ལས། བྱི་མ་བསྐྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་བྱི་མ་ལ་བསྐྱ་བའི་ཚིག་སྤྲད་
འཇུག་སྟེ། ལྟས་ཀྱང་བརྒྱད་ན་མིས་ལྟ་ཅི་སྟོས། ལྟ་འང་འཇིགས་ན་བཤེགས་ལྟ་
ཅི་སྟོས། དེ་དག་ཀྱང་བདག་དང་ལྟན་ཅིག་དགའོ། ལྟ་བུ་དང་། མཇུག་རྒྱ་བྱ་
ཚིག་ལྟ་བུར་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་སྤེལ་བའི་བྱི་ཚིག་དོན་སྤྲ་མ་ལ་བྱི་མ་བསྐྱ་དགོས་པ་
ཡོད་ན་འང་སྤྲད་པའི་བྱེ་བྲག་བསྐྱ་བའི་སྤྲད་སྒྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་པའི་ཀྱབ་
མཐའ་མ་ཟད། བྱི་རོལ་པའང་ཤེས་པར་བྱ། གསེར་དབྱལ་ཟངས་ལྷགས་གཤའ་
ཆོའང་སྒྱུར། ལྟ་བུ་དང་། བྱི་མར་མིང་ཚིག་གི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་གམ། གཉིས་
སམ། མང་པོ་བཀོད་པ་ལས། དེ་དག་ཀྱང་གལ་ཏེ་བསྒྱུར་བ་ཡིན་ན་སྤྲ་མ་སྤྲ་
མར་རྣམ་གྲངས་གྱིས་འབྲེད་པའམ་སྤྲད་པའི་སྤྲད་སྒྱུར་བར་བྱ་སྟེ། དོན་བསྒྱུར་
བ་ལ། ཉི་འོད་ནི་གསལ་བའམ། ལྷང་བའོ། འཆི་མེད་དམ། རྣམ་སང་དམ།
མིག་མི་འཇུག་ནི་ལྟོ། འགྲོ་བ་དང་། འདོད་བ་དང་། མཆི་བ་ཞེས་བྱའོ། །
ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཚིག་དོན་གཉི་ག་བསྒྱུར་བ་ལ། སྟོར་ཞིང་སྟོར་ཞིང་སྒྲར་
ཡང་དེ་རྒྱུ་འབབ། གཏུབས་ཤིང་གཏུབས་ཤིང་དག་རྒྱ་གསོལ་བར་བྱེད། ལྟ་བུ་
དང་། མིང་གི་མཐར་པོ་སྒྲ་སྟེ་ཕུ་ལི་རྒྱུ་གསར་རྒྱ་སྒྱུར་བ་ཡོད་ན། མིང་
མཐའ་དེ་ཉིད་བདག་པོའི་སྒྲར་འགྱུར་བ། ཏྲ་པ། གསེར་པ། ཏྲག་པ་པ།
ཡོད་པ་པ། བྱེད་པ་པོ། རྒྱབ་པ་པོ། ལྟ་བུ་དང་། བདག་པོའམ་དགག་པའི་

དོན་གསར་རྩ་སྐྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་མིང་མཐའ་ཉིད་ཕྱ་ཡིན་པའ། རྩི་ཡིན་པ་གས་
 པ་ནི་རོ་བོའམ་བྱ་བ་གང་ཡིན་དེ་དེ་ཉིད་རྩ་སྐྱར་པའི་སྐྱར་འགྱུར་བ། རྟག་པ།
 དམ་པ། བསྟོད་པ། མཛེས་པ། ཡག་མ། གསར་མ། སྒྲ་མ། སོང་མ། ལྟ་
 བྱ་དང་། མིང་གི་མཐའ་དགག་དོན་རྩ་སྐྱར་པའི་མོ་སྐྱ་སྐྱ་ཡིན་པའི་སྐྱར་གཏོགས་
 པ་ཡོད་ན། རོ་བོའམ་བྱ་བ་གང་ཡིན་དེ་ཉིད་དགག་པའི་སྐྱར་འགྱུར་བ། འཛིགས་
 མེད། འཆི་མེད། ཡོད་མིན། མེད་མིན། གཟུགས་མེད། སྐྱ་མེད། ལྟ་བྱ་དང་།
 ཆོག་དོན་སྐྱ་མ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་སྤྱི་ཆོག་གཞི་གཅིག་རྩ་བ་སྐྱ་རྩ་ཡོད་ན། སྐྱ་
 མ་ལ་མཐུན་པའི་རྒྱན་རྩ་གྱུར་པའི་སྤྱད་སྐྱར་ཏེ། མཛེས་ཀྱང་མཛེས་ལ་འོད་ཀྱང་
 འཆོར། ལྟ་བྱ་དང་། སྐྱ་སྤྱི་ཆོས་མི་མཐུན་པ་གཞི་གཅིག་རྩ་བ་སྐྱ་ན། སྐྱ་མར་
 མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་འཇུག་སྟེ། ལྟ་ཉིད་ཡིན་ཡང་བརྒྱད་ཀྱི་བརྒྱད། །ཁྲོ་བ་སྤངས་
 ཀྱང་དག་འཛོམས་པ། ལྟ་བྱ་སྐྱ་རྒྱན་རྩ་གྱུར་པའི་ཆོག་སྤྱད་དེ་དག་ཀྱང་དེས་
 པར་དོན་ལ་བསྟེགས་པ་ ཡོད་ན་མི་སྐྱར་རྩ་མི་རུང་ཞིང་ཆོག་མཛེས་པར་བྱེད་
 པའི་རྒྱན་ཅམ་ཁོ་ན་ཡིན་ན་སྐྱར་རམ་མི་སྐྱར་རི་ལྟར་འདོད་པ་རུང་བ་དང་།
 ཆོག་དོན་སྐྱ་མའི་འཕྲོས་དེ་མ་ཐག་རྩ། བསྟན་བྱ་ལྟག་མ་ཡོད་ན་སྐྱ་མ་ལ་ལྟག་
 བཅས་ཀྱི་སྤྱད་འཇུག་སྟེ། རྟག་སྟེ་འཛིག་པ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྒྱས་བཏབ་སྟེ་བཞག་
 ལྟ་བྱ་དང་། ཆོག་གི་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕྲོས་དེ་མ་ཐག་བསྟན་བྱ་མེད་པས་རྫོགས་
 པ་ཡིན་ན་སྐྱར་བསྐྱེད་སྤྱད་སྐྱར་ཏེ། རྟག་གོ་རྫོགས་སོ། བསྟན་ཏོ། བྱའོ། འགྱུར་བོ།
 ལྟ་བྱ་རྣམ་དབྱེ་དང་། སྤྱད་དེ་དག་གི་ནང་གསེས་གང་དང་གང་ཞིག་འཇུག་ཅིང་
 དོན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྟོན་པ་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

སྐབས་འདིར་ཡང་འགྲེལ་བྱེད་སྐྱ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བརྟགས་པ་ཡོད་དེ། རྩིར་
 འདི་སྐབས་མིང་མཐའ་སྤྱད་དང་། རྣམ་དབྱེ་སོགས་འདྲིན་ཚུལ་འཆད་པའི་སྐབས་
 ཡིན་པ་ལ། པ་རི། སྟོ། ལྷ་པ་སོགས་ཀྱི་ཉིར་སྐྱར་དང་། རྩི་ཡིན་པའི་སྐྱར་དག་
 མིང་གི་སྟོན་རྩ་སྐྱར་ནས་ཆོག་རྒྱན་དང་། དགག་སྐྱེད་དཔེར་བརྗོད་པ་དང་།

① དོན་ལ་བསྟེགས་པ་ཞེས་པ་ནི། དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཡིན།

མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཀོད་པ་ལ། ཚིག་དོན་བསྐྱར་བ་ཡོད་མེད་ཀྱི་བྱད་པར་གྱིས་
 སྤང་གི་སྒྱུར་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་པ་ལ། སྤང་སྒྱུར་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་
 ཡིན་མེད་པའི། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ་དང་། ཨ་ལ་ལ་ཚོས་ཨ་ལ་ལ་ཚོས། སོགས་
 ཀྱི་དཔེར་བཞིན་བཀོད་པ་དང་། དེ་དག་ནང་གསེས་གང་འདྲག་པ། ཞེས་པའི་
 དེ་དག་གི་སྒྲིག་ཀྱིས་ལ་འདྲག་ཅེས་པའི་བར་བསྟན་ཅིང་། མཐར་སྐྱར་འོག་མའི་
 མིང་དོན་ལས། ཞེས་པའི་མིང་དོན་དེ། སྤྱི་འདྲག་ཡོད་དམ་སོགས་ནས། མ་
 རྟོགས་ཀྱི། ཞེས་པའི་བར་གྱི་བསྟན་བྱ་ཡིན་པས་འོག་མ་ཤས་ཆེ་བའི་མིང་དོན་
 གང་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ལས། མིང་མཐར་རྣམ་དབྱེ་དང་སྤང་གང་འཕྲོལ་པར་སྟ་
 དགོས་པ་གསལ་པོར་གཞུང་གིས་བསྟན་ཟིན་པ་ལ། དེ་འདྲའི་རྣམ་གཞག་གང་
 ཡང་མེད་པའི་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ཡུང་འདྲེན་དང་། བཤད་པ་མང་དུ་བྱས་པ་སོགས་
 སོ། །

གཉིས། སྤོང་རྣམ་དབྱེ་གོ་བསྐྱར་ནས་དབྱད་པ།

སྤོང་གོ་བསྐྱར་གྱི་འགྲེལ་བཤད་སི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཉིས་པ་འཕྲོས་
 དོན་ནི། སྐབས་འདིར་སྤྱིར་རྣམ་དབྱེ་དང་སྤང་གི་དོན་ཤེས་པ་གལ་ཆེ་བར་སྤང་
 བས་རུང་ཟེད་བཤད་ན། རྣམ་དབྱེ་ཞེས་པ་ནི་ལེགས་སྐྱར་གྱི་སྤང་ལ་མིང་གི་
 མཐར་སྐྱར་བས་ཚིག་རྒྱ་འགྲེལ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི། སི་སོགས་བརྒྱན་གསུམ་ཉི་ཤུ་
 ཙ་གཅིག་སོ་རྣམས་ཏེ། དོན་ཐོབ་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་རྫོང་པར་བྱེད་པའི་སྤང་
 རིགས་ཐམས་ཅད་ལ། རྣམ་དབྱེ་དེ་རྣམས་མེད་པ་མི་སྤྱི་པས་མཐན་སོ་འདིས་
 བོད་ཀྱི་སྤང་ལའང་། ལེགས་སྐྱར་དང་བསྟན་ནས་རྣམ་དབྱེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འདྲག་པ་
 གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ལེགས་སྐྱར་ལ་ལྷོ་གཉིས། ལྷུ་གསུམ།
 ལྷུ་གཉིས། ལྷོ་གཉིས་རྣམས་སྤྱིར་ཡུལ་དོན་ཐོབ་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ལས་རྒྱུ་གྱི་རོ་
 བོ་གཉིས་སུ་མེད་པས། རྒྱུ་རོ་བོ་བརྒྱ་དྲུག་རྒྱ་དེས་པ་ཡིན་ཡང་བོད་སྤང་ལ་དེ་
 དང་མི་མཚུངས་པས། ལ་དོན། འབྲེལ་བ། བྱེད་པ་སྟེ་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱུ་གྱི་རོ་
 བོ་གསུམ་རྒྱ་དེས་ཤིང་གཉིས་ཚིག་དང་། མང་ཚིག་མཚན་པའི་སྤྱད་གྲུང་རྣམ་
 དབྱེའི་ཡན་ལག་རྒྱ་འདྲག་པའི་སྤང་ཅན་མོ། །ལ་ན་རྒྱ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་རྒྱུ་དེ་

ནམས་ཀྱི་ནང་གསེས་ནི་མིང་མཐའ་ཤད་པའི་ནམ་འགྲུར་ཅམ་ལས་སྐྱེན་གྱི་རོ་བོ་
སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ལེགས་སྒྱུར་ལ་རྟེན། ཞེས། སྒྱུ་བསྒྱུར་བ་དང་། རི་
སྒྲིན་དང་། དེ་སྒྲིན་དང་། ང་ལྟན་ནམས་ཡི། ཡུས། ཡུམ། རུ་བསྒྱུར་བ་
སོགས་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ནམ་དབྱེ་དེ་ནམས་ཀྱང་དོན་ལ་སྒྱུར་ཚུལ་གྱི་
སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན་ལེགས་སྒྱུར་དང་མཐུན་པར་རིགས་བརྒྱན་དང་། རེ་རེའང་གཅིག་
ཆེག །གཉིས་ཆེག །མང་ཆེག་གིས་བསྒྱུར་བས་ཉི་ཤུ་ཙུག་གཅིག་ཉིད་རུ་བསྒྱུར་
རོ། །དེའང་མི་ཟད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་མིང་མཐའ་ཅད་ལ་རྟགས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པས། དེའི་ཆེད་རུ་ནམ་དབྱེ་དང་པོ་སྐྱེན་པ་ཡིན་ཡང་འདྲིར་དེ་
མེད་པས་མིང་དོན་ཅམ་ལ་ནམ་དབྱེ་དང་པོ། ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་པ། བྱེད་
པ་པོའི་དོན་ལ་གསུམ་པ། ཆེད་རུ་བྱེད་པའི་དོན་ལ་བཞི་པ། འབྱུང་ཁུངས་སམ་
གང་ལས་འབྲལ་བའི་དོན་ལ་ལྔ་པ། འབྲེལ་བའི་དོན་ལ་དྲུག་པ། གནས་གཞིའི་
དོན་ལ་བརྒྱན་པ་ནམས་འཇུག་ཅིང་། བརྒྱད་པ་བོད་པ་ཞེས་ཟེར་ཡང་བོད་པའི་
ཡུལ་ལ་ནམ་དབྱེ་དང་པོ་ཉིད་འཇུག་ཅིང་། བྱེད་དང་། ཀྱ་སོགས་ནི་བོད་པ་གསལ་
བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཡིན་གྱི་ནམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པས་ལོགས་སུ་དབྱེར་མེད་དོ། །

དེ་ལ་ནམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆེག་གི་མིང་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཅམ་ཞིག་སྟོན་པ་ནི།
བུམ་པ། རྟག་པ། བསྟན་དཔ། བུས་པ། བསྐྱབས། བསྐྱབ། སྐྱབ། ལྟ་བུ་སྟེ། བོད་
སྐད་ལ་ནམ་དབྱེའི་རྗེས་ལོགས་པ་མེད་པས་མིང་ཅམ་དེ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། མིང་
ལ་ནི་བདག་གཞན་དང་། རུས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཅན་ནམས་དང་། མིང་རྒྱུང་
ཡང་རུང་སྟེ་བྱེད་པར་མེད་དོ། །དཔེར་ན་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་སྐད་རུ། ཀྱི་ཏ། ཀ་ར་ཏ།
ཀྱར་ལྷ། ལྟ་བུ་རུས་གསུམ་དང་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་སྒྲ་ནམས་ཀྱང་
མིང་ཅམ་ཉིད་རུ་མཚུངས་པ་ལ་ནམ་དབྱེས་ཆེག་རུ་བསྐྱབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །

དང་པོའི་གཉིས་ཆེག་དང་། མང་ཆེག་དག་གིས་ནི་ལྷོག་པ་རུང་ཟད་དང་
བཅས་པའི་མིང་དོན་གྱི་རོ་བོ་ཅམ་སྟོན་ཏེ། ལྟ་དག །ལྟ་ནམས། བུམ་པ་དག །
བུམ་པ་ནམས། བསྐྱབ་པ་དག །བསྐྱབ་པ་ནམས། སྐྱབ་བྱེད་དག །སྐྱབ་བྱེད་
ནམས། ལྟ་བུ་ལོ། །འདྲིར་དག་དང་ནམས་ཞེས་པའི་སྒྲའང་ཆེག་ཤད་ཅམ་ལས་

ཆམ་དབྱེའི་ཁྱེན་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ད་དུང་དེ་དག་གི་མཐའ་ལ་ཆམ་དབྱེ་གཞན་
འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་འདི་དག་མིང་གང་གི་མཐའ་སྒྱུར་ཡང་དུང་ཆམ་
དབྱེ་དང་པོའི་གཉིས་ཚིག་གམ། མང་ཚིག་མཚོན་ལུས་ཤིང་ཆམ་དབྱེའི་ཁྱེན་
གཞན་ཆམས་ཀྱང་འདི་དག་གི་མཇུག་ཏུ་སྒྱུར་བས་སོ་སོའི་གཉིས་ཚིག་གམ་མང་
ཚིག་ཏུ་འགྱུར་རོ། །དག་ཅེས་པའི་སྒྲུབ་སྒྱུར་གཉིས་ཚིག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པའི་ངེས་
པ་མེད་དེ་ཕལ་ཆེར་མང་ཚིག་ལ་སྒྱུར་བ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། གཉིས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་
པའི་སྤང་བོད་སྤང་ལ་མེད་པས་དེའི་དོད་དུ་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་ཅིང་གཉིས་ཡན་
ཆད་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲ། ལོ་ལྟ་བུ་ཆམས་ཀྱིས་སྒྱུའི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་སྒྱུར་ནས་གཉིས་
ཚིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་འདི་དག་གི་སྒྲ་མང་ཚིག་ལ་སྒྱུར་བ་མི་འཐད་
ཅེས་སྒྲ་བ་ནི་ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ལད་མོ་ཐལ་ཆེས་པའི་གསུང་དུ་སྤྲང་རོ། །འགའ་ཞིག་
གིས་ཐམས་ཅད་དང་། ཀྱན་དང་། མཐའ་དག་སོགས་ཀྱང་ཆམ་དབྱེའི་མང་ཚིག་
ཏུ་འདོད་ཀྱང་མིང་དང་ཆམ་དབྱེ་མ་བྱེད་པར་བྱད་དོ། །

ཆམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་སོགས་པས་ནི་དོན་གྱི་སྒྲ་པ་ཁོ་ན་སྟོན་གྱི་རོ་བོ་ནི་
ཆམ་ཡང་མི་སྟོན་ཏེ། དཔེར་ན། ལུས་པ་ལ། ཞེས་པས་དེའི་བྱ་བ་འཕམ་ཆེད་
དོན་ཆམ་ཇས་གཞན་ལུན་པའི་དོན་དང་། ལུས་པའི་ཞེས་པས་དེ་དང་འབྲེལ་
བའི་དོན་དང་། ལུས་པས་ཞེས་པས་དེའི་བྱེད་པའི་དོན་སྟོན་པས་ཚིག་དེ་དག་
གིས་ལུས་པ་རང་གི་རོ་བོ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་དེའི་སྒྲ་པ་སྟོན་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་ལ་
དོན་ཆམས་ཆམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། ལྟ་ལ་སྒྱུག་
འཆོལ། གཟུགས་ལ་ལྟ། ཤར་དུ་འགོ། ལྟ་བུའི་ལྟ། གཟུགས། ཤར་ཆམས་ནི་སྒྱུག་
འཆོལ་བ་དང་། ལྟ་བ་དང་། འགོ་བ་ཆམས་ཀྱི་བྱ་བ་འཇུག་པའི་ལྟལ་ཡིན་པས་
དེ་དག་ལ་ལས་ཀྱི་ཆམ་དབྱེ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞིབ་མོར་དབྱེད་ན། གཟུགས་
ལ་ལྟ་བར་བྱེད་ལྟ་བུ། གཟུགས་ལ་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྟ་བ་ལ་བྱ་བའི་དོན་དུ་སྟེ་
གཉི་ག་ལ་ཆམ་དབྱེ་གཉིས་པ། འཇུག་ཅིང་བྱི་མ་ལ་གཞུང་འདིར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་
གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལུས་པར་ཚུ་སྒྱུགས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལུས་པ་ལ་བྱ་བ་
སྒྱུགས་པའི་ལྟལ་ཡིན་པས། གཉིས་པའམ་ཚུ་བརྟེན་པའི་ཆ་ནས་གནས་གཞི་སྟེ་

ནམ་དབྱེ་གཉིས་གང་རུང་འཇུག་ཅིང་། རྒྱ་ནི་སྤྲུགས་པར་བྱ་རྒྱུའི་ལས་ཉིད་ཡིན་པས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས་པ་ཁོ་ན་འཇུག་མོད། བྱི་མ་འདི་རིགས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་བོད་སྐད་ལ་མང་ངོ་། །

ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོ་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལྷས་བསྟན། རྩོད་ཀྱིས་སྦྱང་། བདག་གིས་བརྗོད་ལྟ་བུ་སྟེ། བསྟན། སྤྲུག་སྦྱང་། བརྗོད་ནམས་བྱ་བ་ཡིན་པས་དེ་བྱེད་མཁན་ཀྱི་དོན་རྒྱ་རིམ་པར། ལྷ། རྩོད་ཀྱིས་སྦྱང་། བདག་ནམས་ལ་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་བྱེད་པ་པོའི་ཆོག་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེའང་ཞིབ་མོར་དབྱད་ན། བདག་གིས་རིག་སྤྲུགས་ཀྱིས་ཆེ་སྦྱབ་ལྟ་བུར་བདག་དང་རིགས་སྤྲུགས་གཉི་ག་སྦྱར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པས། གཉིས་ཀ་ལ་ནམ་དབྱེ་གསུམ་པ་འཇུག་ཀྱང་། བདག་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ་དང་། རིགས་སྤྲུགས་བྱེད་པོ་ཕལ་པ་ཡིན་པའི་དབྱེ་བ་ཡོད་ཅིང་། ཡང་ན་བདག་བྱེད་པ་པོ་དང་། རིགས་སྤྲུགས་ནི་བྱེད་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རྒྱ་མཚན་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ་པ་འཇུག་པའང་རྒྱ་མཚན་དེས་དོན་དེ་ལྟར་འབྲུབ་པར་བྱེད་པས་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་མཚུངས་པའི་བྱིར་རོ། །

ནམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཆེད་རྒྱ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། ལོ་རྟག་ལ་རྒྱ་འདྲེན། རྩོད་འཚོང་རྒྱ་འགོ། སྦྱང་མོ་ལ་ཟས་སྦྱིན། ལྷ་བྱ། རྒྱ་འདྲེན་པ་དང་། འགོ་བ་དང་། ཟན་སྦྱིན་པ་ནམས་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གང་གི་དོན་ནམ་ཆེད་རྒྱ་བ་བའི་ཡུལ་ལོ་རྟག་ཤོར་འཚོང་། སྦྱང་མོ་ནམས་ལ་བཞི་པ་དགོས་ཆེད་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱ་བའི་དོན་ཀྱི་ཡུལ་དེ་ལ་ཕན་གདགས་པའི་ཆེད་རྒྱ་འཇུག་པའི་ལ་དོན་ནམས་ནི། ནམ་དབྱེ་བཞི་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དཔེར་ན། ཤའི་ཆེད་རྒྱ་སྤྲུགས་གསོད་པར་བྱེད། ལྷ་བྱ་ལ་མཚོན་ན། གསོད་པ་བྱ་བ། སྤྲུགས་ནི་ལས། ཤ་ནི་བྱ་བའི་དོན་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པས་གསོད་པའི་བྱ་བས་ཤ་ཐོབ་པ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱང་མོ་པར་ཟན་སྦྱིན་ཟེར་བ་ལ། སྦྱིན་པ་ནི་བྱ་བ། ཟན་ནི་ལས། སྦྱང་མོ་བྱ་བའི་དོན་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིར་སྦྱིན་པས་སྦྱང་མོ་པ་ལ་ཕན་འདོགས་པ་སོགས་གོ་དགོས་ཤིང་། བར་རྒྱ་ལས་ཀྱི་ཆོག་

མེད་ཀྱང་ཤེད་ཆེད་རྩ་གསོད། སྒྲིབ་མ་ལ་སྒྱིན། སྐྱེས་ཀྱང་བཞི་པའི་དོན་དེ་ཉིད་
 ལས་མི་འདའོ། །འོ་ན་ལེགས་སྒྱུར་ལ་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་དེར་ཕན་འདོགས་པ་མ་
 ཡིན་པར་ཡང་བཞི་པ་འཇུག་པ་མང་རྩ་མཐོང་བ་ཅི་སྒྲུལ་ན། ལེགས་སྒྱུར་ལའང་
 སྒྱུར་བཏང་གི་འཇུག་ཡུལ་འདི་དང་མཐུན་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་མི་མཐུན་པ་ནི།
 མགོ་བོར་དབྱུག་པས་བསྒྱུན་པའི་དོན་ལ། མཉམ་ཀླ་ཡ་དརྩོད་དུ་ཏི། མགོ་བོར་
 དབྱུག་པ་སྒྱིན་ཞེས་དང་། བུམ་པར་ཚུ་བྱུག་པའི་དོན་ལ། ལྷ་རྩ་ཡ་རྩ་ལི་དུ་
 ཏི། བུམ་པར་ཚུ་སྒྱིན། ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡོད་པ་ནི་སྒྱིན་པའི་ཡུལ་ལ་བཞི་པ་འཇུག་
 པ་སྒྱུར་བཏང་པས་འདིར་བསྒྱུན་པ་དང་། རྒྱགས་པ་ལ་སྒྱིན་པའི་སྒྲས་བསྒྱུན་
 པའི་ཆེ་ཆོག་ཅམ་གཙུག་བོར་བྱས་ནས། དེའི་ཡུལ་ལ་བཞི་པ་སྒྱུར་བ་ཡིན་གྱི་སྐབས་
 དེའི་སྒྱིན་པ་དངོས་མ་ཡིན་པ་བཞིན་རྩ་དེའི་ཡུལ་གྱི་རྩམ་དབྱེ་བཞི་པའང་བཞི་པ་
 དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་མ་གཉིས་པ་དང་། བྱི་མ་བདུན་པར་དོན་གྱིས་འཛོལ་
 པ་ལ་བཞི་པ་སྒྱུར་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་བཞིན་རྩ་ན་མས་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་
 ལ་བཞི་པ་འཇུག་པའང་། དོན་ཐོབ་གྱི་བཞི་པའི་འཇུག་ཡུལ་དངོས་མ་ཡིན་ཡང་།
 འཇིག་རྟེན་པའི་ཉེར་སྒྲིབ་ལས་དེ་བཞིན་རྩ་འཇུག་པ་སྟེ། སྐབས་འདིར་མ་ཟད་
 རྩམ་དབྱེ་གཞན་དང་། གཞན་ལའང་འདི་འདྲའི་རིགས་མང་རྩ་འབྱུང་བ་རྩམས་
 རྩམ་དབྱེ་དེ་དངོས་གྱི་དོན་རྩ་མི་འགྱུར་བས་ཅམ་པོ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོད་སྐྱད་
 འདིར་ནི་དམིགས་བསལ་དེ་འདྲ་དབྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས་དོན་འཛོལ་ཉིད་
 གྱི་དབང་རྩ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་གསོད་པའི་ཕྱིར་རྩ་མཚོན་བསྒྱུན།
 ཞེས་པ་ལྷ་བྱར་མཚོན་བསྒྱུན་པས། གསོད་བྱ་ལ་ཕན་གདགས་ཟེར་བའི་དོན་མ་
 ཡིན་གྱི། མཚོན་བསྒྱུན་པའི་བྱ་བས་བྱ་བའི་དོན་གྱི་ཡུལ་གསོད་པ་ལ་ཕན་འདོགས་
 པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་འགའ་ཞིག་གིས་དོན་དང་། ཆེད་དང་།
 ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྐྱེ་རྩམས་རྩམ་དབྱེ་བཞི་པར་བྱས་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་རྩམས་རྩམ་
 དབྱེ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་རྩམ་དབྱེ་ཞུགས་པས།
 དཔེར་ན། ལེགས་སྒྱུར་ལ་དེའི་ཆེད་རྩ་ཞེས་པར། ཏ་རྩ་ཡ། ཞེས་འབྱུང་བའི་
 ཏ་རྩ་ཞེས་དེ་རྩམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ནམ་དབྱེ་ལྷ་པ་འབྱུང་ཁུངས་ལ་འཇུག་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལས་ཆོས། གསེར་
ཁ་ནས་གསེར། རྒྱ་མཚོ་ལས་རྒྱ་བོ་འབྱུང་། བྲག་རི་ནས་ཐབ་རྩུང་། མཛོད་
ནས་འོར་ཁྲངས། ལྷ་བྱ་སྟེ། ཆོས། གསེར། རྒྱ་བོ། ཐབ། འོར་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་
ཁུངས་རིམ་པ་བཞིན། སངས་རྒྱལ། གསེར་ཁ། རྒྱ་མཚོ། བྲག་རི། དཀོར་
མཛོད་ནམས་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ནམ་དབྱེ་ལྷ་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་ལས་
རྩུང་། འཛིག་སྐྱལ་ལས་བབས། ཤར་སྒྲིགས་སུ་འོད་བྱུང་། ལྷ་བྱ་རྩུང་བ་དང་།
བབས་པ་དང་། འོད་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དངོས་རྟ་དང་། སྐྱལ་དང་། ཤར་
ནམས་མ་ཡིན་ཡང་འཕྲལ་དུ་དེ་དང་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཚོན་གྱིས་ནམ་
དབྱེ་ལྷ་པ་སྦྱར་བ་དང་། རུ་བའི་རྟགས་ལས་མེ་ཡོད་པར་རྗེས་སུ་དཔག་གོ། ལྷ་བྱ་
རྒྱ་མཚོན་གྱི་དོན་ལའང་རྟགས་དེ་ལས་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཆོད་མ་སྦྱེ་བས་འབྱུང་
ཁུངས་རྩུར་རྩུང་བའི་ཕྱིར་ལྷ་པ་སྦྱར་བ་དང་། རུད་མེད་ནམས་ལས་སྒོ་བསངས་
མཛོས། ལྷ་བྱ་ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ལོགས་སུ་བཀར་བ་སྟེ་རུད་མེད་ནམས་
ཀྱི་ནང་ནས་སྒོས་ཁྱད་པར་སྟེ་ནས་སྦྱང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྱུང་ཁུངས་དང་འདྲ་
བའི་དོན་གྱི་ལྷ་པ་སྦྱར་བ་སོགས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལེགས་སྦྱར་ལ་ནི་གང་ལས་
འབྲལ་བའི་དོན་ལ་ལྷ་པ་བཤད་ཅིང་དོན་དེས་ལྷ་པའི་འཇུག་ལུལ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཁྱབ་པ་ཡང་བཤད་པ་མཐོང་བས་ཐོད་སྐད་ལའང་ཞིབ་མོར་བརྟགས་ན་འཆད་
ཚུལ་དེ་འབྱོར་པར་སེམས་སོ། །

ནམ་དབྱེ་རྒྱལ་པ་འབྲེལ་བའི་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ནོར། བྱིམ་
ཀྱི་ལྷ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱ། བདག་གི་དོན། ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལྷ་བྱ། འོར་། ལྷ། སྦྱ། དོན།
ཡལ་ག་ནམས་རིམ་བཞིན། རྒྱལ་པོ། བྱིམ། ཆོས། བདག་ ཤིང་ནམས་དང་
འབྲེལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལ་ནམ་དབྱེ་རྒྱལ་པ་འཇུག་ཅིང་འདྲིར་མོང་དུ་
བསྐྱབ་བྱ་ཞེས་གསུངས་པས་ཞིབ་མོར་བརྟགས་ན་རྒྱལ་སྦྱ། ལི། གྱི། གྱི། རམས་
བསྐྱབ་བྱ་འོར་དང་། ལྷ་དང་། སྦྱ་ནམས། བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་། རྟེན་
གནས་བྱིམ་དང་། ཞི་བའི་ཆོས་ནམས་དང་འབྲེལ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་དུ་འགོ་བ་ལྷ་
བྱར་གོ་དགོས་སོ། །འབྲེལ་བའང་བདག་ཉིད་གཅིག་པའི་འབྲེལ་བ་བཞེད་པ།

ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། ཟུ་མཆོའི་ཆུ། གསེར་གྱི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཟུག་པོའི་ཁོར་ལྟ་
བུ། བདག་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་པ། བྱིས་གྱི་ལྟ་ལྟ་བུ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་
འབྲེལ་པ། ཤིང་གི་ཡལ་ག་ལྟ་བུ་ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་པ་སོགས་
ཏུ་མར་འགྱུར་བ་སྟེ་རྟོགས་པར་སྒྲུབ། །

ལ་དོན་རྒྱལ་པོ་རྣམ་དཔེ་བརྟན་པ་གནས་གཞི་ལ་འཇུག་པ་ནི། ཤིང་ལ་བྲ།
 ཁྱིམ་རུ་མི། བུམ་པར་ཆུ། གདན་ལ་འཇུག། ས་ལ་ཉལ། རྒྱབ་རུ་རི་ཡོད། ལྟ་
 བྲ། བྲ། མི། ཆུ། འཇུག། ཉལ། རི་རྣམས་རྟེན་གནས་སམ་གནས་པའི་གཞི་ནི།
 ཤིང་། ཁྱིམ། བུམ་པ། གདན། ས། རྒྱབ་ཕྱོགས་རྣམས་ཡིན་པས་དེ་དག་
 ལ་རྣམ་དཔེ་བརྟན་པ་འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བཞིན་རུ་ཆུ་ལ་ཞུགས། ལྷང་རུ་
 འཇུག། གཡུ་ལ་རུ་མོ་བམོས། གཡུ་ལ་རུ་བསད། ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱང་ཞུགས་པ་
 དང་། འཇུག་བ་དང་། མོ་བམོས་པ་དང་། བསད་པ་རྣམས་ཀྱི་བྲ་བ་དེ་དག་གི་
 རྟེན་རིམ་བཞིན་རུ། ཆུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཡིན་པས་ལ་དོན་གྱི་རྣམ་དཔེ་དེ་
 རྣམས་བརྟན་པའི་དོན་རུ་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། རྣམ་དཔེ་གཉིས་པ་ལས་ཀྱི་དོན་
 མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་སྐྱེས་བུ་གཞན་ཞིག་ལ་མཆུབ་
 མོའི་བརྟན་བརྟན་ནས། མཆུབ་མོའི་ཆེ་འདི་ན་སྤང་པོ་ཆེ་བརྒྱ་ཡོད་དེ་བེར་བ་ལྟ་
 བུ་ལ་མཆུབ་མོའི་ཆེ་དེས་མཆོན་པའི་ཡུལ་ཕྱོགས་དེར་སྤང་པོ་ཆེ་མཐོང་བའི་མིག་
 ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྐྱེན་བྱེད་པའི་ཆ་ནས། རྟེན་དང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་བརྟན་པ་འཇུག་པ་
 དང་། སྤྱིག་པ་ལ་འཇིགས། སིང་གི་ལ་སྐྱག་སོགས་གང་ལས་འཇིགས་པ་འབྱུང་
 བའི་གནས་དེ་ལ་རྣམ་དཔེ་ལྟ་པ་འཇུག་པ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ལུགས་ཡིན་ཡང་། བོད་
 སྤང་ལ་འཇིགས་པ་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་ལམ་རྟེན་རུ་གྱུར་པའི་ཆ་ནས། བརྟན་པ་སྦྱོར་བ་
 དང་། སྐྱག་ལ་རྒྱན་མ་འབྱུང་། ཉི་མ་ཤར་བ་ན་གཉིད་སད། ལྟ་བུ་གནས་
 སྐབས་དེ་དང་དེར་བརྟེན་ནས། དེ་འདྲ་འབྱུང་བས་དངོས་སུ་མ་བཟོད་ཀྱང་དོན་
 མོའི་གྱི་རུས་བཟོད་པ་ལ་བརྟན་པ་སྦྱར་བ་དང་། ཆོས་གསུམ་ལ་ལྟ་མཆོད།
 དཔྱིད་ལ་ཁྲ་བྱུག་གསལ། རྟོན་རུས་སུ་བཅས་མ་བརྟན་ལྟ་བུ། རུས་དངོས་སུ་
 བཟོད་པ་ལ་བརྟན་པ་སྦྱར་བ་སྟེ་འདི་དག་གིས་མཆོན་ནས་འཇུག་ཡུལ་གྱི་བྲ་བ་

ཐ་སྲིད། ཚོག་པ་རྒྱུ་ལ་འཇུག་རྟེན།

[illegible]

བྱེད་མོད། དགོངས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་མཁས་པའི་གསུང་དུ་མ་
མཐོང་ཏེ། སྒྱིར་ལོ་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྲ་ཏ་ཡིན་ཚད་ཐོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་སྤང་
ཡིན་དགོས་པ་དང་། ཐོད་སྐད་ཀྱི་སྤང་ཡིན་ཚད་ནི་སྤྲ་ཏ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱེད་
པ་སྒྲོབ་ཞིག་གིས་ཁས་སྒྲུངས། བྱེད་ཉིད་ཀྱིས་ཁས་སྒྲུངས་པས་ནི་གཞན་ལ་གཞོད་
བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ད་རུང་དམ་བཅའ་དེ་བསྐྱབ་དགོས་ཤིང་བསྐྱབས་ཀྱང་མི་
འགྱུབ་པའི་སྒྱིར་རོ། །ཅིའི་སྒྱིར་ན་སྒྲོན་ཀྱི་ལོ་ལྷ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྲ་ཏ་ཆོག་སྤང་
དུ་སྒྱུར་བའི་དགོངས་པ་ནི། ལེགས་སྒྱུར་གྱི། ཅ། སྤྱ། ཞེ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་
སྤྲ་ཏ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་ཆོག་གི་སྤང་ལ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བས་ཡིན་གྱི་ཐོད་སྐད་ཀྱི་
ཆོག་སྤང་དང་ནི་སྤྲ་ཏ་གཉིས་ཡིན་བྱེད་མཉམ་དུ་དགོངས་པས་དེ་བཞིན་དུ་
བསྐྱར་བ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱིར་ཏེ། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ནི་སྤྲ་ཏ་ལ་ཡོད་པའི་སྐད་དོད་
རྣམས་རིམ་བཞིན་ཐོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བར།

སྤྲ། མཐོ་རིམ། སྤྱི་སྤྱ། མཁོགས་པ།

རྒྱ་རྒྱ། — སྤྲ་པོ། ཀའ་བྱ། — བྱ་བ།

སྤྱི་ཏེ། — བདེ་ལེགས། མི་སྤྱ། — བརྒྱུན།

འཇུགས། — མཐོན་པོ། ལྷ་བ་རྣམས་ཐོད་སྐད་ཀྱི་ཆོག་སྤང་མ་ཡིན་པ་དང་།
ཐོད་ཀྱི་སྐད་ལ་ཆོག་སྤང་དུ་འང་། བཟང་ཆོག་པའི་རྣམ་དབྱེའི་སྒྲིན་གྱི་ལ་ན་ལྷ་བ་
ཡོད་ཀྱང་། ལེགས་སྒྱུར་ལ་དེའི་དོད། སྤྱ། ལྷ་སྤྱ། ལྷ་སྤྱ། ལྷ་བ་རྣམས་རྣམ་
དབྱེའི་སྒྲིན་གྱི་རྗེས་ཅམ་ལས་ནི་སྤྲ་ཏ་མ་ཡིན་པའི་སྒྱིར་རོ། །སྒྱིར་ཡང་ནི་སྤྲ་ཏ་
ཞེས་པ་སྤྱ་ཐད་སྒྲོག་དུ་བསྐྱར་ན། དེས་ཆོག་ཅེས་བྱ་ཞིང་དེས་པའི་དོན་ཡང་ནི་
སྤྲ་ཏ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཉགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་། རྣམ་དབྱེའི་རྣམ་
འགྱུར་ཕལ་ཆེར་མེད་པས་སྒྲིའི་གཟུགས་དེས་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་དེ་དག་ལ་མིང་
གི་རྣམ་གྲངས་གཞན་མི་ཟད་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ལ། ཐོད་ཀྱི་ཆོག་སྤང་ཅེས་བཏགས་
པ་ནི་ཆོག་གི་བར་བར་དུ། མཚམས་སྒྱིར་བའི་སྤང་དུ་འབྱུང་བ་ཤས་ཆེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་གྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱ་བས་མིང་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡང་མཚུངས་པ་མ་ཡིན་

མོ། །དེས་ན་བྱེ་རྟོགས་སུ་བོད་བར་ཉིད་གྱི་དབང་རུ་བྱ་ནས་སྐབས་སྐབས་ནས་
ཆོག་གི་ཕྱད་རུ་འབྱུང་བ་ཞེས་མདོར་བརྟན་ནས་འཕྱད་རུ་འབྱུང་བ་ནམས་བཞི་དེ་
པ་ལ་ནི་སྤྱ་ཏེ་མ་ཡིན་པ་འགའ་ཞིག་མཐོང་བ་ལ་སྒྲོན་རུ་སྒྲོ་བ་ནི་ཡ་ཆའོ། །

དེ་བཞིན་རུ་སྐྱེ་སྒོ་ཙམ་འགྲུ་གང་ལ་ཞེས་པ་བསྐྱུས་པས་གཤམ་དང་། ཅི་ཞིག་
 བ་ཞེས་པ་སྟེ་ནས་བསྐྱུར་ནས་སྐྱུར་བས། གཤམ་ཏེ་ན་ཞེས་བྱས་པར་བཤད་པ་སྐྱེ་
 འབྱེན་པའང་ལེགས་བཤད་ཡིན་མིན་བརྟག་དགོས་ཏེ། གཤམ་ཏེ་ཞེས་པ་དེའི་
 སྐད་དོད་ཡ་དི་དང་དེས་པར་སྐྱུར་དགོས་ན། ཡ་དི་ཞེས་པ་ཡ་ཏ་ལ་རུས་
 བརྗོད་པའི་དོན་རུ། རྣམ་དབྱེ་བརྟན་པའི་དི་བྱིན་ནས་ཆོག་སྤྱད་བྱི་ལུགས་སུ་
 བསྐྱབས་ཤིང་། ཆོག་སྤྱད་རུ་བྱུར་པ་ཏ་དི་དང་ཏ་ནི་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་བོད་
 སྐད་གང་ལ་ཞེ་འཇ། གང་ཆོ་ཞེས་པར་འགྱུར་བས་སྐྱེ་སྒོའི་འཆད་ཚུལ་དེ་སྤྱུགས་
 གཅིག་ནས་འགྲིག་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བས་ཡ་དེའི་མཐའ་དེ་སྐབ་ཚུལ་ཅི་ཡིན་
 མ་མཐུན་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དེ་ག་མཆོང་ཆེ་བར་དོགས་སོ། །ཡང་ལེགས་སྐྱུར་ལ་
 རྣམ་དབྱེའི་རྒྱུན་དང་། ཅི་སྤྱ་ཏ་མི་མཆོངས་པ་སྤྱུགས་མད་ཀྱང་བོད་སྐད་གཞིར་
 གཞག་གི་རྣམ་དབྱེའི་རྒྱུན་ལ་ཆོག་སྤྱད་རུ་བརྗོད་པ་མི་འགལ་ཏེ་རྒྱུན་དེ་དག་ཆོག་
 བཅ་ཚུན་མཆོངས་སྐྱུར་པའི་སྤྱད་བྱི་དོན་ལས་མི་འདའ་བའི་སྤྱིར་རོ། །

རྒྱལ་དབུ་ཆེན་ཅམ་དང་ཆོག་སྤང་མིང་རམ་ཆོག་ཡིན་པས་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་
 སྤྱིད་ཀྱང་གང་སྒྲོས་སྒྲོར་ཡུལ་གཞན་མེད་པར། རང་ཉིད་གཅིག་ཕུ་བརྗོད་ན་དོན་
 མི་གསལ་བའི་སྤང་རྒྱུ་། དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱང་ཆེན་ཅམ་ཡིན་གྱི་མིང་ཆོག་གང་ཡང་མ་
 ཡིན་ནོ། །འོན་ལེགས་སྐུར་གྱི་ཅ་དང་ཅེ་ཏྲ་བསྐུར་བའི་དང་དང་ན་ཏྲ་བུའམ་
 ཆེན་ཏུ་འདོད་དགོས་པས་ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ་རྣམ་ན་གོང་སྒྲོས་ཏྲ་སྤྱང་གཉིས་དོན་
 ཐོག་ཏུ་དབབ་ཏུས་མཚུངས་ཕྱིན་ཆེན་དང་། མིང་སོགས་ཡིན་མཉམ་དགོས་པར་
 བསམས་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ཐལ་ཆེས་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་རྒྱལ་ཆ། ཞེས་པར་
 ལྷ་ར་སྤྱིད་མེད་དང་། ལྷ་ཡ་ན་ཆ་གྱི་ཆེན་དོན་ཕྱར་བསྐུར་བ་ན་བོད་སྤྱང་
 ཏུ་བྱ་ཞེས་པ་མིང་ཡིན་གྱི་ཆེན་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་རྒྱལ་ཞེས་པར་ལྷ་ར་

ཀུན་དང་། རྒྱལ་ཡེ་དོན་པན་པར་བསྐྱར་བ་ན་པན་པ་རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་སོགས་
མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་སྐྱར་གྱི་ལྷགས་ལའང་ལྷ་དང་ཏ་བྱ་དང་།
ཏུ་མུན་ལ་སོགས་པ་རྒྱུན་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེའི་མཐའ་ནི་སྤྱ་ཏ་འང་ཡིན་པས་རྒྱུན་
དང་ནི་སྤྱ་ཏ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགལ་བར་བསམ་ནའང་མི་རུང་ངོ་། །ཡང་སྐད་
དོད་ལ་རྣམ་དབྱེ་དབྱེ་བར་མི་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། གང་ཅི་དེ་སོགས་
ཆོག་པུད་མིན་ཞེས་གསུངས་པའང་། བྱེ་བྲག་མ་མེད་པའི་གསུངས་ཏེ་དེ་དག་གི་
སྐད་དོད་ལ་ཏ་ཏུ་ཏ་ཏུ་སོགས་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ། ནི་སྤྱ་
ཏ་ཡིན་པ་འཆི་མེད་མཛོད་སོགས་སུ། གསལ་ཞིང་སངས་རྒྱ་མཐོ་སྐབས་སུ་ནི་སྤྱ་ཏ་
མ་ཡིན་པའང་སྒྲ་གཞུང་རྣམས་སུ་གསལ་བས་དེ་དག་མ་མེད་པར་སྒྲིམ་ཡོར་གྱིས་
གཞན་ལ་ཆོལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འཆི་མེད་མཛོད་སོགས་གཟིགས་
པའི་ཞལ་བུད་ཀྱང་དེ་ཅུ་ཏུ་བས་སོ། །ཡང་དོན་དམ་པར་དབྱེར་མེད་ན་ཞེས་
པ་ལྟ་བུའི་ན་དེ་ལ་དོན་འཆད་པའི་རྒྱས་པ་མེད་པར་བཤད་འདུག་པ། ཕྱི་ཆོག་
མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ནའི་སྒྲ་དེ་ལ་མེད་ན། དོན་དམ་ཏུ་དབྱེར་མེད་
ཅེས་ཆོག་སྒྲ་མ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དབྱེར་ཡོད་ཅེས་ཆོག་ཕྱི་མ་དག་སོ་སོའི་ངོ་བོ་
བཟོད་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེ་གཉིས་ལ་མི་མཐུན་པར་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་དེ་བས་
ཀྱང་མེད་ངོ་། །

གཞན་ཡང་མི་འཐད་པ་ཏུ་མ་ཞིག་སྤང་ཡང་དགག་པའི་སྒྲིམ་པ་མ་བྱས་ལ།
སྒྲ་སྒྲིམ་ཆ་འགྲེལ་དང་། སྒྲ་བ་ཀུན་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཆ་འགྲེལ་འདི་
རྣམས་ལའང་མི་འཐད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། མཁས་པ་གཞན་གྱིས་གནོད་བྱེད་
བཟོད་པ་གནད་ཏུ་སོང་བའང་མང་བར་སྤང་བས། འཕགས་ལུལ་མཁས་པའི་
ལེགས་བཤད་ནི་མིན་པར་ངེས་མོད། འོན་ཀྱང་སྤམ་རྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་འགའ་ཞིག་
དྲངས་པ་སོགས་གཞུང་འདིའི་དོན་དང་། སྐབས་འགར་མཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་
མང་དག་ཀྱང་འདུག་པས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འདོར་བྱ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱར་སྒྲོང་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།
- ༢ མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་ཡིན་ན་རྟགས་མཚན་པ་འདྲེན་པ་ཡིན་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༣ རྟགས་མཚན་པ་འདྲེན་པ་དང་བཅོམ་བཤེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྐོར་འདྲེན་པ་འགའ་བྱིས།
- ༤ དཀོན་པ་ཅིག་དང་། དཀོན་མཆོག་གཉིས་གཟུགས་འགྱུར་བའི་གོ་རིམ་དང་དགོས་པ་བྱིས།
- ༥ གྲུང་ཀོར། སྒྲོང་ཀོར། པད་ཀོར་སྟགས་ལ་ས་མགོ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་བྱིས།
- ༦ མིང་མཐའ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱིས་ནི། དེ་ཉིད་རང་གི་སྒྲུ་མཐུན་པའི། ཞེས་པའི་དོན་རིམ་ལྟར་འགྲེལ།
- ༧ རྣམ་དབྱེ་སྐོར་སྒྲོན་པའི་སྤང་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཀྱི་འཇུག་ཚུལ་རྗེས་འཇུག་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱར་དགོས་པས་ཞེ་ཁྱབ།
- ༨ མཐར་སྐྱར་འོག་མའི་མིང་དོན་ལ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་བྱིས།
- ༩ སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་རྣམ་དབྱེའི་དབུ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་སྒྲིལ་བྱུང་ཁྱེད་ཀྱི་གང་ཡིན།
- ༡༠ སྒྲོང་མོ་པ་ལ་སྒྱུན། ཞེས་པའི་སྒྲོང་མོ་དེའི་འགྲེལ་བཤད་རིམ་ལྟར་གནང་འདུག
- ༡༡ རོ་བོའི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་ལ་གྲངས་དུ་ཡོད།
- ༡༢ རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོན་ནས་དབྱེ་བའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་ལ་གྲངས་དུ་འདུག
- ༡༣ སྤང་ཡིན་ན་ཡི་གེ་ཆོག་བར་གཅིག་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་ཁྱབ།

སྒྲིབ་ཆེན་བཙུན་པ།
རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པ་བཤད་པ།

ལ་བཙན་དང་མོ། རྗེས་འཇུག་གི་དགོས་པ་དངོས་བཤད་པ།

ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པར་བྱེད་ཅི་ན། །
ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱུང་ཟླ། །
མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཆོག་ཕྱུང་ནས། །
ཆོག་གི་དོན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད། །

ཅེས་པར། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་བརྩ་པོ་དེ་རྣམས་
དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་རུ་འཇུག་པར་བྱེད་ཅི་ན། སྟོན་འཇུག་ཡོད་མེད་གང་ཡང་རུང་
བའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་གཅིག་གམ་གཉིས་སམ་རུ་མ་འདུས་པ་ཡིན་ཡང་རུང་རྗེས་
འཇུག་ཡི་གེ་གང་རུང་ཞིག་མ་ཞུགས་པར་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་རུ་གྲུབ་པ་
མི་སྲིད་པས་ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། མིང་གཅིག་
གམ་གཉིས་སམ་རུ་མ་སྟེལ་རུ་བྱིན་ཀྱང་། མཆོམས་སྦྱར་བར་བྱེད་པའམ་དོན་
གསལ་བར་བྱེད་པའི་རྣམ་དབྱེ་དང་། ཆོག་སྤང་སོགས་པལ་ཆེར་རྗེས་འཇུག་
ལས་བྱུང་ཞིང་། རྗེས་འཇུག་ལ་སྟོས་པ་དེ་རྣམས་མ་ཞུགས་ན་དོན་གྱི་བྱུང་པར་
བརྗོད་པའི་ཆོག་རུ་འགྲུབ་པ་མི་སྲིད་པས། མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཆོག་དབྱུང་པའི་
ཕྱིར་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོག་གིས་འཇིག་རྟེན་རུ་དོན་རྣམས་རྗོད་པར་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་དོན་མཆོན་པའི་བརྗོད་པ་རི་སྟེད་པའང་། རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་
འཇུག་པའི་དགོས་པར་གྲུབ་པོ་ཞེས་སོ། །སྐབས་འདིར་མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་
གསུམ་པོ་རི་ལྟར་དབྱེ་བའི་ཚུལ་ནི། སྤྱ་ཀ་ར་ཆའི་ཕྱགས་ལ་རྣམ་དབྱེའི་མཐའ་
ཅན་ནི་ཆོག་གོ། རྣམ་དབྱེ་མེད་པ་ནི་མིང་ངོ་། ཞེས་འབྱུང་ཡང་། བོད་སྐད་
ལ་རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གཅིག་ཆོག་མིང་ཅམ་ལས་ལོགས་སུ་དབྱེར་མེད་ཅིང་།

དག་དང་མཐའ་མཆོག་གི་སྒྲིབ་ཀྱིས་གཉིས་ཆོག་དང་། མང་ཆོག་མཆོག་ཡང་ད་རུང་དེ་
 དག་གི་མཐའ་མཆོག་དེ་ལྟར་གཞན་འདྲུག་པ་སོགས་ཀྱི་མཐའ་མཆོག་དེ་ལྟར་སྒྲིབ་དུ་མི་
 རུང་བ་དང་། ཆོས་མངོན་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཡི་གེ་དུ་མ་འདྲུག་པ་ལས་མིང་།
 མིང་དུ་མ་འདྲུག་པ་ལས་ཆོག་ཅེས་གསུངས་པ་འདྲ་། སྒྲིབ་བཏང་རགས་པ་ཅམ་
 ཡིན་པས་འདིར་སྒྲིབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་མི་འབྱོར་པས། སྒྲིབ་པས་འདིར་ནི་བོད་
 སྒྲིབ་གཞིར་གཞན་གིས། གང་ཞིག་ཡི་གེ་གཉིས་སམ་མང་པོ་འདྲུག་པ་འདྲ་རུང་
 འོན་ཀྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲིབ་ནི་མིང་ཡིན་ཞིང་། མིང་དེ་ཉིད་མཐའ་མཆོག་
 སྒྲིབ་གང་རུང་དང་ལྟན་པས་དོན་གྱི་བྱུང་པར་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མཐའ་མཆོག་
 དང་། ཆོག་མང་པོ་སྒྲིབ་ནས་དོན་དང་ལྟན་པའི་དག་གི་སྒྲིབ་བར་གྲུབ་པ་ནི་
 བརྒྱུད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་འདྲ་བསྒྲིབ་བཅས་འདི་ཡི་ལུགས་ཀྱིས་དབྱེད་པ་ཡིག་སྒྲིབ་
 ལུགས་མི་བཞེད་པས་དེ་ལྟར་ཡི་གེ་གཉིས་ཡིན་ཡང་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟར་རྒྱུ་
 འདྲུག་དངོས་སུ་མིང་གྲང་དོན་གྱིས་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་ཡི་གེ་གཉིས་སུ་འབྱུར་བ་
 དེ་ལྟར་ཡི་གེ་གཉིས་ཆོགས་པའི་མིང་གི་མཆོག་གཞི་དང་། དེ་བཞིན་དུ་
 དཔལ་། དགའ་། སྒྲིབ་པ་། བསོད་ནམས་ལྟར་རིམ་བཞིན་ཡི་གེ་གསུམ་། བཞི་
 ལྟ་། དུག་འདྲུག་པའི་མིང་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཡི་གེ་དེ་ལས་མང་བ་འདྲུག་
 པའི་མིང་མཐའ་མཆོག་གྲང་མཆོག་པར་བྱའོ། །ཡང་། སྒྲིབ་ལྟར་ཆོག་མོ། རྩོམ་འདྲིན་
 དབང་། སྒྲིབ་མིང་སྒྲིབ་ལྟར་མཐའ་མཆོག་གཉིས་སམ་མང་པོ་བསྒྲིབ་ནས་མིང་
 གཉིས་དུ་བྱས་པ་སྒྲིབ་། དོན་གྱི་བྱུང་པར་དེ་དག་དང་ལྟན་པའི་མིང་ཅན་དེའི་ངོ་
 བོ་ཅམ་བརྒྱུད་པའི་སྒྲིབ་མིང་ལས་མི་འདའོ། །འདི་འདྲ་ཕལ་ཆེར་ལ་བར་གྱི་མཐའ་
 དབྱེད་དང་སྒྲིབ་མཐའ་མཆོག་པ་མང་ཡང་མ་བསྒྲིབ་པ་འདྲ་། དེ་བཞིན་གསལ་པ་
 ཀྱང་དུ་བཟང་པོ། འཁོར་ལོའི་དབང་སྒྲིབ་ལྟར་ཅི་རིགས་པར་འབྱུང་བས་དེ་
 འདྲ་མཐའ་མཆོག་ལ་སྒྲིབ་དང་མཐའ་མཆོག་དབྱེད་པས་ཆོག་དུ་འབྱུང་བར་མི་བྱ་སྒྲིབ་། སྒྲིབ་
 ལྟར་ནས་མིང་ཅན་དེའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྒྲིབ་པས་མིང་ཉིད་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་ཏེ།
 དཔེར་ན། ལེགས་སྒྲིབ་ལ། ཀེ་ཤ་ཞེས་པ་མགོར་ཉལ་ཏེ་མིང་དེའི་ནང་ན་དོན་
 གྱི་བྱུང་པར་སྒྲིབ་པའི་ཆོག་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིབ་ལྟར་སྒྲིབ་ཏེ་ངོ་བོ་ཅམ་

ཞིག་ལས་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར་མིང་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་ལྟ་མོ་དང་སྒྲིན་སྒྲིས་ལྟ་བུ་ནི་ལེགས་སྒྱུར་ལ་མིང་གཅིག་ཉིད་ལ་མོ་རྟགས་
དང་། སུ་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱུན་སྟགས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་བོད་སྐད་ལ་དེ་འདྲའི་
རྒྱུན་མེད་པས་མིང་གཉིས་བསྒྱུས་པ་ཡིན་ཞིང་། བདེ་བ་ཅན་ལྟ་བུ་སྤང་གི་མཐའ་
ཡིན་ཡང་ཞིང་ཁམས་ཀྱི་མིང་རུ་བྱེད་པའི་ཆོ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་ཆ་ནས་མིང་
ཡིན་ཞིང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཅུ་མ་བཟོད་རྒྱ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་བྱད་པར་སྟོན་
བྱེད་ཡིན་པས་ཆོག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་རུ་
འཕྲད་ནམས་ལའང་། ཀང་། དེ། འདི། ལྟ་བུ་ནམས་ལ་མིང་ཅུ་དང་། ཀང་
དག ཀང་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུ། འོན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན། ལྟ་བུ་ནམས་ཆོག་དང་། ཀ། ལ།
སྟེ། ལྟ་བུ་ནམས་མིང་ཆོག་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་གོ་དགོས་ཤིང་། རྣམ་དབྱེ་
གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཉིས་དང་མང་པོའི་ཆོག་སྤང་དང་།
བོད་པའི་སྐྱ་སྟགས་སྒྱུར་བ་ནམས་ནི་ཆོག་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྤང་ཅུ་མ་གྱིས་
ཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནམས་ཀྱི་མཐའ་ནི། སྒྲར་ཡང་སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ་ཅི་རིགས་པར་
འཇུག་པ་ཡོད་ལ་རྣམ་དབྱེས་ཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ནམས་ཀྱི་མཐའ་ནི། སྒྲར་རྣམ་དབྱེ་
འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་འཕྲད་འགའ་ཞིག་འཇུག་པ་ཡོད་དེ། དཔེར་ན། དེ་ཡིས་
ཀྱང་། བྱོད་ཀྱི་ནི་ལྟ་བུ་ནམས་སོ། །ཆོག་བསྒྱུས་ནས་མིང་རུ་གྱུར་པ་དེ་ནམས་
ཀྱི་མཐའ་ཡང་སྤང་དམ་རྣམ་དབྱེ་སྒྱུར་བས། དོན་གྱི་བྱད་པར་སྟོན་པར་བྱེད་ན་
ཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་སྟགས་ཞིབ་མོའི་སྒྲིས་དབྱེད་པར་བྱ་སྟེ་བྱད་པར་མཐའ་དག་ནི་
འདྲིར་འབྲི་བར་མ་ཡོངས་སོ། །ཞིས་གསུངས་སོ། །

༡ སྤང་དང་མིང་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དེ། (1) སྤང་ཡིན་ལ་
མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། སྒྲར་རུ་སྟགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱད་པ་གང་ཡང་
མི་སྟོན་པའི་སྤང་རྒྱུད་ནམས་སོ། (2) མིང་ཡིན་ལ་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཀ།
གཡག ཁི་ལོ། རྩ་བོ་ལྟ་བུ། (3) མིང་དང་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཀང་།
དེ། འདི་ལྟ་བུ་ནམས་སོ། (4) མིང་དང་སྤང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི།
དབྱངས་བཞི་ལྟ་བུའོ། །

༡ སྤང་དང་ཚིག་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དེ། (1) སྤང་ཡིན་ལ་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། སྤང་རྩ་རྩ་སོགས་ལྟ་བུ། (2) ཚིག་ཡིན་ལ་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། གངས་རིའི་དཀར་པོ། ཁ་བའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ། (3) ཚིག་དང་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། གང་དག །འོན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ལྟ་བུ། (4) ཚིག་དང་སྤང་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཏ། གཡག །ཁང་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་། བཟོད་པ་ཞེས་བྱ་བའང་། སྤྱིར་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་གང་ཡང་རུང་དག་གིས་བཟོད་པས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱིར་རྩ་རྩ་ཡང་། སྤྱན་དག་གི་གཞུང་རྩ་བཟོད་པ་དང་གཏམ་གཉིས་རིགས་གཅིག་པར་བཤད་པ་བཞིན་མིང་ཚིག་བཟོད་པ་གསུམ་རྩ་དབྱེ་བའི་བཟོད་པ་ནི་ཚིག་རྩ་མ་འདུས་པའི་དག་གི་སྤང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་མིང་གཞན་གཏམ་ཞེས་གྱུར་བྱ་ཏེ། བསྐྱོད་དཀར་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་པར་མཛེས་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པ་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཆུན་རྩ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ཐད་ཀྱི་ཞུལ་འབྲེལ་པར་གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི། སྤང་དང་སྤྱང་། མིང་དང་མཚན་མ། བད་དང་ཐ་སྤྱང་། ཚིག་དང་དོན་ཏེ་ཡི་གེ་འདུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་ཞིག་འབྲུང་བ་ཕལ་ཆེར་ལེགས་བཤད་རྩ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་སྤྱང་བྱུར་ཆག་རྩ་མཛད་པ་ཅུང་མི་ལེགས་ཏེ། སྤྱང་རིགས་བཞི་ནི་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་ནས་བཞག་ལ། སྤྱན་དག་མེ་ལོང་རྩ། བསྐྱན་བཅོས་རྣམས་ལ་ལེགས་སྤྱིར་ལས། གཞན་པ་བྱུར་ཆག་ཉིད་རྩ་བཟོད། ཅེས་འབྲུང་བའང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་དབང་རྩ་བྱས་པའི་སྤྱིར། གོ་ཁྲ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱང་རྣམས་ནི། ཏཱ་མ་ལ་རྩ་མི་དང་། ཨ་ཏྱ་ལ་ཨ་གིན་དང་། རཱ་ལ་ར་ཏན་ལྟ་བུ་ལེགས་སྤྱིར་བྱུར་ཉམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གར་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་བ་ལང་རྗེ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱང་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱི་སྤྱང་དེ་རྣམས་ཉིད་ལས། བྱུར་ཉམས་པར་འདོན་པ་ཅུ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཤ་བའི་སྤྱང་ཅེས་པའང་རྒྱུས་གར་གྱི་བསྐྱན་བཅོས་སུ་འབྲུང་ཏེ། ཨྱར་ལྷ་པོ་ཞེས་པར། ཨྱུ་ཨྱུ་དང་། ཡ་བྱེ་བྱེ་ཞེས་པར། ར་ཨི་ཨི་དྲོ་དང་། ཀྱ་ལ་ཕྱ་རྩོ་ཞེས་པར། ཀྱ་ལ་ཕྱ་རྩོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལེགས་སྤྱིར་བྱུར་ཤིན་རྩ་

ཉམས་པ་ཅམ་ཡིན་པས། སྐད་རིགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལེགས་སྒྱར་ལས་བྱུར་
ཆག་པ་ཉིད་རྟེན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ལེགས་སྒྱར་ལས་གཞན་པའི་སྐད་ཐམས་ཅད་
བྱུར་ཆག་རྟེན་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། བོད་དང་རྒྱ་ནག་སྐད་ལྟའི་སྐད་ནམས་ནི་ལེགས་
སྒྱར་གྱི་བྱུར་ཆག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུར་ཆག་རྟེན་འཛིག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅིའང་
མེད་དོ། །

འོན་ཀྱང་བོད་དང་རྒྱ་ནག་སོགས་ཀྱི་ཡུལ་དབུས་པའི་སྐད་བསྟན་བཅོས་སྒྲ་
གྲགས་པ་ནམས་ལ་སྟོས་ནས། སོ་སོའི་མཐའ་འཁོབ་པའི་སྐད་སོགས་དེ་ལས་མ་
དག་པར་འདོན་པ་ནམས་ཡུལ་དེ་དང་། དེའི་བྱུར་ཆག་གི་སྐད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲ་ན་
ནི་འོས་ཅམ་མོ། །དེས་ན་བོད་སྐད་རྒྱ་གར་གྱི་སྐད་རིགས་བཞིའི་ཁོངས་སྒྲ་མི་
ཚུད་པས་སྐད་རིགས་དེ་བཞི་ལས། འདི་ཡིན་ཞེས་ངོས་བཟུང་མི་དགོས་ཀྱང་བྱུང་
མཐུན་སྒྱུར་ན། རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ཡིན་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ་སྒྲ་གྱི་ཏ་ཞེས་པ་ཕལ་པ་
ལ་འཇུག་པས། རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་འཁོར་ཆེན་མོར་གྲགས་པའི་ཕལ་སྐད་བཞིན་རྟེ།
བོད་ཡུལ་གྱི་ཕལ་སྐད་དམ་རང་བཞིན་གྱི་སྐད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་། མིང་གི་སྐབས་སྒྲ་བརྒྱ་སྟོད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ནམ་དབྱེའི་མཐའ་ཅན་
ཞེས་བྱུང་ཡང་ཡིག་ནོར་རྟེན་གོར་མ་ཆག་སྟེ། ཁོང་སྐད་ལྟའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་
ཅམ་གྱི་འབྲུལ་པ་ག་ལ་འབྱུང་། ཞེས་ལྟའི་གསུང་གི་རྗེས་སྒྲིམ་མཛད་པར་སྒྲིམ་
མཁན་ཕྱིས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་ཅིག་གིས་ནི། དེ་ཅམ་ལའང་རྟོག་དཔྱད་མ་ཞུགས་པར་
ཆོག་དེ་ཉིད་བཤུས་ཤིང་། མིང་གི་ངོས་ཆོག་རྒྱ་མཐི་སྒྲ་ལས་བྱུངས་ཏེ་ལེགས་པར་
བཤད་པ་མ་རྟོགས་ནས་གཞན་རྟེན་བྱུངས་པ་དང་། སྒྲ་བར་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
བདག་ཉིད་ཅེས་པའི་འབྲུ་དོན་མ་གོ་བར་སྒྲ་བར་བྱེད་པའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅེས་འདོན་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཀྱི་དོན་ལ་འགལ་བ་མང་པོ་སྒྲིམ་པ་སོགས་རྗེས་
སྒྲིམ་བྱེད་ཕྱིན། རྗེས་སྒྲིམ་གྱུར་མོ་ལུགས་དེ་ལེགས་པ་ལ་དེའང་མིན་པའི་མཁས་
ཁྱེད་འདོད་པས་རྗེས་སྒྲིམ་གྱུར་མ་འཁྱོར་བ་དེར་གདའོ། །ཞེས་སོ། །

འདིར་མིང་ཆོག་བརྒྱད་པ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟུས་ནས་བཤད་ན།
ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པ་མིང་གི་མཚན་

ཉིད། མིང་དང་ཕྱད་སྟགས་འདུས་པའི་དོན་གྱི་བྱད་པ་སྟོན་པ་ཆོག་གི་མཆན་
 ཉིད། ཆོག་རྩ་མ་འདུས་པའི་དག་གི་སྒྱུར་བ་བཟོད་པའི་མཆན་ཉིད། ཅེས་
 འཛིག་རིགས་པར་སེམས། །

མིང་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པས་ཞི་
 བྱ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ཀུན་རྩ་བཟང་པོ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ། དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམས་ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེ་ལྡན་པའི་མིང་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 མིང་མང་པོ་འདུས་པའི་ཆོག་གྲུབ་ཡིན་ན་མིང་ཆོག་བཟོད་པ་གསུམ་རྩ་དབྱེ་བའི་
 མིང་རྒྱུད་མ་ཡིན་པས་ཞི་བྱ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། སྒྱུ་འཕུལ་ཆེན་མོ། རྡོ་རྗེ་
 འཛིན་དབང་། སྟེང་མེད་བྱ་རྣམས་མིང་མང་རྩ་འདུས་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། དོན་
 གྱི་བྱད་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་མིང་ཅན་དེའི་ངོ་པོ་ཅམ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་མིང་
 རྒྱུད་ཡིན་ནོ།།དེས་ན་མིང་ཆོག་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དེ།

- (1) མིང་ཡིན་ལ་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཀ་བ། ལུ་མ་པ། རྡོ་མོ་སྤང་མ་ལྟ་བུ།
- (2) ཆོག་ཡིན་ལ་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། གངས་རིའི་དཀར་མདངས། རྩ་རིའི་
 གཡང་གཟར། འབྲོག་པའི་རྩ་ཐང་ལྟ་བུ། (3) མིང་ཆོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་
 ནི། བདེ་བ་ཅན། འབྱོར་པ་ཅན། ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ལྟ་བུ། (4) གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཀ་དང་ག་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་ངོ་པོ་མི་སྟོན་
 ཡི་གེ་རྒྱུད་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་
 ཅིག །ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་རྣམས་སོ། །གཞན་ཡང་མིང་རྒྱུད་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་
 གྱི་ངོ་པོ་གཞན་རྩ་འགྱུར་བ་མེད་པས་ཞི་བྱ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ལོངས་སྒྱུད་
 དང་། ལམ་ལས། སྒོ་སྒྱུང་ལ་སྟགས་པའི་ཐ་སྟངས་དེ་དག་སྟོག་ཚུལ་གྱི་དབང་
 གིས་མིང་རྒྱུད་དང་། ལས་ཆོག་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཆོག་བར་དང་
 པོར་སྒྲིག་གདངས་ལྷི་བ་དང་ཐ་མ་ཡང་བར་སྟོག་ཆོ་ལས་ཆོག་དང་། ཆོག་བར་
 ཐོག་མ་སྒྲིག་གདངས་ཡང་བར་སྟོག་ཅིང་ཐ་མ་ལྷི་བར་སྟོག་ཆོ་མིང་རྒྱུད་རྩ་འགྱུར་
 བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

སྒྲིབ་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་མིང་རྒྱུད་དང་ལས་ཚོགས་ཐ་དད་པར་
འགྱུར་བའི་རིགས་ཀྱི་རེའུ་མིག་

ཐ་སྟད།	སྒྲིབ་སྟངས།	རྩི་པོ།	ནང་དོན།
ཡོངས་ སྒྱུད།	ཡོངས་སྒྱུད།	མིང་རྒྱུད།	ནོར་རྗེས་སྒྱུའི་མིང་།
	ཡོངས་སྒྱུད།	ལས་ཚོགས་	འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡོངས་སྒྱུད་པ།
ལམ་ལས།	ལམ་ལས།	མིང་རྒྱུད།	ལམ་བཟོ་མཁན་གང་ཟག་གི་མིང་།
	ལམ་ལས།	ལས་ཚོགས་	འགྲོ་ལམ་གསར་བཟོ་དང་སྟོང་བཅོས་བྱ་བ།
སྟག་ གསལ།	སྟག་གསལ།	མིང་རྒྱུད།	སྟག་གསལ་མཁན་གང་ཟག་གི་མིང་།
	སྟག་གསལ།	ལས་ཚོགས་	སེམས་ཅན་སྟག་གསལ་པའི་བྱ་བའི་དོན།
ར་སྒྲོད།	ར་སྒྲོད།	མིང་རྒྱུད།	བདེན་དོན་གྱི་མིང་།
	ར་སྒྲོད།	ལས་ཚོགས་	བདེན་པ་ཡིན་མིན་དཔང་རྟགས་སྟོན་པ།
སྒྲོ་སྒྱུད།	སྒྲོ་སྒྱུད།	མིང་རྒྱུད།	སྒྲོ་སྒྱུད་མཁན་གང་ཟག་གི་མིང་།
	སྒྲོ་སྒྱུད།	ལས་ཚོགས་	ལས་སྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོ་སྒྱུད་བའི་བྱ་བའི་དོན།
ཤ་ཟ།	ཤ་ཟ།	མིང་རྒྱུད།	མི་མ་ཡིན་པའི་འདྲི་རིགས་ཀྱི་མིང་།
	ཤ་ཟ།	ལས་ཚོགས་	ཤ་རིགས་ཟ་བའི་བྱ་བའི་དོན།
ཁ་བཤད།	ཁ་བཤད།	མིང་རྒྱུད།	ཁ་བཤད་ཚུ་ཡི་སྒྲ་བ་ལྟ་བུ་མིང་ཡིན།
	ཁ་བཤད།	ལས་ཚོགས་	ལབ་སྟོང་ངམ་བསྟོ་སྟོང་བྱེད་པའི་དོན།
ཁ་སྟོགས།	ཁ་སྟོགས།	མིང་རྒྱུད།	སྟོགས་གང་གི་མིང་།
	ཁ་སྟོགས།	ལས་ཚོགས་	གང་ཟག་གི་བསམ་སྟོའི་རྣམ་པ་འགྱུར།
གཙོད་པ།	གཙོད་པ།	མིང་རྒྱུད།	གཙོད་འདོན་མཁན་ཟག་གི་མིང་།
	གཙོད་པ།	ལས་ཚོགས་	མིང་སྟོགས་གཙོད་པའི་ལས།

དེར་རབས་བརྒྱད་སྟོད་རིག་པ་ལ་ཆེད་སྒྱུད་ཀྱི་ཐ་སྟད་དབྱིན་རྒྱ་བོད་གསུམ་ཤན་
སྒྱུར་བྱས་པའི་རེའུ་མིག་ནང་དུ་ཐ་སྟད་བརྒྱ་ཕྱག་ཁ་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་ལས། མིག་
སྒྱུར་བོད་ཡིག་སྟོབ་ལྟ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་དགེ་ཆན་རྣམས་ལ་ཉེར་མཁོའི་རྒྱན་སྒྱུད་ཐ་
སྟད་འགའ་ཞིག་གི་རེའུ་མིག་།

དེང་རབས་བད་སྒྲིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུ་མེད་གི་རྣམ་གྲངས་དང་ཆ་ཤས།					
དཔྱིན་སྐད།	རྒྱ་སྐད།	མོད་སྐད།	དཔྱིན་སྐད།	རྒྱ་སྐད།	མོད་སྐད།
parts of speech	词类	བརྒྱུད་པའི་ ཆ་ཤས།	preposition	介词	ཆེག་ཡང་།
noun	名词	མིང་རྒྱུ་།	conjunction	连词	ལྷག་བཅས་
verb	动词	ལས་ཆོག་	auxiliary word	助词	ཆེག་ཤོགས་
auxiliary verb	助动词	བྱ་བའི་ཆོག་སྟེ།			
adjective	形容词	ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་མིང་།	Sentence elements	句子成分	ཆོག་གི་ཁྱབ་ཆ།
participle	区别词		Subject	主语	བྱེད་པོ།
numeral	数词	གྲངས་ཆོག་	predicate	谓语	བྱ་ལས།
classifier	量词	གཞལ་ཆོག་	object	宾语	བྱ་ལུ།
adverb	副词		Attribute	定语	གཏན་འཁེབས་
pronoun	代词	ཆོབ་ཆོག་	Adverbial	状语	རྣམ་པ་རྟོན་པ་
Sound words	声词	སྒྲ་ཆ་བ།	Complement	补语	རྟེན་རྟོན་ཆོག་
interjection	叹词	འཛོད་ཆོག་	Headword	中心语	གཙོ་ཆོག་
Function words	虚词	ཆོགས་ཤོགས།	Phrase	短语	གཏམ་དཔེ།

དེང་རབས་ཅན་གྱི་སློབ་གྲིལ་ནང་དུ་སྤུམ་རྒྱལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་སློབ་བྱིད་
བྱེད་པ་ལའང་གོང་གསལ་གྱི་མིང་རྒྱུ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དོན་དང་། བྱེད་ལས་གང་
ཡིན་མ་ཤེས་པར་སློབ་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་སྤུམ་རྒྱལ་བཤད་སྒྲངས་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་
བྱིད་གནད་པ་ནི། མི་གང་ཞིག་གི་བྱེད་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་མིག་དང་། རྩ་བ། ལྷ།
ལ། གདོད་། ཀླང་ལག་སོགས་ཀྱི་མིང་དང་བྱེད་ལས་རགས་ཅན་ཤིས་ཀྱང་། ལུས་
ནང་གི་དོན་ལྡན་དུ་གྲག་དང་། ཅ་རྒྱས་རུས་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་ལུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་
རྣམས་ཀྱི་མིང་དང་། བྱེད་ལས་སོགས་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པ་དང་མཚུངས་སོ། །

ས་བཅད་གཉིས་པ། ཡི་གེའི་འཇུག་པ་ཕྱི་འདོགས་པ་བཤད་པ།

གཅིག ། དཔོས་པ་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་བརྟན་པ།

མ་ཡི་ཡི་གེ་མེད་པ་ན། །

མ་ཡིག་བརྗོད་པ་མེད་པར་འབྱུང་། །

མ་ཡིག་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་། །

འཇུག་པ་བཅས་པ་མེད་ན་ནི། །

མིང་དང་ཆོག་གྲང་གསལ་མི་རྒྱས། །

མིང་ཆོག་གསལ་པ་མེད་ན་ནི། །

དོན་རྣམས་བརྗོད་པར་མི་འབྱུང་རྟོ། །

འདིར་གི་གྲུ་ལ་སོགས་དབྱངས་ཡིག་རྣམས་མེད་ན་གསལ་བྱེད་རྒྱུར་པས་
བརྗོད་པ་རི་སྟེང་གི་སྒྲུ་གདངས་རྣམས་ཐོན་མི་རྒྱས་ཤིང་། གསལ་བྱེད་དབྱངས་
ལྡན་དེ་དག་ལ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་སྟོན་རྗེས་དང་། བརྟེགས་འདོགས་རྣམས་མེད་
ན་དོན་གྱི་ངོ་མོ་ཅམ་སྟོན་པའི་མིང་རྣམས་མེད་ཅིང་། མིང་གི་ཆོགས་པ་དེ་དག་
མེད་ན་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གྲང་ཡོད་མི་སྟེང་། དེ་ལྟར་ཡི་གེའི་ཆོགས་
པ་དང་། མིང་གི་ཆོགས་པ་དང་། ཆོག་གི་ཆོགས་པ་སྟེ་ཆོགས་གསུམ་པོ་དེ་མེད་
ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་དཔལ་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཡི་གས་དོན་མཆོན་པར་
བྱེད་པའི་བརྗོད་དོན་རི་སྟེང་ཡོད་པ་དེ་དག་གསལ་བར་སྟོན་མི་རྒྱས་སོ། །

ཞེས་པའི་འབྲེལ་བཤད། སི་རུའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། “མ་ཡི་ཡི་གེ་གི་གྲུ་
སོགས་ལྷ་ལི་བཞི་པོ་མེད་ན། མོ་ཡིག་ཀླ་ལི་རྣམས་ཁོ་ནས་བརྗོད་པ་མེད་པར་
འབྱུར་ཏེ་ལྷ་ལི་རྣམས་ལ་སྟོས་པའི་བརྗོད་པ་དེ་སྟེང་མི་ཆང་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་
དང་། མོ་ཡིག་ཀླ་ལི་དེ་དག་རྣམས་ལ་འང་ལྷ་ལི་དང་ལྡན་མི་ལྡན་རི་ལྟར་ཡང་
འཇུག་པ་བཅས་པ་སྟེ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པོ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་དོན་གྱི་ངོ་མོ་
སྟོན་པའི་མིང་དང་། དོན་གྱི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ཆོག་གྲང་གསལ་བར་མི་རྒྱས་ཏེ།

ཡི་གེའི་ཁོངས་ནས་མིང་ལྟར་སྟེ། ཞེས་སོགས་བཤད་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་མཚན་
གི་ཕྱིར་དང་། མིང་དང་ཚིག་གསལ་བར་གྱུར་པ་མེད་ན་དོན་གྱི་རྣམ་པ་རང་དང་
གཞན་ལ་མཚན་ཁིང་གོ་བར་བྱེད་པའི་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེས་ན་ལྷ་ལི་རྣམས་ནི་ལྷ་ལིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇུག་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་ནི་མིང་ཚིག་གསལ་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དང་། ཡི་གེའི་འཇུག་པ་མཐའ་དག་དང་ལྷན་པའི་མིང་ཚིག་རྣམས་ནི་
དོན་ངེས་སྟེང་པ་དག་མཚན་ཅིང་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་འཇུག་པར་མཁས་པ་རྣམས་ལ་
རབ་རྒྱ་གསལ་ཤིང་གྲུབ་པའང་ཡིན་པས་ཡི་གེ་དང་། ཡི་གེའི་རྫོགས་དང་སྦྱར་
བ་དེ་རྣམས་ནི་རང་གི་རང་གིས་དོན་རྣམ་དགོས་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
པའོ། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

མཐའ་དབྱེད་ལ། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “འདིར་འགྲེལ་བྱེད་ཁ་ཅིག་
གིས་མོ་ཡིག་ཅེས་པ་མིང་གཞི་ལ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་རྒྱ་དབྱེ་བའི་མོ་ཡིག་རྣམས་
ལ་ངོས་བབྱང་ནས་དེ་ནས་བྱུང་བའི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་མེད་ན་མིང་གཞིའི་
ནང་ཆོན་ཕོ་ཡིག་རྣམས་ཀྱི་བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་བཀའ་མོད། ཤིན་
རྒྱ་མི་འཐད་དེ། སྦྱར་མོ་ཡིག་རྣམས་ཞེས་ཟེར་ཡང་ཡང་ཏིག་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་
བཅུར་དམིགས་ཅི་གཏད་ས་དེ་དག་མེད་ན། ཕོ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་ལྷ་པོའི་
བརྗོད་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་རྣམས་མེད་པའི་ཉེས་པ་དེ་
འཇུག་ལྷལ་གྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་དང་སྦྱར་རིགས་པ་ལ་ཕོ་ཡིག་ཉི་ཆེ་བ་དེ་རྣམས་
ཁོ་ན་དང་སྦྱར་བ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་པ་ཅིའང་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མོ་
ཡིག་འཇུག་པ་བཅུར་ཁས་སྤངས་ནས་ཕོ་ཡིག་ལྷ་ལི་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ནའང་
མི་རུང་སྟེ་འཆད་འགྱུར། འཇུག་པར་བཅས་པ་མེད་ན་ནི། མིང་དང་ཚིག་ཀྱང་
གསལ་མི་རུས། ཞེས་པ་དང་རྫོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་འདི་ལྟར་འཆད་མཁན་
ཕྱི་མ་ཞིག་གིས་ཞལ་བའི་གསུང་རྒྱུ་སྦྱར་རྒྱ་དངས་མོད་ཀྱི། ཞལ་བས་ནི་འདིར་
བསྟན་གྱི་ཕོ་མོ་སོ་སོར་གང་ཡིན་ངོས་བབྱང་བ་མི་འདུག་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་སྟོ་ཀ་
སྟེ་ཕྱིའི་འགྲེལ་པའི་མཚན་མ་བྱེད་པས་ནོངས་པར་སྤང་ངོ་། ། རྒྱས་འགྲེལ་དེ་

ཅམ་གྱི་ཐུགས་ཁུར་བཞིས་པ་ལ། ཁུངས་སུ་མཛད་རྒྱའི་ཕྱག་དཔེ་དེར་ཐུགས་རྟོག་
 ཞིབ་མོ་ཅམ་ཡང་མི་མཛད་པ་ནི་ཡ་མཚན་པའི་གནས་སོ། །འགྲེལ་བྱེད་འདིས་
 མོ་ཡིག་འདིར་བསྟན་གྱི་ཡུ་ལི་བཞི་ལ་ངོས་འཛིན་མཁན་ཚོར། དགག་པ་མང་དུ་
 མཛད་མོད། ཐུགས་སྒྲུབ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱངས་ཡིག་སྟོན་ཞུགས་ཀྱི་ཐ་སྟད་བོད་
 ཡིག་ལ་སྦྱར་བ་ཡོད་ན་ནི། སྦྱོར་དེ་དག་འགྲོ་བར་སྦྱང་ཡང་ཕལ་ཆེར་གྱིས་ཡུ་ལི་
 ཞེས་པ་གི་གྲུ་སྟགས་ལ་བསམས་པ་འདྲ་བས། དེ་ལྟ་ན་ཐུགས་སྒྲུབ་ཀྱི་ནམ་མ་ལངས་
 པར་དགག་གཞག་གི་ཉི་མ་ཤར་བེར་བ་དེ་བྱུང་སྦྱང་ངོ་། །

གཉིས། ཉིང་དགོས་སྟོན་ཐུགས་ནས་བསྟན་པ།

དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་བྱ། །

དོན་མཚན་བརྗོད་པ་ཀྱན་གྱང་མེད། །

རིག་བྱེད་ཐུབ་འདྲ་ཡོད་མི་འབྱུང། །

ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །

བསྐྱབ་པ་རྣམས་གྱང་མེད་པར་འབྱུང། །

ཡི་གེ་མེད་པར་གྱུར་ན་ཅི་ཉེས་ཤེ་ན། དེ་ལྟར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
 འདིར་རིག་པའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་སྟོན་ས། བན་ཚུན་འགྲེལ་བའི་དོན་མཚན་བྱེད་གྱི་
 སྒྲ་སྐད་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ལ། གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་བྱེད་སྒྲ་བའི་གཞུང་
 ལུགས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ། སངས་རྒྱས་བཅས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞུང་
 ལུགས་རྣམས་གྱང་མེད་པར་འབྱུང་རོ། །

བོད་དུ་འང་གནའ་བོའི་བོན་གྱི་རིག་གཞུང་ཐམས་ཅད་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་
 སྟེལ་གཏོང་བ་དང་། དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་རིག་གཞུང་ཐམས་ཅད་བྱུང་གཤལ་
 གཏོང་བའི་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་རེད། །

སི་ཏུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “དེ་ལྟར་མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་མེད་
 པར་གྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་དོན་མཚན་པར་བྱེད་པའི་བརྗོད་པ་སྟེ། ལུང་དུ་

སྟོན་པའི་སྒྲ་སྒྲིག་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་བས། དེ་ལ་བསྟོས་པའི་འཇིག་རྟེན་པ་
དང་ཐུན་མོང་བའི་བཞོ་གནས་དང་། ཅིས་དང་སྟན་ངག་སོགས་རིག་བྱེད་སྒྲ་བ་
རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་མི་འབྱུར་ཞིང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་འཇུག་པའི་
ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་སྟོན་ཞིང་སྒྲ་བའང་མེད་པར་འབྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར།
མིང་ཆེག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད། ལེགས་པར་སྒྱུར་བ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་
ཤེས་བྱ་དང་བསྐྱབ་བྱ་མཐའ་དག་ཅི་རིགས་པར། སྟོན་ཅིང་སྒྲ་བ་འབྱུང་བ་དང་།
དེ་དག་ལ་ཞུགས་ཤིང་། སྤང་དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་
དང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་དམ་པ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །
ཞེས་པའི་དོན་རྟོ། །འདིར་རིག་བྱེད་ཅས་པ་མཆོད་སྦྱོར་སོགས་རིག་བྱེད་བཞི་པོ་
ཁོ་ན་ལ་འདོད་པ་ནི་བྱབ་ཆུང་བས། མི་ལེགས་ཏེ་བོད་བན་སོར་གཞག་གིས་ཐུན་
མོང་བའི་ཤེས་བྱ་རིག་གནས་ཐམས་ཅད་ལའང་རིག་བྱེད་ཅས་པའི་སྒྲ་འཇུག་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན། མོ་ཡི་ཡི་གེ་མེད་ན་ནི། སོགས་ནས། བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་མེད་
པར་འབྱུར། ཞེས་པའི་བར་གྱི་གཞུང་འདིས་གོང་སྟོས་ལྟར་རྗེས་འཇུག་ཁོ་ནར་
མ་ཟད་ཡི་གེའི་འཇུག་པ་སྦྱིའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཡིན་མོད་གྱི། ཡི་གེའང་བོད་
ཡུལ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པར། སྦྱི་བྱབ་ལ་སྒྱུར་དུ་རུང་བའི་དབྱངས་སྐྱེ་ང་
རོ་ཙམ་ལ་མོ་ཡིག་དང་། གསལ་བྱེད་དམ་ང་རོས་འདྲེན་པའི་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཐ་
དད་པ་རྣམས་ལ་མོ་ཡིག་དང་། ཡི་གེ་དེ་རྣམས་དོན་མཆོན་པའི་བརྗོད་པ་ལ་རི་
ལྟར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་སྦྱོར་བ་ལ་འཇུག་པར་བཅས་པ་ཞེས་དགོངས་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས། ཆོག་དོན་ལྟག་མ་རྣམས་དང་སྒྲེལ་ཏེ་བཤད་ནའང་དཔྱད་ལྟ་
དག་གི་སྒོ་ལ་འཛེབས་པར་འབྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ། བན་སྒྲོན་རིག་པའི་གཞུང་བསྟན་པའི་དགོས་པ།

ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ལེམས་ཅན་རྣམས། །

ཕྱང་པོ་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །

ཐུབ་མཐའ་གཞན་ཡང་ཡོད་ན་ཡང་། །

རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་མི་ཤེས་བཞིན། །

དཔེར་ན། འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཁམས་ལ་རང་བཞིན་རྒྱ་
གནས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྟོན་མར་སྐྱེ་བའི་
རྒྱས་ནས་རང་ལུས་ལ་རང་ཆས་སྤྲོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཆོས་ལུགས་ཐུབ་
མཐའ་སོ་སོའི་གཞུང་རྒྱ་བཤད་པའི་དེ་ཉིད་ཉེར་ལྟ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་
སོགས་རང་ཆས་སྤྲོད་ཀྱང་། འབྲེལ་ཡོད་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་མ་སྦྱང་ན་མི་
ཤེས་པ་བཞིན་རྒྱ།

དེ་བཞིན་ཡི་གེའི་འཇུག་ཚུལ་རྣམས། །

ཐུབ་བྱ་ལ་གནས་སྤྱད་ཀྱང་། །

རང་ཆུལ་དེ་ཉིད་མི་ཤེས་པས། །

དོན་ལ་སྦྱར་བ་གལ་ཤིས། །

དེ་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་དབང་རྒྱུ་གཤི།

རྗེས་སྐྱུལ་འདི་ཀྱན་རྟོགས་སྤྱད་ཅིག།

བདུ་སྒྲོད་གཞུང་གི་བརྗོད་དོན་ནི་གང་ཟག་སོ་སོའི་ངག་སྟོན་རྒྱ་རང་བཞིན་རྒྱ་
གནས་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། གནའ་མའི་གཏམ་དཔེ་རྒྱ། རྒྱུ་རྟགས་ཨ་མའི་
ཁ་ལ་ཡོད། ཅེས་བཤད་སྟོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་བདུ་སྒྲོད་པའི་གཞུང་ལ་མ་སྦྱང་
པའི་གང་ཟག་ཅིག་གིས་རང་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆའི་རྒྱུ་བྱ་དེ་རྒྱུ་རྟགས་ཀྱི་
གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་ལས་མ་འདས་ཀྱང་། དེ་དག་གང་ཞིག་མིང་རྒྱད་དང་། གང་
ཞིག་ལས་ཆོག་གང་ཞིག་སྤྱད་དང་། གང་ཞིག་རྣམ་དབྱེ་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་གི་དབྱེ་བ་འདི་དག་ངོས་འཛིན་མི་རུས་སོ། །

སི་རྒྱའི་འབྲེལ་ཆེན་ལས། “དཔེ་རི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ། གཟུགས་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། མིག་གི་ཁམས་ལ་སོགས་
པའི་ཁམས་དང་། མིག་གི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་རང་རང་

ལ་ཡོད་པར་མ་ཟད། གྲུབ་པའི་མཐས་བཞག་པ་གཞན་ཡང་གངས་ཅན་པའི་དེ་
 ཉིད་ཉེར་ལྟ་དང་། ནང་པའི་ཐེག་ཆེན་ལུགས་ཀྱི་ནམ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་སོགས་
 གཞན་དང་གཞན་ཡང་ཡོད་ཅིང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་རྣམ་ནས་ལྟ་ཅིག་རྒྱ་
 འགྲོགས་པ་ཡིན་ཡང་། ཐོག་མ་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་ནམ་གཞག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་
 མེད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱ་། རང་རང་གི་ཡི་གེ་ནམས་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཡང་
 དུལ་སོ་སོའི་ལུང་སྟོན་པའི་སྒྲ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གནས་
 པ་སྟེ་མེད་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། གཞན་གྱིས་བརྗོད་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མེད་པར་
 ཐོག་མ་ཉིད་ནས། ཡི་གེ་ནམས་མིང་ཆོག་སོགས་ལ་ཇི་ལྟར་འཇུག་པའི་རང་ཚུལ་
 དེ་ཉིད་ཀྱང་མི་ཤེས་ན་མིང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་དེ་ནམས་བྱེ་བྲག་བྱེ་ནས་དོན་ལ་ཇི་
 ལྟ་བར་སྒྲིབ་བའི་ཚུལ་ག་ལ་ཤེས་ཏེ་མི་ཤེས་སོ། །དེ་བས་ན་བྱ་མི་བདག་གིས་
 གངས་ཅན་པ་ནམས་ལ། རབ་རྒྱ་བཅེ་བའི་སྒྲོམ་འདི་དང་གཏན་གྱི་བདེ་བ་རྒྱབ་
 པའི་ཐབས། རྒྱན་མོང་དང་རྒྱན་མོང་མིན་པའི་རིག་བྱེད་དང་བརྟན་བཅོས་
 དང་བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་སོགས་ལེགས་པར་སྒྲོབ་ཅིང་
 ཤེས་སུ་རུང་བ་བརྗོད་ཇི་ལྟར་སྒྲིབ་བའི་ཚུལ། ཡི་གེ་དང་མིང་དང་ཆོག་གི་འཇུག་
 པ་ནམས་ཚུལ་བཞིན་རྒྱ་རྟོགས་པ་ལ། རག་ལས་པར་མཐོང་ནས་དགོས་པ་བྱུང་
 པར་ཅན་དེ་ལྟ་བུའི་ཆེད་རྒྱ་ལུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་རྗེས་སུ་འཆོམ་པའི། ཡི་
 གེའི་འཇུག་པ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་བརྟན་བཅོས་འདི། འཕགས་ལུལ་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲ་བའི་དབང་ལྷག་མཐས་པ་ནམས་ཀྱི། བརྗོད་པའི་བརྟན་བཅོས་འཆད་
 པའི་ཚུལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡི་གེའི་འཇུག་པ་
 ལེགས་པར་སྒྲིབ་བའི་ཚུལ་འདི། གངས་ཅན་གྱི་རྒྱེ་དོ་ཀུན་གྱིས་རྟོགས་ནས་མིང་
 ཆོག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱོངས་པ་མེད་པར། རྒྱ་བའི་དབང་ལྷག་ཆེན་པོར་
 རྒྱུར་ཅིག་ཅེས་གསུངས་སོ། །

བསྐྱར་སྒྲིབ་གི་ཁ་བྱང་།

- ༡ རྗེས་འཇུག་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་དྲིས་ལན་མདོར་བསྐྱར་ནས་བྲིས།
- ༢ མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུམ་གྱི་སྐོ་སྤོ་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་བྲིས།
- ༣ མིང་ཡིན་ན་ཚིག་མ་ཡིན་པས་ཨེ་བྲལ།
- ༤ མིང་མང་དུ་འདུས་པ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་བྱད་པར་སྟོན་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྲལ།
- ༥ མིང་རྒྱང་ཡིན་ན་སྤང་དང་ནམ་དབྱེ་མེད་པས་ཨེ་བྲལ།
- ༦ སྤང་དང་མིང་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་རིམ་ཉུར་དབྱེ།
- ༧ མིང་ཚིག་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་རིམ་ཉུར་དབྱེ།
- ༨ མིང་རྒྱང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་ཁྱད་ཀྱིས་བྱ་བའི་ལས་མི་སྟོན་པས་ཨེ་བྲལ།
- ༩ མོ་ཡི་ཡི་གེ་མེད་པ་ན། མོ་ཡིག་བརྗོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞེས་པའི་མོ་ཡིག་དེའི་མཚན་གཞི་གང་།
- ༡༠ འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཤེས་རིག་ཐམས་ཅད་སྤྲོ་བརྗོད་སྟབས་པའི་ཚ་བའི་ཆ་རྒྱུན་གང་ཡིན།
- ༡༡ བརྗོད་རང་སྤང་ལ་ལྷན་སྦྲེས་སུ་ཡོད་ཀྱང་གཞུང་ལ་མ་སྟོང་ན་མི་ཤེས་པའི་དཔེ་གང་འདུག

སྐྱར་སྐྱར་པ།

པོད་ཀྱི་བར་སྐྱོད་མཁའ་ལྟར་ཡངས། །
རྒྱལ་གསུམ་རྣོག་འཛིང་སྒྲིན་ལྟར་འབྲིགས། །
ཚོངས་པའི་ཚོད་སྐྱེ་འབྲུག་ལྟར་གྲགས། །
ཡང་དག་སྤང་བྱེད་འདི་ནས་འཆར། །

མི་རབས་མང་པོས་མ་རྟོགས་པའི། །
བྱ་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དེ། །
རྒྱལ་རབས་མང་པོ་བརྒྱད་པའི་མཐར། །
ཐེ་ཚོམ་མཐུད་ཀྱི་ཁོ་བོས་བསྐྱོལ། །

མི་ཆེ་སུམ་རྟགས་གཞུང་ལ་སྒྲེལ། །
བྱ་བྱེད་དབྱེ་བ་དེ་རིང་རྟོགས། །
མཁས་པ་སྟོང་གིས་མ་རྩས་པའི། །
རིགས་ལམ་འཕྲུལ་འཁོར་ཁོ་བོས་བསྐྱོར། །

རྒྱལ་འབངས་བདེ་སྦྱིད་ཚུན་རིག་ཅལ། །
སྟོབ་གསོའི་སྟོག་ཤིང་རང་གི་སྐད། །
སྐད་ཡིག་སྦྱིང་བཅུད་བར་སྐྱོད་གཞུང་། །
གངས་ཅན་གཞོན་ཅུའི་ཆེད་རྒྱ་སྤེལ། །

ཞེས་《བར་སྐྱོད་ནམ་བཤད་མི་རྒྱའི་དགོངས་ཀྱན》 ཞེས་པ་འདི་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་བརྒྱན་
པའི་ཤིང་སྤེལ་སྟེ་ལོ་༢༠༡༤ལོའི་དབྱིད་རྒྱལ་སྟོབ་ཆོགས་སྐབས་སུ་ལྟོ་རྩལ་མི་རིགས་གཞུག་ལག་
སྟོབ་སྤེའི་ནང་རྒྱ་བོད་རིགས་གཞོན་ཅུ་ཁག་གཅིག་ལ་མི་རྒྱའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དཀའ་གནད་སྐོར་
གྱི་ཁྲིད་ཀྱན་ནམས་སྟོབ་ཁྲིད་བཞིས་པའི་ཆེད་རྒྱ་ཤར་དཔལ་སྤངས་པའི་བར་སྐྱོད་སྐྱེ་བའི་རྒྱལ་
ཁམས་པ་ཐུབ་བརྟན་སུན་ཆོགས་དེས་ཟིན་བྲིས་སུ་བཏབ་པའོ།

ཕོད་ཕྱི་བན་སྒྲོན་མིག་ལམ་མཐའ་དབྱེད་མེད་གཏི་ར་རྟོ།

མ་བཅད་དང་མ།

བོད་ཀྱི་བར་སྐྱོད་དཔེ་ཆོག་མ་རྩ་སྐྱོད་ཀྱི་སྐོར།

བོད་ཀྱི་བར་སྐྱོད་རིག་པ་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་དང་དར་ཀྱས་འགྲོ་
 བའི་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྒྱུན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེར་དུས་བོད་ཡིག་
 ལས་ཀྱི་བྱེད་མཁན་ནམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡིག་ཅོར་དང་དོན་ཅོར་འབྲི་མཁན་རྗེ་མང་
 ཏུ་འགྲོ་བ་མ་ཟད། བྱ་ཆོག་པལ་ཆེར་ལུང་པ་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་དང་བསྐྱུན་ནས་
 འདས་པ་ལ་མ་འོངས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་འདས་པ་འབྲི་མཁན་མཁས་སློན་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་རྗེ་མང་འགྲོ་དང་། འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 ཉམས་སྐྱོད་ཏུ་འགྲོ་བའི་སྔ་རྟགས། གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པ་སྟོན་མ་དགོས་པ་རེད།
 ལྷག་པར་དུ་དེར་དུས། རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་བྱ་ཆོག་གི་ནམ་གཞག་སྟོགས་ཙམ་
 ཡང་མི་མཁྱེན་པའི་ཚྭ་པ་སོ་ཁས་འཆེ་མཁན། མང་སོ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་འདི་
 དག་གིས་ཚྭ་པ་ཡིག་ལ་བལྟ་དུས་ཡིག་ཅོར་སྒྲིན་ལྟར་འབྲིགས་ཡོད་པ་ལ། དོན་
 ཅོར་ཆར་ལྟར་འབབ་པ་སྟོན་མ་དགོས་པ་རེད། དེས་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཅིག་
 གྱུར་དང་དར་སྤེལ་དགོས་ན་སྟོབ་སྟེ་ཆེ་འབྲིང་ན་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་གཞོན་ནུ་
 རྣམས་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་བྱ་ཆོག་གི་ནམ་
 གཞག་ལ་བྱང་ཆུབ་པ་ཞིག་བསྐྱབ་རྒྱུ་འཕོད་སྤྱུལ་ཡིན། །

བོད་ཀྱི་བར་སྐྱོད་རིག་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཡུན་རིང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན། སྤྱི་ལོའི་
 དུས་རབས་བརྒྱུན་པའི་དུས་དཀྱིལ་ཙམ་དུ་བྱ་མིན་སམ་སྟོང་རྒྱ་གར་དུ་སྒྲིན་ཏེ་རྒྱ་
 གར་སྐད་དང་ཡི་གེར་བསྐྱབས། ཕྱིར་བོད་དུ་ཐེབས་པ་དང་། བར་སྐྱོད་རིག་
 པའི་གཞུང་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་བཙམས། འདི་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 དེབ་ཐེར་ཁག་ལས་མ་གསལ་ཡང་། འཕགས་ཡུལ་དུ་བྱམ་ཟེ་པ་ཅི་པས་བཙམས་
 པའི་《བར་སྐྱོད་པའི་ནམ་གཞག་སྐབས་བརྒྱད་པ》 ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་
 གཞིར་བཟུང་པའམ་ཡང་ན། དེ་ཉིད་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱུར་ནས་འཆད་ཉན་གནང་

ཡོད་པར་ངེས། དེའི་ནང་རྒྱ་ཡི་གེ་ལ་སོ་སོ་མ་ཐིང་དང་། སྐྱ་ལྡན་སྐྱ་མེད། སྟོག་
 ཆེན་སྟོག་ཆུང་། མིང་བད་ཐ་སྟོན་དང་། སྤང་དང་ནམ་དབྱེ། བྱ་བྱེད་ལས་
 གསུམ། བདག་གཞན་རྒྱས་གསུམ་བཅས་ཀྱི་ནམ་བཞག་སྤྲ་ཞིབ་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་
 བོད་ལྟའི་སྐུ་རྟགས་ལེ་ཆོན་གཉིས་ལུས་པ་འདི་ལ་བརྟག་ན་ཤེས་བྱལ། འོན་
 །ཀྱང་སྤྱི་ལོའི་རྒྱས་རབས་དགུ་པའི་ནང་རྒྱ། བོད་སིལ་བྱར་འཁོར་ནས་ཆོས་དང་
 རིག་གཞུང་ཐམས་ཅད་གཏོར་བརྟག་ཕྱིན་པའི་སྐབས་དེ། བད་སྟོན་རིག་པའི་
 གཞུང་ཀྱང་འཁོར་ཞིག་ཕྱིན་ཏེ། སྐུ་རྟགས་གཉིས་མ་གཏོགས་སྟག་མའི་གཞུང་
 བརྒྱད་ལས་དྲུག་འཁོར་བརྟག་ཕྱིན་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད། བསྟན་པ་སྤྱི་དར་གྱི་
 སྐབས་སུ་བད་སྟོན་བྲིད་རྒྱན་ཆད་པ་དང་། སྤར་བཞིན་རྒྱ་གར་གྱི་གཞུང་ལ་
 བརྟེན་ནས་གསར་འགྱུར་དང་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་མ་བྱུང་སྟབས། བད་སྟོན་
 རིག་གཞུང་བསྐྱར་གསོའི་ལས་ཀ་ལ་ཏ་ཅང་འགོར་པོར་བྱུང་འདུག །སྤྱི་ལོའི་རྒྱས་
 རབས་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ནང་རྒྱ་ས་ཆེན་བསོད་ནམས་ཅེ་མོས་རྒྱ་གར་གྱི་བད་སྟོན་
 པའི་གཞུང་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་སྤར་སྐུ་རྟགས་གཉིས་ནང་མེད་པའི་སྟོག་ཆེན་
 སྟོག་ཆུང་དང་། སྐྱ་ལྡན་སྐྱ་མེད་སོགས་ཀྱི་ནམས་བཞག་འགའ་ཞིག་བསྐྱར་སྟོན་
 གནང་བ་དང་། དེ་ནས་སྤྱི་ལོའི་རྒྱས་རབས་བཙུ་བརྒྱད་པའི་ནང་རྒྱ་སི་རྒྱ་ཆོས་
 ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྒྱ་གཞུང་ཅན་པར་གཏུགས་ནས། ཡི་གེ་སོ་སོའི་སྐྱ་ཡི་སྐྱེ་
 གནས་དང་། རྟེན་གྱི་བྱེད་ཆོལ། ལས་ཆོག་ལ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་མི་དད་པ།
 བདག་གཞན་ཤེད་སྟོམ་པ་དང་། མི་སྟོམ་པ་སོགས་སྤར་མེད་པའི་བད་སྟོན་པའི་
 ཤེས་བྱའི་སྟོར་མང་པོ་ཞིག་བསྐྱར་རྒྱ་སྟོན་པ་གནང་བས་སྤར་ཡང་བད་སྟོན་པའི་
 བསྟན་པ་བསྐྱར་འགོ་ཚུགས། རྒྱས་རབས་བརྒྱ་དགུ་པའི་ནང་མི་ཉག་ཆོགས་
 རྒྱལ་སྐྱ་མ་ཐོར་བུ་བསྟན་འཛིན་གྱིས་བྱ་ཆོག་ལ་རྒྱས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བ་དང་།
 རྒྱས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ། རྒྱས་གསུམ་ཐོར་བུ་བཅས་གསུམ་རྒྱ་བྱེས་ཏེ་བྱ་ཆོག་གི་
 སྤྱིར་འགྲོས་གཏན་འཁེབས་གནང་བ། འདི་ནི་དེང་རྒྱས་དབྱིན་ཡིག་གི་བྱ་ཆོག་
 ནམ་གཞག་ལས་ཀྱང་སྟོན་སྟོན་ཆེ་བ་འདི་བྱུང་ཡོད། ང་ཆོར་མེས་པོ་ནམས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བཞག་གི་བད་སྟོན་གཞུང་སྐུས་དག་པོ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་རྒྱ་སྤྱིད་

ཅན་གྱི་དེང་རབས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བོད་ཡིག་གི་བྱ་ཆོག་བཟོ་བྱ་སྤྱངས་
ལ་ལམ་དང་ལྷགས་སྒྲིལ་མེད་པར། རང་སྤྱང་གང་ཤར་གྱིས་བྱི་སྒྲིལ་མགོ་ལ་
དབྱུག་པ་བཞུས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱ་ཉེན་འདུག་པས། བོད་ཀྱི་སྤྱང་ཡིག་ལ་ཤ་ཞེན་
ཡོད་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་འབྱེད་ལྟ། བོད་ཀྱི་བར་སྐྱོད་རིག་པ་ཞིབ་འཇུག་
བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་སྤྱབས་བཏེན་ཆེད་དུ། ཨ་རིའི་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་སྤྱོད་ལྷ་ཆེན་
མོའི་དཔེ་མཛོད་དུ་བཞུགས་པའི་བར་སྐྱོད་རིག་པའི་དཔེ་དགོན་ཁག་གཅིག་
འཛམས་སྦྱར་ལྟ་བུ། །

གཅིག །སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་ཁག་གཅིག

༡ དཔེ་མཛོད་། བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་ཁག་གཅིག་འཇུག་པའི་དོན་བསྟན་མི་
རྒྱའི་དགོངས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་བྱས་པའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །འབྲུག་
པའི་པར་མ་དཔེ་གཟུགས། ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་། ཤོག་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་ཁག་གཅིག་། [University of Virginia Library X004616711]

ཅ་བའི་མཇུག་བྱང་དུ། ཞེས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་ཁག་གཅིག་འཇུག་པའི་དོན་བསྟན་མི་
རྒྱའི་དགོངས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་བྱས་པའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །འབྲུག་
པའི་པར་མ་དཔེ་གཟུགས། ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་། ཤོག་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་།

【ཆོས་པ་པོ་དང་། བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་ཁག་གཅིག་། མཇུག་བྱང་དུ། ཅེས་བསྟན་བཅོས་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་
པ་དང་རྒྱུ་ལོ་ལྷ་ཆེན་ཁག་གཅིག་འཇུག་པའི་དོན་བསྟན་མི་རྒྱའི་དགོངས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་བྱས་
པའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་ཁག་གཅིག་འཇུག་པའི་དོན་བསྟན་མི་
རྒྱའི་དགོངས་ཀྱི་ཆོག་འབྲེལ་བྱས་པའི་རྩ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །འབྲུག་
པའི་པར་མ་དཔེ་གཟུགས། ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་། ཤོག་ལྷོ་ལོ་ལྷ་ཆེན་།

པོ་བད་སྒྲིབ་ཀྱི་བཏགས་མེད་ལྷང་རྟོགས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུང་བ་ཞེས་ཐོབ་པའམ་ཡོངས་
གྲགས་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་དེས་ཚུ་ལྟན་བཅན་པའི་ཡུལ་གྱི་དགོན་
པ་ཀུན་དུ་དགའ་བ་ཅན་གྱི་ཆོས་སྤྱིར་དུ་སྦྱར་བའོ། །

དམིགས་གསལ་ནང་དོན། ཤོག་ངོས་ལཱ་འདི་ཉིན་ཕྱིར་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་ལྟོ་
ནས་བོད་དང་བོད་ཆེན་རྒྱལ་མ་ཟེང་རང་རེའི་མཐའ་ཁོབ་མོན་གྱི་ཡུལ་དུ་འང་
བསྟན་པའི་སྒྲུང་བ་དེར་སང་གི་བར་དུ་མ་ཉམས་པར་ཡོད་པ་དེའང་མཁན་པོ་
འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཡིན་པར་འཁུམས་ལ། དེ་ཡང་སྦྱོ་འགོ་སྦྱོ་མཐུན་གྱི་བསོད་
ནམས་ལས་སྤུམ་ཅུ་པ་དང་། རྟོགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་གཉིས་མ་ཉམས་པ་མ་
གཏོགས་གཞན་རྒྱལ་མ་ཟེང་བསྟན་པ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་དབང་ལས་ཉམས་པའི་སྤྱབས་
ཀྱིས། སྤྱར་བས་ཀྱི་འགྲེལ་བྱེད་མཁན་པོ་རྒྱལ་མ་ཟེང་གིས་གཞུན་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་
མ་གྱུར་པར་རང་འདོད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་ཚུལ་འདི་ལ་དགོངས་ནས། སྤྱར་ཡང་
མཁན་པོ་ཉིད་སྦྱོ་མའི་གར་གྱི་རྒྱལ་པར་འོལ་བ། སི་དུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སམ་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩ་མ་གྲུ་ར་ཞེས་མཆོན་སྟན་གྱི་གྲགས་པས་ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་
དེས། སྟོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་རིགས་སྟོབས་འབའ་ཞིག་གིས་བཅམས་པར་མཛད་
པའི་འགྲེལ་ཆེན་མཁས་པའི་མགུལ་རྒྱན་ལུ་རྟིག་ཕྱིར་མཛོས་ཞེས་བྱ་བ་འགྲེལ་བྱེད་
ཀུན་གྱི་ཆེ་མོར་གྱུར་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྱུངས་ནས། དེར་སང་སྟོ་རྒྱུད་གི་བྱིས་པ་
གཞུང་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྟོ་མིག་དང་མི་ལྟན་པ་རྒྱལ་མ་ཟེང་གི་འཇུག་དོགས་སུ། ཁོ་
བོའི་ཉུང་དུའི་ངག་གིས། མདོར་བསྟུས་སུ་བྱས་པའི་དོན་བསྟུས་སི་དུའི་དགོངས་
རྒྱན་ཅེས་བྱའི་གཞུང་འདི་ཉིད་འཆད་ཉན་གྱི་སྟོན་གསལ་ལ་འབེབས་པར་བྱེད་
པ་ལ་གསུམ། ཞེས་སོ། །

ནང་དོན་མདོར་བསྟུས། སི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཐོག་མར་
རྩ་བ་བྱིས་ཤིང་། དེ་རྗེས་རང་འགྲེལ་བྱིས་པ་ཞིག་འདུག །དམིགས་གསལ་གྱི་ནང་
དོན་ལྟར་རྩ་བ་པོ་པལ་ཆེར་འབྱུག་པའི་སྤྱུ་མ་ཞིག་ཡིན་པར་འདྲ། །

༡ དཔེ་མེད། ལྷང་སྟོན་པ་རྩ་བ་སྤུམ་ཅུ་པ་དང་རྟོགས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། ཤིང་པར། དེབ་བྱང་། ཤོག་ལྟོ་ལྟོ། །

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་ཉགས། [University of Virginia Library X030222656]

【ཚཱ་པ་པོ་དང་། བཙམས་དུས།】མཁུག་བྱང་། བྱང་ཕྱོགས་བསིལ་ལྷན་ལྗོངས་
སུ་ཀྱལ་བསྟན་གྱི། གཙུག་ལག་ཉི་མ་འདྲེན་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེ། མཁུག་མཚོག་ཐོན་
མི་སྤྱོད་པའི་སེང་གེ་ཡི། ཤེས་རབ་མཐའ་བྲལ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས། །
དོན་དམ་ཟད་མེད་ཡེ་ཤེས་ཚོས་ཀྱི་སྤྱུ། ཀྱུན་རྫོབ་རྟེན་འབྱུང་བ་ལ་འཕྱོས་པ་ཡི། །
འགྲོ་འདྲིར་སྤྱོད་པ་མཛད་བྱང་ཡི་གེའི་གཟུགས། །དོན་ཟབ་བདུད་རྩི་གསར་པ་རྩེ་
བའི་འཁྱམ། མིང་ཚོག་བཙོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་གུར་པ། །ལེགས་བཤད་སྤང་
བའི་འོད་ཀྱིས་འཁྱུད་པ་འདི། སྤྱར་དུ་བསྐྱབས་པའི་དགེ་བས་འགྲོ་བ་རྣམས། །
ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་པའང་སྤུན་ཚོགས་མ་ལུས་
པའི་འབྱུང་གནས་ལྷ་ལྷན་ཐར་པའི་གླིང་དུ། འཇམ་དབྱངས་ཚོས་ཀྱི་ཀྱལ་མཚན་
ནས་བྱིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ། པར་འདི་བརྒྱད་འཛིན་གོང་མའི་གདན་ས་ཤོ་
རོང་འཇའ་ས་རི་ཁྲོད་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་བཞུགས། །

ནང་དོན་མདོར་བསྟུས། སུམ་རྟགས་རྩ་བ་ལ་ཚོག་འགྲེལ་མདོར་བསྟུས་པ།
ལ་དོན་དང་རྗེས་འཁུག་ཐོ་མའི་དབྱེ་ཚུལ་དང་། དཔེར་བཙོད་རྣམས་མི་རྒྱུ་
འགྲེལ་ཆེན་ལྟར་བཞེད་པ་ཞིག་འདུག །ཚཱ་པ་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཚོས་ཀྱི་ཀྱལ་
མཚན་ཞེས་པ། དཔལ་སྤངས་མི་རྒྱ་པར་དབང་མཚོག་ཀྱལ་པོའི་ཞབས་དྲུང་པ་
གྲོང་གཉིས་ཆོ་དབང་ཞེས་པ་དེའི་ཚཱ་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་བྱིས་པའི་མིང་
ཡིན་པས་འདིའང་དེ་ཡིན་པར་སེམས། མཁུག་ཚཱ་ཀྱི་ཚཱ་གཤེས་ལ་བརྟགས་ན་
ཁོང་འདྲ་པོ་འདུག །

༩ དཔེ་མིང་། ལྷང་སྟོན་པ་རྩ་བ་སུམ་རྩ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཁུག་པ་བཞུགས། །
འཁུག་པའི་ཤིང་པར། ལྷེབ་སྤང་། ཤོག་ལྷེབ་པ།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་ཉགས། [University of Virginia Library X030239466]

༡༠ དཔེ་མིང་། ལྷལ་གངས་ཅན་ཀྱི་སྤྲོད་ཀྱིས་བརྒྱུད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུམ་རྩ་
པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཁུག་པའི་རྣམ་བཤད། མཁུག་མཚོག་མི་རྒྱུ་ཞལ་ལྷང་ཞེས་བྱ་
བ་བཞུགས་སོ། འབྲས་ལྗོངས་ཤིང་པར། དེབ་རིང་། ཤོག་ལྷེབ་པ།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས། 【 Sik 91 】

【སྒྲིང་པ་པོ་དང་། བཅའ་ས་རྒྱུ།】 མཁུག་བྱང་རྒྱ། ཅེས་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་
སྐད་ཀྱིས་བད་སྒྲིང་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤྲུལ་ཅུ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་འཁུག་པའི་
རྣམ་བཤད་མཁས་མཆོག་སི་རྟའི་ཞལ་ལྷང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྒྲིང་བཅོན་མང་རྒྱ་
ཐོས་པའི་དགེ་སྒྲོང་རྩ་ལྷ་མི་ལྟེ། རྣམ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་མ་མཛོད་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་ངག་དབང་རྩོམ་པའི་བཟང་པོའི་ཞབས་རྒྱལ་གྱི་པོར་
རིག་ཅིང་། སྤེལ་ཁང་པར་ཏྲ་ཆེན་པོའི་ཞལ་གྱི་བརྟན་ཅི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཐུངས་པས་
བོད་ཀྱི་བད་དག་གི་བསྟན་བཅོས་པལ་མོ་ཆེའི་དགོངས་དོན་སྤྲུལ་པ་ལ་མཁས་པའི་
མདུན་སར་མི་ཞུས་པའི་སྒྲོབས་པ་རྒྱུ་ཟད་ཐོབ་པའི་ཤུགས་དགེ་སྒྲོང་རྣམ་རྩ་
ཞེས་བྱ་བས་སྤྲུལ་རྟགས་དང་། སྤྲུལ་སྒྲོང་དང་། མཁས་པའི་ཁ་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་
བོད་ཀྱི་བད་སྒྲིང་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆ་འགྲེལ་མང་པོ་ལ་ཞིབ་རྒྱུ་དབྱང་དེ། དེ་
དག་གི་ལེགས་ཆ་མཐའ་དག་སྟོགས་གཅིག་རྒྱུ་བརྟན་ནས་རང་ལོ་སོ་ལྷ་པ་ཟད་པ་
ཞེས་པ་མེ་སྟག་ལོའི་གྲོ་བཞིན་ཟླ་བའི་དཀར་ཆོས་དགའ་བ་དང་པོའི་ཉིན། གཙང་
གཡས་རྩ་བཞད་ཀྱི་བྱེ་བྲག་དབུལ་ཆུའི་རི་ཁྲོད་དགའ་ལྷན་ཅིའི་སྤང་ཁང་རྒྱ་སྐྱར་
བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གངས་ཅན་གྱི་སྤྲོངས་སུ་ཡུན་རིང་རྒྱ་
གནས་པའི་རྒྱ་བྱེད་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

ནང་དོན་མདོར་བསྟུས། ནང་དོན་གཙོ་བོ་སི་རྟའི་འགྲེལ་དོན་མདོར་བསྟུས་
ནས་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་རྒྱུ་ཟད་མི་འདྲ་བ་ནི། རྩོས་འཁུག་ནང་
གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ། མ་ནིང་གསུམ་ནི། མིང་གཞི་མོ་ཡིག་གི་མཐར་
དའི་ཡང་འཁུག་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་དང་། མོ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འཁུག་མེད་པ་
ཁོ་ན་དང་། མ་ནིང་གི་མཐར་ཡང་འཁུག་ཡོད་པ་ཁོ་ན་སྟེ་གསུམ་ནི་འགྱུར་བ་མ་
ནིང་དང་། མིང་གཞི་མོ་ཡིག་གི་མཐར་ཡང་འཁུག་ཡོད་པ་ནི་མཆོན་གཉིས་མ་
ནིང་དང་། མིང་གཞི་མ་ནིང་གི་མཐར་ཡང་འཁུག་མེད་པ་ནི་མཆོན་མེད་མ་
ནིང་། ཞེས་འགྲེལ་འདུག །

༥ དཔེ་མཛོད་། ལྷ་ཀ་ར་ཏ་ལྷ་ལ་སྤྲུལ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཁུག་པ་བཞུགས་སོ། །

བལ་ཡུལ་གཤོང་རྩོང་ཤིང་པར། དེབ་འབྲིང་། ཤོག་ལྗེབ་པ།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་ཉགས། [N 139]

༤ དཔེ་མཛོད་། ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་བར་སྐྱོད་པའི་བསྟན་བཅོས་སུམ་ཅུ་པ་དང་
ཉགས་ཀྱི་འཇུག་པའི། ཆོག་དོན་གྱི་ཆ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བཤད་པའི་སྟོང་པོ་
ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །མཚུར་སུའི་ཤིང་པར། དེབ་ཐུང་། ཤོག་ལྗེབ་༥།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་ཉགས། [University of Virginia Library X030234967]

【རྩོམ་པ་པོ་དང་། བཅའ་སྤྱོད་ཀྱི་མཇུག་བྱང་དུ། ཅས་པ་འདི་ནི་གཏིར་ཆེན་ལྷ་
མ་རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་སྤྱོད་ནས། གཞུང་འདི་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྒྱས་བསྟུས་འཆོམས་
པ། དང་པོའི་ལས་ཅན་འཇུག་པ་བདེ་བ་ཞིག་འབྲི་བར་འོས་ཞེས་བཀའ་སྤྱོད་
སྟེན་རྒྱུ་དུ་ཐེབས་པ་དང་། སྟོང་གྱི་ཆར་ཡང་སྟུག་པོ་གདོང་གི་རྒྱལ་རིགས་ལས་
ཆས་པ་༥ རྩོད་པོན་མཆོག་སྟུལ་རྣམ་གཉིས་ལའང་ཉེ་བར་མཐོ་བའི་ཆ་རྒྱུ་དུ་
འོག་མིན་མཚུར་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོའི་ཉེ་འདབ་སྦྱིད་ཆལ་དར་རྒྱས་ཆོས་སྦྱིང་གི་
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་འཆི་མེད་གྲུབ་པའི་བསྟོན་གནས་སུ་ཀམ་རེས་དོན་འཇམ་
དབྱངས་སམ། བར་སྐྱོད་ཀྱི་བཤད་ཀྱི་བཏགས་མིང་གསུང་རབ་སྟོང་བ་བདུད་
ཕྱིའི་སྟེན་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བས། འདུ་བཞུགས་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་པར་འབེབ་པ་པོ་ནི།
རང་སྟོབ་རིག་གནས་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པའི་སྟུན་རས་ཡངས་པ་མགྲོན་གཉིར་
ཀམ་ཤུ་ས་ན་ལྷུ་ལོ། །

ནང་དོན་མདོར་བསྟུས། འདིའི་ནང་དོན་གཙོ་བོ་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ནང་
དོན་གནད་བསྟུས་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག །དེབ་འདི་ཉིད་ལས། “སྟེར་དུ་དང་པོའི་
ལས་ཅན་རྣམས་འཇུག་པ་བདེ་བའི་སྟེར་གཏིང་འཇལ་དཀའ་བ་རྣམས་ཅུང་ཟད་
གོ་སྟོན་བར་བཀའ་ཞིང་། གཙོ་བོ་དཔེར་བཛོད་དང་བཅས་པ་རྣམ་བཤད་ཟུ་ཏིག་
སྟོང་མཛོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སྟོང་པོ་ལེགས་པར་བསྟུས་ཏེ་བཀོད་པ་ཡིན། ཞེས་
གསུངས་འདུག །

༥ དཔེ་མཛོད་། ཀྱི་མཐུན་ཆེན་པོ་སི་རུས་མཛོད་པའི་སུམ་ཅུ་ཉགས་འགྲེལ་པ་ཟུ་
སྟོང་གི་དགོངས་དོན་འགའ་ཞིག་ལ། མཁས་པ་དཀར་ལེགས་དུང་ཡིག་གི་ཞལ་

གྲིས་མ་བཞེས་ཏེ་མཐར། དྲངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ཞེས་བཅམས་འདུག་པ་དེ་ཡི་དགག་
ལན་ཚངས་པའི་ཐིག་གི་སྐྱུན་ལྷ་རིན་ཆེན་ལྷེ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །བལ་
ཡུལ་གཤོང་རོང་ཤིང་པར། དེབ་འབྲིང་། ཤོག་ལྷེབ་༧༥།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུགས། 【University of Virginia Library X030222675】

【རྩོམ་པ་པོ་དང་། བཅམས་དུས།】 མཇུག་བྱང་དུ། དགག་ལན་འདི་བཅམས་
དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་པར་བཤད་ན། དེ་ཡང་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་
ཚོངས་པ་བདག་གིས་སྡོ་བར་མི་རུས་ཀྱང་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་དང་འདི་གཉིས་ཏ་
ཅང་གོ་ལོག་ནས་ཡིད་ནེམ་རུར་རུ་གྱུར་ཏེ། དཀར་དུང་ཉི་མ་གྲགས་པའི་གྲུ་གས་
ཁུམ་པོ་རྟོག་ལྷན་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཤོང་ལུང་མོ་སྐྱུན་སྒྲ་སངས་ཚ་མོའི་གཟིམས་ཁང་
དུ་ཞལ་སྐབས་དོགས་གཙོད་ཞུས་ཀྱང་དེང་གི་མཁས་པ་པལ་ཆེར་གྱི་ཞལ་གྱིས་མི་
བཞེས་འདུག་ཅེས་དང་། གང་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བཤད་སོ་ནི་སྐྱུ་རིང་དགོ་ཆན་ཁོ་
རང་ཆེ་བས། ལྷེབ་སྒྲིང་རོ་མས་སྐད་མ་ཤེས་ཀྱང་། བོད་སྐད་སྐད་ཤེས་ཅམ་
པ། ཞེས་གསུངས་ཡོད་ཟེར་ནས་དོམས་སོ་མཛོད་པ་ཅམ་མ་གཏོགས་འདི་ཡིན་
འདི་མིན་གྱི་བཀའ་གསལ་མ་ཐོབ། ལྷག་པར་ཐེ་ཚོམ་དུ་གྱུར་བར་བརྟེན་ནས་
ཚོངས་གཞུགས། ཤར་ཁུམ་གཤོང་ལུང་སྤྱི་དགོན་གྲུ་གས་རག་དབང་ཡོན་ཏན་
བདག་གིས་ལྷགས་ཡོས་ལྷ་བ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ཉིན། སྤྱི་དགོན་བསོད་
ནམས་བདེ་སྤྱིང་མཚམས་ཁང་དུ། དོགས་གཙོད་རིན་ཆེན་ལྷེ་གྲུ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
བཅམས་ཏེ། རྣམ་དབྱེད་རིག་པའི་རྩལ་ལྷན་རྫོང་རྫོང་གཞོན་དུང་དུ་བདེན་རྒྱུན་
སྤྱ་ཡོད་ཅེས་ཞུ་དག་ལ་སྤྱིང་པའི་ཡིག་ལན་དུ། སྤར་ནས་ན་སྤའི་རུས་སྤ་སྤམ་
རྒྱུགས་སྤུངས་ཁུལ་ཡིན་ཅུང་། ད་ནི་ལོ་མང་ཁ་ཡེངས་མི་གཡེངས་ངང་དུ་སྡོད་
སྐབས་གྱིས་དེ་འདྲའི་སྒྲོབས་པ་བལ་ཅུང་། བདག་གིས་ཐེང་གཅིག་བལྟས་པས་
ཤིན་རུ་ནས་ལེགས་པ་བྱུང་འདུག །

༤ དཔེ་མཛོད་། བོད་ཀྱི་བད་སྒྲིང་སྒྲ་རིག་གི་བལྟན་བཅོས་སྐུམ་རུ་པ་དང་རྒྱུགས་ཀྱི་
འདུག་པ་གཉིས་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ། ལེགས་པར་བཤད་པ་ཆོག་ཀྱང་དོན་བཟང་ཞུན་ལ་
ཡི་ན་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །ལྷ་སའི་རྫོང་རིང་བཀའ་སློན་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཤིང་

པར། དེབ་འབྲིང་། མོག་ལྡེབ་ལ།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུ་སྤྲོད། [University of Virginia Library X030222626]

【ཚུམ་པ་པོ་དང་། བཅམས་དུས།】 མཁུག་བྱང་དུ། ཅེས་པ་འདི་ནི་རང་རིགས་
 ཀྱི་རྩ་གྲུ་བཀའ་སློན་མི་འགྱུར་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་དང་། སུ་དོན་འབྱུང་
 ཆོ་དབང་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་འདི་ཀའི་སློ་གྲོས་ན་གཞིན་རྣམས་དང་། བཀའ་རྒྱུང་
 ཡར་འཕེལ་གྱིས་དབུས་གཞུང་རྒྱུང་དང་། སེ་འབྲས་ཀྱི་གྲུ་པ་སོགས་དོན་གཉིས་
 ཅན་སེར་སྐྱུ་འགའ་ཞིག་ལ་སྐུམ་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་འདི་གཉིས། འབྲིང་སྐབས་མདོ་
 སྐགས་རིག་གནས་བཅས་ལ་སློ་གྲོས་ཀྱི་འཁུག་སློ་ཡངས་ཤིང་། དད་བཙོན་ཆོས་
 ལ་དཀར་བ་དགེ་སློང་། དཔལ་ལྷན་སྐྱུ་སྐྱུ་ནས་སྐུམ་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་
 རྒྱས་བཟུས་འཆམས་པའི་གསར་ཚོམ་ཞིག་ཅི་ཀྱང་དགོས་ཞེས་རབ་དཀར་ལྷ་རྩེས་
 དང་བཅས་ནན་ཏན་ཆེན་པོས་བསྐྱལ་མ་མཛོད་པ་ལ་མ་བསྐྱོག་པར། ཟུང་སྟོང་
 དགའ་བཞི་པའི་རིགས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་བ་བསོད་ནམས་བསྐྱན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ཆོ་
 རིང་དུ་འབོད་པའི་ཆོས་མེད་སྟོམས་ལས་པ་དེས་སྤྲེལ་འགྲེལ་བྱངས་དག་རྣམས་གོ་
 བཟུར་གྱི་ཐོག་ནས་རང་ལོ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྡར་སོན་སྐབས། རབ་བྱུང་བརྒྱ་བཞི་པའི་
 བྱང་གི་རབ་མྱོས་ཞེས་པ་ལྷགས་པོ་རྩ་ལོ། སྟོན་ལྷ་འབོད་པའི་ཡར་དོ་མཁའ་འགྲོ་
 འདུ་བའི་དུས་ཆེན་ལ་དབུ་བཅམས་ཏེ་ལོ་དེའི་ཚུ་སྟོང་ལྷ་བའི་ཆོས་བཞིར་བདག་
 ཅག་གི་སྟོན་པས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཆེན་ཉིན་རྩོགས་པར་
 བགྱིས་པ་འདིས་ཀྱང་བསྐྱན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་བད་མི་ཤེས་པའི་དགའ་
 སྟོན་རིག་པར་གྱུར་ཅིག།

ནང་དོན་མདོར་བཟུས། སྐུམ་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་འདིའི་བྱང་ཆོས་གཙོ་བོ་ཞིག་ནི། ཐོག་
 མར་ནས་ཡི་གེ་འཁུག་པའི་གནས་བརྒྱུད་ཅེས། སྤྱ་དང་། སྐད་དང་། མིང་དང་།
 མཚན་མ་དང་། བརྗེ་དང་། ཐ་སྐད་དང་། ཆོག་དང་། དོན་བཅས་ལ་འགྲེལ་
 བཤད་གནང་ཞིང་དེ་སྐུམ་རྒྱུ་སྤྲོད་ཀྱི་གཞུང་ལ་འཁུག་ཡོད་པ་ནི་སྐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་བྱང་ཆོས་ཞིག་རེད། འགྲེལ་བཤད་འདིའི་བྱངས་བཙལ་སར། འདི་ཉིད་ཀྱི་
 མོག་ངོས་པའི་རྒྱབ་ངོས་ལས། “སྟོན་ཀྱི་མཁས་པ་ལྷེ་བྱི་འབྲུག་གིས་བསྐྱུར་པའི་

ལྷའི་གནས་བརྒྱད་ཆེན་མོ་དང་། དཔང་ལོ་རྩེ་བ་སྟོ་གྲོས་བརྒྱན་པས་མཛད་པའི་
ཆོགས་གསུམ་གསལ་བའི་དོན་དང་མཐུན་པར་རང་ལུགས་ཀྱི་འཛོག་སའི་མཐར་
ཐུག་མཁས་པ་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན། ཞུལ་ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་ཆོས་རྒྱུད་བཟང་པོའི་
དགོངས་བཞེད་ཟབ་གནད་རྣམས་འདོད་པར་བྱ་བ་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །

འདུལ་མིང་། བོད་ཀྱི་བར་སྒྲོང་པའི་གཞུང་ཁུལ་ཅུ་པ་དང་། ཉགས་ཀྱི་འཁྲུག་པའི་
འབྲེལ་གསར་ལེགས་བཤད་བཅོ་ལྔ་དང་གསེར་གྱི་ཡང་ལྷན། ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་
སོ། །འབྲས་སྒྲོངས་ཤིང་པར། རྩེབ་རིང་། རོག་རྩེབ་ན།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་ལྗངས། [University of Virginia Library X030238827]

【ཚུམ་པ་པོ་དང་། བཙུགས་དུས།】 མཇུག་བྱང་དུ། ཅེས་པ་འདི་ནི་དེ་སྐད་སྐད་
ལས་མཚན་རག་དབང་བསོད་ནམས་མཚན་གིས་སི་རྟུའི་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དགོངས་
པ་སྒྲུར་ཡང་གསལ་བའི་བསྐུས་འགྲེལ་འདི། ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་ཞེས་གསུང་བསྐུལ་
ནན་ཆེར་ཐེབས་པ་མ་ཟད། སྒྲིགས་འདིར་སུམ་རྟགས་གྱི་འགྲེལ་པའི་དཔེ་རྒྱན་
དགོན་པས་ཐོག་མར་བོད་ཡིག་སློབ་གྲུ་གསར་རྟེན་གྱི་དོན་དུ་རང་གི་སློ་ཐོག་ནས་
ས་དཀར་གྱིས་བྲིས་པར་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན། བཀོད་པའི་ཤིན་དུ་བསྐུས་པའི་ཆོག་
འགྲེལ་སྒྲིགས་བསྐུས་རྣམས་གཙོ་བོར་སི་རྟུའི་གཞུང་དང་སློ་བསྐུན་གཞུང་འགྲེལ་
གཞན་བོད་དུ་སྒྲུར་མཐོང་རྣམས་གྱི་ལེགས་ཆ་སློ་ལུལ་དུ་ངེས་པ་རྣམས་བསྐྱངས།
སྒྲུར་ཡང་རྒྱན་རིང་། ཞིབ་མོར་དབྱད་པའི་ཉམས་ཚུང་དུ་མ་ནས་མང་དུ་དོགས་
པས་ཤིན་དུ་གཅེས་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཟུར་བརྒྱན་ཏེ། དེའི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་རབ་
བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་འབྲུག་ཟླ་༧པའི་ཆོས་ལཱ་ཉིན། གཞུང་འགྲེལ་ཡོངས་སུ་
རྒྱགས་པ་སློབ་དགོ་བོད་ལུལ་གྱི་ཁྱེ་བྲག་གཙང་ཤངས་ཤོང་ཤར་པའམ། ལྟ་ས་བ་
ཞིབ་སུན་ཆོགས་དབང་རྒྱལ་གྱིས། སྐས་ལུལ་དཔལ་གྱི་འབྲས་མོ་སྦྱངས་གྱི་དཔེན་
ཅན་བོད་ཡིག་སློབ་གྲུར་སྒྲུར་བའི། རང་གི་སྐྱག་པའི་ཟིན་བྲིས་གཙང་བཤུའི་ཡིག་
འབྲི་བ་ནི་འབྲས་གཞུང་སློབ་སྐྱེག་རྣམས་གྱི། ཆན་བདག་འཛིན་གྲུ་ལྟ་པ་དགོན་
ཆེན་པ་རྒྱ་ཡང་ཆེ་བ་པ་རྒྱ་རིག་འཛིན་དང་། དམ་པ་རིག་འཛིན། རྒྱལ་ས་བཙུན་

སྐྱོབ་སྤྱད་ཆུང་མས་ཀྱི་ཀྱན་བདག་འཛིན་གྱུ་ལྟ་པ། མདོ་སྤྱད་པ་ཤེས་རབ་རལ་གྱི་
དང་། ལྷ་ལྷན་བ་ཆོས་འཕེལ་སྤྱན་ཆོགས་ཀྱིས་བགྱིས་པ་འདིས་བསྟན་པ་དང་།
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་ཀྱ་ཆེན་པོ་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །

ནང་དོན་མདོར་བསྟུས། གཙོ་བོ་སི་རྒྱུ་དགོངས་པ་མདོར་བསྟུས་ནས་བསྟན་པ་
ཅམ་ལས་དམིགས་གསལ་གང་ཡང་མ་མཐོང་། །

༡༠ བཟེ་མིང་། བོད་ཀྱི་བར་སྐྱོད་པའི་གཞུང་སྤྱུ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པ་
ཁྱུང་རྒྱུ་ཆོག་གིས་གོ་སླ་བར་བཀྲལ་བ། ལེགས་བཤད་སྤང་བ་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་
བཞུགས་སོ། །བལ་ཡུལ་ཤིང་པར། ལྷེ་བ་འབྱིང་། ཤོག་ལྷེ་བ་༥༡།

དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས། [BHU 92]

【ཆོས་པ་པོ་དང་། བཅམས་རུས།】མཇུག་བྱང་རུ། ཅེས་པ་འདི་འང་བྱུང་བདག་
སྤྱོད་པ་བཅམས་མགོན་རྒྱུ་ལྟ་པ་ལྟ་བུར་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་པོ་དང་། ཡོངས་ཀྱི་
དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན། སྤྱོད་པ་བཀྲལ་གྱིས་འོད་ཟེར་ཞི་བའི་སྤྱིང་པོ་ལྷན་ཀྱས་པའི་
ཞལ་སྤྱོད་ནས་ཀྱི་བཀའ་སྤྱུལ་སྤྱི་བོར་མཆོད་དེ། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱ་
མཆོད་པ་ཀའ་དྲིན་གྱིས་འཆོ་བ། ཀམ་སྤྱོད་ལམ་འོད་ཟེར་ལྷག་བསམ་བསྟན་པའི་
ཀྱུ་པ་མཆོན་གྱིས་རྗེ་བཙུན་ཆེ་མ་ཀ་རའི་འགྲེལ་ཆེན་ལ་གཞི་བྱས་ཤིང་། མདོར་
བསྟུས་སྤྱད་མིགས་ནས། གོ་སླ་བའི་ཆོག་སྤྱོད་ཅི་རིགས་པ་བགྱིས་ཏེ་སྤྱོད་པ་ལ།
སྤྱད་ནས་ཀྱང་འབྲི་སྤྱོད་འོས་པ་ཆུང་མས་ཞིབ་མོར་བགྱིས་པ། འདིས་ཀྱང་གཞན་ལ་
ཕན་པ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག །འདི་ནི་ཀྱས་བཤད་ཀྱིས་འཛིགས་པ་ཆུང་མས་ལ་སྤྱན་
པའི་བསམ་པས་བགྱིས་པ་ཡིན་གྱི། ཆུང་དཔྱད་ལུ་རུ་བྱུང་བ་ཆུང་མས་ལ་ནི་ཀྱན་
གཟིགས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱི། འགྲེལ་ཆེན་ཉིད་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལས་འདི་
ལ་ཡིད་བཞོན་པར་མི་བྱའོ། །

ནང་དོན་མདོར་བསྟུས། གཙོ་བོ་སི་རྒྱུ་དགོངས་པ་མདོར་བསྟུས་ཤིང་སྤྱད་
དང་ཆུང་དཔྱད་ཆུང་མས་སྤྱོད་ཀྱུ་པ་ཀྱི་སྤྱོད་ཆོག་བཀོད་ནས་བསྟན་པ་ཞིག་ཡིན། །

༡༡ བཟེ་མིང་། ལུང་རུ་སྤྱོད་པ་སྤྱུ་ཅུ་པ་དང་རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཆུང་མ་འགྲེལ་
ལེགས་བཤད་སྤང་བྱེད་མོར་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །དབུ་ཅན་ལག་བྱིས་སྤྱིང་

པ། ལྡོམ་ཐུང་། ཤོག་ལྡོམ་ཡེའུག །འབྲས་སྟོངས་སྒྲུང་སྟོག་རྩ་པར་ལོག་བརྒྱབས།
དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དཔེ་རྒྱུ་། [University of Virginia Library X030239468]

【ཚུམ་པ་པོ་དང་། བཅུ་མས་རྩུ།】མཁུག་བྱང་རྩ། ཅེས་གངས་ཅན་གྱི་འདྲེན་པ་
གཅིག་ཕུ་པ་འཇམ་མགོན་ཐུ་མི་སྟོན་པས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ལ། སྟོན་ནས་འགྲེལ་བཤད་མཛོད་པོ་ཆེས་མང་བར་གྱུར་པའི་
དར་ཁིང་རྒྱས་མོད་ནའང་། སྟོན་པའི་བསྟན་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་དག་
པར་བྱ་བ་ལ་འབད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ལ་དྲིན་རྩ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་རྒྱ་
ཆེར་རོལ་པ་སོགས་ལས་གསུངས་ལ། དེའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ལེགས་བཤད་འདི་
ཉིད་ལ་འཁད་ཉན། རྩོམ་བསམ་གྱི་སྟོན་ནས་གཏན་འབེབས་པ་ཁོ་ན་གལ་ཆེ་བར་
ངེས་པར་སྟོང་ལ་བརྒྱགས་ཤིང་། ཉེ་ཆར་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སང་
གཏི་ཁྱི་རྩུག་པ། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་མཆོག་གི་སྤྱལ་པའི་སྤྱ་མཁུན་བཅེ་
རྒྱས་པའི་བདག་ཉིད་རྩེ་རྩུང་རིན་པོ་ཆེ། དག་དབང་དགོན་མཆོག་ཉི་མའི་ཞབས་
ཀྱི་བཀའ་སྤྱལ་ནོར་བུའི་མེད་བ་སྤྱི་བོར་ལྷུངས་པ་དང་། སའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་
པོའི་རྩུང་ཡིག་པ་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་གཟིགས་པ་ཡངས་ལ། བསྟན་བཅོས་ཆེན་
པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་དོན་མ་ལུས་སྤྱགས་སུ་རྒྱུད་པས། གངས་ཅན་འདིར་
གྲགས་པའི་བད་དག་སྟོན་བ་ལ། བསྟོངས་པ་བུལ་ཁིང་འཁུས་པ་དར་བཅོན་གྱི་
དཔོན་བརྒྱུད་རྩ་གྱུར་པ་ཞལ་ངོ་ཆང་བྱིས་ནས་དང་། རིགས་བྱེད་རྩ་མ་ལ་བྱང་
ཁིང་དབྱངས་ཅན་མགིན་པར་འཁོལ་བ་ལ་རྒྱ་བུལ་མཁུན་སྟོན་ཅན་བསྟན་འཛིན་
དབང་པོ་སོགས། རང་གིས་གཟུང་ལྷགས་འདི་ཉིད་བྲིད་པའི་སྟོན་བུ་འགའ་བྱང་
གིས་བྱང་འགྲེལ་པ་ཞིག་བྱས་ན་ལེགས་ཚུལ་རིམ་པར་གསུངས་ཤིང་། བྲད་པར་
བད་སྟོན་ལྡོམ་སྟོར། ཅེས་རིགས་སྒྲུར་ནག །སྟོན་དག །བད་དག་སོགས་རིགས་
བྱེད་རྩ་མ་ལ་སྤྱགས་བྱང་བའི་མཛོད་བཤེས་དམ་པ། སྤྱབ་རྒྱལ་སྤྱིང་ནས་སྟོ་བཟང་
དངོས་ཀྱབ་གྱིས་གཞུང་ལྷགས་འདི་ཉིད། ཆོག་དོན་མཐར་ཆགས་སུ་དབྱིས་བྱིན་
པར་གསན་པའི་སྐབས་ནན་གྱིས་བསྐལ་བ་དང་བྱིན་བྱིས་སུ་འདེབས་པའི་ཡི་གེའི་
མཐུན་རྒྱུ། ལྷས་དག་པའི་གོགས་སོགས་གང་ཅིར་འབད་པ་ཆེན་པོ་མཛོད་པ་

ལ་བརྟེན་ཀྱན་མཁུན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ། རག་དབང་སློབ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་
 མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྒེའི་བཀའ་འབངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་བ། མང་དུ་སྒྲིམ་
 པར་སྒྲིམ་ཞིང་། ཐ་སྐྱོད་རིག་པའི་གནས་ཆ་ཅམ་རིག་པ། སྤྱུའི་དགེ་སློང་དགོན་
 མཚོག་ཚོས་གྲགས་ཀྱིས་རྗེ་ཞ་ལུ་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོའི་ཁྲི་ཀ་དང་། གསུངས་གཙོ་
 བོར་བཟུང་། དབུས་པ་སློབ་གསལ། ལོ་ཆེན་ནམ་བཟང་། རྣམ་ཐང་པ་སྐྱོ་སྒྲི།
 ཡར་འཕྱོག་རིན་ཆེན་ཏྲིག་ དགེ་ཡི་བ་རྒྱལ་གྱི་མས་མིང་གི། པཌ་ཆེན་གསེར་
 མདྲོག་ཅན་པ། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཤིང་བ། ཟུར་མཁར་སློབ་གྲོས་རྒྱལ་པོ། རབ་
 འབྱམས་སྤྲེལ་བ་ཚོས་རྒྱལ། འོལ་བ་རབ་འབྱམས་པ། སྤྲན་ལུང་པ་ཆེན་པོ་སློ་
 མཚོག་དོ་རྗེ། ཞ་ལུ་ཚོས་ལེགས། གཏིང་སྤྱིས་ཚོགས་གསོག་ནམས་ཀྱི་སྤྲུམ་རྟགས་
 ཀྱི་ཁྲི་ཀ་དང་། བྱམས་པ་སྤྱིང་པ་བསོད་ནམས་ནམས་རྒྱལ་དང་། ཀྱན་མཁུན་
 གོ་རམས་པའི་སྤྲུམ་རྩ་པའི་འགྲེལ་པ། སྤྲག་ལུང་པ་ཚོས་རྗེ། རབ་འབྱམས་པ་
 རྣམ་གྲོལ། ཁ་རག་རྒྱལ་སྤྱ། ཅུང་ཡིག་འཇམ་དབྱངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྲི་བ་བྲི་
 ལན་རྣམས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་སྤངས། རང་སློབ་གང་དཔོགས་ཀྱི་ལེགས་པར་བཤད་
 པས་ཟུར་རྒྱན། དཔེར་བཞིན་སོགས་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་ངལ་བ་ལ་མ་འཇོམས་
 པར་བསྐྱགས་པ་ཅམ་གྱིས་བདེ་སླག་དུ་རྟོགས་པའི། གཞན་ཕན་འབའ་ཞིག་གི་
 བསམ་པ་རྒྱར་སྤངས་ཏེ། རང་ལོ་སོ་བརྒྱད་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྩ་ཆེན་
 ལོ་ལ་དབུ་བཅམས་ཤིང་ཁྲག་སྐྱུག་ལོའི་ནག་པ་ཟླ་བ་སྟོན་མའི་ཡར་ཚོས་ལ་རང་
 བྱུང་འཕགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ལོ་བྱང་དམར་པོ་རིའི་མགུལ་དུ་ཉེ་བར་རྒྱར་
 བ་སྟོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་ལེགས་འཕེལ་བར་བྱུར་ཅིག །

སྤར་བྱང་སྟོན་ཚོག་གི་མཛུགས་དུ། བྱང་རིགས་རྣམ་སྤྱིང་པཌ་ཆེན་དགོན་ཅོག་
 ཚོས་གྲགས་ཀྱི་སྤྲུམ་རྟགས་འགྲེལ་པ་ཚོག་དོན་གཞན་ལས་བྱུང་པར་འཕགས་རྒྱལ་
 དང་བཅས་ཐུན་སྤྱིང་པར་ཁུས་ཡག་འཕྱོག་པ་དགེ་སློང་སློབ་གྲོས་བརྟན་པ། ཅེ་
 སྟོར་བ་དགེ་སློང་སློབ་གསལ་མཁས་པ། བཀྲ་ཤིས་སྤྱིང་པ་དགེ་སློང་སྤྲེལ་བའི་དབང་
 ཐུག་གསུམ་ཀྱི་དོར་པར་དུ་བརྟོགས་པའི་ཚོ། ཚཱ་པ་པོས་པར་བྱང་དགོས་རྒྱལ་
 བཞིན་གདོང་དུག་སྟེམས་པའི་ལང་ཚོས་རྒྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི། འཆམས་དཔོན་

དགེ་སྒྲིང་ངག་དབང་དཀོན་ཚུགས་གསུང་པ་ཨུ་སྒྲིང་ལྟ། །

ནང་དོན་མདོར་བསྟུན། ལུས་ཀྱི་ལུས་འདི་ནི་སི་རུ་ཆོས་འབྱུང་གི་སྒྲིང་གཞི་གཙོ་
 བོར་ཡིན་ཀྱང་། དོན་རུ་སི་རུ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཚུལ་གྱི་རྣམ་དབྱེད་དེ་ཡང་
 སྒྲིམ་གཞི་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་འདུག །དཔེར་ན། ལུས་རྩ་པའི་
 སྐབས་སུ་འཕྱང་དང་། རྣམ་དབྱེ་སོ་སོའི་འཇུག་ཚུལ་དཔེར་བཞིན་དང་བཅས་
 པས་གསལ་བཤད་བྱས་པ་དང་། རྣམས་འཇུག་གི་སྐབས་སུ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ།
 བདག་གཞན་རུས་གསུམ་པོ་ངོས་འཛིན་ཚུལ་དཔེར་བཞིན་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱས་པ་
 བཀོད་ཡོད་པ་དེ་ནི། སི་རུ་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྒྲིམ་གཞིའི་དཔེ་གཞི་འཛིན་ས་དེ་
 རེད་འདུག །འོན་ཀྱང་སི་རུ་པའ་ཆེན་གྱིས་ལུས་འགྲེལ་འདིར་འཛིན་པའི་དཔེར་
 འགའ་ཞིག་དང་། རྣམས་འཇུག་གི་རྗེས་འཇུག་གི་སོ་སོ་མ་ནིང་དབྱེ་ཚུལ། དེའང་
 ད་བ་ས་གསུམ་རྗེས་འཇུག་གི་སོ་ཡིག་དང་། འ་དང་ར་གཉིས་སོ་ཡིག་དང་། ག་
 ད་ན་མ་ལ་རྣམས་མ་ནིང་རུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྒྲུར་ཡང་ནང་གསེས་གྱི་དབྱེ་
 བ་ནི། སོ་ལ་སྒྲིམ་བྱ་རབ་འབྱིང་གསུམ་སྟེ། ད་བ་ས་རྣམས་སོ། །སོ་ལ་སོ་ཙམ་
 དང་ཤིན་རུ་སོ་གཉིས་ཏེ་འ་དང་རའོ། །མ་ནིང་ལ་འགྱུར་བ་མ་ནིང་ག་ད་ན་གསུམ་
 དང་། མཚན་གཉིས་པ་མ་དང་། མ་ནིང་མཚན་མེད་ལ་ཡིག་དག་དང་བཅས་
 པས་རྗེས་འཇུག་གི་མ་ནིང་རྣམ་པ་གསུམ་རུ་འདོད། ཅེས་ཐོག་མར་རྣམས་གྱི་
 དབྱེ་བ་འདི་ངེས་པར་བྱའོ། ། དེ་དང་དེ་ལ་སོགས་པའི་མི་འདྲ་བའི་བྱད་ཆོས་
 མང་པོ་ཞིག་འདུག །འདིའི་མཐའ་ལ་དབྱངས་ཅན་གྱི་པའི་དོ་རྗེས་མཛད་པའི་
 ལྷགས་སྒྲོག་ཐབས། སྐད་གཉིས་ཤེས་བྱ་ཞིག་འདུག་པ་དེ་ཆོ་ག་འདོན་མཁན་
 རྣམས་ལ་གལ་ཆེན་པོར་ཞིག་མཐོང་། །

གཉིས། རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་རུ་པར་སྐྱེན་བྱས་པ།

༡ དཔེ་མེད་། སི་རུ་འགྲེལ་ཆེན་གསུང་དང་སི་རུ་འགྲེལ་ཆེན་དང་དག་བྱེད་གསལ་བའི་
 མེ་ལོང་བཅས། ཡིང་ལི་ཤ་སྐད་རུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་བཞུགས་སོ། །དེ་བ་ཆེ་
 གཞུགས། 16K ཤོག་ངོས་པལ་ཆེར་༥༠༠ཡས་མས་ཙམ་འདུག །

དཔེ་རྣམས། X 030143117

ཚཱ་པ་པོ། གཙང་བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོའི་མཁན་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་བླ་མ་དམ་པ་སེང་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱབ་མ། བོད་ཀྱི་ཆོག་གི་གཏེར་མཛོད་དང་ལྷ་ས་བསམ་ཡས་
 དཔལ་ས་སྤྱ། བཀྲ་ཤིས་ལྷན་པོ་རྒྱལ་མཁར་ཅེ་ཡར་འབྲོག་གཡུ་མཆོ་བསམ་ལྷིང་
 དང་ཡར་ལུང་གནས་གསུམ་རྟེན་གསུམ་དང་། སྤྱིན་གྲོལ་སྤྱིང་སོགས་མཛེལ་བའི་
 ལམ་ཡིག་དང་ཁ་བ་ཅན་རུ་རྒྱ་གར་པའ་ཏི་ཏ་སོགས་མཛོད་པ་པོ་ལྟ་བུ་རྩི་རྩུ་
 ཅན་སྤྱུ་བཅུ་མས། རབ་བྱུང་བཙུ་ལྔ་པའི་ཤིང་སྟག་ལོའི་བླ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་
 བཟང་པོ་ལ་ཡུལ་བང་ག་ལའི་ཕྱེ་སྤྱིང་ཆེན་པོའི་དབྱར་གནས་གདན་ས་དོ་རྩེ་སྤྱིང་
 གི་པར་ཁང་རུ་པར་རུ་བསྐྱབས། ཡེ་ཤུའི་འདས་ལོ་༡༩༡༤ལོར། སྤྱི་ལོ་༡༩༡༥ ལོར་
 རྒྱ་གར་རུ་པར་སྐྱབ་བྱས།

ནང་དོན་མདོར་བསྡུས། འདི་ནི་འཕུལ་པར་རྟིང་ཤོས་ཤིག་རེད། ནང་དོན་
 གཙོ་བོ་གཞུང་གི་བཀའ་ཤོག་དང་། ལྷས་ཡིག །ལག་བྱེད། ལམ་ཡིག །གཉེན་
 ཡིག །ངོས་འཛིན་སོགས་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་འབྲི་སྟངས་མ་དཔེ་དང་བཅས་པ་བཀོད་
 ཅིང་། དེ་དག་དབྱིན་ཡིག་རུ་བསྐྱར་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ཆོང་
 དབྱངས་རྒྱ་མཆོའི་མགུལ་སྤྱ་སྟན་བསྐྱགས་ཀྱིས་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་པ་
 དེ་དང་། སི་རུའི་སྐུ་རྟགས་དང་། དག་བྱེད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། སི་རུའི་ཞལ་
 ལུང་བཅས་འཕུལ་པར་རུ་བཀོད་པ་མ་ཟད་དེ་དག་གི་ནང་དོན་པལ་ཆེར་དབྱིན་
 ཡིག་རུ་བཀོད་ནས་པར་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

༩ དཔེ་མིང་། མཁས་མཆོག་དབུལ་རྒྱལ་བ་སྤྱུ་ཀྱིས་མཛོད་པའི་སྐུ་རྟགས་ཀྱི་
 རྟོན་དང་། འརྱ་མི་པམ། བསྟན་དར་ལྷ་རམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་ས་མཐའི་རྣམ་
 དབྱེ་བཅས་ཚུགས་བསྐྱབས་པད་དཀར་རྒྱན་པོ་བཞུགས་སོ། །སྤྱི་སྤྱིང་དཔེ་སྐྱབ་
 ཁང་། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར། དཔེ་རྟགས། X 004147645

༩ དཔེ་མིང་། སྐུ་རྟགས་འབྲེལ་པ་ནོར་བུའི་མེ་ལོང་བཅས་བཞུགས་སོ། །
 དཔེ་རྟགས། X 004147180

ཚཱ་པ་པོ། མཁན་བཙུན་འགྲུས་ཀྱིས་བཅུ་མས། སྤྱི་ལོ་འགྱུར་མཐོ་སྐྱབ་དཔེ་
 མཛོད་ནས་པར། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩ལོར།

༤ དཔེ་མེད་། བོད་ཀྱི་བད་སྟོན་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྤྲུལ་ཅུ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་
འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ཐོན་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །སྤྱི་ལོ་
༡༩༦༧ལོར་རྒྱ་གར་དུ་པར། 32K རྒྱུ་བ། དཔེ་རྟགས། X 030221309

ཚཱ་པ་པོ། མཇུག་བྱང་། ཅེས་པ་དཔལ་ལྷ་ལེན་དུ་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་དགོ་བའི་བཤེས་
གཞིན་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ། །ཕུ་ཅུ་སྤྲུལ་བསྟན་འཛིན་རྒྱལ་མཆོན་རིན་པོ་ཆེའི་
ཞལ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རྟགས་བྲིད་ཞུས་པའི་བྱིན་མོ་གཞིར་བཞག་སྟེ་གངས་ཅན་བོད་
དུ་སྦྱེས་པའི་ཐ་ཤལ་མཁར་སྟོན་པ་རྩོ་རྩེ་དབང་ཕྱག་ཅེས་བྱ་བས་སྦྱར་བའོ། །

༥ དཔེ་མེད་། ལུང་སྟོན་པ་སྤྲུལ་ཅུ་པའི་དགོངས་དོན་ལེགས་པར་འགྲེལ་པ་
རབ་གསལ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །ཕུན་སྡིང་གསུང་རབ་ཉམས་
གསོ་རྒྱན་སྟེལ་དཔར་ཁང་ནས། རྒྱ་གར་དུ་པར། དཔེ་རྟོན་དེབ་གཞུགས། 32K
རྒྱུ་བ། ཤོག་ངོས་༣༠༧། དཔེ་རྟགས། X 030221423

ཚཱ་པ་པོ། མཇུག་བྱང་། ཅེས་ལུང་སྟོན་པ་སྤྲུལ་ཅུ་པའི་དགོངས་དོན་ལེགས་
པར་འགྲེལ་པ་རབ་གསལ་ལྟ་བུའི་སྤྲུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདིའང་། སྟོ་གསལ་རྣམ་
དབྱེད་དང་ལྡན་པ་དུ་མས་སྤྲུལ་བྱིར་བསྐྱལ་བ་དོན་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་། བད་སྟོན་
ཀྱི་གཞུང་ལུགས་འདི་དག་ལ་ངེས་པ་མ་རྟེན་ན་ཀུན་རྟོག་ལ་མཐའ་མེད་བྱིར་རང་
རང་སོ་སོའི་སྟོ་རོ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པའི་འདྲ་འབག་ཅི་སྤྲུལ་ཡང་། གཞུང་ལུགས་
ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ལྟ་ཅི་ཆོག་གི་སྦྱར་བ་རི་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱར་བའི་ཚུལ་
ལའང་ཆེས་འབྲམས་པར་འགྱུར་བས་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་ལྟ་བའི་མིག་གཅིག་དུ།
སྤྲུལ་ཆོད་མེད་གཏི་མའིང་བསྟོལ་གྱི། རིགས་པའི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོལ་འཛིག་
རྟེན་འདིར་ཅུབ་པ་མེད་པ་ཞིག་བྱུང་ན་ཅི་མ་རུང་སྟམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
འཕགས་མཆོག་རིགས་གསུམ་གཅིག་དུ་འདུས་པའི་སྦྱུ་འཕྲུལ། ཤིང་ཞིའི་གཙུག་
རྒྱན་ལྟ་མའི་རྣམ་འདྲན་ས་ཆེན་པོའི་སྟེང་ན་འགྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་བཅུ་གསུམ་པ་
ཆེན་པོའི་ཞབས་ཀྱི་པར་སྟོ་སྟོ་བོར་མཆོད་ཅིང་། གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཆ་ཤས་ལ་
ལོངས་སྟོན་པའི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཐོབ་ལ། ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཆོས་བཞིན་སྟོན་
པ་དུ་མའོ། །བཀའ་དྲིན་མནོས་པའི་གཞུགས་བརྟན་འཆང་བ་འཇམ་དཔལ་རོལ་

པའི་སློ་གྲོས་ཀྱིས་ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོའི་ཉེ་འདབས་སུ་མགོ་བཙུགས།
སློགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྦྱངས་པའི་
ཡང་དབེན་དུ་སལ་ཆེར་བྱས། ལྷ་ལྷན་སྤྲོན་ཅིས་ཁང་རིག་གནས་རྣམ་པར་བཟུ་
བའི་ལྷོ་ཁང་དུ་རྫོགས་པར་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་འབྲས་སློ་མང་ཆོས་མཛད་དགོ་
བཤེས་དྲི་མེད་ཀྱན་སྦང་བས་བགྱིས་པ་སྟེ། འདིས་ཀྱང་ལཱ་རིག་གི་བསྟན་པ་རིན་
པོ་ཆེ་སློགས་ཀྱན་དུ་དར་ཁྱིལ་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །སྤྱི་ཚུ་
པ་ཁོ་ནའི་འགྲེལ་པ་ཡིན།

༤ དཔེ་མིང་། སྤྱི་ཚུགས་ཀྱི་གར་སྐད་དང་བོད་སྐད་ཤན་སྦྱར་ཅན། ཁ་བྱང་
ཀྱི་སྐད། དེབ་གཟུགས། སྤྱི་ལོ་༡༩༦༡ལོར་ཀྱི་གར་དུ་པར། ཤོག་ངོས། ༢༢༡
བསྐྱར་བ་པོ་དང་། འགྲེལ་པ་པོའི་མིང་བོད་ཡིག་དུ་མེད་སྟབས་སུ་ཡིན་མ་ཤེས།
དཔེ་ཚུགས། X 004196275

༥ དཔེ་མིང་། སྤྱི་ཚུགས་འགྲེལ་པ་ལོར་བུའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
དེབ་གཟུགས། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༣ལོར་ཀྱི་གར་དུ་པར། དཔེ་ཚུགས། X 004616791
ཆོས་པ་པོ། རྟོང་མའི་མཁན་པོ་སྐུབ་བསྟན་བཙུན་འབྲས་ཀྱིས་བཙུགས།
1920-1979

༦ དཔེ་མིང་། སྤྱི་ཚུགས་འགྲེལ་ཆེན། དེབ་གཟུགས། ཤོག་ངོས་༡༠༥ ཀྱི་གར་གྱི་ཤེས་
རིག་པར་ཁང་གིས་པར། པར་དུས་མ་གསལ། དེབ་འདི་དབུ་ཅན་ལག་བྱིས་མ་
ཡིག་གཟུགས་སྤྱི་ལོ་མེད་ཅན་ཞེས་དེབ་༡༠༠༠གཅིག་པར་འདུག པར་དུས་སལ་
ཆེར་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པའི་ནང་ཅམ་ཡིན་ངེས།
དཔེ་ཚུགས། X 030238535

༧ དཔེ་མིང་། གསེར་རྟོག་སྤྱི་ཚུགས་ངོ་མཚར་འཕྲུལ་གྱི་ལྷུ་མིག་། དེབ་གཟུགས།
བལ་ཡུལ་ཀ་ཉི་མན་དུར་པར། ཤོག་ངོས་༢༧༡། བལ་ཆེར་ལོ་རབས་དྲུག་ཅུ་པར་
པར་བསྐྱར་བྱས་པར་སེམས། དཔེ་ཚུགས། X 004337411

༨ དཔེ་མིང་། ཡུལ་གངས་ཅན་པའི་རིག་གཞུང་ཀྱན་གྱི་མ་སྦྱར་གྱུར་པ་སྤྱི་
ཚུགས་ཀྱི་རྒྱས་བཤད། བརྩོན་རིན་ཆེན་བང་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དེབ་གཟུགས། རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་རིག་པར་ཁང་ནས་པར། ཤོག་ངོས་༣༢༡། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥
ལོར། དཔེ་རྒྱགས། X 002549324

ཚཱ་པ་པོ། རིག་སྟོབ་འགན་འཛིན་འབྲས་ཕུ་ཁང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

༡༡ དཔེ་མིང་། ལུ་མ་རྒྱགས་བསྐྱུས་སྟོམ་པད་དཀར་ཕྱིང་བ་ཙུ་འགྲེལ། དེབ་
གཟུགས་རྒྱང་བ། འབྲུག་མིམ་ཕུ་ཁྲི་པར་མ། ཤོག་ངོས་༡༩༧། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༥ལོར་པར།
དཔེ་རྒྱགས། X 0302208536

ཚཱ་པ་པོ། བསྐྱུས་བསྟོམ་པད་དཀར་ཕྱིང་བའི་ཙུ་འགྲེལ་གཉིས་ཀྱི་ཚཱ་པ་པོ།
རྒྱལ་དབང་ལོར་བུ།

མཚུག་བྱང་བུ། ཞེས་པ་འདི་ཡང་རང་ཉིད་གཞོན་ཅུའི་རུས་སུ་བཤེས་གཉེན་
དམ་པ་རྒྱ་བརྒྱ་སྟེ། རིན་ཆེན་དོ་རྩེ་ལས་གཞུང་འདིའི་བཤད་པ་ཐོབ་ཆོ་རང་གི་
སྟོ་འཛིན་དང་། སྤྱི་མའི་བཀའ་བཞེན་རྒྱགས་འབྲུལ་གྱི་རྒྱལ་དུ་བྱིས་ནས་ཡུན་རིང་
མོ་ཞིག་སྤང་བ་ན། རུས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་བསྐྱུན་རང་ཉིད་སྟོ་ལྗོངས་དབྱར་རྒྱུ་
སྤྲུལ་དུ་འབྱུངས་ཆོ། ཡུལ་ལ་དགོ་བཅུ་ཆང་ཞིང་སྟེ་བཞེས་མངོན་པར་མཐོ་བ་
དབང་འདུས་ཆོས་སྤྱིང་ག་ལ་བར། ཆོས་རྒྱལ་གོང་མ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲུལ་མོ་
རྒྱུ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་མཆོན་ཅན་སོགས་ལ་བརྟེན་དག་འབྲུལ་སྐབས་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་
རྒྱུ་ཀྱིས་བསྐྱུན་འཛིན་ཉེ་མཐུ། རྒྱལ་དབང་ལོར་བུས་སྟོ་ཐོག་ནས་སྟོམ་ཆོག་
ཡིག་ལམ་དུ་བཀོད་ནས་ལོ་རྩེས་མར་ཆོག་འགྲེལ་འདི་སྤྲུལ་ཡང་དོན་གཉེར་ཅན་
གསར་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སྟོན་པའི་ལོར་བུ། ལེགས་པར་བཀོད་པ་དགོ་ཞིང་ཤིས་
པར་གྱུར་ཅིག།

༡༢ དཔེ་མིང་། ལུ་མ་རྒྱགས་ལེགས་བཤད་འབྲུལ་གྱི་ལྷེ་ཕུ་མིག་ཙུ་འགྲེལ་བཅས་
བཞུགས་སོ། །གོང་གི་ལུ་མ་རྒྱགས་བསྐྱུས་དོན་པད་དཀར་ཕྱིང་བ་དང་ལྷན་དུ་
དཔར་སྐྱུན་བྱས་པས་དཔེ་རྒྱགས་གཅིག་པ་ཡིན་འདུག།

ཚཱ་པ་པོ། མཚུག་བྱང་། ཞེས་པ་འདང་རྩེ་བཅུན་སྤྱི་མ་དམ་པ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་
མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྤྲུལ་ནས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དོ་རྩེའི་མཆོད་པོ་བསོད་
ནམས་རིན་ཆེན་སོགས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱུལ་ངོར་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་

ཕྱིར། གྲུབ་དབང་རྫོགས་ཆེན་པ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་བཀའ་འབངས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་རྒྱལ་སྲས་
གཞན་པའི་མཐའ་ཡས་འོད་ཟེར་དུ་འཕོད་པས་མི་དུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བདུས་པ་
སྟེ་འདི་ཉིད་ཤེས་ནས་སྤྲོད་གཞུང་དེ་ཉིད་དུ་བལྟ་བ་གལ་ཆེན། །དེས་ན་འགྲེལ་པ་
གཞན་ལས། བྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་ནོར་འབྲུལ་
མེད་ཕྱིར་ཀུན་གྱིས་བརྟེན་པ་མི་གཤེལ་བར་འདི་ལ་ནན་ཏན་བགྱིད་པར་ཁྱོེ། །

༡༩ བཟེ་མིང་། དག་ཡིག་དང་སྤྲོད་ཀྱིས་དེ་བ་རྒྱུད་། དེ་བ་གཟུགས་རྒྱུད་ཏུ།
ཤོག་ངོས་༢༡༥། རྒྱ་གར་རྟེན་ལུ་ནང་ཁུལ་པར་མ། པར་དུས་མི་གསལ།

༢༠ བཟེ་མིང་། དག་ཡིག་མདོར་བསྟུས་པད་དཀར་རྒྱན་པོ་བྱིས་པའི་ན་རྒྱན། ཤོག་
ངོས་༢༡༥། བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེས་བརྩམས། དཔེ་རྒྱགས། X 002454287

ཚུམ་པ་པོ། མཇུག་བྱང་། དེ་ལྟར་བརྟེན་དག་བསྟན་བཅོས་གཞུང་། །ཞུ་དུམ་ལ་
རའི་སྒྱུད་ཆལ་ལས། །ཉིར་མཁོའི་དག་ཡིག་པད་དཀར་གྱི། །རྒྱན་པོ་རྒྱུད་ཞིག་
སྤངས་འདི་ནི། །དཔལ་ལྷན་མི་དབང་བཤད་སྤྲོད་པའི། །བཀའ་ལྷུང་དོ་ཤལ་མོད་
བཅིངས་ཏེ། །རང་ལོ་ཉིར་དགུ་རྒྱུ་སྤེལ་ལོར། །གཏེར་ཁོག་མཁན་སྤྲོད་དགའ་
ཆལ་དུ། །པད་བཀོད་སྒོ་གསལ་མང་བསྟུས་ནས། །འབྲི་སྒོག་བསྟུབ་གྲུ་གསར་
འཇུག་གི། །དགོ་རྒྱན་སྤེལ་ལྷུང་ལེན་སྟབས། །སྒོ་གྲོས་གསར་པའི་བྱིས་རྣམས་
གྱི། །ན་བའི་རྒྱན་དུ་སྤྲུལ་ཤིག་ཅེས། །དོན་གཉིར་ཅན་འགས་བསྟུལ་བ་བཞིན། །
འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྟོ་རྟེས་སྤྲོད། །བསོད་ནམས་ཉིན་མོར་བྱེད་པའི་འོད། །འགྲོ་
སྒོའི་པད་ཆལ་ལ་ཕོག་པས། །ཤེས་རབ་འདབ་རྒྱ་ཡོངས་གྲོལ་ཏེ། །རྣམ་གྲོལ་གོ་
སར་འཇུག་བྱེད་ཤོག །

༢༡ བཟེ་མིང་། བོད་ཀྱི་བརྟེན་དག་བྱིས་པའི་ལམ་མཁན། ཤོག་ངོས་༣༦།
བྱའི་སྒོ་འབྱེད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། ཤོག་ངོས་༢༡། བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེས་
བརྩམས།

༢༢ བཟེ་མིང་། བོད་ཀྱི་བརྟེན་དག་བྱིས་པའི་ལམ་མཁན་འདི་ཉིད་རང་སྟོས་གསར་བྱ་
ཚུམ་པ་པོ། དུང་ཡིག་བསྟན་འཛིན་རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་བརྩམས། མཇུག་བྱང་།
ཞེས་པ། བོད་ཀྱི་བརྟེན་དག་བྱིས་པའི་ལམ་མཁན་འདི་ཉིད་རང་སྟོས་གསར་བྱ་

འགའི་ཆེད་དུ། སྒོན་བྱོན་མཁས་པ་ལྷ་ལྷ་ཆོས་བཟང་གི་བཟུང་ཏོག་སྒྲིགས་སྒོན་
གྱི་ལི་ཤིའི་གྲར་ཁང་། དཔལ་སྐང་བའི་ངག་སྒོན་དེའི་འགྲེལ་པ་ཆོག་གསལ་
སོགས་ལ་གཞི་བཙུག་ཏེ། འབྲས་ལྗོངས་རུམ་བཏེག་ཆོས་སྐར་ཤུའི་དགེ་བསྐྱེན་
པ་དྲུང་ཡིག་བསྟན་འཛིན་རྣམ་ཀུལ་གྱིས་སྒྱུར་བའོ། །

༡༧ དཔེ་མིང་། སྐད་ཡིག་ཐབས་གསར་དྲངས་ཤེལ་མེ་ལོང་། དེབ་གཞུགས་ཆུང་
དུ། ཤོག་ངོས་༧༥། རྒྱ་གར་པ་ཐབས་སྒོ་བ་ལྷ་ཆོན་མོའི་ནང་དུ་པར། སྤྱི་ལོ་༡༩༥༤
ལོར། དཔེ་རྒྱགས། X 030221358

ཚཱ་པ་པོ། དཀར་མངོས་བ་པར་ཆོས་འབྱོར། དེང་དུས་དང་མཐུན་པའི་དབྱིན་
པོད་ཤན་སྒྱུར་གྱི་ཐབས་གསར་དྲངས་ཤེལ་མེ་ལོང་། འདི་དབྱིན་རིའི་ཁ་སྐད་སྒོ་བ་
དེབ་ལྷར་དབྱིན་པོད་ཤན་སྒྱུར་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

༡༨ དཔེ་མིང་། བན་སྒྲིབ་ངལ་གསོའི་སྒྲིགས་བྱ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །དེབ་
གཞུགས། ཤོག་ངོས་༢༤༠། རྒྱ་སྐད་པོད་བྱིམ་སྒོ་བ་འབྲིང་། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོར།
དཔེ་རྒྱགས། X 030239476

ཚཱ་པ་པོ། མིང་ཆུང་། ལུམ་རྒྱགས་འགྲེལ་པའི་མཁུག་དུ་སི་དུའི་ལུམ་རྒྱགས་
ནང་གི་བྱ་ཆོག་དུས་གསུམ་རེའུ་མིག་དང་། དེང་དུས་ཀྱི་ཐ་སྐད་གསར་པ་འགའ་
ཞིག་དབྱིན་པོད་ཤན་སྒྱུར་དུ་བཀོད་འདུག །

༡༩ དཔེ་མིང་། ལུམ་རྒྱགས་དག་གསུམ་གྱི་སྒྲིང་དོན་རེའུ་མིག་སྒོན་མེད་རིག་
འཕུལ་ལམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །དེབ་གཞུགས་༣༩་པ། ཤོག་ངོས་༤༠ རྒྱ་
གར་རྣམ་ཀུལ་གྱ་ཆང་གིས་པར། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོར། དཔེ་རྒྱགས། X 030239478

ཚཱ་པ་པོ། རྣམ་གྱ་ཐུབ་བསྟན་ཡར་འཕེལ།

༢༠ དཔེ་མིང་། སྒོན་མིའི་ལུམ་རྒྱགས་གསལ་བའི་སྒོན་མེ། དེབ་གཞུགས།
ཤོག་ངོས་༡༩༧། ལ་དྲགས་སྒྲི་ཨ་ཕྱི་ན་ཐང་དུ་པར། སྤྱི་ལོ་༢༠༠༧ལོར།
དཔེ་རྒྱགས། X 030239462

ཚཱ་པ་པོ། དགེ་དཀོན་མཆོག་པན་བདེ།

ཚཱ་པ་པོའི་གསལ་བཤད། སྒོན་བརྗོད། བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་པའི་ནང་ལ་སྒོན་མེ་

སམ་ཚེ་པས་སུམ་ཅུ་པ་དང་། རྟགས་ཀྱི་འཕུལ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆ་བར་བཅམས་པར་
མཛད་ནས་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གསུམ་པ་བར་དུ། མི་ལོ་དྲུག་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་རིང་ལ་སུམ་
རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་མཛད་མཁན་བྱང་པའི་ལོ་རྒྱུས་མེད་པར་འདྲ། བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་
གསུམ་པ་ནས་དེང་གི་བར་དུ། མཁས་དབང་མང་པོས་འགྲེལ་པ་བཅམས་པའི་
གྲངས་ཀ་བརྒྱ་ཕྱག་ལས་མང་བ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐོན་མིའི་
དགོངས་པ་མཁྱེན་པའི་འབད་ཚོལ་མ་གཏོགས། བརྩོན་པའི་རང་བཞིན་དང་
དགོས་པ་དགོས་ཆེད་ལ་ཐུགས་དགོངས་ཆུང་བའམ། ཡང་ན་རྒྱིང་ཞེན་སྤྱི་ཚོགས་
ཆོར་མའི་ནགས་སུ་འགོ་ལམ་མ་བདེ་བས། བཏང་སྟོམས་སུ་མི་སྟོད་ཐབས་བྲལ་
བྱུང་བ་ཡིན་པ་འདྲ། ཐོན་མིའི་དགོངས་པ་འཆོལ་དུས་མཁས་དབང་ཀུན་གྱི་
དོན་གནད་སྣ་ཚོགས་ལ་ཐུགས་བསམ་སོ་སོ་བྱུང་བ་ནི་རང་བཞིན་ཡིན་འདུག །དེ་
ཡིས་མཁས་དབང་སོ་སོའི་ ཐུགས་དགོངས་མཐུན་མིན་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བ་འདྲ།
འདིར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་དགོངས་པ་རེ་བྱུང་གི་འཕྲོས་དང་བཅས་ཆ་བའོ་
རང་ན་གང་གསུངས་ཡོད་པ། གསལ་བར་བཤད་པའི་སྟོན་མེར་འབོད་པ་བཤད་
འདོད་བྱུང་། འོ་ན་སུམ་རྟགས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་བརྒྱ་ཕྱག་ལས་བརྒྱལ་བ་ཡོད་བཞིན་
དུ་གསར་པ་བཅམས་པའི་དགོས་པ་ཅི་བྱུང་བེར་ན། ཁོ་བོའི་བསམ་པར་འདི་ལ་
དགོས་པ་གཉིས་ཡིན། དང་པོ། རང་སྤྱོད་ཀྱི་ཤུན་ཡོད་པས་ལ་དྲགས་པར་གོ་སྒྲ་
བ་ཡོང་ངེས་བསམ། གཉིས་པ། བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱན་པ་ནས་དེང་སང་གི་བར་དུ་སུམ་
རྟགས་ལ་འཁྱུར་བ་ཆ་བ་ནས་བྱུང་མེད་བསམ་པ་རྣམས་ལ། མཐོ་བསམ་བསྐྱལ་
བའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འཁྱུར་བའི་རེ་བ་ཡིན། ཅི་སྤྱིར་ཞེ་ན། ཞིབ་པར་དབྱད་ན། སྟོན་གྱི་
འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་མི་མཐུན་པ་དང་། ཆ་བར་མེད་པ་མང་ཙམ་
ཞིག་ལ་ཐུགས་བརྟན་དང་། དགོས་དབང་གིས་སོགས་གསུངས་ཡོད་པ་དག་ལ་
དབྱད་ན་ལུས་དུས། དབང་གིས་འཁྱུར་བ་གང་ལ་གང་འཆོམས་བྱུང་བར་མངོན་
ནི། །དེས་ན་བདག་གི་འགྲེལ་པ་འདི་ལ་གཟིགས་ན། ཆ་བར་གང་གསུངས་ཡོད་པ་
དང་། འགྲེལ་མཛད་རྣམས་ཀྱིས་གང་དང་གང་མཛད་ཡོད་པ་རྣམས་མཁྱེན་པར་
འཁྱུར་རོ། །

༡༡ དཔེ་མིང་། ལུས་ཅུ་པའི་རྣམ་བཤད། འབྲུག་པའི་རྫོང་ཁ་སྐད། དེ་བ་གཟུགས།
 ཤོག་ངོས་༡༡ འབྲུག་ཡུལ་རུ་པར། དཔེ་རྟགས། X 004616184
 རྩོམ་པ་པོ། རྫོང་ཁ་གོང་འཕེལ་ལྷན་ཚོགས།
 རང་དོན་མདོར་བསྡུས། དཔེ་དེ་བ་འདི་འབྲུག་རྒྱལ་བཞི་པའི་སྤྱི་ལོ་ཉེར་ལྔ་པའི་
 རུས་རྩལ་བཅི་ལྷན་ཁྱེད་ལྷན་སྐྱེད་བསྡུར་ཁྱེད་ལོད། རྫོང་ཁ་ཞེས་པ་འབྲུག་པའི་
 ཡུལ་སྐད་ལ་ཟེར། འདི་འབྲུག་པའི་ཡུལ་སྐད་ཀྱི་ལུས་རྟགས་ཡིན། བོད་སྐད་དང་།
 རྫོང་ཁའི་བྱད་པར། དཔེར་ན།

> རྫོང་ཁའི་སྐད། དཔེར་བརྗོད་དང་པོ། “ཚོགས་སྐད་ཟེར་བའི་ངེས་ཚིག་ །ཚོགས་
 སྐད་ཟེར་བའི་ངེས་ཚིག་ཚིག་གི་སྒྲིབ་བ་ཚུ་སྤྱི་ཟེར་ཚིག་ཉེ་མ་དང་ཤུལ་མའི་
 བར་ན་མཆོམས་སྒྲིབ་ཉེ་སྐད་ནི་གི་དོན་དག་སྟོན་མི་ལུ་ཚོགས་སྐད་ཟེར་སྐད་ཡིན།”
 > དཔེར་བརྗོད་གཉིས་པ། རྣམ་དབྱེ་ཟེར་བའི་དོན་དག་ །སྒྲིབ་ཚོགས་སྤྱི་
 མཆོམས་སྒྲིབ་བའི་སྐད་ཡང་ཡིན་པའི་ཁར། བྱད་པར་ཚོགས་སྐད་ཀྱིས་མིང་ཚིག་
 གི་དབྱེ་བ་ལེགས་ཤོམ་འབད་ཐེ་ཚུགས་པའི་རུས་པ་སྟོན་མི་ཅིག་ལུ་རྣམ་དབྱེ་ཟེར་
 སྐད་ཡིན།”

གསུམ། ལྷན་གཏི་ནང་རུ་པར་བཏབ་པ།

- ༡ བན་སྒྲོན་སྒྲོ་གསར་ཉེར་མཁོ། བོད་སྐད་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་།
 ༡༩༩༥ལོར། བཀ་གཞུང་ནོར་བུ་བསམ་འབྲུབ་ཀྱིས་བཅུམས།
- ༢ ལུས་རྟགས་འགྲེལ་ཚུང་གོ་བདེའི་ལྷུ་མིག་ བོད་སྐད་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱེད་
 ཁང་། ༢༠༠༥ལོར། ཟླ་བ་ཚོ་རིང་གིས་བཅུམས།
- ༣ བསྐྱུས་གསལ་ལུས་ཅུ་པ། བོད་སྐད་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་།
 ༢༠༠༦ལོར། བྱང་ངོས་པ་རྫོ་རྩེ་དངོས་གྲུབ།
- ༤ བན་སྒྲོན་དབྱེད་ཀྱི་གྲུབ་ཆ། བོད་སྐད་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་།
 ༢༠༠༦ལོར། འཕྲིན་ལས་དཔལ་འབྱོར།
- ༥ ལུས་རྟགས་ཀྱི་སྒྲིབ་འགྲེལ་ལེགས་བཤད་འདེན་པའི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བ། བོད་
 སྐད་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་། ༡༩༩༥ལོར། རྫོ་རྩེ་རྒྱལ་པོ།

- ༤ རྟགས་ཀྱི་འབྲུག་པའི་དཀའ་འགྲེལ་གནད་ཀྱི་སྟོན་མེ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་
སྟུན་ཁང་། ༡༩༥༥ལོར། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ།
- ༥ ལུ་ཁ་རྟགས་བཤད་སྒྱུར་ལེགས་བཤད་གཅིས་བསྟུས། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་དཔེ་
སྟུན་ཁང་། ༡༩༥༥ལོར། དབྱངས་ཅན་ངག་དབང་གིས་བཅུ་མས། དཔེ་རྙིང་།
- ༦ ལུ་ཁ་རྟུ་པའི་རྣམ་བཤད་གཟུར་གནས་དགེས་པའི་གཏམ། སི་ཁྲོན་མི་རིགས་
དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༡༩༥༥ལོར། ཉན་ཤུལ་མཁྱེན་རབ་འོད་གསལ།
- ༧ སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༡༩༥༥ལོར། དཔེ་རྙིང་།
- ༨ སྤྱི་ལོ་ལུ་ཁ་རྟགས། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༡༩༥༥ལོར། དཔེ་རྙིང་།
- ༩ ལུ་ཁ་རྟགས་སྒྲིབ་ཀྱི་དཔེ་སྟུན་དགོན་པོ་འགའ་སྟོགས་གཅིག་རྒྱ་བསྐྱེགས་པ་ལུ་
ཏིག་ཤེང་བ། མཆོ་སྟོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༡༩༥༥ལོར། དཔེ་རྙིང་སྟོགས་སྐྱིག་
1. ལ་ལུ་ལོ་སྤྱི་བའི་ལུ་ཁ་རྟུ་པའི་འགྲེལ་བཤད། རྟགས་འབྲུག་གི་འགྲེལ་བཤད།
2. ལུང་སྒྱུ་རྩལ་པའི་དོ་རྩེའི་ལུ་ཁ་རྟགས་འགྲེལ་བཤད། ལ་ལ་ཤ་ངག་དབང་བསྟན་
དར་དང་། ལ་ཀྱ་ཡོངས་འཛིན། ལུག་བསམ་ལུ་ཁ་རྟགས་སྟོགས་ཡོད།
- ༡༡ གསེར་ཏོག་ལུ་ཁ་རྟགས། མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་། ༡༩༥༥ལོར། དཔེ་རྙིང་།

ས་བཅད་གཉིས་ལ།
ཡི་གེའི་སྒྲིའི་རྣམ་གཞག་སྒྲོར།

གཅིག | ཁྲི་བ་དང་ཁྲིས་ལན།

【༡】 བོད་ཀྱི་བད་སྒྲིང་རིག་པ་ཐོག་མར་ཚུམ་པ་པོ་སུ་ཡིན།
ལན། སྒྱི་ལོ་རུས་རབས་བརྒྱན་པའི་རུས་དཀྱིལ་ཙམ་རུ་བྱ་མི་སྒྲོ་ཁས་ལེགས་
སྒྱར་གྱི་པ་ཁི་པའི་བད་སྒྲིང་སྐབས་བརྒྱད་བསྒྱར་ནས་བཅུ་མས།

【༢】 རུས་ནམ་ཙམ་ན་བོད་ཡིག་འབྲི་སྒྲིལ་དར།
ལན། སྒྱི་ལོའི་སྒྲོན་གྱི་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལ་ཉེ་བ་ཙམ་གྱི་རུས་སུ་སྐད་ཀྱི་གདངས་
ལ་བརྟེན་ནས་དབྱངས་དང་། གསལ་བྱེད། མགོ་ཙན། འདྲིགས་ཙན། འཕུལ་
ཙན་སོགས་སྒྱར་བའི་ཡི་གེ་འདི་འབྲི་སྒྲིལ་བྱུང་ཡོད་པ་བཤད།

【༣】 བོད་ཡིག་ཐོག་མར་རི་ལྟར་བྱས་ཡོད།
ལན། 《ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་མཛོད་》 རུ་བྱངས་པའི་བོན་གྱི་
མདོ་ལྷང་ལས། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ནི་དང་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛོད་དེ། མདོ་ལས།
ཡི་གེ་སུམ་ཅུས་བོན་གྱི་ཁོག་ཡང་ཐུབ། །མགོ་ཡིས་ལམ་དྲང་ཤད་ཀྱིས་མདོར་
ཡང་བཅད། །ཆོག་གིས་བར་སྒྲེ་མི་འབྲུགས་གསལ་བར་སྒྲོམས། །གྲག་འགྱིང་ན་རོ་
ཞབས་ཀྱི་ཡ་སྟ་ཡིས། །སྐབས་སྒྱིར་དོན་རུ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཏགས། །
ཞེས་པ་དེ་རེད། འདི་ནི་ད་ལྟའི་བོད་ཡིག་འདིའི་མཚན་ཉིད་རི་བཞིན་བཤད་
ཡོད་པ་ཞིག་སྟེ། མགོ་ཆོག་ཤད་གསུམ་དང་། འཕུལ་རྟེན་བཅེགས་གསུམ་གྱི་རྣམ་
གཞག་བཅས་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བོད་ཡིག་གི་བྱང་ཆོས་ཤིག་ཡིན།

【༤】 བོད་ཡིག་གསར་གཏོད་རི་ལྟར་བྱས་ཤིང་།
ལན། བོད་ཡིག་ནི་སྒྱི་ལོའི་སྒྲོན་གྱི་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལ་ཉེ་བ་ཙམ་གྱི་སྐབས་སུ་
བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེའི་བོད་ཀྱི་སྐད་གདངས་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་དབྱངས་བཞི་
དང་། གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་མང་གཞི་བྱས་པའི་ཐོག་རུ་མིང་ཆོག་སོ་སོའི་སྒྲ་འདོན་

སྒྲུངས་ལ་བརྟགས་ནས་མགོ་ཅན་དང་། འདོགས་ཅན། སྒོན་འཇུག་དང་། རྗེས་
 འཇུག་གི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག །མི་དུ་ཚོས་འབྱུང་གིས་
 བོད་ཡིག་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་རྩལ་སྒྲིབ་ལ་གཞིར་འཛིན་ནས་བཟོས་ཡོད་པར་
 གསུངས་ཡོད་པར་ནི། “སྒོན་འབྲི་བྱུང་དུ་སྒྲིབ་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པའི་ཆེ་
 གནའ་བོའི་དུས་བཞིན་དུ། ཡིག་སྒྲིག་ཚུན་ཆད་ཀྱང་བཞེགས་འཕུལ་སོགས་ཀྱི་སྒྲི་
 ཟུར་ཕྱིན་པར་འདོན་པའི་སྒྲིལ་བཟང་པོ་བྱུང་བར་གྲགས་པ་དང་། ཁམས་སྒྲིགས་
 ཀྱི་མཐའ་ཨ་མདོ་དང་རྒྱལ་མོ་རོང་སོགས་བྱང་ཤར་གྱི་ཆ་རྣམས་སུ་འཁོད་པའི་སྒྲི་
 བོ་དག་ལའང་། གནའ་བོའི་དུས་སུ་བོད་ཡུལ་དབུས་ནས་བྱང་བའི་སྒྲིག་ཚུལ་མ་
 ཉམས་པ་ཡིན་པར་གྲགས་པའི་ཡི་གེ་སྒྲིག་ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་ཡུལ་སྐད་བཅས་
 ལའང་གྱུང་ཉམས་ཆེ་ཅམ་ལས། འཕུལ་རྟེན་སོགས་ཀྱི་ཟུར་དག་པར་འདོན་པ་
 འབྱུང་བར་མདོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མཚོན་ཅུས་སོ། །གཞན་ཡང་
 བོད་ཡིག་གི་སྒྲིབ་ཁྱེད་འི་ལྟར་སྒྲིབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒོན་གྱི་བོད་སྐད་དག་པ་ཉིད་ལ་
 བརྗོད་པའི་སྒྲི་འི་ལྟར་འབྱུང་བ་དེ་ལྟར་མཁན་པོ་འདིས་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པས། སྐད་
 ལ་འཕུལ་རྟེན་སོགས་ཀྱི་ཟུར་གསལ་བ་མེད་ན་ཡི་གེ་ལ་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་རྒྱ་མཚན་
 གང་ཞིག་གིས་རྟོགས་པར་ཅུས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

[[༥]] ཡི་གེ་ཞེས་པའམ་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་དེ་ཡི་གེ་
 ཟེར། མདོར་ན་བོད་ལྷགས་ལ་ཡི་གེའི་མཚན་ཉིད་སྒྲི་གདངས་ཡིན། 《བོན་གྱི་བརྟ་
 སྒྲིབ་ཉི་ཤུ་བརྟན་པ་》ལས། བརྟགས་པ་མིང་གི་ཡི་གེ་དང་། ལྷང་བ་གཞུགས་ཀྱི་
 ཡི་གེ་དང་། དེས་པ་དོན་གྱི་ཡི་གེ། ཞེས་སྒྲི་གཞུགས་དོན་གསུམ་པོ་ས་སྐབས་
 ཐོབ་ཀྱི་ཡི་གེ་དོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་བཤད། །

[[༦]] ཡི་གེའི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན།

ལན། ཡི་གེའི་གཞུགས་ཏེ། དཔེར་ན། ཀ་དང་ཨ་ལྟ་བུའོ། ཡི་གེའི་མཚན་གཞི་ནི་
 ཡིག་གཞུགས་ཡིན།

[[༧]] དབྱངས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གྱིས།

ལན། སྒྲ་དང་སྒྲ་དུ་ཁྱི་རྩེ་ལྟ་བུ་ཅམ་མོ།

[༤] གསལ་བྱེད་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གྱིས།

ལན། གནས་དང་བྱེད་པའི་རྣམ་འབྱུང་གསལ་ཞིང་མིང་དང་ཆོག་དང་བཅོམ་པ་
མཆོན་པར་བྱེད་པའི་གཞི་ཡིན་པས་ན་གསལ་བྱེད་ཅེས་བྱའོ།

[༥] ཡི་གཏིང་ཐོག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འཇུག་པའི་ཡི་གཏིང་ཐོག་མདོར་ན། ཡི་གཏིང་སྒྲ་དང་
གཟུགས་ལྟ་བུ་སྒྲིབ་བའམ་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཡི་གཏིང་ཐོག་ཡིན།

[༦] ཡི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་གང་རེ་རེ་ནས་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། སྒྲ་དང་སྒྲ་དང་མིང་མཆོན་མ། བད་དང་ཐ་སྒྲ་ཆོག་དོན་བརྒྱད།

[༧] སྒྲ་སྒྲིབ་པའི་གེ་འཇུག་པའི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲ་ལ་དབྱེ་བ་ཅི་ཡོད།

ལན། ཡི་གཏིང་འཇུག་གནས་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་བྱིན་ལ་ལྷང་དུ་སྒྲོན་པའི་སྒྲ་འོ།

[༨] སྒྲ་དུ་ཁྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། ལེགས་སྒྱུར་ལ་སོགས་ལུ་ལ་སོ་སོའི་རང་སྒྲ་རྣམས་སོ། །འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་
ཀྱི་སྒྲ་དེ་གསལ་རྣམས་ལ་བྱེ་བྲག་དུ་སྒྲ་ཅེས་བྱེ།

[༩] མིང་གི་དོན་གང་ཞེ་ན།

ལན། དོན་ཀྱི་རྩེ་ཐོག་ཅམ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དེ་མིང་རྩོམ་།

[༡༠] མཆོན་མ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན།

ལན། མིང་དེའི་དོན་དེ་མཆོན་པར་བྱེད་ཅིང་སྒྲ་བ་ལུས་པའི་ཆ་དེའོ།

[༡༡] བད་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཞེ་ན།

ལན། མིང་དང་མིང་ཅན་འབྲེལ་བ་དང་། སྒྲ་དང་དོན་སྒྲིབ་རྣམ་པ་ཅན་ནོ།

[༡༢] ཐ་སྒྲ་དུ་ཁྱི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་འཇུག་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་བཏགས་པ་སྟེ་
ཤེས་བཅོམ་འཇུག་གསུམ་ག་སྟེ་བར་བྱེད་པའི་གཞིའི་བད་ལས་ཐོབ་པའི་སྒྲ་དེའོ།

[༡༣] ཆོག་གི་དོན་གང་ཞེ་ན།

ལན། མིང་འདུས་ནས་དོན་ཀྱི་བྱུང་པར་བཅོམ་པ་ཞིག་ལ་བྱེ།

【༡༥】 འོན་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན།

ལན། བཛྲེད་བྱའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཟེར།

【༡༦】 བད་རྟལ་གྱི་ཤེས་པར་བྱང་ཚས་རྟལ་ཡོད་བྱིས་ཤེ་ན།

ལན། དོན་ལ་དམིགས་དང་སྒྲ་ལས་བྱང་། མཐུན་པར་སྒྲ་བ་ཐུན་མོང་གྲགས།
མཛོན་པར་ཞེན་བཅས་རྣམ་པ་ལ།

【༡༧】 ཡི་གེ་ཞེས་པའི་ངེས་ཚིག་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། མི་འགྱུར་བ་དང་གསལ་བྱར་བྱེད། རྫོང་པར་བྱེད་དང་རྟལ་ལྟ་བུར། ཡི་
གེ་ཞེས་ནི་བཛྲེད་པ་ཡིན།

【༡༨】 ཡི་གེའི་སྒྲིས་གནས་རྟལ་ཡོད་རེ་རེ་ནས་བྱིས་ཤེ་ན།

ལན། བོད་སྐད་ལ་མགིན་པ་རྒྱ་སོ་མཆུ་ལྷེ་སྒྲ་དང་རྟལ་

【༡༩】 ཡི་གེ་སོ་སོའི་སྒྲི་གནས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། ཀ་ཁ་ག་ང་འ་ཏ་ཨ་རྒྱལས་གྱི། སྒྲི་གནས་མགིན་པ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་དང་།
ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཡ་ཤ་ཨི་ཨེ་རྒྱལས། རྒྱ་དང་ཏ་ཐ་ད་ན་ཟ་ལ་ས། སྒྲི་གནས་སོ་དང་
པ་ཕ་བ་མ་ལ། ཨུ་ཨོ་མཆུ་ལ་ར་ཡིག་ལྷེའི་སྟེང་ཕྱགས། སྒྲི་བོའི་ཆ་ནི་ད་ཉ་ན་མ་
བཞི། རང་གནས་མ་ཟད་སྒྲ་དང་བཅས་པ་ལོ། །

【༢༠】 རྒྱ་གྱི་བྱེད་ཚྱལ་ལ་དབྱེ་ན་རི་ལྟར་ཡོད།

ལན། བྱེད་པ་ཚྱལ་བ་བྱི་དང་ནང་གཉིས། ཞེས་པས་བྱེད་པ་ལ་སོ་སོའི་བྱེད་པ་
དང་། ཚྱལ་བ་བྱི་དང་ནང་གཉིས་སོ། །

【༢༡】 ཡི་གེ་སོ་སོའི་བྱེད་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། མགིན་མཆུ་ལས་སྒྲིས་རང་གནས་བྱེད་པ་ཅན་དང་། རྒྱ་བྱང་ལྷེ་ཅེའི་
དབུས་གྱི་བྱེད་པ་ཅན། སོ་བྱང་ལྷེ་ཅེ་ར་ཡིག་ལྷེ་ཅེ་དང་། ཉེ་བའི་བྱེད་པ་ཅན་ཉིད་
ཡིན་པར་འདོད།

【༢༢】 སྒྲི་ཡི་ཚྱལ་བ་ལ་དབྱེ་ན་ཅི་ཡོད།

ལན། སྒྲ་ལྟ་དང་སྒྲ་མེད་གཉིས། སྒྲི་ཆེན་དང་སྒྲི་ཆུང་གཉིས་སོ། །

【༢༣】 ཡི་གེ་གང་སྒྲ་ལྟ་དང་གང་སྒྲ་མེད་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན་བ་མ་དང་། ཇ་མ་འ་ཡ་ར་ལ་ཏ་ཨ་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་ཀླམས་སྒྲ་
ལྷན་གྱི་ཡི་གེར་འདྲོད། ཀ་ཁ་ཅ་ཆ་ཏ་ཐ་པ་ཕ་དང་། ཅ་ཆ་ཞ་ཟ་ཤ་ས་ཀླམས་སྒྲ་
མེད་དོ། །

【༢༧】 སྒྲིག་ཆེན་དང་སྒྲིག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་གང་གང་ཞེ་ན།

ལན། ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་དང་ཞ་ཟ་ཤ་ས་ཏ་ཨ་དང་ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་ཀླམས། སྒྲིག་ཆེན་ལྷག་
མ་བཅུ་དགུ་སྒྲིག་ཆུང་དོ། །

【༢༨】 སྒྲིག་ཆེན་དང་སྒྲིག་ཆུང་གི་ཀླམ་གཞག་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། ཡི་གེ་ཀླམས་སྒྲིག་པའི་ཆོ་སོ་སོའི་སྒྲ་གདངས་ཕྱིར་དབྱུང་པ་དང་ལྷན་ཏུ་
དབྱུགས་ཀྱི་ཆུང་ཤུགས་ཀྱང་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་སྒྲ་དང་ལྷན་ཏུ་ཕྱིར་ཐོན་པའི་སྒྲ་
ལ་སྒྲིག་ཆེན་གྱི་ཡི་གེ་དང་། ཡི་གེའི་སྒྲ་གདངས་དང་ལྷན་ཏུ་ཆུང་ཤུགས་ཆུང་བ་
ཐོན་པ་ཀླམས་ལ་སྒྲིག་ཆུང་གི་ཡི་གེ་བཟུང་། མདོར་བསྟུས་ན་སྒྲ་ཕྱིར་དབྱུང་པའི་ཆོ་
དབྱུགས་ཆེ་ཆུང་གི་བྱུང་པར་གྱིས་སོ། །

【༢༩】 ན་ད་གི་ཚླ་ལ་བ་ལ་དབྱེ་ན་ཅི་ཡོད་དེ་དེ་བཞིན་བྲིས་ཤེ་ན།

ལན། བཞི་ཡོད་དེ། བྱེ་བའི་ཚླ་ལ། བཅུ་མ་པའི་ཚླ་ལ། སྤང་པའི་ཚླ་ལ་དང་།
ཅུང་ཟད་སྤང་པའི་ཚླ་ལ་སོ། །

【༣༠】 བོད་གྱི་ཡི་གེའི་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དགུ་པོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། སྒྲིག་སལ་མཐུན་རྒྱན་ལས། དབྱེ་ན་དབྱུངས་གསལ་སྒྲིན་རྗེས་མིང་གཞི་
དང་། བཅེགས་འདྲོགས་འཕུལ་དང་རྒྱུ་གྲངས་རྒྱུ་པ་དགུ།

【༣༡】 དབྱུངས་ཞེས་པའི་མཚན་གཞི་གང་ཞེ་ན།

ལན། ཨི་ཨུ་ཨེ་ཨོ་བཞི་ལ་བཟུང་།

【༣༢】 གསལ་བྱེད་ཞེས་པ་གང་ལ་བཟུང་།

ལན། ཀ་ནས་ཨའི་བར་སུམ་ཅུ་པོ་ཀླམས་ལ་བཟུང་།

【༣༣】 སྒྲིན་འཕྲུག་ཞེས་པ་གང་ལ་བཟུང་།

ལན། ག་ད་བ་མ་འ་ལྷ་ལ་བཟུང་།

【༣༤】 སྒྲིན་འཕྲུག་ཞེས་པའི་གོ་དོན་བྲིས་ཤེ་ན།

ལན། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་དུ་འཇུག་པས་སོ། །

[༣༥] རྗེས་འཇུག་ཅེས་པ་གང་དག་ཡོད་ཅེ་ན།

ལན། གང་དུ་ན་བ་མ་འར་ལ་ས་བརྩུ་པོ་ཡིན། །

[༣༦] རྗེས་འཇུག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཞེ་ན། །

ལན། མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་ན་རྗེས་འཇུག་གོ།

[༣༧] མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་གང་དང་གང་ཞེ་ན།

ལན། ཀུམ་ཅ་ཆ་ཇ་ཉ་ཏ་ཐ། །པ་ཕ་ཅ་ཆ་ཇ་མ་ཞ་ཟ་ཡ། །ཤ་ཏ་ཨ་ཉེ་ཉི་ཤ།

[༣༨] མིང་གཞི་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཞེ་ན།

ལན། མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པས་སོ། །

[༣༩] མགོ་ཅན་ཞེས་པ་གང་ལ་ཟེར་ན།

ལན། ར་མགོ་ལ་མགོ་ས་མགོ་བཅས་གསུམ་མོ། །

[༤༠] འདོགས་ཅན་ཞེས་པ་གང་ལ་ཟེར།

ལན། ཡ་འདོགས། ར་འདོགས། ལ་འདོགས། མ་འདོགས་དང་བཞིའོ། །

[༤༡] འཕུལ་ཡིག་ཞེས་པ་གང་ལ་ཟེར་ཞེ་ན།

ལན། འཕུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་སྔོན་འཇུག་ལྟ་པོས། འཕུལ་བྱ་མ་ར་ཏ་ཨ་བཞི་མ་ཡིན་

པའི་སོ་སོའི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་རྣམས་ལ་ཟེར། །

[༤༢] ཡི་གེ་སྒྲི་ལ་རྣམས་གངས་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

ལན། རྒྱང་པ། བརྟེན་མ། འཕུལ་ཅན་གསུམ་མོ། །

[༤༣] རྒྱང་པ་ཡི་གེ་དུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ལན། སུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་ཉེ། སྔོག་རྒྱེན་རྣམ་བདུན་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའོ། །

[༤༤] སྔོག་རྒྱེན་གྱི་ཡི་གེ་རྣམ་པ་བདུན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། དབྱངས་བཞི་དང་ཁབ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་མོ། །

[༤༥] ཁབ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་གསུམ་གང་ལ་ཟེར།

ལན། མགོ་ཉིག་ཤད་གསུམ་ལ་ཟེར།

[༤༦] མགོ་འམ་ལེར་ཀ་རིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་གང་ཟེར་ན།

[५७] सुखं चैव न सत्तुं च विद्वान् ।

ལན། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ། ཡ་འདྲིགས་བརྒྱད་དང་། རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ་རྒྱ།
ར་འདྲིགས་རྒྱ་བཅས་བརྒྱ་བཞིའོ། །

【५५】 འཕྱུལ་ཡིག་རྩ་ཡོད།

ཡན། རྩོགས་ལ་མགུལ་རྒྱན་ལས། འཕྲུལ་ལ་གས་འཕྲུལ་བརྒྱ་གཅིག་དམ་འཕྲུལ་
རྒྱལ། བས་འཕྲུལ་བརྒྱ་དང་མས་འཕྲུལ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། འས་འཕྲུལ་བརྒྱ་རྒྱང་
འཕྲུལ་བཞི་བརྒྱ་བརྒྱད། བཅེགས་འཕྲུལ་དམ་འཕྲུལ་དགུ་དང་བས་འཕྲུལ་
ག། ལྷམ་རྩ་ཆ་རྒྱལ་མས་འཕྲུལ་རྣམ་པ་བཞི། འས་འཕྲུལ་དགུ་བཅས་བཅེགས་
འཕྲུལ་ང་བརྒྱད་དོ། འཕྲུལ་བའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་ཆ་རྒྱལ་ཏུ་འདོད།

【५०】 ལྷ་གྱི་ཡི་གེ་རྩ་ཡོད་གྲངས་རི་ལྟར་བསྐྱངས་ཤི་ན།

ལན། ལུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་དེ། གསལ་བྱེད་སྤྲུལ་ཅུ། བཅེགས་
ཡིག་དོན་གཉིས། འཕུལ་ཡིག་བརྒྱ་དང་རྩ་བ་བཅས་སོ། །

[[༥༠]] སོད་ཡིག་ལ་དབྱེན་བརྒྱུད་རྩུབ་མིག་གྲངས་རྩ་ཡོད་ཅིན།

ཡན། སྒོ་གསལ་མག་རྒྱ་ལས། ཆིག་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱན་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་ཡོད་
གསུངས། འདིར་ཆིག་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱན་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་ཡོད་གསུངས་བསྐྱེད་ཆུ་ལ་ནི།
ལུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་དང་། བརྒྱད་དབྱངས་བཞིས་བརྒྱར་བས་བསྐྱེད་བརྒྱ
བརྒྱ་སོ་གཉིས། དེ་ལ་ལུས་ཡིག་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་བསྐྱེད་པས་རྗེས་འཇུག་མེད་
པའི་ཡི་གེ་གཅིག་སྟོང་དང་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་འགྱུར། དེ་ལ་རྗེས་འཇུག་བརྒྱས་བརྒྱར་
བས་ཆིག་བྲི་སྟོང་མེད་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་སོང་། །ཡང་སྐར་གྱི་རྗེས་འཇུག་མེད་པའི་ཡི་
གེ་གཅིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དེ་ལ། ཡང་འཇུག་ས་སོབ་པའི་ག་ར་བ་མ་བཞི་དང་། ད
དག་ཅན་ན་ར་ལ་གསུམ་བཅས། བརྒྱན་གྱིས་བརྒྱར་བས་བརྒྱན་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ
བརྒྱད་ཅུ་ཅུ་སོང་། དེ་གཉིས་བསྐྱེད་པས་པའི་སོག་ཅུ་རྗེས་འཇུག་མེད་པའི་བསྐྱེད་
གཞིའི་གཅིག་སྟོང་བཞི་བརྒྱ་དེ་བསྐྱེད་པས། ཆིག་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱན་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་
ཅུ་སོང་། དེ་ལ་ལྷ་བཏགས་བཅོ་བརྒྱད། སྒོ་གསུམ་བརྒྱན་བསྐྱེད་པས་ཆིག་བྲི་
བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱན་བརྒྱ་ཞེ་ལྷ་ཡོད་གསུངས་འགྲིགས། དེ་ལ་ཏ་ཡ་བཏགས་ཅན་གྱི་ར་
ལྷ་བསྐྱེད་པ་ན་གཅིག་བྲི་བརྒྱད་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱ་ཏག་ཏག་ཡོད་འདུག །

བད་ཡིག་སྒྲིབ་རྒྱུ་གི་གྲངས།

ལུས་ཀྱི་ཡི་གེ།	208
ལུས་ཡིག་དབྱངས་ལྡན།	$208 \times 4 = 832 + 208 = 1040$
རྒྱུ་འཕྲུག་ཅན།	$1040 \times 10 = 10400$
ཡང་འཕྲུག་ཅན།	$1040 \times 7 = 7280$
ཨ་འདྲོགས་ཅན།	18
སྟོག་ཁྱེན།	7
ཏ་ཡ་འདྲོགས་ཅན།	55
བསྐྱེམས་གྲངས།	$1040 + 10400 + 7280 + 18 + 7 + 55 = 18800$

【༥༡】 བད་སྒྲིབ་ཡིག་གྲངས་ཅི་རུ་འདུ།

ལན། སྒྲིབ་ལྷན་བརྒྱུད་རུ་འདུས།

【༥༢】 བད་ཡིག་རྩོ་བོ་མདོར་བསྐྱེམས་ན་ཅི་ཙམ་ཡོད།

ལན། བསྐྱེམས་སྒྲིབ་ཡིག་པ་མ་གཉིས་སུ་བསྐྱེམས། སྟོག་ཁྱེན་རྣམ་བཤུན་ཨ་ཡིག་ཁོངས་སུ་བསྐྱེམས། ཨ་ཉིད་མ་ལ་གཞན་རྣམས་པར་བཤད་དོ།

གཉིས། བྱུང་མཐའི་སྒྲིབ།

【༡】 ཡི་གེ་ཡིན་ན་དབྱངས་གསལ་སྔ་བཞི་གང་རུང་རུ་ངེས་པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་ཞེ། དབྱངས་གསལ་འདུས་པའི་ཡི་གེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་བཞག་ཤིས་ཞེས་པ་དབྱངས་གསལ་འདུས་པའི་སྒྲིབ་གང་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བད་ལུགས་ལ་སྒྲིབ་གྲངས་དེ་ཡི་གཏི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༢】 གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྒྱུ་འཕྲུག་འཕྲུག་ལུ་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་ན། བྱུང་ཞེ། རྒྱུ་འཕྲུག་ཡི་གེ་བརྒྱུ་པོ་ནི། གང་ལ་འཕྲུག་པ་བྱེད་ཅེ་ན། མིང་གཞི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལོ། ཞེས་རྒྱུ་འཕྲུག་གི་ཡི་གེ་བརྒྱུ་པོ་ཐམས་ཅད་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་པ་མེད་པར་ཆ་མཉམ་རུ་འཕྲུག་པའི་ཕྱིར།

【༣】 དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྩིས་འཇུག་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་
ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། གི་གུ་སོགས་དབྱངས་བཞི་པོ་དེ་ལ་རྩིས་འཇུག་ཅ་བ་ནས་མི་
འཇུག་པའི་ཕྱིར།

【༤】 མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་སྔོན་རྩིས་
མིང་གསུམ་གྱིས་ལྷན་སྟེ་བའི་མིང་གཞི་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། གི་གུ་
དང་། འབས་ཀྱ། འགོང་བ། ར་རོ་མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་
མིང་གཞི་ཡིན་ཀྱང་། སྔོན་རྩིས་མིང་གསུམ་གྱིས་ལྷན་སྟེ་བའི་མིང་གཞི་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར།

【༥】 རྩིས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྩིས་འཇུག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན།
མ་ཁྲུབ་སྟེ། ག་ད་བ་མ་འརྩིས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ཀྱང་། རྩིས་འཇུག་ཁོ་ན་མ་
ཡིན་ཏེ། དེ་རྒྱུ་སྔོན་འཇུག་ཀྱང་ཡིན་ལ། མིང་གཞི་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༦】 སྔོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་མིང་གཞིའི་སྔོན་དུ་འཇུག་པ་ཁོ་ནས་ཞེ་བྱ་བ་
ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་དག་སྐབས་འགར་མིང་གཞི་དང་། སྐབས་འགར་རྩིས་
འཇུག་དུ་འང་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དཔེར། སྔོན་འཇུག་གི་ཡིག་བཀག་ཅས་རྩིས་
འཇུག་དང་། དགའ་ཞེས་མིང་གཞིར་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

【༧】 སྔོན་རྩིས་མིང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་སྔོན་རྩིས་གྱི་
ཡི་གེ་འཇུག་ཡུལ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེ་དག་དེ་དག་
དབྱངས་བཞིའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །འགའ་ཞིག་མགོ་ཅན་དང་།
འདྲོགས་ཅན་འཇུག་ཡུལ་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༨】 བོད་ཀྱི་ཡིག་གཞུགས་ཡིན་ན་དབྱངས་གསལ་སོ་བཞི་པོ་གང་དུང་ཡིན་
པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། དོན་ཡོངས་སུ་སྔོན་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་མགོ་ཚིག་
ཤད་གསུམ་ཡང་དགོས་པའི་ཕྱིར།

【༩】 མིང་གཞི་ཡིན་ན་འཕྲུལ་རྟེན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་གསལ་བྱེད་སྐུམ་རུ་
པོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་
གཞིར་གྱུར་པའི་མིང་གཞི་དང་། སྔོན་རྩིས་གང་དུ་འང་མི་འཇུག་པའི་མིང་གཞི་

ཁོ་ན་ཡིན་པའི་མིང་གཏིང་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་པོ་རྣམས་ལའང་མིང་གཏིང་ཡི་གེ་ཞེས་
ཟེར་བའི་ཕྱིར། །

【༡༠】གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་མིང་གཏིང་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་ཁུ་ཅེ་ན། ཅེ་ན།
མ་ཁུ་ལྟེ། དེ་ལས་གང་དེ་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་བཅས་བརྩུ་པོ་དེ་རྩིས་འཇུག་
དང་སྟོན་འཇུག་ཅི་རིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ། རིགས་ལམ་དང་མཐའ་དབྱང་སྟོན།

【1】 འདིར་ཡི་གཏིང་སྟོར་ལ་རིགས་པའི་རྩལ་ཅེད་འགའ་ཞིག་བཏོད་པ། ཁ་
ཅིག་ན་རེ། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྩིས་འཇུག་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་
ཁུ་ཟེར་ན། གི་གུ་སོགས་དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། རྩིས་འཇུག་བརྩུ་པོ་
འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ཕྱིར། ཁུ་པ་ཁས།

① མ་གུ་བ་ན། དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་ཕྱེས་པའི་དབྱངས་ཡིག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ② ཅ་བར་འདྲོད་ན། གི་གུ་སོགས་དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་
ཅན། རྩིས་འཇུག་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩིས་འཇུག་བརྩུ་པོ་གང་རུང་གི་
འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གུ་བ་ན། གི་གུ་སོགས་དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་
ཅན། རྩིས་འཇུག་བརྩུ་པོ་གང་རུང་གི་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་
ཀུལ་ཐུབ་པའི་མིང་གཏིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

【2】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དབྱངས་ཡིག་ཡིན་ན་རྩིས་འཇུག་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་
པས་མ་ཁུ་ཟེར་ན། གི་གུ་སོགས་དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། རྩིས་འཇུག་འཇུག་
ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱངས་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུ་པ་ཁས། ① མ་གུ་བ་ན།
གི་གུ་སོགས་དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། དབྱངས་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་
བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་ང་རོའི་སྟོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གུ་བ་ན། གི་གུ་
སོགས་དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། སྟེང་ང་རོའི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ [i] [u]
[e] [o] རྣམས་ཀྱི་སྟོན་གདངས་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཅ་བར་འདྲོད་ན།
གི་གུ་སོགས་དབྱངས་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། རྩིས་འཇུག་འཇུག་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་

ཐལ། སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱི་བཟླས་དབྱེ་བའི་མིང་གཞི་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

【3】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་དབྱངས་གསལ་གཉིས་པོ་གང་
རུང་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་གདངས་དེ་ཆོས་
ཅན། དབྱངས་གསལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་གདངས་
དེ་ཆོས་ཅན། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བོད་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་ཀྱི་གདངས་ཏེ་
བོད་ཡིག་གི་མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། བཀྲ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ཞེས་པའི་སྒྲ་གདངས་དེ་ཆོས་ཅན། དབྱངས་གསལ་གཉིས་པོ་གང་རུང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དབྱངས་བཞི་པོ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུའི་སྒྲ་
ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དབྱངས་གསལ་འདུས་པའི་ཡི་གེ་བཀྲ་ཤིས་བདེ་
ལེགས་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

【4】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་མིང་གཞི་
ཡིན་ན་སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱིས་ཟླས་སྟེ་བའི་མིང་གཞི་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན།
གི་གྲ་དང་། འབས་ཀྱུ་འགྲེང་བུ། ར་རོ་རྣམས་རེ་རེ་བཞིན་ཆོས་ཅན། སྔོན་རྗེས་
མིང་གསུམ་གྱིས་ཟླས་སྟེ་བའི་མིང་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་ཀུན་
གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་མིང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་
ཆོས། དེར་ཐལ། དེ་ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་གཉིས་སུ་སྟེ་བའི་ལྷ་ལི་འི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། སྐབས་འདིར་ཡི་གེ་ཡིན་ན་མིང་ཆོག་བརྗོད་པ་ཀུན་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་
མིང་གཞི་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན།
སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱིས་ཟླས་སྟེ་བའི་མིང་གཞི་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྔོན་འཇུག་
གི་འཇུག་ལུལ་མིན་པ་གང་ཞིག །རྗེས་འཇུག་གི་འཇུག་ལུལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གི་གྲ་དང་། འབས་ཀྱུ་འགྲེང་བུ། ར་རོ་རྣམས་ལ་
འཇུག་པའི་སྔོན་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པའང་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་
རྣམས་ལ་འཇུག་པའི་རྗེས་འཇུག་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【5】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྩེས་འཇུག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་
 བྱུང་བེད་ན། ག་ད་བ་མ་འ་ན་མས་ཆོས་ཅན། རྩེས་འཇུག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ལས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་
 ཅན། རྩེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཐལ། ག་ད་བ་མ་འ་ན་མས་ཆོས་
 རྩེས་འཇུག་བཅུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། ཡི་གེ་དེ་དག་
 ཆོས་ཅན། རྩེས་འཇུག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་སྔོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་འང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། ག་ད་
 བ་མ་འ་སྔོན་འཇུག་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི། ཡི་གེའི་སྐྱེ་གནས་དང་བྱེད་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་

དེ་ལ་འདིར་ཐོག་མར་བོད་ཡིག་བསྐྱབ་པའི་གོ་རིམ་ནི། ཡི་གེའི་རོ་བོ། དེས་
 ཆོག་ཁྱེ་ཡི་སྐྱེ་གནས། རྩེན་གྱི་བྱེད་ཚུལ། གྲངས་གྱི་དབྱེ་བསྟུ་ན་མས་ལ་རིམ་བཞིན་
 དབྱིས་ཕྱིན་པར་བསྐྱབ་ནས། ད་གཟོད་སྟུམ་རྟགས་གྱི་གཞུང་ལ་འཇུག་པ་བྱ་
 དགོས་པས་དེ་ལྟར་བོད་ཡིག་སློབ་གཉེར་བྱེད་པོ་ན་མས་གྱིས་གོ་རིམ་མ་ནོར་བར་
 འཇུག་པ་གལ་ཆེ།

དང་པོ། ཡི་གེའི་རོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འཇུག་པ་ལ་ཡི་གེའི་
 རོ་བོ་བྱེད། དེའང་ཐབས་ཤེས་ཞེས་པ་མོ་ཡི་རང་བཞིན་གསལ་བྱེད་སྟུམ་རྟུ་དང་།
 ཤེས་རབ་ཅེས་པ་མོ་ཡི་རང་བཞིན་དབྱུངས་བཞི་ལ་བྱེད། རོན་དུ་དབྱུངས་གསལ་
 སྟུར་བ་ལ་ཡི་གེའི་རོ་བོ་བྱེད། ཡི་གེ་ཞེས་པ་གང་ལ་རོས་འཛིན་དགོས་ཤི་ན།
 བོད་ལྷགས་ཡི་གེ་རོས་འཛིན་ནི། མིང་ཆོག་གཉིས་གྱི་ཚུལ་གཞིར་གྱུར་པའི་སྐད་
 གྱི་གདངས་དེ་ལ་རོས་འཛིན་དགོས། ཡི་གེ་དང་ཡིག་གཟུགས་སོ་སོ་ཐ་དད་དུ་
 རོས་འཛིན་བྱེད་སྒོལ་ཡོད་འདུག།

གཉིས་པ་དེས་ཆོག་ནི། བོད་སྐད་ལྟར་ན་མཁས་དབང་ཆོ་རྟན་ཞབས་བྱུང་
 གིས་བཤད་པ་ལྟར་འདོད་ཆུལ་གྱི་མིང་དུ་མཐུན་སྟུང་ཆེ། ལེགས་སྟུར་ལྟར་ན།
 མི་འགྱུར་བ་དང་གསལ་བ་བྱེད། རྩོད་པར་བྱེད་དང་ཅུས་ལྟན་ཕྱིར། ཡི་གེ་ཞེས་
 བྱི་བརྩོད་པར་བྱ། ཞེས་པ་ལྟར་འགྲེལ་ན་ལེགས་སོ།

[illegible]

ཀྱུ་མཆན་འདྲ་འཕྲོད་ཀྱི་ཚྭ་བ་དེ་དག་ལས་སྣོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་སྤྱོད་ནང་གི་
ཚྭ་བའི་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ཁྱེན་ཀྱི་ཚྭ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཀྱུ་
མཆན་ཡོད་དེ། ཆམ་རྟོག་དབང་གིས་རྒྱུང་གཡོས་ནས་ཡི་གེ་སོ་སོའི་གནས་དང་
བྱེད་པ་རྣམས་འདྲ་འཕྲོད་ཀྱི་ཚྭ་བ་ལས་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན།
དྲིལ་བུའི་སྐྱ་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་མིའི་བྱེད་ཚྭ་བ་ཞེན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱ་ཡི་སྐྱེ་གནས་
དང་། སྐྱ་གདངས་འབྲིན་ཚྭ་ལ། བྱེད་ཚྭ་དྲག་ཞན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསལ་པོར་
ཤེས་ཆོ། ད་གཟོད་ཡུལ་གྱི་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་ལ་དག་ཆ་ཐོན་མིན་རྟོགས་ཐུབ།
གཞན་ཡང་ཡི་གེའི་སྟོག་ཚྭ་ལ་བྱིས་པ་བདེ་འཇུག་ལས། དེ་ལྟར་ཡི་གེའི་གནས་
ཤེས་ནས། །རང་རང་གནས་ནས་ཐུང་སྟེ་བརྗོད། །ཡི་གེའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་
ལས། །འདི་དང་འབྱུང་གནས་འདྲ་མིན་ཡོད། །དེ་ནོར་འདི་བདེན་གང་ཡིན་
པ། །རང་གི་ཁ་ལྟེ་ཡིད་ལ་དྲིས། ཞེས་པ་ལྟར་ཡི་གེའི་སྟོག་ཚྭ་ལ་མཐར་སྤྱོད་པ་
ཞེས་བྱང་རྗེས་སྐྱ་གདངས་དག་མིན་ནི་རང་གི་ཁ་ལྟེ་ལ་དྲིས་དང་གསལ་ཡོ། །
ཡི་གེ་སྟོག་མཐར་སྤྱོད་པའི་ཆད་ནི། བྱིས་པ་བདེ་འཇུག་ལས། ཟུར་སྤྱོད་མ་ནོར་
ལྟག་ཆད་མེད། །སྐྱ་སྐད་མཉམ་ལ་སོགས་རྟགས་མེད། །དལ་ཞིང་མགྱོན་པ་རབ་
ཏུ་སྟོན། །སྟོག་མཐར་སྤྱོད་པའི་ཆད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ནོ། །

དུག་པ་གངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི། རྒྱུང་བཅེགས་འཕུལ་གསུམ་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་
བསྐྱེམས་པས་ལུས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་
དབྱུངས་དང་རྗེས་འཇུག་སོགས་སྐྱར་ནས་བསྐྱེམས་ཏེ་དབྱེ་ན་བརྗོད་ཅུང་ཆད་ཀྱི་
ཡི་གེ་ལ་གཅིག་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་ལྟ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་ཐོད་ཀྱི་སྐད་
ལ་ཉེ་བར་མཐོ་བའི་ཡི་གེ་ནི་སྟོང་ལྷག་བརྒྱད་ཅམ་མོ། ཏེ་ཡིག་ལ་བཏགས་ཅན་
འདི་ཐོད་སྐད་ནང་བེད་སྟོད་མང་པོ་ཡོད་པ་དཔེར་ན། ཉེ་ཉེ་དང་རྒྱར་རྒྱར་ལྟ་
བུ་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ལྟ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་དང་། ལྟག་ལྟ་བུ་བ་སོགས་སྟོད་སྟོད་
མ་ཡོད་ཀྱང་གངས་ཀྱི་འདིའི་ནང་འདུས་མི་འདུག །དེས་ནས་ཏེ་ཡིག་ལ་བཏགས་
ལ་དབྱུངས་བཞི་སྐྱར་བས་གངས་ལྟ་དང་། དེ་དག་ལ་རྗེས་འཇུག་བཅུ་འཇུག་
པས་གངས་ང་ལྟར་འགྱུར། དེ་དག་གཅིག་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཞེ་ལྟ་ལ་

བདུན་པ་གངས་ཀྱི་བཟུ་བ་ནི། བཟུ་ན་སྐྱ་ཡིག་པ་མ་གཉིས་སུ་འདུས། ཞེས་
པ་ལྟར། ཡི་གའི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་མདོར་བཟུས་ན་པ་ཡིག་དང་མ་ཡིག་གཉིས་
སུ་འདུས་ཏེ། རྒྱུག་རྒྱུ་ཡི་གེ་བདུན་ནི་ཨ་ཡིག་ཁོངས་སུ་བཟུ་རུང་བའི་ཕྱིར་
ན་ཨ་ཡིག་དེ་ཉིད་མའི་ཡི་གེ་ཡིན་ལ། གཞན་གསལ་བྱེད་ཉིད་དལུ་པོ་རྣམས་པའི་
ཡི་གེ་ཡིན་ཅོ།

འདིར་དབྱངས་གསལ་གྱི་རྣམ་གཞག་སྒྲིབ་ལ། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཡི་གེའི་ནང་དུ་
ཨ་ཡིག་ནི་དབྱངས་ཡིན་པ་མ་ཟད་དབྱངས་ཡིག་གི་དང་པོ་དུ་བཞག་ཡོད་པ་
རེད་ལ། དེར་དུས་སྒྱུར་འཇིག་རྟེན་འདི་སྒྱུར་སྒྲིག་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཨ་
ཡིག་དབྱངས་གྱི་ཁོངས་སུ་འཇོག་ཅིང་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྒྱུའི་སྐྱ་གདངས་
འཆད་པའི་སྐབས་སུ་འང་ཨ་ཡིག་གི་སྐྱ་གདངས་དེ་དབྱངས་གྱི་ཁོངས་སུ་དངས་
ཡོད་འདུག །དེ་བཞིན་དུ་གསེར་རྟོག་ལ་སོགས་པོད་གྱི་མཐས་པ་འགའ་ཞིག་
གིས་ཀྱང་ཨ་ཡིག་དབྱངས་གྱི་ཁོངས་སུ་དངས་ཤིང་དབྱངས་སྤྲད་པ་གསལ་བྱེད་
ཉིར་དགའི་རྣམ་གཞག་བྱས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་བོད་ཡིག་ལ་ཨ་ཡིག་དེ་
དབྱངས་གྱི་ཁོངས་སུ་བགྱངས་ན་ལུང་དང་རིགས་པ་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་ཉི།

①དང་པོ་ལྷང་དང་འགལ་བ་ནི། མོང་རུ་སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ་གསལ་བར་
ལྟར་དང་། ཚུ་བར། ཡི་གེ་ལྷ་ལི་ཀླ་ལི་གཉིས། ལྷ་ལི་གསལ་བྱེད་ཨི་སོགས་བཞི།
ཀླ་ལི་སྤྲུལ་རུ་ཐམ་པའོ། ཞིས་བྱ་མིས་དབྱངས་བཞི་དང་། གསལ་བྱེད་སྤྲུལ་རུ་
གཏན་འབེབས་གནང་ཟིན་པའི་སྟེང་།

རིགས་ལམ་དུ་བཀོད་ན། བོད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་དབྱངས་བཞི་དང་
གསལ་བྱེད་སྐུམ་རྩའི་གངས་ངེས་ཏེ། སྤྱི་མིས་རྩ་བ་ལས་དེ་ལྟ་བུ་གངས་ངེས་
གཏན་ལ་ཐབ་བྱིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཐལ། རྩ་བ་ལས། ཡི་གེ་ལྷ་ལི་གྲ་ལི་གཉིས། ལྷ་
ལི་གསལ་བྱེད་ཡི་མོགས་བཞི། གྲ་ལི་སྐུམ་རྩ་ཐམ་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ན། བོད་ཡིག་ལ་དབྱངས་བཞི་དང་གསལ་བྱེད་སྟུང་ཅུ་འི་རྣམ་གཞག་དེ་

ཆོས་ཅན། ཡང་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་དབྱངས་ལྷ་དང་གསལ་བྱེད་
 ཉེར་དགུ་འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ཐུ་མི་སམ་སྟོ་ཏེ་ཆོས་ཅན། བར་སྤྱོད་རིག་
 པའི་སྒྲིབ་དཔོན་རྣམ་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱངས་གསལ་གྱི་གངས་ངེས་ནོར་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན་ཁྱོད་རང་ཐུ་མི་ལས་ལྷག་པའི་བར་སྤྱོད་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་དུ་
 ཁས་སྐྱབས་པས་དོན་དངོས་དང་འགལ། མ་ཁྱབ་ན། ཁྱབ་བར་ཐལ། ནོར་བ་
 དང་ཡང་དག་གཉིས་གཞི་མཐུན་མི་སྲིད་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་
 དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

②གཉིས་པ་རིགས་པ་དང་ཡང་འགལ་ཏེ། སྒྱུར་སྟོག་ཅན་གྱི་ཡིག་རིགས་ཤིག་
 ཡིན་ཕྱིན། དབྱངས་ཡིག་ཡིན་ན་གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱི་ཁོངས་སུ་ཞུགས་
 པ་མ་ཟད་སྟེང་འོག་རྣམས་སུ་ཡང་དབྱངས་གྱི་ཆ་ཤས་མངོན་པའི་སྟོན་སྒྲོམ་དོན་
 སྟོན་པ་རྒྱ་གར་གྱི་ཡི་གེ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྣམས་དང་། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་
 རྣམས་གྱི་སྟོན་རྒྱུ་ཞུགས་ནས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དབྱིན་ཡིག་ལྟ་བུ་དང་།
 གསལ་བྱེད་རྣམས་གྱི་སྟེང་འོག་དུ་ཞུགས་ནས་དོན་སྟོན་པ་བོད་ཡིག་སྟེ་རིགས་
 འགལ་ཞིག་ངེས་པ་ལས། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་གང་ལ་མི་ཞུགས་པའི་དབྱངས་
 ཡིག་འཛིག་རྟེན་འདིར་ད་བར་མ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ན་བོད་གྱི་ཡི་གེ་ཨ་ནི་གི་གྲུ་
 ལ་སོགས་དབྱངས་བཞི་དང་། ག་ང་ལ་སོགས་རྩེས་འཇུག་བརྒྱུ་པོ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་
 རང་རྒུལ་ཐུབ་པའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས།
 ཨ་ཡིག་དེ་ཉིད་དངོས་བརྒྱུད་གང་གིས་ཀྱང་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་
 པ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཨ་ཡིག་ནི་གསལ་བྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁོག་དུ་
 ཞུགས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འདི་ནི་གནའ་དེང་གི་བོད་གྱི་མཁས་པ་གང་ཞིག །ལེགས་
 སྒྱུར་སོགས་རྒྱ་གར་གྱི་རིག་གཞུང་རྣམས་ལ་ཞེན་པ་ཆེ་བའི་མི་རྣམས་ཀྱི་གཏམ་སྟེ།
 ཁོ་ཆོའི་འདྲོད་པ་ལྟར་ན། སྒྲ་གདངས་དྲག་པ་གསལ་བྱེད་པོ་ཡིག་རྣམས་གྱི་ཁོངས་
 སུ་དབྱངས་ཡིག་ཨ་ཡོད་པ་དང་། སྒྲ་གདངས་རན་པ་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱི་
 ཁོངས་སུ་དབྱངས་འ་ཡིག་ཡོད་པ་དང་། སྒྲ་གདངས་ཞན་པ་མོ་ཡིག་རྣམས་གྱི་
 ཁོངས་སུ་དབྱངས་ཏ་ཡིག་ཡོད་པ་བཤད་ལ། དེ་ལྟར་ན་བོད་ཡིག་ལ་དབྱངས་

བདུན་དང་། གསལ་བྱེད་ཉེར་བདུན་རུ་མི་བགྱངས་པར། དེ་དག་ལས་ཨ་ཡིག་གཅིག་སྟེ་དབྱངས་ཀྱི་གལ་རུ་བགྱངས་ཞིང་འ་དང་ཏ་གཉིས་དབྱངས་ཀྱི་གལ་རུ་མི་བགྱངས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན། དེ་དག་ཨ་དང་ཏ་གཉིས་རྒྱ་མཚན་མཐའ་གཅིག་རུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འ་ཡིག་ནི་དེ་ལས་ཀྱང་དབྱངས་ཀྱི་གྲངས་སུ་བགྱངས་རིགས་ཏེ། དེ་གསལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྩིས་སུ་འཇུག་ཅིང་བད་དང་དོན་སྟོན་པའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་བོད་ཡིག་གི་ཨ་ནི་མི་རིགས་གཞན་གྱི་དབྱངས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྒྲ་གདངས་དང་འདྲ་ལ། འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་རུ་དེས་པས་དེང་གི་བད་སྒྲིབ་སྒྲ་བའི་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱིས་བརྟག་དཔྱད་མཛད་ཅིག །བོད་ཀྱི་ཨ་ཡིག་གི་དོན་ལ་དབྱང་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཨ་ཡིག་དེ་མིང་གི་ཐོག་མ་ལས་མིང་མཐའ་འཇུག་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་མཐོང་བས་དེ་ཡང་དབྱངས་ཀྱི་གསལ་སུ་བགྱངས་འོས་པའི་རྒྱ་མཚན་འགོ་མིན་དབྱང་འོས། གོང་རུ་ཡི་གེ་ཚོགས་པ་མཚུངས་པ་སོ་སོར་བསྟུ་བར་མཛད་ན་ཨ་ཡིག་སོ་ན་ཚོགས་པ་མི་མཚུངས་པར་བསྟུལ་བའི་དགོས་པ་ཅི་ཞེས་པར། འདིར་སི་རུའི་འགྲེལ་བཤད་ཀྱི་སྟེང་དོན་དངོས་ནི། ལེགས་སྒྱུར་གྱི་ཨ་ཡིག་དང་བོད་ཡིག་གི་ཨ་ཡིག་གཉིས་སྒྲ་གདངས་འདྲ་ལ། བྱེད་ལས་མི་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་བོད་ཡིག་གི་ཨ་ཡིག་དབྱངས་ཀྱི་གལ་རུ་མ་བཞག་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་གལ་རུ་འཛོག་པ་ཡིན་ལ། བོད་ཡིག་གི་ཨ་ཡིག་ནི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་བྱེད་ལས་མཐའ་གཅིག་རུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བོད་ཡིག་ཨི་ཅཱ་ཨེ་ཨོ་ཞེས་པ་འདི་དག་ནི་དབྱངས་ཡིག་མིན་ཏེ་འདི་ནི་གསལ་བྱེད་ལ་དབྱངས་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཨ་ཡིག་ལ་གི་གྲ་དང་། ཞབས་ཀྱ་སོགས་ཞུགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བོད་ཡིག་གི་དབྱངས་དངོས་ནི། གི་གྲ་ཞབས་ཀྱ་འགྲིང་བྲུན་རོ་བཅས་ཀྱི་ཡིག་གཟུགས་འདི་དག་ཡིན་ལ། འདི་དག་གི་སྒྲ་གདངས་ ི [i] ུ [u] ེ [e] ོ [o] མཚན་བྱེད་རུ་ཨི་སོགས་འབྲི་སྟོལ་བྱུང་འདུག།

རྒྱལ་མིང་གཞིའི་དོགས་དབྱང་སྒྲིབ་

མིང་གཞིའི་བྱང་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་མཐའ་དབྱང་། སི་རུའི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། “སྒྱིར་

གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་སྔོན་རྗེས་མིང་གསུམ་གྱིས་ལྷན་ཕྱེ་བའི་མིང་གཞི་ཞེས་བྱ་
བ་ནི་སྔོན་རྗེས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་ཆམས་གང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེ་
ལྟར་བཏགས་པས་གསལ་བྱེད་སུམ་རྩ་ཐམས་ཅད་མིང་གཞིར་འགྱུར་མོད་ཀྱི།
འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན། བསྐྱབས། ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་
ཆོ་བཅེགས་མའི་ས་གར་གསུམ་ནི་སྔོན་འཇུག་བ་དང་། རྗེས་འཇུག་བ་ས་དག་
གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་སྤྱིར་མིང་གཞིའི་ཐ་སྙད་ཐོབ་ཅིང་། རབ། ལྟ་བུ་ལ་ར་
ཡིག་མིང་གཞི་བ་ཡིག་རྗེས་འཇུག་དང་། བར། ལྟ་བུ་དེ་ལས་བརྒྱུག་པའང་ཡིན་
པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་། བསྐྱབས་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་ཞུ་ཡིག་སོགས་ཞུ་ལི་བཞི་པོ་ཆམས་ནི་མིང་
གཞིར་འོས་ཀྱང་འདིར་དབྱངས་སྟོན་ཞུགས་ཀྱི་ཆམ་གཞག་མ་མཛད་པའི་སྤྱིར་དེ་
འདྲའི་ཐ་སྙད་བྱར་མེད་པས་ཞུ་ཡིག་སོགས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུངས་པའི་ཞབས་ཀྱུ་ལ་
སོགས་པ་དེ་ཆམས་འཕུལ་རྟེན་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞིའི་ཡན་ལག་ལས་དངོས་
མིན་ཏེ། འདིར་བསྟན་ཀྱི་ཞུ་ལི་རྒྱང་བ་ཡིན་ན་འཕུལ་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་མི་འཇུག་པས་
ཁྱབ་པའི་སྤྱིར་རོ། །

དེས་ན་སྔོན་འཇུག་རྗེས་འཇུག་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་སྔོན་འཇུག་ལྟ།
རྗེས་འཇུག་མིང་གཞི་ཅི་རིགས་པར་འགྱུར་བ་རྗེས་འཇུག་བརྟ། མིང་གཞི་ཁོ་ན་
ཡིན་པ་ལྟག་མ་མི་འཇུག་པ་ཉི་ཤུ་ཐམས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཡོད་པ་ལས། བྱེ་བྲག་
འདི་ནི་མི་འཇུག་པ་ཁོ་ན་འཆད་པའི་སྐབས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཐ་མ་འདི་ཉིད་བཟུང་
ནས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གོང་གསལ་མི་དྲུ་པའ་ཆེན་གྱིས་མཐའ་དབྱེད་ཀྱི་ནང་དོན་མདོར་བསྟུས་ན།
མིང་གཞི་ཡི་གེ་ཞེས་པ་དེ་སྐབས་ཐོབ་ཀྱི་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། དང་པོ་ནི།
མཆོད་བཟློག་གསུམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་མིང་གཞི་ཞེས་པ་ནི། མིང་ཆོག་བཟློག་པ་ཀུན་
ཀྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་མིང་གཞི་སྟེ། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ལ་
གོ་ཆོག་སྟེ། ཡི་གེ་ཡིན་ན་མིང་དང་། ཆོག་དང་། བཟློག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་སྤྱིར། །

གཉིས་པ་ནི། འཕུལ་བརྟེན་དབྱངས་གསུམ་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་ནི།
གསལ་བྱེད་སུམ་རུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བེར་ཏེ། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་རྗེས་
འཇུག་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་འགའ་ཞིག་ནི་སྟོན་འཇུག་
དང་། འགའ་ཞིག་རྗེས་འཇུག་ཀྱང་རུང་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། སྟོན་རྗེས་མིང་གཞི་གསུམ་གྱི་ལྷས་ཕྱེ་བའི་མིང་གཞི་ཡིན་ན་སྟོན་
རྗེས་གང་རུང་མི་འཇུག་པའི་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་པོ་ནམས་ཏེ།
དེ་ནི་སྐབས་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་ཡིན་ནོ། །

ས་བཅད་གསུམ་པ།

ཕྱད་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དབྱེའི་སྐོར།

གཅིག །དྲི་བ་དྲིས་ཡན་སྐོར།

[[༡]] ལུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་ལ་ཚུ་བའི་ས་བཅད་རུ་ཡོད།

ལན། བསྟན་བཅོས་རྩམ་པའི་ཡན་ལག་དང་། བསྟན་བཅོས་དངོས་སོ། །

[[༢]] ལུམ་ཅུ་པའི་བྱེད་ལས་སམ་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་གང་།

ལན། ཕྱད་དང་རྣམ་དབྱེ་ཆོགས་ལ་ཆོངས་པ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་ལ་བསྐྱབ་དགོས།

[[༣]] ལུམ་ཅུ་པའི་མཆོན་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། དོན་གྱི་བརྗོད་བྱ་ཆོགས་བཅད་ལུམ་ཅུ་ཉིད་ཀྱིས་རྗོགས་པས་གངས་ངེས་པའི་སྒྲི་ནས་བཏགས་པའི་ཕྱིར།

[[༤]] ལུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་དངོས་ལ་ས་བཅད་རུ་ཡོད།

ལན། ཡི་གེའི་སྒྲིར་བ་རྒྱས་པ་བཤད་པ་དང་། གདམས་ངག་བརྗོད་པས་མཁུག་བརྟུ་བ་གཉིས་ཡོད།

[[༥]] ཡི་གེའི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དབྱེ་ན་རི་ཅམ་ཡོད།

ལན། སྒྲིར་བྱ་ཡི་གེའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། སྒྲིར་ཚུལ་ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་འཁུག་པ་བཤད་པ་གཉིས།

[[༦]] སྒྲིར་ཚུལ་ཆོག་ཕྱད་ཀྱི་འཁུག་པ་ལ་དབྱེ་བ་ཅི་ཡོད་གིས་ཤེ་ན།

ལན། རྗེས་འཁུག་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱད་རྣམ་དབྱེ་དང་བཅས་པ་དང་། རྗེས་འཁུག་ལ་མ་ལྟོས་པའི་ཕྱད་རང་དབང་ཅན་ཏེ་གཉིས།

[[༧]] ཕྱད་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།

ལན། མིང་ནས་ཆོག་དུ་གྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཞེས་ལ་ཟེར།

[[༨]] རྣམ་དབྱེ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། བཟླ་བ་དོན་གྱི་རྣམ་པ་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་དབྱེ་བས་སོ། །

[[༩]] རྗེས་འཇུག་ལ་ལྟོས་པའི་སྤང་རྣམ་དབྱེ་དང་བཅས་པ་རྩ་ཡོད།

ལན། སྤྲུལ་བསྐྱུ། ལ་དོན། ཨི་ལྟ་གྱི་རྣམ་དབྱེ། རྒྱལ་རྒྱུད། ལྟག་བཅས། འབྱེད་
རྒྱུད། འབྱུང་ཁུངས། བོད་པའི་སྐྱབས་ལྟན་པ་སྟེ་བརྒྱུད་དོ། །

[[༡༠]] སྤང་གཞན་དབང་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཅི།

ལན། རྗེས་འཇུག་གི་རྟགས་མཐའ་དྲངས་ནས་སྤང་སྒྱུར་དགོས་པས་སོ། །

[[༡༡]] སྤང་རང་དབང་ཅན་ཞེས་པའི་དོན་ཅི་ཞེ་ན།

ལན་རྩ། རྗེས་འཇུག་ལ་མ་ལྟོས་པ་ཅི་བདེར་སྒྱུར་ཆོག་པ།

[[༡༢]] སྤྲུལ་བསྐྱུའི་སྤང་གང་ཞེ་ན།

ལན། གོ་ངོ་དོན་བོ་མ་འོ་རོ་ལོ་སོ་རྟོ་བཅས་སོ། །

[[༡༣]] སྤྲུལ་བསྐྱུའི་བྱེད་ལས་སམ་གོ་དོན་གྲིས་ཤེ་ན།

ལན། སྐབས་བབ་ཀྱི་བཟླ་བ་དོན་གྱི་ཆོག་དེ་ཉིད་དེ་ཅམ་གྱིས་བསྐྱུ་བར་སོང་
བས་སྤྲུལ་བསྐྱུའི་སྤང་ཞེས་སམ་ཆོགས་ཆོག་ཅེས་ཀྱང་བྱའོ། །གཞུང་འདྲིར་བསྐྱུན་
པའི་སྤྲུལ་བསྐྱུ་དང་། སྤང་སྤྲུལ་བསྐྱུ་དང་པའི་ཁྱུ་རྒྱུད། དེར་སང་ཆོགས་ཆོག་རྩ་
གྲགས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞེས་སི་རྩས་བཞེད་དོ། །

[[༡༤]] སྤྲུལ་བསྐྱུའི་རྟགས་མཐའ་དྲངས་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཟླ་བ་གྲིས།

ལན། རྟག་གོ། བཟང་དོ། ཡོད་དོ། ཡིན་ནོ། རྒྱལ་བོ། བསམ་སོ། བྱའོ། འབྱུར་རོ།
སེལ་ལོ། བྱས་སོ། བསྐྱུན་རོ། རྒྱུར་ད་རོ། རྒྱུན་ད་རོ། རྩ་བྱའོ། །

[[༡༥]] གཞུང་གི་དངོས་བསྐྱུན་གྱི་སྤང་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཞི་གང་ཡིན།

① སྐབས་དང་བསྐྱུན་ནས་གསར་རྩ་སྒྱུར་བ། ② རང་ངོས་ནས་དོན་ཅི་

ཡང་མི་སྟོན་པ། ③ དོན་སྟོན་པའི་ཐ་སྟོན་དང་སྤང་གང་དང་མི་འདྲ་བ།

④ སྤང་དེ་སྒྱུར་བས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གསར་པ་ཞིག་འདོན་བྱུང་བ།

[[༡༦]] ལ་དོན་ཞེས་པ་སྤང་གང་ལ་ཟེར་ཞེ་ན།

ལན། སྤྲུལ་བསྐྱུ་རྩ་བ་ལ་རྩ། ལ་དོན་རྣམ་པ་བརྒྱུན་ནོ། །

[[༡༧]] ལ་དོན་འཇུག་ལྷལ་གང་ཡོད་ཅི་ན།

ལན། ལས་དང་ཆེད་དུ་བརྟེན་གནས་དང་། དེ་ཉིད་ཆོ་སྐབས་ལྡེ་ལ་འཇུག

[[༡༥]] རྒྱ་དབྱེ་གཉིས་པ་སྟོན་བྱེད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

ལན། སྤྱི་འདུན་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་མཐུན་སྒྲིལ་ལྟར་ལྟོས་ཤིང་།

[[༡༦]] ལ་དོན་རྒྱུ་ལྟར་མཐུན་སྒྲིལ་ལྟར་ལྟོས་ཤིང་།

ལན། ག་བ་ད་དུག་ཅན་མཐུན་སྒྲིལ་དང་ནི། ང་ད་ན་མ་ར་ལ་འཇུག་སྤྱི་འདུན་

ལ་དང་མཐུན་སྒྲིལ་དང་དང་ལྟོས་ཤིང་། ས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མཐུན་སྒྲིལ་མཐུན་

ལྟོས་ལྟོས་ཤིང་།

[[༡༧]] ལ་དོན་རྒྱུ་ལྟར་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

ལན། རྒྱ་དབྱེ་ལྟར་ལྟོས་ཤིང་། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

གཞན་ལྟར་ལྟོས་ཤིང་། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

ན། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

[[༡༨]] རྒྱ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

ལན། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

རྒྱ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལྟོས་ཤིང་།

[[༡༩]] ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

ལན། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

[[༢༠]] རྒྱ་དབྱེ་གཉིས་པ་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

ལན། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

[[༢༡]] ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

ལན། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

གཞན་ལྟར་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

[[༢༢]] ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

ལན། ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

[[༢༣]] ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་ལྟོས་ཤིང་།

ཏུ་མ་དང་ཆེ་ལ་མོར་། གཞུང་ལམ་ཏུ་སྒྲུངས་ལ་མོར་བཞོས། གཞུང་ཏུ་མོ་བཞོས།

མཆོད་ཁར་བསད་ལྟ་བུ་ནམས་སྟེ།

[[༡༤]] བརྟན་པ་རྗེས་མཐུན་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། ལྟ་ཁར་བརྟན་ཆོད་ཆོད་ཡོད། ས་འོག་ཏུ་སྒྲིབས་ལྟ་གནས། གཟུགས་
ཁམས་ན་ཆོད་པ། ལྟ་ས་ལ་ཆོ་བོ་ཡོད། བ་ལང་ལ་དཀར་ཟེལ་ཡོད། ཤིང་ལ་
ཅན་དན་ཡོད། བོད་མི་ལ་མཁས་པ་ཡོད། འབྲུ་ལ་གྲོ་ཡོད། ཚ་ཐང་ན་སྐྱུགས་
ལྟག་མང་ལྟ་བུ་ནམས་སྟེ།

[[༡༥]] སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་ཏུ་གཉིས་པ། དོན་སྒྲིབ་དབང་ཏུ་བརྟན་པའི་དཔེར།

ལན། ལྟ་ཏུ་འཇུག་ཆུ་ལ་ཁྱེད་སྐྱུགས་ལ་གསེར་འབྲུག་ལྟ་པར་ཆུ་སྐྱུགས་
ལྟ་བུ་ནམས་སྟེ། དེ་ལྟར་ནམ་དཔེ་བརྟན་པའི་དཔེར་བཞིན་རིགས་གསུམ་ཡོད་
པ་རིས་པར་བྱས་ནས་ལ་དོན་གྱི་འཇུག་ཆུ་ལ་ཁྱེད་འཇུག་གནང་ན་དཔེར་
བཞིན་ནམས་དཔེ་འབྲེད་བདེ་བའི་དགོས་པར་སྒྲུབ་།

[[༡༦]] དེ་ཉིད་ཅེས་པའི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་ཏུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པར་དེ་
ཉིད་ཀྱི་མཆོད་ཉིད།

[[༡༧]] དེ་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སྟེ་ཤེས། ཆུ་གཉིས་འདྲེས་པས་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར།
ཁང་པའི་མང་གཞི་བརྟན་པོར་གྱུར། ལྟར་གསལ། སྤང་བར་བྱེད། སྒྲིབ་པ་ཆོ་ཡི་
ལྟ་བུ་བསྟེན། འོད་ཏུ་འཆོར། གཅིག་ཏུ་གྱུར། རབ་ཏུ་གསལ། བ་ལ་གཉིས་དེ་
ཉིད་ལ་མི་འཇུག་པ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལས་གསུངས་སྟེ།

[[༡༨]] ཆོ་སྐབས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། བྱ་བའི་དུས་གཙོ་བོར་སྒྲིབ་པའི་ཆེད་ཏུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པར་ཆོ་
སྐབས་ཀྱི་དོན་ཡིན་ནོ།

[[༡༩]] ཆོ་སྐབས་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། ཆོས་གཉིས་སྟེ་ཉི་མ་ལྟེན་ཆུ་ཆོད་བརྟན་པའི་བར་ཏུ་སྐྱུག། ཉི་མ་ཏུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
བྱེད། དུས་རྒྱུན་ཏུ་ཁ་ཏྲོན་བྱེད། ཉི་མ་མ་ཤར་བར་ལྷང་། རྒྱུན་ཏུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་བྱེད།

ཉག་རུ་བདེན་པ་སྒྲ། ཉམ་ལངས་པ་ན་སྒྲོབ་གྲུ་ལ་འགྲོ། སྒྲིབ་ལ་བརྟུང་བརྟུལ།

【༤༠】 བརྟུང་པ་འབོད་སྒྲ་ནམ་དབྱེ་བརྟུང་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།

ལན། དེ་མ་ཡིན་ཏེ། བོད་སྒྲ་འདི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྒྲོན་བྱེད་ཡིན་ན་ནམ་དབྱེ་
དང་པོར་འབྱུར་བས་བརྟུང་པར་མི་འཐད། དོན་གྱི་བྱང་པར་སོ་སོར་འབྱེད་པའི་
ནམ་དབྱེ་ཡིན་ན་གཉིས་པ་ནས་བརྟུན་པའི་བར་དགོས་ཀྱང་དེའང་མིན། དེས་
ན་འདིར་ནམ་དབྱེ་འཆད་པའི་སྐབས་ཀྱི་རིམ་པ་བརྟུང་པ་ཡིན་ནོ།

【༤༡】 ན་ཡིག་འཇུག་ཡུལ་གཞན་རི་ཅམ་ཡོད།

ལན། བརྟུང་ཡོད།

【༤༢】 ན་ཡིག་འཇུག་ཡུལ་བརྟུང་རེ་རེ་བཞིན་གྲིས་ཤེ་ན།

ལན། དམིགས་ཀྱི་དབྱེ་དང་རྒྱ་མཆན་དང་། རྒྱ་མཆན་དོན་གྱིས་སྒྲོན་པ་དང་།
སྤྱི་ཚིག་དེ་གཞན་ཕྱོག་སྒྲོན་དང་། དེ་ལས་ཕྱོག་པའི་ཉིད་དང་ནི། འགལ་བའང་
མི་འགལ་སྒྲོན་པ་དང་། སྒྲོན་དང་ཐེ་ཚོམ་ནམ་པ་བརྟུང་།

【༤༣】 ན་སྒྲ་དམིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་དོན་རུ་སྒྱུར་བའི་དཔེ་གྲིས།

ལན། དངོས་སུ་ན། མདོར་བསྟུན། ཡིན་གྱང་ན།

【༤༤】 ན་སྒྲ་རྒྱ་མཆན་གྱི་དོན་རུ་སྒྱུར་བའི་དཔེ་གྲིས་ཤེ་ན།

ལན་རུ། མེ་ཡོད་ན་རུ་བ་འབྱུང་།

【༤༥】 རྒྱ་མཆན་དོན་གྱིས་བསྒྲན་པའི་དོན་རུ་སྒྱུར་བའི་དཔེ་གྲིས།

ལན། འདིར་ཤིང་མེད་ན་ཅན་དན་རི་ལྟར་ཡོད། ས་བོན་མ་བཏབ་ན་ལོ་རྟོག་ག་
ལ་སྒྲེ། སྒྲོབ་སྒྲོང་མ་བྱས་ན་མཁས་པ་ག་ལ་འབྱུང་།

【༤༦】 སྒྲ་མ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་དོན་རུ་སྒྱུར་བའི་དཔེ་གྲིས་ཤེ་ན།

ལན། མི་འདི་སྒྲོན་སྒྲོན་པོ་ཡིན་ན་ད་ནི་མཁས་པ་ཡིན།

【༤༧】 སྒྲ་མ་འོས་པ་དཀའ་བ་སྒྱུར་ནས་ཚིག་སྤྱི་མ་ངེས་པའི་དོན་རུ་སྒྱུར་བ།

ལན། མཁས་པས་ལོག་བཤད་བྱས་ན་སྒྲོན་པོས་ལྟ་ཅི་སྒྲོས།

【༤༨】 འོས་པ་ནན་གྱིས་བབྱང་ནས་སྤྱི་ཚིག་ངེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་གྱི་དཔེ།

ལན། རུད་འགོ་ནམས་སྒྲོན་པ་ཉིད་ན་མིའང་དེ་ལྟ་བུ་མཐོང་ངོ་། བོད་མི་ནམས་

སྟེ། །དེ་ཕྱིར་ས་མཐའ་སྦྱར་དང་མི་སྦྱར་བ། །ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་འབྲི་བར་
ཤིན་རུ་གཅིས། །

[[༥༡]] ཨི་ལུན་གྱི་སྤང་རྟགས་མཐའ་སྦྱར་ཚུལ་གྱིས་ཤེ་ན།
ལན། བདག་གི། གང་གི། ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྟོགས་ཀྱི། དེལ། དེ་ཡི། གཏན་གྱི།
བསམ་གྱི། གསར་གྱི། དཔལ་གྱི། ཀྱན་དྲ་གྱི། རབ་འབྱོར་དྲ་གྱི།

[[༥༢]] རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།
ལན། གངས་ཀྱི་སེང་ག། བམ་མཁའི་ཉི་མ།

[[༥༣]] ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་གྱིས་ཤེ་ན།
ལན། ཤིང་གི་ཡལ་ག །ལུས་ཀྱི་མགོ།

[[༥༤]] བདག་པོ་དང་ཡུལ་གྱི་འབྲེལ་བ་གྱིས་ཤེ་ན།
ལན། སྤུག་པོའི་ཁྱོར། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་།

[[༥༥]] རོ་བོ་དང་བདག་གཅིག་གི་འབྲེལ་བ་གྱིས་ཤེ་ན།
ལན། རབ་ཀྱི་སྤུལ། གསེར་གྱི་རྒྱན། མེའི་ཆ་བ། རུང་གི་དཀར་པོ།

[[༥༦]] དེ་ལས་དེ་བྱང་གི་འབྲེལ་བ་གྱིས་ཤེ་ན།
ལན། མེ་ཡི་རུ་བ། ས་བོན་གྱི་ལྷ་ག།

[[༥༧]] འབྲེལ་སྒྲ་རྗེས་མཐུན་པའི་དཔེ་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།
ལན། འདི་ནི་བདེན་གྱི་གཞན་ནི་གཏི་ལྷག་གོ། འདི་ནི་སྟོབ་ལྷ་བ་ཡིན་གྱི་ཆོང་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །

[[༥༨]] བྱེད་སྒྲ་སྟོན་བྱེད་སྤང་ཅི་ཡོད།
ལན། གིས་གྱིས་གྱིས་འིས་ཡིས་ལྷོ། །

[[༥༩]] བྱེད་སྒྲ་རྟགས་མཐའ་སྦྱར་ཚུལ་གང་ཡིན།
ལན། བྱེད་གྱིས་ཐོབ་གྱིས་སྟོགས་གྱིས་མཆོན། བདག་གིས་ལུང་གིས་ནན་གྱིས་
བཤད། དམ་གྱིས་པིར་གྱིས་དལ་གྱིས་བྱིས། ལྷ་ཡིས་བཀའ་བསྟུལ་མི་འདིས་གྲུབ།

[[༦༠]] བྱེད་སྒྲའི་དཔེ་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།
ལན། དབང་སྤུག་གིས་ཡི་གེ་བྱིས། སྟོ་བཟང་གིས་དཔེ་ཆ་བལྟ། འཆི་མེད་གྱིས་

སྒྲིམ་གར་འཕྲུབ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་བཤད། སུན་ཆོགས་ཀྱིས་ས་ཁིང་ཚོ། རྒྱ་མཚོ་
ཡིས་ལོ་ཉིག་བཏབ། སྒྲོན་ལམ་གྱི་ཚོམ་ཡིག་འབྲི། བསམ་གཏམ་གྱིས་སྒྲོམ་བསྐྱབ་
བྱེད། ཆོས་དར་གྱིས་སྤིང་བྱ་འབྱུང།

[[༦༡]] ཀྱིས་སྒྲུས་བྱེད་སྒྲ་སྟོན་པའི་དཔེ་བྲིས་ཤེ་ན།

ལན། སུན་ཆོགས་ཀྱིས་ས་ཁིང་ཚོ།

[[༦༢]] རྒྱན་སྤྱད་ཞེས་པ་གང་ལ་ཟེར།

ལན། མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱན་གཉིས། གཞིའམ་དོན་དེ་དངོས་པོ་གཞན་
ཞིག་ལ་སྤྱད་ཅིང་སྒྱུར་བའི་སྒྲ་བཅས་གསུམ་ལ་ཟེར་རོ།

[[༦༣]] རྒྱན་སྤྱད་སྟོན་བྱེད་སྤྱད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

ལན། ཀྱང་འང་ཡང་གསུམ་མོ།

[[༦༤]] རྒྱན་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་ཉམས་མཐར་སྒྱུར་ཚུལ་བྲིས་ཤེ་ན།

ལན། ག་ད་བ་ས་ད་དྲག་མཐའ་ལ་ཀྱང་། །འ་མཐར་འང་ཡང་ང་ན་མ་ར་
ལའི། །རྗེས་སུ་ཡང་སྒྱུར་འདི་ནི་རྒྱན་གཉིས་དང་། །གཞན་ལ་སྒྱུར་ཤིང་སྤྱད་པའི་
དོན་དུ་བཤད།

[[༦༥]] ཀྱང་སྒྲ་མཐུན་པའི་རྒྱན་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་བྲིས།

ལན། མཛེས་ཀྱང་མཛེས། བཟང་ཡང་བཟང་།

[[༦༦]] ཡང་སྒྲས་མི་མཐུན་པའི་དཔེ་བྲིས།

ལན། བྱིན་ཡང་འཁང་། གསལ་ཡང་འགྲིབ།

[[༦༧]] སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ།

ལན། མིས་མ་ཟད་ལྷས་ཀྱང་བཏུད། རྒྱུ་ལའང་ཡིན་ལ་སྒྲོན་པོའང་ཡིན་པ།
གྲ་པ་ཡིན་ལ་དགེ་ཆུན་ཡང་ཡིན་པ།

[[༦༨]] ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ་ཞེས་པ་གང་ལ་ཟེར།

ལན། བསྟན་བྱའི་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲ།

[[༦༩]] ལྷག་བཅས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

ལན། སྟེ་དེ་ཉི་གསུམ་མོ།

[[༡༤]] ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། ག་ང་བ་མ་འ་མཐར་ས་སྟེ་ཉིད། ཁ་ར་ལ་ས་ད་དྲག་མཐར་ཏེ་རྒྱང་། ། ད་
མཐར་དེ་སྒྱུར་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི། ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་སྒྲ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།

[[༡༥]] ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་འཇུག་ཡུལ་རུ་ཡོད་ཅི་ན།

ལན། མཚམས་སྒྱུར་ལྷག་བཅས་དང་། དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་དང་། གཞན་
འདྲེན་ལྷག་བཅས་དང་གསུམ་ཡོད།

[[༡༦]] མཚམས་སྒྱུར་ལྷག་བཅས་ལ་དབྱེ་ན་ཅི་ཡོད།

ལན། གསུམ་སྟེ། བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་རྒྱ་འབྲས་འབྲེལ་བ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་།
བྱ་བ་གཉིས་རུས་སྒྲ་རྒྱུ་ལྱུང་བ་འབྲེལ་བ་དང་། བྱ་བྱེ་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་བ་
གཉིས་རུས་གཅིག་ཅར་རུ་འཇུག་པ་དང་གསུམ་མོ།

[[༡༧]] བྱེད་ལས་དང་བྱ་ལས་རྒྱ་འབྲས་སྒྲ་འབྲེལ་བའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།

ལན། དང་པོའི་དཔེར་བཞིན་མདའ་འཕངས་ཏེ་ཕོག ཤིང་བཅད་དེ་ཆད།
གཡག་བསད་དེ་ཤི། འོན་པ་སྒྱུབས་ཏེ་འགྲུབ། མེ་བཏིལ་ཏེ་དི།

[[༡༨]] བྱ་བ་གཉིས་རུས་སྒྲ་རྒྱུ་ལྱུང་བའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།

ལན། རྟོགས་རྩ་བརྒྱུད་སྟེ་སྒྲོབ་གྲུར་འགྲོ། ཆོགས་འདུས་འཆོགས་ཏེ་ཐག་གཅད།
འབྲུ་བཅོང་སྟེ་སྒྲ་སྒྱིས་ཉོ། ཤིང་བཅད་དེ་ཁང་པ་འགེབས།

[[༡༩]] བྱ་བ་གཉིས་རུས་གཅིག་ཅར་རུ་འབྱུང་བའི་དཔེ།

ལན། འཇུག་དཔྱལ་ཏེ་མདངས་ཕྱུང་། འཕར་ཏེ་འགྲོ། ཆོག་སྒྲ་དང་བཅས་ཏེ་
འབར། ཉི་མ་འོད་འཕྲོ་སྟེ་ཤར། ལྷ་བྱ་སྟེ་དེ་ནམས་ནི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་
ལས་ཆོག་ཡིན། བས་དང་ཅིང་སོགས་ཀྱི་ཕྱད་དང་ཡང་འཇུག་པ་མཐུན་ནོ། །

[[༢༠]] དམ་བཅའ་ལྷག་བཅས་ལ་དབྱེ་ན་རུ་ཡོད།

ལན། དབྱེ་བ་འདྲེན་པ། གཏན་ཆོགས་འདྲེན་པ། དེས་ཆོག་འདྲེན་པ། རྒྱས་
བཤད་འདྲེན་པ་དང་བཞིའོ།

[[༢༡]] དང་པོ་དབྱེ་བ་འདྲེན་པའི་དཔེ་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། རིག་པའི་གནས་ནི་ལྷ་སྟེ། སྒྲ་དང་། ཆོད་མ། བཟོ། གསོ་བ། བུང་དོན་རིག་

[[༡༠]] འབྲེད་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་མེད་མཐའ་འབྲེན་ཚུལ་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། བརྟག་གམ་མཐོང་ངམ་ཐོས་ཡོད་དམ། ཡིན་ནམ་སྐྱབ་བམ་དོན་བསམ་མམ།
བདེ་ལམ་ངར་རམ་ཆོས་འཕེལ་ལམ། བྱས་སམ་གྱུར་ད་ཏམ་འཛིན་ཏམ་མཆོན། །

[[༡༡]] ཆོག་དོན་སོ་སོ་འབྲེད་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། རིག་པའི་གནས་ཆེན་ལྟ་ནི། བཅོམ་མ། གསོ་བའམ། སྐུའམ། ཚད་མའམ།
ནང་དོན་རིག་པ་བཅས་སོ། །

[[༡༢]] སྤྱད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། སྐར་ཅིས་སམ། སྟན་ངག་གམ། མདོན་བཞིན་དམ། སྤེབ་སྦྱར་རམ།
རྫོས་གར་བཅས་ནི་རིག་གནས་རྒྱུ་བ་ལྟ་ཡིན།

[[༡༣]] འབྲེད་སྤྱད་ཀྱི་སྤྱད་ཐེ་ཆོམ་དང་དྲི་ལ་འཇུག་པ་གང་ཡིན།

ལན། འཛིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྟན་ནམ་མི་ལྟན་ལྟ་བུ་ཐེ་ཆོམ་དང་། བྱིད་ཀྱིས་
དོན་གྱབ་བམ་ལྟ་བུ་འདྲི་བ་ལ་འཇུག་གོ། གངས་ལ་མེད་གེ་ཡོད་དམ།

[[༡༤]] འབྱུང་ཁུངས་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ལན། ཆོས་གང་ལས་གང་ཞིག་བྱལ་བའམ་བྱུང་བར་སྟོན་པའི་དོན་ཅན་ནོ། །

[[༡༥]] འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དཔེར་བཞིན་གྱིས་ཤེ་ན།

ལན། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས། གསེར་ཁ་ནས་གསེར། རྩ་མཆོ་ནས་གསེར། རྩ་མཆོ་
ནས་ནོར་བུ། བ་ལས་འོ་མ། མཁས་པ་ལས་རིག་པ་ལྟ་བུའོ། །

[[༡༦]] འབྱུང་ཁུངས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་ཅི་ཡོད་ཅི་ན།

ལན། ལས་ནས་གཉིས་སོ། །

[[༡༧]] འབྱུང་ཁུངས་ཆ་འདྲའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།

ལན། ཏྲ་ལས་ལྟུང་། སྐས་ནས་བབས། ཤར་སྟོགས་ནས་འོད་སྣང་།

[[༡༨]] ལས་སྐྱ་རྩ་མཆོན་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།

ལན། ཏུ་བ་ལས་མེ་ཤེས། རྩ་སྦྱར་ལས་རྩ་ཤེས།

[[༡༩]] ལས་སྐྱ་རིགས་མི་མཐུན་དགར་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་གྱིས།

ལན། བོད་མི་ལས་སོག་པོ་ཐ་དད། མེ་རྟོག་རྣམས་ལས་པརྩ་དགར་པོ་མཆོག

ལན། གྲུ་བསྐྱོད་ཅིང་ཕ་རོལ་ཕྱིན། མ་འོངས་པའི་དོན་ལ་བསམ་ཞིང་འབད་
བཅོལ་བྱ། ཐུགས་དགུས་ཤིང་སྤྱོད་བྱངས་གཏང་།

[[༡༡༠]] བཞེད་དོན་སྤྲུལ་མའི་དོན་མཚོན་བྱེད་གྱི་སྤྱད་གང་ཞེ་ན།

ལན། ཅེས། ཞེས། ཤེས་སོ། །

[[༡༡༡]] བཞེད་དོན་སྤྲུལ་མ་གསལ་བྱེད་གྱི་སྤྱད་འཇུག་ཚུལ་དཔེར་བཞེད།

ལན། གནམ་ས་སྒོ་འབྱེད་ཅིས་བྱ་བ་གསར་བཞེད་ལོ་རྒྱུས། གེ་སར་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
པ་སྤྱིང་གི་དཔེར་བོ། རྒྱལ་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་ཐིན་གྱིས་ཤེས་པ་གནའ་རྒྱང་
རྒྱུང་པ་རྣམས་སོ། །

[[༡༡༢]] དངོས་པོ་དངོས་བཟུང་གི་སྤྱད་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

ལན། ཅིག་ཞིག་ཤིག་བཅས་སོ། །

[[༡༡༣]] དངོས་པོ་དངོས་འཛིན་གྱི་དཔེར་བཞེད་གིས་ཤེ་ན།

ལན། ལྷག་ཅིག་མཐོང་། མདའ་ཞིག་འཕངས། སྒོགས་ཤིག་བྱང་ལྟ་བུ།

[[༡༡༤]] དྲིས་ལན་གདབ་པའི་སྤྱད་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

ལན། ཅེའོ་ཞེའོ་ཤེའོ།

[[༡༡༥]] དྲིས་ལན་གདབ་པའི་སྤྱད་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཞེད་གིས།

ལན། བོད་ལ་འབྱོང་གཡག་ཡོད་ཅེའོ། འཁོར་ཡུག་གཅིང་སྤྲུལ་ཆེ་ཞེའོ། མཁས་
པས་རིག་པ་བསྐྱབས་ཤེའོ།

[[༡༡༦]] བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་འདྲི་ཆོག་སྟོན་པའི་སྤྱད་གང་ཡོད།

ལན། ཅེ་ན། ཞེ་ན། ཤེ་ན།

[[༡༡༧]] བརྟག་པ་མཐའ་བཟུང་གི་འདྲི་ཆོག་གི་དཔེར་བཞེད།

གཡག་ཞེ་བསད་ཅེ་ན་མ་བསད། ལྟ་ཞེ་མཇལ་ཞེ་ན་མཇལ་བྱང་། སྟོབས་ཞེ་རྒྱས་
ཤེ་ན་རྒྱས་ཡོད་ལྟ་བུ།

[[༡༡༨]] སྤྱད་གཉིས་འདུས་ཅན་གྱི་སྤྱད་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

ལན། གང་དག་། དེ་དག་། གང་རྣམས། དེ་རྣམས། ཇི་སྟེད། དེ་སྟེད། གང་ལྟར།
ཇི་ལྟར། གལ་ཏེ་ན། གལ་ཏེ། ཅི་ཞིག་། སྤྲུལ་ཞིག་། ཅི་ཕྱིར། གང་ཕྱིར། དེ་སྤྱད།

དེ་ལྟ་ན། འོན་ཀྱང་། ཅིའང་། ཅི་ནས་ཀྱང་། ཡང་ཡང་། སྤར་ཡང་། ཅི་ཞིག་ན་
དེ། བཅ་ཞིག་སྤངས་ཅི་ཞེ་ན།

[༡༡༩] མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་ཤད་གང་ཡོད་ཅི་ན།

ལན། བཞིན་ལྟར་ལྟ་བུ་རི་ལྟར་སྒྲ། མཐུན་མཚུངས་ཡང་དག་མཚུངས་དང་
མཉམ། ཡང་དག་གསལ་དང་ངེས་པར་གསལ། རབ་གསལ་གཟུགས་ཀྱི་ཆེ་པོ་
དང་། གཉིན་པ་དང་ནི་དག་ཆེ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་དང་འགལ་དང་འདྲ། ལ་
སོགས་མཚུངས་པ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་སྤྱད་རྒྱག་ཅུ་རེ་ལྟ་ཡོད་པ་སྟོན་རག་གི་གཞུང་བུ་
གསལ་བ་ལྟར་རོ། །

【१२०】 བརྒྱད་དོན་སྐྱེ་མི་འདྲ་བ་སྟོན་པའི་བྲད་གང་ཡོད་ཅེ་ན།

ལན། འོ་ན། ཡིན་ནའང་། འོ་ན་གྱང་།

【१२७】 ཚིག་མཐར་ཤད་གྱི་ཐོབ་ཐང་གི་ལྟར་ཞེ་ན།

ཡན། ཤད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རགས་ཙམ་ནི། ཆོག་རྒྱལ་གི་སྡེ་ཆོན་རྫོགས་པའི་མཆོམས་
 དང་། ཆོག་བཅད་ཀྱི་རྒྱང་པ་རྫོགས་པའི་མཐར་རྗེས་འབྱུག་ག་ཡིག་ཡོད་ན་དེ་ལ་
 ཆོག་ཤད་དང་། ར་ཡོད་ན་ཆོག་ཤད་དང་། གཞན་ནམས་ལ་གཉིས་ཤད་ཐོབ་པ་
 དང་། མེའུ་འམ་རབ་བྱེད་མོགས་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་མཐར་ཡིན་ན་བཞི་ཤད་
 འཐོབ་པ་མོགས་སྒར་གྱི་མཁས་པའི་རག་རྒྱན་དང་རང་གི་རིགས་པས་འབྲུལ་ནས་
 སྐྱར་བར་བྱོལ།

གཉིས། ཁྱེད་མཐའི་སྒྲོལ།

【१】 རྒྱལ་འབྲུག་ལ་སྟོན་པའི་སྤང་ཡིན་ན་སྟུམ་ཅུ་པའི་གཞུང་ཏུ་དངོས་བསྟན་
ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། རྒྱལ་སྟོན་གི་ཏོ། །སྟུག་བཅས་གི་ཏེ།
ཞེ་སྟན་གི་ཡི། ཡིས། རྒྱུན་སྤྱད་གི་ཡང་། འབྱེད་སྤྱད་གི་ཏམ། ལ་དོན་གི་ཏུ་ནམས་
དང་། གཞན་ཡང་རྒྱུན་སྤྱད་གི་སྤང་ཅིང་ཞིང་ཤིང་སོགས་གི་སྤང་ནམས་དངོས་
སྟུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【२】 མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྒྲ་དེ་ཡིན་ན་བདག་སྒྲའི་སྒྲ་
ཡིན་པས་ཞི་བྱུང་ཅེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། གྱི། གྱིས། གྲང་། སྟེ། རྒྱལ་ས་དམིགས་བསལ་

ཅན་གྱི་མིང་གཞི་ཁོ་ན་འི་ཡི་གེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ཚུས་
 ཅན། དམིགས་བསལ་ཅན་གྱི་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤང་
 ཡིན་ཏེ། མིང་གཞི་ཁོ་ན་འི་ཡི་གེ་ཡིན་ཀྱང་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ས་དང་། ང་རྣམས་
 དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། གྱི་ལྟ་བུ་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
 མེད་ཀྱང་། རྒྱུ་པ་མ་ཡིན་པ་འདོགས་ཅན་ཡིན་པ་དང་སྐབས་འདིར་དམིགས་
 གསལ་གྱི་དངོས་བསྟན་ཏུ་གསུངས་པའོ། །དེ་དག་ཚུས་ཅན། རྒྱུ་ཚུས་བཞི་ལྟན་
 ཅན་གྱི་མིང་གཞི་ཁོ་ན་ལས་གྲུབ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤང་ཡིན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་
 གི་སྤང་རྣམས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ། མིང་གཞི་ལས་གྲུབ་པའི་སྤང་ཡིན་པ།
 རྒྱུ་ཚུས་གཙོ་བོ་མགོ་འདོགས་ཅན་ཡིན་པ། རྗེས་འཇུག་གི་བྱ་བ་འཁྱེད་པའི་
 སྐབས་འདིར་ཡང་དངོས་བསྟན་ཏུ་གསུངས་པ་སྟེ་རྒྱུ་ཚུས་བཞི་ལྟན་ཡིན་ནོ། །

【༣】 སྤང་དང་མིང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་དོན་གྱི་དོ་བོ་ཅུ་ལྟན་
 པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། ལུ་མ་ཅུ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤང་ལ་མཚོན་ན།
 རྒྱུ་ཚུས་བཞི་ལྟན་ཞིག་སྟེ། ① སྐབས་དང་བསྟན་ནས་གསར་ཏུ་སྐྱར་བ།
 ②རང་དོས་ནས་དོན་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་པ། ③ དོན་སྟོན་པའི་ཐ་སྟོན་དང་སྐྱ་
 གདངས་མི་འདྲ་བ། ④ སྤང་དེ་སྐྱར་བས་དོན་གྱི་རྒྱུ་པར་གསར་པ་ཞིག་འདོན་
 སྟུང་པ་སྟེ་བཞིའོ། །དེ་ལས་རྒྱུ་ཚུས་བཞི་པའི་དོན་ནི། དཔེར་ན། སྐྱའོ། ཞེས་
 པའི་འོ་སྐྱ་ནི་བཏོན་པའི་སྐྱ་གདངས་ཡང་ཞིང་དམའ་ལ། དོན་སྐྱ་བསྐྱའི་ཐ་སྟོན་
 ཅུ་མཚོན། འོ་མ། ཞེས་པའི་འོ་ནི་སྤང་མིན་པས་བཏོན་པའི་སྐྱ་གདངས་མི་
 ཞིང་མཐོ་ལ། འོ་མའི་མིང་གི་ཐ་སྟོན་མཚོན་པས་དོན་མི་འདྲ། དེས་མཚོན་སྤང་
 དང་མིང་གཉིས་ཀར་སྐྱར་ཚོག་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེལ། །

【༤】 རྗེས་ཚུས་ཚོག་གི་སྤང་ཡིན་ན་ཚོག་སྤང་རྒྱུ་པ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་
 བྱ་བ་སྟེ། དེ་དག་མིང་དང་བྱ་བ་ལའང་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དོན་གོ་བ། གདོང་
 གི་དོ། དོ་བསྟོན་བ། མའི་རིགས། འོ་མ། མེམས་ཅན་གྱི་རོ། ལོ་གུངས། ཁའི་སོ་
 སོགས་ལ་འཇུག་པའི་མིང་ཚོག་དང་ལས་ཚོག་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༥】 སྤང་ཡིན་ན་རྣམ་དབྱེ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། སྤང་རང་

དབང་ཅན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་དཔྱེ་མ་ཡིན་པའི་སྤང་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

【༦】 རྣམ་དཔྱེ་ཡིན་ན་སྤང་ཡིན་པས་ཨི་བྱུང་ཅེ་ན། དེའང་མ་བྱུང་སྟེ། རྣམ་དཔྱེ་དང་པོ་མིང་རྒྱུ་ལས་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༧】 སྤང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ན་རྣམ་དཔྱེ་ཡིན་པས་ཨི་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། སྤང་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཕྱ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱ་བཞི་ཡོད་དེ། ༡ སྤང་གཞན་དབང་ཅན་ཡིན་ལ་རྣམ་དཔྱེ་མིན་པའི་ཕྱ། སྤང་བཟུ། རྒྱུ་ལྷན། ལྷག་བཅས། འབྱེད་སྤང་བཞི་དང་། ༢ སྤང་གཞན་དབང་ཅན་མིན་ལ་རྣམ་དཔྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱ། ར་ལ་དང་། རས་ལས། འབོད་སྤང་བཟུ། ༣ སྤང་གཞན་དབང་ཅན་དང་རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ། ར་ལ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལ་དོན་གྱི་སྤང་གཞན་རྣམས་དང་། འབྱེད་སྤང་དང་། ཕྱེད་སྤང་གསུམ་དང་། ༤ གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ། སྤང་རང་དབང་ཅན་ཐུག་ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། །

【༨】 ཆོག་སྤང་ཡིན་ན་ཆོག་བར་གཅིག་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨི་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། གང་དག། དེ་དག། གང་རྣམས། དེ་རྣམས། ཇི་སྟེད། དེ་སྟེད། ལ་སོགས་ཆོག་བར་གཉིས་དང་གསུམ་ཅན་གྱི་སྤང་རྒྱ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

【༩】 སྤང་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤང་ཆོན་རྒྱ་བཟུན་པའི་སྤང་ཡིན་ན་ཆོག་སྤང་རྒྱུ་པ་ཡིན་པས་ཨི་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ལས་ལ་དོན་དང་། ཨི་ལྷན་འབྱུང་ཁུངས་རྣམས་རྣམ་དཔྱེ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༡༠】 སྤང་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྤང་ཆོན་རྒྱ་བཟུན་པའི་ཆོག་སྤང་ཡིན་ན་རྟེན་འཇུག་ལ་ལྷོས་ནས་སྒྱུར་དགོས་པས་ཨི་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། ལ་དོན་སྐབས་ཀྱི་ལ་ན་གཉིས་དང་། འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་ལས་ནས་གཉིས་བཅས་རྟེན་འཇུག་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པ་རང་དབང་རྒྱ་འཇུག་ཆོག་པའི་ཕྱིར།

【༡༡】 རྣམ་དཔྱེ་བཞི་པ་ཡིན་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཕན་ཐོགས་དགོས་པས་ཨི་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། བྱ་བའི་དགོས་ཆེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ཆེད་རྒྱ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པ་རྣམ་དཔྱེ་བཞི་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༡༢】 རྣམ་དབྱེ་བདུན་པའི་དཔེར་བཞིན་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡོད་སྒྲིབ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་
འཇུག་དགོས་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། བྱ་བའི་རྟེན་གནས་གཙོ་བོར་སྟོན་
པའི་ཆེད་ཏུ་ལ་དོན་གྱི་སྤང་འཇུག་པ་རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ། དེས་ན་
རྣམ་དབྱེ་བདུན་པ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ན་བྱ་ཆོག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འཇུག་དགོས།

【༡༣】 བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པར་སྟོན་བྱེད་གྱི་སྤང་ཡིན་ན་ལ་ན་གཉིས་གྱི་སྤང་མི་
འཇུག་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། བྱ་བ་སྟེ། ལ་ན་གཉིས་གྱི་སྤང་འཇུག་པའི་ཆོག་སྒྲིབ་
ཡིན་ན་བྱ་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་ཡོད་མི་སྤྲིད་པའི་སྒྲིབ།

【༡༤】 བྱེད་སྒྲིབ་སྤང་ཡོད་ན་དེའི་འོག་ཏུ་ལས་ཆོག་ཡོད་དགོས་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་
ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། བྱ་གང་གིས་མཐོ་བ། མཐོ་གང་གིས་ཆེ་བ་སོགས་གྱི་རྗེས་སུ་ལས་
ཆོག་མེད་པའི་སྒྲིབ་ཏེ། དེ་བྱེད་སྒྲིབ་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ།

【༡༥】 བྱེད་སྒྲིབ་སྤང་ཡིན་ན་བྱེད་སྒྲིབ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། གདོང་
རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ། མཐོ་གང་གིས་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་སྤང་དེ་
བྱེད་སྒྲིབ་སྤང་ཡིན་ཀྱང་བྱེད་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་ཆོག་མེད་པའི་སྒྲིབ།

【༡༦】 སྟེ་ཏེ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་ལྟག་བཅས་གྱི་དོན་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་སྤང་
ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། རྣམ་གངས་གཞན་སྒྲིབ་གྱི་དེ་སྒྲིབ་སོགས་ལྟག་
བཅས་སྟོན་པའི་སྤང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ།

【༡༧】 རྗེས་འཇུག་དང་བསྐྱུར་ནས་སྒྲིབ་པའི་སྟེ་ཏེ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་ན་
ལྟག་བཅས་སྟོན་པའི་སྤང་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། ཅེ་ན། བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟག་
བཅས་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་རོ།

【༡༨】 ལྟག་བཅས་གྱི་སྤང་ཡིན་ན་སྟེ་ཏེ་དེ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན།
མ་བྱ་བ་སྟེ། ལ་ཡིག་ལྟག་བཅས་དང་། ལས་ཡིག་ལྟག་བཅས་ལ་འཇུག་པའི་
སྒྲིབ་པས་ཡོད་པའི་སྒྲིབ། སྤང་དེ་དག་མིང་མཐར་སྒྲིབ་ཚུལ་ནི། 《ལྟག་བསམ་སུམ་
རྟགས་》 ལས། “ག་ང་བ་མ་འ་སྟེ་ཉིད་དེ། །ན་ར་ལ་ས་ད་དྲག་མཐར་ཏེ་རྒྱུད་། །
ད་མཐར་དེ་སྒྲིབ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི། །ལྟག་མ་འདྲིན་པའི་སྒྲིབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ། རིགས་ལམ་དང་མཐུན་དབྱེད་སྒྲིལ།

【1】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་ཡིན་ན་ཆམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པས་བྱལ་ཞེ་ན། ལུ་ར་ཅ་
ཏུ་ན་ལ་ཏུ་ལ་སྒྲིལ་པ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཆམ་དབྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྤང་ཡིན་པར་ཐལ།
མིང་ནས་ཆོག་ཏུ་གྲུབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཆོག་སྤང་གྱི་མཚན་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཆམ་དབྱེ་ཡིན་པར་
ཐལ། ཆམ་དབྱེ་གཉིས་བཞི་བདུན་པ་རྒྱུས་སྒྲིལ་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་ཡིན་པ་གང་
ཞིག །བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། དགོས་ཆེད། གནས་གཞི་རྒྱུས་སྒྲིལ་ཡུལ་ལས་རྒྱུས་པར་
དབྱེ་བའི་རྒྱུན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【2】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱེད་སྒྲིལ་སྤང་ཡིན་ན་བྱེད་སྒྲིལ་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན།
གདོང་རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ་དང་། མཐོ་གང་གིས་རིང་བ་ལ་སྒྲིལ་པའི་
སྤང་དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱེད་སྒྲིལ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་སྒྲིལ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་
པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་སྒྲིལ་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། ཅ་བ་ལས།
དེ་ཉིད་ལ་ནི་བཅུ་པ་སྒྲུབ། བྱེད་པ་པོ་ཅ་མེས་པར་བྱ། ཞེས་པའི་སྤང་དེ་དག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཅ་བར་འདོད་ན། བྱེད་སྒྲིལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་གྱི་རྒྱུས་སྒྲིལ་
བྱེད་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེ་དག་གི་རྒྱུས་སྒྲིལ་བྱེད་སྒྲིལ་
པའི་ཕྱིར། བྱེད་སྒྲིལ་སྤང་དེ་དག་གི་རྒྱུས་སྒྲིལ་ཡོད་པའི་དཀར་བ་དང་། རིང་
བ་རྒྱུས་སྒྲིལ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དཀར་བ་དང་། རིང་བ་ཆོས་ཅན།
བྱེད་སྒྲིལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་སྤང་ཆོས་བརྒྱུད་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【3】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྩེ་ཏེ་དེ་གསུམ་གང་ཅུང་ཡིན་ན་ལྷག་བཅས་གྱི་དོན་ཁོ་
ན་སྒྲིལ་པས་བྱལ་བེར་ན། ཆམ་གྲངས་གཞན་སྒྲིལ་གྱི་དེ་སྤང་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་
བཅས་གྱི་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེ་ཏེ་དེ་གསུམ་གང་ཅུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བྱལ་པར་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། ཆམ་གྲངས་གཞན་སྒྲིལ་གྱི་དེ་སྤང་དེ་ཆོས་ཅན། རྩེ་
ཏེ་དེ་གསུམ་གང་ཅུང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། ཆམ་
གྲངས་གཞན་སྒྲིལ་གྱི་དེ་སྤང་དེ་ཆོས་ཅན། དེ་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཟས་པ་ཡིན།

དེ་བལྟས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱེ་དེ་དག་ནམ་གངས་གཞན་སྒྱུར་གྱི་དེ་སྐྱེའི་མཆན་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། རྣམ་གངས་གཞན་སྒྱུར་གྱི་དེ་སྐྱེ་དེ་ཆོས་ཅན། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དངོས་པོ་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། རྣམ་གངས་གཞན་སྒྱུར་གྱི་དེ་སྐྱེ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བལྟས་པ་ཡིན་དང་། དེ་བལྟས་པ་ཡིན་ཞེས་པའི་དེ་སྐྱེ་དེ་གང་བས་པའི་དངོས་པོ་དང་། གང་བལྟས་པའི་དངོས་པོ་དེ་དག་གི་མིང་ཆབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【4】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ཡིན་ན་སྟེ་ཉེ་དེ་གསུམ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། ལ་ཡིག་ལྷག་བཅས་དང་། ལ་ཡིག་ལྷག་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ཆོས་ཅན། སྟེ་ཉེ་དེ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། ལ་ཡིག་དང་ནས་ཡིག་ཆོས་ཅན། ལྷག་བཅས་ཀྱི་ཕྱད་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོག་ལྷག་མར་འདྲེན་པའི་དོན་དུ་སྒྱུར་བའི་ཕྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་ཕྱད་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་ཕྱེས་ནས་བལྟས། ལག་པ་བསྟལ་ལ་བས་བལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་ནས་དང་། ལ་ཡིག་དེ་དག་ཆོག་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཕྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟེ་ཉེ་དེ་གསུམ་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལ་དང་། ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་བཅད་བཞི་ལ།

སྤྱད་རང་དབང་ཅན་བཤད་ལ།

གཅིག ། ཁྱི་བ་ཁྱིས་ལན།

[[༡]] གཞུང་གིས་དངོས་བརྟན་གྱི་སྤྱད་རང་དབང་ཅན་རྒྱག་གང་ཡིན།

ལན། རྒྱག་ཡོད། བྱི་སྤྱ། དང་སྤྱ། དེ་སྤྱ། གང་སྤྱ། བདག་སྤྱ། དགག་སྤྱ།

[[༢]] བྱི་སྤྱ་སྤྱིའི་འཇུག་ལུལ་རྒྱ་ཡོད་ཅེ་ན།

ལན། དགར་བ་དང་བརྟན་པ་གཉིས།

[[༣]] བྱི་སྤྱ་མཆོག་དགར་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། ཀླང་གཉིས་མཆོག་ནི་ཤུག་ཁྱི་སྤྱ། རྩོད་ཅན་ནི་ལྟ་ཡི་བདག ། མི་ཡི་

མཆོག་ནི་ཡོན་ཏན་ཅན། མི་རྒྱ་ནི་འགྲེལ་མཛད་མཆོག ། སྤྱ་རྒྱ་ལས་ནི་བར་སྐྱོད་

མཆོག ། བྱི་སྤྱ་ནི་དགར་བརྟན་མཆོག ། ལྟ་བུ་མཆོག་དགར་རྣམས་སོ། །

[[༤]] བྱི་སྤྱ་དམན་པར་དགར་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། ལྟ་བུ་ནི་ཆད་ལྟ་བུ་རྣམས་དམན། སྤྱོད་པ་ནི་ཅ་བྱིས་དང་འགལ་བ་

རྣམས་གཏན་སྤང་གི་རྒྱ་ཡིན། སྤྱར་ནི་ཅོམ་གྱི་ཐ། རང་སྤྱོད་ནི་ལས་གྱི་ཐ།

རང་འདོད་ནི་གཏམ་གྱི་ཐ། ལྟ་བུ་དམན་དགར་རྣམས་སོ། །

[[༥]] བྱི་སྤྱ་ཐ་དད་ཅམ་དགར་བའི་དཔེ་གིས།

ལན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་གཞུགས་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ནི་གཞན་རུ་ལོ། །

ཞིང་པ་རྣམས་ནི་བཟོ་པ་མིན། མཐིང་ག་ནི་སྤོ་སངས་ལས་གཞན་ནོ། ། རྩོག་

བཟོ་ནི་ཆོན་རིག་མིན། རང་སྤྱོད་ནི་ལ་རྒྱ་མིན། ད་རྒྱལ་ནི་གཞུར་གནས་མིན།

རང་ཚུགས་ནི་སྤྱོན་ཆ་མིན། ལྟ་བུ་ཐ་དད་རུ་དགར་བ་རྣམས་སོ། །

[[༦]] བྱི་སྤྱ་བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། རང་གི་དོན་ནི་སྤོན་སན་གྱུ་ལ། གཞན་དོན་ལ་ནི་གཅིག་རྒྱ་སྤྱ། བྱིང་ནི་

མགོན་ཏེ་བྱིང་ནི་སྤྱུལ་ས། སྤྱིག་ལམ་ནི་སྤྱང་ཞིང་འདུག ། སྤྱོད་སྤྱོད་ནི་བྱིང་ཅིང་

འདུག །དེས་ན་སྒྲིབ་མ་ཡག་པོ་ཞིག་རེད་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་། སྒྲིབ་མ་འདིའི་ཕ་
ཡུལ་ནི་དབུས་གཙང་རེད། ཆེད་རུང་ནི་སྒྲིག་མཁན་རེད། སྒྲིབ་འབྲས་ནི་ཤིན་ཏུ་
ལེགས་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

[[༧]] དང་སྒྲ་འདུག་ཡུལ་རུ་ཡོད་ཅེ་ན།

ལན། དང་སྒྲ་སྒྲིབ་དང་འབྲེད་པ། རྒྱ་མཚན་ཆོ་སྐབས་གདམས་ངག་ལ།

[[༨]] དང་སྒྲ་འབྲེད་པ་ལ་འདུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། རིག་པའི་གནས་ལྟ་ནི། བཟོ་དང་། གསོ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། ཆོད་མ་དང་།
ནང་དོན་རིག་པ་རྣམས་སོ། །

[[༩]] དང་སྒྲ་སྒྲིབ་པ་ལ་འདུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། མིག་དང་རྩ་བ་དང་སྒྲ་དང་ལྟ་དང་ལུས་རྣམས་སོ། །

[[༡༠]] དང་སྒྲ་རྒྱ་མཚན་ལ་འདུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། སྒྲ་ཐོས་པ་དང་ནད་སེལ། རུ་བ་མཐོང་བ་དང་མེ་ཡོད་པ་ཤེས།

[[༡༡]] དང་སྒྲ་ཆོ་སྐབས་ལ་འདུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། ཉི་མ་ཤར་བ་དང་སྒྲིབ་ལྟ་འཆོག་ས། དབྱར་འཆར་བ་དང་ཁྲ་བྱུག་གྲག །

[[༡༢]] དང་སྒྲ་གདམས་ངག་ལ་འདུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། ལེགས་པར་སྒྲིབ་དང་མཐའ་པར་གྱུར། སྒྲིག་ཁྲིམས་སྒྲིབ་དང་བྱ་དགའ་ཐོབ།

[[༡༣]] དེ་སྒྲ་འདུག་ཡུལ་ལམ་དེ་སྒྲ་དོན་རུ་ལ་འདུག །

ལན། ཐ་སྙད་དབང་རུ་གསུམ། དངོས་པོའི་དབང་རུ་བཞི། རུས་ཀྱི་དབང་རུ་
གཉིས་སོ། །

[[༡༤]] ཐ་སྙད་རྣམ་གངས་གཞན་སྒྲིབ་ཀྱི་དཔེ་ཡི་ནང་གསེས་དབྱེ་བ་གིས།

ལན། དབྱེ་ན་ལྟ་སྟེ། གང་ལ་དཔེར་བྱ་བའི་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲ་དང་། སྒྲི་
ལས་དམིགས་སུ་བབྱུང་བྱ་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲ་དང་། ལས་ཀྱི་སྒྲ་གང་ལས་

དགར་བའི་གཞི་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲ། འབྲས་སུ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་
དེ་སྒྲ་དང་། འབྱུང་གནས་སུ་ངོས་གཟུང་བྱ་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་དེ་སྒྲ་བཅས་ལྟ་ཡོད།

[[༡༥]] གང་ལ་དཔེར་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲིབ་དཔེ་གིས།

ལན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ། དེ་བཞིན་ནོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་ཟེར་བ་དེ་བཞིན་དུ་ངས་
བཤད་པ་ཡིན། ཡི་གེར་རི་ལྟར་བྲིས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལག་ལེན་གྱིས།

[[༡༥]] སྒྲིབ་ལས་དམིགས་སུ་བཟུང་བུ་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་དཔེ་བྲིས།

ལན། གང་ཡིན་པ་དེ། སྒྲོབ་མ་སྤྲོས་མིག་ཤེལ་གྱི་ཡོད་ན་དེ་བཟུ་ཤིས་རེད།
མི་དམངས་ལ་གཉའ་གཞོན་བྱེད་མཁན་གང་ལ་ཡོད་ན་དེ་ན་གྱེན་ལོག་ཡོད་པ་
རེད་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ལས་སོ། །

[[༡༦]] གང་ལས་དགར་བའི་གཞི་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་དཔེ་བྲིས།

ལན། དེ་ལས་ཀྱང་གཞན། སྟོན་བྱུང་དམར་པོ་གྱེན་མཁན་དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་
བཟུ་ཤིས་རེད། ཏི་ཐེ་ལི་ལས་གཞན་པའི་མི་མང་པོ་བསད་མཁན་དེ་སི་ཏ་ལིན་
རེད། བྲམ་པ་ལས་མིང་གཞན་པ་དེ་རྒྱལ་པ་རེད།

[[༡༧]] འབྲས་བུ་འབྲིན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དེ་སྒྲུབ་དཔེ་བྲིས།

ལན། ལེགས་བཤད་དེས་ནི་འབྲས་བུ་ཆེན་པོར་གྱུར། ཁྱེད་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་དེས་ང་ལ་
ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་། དགོ་ཆུན་གྱི་གསུང་བཤད་དེ་ཡིས་སྒྲོབ་མ་མང་པོ་ཞིག་
ཆོངས་གཉིད་ལས་སད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་རེད།

[[༡༨]] འབྲུང་ཁུངས་ངོས་བཟུང་བའི་དེ་སྒྲུབ་དཔེ་བྲིས།

ལན། དེ་ནི་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྲུང་གནས་ཉིད། བོད་ཡུལ་དེ་དབྱར་རྩ་
དགུན་འབྲུའི་འབྲུང་གནས་རེད། རྒྱ་གར་དེ་དམ་ཆོས་འབྲུང་གནས་རེད།

[[༡༩]] ཐ་སྐྱད་འདས་མ་ཐག་པའི་དཔེ་བྲིས་བཞུགས་པའི་དཔེ་བྲིས།

ལན། སྒྲིབ་པོ་ཟེར་ན་བོད་ཡུལ་རེད། དེ་ལ་མཁའ་དབྱགས་གཙང་མ་ཡོད། དེ་ཡི་
རྒྱ་ནི་དག་ཅིང་གཙང་། དེ་ནས་བྱུང་བའི་ཟས་རིགས་བཟང་།

[[༢༠]] ཐ་སྐྱད་ལྟག་བཅས་སྟོན་པའི་དེ་སྒྲུབ་དཔེ་བྲིས་བཞུགས་པའི་དཔེ་བྲིས།

ལན། རི་མོར་བྱེད་དེ་བཟུར་སྒྲིབ་ཡང་བྱེད། ཤིང་བཅད་དེ་མེ་ལ་འབྱུང། སྒྲིབ་
བསྐྱེད་དེ་འགོ། རྒྱགས་འབྲིན་ཏི་ཁྱེད།

[[༢༡]] དེ་སྒྲུབ་བདེན་པའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་བྲིས་བཞུགས་པའི་དཔེ་བྲིས།

ལན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཁྱིས་ཟེར་རྒྱ་དེ་བདེན་པ་རེད། དེ་

ཉག་ཉག་རེད། དེ་ཡང་དག་པ་རེད།

【༢༩】 དེ་སྐྱ་གསང་བའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། བྱིད་ཀྱིས་དེ་ལེགས་པར་གྲུབ་བམ། སྤར་གྱི་དེ་ཡོད་དམ། དེ་གཞན་ལ་མ་
བཤད། དེ་མ་བསྟན།

【༣༠】 དེ་སྐྱ་བདག་གི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། བདག་གི་སྟེ་དེ། ཁོ་པོའི་ནོར་དེ། ངའི་དཔེ་ཆ་དེ།

【༣༡】 དེ་སྐྱ་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། བྱིད་ཀྱི་སྟོང་ཐུང་དེ། ཆོང་དཔོན་གྱི་སྐྱ་སྐྱིས་དེ། དཔག་དཔོན་གྱི་མེ་
མདའ་དེ། མཛེས་མའི་སྐྱ་རྒྱན་དེ།

【༣༢】 དེ་སྐྱ་རུས་འདས་པ་སྟོན་པའི་དཔེ་བཟོད་གིས།

ལན། བྱ་མིང་ལོ་དེ་ལ། ཁ་སང་ཉི་མ་ཤར་བ་དེའི་ཚེ། སྐད་ཅིག་སྐྱ་མ་དེར།

【༣༣】 དེ་སྐྱ་རུས་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། ཟླ་བ་རྗེས་མ་དེ་ཕག་ཟླ་རེད། དབྱིད་ཀའི་རྗེས་དེ་དབྱར་ཁ་རེད།

【༣༤】 གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྐྱ་སྐྱ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་སྤང་ཅི་ཡོད།

ལན། གང་སྐྱ་ཁོ་ན་ཡོད།

【༣༥】 གང་སྐྱ་དོན་རུ་ལ་འཇུག

ལན། སྐྱ་སྐྱ་བྱེ་བྲག་སྐྱ་སྐྱ་འདྲི་བ་དང་གསུམ་མོ། །

【༣༦】 སྐྱ་སྐྱ་དངོས་ཀྱི་དཔེ་གིས།

ལན། གཞུང་གང་ལ་སྒྱུར་ན་གང་ལ་མཁམས། སྐྱིག་གིས་གང་གིས་སྤྱར་ན་གང་
ལ་བྱ་དགའ་སྒྲོད།

【༣༧】 སྐྱ་སྐྱ་བྱེ་བྲག་གི་དཔེ།

ལན། གང་ཞིག་བྱིད་ཚོ་ལ་སྟོབ་བྱིད་བྱེད་མཁན་དེ་ནི་ངའི་དགེ་ཆུན་རེད། གང་
ལ་བྱ་དགའ་ཐོབ་འདུག་ན། དེ་ནི་སྟོབ་མ་བྲག་གིས་རེད།

【༣༨】 སྐྱ་སྐྱ་དྲི་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེ་གིས།

ལན། འདྲིའི་གཏན་ཆོགས་གང་རེད། བྱིད་ཀྱི་སྟེ་གང་། གང་བྱེད། ཁོ་ས་ཆ་གང་

ལན། དབྱངས་ཅན་གྱུ་པ་པེ་རྫོ་རྗེས། བདག་སྒྲ་ཡ་གྱུར་བ་དང་ནི། ཆ་ལ་པ་ཉིད་
སྒྱུར་བ་ལེགས། ཞེས་པ་ལྟར་ན། སོ་ལྟ་བུ། བྱར་བ། སོགས་ལྟལ་སྒྲ་འགའ་ཞིག་
གི་སྒྲ་ལ་འགྲིག་པ་ཅུ་མ་སྒྲ་ཡང་། བདག་སྒྲ་ཡ་གྱུར་ཡིན་ན་བ་ཡིག་འཇུག་པ་
ཁོ་ནས་མ་བྱུང་སྟེ། བྱར་བ་ལྟར་པ། རྒྱལ་བཙུང་པ་ལྟ་བུར་བ་ཡིག་སྒྲིག་མི་
བདེ་བར་མཛོན་སྟུམ་གྱིས་གྱུ་བོ།

【༤༩】 གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་དགག་སྒྲ་ཉོན་བྱེད་མང་གང་།

ལན། མ་ཡིག་གོ།

【༥༠】 གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆོག་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་དགག་སྒྲ་གང་ཡོད།

ལན། མི་མིན་མེད་ན་མས་སོ།

【༥༡】 དགག་སྒྲ་མིང་གི་ཐོག་མཐར་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གང་ཞིན།

ལན། བྱ་བ་དགག་པ་ལ་ལས་ཆོག་གི་ཐོག་མར་འཇུག། དཔེར་ན། མ་ལྟ། མ་འགྲོ།
མ་ཟེར་ལྟ་བུ། དངོས་པོ་དགག་པ་ལ་མིང་གི་མཐར་སྒྱུར་བ། ལྟ་མ་རེད། འདྲེ་མ་
རེད། སྒྲན་མ་རེད། དུག་མ་རེད་ལྟ་བུ།

【༥༢】 མ་ཡིག་དགག་སྒྲའི་དཔེ་བཅོད་གིས།

ལན། མ་ཡིན། མ་རེད། མ་ཤེས། མ་མཐོང་། མ་བྱེད། མ་སྟོན།

【༥༣】 མི་ཡིག་དགག་སྒྲ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་གིས།

ལན། མི་རིག། མི་འགྱུར། མི་རྟག། མི་འགལ། མི་བྱ། མི་ཟེར། མི་འགྲོ།

【༥༤】 མིན་ཡིག་དགག་སྒྲ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཅོད་གིས།

ལན། ང་ཉ་པ་མིན། ང་ཤིང་མཁན་མིན།

【༥༥】 མེད་ཡིག་དགག་སྒྲ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེར་བཅོད་གིས།

ལན། བོད་ལ་འབག་བཙོག་མེད། རྒྱ་ནག་ལ་གངས་རི་མེད། ལྷ་མང་ལ་དུག་
སྒྲལ་མེད། རི་བོང་ལ་རྩ་ཙེ་མེད། རུས་སྒྲལ་ལ་སྒྲུ་མེད།

【༥༦】 དགག་སྒྲ་ཐམས་ཅད་མཉམ་དུ་གིས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གིས།

ལན། གཡུ་ཐོག་རྟིང་མ་མི་མ་རེད། གསོ་རིག་བླ་བརྒྱད་ནང་ན་མེད།

ཨ་ཁུ་བསྟན་པའི་བོད་རིགས་མིན། མི་རིགས་གང་ཡིན་མི་ཤེས་སོ།

【༥༠】 སྐྱབ་བྱེད་གྱི་ཆོས་ལ་ཅི་ཡོད།

ལན། ཡོད་དང་ཡིན་གཉིས། ལྟ་ཡོད། ཆོས་ཡོད། མཁས་པ་ཡིན། མི་བསྐྱབ་པ་ཡིན། འདི་ནི་ལུང་ཚད་མ་ཡིན། རིགས་པས་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོགས་ཡོད། མན་ངག་སྐྱབས་ལས་རྟེན་པ་ཡིན། རྣམ་ཀུན་མི་བསྐྱའི་ངེས་པ་ཡོད།

【༥༡】 རྣམ་གཅོད་ལ་དབྱེ་ན་ཅི་ཡོད།

ལན། མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད། གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད། མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་དང་གསུམ་མོ། །

【༥༢】 མི་ལྟན་རྣམ་གཅོད་གྱི་དཔེ་བཟོད་གིས།

ལན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཟག་པ་ཟད། ཉན་སྒྲིབ་ཁོ་ནའི་འཆིང་ལས་གྲོལ། འབྲོག་ཁུལ་ལ་ལོར་ཕུག་ཁོ་ན་ཡོད། མི་ལ་རས་པ་ལ་ཉམས་རྟོག་ཁོ་ན་ཡོད།

【༥༣】 གཞན་ལྟན་རྣམ་གཅོད་གྱི་དཔེ་གིས།

ལན། སྒྲིབ་གཉིས་ས་བོན་གཏན་སྤངས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནའོ། ། འབྲོག་ཁུལ་ཁོ་ན་ལ་ལོར་ཕུགས་ཡོད། མི་ལ་ཁོ་ན་ལ་ཉམས་རྟོག་ཡོད།

【༥༤】 མི་སྲིད་རྣམ་གཅོད་གྱི་དཔེ་གིས།

ལན། བྱིས་པ་དེ་མི་ཆེན་པོ་ལ་འགྱུར་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་སྲིད་པ་ཁོ་ནའོ། །

【༥༥】 གཞན་ལ་འདྲི་བའི་དོན་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ་ཅི་ཡོད།

ལན། ཅི་ཇི་གཉིས་དང་སྒྲིལ་བྱུང་པའི་དོན་ཅན་གྱི་སྒྲིལ་སྐྱེད་དང་གསུམ་མོ།

【༥༦】 འདྲི་བའི་དོན་ཅན་གྱི་དཔེ་བཟོད་གིས།

ལན། ཅིའང་རུང་། ཇི་ལྟར། འདི་ཡིས་བཟོད་བྱ་ཅི་ཅམ་སྟོན། དགོས་པ་ཅི་ཡི་སྤྲད་དུ་ཡིན། འདི་ཡིས་ཉིང་དགོས་ཇི་ཞིག་འགྲུབ། དེ་དག་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་ལགས། སུ་ནི་གང་ཟག་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་སྟེ། སུ་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་འགོ་བ། སུ་ཡང་ངན་འགོར་འགོ་མི་འགྱུར། དེས་ན་སེམས་ཤེས་གང་སྐྱེད་དག་འདི་ལ་བཙོན་པ་མི་བྱེད་སུ། །

【༥༧】 ཆོས་སྤྲད་གི་རྣམ་བཞག་གང་ཡོད་གིས་ཤེ་ན།

ལན། རིམ་པར་ལས་འཛིན་པ་དང་བ་གཉིས་པ། གྲངས་མེད་པ་དང་འབྲུ་མང་
དེའི་སྐྱེས་བུ། རྒྱས་དབྱེའི་བསྐྱེ་བ། མིང་ཆ་ཤས་བསྐྱེ་བ།

[[༥༩]] རིམ་པར་ལས་འཛིན་ནམ་བྱ་དང་པར་ཅན་གྱི་བསྐྱེ་བ།

ལན། ཟུར་ལ་ཡང་ཡིན་ལ་སྔོན་པོ་འང་ཡིན་པ་དེ་བྱུང་གཞི་དང་བྱུང་ཚེས་དེ་
གཉིས་པོ་གཞི་མཐུན་པར་བསྐྱེས་པ་ཟུར་ལ་སྔོན་པོ་ཞེས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུ་དང་།

རྒྱ་ཡང་ཡིན་ལ་དམག་མི་ཡང་ཡིན་པ། རྒྱ་དམག་ལྟ་བུ་ལོ། །

[[༦༠]] གྲངས་གྱི་བསྐྱེ་བའམ་བ་གཉིས་པའི་བསྐྱེ་བ།

ལན། བཟང་གཞི་དང་བཟང་བྱའི་བར་གྱི་ཚིག་བསྐྱེས་པ་ས་བཅུ་དང་། ལམ་
ལྟ་བུ་དང་། བ་གཉིས་དང་། རྟ་གསུམ་ལྟ་བུ། མྱོར་མོ་བརྒྱ།

[[༦༡]] མི་བླ་དང་པའམ་གྲངས་མེད་པའི་བསྐྱེ་བའི་དཔེར་བརྗོད་གྱིས།

ལན། འདི་ནི་བཟང་ས་གཞིའི་གྲངས་ལ་ངོས་འཛིན་མེད་པའི་སྐྱེའི་བདག་ཉིད་
ཅན་ཏི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལ་སོར་རྟོག་ །ཀུན་ལ་ཕན་པ་ལ་ཀུན་ཕན།

[[༦༢]] གཞན་དོན་གྱི་བསྐྱེ་བའམ་འབྲུ་མང་པོའི་བསྐྱེ་བ།

ལན། བར་གྱི་ཚིག་སྤང་བསྐྱེས་པ་དོན་གཞན་སྔོན་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་གཞན་དོན་
བསྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད། འདི་ལ་འབྲུ་མང་པོའི་བསྐྱེ་བ་ཡང་བེད། རྟ་དང་དམག་
གི་དང་རྒྱ་བསྐྱེས་པས་དོན་གཞན་རྟ་དམག་ལ་གོ་བ་དང་། འབྲུ་དང་མང་པོ་
བར་གྱི་སྤང་བསྐྱེས་པས་དོན་གཞན་འབྲུ་མང་པོ་ལྟ་བུའི་མི་ལ་གོ་བ་ལྟ་བུ།

[[༦༣]] དེའི་སྐྱེས་བུའི་བསྐྱེ་བའམ་རྣམ་དབྱེ་བསྐྱེ་བའི་དཔེར་བརྗོད།

ལན། རྣམ་དབྱེ་རྣམས་བསྐྱེས་པ་སྟེ། བྱོར་འགྲོ། རྟ་དང་འབྲུང་། འབྲུང་གཏོར།
རྒྱ་སྐྱེས། རྒྱ་ལ་སྐྱེས། འབྲུས་གནས་ལྟ་བུ། རྣམ་དབྱེ་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་
བར་རིམ་བཞིན་བསྐྱེས་པ་རྣམས་སོ། །

[[༦༤]] དང་དོན་བསྐྱེ་བའམ་བརྒྱས་དབྱེ་བའི་བསྐྱེ་བའི་དཔེར་བརྗོད་གྱིས།

ལན། བཟོ་བ་ཞིང་པ་དམག་མི་ཀུན་ལ་ཤོད་ལྟ་བུ། རྣམ་དབྱེ་སོགས་རིགས་
མཐུན་དུ་མ་འཇུག་པ་བསྐྱེས་ནས་མཐར་རྣམ་དབྱེ་གཅིག་སྐྱུར་བ་ལོ། །

[[༦༥]] རྣམ་དབྱེ་དང་པོའི་གོ་དོན་གྱིས།

ལན། མིང་དེའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་སྟོན་ཅིང་བྱུང་པར་མི་སྟོན་པ་རྣམ་དབྱེ་དང་
པོའི་མཆན་ཉིད།

[[54]] རྣམ་དབྱེ་དང་པོ་དང་མྱད་ཡིག་གཟུགས་གཅིག་པའི་ཡི་གེ།

ལན། ལ། ཀ། ག། ཇོ། ཉོ། ཐོ། མོ། རོ། ལོ། སྟགས་རྩིས་བྱང་འགའ་ཞིག་རྒྱུ་
དཔྱེ་དང་པོ་སྟོན་པའི་མིང་དང་ཡིག་གཞུགས་གཅིག་པའི་ན་མོ།

[[66]] ཆེན་མཆོད་འདི་དག་གིས་དོན་གྱི་རོ་བོ་སྟོན་ནུས་པམ་ཞེ་ན།

ལན། མི་ལུས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་བྱང་པས་སོ། །ལུས་ཅུ་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྤང་ལ་མཆོན་
ན། བྱང་ཆོས་བཞི་ལྟ་ཞིག་སྟེ། ① སྤངས་དང་བསྟན་ནས་གསར་དུ་སྦྱར་བ།
② དང་དོས་ནས་དོན་ཅི་ཡང་མི་སྟོན་པ། ③ དོན་སྟོན་པའི་ཐ་སྦྱང་དང་སྦྱང་
གདངས་མི་འདྲ་བ། ④ སྤང་དེ་སྦྱར་བས་དོན་གྱི་བྱང་པར་གསར་པ་ཞིག་འདོན་
ཐབས་པ་སྟེ་བཞི་ལོ། དེ་ལས་བྱང་ཆོས་བཞི་པའི་དོན་ནི། དཔེར་ན། སྤྱི་ལོ་ ཞེས་
པའི་འོ་སྤྱི་ནི་བརྟོན་པའི་སྤྱི་གདངས་ཡང་ཞིང་དམའ་ལ། དོན་སྤྱི་བསྟེན་ཐ་སྦྱང་
ཅས་མཆོན། འོ་མ། ཞེས་པའི་འོ་ནི་སྤང་མིན་པས་བརྟོན་པའི་སྤྱི་གདངས་མི་
ཞིང་མཐོ་ལ། འོ་མའི་མིང་གི་ཐ་སྦྱང་མཆོན་པས་དོན་མི་འདྲ། དེས་མཆོན་སྤང་
དང་མིང་གཉིས་ཀར་སྦྱར་ཆོག་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིགས་འགྲེལ། །

[(2)] རྒྱ་དབྱེ་སྤྱི་ལོ་བྱང་ཆོས་གཙོ་བོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། བྱ་ལུས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྣམ་དཔྱེ་གཉིས་པ། བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་
རྣམ་དཔྱེ་གསུམ་པ། བྱ་བའི་དགོས་ཆེད་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྣམ་དཔྱེ་བཞི་པ། བྱ་
བའི་འབྱུང་ཁུངས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྣམ་དཔྱེ་ལྔ་པ། དངོས་པོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་
བ་སྟོན་པ་རྣམ་དཔྱེ་དྲུག་པ། བྱ་བའི་རྟེན་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་རྣམ་དཔྱེ་བདུན་
པ་བཅས་སོ། །

[[64]] བདག་སྐྱའི་སྒྲ་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱང་ཚིག་གང་ཡོད་ཅི་ན།

ཡན། དེ་ལ་བྱང་ཚིག་བཞི་རྩེ། བདག་སྒྲུབ་སྐབས་ཀྱི་པ་སོ་དེ་མིང་གཞི་ཡི་གེ་ཉི་
ཤུ་སོ་ལྔ་ལས་བྱུང་བའི་ཡི་གེ་ཡིན་པ། མཁོ་འདོགས་མེད་པའི་བྱང་པ་ཡིན་པ།
བདག་སྒྲུབ་སྐབས་དེའི་བྱང་པ་ཡིན་པ། ཅུ་ཆེ་ག་རྒྱ་དངོས་བཟུལ་རྒྱ་གཞུངས་པའི་

ཕྱད་ཡིན་པ་བཅས་སོ། །

【༥༩】 རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱད་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། གྲི། གྲིས། གྲང་། རྟེ། རྟམས་ནི་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་ལྟན་ཅིག་པའི་སྐྱ་གཙོ་
མོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་འདིར་ཡང་གསུངས་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་སོ། །

【༦༠】 རྗེས་འཇུག་ཡི་གེ་ལ་རག་ལས་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན།

ལན། འདི་ལ་བྱད་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ཏེ། རྗེས་འཇུག་གི་ཕྱད་རྟམས་དང་ལྟན་
ཅིག་འབྱུང་བ། མིང་གཞི་ལས་གྲུབ་པའི་ཕྱད་ཡིན་པ། བྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་མགོ་
འདོགས་ཅན་ཡིན་པ། རྗེས་འཇུག་གི་བྱ་བ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ཡང་དངོས་
བཟླ་ན་རུ་གསུངས་པ་རྟེ་བྱད་ཆོས་བཞི་ལྟན་ལ་དགོངས་སོ། །

གཞིས། བྱུང་མཐའི་སྒྲིབ།

【༡】 དང་སྐྱ་ཆོ་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ན་དེ་ཁོ་ནར་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་རུ་ངེས་
པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་རྟེ། དགུན་ཤར་བ་དང་ཁ་བ་འབབ། ཉི་མ་ཤར་བ་
དང་པར་བཞུད་ལྟ་བུ་རྟམས་ཆོ་སྐབས་དང་རྒྱ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་དང་སྐྱ་རྒྱ་མཚན་ལ་འཇུག་པ་དང་ཆོ་སྐབས་ལ་འཇུག་པ་གཉིས་ལ་ལྷ་
བཞི་རྟེ། ① རྒྱ་མཚན་ཡིན་ལ་ཆོ་སྐབས་མིན་པ། ལྷ་མོས་པ་དང་ནད་དྲགས་
ལྟ་བུ་དང་། ② ཆོ་སྐབས་ཡིན་ལ་རྒྱ་མཚན་མིན་པ། རྒྱ་ཆོད་གསུམ་པར་བེན་པ་
དང་ལུ་ལ་རུ་ཆས་ལྟ་བུ་དང་། ③ གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པ། དབྱར་ཤར་བ་དང་བྱ་བྱག་
གྲག་ ཉི་མ་ཤར་བ་དང་པར་བཞུད་ལྟ་བུ་དང་། ④ གཉིས་ཀྱི་མ་ཡིན་པ། དང་སྐྱ་
སྐྱད་འབྱེད་ལ་འཇུག་པ་རྟམས་སོ། །

【༢】 བ་སྐྱད་དབང་རུ་བྱས་པའི་དེ་སྐྱ་ཡིན་ན་དེ་སྐྱའི་འཇུག་སྒོ་བམས་ཅད་ལ་
འཇུག་པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་ན། བྱུང་རྟེ། བ་སྐྱད་རྟམས་གངས་གཞན་བརྗོད་དང་།
བ་སྐྱད་ལྷག་བཅས་གཉིས་ལྷ་མ་འདུས་པའི་དེ་སྐྱ་མེད་པའི་ཕྱིར། །

【༣】 དེ་སྐྱ་ཡིན་རྟམས་གངས་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་དེ་སྐྱ་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་ན། མ་
བྱུང་རྟེ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་དེ་སྐྱ་དེ་རྟམས་གངས་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་དེ་སྐྱ་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱི་རྟེ། དེ་མིང་ཆབ་མིན་པའི་ཕྱིར། །

【८】 དེ་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྤང་རང་དབང་ཅན་ཉིད་རྒྱ་རིས་པས་ཞི་བྱས་ཅི་ན། མ་བྱས་
ཞི། ལྷག་པཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་རྗེས་འབྲུག་ལ་ལྷོས་ནས་སྒྱུར་དགོས་པའི་སྤང་ཡིན་
པའི་སྒྱུར་ཏེ། གང་པ་མ་འཇིག་ཉིད་དེ། །ན་ར་ལ་ས་ད་རྒྱག་མཐར་ཏེ་རྒྱང་། །
ད་མཐར་དེ་རྒྱར་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི། །ལྷག་མ་འབྲེན་པའི་སྐྱེ་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ།
ཞེས་གསུངས་སོ། །

【५】 དངོས་པོ་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱ་ཡིན་ན་ལྷག་བཅས་ཀྱི་དེ་སྐྱ་དང་གཅིག་ཡིན་པས་
ཞེ་བྱས་ཅེ་ན། མ་བྱས་ཤི། དངོས་པོ་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱ་ཡིན་ན་ལྷག་བཅས་མིན་པས་
བྱས་པའི་མྱེར་ཏེ། ལྷག་བཅས་ཀྱིས་བདེན་སྐབས་ཀྱི་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་སྟོན་
པའི་མྱེར།།

【७】 དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་སྟོན་པའི་དེ་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྟག་བཅས་ཡིན་པས་ཞི་བྱས་
 ཅེ་ན། བྱེ་སྟེ། སྟག་བཅས་ཀྱི་དེ་སྐྱེས་དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་སྟོན་པའི་སྤྱིར་ཏེ།
 སྟག་བཅས་མ་གཏོགས་པའི་དེ་སྐྱེ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་སྟོན་བྱེད་ཡིན་པས་མིང་ཚབ་
 ཡིན་པས་བྱས་པའི་སྤྱིར། །

【ལ】 བཟོད་བྱའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དེ་སྐྱ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་དེ་སྐྱ་ཡིན་
པས་ཞེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ལྷག་བཅས་ཀྱི་དེ་སྐྱ་དེས་ལྷག་བཅས་ཀྱི་བཟོད་
དོན་སྟོན་གྱང་། དངོས་པོ་གང་ཡང་མི་སྟོན་ཏེ་དངོས་པོ་དེས་བཟུང་གི་དེ་སྐྱ་མ་
ཡིན་པའི་སྟེང་།

【ノ】 丁酉年、庚子月、壬辰日、寅時。丁酉年、庚子月、壬辰日、寅時。丁酉年、庚子月、壬辰日、寅時。丁酉年、庚子月、壬辰日、寅時。

【१】 བ་རྩལ་པོའི་དངོས་པོ་ལ་འཇུག་པའི་དེ་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཅེས་པའི་རྒྱ་དང་
འབྲེལ་དགོས་པས་ཞེ་བྱས་ཅེ་ན། མ་བྱས་སྟེ། རང་གི་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་མ་ཡིན་
པའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཆད་པ་རྩལ་པོའི་དངོས་པོར་འཛོག་རིགས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་
ཁྱོད་ཅེས་པའི་རྒྱ་རྒྱུར་མི་དགོས་པའང་ཡོད་པའི་སྟེར། དཔེར་ན། དེ་གངས་རི་
རེད། དེ་རྩ་ཁང་རེད། དེ་རྒྱལ་མཁར་རེད་ལྟ་བུའོ། །

【༡༠】 རྣམ་གྲངས་གཞན་བརྗོད་ཀྱི་དེ་སྐྱེ་ཡིན་ན་གྲངས་མང་ལ་སྒྱུར་དགོས་པས་
ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། དཔེར་ན། དེ་མཁས་པ་རེད་ལྟ་བུ་རྣམ་གྲངས་གཞན་
བརྗོད་ཀྱི་དེ་སྐྱེ་ཡིན་ཀྱང་། གྲངས་མང་ལ་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ་ལ་
དགོངས་ཏེ་རྣམ་གྲངས་དང་རྣམ་པ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གོ་རུང་གསུངས་པའོ། །

【༡༡】 གང་སྐྱེ་ཡིན་ན་སྐྱེ་སྒྲིབ་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། མཐོ་གང་
གིས་མཐོ་བ། རྒྱ་གང་གིས་རིང་བ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་སྒྲིབ་པས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

【༡༢】 སྐྱེ་སྒྲིབ་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། ཅི། ཇི།
སྐྱེ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

【༡༣】 སྐྱེ་སྒྲིབ་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། ཅི་ཇི་སྐྱེ་རྣམས་གཞུང་ཏུ་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། །

【༡༤】 གཞུང་ཏུ་དངོས་བསྟན་ཀྱི་སྐྱེ་སྒྲིབ་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། ཅི་ཇི་སྐྱེ་རྣམས་གཞུང་ཏུ་དངོས་བསྟན་ཀྱི་
ཕྱིར་མིན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་སྐྱེ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་པའི་ཕྱིར། །

【༡༥】 བདག་པོའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཡིན་ན་པ་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཞེ་
བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། བོད་སྐད་ཏུ་མ་དང་མོས་ཀྱང་བདག་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ར་མ་དང་། ཆང་མ། གནས་མོ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

【༡༦】 བདག་སྐྱོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་ན་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་ཀྱི་ཕྱིར་ཡིན་
པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། མ་མོ་ལ་སོགས་བདག་པོའི་དོན་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་
ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གཞུང་གི་དངོས་བསྟན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

【༡༧】 པ་པོ་ཡིན་ན་བདག་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། སྐྱོན་པ།
བཅུན་པ། འཇམ་པ། བཟང་པོ་ལྟ་བུ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༡༨】 སྒྱིར་སྐྱེ་ལྷོ་རི་སྐྱེས་བསྟན་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་དགག་སྐྱེ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་
ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། བདག་སྐྱེར་འཇུག་པའི་མ་མོ་དང་། མིང་མཐའི་ཨ་མ། ལྷུང་
མ། སྐྱེར་མ་ལྟ་བུའོ། །

【༡༩】 དགག་སྒྲུའི་སྤང་ཡིན་ན་སྒྲི་ལྷན་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་དང་དེ་ལས་
གྲུབ་པའི་སྤང་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་ན། བྱུང་སྟེ། མ་མི་མིན་མེད་བཞི་ལས་གཞན་
པའི་དགག་སྒྲུའི་སྤང་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སོ། །

【༢༠】 དགག་སྒྲུའི་སྤང་ཡིན་ན་མ་མི་གཉིས་པོ་གང་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་ན།
མ་བྱུང་སྟེ། མ་མི་གཉིས་ལ་རག་ལས་པའི་མེད་མིན་གཉིས་ཀྱང་སྒྲི་ལྷན་འཇུག་
ལས་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༢༡】 དགག་སྒྲུའི་དོན་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུའི་སྤང་ཡིན་པས་ཨེ་
བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དཔེན། སྟོང་། དག་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་སོ། །

【༢༢】 དགག་སྒྲུའི་སྤང་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུ་ཁོ་ན་སྟོན་པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་
སྟེ། མ་དང་མི་རྒྱུ་མས་མིང་རྒྱུ་མས་སྟེ་གང་ཟག་མཚན་བྱེད་ཀྱི་དོན་གྱི་དོ་སོ་
ཅུ་སྟོན་པའི་མིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགག་སྒྲུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
དགག་སྒྲུ་དང་དགག་སྒྲུའི་སྤང་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་དབྱེ་ཆོག་སྟེ། ①དགག་སྒྲུ་ཡིན་
ལ་དགག་སྒྲུའི་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ། དཔེན། སྟོང་། དག་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་སོ། ②དགག་
སྒྲུ་མིན་ལ་དགག་སྒྲུའི་སྤང་ཡིན་པའི་ལྷ། མིང་རྒྱུ་མས་སྟེ་གང་ཟག་མི་ལྟ་བུ་
རྒྱུ་མས་སོ། ③དགག་སྒྲུ་དང་དགག་སྒྲུའི་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལྷ། མ་མི་མིན་
མེད་བཞི་ལྟ་བུ། ④གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་བདག་སྒྲུ་དང་། བྱི་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་
རྒྱུ་མས་སོ། །

【༢༣】 མ་ཡིག་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུའི་སྤང་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་ན། ཅེ་ན། བྱུང་སྟེ།
དེ་སྒྲི་ལྷན་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲི་ལྷན་འཇུག་ཡིན་ན་དགག་སྒྲུའི་སྤང་ཡིན་པས་
བྱུང་སྟེ། དེ་རྩ་བར་དངོས་བསྟན་གྱི་དགག་སྒྲུའི་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༢༤】 འོ་ན་དགག་སྒྲུའི་སྤང་ཡིན་ན་དགག་པའི་དོན་ཁོ་ན་སྟོན་པས་ཨེ་བྱུང་ཅེ་
ན། མ་བྱུང་སྟེ། མ་ཡིག་དེ་མིང་རྒྱུ་དང་སྤང་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགག་པའི་
དོན་མ་སྟོན་ན་དགག་སྒྲུ་མིན་པས་བྱུང་། དགག་སྒྲུའི་སྤང་མིན་པས་མ་བྱུང་
སྟེ། མ་ཡིག་མིང་རྒྱུ་གི་སྒྲུ་མས་སྟེ་གང་ཟག་པའི་དོན་མི་སྟོན་ཀྱང་། དེ་དགག་སྒྲུའི་
སྤང་ཡིན་དགོས་ཏེ་མ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲི་ལྷན་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【3】ཁ་ཅིག་ན་རེ། ས་པོ་ཡིན་ན་བདག་སྐྱེ་ཡིན་པས་བྱལ་ཅི་ན། སྒྲོན་པ།
བཅུན་པ། འཇམ་པོ། བཟང་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་ཡིན་པར་ཐལ། ས་
པོ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། བྱལ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བཅུན་པ་དང་།
འཇམ་པོ་རྣམས་ས་པོ་ལས་གྲུབ་པའི་མིང་རྒྱང་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། ② ཅ་བར་
འདོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། བདག་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་པོ་སྒྲོན་བྱེད་
མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། བདག་པོ་སྒྲོན་བྱེད་གྱི་ཕྱང་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། མིང་མཐའི་ས་པོ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིང་། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་
ཅན། མིང་མཐའི་ས་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་མིང་ཡིན་པའི་སྒྲིང་ཏེ། སྒྲོན་
པ་དང་། འཇམ་པོ་རྣམས་གྱི་མིང་ཡིན་པའི་སྒྲིང་།

【4】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། བདག་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་ན་སྐབས་འདིར་
བསྟན་གྱི་བདག་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བ། བོ། ཅན། ལྷན། མཁན་རྣམས་
ཆོས་ཅན། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བདག་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་པོའི་དོན་
སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན།
བདག་པོའི་དོན་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲ་དེ་དག་མིང་གང་གི་མཐར་སྒྱུར་
ན་དེ་དང་དེ་ཡོད་པའམ་ལྷན་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་
ཆོས་ཅན། ཡོད་པ་དང་ལྷན་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྷ་ས་བ། ཡོན་
ཏན་ཅན། འབྱོར་ལྷན་ལ་སོགས་པའི་བ་དང་། ཅན། ལྷན་རྣམས་དེ་དང་དེ་ཡོད་
པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན།
སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་བདག་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་བསྟན་གྱི་
བདག་སྒྲའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། སྐབས་
འདིར་བསྟན་གྱི་བདག་སྒྲའི་མཆོན་ཉིད་མ་ཆང་བར་ཐལ། སུ་ལི་རྒྱའི་སྒྲ་མ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། སུ་ལི་རྒྱའི་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། པ་པོ་
གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【5】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དགག་སྒྲའི་སྤང་ཡིན་ན་དགག་སྒྲ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་
ན། མ་དང་མི་ཆོས་ཅན། དགག་སྒྲ་ཡིན་པར་ཐལ། དགག་སྒྲའི་སྤང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། དགག་སྒྲའི་སྤང་ཡིན་
པར་ཐལ། མ་མི་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་སྤྱི་ལི་རྒྱའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་
འདོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། དགག་སྒྲ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་རྒྱུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། མིང་རྒྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཞེས་རང་ཉིད་
བསྐྱེད་པའི་ཨ་མ་དང་། མི་ཞེས་པ་འགོ་བ་མི་མཆོན་པའི་མིང་རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ས་བཅད་ལྔ་པ།

རྟགས་འཇུག་གི་ལས་ཆེན་རྟགས་བཞག་སྒྲིབ།

གཅིག ཁྱི་བ་དང་ཁྱི་ས་ལན་སྒྲིབ།

- [༡] རྟགས་ཀྱི་འཇུག་པའི་གཞུང་གི་ཆ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་གང་།
ལན། མིང་གཞིའི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བཤད་པ། སྒྲིབ་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་
ལས་བཤད་པ། རྟགས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ། །
- [༢] རྟགས་འཇུག་ཞེས་པའི་སྒྲིབ་དོན་གང་ཡིན།
ལན། སྒྲིབ་ཀྱི་གདངས་ཀྱི་པའི་ཡི་གེ་རྟགས་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་ཚུལ་བ་དྲག་ཞན་གྱི་
སྒྲིབ་པ་མོ་མ་ཞིང་སྒྲིབ་ཀྱི་རྟགས་སོ་སོར་འཇུག་ཚུལ་འཆད་པས་སོ། །
- [༣] རྟགས་འཇུག་བསྐྱབ་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན།
ལན། བྱ་བའི་ཆོག་གི་ཆོགས་ལ་མོངས་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར།
- [༤] རྟགས་འཇུག་གི་བརྗོད་གཅི་མོ་གང་ཡིན།
ལན། བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་དང་། བདག་གཞན་དུས་གསུམ་གྱི་རྟགས་བཞག་དང་།
མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།
- [༥] ཡི་གེ་སྒྲིབ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་ཚུལ་གང་ཡིན།
ལན། དབྱངས་བཞི་མོ་དང་། གསལ་བྱེད་སུམ་རུམ་མོ་ཡིག་ཡིན་ནོ། །
- [༦] སྒྲིབ་པ་བྱེད་དང་བརྒྱད་གང་ཡིན།
ལན། ཀ་སྒྲིབ། ཅ་སྒྲིབ། ཏ་སྒྲིབ། པ་སྒྲིབ། ཅ་སྒྲིབ། འ་སྒྲིབ། ར་སྒྲིབ། ཏ་སྒྲིབ་དང་བརྒྱད།
- [༧] མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་དེ་རྟགས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱེ།
ལན། ཡི་གེ་རྟགས་རང་རང་གི་གནས་ལས་སྒྲིབ་པའི་ཆོ། བྱེད་ཚུལ་དང་སྒྲིབ་
གདངས་གི་མ་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་སོ། །
- [༨] སྒྲིབ་ཆོན་ལྔ་གང་ཡིན་གྱིས།
ལན། མོ་དང་མ་ཞིང་མོ་དང་ནི། བྱིན་ཏུ་མོ་དང་མོ་གཤམ་ལུའོ། །

[[༩]] མོ་ཡི་ཡི་གེ་རྣམས་གང་ཡིན།

ལན། ཀ་ཅ་ཏ་པ་ཅ་རྣམས་སོ།

[[༡༠]] མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་རྣམས་གང་ཡིན།

ལན། ཁ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་མ་ནིང་།

[[༡༡]] མོ་ཡི་ཡི་གེ་རྣམས་གང་ཡིན།

ལན། ཀ་ཇ་ད་བ་ཇ་མ་ཇ་ཟ་འ་ཡ་ཤ་ས་རྣམས་སོ།

[[༡༢]] ཤེན་རྒྱ་མོ་ཡི་ཡི་གེ་གང་ཡིན།

ལན། ང་ཉ་ན་མ་ཤེན་རྒྱ་མོ།

[[༡༣]] མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་རྣམས་གང་ཡིན།

ལན། ར་ལ་ཏ་ཨ་མོ་གཤམ་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ཡིག་ནི་དེ་དག་ལས་ཀྱང་སྒྲིལ་བ་
ཞན་པས་མོ་གཤམ་གཞན་གྱི་མཆན་ཉིད་གསལ་མི་རྒྱས་པས་དམན་པ་ལ་དགག་
སྒྲུབ་བས་མཆན་མེད་གྱི་ཡི་གེ་ཞེས་ཀྱང་བཤོ།

[[༡༤]] སྒྲོན་འཇུག་བཤད་པའི་ས་བཅད་གསུམ་གང་ཡིན།

ལན། མིང་གཞི་ལས་སྒྲོན་འཇུག་དབྱུང་བའི་ཚུལ། སྒྲོན་འཇུག་གི་རྟགས་གྱི་
དབྱེ་བ་བཤད་པ། དེའི་འཇུག་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ་མོ།

[[༡༥]] སྒྲོན་འཇུག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་གྱིས།

ལན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་གྱི་མིང་གཞི་རྣམས་གྱི་སྒྲོན་རྒྱ་འཇུག་པས་སོ།

[[༡༦]] སྒྲོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་གང་ཡིན་རེ་རེ་ནས་གྱིས།

ལན། ཀ་ད་བ་མ་འ་ལ།

[[༡༧]] སྒྲོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་གྱི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་གྱིས།

ལན། མོ་བ་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས། མོ་འ་ཤེན་རྒྱ་མོ་ནི་མ།

[[༡༨]] སྒྲོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་རྒྱ་མཆན་ཅིའི་ཕྱིར་རྒྱ་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་།

ལན། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རྒྱ་རྒྱུར་པའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་དང་སྒྲུབ་ནས་
སྒྲོག་པའི་ཆོ། སྒྲུབ་དངས་ཤུགས་ཆེ་ཆུང་རྒྱ་འཇུག་བའི་དབང་གིས་སོ།

[[༡༩]] སྒྲོན་འཇུག་རྣམ་བཤད་གྱི་ཆ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་གང་།

ལན། འཇུག་ཚུལ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་མདོར་བསྟན་པ་དང་དྲི་ལན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་
ཚུལ་པར་བཤད་པ་སྟེ་གཉིས་སོ། །

【༢༠】 འཇུག་ཚུལ་རྟོགས་བྱེད་གྱི་ཡན་ལག་རྣམས་གང་ཡིན།

ལན། གང་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་གིས་འཇུག་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་དང་། ཅི་
ཕྱིར་འཇུག་པ་དང་བཞིའོ། །

【༢༡】 སྒྲིབ་འཇུག་རྣམས་མིང་གཞི་གང་ལ་འཇུག་ཅི་ན།

ལན། སྒྲིབ་ཅི་སྒྲིབ་དང་མོ་ལ་འཇུག མོ་ཅི་མོ་སྒྲིབ་མ་ཅིང་ལ། མ་ཅིང་ཡང་ཅི་སྒྲིབ་མོ་
ལའོ། ཤིན་རྒྱ་མོ་ཅི་མ་ཅིང་དང་། མོ་དང་ཤིན་རྒྱ་མོ་ཉིད་ལའོ། །

【༢༢】 སྒྲིབ་འཇུག་སྒྲིབ་ཡིག་འཇུག་ཡུལ་ཡི་གེ་རྒྱ་ཡོད་རེ་རེ་ནས་བྲིས།

ལན། བརྒྱ་རྒྱ་ཡོད་དེ། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡིག་ཀ་ཅ་ཅ་ཏ་བཞི། མོ་ཡིག་ག་ང་ཇ་ཉ་ད་ན་
ཇ། ལ་ཟ་ར་ཤ་ས་སྟེ་བརྒྱ་གཉིས་ལའོ། །

【༢༣】 སྒྲིབ་ཡིག་རྒྱུ་འཕུལ་རྒྱ་འཇུག་ཡུལ་ཡི་གེ་རྒྱ་ཡོད།

ལན། ཀ་ཅ་ཏ་ཅ་ག་ད་ལ། ལ་ཟ་ཤ་ས་བརྒྱ་ར་རྒྱུ་འཕུལ། དཔེར་ན། བཀའ།
བརྒྱ། བཏགས། བཅས། བགད། བདེ། བཞད། བཟང། བཤད། བསུབས། ལྟ་
བྱ་སོགས་སོ། །

【༢༤】 སྒྲིབ་ཡིག་འདོགས་འཕུལ་རྒྱ་འཇུག་ཡུལ་ཡི་གེ་རྒྱ་ཡོད།

ལན། ཀ་ག་ཟ་ར་ས་ལྟ་ལ་འཇུག དཔེར་ན། བཞེ། བཞིད། བཟླས། བཟླའ། བསྐྱེད་
ལྟ་བྱ་སོགས།

【༢༥】 སྒྲིབ་ཡིག་བཅེགས་འཕུལ་རྒྱ་འཇུག་ཡུལ་རྒྱ་ཡོད་རེ་རེ་ནས་བྲིས།

ལན། བརྒྱ་ཡོད་དེ། ཀ་ཏ་ཅ་ག་ང་ཇ་དང་། ཉ་ད་ན་ཇ་བརྒྱ་ལ་བཅེགས།
དཔེར་ན། བསྐྱེད། བསྐྱེ། བཅེ། བཟླའ། བཟ། བཟློད། བསྐྱེད། བཟ། བསྐྱེད། བཟློད་ལྟ་
བྱ་རྣམས་སོ། །

【༢༦】 སྒྲིབ་འཇུག་སྒྲིབ་ཡིག་འཇུག་ཡུལ་རྒྱ་ཡོད་རེ་རེ་ནས་བྲིས།

ལན། བརྒྱ་ཡོད་དེ། མོ་ཡིག་ག་ང་ད་བ་ཇ། མ་ཅིང་ཁ་ཆ་ཐ་ཕ་ཆ་བཅས་བརྒྱ།
དཔེར་ན། འགའ། འཇམ། འདའ། འབད། འཇོ། འཁོར། འཆར། འཐའ།

འཕགས། འཛེལ། ལྷ་བྱུ། །

【༢༧】 སྒྲིབ་འཇུག་མོ་ཡིག་འདྲིགས་འཕུལ་རྒྱུ་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུ་ཡོད།

ལན། ག་ད་བ་ཁ་པ་ལྷ་འདྲིགས་འཕུལ་འཇུག

【༢༨】 སྒྲིབ་འཇུག་ག་ཡིག་ཐོབ་པའི་ཡི་གེ་རྒྱུ་ཡོད་རེ་རེ་ནས་བྲིས།

ལན། བརྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཅ་ཏ་ཅ་ཉ་ད་ན་དང་། ཞ་ཟ་ཡ་ཤ་ས་ལ་འཇུག་སྟེ།
དཔེར་ན། བཅད། གཏམ། གཙན། གཞིས། གདལ། གནམ། གཞག། གཟལ།
གཡར། གཤིན། གསང་། ལྷ་བྱུ། །

【༢༩】 སྒྲིབ་འཇུག་ད་ཡིག་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུ་ཡོད་རེ་རེ་ནས་བྲིས།

ལན། ད་ནི་མོ་ཡིག་ཀ་པ་གཉིས་དང་ནི། མོ་ཡིག་ག་ད་བ་མར་རྒྱང་འཕུལ་འཇུག་
པ་དཔེར་ན། དཀར། དཔལ། དགལ། དབར། དབང་། དམག །

【༣༠】 ད་ཡིག་འདྲིགས་འཕུལ་རྒྱུ་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུ་ཡོད་རེ་རེ་ནས་བྲིས།

ལན། ཀ་པ་ག་བ་མ་ལྷར་འདྲིགས་འཕུལ་འཇུག དཔེར་ན། དགྲིལ། དབྱང །
དགྲེས། དབྱངས། དམུལ། ལྷ་བྱུ།

【༣༡】 སྒྲིབ་འཇུག་མ་ཡིག་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུ་ཡོད་རེ་རེ་ནས་བྲིས།

ལན། བརྩ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཁ་ཆ་ཐ་ཆ་ག་ཇ་ད་ཇ་དང་། ང་ཉ་ན་བཅས་ལ་
འཇུག །དཔེར་ན། མཁས། མཆོད། མཐུ། མཆོ། མགོ། མཇལ། མདལ། མཇོལ།
མངར། མཉམ། མནལ། །

【༣༢】 མ་ཡིག་འདྲིགས་འཕུལ་རྒྱུ་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུ་ཡོད་བྲིས།

ལན། གཉིས་ཡོད་དེ། ཁ་ག་གཉིས་སོ། །དཔེར་ན། མཁྱེན། མཁྱིན་ལྷ་བྱུ།

【༣༣】 སྒྲིབ་འཇུག་རྣམས་རྩལ་རིམ་ལྷར་གྱིས་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་ལ་འཇུག །

ལན། མོ་ནི་དྲག་པའི་རྩལ་གྱིས་ཏེ། མ་ནི་ང་རན་པར་འཇུག་པ་ཡིན། མོ་ནི་ཞན་
པའི་རྩལ་གྱིས་ཏེ། ཤིན་རྒྱུ་མོ་ནི་མཉམ་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི་སྒྲིབ་
འཇུག་གི་མོ་ཡིག་བ་ནི་རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རྒྱུ་ལྷར་པའི་མིང་གཞིའི་ཡི་གེ་རྣམས་
ལ་སྒྲིབ་དང་བྱེད་ཚུལ་དྲག་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུ་མ་ནི་ང་ག་ད་
གཉིས་སྒྲིབ་ཚུལ་རན་པ་དང་། མོ་ཡིག་འདྲི་སྒྲིབ་ཚུལ་ཞན་པ། ཤིན་རྒྱུ་མོ་མ་ནི་སྒྲིབ་

སྒྲིབ་མཐའ་པ་སྒྲེ་ཤིན་ཏུ་སྒྲོད་པས་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །

【༣༩】 གསུམ་པ་སྒྲོན་འཇུག་ཅི་ཕྱིར་འཇུག་པའི་ས་བཅད་གཉིས།

ལན། རྩི་བས་མཆོམས་སྒྱར་བ་དང་། ལན་གྱིས་བསྟན་པ་ལོ། །

【༤༠】 སྒྲོན་འཇུག་རྣམས་དགོས་པ་ཅི་ཕྱིར་ཏུ་མིང་གཞི་རྣམས་ལ་འཇུག་ཅི་ན།

ལན། མོ་ནི་འདས་དང་གཞན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །མ་ནིང་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་ཆེད། །མོ་
ནི་བདག་ད་མ་འོངས་ཕྱིར། །ཤིན་ཏུ་མོ་ནི་མཐའ་ཕྱིར་རོ། །

【༤༡】 ཏུས་གསུམ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ལན། བྱེད་པ་པོ་གཞན་དང་དངོས་སུ་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་རི་ལྟར་ཡང་བྱང་།

བྱས་ཟིན་པ་ནི་འདས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཏུས་མ་འོངས་པ་
དང་། བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་པ་ནི་ཏུས་ད་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །

【༤༢】 བྱེད་པ་པོ་དང་མ་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་ཡོད་དམ་ཞེ་ན།

ལན། ཡོད་དེ། ཤིང་ཆད། འཁོར་ལོ་འཁོར། རྩུ་འབབ། མེ་ཉླ་སྒྲེ། སྒྲོག་འབྲུག་
ལ་སོགས་པ་རྣམས་བྱེད་ལས་ངོ་པོ་གཅིག་པ་ཡིན་པས་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་དངོས་
སུ་མ་འབྲེལ་བའི་ལས་ཆོག་ཟེར།

【༤༣】 བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།

ལན། ལས་ཆོག་གང་ཞིག །དངོས་པོ་བདག་གཞན་སོ་སོར་ཡོད་པ། བྱ་ལས་དང་
བྱེད་ལས་གི་བྱ་ཆོག་གཟུགས་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། སལ་ཆེར་ཏུས་གསུམ་གྱི་
ལས་ཆོག་གི་གཟུགས་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་ཟེར།

【༤༤】 བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་གི་དཔེར་བཞོན་གྱིས།

ལན། བཀག་འདས་པ། འགོག་ད་ལྟ་དང་བྱེད་ཆོག་དངོས་པོ་བདག་མཆོན་པ།
དགག་མ་འོངས་དང་བྱ་ཆོག་དངོས་པོ་གཞན་མཆོན་པ། དེ་བཞིན་ཏུ། གཏོང་།
གཏང་། འབྲིན། དབྱུང་། སྒྲོང་། བསྐྱང་། འབྲུད། བུ། རྒྱུ། བུའ། བུའ།

【༤༥】 བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན།

ལན། ལས་ཆོག་གང་ཞིག །ཏུས་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པའི་ལས་ཆོག་གི་ཡིག་
གཟུགས་ཐ་དད་མེད་པའི་པའི་རིགས་རྣམས་ལ་ཟེར།

【༤༡】 བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་དཔེར་བཞིན།

ལན། འགྲོ། འཕྱར། འདྲོགས། ཆད། གྲུབ། སྒྲིགསང་། གཟུར། ལྷ་བྱའོ།

【༤༢】 བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ལན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་རྣམས་ལ་ཟེར།

【༤༣】 བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་གི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།

ལན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་དཔེར་བཞིན་དང་གཅིག་ཡིན། ཤིང་གཙོད། དཔེ་ཆ་
སྒྲིག །ལྷ་སྒྲུབ། མེ་མདའ་རྒྱུ། ཤིང་སྒོར་འཇུགས་ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། །

【༤༤】 བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་གི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།

ལན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་དཔེར་དང་དོན་གཅིག །མི་འབར། རྒྱ་འཕྱར། མི་
རྟོག་སྒྲི། སེར་བ་འབབ། སྒྲིན་འབྱིགས་ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། །

【༤༥】 བདག་གཞན་ཤིང་མཚུངས་ཀྱི་ལས་ཆོག་ཅེས་པ་གང་།

ལན། དངོས་པོ་བདག་གཞན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོག་ཐ་དད་ཏུ་ཡོད་པའི་རིགས་
ལ་ཟེར། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་དོན་གཅིག་ཡིན།

【༤༦】 བདག་གཞན་ཤིང་མཚུངས་ཀྱི་ལས་ཆོག་གི་དཔེར་བཞིན།

ལན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག །བདག་གཞན་ཤིང་མཚུངས།
གཙོད↔གཙོད། སྒྲིག↔བསྒྲིག སྒྲིག↔བསྒྲིག སྒྲོད། ↔བསྒྲོད།
དགོད། ↔བགད། སྒྲུམ། ↔བསྒྲུམ། ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། །

【༤༧】 བདག་གཞན་ཤིང་མི་མཚུངས་པ་ཞེས་པའི་དོན་གང་།

ལན། །བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག །དུས་གསུམ་གྱི་གཟུགས་ཐ་དད་མེད་
པའི་རིགས་རྣམས་སོ། །

【༤༨】 བདག་གཞན་ཤིང་མི་མཚུངས་པའི་དཔེར་བཞིན།

ལན། འགྲོ། འཇོ། འཇུལ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་རིགས་རྣམས་བདག་གཞན་
གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པས་སོ། །

【༤༩】 དངོས་ལས་དུས་གསུམ་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་ཅེས་པ་གང་།

ལན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཆོག་དང་དོན་གཅིག །བྱ་ཆོག་གང་ཞིག་གིས།

དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་གང་རུང་གཅིག་སྟོན་པ། བྱ་ལས་བྱེད་ལས་
གཉིས་ལས་ལས་ཆོག་གང་ཞིག་སྟོན་པ། རུས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་
སྟོན་པའི་རུས་པ་ཅན་གྱི་བྱ་ཆོག་གི་རིགས་ལ་ཟེར།

【༥༠】 དངོས་ལས་རུས་གསུམ་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་གི་དཔེར་བྲིས།

ལན། དཔེར་ན། བསྐྱུག་ །ཅིས་པ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་དངོས་པོ་
གཞན་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་སྟོན་པ། བྱ་ལས་བྱེད་ལས་གཉིས་ལས་བྱ་ལས་སྟོན་པ།
རུས་གསུམ་ལས་མ་འོངས་པ་སྟོན་པ། དེའི་ཁ་གཏང་རུ། ལྷོག་ །ལྷ་བྱ་དངོས་པོ་
བདག་གཞན་གཉིས་ལས་བདག་བྱེད་པོ་སྟོན་པ། ལས་གཉིས་ལས་བྱེད་ལས་
བསྟན་པ། རུས་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་བ་བསྟན་པ། དེ་བཞིན་རུ། བསྐྱུང་། སྐྱང་།
བསྐྱུམ། སྐྱུམ། བསྐྱིག་ །སྐྱིག་ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། །

【༥༡】 རུས་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་ཅིས་པའི་དོན་གང་བྲིས།

ལན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཆོག་དང་དོན་གཅིག་ །

【༥༢】 རུས་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་གི་དཔེར་བཅོམ་དུ།

ལན། འགྲོ། འཁོར། འབྱར། ལྱར། ཆག་ །ཆད། འཇུག་ །ཐོན། །ལྷ་བྱ་རྣམས་ནི་
ཆོག་གོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རུས་གསུམ་གང་ཞིག་སྟོན་རུས་པ་ལྷ་བྱའོ། །

【༥༣】 བྱ་ཆོག་གཟུགས་གཅིག་གིས་དོན་གསུམ་སྟོན་པ་ཞིས་གང་།

ལན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཆོག་གང་ཞིག་ །རུས་གསུམ་ལས་མ་འོངས་པ་
དང་། ལས་གཉིས་ལས་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལས། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་
ལས་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་བཅས་སྟོན་རུས་པ། དཔེར་ན། བསྐྱུབ།
བསྐྱིག་ །གཅད་ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། །དཔེར་ན། གཅད་ཅིས་པས། དངོས་པོ་བདག་
གཞན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་སྟེ་གཅད་བྱའི་ཤིང་ལྷ་བྱ། བྱ་ལས་
དང་བྱེད་ལས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་སྟེ་ གཅད་
པར་བྱ་ལྷ་བྱ། རུས་གསུམ་གྱི་མ་འོངས་པ་སྟོན་ཏེ། གཅད་པར་འབྱུར། གཅད་
དགོས།

【༥༤】 བྱེད་ཆོག་གཟུགས་གཅིག་གིས་དོན་གསུམ་སྟོན་པ་ཞིས་པ་གང་ཡིན།

ལན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱེད་ཆོག་གང་ཞིག །རྒྱས་གསུམ་ལས་ད་ལྟ་བ་དང་།
ལས་གཉིས་ལས་བྱེད་ལས། དངོས་པོ་བདག་གཞན་གཉིས་ལས་བདག་གི་དངོས་
པོ་བཅས་སྟོན་ཅུས་པ། དཔེར་ན། སྤྱབ། སྤྱི། གཙོད་
ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། དཔེར་ན། གཙོད་ཅེས་པས། དངོས་པོ་བདག་དང་། བྱ་བྱེད་པ་
པོ་ལ་ཡོད་པའི་ལས། རྒྱས་ད་ལྟ་བ་སྟོན་པ་ལྟ་བུ།

【༥༥】 ཆོག་ས་ཤུལ་སྒྲ་མའི་ལས་ཆོག་ས་དབྱེ་སྒྲ་ངས་ཇི་སྒྲར་ཡིན།

ལན། རྒྱས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བ། བྱེ་བྲག་པ། ཐོར་བུ་བ་དང་གསུམ་མོ། །

【༥༦】 རྒྱས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་མཆོན་ཉིད་གིས།

ལན། བྱ་ཆོག་མ་ནིང་བྱེད་པོ་མོ་ཡིས་འཕུལ། །པ་སྤྱེ་ལས་གཞན་འདས་ཆོག་པོ་
ཡིས་འཕུལ། །སྤྱོད་ཀྱངས་ཐ་དད་མགོ་ཅན་མེད་ངེས་ལ། །བརྗོད་བདེར་བྱེད་ཆོག་
མ་ནིང་འབྱུང་ཡང་གྲིད། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

【༥༧】 རྒྱས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་དཔེར་བརྗོད་འགའ་ཞིག་གིས།

ཆོག་དོན།	འདས།	བྱ་ཆོག	བྱེད་ཆོག	སྤྱུལ།	ལས་ཆོག་རྣམ་པ།
ལམ་བཀག	བཀག	དགག	འཁོག	ཁོག	བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
རྒྱས་བཀང་།	བཀང་།	དགང་།	འཁང་།	ཁོངས།	བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
གོས་བཀབ	བཀབ།	དགབ།	འཁེབས།	ཁོབས།	བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
གཞན་ནོར་སྤྱོགས།	སྤྱོགས།	དཔྱོག	འཔྱོག	པྱོགས།	བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
སྤྱོ་བྱེས།	བྱེས།	དབྱེ།	འབྱེད།	བྱེས།	བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
རྒྱལ་བུར་བཅད།	བཅད།	གཅད།	གཙོད།	ཚོད།	བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།
སྤྱོག་ཆགས་བསད།	བསད།	གསད།	གསོད།	སོད།	བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས།

སྒྲེང་། 1-3 བྱ་ཆོག་མ་ནིང་བྱེད་པོ་མོ་ཡིས་འཕུལ་ཞེས་པའི་དཔེར་བརྗོད།

སྒྲེང་། 4-5 པ་སྤྱེ་ལས་གཞན་འདས་ཆོག་པོ་མོ་ཡིས་འཕུལ་ཞེས་པའི་དཔེར་བརྗོད།

སྒྲེང་། 6-7 བརྗོད་བདེ་བྱེད་ཆོག་མ་ནིང་འབྱུང་ཡང་གྲིད་ཅེས་པའི་དཔེར་བརྗོད།

【༥༨】 རྒྱས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བ་ཐོར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གིས།

ལན། འདིར་སྒྱིར་བཏང་དབང་རྩ་བྱས་ན། བྱ་ཚིག་གི་སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་
པ་དང་། བྱེད་ཚིག་སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་པ། པ་སྟེ་ལས་གཞན་པའི་འདས་
ཚིག་གི་སྟོན་འཇུག་མོ་བ་ཡིག་ཡིན་པ། རྩལ་གསུམ་གྱི་ལས་ཚིག་ནམས་སྒྲ་
གདངས་ཐ་དད་ཡིན་པ། མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་མེད་རེས་པར་ཡིན་པ། བརྗོད་བདེའི་
དབང་རྩ་སྐབས་འགར་བྱེད་ཚིག་མ་ནིང་འཇུག་སྟོན་པ་བཅས་སྒྱིར་འགྲོས་གྱི་ལམ་
ཡོད་པའི་སྒྱིར་ན་སྒྱི་བཏང་བ་ཟེར།

[༥༩] རྩལ་གསུམ་གྱི་བྲག་པའི་མཚན་ཉིད་བྲིས།

ལན། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ། བྱེད་ཚིག་ཕལ་ཆེར་འཕུལ་བྱེད་
མེད་པ་དང་། སྐབས་འགར་འདས་དང་སྒྲལ་ཚིག་གཉིས་པོ་ནི། རྗེས་འཇུག་ས་
ཡིག་རྒྱང་པས་སྟོན་པ་དང་། འདི་ནི་མགོ་ཅན་མང་པའི་སྟེ་ཚན་ནོ།

[༦༠] རྩལ་གསུམ་གྱི་བྲག་པའི་དཔེར་བརྗོད་བྲིས།

ཚིག་དོན།	འདས།	བྱ་ཚིག།	བྱེད་ཚིག།	རྩལ།	ལས་ཚིག་ནམས་པ།
ས་དོང་བཞོས།	བཞོས།	བཞོ།	ཞོ།	ཞོས།	བདག་གཞན་མེད་མཆོངས།
ཁ་བསྐངས།	བསྐངས།	བསྐང།	སྐང།	སྐངས།	བདག་གཞན་མེད་མཆོངས།
གོ་བ་བརྒྱངས།	བརྒྱངས།	བརྒྱང།	རྒྱང།	རྒྱངས།	བདག་གཞན་མེད་མཆོངས།
མཚོན་བརྒྱུ།	བརྒྱུ།	བརྒྱུ།	རྒྱུ།	རྒྱུ།	བདག་གཞན་མེད་མཆོངས།
ལྟ་བཞོད།	བཞོད།	བཞོད།	འཞོད།	ཞོད།	བདག་གཞན་མེད་མཆོངས།
ལོགས་སུ་བཀར།	བཀར།	བཀར།	དཀར།	བཞོལ།	བདག་གཞན་མེད་མཆོངས།
སྒྲུལ་བསྐྱུལ།	བསྐྱུལ།	བསྐྱུ།	སྐྱུད།	སྐྱུལ།	བདག་གཞན་མེད་མཆོངས།
སྒྲུལ་པ་བཀྲེས།	བཀྲེས།	བཀྲེ།	འཀྲེད།	བཀྲེས།	བདག་གཞན་མེད་མཆོངས།

སྟེང་། 1-4 བྱ་བ་དང་ནི་འདས་པ་མོ་ཡིས་འཕུལ།

སྟེང་། 5-6 བྱེད་ཚིག་ཕལ་ཆེར་འཕུལ་བྱེད་མེད་པ། འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ།

སྟེང་། 7-8 སྐབས་འགར་འདས་དང་སྒྲལ་ཚིག་གཉིས་པོ་ལ།

རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་རྒྱང་པས་སྟོན་པ་ཡོད།

[༦༡] རྩལ་གསུམ་གྱི་བྲག་པ་ཞེས་པའི་རྒྱ་མཚན་བྲིས།

ལན། དུས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་སྔོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཐོབ་པ། བྱེད་ཆོག་ད་ལྟ་
བ་ལ་སྔོན་འཇུག་མེད་པ། སྐབས་འགར་དུས་འདས་པ་དང་སྐུལ་ཆོག་གཉིས་ལ་
ས་མཐའ་རྒྱང་པས་དོན་སྟོན་ཅུས་པ། དམིགས་བསལ་མགོ་ཅན་མང་བའི་ལས་
ཆོག་ཅན་ཡིན་པ། དུས་གསུམ་གྱི་བཏང་བའི་བྱེད་ཆོས་དང་མི་མཐུན་པར་བྱེ་
བྲག་པ་བྱེར།

[[༥༢]] དུས་གསུམ་ཐོར་བྱེད་མཆོན་ཉིད་བྱིས།

ལན། གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཆོག་ལ་འཕུལ་མེད་དང་། ཡོད་ཀྱང་འཕུལ་ཡིག་
གཅིག་ལས་འགྱུར་མེད་དང་། འགྱུར་ཡང་གྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་པོ་ལ། མི་
མཐུན་པ་ནི་ཐོར་བྱེད་པ་ཞེས་བརྗོད། །

[[༥༣]] དུས་གསུམ་ཐོར་བྱེད་པའི་དཔེར་བརྗོད་བྱིས།

ཆོག་དོན།	འདས།	མ་འོངས།	ད་ལྟ།	སྐུལ།	ལས་ཆོག་རྣམ་པ།
མལ་རྩ་ཉལ།	ཉལ།	ཉལ།	ཉལ།	ཉལ།	ཐ་མི་དད་པ།
ལོ་འདབ་རྒྱས།	རྒྱས།	རྒྱས།	རྒྱས།		ཐ་མི་དད་པ།
ཤིང་བཀའ།	བཀའ།	བཀའ།	བཀའ།	ཁོས།	ཐ་མི་དད་པ།
ཚ་བ་བཀོག།	བཀོག།	བཀོག།	བཀོག།	ཁོག།	ཐ་མི་དད་པ།
གདན་ལ་བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།	བཞུགས།	ཐ་མི་དད་པ།
ལམ་རྩ་འགོ་བ།	འགོ་བ།	འགོ་བ།	འགོ་བ།	འགོ་བ།	ཐ་མི་དད་པ།
བསྐྱབ་བྱ་གདམས།	གདམས།	གདམས།	འདོམས།	འདོམས།	བདག་གཞན་ཤིང་མཚུངས།
བྱ་བ་གཞིབ།	གཞིབས།	གཞིབ།	འཇིབ།	འཇིབས།	བདག་གཞན་ཤིང་མཚུངས།

སྒྲེང་། 1-2 གང་ཡང་དུས་གསུམ་ཆོག་ལ་འཕུལ་མེད་གྱི་རིགས།

སྒྲེང་། 3-5 ཡོད་ཀྱང་འཕུལ་ཡིག་གཅིག་འགྱུར་མེད་གྱི་རིགས།

སྒྲེང་། 6-8 འགྱུར་ཡང་གྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པ།

[[༥༤]] དུས་གསུམ་ཐོར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོན་བྱིས།

ལན། ལས་ཆོག་གང་ཞིག་དུས་གསུམ་ཀ་ལ་སྔོན་འཇུག་མེད་པ། གལ་སྲིད་ཡོད་
ནའང་དུས་གསུམ་ཀར་སྔོན་འཇུག་གཅིག་ལས་གཞན་རྩ་མི་འགྱུར་བ། གལ་སྲིད་

འགྱུར་ནའང་དུས་གསུམ་གྱི་བཏང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ཀ་དང་མི་མཐུན་
པའི་རིགས་ཀྱི་མཐའ་འདི་དག་དང་སྟོགས་གཅིག་དུ་བསྒྲིགས་པས་ན་དུས་གསུམ་
ཐོར་བྱ་པ་ཞེས་ཟེར།

[[༥༥]] དངོས་པོ་བདག་གཞན་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ལན། བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་ལས་ཆོག་གང་ཞིག །ད་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་བྱེད་
ཆོག་དེ་དངོས་པོ་བདག་སྟོན་གྱི་ལས་ཆོག་དང་། ལས་ཆོག་གང་ཞིག །མ་འོངས་
པ་སྟོན་པའི་བྱེད་ཆོག་དེ་དངོས་པོ་གཞན་སྟོན་ལས་ཆོག་ཡིན་ནོ། །

[[༥༦]] དཔེར་བཞིན་ནམས་ཀྱི་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་དོས་བྱུངས།

ལན། གཙོད། གཙད། སྐྱབ། བསྐྱབ། རྟོག །བཟླག །འགོང་། དགང་།

བདག །གཙོད་པ་པོ། གཙོད་བྱེད། གཞན། གཙད་བྱ། བསྐྱབ་བྱ། བཟླག་བྱ།

[[༥༧]] བྱེད་ལས་གསུམ་ཞེས་པ་དེ་གང་ཞིག་ལ་ཟེར།

ལན། ལས་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་བཞིན་པ་གང་ཞིག །བྱེད་པ་པོ་འཇམ་བྱེད་པ་གཙོ་
པོ་མཚོན་བྱེད་དེ་ལ་བྱེད་ཅེས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་། བྱ་ལུ་མཚོན་བྱེད་དེ་ལ་བྱ་
ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་དང་། ལས་ཆོག་དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དང་མིན་གང་གི་ལས་ཆོག་ཡིན་
ཡང་དེ་ལ་ལས་ཞེས་པའི་ཐ་སྟངས་ཀྱི་མིང་བཏགས་པ་ཞིན་ཡིན།

བྱ་བྱེད་ཐ་དང་པ།	བཟླ་ཤིས་ཀྱིས	ཤིང་།	གཙོད། གཙད། བཙད།
བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དང་པ།	བཟླ་ཤིས་	རྒྱ་གར་ལ་	འགོ།
བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དང་པ།	ཨ་མས་	ང་ལ་སྤྱང་།	བཤད།
བོད་སྐད།	བྱེད་པོ།	བྱ་ལུ།	ལས་ཆོག
རྒྱ་སྐད།	主语	宾语	谓语
དབྱིན་སྐད།	Subject	object	predicate

རྒྱ་སྐད་དང་དབྱིན་སྐད་ལ་བྱེད་པོ་ལས་དང་བྱ་ལུ་ཞེས་བྱ་ལུ་དང་ལས་
ཆོག་གཉིས་ཀྱི་རིམ་བོད་སྐད་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད། འགོ།, འགོ།, འགོ།, འགོ།

Subject, object, predicate,

གཞན་ཡང་དཔེར་བཞིན་གཞན་ཞིག་བཀོད་ན། ཨ་མས་ང་ལ་སྐྱབ་བཤད།
ཅས་པ་ཨ་མ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་ནང་ནས་བྱེད་པ་པོ། ང་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་
ལས་བྱ་ཡུལ། སྐྱབ་ནི་འཆད་བྱའི་དོན་ཏེ་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། བཤད་
ནི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་གྱི་ནང་ཚན་ལས་ཆོག་ཡིན།

[[༥༥]] བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཡོད་པའི་ལས་ཞེས་པ་དེ་གང་ལ་ཟེར།

ལན། བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོའི་སྟངས་ན་བྱ་བ་བསྐྱབ་བྱུང་བའི་ཆ་དེ་ལ་ཟེར།
དཔེར་ན། ཤིང་མཁན་གྱིས་ཤིང་གཅོད་པའི་ཆོ་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་དངོས་པོ་ཤིང་གི་
སྟངས་ན་གཅད་བྱུང་བའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཟེར། གཅད་བྱ།

[[༥༦]] བྱེད་པ་པོ་ལ་ཡོད་པའི་བྱ་བ་ཞེས་པ་དེ་གང་ལ་ཟེར།

ལན། བྱེད་པ་པོས་བྱ་བ་ཞིག་སྐྱབ་པའི་ཆོ་བྱེད་པ་པོ་མི་ཡི་སྟངས་ན་ཡོད་པའི་བྱེད་
ཆོལ་གྱི་ཆ་དེ་ལ་ཟེར། གཅོད་བྱེད།

[[༥༧]] ལས་ཆོག་ལ་དབྱེ་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡོད།

ལན། དངོས་ལས་རྒྱས་དང་འབྲུག་ཚུལ་དང་། འདྲ་བོ་དང་ནི་རྣམ་པ་རྒྱུག་ཞེས་པ་
ལྟར། ① དངོས་པོའི་དབང་རྒྱ་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ② ལས་གྱི་
དབང་རྒྱ་བྱ་ལས་བྱེད་ལས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ③ རྒྱས་གྱི་དབང་རྒྱ་འདས་མ་
འོངས་ད་ལྟ་རྒྱས་གསུམ་རྒྱ་དབྱེ་བ། ④ འབྲུག་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་ནས་བྱ་བྱེད་འདས་སྐྱལ་
བཞི་བྱ་དབྱེ་བ། ⑤ འདྲ་བོ་སྒྲིབ་ནས་བདག་གཞན་ཤིང་མཚུངས་པ་དང་ཤིང་མི་
མཚུངས་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ⑥ རྣམ་པའི་སྒྲིབ་ནས་གཟུགས་འགྱུར་གཟུགས་མི་
འགྱུར་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་རྒྱུག་གོ།

[[༥༨]] ལས་ཆོག་གི་དབྱེ་བ་རྣམས་མདོར་དྲིལ་ན་གང་རྒྱ་འདུས།

ལན། དངོས་ལས་རྒྱས་གསུམ་སྟོན་པའི་བྱ་ཆོག་དང་། རྒྱས་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་
པའི་བྱ་ཆོག་གཉིས་སུ་འདུས།

[[༥༩]] གཟུགས་འགྱུར་དང་། གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་བྱ་ཆོག་གི་བྱེད་པར་གང་།

ལན། རྒྱས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་ཞེས་པ་ནི་རྒྱས་གསུམ་སྒྱིར་བཏང་བ་ལྟ་བུ་རྒྱས་

གསུམ་གཏི་ཡིག་གཞུགས་ཐ་དད་པ་སྡེ་དཔེར་ན། བཅད། གཅོད། གཅད་ལྟ་བུ་
འཕྱར་བ་ཅན་དང་། མི་འཕྱར་བ་ཞེས་པ་རྣམས་གསུམ་གཏི་ཡིག་གཞུགས་ཐ་དད་
མེད་པ་དཔེར་ན། བཞུགས་དང་། འགྲོ། གབ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

【༡༣】 སྡོན་འཇུག་པོ་རྣམས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།
ལན། རྒྱ་བཀར་། གོས་བཀའ། རོགས་སྤྱ་བཀར། ལམ་བཀའ་སོགས་པོ་ཡིག་
འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་ཟུ་ཉིག་ཕྱིར་མཛེས་ལས་སུམ་བརྒྱ་བདུན་
བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པས་དེ་རྩ་གཟིགས་པར་འཆོལ།

【༡༤】 བ་ཡིག་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།

ལན། བཀའ་བྱའི་ལག་པ། བཀྱིག་བྱའི་དག་སོགས་སོ། །

【༡༥】 སྡོན་འཇུག་བ་ཡིག་གཞན་བྱ་བ་ཉིད་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།

ལན། བཀའ་པར་བྱ། བཀའ་ནོ། །བཀྱིག་པར་བྱ། བཀྱིག་གོ་སོགས་སོ། །

【༡༦】 གཤམ་གྱི་དཔེ་བཞིན་རྣམས་ལ་གོ་དོན་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཅི་ཡོད།

ལན། བཀྱིག་བྱའི་དག་། བཀྱིག་པར་བྱ་བ། བཀྱིག་བྱ་རྣམས་ནི་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་
དངོས་པོ་སྡོན་བྱེད་གྱི་མིང་ཡིན་ལ། བཀྱིག་པར་བྱ། བཀྱིག་གོ་རྣམས་ནི་དེའི་བྱ་
ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་ལས་གསལ་བྱེད་གྱི་སྒྲ་ཡིན།

【༡༧】 སྡོན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་རྣམས་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པ་གྱིས།

ལན། གཅོད་ཀྱིན་སྤང་། གཅོད་བཞིན་པ། དཀྱི་ཡིན་འདུག། དཀྱི་བཞིན་པ།

【༡༨】 སྡོན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་བདག་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།

ལན། གཅོད་པ་པོ། གཅོད་བྱེད། གཉེར་བ་པོ། གཉེར་བྱེད། གཏར་བ་པོ།
གཏར་བྱེད། དཀྱི་བ་པོ། དཀྱི་བྱེད། དབྱུག་པ་པོ། དབྱུག་བྱེད་ལྟ་བུ།

【༡༩】 སྡོན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་བྱེད་པ་ཙམ་ལ་འཇུག་པ།

ལན། གཅོད་པར་བྱེད། གཅོད་དོ། གཅི་བར་བྱེད། གཅིའོ། དཀྱིའོ། །དགར་བར་
བྱེད། དགར་རོ་ལྟ་བུ།

【༢༠】 སྡོན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་གཞན་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ།

ལན། གཅད་བྱའི་ཤིང་། དཀྱི་བྱའི་མདོས། དཀྱུ་བྱའི་རྟ་ལ།

【༡】 སྒྲིན་འཇུག་མ་ནིང་གཉིས་གཞན་བྱ་བ་ཅམ་ལ་འཇུག་པ།
ལན། གཅད་པར་བྱ། གཅད་དོ། གཉིར་བར་བྱ། གཉིར་རོ། དགྲི་བར་བྱ། དགྲིའོ།
དགྲོལ་བར་བྱ། དགྲོལ་ལོ། ལྷ་བྱའོ། །

【༢】 སྒྲིན་འཇུག་མོ་འཡིག་དུས་ད་ལྟ་བ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་གྱིས།
ལན། འཁལ་བཞིན་པ། འཁལ་གྱིན་སྤང་། འཁྱུང་བཞིན་པ། འཁྱུང་གྱིན་སྤང་།
འཁོད་བཞིན་པ། འཁོད་གྱིན་སྤང་།

【༣】 སྒྲིན་འཇུག་འཡིག་དུས་མ་འོངས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བརྗོད་གྱིས།
ལན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་བའི་འབྲས་བྱ་འབྱུང་འཁྱུར་གྱི་ལས་ཚིག་ཐ་མི་དད་
པ་རྣམས་ཏེ། འཁོར་བར་འཁྱུར། བྱ་བ་འཁྱུབ་པར་འཁྱུར། འགག་པར་འཁྱུར།
འཆད་པར་འཁྱུར། ལྷ་བྱ་སྟགས་སོ། །

【༤】 སྒྲིན་འཇུག་མོ་འཡིག་དངོས་པོ་བདག་ལ་འཇུག་པ་གྱིས།
ལན། འཁལ་བ་པོ། འཁལ་བྱེད། འཁྱིད་པ་པོ། འཁྱིད་བྱེད། འཐབ་པ་པོ།
འཐབ་བྱེད་སྟགས་སོ། །

【༥】 མ་ཡིག་བདག་གཞན་དང་དུས་གསུམ་ལ་བྱེ་བྲག་མེད་པར་འཇུག་པ།
ལན། བཤམས་པ་མིང་རྒྱུད། བཤམས་པར་བྱེད་བདག་ བཤམས་པར་བྱ་གཞན།
བཤམས་པ་བྱས་ཀྱུར་འདས། བཤམས་བཞིན་པ་ད་ལྟ་བ། བཤམས་པར་འཁྱུར་མ་
འོངས་པ། དེ་བཞིན་གཞན་ལ་ཚིག་གྲོགས་ཀྱིས་སྒྱུར་བས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས། ལས་ཚིག་གི་བྱུང་མཐའི་སྒྲིབ།

【༡】 སྒྲིན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་མོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། རང་གི་སྟེ་དང་ཕྱད་པ་ན་པོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་
འཁྱུར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རང་སྟེའི་པོ་པ་ཡིག་དང་མོ་ཡིག་བ་མ་སྟགས་ལ་
མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

【༢】 སྒྲིན་འཇུག་འཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་མོ་དང་མི་ནིང་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་
ངེས་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། རང་སྟེའི་ཞ་བུ་ཡ་རྣམས་དང་། ཤ་ས་
བཅས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར།

【१०】 རྒྱུ་འཇུག་ཡིན་ན་རང་གི་རིགས་ལ་མི་འཇུག་པས་ཞི་བྱའ་ཅི་ན།
དེའང་མ་བྱའ་སྟེ། སོ་ནི་སོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ་འཇུག་
སོ་དང་མོ་དང་མིན་ཏུ་མོ་རྣམས་རང་རང་གི་རིགས་ལ་འཇུག་པའི་སྟེན།

【༡༡】 སྒྲིབ་འཇུག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་ཞེ་
བྱུང་། ཅེ་ན། བྱུང་སྟེ། མོ་དང་། མོ་དང་། མ་ནིང་དང་། མོ་དང་། སྒྲིབ་དུ་མོ་
བཅས་ལྷ་པོ་མིང་གཞི་མོ་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་ནར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྒྲིབ་འཇུག་གི་
རིགས་གང་ཞིག མིང་གཞི་མོ་ཡིག་ལ་མི་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༡༢】 སྒྲིབ་འཇུག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་མཐའ་དག་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་
ངེས་པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་འཇུག་གི་བྱེ་བྲག་ག་ཡིག་ལྟ་བུ་ལ་
མཆོན་ན་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་གི་བྱེ་བྲག་ཇ་དང་། བ་དང་། མ་ལ་སོགས་པའི་མོ་
ཡིག་ཁག་གཅིག་ལ་མི་འཇུག་པ་དང་། གཞན་ཡང་མ་སོགས་མོ་ཡིག་ཁག་གཅིག་
ལ་སྒྲིབ་འཇུག་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༡༣】 མིང་གཞི་ཡིན་ན་སྒྲིབ་འཇུག་ལྷ་པོ་གང་རུང་གིས་འཕུལ་བུ་ཡིན་པས་ཞེ་
བྱུང་། ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། མ་འ་ཏ་ཨ་བཞི་ལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་།

【༡༤】 མིང་གཞི་སྒྲིབ་དུ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་འཇུག་ཡིན་ན་མོ་ཡིག་ཁོ་ན་ཡིན་
པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་པོ་ཡང་མིང་
གཞི་སྒྲིབ་དུ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ག་ཡིག་མིང་གཞི་སྒྲིབ་དུ་མོ་ཉ་དང་ན་
གཉིས་ལ་འཇུག་པ་གང་ཞིག །ད་ཡིག་ཡང་མིང་གཞི་ད་དང་མ་ཡིག་རྣམས་ལ་
འཇུག་པའི་ཕྱིར་།

【༡༥】 རུས་གསུམ་སྒྱིར་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གི་སྒྲིབ་
འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། བཟློང་བདེ་བྱེད་ཆོག་མ་ནིང་
འབྱུང་ཡང་སྟོང་། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་། བཅད། གཅད། གཅོད་ལྟ་བུ་བྱེད་
ཆོག་གི་སྒྲིབ་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་།

【༡༦】 རུས་གསུམ་སྒྱིར་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་མགོ་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་
མེད་པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། བྱུང་སྟེ། སྒྲིབ་གདངས་ཐ་དད་མགོ་ཅན་མེད་ངེས་ལ།
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༡༧】 རུས་གསུམ་སྒྱིར་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རུས་གསུམ་ཀའི་སྒྲིབ་
གདངས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱུང་། ཅེ་ན། བྱུང་སྟེ། རུས་གསུམ་ཀའི་སྒྲིབ་

འཇུག་ཐ་དད་པ་ཡིན་པ་གང་ཞིག སྐབས་འགར་མིང་གཞི་ཡང་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༡༨】 རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་འདས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲིབ་འཇུག་པ་ཡིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། པ་སྟེ་ལས་གཞན་འདས་ཆོག་པོ་ཡིས་འཕུལ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། པ་སྟེ་མིང་གཞི་ཅན་གྱི་རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་འདས་ཆོག་ལ་བ་ཡིག་སྒྲིབ་འཇུག་མི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

【༡༩】 རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། བྱབ་སྟེ། རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ལས་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་། བྱ་བ་འཇུག་པའི་ཡུལ་གཉིས་སོ་སོར་ཐ་དད་རུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༢༠】 བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། རུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཆོག་པལ་ཆེར་བ་དང་། རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པ་ལས་སྤྱད་དང་སྒྲིབ་བྱ་དང་བྱེད། སྤྱད་དང་སྤྱེད། སྤྱད་དང་སྤྱེད། ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོག་དེ་དག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ཡང་། དེ་རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་རུས་གསུམ་ཐོར་བྱའི་ལས་ཆོག་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་རིགས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༢༡】 རུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བདག་གཞན་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་པན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། བྱབ་སྟེ། རུས་གསུམ་སྤྱིར་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལས་ཆོག་དང་། བྱེད་པ་པོའི་ལས་ཆོག་གཉིས་སྒྲིབ་གཞུགས་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༢༢】 བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་འདས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་གཏད་རུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་པའི་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡོད་པས་ཞེ་བྱབ་ཅེ་ན། མ་བྱབ་སྟེ། ལོགས་སུ་བཀར། དོ་པོ་བཀལ། རྒྱ་བསྐྱམས། གོས་བསྐྱོན་ལ་སོགས་པའི་འདས་ཆོག་པལ་མོ་ཆེ་ལ། དེའི་ཁ་གཏད་ཀྱི་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་མེད་པའི་ཕྱིར།

【༢༩】 བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་རུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་བདག་གཞན་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེར་རུས་ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་ཡིག་གཟུགས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༣༠】 དངོས་ལས་རུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། བྱ་བྱེད་དངོས་ལས་རུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ལས་ཚིག་ཅེས་པ་དེས་ལས་ཚིག་གཟུགས་གཅིག་གིས་དོན་གསུམ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དཔེར་ན། རྟོག་ལྟ་བུ་བྱེད་ཚིག་གཟུགས་གཅིག་གིས་དངོས་པོ་བདག་དང་། བྱེད་ལས། རུས་ད་ལྟ་བ་སྟོན་པ་གང་ཞིག །དེའི་བྱ་ཚིག་བསྐྱུག་གིས་དངོས་པོ་གཞན་དང་། བྱ་ལས། རུས་མ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དེ་བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༣༡】 རུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་བྱེད་ཚིག་ལ་སྟོན་འཇུག་མི་སྟོབ་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། བྱེད་ཚིག་པལ་ཆེར་འཕུལ་བྱེད་མེད་པ་དང་། ཞེས་པལ་ཆེར་ལ་མེད་པ་ལས་འགའ་ཞིག་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འོ་མ་ །བཞོས། བཞོ། འཛོ། འཛོས་ ། ལྟ་བུ་བྱེད་ཚིག་ལའང་སྟོན་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

【༣༢】 རུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་མགོ་ཅན་ཁོ་ནར་ཉིད་རུ་ངེས་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། མ་བྱ་བ་སྟེ། འདི་ནི་མགོ་ཅན་མང་བའི་སྡེ་ཚན་ནོ། ། ཞེས་མང་ཆེ་བ་མགོ་ཅན་ཡིན་པ་ལས་མགོ་ཅན་གཏན་ནས་མེད་པར་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འོ་མ་ །བཞོས། བཞོ། འཛོ། འཛོས་ ། ལྟ་བུ་མགོ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༣༣】 རུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་རུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཞེ་བྱ་བ་ཅེ་ན། བྱ་བྱེད་དེ་བྱེད་ཚིག་པལ་ཆེར་ལ་འཕུལ་བྱེད་མེད་པ་གང་ཞིག །ཡོད་ཀྱང་བྱ་ཚིག་དང་འཕུལ་བྱེད་གཅིག་པ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། །བཞོས། བཞོ། འཛོ། འཛོས་ ། ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

【༢༩】 རུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བདག་གཞན་པམ་ཚུན་
ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཨི་བྱའ་ཅེ་ན། བྱའ་སྟེ། དེ་བྱ་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཚིག་གཟུགས་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༣༠】 རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་
ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཨི་བྱའ་ཅེ་ན། མ་བྱའ་སྟེ། [སྒྱུང་། སྒྱུང་། སྒྱུངས་] དང་།
[སྒྱང་། སྒྱོང་། སྒྱངས་། སྒྱོངས་] ལྟ་བུ་རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་
བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༣༡】 རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་རུས་གསུམ་གཟུགས་མི་
འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཨི་བྱའ་ཅེ་ན། མ་བྱའ་སྟེ། [གཞིབས། གཞིབ།
འཛིབ།] དང་། [བྱིས། བྱི། འབྱི།] ལ་སོགས་པ་རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པ་ཡིན་ཡང་
རུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་བདག་གཞན་ཤེད་མཚུངས་ཀྱི་
ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༣༢】 རུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་རུས་གསུམ་ཀའི་སྟོན་
འཇུག་ཡོད་མེད་མི་འགྱུར་བས་ཨི་བྱའ་ཅེ་ན། མ་བྱའ་སྟེ། འགྱུར་ཡང་སྒྱིད་དང་བྱེ་
བྲག་གཉིས་པོ་ལ། [མི་མཐུན་པ་ནི་ཐོར་བྱ་པ་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར།
བཟང་ངན་གདམ་པའི་ད་ལྟ་བ་ལ་འདེམས་དང་། ལུ་བ་གཞིབས་པའི་ད་ལྟ་བ་
ལ་འཛིབ། མཚོན་འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་པས་འཕྲོག་པ་སོགས་ཀྱི་རུས་འདས་པ་ལ་
སྟོན་འཇུག་མི་ཐོབ་པ་སོགས་རུས་གསུམ་ཀྱི་སྟོན་འཇུག་ལ་འགྱུར་བ་གང་འཚམས་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

【༣༣】 རུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲ་གཟུགས་
མི་འགྱུར་བས་ཨི་བྱའ་ཅེ་ན། བྱའ་སྟེ། རུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་ལ་སྒྲ་
གདངས་འགྱུར་དགོས་པའི་ལས་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར།

【༣༤】 བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་གཏང་རུ་བྱ་བྱེད་ཐ་
དད་པའི་འདས་ཚིག་ཡོད་པས་ཨི་བྱའ་ཅེ་ན། མ་བྱའ་སྟེ། ང་འགྲོ། བྱ་འཕུར། རི་
ཉིལ། རྩ་འབྱམས། ལྟ་བུ་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་བྱ་ཚིག་ཡིན་ཡང་དེའི་ཁ་གཏང་

དུ་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་འདས་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར།

【༡༤】 བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་བྱེད་སྒྲིབ་མི་ཐོབ་པས་ཨེ་
བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། དུག་གིས་ཤི། མེས་ཚིགས། སེམས་ཀྱིས་རྟོགས། མིག་
གིས་མཐོང་། རྩ་བས་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་རྣམས་
ཀྱི་སྟོན་ན་བྱེད་སྒྲིབ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

【༡༥】 བྱེད་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཡོད་ན་དེའི་འོག་དུ་ལས་ཚིག་ཡོད་དགོས་པས་ཨེ་བྱུང་། ཅེ་
ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། བྱ་གང་གིས་མཐོ་བ། མཐོ་གང་གིས་ཆེ་བ་སོགས་ནི་རྒྱ་མཚན་སྟོན་
པའི་སྤང་ཡིན་པ་ལས་བྱ་བ་སྟོན་པའི་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༡༦】 བྱེད་སྒྲིབ་པ་ལྟར་ཡིན་ན་བྱེད་སྒྲིབ་པས་ཨེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། གདོང་
རང་བཞིན་གྱིས་དཀར་བ། མཐོ་གང་གིས་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་སྒྲིབ་
སྤང་དེ་དག་བྱེད་སྒྲིབ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་མཚུག་ཐོག་དུ་བྱ་བྱེད་ཚིག་མེད་པའི་ཕྱིར།

【༡༧】 བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་བའི་ལས་
ཚིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་། ཅེ་ན། ཁྲུབ་སྟེ། དུས་གསུམ་སྒྱི་བཏང་བ་དང་། དུས་
གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་གཉིས་ལ་བྱ་བྱེད་དང་། བྱེད་ཚིག་གཉིས་པོ་སྒྲིབ་དང་གཞུགས་
གཉིས་ཀ་ཐ་དད་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༡༨】 དུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་
ཚིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། སྒྲིབ་། ལེན་། སྒྲིབ་། སྒྲིབ་།
སྒྲིབ་སྒྲིབ་། སྒྲིབ་། སྒྲིབ་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་། ལ་སོགས་པ་དུས་གསུམ་ཐོར་
བྱ་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ཡང་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
དེ་དག་གི་འདས་ཚིག་ལ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་དང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་བཅས་དང་། མ་འོངས་པ་
ལ་སྒྲིབ་། སྒྲིབ་། སྒྲིབ་བཅས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །

【༡༩】 བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་དུས་གསུམ་གཞུགས་མི་འགྱུར་
བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱུང་། ཅེ་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་
ཚིག་འགའ་ཞིག་གི་དུས་འདས་པ་ལ་རྗེས་འཇུག་ས་ཡིག་ཐོབ་པའི་ལས་ཚིག་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མི་རྟོག་སྒྲེ། སྒྲེས། ཅ་ལག་རྟོ། ཉེས་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

【༤༠】 ཏུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཏུས་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་
ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། སྤྱང་དང་སྤྱང་། སྤྱང་དང་ལེན།
སྤྱང་དང་སྤྱང་ལ་སོགས་པའི་ཏུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཆོག་དེ་དག་དངོས་
ལས་ཏུས་གསུམ་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལས་ཆོག་དེ་དག་རེ་རེས་
དོན་གསུམ་རེ་སྟོན་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

【༤༡】 ཏུས་གསུམ་ཁོ་ན་སྟོན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པ་
དང་དོན་གཅིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། བྱལ་སྟེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་
རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༤༢】 བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱ་བྱེད་ཕན་ཚུན་ཤེད་མཚུངས་
པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། བྱལ་སྟེ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པ་དང་བདག་
གཞན་ཤེད་མཚུངས་གཉིས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【༤༣】 བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་བྱེད་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལས་
ཆོག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ཤིང་ཆད། འཁོར་ལོ་འཁོར། དཀར་ཡོལ་
ཆག །མར་མེ་དི་ལྟ་བུའི་ལས་ཆོག་རྣམས་བྱེད་ལས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ལས་ཆོག་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་བྱེད་མེད་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

གསུམ། ལས་ཆོག་གི་རིགས་ལམ་མཐའ་དབྱང་སྒྲིབ།

ཁྱི་ཆེན་ཐོག་ཏུ་བཞགས་པའི་མཁན་ཆེན་དང་། །

འཆད་སྟོགས་སྟེང་ཏུ་འགྱུངས་པའི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས། །

ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་འཆད་ལ་མཁས་མོད་ཀྱང་། །

བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་འཆད་ཆེ་མགིན་པ་རུགས། །

སྟོབ་ཀྱ་ཆེན་མོའི་སྟོབ་ཆོགས་སྤྱིན་ལྟར་འབྲིགས། །

དགེ་འདུན་འདུས་སྡེ་ཆུ་སྤྱིས་དཔལ་ལྟར་བཀ། །

འོན་ཀྱང་རྟགས་ཀྱི་འརྱག་པའི་ལས་ཆོག་གི། །

བྱ་བྱེད་ཡང་དག་འབྱེད་རྒྱས་ཉིན་སྐར་ཅམ། །

རྒྱུད་མེ་བཞི་དང་གཞུང་ཆེན་ལྷ་ཡི་དོན། །
 སྐྱེས་པ་མེད་པར་སྐྱེས་པ་རྒྱུད་དོ་ལ། །
 དོན་གྱི་གནད་གསང་རང་གི་པ་སྐྱེད་གཞུང་། །
 རིམ་བཞིན་འཇའ་ཆོན་རྗེས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་དེ་སྟོ། །

མདོན་སྒྲུབ་རང་གི་སྒྲིབ་གཤིས་མི་མཐུན་པའི།
རྗེས་དཔག་སྒྲོང་ཉིད་བཅའ་བའི་རིགས་ལམ་དེ།
ཡོངས་སྒྲོལ་ལས་རང་གི་བརྒྱ་སྒྲོང་གཞུང་།
ཚུལ་གསུམ་ལམ་ཏུ་རྒྱལ་ཁམས་པ་དེས་གཞུང་།

སྒྲིབ་རྟེན་མཁས་པའི་སྒྲིབ་དཔོན་ཆེན་པོ་དང་། །
མདོ་སྟགས་མཁས་པའི་སྒྲིབ་ཆེན་མཁན་སྐུལ་ལྷམས། །
འཇམ་གྲིང་གྲིང་ལྷུང་བར་སྒྲིབ་གྲིང་འདོད་ན། །
དགག་སྐུལ་རྟེན་པའི་སྟག་ཟེར་དཔོན་པོ་ལྟེན། །

【1】ཁ་ཅིག་ན་རེ། བོད་ཡིག་དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་གསལ་བྱེད་དེ་
 ཡིན་ན་མོ་ཡིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ག་ཇ་ད་བ་ཇ་མོགས་ཆོས་ཅན།
 མོ་ཡིག་ཁོ་ན་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་
 མོ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ལས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དབྱངས་གསལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་གསལ་བྱེད་ཀྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ② ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། མོ་ཡིག་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དག་མོ་ཡིག་གུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། མོ་ཡིག་
 ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་རྣམས་ཇེ་ཆོན་ལྷ་རུ་བྱེ་བའི་སྐབས་ཀྱི་མོ་ཡིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བ་ལས། ག་ཇ་ད་བ་ཇ་རྣམས་མོ་ ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

【2】ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡེ་ཚན་ལྷ་ཡི་ནང་ཚན་གྱི་མོ་ཡིག་ཡིན་ན་དབྱངས་གསལ་གཉིས་ཏུ་དབྱེ་བའི་མོ་ཡིག་དང་གཅིག་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། ག་ང་ད་བ་ཇ་

སྒྲིབ་ཆོས་ཅན། དབྱེད་གསལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མོ་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྩེ་ཆོན་ལྷའི་ནང་ཆོན་གྱི་མོ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ལས། ① མ་གྲུབ་ན།
 དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེ་དག་རྟགས་འཇུག་ཙུང་བ་ལས་བསྐྱེད་པའི་རྩེ་
 ཆོན་ལྷའི་ནང་ཆོན་གྱི་མོ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཙུང་བར་འདྲོད་ན། དེ་དག་
 ཆོས་ཅན། དབྱེད་གསལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མོ་ཡིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 དག་གསལ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱེད་གསལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་མོ་ཡིག་
 ཡིན་ན་དབྱེད་ཡིག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། །

【3】 ལ་ཅིག་ན་རེ། གསལ་བྱེད་གྱི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་ཡིན་ན་མོ་མོ་གཉིས་པོ་
 གང་རུང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པས་བྱེད་ཐེད་ན། ལ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་རྟམས་ཆོས་ཅན། མོ་
 མོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཐལ། གསལ་བྱེད་གྱི་རྟགས་གྱི་དབྱེ་བ་
 ཅན་གྱི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ལས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། གསལ་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་ལ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་རྟམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ② ཙུང་བར་འདྲོད་ན། ཡི་གེ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། མོ་མོ་
 གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་ཡི་གེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙུང་བ་ལས། ལ་ཆ་ཐ་པ་ཆ་མ་ནིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

【4】 ལ་ཅིག་ན་རེ། རྩེ་ཆོན་ལྷའི་ནང་གི་མོ་ཡིག་ཡིན་ན་མོ་ཡིག་ཉིད་རྟེན་པས་
 བྱེད་ཐེད་ན། ག་བ་ད་ས་རྟམས་ཆོས་ཅན། མོ་ཡིག་ཉིད་རྟེན་པས་བྱེད་
 པར་ཐལ། རྩེ་ཆོན་ལྷའི་ནང་གི་མོ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་པ་ལས། ① མ་
 གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྩེ་ཆོན་ལྷའི་ནང་གི་མོ་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 དག་མོ་ཡིག་གི་རྩེ་ཆོན་ཡིན་པ་ཙུང་བའི་དངོས་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཙུང་
 བར་འདྲོད་ན། ག་བ་ད་ས་རྟམས་ཆོས་ཅན། མོ་ཡིག་ཉིད་རྟེན་པས་མ་བྱེད་
 པར་ཐལ། དེ་དག་མོ་ཡིག་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན།
 མོ་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེ་ཆོན་ལྷའི་ནང་ནས་མོ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་
 གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། རྩེ་ཆོན་ལྷའི་གི་མོ་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ། འགྲེལ་ཆོན་
 ལས། རྩེ་ཆོན་ལྷའི་ག་ད་བ་ས་བཞི་པོ། ང་མ་འགྲེལ་མོ། བ་ར་ལ་གསུམ་མ་

འིང་ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

【5】ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྗེས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་ཕོ་ཡིག་ཡིན་ན་ཕོ་ཡིག་ཉིད་རྩ་རེས་
 པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། ག་ད་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕོ་ཡིག་ཉིད་རྩ་རེས་པར་ཐལ།
 རྗེས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་ཕོ་ཡིག་ཡིན་པའི་སྱིར། བྱ་བ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན།
 དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྗེས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་ཕོ་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ། ག་ད་བ་ས་
 བཞི་ཕོ་ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་སྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། དེ་
 གཉིས་ཆོས་ཅན། ཕོ་ཡིག་ཉིད་རྩ་མ་རེས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་
 ཡིན་པའི་སྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཐལ།
 རྗེས་འཇུག་སྐབས་ཀྱི་མ་ནིང་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་སྱིར། །

【6】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་པོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་
 པ་ཉིད་རྟེན་ངེས་པས་བྱང་བེར་ན། སྟོན་འཇུག་བ་ཡིག་ཆོས་ཅན། མིང་གཞི་བ་
 དང་མ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། བྱིད་སྟོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཡིན་པའི་སྟེར། བྱང་བ་
 ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཇུག་པོ་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ། འགེལ་
 ཆེན་ལས། སྟོན་འཇུག་པོ་བ་མ་ནིང་ག་ད་གཉིས་ཞེས་གསུངས་པའི་སྟེར།

② ཚ་བར་འདོད་ན། རྩོན་འཇུག་པ་ཡིག་ཚུལ་ཅན། མིང་གཞི་པ་དང་མ་ལ་
མི་འཇུག་པར་བཤལ། ཚ་བ་ལས། རང་གི་སྡེ་དང་སྤང་བ་ན། །སོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་
མི་འཇུག། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སྡེའི་སོ་པ་ཡིག་དང་། མོ་ཡིག་པ་མ་
སོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་སྡེར། །

【7】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྡོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་མོ་དང་མ་ནིང་ལ་
 འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་བྱུང་བེད་ན། སྡོན་འཇུག་འ་ཡིག་ཆོས་ཅན། འ་བ་
 ཡ་ཤ་ས་བཅས་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། བྱིད་སྡོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
 བྱུང་པ་ལས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྡོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ།
 བྱིད་སྡོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་སྤྱིར། ② ཅ་བར་
 འདོད་ན། སྡོན་འཇུག་འ་ཡིག་ཆོས་ཅན། འ་བ་ཡ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ།
 ཅ་བ་ལས། རང་གི་སྡེ་དང་བྱུང་པ་ན། ། མོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་སྡེའི་ཁ་བྱ་ཡ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །

【8】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་ན་མིང་གཞི་ཕོ་དང་མོ་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྟོན་འཇུག་ག་ཡིག་ཆོས་ཅན། ཀ་དང་ང་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། བྱོད་སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས།

① མ་གྲུབ་ན། སྟོན་འཇུག་ག་ཡིག་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་སྟོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ཡི་གེ་ཡིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། སྟོན་འཇུག་ག་ཡིག་ཆོས་ཅན། ཀ་དང་ང་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། ཚ་བ་ལས། རང་གི་སྡེ་དང་ཕྱད་པ་ན། ཁོ་ཡང་མོ་ལ་འཇུག་མི་འགྱུར། མ་ནིང་མོ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྟོན་འཇུག་གི་མ་ནིང་ག་ཡིག་རང་སྡེའི་ཕོ་ཀ་དང་མོ་ཡིག་ག་ང་སོགས་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །

【9】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་འཇུག་གི་ཤིན་ཏུ་མོ་མ་ཡིག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་མ་ནིང་དང་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ་བཅས་ལ་འཇུག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྟོན་འཇུག་མ་ཡིག་ཆོས་ཅན། ཕ་དང་བ་མ་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། སྟོན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཇུག་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་ཡིག་སྟོན་འཇུག་གི་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིག་ཡིན་པ་འགྲེལ་ཆེན་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། སྟོན་འཇུག་མ་ཡིག་ཆོས་ཅན། ཕ་དང་བ་མ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། སྟོན་འཇུག་རྣམས་རང་སྡེ་གཅིག་པའི་མིང་གཞི་ལ་མི་འཇུག་པ་ཚ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

【10】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྟོན་འཇུག་ཡིན་ན་མིང་གཞི་རྒྱང་འདོགས་བརྟེན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྟོན་འཇུག་ག་ཡིག་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱང་འདོགས་བརྟེན་གསུམ་ཀ་ལ་འཇུག་པར་ཐལ། སྟོན་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། ག་ཡིག་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་མིང་གཞིའི་སྟོན་དུ་འཇུག་དུང་བའི་ཡི་གེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། སྟོན་འཇུག་ག་ཡིག་ཆོས་ཅན། བྱོད་རྒྱང་འདོགས་

བརྟེན་པ་གསུམ་ཀ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རྒྱུ་འཕུལ་ཁོ་ན་ལས་མི་འཇུག་པའི་
ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། ག་ཡིག་སྟོན་འཇུག་ཅན་གྱི་
བརྟེན་པ་འདོགས་གཉིས་ཀྱི་མིང་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར། །

【11】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིང་གཞི་ཡིན་ན་སྟོན་འཇུག་ལྟ་པོ་གང་རུང་གིས་འཕུལ་
བྱ་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། ལ་འ་ཏ་ཨ་བཞི་པོ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཇུག་ལྟ་པོ་གང་
རུང་གིས་འཕུལ་བྱ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས།
① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། མིང་གཞི་ཡིན་པར་ཐལ། རྟེན་འཇུག་
འཇུག་ལྟ་པོ་མིང་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཅ་བར་འདོད་ན། ལ་འ་ཏ་ཨ་བཞི་
པོ་ཆོས་ཅན། སྟོན་འཇུག་ལྟ་པོ་གང་རུང་གིས་འཕུལ་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
དག་ལ་འཇུག་རུང་བའི་སྟོན་འཇུག་གི་ཡི་གེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་
འཕུལ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། །

【12】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་གསུམ་སྟེ་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་
ཆོག་གི་སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། ཤིང་གཅད་ཅེས་པའི་ལས་
ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གི་སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
རྟེན་གསུམ་སྟེ་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རྟེན་གསུམ་སྟེ་བཏང་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་
རྟེན་གསུམ་པོའི་སྒྲ་གདངས་ཐ་དད་ཅིང་། མགོ་ཅན་མེད་དེས་ཡིན་པ་གང་ཞིག།
འདས་ཆོག་ལ་སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེ་རྟེན་གསུམ་སྟེ་བཏང་བའི་
མཆན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཅ་བར་འདོད་ན། ཤིང་གཅད་ཅེས་པའི་ལས་
ཆོག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གི་སྟོན་འཇུག་མོ་ཡིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གི་སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གི་སྟོན་འཇུག་མ་ནིང་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གཅོད་
ཡིན་པ་གང་ཞིག། བརྗོད་བདེ་བྱེད་ཆོག་མ་ནིང་འབྱུང་ཡང་སྟེ། ཅེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། །

【13】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྟེན་གསུམ་སྟེ་བཏང་བའི་འདས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་

འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། མཚོད་པ་འབྲུལ་ཞེས་པའི་ལས་ཚིག་ཚོས་
 ཅན། བྱོད་ཀྱི་འདས་ཚིག་གི་སྒྲིབ་འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་དུས་
 གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་འདས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། བྱོད་དུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་
 ཚིག་གི་སྒྲིབ་འཇུག་མ་ནིང་དང་། བྱེད་ཚིག་གི་སྒྲིབ་འཇུག་མ་ཡིག་ཡིན་པར་
 གང་ཞེས། དུས་གསུམ་པོ་སྐྱ་གདངས་ཐ་དད་ཞིང་མགོ་ཅན་མེད་ངེས་པའི་ལས་
 ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ② ཚ་བར་འདོད་ན། མཚོད་པ་འབྲུལ་ཞེས་པའི་ལས་ཚིག་ཚོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་
 འདས་ཚིག་གི་སྒྲིབ་འཇུག་བ་ཡིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་པ་སྒྲེའི་མིང་གཞི་
 ཅན་ཀྱི་ལས་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞེས། བྱོད་ཀྱི་འདས་ཚིག་ལ་སྒྲིབ་འཇུག་མི་ཐོབ་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་བྱ་ཚིག་དང་། བྱེད་ཚིག་གཉིས་
 ཀའི་མིང་གཞི་བ་ཡིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པའང་གྲུབ་སྟེ། བྱོད་ཀྱི་
 འདས་ཚིག་མཚོད་པ་ལུལ་ཞེས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། །

【14】ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་ན་བྱོད་དུས་གསུམ་སྤྱི་
 བཏང་བ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། ལག་པ་བརྒྱངས། རྟོག་
 བསྐྱབས། ལྟ་བསྐྱབས་སོགས་པའི་ལས་ཚིག་དེ་དག་ཚོས་ཅན། བྱོད་དུས་གསུམ་
 སྤྱི་བཏང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱབ་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཚོས་ཅན། བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ལས་
 ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་ཚིག་ལ་བསྐྱོར་དང་། བརྒྱང་། བསྐྱབ། བསྐྱབ་ནམས་
 ཡིན་ཞིང་། དེའི་བྱེད་ཚིག་ཏུ་སྐྱོར་དང་། རྒྱུད་། རྐྱབས། རྐྱབ་ནམས་ཡིན་
 པས་དེ་བྱ་བྱེད་ཐ་དད་པའི་ངོ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། འཁོར་
 ལོ་བསྐྱོར། ལག་པ་བརྒྱངས། རྟོག་བསྐྱབས། ལྟ་བསྐྱབས་སོགས་པའི་ལས་
 ཚིག་དེ་དག་ཚོས་ཅན། བྱོད་དུས་གསུམ་སྤྱི་བཏང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་
 དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཚོས་ཅན། དུས་
 གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཚིག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་བ་དང་ནི་འདས་ཚིག་གི་སྒྲིབ་

འཇུག་བ་ཡིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གི་ལ་སྟོན་འཇུག་མེད་པ་
དང་། མགོ་ཅན་སྟེ་ཆོན་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་གསུམ་བྱེ་
བྲག་པའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །

【15】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་གསུམ་བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་
ཆོག་ལ་སྟོན་འཇུག་མི་ཐོབ་པས་བྱུང་བེར་ན། འོ་མ་བཞོ་ཞེས་པའི་ལས་ཆོག་དེ་
ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་ལ་སྟོན་འཇུག་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་དུས་གསུམ་
བྱེ་བྲག་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་ཆོས་
ཅན། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་དང་འདས་ཆོག་གཉིས་ཀ་སྟོན་འཇུག་པོ་
ཡིག་ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་གི་སྒྲ་གཟུགས་ཐ་དད་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། འོ་མ་བཞོ་ཞེས་པའི་ལས་ཆོག་དེ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་ལ་སྟོན་འཇུག་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་ཆོག་ལ་
འཛོ་ཞེས་སྟོན་འཇུག་ཅན་འབྲི་དགོས་པའི་ཕྱིར། །

【16】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་བྱེད་ཐ་
མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། སྤང་། སྦྱང་། སྤངས་དང་།
སྦྱང་། སྦྱང་། སྦྱངས། སྦྱངས་ལྟ་བུ་རྒྱུ་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཐ་མི་དད་
པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་
ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། དུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། དུས་གསུམ་ཀའི་ལས་ཆོག་ལ་སྟོན་འཇུག་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དུས་
གསུམ་ཐོར་བྱའི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། དེ་དག་
ཆོས་ཅན། བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་ཐ་དད་
པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱེད་ཐ་དད་
པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་དང་སྦྱང་བྱེད། སྤང་བྱ་དང་སྦྱང་བྱེད་སོ་
སོར་ཐ་དད་པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

【17】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཁྱོད་དུས་གསུམ་
གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། གཞིབས། གཞིབ།

འཇིག་དང་། བྱིས། བྱ། འབྲི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཏུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཏུས་གསུམ་ཐོར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཏུས་གསུམ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀའི་མཆོན་ཉིད་དང་མི་མཐུན་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཅ་བར་འདྲོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཏུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཏུས་གསུམ་གཟུགས་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་ཏུས་གསུམ་ཡིག་གཟུགས་ཐ་དད་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【18】ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་ཏུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པས་བྱ་བ་བྱེད་ན། མེ་ཉོག་སྤྱེ། ཅ་ལག་ཉོ་སོགས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཏུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། ① མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། བྱོད་བདག་གཞན་ཤེད་མི་མཆོངས་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ད་ལྟ་བ་དང་མ་འོངས་པ་གཉིས་ཡིག་གཟུགས་ཐ་དད་མེད་པའི་ཕྱིར། ② ཅ་བར་འདྲོད་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཏུས་གསུམ་གཟུགས་མི་འགྱུར་བའི་ལས་ཆོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཟུགས་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཏུས་འདས་པ་ལ་ཇེས་འཇུག་ས་ཡིག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཏུས་འདས་པ་ལ་ཇེས་འཇུག་ས་ཡིག་ཐོབ་ཤི། དཔེར་ན། མེ་ཉོག་སྤྱེས་དང་། ཅ་ལག་ཉོས་ལ་སོགས་ཏུས་འདས་པ་བསྟན་པ་ལ་ཇེས་འཇུག་ས་ཡིག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

【19】ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་ན་བྱོད་ལ་བྱེད་སྤྱོད་མི་ཐོབ་པས་བྱ་བ་བྱེད་ན། མཐོང་། ཐོས། ཉོགས། ཆོགས། ཤི་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་རྣམས་ཆོས་ཅན། བྱོད་ལ་བྱེད་སྤྱོད་མི་ཐོབ་པར་ཐལ། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། ① མ་

ཀླུ་པ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ།
བྱེད་ལས་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་ལས་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཆོག་སོ་
སོར་ཐ་དད་ཅན་མེད་པའི་ཕྱིར། ② ཙ་བར་འདོད་ན། མཐོང་། ཐོས། རྟོགས།
ཆོགས། ཞི་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཆམས་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་བྱེད་སྒྲུ་མི་ཐོབ་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ལ་བྱེད་སྒྲུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།
མ་ཀླུ་པ་ན། དེ་དག་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེད་སྒྲུ་ཐོབ་པར་ཐལ། རྟོག་གིས་ཞི
མེས་ཆོགས། སེམས་ཀྱིས་རྟོགས། མིག་གིས་མཐོང་། ཙ་བས་ཐོས་ལ་སོགས་
པའི་བྱ་བྱེད་ཐ་མི་དད་པའི་ལས་ཆོག་ཆམས་ཀྱི་སྒྲོན་ན་བྱེད་སྒྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

【20】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལས་ཆོག་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ན་རྒྱས་གསུམ་དང་། དངོས་
སོ་བདག་གཞན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན། བཅད་ནས་ཆད།
བསད་ནས་ཤི། བསྐྱོར་ནས་འཁོར་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོག་ཁག་གཅིག་བར་གྱི་
འབྲེལ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། རྒྱས་གསུམ་དང་བདག་གཞན་གང་རྒྱུད་གི་འབྲེལ་བ་ཁོ་
ན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་ཆོག་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་བ་
ཁས། ① མ་ཀླུ་པ་ན། བཅད་ནས་ཆད་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་
དག་ཆོས་ཅན། རྒྱས་གསུམ་དང་བདག་གཞན་གང་རྒྱུད་གི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་གཉིས་ལས་ཆོག་སྒྲོན་རྗེས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཀླུ་པ་ན།
བཅད་ནས་ཆད་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་དག་ཆོས་ཅན། ལས་
ཆོག་སྒྲོན་རྗེས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་དང་ཆད་གཉིས་ཀ་ལས་
ཆོག་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་གཉིས་བྱུང་བ་ལ་སྒྲོན་རྗེས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཀླུ་པའི་ཕྱིར།
② ཙ་བར་འདོད་ན། བཅད་ནས་ཆད་ལ་སོགས་པའི་ལས་ཆོག་གི་འབྲེལ་བ་དེ་
དག་ཆོས་ཅན། རྒྱས་གསུམ་དང་བདག་གཞན་གང་རྒྱུད་གི་འབྲེལ་བ་ཁོ་ན་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཅན་གྱི་ལས་ཆོག་གྲང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། མ་ཀླུ་པ་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། བཅད་པའི་འབྲས་བུ་ཆད་དང་།
བསད་པའི་འབྲས་བུ་ཤི། བསྐྱོར་བའི་འབྲས་བུ་འཁོར་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་
ཀླུ་པའི་ཕྱིར། །

ས་བཅད་རྒྱག་ལ།

རྩེས་འཇུག་གི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་འཇུག་སྒྲིང་།

གཅིག་ །དྲི་བ་དྲིས་ལན་སྒྲིང་།

[[༡]] རྩེས་འཇུག་ཡི་གེ་བརྩ་པོ་གང་ཡིན།

ལན། ག་ང་ད་ན་བ་མ་འ་ར་ལ་ས་རྣམས་རྩེས་འཇུག་བརྩ།

[[༢]] རྩེས་འཇུག་བརྩ་པོ་སྒྲིང་རྟགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་གང་ཡིན།

ལན། སོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་མོ། ག་ང་བ་ས་བཞི་མོ། ང་མ་འ་གསུམ་མོ། ན་ར་ལ་གསུམ་མ་ནིང་རོ། །

[[༣]] རྩེས་འཇུག་གི་ནང་གསེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་པོ་གང་ཡིན་གྱིས།

ལན། སོ་ལ་སྒྲིས་བྱ་རབ་འབྲིང་གསུམ། མོ་ལ་མོ་དང་ཤིན་ཏུ་མོ། མ་ནིང་འགྱུར་དང་མཆན་གཉིས་དང་། མཆན་མེད་དག་དང་གསུམ་བྱ་འདོད། །

[[༤]] སྒྲིས་བྱ་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གང་ཡིན་གྱིས།

ལན། རྩེས་འཇུག་ག་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་ན་རབ། བ་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་འབྲིང་། ག་ང་བ་ས་བཞི་རྒྱུད་པ་འཇུག་པ་སྒྲིས་བྱ་ཐ་མའོ། །

[[༥]] མོ་དང་མོ་ཙམ་གཉིས་གང་ཡིན་གྱིས།

ལན། ང་མ་གཉིས་ལ་ཡང་འཇུག་ཡོད་པ་མོ་ཙམ་དང་། ང་མ་འ་གསུམ་རྒྱུད་པ་འཇུག་པ་ཤིན་ཏུ་མོ་ཡིན་ནོ། །

[[༦]] མ་ནིང་གསུམ་པོ་གང་གང་ཡིན་གྱིས།

ལན། འགྱུར་བ་མ་ནིང་། མཆན་གཉིས་མ་ནིང་། མཆན་མེད་མ་ནིང་གསུམ།

[[༧]] འགྱུར་བ་མ་ནིང་བེར་བ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་བེར།

ལན། ན་ར་ལ་གསུམ་མིང་གཞི་སོ་དང་སྒྱུར་ཆོ་ཡང་འཇུག་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱང་སྒྲ་གདངས་དྲག་པར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་གཞི་མོ་ལ་ཡང་འཇུག་མེད་པ་འཇུག་ན་སྒྲ་གདངས་ཞན་པར་འགྱུར་བས་འགྱུར་བ་མ་ནིང་སྟེ་དཔེར་ན། བསྟན་ད།

ཀྱན། བསྐྱོར་ད། བཅར། འགྲན། འགྲུལ། འབར། ལྷ་བྱ་སོགས་སོ། །

【༥】 མཚན་གཉིས་མ་ནིང་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ལན། རྗེས་འཇུག་མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་མིང་གཞི་མོ་ཡིག་རྣམས་ལ་ཡང་འཇུག་
ད་དུག་དང་བཅས་པ་ཞུགས་ཆོ་སྒྲ་དུག་ཞན་གཉིས་ཀར་འགྱུར་བས་མཚན་
གཉིས་མ་ནིང་ཟེར། དཔེར་ན། འཛིན་ད། བརྒྱན་ད། ལྷུང་ད། རོལ་ད།

【༦】 མཚན་མིང་མ་ནིང་ཞེས་པ་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ལན། རྗེས་འཇུག་གི་མ་ནིང་ན་ར་ལ་གསུམ་མིང་གཞི་མ་ནིང་དང་ཕྱད་ཆོ་ཡང་
འཇུག་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་སྒྲ་གདངས་བར་མ་ཅམ་ལས་དུག་ཞན་གང་
དུའང་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཕྱིན་ད། མཐུན་ད། ཐར། འཛོམ་ད། འཕྱུལ་ད།
འཁྱུལ་ལྷ་བྱ་རྣམས་སོ། །

【༧】 རྗེས་འཇུག་གི་འཇུག་ཚུལ་མདོར་བསྟན་གྱི་དབྱེ་བ་གང་།

ལན། གང་ལ་འཇུག་པ། གང་གིས་འཇུག་པ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ། ཅི་ཕྱིར་འཇུག་
པ་དང་བཞི་ལོ། །

【༨】 རྗེས་འཇུག་རྣམས་མིང་གཞི་གང་ལ་འཇུག་ཅེ་ན།

ལན། རྗེས་འཇུག་གང་ཞིག་མིང་གཞི་འི་ཡི་གེ་གསལ་བྱེད་སུམ་ཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱད་མེད་དུ་འཇུག་གོ།

【༩】 གང་གིས་འཇུག་ཅེ་ན།

ལན། རྗེས་འཇུག་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གིས་འཇུག་གོ།

【༡༠】 ཚུལ་ཇི་ལྟར་གྱིས་འཇུག་ཅེ་ན།

ལན། སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་དང་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་གཉིས་སོ། །

【༡༡】 སྒྲིའི་འཇུག་ཚུལ་ལ་དབྱེ་ན་ཅི་ཡོད།

ལན། སྒྲིར་རྟགས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་ནང་གསེས་བརྒྱད་དུ་དབྱེ་བལོ། །

【༡༢】 སྒྲིའི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་གྱིས།

ལན། རྗེས་འཇུག་རྣམས་མིང་གཞི་ལ་ཞུགས་པའི་ཆོ་སྒྲ་དུག་ཞན་གྱི་དབང་གིས་
སྒྲིས་བྱ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ལ་ཟེར།

[[༡༥]] འོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པའི་དོན་གང་།

ལན། འོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པ་ནི། སྤྲུལ་སྒྲིབ་འཇུག་ལ་ལྟོས་ཏེ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་དང་། རུས་གསུམ་གང་འོས་བསྟན་པའི་གྲོགས་དང་། ཕྱི་མ་མིང་མཐའ་ལ་རྟགས་མཚུངས་འདྲེན་པ་དང་། བཟློབ་བདེ་འདྲེན་པ་གང་འོས་སྐྱར་བའི་རིག་པ་ལ་ཟེར།

[[༡༦]] འོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པ་དེ་བཟློབ་བདེ་འདྲེན་དང་གཅིག་ཡིན་ནམ།

ལན། མ་ཡིན་སྟེ། སྐབས་འདིའི་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པ། རྟགས་མཚུངས་དང་། སྤྲུལ་སྐྱེན་འདྲེན་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དོན་འདྲེན་བྱ་དང་འདྲེན་བྱེད་ཡི་གེ་མཐུན་མི་མཐུན་སྟོན་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐབས་ཀྱི་དོན་གྱི་འཇུག་པ་དེ་སྤྲུལ་ཡི་གཏི་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི། མིང་ཆོག་དེ་དག་གིས་དོན་གང་ཞིག་བཟློབ་པར་འགྱུར་བའི་བཟློབ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །

[[༡༧]] རྒྱུས་བྱ་རབ་ཀྱི་དཔེར་བཟློབ་བྱིས།

ལན། རྒྱུགས། དགྲིགས། བཏགས་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །

[[༡༨]] རྒྱུས་བྱ་འབྲིང་གི་དཔེར་བཟློབ་བྱིས།

ལན། སྐབས། བཀྲའ་བས། རྒྱུབས་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །

[[༡༩]] རྒྱུས་བྱ་ཐ་མའི་དཔེར་བཟློབ་བྱིས།

ལན། སྐས། སྐད། བཀག་བཀག་ལྟ་བུ།

[[༢༠]] མོ་ཙམ་གྱི་དཔེར་བཟློབ་བྱིས།

ལན། བསྐྱངས། བསྐྱམས། གངས། གོམས་ལྟ་བུ།

[[༢༡]] ཤིན་རུ་མོའི་དཔེར་བཟློབ་བྱིས།

ལན། བསྐྱང་། སྒོམ། དཀའ་ལྟ་བུ།

[[༢༢]] འགྱུར་བ་མ་ནིང་གི་དཔེར་བཟློབ་བྱིས།

ལན། བསྟན་ད། རྒྱན་ད། བསྐྱེད་ད། རོལ་ད། བསལ་ད་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །

[[༢༣]] མཚན་མེད་མ་ནིང་གི་དཔེར་བཟློབ་བྱིས།

ལན། ཕྱིན་ད། མཐུན་ད། ཐར་ད། འཕྱོར་ད། འབྱུལ་ད། འབྱུལ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

【༢༥】 རོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པའི་སྤྱོད་རོན་གང་ཡིན་གྱིས།

ལན། རྗེས་འཇུག་རྣམས་རོན་གང་དང་གང་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཚུལ་
བཤད་པས་སོ། །

【༢༦】 རོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ལ་དབྱེ་ན་ཅི་ཡོད་གྱིས།

ལན། སྤྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་དང་། ཕྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བའོ། །

【༢༧】 སྤོན་མ་སྤོན་འཇུག་ལྟ་བཞིན་སྤྱར་ཞེས་པའི་དན་གང་ཡིན།

ལན། སྤོན་མ་སྤོན་འཇུག་ལྟ་བཞིན་སྤྱར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤོན་འཇུག་གི་
ཡི་གེ་ལྟ་པོ་དེ་དངོས་པོ་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་པོ་གང་སྤོན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཞུགས་
པ་ཡིན་ན་རྗེས་འཇུག་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ནས་རྟོགས་དགོས་སོ། །

【༢༨】 སྤྱིས་བྱ་གསུམ་དུས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན།

ལན། བདག་སྤྱི་བསྐྱབས། བཀག་པས་ལྟོས། བཅད། བདག་ལ་འཇུག་པ། འདོགས་
བྱེད། གཞིབས་བྱེད། སྤྱབ་བྱེད། གཞན་ལ་འཇུག་པ། གདམས་བྱ། བསྐྱོག་བྱ།
བསྐྱབ་བྱ། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་གཉིས་ལ་འཇུག་པ། འདེགས་བཞིན་པ།
གཤེགས་པར་འགྱུར།

【༢༩】 མོ་གཉིས་འདས་པ་ལ་འཇུག་པའི་དཔེར་བཞིན་གྱིས།

ལན། བསྐྱབས། བཀག་པས་ལྟོས། བདག་ལ་འཇུག་པ། འགོངས་བྱེད། མཚོན་བྱེད། གཞན་
ལ་འཇུག་པ། གདམས་བྱ། ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པར་འཇུག་པ། འདོམས་བཞིན་པ།
གདམས་པར་འགྱུར། འགོང་བར་འགྱུར།

【༣༠】 མ་ནིང་དུས་གསུམ་ལ་འཇུག་ཚུལ་གྱིས།

ལན། འགྱུར་བ་མ་ནིང་དུས་འདས་པར་འཇུག་པ། བསྐྱབ་དུ། བཀག་དུ། བདག་ལ་
འཇུག་པ། སྤྱོན་བྱེད། སྤྱིར་བྱེད། གཞན་ལ་འཇུག་པ། བསྐྱབ་བྱ། བསྐྱར་བྱ།
ད་ལྟ་དང་མ་འོངས་པ་ཅི་རིགས་སུ་འགྱུར་བ། སྤོན་བཞིན་པ། བསྐྱོན་པར་
འགྱུར་ལྟ་བུ་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་སྤོན་འཇུག་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པ་རྗེས་
འཇུག་ཁོ་ནས་བདག་གཞན་དུས་གསུམ་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་སྤོན་ཅུས་པའི་དཔེར་
བཞིན་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟ་རྟོག་སྤོང་མཛེས་སུ་གཟིགས་པར་འཚེལ།

【༣༡】 སྤྱི་མ་གང་ལྟར་འགྱུར་བ་ལ་དབྱེན་ཅི་ཡོད་གིས།

ལན། མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་དང་། སྤང་ནམ་དབྱེན་འདྲེན་ཚུལ་གཉིས།

【༣༢】 མོ་མོ་ཡིས་དྲངས་པའི་དཔེར་བཞིན་གིས།

ལན། དབྱིད་ཀ་ རྟོན་ད་ཀ་ རྩལ་པ། སོས་ཀ་ རྟག་པ། བརྒྱལ་པ་སོགས།

【༣༣】 མོས་མོ་ཡིས་དྲངས་པའི་དཔེར་བཞིན་གིས།

ལན། གང་པ། སྒྲིང་ག། བདེ་པ། མཛེལ་པ། གསུམ་ག་ལྟ་བུ་སོགས་སོ། །

【༣༤】 མ་ནིང་གིས་མ་ནིང་དྲངས་ཚུལ་གིས།

ལན། སྟོན་ལ། དགུན་ལ། སན་ཚུན། བར་ཆད། མར་ཕུར་ལྟ་བུ་སོགས།

【༣༥】 བཞིན་བདེ་འདྲེན་པའི་དཔེར་བཞིན་གིས།

ལན། མདོན་པ། བསྟར་བ། དམ་པ། ཀླང་པ། སྟག་མ། ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

【༣༦】 རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཅིའི་སྤྱིར་འཇུག་པ་བྱེད་ཅི་ན།

ལན། ཡི་གཏི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱང་སྟེ། ཁིང་གི་ཁོངས་ནས་ཆོག་ཕྱང་ནས། ཆོག་གིས་དོན་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད། །

【༣༧】 ཡི་གཏི་ཁོངས་ནས་མིང་ཕྱང་ཚུལ་གང་ཡིན་གིས།

ལན། དབྱངས་གསལ་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་པོ་འདུས་པ་ལས་བཞིན་དོན་སྟོན་པའི་ཐ་སྟངས་ཇི་སྟེད་པ་འབྱུང་དགོས་པས་ན་ཡི་གཏི་ཁོངས་ནས་མིང་དབྱང་ཟེར། དེས་ན་མིང་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡི་གཏི་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

【༣༨】 མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཆོག་ཇི་ལྟར་ཕྱང་ཞེ་ན།

ལན། མིང་མང་ཏུ་འདུས་པ་ལ་ཆོག་འབྲུད་ཀྱིས་འབྲེལ་བས་བཞིན་དོན་ཆ་ཆོང་བའམ་གསལ་པོར་སྟོན་ཆོག་རྣམས་ཕྱང་བ་ལ་མིང་གི་ཁོངས་ནས་ཆོག་ཕྱང་ཞེས་ཟེར། དེས་ན་ཆོག་རྣམས་ཀྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་མིང་ཡིན་པར་བཤད། །

【༣༩】 ཆོག་གིས་དོན་རྣམས་སྟོན་ཚུལ་གང་འདྲ་ཡིན་གིས།

ལན། འཇིག་རྟེན་ན་དོན་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་བཞིན་པ་ཇི་སྟེད་པའང་རྗེས་འཇུག་གི་ཡི་གེ་རྣམས་འཇུག་པའི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་རྟོགས་དགོས་པའི་སྤྱིར།

【༤༠】 སྤྱིར་ཡི་གེ་འཇུག་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད།

འདིར་གི་གྲུ་ལ་སོགས་དབྱངས་ཡིག་ནམས་མེད་ན་གསལ་བྱེད་རྒྱུ་པས་བརྗོད་
པ་རི་སྟེད་གི་སྐྱེ་གདངས་ནམས་ཐོན་མི་རུས་ཤིང་། གསལ་བྱེད་དབྱངས་ལྟན་དེ་
དག་ལ་འཇུག་པའི་ཡི་གེ་སྟོན་རྩིས་དང་། བཅེགས་འདོགས་ནམས་མེད་ན་དོན་
གི་རོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པའི་མིང་ནམས་མེད་ཅིང་། མིང་གི་ཚོགས་པ་དེ་དག་མེད་ན་
དོན་གི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་ཚོག་ཀྱང་ཡོད་མི་སྲིད།

【༥༡】 མིང་ཚོག་བརྗོད་པ་ནམས་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཅི་ཉེས་ཤེ་ན།

ལན། འཇིག་རྟེན་འདིར་ཤེས་རིག་གི་དཔལ་ཡོན་དང་འབྲེལ་བའི་གནའ་རུས་
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མིན་གི་རིག་གནས་ནམས་དར་སྟེལ་བྱེད་མི་རུས་པ་གཞིར་
བཅས། དེང་རབས་ཚན་རིག་གི་རིག་གནས་ནམས་ཀྱང་དར་སྟེལ་བྱེད་མི་ཐུབ།

【༥༢】 ལྟན་ཅིག་དང་། ཡུངས་ཀར། ལྷན་ཀོར་སྟོན་འཇུག་དང་མགོ་ཅན་མེད་
པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན།

ལན། འདི་ནི་ཁ་ནས་བརྗོད་བདེའི་ཕྱིར་རང་ཤུགས་ཀྱིས་རྟགས་མཚུངས་སུ་
འགྱུར་བའི་རིགས་ཡིན།

【༥༣】 བརྗོད་བདེའི་དབང་གིས་ཡི་གེའི་སྟུར་བ་བཅོས་རུང་ངམ་ཞེ་ན།

ལན། ཡི་གེ་ནི་སྐད་གདངས་མཚོན་བྱེད་རུ་གསར་རུ་བཅོས་པ་ཡིན་པ་ལས།
ཡི་གེ་ལ་སྟོས་ནས་སྐད་བཅོས་དགོས་པ་མིན་པ་ནི་སུས་ཀྱང་ཤེས་སྟེ།

【༥༤】 ལྷན་ཀོར་ལ་ས་མགོ་མེད་པ། ཉེ་སྐྱོར་ལ་ས་མགོ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་།
ལན། འདིར་ལྷན་ཀོར་ནི་བརྗོད་བདེ་འབྲེན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཀོར་
གི་རྩིས་འཇུག་ད་ཙམ་ཡིག་སྐྱེ་དྲག་པས། ས་མགོ་མོ་ཡིག་གི་སྐྱེ་ཞན་པ་དྲངས་ཏེ་
བརྗོད་མི་བདེའི་དབང་གིས་ས་ཡིག་ཕྱིས་ནས་མིང་གཞི་ཙམ་ཀ་ཡིག་དྲངས་པའི་
ཤུགས་ཡིན། ཞེས་སི་རྟའི་འགྲེལ་ཆེན་རུ་གསུངས།

【༥༥】 བར་སྐྱོད་པའི་གཞུང་ཤུགས་འདི་དག་མི་སོ་སོའི་ངག་ལ་རང་བཞིན་རུ་
གནས་པས་ཅིའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་དགོས་ཞེ་ན།

ལན། མིའི་ལུས་ལ་རང་བཞིན་ལྟན་སྐྱེས་སུ་གནས་པའི་ཡུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་གི་
ནམ་གཞག་འདི་རང་རང་གི་ལུས་ལ་ལྟན་སྐྱེས་སུ་གནས་ཡོད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་

【३】 མིང་རྒྱུང་ཡིན་ན་ཁྱིའ་ལ་སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ་གཏན་ནས་མི་འཇུག་པས་ཞི་
བྱའ། ཅེ་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ། ཆོས་ཀྱི་གཤམ་པ། དེ་བཞིན་གཤམས་
པ་རྣམས་སྤང་དང་རྣམ་དབྱེ་ལྡན་པའི་མིང་རྒྱུང་ཡིན་པའི་ཁྱིའ་རོ། །

【༤】 ཚིག་ཤུད་ཡིན་ན་ཚིག་བར་གཅིག་ཅན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། སྒྲུང་ཡང་། བཅ་ཞིག་གང་ཞིག་དེས་ན། འོན་ཀྱང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །

【༥】 མིང་མང་པོ་འདུས་པའི་ཚིག་གྲུབ་ཡིན་ན་མིང་ཚིག་བརྗོད་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའི་མིང་རྒྱུད་མ་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། ལྷ་འབྲུལ་ཆེན་མོ། རྩོམ་ཆེ་འཛིན་དབང་། སྤེད་མེད་བུ་རྣམས་མིང་མང་དུ་འདུས་པ་ཅན་ཡིན་ཡང་། འོན་གྱི་བྱུང་པར་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་མིང་ཅན་དེའི་ངོ་བོ་ཅམ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་མིང་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་མིང་ཚིག་གཉིས་ལ་ཡིན་མིན་གྱི་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དེ།

- ① མིང་ཡིན་ལ་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཀ་བ། ལུམ་པ། རྩོ་མོ་སྒྲུང་མ་ལྟ་བུ།
- ② ཚིག་ཡིན་ལ་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། གངས་རིའི་དཀར་མདངས། རྩོ་རིའི་གཡང་གཟར། འབྲོག་པའི་རྩ་ཐང་ལྟ་བུ།
- ③ མིང་ཚིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། བདེ་བ་ཅན། འབྱོར་བ་ཅན། ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྟ་བུ།
- ④ གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། ཀ་དང་ག་ལྟ་བུའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མི་སྟོན་ཡི་གེ་རྒྱུད་པ་རྣམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ལྟ་བུའི་བརྗོད་པ་རྣམས་སོ། །

【༦】 གཞན་ཡང་མིང་རྒྱུད་གི་ཡི་གེ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་ཨེ་བྱལ། ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། འོངས་སྒྱུད་དང་། ལམ་ལས། སྒོ་སྒྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཐ་སྟད་དེ་དག་སྟོག་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་མིང་རྒྱུད་དང་། ལས་ཚིག་གཉིས་ཀར་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་ཚིག་བར་དང་པོར་སྒྲ་གདངས་ལྷི་བ་དང་ཐ་མ་ཡང་བར་སྟོག་ཆེ་ལས་ཚིག་དང་། ཚིག་བར་ཐོག་མ་སྒྲ་གདངས་ཡང་བར་སྟོག་ཅིང་ཐ་མ་ལྷི་བར་སྟོག་ཆེ་མིང་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བུའི་སྒྲ་གདངས་ཀྱི་དབང་གིས་ངོ་བོ་འགྱུར་བའི་མིང་རྒྱུད་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རྣམས་ལས་འདིར་དཔེར་མཆོན་ཅམ་ཞིག་གསུམ་གྱི་རེའུ་མིག་དུ་བཀོད་པར།

【༧】 དོན་ཡིན་ན་བརྗོད་བུའི་དོན་དང་གཅིག་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། སྐབས་འདིར་སྒྲ་ཡི་འཇུག་ཚུལ་དང་དོན་གྱི་འཇུག་ཚུལ་ཞེས་པའི་དོན་ནི་

བརྟེན་བྱའི་དོན་མིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྟགས་མཚུངས་དང་། སྤྱི་མཐུན་འདྲིན་
ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་འདྲིན་བྱ་དང་འདྲིན་བྱེད་གྱི་ཡི་གེ་མཐུན་མིན་གྱི་དོན་སྟོན་ཚུལ་
ཡིན་པས་སོ། །

【༥】 སྤྱི་ཚིག་ཡིན་ན་སྟོན་འཇུག་གཏན་ནས་མི་ཐོབ་པས་ཞེ་བྱུང་ཅེ་ན། མ་
བྱུང་སྟེ། བརྟེན་ཅིག་བཙོན་ཞིག་བསྟོན་ཤིག་། གཏོར་ད་ཅིག་ལྟ་བུ་སྟོན་འཇུག་
ཐོབ་པའི་སྤྱི་ཚིག་གྲང་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

【༦】 དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པའི་མིང་རྒྱུད་ཡིན་ན་ཚིག་སྟངས་གཏན་ནས་མི་
འཇུག་པས་ཞེ་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། གྲུ་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། ཚོས་གྱི་གྲགས་
པ། བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ལ་སོགས་པ་དེ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པའི་མིང་རྒྱུད་
ཡིན་ཡང་དེ་ལ་སྟངས་འཇུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

【༧】 མིང་རྒྱུད་ཡིན་ན་རང་གི་ངོ་བོ་ཅམ་སྟོན་པའི་མིང་རྒྱུད་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་
བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། གང་དང་། དེ། འདི་རྣམས་སྟངས་དང་མིང་རྒྱུད་གཉིས་ཀ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་ཚོས་ཅན་མིང་རྒྱུད་ཡང་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་
མཚན་བྱེད་གྱི་མིང་རྒྱུད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་མིང་དང་སྟངས་གཉིས་ལ་ཡིན་
མིན་གྱི་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དེ། ༡ སྟངས་ཡིན་ལ་མིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། སྤྱི་ར་རུ་ཏུ་
སོགས་དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱུང་པར་གང་ཡང་མི་སྟོན་པའི་སྟངས་རྒྱུད་རྣམས་སོ། །
༢ མིང་ཡིན་ལ་སྟངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། རྟེན་གཡག་རི་བོ། རྩ་བོ་ལྟ་བུ།
༣ མིང་དང་སྟངས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། གང་། དེ། འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །
༤ མིང་དང་སྟངས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། དབྱངས་བཞི་ལྟ་བུ་སོ། །

【༨】 མིང་མང་རུ་འདུས་པ་ཡིན་ན་ཚིག་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ཞེ་བྱུང་ཅེ་ན། མ་བྱུང་
སྟེ། གང་དག་དང་། འོན་ཀྱང་། ཅི་ནས་ཀྱང་། སོགས་མིང་མང་རུ་འདུས་པ་
ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་སྟངས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཚིག་དང་སྟངས་གཉིས་ལ་ཡིན་
མིན་གྱི་ཕྱ་བཞི་ཡོད་དེ། ༡ སྟངས་ཡིན་ལ་ཚིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། སྤྱི་ར་རུ་ཏུ་
སོགས་ལྟ་བུ། ༢ ཚིག་ཡིན་ལ་སྟངས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། གངས་རིའི་དཀར་པོ།
ཁ་བའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ། ༣ ཚིག་དང་སྟངས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། གང་དག་

འོན་ཀྱང་། དེ་ལྟ་ན་ལྟ་བུ། རྒྱུ་ལྡན་དང་ཕྱད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་ནི། རྟེན་གཤམ་ཁང་པ་ལྟ་བུའོ། །

【༡༢】 མིང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཕྱ་ཚིག་མ་ཡིན་པས་ཨེ་བྱལ་ཅེ་ན། མ་བྱལ་སྟེ། འོངས་སྒྲིབ་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་། རྒྱུ་ལེན། རྟེན་གསལ། ལམ་ལས། ཁ་སྒྲིབ་སྟེ། ལ་སྟེན་པ་རྣམས་མིང་རྒྱུ་དང་ཕྱ་ཚིག་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། སྟེན་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་གདངས་ཀྱི་དབང་གིས་མིང་རྒྱུ་དང་ཕྱ་ཚིག་གཉིས་ཀར་ཕན་ཚུན་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

གསུམ། དེ་གསལ་ལམ་གྱི་མཐའ་དབྱེད་སྟེ།

【1】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། མིང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཕྱ་ཚིག་ཕྱད་གཉིས་ཀ་མི་འཇུག་པས་བྱལ་བེར་ན། རྟེན་རུ་བཟང་པོ་དང་། ཚིག་གྱི་གསལ་པ། བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སྟེན་པའི་མིང་དེ་དག་ཚིག་ཅན། ཚིག་ཕྱད་གཉིས་ཀ་མི་འཇུག་པའི་མིང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། མིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ① མ་བྱལ་ན། དེ་དག་ཚིག་ཅན། མིང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། གང་ཟག་དེ་དང་དེ་མཆོན་པའི་མིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། རྟེན་རུ་བཟང་པོ་དང་། ཚིག་གྱི་གསལ་པ། བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སྟེན་པའི་མིང་དེ་དག་ཚིག་ཅན། ཚིག་ཕྱད་གཉིས་ཀ་མི་འཇུག་པའི་མིང་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚིག་ཕྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། ཚིག་ཕྱད་ཡོད་པར་ཐལ། རྟེན་དང་། གྱི། དེ་རྣམས་ཚིག་ཕྱད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

【2】 ཁ་ཅིག་ན་རེ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་རུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་བྱལ་བེར་ན། འོངས་སྒྲིབ་། ལམ་ལས། སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཅས་པའི་མིང་རྒྱུ་རྣམས་ཚིག་ཅན། ཁྱོད་གྱི་ངོ་བོ་གཞན་རུ་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་པ་ཁས། ① མ་བྱལ་ན། དེ་ཚིག་ཅན། དེར་ཐལ། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་ན། དེ་དག་ཚིག་ཅན། དོན་གྱི་ངོ་བོ་སྟོན་པའི་མིང་རྒྱུ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རེ་རེ་བཞིན་འོར་རྒྱས་དང་། ལམ་ལས་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དང་། སྒྲིབ་སྒྲིབ་མཁན་གྱི་གང་ཟག་རྣམས་མཆོན་པའི་མིང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ② ཚ་བར་འདོད་ན། འོངས་

སྟོད། ལམ་ལས། མྱོ་སྤང་ནམས་ཚུལ་ཅན། ཁྱོད་རོ་བོ་གཞན་ཏུ་འགྱུར་བ་
 མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རོ་བོ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
 དག་ཚུལ་ཅན། རོ་བོ་འགྱུར་བ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྐབས་འགར་ལས་ཚིག་
 ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཚུལ་ཅན། སྐབས་འགར་ལས་ཚིག་ཏུ་
 འགྱུར་བར་ཐལ། ཁྱོད་སྟོག་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ལས་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་དག་ཚུལ་ཅན། སྟོག་སྤངས་ཀྱི་དབང་གིས་ལས་ཚིག་ཏུ་
 འགྱུར་བར་ཐལ། མིང་ཡིག་ཐོག་མའི་སྟེང་ཏུ་སྒྲ་གདངས་མྱེ་བ་འདྲིལ་སྟེ་
 བཟླགས་ན་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་འདྲོད་ཡོན་ལ་འོངས་སུ་སྟོད་པ་དང་། ལམ་
 འཕྲང་བཅོས་པ། མྱོ་སྤང་བ་བཅས་ཀྱི་བྱ་བའི་ལས་ཚིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། །

སྐར་སྐར་པ། །

ཕ་མེས་བཟང་པོའི་ཤུལ་བཞག་རིན་ཆེན་ནོར། །
 མི་ཉམས་བརྒྱད་འཛིན་སྤེལ་བའི་དཔལ་མཛེངས་ཅན། །
 གངས་ལྗོངས་ལྷ་རིག་རྒྱས་པའི་སྐྱེད་ཚལ་འདིར། །
 མཁས་དབང་སྣ་མ་ར་ཡི་བྱ་ཚོགས་ལྷིང་། །

བརྩོན་གཞུང་ལུགས་བཅན་པོའི་རུས་ནས་དར། །
 གཞུང་ལུགས་འཕེལ་འགྱུར་རུས་ཀྱི་རྒྱུན་ལ་རག །
 དཀར་ནག་རྒྱ་སོགས་སྐད་ཡིག་འཕེལ་རྒྱས་རུས། །
 བོད་ཀྱི་བརྩོན་རིམ་བཞིན་ཉམས་འདིར་སྒྱུ། །

ཅ་བའི་གཞུང་ལུགས་སུ་མིར་ཁུངས་སུ་བཅོལ། །
 རུས་གསུམ་རྣམ་བཞག་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་བྱེས། །
 རིག་པའི་འཕུལ་འཁོར་རང་གི་སྒྲོ་ཡིས་བསྐྱོར། །
 འབད་པའི་དམིགས་ལུལ་གངས་ཅན་གཞོན་ནུའི་ཆེད། །

བོད་ཀྱི་སྤྱི་སྐད་བསྐྱར་པའི་འཛིན་ཐང་མེད། །
 རང་གི་ལུལ་སྐད་གཅས་པའི་ཞེན་འཛིན་མེད། །
 ཚུལ་གསུམ་ལམ་རུ་ཚུལ་བཞིན་དབྱེད་པ་འདི། །
 བརྩོན་བསྐྱར་པ་རྒྱས་པའི་གསོས་སྒྲན་ཡིན། །

ཞེས་བརྩོན་མཐའ་དབྱེད་སང་གའི་ང་རོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་ཤར་དཔལ་སྤངས་པའི་
 བརྩོན་སྣ་བའི་རྒྱལ་ཁམས་པ་སྐབ་བསྐྱར་སྐྱོན་ཚོགས་དེས་སྤྱི་ལོ་༡༩༧༩ ལོའི་ཟླ་བ་ལྷ་
 པར་ལྷོ་རྒྱབ་མི་རིགས་སྒོ་བ་ལྷ་ཆེན་མོའི་ནང་རུ་ཡོངས་སུ་རྒྱགས་པར་བྲིས་སོ། །

